Christen

1939

Vrijdag 6 Januari 1939 No. 2556 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN VEILIGE BELEGGING MET EEN ZEER HOOG RENDEMENT.

Aan mijzelf hecht ik hoge waarde — ik ontveins mij dat niet. Bijgevolg peins ik over een veilige belegging, die, als het tenminste uitvoerbaar is, een behoorlijk dividend afwerpt.

Mijzelf.

En daaronder versta ik n.l. mijn lichaam, mijn naam, mijn levenswerk, mijn gezin, mijn ziel, kortom alles, dat in het weefsel van mijn leven is opgenomen en dat mij pijn zou doen, als het schade moest lijden.

Mijn lichaam. Het is van vreemde samenstelling en wat ik ervan weet, is niet te noemen bij wat het is. Maar het baart zorg. Wat zal zijn lot zijn? Zal in deze moeilijke tijden behoorlijk in zijn onderhoud kunnen worden voorzien? Zullen de pijnen, die het doorsidderen, nimmer aan een einde komen? Zal het bezwijken voor de ziekte, die het in haar grepe houdt? Was de laatste inzinking misschien het kraken der hut, dat tot de afreis het teken geeft?

Mijn naam. Een goede naam is mij dierbaar; dat wil zeggen een naam, die de welluidende naam heeft van betrouwbaarheid en onbaatzuchtigheid, van waarheid en liefde. Maar wie kan zich veilig stellen voor de tong van de laster? Vindt de afgunst, de moeder van de laster, haar helpers niet zelfs onder de leden van hetzelfde huisgezin? Een blamerende voorstelling van mensen en dingen vindt doorgaans gerede ingang, omdat velen een ander gaarne naar beneden zien getrokken ten einde zelf boven hem uit te kunnen klimmen. Dat is het leven en onze godsdienst brengt daarin helaas maar al te weinig verandering . . . .

Mijn levenswerk. Is dat eigenlijk niet om een zegen te zijn? Zulks was Abrahams taak, toen God hem riep uit het land der Chaldeën en tot op de dag van heden hebben de geroepenen van God geen andere taak gekregen. Ik laat mij

„Want ik weet, Wien ik geloofd heb, en ik ben verzekerd dat Hij machtig is, mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot dien dag."

leiden door Zijn Geest en voer eenvoudig zijn bestellingen uit. Ik ben een dienaar van Hem en pelgrim hier op aarde. Mijn arbeid of onderneming is voor mij enkel het middel om christen te zijn. Velen begrijpen mij niet en noemen mij een dwaas. Ben ik een dwaas? Ik verheel het niet: soms voel ik mij moedeloos.

Mijn gezin. Het broodvraagstuk grimt mij elke dag tegen en verontrust mij. De geldelijke inkomsten lopen achteruit en het wordt hoe langer hoe moeilijker de beide eindjes aan elkaar te knopen. Wat zal de toekomst brengen? Soms schrei ik stilletjes een traan als ik eraan denk. En dan mijn kinderen, in wie ik opnieuw geboren ben. Zal mijn nieuwgeboren, vier- of vijfdelig ik de voetstappen van Jezus drukken? Zullen zij samengebundeld in mijzelf de weg naar de gemeente en daarna de weg met de gemeente bewandelen? Zal ik, als straks de koele aarde mijn stoffelijk omhulsel omsluit, in hen als lichtdrager mogen voortleven?

Mijn ziel.

„Wie kan zijn eigen hart betrouwen, zijn hart zo vol arglistigheid". Is dit niet de bekentenis der geslachten, dat de ziel soms de gevangene is van haar eigen ongebreidelde boze krachten? Heb ik zelf de onbetrouwbaarheid van mijn hart niet meermalen ondervonden? De apostel gewaagt van machten der lucht. Wat voor machten zijn dat? Machten wellicht in dienst van den vorst der duisternis, waarvoor de ziel op haar hoede moet wezen? Ik voel intuitief dat ze er zijn. En dan de verleidingen, die tot mij komen door de poorten der zintuigen. Wat zijn ze vele en sterk! Liefde en vriendschap kunnen voor mij zijn de Judas, die mij voor een weinigje schijngenot overlevert aan mijn ondergang.

Mijzelf: mijn lichaam, mijn naam, mijn levenstaak, mijn gezin, mijn ziel.

* * *

Ik zoek een veilige belegging voor mijzelf.

De dagen zijn vol koortsige woelingen en wat ze baren zullen?

Neen, ik wil niet bang zijn om te leven, doch als ik mijzelf veilig ondergebracht weet, leef ik moediger en geruster. Waarin kan ik mijzelf uitzetten?

Wacht! Ik raadpleeg een deskundige, die nog nimmer een verkeerd advies heeft gegeven. Het is de oude Paulus. En hij beveelt mij . . . . Jezus aan — als een solide belegging! Zichzelf heeft hij ook in Hem gestoken. „Ik ben verzekerd, dat Hij machtig is mijn pand bij Hem weggelegd te bewaren tot dien dag".

Jezus. Hij is machtig.

Ja, dat is Hij. Hij is wonderbaar machtig. Als de kosmische kracht, die nodig is om onze planeet in tegenovergestelde richting om de zon te doen draaien toch nog klein is vergeleken bij die, welke vereist wordt een mens te bekeren van zichelf tot God, hoe machtig moet Jezus dan wel niet wezen!

Hij is machtig, machtig, machtig . . .

„Wat zou ooit Zijne macht beperken?
't Heelal staat onder Zijn gebied".

* * *

Een veilige belegging met een zeer hoog rendement is waarlijk Jezus.

Bij de aanvang van het nieuwe jaar beleg ik mijzelf in Hem.

Mijn lichaam — en als het vernederd wordt tot stof zal Hij het doen verrijzen in onbeschrijfelijke heerlijkheid.

Mijn naam — en men kan hem bezoedelen en bederven en begraven, maar Hij zorgt ervoor dat de rechtvaardigen zullen opstaan en schijnen als de zon aan het uitspansel.

Mijn levenswerk — en waar ik met tranen soms moet zaaien, daar maakt Hij het, dat ik eenmaal met gejuich zal verzamelen.

Mijn gezin — en het zal de mijnen aan niets ontbreken. Hij zal ze Zijn heil doen zien.

Mijn ziel — en „niemand zal ze uit Mijne hand rukken".

Hij is machtig mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren.

En ik?

Ik ben verzekerd, dat Hij dat is.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

6874

UIT ONS UNIEBUREAU.

Het nieuwe jaar.

Het jaar 1939 is nog een grote onbekende voor ons. Och, hult zich elke komende dag niet in het kleed der onbekendheid?

En daarom heeft het weinig zin en zo goed als geen practische waarde, wanneer we, staande aan het begin van een nieuw jaar, maar zouden blijven práten over de vraag: welke geheimen het jaar 1939 nog voor ons verborgen houdt en wat b.v. de dag van morgen ons zal brengen.

Zeker, we kunnen ons wagen aan speculatieve toekomstgedachten; we kunnen allerlei mogelijkheden veronderstellen; we kunnen ons aan de hand van gegevens uit het jaar 1938 aan voorspellingen wagen op het gebied van het economische, politieke en godsdienstige leven. We kunnen ons illussies maken, we kunnen luchtkastelen bouwen, we kunnen schone toekomstmuziek laten horen. En we kunnen ook, denkende aan de komende tijd, louter pessimistische geluiden uitstoten, we kunnen donkere toekomstbeelden ophangen en de droefgeestigste klaagzangen aanheffen — och, we kunnen nog veel meer . . . .

Doch heeft dat eigenlijk wel zin en werkelijke betekenis voor ons en onze Gemeenten? Schuilt in al die overwegingen, en bepeinzingen, en veronderstelde mogelijkheden, in al die sombere voorspellingen en bij voorbaat aangeheven jeremiade's wel enige practische waarde voor het ogenblik? Indien gij meent van wel, dan zal die praktische waarde nooit heel groot kunnen zijn.

* * *

De spreukendichter.

In Spreuken 27 : 1 staan deze woorden: „Beroem u niet over de dag van morgen, want gij weet niet wat de dag zal baren". Ligt in deze woorden niet een grote waarheid opgesloten? Want immers, de mens kán zich niet, op welke z.i. gegronde motieven ook, beroemen op de dag van morgen. De mens verkeert altijd, wat de toekomst aangaat en wat den God Zijns levens betreft, in een afhankelijkheidspositie. De mens is nimmer de volkomene en zijn kennis, zijn kunnen en vermogen is nooit absoluut. De mens is gebonden aan de tijd. Hij kan zich niet van die tijd losmaken. Hij kan zich nog minder bóven de tijd verheffen. Ja, hij is een kind van zijn tijd. daarom weet hij niet, wat de komende dag zal baren.

Wij weten niet, wat dit jaar ons zal brengen.

Wij weten niet, wat de komende dag voor onszelf, voor onze gezinnen, voor onze Gemeenten, voor de zo gecompliceerde maatschappij verborgen houdt. Eén van de dagen van dit jaar kan de dag van onze dood worden. Want de doodsengel is mede het nieuwe jaar ingetreden. Ds. v. d. Bosch, Nederl. Herv. predikant te Den Haag, herinnerde daaraan, toen hij Nieuwjaarsavond een gloedvolle prediking hield voor de radio en sprak van dien ouderling, die op 1 Januari zo plotseling uit het leven scheidde. En in Bloemendaal overleed de bekende Prof. Dr. Roland Holst. En in Amsterdam, en in Groningen, in Leeuwarden, in Eindhoven, in ons land en daarbuiten zijn duizenden, neen, vele tienduizenden (ik kan het op het ogenblik niet eens bij benadering schatten) door den Heere van dood en leven opgeroepen.

Oude wonden zijn nog niet geheeld. De oude strijd tegen zonde, satan en wereld zal ook in het nieuwe jaar gestreden moeten worden. We hebben de zorgen, de werkloosheid, en de lichaamsen de geestesziekten niet kunnen achterlaten. Ze zijn mede de nieuwe tijdkring ingetreden. Het leven van staat en maatschappij wordt op de oude voet voortgezet. En in onze Gemeenten zullen we in hoofdzaak dezelfde ervaringen van het vorige jaar opdoen, omdat de mens in wezen niet verandert.

En nu zou ik heel gemakkelijk aan het veronderstellen kunnen gaan, doch ik doe dat niet; om de reeds genoemde redenen.

We zijn het volkomen met den Spreukendichter eens, wanneer hij ons zegt, *dat we onzeker zijn aangaande de dag van morgen.*

Doch we stellen met de grootste vrijmoedigheid en met een diepe, innerlijke overtuiging daartegenover: *dat we desniettemin zeker mogen zijn aangaande God.*

* * *

Onze oproep.

Vanuit ons Uniebureau klinkt de oproep aan al de Gemeenten, aan alle broeders en zusters: *O, leeft toch door het geloof in den Heere Jezus Christus!*

Paulus heeft eens aan de Galaten geschreven, dat hij wel leefde, doch dat het een leven was door het geloof in den Zoon van God. Dán zijn we geen mensen van het ogenblik en geen mensen van de dag, of van het jaar, doch dan zijn we mensen van de eeuwigheid!

God is de God der tijden. Wie door het geloof in Jezus Christus leeft in gemeenschap met God, die zal het leven met al z'n huiselijke, maatschappelijke en gemeentelijke zorgen, het leven met z'n moeilijkheden van allerlei aard, het leven met al z'n strijd — zien in het licht der eeuwigheid, dat is het licht der waarachtigheid, het licht van Gods liefde.

En zijn onze tijden niet in 's Heeren hand?

God wil levende werkelijkheid voor ons zijn. Ook in onze Gemeenten, daarvan houd ik mij overtuigd.

Gelooft in Jezus Christus en in het komende Rijk. De toekomst des Heeren genaakt.

Gelooft in de overwinning van het licht op de duisternis.

De wereld kan niet behouden worden door stelsels, systemen en plannen, en evenmin door keizers, koningen en dictatoren, doch alleen door Jezus Christus, dat wil zeggen: wanneer de beginselen van het heilig Evangelie de verhoudingen onder mensen, volkeren en rassen gaat beheersen. De redding komt alleen van boven! In onze nood moet *God* ingrijpen. De redding komt loodrecht van boven en kan niet komen uit enige horizontale richting.

Daarom Gemeenten, predikt den komenden Christus èn Zijn Evangelie; het Evangelie, dat ons leert staan midden in de werkelijkheid van het leven; dat van ons vraagt God lief te hebben, boven allen en alles, en den naaste lief te hebben als zichzelf.

Moge het zo zijn, met ons allen, in het jaar 1939.

Sursum corda!

* * *

De 59e Algemene Vergadering.

Welke Gemeente nodigt de komende Algemene Vergadering uit? De gastvrouwe van een Unievergadering heeft het weliswaar druk met de zorg voor de vele afgevaardigden en gasten, doch ze mag ook altijd rekenen op de dank van Baptist Nederland en bovenal op de zegen van den Heer der Gemeenten. Uitnodigingen gelieve men zo spoedig mogelijk te richten aan den Unie-secretaris. Adres: Haarlem, Tetterodestr. 47.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

De tyran in eer hersteld. Een onzer lezers is zo vriendelijk geweest mij enkele opmerkingen te schrijven over de Losse Schakels in De Christen Nr 2555. Hij schrijft o.a.:

> „Wat U in bedoelde schakels schrijft over despoot, dictator en de paus is volkomen juist. Maar aan onzen vriend „tyran" wordt naar mijn mening wel een beetje te kort gedaan".

Van den tyran hebben we in de betrokken schakels niet meer gezegd dan wat het woord is gaan betekenen, sedert het bedorven is, aan welk bederf het ongeveer sinds de vijfde eeuw onderworpen is geweest. Oorspronkelijk was het — en wij geven nu het door onze vriend geboden citaat — iemand van adelijke afstamming, die zich aan het hoofd stelde van de burgerlijke partijen en zich met hun hulp van de macht meester maakte. Hij regeerde dan als „tyran" steunende op het volk. Hij verschilde hierin van de koningen, dat hij steunde op het volk en zich niet met geweld van de macht meester gemaakt had. Het bewind der tyrannen was gewoonlijk voortreffelijk".

In Roemenië. Het Besluit, dat in Roemenië het werk der Baptisten bedreigde is, ondanks alle protesten, ten uitvoer gelegd. Op een twintigtal na, zijn alle baptisten localiteiten gesloten, in totaal ongeveer 1.600! Verschillende predikanten zijn gevangen gezet, wegens overtreding der betrokken bepalingen. De Unie van Baptisten gemeenten in Roemenië heeft een beroep gedaan op Koning Carol, waarin zij er op wijst dat haar de vrijheid ontnomen is, die zij gedurende 75 jaren bezeten heeft, terwijl zij steeds trouw waren aan land en Regering. Ten getale van 120.000 verzoeken zij den koning om intrekking van het Besluit. De Cultus-minister, een bisschop van de staatskerk, heeft verklaard dat hij zijn

ontslag zou nemen als ook maar één der baptisten localiteiten heropend zou worden, zonder dat aan de bepalingen van het Besluit zou zijn voldaan. Nader vernemen wij dat slechts veertien gemeenten in staat zijn er aan te voldoen. In één stad zijn 30 Baptisten voor de militaire rechtbank gedaagd en in een andere plaats zijn al hun kerken gesloten en is hun geld in beslag genomen.

Een telegram aan den Koning.... President en Secretaris van het Baptist Wereldverbond hebben het volgende telegram aan koning Carol van Roemenië gezonden.

„Aan zijne Majesteit, Koning Carol, Paleis, Boekarest.

Namens het Baptist Wereldverbond, de wereldomvattende organisatie van Baptisten, brengen wij Uwe Majesteit onze eerbiedige groet. Het lijden van onze medechristenen in Roemenië vervult ons met smart en het is onze ernstige begeerte van Uwe Majesteit een gunstig antwoord te mogen ontvangen op het, aan Haar gerichte verzoekschrift, op verzoek van een deputatie van vertegenwoordigers van de Protestantsche Evangelische Kerken in Engeland, aangeboden door Uw gezant op 17 November.

w.g. GEORGE W. TRUETT, Texas, Pres.

J. H. RUSHBROOKE, Londen, Secr.

De bijbel in Ned. Indië. In de laatste veertig jaren steeg het aantal christenen onder de Javanen van 15.000 tot 60.000, onder de Bataks van 40.000 tot 400.000, onder de Niassers van 5.000 tot 120.000, onder de Toradjas van geen enkele tot ruim 50.000, op Nieuw Guinea van geen enkele tot ruim 70.000, op Timor van 3.000 tot 150.000. Voor veertig jaar was het aantal protestantse christenen ongeveer 300.000 en thans gaat het de 2.000.000 te boven. Voor het Bijbelgenootschap betekent dit, dat het voor de inheemse kerken zeven maal zoveel moet doen dan voor veertig jaar. Aan verbetering van het onderwijs der inheemsen is veel gedaan zodat thans het grootste deel der inheemse christenen kan lezen. Overigens is ook de Roomse kerk in Indië aan kracht toegenomen. Van ongeveer 20.000 leden klom zij tot omstreeks een half millioen. De roomse zendingsmethode, die grenzeloos oppervlakkig is, werkt trouwens een snelle uitbreiding in de hand. Het is de Roomse Kerk erom te doen eerst maar contact te hebben om dan door de geslachten heen er goede Roomsen van te maken.

Aan de Congo zag een Roomse zuster een inlandse vrouw met een zuigeling op de arm lopen. Ze vroeg of ze het kindje mocht dopen. De moeder weigerde het. Ze bleef met haar oplopen en vroeg of ze wel wist, hoe dat ging, een kindje dopen? Al pratende nam ze het in haar armen en zei toen op een gunstig ogenblik: U wilt niet hebben dat ik uw kindje doop, maar als u het goed zou vinden, dan zou ik zo doen" en onderwijl besprengde ze de kleine en gaf deze daarna aan de moeder terug. Zielig was het voor baptist besef nu te lezen hoe blij de Zuster was zo slimweg weer een zieltje voor de hemel gewonnen te hebben. — De Kerk van Rome heeft vele kanten, maar van sommige kanten gezien huivert men voor haar.

L.

III

WIJ ZIJN EEN HEILIGE STAM.

Niet dat wij ons willen verheffen.
Niet dat wij ons superieur gevoelen.

Och, op grond waarvan zullen wij ons aanstellen als de aristocraten van de ganse mensheid?

Omdat wij geen kleur hebben? Wij zeggen tenminste, dat wij geen kleurlingen zijn. Is blank dan geen kleur? Men moet zich maar wat verbeelden — en de dwaasheid puilt u de ogen uit!

Omdat wij zo beschaafd zijn? Verraden de gedragingen van den eenvoudigen Javaan dikwijls niet een geest zo edel, dat hij die van den Westerling beschaamd maakt? Wij lazen onlangs van het overlijden van een Indischen vorst, die zich in ons land vooral naam gemaakt heeft door zijn wellevende ontvangst van de beide Vissers, onze vermaarde Karakorumonderzoekers? Hebt ge ooit een tentoonstelling van Chinese kunst bezocht? Welnu, dan weet ge, dat die kleine gele mensen, wier nakomelingen hier rondscharrelen als pindamannetjes, en die door onze beschaafde jeugd wordt nageroepen met: „Pinda-Lekka!", al lang voorwerpen van zeer hoge kunst konden produceren, toen onze opa's nog aan niets anders dachten dan aan vissen, jagen en bierdrinken!

Omdat wij zo schrander zijn? O, ja, dat is ook zo; wij, die geen kleurlingen zijn maar blanken; wij, die eigenwijs genoeg zijn om te geloven dat alleen wij beschaafd zijn, wij hebben natuurlijk ook het monopolie voor het vergaderen van kennis! Wij zijn immers de bezitters van het intellect. Maar dat onze ingenomenheid met onszelf ons niet bedriege. Het is nog geen eeuw geleden, dat de zwarte inboorlingen van Afrika bij scheepsladingen naar Amerika werden overgebracht, waar ze op de markten werden geworpen en voor hoge prijzen van de hand gingen. President Abraham Lincoln maakte aan deze gruwel een einde en schonk aan millioenen slaven de vrijheid. De niet-kleurlingen — alias blanken — hadden altijd beweerd, dat het zwarte ras dom was en gaven miste. En wat is nu in de loop der jaren gebleken? Dat de negers een dankbaar gebruik maken van de lage, middelbare, hoge en vakscholen, die zij gekregen hebben en dat in verhouding tot het aantal zielen zij meer dokters, meer advocaten, meer leraren en onderwijzers, meer predikanten, meer schrijvers hebben — dan de meest ontwikkelde volken van ons werelddeel!

Neen, alle deze dingen overwegende, willen wij en kunnen wij ons niet superieur gevoelen.

* * *

En toch mogen wij tot een heilige stam behoren, namelijk tot die stam, waarvan Petrus verklaart, dat hij tot taak heeft de verkondiging „van de deugden Desgenen, die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht".

De apostel heeft hierbij zeer zeker gedacht aan wat God bij monde van Jesaja eens gesproken heeft: „Dit volk heb Ik Mij geformeerd. Zij zullen Mijn lof verkondigen."

Is het niet een vreemd woord? Zou God Zijn eigen heerlijkheid zoeken? En schept Hij daarvoor een aparte stam?

Nebucadnezar zocht zijn eigen heerlijkheid en werd met krankzinnigheid geslagen.

Zal God voor Zichzelf opeisen, wat Hij in den mens veroordeelt?

Ja, God zoekt Zijn eigen heerlijkheid. 't Klinkt vreemd, maar toch is het zo. Doch Zijn heerlijkheid is niet gelijk aan die van Babel's machtigen koning. Ze is als die van een rechtgeaarde moeder.

Moeder is een filmpje van God.

Zij wil moeder wezen; zij moet moederen. En zij is het gelukkigst als haar moederen in haar kinderen gezien kan worden. Menig gezin met zijn wijd uiteenlopende karakters maar toch ook met zijn verenigende liefdestrengen; met zijn kleine inkomsten en zijn kinderen in nette kleertjes, al zitten op de jassen een paar lappen en zijn de kousen ook wat rijkelijk bestopt; met zijn opgewektheid en hoop in moeilijke dagen; menig gezin verkondigt de deugden van moeder op welsprekende wijze.

Zoekt moeder zelf-verheerlijking?

Moeder is waarlijk een filmpje van God.

* * *

God moedert.

God moedert, zoals geen moeder moederen kan.

Hij kent steeds mijne noden
Waarin Hij trouw voorziet.
— — — — —
Reeds vóór wij Hem iets vragen
Voorkomt Hij onze beê.
Hij hoort ons als wij klagen,
Hij schenkt aan 't hart Zijn vreê.

Maar God houdt niet van stoppen en oplappen. Hij kan als Moeder zich de weelde veroorloven Zijn kinderen alle dingen nieuw te geven en dat wil Hij: een nieuwe taal, een nieuw

lied, nieuwe gewoonten, nieuwe handelingen: al het oude heeft afgedaan, zie, het is alles nieuw geworden!

Zijn wij moedige mensen? Mannen en vrouwen, die zich geestelijk gewapend hebben? Zijn wij dragers van liefde en waarheid?

De mensen geloven niet meer in een hel en daarom is de hel bij de mensen gekomen. Zijn wij in deze donkere dagen opgewekt gestemd vanwege de hoop, die in ons is?

Voelen wij ons, hoe eenvoudig wij ook mogen zijn, als zonen en dochteren van de heilige stam van God?

* * *

Hoe worden wij in deze stam opgenomen?

Niet door geboorte. De ooievaar heeft er niets mee te maken.

Maar enkel door wedergeboorte.

Vlees en bloed kunnen het Koninkrijk Gods niet beërven.

Het is aan de voet van het kruis, dat wij aan ons ik van vlees en bloed sterven en dat het Gij van God en den naaste in onze harten komt wonen.

Daar aan de voet van het kruis staat de bakermat van alle Gods kinderen: van de heilige stam, die geroepen is om de bedrevenheid van God in het moederen ten toon te stellen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Speldeprikken.

Ik had het gevoel alsof mij iemand met een speld prikte, toen ik de achterzijde van het kerstnummer van de Gemeenschapsbond bekeek. Vriendelijke handen zonden mij dat exemplaar, dat ik met gretige ogen doorzag en toen terzijde wilde leggen, totdat ik gelegener tijd had bekomen de verhalen te lezen. Maar — die achterkant.

In „Der Wahrheitszeuge" had ik in de herfst van dit jaar op verzoek een artikel over ons land en volk gepubliceerd en daarboven laten drukken: Ein kleines Land — ein groszes Volk? Diezelfde kop vond ik hier achter op die kerstkrant terug, voorzien van een bataljon vraagtekens.

U weet niet wat op de achterzijde gedrukt stond. Hier volgt het.

WEET U, dat de Ned. Christelijke Gemeenschapsbond een EIGEN BOEKHANDEL heeft, en dat u uw bestellingen van alle boekwerken kunt doen over het adres van deze boekhandel....?

WEET U, dat wij op uw aanvrage gaarne bereid zijn u toe te zenden onze catalogus voor bijbels en kerkboeken, en dat u daarin een ruime keuze vindt voor het meest-passende kerstgeschenk: de bijbel?

WEET U, dat er in onze boekhandel een grote verscheidenheid van tractaten en andere evangelisatielectuur aanwezig is en dat u door van deze lectuur gebruik te maken kunt meedoen aan het mooie evangelisatiewerk door middel van de geschriftsverspreiding?

De beheerder van de boekhandel.....

WEET U, dat de Baptisten metelkaar DIT op geen stukken na voorelkaar hebben?

WEET U, dat ze 't heel goed konden hebben?

Ziet u, dat kan ik niet hebben, zo-iets; ik ben geen fakir. En dan: er nog wel boven geplaatst: Ein kleines Land — ein groszes Volk? Ik gun het de broeders van de Gemeenschap gaarne, dat steekt mij gelukkig niet. Maar waarom wij niet? Wij zullen er een voorstel van maken voor de Unievergadering, wij zullen er over praten, wij zullen een commissie benoemen, wij zullen na een jaar horen, dat het niet best gaat. Wij zullen een jaar later weer een voorstel indienen, enz. enz.

N. C. R. V.

Nu we toch een keer aan de speldeprikkerij begonnen zijn — hier is nog een zaak die me gedurig prikt; en zoals gezegd: ik ben geen fakir.

Ik heb van het daarvoor in aanmerking komende bureau der N. C. R. V. een lijstje opgevraagd, waarop de kerkdiensten, morgenwijdingen, bijbellezingen en Zondagmorgenwijdingen van al de kerkgenootschappen gedurende de laatste vijf jaren voorkomen.

Trouwens niet van de kerkgenootschappen alleen. Br. Joh. de Heer staat er ook tussen. Men kan zich gaan afvragen of er op den duur nog meerderen tussen zullen komen, die een deel der boodschap met bizondere kracht prediken. Bijvoorbeeld een evangelist, of iemand, die de heiligmaking met aandrang predikt. Of ze dan Hervormd, Gereformeerd of Baptist zijn, zal wel niet uitmaken.

Maar wenden we ons tot de kerkgenootschappen. Jammer genoeg zal ik, vanwege technische bezwaren, u geen overzichtelijke staat kunnen geven. We moeten ons behelpen, met de getallen achter elkaar te lezen.

De Hervormde kerk staat bovenaan op de lijst — ik neem nu voor allen alleen maar het jaar '38 — met: 5 Zondagmorgenwijdingen, 34 kerkdiensten, 65 morgendiensten, 40 bijbellezingen;

Dan volgt de Geref. kerk met: 5 Zondagmorgenwijdingen, 34 kerkdiensten, 68 morgendiensten, 40 bijbellezingen;

Vervolgens de Lutherse Kerk met: 4 Zondagmorgenwijdingen, 5 kerkdiensten, 13 morgendiensten, 6 bijbellezingen;

Volgt Vr. Evang. Gem. met: 2 Zondagmorgenwijdingen, 3 kerkdiensten, 9 morgendiensten, 3 bijbellezingen;

Dan Geref. Kerk in H. V. met: 2 Zondagmorgenwijdingen, 3 kerkdiensten, 9 morgendiensten, 3 bijbellezingen;

Voorts de Chr. Geref. Kerk met: 1 Zondagmorgenwijding, 3 kerkdiensten, 12 morgendiensten, 5 bijbellezingen;

Dan komen de Doopsgezinden met: 1 Zondagmorgenwijding, 1 kerkdienst, geen morgendienst, 1 bijbellezing;

Daartussen staat dan br. Joh. de Heer. Na hem komt het Leger des Heils met: 2 Zondagmorgenwijdingen en voorts wordt niets vermeld, ofschoon we ze in de bode nogal eens tegenkomen.

Tenslotte de Baptisten met: 1 Zondagmorgenwijding, 2 kerkdiensten (evang. samenkomst.), geen morgendienst, 2 bijbellezingen.

Na ons komt de Verg. der Gelovigen met alleen een Zondagmorgenwijding.

Dit is de tekst.

Wie zal de uitleg geven? Prikt het niet hier en daar?

Wij gunnen onze vrij-evangelische broeders al hun zenduren; maar waarom wij er minder moeten hebben, is mij niet duidelijk.

Waar straalt voor mij het licht in deze donkere materie?

Wie kan mij in-lichten?

HUIZINGA.

Al stort de ganse wereld in
en wordt de zon gedoofd,
't verbond van Gods genade en trouw
is vast en wankelt niet.

Ja, Zijn verbond staat eeuwig vast;
zo staat geen berg, geen rots,
En toeft Hij ook, Hij kent Zijn tijd.
Hij komt, Hij komt gewis.

J. Jansen

Hartelijke groeten aan alle kinderen Gods, die het werk des Heeren liefhebben, in het bijzonder aan de vroegere studenten en aan allen die nog naar Hamburg op het Seminarium komen zullen.

Het was steeds mijn grootste vreugde jonge broeders de weg in de Schrift, in de dienst en ook in de zelfkennis te wijzen. Daartoe werd ik van den Heer door Zijn leiding toegerust.

Mijn levensloop begon in een godzalig predikantsgezin, voerde mij door de latijnse school van de August Hermann stichtingen en door de Universiteiten te Halle en Berlijn. In Halle had ik het voorrecht gelovige leraars te vinden, van welke veel zegen is uitgegaan. Sedert 1911 dien ik, met onderbreking van de oorlogsjaren van 1915—1918 het Seminarium.

Moge het den Heer behagen steeds weer opnieuw nieuwe arbeiders in Zijn wijngaard te zenden en ons Seminarium waardig keuren ze in Zijn Geest en Zin op te leiden.

J. JANSEN,
Ven. J. H.

Daar vaart langs heel de wereld
een woeste doodsorkaan:
de scheppingen der mensen
verrijzen en vergaan.

De scheppingen des Heeren
behoren mee den dood,
want Hij alleen is koning:
Zijn macht alleen is groot.
SCHAEPMAN.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. Het kerstfeest ligt weer achter ons. 't Was ons goed het aloude kerstevangelie, de boodschap van den geboren Zaligmaker, in woord en lied te beluisteren.

Met de kinderen van onze kleine Zondagsschool mochten we de eerste kerstdag feestvieren. Voor de vele oudere belangstellenden was het een grote vreugde de stralende gezichten der kleinen te zien in het licht der versierde kerstboom. Wat genoten ze van al hetgeen het onderwijzend personeel hun aanbood!. Met aandacht werd het gesprokene door de kinderen beluisterd. Het kersttableau, dat onder leiding van onzen broeder Evangelist M. F. Dekkers, secretaris van de Rusland zending, door de kinderen der Zondagsschool werd opgevoerd, was iets nieuws onder ons. Rijk bevracht met goede gaven, door liefdehanden geschonken, keerden de kinderen tijdig huiswaarts.

Bij gelegenheid van het kerstfeest mochten de zusters van de ver. „Zusterhulp", de traditie van vele jaren getrouw, behoeftige gezinnen verblijden met een kerstpakket. Hulde aan onze trouwe, toegewijde zusters, die het gehele jaar door bezig zijn om goederen te vervaardigen voor de kerstuitdeling en wekelijks haar gaven bijeenleggen, teneinde verschillende levensmiddelen aan te schaffen, waarmede behoeftige gezinnen kunnen verblijd worden. We voelden weder, dat het alleen de liefde van Jezus Christus is, die de zusters tot dit werk der barmhartigheid beweegt.

Nu bereiden we ons om straks in de eerste week van 1939 met medegelovigen uit verschillende kerken en kringen samen te komen tot gemeenschappelijk gebed in de Week der gebeden, uitgeschreven door de Evangelische Alliantie.

Met een hartelijke heilgroet aan al onze medeverbondenen in Christus Jezus.

DEVENTER, Dec. '38. Gel. brs. en zrs.

Daar is uit 's werelds duist're wolken, een licht der lichten opgegaan en ook wij in Deventer mochten niet alleen heldere lichtstralen uit de kribbe van Bethlehem opvangen, maar ook de Geest van den Vredevorst zien doorwerken in onze onderlinge verhoudingen, zodat donkere wolken boven onze gemeente wegdreven en wij aan de morgen van de 1e Kerstdag staande uit volle borst konden aanheffen: „Ere zij God en vrede op aarde, in mensen een welbehagen". 't Was ons goed in ootmoed des harten te vertoeven in de rustige sfeer van onzen Vredekoning en door kerstprediking en liederen van ons zangkoor te worden opgewekt om Hem nederig te volgen, al is Zijn weg dan ook gegaan van de kribbe naar het kruis. We hebben veel gezongen in de feestdagen en ook de kinderen van de Zondagsschool begroetten ons 's nam. bij de aanvang van hun feest al op een serie kerstliederen, afgewisseld door het voorlezen van gedeelten uit de bijbel. Bij de helder verlichte kerstboom werd veel goeds verteld en uitgedeeld.

Onze kerstbijeenkomst op de 2e Kerstdag, hielden we in combinatie met onze zustergemeente van Apeldoorn. Achter Ds. Hardenberg, de herder der Apeldoornse kudde verscheen helaas maar één schaap. We hadden gaarne meerderen begroet.

Toch was ons gebouw aardig gevuld en hebben wij met zegen geluisterd naar de goede woorden van Ds. Bouritius, die ons voorhield: W ij hebben een Koning. Ds. Hardenberg stond stil bij: Ere zij God, wat vooraf moet gaan aan de Vrede op aarde.

De jeugd nam een groot deel van de avond in beslag door de opvoering van een tableau, voorstellende de Engelenverschijning aan de herders; de leden der kleine meisjesverg. kwamen achtereenvolgens op, keurig in 't wit, terwijl ieder een paar verzen van Jes. 53 op zei; anderen gaven enige voordrachten ten beste.

Onze br. Ouderling v. d. Goot, sloot onze goede kerstbijeenkomst met een opwekkend woord en dankgebed.

Wij wensen alle medeverbondenen Gods rijke zegen toe voor het nieuwe jaar.

Met hartel. broedergroet,
M. PETERS, Secr.

EINDHOVEN. Gel. brs. en zrs. Het is ons een voorrecht u deelgenoot te maken van wat de Heer ons de laatste paar maanden deed ondervinden.

De 25ste Nov. was voor de gemeente een grootse dag. Een achttal zusters en broeders beleden door de doop voortaan den Heer te willen volgen.

Onze consulent Ds. de Haan, welke naar gewoonte de doopdienst bij ons leidde, bepaalde de gemeente bij Rom. 6 : 11. Onze zaal bleek bij dergelijke gelegenheden weer te klein te zijn. We zijn echter zeer dankbaar aan zo velen de blijde boodschap van verlossing te mogen brengen.

Na de dienst schaarde de gemeente zich om de dis des Heeren en werden de nieuwe leden door een der ouderlingen een welkom toegeroepen in de strijd.

Ook in de Kerstdagen zijn we rijkelijk gezegend. De eerste Kerstmorgen sprak br. Looy voor een overvolle

zaal over het aloude evangelie naar Luc. II.

Des avonds vierde de gemeente in zijn geheel, jong en oud feest. Voor deze gelegenheid was een grote zaal gehuurd, welke overvol was.

Bij bovengenoemde doopdienst waren ook twee rooms-katholieke mannen en hun vrouwen gedoopt. De beide mannen (harmonicaspelers) beoefenden vroeger heur kunst in cafe's en dancings, nu zongen en speelden zij van hun Heiland. De één begeleidde het zangstuk van den verloren zoon, waarna de zanger een kort getuigenis gaf en de menigte meedeelde dat dit lied heur beider beeld was. Juist toen de beide broeders het lied van den verloren zoon wilden gaan zingen, kwam de herbergier binnen en zag zijn vroegere harmonicaspeler op het podium zitten en zeide: jij hier?, waarop de beide broeders door het lied hun getuigenis gaven.

Aan het eind van deze heerlijke avond werden nog een paar honderd boekenleggers uitgereikt met verschillende teksten er op. Iedere boekenlegger was verpakt zodat ze willekeurig werden uitgedeeld. Maar God werkte. Br. Looy verzocht aan allen die een boekenlegger hadden ontvangen om de beurt staande de tekst voor te lezen. Een vrouwtje welke nooit in onze samenkomsten komt en wier man reeds lange tijd werkeloos was, had als tekst: Geef uw lot in handen van den Vader. Een ander ongelovig man, welke op aandringen van familie voor deze keer dan ook wel eens wou komen luisteren, las het woord: „Ook voor mij is er genade". Zo zou ik door kunnen gaan, maar we willen het aan Hem overlaten, Die de wasdom moet geven.

O, mochten er nog velen de toevlucht tot Jezus nemen; dat is onze bede.

Met hartel. br. gr.
de Secr. W. W.

HEERENVEEN. Geliefde broeders en zusters in den Heere. Het is ons een behoefte des harten om u deelgenoot te maken van de zegeningen ons geschonken in de laatste maand van 1938. De 11e December werd een zuster door de doop aan de Gemeente toegevoegd, terwijl een andere zuster, die reeds gedoopt was, ook in onze gemeenschap werd opgenomen. Thans hebben weer een broeder en zuster (een echtpaar), die kortgeleden tot bekering kwamen, de doop aangevraagd.

Wij hebben zeer gezegende Kerstdagen gehad. 's Morgens om 6 uur begonnen wij met een morgenwijding, die trots de felle koude, goed bezocht was. Om 10 uur beluisterden wij wederom de Kerstboodschap, terwijl des avonds met plm. 60 kinderen en hun ouders Kerstfeest is gevierd. De 2e dag is des avonds door broeders, zusters en belangstellenden des Heilands geboorte herdacht. Na een korte toespraak van br. Baptist genoten wij verder van zang, voordrachten en samenspraak, om te eindigen in een getuigenisavond, waarin verschillende pasbekeerden vertelden, hoe ze voor het eerst waarlijk kerstfeest konden vieren. Beide avonden was de kerk goed bezet. Het zaad is weer rijkelijk gezaaid en terwijl wij de druppelen reeds zien vallen, is onze bede: „Zend ons die stromen van zegen, o Heer".

Met broedergroeten,
J. DUURSMA,
secr. „Pniël".

TREEBEEK. Geliefde brs. en zrs. in Christus. Bij dezen een kort verslag. 25 Dec. eerste kerstdag in de vroege morgen wijdingsdienst om 6 uur. 10 uur mochten wij het heerlijk kerstevangelie beluisteren. In de namiddag kerstfeest voor de kinderen, bij een versierde boom. 2e kerstdag opdragingsdienst van onze kinderen; het was een goede dienst. Onze zaal was geheel gevuld, en een 120 tot 130 kinderen werden aan de Heere opgedragen waarna de gemeente achter bleef daar vijf zielen in haar midden waren, die de wens te kennen hadden gegeven, belijdenis des geloofs te mogen afleggen voor de gemeente, om dan gedoopt te worden. In de avond kwamen we tezamen om te luisteren naar muziek en zang, voordrachten en samenspraken.

Oudejaarsavond bepaalde onze voorganger ons bij Matth. 25 handelende over de talenten, ontvangen van den Heer. Wij besloten onze diensten met een korte bidstond. 1 Jan. 1939 's morgens nieuwjaarsdienst, 's middags om 4 uur doopdienst. De voorganger had tot onderwerp: De betekenis van de bijbelse doop voor deze tijd. We waren met een grote schare bijéén gekomen en de zaal was geheel gevuld. Na afloop van deze dienst werden drie zusters en twee broeders op hun belijdenis gedoopt en de gemeente toegedaan.

Wij werden gesterkt en opgebouwd in 't geloof, ja wij kunnen al deze zegeningen niet onder woorden brengen, die de Heere ons schonk op deze dag. De gemeente schaarde zich met de nieuwe brs. en zrs. aan de tafel des Heeren. Ouderling br. v. d. Molen heette deze nieuwe leden recht hartelijk welkom in ons midden, en gaf hun allen een woord mede op de levensweg. Nog meer heeft de Heere om te geven. Om 7.30 kwamen wij wederom tezamen voor 't liefdemaal. Ter inleiding las onze voorganger Ps. 121 voor. Er heerste een goede geest en de getuigenissen van brs. en zrs. wisselden elkaar af; oud tot jong kwam om te getuigen van de liefde van Christus; de zang deed haar best in lied te getuigen. Aan 't einde mocht onze voorganger nog uitnodigen; een meisje leerde den Heiland kennen als haar Verlosser, meerdere zegen wacht ons nog. Het waren goede dagen voor de gemeente. De Heere zegene u allen rijkelijk in ons vaderland en daarbuiten in dit nieuwe jaar.

De Secr. S. E.

HOORN, 31 December 1938.

Geliefden in onzen Heer en Heiland!

Zo zijn wij weer aan 't eind van dit jaar gekomen en we slaan onwillekeurig een blik achterwaarts. Wij moeten met droefheid constateren, dat het voor ons in Hoorn een zwart jaar is geweest. Onwillekeurig vragen wij ons af, of aan ons de schuld ligt en dan moet ik met leedwezen bekennen, dat ik zelf ook niet altijd op mijn plaats geweest ben en vele dingen had ik nu anders gedaan, doch het neemt geen keer. Een troost blijft ons over, de Heiland is nog Dezelfde en wil ook bij de enkeling wezen. Maar toch, ik moet eerlijk bekennen, dat ik, ofschoon ik niet zolang in de gemeente meegeleefd heb als andere broeders en zusters, de gemeente ten zeerste mis en zou het gaarne anders willen, doch zie nog niet hoe. Maar wij willen bidden en verwachten, dat God op Zijn tijd komt en machtig genoeg is om weder een gemeente in 't leven te roepen en dat dit gekomen is om ons beter te doen beseffen, dat wij afhankelijk zijn van onzen Heer en Heiland, Die in Zijn grote liefde ons niet zal vergeten en steeds met ons wil zijn, ook in deze beproeving.

Allen nog eens hartelijk gegroet in onzen Heer en Heiland,

uw br. in Hem,
J. PEETOOM.

Eens moet genade overwinnen:
verslagen ligt de helse macht;
eens zal het eeuwig Rijk beginnen
van Hem, Die alles heeft volbracht;
een nieuwe aarde straalt in 't licht,
verheerlijkt voor Gods aangezicht.

O vreugd, als van nabij en verre
de volken een zijn in Zijn naam,
en oprijst — boven aard en sterren —
hun lofzang met de en'glen saam,
de wereld voor het kruis zich buigt
en van Gods roem en lof getuigt!

Nu zien wij nog niet, dat Hem alle dingen onderworpen zijn, maar wij zien Jezus met eer en heerlijkheid gekroond.

Brief van br. Barendregt.

Brs. en zrs.

't Is al een hele tijd geleden, dat ik door middel van ons blad iets van mij liet weten. De reden is, dat het met mijn ziekte eigenlijk wat op en neergaat. Toen wij in Oct. nog zulke mooie dagen hadden, had ik het gevoel van goed vooruit te gaan. Ik ben toen zelfs zonder de minste hinder een keer in de kerk geweest. Later, toen 't kouder werd, ging het me weer minder. De erge koude van December heeft me regelrecht een stuk teruggebracht. Zo heeft het nieuwe jaar z'n intrede gedaan. Dat moet ik zeggen tot roem van Gods genade, dat de terugblik over 1938, vol geweest is van dankbaarheid. 't Was voor de gemeente hier, en voor m'n gezin en niet 't minst voor mij, wel een jaar van zware beproeving. Maar 't was ook een jaar vol van Godservaring, vol van Zijn goedheid en trouw, en ook vol van ervaren vriendelijkheid van brs. en zrs. en niet 't minst van helpende collega's.

Neen 1938 is niet een slecht jaar geweest voor ons, integendeel een van de beste jaren die wij, m'n vrouw en ik, samen beleefden. Wat is het wonderlijk voor Gods volk, dat het juist onder druk de hoge werkelijkheid van Gods eeuwig erbarmen mag ervaren.

Voor 1939 wens ik U allen Gods zegen toe. Geloof Hem, ook als Zijn weg U donker lijkt. In 't eind straalt toch het licht. Wat nu mijzelf aangaat, volgens mijn dokter ga ik toch nog steeds vooruit, niettegenstaande kleine en tijdwijlige terugslagen. Aan enkele dingen kan ik ook constateren dat hij gelijk heeft. Zodat naast God, nu m'n hoop is op een nieuwe lente, die volgens 't vers zal brengen wat wij vragen.

Met hartelijke groeten,

A. P. BARENDREGT.

MEDEDELINGEN

VOORLOPIG BERICHT

Gewestelijke Conferentie van „Zusterhulp"

op 31 Jan. in de Bapt. Kerk te Groningen, aanvang namiddags 3 uur.

Volledig programma in volgend no. Zusters, houdt deze middag reeds vrij.

Met zr.groet, de Secretaresse

A. W. BOITEN—Hippen.

Aan onze abonné's

die geregeld per post betalen zond ik deze week een stortingsformulier met vriendelijk verzoek om het abonnementsgeld voor het 1e kwartaal 1939 op mijn postrek. 42318 te willen storten.

Heeft U reeds aan mijn verzoek voldaan? Zo niet, wil het dan s.v.p. nu direct even doen, het bespaart U incassokosten en ons onnodig werk.

In afwachting,

Uw Adm.

Brieven uit Bethesda.

„In zijn „Brieven uit Bethesda", no. 7, (Kerstuitgave voor 1938) neemt het „Centraal Comité voor de Belangen der Protestantsche Vereeniging tot Verpleging van Lepralijders in Suriname" een tweetal brieven op van den behandelenden geneesheer en van een der zusters in de Melaatseninrichting „Bethesda" in Suriname.

Beurtelings leest men van het lijden dezer ongelukkigen en van het blijmoedig dragen van hun kruis. Ofschoon met de moderne behandeling het aantal zware gevallen minder is geworden, waardoor de ziekte beter is te dragen, stemt het tot weemoed te vernemen dat het aantal genezingsgevallen klein blijft en dat het nog tientallen van jaren zal duren eer de gevreesde ziekte ten slotte verdwijnt.

Het Gouvernement van Suriname en particulieren steunen, maar er is, helaas, zoveel meer nodig. Van de Gouvernementsbijdrage over 1937 van ruim f 45.000 bleef na bekostiging van salarissen van Directeur en Zusters, onderhoud van het uitgestrekte terrein en van de gebouwen, brandassurantie, medische hulp, meubilair, enz. enz., voor de ongeveer 160 patienten 45 cent per patiënt per dag over, waaruit niet alleen blijkt dat er geen weelde kan heersen, maar ook dat meerdere financiële steun dringend nodig is.

Gaarne zendt de Secretaris-Penningmeester, de Hr. J. Heyligers, van Diepenburchstraat 156, den Haag, op aanvraag een exemplaar van de „Brieven uit Bethesda" terwijl hij zich voor toezending van giften (Postgiro 98469) houdt aanbevolen."

Bijbelomzet.

Het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap deelt in zijn jaarverslag over het boekjaar 1937—1938 mede, dat de omzet in bijbels en bijbelgedeelten dit jaar 11.318.575 stuks bedroeg. Dit cijfer is nagenoeg even hoog als het jaar te voren, hoewel de oorlogsomstandigheden in Spanje en China daar een vermindering in de omzet van samen 1 millioen exemplaren tengevolge hadden. De afzet vermeerderde in Europa in Engeland, Estland, Finland, Roemenië, Italië, Joego-Slavië, Griekenland, Tsjecho-Slowakije, Schotland, Portugal en Polen, verminderde in Spanje, Frankrijk, Duitsland, België, Turkije, Hongarije Bulgarije en Zwitserland. Hierbij is in elk geval nog er aan te denken, dat in verscheiden landen ook nationale bijbelgenootschappen zijn. Naar Afrika gingen 525.000 stuks. De sterkste afzet had het Verre Oosten; naar China, Japan, Mandschoekwo, Korea, Indië, Burma, Indo-China en de Archipel gingen te zamen niet minder dan 7.540.000 exemplaren, terwijl heel Europa slechts 1.493.130 exemplaren vroeg. Wie deze cijfers vergelijkt, ziet, hoezeer de bijbel in het Verre Oosten thans verbreiding vindt. Sinds de stichting van het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap verkocht dit genootschap 500 millioen bijbels en bijbelgedeelten. Voorts gaf het laatste jaar gelegenheid om 12 nieuwe vertalingen in het licht te geven, waarmee het totaal aantal talen waarin het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap de bijbel uitgeeft tot 723 steeg (rekent men de uitgaven van andere bijbelgenootschappen mee, dan is het totaal aantal talen waarin de bijbel verscheen, reeds over de 1000 gestegen).

ZO IS HET NIET BIJ ONS.

Mac Donald, de leider van de Engelse Labour-partij, was, zoals vele Engelse staatslieden van Schotse origine. Hem bezocht eens een geestelijke, die er over klaagde, dat de mensen absoluut niet wisten, wat het betekende eens een offer te brengen. „Daar vond ik nota bene in de laatste collecte twee knopen. Die waren natuurlijk van een Schot". Waarop Mac Donald antwoordde: „U vergist zich, die zijn van twee Schotten".

Zo is het bij ons niet.

Onze mensen weten van offeren.

Wijl zij weten dat het voor de zaak des Heeren is en niet de helft onderweg aan de strijkstok blijft hangen.

Iets van die geest der offervaardigheid bleek, toen ik vroeg om hulp voor degenen, die ons weekblad zouden willen lezen, maar in financiële moeilijkheden verkeerden. Ik heb nu de beschikking over wat geld — het is niet veel — maar beschik niet over adressen. Of beter: als u een adres weet, stuur die mij dan.

Hoor ik niets meer van jullie, dan horen jullie niets meer van mij, en zorg ik ervoor dat het gezonden of beloofd geld omgezet wordt.

Wil iemand nog geld sturen?

U leest De Christen.

Bevalt u ons weekblad?

Zijt ge tevreden, zegt het anderen.

Hebt ge klachten, zegt het ons.

En: u gooit de oude nummers toch niet weg?

Nooit doen — liever weggeven.

E.-R. & ADM.

De godsdiensten.

De bevolking der wereld wordt thans op 2000 millioen geschat. Daarvan behoren er rond 700 millioen tot de Christenheid, 270 millioen tot de Islam, 250 millioen zijn Hindoe's, 625 millioen zijn Boeddhisten (China en Japan meegerekend). De overige godsdiensten omvatten kleinere getallen.

De berg Karmel.

Op de berg Karmel zijn bij opgravingen gedeelten van het oude Megiddo bloot gelegd en werden diverse belangrijke vondsten uit de Egyptische tijd gedaan (vanaf het jaar 1479 vóór Christus stond de stad onder den Pharao Tutmes III).

CORRESPONDENTIE

Er bleef van dit nummer plm. 7 kolom copie overstaan.

6880

WEEKKALENDER

De Heilstijding naar Mattheus.

Mattheus heeft er vooral naar gestreefd aan zijn volksgenoten een levensbeschrijving van Jezus te geven, met als achtergrond het Oude Testament, welker profetieën voortdurend in den gekomen Koning, Profeet en Priester vervulling vinden. Daarin heeft hij aan de Joden meer geschonken, dan hij ze ooit als tollenaar heeft ontnomen. En niet alleen aan de Joden, maar aan allen, die den Heere Jezus liefhebben en dankbaar zijn voor elke herinnering uit Zijn leven. De gewezen tollenaar, Israëliet, heeft Jezus vooral getekend als de Beloofde, als de Messias, de Gezalfde, de Zoon van David. Zijn evangelie begint met een stamboom en de vraag naar de geboren Koning der Joden, wordt de komst van het koninkrijk door den heraut aangekondigd, worden de geheimen van dit rijk in gelijkenissen verborgen geopenbaard. Dan vinden wij den verworpen Koning om ten slotte van Zijn glorierijke komst als Machthebber te vernemen. Deze visie op Jezus Christus hangt wellicht samen met zijn rijksbetrekking van vroeger. Een bizondere troost ligt in het feit, dat zelfs een dergenen, die tot de uitgestotenen in Israël behoorden, een leven van Jezus mag schrijven. Opdat — die roemt, roeme in den Heere.

Zondag 8 Jan. Matth. 1 : 1—17.
Lees nu die namen maar. Daarvoor heeft Mattheus ze opgeschreven en God bewaard. Ook hieruit blijkt weer, dat hij voor de Joden schreef; immers voor hen was het van het allergrootst belang uit welk geslacht deze Koning was geboren. Dat aan te duiden is de bedoeling volgens vers een. Hoeveel vrouwen worden genoemd? En welke? En hebt ge wel opgemerkt, dat het aldoor-weerkerend refrein van: en hij gewon — opeens onderbroken wordt bij de geboorte van Jezus Christus?

Maandag 9 Jan. Matth. 1 : 18—25.
Jezus - Jeschua - Jehoschua betekent: Jehova is Redder, Hulp.
Christus is het griekse woord voor het hebreeuwse Messias en betekent: de Gezalfde.
De goddelijke geboorte van onzen Heer was een zaak van volkomen zekerheid; juist de houding van Jozef doet elke twijfel wankelen. In dit gedeelte leest ge die woorden, die ge nog dikwijls bij Mattheus zult vinden: opdat vervuld zou worden — immers hij schrijft voor de Joden.

Dinsdag 10 Jan. Matth. 2 : 1—12.
We hebben nog wel onlangs dit gedeelte genomen, maar willen 't nu niet overslaan. Merk er ook weer op, dat een profetie wordt aangehaald. Wat gij er uit leren zult voor uw eigen geestelijk leven is: volg de stem van God en gij zult knielen bij Jezus Christus.

Woensdag 11 Jan. Matth. 2 : 13—23.
Ziet u wel de volgorde? Eerst het Kindeke, dan de moeder. Israel was eens in Egypte, totdat God het volk daaruit voerde. Een merkwaardige overeenstemming vindt deze gebeurtenis in het verblijf van Jezus in Egypte. De kindermoord in Bethlehem is een openbaring van de verdorvenheid van het menselijkhart. Sommigen willen dat op de rekening van God of Jezus schuiven. Ze moeten Herodes aanzien in zijn beestachtig woeden. Jezus komt met Zijn verzorgers in Nazareth. Kan er uit Nazareth iets goeds komen?

Donderdag 12 Jan. Matth. 3.
Het koninkrijk is in aantocht. Plotseling, in de stilte door God voorbereid, staat Johannes aan de oevers van de Jordaan. Geen synagoge of tempel betreedt hij. Hij roept de mensen naar buiten. Achter zijn persoon en woord staan de profeten, waarop Mattheus zijn lezers opmerkzaam maakt. Het koninkrijk der hemelen — een Jood zei niet graag: het koninkrijk Gods, vanwege de heiligheid van Gods naam. De poort tot dit rijk is belijdenis en doop; een doop als teken der inwendige reiniging, en zeker niet teken alleen. Niet onze doop wordt hier bediend, ofschoon Christus deze heeft erkend, en overgenomen en rijker gemaakt. De doop van berouw van Johannes groeit in Jezus uit tot berouw en opstanding tot nieuw leven. Niet alleen water, ook Heilige Geest. Velen achten de doop een onwezenlijke bijkomstigheid. Dan zou Jezus zich niet hebben laten dopen, noch daartoe later bevel gegeven hebben.

Vrijdag 13 Jan. Matth. 4 : 1—16.
Na de openbaringen aan de oevers der Jordaan, waar God, de Zoon en de Heilige Geest hun zelfstandigheid en eenheid manifesteerden, wordt Jezus in de woestijn een prooi van ontzettende verzoekingen. Satan heeft gezien dat het menens gaat worden en God op weg is Zijn koninkrijk op de verloren aarde te planten. Want daar is Zijn koninkrijk, waar iemand Hem geheel gehoorzaamt. Zal de tweede Adam Hem gehoorzamen? Satan maakt zich op weg en gaat tot de aanval over. Er staan ontzettende spanningen, want God strijdt met den Satan. De eerste strijdt om Zijn eer, de tweede om zijn bestaan.

Zaterdag 14 Jan. Matth. 4 : 17—25.
Jezus heeft overwonnen en nu kan het licht gaan schijnen in de landen van de schaduwen des doods. Nu kan Hij uitgaan en prediken en zeggen, dat het koninkrijk komt, heerlijk komt, want Hij heeft overwonnen en het Godsrijk heeft de voet aan wal gezet in Hem De tocht neemt een aanvang.

HUIZINGA.

Duitse kerkstrijd.

Aan statistische gegevens omtrent de Duitse predikanten en hun verhouding tot het nationaalsocialisme ontlenen wij de volgende gegevens:

In Oostenrijk (thans dus de Oostmark) zijn er 126 predikanten, van hen zijn er 73 reeds sinds lang leden der nationaalsocialistische beweging, 11 zijn voorlopig lid. In Oostenrijk is dus twee derde der predikanten lid. Dit is tevens het hoogste cijfer in het Duitse rijk, hetgeen zijn verklaring vindt in het feit, dat de Protestantse kerk het voorheen in het clericale Oostenrijk niet gemakkelijk had en zodoende een zekere lotsgemeenschap met de oppositie ontstond. Wat voorts het oude rijk betreft, vinden wij dat in de Rooms-Katholieke landen van Duitsland het aantal predikanten dat lid der beweging werd relatief het grootste is, hoewel niet zo groot als in Oostenrijk. In Beieren bijv. is ruim de helft der predikanten lid. Verder valt op, dat in de Duits-Christelijke landen als Mecklenburg, Oldenburg en Sleeswijk-Holstein het aantal predikantleden het Beierse cijfer nadert. Relatief het kleinst is het in de zuiver Protestantse streken. Ook vinden wij in de cijfers, dat men, al is het relatief minder, evenzeer predikanten der belijdenisbeweging als der Duits-christenen onder de leden aantreft. Zo behoren nagenoeg alle Beierse predikanten tot de belijdenisbeweging, terwijl juist hier het aantal predikantenpartijleden het grootst is. Zo is het ook in andere Zuid-Duitse staten. In Pruisen zijn de cijfers lager.

III

Vrijdag 13 Januari 1939 No. 2557 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONBEWOGENHEID.

De onbewogenheid der mensen, welke we in onze dagen maar al te vaak bij anderen en bij onszelf kunnen constateren, is ook een teken des tijds.

Toen voor enkele jaren de geloofsvervolging in Rusland heerste, werden er overal in de wereld protestvergaderingen gehouden; vergaderingen, waarop de priester, de rabbi en de dominé broederlijk naast elkander stonden te getuigen tegen het atheïstisch communisme. Doch dat is al weer zó lang geleden, dat de meesten deze protestsamenkomsten reeds vergeten zijn. En nog altijd heerst in Rusland geloofsvervolging en wordt de strijd der godlozen voortgezet.

Toen voor enkele maanden een Jodenprogrom in Duitsland in minder dan geen tijd duizenden duitse Joden molesteerde en concentreerde en toen in vele steden als op een afgesproken teken synagogen in brand gestoken en winkels geplunderd werden, rolde door heel de beschaafde wereld de golf der bewogenheid. Andermaal werden protestvergaderingen gehouden, wel voornamelijk georganiseerd door bepaalde politieke partijen. Doch dat is nu al een zeker aantal weken geleden. En intussen wordt de campagne tegen de Joden voortgezet.

Toen medio December 1938 het bewuste regeringsdecreet in Roemenië van kracht werd, was het met de geloofsvrijheid der roemeense Baptisten gedaan. Reeds voor die datum werden Baptisten veroordeeld en in de gevangenis geworpen, alleen omdat ze trouw wilden zijn aan het Evangelie van den Heiland. Protesten werden door den Voorzitter en den Algemenen Secretaris van het Baptist Wereld Verbond en door verschillende Unies en Conventies aan de roemeense Regering gezonken; in de pers werd bekendheid gegeven aan de onderdrukking van de Baptisten in het land van koning Carol. Doch in Roemenië blijven de hoogste gezagdragers voorlopig dezelfde koers houden. En verreweg het grootste deel der christenen gaat over tot de orde van de dag.

* * *

Onbewogenheid is een teken des tijds. Zeker, men wordt wel eens eventjes opgeschrikt door bepaalde regeringsbesluiten, door gebeurtenissen welke voor een geheel volk of een zekere volksgroep van de allergrootste betekenis zijn, door nationale rampen waarover de wereldpers dan gedurende enkele dagen alle mogelijke inlichtingen weet te verstrekken, door de nood van bepaalde volksgroepen in ons land of door het leed dat je overbuurman plotseling is overkomen — — doch is de diepe onderstroom van het menselijk leven niet: onbewogenheid?

Voor enkele dagen hebben we in de bladen kunnen lezen van moorddadige bombardementen door de Japanners Het krantenberichtje sprak van honderden doden en vertelde van de gedeeltelijke verwoesting van de chinese stad Kweilin. Ook ik las het berichtje. En het had voor een wijle wat langer mijn aandacht dan berichten met soortgelijke inhoud, omdat ik las van een Baptiste ziekenhuis. Mag ik het berichtje hier even overnemen? Hier volgt het:

„Naar het Chinese persbureau meldt, hebben vijftien Japanse vliegtuigen meer dan honderd bommen laten vallen op Kweilin, een politiek centrum in de provincie Kwangsi. Er zijn ontelbare slachtoffers gevallen. O.a. is het Amerikaanse Baptistische ziekenhuis in de as gelegd.

De materiële schade is onschatbaar, daar de neergeworpen brandbommen vooral de zakenwijk getroffen hebben. Er braken felle branden uit. Tot dusverre zijn vijftienhonderd huizen en gebouwen vernield. Ruim 10.000 personen zijn dakloos geworden.

Verder is Tsjangteh, in de provincie Hoenan, door Japanse vliegtuigen gebombardeerd. Meer dan tweehonderd personen werden gedood of gewond. Tenslotte verneemt het Chinese Persbureau nog, dat op 17 Dec. twee Japanse vliegtuigen in West Mongolië een bijeenkomst van Mongolen en Chinezen ter gelegenheid van een Mongools feest met bommen en machinegeweervuur hebben bestookt. Hierbij werden tweehonderd Mongolen en honderd Chinezen gedood."

„Och", zult ge zeggen, „we lezen dagelijks dergelijke berichten. In Spanje wordt de strijd niet minder fel gevoerd Wat hebt u er aan, om ons nog eens weer daarbij te bepalen". Kijk eens, waarde vriend, ik wil de mensen niet een poosje laten griezelen. Dat gaat tegenwoordig niet zo gemakkelijk meer. En het gaat er ook niet om, of japanse of chinese vliegtuigen open of niet-open steden bombarderen, doch het gaat me hier om de feiten zelf. Dat in onze tegenwoordige samenleving een dergelijke barbaarsheid kan geschieden, en dat in onze z.g. beschaafde wereld de gruwel van de oorlog, wiens satanisch karakter toch wel niemand zal kunnen loochenen, kan woeden — *zonder dat de mensheid in grote bewogenheid des harten krachtig protesteert*, dáárop wil ik slechts wijzen.

* * *

We lezen van Jezus Christus, dat, toen Hij de schare zag als een kudde zonder herder, Hij *innerlijk met ontferming bewogen werd* over haar.

Wereldnood is zondenood.

En zondenood is de nood van een God-loze.

Zonder *CHRISTUS* is er geen *heil!*

We leven in de laatste dagen, de Hebreënschijver wist dat reeds, doch wij moeten dat nog veel beter weten De liefde van velen verkoudt. De mensen worden liefhebbers van zichzelf. Ze gaan aan mensenvergoding doen. De ongerechtigheid neemt hand over hand toe.

O God, bind ons toch de nood der wereld op het hart. Doch neen, Heer, wij kunnen die nood der wereld niet dragen. Het hart van den Heiland is gebroken, toen Hij de zonde der wereld droeg. En hoe zullen wij, wij nietige schepselen, die nood kunnen dragen. En daarom bidden wij U, doe ons toch iets beseffen van de nood der tijden en leer ons Uzelf en de naaste recht lief te hebben. Dat ook onze harten innerlijk bewogen kunnen worden, bij het zien van de grote nood der wereld.

Zalig zijn de barmhartigen.

d. H.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Onze Algemene Vergadering.

De naam van de Gemeente, welke dit jaar de Algemene Vergadering in haar midden wenst te ontvangen, kan ik u nog niet mededelen. We hopen de naam dezer Gemeente binnenkort u te kunnen publiceren. Doch dat ik op het ogenblik dienaangaande nog in volslagen duister tast, gelieve u van mij aan te nemen.

Intussen zie ik uit naar antwoord op de geplaatste oproep.

* * *

De Statistiek.

Ook dit jaar verzond ik weer aan alle scriba's onzer Gemeenten twee vragenlijsten, waarvan ik er gaarne één ingevuld aan mijn adres terug ontvang. De tweede lijst gelieven de secretarissen nauwkeurig te bewaren, ter oriëntering voor het volgend jaar.

Vóór 1 Febr. a.s. heb ik gaarne alle lijsten in mijn bezit om te kunnen zorgen, dat de statistiek onzer Gemeenten op tijd verschijnt. Ik doe daartoe een ernstig beroep op de trouwe medewerking van de secretarissen.

Beantwoordt de vragen zo duidelijk en volledig mogelijk. Aan de achterzijde van de vragenlijst is voldoende ruimte voor aantekeningen, toelichtingen en wat dies meer zij.

Vergeet niet mede te delen, of uw Gemeente een vrouwenvereniging óf een afdeling van Zusterhulp óf misschien wel beide rijk is.

De vragen betreffende de financiële toestand van Gemeente en verenigingen vindt u geschrapt.

De namen der personen en straten zou ik liefst in blokletters geschreven (getekend) willen zien. Ik kan soms met de beste wil van de wereld niet ontcijferen, wat met enkele krabbels bedoeld wordt. Elk jaar schijnen er weer enkele broeders te zijn, die geloven, dat de Uniesecretaris over veel vrije tijd beschikt en die tijd het liefst gebruikt voor het oplossen van puzzles.

Broeders scriba's, ik reken op u!

Het adres van het Uniebureau is: Haarlem, Tetterodestr. 47.

* * *

Onze studenten.

De broeders Tijman, Vegter, Hooghwinkel en Brongers zijn deze week weer naar Duitsland vertrokken, om hun studies in Hamburg voort te zetten. Br. Tijman is met zijn laatste studiejaar bezig. Br. Vegter hoopt het volgend jaar zijn studietijd te beëindigen, terwijl de broeders Hooghwinkel en Brongers thans met hun tweede studiejaar bezig zijn.

God zegene onze broeders en doe ze over korter of langer tijd tot ons wederkeren als trouwe en bruikbare dienstknechten van den Heer.

d. H.

EVANGELISATIE-SAMENKOMSTEN.

17, 18 en 19 Jan. te Hengelo (O.)
24, 25 en 26 Jan. te Leeuwarden.

„Broeders! bidt voor ons opdat het Woord des Heeren zijn loop hebbe, en verheerlijkt worde . . . . "

LOSSE SCHAKELS

Pengilly over de Doop. 't Is reeds vele jaren geleden, dat door den heer G. Vethuysen Sr een boekje van den Engelsman R. Pengilly over de Doop, voor Nederland bewerkt werd. Het bestaan van dit werkje was vele hedendaagse baptisten in ons Vaderland onbekend, ook al, naar we vermoeden, omdat het was uitgegeven door het bureel de Boodschapper. Van belangstellende zijde werd de Unie gevraagd, dit werk opnieuw te willen uitgeven. Aangetrokken door de degelijke en veelzijdige behandeling, die het doopvraagstuk in dit geschrift ervaart, hebben we een nieuwe bewerking gaarne op ons genomen. Op slechts een enkel punt heeft een wat ingrijpender wijziging plaats gevonden, te breed betoog werd hier en daar ingekort terwijl op enkele punten nieuwe bewijsplaatsen werden toegevoegd.

Dit geschrift is vooral zeer geschikt voor kerkelijke gelovigen. Alle schriftuurplaatsen, die over de doop handelen, worden er in besproken en de uitlegging er van met vele aanhalingen van bekende schriftuitleggers, haast allen van kinderdopende zijde, ondersteund. Het boekje telt 145 bladzijden en is met verschillende lettertypen gedrukt, waardoor het prettig leest. Het is uitstekende dooplektuur voor bijbelgelovige kringen en buitengewoon goedkoop. Ingenaaid kost het 30 cent per exemplaar en in keurige stempelband 50 cent. Ieder voelt wel, dat dit verre beneden de kostprijs is. De bedoeling van deze uitgaaf is dan ook geen ander dan de waarheid, ook de waarheid aangaande de doop, onder ons volk bekend te maken. Wordt er door onze mensen flink mee gewerkt, dan kan nog een goedkope herdruk geleverd worden, die niet duurder komt dan deze uitgave. In ieder baptist gezin moet in elk geval dit boekwerk over de doop voorhanden zijn, én voor eigen onderricht én om belangstellenden te dienen.

Men bestelle bij ONS DEPOT, het bekende adres: Ds. G. Bouritius, Oude Goedstraat 99 te Deventer. Bestel het nu. Binnen enkele dagen kan het geleverd worden!

L.

DE JODEN.

Er is geen volk hier op aarde, dat thans meer de belangstelling heeft van vriend en vijand dan de Joden. Zij zijn een probleem niet alleen voor enkele landen van Centraal Europa maar ook voor de gehele wereld. Onze oostelijke buren vergrijpen zich aan ze en jagen ze op als wild, dat aan de grenzen gekomen wanhopig opspringt tegen de scheiding van hoog harmonica-gaas. De Italianen volgen de voetsporen van hun noordelijke bondgenoten, al zijn ze nog niet zo ver op de weg gevorderd. Intussen hebben de democratische landen grote deernis met hun lot en geven op allerlei wijze blijken van diepe verontwaardiging over hun massale mishandeling.

Wat is de oorzaak van de Jodenhaat met als gevolg de Jodenvervolging?

Verschillende antwoorden worden op deze vraag gegeven.

* * *

Sommigen geloven, dat de toorn van God op ze rust, omdat zij Christus hebben verworpen.

Ik kan deze zienswijze niet aanvaarden. Het is waar, dat Zijn vijanden hebben uitgeroepen: „Zijn bloed kome over ons en onze kinderen". Het is ook waar, dat de Heer in de gelijkenis van de goddeloze landlieden Zijn hoorders ernstig gewaarschuwd heeft. De wijngaard zou immers van hen genomen en de landlieden verdorven worden. Maar voor de dwaze tarting van enkele honderden kan toch zeker niet een geheel volk in al zijn komende geslachten verantwoordelijk gesteld worden?

Neen, de verwerping van Christus verklaart het lijden van Jacob's nakomelingschap niet. Feit is het, dat de volken hun woede aan haar bekoelden, lang vóórdat Jezus geboren werd. In de negentiende eeuw vóór de vleeswording van Gods Zoon bedacht de farao van Egypte de onmenselijkste middelen tegen ze en bracht ze aan de rand van de ondergang. Ongeveer anderhalf millennium later bereidde Haman, de Jodenhater over het gehele Medisch-Perzische rijk een Bartholomeus-nacht voor, waarin elke Jood vermoord zou worden. Dank zij de moed en invloed van koningin Ester kwam onze Haman nog juist op tijd aan de galg te hangen.

Ik noem slechts twee van de lange reeks Jodenvervolgingen vóór de kribbe van Bethlehem.

Maar als ik bezwaar maak tegen de mening, dat de gruwelen aan de Joden bedreven het onmiddellijke loon is van hun Christus-verwerping dan denk ik in het bijzonder aan de bede, die Jezus aan het kruis ten behoeve van Zijn vijanden tot God heeft opgezonden! „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen". Kunnen wij aannemen, dat God deze laatste begeerte van Zijn stervenden *Zoon niet heeft willen verhoren?* Zou God dan een bloedwreker zijn?

Onmogelijk! Onmogelijk!

Wij herhalen dus de vraag, wat toch wel de oorzaak zijn mag van de felle anti-Joodse stroming onder de natiën.

* * *

Het is natuurlijk onmogelijk om in het korte bestek van dit artikel meer te doen dan een enkele gedachte even aan te tippen.

Een van de voornaamste oorzaken is de kerk.

De kerk heeft vaak onbewust en vaak ook willens en wetens de Jodenhaat gekweekt. De mensen ontvingen in de middeleeuwen al hun kennis hoofdzakelijk van de kerk. De kerk was voor ze wat voor ons de courant, ons weekblad en de radio tezamen zijn. En in de kerk hebben de geestelijken met hun groot overwicht vanwege de plaats, die de kerk in de gemeenschap innam, gedurende meer dan vijftien honderd jaren het Oude en Nieuwe Testament zo verklaard, dat de Joden steeds als de pikzwarte schapen voor de dag kwamen en de kerk natuurlijk als de gunstelinge van God. De Joden hadden Jezus gekruisigd en de bevoorrechte kerk hield niet op om in haar *prediking* zich op hen te wreken. Wat de profeten in heilige toorn hun eigen volk verweten, werd door de geestelijken — het veel heerlijker priesterdom dan het oude — hun en hun nageslacht *dubbel op* het brood gelegd. Een van de kerkvaders, Chrisostomus, verzekerde nadrukkelijk, dat als de Joden niet zo slecht leken, als zij in werkelijkheid waren, of niet zo slecht zich gedroegen als de Schrift het uitbeeldde, dat kwam vanwege hun boos hart en vanwege de sluwheid van den duivel!

En wat bij deze mentaliteit gebeuren ging, toen de kerk wetgevende macht verkreeg, is wel te bevroeden. De kerk trof maatregelen tegen de Joden, om ze terug te dringen tot die plaats in de gemeenschap, die naar haar oordeel de goddelijke toorn hen aanwees. Is het niet opmerkelijk, dat in de middeneeuwen de Joden doorgaans rust hadden, daar waar de kerk weinig of geen invloed kon uitoefenen? En is het eveneens niet opmerkelijk, dat de eerste grote Jodenvervolgingen over uitgestrekte gebieden verband houden met . . . . de eerste kruistocht? De mensen werden allerwege opgezweept om het heilige graf aan de Turken te ontrukken en aangevuurd door fanatieke priesters richten zij op hun weg naar Palestina overal waar zij Joden ontmoeten — in het Rijnland, langs de Donau, in Bohemen — vreselijke slachtingen onder hen aan.

Wat de kerk gedurende een lange reeks van eeuwen geleerd heeft, wat tot uitbarsting kwam in een eerste Europese Jodenjacht bij de eerste kruistocht; wat daarna zich herhaaldelijk heeft uitgedrukt in gewestelijke en nationale Jodengruwelen, groent en rijpt in het geslacht van het heden. Dat geslacht heeft zich voor een belangrijk deel wel losgemaakt van de godsdienst der voorvaderen, maar de afkeer tegen de Joden heeft het toch als *hun erflating meegenomen.*

Wij Baptisten kennen aan de lijve de onmeedogende heerszucht van de kerk, als gevolg van haar knieval voor de wereld. Ons heeft ze ook vaak een moeilijk lot beschoren.

Wij kennen haar geest van haat, die *bij de verkondiging van een ontroerend* kruisevangelie de ketters grijnslachend met dood en verderf bedreigt.

Wij weten wat het is door de kerk geëxploiteerd te worden als stemvee — wat houdt zij zich vreemd, als hier en daar manmoedig geweigerd wordt om met haar mee te gaan — en door diezelfde brave kerk de weg onverbiddelijk geblokkeerd te vinden, die leidt naar een overheidsbetrekking, waarop een andersdenkende als lid der gemeenschap toch ook aanspraak mag maken.

* * *

Als tweede oorzaak van de anti-Joodse stroming van onze dagen noemen wij den Jood zelven.

De profeet Hozea geeft ons een welsprekende beschrijving van zijn volk, een beschrijving, die culmineert in de woorden: „In des koopmans hand is een bedriegelijke weegschaal".

Maar hierover een volgende keer.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

SPELDEPRIKKEN.

Hebben de vorige niet gestoken of zijn ze dodelijk geweest? Tot dusver merkte ik geen reactie. Dat is natuurlijk het ergst voor den patient, niet voor den prikker. Het is niet mijn plan nog eens op dezelfde plaats injecties te geven.

Dit keer staat voor mijn aandacht een merkwaardig gemis aan gevoelens van eerbied en ontzag, hetwelk nu en dan en hier en daar openbaar wordt op plaatsen en gelegenheden, waar eerbied verwacht mocht worden.

Het bevreemdt ons een weinig, wanneer een roomse, die de kerk passeert, zijn hoofd ontbloot, maar het is ontstellend te zien, hoe onze broeders met rokend vuurwerk voorop en de hoed of ander hoofddeksel op het hoofd geplant, de vergaderplaats van Gods kinderen betreden, terwijl zij toch weten, dat waar twee of drie verzameld zijn in 's Heeren naam, Hij daar in 't midden is. Pijnlijk beroert ook de houding, die sommigen aannemen. En het doet den dienaar des Woords leed, wanneer hij ziet, hoe de menigte zich haast, om onder het laatste zingen zich te kleden, teneinde straks onmiddellijk ter uittocht gereed te zijn. Ging hun het woord wel ter harte? Achterin wolkt de Virginia al hemelwaarts.

Eenzelfde pijn ondergaat men, wanneer iemand, en in de regel staat of zit hij niet alleen, het aandurft om na een ernstige voordracht of schoon en innig gespeeld of gezongen lied, met hard gekletter de handen tegen elkaar aanslaat. Dat noemen ze dan applaus. Maar dat verraadt geen eerbied, die eerder als de geluidloze rook recht naar boven stijgt.

Alles kan overdreven worden. Het moet in Engeland gebeurd zijn, dat een dominee bij een ouden boer moest komen, die met een bezwaard geweten te bed lag. En? Ja, hij had zijn avondgebed gedaan en vergeten, daarbij zijn nachtmuts af te zetten. Hij voelde zich schuldig. De herder der gemeente was eerst nijdig, maar was een goed herder en ging naast den boer zitten: „Hier in 't Westen, Hamish, ontbloten wij het hoofd als teken van eerbied. Maar in 't Oosten ontbloten ze de voeten. Denk maar aan de geschiedenis van Mozes bij het braambos. Nu, had jij je schoenen aan de voeten, toen je je avondgebed deed?" „Neen, en de kousen had ik ook uit". „Ziedaar man, dan is de zaak in orde, jij bent op oosterse wijze eerbiedig geweest".

Die goeie man was overgevoelig, gelijk sommigen ongevoelig; wellicht zelfs voor deze speldeprikken. Die toch alleen gegeven worden om te dienen.

Socrates zeide, dat hij als een paardenvlieg aan de flank van zijn vaderstad Athene gehangen had om tot edeler gang te prikkelen. Wanneer nu een mens niet meer is dan zo'n stekende vlieg, dan wordt hij wel gevreesd, maar niet bemind.

Ik denk aan dat soort in het mensdom, die in hun critiek alle grenzen van waardering en eerbied ver achter zich laten. Hun aangezicht spiegelt gedurig de wrevelige stemming van binnen naar buiten en zij stellen ieder in staat van beschuldiging, die de moed heeft, over een en ander een andere mening te huldigen. Het zijn de onverdragelijkste mensen, want zij verdragen niemand. Ze zijn ontstemd, wanneer hun ideeën niet verwerkelijkt worden. Hun critiek is dan ook niet gelijk aan speldeprikken, maar aan krassen met spijkers. Zulke krassers mogen in de gemeente niet voorkomen. Ik zeg niet, dat ze er niet voorkomen. Indien u misschien deze schoen past, trek dan aan. Ga met uw karakter, uw aan-

geboren aard tot Jezus en leer van Hem, dat Hij zachtmoedig was en alleen maar tegenover huichelaars die zachtmoedigheid niet gebruikte. Voorts verbrak Hij niet en bluste Hij niet, want niemand als Hij was zo zacht en zo teder. Niet dat gij den andere niet „de waarheid" moogt zeggen, dat ge geen critiek moogt oefenen, en ik niet nu en dan met de speld mocht prikken, mits ge maar tot edeler gang aandrijft en zelf meeloopt en tracht het voorbeeld te geven.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

LEEUWARDEN, Januari 1939.

Geliefde broeders en zusters in Jezus onzen Verlosser en Zaligmaker. 't 2e halfjaar van '38 is voor de Leeuwarder Gem. weer een rijk gezegende periode geweest. Wij hebben het voorrecht gehad dat onze br. voorganger iedere Zondag het heerlijke Evangelie heeft verkondigd en dat de Heere als loon op de arbeid zielen toedeed aan de Gemeente die zalig werden.

Ik zal u niet gaan vermoeien al de gebeurtenissen te verhalen, maar alleen gebeurtenissen van recente datum meedelen.

22 December 1938 is voor de Gemeente een blijde dag geworden; wij hebben n.l. die dag het grote voorrecht gehad ons nieuw kerkorgel aan God te mogen wijden. Ik kan u niet onder woorden brengen het gevoel wat ons doorstroomde, toen voor het eerst de klanken door de kerkruimte galmden in de weergave der 150ste Psalm. Kom en hoor en het zal u gaan als de koningin van Scheba.

25 en 26 Dec. zijn ook voor ons dagen geweest van gezegend samenzijn. Na op de eerste morgen het aloude en toch steeds nieuw en heerlijk kerstevangelie te hebben beluisterd, hadden wij in de namiddag een zeer gezegend liefdemaal, waarin door oud en jong getuigd werd dat Jezus ook in hun harten was geboren. De tweede dag vertoefde de Gemeente nogmaals in de velden van Efrata; des middags hadden wij met de kinderen een recht gezellig kerstfeest.

Nauwelijks heeft dit jaar zijn intrede gedaan, of wij werden door 's Heeren grote genade en goedertierenheid verblijd, doordat op Zondag 8 Jan. 1939 vijf zielen op de belijdenis van hun geloof door de doop de Gemeente werden binnengeleid. In beide diensten werd de handeling des doops door een grote schare aandachtige luisteraars aanschouwd en onze bede is: „Och Heer dat we op deez' eerstelingen, een rijke oogst van voorspoed zien". Na de middagdienst schaarden wij ons met vele brs. en zrs. om de dis des N. T., waarbij onze nieuwe leden, twee brs. en drie zrs., bij monde van onzen br. ouderling H. v. d. Heide hartelijk welkom werden geheten.

Uw br. in den Heer,
H. FENNEMA, Secr.

HAARLEM. Als Gemeente mochten we rijk gezegende kerstdagen vieren. Door ijverige handen was ons „Salem" gebouw prachtig versierd met dennengroen, daartussen vele lichtjes. De eerste kerstdag 's morgens om zes uur kwamen we samen rondom de kribbe en bij vernieuwing herdachten we het blijde kerstgebeuren: God, Die zich openbaarde aan de wereld in het schenken van Zijn Zoon.

DE PROFEET JONA.

I.

Jona I: 1—14.

Jona's Roeping.

Het bijbelboek, dat genoemd is naar den profeet Jona, is het Oudtestamentische zendingsboek. Daarin schuilt zijn grote waarde en bizondere betekenis. Er is wel geen boek in de bijbel, waarover zoveel spot- en schimpredenen zijn uitgegoten als over dit zendingsverhaal, maar het geeft den dieper levenden mens licht in tal van vragen.

Een bekend Nederlands hoogleraar, die eerst op rijper leeftijd in Jezus zijn Heer vond, verklaarde voor enkele jaren, dat hij dit boekje zeker al vijftig maal had doorgelezen en het hem telkens weer tot tranen roerde.

Snijdend is hier de tegenstelling tussen de trots en hardheid van den mens en de tedere ontferming van God en treffend welke middelen God weet te vinden om de eigenzin van den weerstrevende te breken en diens hart tot Hem te neigen.

Dit boek is de beschrijving van de botsing tussen Jona's enghartigheid en Gods alomvattende liefde — een liefde, die zich over a l l e n ontfermt. In het licht van deze openbaring levende, kunnen we niet vergeten dat, wie door God werd uitverkoren, niet werd uitverkoren met verwaarlozing of verwerping van anderen, maar ten hunnen bate.

Ten tijde van koning Jerobeam II leefde er een profeet Jona. Deze profeet treurde over het oordeel, dat Israël was aangezegd, wijl Gods goedertierenheid Israël niet tot bekering en geestelijke vernieuwing geleid had. In die tijd ontving hij de opdracht in Ninevé een boodschap Gods te gaan brengen. Die opdracht stond hem tegen. Zou God Zijn eigen volk verstoten en zich met de heidenen gaan inlaten en misschien de volken in Israëls plaats aannemen? Neen, dan liever sterven! Maar God overwint hem. Dit verhaal zegt hoe.

I. Jona ontving een welomschreven opdracht.

„Maak u op, ga naar de grote stad Ninevé en predik tegen haar". Vers 2.

Ninevé was de residentie der Assyrische koningen; de grote wereldstad dier dagen en een sterke vesting. Maar er zou een man komen met een boodschap, die de gewetens zó zou treffen, dat ze de poorten van hun leven vrijwillig voor God zouden ontsluiten.

In deze stad hoopten zich de rijkdommen op, samen gebracht door de schatplichtige volkeren.... Welk een wijsheid er ligt in het woord van onzen Heer: „vergadert u geen schatten op aarde", zegt de geschiedenis van al die wereldsteden, die te gronde gegaan zijn door hun rijkdom. Hun rijkdom voerde tot slapheid en bederf van zeden; de weelde leidde tot brooddronkenheid. De opgestapelde schatten ondermijnden het leven en brachten in de onzalige knechtschap van de machten der Duisternis. Ongemerkt worden de boeien aangelegd. Als de weelde bij den zondaar komt, heeft de zonde haar beste kansen: „hunlieder boosheid is opgeklommen voor Mijn aangezicht". Toen besloot God in te grijpen, zich te laten gelden, want Hij is niet slechts de God dergenen, die Hem aanbidden, maar ook van hen, die Hem verlaten en verzaken. Hunlieder boosheid is opgeklommen „voor Mijn aangezicht". Zover gaat de zonde: ze verheft zich en klimt op tot God, gaat tegen God in en in Zijn toorn slaat God haar neer. Er is bij God een onbegrijpelijke rijkdom van goedertierenheid, verdraagzaamheid en lankmoedigheid, maar men moet ze niet uitleggen als ware de zonde ongevaarlijk, of als ware een vrijbrief een vrijbrief, — neen! ze branden Hém in 't hart, die boven het rond der aarde zit!

God heeft een ondoorgrondelijk groot erbarmen met hen, die verloren zijn. Ninevé riep om Zijn oordeel, maar God heeft geen lust in de dood des goddelozen. Hij wil redden en vereffent onze schuld in Zijn eigen lijden. Hij wil dat allen zalig worden, ook zij, die hun weg het meeste verdorven hebben. Allen heeft Hij in hun ongehoorzaamheid aan Hem, als

Om tien uur waren we andermaal bijeen. Deze dienst was goed bezocht terwijl ter opluistering enige soli gezongen werden. Het kerstfeest 's middags met de kinderen was ook goed.

De tweede kerstdag mochten wij menige zegen van onzen God ontvangen.

's Morgens in de kinderopdrachtdienst en 's middags op ons gebruikelijk liefdemaal, waar velen getuigden van het heil dat ze gevonden hadden in Jezus. Het was een goede ure.

Nu liggen de kerstdagen weer achter ons en als Gemeente willen we steeds voorwaarts gaan achter onzen Meester. Hij make ons allen getrouw in het dienen van Hem en van elkander.

Voor den Scriba,
St. K.

VRIESCHELOO. De kerstdagen, oud- en nieuwjaar, liggen weer achter ons. Met dank aan God kan de Gemeente op deze dagen terug zien. Zichtbare vruchten hebben wij mogen aanschouwen. Het weer was minder gunstig. Gladde wegen en koude dagen. Gode zij dank! warme harten. God heeft ons een heerlijk kerstfeest willen bereiden, hetwelk wij met groot en klein hebben gevierd. Oud- en nieuwjaar een ernstige prediking: „Wat deed ik?" en „Wat moet ik doen?" Tot besluit hield onze jeugd op nieuwjaarsavond een jeugdpropaganda-avond. Deze avond stond in het teken van ernst. Na het slotwoord van onzen gel. br. voorganger was er een jonge dochter, die het zo onrustig werd in de ziel, dat zij niet weer heen durfde te gaan, alvorens vrede te hebben gevonden bij Jezus. Na de dienst bleef zij achter en nadat de voorg. met haar had gebeden, stortte zij haar hart uit voor God. Toen zij heen ging kon zij het jubelen: „Hoe zalig, verlost te zijn door Jezus' bloed".

Met hartelijke groeten,

Uw br. in Chr.,
BL., Secr.

2e EXLOëRMOND. Waarde brs. en zrs. Er wordt wel eens gezegd: geen bericht, goed bericht. Maar dat goede willen we ook wel vernemen.

Sinds het laatste gemeentebericht mocht onze br. voorganger aan twee jonge zusters en een jonge broeder de doop voltrekken en zo de Gemeente binnen leiden.

Onze br. voorganger heeft dit jaar twaalf brs. en zrs. mogen dopen.

7, 8 en 9 December hield de Gemeente haar evangelisatie-samenkomsten. Daarvoor was Ds. Hekhuis van Delfzijl, oud-voorganger der Gemeente, tot ons overgekomen. Met onze br. voorganger bracht hij de blijde boodschap der verlossing. Alle drie avonden was ons kerkgebouw goed gevuld. Twee jonge dochters gaven hun hart aan den Heiland; het waren kinderen van leden der Gemeente. Welk een blijdschap was dat voor de ouders en ook voor de Gemeente.

De kerstdagen waren goede dagen voor de Gemeente. De 1e kerstmorgen mochten we de aloude kerstboodschap beluisteren, 's nam. vierde de Zondagsschool haar kerstfeest en des avonds kwam de Gemeente weer samen tot het houden van haar liefdemaal, waar vele brs. en zrs. getuigenis gaven van het leven met den Heiland. Een heerlijk ogenblik was het, toen onze br. voorganger een oproep deed aan allen, die in dit jaar tot den Heiland gekomen en dit jaar gedoopt waren om naar voren te

---

in een gevangenis opgesloten, opdat Hij zich over allen ontfermen zou.

Van zonde en van liefde spreken ons de wonden, die God ons toont; gewaagt het Evangelie, die Boodschap uit de hemel; van schuld en van vergeving; van schuld, die uitgewist, vereffend werd in de dood van den Middelaar. Door de genade van God wordt de zonde ons een lastig ding. Door Zijn vergeving ontstaat in onze ziel het berouw.

Het uur, dat aan de doorbraak van het licht vooraf gaat is het donkerste van de nacht en zo is de ziel nooit onrustiger dan vlak voor de doorbraak der genade. Als de zonde is vastgelopen in het geweten is de vergevende liefde vlak bij. Het indalen van het oordeel is als de houweelslag die de bodem openlegt opdat het heil welgefundeerd zal kunnen worden, zó goed, dat geen beproeving de zekerheid der verlossing kan doen verflauwen.

II. Jona was zijn opdracht ongehoorzaam.

„Maar Jona maakte zich op om te vluchten naar Tarsis."

Jona had heel goed begrepen wat God wilde. Soms wordt het Evangelie afgewezen met de woorden: ik kan het niet begrijpen, terwijl de waarheid is: ik wil het niet aanvaarden. Jona's eigenzin verzet zich tegen Gods bevel. Een harde strijd ontbrandt in hem. De uitslag is: niet doen. Overgave van eigen wil? Gehoorzaamheid? Ingaan in Gods wegen? Neen! Jona verhardt zich tegen God.

Als de bekering tot God geweigerd wordt betekent dat versterkte afkeer van God. „Maak u op, ga naar Ninevé" had God gezegd. En Jona? Bleef hij thuis? Hij ging juist de tegenovergestelde kant uit. Zo doet de zondaar, min of meer bewust, min of meer krachtig, maar zo reageert ons hart als de roepstem van God voor de eerste maal inwendig gehoord wordt. Zo verzet het zich, jaren aaneen: ik wil niet! De een spreekt dit „neen" krachtig en beslist uit; de ander *doet* het eenvoudig niet — soms zonder enige verontschuldiging.

„Maar Jona ...." Wie kent de neiging niet zich te onttrekken en inplaats van aan de eis van Christus gehoor te geven, de richting van vlees en bloed volgt? De Heer wijst ons de weg van vergeven, van dragen, van liefhebben, van dienen en werken in de wijngaard. „Maar Jona ...." Wij weigeren en het kan ons niet verwonderen als er dan wat gaat haperen en de bronnen van vertrouwen en liefde dicht vriezen.

Jona deed het tegendeel. Inplaats van naar het Oosten te gaan ging hij naar het Westen. Hij ging naar Joppe, de havenstad, en nam daar een schip dat naar Spanje zou varen. Weg — was zijn gedachte — zo vér mogelijk weg. Het onrustige hart zoekt een nieuwe omgeving, als kon de mens zijn eigen schaduw ontvluchten en het geluid der stem, die van binnen spreekt!

Jona wou liever grote offers brengen dan Gods wil doen. Bij een zo grote zeereis in dat jaargetijde waagde men in die tijd veel. Het verhaal legt zo tekenend: hij betaalde de vracht. De prijs was heel wat hoger dan het geld dat hij neertelde. De ongehoorzaamheid aan God wordt duur betaald. Men betaalt haar met zijn vrede, blijdschap, hope en ten laatste met het eeuwige leven. Zo *verblindt* de zonde. Die zondigt, handelt dwaas. Die zondigt, doet zichzelf kwaad.

„En hij gaf de vracht daarvan". Dwaze Jona!

Geef daarvoor nooit de vracht: voor een God ontvluchtend leven.

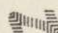
Hebt ge strijd? Strijd vanwege de wil van God?

Dacht ge, dat gij u tegen Hem zoudt kunnen verharden en vrede hebben?

Kniel neer onder de zachte druk van 's Heilands hand en zeg, in Zijn kracht: Vader, Uw wil geschiede!

En de poort van het Leven gaat voor u open.

L.

komen. Een grote schare ging, oud en jong, en samen zongen ze een lied.

De 12e dag hielden we 's morgens een dienst te Valthermond, waar 's nam. de Zondagsschool haar kerstfeest vierde. 's Avonds gaf het Zangkoor een geslaagde uitvoering. We hebben allen tezamen van harte genoten en Gods nabijheid gevoeld.

Wij gaan voorwaarts, roemend in des Heilands kracht.

D. WEVER, Secr.

HOOGEZAND. Gel. brs. en zrs.

Het is ons een genoegen het een en ander over de gang van zaken in de Gemeente mede te mogen delen.

Mochten wij de laatste Zondag in de maand Nov. van het vorig jaar, op hun verlangen twee zusters door de doop aan de Gemeente zien toegevoegd, ook de arbeid in het algemeen gezien, wijst op vooruitgang. De opkomst in de gemeentelijke samenkomsten, vooral des Zondagsavonds, is zeer toegenomen.

Wel ondervonden wij vanwege de ongunstige weersomstandigheden van de laatste weken veel tegenwerking, maar ook vele brs. en zrs. moeten van heel ver komen. De sfeer in de Gemeente is heel goed te noemen en getuigt van meerder gemeentelijk besef en onderlinge samenwerking en waardering. Dit kwam vooral in de beide kerstdagen tot uiting. Gezegende uren hebben wij toen met elkaar gehad. De Naam des Heeren is groot gemaakt.

De eerste kerstdag hebben wij ouderen met de leerlingen van de Zondagsschool Kerstfeest gevierd. Welk een zegen reeds op zichzelf, al die blijde en vrolijke kindergezichten te mogen aanschouwen. Wat een aandacht en gespannen verwachting speelde er zich op die kindergezichten af, toen onze voorganger Ds. Brandt de welbekende kerstgeschiedenis eenvoudig en warm vertolkte.

De tweede dag 's avonds, waren we te gast bij de verschillende jeugdverenigingen, die in samenwerking voor een welverzorgd programma hadden gezorgd.

Op allerlei wijze werd de lof van Koning Jezus naar voren gebracht.

Het nieuwe jaar zijn we vol moed ingegaan. Wij hebben ons èn persoonlijk èn gemeentelijk voorgenomen, ons door geen omstandigheden, hoe dan ook, zó te laten beïnvloeden dat die ons van onze roeping en plicht zouden afhouden. Wij willen hopen in des Heilands kracht, dit jaar tot een jaar te maken van zoveel mogelijk eer voor Hem, die ons vrijkocht door Zijn dierbaar bloed.

Hij is het volkomen waard dat wij ons inspannen; Hij vraagt flinke, oprechte en ijverige volgelingen, en dat hebben wij ons voorgenomen te willen zijn. Van ons zelf zijn we onbekwaam, dat is zo, maar toch moeten wij daar geen stokpaardje van maken, maar datgene doen, wat Hij van ons vraagt, want dan alleen kan Hij Zijn werk in ons doen.

Wij zijn dankbaar onder de leiding van onzen voorganger te mogen voortgaan en kunnen wij het verschil duidelijk constateren, tussen een Gemeente zonder voorganger en een Gemeente met een door God geroepen herder en leraar. Daarom, in grote dankbaarheid aan Hem, die ons door Zijne genade doet zijn, wat we zijn, gaan wij voorwaarts en wensen alle brs. en zrs. van onze Zustergemeenten alsnog de onmisbare zegen des Heeren voor het jaar 1939 toe.

Namens de Gem. Hoogezand,

de Secr. P. v. d. V.

KERK EN KIND.

Het onderwerp Kerk en Kind is van grote betekenis. Hoe, in welke betrekking staan beiden tot elkaar of bestaat er helemaal geen betrekking tussen beiden? Hoe moet die betrekking uitgedrukt worden (aangenomen dat ze bestaat), hoe geregeld worden? Heeft ze in de kinderdoop een juiste, bijbelse uitdrukking gevonden?

Dat zijn alle hoogst gewichtige vragen, die wij thans echter niet zullen behandelen. We wilden ditmaal slechts enkele eenvoudige opmerkingen maken over die beiden.

I. Het kind en de kerk.

Daar staat de Kerk, het gebouw, waarin gij samen komt met de gelovigen, om het Woord Gods te horen en God te aanbidden. Wat moet ge nu met uw kinderen doen? Horen die daar ook? Ja! Waar God aangebeden, Zijn Woord verkondigd wordt, is ook de plaats van uw kind. God is Schepper en Onderhouder van uw kind gelijk als van u. Uw kind is krachtens die schepping Zijn eigendom, geroepen Hem te erkennen en te dienen en in Hem zalig te zijn. Hij legt in Christus de hand op het Zijne; niets en niemand stond Hij af. Niet één heeft een scheidsbrief van God ontvangen. Daarom moet ook het kind horen wat God te zeggen heeft en gewend worden aan de aanbidding van Zijn heilige Naam.

Hoe oud moet het zijn, wanneer we daarmede beginnen? Niet te jong toch? vraagt ge. Ik antwoord: vooral niet te oud! Het kind moet „gewend" worden. De „wenning" is een zeer belangrijke factor bij de opvoeding. Zoals het kind, in zijn belang, gewend wordt aan de geregelde schoolgang, zo moet het gewend worden aan de geregelde kerkgang. Wanneer ouderen er niet afkeurend over spreken, alsof zulke kinderen medelijden zouden verdienen, dan vinden ze dat niet erg. Ze denken er zelfs niet bij. Alleen: men moet ze er niet op tegen maken.

Hoe oud ze precies moeten zijn voor hun eerste kerkgang, moet voor elk kind apart vastgesteld worden. Ze zullen eerst wel wat onwennig zijn, wat „lastig", maar verstandige mensen, die begrijpen, dat de gemeente er niet slechts is voor hen, maar voor de geslachten, zullen wat moeilijkheden over het hoofd kunnen zien.

We hebben nog niet gezien dat het verkeerd werkte, als men de kinderen tweemaal meenam naar de kerk, terwijl ze toch ook de Zondagsschool bezochten. Vindt men dat te veel, dan zou men dit als regel kunnen volgen: zolang ze de Zondagsschool bezoeken eenmaal naar de kerk, daarna tweemaal.

II. Het kind in de kerk.

Dat vraagstuk raakten we hierboven al even aan, en wel is waar van de „lastige" kant. Stilzitten is over 't algemeen niets voor kinderen. Toch kan men hen daarbij goed helpen. Men voere n.l. de gewoonte in, om als men thuis is gekomen aan de middagtafel te vragen: waarover heeft dominee vanmorgen verteld? Als ge dat geregeld doet, dan zullen ze meer belangstelling krijgen voor de preek, niet om haar inhoud, maar omdat er thuis naar gevraagd zal worden. En als men dit doet, heeft de ervaring ons getoond, dat de kinderen er dan altijd wat van meenemen, soms verrassend veel. Maar als gij er nooit met hen over praat, hoe zullen ze dan zelf tot de ontdekking komen, dat het zin heeft, dat ge ze meeneemt? Spreek dus met hen over het gehoorde en doe het geregeld! Een nevenresultaat kan zijn, dat ge er zelf ook beter bij blijft.

Moet er voor de kinderen apart gesproken worden? In vele kerken in het buitenland is dat de gewoonte. In elke dienst worden de kinderen een vijf á tien minuten toegesproken. Dat gebeurt aan het begin. Ik meen wel eens gezien te hebben, dat de kinderen daarna de kerk verlieten. Niet overal echter. Op de duur schijnen deze aparte kinderpreekjes echter toch de jeugd niet te trekken. De prediker moet ze soms achterwege laten, omdat er geen kinderen aanwezig zijn. Hierbij zal echter de gave van den spreker een rol spelen. Niet ieder, ook al spreekt hij overigens goed, heeft de gave kinderen te kunnen boeien. De manier: de kinderen over de preek een en ander te vragen, die wij boven bespraken lijkt ons beter. Ze verlengt de dienst ook niet.

III. Het kind na de kerk.

Dat stipten we in de vorige opmerkingen al aan. Na de kerk moet niet onvruchtbaar gemaakt worden, wat in de kerk gedaan werd aan de ziel van het kind. Is daar het zaad uitgestrooid, dan moeten wij toezien, dat wij het niet vertreden. Dat doen we door stelselmatig helemaal niet meer op hetgeen we in de kerk deden en hoorden, terug te komen.

We doen dat ook door lichtzinnig over de preek te spreken; er in de tegenwoordigheid der kinderen kritiek op te gaan uitoefenen of de broeders en zusters eens onder handen nemen. Als we niet lieflijk, niet dankbaar over de gemeente, over haar ambtsdragers en leden oordelen, dan bederven we de ziel van het kind en zijn er schuldig aan als zij van de gemeente vervreemden.

Ook na de kerkdienst en buiten het kerkgebouw moeten we de gemeente, den predikant en de broeders en zusters hoog houden.

We moeten, mede terwille van het kind, nog meer doen: we moeten aan tafel voor de gemeente en haar diensten bidden. Voor we naar de kerk gaan, bidden om een gezegend samenzijn; bidden voor hem, die zal moeten voorgaan. Na de dienst danken voor het Woord en vragen om de dauw des Hemels erover, in 't bizonder voor de harten van hen, die met ons aan tafel zitten. En de week door, in de gewone huiselijke gebeden de broeders en zusters, ons bekenden en onbekenden, voor de troon der genade brengen.

De kerk heeft voor haar arbeid geld nodig. De kinderen moeten dat weten. Ze moeten geld hebben voor de collecten. Hoeveel? Een belangrijke vraag. Wat ze van jongs gewend zullen zijn, zullen ze licht blijven doen. Twee of drie centen? Als 't niet anders kan, ja. Tenminste voor elke collecte iets, ook voor de deurcollecte. Maar als ge 't doen kunt, dan bedenk dat het voor de opvoeding van uw kind — een opvoeding, die niet slaagt als ge geen verantwoordelijkheidsbesef aankweekt — het nodig is, dat het beseft, dat het moet helpen dragen. Een mens, die niet kan geven, is een verloren mens. De egoïsten zijn het onkruid der aarde. Onze hemelse Vader heeft veel leed over hen. Hoe geheel anders dan Hij zijn zij. Kweek dus in uw kind offervaardigheid aan. Het is uit het oogpunt van opvoeding volstrekt niet verkeerd, als ge door de hand van uw kind de grootste stukken aan den Heer geeft, of dat tenminste eens zo nu en dan doet.

L.

Statistische gegevens.

In de officiële statistische gegevens vinden wij aangaande het Duitse Protestantisme de volgende cijfers: Er waren in 1933 40.426.000, in 1934 40.479.000, in 1935 40.648.000, in 1936 40.796.000 Protestanten. Sindsdien zijn daar dan, behalve het gewone accres 330.000 Protestanten in Oostenrijk en 130.000 Protestanten van het Sudetenland bijgekomen, zodat het totaal nu boven de 41 millioen ligt.

Geen vrijdom van belasting.

De in Duitsland erkende kerkgenootschappen genieten daar vrijdom van vermogensbelasting. Behalve de Duitse Evangelische kerk en de Rooms-Katholieke kerk hebben bijv. ook de Baptisten, de Methodisten, de Doopsgezinden, het Leger des Heils dit voorrecht. Er zijn echter in totaal in Duitsland nog een 1000-tal secten van kleine omvang. In een principiële beslissing heeft thans het Duitse „Reichsfinanzhof", de hoogste instantie op fiscaalrechterlijk gebied, beslist, dat dergelijke secten geen vrijdom van vermogensbelasting hebben. De motivering der uitspraak was zeer merkwaardig. Het hof overwoog, dat in het bepaalde geval dat aan de orde was, de secte die de aanvraag deed haar leer baseerde op de profetische openbaring van haar leider, dat dit afwijkt van de basis der erkende Christelijke kerkgenootschappen en dat niet de verbreiding van iedere soort geloofsleer als „bevordering van de godsdienst" voor welke bedoelde belastingvrijdom is ingesteld, kan worden beschouwd.

Gewestelijke Conferentie van „Zusterhulp"

te Groningen, op 31 Jan.
's namiddags 3 uur.

Deelnemende afdelingen: Stadskanaal, Musselkanaal, Delfzijl, Emmer-Erfscheidenveen, N. Pekela, Muntendam, Hoogezand en Groningen.

3 uur Theedrinken.

3.30 uur. Openingswoord door de presidente der afd. Groningen (Mevr. Mostert-Brandt).

Zang van Hoogezand.
Afgevaardigde Hoofdbestuur.
Voordracht Delfzijl.
Referaat Mevr. Brandt—Pikkert: „Opvoeding v. opvoeders".
Bespreking.
Voordracht Emmer Erfscheidenveen.
Zang Groningen.

Koffiepauze.

Zang van Hoogezand.
Voordracht Nieuwe Pekela.
Referaat . . . . ?
Bespreking.
Voordracht Muntendam.
Vrij woord.

Zusters, maakt u voor deze middag en avond vrij en komt naar Groningen. Wij hebben het eens nodig om onder elkaar gesterkt en opnieuw verbonden te worden. Moge de Heer ons zegenen.

Neemt uw boterham mee.

Met zr. groeten,

A. W. BOITEN—Hippen, Secr.

I. P. L.

Op de vergadering van afgevaardigden van deelnemende gemeenten aan de I.P.L. werd o.m. besloten dat iedere deelnemende gemeente f 10.— zou storten in de kas om daardoor de mogelijkheid te openen ook in 1939 een landdag te kunnen organiseren.

De gemeenten Nw. Weerdinge; Ter-Apel; Vrieschelo; 2e Exloërmond; Groningen; N. Pekela voldeden reeds aan het besluit. Mag ik de overige gemeenten verzoeken voor 1 Febr. het bedrag te storten op giro no. 298187 van ondergetekende. Na die datum zal per postkwitantie over het bedrag worden beschikt.

Met br. gr.

D. OLIJSLAGER.

Alteveer. Penn. I. P. L.

Veenk. Bond v. Bapt. Gem.

De Veenk. Bond organiseert, evenals voorgaande jaren een Evangelisatie-Campagne in de maand Febr.

De data zijn als volgt:

5— 7	Febr.	Stadskanaal
8— 9	„	Muntendam
12—14	„	Nw. Pekela
15—17	„	2e Exloërmond
19 en 26	„	Vriescheloo

Mag ik nu reeds uw aandacht hiervoor vragen.

Wil een ieder voor zichzelf een antwoord geven op de vraag: hoe bereiden we haar voor?

We komen een volgende week op deze vraag terug.

De voorg. Comité vergadering wordt Maandag 27 Febr. a.s. gehouden.

Voorstellen voor deze vergadering worden ingewacht voor 12 Febr. a.s.

Namens 't Comité,

D. OLIJSLAGER, Secr.

Adreswijziging.

Het adres van

br. B. Götze

is niet meer Polna 64, maar

St. Noakowskiego 10 m. 7

Warschau

WEEKKALENDER

De bergrede.

Het lag in mijn bedoeling er een ander opschrift voor te vinden, maar al wat binnen en boven kwam, verwierp ik weer. Want de rede op de berg is geen gewone rede. Zij houdt al al de eeuwen door de christenen bezig. Is deze berg gelijk aan de berg daar ver in 't Zuiden, waar God aan Mozes verscheen en hem de tien geboden gaf? En wanneer hier geboden vervat zijn, aan wie zijn ze dan gericht? En zo hier geboden aan volgelingen gegeven zijn, gelden dan deze geboden het onderling verkeer der discipelen, of bedoelen zij ook richtlijnen aan de volgelingen te geven aan het leven in deze wereld? Zijn hier de wetten van het komende Rijk, die alleen maar in dat Rijk passen? Indien ik de meerdere verklaringen van geleerden en geïnspireerden, die in mijn kast staan, zou naslaan, dan zou ik evenveel verschillende meningen vinden. Ik wil wel eerlijk bekennen: ik zit er soms zelf verlegen mee. Dan weer zie ik heel duidelijk, dat de Heer aanduidt, welke motieven mij leiden, welke richtlijnen mij het spoor moeten wijzen — niet alsof hier nieuwe wetten geproclameerd werden — maar welke uitwerkingen het gelovig volgen van Christus in het leven heeft. In het leven. In het ganse leven, binnen en buiten de kerkmuren.

Zondag 15 Jan. Matth. 5: 1—12.
Deze woorden, die Jezus zeker meerdere malen heeft herhaald, moet men zeer langzaam en denkend lezen. De ruimte laat niet toe, dat ik op elke zalig-spreking inga. Aan deze plaats kunnen we alleen zeggen: die daar dolen in het land der schaduwen, zal een groot licht opgaan. De verdrukte minderheden zullen tot de verlossing komen. Zalig zijn die heimwee hebben, zij zullen zeker thuis komen. De mensen, met een groot, naar God-verlangend binnenleven, vaak hier beneden terzijdegeschoven, zullen in Zijn licht wandelen. En onze verdrukking is de verzekering, dat we op de goede weg zijn.

Maandag 16 Jan. Matth. 5: 13—20.
Wij moeten niet door deze verzen heenijlen. Het zout der aarde; prachtige uitdrukking, beeld van diepgaande werking. In tegenstelling met het volgend woord: licht der wereld, beeld van uitgestrekte werkingssfeer. Zout der aarde-binnendringend; licht der wereld-overstralend. Werk in de diepte, maar ook in de lengte en breedte. Neen Jezus verdringt de wet niet, Hij vervult en geeft Zijn volgelingen ook de kracht dat te doen. Eenvoudig door ze een nieuw leven te geven, waardoor vanzelf de gerechtigheid gewerkt wordt.

Dinsdag 17 Jan. Matth. 5 : 21—32.
Ik ben niet gekomen om de wet weg te werken, integendeel, deze woorden zeggen hoe Hij de wet vervult. Jezus gaat nog oneindig veel verder dan de wet. De wet kan alleen de daad straffen, ofschoon de daad toch eigenlijk alleen maar een vrucht is van de gekoesterde gedachten. Jezus dringt tot de gedachten door, tot de kiem, tot het hart — Hij legt de bijl aan de wortel. Onrechtmatige toorn, vastroestende haat, kiemende zonde treft Jezus en niet eerst de reeds voltrokken daad. Jezus gaat dieper. Hij gaat recht naar het zondige hart.

Woensdag 18 Jan. Matth. 5 : 33—48.
Het zweren, het lichtvaardig met God en zichzelf in woorden omgaan, was tot een nationale zonde uitgegroeid. Jezus keert terug tot de eenvoudigste vorm van eerlijkheid; dat maakt al dat met-woorden-donderen overbodig. Wederstaat den boze niet . . . . Goed, ik wil buigen, me laten slaan. Maar als het me van hogerhand bevolen wordt? Zal ik dan ook geloven in het wapen der liefde? Van hogerhand — van Hogerhand. Trouwens, die andere is mijn vijand niet eens. En ook, al wil hij 't zijn. Liefhebben, bozen en goeden, gelijk God, opdat ik blijk geef Zijn kind te zijn. Trek maar de conclusies en consequenties.

Donderdag 19 Jan. Matth. 6 : 1—15.
Hier wil ons Jezus vooral tot eerlijkheid drijven. Maak van je godsdienst geen vertoning, geen reclame voor je eigen naam. Jezus' woorden kunnen wij nog altijd ter harte nemen. Hij vermaant ons alle schijn te vermijden. Het gebed, dat Hij ons verder heeft nagelaten, is wonderlijk in eenvoud en volheid. Waarlijk de volheid Gods woonde in Hem. In Engeland heeft men de goede gewoonte dit gebed in de dienst der gemeente samen te bidden.

Vrijdag 20 Jan. Matth. 6 : 16—23.
Wij vasten niet, want wij menen dat dat een roomse gewoonte is. Dat is wel zo, maar alles wat de roomsen doen is niet onbijbels. Waarom zou een gemeente b.v. niet een dag vasten, eer ze de bizondere samenkomsten begint of wanneer ze ouderlingen van God begeert? Of wanneer er een ernstig geval van zonde is? Vasten en bidden vinden we dikwijls bijelkaar.

Vervolg Weekkalender.

Voorts: die rijk willen worden, vallen in vele verzoekingen.

Zaterdag 21 Jan. Matth. 6 : 24—34.
Dit is een heerlijk woord van Jezus, waarin Hij ons aanspoort toch in God te geloven en in Zijn alwetendheid en almacht. Hij helpe ons te geloven, wat wij zeggen te geloven. Geef me een geloof, zo vast, zo sterk. De Heere zegene u, ook morgen.

HUIZINGA.

CORRESPONDENTIE

Ik dank den broeder, die mij het gedicht zond over de bijbel. Gelukkig dat de bijbel onaantastbaar is en niet bestaat door de lof der mensen, noch door derzelver spot verteert. „Onderzoekt de Schriften".

Br. V. te H. Dank u wel voor uw schrijven. Ik behoef u niet te verzekeren, dat al de beloften Gods vervuld zullen worden. Daar blijven natuurlijk wel vragen. Niet — of het een en ander geschieden zal, maar b.v.: in hoeverre een profetie reeds vervuld is, en: hoe zal deze belofte vervuld worden. Wij danken God in deze donkere dagen voor de lichtende kim. Wij zijn mensen van de dageraad. Hartelijk gegroet.

Br. D. te A. De brochures ontvangen. Zal ze doorlezen en binnenkort bericht doen.

Br. V. te S. Eerste deel copie te persoonlijk, 't andere stuurt zeker de secretaris der gemeente.

Br. B. te S. Inderdaad was een gratis abonnement de verrassing en br. de Jonge zal blij met uw bijdrage zijn. Heel hartelijk dank.

E.-R.

Aan allen. Advertenties altijd rechtstreeks naar den administrateur.
Copie liefst niet later dan Maandagavond posten.

Er bleef van dit nummer plm. 3 kolom copie overstaan.

Vrijdag 20 Januari 1939 No. 2558 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

WEEST BEZORGD.

„...opdat ik er meer zou winnen."
„...opdat ik degenen winnen zou."
„...opdat ik degenen winnen zou."
„...opdat ik enigen behouden zou."
„...opdat ik niet zelf verwerpelijk worde."

1 Cor. 9.

Jezus heeft ons de last der bezorgdheid van de schouders genomen. Zijn hoofd duidde de madeliefjes aan en Hij wees naar de mussen, die in de zonneschijn zaten te slapen. Gij gaat dezelve toch teboven; laat daarom de vreugde van het leven niet verduisterd worden door de zwarte wolkgevaarten van onoverkomelijke bezwaren. Kinderen vertrouwt uw Vader in de hemelen. Leg uw lot in Zijn handen en wentel uw weg op Hem, Hij zal het maken, dat ge u verwonderen moet.

Jezus heeft ons het knellende, drukkende juk van de bezorgheid afgenomen en daarvoor zijn wij Hem dankbaar.

Merkwaardig, er is iets anders in ons gegroeid, wat sterk gelijkt op de bezorgdheid van vroeger. Wat kon zij rimpels leggen op ons voorhoofd en met haar ploeg over het ganse gezicht trekken. Een moment gleed Zijn hand daarover en alles werd volmaakt en schoon en stralend. Nu is het alsof er weer iets spannends in het gelaat komt, alsof de ogen weer gaan boren, de lippen zich versmallen. En toch is er niet die angst in deze ogen en woorden. Er is wel een bezorgdheid gekomen. Maar ze fnuikt niet. Ze mat niet af. Ze spoort aan en drijft tot ongekende kracht en ontplooiing van een mens.

De liefde van God tot de verlorenen is in zijn hart gevaren.

De ontfermingen Gods deinen ook in zijn ziel nu.

De van God-geboren mens is bewogen, wanneer hij de mensheid in haar geheel ziet en de enkeling afzonderlijk. Hij ziet de nood van den man, van de vrouw, van de jeugd. De nood buiten en binnen; de nood der zorgen en de nood der zonden. O, een zee van ellende golft over en door de mensen. En zij roepen: Maak ons nu vrij, maak ons nu vrij.

En Paulus trekt uit — wee hem, als hij het evangelie niet verkondigt.

Een dynamische kracht drijft hem over land en zeeën en laat hem alle gevaren trotseren. Een heilige bezorgdheid is in zijn ziel gevaren. Hij heeft de kreet verstaan: Kom over en help ons. Bekommert het u niet dat wij vergaan?

Ja, het bekommert hem en alles, alles wil hij lijden om maar enigen te winnen, om meer te winnen. Hij is een vrij man, maar hij wil allen dienstbaar zijn. Hij wil bruiloft vieren en begrafenissen leiden, hij wil brieven om steun schrijven en bezoeken afleggen, hij wil in een old-finish-stijl-stoel zitten en op een margarinekistje. Hij wil toeven bij den werkloze en den zakenman, die nieuwe plannen ontwerpt. Hij wil met allen meepraten over alles. Over de N.S.B. en het Vrijzinnig Protestantisme en over de Joden. Maar bij alles houdt hij maar een ding in het oog, vervolgt hij maar een doel: Christus prediken. Hij wil doordringen tot de ziel van dien mens tegenover hem. Hij wil van onze armoede spreken en van de onnaspeurlijke en onuitputtelijke rijkdom van Christus.

Dit is de heilige bezorgdheid. Ik heb eens een verhaaltje gelezen. In een kuil waren mannen bezig in angstige haast zand weg te scheppen. Boven aan de rand verschijnt een man, die met de handen in de zak toeziet. Een der gravers krijgt hem in het oog en roept: Jan, kom toch, je broer ligt onder dit zand. Met een sprong is Jan er en graaft en graaft als een bezetene. Hij is bekommerd om het leven van zijn broeder.

Gij ook?
Heilige bezorgdheid.

Maar hier houdt het niet op.
Paulus vergeet zichzelf niet.

Dat is het gevaar voor allen, die arbeiden.

Neen, ik loop, ik kamp, ik bedwing. Opdat ik, die anderen gepredikt heb, zelf niet verwerpelijk worde.

Heilige bezorgdheid omtrent eigen zieleheil.

Later zegt Paulus: Ik heb het geloof behouden, de strijd gestreden, de loop volbracht.

Ik moet ook zalig worden en dat met vrezen en beven werken.

Mijn lamp moet ook olie hebben en dat ontvangen in de verborgen omgang met Hem.

Ik moet bewogen blijven over mijzelf.
Over anderen en mijzelf.

Ik wil afleggen alle last en de zonde, die mij als een kleed verstrikt en met volharding de loopbaan lopen, die zich voor mij uitstrekt, ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs. Want wie tot het einde toe volhardt, zal zalig worden.
En dat wil ik toch.

HUIZINGA.

DE KRIJGSBANIER.

Het leven is: een krijgsbanier
door goede en kwade dagen,
gescheurd, gevlekt, ontvallen schier,
kloekmoedig voorwaarts dragen.

Men tuimelt wel, en wonden krijgt
men dikwijls, dichte en diepe,
't En vlucht geen weerbaar man! —
Die strijdt
of hem de dood beliepe.

Het leven is: geen vrede alhier,
geen wapenstilstand vragen;
het leven is: de kruisbanier
tot in Gods handen dragen.

GUIDO GEZELLE.

BOODSCHAP VAN TAMBARAM.

De wereldzendingsconferentie te Tambaram richt de volgende boodschap aan alle volken der aarde:

Aan alle volken.

De Internationale Zendingsraad, in

vergadering bijeen te Tambaram, Brits-Indië, zendt zijn groet aan de volken van alle landen.

Vierhonderdzeventig afgevaardigden uit zeventig landen bijeenvergaderd uit vele rassen, zijn hier samengekomen om zich met elkander te bezinnen op de wijze van aan de wereld bekend te kunnen maken de liefde van den eeuwigen God, zoals Hij zich geopenbaard heeft in Jezus Christus.

De berichten, die tot ons gekomen zijn uit alle delen van de wereld hebben ons doordrongen van het besef, dat de oude pestilenties, die het mensdom verwoesten, met ongeëvenaarde kracht onder ons rondwaren.

Oorlog, of vrees voor oorlog, werpt over alle landen zijn donkere en verlammende schaduw, die alle hoop terneerslaat. Rassenhaat met vervolging als zijn wrange vrucht, wordt openlijk geëerd als een nationale godheid, waarvan de dienst zich reeds heeft ingeburgerd. Over de gehele wereld blijft de geldzucht als een diepe kloof gapen tussen de bezitters en de niet-bezitters, en vervult het hart van de laatsten met wraakzuchtige plannen tot revolutie en dat van de eersten met angst voor het behoud van hun machtspositie.

Telkens opnieuw werden wij gebracht tot diepe verootmoediging als wij bedachten, dat al deze ellende, die het mensdom ten gronde richt, toch uit hemzelf voortkomt. Zij draagt het merkteken van mensenwerk even duidelijk als de automobiel en de vliegmachine. Overstromingen of aardbevingen, of andere duistere en geheimzinnige machten, die wij niet beheersen kunnen, veroorzaken geen oorlogen of spanningen in het oeconomisch leven. Wij weten het, dat wij leven in een chaos van ons eigen maaksel.

Telkens opnieuw moesten wij erkennen, dat de ellende, waarin wij ons bevinden, niet het werk van slechte mensen alleen is maar ook van goede. De grootste rampen zijn niet over ons gebracht door mensen, die onheil over de wereld wilden uitstorten, maar door diegenen, die meenden dat zij het beste deden, wat hun onder de gegeven omstandigheden mogelijk was. Wij weten niet, wie wijs genoeg zou geweest zijn om de huidige ellende van de wereld te voorkomen, en, evenmin kennen wij den man, die wijsheid genoeg heeft om er ons nu uit te verlossen.

Maar het is juist op dit punt, dat wij worden teruggeworpen op ons geloof, en, verlost van pessimisme, met blijde hoop worden vervuld. Wij weten, dat er Een is, die niet zoals wij verslagen is en die nooit kan worden verslagen. In het wonder van Zijn openbaring in Christus zien wij God; niet als een verwijderde, onbewogene en zelfgenoegzame godheid, maar als een Vader met een liefde voor het mensdom, Zijn kinderen even onbeschrijfelijk als onuitputtelijk. Wij, die een blik hebben geslagen op Christus, Zijn Gezondene, Zijn Zoon, in het bittere kruislijden, dat Hij uit liefde tot de mensen heeft gedragen, wij hebben een hartverscheurend en tegelijk hartverheffend inzicht in de rijkdom van Gods onuitputtelijke liefde voor de Zijnen. In het bewustzijn daarvan hebben Christenen van alle eeuwen het martelaarschap aanvaard en zijn uitgetogen naar de einden der aarde als verkondigers van de Blijde Boodschap. En in diepe ootmoed erkennen wij met grote dankbaarheid, dat zelfs in onze tijd de bewijzen zich vermenigvuldigen, dat manen en vrouwen blijmoedig uittrekken als trouwe en onvermoeide gezanten van Christus.

Wat alleen redden kan.

Wij zijn er van overtuigd, dat alleen God de mensen redden kan, en dat de God en Vader van onzen Heer Jezus Christus dit niet alleen kan, maar het ook wil. Maar wij moeten er nog sterker van worden overtuigd, dat Hij dit niet doet door mannen en vrouwen, die alleen vervuld zijn van hun eigen idealen, maar door dezulken, die deze idealen geduriglijk in bidden en smeken aan Zijn heilige wil toetsen, en ze daaraan onderwerpen en ze steeds weer opnieuw toetsen. Het is niet slechts een moreel hoogstaand persoon, die in de huidige, en in welke andere crisis ook, door God kan worden gebruikt, maar hij wiens zedelijk besef voortdurend verlevendigd en verdiept wordt door de telkens vernieuwde levenwekkende, scheppende aanraking Gods. Niemand van ons kan een onfeilbaar uitdeler zijn van Zijn genadegaven, maar de enige hoop voor deze wereld rust op diegenen, die ten minste ernaar streven, Hem te kennen en in Zijn wegen te wandelen.

Nationale goden, hoe ook genaamd, goden van rassen of klassen, zij zijn niet groot genoeg om ons te redden. Het kennen van God in Christus berooft niemand van zijn volk, zijn geslacht, of zijn cultuur. Wanneer Christus in waarheid aangenomen is door een volk met een oude cultuur, dan vernietigt Hij niets van het goede, dat daarin vervat is, integendeel. Hij heft het op tot zijn hoogste bestemming. Wat Hij wel vernietigt, dat is: zelfgenoegzaamheid, maar in plaats daarvan roept Hij iets nieuws te voorschijn, n.l. gemeenschapszin (goodwill), een welwillendheid, die zich uitstrekt over een wijder gebied dan wat door nationale of culturele banden begrensd wordt, en die iets weerspiegelt van de liefde Gods, die geen grenzen kent.

In ons tezamenzijn hebben wij opnieuw gezien, dat toewijding aan de dingen, die van Christus zijn, wonderen wekt onder mannen en vrouwen. Wij hebben tezamen gebeden en terwijl wij baden vielen de scheidsmuren van nationaliteiten en klassen weg. Samen verbonden door den Heiligen Geest en allen samen aan God, hebben wij ervaren wat „gemeenschap" is. En wij gevoelen, dat dit een belofte is van wat kan worden ervaren in de gehele wereld.

Wij roepen onze mede-Christenen in de gehele wereld op, om zich met ons te verenigen in een nieuwe toewijding. Waarlijk God vermaant ons in deze tijden om onze zelfgenoegzaamheid te laten varen, om geduriglijk Zijn aangezicht te zoeken, om van Hem te leren, en om Zijn wegen bekend te maken op ieder gebied des levens. Hem bekend te maken op het gebied der staatkunde betekent, zich te beijveren voor het heersen van *gerechtigheid in de betrekkingen* tussen de volken. Op het gebied van de handel betekent het, dat er een eind moet komen aan de wedstrijd der persoonlijke belangen *om plaats te maken voor een wedijver in dienst van het algemeen belang.* Dit zal overal zelfopofferend dienen vereisen. God schenke het aan Zijn kerk *om de boodschapster te zijn van Zijn liefde* tot alle mensen, totdat deze liefde de gehele wereld omsluite, volken en rassen en klassen samenbindend in een *gemeenschap van liefde tot elkander,* gedragen door een onwankelbaar geloof in Jezus Christus.

LOSSE SCHAKELS

Vogels als Evangelisten. In het laatste Nr van De Zaaier (315) staat een artikel onder het opschrift, dat we deze losse schakel ter zijde stelden. Het beschrijft hoe iemand op de gedachte kwam om van vogels zendelingen van de Blijde Boodschap te maken. In een enigszins andere zin, dan waarin volgens het verhaal in De Zaaier Mr Miner in Kanada het deed, waren de vogels het vermoedelijk reeds in oude tijden. Niet slechts in de oorlogen van de laatste eeuwen werden de duiven gebruikt als boodschapsters; men deed dat vermoedelijk reeds in heel oude tijden.

De postduif in Palestina. In Palestina kwamen vele vogelsoorten voor. Men leze er de wetten van Mozes maar op na. Men kende er ook de duiven. De duif was de enige vogel, die den Heere geofferd mocht worden. Dat men onder Israël niet alleen de wilde duif kende, maar ook de tamme blijkt wel uit Jes. 60: 8, waar gesproken wordt van duiven, „die komen aanvliegen naar haar slag". Men „hield" dus duiven. Waarom zal men dat gedaan hebben? Als men nagaat hoe het toentertijd met de verkeersmiddelen gesteld was, dan zou het al vreemd zijn, als men ze niet had weten dienstbaar te maken aan een snelle berichtgeving. En wanneer komt het meer aan op een snelle berichtgeving dan in tijd van oorlog? Wanneer zit men meer in spanning dan in zulke dagen?

De postduif in Psalm 68. Psalm 68 is een machtige krijgspsalm. Hij begint al met een strijdkreet:

> God zal opstaan, Zijn vijanden zullen verstrooid worden, en Zijn haters zullen van Zijn aangezicht vlieden.

Een grote overwinning, door God aan Israël geschonken, wordt er in bezongen. Vers 12 meldt de beslissing:

> De Heere gaf te spreken.

Anderen:

> De Heere doet het Woord uitgaan.

God sprak in de strijd het beslissende Woord; het Woord, dat Israël deed overwinnen. En toen?

De boodschapsters van goede tijdingen was een grote heirschare.

Wie waren dat? Zouden dat geen postduiven geweest zijn? We kennen uit David's geschiedenis wel „snelle lopers" die zich haastten den koning de uitslag van de veldslag mede te delen. We weten hoe het den boodschapper verging, die David de dood van Saul kwam zeggen en met welk een spanning van de stadsmuren werd uitgeplozen wie de man was, die zich naar de stad haastte, toen David's getrouwen in de strijd gewikkeld geworden waren met Absalom's volgelingen. Maar aan deze lopers wordt hier niet gedacht. Dat waren mannen en geen vrouwelijke lopers en die vormden ook nimmer een grote heirschare. Zo ligt het voor de hand hier te denken aan postduiven, die in grote menigte werden losgelaten om de thuisgeblevenen de goede boodschap, de boodschap van overwinning en verlossing te brengen.

We behoeven niet ver weg te gaan om hier op de gedachte aan duiven te worden gebracht. In de omgeving vliegt ze rond. In vers 14 heeft de dichter duiven voor ogen. De cursief, dus door de vertalers ingeschoven woorden:

> . . . . zo zult gij toch worden als . . . .

kunnen we weglaten en dan lezen we:

> Toen gij laagt tussen twee rijen van stenen —

we zouden zeggen: in uw wagenkamp, we kennen deze wagenkampen uit de geschiedenis van David's vluchten voor koning Saul.

> Toen ge laagt tussen twee rijen van stenen . . . . vleugelen ener duif . . . .

't Kan zijn dat Israël in zijn wagenkamp, temidden van de rijke buit, geleek op een zich zonnende duif, maar 't is, dunkt me, ook best mogelijk dat de dichter het moment in 't oog heeft, dat het achtergebleven deel van 't volk, de wapentros — de eerste duif ziet neerstrijken, die de goede boodschap van Israëls overwinning brengt.

Dan komt vers 15:

> Als de Almachtige de koningen daarin verstrooide, werd zij sneeuwwit als op Zalmon.

Dit is niet duidelijk: werd „zij" sneeuwwit. Wie? Werd het sneeuwwit op Zalmon.

Waardoor werd het „toen God de koningen versloeg op Zalmon, sneeuwwit?" „Van het gebeente der verslagenen" menen sommige verklaarders. Zo snel? „Vanwege de dode lichamen zelf" verklaren andere uitleggers. — Is er niets voor te zeggen dat het op die berg, onmiddellijk nadat de beslissing gevallen was, sneeuwwit werd vanwege de „grote heirschare" van postduiven, die er werd opgelaten? en wier vleugelen, van onderen gezien, wit waren? Is dat niet een passende vergelijking: het dooreenkrioelen van een menigte postduiven, waarvan elk zijn weg zoekt, met het neerkomen van een sneeuwbui?

De duif en de Doop van onzen Heer. Toen onze Zaligmaker gedoopt werd, daalde de Heilige Geest op Hem neder in de gedaante van een duive. Waarom juist in deze gedaante? Verschillende antwoorden zijn gegeven. Is het misschien te verstaan vanuit de gezichtshoek, dat de duif boodschapster was? Klonk er den Zaligmaker niet een boodschap in de oren in die ogenblikken? En wie was de boodschapper? De Heilige Geest. En daalde deze Hemelboodschapper niet daarom neder in de gedaante van een duif, omdat de duif van oudsher als boodschapster bekend stond?

De oudste Kerk. De Kerk van Rome zegt, dat ze de oudste Kerk is. Ze doet nu alsof daaruit meteen voortvloeit, dat zij de echte Kerk is. Ze gaat in ongebroken lijn terug tot de apostelen. Wie dus bij de oude en echte apostolische kerk wil behoren moet bij haar zijn.

In deze redenering, die men vaak in roomse bladen kan lezen en van roomse lippen horen, is samengevoegd, wat *niet* uit elkaar voortvloeit. Al is de Kerk van Rome de historische voortzetting van die gemeente, die zich ten tijde van Paulus te Rome bevond, dan volgt daaruit nog niet dat, ook wat leer en orde betreft, in haar deze apostolische gemeente voortleeft. Dat zou nu nog moeten worden bewezen. En om dat vast te stellen moet de leer en inrichting van wat nu de Kerk van Rome heet, getoetst worden aan wat het Nieuwe Testament zegt over deze onderwerpen.

De verschilpunten tusschen het Nieuwe Testament en de Kerk van Rome zijn gemakkelijk aan te wijzen. Het Nieuwe Testament kent geen aparte priesterklasse, geen kinderdoop en geen doop-wedergeboorte; het kent geen mis; geen Maria als Middelares aller genade, geen vagevuur. Wanneer men voor de geldigheid van deze veranderingen zich beroept op de traditie, en deze weer steunt met de, door Christus den Apostelen gegeven belofte, dat de Geest hen in alle waarheid zou leiden, dan is hierbij niet over het hoofd te zien dat, *als* de Geest ons leidt, Hij niet anders dan in de waarheid leidt, maar dat Geestesleiding geen Geestesdwang is. Dat die belofte de mogelijkheid dus niet buiten sluit, dat de gemeente zich aan de leiding des Heeren onttrok. En de mogelijkheid daarvan toegeven, moet de vraag of de Kerk van Rome de ware, geestelijke voortzetting is van de Nieuw Testamentische gemeente, beantwoord worden vanuit de gegevens, die het Nieuwe Testament verstrekt.

En dan kon wel blijken, dat in die gemeenten, die historisch niet terug gaan tot de eerste eeuw, de geestelijke schatten van de apostolische gemeenten bewaard bleven en deze dus de echte Kerk vormen. Want wat echt of onecht is wordt vastgesteld naar zijn inhoud, niet naar zijn historische verschijningsvorm.

Terwille van de eenheid van Gods kinderen zullen alle Kerken, ook de Kerk van Rome, terug moeten gaan tot de eeuw der apostelen en de woekeringen der historie uit zich moeten weg doen. Doorgaande kerkhervorming, kerkzuivering is nodig.

Waarom Grote Blijdschap? Elk jaar horen we de kerstboodschap, de boodschap van Christus' geboorte. De engel, die deze boodschap bracht, leidde haar in met de woorden: Vrees niet! want ziet, ik verkondig u grote blijdschap. Waarin schuilt het verblijdende van zijn boodschap? Waarom is ze een reden tot grote blijdschap?

Is de vertaling, waarin de derde naamval is opgenomen (nog) wel duidelijk? De vertaling is getrouw. De oorspronkelijke tekst heeft deze naamval ook. Maar verstaat de gemiddelde Nederlandse bijbellezer de derde naamval? Hoe voelt hij de woorden: dat u heden geboren is? Hoe zet hij ze (onbewust) voor zichzelf over? Zou het niet zo zijn: dat er heden voor u een Zaligmaker is? en geeft de boodschap toch niet inderdaad een wat andere voorstelling van de toestand? Komt de wereldlijke toestand, waarvoor God de wereld met de engelenboodschap plaatst, niet beter uit in d e z e vertaling, die we aantroffen in een engelse uitgave van het Nieuwe Testament:

> heden hebt ge een Zaligmaker, geboren in de stad van David?

Is dat niet het Evangelie: het geplaatst te worden voor f e i t e n, voor feiten, door *God* gewrocht? Niet de opening van mogelijkheden, niet het bieden van kansen, maar de bekendmaking van hetgeen *God* tot onze zaligheid gedaan heeft, in welke werkelijkheid wij ons kunnen (en moeten) plaatsen (geloven) en we zijn in die werkelijkheid behouden, óf we houden ons buiten deze werkelijkheid (on-geloof) en blijven in *onze* werkelijkheid en zijn verloren.

Prediken we het Evangelie anders dan als proklamatie van GODS daden, vóór ons en zónder ons volbracht, dan kan de van ons geëiste houding zijn: sola fide — geloof alleen. Dan moeten we de goede werken verkondigen als voorwaarde tot zaligheid. We kunnen dan wel zeggen (gelijk de gevallen Kerk doet, de Kerk van Rome): goede werken, die wij doen door kracht van de bovennatuurlijke genade, maar dan toch altijd: *onze* werken, waarmede wij „de hemel verdienen" — om een typisch roomse en heel deze, het Evangelie verloochenende houding te typeren.

De Kerstboodschap is daarom een reden van grote blijdschap, wijl ze ons van Godswege in kennis stelt met het feit:

> heden *hebt* ge een Zaligmaker!

Ziet nu toe, wat ge met dit feit doet Iets anders dan *geloof* vraagt het niet!

Het „zij" in de Statenvertaling. Op meerdere plaatsen heeft de Statenvertaling het woordje „zij" in de tekst ingelast. Is ze de tekst daarmede altijd getrouw gebleven? Is misschien daarmede soms niet tot een wens gemaakt, wat als een v e r z e k e r i n g bedoeld is? — We blijven nog even in het Kerstevangelie staan. We lezen daar, in de z.g.n. engelenzang:

> Ere (zij) God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde in de mensen een welbehagen.

Zo is van de engelenzang een oproep gemaakt. Wie geldt deze oproep? vraagt men onwillekeurig. Aan te nemen dat de engelen daaraan helemaal niet gedacht hebben, mag men toch zeker niet. IJdele rhetoriek is de wereld der engelen vreemd. Ligt het niet nader dit lied te verstaan als een getuigenis? De engelen zijn begerig in te zien in de geheimen der verlossing. Ze zijn sterk betrokken bij al hetgeen op aarde gebeurt, wijl het alles verband houdt met de komst van het Koninkrijk Gods. Elke nieuwe openbaring van God, elke daad op aarde, waarin God een rijkere zelfontsluiting geeft, vervult hen met vreugde en geeft aan hun aanbidding nieuw voedsel. De vleeswording van het Woord, dat bij God en zelf God was, was zulk een nieuwe zelfopenbaring Gods, die de engelen deed uitbreken in de jubel:

> Heerlijk is God in de hoogste plaatsen!

Dat „zij" beheerst ook de beide volgende zinsdelen:

> Vrede op aarde, en
> in de mensen een welbehagen.

„Vrede op aarde" is wel een van de meest misbruikte schriftuurplaatsen. De toestand der wereld zou een krasse weerlegging zijn van deze verklaring der engelen. Maar de engelen zongen:

> Er is vrede op aarde!

en zij zongen dit, ziende op de geboren Zaligmaker en op Hem alléén. Zijn werk was niet een?, maar *voor God* reeds volbracht vóór het nog was begonnen. En daarom verheugden zich de engelen en zeiden: nu is er vrede op aarde en daarmede, dat ze dit n u reeds uitjubelden, terwijl er nog niet meer was dan een klein kind, prezen zij God.

Het derde lid van de engelenzang schijnt aan het voorafgaande niets toe te voegen. Men heeft het dan ook wel aan het tweede lid gehecht en gezegd dat de engelenzang niet drie- doch tweeledig was. Men las dan:

> vrede op aarde in de mensen des welbehagens.

Dit schijnt niet te liggen in de lijn van de boodschap door de eerste engel gebracht en waarop de zang der engelen in zekere zin antwoord is:

> ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die *al den volke* wezen zal.

Met deze ruime verkondiging schijnt de beperking:

> vrede op aarde *in de mensen des welbehagens*,

niet volkomen te rijmen. In elk geval wordt die samentrekking van het tweede en derde lid van de engelenzang er niet door aanbevolen. Wanneer — gelijk onlangs een bekend Engels Schriftverklaarder betoogde — welbehagen de zin heeft (niet alleen hier, maar ook elders in het Nieuwe Testament) van bedoeling, plan, dan zou de engelenzang zo te verstaan zijn:

> vrede op aarde onder de mensen,
> in wie Gods bedoeling zich begint
> te verwerkelijken!

Dan wordt hier Christus' geboorte bezongen als het begin der verwerkelijking van Gods heilsraad betreffende de mensen. En *is* dat ook niet zo?

L.

DE PROFEET JONA.

II.

Hfdst. I: 4—6. *)

In de weg der ongehoorzaamheid.

Jona wou niet naar Ninevé, zo zeggen de eerste verzen van dit hoofdstuk. Zijn tegenzin in de opdracht des Heeren was bizonder sterk. Hij murmureerde niet, uitte geen bezwaren, doch onttrok zich aan zijn opdracht door zich in te schepen voor een reis in tegenovergestelde richting.

Vanwaar de zo diep gewortelde tegenzin in zijn opdracht? Jona zeide niets, maar in zijn hart verzette hij zich. Dat bekende hij later toen hij mokkende verklaarde: het is wel zo uitgekomen, als ik gedacht had.

Uit welke overweging kwam zijn weigering om den Heer te gehoorzamen voort?

Misplaatste liefde tot zijn volk bracht hem in botsing met God. Eens had God hem willen gebruiken om Israël een heerlijke overwinning op de Syriërs te voorspellen. Deze overwinning kwam, maar bracht Israël geen diepere zegen; verandering ten goede trad niet in en zodoende won de zonde aan macht. Daarop had God door een anderen profeet het oordeel over Israël laten aankondigen en terwijl Jona daarover treurde, ontving hij de opdracht naar Ninevé te gaan. In deze opdracht kon hij zich niet vinden.

Als God de Ninevieten begenadigd heeft, bekent Jona wat hem aanvankelijk deed vluchten. Hfdst. 4: 2.

*) Bij het eerste stuk stond 1—14, moest zijn 1—3.

Zijn verlangen strookte niet met den Geest van God en zo zien wij hem de weg der ongehoorzaamheid opgaan. Maar tevergeefs hoopt hij daarmede ook van God af te zijn. God blijft bij Zijn eis en handhaaft Zijn opdracht.

Jona gaat naar Joppe, de havenstad. Hij wil weg, hij wil zijn taak ontlopen; hij wil van God af zijn. De overgave is hem te moeilijk; dus onttrekt hij zich. Een „neen!" tegen God beheerst zijn leven.

Het schip is beklommen, dat hem naar Spanje zal brengen. De ankers zijn gelicht, de zeilen gehesen. Het schip vaart uit. Al gauw is Palestina's eentonige kust buiten het gezicht. Hoe zal 't gaan?

Hoe zal 't u gaan, o ziel, die God tracht te ontwijken? die aan Zijn greep zoekt te ontkomen? die Zijn eis wilt ontgaan? Hoe zal 't u gaan, die van geen overgave, van geen „Uw wil geschiede" wilt weten? Merkt wel op: Die God verlaat, heeft smart op smart te vrezen en.... berouw hebbende, „val uw God te voet en zeg Hem, hoezeer u uw zonde smart".

God laat niet los, die Hem los laat: „de Heere wierp een grote wind op de zee". De Heere aanvaardt het „neen" van den zondaar niet! Hij weigert de scheidingsacte, die de zondaar Hem voorlegt, te ondertekenen. Hij heeft r e c h t e n, o n b e p e r k t e rechten op u en die laat Hij gelden. Gij zijt uzelf Hem schuldig en daarom blijft Hij u opeisen voor Zijn dienst en toornt op u over elke ongehoorzaamheid.

Het is die toorn, die een grote wind op de zee wierp.

God maakt winden tot Zijn boden en Zijn dienaars tot een vlam des vuurs. God is óók op de zee. God is óók de God der zeeën en der verten. Dat vergat Jona. Hij dacht: als ik buiten Israëls grondgebied ben, dan zal God wel van mij afzien. Maar wij kunnen wel het terrein van Zijn Koninkrijk verlaten, maar niet het terrein van Zijn Macht. Als we het terrein van Zijn w e l b e h a g e n verlaten, komen we op het terrein van Zijn t o o r n. Op G o d s t e r r e i n zijn we altijd.

Dit vergat Jona en daarom voelde hij zich zo onrustig. Duidelijk echter liet God hem weten: wie niet aan Mij o n d e r w o r p e n is, niet onder M ij n w e l b e h a g e n l e e f t, staat onder M ij n t o o r n. De hemel betrekt; de watervlakte wordt bewogen als de wind er zich op stort. De Heere „wierp".... De arm des Almachtigen slingerde de wind op het water, valleien scheurende en bergen van water bouwende. Den zeelieden kruipt de zorg op tegen het hart. De gevaarlijk rollende lading wordt uitgeworpen. Zij weten niet dat deze storm Jona geldt, dat God bezig is met een van Zijn knechten gericht te houden!

„De Heere wierp".... !

God heeft tal van boden. 't Liefst heeft Hij dat goedheid ons overwint en ontwapent. Maar als 't moet, werpt Hij een grote wind op de levenszee. Hij kan de omstandigheden veranderen en ons brengen in de positie van mensen, die dreigen onder te gaan.

Laat uw geweten u uitleggen in

RONDBLIK.

Roomse overheersing ?

Van tijd tot tijd krijgen we cijfers onder het oog, welke spreken van het aantal geboorten in R. K. gezinnen. Tevens wordt dan menigmaal gewezen op het aantal kindertjes, dat onder het protestants volksdeel in ons land het levenslicht aanschouwt. En dan moet uit een vergelijking en een enkele berekening blijken, dat over verloop van een korte tijd de grootste helft van het nederlands volk rooms is.

Wat van die lijsten met cijfermateriaal, en de daarbij gegeven beschouwingen benevens de daaruit getrokken conclusies, juist is, kan ik hier niet zonder meer beoordelen.

Wel kan ik u zeggen, hoe ik met enige verwondering kennis van de mededeling in één van de laatste nummers van het maandblad „Op den Uitkijk", dat de ook wel onder ons bekende roomse schrijver Anton van Duinkerken kortgeleden o. m. deze woorden schreef: „De katholieken (de schrijver bedoelt r o o m s katholieken, d. H.) zijn sedert 1830 relatief achteruit gegaan in Nederland, en wel bijna 3 procent. Bedroeg hun aantal in 1830 bijna 40 procent van de bevolking, het is nu maar ruim 37 procent".

En volgens genoemd tijdschrift klaagt Mr. A. Diepenbrock Pz. in de onlangs verschenen Zonnewijzer (Almanak voor het R. Kath. gezin), dat mèt de talrijke gemengde huwelijken, sedert 1914 met 2152 toegenomen, het vooral de „nieuw-malthusiaanse" propaganda is, die de mensen van de kerk verwijdert. „Van de 6747 bezoekers (van de Neo-Malthusiaanse consultatie-bureaux) noemden zich 1250 rooms katholiek, waarvan er 1001 zeiden, dat zij hun plichten niet meer waarnamen; 249 bezoekers van deze instellingen beweerden, geregeld hun plichten als rooms katholiek te vervullen. . . ."

In het bisdom Haarlem vervulde volgens opgave uit eigen kring in 1936 één vijfde van de rooms katholieken niet hun Paasplicht. „In Amsterdam en Rotterdam houdt ongeveer de helft der rooms katholieken hun Pasen niet".

Dat zijn mededelingen, die ons toch wel even ontstellen. En ons tot nadenken nopen. Opdat we voor een overhaaste opinie bewaard (zullen) blijven.

* * *

Mathilda Wrede.

Het is ruim tien jaar geleden, dat Mathilda Wrede, de engel der gevangenen, zoals de deense schrijfster Ingeborg Maria Sick haar genoemd heeft, in haar Heiland ontsliep. Het was in de nacht van 24 op 25 Dec. van het jaar 1928, toen zij door haar Meester werd opgeroepen.

Mathilda Wrede stamde uit een oude adellijke familie en was de dochter van den toenmaligen gouverneur van Finland. Op 20 jarige leeftijd wist

---

welke zin uw ervaringen boden Gods zijn. Luister goed en tracht hun zin te verstaan. Luister vragend en God zal de uitleg geven.

Wie God ontvlucht, vlucht het verderf tegemoet: „en er werd een grote storm in de zee, zodat het schip dacht te breken". Dat betekende dreigend doodsgevaar. Het vlokkend schuim der brandende baren omgaf het schip als een doodswade. Sterke mannen sidderden, aangegrepen door de angst voor zulk een dood.

„Toen vreesden de zeelieden, en riepen een iegelijk tot zijn god". T o e n „riepen zij tot hun god". God — grensmogelijkheid! Mogelijkheid, waarop men zich werpt, als men geworpen is aan de grenzen der creatuurlijkheid. Toen, toen het schip kraakte en ze tegen de doodspalen werden aangeworpen, toen ze de grens zagen, die zich aftekent tussen deze wereld en....?

't Schip bracht hen waar ze n i e t wilden zijn — niet naar de haven van Tarsis — neen: als schipbreukelingen zouden ze op de kusten der eeuwigheid gespoeld worden.

„Toen vreesden de zeelieden...."

Onbekend land in zicht!

Waarheen gaat gij, gij, die geen loods aan boord hebt? Waarheen, als Gods ure slaat?

Waar, waar zal uw vaart (niet ondernomen onder Gods welbehagen) eindigen?

„Toen vreesden de zeelieden...."

„Tóén"; tevoren niet.

In de haven van Joppe niet.

Gedurende de mooie en voorspoedige reis niet, maar toen de Heere een grote wind op de zee wierp.... toen het ziekbed kwam; toen het licht wegtrok; toen de hemel „zeer woest" werd en we niet wisten (wij armen) waar we onze ogen zouden opslaan, straks . . . .

Toen vreesden we.

„De Heere wierp . . . ."

Sta heden stil, want God klopt aan uw harte.

Er komt een Stem, gedreven door de adem van het kruis:

„Afgedwaald kind, keer weer!"

Zij vreesden en riepen tot hun God.

Zij werden bidders.

Er was niet één die 't niet kon. Die in een bidstond de adem haast niet zou hebben kunnen laten gaan, bad n u. Nood leert bidden. Misschien baden deze mannen dit keer voor 't eerst van hun leven. Ieder strekte de handen uit naar zijn god; greep naar iets om zich aan vast te houden, greep naar IEMAND, die sterker was dan hijzelf, waaraan hij zich kon toevertrouwen. 't Is moeilijk zich verloren te geven, te geloven, als de nood de koude handen om de ziel slaat, dat er n i e t s is.

„Een ieder tot zijn god", maar zonder dat vaste en innerlijke vertrouwen, dat Christus onze harten heeft ingestort, doordat Hij ons den Vader geopenbaard heeft. Kennen we Hém, dan zal in de nood deze begeerte zich losmaken: nader mijn God tot U, want:

„Dwars door de dood,
Neemt Hij u op in Zijn schoot".

De zeelieden „wierpen de vaten, die in het schip waren, in de zee. De lading ging overboord.

Doe afstand van wat u hindert om behouden te worden — wat het ook zij. Het leven is kostbaarder dan de kostelijkste lading.

Jona wordt g e w e k t. God doet ons tot onszelf komen. Hij laat ons onze verloren toestand zien.

Welk een ontwaken!

God is hier!

't Verderf, rondom openliggende!

Een ontwaken o n d e r Z ij n t o o r n.

Is de nacht v o o r b ij, dan zeggen we: God laat niet los, geeft niet prijs. Hij grijpt naar ons, ook in de storm.

Gewekt is Jona, maar nog niet gewonnen.

Wel ontwaakt maar niet bekeerd.

H ij bidt n i e t! Bidden is zich onderwerpen.

Jona is op de verkeerde weg en wil nu niets liever dan slapen, met rust gelaten worden.

Maar God gaat voort om den ontwaakte te doen wederkeren.

Uit de slaap der zorgeloosheid, waarin Satan ons wiegt, wekt God ons om ons de vrede der vergeving te doen kennen.

L.

zij zich duidelijk door den Heere geroepen tot de zo noodzakelijke en ongekend-moeilijke arbeid onder de gevangenen. Van de hoogste autoriteiten van het land ontving ze toestemming voor het afleggen van bezoeken in alle gevangenissen.

Wanneer men leest hoe Mathilda Wrede als een trouwe discipelin van den Heiland met de gevangenen omging, en wanneer men denkt aan de wonderen van genade, welke God in menig verzondigd leven wrocht, dan gaat men iets beseffen van de liefde van Christus, waardoor het leven van deze „engel der gevangenen" beheerst werd. Mathilda Wrede heeft baanbrekend werk verricht op het gebied van de arbeid onder de gevangenen.

Wetten en voorschriften kunnen het hart van een misdadiger niet veranderen; dat kan alleen God.

Ons gebed zij ook voor de gevangenen. En wanneer God ons een open deur geeft, zo willen we niet aarzelen om naar binnen te gaan.

* * *

Ontstellende cijfers.

De laatste statistische gegevens van de omvang en de betekenis van de arbeid van de Baptisten in Engeland zijn weinig moedgevend. Gedurende een behoorlijk aantal jaren vermeldt de jaarlijkse statistiek steeds weer een achteruitgang van 't ledental der Baptiste Gemeenten. In het laatste jaar bedroeg de achteruitgang 4000 leden (ongeveer 1 %), terwijl het aantal Zondagsschoolkinderen met 16.500 verminderde.

Natuurlijk wordt naar de oorzaken hiervan gevraagd. En in „The Baptist Times" kan men over de mogelijke oorzaken ook wel beschouwingen lezen en wordt ons inziens ook wel de juiste conclusie getrokken, wanneer gezegd wordt: „Als Baptisten moeten we zielen winnen voor Jezus of uitsterven. Er blijft ons geen andere keuze." We spreken de wens uit, dat de binnenlandse en buitenlandse zendingsijver van onze engelse geloofsgenoten moge vermeerderen en dat de liefde van Christus hen moge beheersen.

* * *

Speldeprikken.

In het nummer van 6 Jan. l.l. van het weekblad onzer Gemeenten lazen we een kort artikel met het opschrift: Speldeprikken". En in het nummer van verleden week konden we lezen, dat de eind-redacteur, Ds. Huizinga, nog geen reageren op die speldeprikken had kunnen waarnemen. Dat wil nog niet zeggen dat die speldeprikken door niemand zijn gevoeld.

Dat „De Gemeenschapsbond" zich de weelde van een eigen boekhandel kan veroorloven is inderdaad een feit, waarvan sommigen onder ons reeds wisten. En dat onze Unie op de weg van een eigen drukkerij-uitgeverij-boekhandel nog haar eerste schreden moet zetten kan niemand onder ons loochenen. Wel schonk de Commissie der Unie reeds één en andermaal haar aandacht aan deze materie. Doch ze mocht tot op heden nog geen zichtbare resultaten aanschouwen.

Van groot belang voor een eigen drukkerij etc. is de juiste man met grote vakkennis en met een warmkloppend hart voor de Unie. Ook zullen de nodige contanten niet mogen ontbreken voor de aankoop van machines, eventueel gebouwen, en materialen. Hoewel de Unie niet geheel onbemiddeld is, zo is er in de tegenwoordige tijd toch ook wel aan goedkoop geld te komen.

Voorlichting van ter zake kundige personen en weloverwogen en nauwkeurig uitgewerkte rapporten zullen zeer zeker nodig zijn.

Men late zich echter door het lichtend voorbeeld van het „Verlagshaus der deutschen Baptisten" niet verblinden. Want wij zullen met de oplagen van onze periodieken voorlopig wel ver beneden die van de bladen van onze duitse geloofsgenoten blijven. (De duitse Bond telt thans een 80.000 leden!) Tenzij de droom van „de vrouw in de sluier van blauw" spoedig in vervulling gaat.

In elk geval behoort de zaak van een eigen drukkerij en een eigen boekhandel voortdurend onze aandacht te hebben. En we zullen de dag zegenen, waarop de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland haar eigen drukkerij, uitgeverij en boekhandel, naar we hopen tot heil van ons volk, feestelijk zal openen.

d. H.

NOG EENS: SPELDEPRIKKEN.

IGNORAMUS.

Ik gebruik niet graag zulke vreemde woorden. Het staat anders wel geleerd; vandaar dat sommigen dan ook een veelvuldig gebruik van algemeen-onverstaanbare uitdrukkingen maken, zich aldus hullend in een veelkleurig kleed, dat hun armoede moet dekken.

Ignoramus betekent: wij weten niet.

Welnu, langs deze weg kwam ik er op.

Iemand had de prikkerij aangaande de zenduren der verschillende kerkgenootschappen nauwkeurig bestudeerd en zond mij het volgend vriendelijk schrijven:

> „Ik ben u dankbaar voor de speldeprikken en hoop dat de U.R.C. in de eerste plaats wakker wordt en dat al de Baptisten zich nu toch eindelijk de ogen eens uitwrijven; ik hoop het . . . . ."

Slaapt de U.R.C. dan, broeder? Nu ja, dat nu eens een onzer uitzendingen niet vooraf gepubliceerd wordt in De Christen — een mens kan ook niet overal aan denken. „Er zijn er ook zoveel uitzendingen", zegt u? U moet niet ondeugend worden; dan moet ik u het woord ontnemen. Maar u moet niet twijfelen aan de activiteit onzer U.R.C.ers, wat betreft het aantal onzer uitzendingen. Ik neem zelfs aan, dat de secretaris zich reeds voorgenomen heeft ons duidelijk uiteen te zetten, dat wij het deel bekomen hebben, dat ons toekomt, en dat de anderen niet meer krijgen dan dat.

Ignorabimus, zegt u?

Dat zou betekenen: wij zullen 't nooit weten.

Tot die stemming der wanhoop ben ik nog niet afgezonken.

Ik leef nog: in spe oftewel: in hope.

Uit een andere brief neem ik het volgende over om te bepeinzen:

> „Waarom worden onze „grote dagen" niet uitgezonden? Bijv. een uur tijdens de Unievergadering, als er iemand refereert; of op de grote nationale jeugdconferentie? Of wanneer Zusterhulp bijeen is, of wanneer onze koren op de Hemelvaartsdag in Emmen samen komen?"

Wel broeder, ik kan alleen maar antwoorden: ignoramus. Ik kan u nog wel zeggen, dat u de kracht van onze gemeenschap hier te lande niet moet overschatten, ofschoon het ook weer funest werkt, wanneer we minderwaardigheidsgevoelens koesteren. En 't is ook waar: wat den een recht is, is den ander billijk.

Ignorabimus?
In de vragenbus ermee
der U.R.C.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

's-GRAVENHAGE—Oost, Januari 1939. Broeders en zusters. Het was ons goed, in vereniging met ouden en jongen, in de geest neer te knielen aan de kribbe te Bethlehem, om van daar opziende naar de kruisheuvel, als bij vernieuwing ons leven Gode te wijden; wij beleefden gezegende Kerstdagen.

Gevolg gevende aan het woord des Heeren „voort te zullen trekken", overschreden wij met een dankbaar hart de tijdgrens 1938—1939. Nevens dankbaarheid voor de in 't verleden ontvangen zegen, vervulde echter zorg voor de toekomst onze harten, ge-

zien het intussen door de Gem. Almelo op onzen geachten voorganger uitgebracht beroep. Wij willen hier wel bekennen dat, ofschoon wij de keuze der Gem. Almelo als een „goede" moeten onderschrijven, wij niettemin verblijd zijn dat Ds. de Neef aan de Gem. Den Haag—O. verbonden blijft. Geve God, dat de van zijnentwege in ons midden te verrichten arbeid ook bij de voortgang gezegend, van Hem vruchtbaar gesteld worde tot uitbreiding van Zijn rijk.

In dit opzicht gedenken wij dankbaar de Zondag 8 dezer aanschouwde vruchten; twee zusters en één broeder werden door de doop aan de Gemeente toegevoegd.

Verblijdend is voorts de toenemende opkomst onder de prediking des Woords, zodat wij gegronde hoop hebben, onder de al-besturende hand des Heeren, tot grotere bloei geleid te zullen worden. Onze bede is dat deze groei alsdan mede gepaard moge gaan aan een nauwe levensgemeenschap met den Heer der Gemeente, opdat Zijn Naam worde verheerlijkt.

Met zegewens voor zustergemeenten
en hartel. br. gr.,

de Secretaris.

WINSCHOTEN. Gel. brs. en zrs. Het is ons een blijdschap te mogen mededelen, dat we van een geestelijke opwekking hier in W. mogen spreken. Verheugend is het om melding te kunnen maken van het feit, dat we op het ogenblik vijf doopcandidaten hebben, allen mensen in de kracht van hun leven. Al onze samenkomsten worden goed bezocht. Ook op ons liefdemaal waren plm. 70 mensen uit W. aanwezig, ondanks het minder goede weer.

We zijn dankbaar, ook aan de C.I.Z., dat we het voorrecht hebben om br. Scholte, Colp. Huisbezoeker, in ons midden te hebben, die hier een zeer goed werk verricht. Dat de Heer ons ook verder zal zegenen is onze wens en bede. Laten we steeds in onze gebeden vragen, om arbeiders in Zijn wijngaard, tot redding van zondaren en tot heil der Gemeenten.

Maak in de wereld wijd en zijd,
Veel zaaiers tot uw dienst bereid!
Opdat de oogst eens worde groot
Van het leven uit de dood.

J. DE HAAN.

UTRECHT. Waarde brs. en zrs. Het is ons een aangename taak, u van onze Gemeente te kunnen vertellen. 18 Dec. was voor de Gemeente een feestdag. Een jonge broeder werd door de doop tot haar toegedaan. Hiertoe was Ds. L. de Haan van Haarlem tot ons overgekomen, die ons opnieuw de waarde van de doop verkondigde. Innerlijk gesterkt gingen allen huiswaarts.

De kerstdagen liggen ook weer achter ons. Blijde werd het kerstfeest gevierd door jong en oud. Br. Hooghwinkel uit Hamburg was tot ons overgekomen en diende de Gemeente, ook op oud- en nieuwjaarsdag. Moge het door hem gesproken woord niet ledig wederkeren. Niettegenstaande de ontzettende koude, is er ook dit jaar weer flink met de kerstnummers gewerkt. Bijna 1500 kerstnummers werden aan den man gebracht. Geve de Heer, dat van deze arbeid nog vele vruchten mogen worden gezien.

Al wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan.

L. H. JANSEN, Secr.

DEN HAAG. Nu wij nog aan 't begin van 1939 staan en alles weer van God verwachten, heeft de Gemeente alreeds ervaren, dat Hij de Zijnen nooit alleen laat en nimmer teleur stelt.

Zondag 1 Januari mochten wij een nieuw lid (een jonge zuster) door de doop tot de Gemeente zien toegevoegd.

Zondag 8 Januari waren wij allen in feestelijke stemming bijeengekomen, omdat onze br. lerend ouderling, F. H. de Ruijter zijn 60ste verjaardag in ons midden vierde.

Nadat br. ouderling P. Maat, die de leiding van deze avond had, ons was voorgegaan in gebed en Psalm 60 had gelezen, verzocht hij de Gemeente op te staan en den jubilaris: Dat 's Heeren zegen op u daal — toe te zingen.

Br. Maat sprak hierna zijn ambtgenoot en echtgenote op zeer hartelijke wijze toe en liet in zijn toespraak uitkomen, welk een zwaar werk br. de Ruijter nu had in het herderloos tijdperk van de Gemeente, doch wenste hem Gods zegen toe, en dankte hem voor alles wat hij door Gods genade heeft gedaan voor de Gemeente.

Br. Kroes kreeg nu het woord en sprak namens alle Gemeenteleden en reikte den jubilaris namens allen een stoffelijk blijk van waardering over. Ook kregen enige leerlingen van de Zondagsschool, waarvan br. de Ruijter de leider is, gelegenheid hem een toepasselijk lied toe te zingen en tevens hem een nuttig geschenk aan te bieden.

Verder werd de avond gevuld door het zingen van het koor: „Gode zij ons lied", felicitaties, declamaties en tractaties.

Aan het einde van de avond kreeg de jarige zelf het woord, waarin hij allen hartelijk dank zei voor het spontane huldeblijk en gaf de wens te kennen, dat God hem nog vele jaren de kracht en genade mag schenken om de Gemeente te dienen.

Om 8 uur gingen wij, na een lied gezongen en God gedankt te hebben, gezegend huiswaarts.

Namens de Gemeente,

J. K.

WORKUM. We wilden enige mededelingen doen van de arbeid hier in Workum. 12 Dec. was Ds. de Jong van Stavoren hier. Wij hadden twee goede diensten en 's avonds een samenkomst. 14 Dec. hield de afd. Zusterhulp haar jaarvergadering; het was een goed bezochte en mooie avond, waarin we veel goeds zagen en hoorden. De Kerstdagen mochten we 's morgens luisteren naar een Kerstprediking van ouderling Wolters, 's avonds hadden we Kerstfeest. De grootste kinderen der Zondagsschool lieten ons heel wat horen in opstel, voordracht en cantate. Vele ouders waren ook tegenwoordig; het was een mooie avond. 2e Kerstdag 's namiddags feest met de kleineren der Zondagsschool. Ook dit feest was mooi. De leiders hebben kinderen en ouderen laten horen door de kinderen, wat er gedaan wordt voor het kind. Deze arbeid zal ook ter Zijner tijd vruchten dragen tot eer van Gods Naam. Oud- en nieuwjaar werd met dank- en bidstond geëindigd en begonnen. Moge in 1939 ook op onze Gemeente en de arbeid 's Heeren zegen rusten.

Met br.groeten,

HORNSTRA, Secr.

Drievoudig is de gang des tijds
dralend komt de toekomst nader,
pijlsnel is vervlogen 't heden,
eeuwig stil staat het verleden.

Schiller.

Een grote tijd is hierdoor gekenmerkt, dat hij vele mannen voortbrengt die veel kunnen, zonder veel geleerd te hebben.

Baer—Oberdorf.

MEDEDELINGEN

De Bapt. Gem. te 's-Gravenhage

heeft, na lang biddend en werkend wachten, tot haar herder en leraar beroepen:

Ds. Jac. de Jong te Stavoren.

WEEKKALENDER

De bergrede.

Het is goed om telkens, wanneer wij de bergrede doorlezen, erbij in het oog te houden dat Jezus deze dingen niet alleen gezegd, maar zelf ook gedaan heeft. Theorie en praktijk, belijdenis en leven, het weten en het volbrengen dekte elkaar volkomen. Wij mensen kunnen 't soms zo mooi zeggen, vooral dominees moeten er de slag van hebben, maar de zuivere daad laat alle schone redevoeringen ver achter zich. Het is mijn vaste overtuiging, dat mijn leven veel vruchtbaarder zou zijn, wanneer ik steeds de kracht en de wil had te volbrengen, wat volbracht moet en kan worden. Zo zal het u ook wel gaan. Wij zijn verstrikt geraakt in eigen spitsvondigheden en wijsheden en de gelegenheid tot de simpele daad is juist voorbijgegaan, als we tot de daad willen doordringen. Laat ons Jezus' woorden zo nemen als ze er staan en die in het leven toepassen. Het zal beter gaan met ons, en met de gemeente en met de wereld. Jezus wijst de weg, geeft de kracht en ziet nu toe, wat wij ervan terechtbrengen.

Zondag 22 Jan. Matth. 7 : 1—12.

De mens is door alle eeuwen heen dezelfde gebleven en dat wordt je hier wel goed duidelijk. Precies als bij ons. Wat zijn Jezus' beelden raak en daarom beschamend. Denk aan eigen balk, eer ge tot de splinter van de andere nadert. Daarna wordt er over bidden gesproken. Met onwankelbare zekerheid vertrouwt Jezus den Vader. Die zo leeft en vertrouwt heeft de wolken tot zijn vaste weg gekozen en baadt in stralende zonneglansen. Mijn geloofsroem kent geen vrees noch nederlaag. Slechts vertrouwen brengt de zege.

Maandag 23 Jan. Matth. 7 : 13—29.

Ken uzelf, maar ken ook de anderen. Hoe zal ik de anderen kennen? Zie naar hun leven. Niet naar een enkele daad, maar naar de draad, naar het weefsel in zijn geheel. Ge begrijpt een land niet, wanneer ge er eens in het jaar veertien dagen zijt en een mens niet, die langs u heen vaart. Aan de ganse som zijner jaren en daden ondekt gij hem misschien. Jezus eindigt nu zijn toespraak met een adembeklemmend slot. Opgegroeid in een timmermansfamilie, grijpt Hij naar het beeld van de bouw. De omzetting Mijner woorden in de daad, de incarnatie van Mijn woord in uw vlees, de volbrenging van des Vaders wil, met kruisiging van eigen wil gepaard gaand, brengt behoud in de dag des oordeels.

Dinsdag 24 Jan. Matth. 8 : 1—13.

Jezus verlaat de heuvel en velen volgen Hem, in Wien zij een macht bespeuren, die zij nooit vonden in de woorden of daden hunner geestelijke leiders. Een melaatse raakt Hij aan — wie zou dat ooit doen? — en de man werd terstond gereinigd. Hij is Dezelfde nu — indien Hij wil, Hij kan. De hoofdman is merkwaardig. Een groot besef, als niet-Jood, van onwaardigheid, daarbij een verbazend geloof. Jezus zelf verwondert zich. Zou ons leven niet vruchtbaarder en heerlijker zijn, als we zulk een geloof hadden? Jezus ziet reeds de einden der aarde komen in geloof.

Woensdag 25 Jan. Matth. 8 : 14—27.

Petrus was getrouwd en zijn schoonmoeder was ziek. Jezus geneest haar en Hij geneest zo, dat zij opstaande, hen direct kon dienen. Toen brachten zij vele zieken, zoveel dat Mattheus aan een woord uit de rol van Jesaja moet denken. Een enthousiaste aanschouwer raakt er in weg en wil Hem volgen — Jezus zorgt voor de ontnuchtering; daarentegen spoort Hij een tweede aan, Hem te volgen. Ieder mens is verschillend. Jezus is niet alleen Heer over kranke lichamen, over bezeten mensen, ook over wind en zee. En bij Hem is geen verandering, Hij is Dezelfde nu.

Donderdag 26 Jan. Matth. 8 : 28—9 : 8.

Markus en Lukas vertellen ons in meer uitvoerige mededelingen hoe het een man ging. De demonen vrezen Jezus. Demonen zijn er, als hun vorst, altijd op uit om te verderven. En als ze dan dat geen mensen kunnen doen, dan doen ze 't beesten. Deze gehele geschiedenis spreekt niet zozeer van den man; hier woedt de strijd tussen het gaande en komende rijk. De eerste verzen van het volgend hoofdstuk zijn prachtig. Jezus geeft meer dan lichamelijke genezing. De schriftgeleerden beginnen zich te roeren. Het verzet wordt geboren en nu gedurig gevoed.

Vrijdag 27 Jan. Matth. 9 : 9—17.

Mattheus vertelt in een enkel vers de grootste omkeer, die er ooit in een mensenleven kan plaatsvinden. Jezus begeeft zich met hem onder de collega's en vrienden van Mattheus. Heerlijk, vindt ge niet? De farizeërs zijn kwaad, maar Jezus wijst ze prachtig terecht. Allen voelen — een nieuwe tijd staat voor de deur. Deze Man doet wat Hij wil en Hij doet niets dan goed; alleen het is niet altijd op de wijze, zoals onze vaderen ons dat geleerd hebben. Ook Johannes' discipelen raken in de war. Jezus zegt: Vrienden blijft, waar ge zijt, of kom, waar ge zijn moet. Maar tracht niet Mij te vermengen met de vaderen; ge zoudt de vaderen en Mij verliezen. Het gaat bij Jezus altijd zo: óf — óf.

Zaterdag 28 Jan. Matth. 9 : 18—26.

Zo is Jezus ook Heer over de dood. Prijzen wij Hem met hart en stem. Een goede Zondag gewenst.

HUIZINGA.

Verantwoording.

In dank ontvangen voor het pensioenfonds:

31 Dec. van de gemeente te Groningen f 23.97

6 Jan. van de gemeente te Stadskanaal f 25.—

Hengelo (O.) K. REILING.
Postr. 109502.

De boekjes over de doop, geadverteerd in het kerstnummer en aangeprezen in een „losse schakel" in het vorige nummer van dit blad, zijn tot op heden nog niet in mijn bezit. Daardoor ben ik tot mijn spijt ook niet in staat, bestellingen hierop uit te voeren. Zodra ik de boekjes ontvang, hoop ik de opdrachten, (nog maar weinige) uit te voeren.

Bestel per giro, no. 151970.

G. BOURITIUS,
Unie-Depôthouder.

Deventer, Oudegoedstraat 99.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 27 Januari 1939 No. 2559 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE VOLLEDIGE BEKERING.

. . . bekeert u en gelooft het Evangelie.

Mark. 1 : 15.

Het menselijk leven is als een koord, gevlochten uit drie strengen: verstand, gevoel en wil.

Wanneer het christen-worden een zaak is van heel den mens, dan moeten dus in de bekering verstand, hart en wil betrokken zijn. Berust de beslissing voor Christus alleen op verstandelijke overwegingen, of is ze alleen gevoelswerk of alleen een wilsdaad, dan volgt er vroeg of laat een openlijke instorting of een geleidelijk tanen en wegkwijnen. Alle eenzijdigheid wreekt zich. De Heere Jezus heeft voor deze eenzijdigheid gewaarschuwd toen Hij zeide, dat wij God moeten liefhebben met heel ons hart, met heel ons verstand en uit alle onze krachten, dat is met geheel onze wil.

Het Christendom van sommigen is onbevredigend voor henzelf en onvruchtbaar, wijl hun bekering niet een bekering was, die héél den mens omvatte en heel den mens dus omzette naar God toe.

De volledige bekering is de bekering, die heel den mens omsluit en zich voltrekt in het verstand, in het gevoel en in de wil.

Er is wel onderscheid tussen mens en mens. De een is meer verstands-, de ander meer gevoels- en de derde meer wilsmens, maar allen hebben te staan naar een volledige bekering.

* * *

De bekering en het verstand. Daarover wordt in de Schrift meer gesproken dan wij misschien wel menen. De eis van de bekering tot God wordt ook voor de rechtbank van het verstand gerechtvaardigd. Sommigen werpen tegen: het hart zegt wel: ja, maar wie met zijn verstand te rade gaat voelt zich verhinderd. We ontmoeten die mening soms in deze vorm: wetenschap en geloof verdragen elkander niet.

't Is voor ons gemakkelijk in te zien, dat dit bezwaar onmogelijk steekhoudend kan zijn. De Schepper kan ons niet zó gemaakt hebben, dat ons verstand zou moeten afwijzen, wat ons geweten goed noemt en ons hart tot rust brengt. In Matth. 16 : 26 doet de Heere Jezus een beroep op het gezond verstand: Wat baat het den mens...? Wat geeft het...? Dit woord stelt de oproep van het Evangelie onder een zeer praktisch gezichtspunt. Er zijn tal van dingen te noemen, die voor de mensheid van meer nut *schijnen* geweest te zijn en te zijn, dan het Evangelie. En op hem, die het zo ziet, heeft het Evangelie natuurlijk geen vat.

Nu doet Christus de ontstellende vraag: wat geeft het . . . ? Leef niet onnadenkend alsof het vanzelf sprak dat de wereld méér geeft dan het Evangelie!

Heeft de mens, die de wereld won, wiens ideaal in vervulling ging, doch aan zijn ziel schade leed, *winst* te boeken? Waar heeft de mens, die zijn ziel verliest, nog deel aan als hij stervende uit zijn bezittingen raakt? Alle verlies (ook van het lichaam) is herstelbaar, maar het verlies der ziel . . . ? Geeft haar behoud niet eerst aan alles waarde?

't Is een woord van nuchtere wijsheid: redt eerst uw ziel. Bekeert u! dat is: denkt nieuw! Fundeert uw bekering óók in uw verstand.

De bekering en het gevoel. Het Evangelie is de openbaring van de liefde van God tot de wereld — meer nog: de aanval dier liefde op deze wereld. God bevestigt, geeft het overtuigend bewijs van Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren. *Als* de smart, het vergoten bloed van Christus iets bewijst, dan is het dit, dat God ons liefheeft. Die liefde heeft in Christus gebrand en Hem verteerd en dat vanwege onze zonden.

Blik op, staar, onveranderlijk, op het leeggebloede hart van Golgotha: daar stierf Christus voor ons toen wij nog zondaars waren. „Toen" — geen tijdsbepaling, maar oorzaak-aangevend.

Van de wijn van Gods zondaarsliefde moge uw beker overvloeiende zijn!

De bekering en de wil. Tot sommigen moet Christus zeggen: hoe menigmaal heb Ik u tot Mij gelokt, maar gij hebt niet gewild. De wil verzette zich. Gij wilt niet tot Mij komen, opdat gij het leven zoudt hebben in Mijn Naam.

De overtuiging kan levendig, brandend zijn — waar blijft de gevolgtrekking, de toepassing, de overgave aan de waarheid?

„En opstaande, *ging* hij . . ."

Daad! Wilsuiting!

Bekering is voor Grieks besef: vernieuwd *denken.* Voor Hebreeuws gevoel: thuiskomen — dáád.

O, die verkeerde wil, die laatste verschansing van den Satan.

Hijs de witte vlag en roep den Naam van den Heere Jezus aan en uw verlossing treedt in.

L.

UIT ONS UNIEBUREAU.

De Statistiek.

Van enkele Gemeenten heb ik de statistiek reeds mogen ontvangen. De secretaris van de Gemeente Hengelo (O.) was de eerste, die de gevraagde gegevens opzond. Welke Gemeente zal de laatste zijn?

We hebben afgesproken, dat vóór 1 Febr. de ingevulde vragenlijsten in het bezit van den Unie-secretaris zouden zijn. En ik kan u zeggen, dat de secretaris der Unie vertrouwen heeft in de secretarissen onzer Gemeenten. Of gelooft u, dat een aantal Gemeenten nà 1 Febr. van zich zullen laten horen? Welke Gemeenten zouden dàt kunnen zijn. „En verleden jaar dan?", zo hoor ik u vragen. Och, mijn beste vriend, daarop kan ik alleen antwoorden, dat ik niet geloof in de onbekeerlijkheid van het mensenhart. Waarom zouden dit jaar niet *alle* secretarissen op tijd kunnen zijn?

* * *

Cijfers van de wereldakker.

Dr. J. H. Rushbrooke zond ons de nieuwste statistische gegevens omtrent de arbeid, die door de Baptiste Unies en Bonden verricht wordt op de wijde wereldakker. De gegevens, welke uit alle delen der wereld in het Centraal Bureau

van het Baptiste Wereld Verbond te Londen binnenkwamen, geven natuurlijk de stand van de arbeid aan op 1 Jan. 1938.

We laten hier enkele gegevens volgen.

Europa.

België:	Gemeenten	4,	leden	158
Denemarken:	„	34	„	6351
Estland:	„	51	„	7535
Finland:	„	47	„	2805
Frankrijk:	„	30	„	1592
Duitsland:	„	275	„	72525

Dit aantal is heden belangrijk hoger, vanwege de staatkundige gebeurtenissen in 1938 en omdat een 5000 Elim-christenen zich bij de duitse Bond v. Bapt. Gemeenten hebben aangesloten.

Engeland:	Gemeenten	3235,	leden	388373
Hongarije:	„	96	„	13678
Italië:	„	63	„	3561
Letland:	„	108	„	11908
Noorwegen:	„	54	„	7182
Roemenië:	„	420	„	65880

We lezen van een 1500 kerken, die in Roemenië gesloten zijn, omdat zeer vele Gemeenten over meerdere kerkgebouwen beschikten. De leden van één Gemeente wonen vaak verspreid over verschillende dorpen en steden. Vanwege het grote aantal posten of stations is het getal kerkgebouwen zoveel groter dan dat der Gemeenten. En kon de roemeense Regering bij voorbaat zeker zijn, dat het bewuste regeringsdecreet (afgekondigd medio Juni 1938 en in werking getreden medio December van datzelfde jaar) praktisch de arbeid in bijna alle Gemeenten onmogelijk maakte. We geloven echter dat de Heer der Gemeenten waakt over allen, die Hem trouw blijven ook in de ure der verzoeking.

Zweden: Gemeenten 643, leden 54090

Over Rusland kunnen geen betrouwbare gegevens worden verstrekt.

Het totaal aantal Gemeenten in Europa bedraagt 5380 en dat der leden 667152.

Azië.

In Birma telt men 1610 Gemeenten met 142826 leden.

Op het eiland Ceylon 30 Gemeenten met 1540 leden.

In de overige delen van Engels Indië worden een 2000 Gemeenten met een 235.000 leden gevonden.

In Palestina en Syrië 5 Gemeenten met 138 leden.

In China ruim 800 Gemeenten met ruim 70.000 leden.

Japan 59 Gemeenten met 7145 leden.

Totaal in Azië: 4843 Gemeenten met 473.758 leden.

Afrika.

Hier werken vele B a p t i s t e zendingsgenootschappen; waarvan alleen in de Congo reeds zes.

In heel Afrika worden 1884 Gemeenten met 114.237 leden gevonden.

In *Amerika* woont wel het grootste percentage Baptisten.

Noord-Amerika.

Hiertoe worden gerekend de Verenigde Staten van Amerika en Canada. Aantal Gemeenten 58257 en ledental 10.607.278.

Midden-Amerika, waartoe ook de Grote Antillen (Cuba, Jamaica etc.) en voorts de andere eilandengroepen gerekend worden.

Mexico: 85 Gemeenten, 7500 leden.
Portorico: 47 Gemeenten, 4506 leden.
Jamaica; 207 Gemeenten, 17929 leden.

Samen in Midden-Amerika: 731 Gemeenten met 64825 leden.

Zuid-Amerika.

In Argentinië, Paraguay en Uruguay samen 77 Gemeenten met 5525 leden.
Bolivia: 7 Gemeenten, 385 leden.
Brazilië: 590 Gemeenten, 50283 leden.

N e d e r l. S u r i n a m e: 1 Gemeente met 79 leden. In de hoofdstad Paramaribo bevindt zich namelijk een Baptiste Gemeente.

Samen: 720 Gemeenten, 60079 leden.

Australië.

Samen 522 Gemeenten met 40834 leden, waarvan 78 Gemeenten met 9239 leden op Nieuw-Zeeland.

Het aantal Gemeenten en leden in de gehele wereld bedraagt respectievelijk 72337 en 12.028.163. (De gegevens over Rusland ontbreken).

* * *

Enkele opmerkingen.

De totale vooruitgang bedraagt 201659 leden. In Europa is het ledental gedaald (met 9502), terwijl in de andere werelddelen het ledental steeg. De oorzaken van deze achteruitgang van ledental in ons werelddeel komen voor rekening van Engeland en Zweden. In Engeland een achteruitgang van ruim 4000 en in Zweden een verlies van ongeveer 9000 leden. In Letland kon een flinke vooruitgang geconstateerd worden.

In Noord-Amerika kon een vooruitgang in ledental van 192915 geconstateerd worden.

Het aantal Zondagsschoolleerlingen bedraagt 7.876.250 dat is over de hele linie een verlies van 18013. In Europa alleen bedraagt de achteruitgang 27442. (Duitsland met 1600, Zweden met 9932 en Engeland met 14906).

Niet allen zullen aan bovenstaande cijfers voldoende aandacht schenken, terwijl er ook zullen zijn, die gaarne kennis nemen van de in deze kolommen door ons overgenomen gegevens over de stand van de arbeid der Baptiste Gemeenten in de gehele wereld. Natuurlijk, cijfers zeggen niet alles. En toch zijn we dankbaar voor statistische overzichten.

We willen ook om Gods zegen vragen voor het wereldwijde werk van het Baptiste Wereld Verbond.

* * *

Zondag van het Baptiste Wereld Verbond.

De eerste Zondag van de maand Febr. is de dag, waarop in al onze Gemeenten bijzondere aandacht wordt geschonken aan onze gemeenschappelijke arbeid over het rond der aard. Dan gaan we ons verootmoedigen voor God en onze schuld belijden. En dan bidden we voor de vervolgde geloofsgenoten en om de komst van Gods Koninkrijk. Dan gaan we ons opnieuw bezinnen op onze wereldwijde taak en wensen vervuld te zijn met den Geest van God en met de liefde van Christus.

Gemeenten! bidt en dankt, dankt en bidt;
stelt U open voor Gods Geest;
stelt alle krachten, gaven en talenten in dienst van het Evangelie van Jezus Christus;
opdat de beginselen van het heilig Evangelie mogen doorwerken in de volkerenwereld en zondaren worden gered tot eer van Gods Naam.

Zondag 5 Febr. is dit jaar de Zondag van het Baptiste Wereld Verbond.

d. H.

EVANGELISATIE-SAMENKOMSTEN.

31 Jan., 1 en 2 Febr. te E.-Erfscheidenveen.
31 Jan. en 1 Febr. te Haulerwijk.
5—7 Febr. te Zandbulten.
5—7 Febr. te Stadskanaal.
8—9 Febr. te Muntendam.
12—14 Febr. te N. Pekela.
15—17 Febr. te 2de Exloërmond.
19, 20 en 21 Febr. te Nw. Weerdinge.
19 en 26 Febr. te Vriescheloo.

„Broeders! bidt voor ons opdat het Woord des Heeren zijn loop hebbe, en verheerlijkt worde . . . ."

LOSSE SCHAKELS

Opnieuw in het vuur. De Schakel „Waarom grote blijdschap?" in De Christen van Vrijdag, 20 Januari, is niet in onberispelijke vorm afgeleverd. Ze had een fout van zo ernstige aard, dat ik me bepaald verplicht voel haar opnieuw in het vuur te leggen en onder de hamer te nemen.

We vroegen of de vertaling van de engelenboodschap uit de kerstnacht (nog) wel duidelijk was voor den gemiddelden Nederlandsen lezer. We verklaarden te vermoeden dat hij de woorden van den engel zou uitleggen als: heden is er voor u een Zaligmaker, en vroegen toen, verder gaande: komt de werkelijke toestand, waarvoor God de wereld met de engelenboodschap plaatst, niet beter uit in deze vertaling, die we aantroffen in een Engelse uitgave van het Nieuwe Testament:

> heden hebt ge een Zaligmaker, geboren in de stad van David?

en zeiden toen, voortredenerende, ongeveer het volgende:

Is dit niet het Evangelie: het geplaatst worden voor *feiten,* voor feiten, door *God* gewrocht? Niet de opening van mogelijkheden, niet het bieden van kansen, maar het bekend maken van hetgeen *God* tot onze zaligheid gedaan heeft — dát is het Evangelie. In deze door *God* geschapen werkelijkheid moeten wij ons

plaatsen en dan zijn wij — staande in die werkelijkheid — behouden. En houden wij ons buiten deze werkelijkheid, en blijven in *onze* werkelijkheid, dan zijn we verloren. Het zich plaatsen in de door *God* in Christus geschapen werkelijkheid, noemen wij *geloof*. Het blijven in *onze* werkelijkheid noemen wij *ongeloof*.

Prediken wij het Evangelie anders dan als een proklamatie van *Gods* daden, vóór ons en zónder ons volbracht, dan kan het antwoord, dat wij van den zondaar eisen, nooit zijn: geloof alleen! Neen, is het Evangelie iets ánders dan boodschap van uitsluitend datgene, wat *God* deed tot onze zaligheid, dan moeten we zeggen, dat goede werken voorwaarden zijn tot zaligheid. We kunnen dan wel zeggen (gelijk de gevallen Kerk, de Kerk van Rome doet): goede werken, die wij door de kracht van de bovennatuurlijke genade volbrengen, maar dan toch altijd *onze* werken, waarmede wij „de hemel verdienen" — om een typisch Roomse en heel deze, het Evangelie verloochende houding, te kenschetsen.

De kerstboodschap is daarom een reden tot grote blijdschap, wijl ze ons van Godswege in kennis stelt met het feit:

heden *hebt* ge een Zaligmaker!

Ziet nu toe wat ge met dit feit doet! Iets anders dan *geloof* vraagt het niet. *God* is uw zaligheid. Vreest niet, gelooft alleen, o zondaar!

L.

III

DE JODEN.

In ons vorig artikel — zie ons blad van 13 Januari — hebben we als voorname oorzaak van de hedendaagse anti-Joodse stroming de christelijke kerk aangewezen. Maar het is de christelijke kerk niet alleen, die er voor verantwoordelijk gesteld moet worden.

De Joden zelve hebben er ook grote schuld aan.

De profeet Hozea geeft ons een welsprekende beschrijving van zijn volk, een beschrijving, die culmineert in de woorden: „In des koopmans hand is een bedriegelijke weegschaal".

Hozea toch is in aangenaam gemijmer over Israël verzonken. Hij ziet het in Jacob bij de beek Jabbok worstelend met eigen gebreken en met God en zich vorstelijk gedragend. Hij gelooft als warm patriot in de goedheid van zijn volk. Hij meent te ontwaren, dat het hoe langer hoe meer aan de bolsters van de zonde ontgroeit en deze visie stemt hem tot dankbaarheid en tevredenheid.

Maar plotseling komt God zijn zoet gepeins verstoren met een woord, dat voor den profeet wel moest zijn als een donderslag uit een wolkeloze hemel: „In des koopmans hand is een bedriegelijke weegschaal".

Onze statenvertaling maakt hierbij de aantekening, dat de oorspronkelijke tekst niet van koopman maar van Kananieter gewaagt. De Leidse vertaling poogt in haar weergave nog dichter bij de grondtekst te blijven. Zij zegt: „Kanaän heeft bedriegelijke weegschalen in zijn hand". De nieuwste Engelse en Amerikaanse vertalingen laten zich in dezelfde geest uit. Als de statenvertaling dus van koopman gewaagt, vertaalt ze eigenlijk niet, maar verklaart ze. De Kananieten waren oorspronkelijk de kooplieden van de toenmaals bekende wereld.

Koopman, Kananieter, Kanaän.

Terwijl het vaderlandslievende hart van Hozea zich in de schone hoedanigheden van zijn volk Israël verlustigt, komt God plotseling zijn heerlijke overwegingen vertroebelen met de woorden: „Een Kananieter!"

* * *

Wat hebben we hieronder te verstaan?

Wie waren de Kananieten?

Reeds lang voor de bezetting van het land door de Hebreeën onder leiding van Jozua droeg Kanaän een bevolking, die een belangrijke rol speelde in de wereld. Zowel de bijbel als de oudheidkunde bevestigen dit. Deze bevolking echter ontaardde en wentelde zich bij voorkeur in vuil. Kanaän werd de haard van ontucht in de meest weerzinwekkende vormen, die alle landen besmette. Hoe gedegenereerd zijn bewoners waren, zegt ons de naam, die hun gegeven is. Kanaän betekent vernederd — niet in de zin van overweldigd door het geweld van wapenen maar in die van afgetakeld door gruwelen. In de gehele bijbel is Kanaän dan ook een toonbeeld van ongerechtigheid en een waarschuwing voor een ieder, die het wel meent met zichzelf. De Kananieten waren in merg en been bedorven lieden geworden.

Nu had Israël tot taak om Kanaän, het land van onreinheid en de besmettingshaard der wereld, te zuiveren en te herscheppen in een land van heil voor alle landen. Kanaän moest schoongemaakt worden; aan zijn bodem zou een weldadige zedelijke en geestelijke rivier ontspringen, die haar wateren des levens ging stuwen tot aan de verste verten toe.

Tot welk een schone taak was de nakomelingschap van Jacob geroepen! Haar edelste zonen hadden die taak wel goed begrepen; als zij in dromenland hun volk ontmoeten en de heidenen horen uitroepen: „Komt, laat ons opgaan tot de berg des Heeren, tot het Huis van den God Jacobs, opdat Hij ons lere van Zijn wegen en dat wij wandelen in Zijn paden.... Komt, gij huis Jacobs, laat ons wandelen in het licht des Heeren...."

Ja, Israël moest Kanaän in Israël veranderen en de aarde zegenen met wat God het land geschonken en nog schenken wilde.

Maar wat had er plaats gevonden? Kananieter!

Israël was door Kanaän in Kanaän veranderd!

O, welk een tragedie!

* * *

Is het niet deze tragedie, die mede oorzaak is van een groot deel van de ellende, waaraan de Joden van thans bloot staan?

Zij zijn nog altijd een uitverkoren volk van God.

Als dat niet zo ware, zouden ze reeds lang van de aardbodem verdwenen zijn, want hun vijanden hebben geen middel onbeproefd gelaten om dat te bereiken.

God roept ze nog steeds tot dezelfde verheven taak van weleer: zuiveren en zegenen.

En als God roept, maakt Hij ook bekwaam. Hij doet alle dingen wonderbaar volkomen. Zo volkomen gaat Hij te werk, dat Hij niemand roept of Hij rust hem uit en dat het bezit van een uitrusting het stellige kenmerk is van Zijn roepen.

Wat heeft Hij de Joden voortreffelijk uitgerust met gaven van verstand en hart om zich van hun schone opdracht te kwijten. Wiens oor is zo gescherpt geweest voor het naderen van Gods voetstappen en het ruisen van Gods kleed dan dat van den Jood? Wiens geest is zo ver doorgedrongen in de mysteriën van de schepping van God dan die van de nakomeling van Jacob? Geen werkkring is er, hoe veeleisend ook van lichaam, verstand en hart, of de Jood is er geschikt voor. Geen plaats is er, hoe veeleisend ook voor het aanpassingsvermogen, of de alles en allen begrijpende Jood kan ze wel innemen.

En wat is geschied?

Inplaats van de wereld in Israël te veranderen, heeft Israël zich door de wereld in de wereld laten veranderen.

Het moest zuiveren en zegenen. Het ging zwelgen.

Het moest geven. Het ging grijpen.

Het moest beter wezen dan wij en is even zelfzuchtig en boos geworden als wij.

Ja, vanwege zijn uitnemende rusting kon het zelfs dieper graven in het vuil dan wij, en meer naar zich toe halen en enkel de afkeer en afgunst opwekken van mensen als

hij, maar met een kleiner instrumentarium.

Zeker, wij mogen evenals Hozea mijmeren over de vele deugden van het Joodse volk en over de vele mannen van singuliere gaven, die de Joden geschonken hebben aan wetenschap, kunst, handel en nijverheid. Kananieter! In zijn hand is een bedriegelijke weegschaal!

* * *

Nog twee bemerkingen moeten mij uit de pen.

De eerste is, dat Israël geen Kananieter, maar eenmaal Israël worden zal.

Als Hozea God hoort zeggen: „Kananieter!" dan hoort hij Hem dat zeggen met een traan en een zucht, beide de uitspruitsels van de hoop en de liefde.

Zal God blijven hopen en liefhebben als toch alles verloren is?

God heeft hoop voor Israël. Dat de door de bijna onafzienbare rij van eeuwen opgejaagde Joden er nog zijn en zich zelfs vermenigvuldigd hebben tot een groot millioenenvolk, toont duidelijk aan dat God hoop heeft voor ze.

De Joden mogen nu nog Kanaän zijn. Zij zullen eenmaal Israël worden! Eens hadden zij geen plaats voor den grootste van alle dienstknechten, God in Christus Jezus. Zij waren Kanaän.

De tijd zal komen, waarop zij in rouwe over hun zonden Hem zullen eren met liederen en gebeden, en van Zijn Geest vervuld in trouwe de mensen zullen dienen met al de rijkdommen van hoofd en hart, die zij mogen bezitten.

En mijn tweede bemerking betreft de Gemeente van Christus.

Israëls taak is haar geschonken en Israëls uitrusting is haar bezit.

Wat mag zij rijk wezen aan God en kennis en goed!

Hoe worden zij gesommeerd om een wereld diep verloren lief te hebben en in liefde te dienen!

Helpe God alle onze gemeenten te zijn

volijverig, altijd overvloedig
in 's Heeren aanbevolen werk,
standvastig, onbeweeglijk, sterk.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VAN HET VELD.

Het trouwst in het uitbrengen van verslagen over hun werkzaamheden zijn de twee colporteurs-huisbezoekers, waarvan de een in Winschoten en de andere in Arnhem werkt, resp. de broeders Scholte en Bos. Bovendien zijn hun berichten zeer opgewekt en vermelden zij gedurig van heerlijke

DE PROFEET JONA.

III.

Hoofdst. 1 : 7—16.

Jona gearresteerd.

Een laaghartig en goddeloos mens — zo gaat het verhaal — wist zich in te dringen bij de familie van een Schots edelman. Hij beantwoordde het vertrouwen, dat hem geschonken werd, met in een zekere nacht zijn gastheer te vermoorden. De misdaad bleef de eerste uren onopgemerkt. Voorzichtig verliet de onverlaat het slot, welks bewoners geen kwaad vermoedden, allerminst van hun gastten vriend. IJlings sprong hij op z'n paard en vluchtte langs de hem onbekende paden door de omliggende bossen. Zo meende hij zeker aan zijn vervolgers en zijn straf te zullen ontkomen. Maar denken we ons zijn ontzetting in toen hij, met een zucht van verlichting de rand van het woud naar hij meende, naderende, plotseling het slot weer voor zijn ogen ziet verrijzen. Nu werd hij gegrepen en gevonnist.

Zo gaat het den mens, die meent God te kunnen ontvluchten. Vroeg of laat komt hij bij zijn eigen zonde terug en staat voor zijn Rechter.

Altijd en tegenover ieder zal de wet der rechtvaardige vergelding zich doen gelden en ieder zal zijn zonde gewaar worden als ze hem vinden zal. We kunnen lang dolen door wouden van verontschuldigingen, van vergeten, verkleinen, verbergen: 't einde zal steeds zijn, dat onze overtreding vóór ons staat. De hand der goddelijke gerechtigheid leidt alle overtreders langs wegen, die ze niet weten, terug naar hun zonde, want, hoe dan ook, 't moet vereffend worden! 't Heelal moet in evenwicht worden gehouden. God beschermt de fundamenten Zijner schepping.

Jona ervoer dat. Hij werd zijn zonde gewaar, toen hij uit de slaap ontwaakte. De weerlichtstralen verlichtten zijn geweten en de golven bulderden hem het „schuldig" in de oren.

Jona moest zich gevangen geven. Hij kon niet verder. Hij staat temidden der opvarenden, die hij hoort bidden om uitredding. De kapitein zegt tot hem: Wat is u, gij hardslapende, sta op en roep tot uw God, misschien zal die God aan ons gedenken, dat wij niet vergaan. — Merk op dat Jona dat niet doet. Hij kán niet; hij weet dat God op iets anders wacht. Aleer hij mag bidden om uitredding en bewaring, moet hij het met God in orde maken. 't Gebed wordt ons onmogelijk, als we weten, dat het in ons leven niet klopt. „Dat eerst", zegt de Stille Stem — „eerst terugkomen, eerst in 't reine brengen, wat ge bedorven hebt en kom dan en laat ons samen richten".

De bemanning gaat loten om te weten „om wiens wil ons dit kwaad overkomt". Ze beseffen dat er een betrekking is tussen nood en zonde. Ieder weet, dat het kwaad niet eeuwig ongestraft blijft. Eerst lijkt het wel mooi, dat de straf uitblijft, maar later wordt men er toch angstig onder en begint te verlangen dat het eens uit de weg geruimd worde, gaat er zelfs eindelijk om vragen, want een leven met een onverzoende schuld wordt een té zware last.

Door het werpen der loten zochten de zeelieden te ontdekken welk verband er was tussen hùn nood en de zonde. Dát te ontdekken is echter heel moeilijk en het pogen daartoe leidt gemakkelijk tot vergissingen. God alleen ziet het.

De bewoners van Miléte zeiden van Paulus, toen een adder zich aan zijn hand vastgebeten had: deze mens is een misdadiger, de Wraak laat hem geen rust: nu hij aan de zee ontkomen is, zendt Ze een adder om hem te doden. Hoe onjuist was in dit geval de verklaring. De discipelen waren er over in twijfel, waar ze de schuld moesten zoeken van den blindgeborene: bij hem of bij zijn ouders. — We moeten in het vormen van een oordeel over deze vragen de grootste terughoudendheid in acht nemen. Wie zich opwerpt als rechter wordt zo licht pijniger. Ongetwijfeld: er is een zeker verband tussen nood en zonde, doch men late het aan ieders geweten over om te zeggen wélk verband er is tussen eigen nood en eigen zonde.

Voorzeker: God bemoeit zich met de mensen: Hij wierp een grote wind op de zee. Maar over Gods wereldbestuur ligt een sluier. Een enkele maal kunnen we er doorheen zien; soms spoedig, soms eerst na jaren, gelijk Jozef eerst na jaren Gods leiding in zijn leven doorzag.

Ons overkomt veel jammer en nood om de zonde van anderen: opdat we mogen weten om wiens wil ons dit kwaad overkomt. Hoe groot maakt deze waarheid onze verantwoordelijkheid voor elkander! „Ons" overkomt veel leed om de zonde van anderen.

zegeningen. Door hun huis-aan-huis werk komen zij met alle mogelijke soorten van mensen in aanraking, zodat de linie van het front, waaraan gestreden moet worden, een ontzettende lengte heeft. En wijl onze broeders maar een gewone ontwikkeling hebben, valt het hun wel eens moeilijk op alle vragen, verstandige en dwaze, een antwoord te geven. Zij ondervinden echter ook de vervulling van het woord van: het zal u in die ure gegeven worden.

Is het niet bemoedigend te lezen, dat oud-gemeenteleden, die al jaren niet meer in de gemeente leefden, mee door de arbeid van een der broeders teruggewonnen werden en nu weer in de rij der belijders van onzen Heere staan?

Is het niet kostelijk te vernemen, dat zondaren tot bekering komen en de wens te kennen geven ook Hem te mogen belijden in de doop?

Deze twee broeders zijn nog jong en zullen zelf vaak genoeg de nadelen daarvan bespeuren, maar beseffen wellicht ook niet welk een stuwkracht nu nog hun gelukkig deel is. Stuwkracht, die later door verschillende tegenstromingen verzwakt of gebroken wordt. Mogen zij, en wij weten dat zij het doen, maar steeds hun kracht zoeken bij den oversten Leider, en ook hun wijsheid in en liefde tot het werk, waartoe zij nu geroepen zijn. Wij groeten hen en wensen van harte dat zij mogen zien, hoe de Heere hun werk met Zijn zegen bekroont.

Trouw in het uitbrengen van verslagen is trouwens ook br. Mostert, die in Siddeburen zijn tenten heeft opgeslagen. Met bedachtzaamheid streeft hij naar het heerlijke doel: de komst van het Koninkrijk, de open uitbouw der gemeente. In rustig tempo trekt onze werker en de gemeente daar voort en wij willen hopen, dat zij spoedig samen in heerlijke lentebloei mogen staan, tot eer van Hem, Die de wasdom moet geven.

De evangelisten van Zandbulten, Haulerwijk en Heerenveen laten mij momenteel een beetje in het donker tasten omtrent hun krijgsverrichtingen, zodat ik u van hun vorderingen of nederlagen weinig kan vertellen. In de regel zorgt daar ook wel de secretaris der gemeente of groep voor, die zij dienen. Br. Slort wordt in zijn arbeid nog enigszins geremd door de ziekte van zijn vrouw, die wij van harte volkomen genezing wensen. Br. Baptist ziet voortdurend zegeningen op zijn werk en gaat vol vertrouwen de toekomst binnen. De pionier van Zandbulten voert onverzwakt de strijd en tracht allerwege de banier van het evangelie te planten. Moge God van de hemel het hun allen doen gelukken.

Zou het niet prachtig zijn, wanneer we een hele schare van die jonge strijders hadden? Laat ons in die hope leven, dat nog eens de dag aanbreekt, dat we onze jongemannen kunnen uitzenden bij tientallen; dat wij hier of daar een pro-

---

Keren we 't ook om: 't kan zijn dat anderen veel leed overkomt om o n z e zonden. Mogelijk is dat. Kinderen lijden om de zonden der ouders. Volken lijden om de zonden van zelfzucht en eerzucht van enkelen. Maatschappelijk weerlozen lijden door het gebrek aan solidariteitsbesef bij anderen.

„Om wiens wil ons dit kwaad overkomt".

Deze vraag legt een wet bloot: de wet der solidariteit en deze maakt het leven zowel groots als zwaar. Niemand van ons leeft zich zelf. Dat wat we doen en laten blijft niet tot onszelf beperkt. We moeten, ook terwille van anderen ons uitstrekken naar een leven, waarover Christus heerst!

De zeelieden werpen het lot.

In die oude tijden werd vaak een goddelijke beslissing door het lot ingeroepen. Dit geval doet ons het meeste denken aan het treurspel bij Jericho, waar Achan openbaar gemaakt werd.

Door het lot wordt God gevraagd de overtreder aan te wijzen. En God antwoordt.

Daar staat Jona — ontdekt, stom, door God openbaar gemaakt. Wat moet er in hem zijn omgegaan bij het zien naar de kantelende stenen, over de ene groep na de andere het onschuldig uitroepende! Tenslotte ook over den man, die met hem het laatste overbleef.

En dan bevindt Jona zich in Gods zoekende hand.

Er komt een ogenblik, dat God zo duidelijk spreekt, dat men niet meer zijn schuld ontkennen kan. Jona zegt nu wat hij al onmiddellijk gevoeld heeft: ik weet dat deze grote storm ulieden om mijnentwil overkomt.

Hoe vaak kiezen wij de moeilijke weg! Moeilijk voor onszelf en vooral moeilijk voor God, die ons zo liefheeft en die de pijn van elke slag óns gegeven zelf dubbel voelt.

Jona neemt de schuld op zich. Hij neemt ook de straf aan. Hij erkent dat het recht is. Voor dat anderen er nog van reppen, zegt hij: neem mij op en werp mij in de zee, zo zal de zee stil worden van ulieden.

Hoe hard is het hart! Welk een gemoedsvertedering is er nodig aleer God ons helpen en redden kan. Hoeveel geduld vraagt dat en . . . . hoeveel geduld b e t o o n t God daarbij!

Jona is gewekt, ontwaakt, maar zijn verzet is niet gebroken. Hoe lang kan het soms nog duren, dat op de o v e r t u i g i n g van zonde de o v e r g a v e volgt! Maar God verdraagt, zet Zijn werk voort totdat Zijn liefde en ernst het van ons verzet wint.

„Om mijnentwil".
Dat is de schuldbekentenis.
„Werp mij in de zee".

Dat is het aanvaarden van de straf.

Liever aanvaardt Jona de straf, liever wordt hij in de kokende zee geworpen, liever haalt hij de grootste verwoesting over zichzelf, dan . . . . dat hij zich buigt voor God, de minste is en om vergeving vraagt. Hij ziet dat God hem nadert maar zegt dan: gegrepen hebt ge me wel, maar gewonnen geef ik me toch niet: 'k laat me liever in de kokende zee werpen, dan dat ik toegeef en naar Ninevé ga.

„Om mijnentwil". Wat had op deze belijdenis van schuld moeten volgen? Wat moet er altijd op volgen? De bede om vergeving met een leven in gehoorzaamheid!

Wie is er die dit leest en een twist met God heeft?

Wie is er die dit leest die schoon overtuigd van zonde, niet wil buigen? — Laat u deze Satansketting afnemen en hoe moeilijk 't ook valt: buig! Laat de geduldige Liefde, die u zolang verdragen heeft, u vertederen! Elke dag uitstel, nadat ge gewekt en ontwaakt zijt, doet uw hart schade.

Menselijk medelijden wil Jona nog sparen. Vers 13, maar dat is een misplaatst medelijden. Wat ons redt is geen medelijden maar ontferming. Medelijden wil den zondaar die strijd sparen, zonder welke de vernieuwing van het hart niet tot stand kan komen.

Onder aanroeping van Gods Naam werpen de mannen Jona in de zee, die nu tot rust komt. Maar in de zee zet God het gericht met den wederspannige voort. Jona kiest in zijn verdwaasdheid voor 't leven de dood. Maar God die met Jona worstelde (keer dit niet om!) laat hem niet los. Ja, waar de zonde machtig geworden is, is de genade nog veel meer overvloedig geworden.

Gaat heen en bidt uw Rechter om genade!

L.

fetenschool zien verrijzen, die ze uitzendt en ze van tijd tot tijd weer ontvangt om ze opnieuw uit te rusten tot de dienst. Het is nog dag, maar hier en daar lengen de schaduwen en duisternis vult reeds de dalen. Begrijp uw tijd en grijp uw tijd — het is kort dag.

Aan alle werkers onze hartelijke groet. God sterke en bemoedige u.

HUIZINGA,
secr. C.I.Z.

Sommige werkers vragen mij om colportagelectuur. Hebt u nog Zaaiers, tractaten enz. enz.? Alleen: niet té geel van ouderdom.

Het adres van br. R. Bos is: v. d. Spieghelstraat 8, Arnhem. Hij ontvangt graag lectuur. Voor br. Scholte kunt u het aan Fa. J. G. de Haan te Winschoten sturen.

H.

SPELDEPRIKKEN

Een brief, naar aanleiding van onder bovengenoemd opschrift verschenen mededelingen en beschouwingen geschreven, is oorzaak dat we nog eens op een en ander terugkomen.

Laat mij in de eerste plaats mijn dank uiten voor het feit, dat inderdaad nog iemand schreef: een doods stilzwijgen na bedoelde informaties brengt onwillekeurig den schrijver in de war; deugt het bij hem niet of zijn de anderen in zoete sluimer verzonken?

Nu, er is hope voor beiden.

In deze brief lees ik eerst: „Allereerst is het niet het voornaamste wie er spreekt, maar wat er gesproken wordt. Ik bedoel, als er een mooie kerkdienst is of bijbellezing is het van minder belang, of dat nu een Hervormde dominee doet of een van een ander kerkgenootschap."

Hier openbaart onze broeder een wijdheid van hart, zoals dat ook naar buiten trad in het woord: Want wie tegen ons niet is, die is voor ons.

„Daar staat echter tegenover, dat het voor het Baptisme in ons land wel goed is, als er ook eens een baptiste predikant voor de microfoon komt. En u hebt volkomen gelijk, dat bijv. de Vrij-Evangelischen er veel vaker voor komen dan de Baptisten. Nu zijn hiervoor meerdere redenen aanwezig. De verschillende uitzendingen kosten veel geld en daarom zoekt de leiding der N.C.R.V. haar medewerkers vaak in de onmiddellijke nabijheid van de studio. Nu woont toevallig Ds. van Petegem, Vrij Evang. Predt., in Hilversum. Bovendien is genoemde predikant lid van het Hoofdbestuur. . . . . Maar zoals meerderen u schreven: onze U.R.C. kan hier een nuttig werk verrichten."

Onwillekeurig gaan dan de gedachten naar het woord: Wie met mij niet is, die is tegen mij. Wij hebben een eigen blik op het Hoofd en Zijn Gemeente en waar vooral omtrent de totstandkoming van de Gemeente onze inzichten met die van vele anderen zoveel verschillen als het vleesgebonden Israël uit de oude bedeling verschilt van de geestgebonden geroepenen, verenigd in de Gemeente der nieuwe bedeling, is het onze taak ons bezit daaromtrent te verkondigen, temeer waar wij de overtuiging wegdragen, dat wij „in het Woord staan".

Ik deel uw mening niet, dat vanwege kosten onze sprekers eventueel minder vaak gelegenheid zouden hebben hun boodschap te brengen. Indien zulks wel het geval mocht zijn, misschien kunnen anderen ons daarover beter inlichten, acht ik dat motief in de eerste plaats niet helemaal rechtvaardig t.a.v. de leden der N.C.R.V., die baptist zijn. En zouden reiskosten inderdaad een bezwaar vormen, ik kan dat niet geloven, dan heeft de U.R.C. wel zoveel, en anders krijgt ze het zeker, dat onze gemeenschap zelve een deel der onkosten draagt; hetwelk zij gaarne zal doen.

Onze broeder schrijft verder: „Bovendien worden er ieder voorjaar provinciale vergaderingen der N.C.R.V. gehouden, die ieder lid der vereniging mag bezoeken en waar hij zijn bezwaren en wensen kenbaar mag maken".

Ik vrees, dat weinigen deze vergaderingen zullen bezoeken. Willen enkelen het eens doen en ontvangen antwoorden aan mij doorzenden? Misschien is er hier of daar een broeder, die wel ter tale is en zijn vragen kan formuleren naar aanleiding der gegevens der laatste weken in ons blad.

„Tenslotte dit nog: kennen alle Baptisten hun plicht? Zijn ze allen, indien ze het kunnen bekostigen, lid van de N.C.R.V.?"

Deze vermanende opwekking geef ik gaarne door.

In afwachting,

HUIZINGA.

BELANGRIJKE GETALLEN.

De nieuwe Wereldzending-statistiek zegt:

In totaal werken er 27.577 Europ. Prot. Zendingskrachten in de gehele wereld. In dienst van de Inheemse kerken staan 97.044 ingezegende- en niet-ingezegende beroepen Inheemse krachten, waaronder 14.045 vrouwen. Daarbij komen 100.886 Inheemse arbeidskrachten, die werkzaam zijn bij de opvoedkundige arbeid van Zending en Kerk. In totaal telt men 10.971.066 Inheemse gedoopte Christenen: hierbij komen er nog over de 2 millioen bij, die nog in dooponderricht of kerkelijke onderwijzing zijn. In 53.158 Lagere scholen worden 2.925.134 leerlingen onderwezen. Daarbij komen nog 1218 hoge en Middelbare scholen, Kweekscholen, en honderden „scholen met den Bijbel", theologische scholen en Universiteiten met een totaal van ruim 100.000 leerlingen. In 1092 hospitalen werken naast 912 Europese-, 1345 Inheemse artsen en vrouwelijke artsen en naast 1232 Europ. zusters 4184 goed opgeleide en bijna 9000 andere Inheemse verplegers. De totale inkomsten van de Prot. Zending bedraagt 30.938.450 dollar. In vergelijking met de laatste statistiek van deze soort, die in 1925 verscheen, wordt men op drie feiten gewezen: Het aantal der Europ. Zendelingen is kleiner geworden, zij het ook slechts met 423. De inkomsten der Prot. Zending zijn zeer belangrijk achteruit gegaan van 70 tot 31 millioen dollar.

Weliswaar zijn de inkomsten op het veld (gemeente inkomsten, Regeringsondersteuningen, schoolgelden, hospitaal-inkomsten enz.) tot 28.738.790 gestegen. Alle voor de opbouw der jonge kerken zo belangrijke getallen wijzen ten dele op belangrijke vermeerderingen. Het aantal Inheemse mede-arbeiders van alle landaarden is ongeveer 33 %, die van de leerlingen der volksscholen ongeveer 33 %, en de stand der Inheemse Christenheid is tot ongeveer 69 % gestegen.

(Uit: Allgemeine Missions-Nachrichten).

Hieronder volgt een schrijven van broeder X. X. Dit keer accepteren wij deze mysterieuze verborgenheid, maar wanneer nu en dan eens iemand zijn of haar hart wil luchten, en dan vooral den Heer wil prijzen, zal het toch alleen dan opgenomen worden wanneer mij de naam bekend is.

Overigens zal het mij een genoegen zijn getuigenissen door te geven.

E.-R.

MIJN GETUIGENIS.

Ik weet eigenlijk niet of ik het zo zal noemen, beter zou het misschien zijn te schrijven, hoe zie ik Jezus? of nog beter: wat is de Heiland voor mij? Want ziet u, beste lezer(es), als ik van mijzelf ging getuigen, kon ik u even goed in een donkere kelder brengen, zo zwart ziet het er uit. Toch wil ik u even vertellen wie ik ben. Ik ben opgevoed in een christelijk gezin; mijn moeder was een biddende moeder. Door velerlei omstandigheden ging ik later de brede weg op. Totdat ik aan de rand van de afgrond, Gode zij dank, werd gered. Van toen af was het Halleluja. Ik kon getuigen en werkte in de gemeente, zat in haast ieder bestuur, diende den Heere met blijdschap.

Hoe het is weet ik niet, maar ik geloof dat het vandaag niet meer zo is. Ik ben juist deze week tot de ontdekking gekomen, dat ik de laatste twee jaren den Heer alleen aan de buitenkant gediend heb.

Weet u wat toch zo heerlijk is? Hij heeft mij in al die tijd *niet* verlaten. Hij heeft mij juist in die tijd overweldigend gezegend. Van alle kanten stromen Zijn zegeningen mij toe. Ziet u, zo is God. De Vader vergeet Zijn kind niet, Hij vergeet u en mij niet. Laat ons bidden opdat wij het ook niet doen.

Broeder X. X.

UIT DE GEMEENTEN

HENGELO (O.), Januari 1939. Brs. en zrs. Laat mij de tolk der Gemeente te Hengelo (O.) mogen zijn, als ik de voornaamste feiten der laatste maanden mededeel.

Begin October j.l. hielden we onze jaarvergadering. Uit de verschillende verslagen bleek, dat we alle reden tot dankbaarheid hadden; de arbeid, in- en buiten de Gemeente verricht, werd rijkelijk gezegend: vele zielen vonden vrede voor hun hart, waarvan een 23-tal zich tevens door de doop aan de Gemeente verbond; van dezen waren 8 van ons station Borne. Ook op stoffelijk gebied konden we zeer tevreden zijn.

„Zusterhulp" hield in November haar verkoopavond. De opbrengst overtrof de verwachtingen.

Op de Kerstdagen kan met voldoening worden teruggezien. Als gewoonlijk werd de 1e dag met de kinderen der Zondagsscholen het Kerstfeest gevierd rondom de versierde boom. Dat de jongens en meisjes genoten was aan de gelukkige gezichten te zien. De zang- en reciteervereniging hadden voor de 2e dag een gezellige avond belegd. Voor een stampvol kerkgebouw mochten de zangers hun liederen ten gehore brengen en speelde de reciteervereniging haar leerzaam stuk. Het was een zeer goed geslaagde avond.

8 Januari van het pas ingetreden jaar was voor de Gemeente een feestdag, daar we die dag een jonge broeder door de doop tot de Gemeente zagen toetreden.

17, 18 en 19 Januari hielden we onze bijzondere evangelisatie-samenkomsten. De tot ons overgekomen voorgangers Ds. Monsma en Ds. de Neef brachten aan een aandachtig luisterende schare de boodschap des heils. Gods Geest werd gevoeld; zondaren kwamen tot overgave aan den Heer en vonden vrede aan de voet van het Kruis. Dat nog menigeen tot Hem moge komen om Hem te volgen en te dienen is onze bede.

Voor de Gemeente,
de Secr.

De tijd is lang genoeg voor wie hem wel weet te gebruiken. Wie werkt en denkt zet de grenzen ervan uit.

Voltaire.

MEDEDELINGEN

Veenk. Bond v. Bapt. Gem.

HET UITBREIDINGSPLAN VAN CHRISTUS.

De volksleiders van heden streven naar expansie.

Expansie staat ook op 't programma van Christus.

Er is geen welvarende stad zonder een uitbreidingsplan.

Een levende Gemeente is ook niet zonder een uitbreidingsplan.

De Gemeente van Christus is alléén met uitbreiding niet klaar maar haar uitbreiding is een noodzakelijk bestanddeel van haar leven.

Ons motto zij: Uitbreiding door Evangelisatie!

Gemeenten, let op het uitbreidingsplan van Uw Overste Leidsman!

Christus' uitbreidingsplan is:

„Gij zult Mijne getuigen zijn, zo te (eruzalem, als in geheel Judea en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde". rHand. 1 : 8).

Wij helpen mee dit plan uit te voeren. Daaraan werken wij in onze Evangelisatie.

Campagne in de maand Februari:
te Stadskanaal op 5, 6 en 7,
te Muntendam op 8 en 9,
te Nw. Pekela op 12, 13 en 14,
te 2e Exloërmond (gebouw Valthermond) op 15, 16 en 17,
en te Vriescheloo op 19 en 26 Febr.

Onze wapenen hierbij zijn:
Gebed - Geloof - Getuigenis.

Ons succes hangt af van de vaardigheid waarmee wij deze wapenen hanteren.

Het aangrijpend schone van deze zaak is dat allen in de Gemeente, allen zonder uitzondering, deze wapenen kunnen hanteren.

Zullen wij dan, die de zaak des Heeren niet te kort willen doen maar willen bevorderen, niet veel sterker zijn dan enige macht der duisternis?

Voorz. H. DOORNKAMP.

Programma Gewestelijke Conferentie „Zusterhulp" District Overijsel—Gelderland

op Donderdag 2 Februari 1939, in de Bapt. Kerk te Deventer.

3.30—4 uur Theedrinken. 4 uur Opening.

1. Opening door de presidente van een der Afd.
2. Oproeping der Afdelingen.
3. Zang avondgroep Hengelo.
4. Voordracht Almelo.
5. Opstel Deventer.
6. Vrij woord.
7. Zingen en collecte.
8. Pauze, theedrinken en uitslag verloting.
9. Toespraak mevr. Van Beek, Hoofdbestuurslid.
10. Bijdrage Borne.
11. Zang Arnhem.
12. Opstel middaggroep Hengelo.
13. Slotwoord Apeldoorn.

Zusters! Komt in grote getale! U is hartelijk welkom te Deventer!

S. BOURITIUS—Hamer
Secretaresse.

Aan alle oud-leden der toenmalige Jongeliedenvereniging „Christus ons doel" te Den Haag.

Het ligt in de bedoeling, zo God wil, Zondag 12 Februari a.s. in het verenigingslokaal der Baptiste Gemeente Z. Binnensingel 10 te Den Haag een speciale *Oud-leden Samenkomst* van bovengenoemde vereniging te organiseren, zulks in samenwerking met de bestaande Jeugdvergadering.

Wij zullen het zeer op prijs stellen, wanneer alle oud-leden of bezoekers in geheel Nederland, en zo nodig buitenland, per ommegaande aan ondergetekende hun volledige naam en adres willen opgeven.

Wij zullen dan ten spoedigste het programma voor die avond bekend maken.

Wij verwachten, in dankbare herinnering terugdenkende aan de vele zegeningen die God ons heeft geschonken, dat *alle* oud-leden aan deze enigste oproep terstond gehoor zullen geven, opdat deze avond ten volle aan het gestelde doel moge beantwoorden. *Gode ter Eer.*

Vergeet gene van Zijne weldaden.

Namens de commissie
van voorbereiding,
A. GEBEL,
Vaillantlaan 49, Den Haag.

Radio-Uitzending

A.s. Zondagmorgen, de 29e Jan.
van 8.30 tot 9.30 uur

zal door Ds. J. B. de Neef, voorganger der gemeente *'s-Gravenhage—Oost* een Morgenwijding worden verzorgd.

Onderwerp: „De God van Beth-El" naar Gen. 35 : 13a.

Volledig overzicht vindt men in de omroepgids van de Ned. Chr. Radio Veren.

J. BOITEN, Secr. U. R. C.,
Abrikozenstr. 188, 's-Gravenhage.

In dank ontvangen voor de Zending van

bestemd voor de Congo Zending:
Jongedochters Ver. te Hengelo (O) f 25.—
Chr. Nat. School Beckummerstr. te Hengelo (O) f 5.75
Zusterhulp afd. Hengelo (O) f 25.—
Bapt. Zondagsschool te Harlingen f 16.40
zonder nadere bestemming:
Bapt. Gem. te Deventer f 20.—
Bapt. Gem. te Nieuwe Pekela f 11.45
Bapt. Gem. te Stavoren f 50.—

Zoals U uit bovenstaande bedragen blijkt zet het jaar 1939 goed in en wij hopen dat de Zendingsgelden regelmatig mogen binnenvloeien.

Br. Penningmeesters die nog niet de bijdrage Studiefonds en contributie Unie over het 1e halfjaar 1 Mei '38—1 November '38 hebben verrekend, gaarne toezending. Wanneer het mogelijk is niet wachten tot het laatste ogenblik. Is voor de Administrateur onplezierig en veroorzaakt veel extra werk. Is niet bang voor extra werk, doch die tijd kan beter besteed worden.

Met br. groeten,
Postrekening H. KONING,
no. 275770. Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

WEEKKALENDER

Het grotere leven.

In een dal heeft men geen vergezicht; het oog stuit tegen de glooiende hellingen of steile wanden der omringende heuvelen en bergen. Hoe eindeloos ver daarentegen reikt de blik van den groninger boer, den drentsen heidebewoner of friesen veehouder. Ononderbroken strekt de vlakke aarde zich uit tot de nevelige verten der kim. Maar verder dan deze blik meet het oog van den bergbeklimmer, die op de Nebo gezeten een gans land bestrijkt en aftast. Rijk zijn de mensen met een verre horizon en laat voorzover het in uw vermogen is, uw kinderen niet in een dal, maar geef ze een ontwikkeling, waardoor nevelgordijnen terugrollen. Toch blijven er in het land der ontwikkeling nog rotsen, hoog en scherp, die schaduwen werpen op de weg, die verwonden en het uitzicht belemmeren. Ook in het huis met de verre horizon komt leed en moeite des levens en dood en opeens ontdekt de mens, dat er nog een *horizon is*, een grens aan zijn zicht. Nu is de beurt aan den Christen. Heeft niet iemand eens gezegd, dat Christenen door de horizon heenzien? Zo is het. Christus geeft een ander leven, zonder horizon. Wie zich dat in wil denken, duizelt wel, maar beeft ook van vreugdevolle ontzetting. Wat eigenlijk het leven en zijn gelukt verengt en beperkt, neemt Christus weg. Angst en vrees en einde drijven af en laten een heerlijke hemel. Die in Christus zijn, zijn in het grotere leven.

Zondag 29 Jan. Matth. 9 : 27—38.
Jezus opent de ogen voor de wereld, die de blinden niet konden zien. Zo opent Hij onze ogen voor de ongeziene wereld en brengt juichende gezangen in ons hart. Jezus werpt de duivelen uit en voert naar de reine winden der hoge toppen van de gemeenschap met God. Hij gaat om zoekende, wie Hij zou mogen helpen en Zijn hart schreit bij het aanschouwen van zoveel innerlijke armoede bij uiterlijke ellende. Dwalende schapen — welk een rijke oogst voor den goeden Herder. Bidt voor uw voorganger, bidt voor de diensten, bidt om arbeiders voor deze arme wereld.

Maandag 30 Jan. Matth. 10 : 1—15.
Het vorig hoofdstuk eindigt met een bede, hier volgt reeds gedeeltelijk vervulling — Jezus stoot arbeiders uit. Hun arbeidsveld wordt aangewezen, de boodschap in de mond gelegd, handel en wandel voorgehouden. Welk een verruiming en verrijking van hun leven; tot hogere dienst geroepen. Steeds verder in het grotere leven.

Dinsdag 31 Jan. Matth. 10 : 16—26.
Ze zullen niet met open armen ontvangen worden, ofschoon zij toch niets dan goeds willen en brengen. Ze willen niemand leed aandoen, integendeel. En toch zullen ze worden tegengestaan, gehaat, vervolgd. Zij zullen de verdrukte minderheid in dat volk, in alle volken zijn en geen macht der gouden of loden kogels staat achter hen. Zullen zij bezorgd zijn of vrezen? Neen, God staat achter hen. Lijden wij voor onze overtuiging?

Woensdag 1 Febr. Matth. 10 : 27—42.
Zij gaan het grotere leven in, waarin alle vrees voor mensen en gebeurtenissen opgeheven wordt door het geloof in God, Dien men alleen moet vrezen. Het schijnt wel een armer leven te worden, want vele kringen sluiten hen buiten, maar Jezus verzekert hen van grotere rijkdom, indien ze zijn weg willen gaan. Men komt tot het grotere leven door de dood van het kleinere.

Donderdag 2 Febr. Matth. 11 : 1—15.
Het grotere leven breekt ook door tot de oppervlakte van het gewone leven. Johannes was verward en zag aan de openbaring van dat leven voorbij, totdat Jezus hem er de ogen voor opende. Daarna neemt Jezus het voor Johannes op en tekent zijn grootheid. Vers 12 wordt verschillend verstaan. Men kan het zo verstaan: Johannes en Jezus verkondigers en brengers van het Rijk moeten lijden en de geweldigers, overweldigers, geweldenaren trachten met geweld de komst van het Rijk te verhinderen. Johannes stierf in de gevangenis, Jezus aan 't kruis. Een ander zegt: Jezus en Johannes zijn de geweldigen en de gelovigen zijn dat eveneens; zij zijn het, die het Rijk met geweld tot zich trekken. Zij dringen naar het grotere leven.

Vrijdag 3 Febr. Matth. 11 : 16—24.
Jezus gaat verder met zich en Johannes in hun arbeid naast elkaar te plaatsen. Op verschillende wijze zijn ze tot het volk gekomen, maar noch naar den enen, noch naar den Anderen hebben ze geluisterd. Een vreselijk oordeel wacht die steden, die het grotere leven verachtten, dat God in Christus in genade aanbiedt. Eigen schuld plaagt het meest en de worm, die niet sterft en het vuur, dat niet uitgeblust wordt zijn beelden van de wroeging, geboren uit geweigerde genade.

Zaterdag 4 Febr. Matth. 11 : 25—30.
Nog enkele verzen aan het eind der week. Ook hierin spreekt Jezus van het grotere leven, dat alleen door genade ontvangen wordt en niet door borend denken of zoeken van 't menselijk verstand. God en Christus willen schenken; om te ontvangen moet de mens komen. Die dorst heeft kome, die wil, die neme. De slang staat in de woestijn. Israel, zie op. God heeft in ondoorgrondelijke wijsheid Zijn souvereiniteit en 's mensen verantwoordelijkheid zo doorelkaar geweven, dat men niet op het ene alle nadruk moet leggen, maar op beide; gelijk God dat Zelf gedaan heeft in Zijn Woord. Hier is de souvereiniteit: „en dien het de Zoon wil openbaren" en hier

(Vervolg weekkalender).

de verantwoordelijkheid van den mens: Komt herwaarts tot Mij. Mogen velen komen tot Hem, die alleen zalig maakt en tot het grotere leven, tot het Leven, kan voeren.

HUIZINGA.

Verantwoording.

In dank ontvangen voor het Pensioenfonds

22 Dec. '38 van de
Gem. te Harlingen f 8.16
Gem. te Treebeek f 21.55
Deze twee posten waren door een vergissing vergeten te verantwoorden.

Hengelo (O.) K. REILING.
Postr. 109502.

Den Haag.

Ds. Jac. de Jong van Stavoren heeft het beroep naar 's-Gravenhage aangenomen.

F. H. DE RUIJTER, secr.

CORRESPONDENTIE

Aan den broeder, die een artikel over dezulken schreef, die wel eens het woord in de gemeente voeren. — In de eerste plaats reik ik u de hand en hoop u dan te ontmoeten. In de tweede plaats wil ik uw schrijven niet plaatsen, want u wilt natuurlijk een woord richten aan een of twee of meerderen in de gemeente, waarvan gij lid zijt. Waarom zo'n omweg? Betracht allen de waarheid in liefde en dat de een den ander hoger achte dan zichzelf. Hebt u indertijd niet de gelijkenis van het pijporgel gelezen? Nu, daar stond toch in wat u ook bedoelt. God zegene u en de gemeente aldaar. E.R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 3 Februari 1939 No. 2560 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

„Komt herwaarts tot Mij,
allen,
die vermoeid en belast zijt,
en
Ik zal u rust geven". Matth. 11 : 28.

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE GROTE WEIGERING.

En als Hij uitging op de weg, liep een tot Hem, en voor Hem op de knieën vallende, vraagde Hem: Goede Meester, wat zal ik doen, opdat ik het eeuwige leven beërve? . . . .

Marcus 10 : 17—22.

Het is de vermaarde italiaanse dichter Dante geweest, die den rijken jongeling den man van de grote weigering heeft genoemd.

Met geniale juistheid heeft hij in deze weinige woorden het gehele drama weergegeven. Voelen poëtische geesten de realiteit vaak niet beter aan dan prozaïsche filosofen en theologen?

Deze welsprekende aanduiding van Dante inspireerde den duitsen kunstschilder Overbeck. Hij richtte in het begin van de vorige eeuw met enige kunstbroeders en geestverwanten het kunstgenootschap der Nazarenen op, dat zich ten doel stelde om aan de kunst godsdienst en zedelijkheid ten grondslag te leggen. Hij bracht de grote weigering op het doek en zeer zeker hebt gij wel eens een reproductie onder de ogen gehad. Jezus heeft de rechterarm over de rug van de jongeman gelegd; met de linkerhand houdt Hij diens linkerhand gevat. De handdruk is stevig, waarschuwend en smekend; de iets voorover hellende houding getuigt van vastberadenheid; de strakke ogen en het strakke gelaat gewagen van diepe ernst. De gehele Christus-figuur is aangrijpend in haar weergave van een Heiland, wiens liefde tot het uiterste toe arbeidt om een leven te behouden.

Intussen voert de jongeling een benauwende strijd. Het opperkleed, dat teruggeslagen van de schouders hangt; de weelderige korte plooirok met geborduurde strook; zijn voet- en beenbekleding zijn de onmiskenbare attributen van een zoon van goeden huize. Het aangezicht heeft hij naar de grond gekeerd en draagt een uitdrukking van teleurstelling.

„Maar hij treurig geworden zijnde.... ging bedroefd weg".
De grote weigering!

* * *

Wat was de aanbieding? Het eeuwige leven.

Wat was de prijs? „Alles wat ge hebt!"

Wat wilde hij geven? „Goede Meester, wat zal ik doen?"

Had hij dan nog nimmer begrepen, dat hij niets doen kon in ruil voor wat zijn bekommerde ziel zocht?

Had hij zichzelf dan nimmer in zijn weerzinwekkende gestalte voor de Hoogste Majesteit gezien? Elke sabbat had hij zich in de synagoge met de gemeente verenigd in het zingen van de psalmen: „Wees mij genadig, o God! naar Uwe goedertierenheid; delg mijne overtredingen uit naar de grootheid Uwer barmhartigheden . . . . Zie ik ben in ongerechtigheid geboren en in zonde heeft mij mijne moeder ontvangen . . . . Schep mij een rein hart, o God! en vernieuw in het binnenste van mij een vaste geest . . . ." Hoe had hij de geestelijke liederen van zijn volk Israël gezongen? Had hij er zelf misschien nooit deel aan gehad? En elke Sabbat had hij met de gemeente geluisterd naar wat uit de rol des boeks gelezen werd. „Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben en woon in het midden eens volk, dat onrein van lippen is." Hadden deze en dergelijke woorden van Jesaja en de andere profeten hem dan nooit ernstig verontrust?

„Goede Meester, wat zal ik doen?" De in eigen ogen brave maar in Gods ogen diep zondige jonge man meende waarlijk nog, dat hij God een bod geven kon op het eeuwige leven!

Hij was een formalist, een voor zichzelf blinde formalist, zijn goederen en zijn godsdienst beide vormden een zeer sterke barricade, die hem verhinderden om tot zijn ware zelf door te dringen.

Hij moest achter die barricade weg en aan zichzelf volkomen openbaar worden.

„Verkoop al wat ge hebt" — goederen en godsdienst — „kom herwaarts . . . . en volg *Mij*".

O, wie zichzelf heeft leren kennen — wie de bedorven lucht van de binnenvertrekken en kelders van zijn ziel geroken heeft — denkt er niet aan den groten God een bod te doen. Hij verbergt het aangezicht in zijn handen en durft het zelfs haast niet te geloven, dat het eeuwige leven aan de deur van zijn hart wordt gelegd.

* * *

Het eeuwige leven is een genadegift.

En men moet een aan zichzelf ontdekt mens zijn om dat te beseffen en het te kunnen ontvangen.

Vandaar dat het voor de wijzen en verstandigen, voor de vrome, orthodoxe formalisten verborgen is. Vandaar het wonder, waarover deze formalisten zich smalend uitlaten, namelijk dat het de zielen van de zondaren vervult. Vandaar ook het verbazingwekkende, dat het binnen het bereik gegeven wordt van de slechtste onder de mensen.

Het zijn deze aan zichzelf ontdekte mannen en vrouwen, die de haast ongelooflijke aanbieding aanvaarden. Zij doen — om de woorden van dien bekeerden Hottentot te gebruiken — „de sprong in de afgrond" en ervaren, dat Hij Zijn engelen beveelt om hen te bewaren, opdat zij hun voeten aan geen steen stoten.

Zoals ik ben, arm, naakt en blind,
kom ik tot U — 'k ben toch Gods kind,
dat al Zijn schatten in U vindt —
zo kom ik, Lam van God.

Zoals ik ben, neemt Gij mij aan.
'k Zie 't huis des Vaders open staan.
Gij zult mij daar doen binnengaan.
O, Lam van God, ik kom.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Een herinnering.

Mag ik de broeders predikanten en evangelisten, allen die Zondag a.s. in de dienst des Woords zullen voorgaan, er nog even aan herinneren, dat Zondag 5 Februari de Baptiste Wereld Verbondszondag is?

* * *

De Statistiek.

Heb ik een te groot vertrouwen op de secretarissen onzer Gemeenten gesteld? Vóór 1 Februari zou ik volgens afspraak de ingevulde vragenlijsten in mijn bezit hebben. En nu is het, terwijl ik deze regelen schrijf, de 31ste Januari, de geboortedag van Prinses Beatrix. 't Is precies een jaar geleden, dat de laatste dag van de eerste maand ons volk de grote verrassing bracht. En nu is het kleine Prinsesje alweer een jaar. We feliciteren de koninklijke ouders met deze dag van blij herdenken en bidden God om Zijn bewarende genade en blijvende zegen voor Prinses Beatrix en voor al de leden van het Koninklijk Huis.

En nu onze statistiek. Ik zal het geheim maar verklappen, dat ik op het ogenblik nog wachtende ben op het antwoord van een vijftien — lees en schrijve vijftien! — secretarissen. Trouwens, de dag is nog niet voorbij. Ik blijf daarom geduldig wachten. Dat een broeder, die enkele dagen te laat z'n lijst met ingevulde vragen inzendt, niet even een briefkaartje laat lopen kan ik me niet best voorstellen. De broeders, die gewoonlijk te laat zijn, bewaren op alle mogelijke en onmogelijke wijzen het diepe stilzwijgen. En dan moet de Unie-secretaris ook nog geloven in hun grote activiteit en in hun haast bovenmenselijke toewijding en vooral in hun trouw!

* * *

Noordbergum en Dokkum.

Verleden week mocht ik in Noordbergum een Jongelieden-propaganda-avond bijwonen. De plaatselijke jeugdgroep had deze bijzondere jeugdsamenkomst grondig voorbereid. De opkomst was goed. De bijdragen getuigden van veel liefde voor Christus en voor de arbeid der Gemeente. Met dankbaarheid constateren we de gestadige voortgang van de arbeid in de Gemeente te Noordbergum.

De avond daarop gingen we per autobus naar Dokkum. Het zangkoor van Noordbergum zong op verdienstelijke wijze. Ik zelf had het voorrecht het Evangelie te mogen uitdragen. Er waren — de leden van het zangkoor inbegrepen — een 80 bezoekers. We hadden een gezegende samenkomst.

Elke Donderdagavond wordt er, uitgaande van de Gemeente te Noordbergum, in de oude Friese stad Dokkum een Evangelisatiedienst gehouden. De broeders Voorgangers en Evangelisten in Friesland werken trouw mede. Ook wordt wel eens een broeder van buiten de provincie gevraagd. In Dokkum en naaste omgeving wonen enkele broeders en zusters, die zich zeer voor deze arbeid interesseren. Moge het zaad des Evangelies in toebereide aarde vallen. Hoewel het ons uiteindelijk gaat om de komst van Gods Koninkrijk, zo zullen we ons toch van harte verblijden, wanneer over verloop van tijd ook in Dokkum een Baptiste Gemeente geïnstitueerd kan worden.

d. H.

EVANGELISATIE-SAMENKOMSTEN.

5—7 Febr. te Zandbulten.
5—7 Febr. te Stadskanaal.
8—9 Febr. te Muntendam.
12—14 Febr. te N. Pekela.
15—17 Febr. te 2de Exloërmond.
19 en 20 Febr. te Nw. Weerdinge.
19 en 26 Febr. te Vriescheloo.
22 en 23 Febr. te Ter Apel.

„Broeders! bidt voor ons opdat het Woord des Heeren zijn loop hebbe, en verheerlijkt worde . . . ."

LOSSE SCHAKELS

Zr. Bentley Kloekers. In Engeland overleed dezer dagen de onder de oudere lezers van „De Christen" bekende mevr. Bentley. Haar vader, Ds. H. Z. Kloekers, die enkele jaren de gemeenten Stadskanaal en Nieuwe Pekela gediend heeft, werkte aanvankelijk in China als zendeling. In dat rijk werd zijn dochter Hendrika Margo, geboren. De Baptist Times noemt haar „een vrouw van ongewone karaktersterkte". Zij huwde met Dr. Holman Bentley, een der eerste zendelingen die in 1879 het werk aan de Congo begonnen. Hij werd daar overtuigd van de noodzakelijkheid van het planten van christelijk familieleven onder de heidenen en schreef aan een vriend, dat hij een vrouw begeerde, die in de eerste plaats zendelinge was en eerst dan echtgenote, gelijk de zendelingen ten eerste zendelingen moesten zijn en dan huisvaders. Twintig jaar, tot de dood van haar man, heeft zij het zendingswerk aan de Congo persoonlijk gediend. Doch haar grondige kennis van de Ki-kongotaal stelde haar in staat het werk aldaar van Engeland uit te blijven dienen. In een lijvig boek heeft ze het leven en de arbeid van haar man beschreven.

Wij zijn den Heer dankbaar voor hetgeen door deze begaafde Nederlandse baptiste gedaan is voor de Evangelieverkondiging onder de heidenen.

Kerk- en Stadsuitbreiding. De President van de Methodisten gemeenten in Engeland verklaarde in zijn nieuwjaarsrede, dat hij het gewenst achtte dat in de centra der grote steden de grote kerken werden opgeruimd en in de buitenwijken kleine kerken gebouwd. Geen kerkgebouw, zo verklaarde hij, moest meer dan 300 tot 400 zitplaatsen hebben. Dit brengt ons te binnen dat dit inzicht altijd al voorhanden geweest is bij de Zweedse baptisten, die in hun hoofdstad wel verschillende kerken hebben, maar geen groter dan boven omschreven. Zou het niet goed zijn eens na te gaan welke redenen hiervoor pleiten, aleer men er toe overgaat grote gebouwen te zetten?

Piëteit en praktijk. In een artikel over de statistiek van het baptistische werk in Engeland, wijst de schrijver op het feit, dat er gezwoegd wordt in kerken, die men, vanwege hun ongunstige ligging, reeds jaren geleden had moeten sluiten. Het zou ook wel gebeurd zijn, wanneer er niet enkele oude gemeenteleden geweest waren, die, uit begrijpelijke piëteit voor het gebouw, waarin God eenmaal wonderen gewrocht had, zich tegen verkoop verzet hadden.

Dat men zich hecht aan een bepaalde plaats is te verstaan. Men raakt er in thuis en schone herinneringen leven er op. Maar we moeten toch ook niet vergeten, dat we hier geen blijvende plaats hebben; we zijn, óók met onze kerken, onderweg. Deze piëteit voor gebouwen kan soms raar ver gaan. Zo bezwaarde zich in een Engels blad eens een lieve ziel er over dat we, bij de wederkomst van den Heer „onze beminde kerkgebouwen" zouden moeten achterlaten! Van deze kant bekeken ligt er toch werkelijk iets goeds in, dat we geen methusalemsleeftijd meer bereiken. We zouden nog met de stenen verstenen.

Maar als er beste broeders en zusters zijn, zó bezorgd om de gaafheid der banken en de schoonheid van de vloer, dat ze 't liefst de lieve jeugd buiten de kerk hielden, dan wijst dat al in dezelfde ziekelijke richting. Is 't niet beter dat eventueel een kerkgebouw in vijftig jaar goed gebruikt en versleten is, dan honderd jaar staat en — wijl vertroeteld — léég staat?

Het nieuwe doopboek. Het boekje van Pengilly over de doop, hier reeds aangekondigd, is — gelijk vaker voorkomt met nieuwe uitgaven — wat later uit de boekbinderij gekomen, dan verwacht werd. Kerst- en Nieuwjaarsdrukte waren er niet vreemd aan. Bestellingen worden door „Ons Depôt", Oude Goedstraat 99 prompt uitgevoerd, gelijk we het van dat adres gewoon zijn.

Prijs geb. 50 ct., ingen. 30 ct., omvang 145 blz.

L.

RONDBLIK.

De gevaren van de weg.

Vele zijn de gevaren, welke de weggebruikers geduriglijk bedreigen. Persoonlijk ervoer ik dat enkele dagen geleden heel sterk, toen ik in Quatrebras, gelegen aan de rijksstraatweg van Leeuwarden naar Groningen, uit de autobus stapte, om mij verder te voet naar Noordbergum te begeven. De duisternis was reeds ingevallen en mijn voetreis van ruim twintig minuten leidde me voor verreweg het grootste deel over de genoemde autoweg. Aan weerskanten een

smal rijwielpad (niet áchter de bomen), terwijl aan reizigers met lijn twee schijnbaar niet is gedacht. Ik was in gezelschap van een juffrouw, die óók uit de bus was gestapt en die óók naar Noordbergum moest en die een trouwe bezoekster van de Baptiste godsdienstoefeningen bleek te zijn, en samen zochten we onze weg door het duister en hielden het smalle rijwielpad. En gedurende deze korte voetreis scheerden enkele malen blijkbaar veel haast hebbende chauffeurs ons met hun wagens rakelings voorbij. We bleken daarbij zelfs op het rijwielpad niet veilig te zijn. D'r kwam een auto van voren in angstwekkende vaart, die een langzamer rijdende wagen wilde passeren en daartoe ook nog het rijwielpad nodig bleek te hebben juist op de plaats, waar wij, argeloze voetgangers, liepen. We gingen snellijk nog meer aan de kant en het gevaar was al weer geweken, doch het scheelde geen haar.

Ik ben er zeker van, dat ons dagelijks meer gevaren bedreigen dan wij ons bewust zijn. Als christenen geloven we in de bewarende hand van God, die Hij over ons uitstrekt. We dienen ons dat duidelijk te realiseren, vooral nu we leven in een tijd, waarin het aantal slachtoffers van de weg nog altijd stijgende is Ook in ons land. Maar vooral in Amerka en met name de Verenigde Staten. In dat geweldige land, groter dan Europa doch met een veel lager bevolkingsdichtheid en waar men een fantastisch aantal auto's telt, heeft het jaarlijkse aantal dodelijke ongevallen op de weg de *veertigduizend* bereikt. Dit aantal overtreft het totaal aantal Amerikanen dat in de wereldoorlog sneuvelde. (De Verenigde Staten namen gedurende anderhalf jaar aan de wereldoorlog van 1914—'18 deel). Het aantal gewonden in het verkeer overschrijdt in de Verenigde Staten in één jaar tijds het millioen! Zijn dat geen ontstellende cijfers op een bevolkingstotaal van 130 millioen? Gezien deze ontstellende cijfers kunnen we ons voorstellen, dat er stemmen opgaan die om ordening vragen.

Hoewel de schuld van de jaarlijks plaatsvindende millioenen verkeersongelukken lang niet altijd op rekening van de automobilisten geschreven kan worden, zo kunnen we het woeste rijden van vele automobilisten toch niet anders zien dan een symptoom van gebrek aan eerbied voor het leven. En ook dat is een teken des tijds.

* * *

Chili zwaar geteisterd.

Met ontzetting hebben we in onze dagbladen kennis genomen van de catastrofe, waardoor deze Zuid Amerikaanse staat is getroffen. Berichten uit Santiago de Chili spreken van enkele tienduizenden doden en van enorme verwoestingen als gevolg van een aardbeving. Gehele steden zijn van de aardbodem weggevaagd en andere plaatsen zijn in ware ruïnes herschapen. Welk een golf van leed heeft zich over het volk van Chili uitgestort. Hartroerende tonelen moeten zich hebben afgespeeld. Op vele plaatsen kon een paniekstemming niet voorkomen worden. De berichten lezende, worden we diep getroffen door de vreselijke ellende en door de noodtoestanden, die als gevolg van zulk een catastrofe gewoonlijk ontstaan. Ik vertrouw, dat in onze godsdienstoefeningen van Zondag l.l. ook aan de noodlijdende bevolking van Chili is gedacht.

Ontzettend wordt er geleden. Niet alleen in Chili. Ook in Spanje. En in China. En in vele andere landen.

En ge zult horen van oorlogen en geruchten van oorlogen. En van aardbevingen op verscheidene plaatsen. En de liefde van velen zal verkouden. Want de mensen zullen zijn liefhebbers van zichzelf. Ze zullen de stof (het dode materie) aanbidden en ze zullen „doen" aan mensvergoding.

Wees toch wakker, volk des Heeren! Blaas de bazuin en ontplooi de banier van het Evangelie des kruises! Jezus Christus is komende, zo leert ons de Heilige Schrift. Hij is de enige Hoop van een wereld die ligt in het boze. Hij is onze Verwachting!

* * *

Een koninklijk woord.

Velen onzer zullen met bijzondere belangstelling èn instemming geluisterd hebben naar of door middel van de pers kennis genomen hebben van de radiorede van H. M. de Koningin, gehouden op Vrijdag 27 Januari. In deze rede heeft de Koningin haar gedachten medegedeeld over de geestelijke en morele herbewapening en haar toepassing Ja juist: en haar toepassing! De vrees voor afbraak moet worden omgezet in de wil tot opbouw.

Wat moet er worden opgebouwd? Waarop moet onze arbeid gericht zijn? Op deze door de Koningin gestelde vragen werden de volgende antwoorden gegeven:

> „In de eerste plaats op een geheel gewijzigde, nieuwe geestesgesteldheid ten opzichte van de noden die allerwege zijn onstaan, en op een krachtig streven om, als volk in zijn geheel, daarin te voorzien.
>
> Ten tweede op het bevorderen van een nieuwe geestesgesteldheid ten opzichte van de morele en geestelijke moeilijkheden van deze tijd, en van de drang om ook daarin, in nationale zin, de helpende hand te reiken".

Herinnerende aan de prachtige samenwerking en eensgezindheid bij gelegenheid van de viering van haar 40-jarige regering werd een beroep gedaan op aller medewerking, „om deze eensgezindheid duurzaam te doen zijn en praktisch in toepassing te brengen bij de bestrijding van de hooggestegen nood op geestelijk en stoffelijk gebied en de hinderpalen weg te nemen, die de opbouw tegenhouden, die noodzakelijk is om tot een betere toekomst te geraken". Daarna sprak Hare Majesteit van het schrijnend leed van de werkloosheid, van het gebrek aan brandstoffen, kleding en dekking, dat in een zo groot aantal gezinnen is ontstaan door de nood der tijden en dat nog steeds om leniging roept. Gesproken werd ook van het leed en de nood van de crisis-slachtoffers. We citeren weer:

> „Hier ontsluit zich een wijd arbeidsveld voor naastenliefde in nationale zin, om de gevolgen te bestrijden van crisisleed, zowel voor hen, die midden in het leven staan, als voor de jongeren, die geen kans krijgen om aan de slag te komen".
>
> „Ik weet, dat de wil tot opbouw, uitgaande boven alle verdeeldheid, bij zeer velen aanwezig is.
>
> Ik zou dezen allen willen vragen voor te gaan en vooraan te staan, bij het te verrichten werk in groot verband en nationale zin, teneinde metterdaad, en met hun bezieling en voortvarendheid, het bewijs te leveren, dat dit moet en kan!"

Vooral het laatste gedeelte van de radiorede zal velen diep ontroerd hebben. Het ging daar over de persoonlijke zijde van de geestelijke krachtsinspanning. Geconstateerd werd, dat de begeerte naar persoonlijk contact met God nog nooit zo sterk en zo verbreid geweest is als tegenwoordig, „nu schier alles wegvalt waarop de mensheid eertijds meende te kunnen staat maken, en onzekerheid en onvastheid ons overal tegemoet treden".

Hoe overtuigend en belijdend sprak de Koningin over de wijze, waarop de liefde Gods en de Geest Gods zich een weg banen door de kieren van het bestaan van elkeen. Van elkeen, zonder uitzondering — zo sprak onze hoge Landsvrouwe — onverschillig in welk werelddeel hij woont, of wat zijn overtuiging is, of welke taal hij spreekt.

En dan het slot van dit koninklijk woord vol van eenvoud, getuigend van haar liefde voor Christus en het volk van Neerland; een woord vol werkelijkheidszin en daarom een woord van geloofsrealisme — het heeft ons allen goed gedaan zó naar onze Koningin te mogen luisteren en in stilte hebben we God gedankt voor Neerlands Vorstin.

> „Omdat velen mij gevraagd hebben naar mijn persoonlijk geloof en persoonlijke ervaring en mij herinnerd werd aan de woorden „christ avant tout", die ik eens neerschreef, voeg ik ten besluite het navolgende nog hier aan toe. De ervaring die aan die woorden ten grondslag ligt, is mijn leidster geweest om tot bovenstaand inzicht te komen.
>
> Ik hoop aan die woorden „Christus voor alles" tot aan mijn laatste ademtocht trouw te blijven. Daartoe geve Hij mij de kracht".

Dat dit koninklijk woord reeds weerklank vond en nog vinden zal in de harten van het Nederlands volk, daarover verblijden we ons van ganser harte en daarvoor danken we God.

d. H.

Twee ogen heeft de ziel: het een ziet in de tijd, het andere is steeds gericht op de eeuwigheid.

Angelus Klesius.

DE STEM VAN HET HEDEN.

Het is niet mijn deel te behoren bij de kaste der kunstenaars en de meesten uwer zullen mij daarin dan ook wel gelukkig prijzen.

Zo in ons hebben we het gevoel, dat al die mensen, getooid met meer of minder haar en kleding, tot het getal dergenen behoren, wier rammelende magen hen alleen kunnen herinneren aan het feit, dat ze aan de aarde gebonden zijn. Verder leven ze in onwezenlijke klanken en kleuren en voorstellingen.

We moeten echter niet te geringschattend denken en spreken over die mensen, die naar Schumann tot roeping hebben, het licht te laten schijnen in de diepte van het menselijk hart. We moeten niet altijd bij voorbaat aannemen, dat een kunstenaar een dromer is, die alleen maar het zilveren schip over de blauwe hemeloceanen ziet voortsteigeren, of een man is, die leeft van de geur der viooltjes. Integendeel: „Er is veel meer verstandswerk in alle kunstwerken, dan „van God bezielde" kunstenaars willen toegeven. Werken van Bach, Mozart en Beethoven zijn evenzeer resultaten van rustige bezonnenheid als van de meest innerlijke geestdrift. Het een moet het ander doordringen," zegt iemand.

Dezer dagen las ik een merkwaardige recensie in de krant over een zekeren kunstschilder Chabot, die in zijn scheppingen voortdurend angst en stompzinnigheid legt. De beoordeler zegt: „Chabot ziet den mens als een wezen, dat zonder enige hoop is. Hoe kwam Chabot er toe om zijn figuren zo te schilderen?"

En dan antwoordt de schrijver: „Waar vindt men tegenwoordig nog schoonheid en reinheid onder de mensen? Is de mens zich niet diep bewust van zijn eigen zonde? Men slacht elkander af, men moordt bewust om enige guldens, men belastert en belaagt, men jammert en klaagt zonder enige hoop en vertrouwen. Het leven begint met de vraag: „Waarom ben ik geboren?" Wordt geleefd met de vraag: „Waarom leef ik" en eindigt met de vraag: „Waarom moet ik sterven?"

De mens beult zich van de vroege morgen tot de late avond af in de tredmolen van het leven. Zijn zintuigen verdoven, hij concentreert zich op één punt, hij specialiseert zich in één richting, om de taak van een klein raadje in de grote machine „Maatschappij" te kunnen vervullen. Het gevolg is: geestelijke armoede, afstomping van zijn belangstelling, een vleugellam slaan van zijn gedachten." De schrijver gaat voort den schilder te ontleden en komt tot de conclusie: „Op deze wijze beschouwd behoeft Chabot geen raadsel voor ons te blijven. Wat hij geeft is de geest van onze tijd. Deze immers tekent zich af in de toppen der cultuur. En in de schilderkunst, en in de literatuur van de laatste tijd is een angst voor het leven te bespeuren."

De stem van het heden van de zijde dergenen, van wie men in het algemeen aanneemt, dat hun fijngevoelige zielen de sprake van het levende heden kunnen verstaan.

Wat beluistert hun oor?: angst voor het leven. En in dit verband moet ik denken aan den man, die zijn radiotoestel tot zwijgen bracht, toen het

DE PROFEET JONA.

IV.

Vers 17.

Jona gevangen gezet.

We nemen dit ene vers in de beschrijving van Jona's lotgevallen afzonderlijk. Hierin klopt het hart van het verhaal en hierin ligt het sprekende punt van vergelijking tussen Jona en Christus, door den Heere Jezus zelf aangewezen.

Naar menselijk verwachten is met vers 16 het verhaal van Jona uit. Hij is in de zee geworpen, verdwijnt in de diepte en daarmede schijnt z'n levensdraad te zijn afgesneden: de halsstarrige heeft het van den Barmhartige gewonnen. Zo s c h ij n t het.

Dan gebeurt echter het wonderbare. De mens, die meent, al is het dan ook ten koste van zijn leven, het van God te kunnen winnen, ervaart zijn vergissing. Men kan aan God niet ontkomen. Ook de zee is Gods terrein; ook de dood is Gods dienaar. Jona denkt dat hij, in de zee geworpen, buiten Gods bereik is en ervaart, dat ook daar Gods hand hem geleidt.

God handelt vreemd met Zijn knecht: tegen zijn uitdrukkelijk verlangen in wordt hij behouden. Waar het einde scheen aangebroken, begint God een nieuw hoofdstuk en wordt Jona's leven een ongewoon getuigenis van Gods genade. Langs bovennatuurlijke weg komt Gods werk tot stand. Het geschiedt, doordat God wonderen doet. De Heere Jezus zag dat voorafgeschaduwd in het verblijf van Jona in de buik van de vis.

* * *

„De Heere nu beschikte een grote vis".

't Was een plechtig ogenblik aan boord van dat schip. Rondom Jona staat bemanning. Niemand weet wat er in hem omgaat. Ze zien zich geroepen voltrekkers te zijn van een goddelijk gericht. Jona's leven wordt door de godheid opgeëist. Hij heeft toegegeven dat hij een overtreder is en de straf aan hem voltrokken moet worden. — Daar staat hij: beschaamd gemaakt door heidenen, door zijn geweten aangeklaagd, door God aangehouden. Maar ook op deze uiterste grens volhardt hij in zijn zonde! Liever sterven dan zich verootmoedigen; liever omkomen dan tot overgave komen. — Zo verdwaast en verhardt de zonde het hart.

De zeelieden voltrekken het vonnis aan hem en werpen hem in de kaken des doods. Dan wordt het stil en de zonde schijnt haar triumf te hebben gevierd. Schijnt — want God zet het heilzame gericht met Zijn knecht voort om den halsstarrige te doen buigen en zijn trots te breken.

„De Heere beschikte . . . ."

Zo beschermt de Eeuwige Liefde ons tegen onszelf.

De redding verscheen in de gedaante van een zeemonster. Het redde Jona door hem op te slokken.

„De H e e r e beschikte . . . ."

Het monster volgde zijn aard — meer niet. Maar het bestuur des Heeren gaat ook over de monsters, die de wereldzee bevolken. God heeft geschapen de hemel, de aarde, de zee en al wat daarin is. — De zee is in de bijbel het gevaarlijke, den mens vijandige gebied, maar — zegt de Schrift — ook op dat gebied regeert God: H ij beschikte . . . .

God zendt soms redding in de gedaante van monsters. Wat ons de ondergang s c h ij n t te zullen brengen, dient soms om onze ziel van de werkelijke ondergang te redden. „'k Schatte mij geheel verloren" zegt een der psalmdichters. Zo oordeelde David, toen de gevolgen der zonden op hem aandrongen en hem steeds nauwer omsloten. Alle levenslust was in hem uitgeblust en stervensmoed ontbrak hem. Als onze zonde ons „vindt"; in haar gevolgen tot ons weerkeert, gaat het aldoor meer de diepte in, wordt het steeds moeilijker, steeds zwaarder, ook nadat ge allang gedacht hebt: nu kan 'k niet meer! — De zonde, vaak zo lichtzinnig en halsstarrig bedreven, is in haar gevolgen een monster dat niemand, dien het gegrepen heeft, een kans op redding schijnt over te laten. „Ik lag gekneld in banden van de dood", zegt de dichter van Psalm 116 ziende op de tijd, waarin dat monster hem zocht op te slokken. Dat is „de grote vis" die de Heere beschikt om den zondaar voor eeuwig te behouden. Wat dán ondergaat is de l u s t tot de zonde, de oude mens. De mens,

jazzmuziek de kamer insmeet. Waarom? „Ik heb het gevoel dat er gevaar dreigt, wanneer er zo gespeeld wordt". Voelde hij de angst in die muziek?

Naast mij ligt een boekje in dofzwart met als titel: „De nood des tijds", geschreven door Prof. Dr. W. J. Aalders. De angst voor het levende heden gaat men begrijpen, wanneer men de eerste hoofdstukken leest, die tot titel dragen: Crisistijd, Stijlloosheid, Bodemloosheid, Decadentie en Surrogaten.

Daarnaast heb ik van Prof. Dr. Adolf Keller: „De onbekende God" gelegd, waarvan het tweede hoofdstuk tot hoofdtitel draagt: Arme wereld, waarin ons dan onderanderen gesproken wordt over: gemoedsverwarring, werkloosheid, ontwapening en het spooksel. In datzelfde boekje wordt geschreven over: de hemel leeg en de stille God.

En wie moet het niet opvallen, dat er in onze dagen zovele boekwerken verschijnen, die het leven van Job behandelen?

In de Spreuken vinden we het woord: Bekommernis in het hart des mensen buigt het neder.

Wel, onze tijd is er een van neder-gebogen harten. Bij jong, ja, vooral bij jong, en bij oud, bij rijk en arm, bij man en vrouw. De zon is verduisterd en het licht dat er nog valt, tekent de gezichten vaal. Vanwaar, waarom en waarheen?

In het aangezicht van deze tijd blijft ons de zaligheid van het geloof, ja, ondervinden we juist de wonderbare inspiratie van het geloof in Hem, Die niet verandert, en in Wiens hand de tijden der wereld en mensen zijn. Rondom storten, als door een geweldige beving, de gebouwen van staat, partij, idealisme, wetenschap in. Wij hebben onze toevlucht gezocht in de liefelijke woningen van den God Jakobs. Hij is ons een hoog vertrek en toevlucht van geslacht tot geslacht. Daarom: uw hart worde niet ontroerd.

HUIZINGA.

WIE HEEFT ZE?
WIE GEEFT ZE?

Onze colporteur-huisbezoeker in Winschoten, br. J. Scholte, stuurt mij benevens zijn verslag een briefje, waarop het volgende wordt medegedeeld:

> „Zoals u weet is de gramofoon prima. Nu zou ik u willen vragen of u in De Christen voor de Inwendige Zending om gramofoonplaten wilt verzoeken. En dan liefst van het Leger des Heils; liever niet van Joh. de Heer, daar heb ik platen van. Of b.v. van Jo Vincent."

Wie heeft ze? Wie geeft ze?

> „En dan nog graag een oproep voor gebruikte bijbels; momenteel heb ik drie stuks nodig."

Wie heeft ze? Wie geeft ze?

Ik kan onze werkers melden, dat br. Dekkers van Apeldoorn mij een grote zending evangelisatielectuur heeft toegezonden, die zich zeer wel leent voor verspreiding. T.z.t. zal Van Gend en Loos wel voor de deur staan

---

die door deze ervaring heen is, zegt: G o d h e b i k l i e f. Die mens is genezen, vernieuwd en heeft een lust in de wegen des Heeren.

Soms is verdrukking, ziekte, tegenspoed het monster, dat ons schijnbaar verslindt, doch inderdaad redt. Leek de slavernij, de bedorven sfeer in Potifar's huis, de gevangenis, niet een monster van tegenspoed, dat Jozef dreigde te verslinden? En heeft het hem niet inderdaad geschikt gemaakt en de weg geëffend om als Onderkoning van Egypte een redder der wereld te zijn? Leek Egypte met zijn tichelovens niet het monster dat Israël verslinden zou? En is het daaruit niet te voorschijn gekomen als een sterk volk? — Door het monster van ziekte, tegenspoed, onderdrukking, wordt het geloof gelouterd, de hope gereinigd en de liefde versterkt. Zo houdt God Zijn werk in stand en redt de zielen. Hoe ontzette zich de vrouw van Job, toen ze het monster van verlies, armoede, ziekte stap voor stap zag naderen. Neen, neen! riep ze, dat is het einde van alles! God heeft ons opgegeven! Maar Job kwam uit de verdrukking te voorschijn als Jona uit de buik van de vis: niet armer, maar r i j k e r; hij had die diepere geestelijke reiniging ondergaan, die nodig was om de eeuwige vreugde te kunnen smaken.

„De Heere beschikte een grote vis". Zulk een monster, waarin hij schijnbaar ondergaat, doch inderdaad tot hoger leven, dienst en zaligheid bewaard en veranderd wordt, is voor den christen de dood.

God m o e t diepe wegen gaan om Zijn genade aan ons kwijt te kunnen worden. Hij kan heel ver reiken en ons terug halen uit de buik van het verderf. Dat doet Hij inderdaad: Hij haalt ons uit de dood op. Hij doet tot onze redding wonderen. Hij is die God, die d'oren, wond'ren doet op wond'ren horen.

„Jona bad tot den Heere". Wij komen daar een andermaal op terug, maar menigeen zal verstaan, dat Jona toen, tóén eerst bad. Gods storm had de hardheid van zijn hart openbaar gemaakt; Gods lankmoedigheid deze hardheid verbroken. Tot daartoe was hij een onwillige. Daarom geen gebed vóór die ervaring van Gods ontzaglijk geduld. Geen verootmoediging vóór die tijd. Maar n u bad hij; een aanvankelijke vertedering was te bespeuren. Nu had Gods oneindige goedheid hem gevonden: als achter de grens van het leven!

We geloven met de oude belijdenis, dat onze Heer is nedergedaald ter helle, nedergedaald in het dodenrijk onzer zonden, onzer verstoktheid, onzer vijandschap tegen God.

Een beeld daarvan is Jona's verblijf in de vis: want gelijk Jona drie dagen en drie nachten was in de buik van de vis, alzo was ook de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten in het hart der aarde.

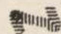
't Was de zonde, die Jona daar bracht; eigen zonde.

't Was de zonde, die Christus deed neerdalen in het graf; ónze zonde. De Heer had hem met onze schuld beladen. Nu is er voor ons doorkomen aan. Nu draagt Christus de sleutels van hel en dood. We behoeven niet meer te vrezen voor het leven noch voor de dood noch voor de eeuwigheid. Als we in Christus geloven zijn we met Hem gestorven, begraven en opgestaan, gelijk God ons verzekert in de doop en verzegelt met Zijn Heiligen Geest.

Onder de regels lezende (en moet men zo de Schrift niet lezen?) mogen we de wonderbare omkeer der Ninevieten verklaren uit het wonder van Jona's redding. Toen ze hoorden wat Jona om hunnentwil had doorgemaakt, dat hij om hunnentwil, vanwege zijn opdracht, zijn taak tegenover hen, drie dagen en drie nachten geweest was in het hart der zee, geloofden ze zijn prediking.

Zullen we bij de Ninevieten ten achter blijven? Zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jona en Christus is meer dan Jona en Christus is hier. In Christus is een Profeet tot ons gekomen en leeft nu onder ons, die gestorven is om onze zonde en opgewekt om onze rechtvaardigmaking. We hebben een God die wond'ren doet omdat Hij niet wil, dat iemand verloren ga.

L.

met een lading. Wij danken br. Dekkers voor deze zending. Moge God de verspreiding der geschriftjes zegenen.

Het kan goed zijn de lectuur, gelijk trouwens alles wat in een plaats waar een gemeente is gedistribueerd wordt, met een stempel der gemeente te voorzien. Onze colporteurs-huisbezoekers zullen zich gaarne de moeite van het stempelen getroosten, wanneer de secretarissen of wie dan ook maar voor het benodigd materiaal zorgen.

HUIZINGA,
Secr. C.I.Z.

LEESTAFEL.

Van Hoepelrok en Pruikentooi.*)

Ik wist niet wat een „maerte" was. Ik zeg niet, dat ik het niet geweten heb. Het is niet onmogelijk, dat ik ze wel eens heb ontmoet op mijn zwerftochten door het gebied der literatuur. Het is den mens eenmaal gezet om veel te vergeten op zijn vluchtige aardse doorreis. En ik zou haast zeggen: gelukkig maar! Wat berokkent ons het sterke geheugen soms een verdriet, vindt ge ook niet?

Ik ben nu in staat een ieder te vertellen, wat een „maerte" was. Ja, was, zeg ik. Want de maerte is al lang met de heerlijkheid van haar paleiselijk verblijf ondergegaan. Zij behoorde namelijk tot de onontbeerlijke uitrusting van een deftige en degelijke oud-Hollandse keuken. Zij was niemand minder dan de prinses van dat heiligdom, alias de keukenmeid, die voor mevrouw gezorgd had van klein kind af en die met haar huwelijk deze in de nieuwe woning gevolgd was. De prikkelende lucht van gebraden of gebakken duiven, kapoenen, schapenvlees, flensjes en taarten, die ons bij haar toebereiding van een maaltijd tegenkomt, zegent ons — zalig gesproken geslacht van de nieuwe tijd, dat vanwege de vuist van den fiscus nauwelijks zich herinneren kan, hoe een biefstuk eruit ziet — met een vertrekking van zinnen.

Ik wist ook niet, dat men vroeger pruiken heeft gedragen met scharnieren er in. Wist gij dat? Stel u dames voor, in wier kapsels zon, maan en sterren, bloemen en wouden, dieren en mensen gecomponeerd zijn! Of een coiffure, waarin niet minder dan 14 ellen gaas geheel onzichtbaar verwerkt is, opdat deze „hoog en sierlijk zou oprijzen". Of een schone, die vanwege het gevaarte des hoofds op de treeplank van haar karos moet knielen om alzo haar zitplaats te kunnen bereiken. Of een andere schone, die het nieuwste snufje in haar hoofdbouwsel heeft laten aanbrengen, namelijk scharnieren, zodat zij het achterover kan wippen. Over herenpruiken, gescheiden, gekruld, gelakt, bestoven, geknipt en met golven naar den eis, zwijg ik maar. Ik wil niet zeggen, dat de mensen van de achttiende eeuw veel op het hoofd en weinig erin hadden, doch gij zult mij moeten toestemmen, dat de schijn niet bijzonder voordelig voor ze is.

Ik wist ook niet . . . .

Eerlijk wil ik hier bekennen, dat ik van de zeden en gewoonten van onze voorouders heel weinig heb afgeweten. Ik heb daarom met bijzonder groot genot het pas verschenen boek Hoepelrok en Pruikentooi, uitgave van de firma Callenbach te Nijkerk gelezen. Prof. Dr. A. A. van Schelven is de redacteur van dit verzamelwerk, dat ons een grote verscheidenheid van facetten geeft van het leven onzer voorouders van de 18e eeuw, en dat bestaat uit acht novellen en achttien kunsthistorische bijdragen aan de hand van aquarellen. Wat een bonte wereld van smart en strijd, moed en geloof, liefde en leven, licht en donker weet Marie C. van Zeggelen te doen verrijzen achter onze van de schooljaren meegenomen indruk van de stadhouderlijke familie n.l. dat Willem V een zwak vorst en zijn gemalin heerszuchtig was! Verder wordt door een keur van auteurs boeiend geschreven over: De maerte; de kapper en zijn coiffures; Spaanse krullen; de familie gaat des avonds uit; over de hoepelrok en crinoline; het college van regenten; de trekschuit en de diligence; een Groningse student uit de 18e eeuw; de zorgen voor de jonggeborene; theevisite; de dokter; de postillon; de markt; de apotheker; het muziekleven. Prof. Dr. van Schelven sluit met een bijdrage over: „Hoe dacht en voelde een 18e eeuwer?"

Het boekwerk is verlucht met 16 fraaie platen in driekleurendruk en 50 zwarte pentekeningen.

De uitgeefster heeft voor een opvallend mooie uitvoering zorg gedragen.

Van Hoepelrok en Pruikentooi is zeer geschikt om een vriend, een jeugdwerker, een voorganger en vele anderen ermede te verrassen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

*) Uitgave van G. F. Callenbach N.V., Nijkerk. Prijs f 4.90.

Eenheidsverlangen bij de jonge kerken.

Dr. C. W. Th. baron van Boetzelaer van Asperen en Dubbeldam schrijft in het Januari-nummer der „Oecumenische Berichten", dat er van de jonge kerken een hoe langer hoe sterker drang uitgaat om tot meerdere eenheid te komen. Deze meerdere eenheid noemt hij voor de Christelijke Kerk in de zendingslanden een „levensquaestie". Hij haalt een uitlating aan van een der deelnemers aan de zendingsconferentie te Madras, die de westerse Christenen te denken geeft. Het was een Christen uit Burma, die zeide: „Velen onzer zijn vroeger Christen geworden en hebben met hun gehele hart leren geloven in Jezus Christus als hun Zaligmaker. Toen zijn echter de Baptisten gekomen om ons te vertellen, dat wij niet goed gedoopt waren en later de Anglikanen om ons duidelijk te maken, dat wij niet op de rechte wijze het Heilig Avondmaal vierden. Hierdoor zijn wij in de war gebracht en dit heeft aan de voortgang van het Christendom onder ons volk onnoemelijke schade toegebracht." De schrijver wijst er op, dat zich niet enkel in Brits-Indië maar ook in China en Japan in toenemende mate het verschijnsel voordoet, dat grote groepen Christenen, en daaronder vaak niet de minsten, buiten enig kerkelijk verband blijven of gaan leven en verenigingen onder allerlei namen stichten, die voor hen de plaats der kerk innemen. Naar zijn overtuiging moet de eenheidsbeweging zeer snelle voortgang maken, willen de kerken niet hoe langer hoe meer terrein verliezen. Al is er enige hoop gevestigd op de komende wereldraad der kerken, waartoe de conferenties te Oxford en Edinburgh besloten, toch vreest hij, dat de jonge kerken niet zullen kunnen wachten, tot de kerkelijke toestanden in het westen een grondige verandering zullen hebben ondergaan. Zij zullen op eigen wegen en middelen bedacht moeten zijn om sneller en beter het beoogde doel te bereiken. Baron van Boetzelaer spreekt als zijn overtuiging uit, dat in de toekomst de jongere kerken aan de oudere de weg zullen wijzen „waarlangs de huidige verdeeldheid en gescheurdheid van Christus' kerk moet en kan worden omgebouwd tot een verscheidenheid, die aan een hogere eenheid niet in de weg staat".

Die Baptisten zouden hier zeker niet genoemd zijn, wanneer Luther niet halverwege in de reformatie was blijven steken, maar zich in alles geheel had kunnen losmaken van de invloed der roomse kerk en haar leer. Niet, dat de verdeeldheid, die hier ontzettend woedt, dat woord mag ik wel gebruiken, ons niet smart; niet, dat het ons niet bedroeft, dat dezelfde geschillen ook naar het Oosten en Zuiden worden overgebracht, maar zeg zelven of het een mens geraden is, iets tegen zijn geweten te doen. Het is hier noch daar van ons een soort wellust, of hoogmoed, die ons drijft anders te willen zijn of doen dan anderen. Hier staan wij, en wij moeten zo staan, en wij staan met de

rug tegen de Schrift; of positiever: de Schrift gaat winnend voor ons heen. Of wij het hier op aarde nog eens zullen beleven, dat er ene, algemene, christelijke kerk zal zijn? Er is een gezang dat zegt: Ène kudde zal 't eens zijn, die één herdersstaf zal weiden. Onze hoop daarop vestigende, willen wij van onze kant altijd betonen, dat de bestaande toestand ons smart en wij tenminste tot een betere verstandhouding van harte bereid zijn.

E. R.

Het Oude Testament.

Naar aanleiding van de debatten in onderwijskringen over het al of niet geven van Oud-testamentische geschiedenis in het godsdienstonderwijs op de Duitse scholen, vaardigde de Beierse Evangelische landskerk een verklaring uit, waarin gezegd wordt, dat zeer zeker het Oude Testament in de scholen onderwezen behoort te worden, doch dat natuurlijk nimmer zulk onderwijs (gelijk door sommigen beweerd werd) tot een verheerlijking van het Joodse volk mag worden.

„Wij kunnen ons niet voorstellen", aldus de landssynode, „dat ooit in een bewust evangelisch onderwijs de bijbelse boodschap op zulk een wijze zou kunnen worden misverstaan. Het gaat er nooit om, dat de Jood, of in het algemeen gesproken de mens als zodanig in het middelpunt gesteld wordt; het gaat er nooit om, dat de Israëlieten of welke menselijke gestalten uit de bijbel dan ook als menselijke voorbeelden worden uitgebeeld; het gaat er nooit om, dat het Joodse ras of welk menselijk ras ook zou worden verheerlijkt. Bij het onderwijs uit de Heilige Schrift en natuurlijk ook bij de Oud-testamentische stukken, kan en mag het slechts daarom gaan, dat God de Heere alleen aangebeden en verheerlijkt wordt. Hij staat in het midden aller geschiedenissen, profetenwoorden en liederen, die behandeld worden. Zijn handelen met de mensen, gericht op Jezus Christus, den Gekruisigde en Opgestane, wordt in het godsdienstonderwijs van het Oude Testament betuigd. Zijn onaantastbaar gebod en Zijn eeuwig heil wordt hier verkondigd. Het Oude Testament moet worden beschouwd vanuit de openbaring Gods in Jezus Christus. In Christus vindt het Oude Testament zijn doel en zijn grens. Aan Hem en Zijn evangelie wordt beslist wat in het Oude Testament tot een voor ons voorbijgegane trap der openbaringsgeschiedenis behoort."

De nieuwe bundel.

In de Leeuwarder Courant van 17 en 21 Januari j.l. geeft Z. (naar wij vernemen de heer Zonderland, de directeur der vroegere muziekschool) een uitvoerige critiek op de nieuwe psalm- en gezangbundel, welke in de Nederlands Hervormde kerk werd ingevoerd. De schrijver acht de nieuwe bundel geen verrijking, noemt het „ontzettend jammer" dat deze uitgave verschenen is en preciseert dan zijn bezwaren. In de eerste plaats acht hij het foutief, dat de oude Staten-psalmberijming opnieuw werd genomen; daarmee is naar zijn oordeel geen verbetering van de kerkzang mogelijk, daar deze woorden ook niet op de nieuwe melodieën gezongen kunnen worden en elke poging daartoe op mislukking moet uitlopen. In de tweede plaats acht hij van de gekozen gezangen menigmaal de vertaling minderwaardig, geeft een geweldige critische lijst van „stijlbloempjes" en keurt zeer veel „gerijmel" onvoorwaardelijk af. Hij acht het gehele werk mislukt en zegt, dat hij aan het werk van ds. H. Hasper zeer ver de voorkeur geeft. Zijn argumenten hiertoe zet hij ter genoemder plaats breed uiteen, doch het zou ons te ver voeren hiervan een brede weergave af te drukken.

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM. De Gemeente alhier beleefde dagen van rouw. Zr. S. Kuipers —v. d. Meer, welke met onzen, in de Unie zo goed bekenden, broeder Ds. K. Kuipers, meer dan 46 jaren in de echt was verbonden, werd tot heerlijkheid bevorderd.

De 3e Febr. 1861 zag zij te Poppengawier het levenslicht. Op jeugdige leeftijd tot Christus gekomen, werd zij 16 Sept. 1888 te Sneek door Ds. J. Horn gedoopt en was sedert die datum een trouw lid der Gemeente.

Na enkele maanden van lichaamslijden, nam de Heere haar Vrijdag 27 Januari j.l. tot zich, om voor goed over het lijden heen te zijn en reeds j l. Maandag stonden we met familie, bekenden en vele gemeenteleden rond de groeve op de N. Ooster Begraafplaats om het lichaam ter aarde te bestellen.

De Voorg. der Gemeente Ds. B. Planting las bij het graf uit Joh. 14: „Uw hart worde niet ontroerd, gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen . . . . En den weg weet ge". Ongetwijfeld zouden dit de woorden der overledene heden zijn, aldus de Voorg., en 'k ben ervan overtuigd, hier haar tolk te mogen zijn voor de achtergelaten dierbare betrekkingen.

Zij was ruim 50 jaren een blijmoedig getuige van haar Heiland en had een vast vertrouwen in God. Velen mocht zij een wegwijzer zijn naar Christus.

Ds. de Neef sprak hierna nog enkele woorden. Hoe de overledene hem steeds de heilsweg voor ogen had gehouden. Hij noemde haar een evangeliste bij de gratie Gods. Een dankwoord in bijzondere zin richtte hij tot de fam. J. Trappel voor de trouwe zorg aan de overledene bewezen en eindigde met de versregel: „'k zal daar den vriend mijn dank betalen".

De Heer trooste haar geliefde echtgenoot.

W. VEENSTRA, secr.

MEDEDELINGEN

Adreswijziging.

Het adres van Ds. D. Slort is thans: Zegenstraat 81b, R'dam—Z.

Adreswijziging.

Het adres v. d. secretaris der Gemeente 's-Gravenhage—Oost is per 1 Febr. '39:
C. MEIJNER,
De-la-Reijweg 421, Den Haag.

NIEUW WEERDINGE. De Gemeente alhier heeft Ds. Prins van Heerlen—Treebeek tot haar Voorganger beroepen.
De Secr. DE JONGE.

Want wij *weten* dat zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God *hebben*, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de Hemelen. 2 Cor. 5 : 1.

Na een gelukkige Echtvereniging van ruim 46 jaar behaagde het den Heer van ons weg te nemen onze dierbare Echtgenote, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

SJOUKJE VAN DER MEER,

in de gezegende ouderdom van bijna 77 jaar.

Bovenstaand Bijbelwoord opende haar de ogen voor haar geestelijke armoede. Zij *wist* dat zij niets *had* in zichzelve, maar door geloofsvereniging met Jezus Christus als haar Heer en Heiland, leerde zij door Godsgenade in dit *weten* en *hebben* zich beroemen en kon daarvan blijmoedig getuigen tegen anderen.

Toen in de laatste maanden de aardse tabernakel gesloopt werd, bracht zulks meermalen de zucht op haar lippen:

„Och of ons God haast derwaarts thuis wou halen!" (Gez. 190 : 2).

In de stervensure mocht zij in dat *weten* en *hebben* het moede hoofd zacht en kalm neerleggen.

Betreuren wij nu het verlies van dit Godsgeschenk dat wij zo lange tijd mochten behouden, wij doen niet als degenen die geen hope hebben, doch in de zekerheid van het eeuwig welzijn van haar, die van ons heenging naar den Heer.

Uit aller naam,
K. KUIPERS.

Amsterdam, 27 Januari 1939.
Jan den Haenstraat 42II (West).

Lezen alle gemeenteleden De Christen? Wat doet u met gelezen Christen's?
Schrijft u eens aan de redactie: Geachte brs., Wij zijn ten volle tevreden over ons weekblad, want....
of: Wij zijn niet ten volle tevreden over ons weekblad, want....

hun kindertjes laten „dopen" is wel een duidelijk bewijs, dat zij de betekenis van de doop overschatten. Deze bewering kan door welke verbondsbeschouwing ook, niet gelogenstraft worden. Wat zegt U bijvoorbeeld van deze twee regels van het tweede vers van Gezang 98:

Wij bidden U, wil ons om Jezus horen,
Aanschouw het kroost, *thans door den Doop herboren!*

Dat uitroepingsteken is *niet* van mij. Ik heb die vijf woorden alleen maar laten cursiveren.

Ja maar, zegt ge, ik schrijf aan de doop geen zaligmakende kracht toe. Goed! Leest U dan eens heel rustig het formulier om de heilige doop te bedienen aan de kleine kinderen. En lees dan heel aandachtig de dankzegging.

Och, waarde lezers, het kán niet anders. Waar men geloof en doop van elkander scheidt, daar ontstaan altijd twee mogelijkheden: men gaat de doop *onder*schatten of men *over*schat de doop.

Zonder één kind van God te willen grieven, kunnen we niet anders dan met droefheid het feit constateren, dat de kinderdoop de roomse zuurdesem is, die nog doorwerkt in de reformatorische kerken.

Moge het door de christenen van Neerland verstaan worden, wat zo schoon in dat bekende vers van Gez. 99 tot uitdrukking komt:

Door énen Heer zijn onze harten,
Door énen Geest en doop vereend;
Eén Trooster is het, die in smarten
Ons samen sterkt en hulp verleent.
't Is één geloof, waardoor wij leven,
Eén hoop op Uwe zaligheid;
Eén hart wilt Gij ons allen geven,
Dat hebt Gij zelf ons toegezeid.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Hedendaags en middeleeuws. Er is verschil tussen de hedendaagse en de middeleeuwse rechtspraak. Bij de middeleeuwse rechtspraak behoorde onder anderen het instituut der Inquisitie. De pijnbank kwam er bij te pas. Men probeerde eens of men iemand niet kon dwingen schuld te bekennen door hem lichamelijk te martelen. Anderen probeerde men van de dwaling huns wegs terug te brengen door hen op dezelfde wijze tot herroeping van hun dwalingen te bewegen. Dat daarbij niet een zeker gevoel van barmhartigheid mee sprak, moet men niet zeggen, want herriepen ze niet, dan voelde men zich genoodzaakt hun dwaling met de dood te bestraffen.

Een verschil tussen de hedendaagse en middeleeuwse rechtspraak moet ook hierin liggen, dat in de middeleeuwen de beschuldigde zijn onschuld moest bewijzen, terwijl thans de aanklager de schuld moet bewijzen. Slaagt de aanklager daarin naar het oordeel van den rechter niet, dan volgt vrijspraak. Dus is het thans zo: de schuld moet worden bewezen, n i e t de onschuld; de aangeklaagde of beschuldigde behoeft niet zijn onschuld te bewijzen, maar de beschuldiger moet de schuld van hem, dien hij aanklaagt, bewijzen.

Wij moeten in onze gemeenten niet de middeleeuwse maar de hedendaagse regel volgen. Wie met een beschuldiging komt, moet het overtuigend bewijs van de waarheid van zijn aanklacht brengen, kan hij dat niet, dan behoort hij te zwijgen. De zaak, die hij wil inbrengen, moet dan onontvankelijk verklaard worden. Men moet er zelfs niet met den man of vrouw, die het aangaat, over gaan praten. Dat is beledigend voor hem of haar. We nemen het goede aan tot het kwade overtuigend bewezen is. Dat is eis der liefde. Is er meer kwaad dan bewezen kan worden, dan hebben wij daartegenover geen roeping. Dat blijve God den Alwetende overgelaten. — Dus broeders: geen pijnbanken bouwen! Geen beschuldigden vragen om hun onschuld te bewijzen! Niet terug naar de middeleeuwen!

Als we deze regel volgen, zullen de mensen voorzichtiger worden met het beschuldigen, want wie een beschuldiging inbrengt en daarmede iemand verdacht maakt, behoort bestraft en voor hem moet gewaarschuwd worden, indien hij dingen zegt, die hij niet kan bewijzen. Houden we ons streng aan deze regel dan zal de atmosfeer zuiver blijven en het leven in ons midden minder gevaarlijk worden. Want wie wil zich nu aan de vernedering blootstellen tegenover ieder die het belieft hem te beschuldigen, zijn onschuld te moeten bewijzen!

Ambt en verstand. We kennen het gezegde wel: „met het ambt komt het verstand". Dat is in zekere zin waar en in zekere zin onwaar. Het komt er voor ons op aan om na te gaan, in welke zin het waar is, of welke kern van waarheid er in ligt. De apostel Paulus zegt ergens: wie is tot deze dingen bekwaam? En antwoordt dan zelf: onze bekwaamheid is uit God. Hij zegt daarmede, dat niemand uit zichzelf tot de dienst van God, tot het bekleden van het ambt bekwaam is. Hij, die zo'n grote taak te vervullen had en in de gemeenten zich zulk een belangrijke plaats door den Heer zag aangewezen, voelde diep dat hij de bekwaamheid er toe miste. Toch was hij gehoorzaam en dat in dit vertrouwen, dat de Heer, die hem geroepen had, getrouw was en „het" doen zou. Met andere woorden, dat God het is, die het eigenlijk doet in en door degenen, die Hij roept. Dat betekent het *ambt:* dat men geroepen is, er een Roepende achter zijn leven staat, dat men het niet zélf doet of ook maar *mag* doen, maar dat God het is die het doet, juist dat doet, waartoe Hij iemand roept. Staat God niet achter iemands dienst, riep God hem niet, dan heeft de betrokkene misschien een „betrekking" of een functie, maar geen *ambt.*

De trouw van God brengt mee, dat Hij den man of vrouw, die Hij ergens toe roept, de daartoe nodige bekwaamheid schenkt. In deze zin kan men dus zeggen, dat met het ambt het verstand komt; dat met de roeping de geschiktheid, de gaven „gewekt" zullen worden.

Wie zich bekwaam acht is het niet. Hij kan wel een goed functionaris wezen in een of andere vereniging, maar geen ambt vervullen. Toen Mozes zich bekwaam achtte om Israël te leiden, was hij het zeker niet, maar toen God hem veertig jaren later riep, voelde hij zich volkomen ongeschikt en toen *kon* hij het; zijn bekwaamheid was uit God.

Daarom moet de gemeente bij elke verkiezing een geestelijke maatstaf aanleggen en omzien naar zulke broeders en zusters, door welke de *Heer* zal kunnen werken, *Zijn* werk, „het" werk zal kunnen doen. Begaafdheid en verstand wanneer ze niet door het bezit van den Heiligen Geest geheiligd zijn, hebben geen waarde voor geestelijk werk.

Een schrede verder terug. Als ik het wel heb is er op méér dan een Algemene Vergadering op gewezen, dat men nooit moet zeggen, dat men, wijl men zijn contributie, zijn bijdrage voor de gemeentelijke arbeid betaalt, ook wat „te zeggen" wil hebben, zo in de geest van „voor wat, hoort wat". Wij mogen voor datgene, wat we voor den Heer doen en geven, geen tegenprestatie verlangen. Immers, wat wij doen is — als 't goed is — uiting van dankbaarheid, teken van wederliefde tot onzen Zaligmaker. Als we daarvoor tegenprestaties gaan verlangen ontkennen we, dat we het onzen Heer *schuldig* zijn en noch Hij noch Zijn gemeente daardoor bij ons in de schuld komen. Wij zijn, wat wij geven en doen, den Heere en Zijn gemeente schuldig, en mogen er dus niet iets voor terug verlangen; vooral geen zeggenschap.

„Iets te zeggen willen hebben", is nu niet prijzenswaardig, vooral niet, als men die aanspraak met geld motiveert. Zou dááruit het recht van zeggenschap voortvloeien, zo bedenke men tot welke consekwenties dat zou leiden. De uit de armenkas ondersteunden werden dan al direct uitgeschakeld. De rijksten zouden — eenmaal het geld als maatstaf genomen zijnde — het meeste te zeggen moeten hebben en we kregen in de gemeente, wat men noemt, de plutocratie, de heerschappij van het geld. Moet dat? Of moet de Geest over ons regeren? In elk opzicht moet in de leiding der gemeente elke onzuivere factor worden uitgeschakeld en de Geest de gehele leiding hebben. Zonder den Geest van God kan de gemeente niet bestaan en heeft de Geest de heerschappij dan regelt Hij alles tot haar heil.

L.

EVANGELISATIE-SAMENKOMSTEN.

12—14 Febr. te N. Pekela.
15—17 Febr. te 2de Exloërmond.
19 en 20 Febr. te Nw. Weerdinge.
19 en 26 Febr. te Vriescheloo.
22 en 23 Febr. te Ter Apel.

„Broeders! bidt voor ons opdat het Woord des Heeren zijn loop hebbe, en verheerlijkt worde . . . ."

Mej. Natalie Graham geb. Grushenkova.

Het is niet meer Mej. Grushenkova. Zo werd ze enige jaren geleden aan ons voorgesteld, toen ze als gezondene van het Russisch Zendingsgenootschap in onze gemeenten de behartiging van de stoffelijke en geestelijke noden der bevolking van Oost-Europa en Rusland bepleitte. Het is voortaan Mej. Graham. Haar, die wij hebben leren kennen als trouwe dochter van het grootste blanke volk der aarde èn als begaafde evangeliste en lectrice is het eindelijk gelukt het lang begeerde Britse burgerrecht te verkrijgen. En met haar wisseling van vaderland — Rusland had haar immers uitgestoten om Christus' wille — heeft zij om redenen van practische aard ook van naam verwisseld.

Zij is al geruime tijd niet meer in dienst van het genootschap, dat haar bij ons geïntroduceerd heeft. Meningsverschillen zijn tenslotte op een scheiding uitgelopen, waarna zij in een ziekenhuis in Londen te werk werd gesteld om zich in de verpleegkunde te bekwamen.

In haar hart was ze altijd meer zendelinge dan collectrice en lectrice en hoopte ze nog eens het Kruis van Christus op een van de afgelegen eilanden van de Stille Zuidzee te mogen planten. Eerder dan zij verwachtte, zou haar van Gods Geest haar ingegeven begeerte in vervulling treden. Zij kreeg contact met enige christenen in Nieuw Zeeland, die zich verenigd hebben tot de Zuid-Zee-Zending (Z.Z.Z.) De 21ste Juli van het vorige jaar scheepte zij zich te Londen in om tien weken later te One-Pusu, de plaats van haar bestemming aan te komen. One-Pusu is een dorpje op Malaita, een eiland ten westen van Nieuw Guinea en behorend tot de Salomogroep — en liggend negen graden ten zuiden van de evenaar. Dit eiland is ongeveer 170 K.M. lang, bergachtig en dicht bebost en heeft een bevolking van ongeveer 40.000 zielen.

Vlak bij Malaita bevinden zich de Guadalcanar-eilanden met een bevolking van ongeveer 14000 zielen en Makira, waarvan de bevolking op 6000 zielen geschat wordt. De Zuid-Zee-Zending wil met Gods hulp trachten te voorzien in de zedelijke en geestelijke noden van alle deze mensen. Hoe afgelegen deze stipjes in de Grote Oceaan zijn, wordt duidelijk, wanneer wij bedenken, dat de uitheemse en Europese post er éénmaal, hoogstens tweemaal per jaar wordt bezorgd.

* * *

Zoeven ontving ik een brief van haar, waarin ze allerlei bijzonderheden vermeldt over haar aankomst en eerste dagen op Malaita. Zij is haar Hollandse vrienden niet vergeten en veronderstelt in al de eenvoud van een kind van het Koninkrijk der hemelen, dat onze broeders en zusters zich haar zullen herinneren en belangstellen in haar lotgevallen. Wat zij vertelt, wil ze gaarne doorgegeven zien aan allen, die kennis met haar hebben gemaakt en die het op prijs stellen meer van haar te horen. Het beste is. dat ik haarzelf nu aan het woord laat:

Na een verwijzing naar Jes. 55 : 8 „Mijne gedachten zijn niet ulieder gedachten en uwe wegen zijn niet Mijne wegen, spreekt de Heere" en de mededeling, dat zij in haar leven dikwijls aan dit woord heeft moeten denken en hier op dit eiland andermaal de waarheid ervan bevestigd gevonden heeft, vervolgt zij: „Van het ogenblik af, dat ik te One-Pusu voet aan wal zette, werd ik verhinderd mijn werk te doen.

Ik kwam hier aan met een ontstoken keel. De ene week na de andere ging voorbij en de tekenen van beterschap lieten op zich wachten. Een complicatie trad in en ik verheel het niet, dat dit voor mij moeilijke dagen waren. Ik begreep, dat de Heer mijn geloof en roeping op de proef stelde. Zijn genade echter was mij genoeg en geen twijfel verstoorde de vrede van mijn hart. Gode zij dank voor de bewarende kracht van Jezus' bloed. Het was een natuurlijk verlangen om onmiddellijk bij aankomst aan de arbeid te gaan en het smartte mij dit niet te kunnen doen. Maar zulks waren mijn gedachten en mijn wegen. Veel werd er voor mij gebeden. Ik werd stil in mijn verdriet en pijn.

Om deze tijd van het jaar vaart de zendingsboot „Het Evangelie" om het eiland Malaita met post voor de buitenstations. Besloten werd, dat ik zou meereizen naar Fausambo, waar een ziekenhuis staat, waaraan een bekwaam medicus verbonden is. Zodoende kwam ik in aanraking met al de buitenstations en de zendelingen en de inlandse leiders en onderwijzers en christenen van de Zuid-Zee-Zending. Het was voor mij heerlijker dan ik ooit had kunnen dromen. Vele zendelingen met vele dienstjaren hadden dit voorrecht nog nimmer gehad. Voorwaar, 's Heeren wegen liggen toch anders dan die van mij".

Op de vroege morgen van Woensdag, 30 November, verliet mej. Graham met „Het Evangelie" One-Pusu. Onderweg werd herhaaldelijk aangelegd. Levendig beschrijft zij de vele zendingsscholen, die zij in ogenschouw heeft kunnen nemen en grote bewondering heeft ze voor de gave vroomheid van de inlandse onderwijzers, onder wie er zijn, die haar door hun geestelijke inzichten verrast hebben.

De volgende voormiddag om half negen voer zij de haven van Fausambo binnen. De bevinding van de dokter was bemoedigend en na den Heer gedankt te hebben voor de verhoring van vele gebeden, zette zij haar tocht tot aan Fo'ondo voort. Hier maakte zij kennis met een school, die door 120 kinderen bezocht wordt. In de kerk vergaderden 250 à 300 inlandse christenen om haar te begroeten. Het was haar een grote vreugde al die donkere aandachtige aangezichten gade te slaan en naar de kinderlijke gebeden van de inboorlingen te luisteren.

Zaterdag 3 December deed het „Evangelie"schip Malu aan. De kerk staat op een hoge heuvel en wordt langs een weg door een sprookjesachtig landschap bereikt. Het is hier dat Peter Ambuofa, komende van Queensland, geland is en een begin maakte met het werk des Heeren in Malu en wijde omgeving. Deze Peter was de tweede zoon van een van de opperhoofden van Noord-Malaita. Hij ging met vele anderen naar Queensland om in de plantages te werken en daar hoorde hij voor het eerst van Christus' verlossende macht. Hij werd bekeerd en in 1892 gedoopt. Hij keerde naar zijn geboorteland terug om aan eigen volk zijn Heiland te verkondigen, maar „de zijnen hebben hem niet aangenomen". Vier jaren stond hij alleen en woonde hij eenzaam in een hut aan de oever der zee. Hij had er veel van koorts en van kwaadwilligheid van stamgenoten te lijden. Eens omsingelde een troep inboorlingen, met geweren gewapend, zijn verblijf plaats om hem te doden. Hij vertelde ze rustig, dat hij helemaal niet bang was voor de dood. Als God het niet duldde, zouden zij hem geen kwaad kunnen doen en indien Hij het toeliet, zou hij met grote vreugde sterven, want hij ging dan naar de hemel.

Terwijl hij kalm tegenover zijn vijanden stond en kalm in de monden van de op hem gerichte geweerlopen keek, brak er plotseling een zeer hevig onweer los. De neerstromende regen maakte het kruit nat en de kerels gingen bevend naar hun woningen, overtuigd, dat een geheimzinnige macht Peter in bescherming genomen had. De Heer was als een vurige muur rondom Zijn dienstknecht geweest.

Later schreef Peter naar Queensland om een zendeling ten einde hem te helpen. In 1904 had hij een bijbelklas, die door 200 mensen bezocht werd. Hij was op zijn eiland een helder schijnend licht. In Februari 1937 riep God hem naar hoger.

Na op de terugtocht nog enige plaatsjes met zendingskerken en scholen te hebben aangedaan, arriveerde mej. Graham op Dinsdag 6 December weer in One-Pusu.

„De Heere bracht ons veilig thuis", schrijft ze, „ik kan Hem er niet genoeg voor danken, dat Hij mij de wonderen van Zijn arbeid op het eiland Malaita heeft laten zien."

* * *

Broeders en zusters, „weest deze vrouw behulpzaam" en bidt voor haar.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

RONDBLIK.

De „wilde" doop.

Vooral in de grote steden van de provincies Noord en Zuid Holland ontmoet men gedurig mensen, die de noodzakelijkheid van de doop der gelovigen inzien en ook wel gedoopt willen worden, maar die zich niet willen binden aan een plaatselijke Gemeente. Ze willen vrij zijn.

Hier in Haarlem en ook in Den Haag, en vermoedelijk ook wel op andere plaatsen, is er voor deze „vrijheidslievende" christenen gelegenheid zich te laten dopen, om dan evenals de kamerling van weleer hun weg met blijdschap te vervolgen. Ja, vooral de

geschiedenis van Filippus en de kamerling past heel goed in het kader van hun gedachten. Want daar wordt duidelijk geleerd, zo menen ze, dat een gelovige, die op de belijdenis van zijn doop gedoopt wordt, verder vrij behoort gelaten te worden. Want van welke Gemeente is die Moorman lid geworden, zo vragen ze u met de glimlach der zelfvoldoening.

Wat we hierop antwoorden?

1. Dat men Schrift met Schrift moet vergelijken.

2. Dat het in Hand. 8 : 26 v.v. helemaal niet gaat over de vraag omtrent het lidmaatschap ener Gemeente, doch dat het daar gaat over deze zaak: gedoopt mag alleen worden hij, die persoonlijk in den Heere Jezus Christus gelooft.

3. Dat het apostolische tijdvak niet eindigt op de dag, waarop de kamerling werd gedoopt.

4. Dat het een onloochenbaar feit is, dat de Handelingen het boek is van het ontstaan der Gemeenten.

En het valt me werkelijk niet moeilijk, om deze antwoorden met nog enkele aan te vullen.

Graag gun ik een ander een eigen mening. Doch wanneer de voorstanders van de „wilde" doop met veel pretentie de stelling verkondigen, dat zij (door de Gemeente — ja zeker, de plaatselijke Gemeente — praktisch te negeren) eerst recht staan in de vrijheid der kinderen Gods, dan zal ik bescheidenlijk doch met al de overtuigingskracht, waarover ik beschik, daartegen opkomen. Het wezenlijke bestanddeel van de vrijheid, waarmede Christus ons heeft vrij gemaakt, is.... gebondenheid aan Christus, aan het Woord des Heeren, èn aan de Gemeente.

Bandeloosheid en anarchie op geestelijk gebied leidt naar de chaos. Doch onze God is een God van orde.

Persoonlijk word ik steeds meer overtuigd van de noodzakelijkheid van het lidmaatschap ener Gemeente. De Gemeente moet zijn ons geestelijk tehuis. En wanneer we voorstanders zijn van de georganiseerde christenheid, dan menen we daarmee de opvatting van de H. Schrift dienaangaande te delen.

Het is een bedroevend feit, dat er in onze dagen zovele christenen door een bepaalde wijze van Evangelieverkondiging vervreemden van de N. Testamentische Gemeente. Is het niet inconsequent door te wijzen op de verdeeldheid onder de christenen en tegelijkertijd deze verdeeldheid nóg groter te maken door weer aparte diensten te houden voor ouderen en jongeren op tijden, waarop ook andere Gemeenten vergaderen?

Moge Gods Geest ons leiden in het respecteren van elkanders overtuiging, opdat de eenheid der kinderen Gods meer tot openbaring moge komen en dat we beginnen met aan de verdeeldheid, die veelal een zondige verdeeldheid is, paal en perk te stellen. We moeten consequente christenen zijn.

d. H.

GELIJK EEN KINDEKE.

Ik heb een zoon, die in de letteren studeert.

Wat zegt u?

Jazeker. En u moet dat letterlijk opvatten.

Tot dusver heeft hij nog geen andere school dan die der Baptiste Gemeente bezocht, de Zondagsschool bedoel ik.

Maar hij ijvert met een zeer grote ijver in krant en boek. De hoofdletters hebben de liefde van zijn hart, maar terwijl ik dit schrijf, tracht hij

DE PROFEET JONA.

V.

Jona 2: 1—10.

Gebroken Verzet.

Paulus zegt ergens, dat God zich in de oude tijd aan de volken niet onbetuigd heeft gelaten. Hij gaf „regen en vruchtbare tijden", dat wil zeggen, dat Hij schiep en onderhield wat nodig was tot instandhouding van het natuurlijk leven der mensen.

Dat is het eerste.

Daarnaast zegt dezelfde Apostel nog iets anders. Ook voor de instandhouding van hun zedelijk leven zorgde Hij. Hij liet zich niet onbetuigd aan hen in het grote vraagstuk van goed en kwaad, maar sprak tot hen door de stem van het geweten.

Dat is het tweede.

Maar daarnaast staat nu — heel eigenaardig — dit woord: Hij liet hen wandelen in hun eigen wegen, dat wil zeggen, dat Hij geen bizondere, geen heilsbemoeienis met hen had tot op de tijd van de komst van Christus.

Dit is het derde en dit is het bizondere.

Als de derde periode aanbreekt begint het te spannen in het leven; wordt openbaar hoe de mens eigenlijk staat tegenover God,: dat hij God niet mag lijden.

Zolang God zich aan hem betuigt door regen en vruchtbare tijden, door gezondheid, brood, natuurlijk levensonderhoud, is 't hem wel en bekommert hij zich niet om God. Zolang het slechts gaat om goed en kwaad in 't algemeen en God den mens maar laat wandelen in zijn eigen wegen, openbaart zich 't hart niet. Dat toont zijn inhoud, zijn verkeerdheid, zijn vijandschap eerst als God het leven voor zich opeist; den mens niet langer toestaat te wandelen in zijn eigen wegen, maar hem in Zijn weg wil doen treden. Als God van Zijn algemene bemoeienis overgaat tot heilsbemoeienis? DAN KOMT DE STRIJD, HET VERZET, dat ook dán eerst, als bij Jona, gebroken kan worden.

* * *

Van gebroken verzet spreekt dit hoofdstuk, gebroken in zijn hevigheid op Gods onbegrijpelijk geduld. Jona maakt een omkeer door. Hij begint te bidden en bidden is zich naar God toekeren. Verder te vluchten was hem onmogelijk gemaakt geworden, maar daarmede was zijn hart nog niet veranderd. Eerst als hij in de gestrengheid Gods de goedertierenheid proeft, komt hem het gevoel van schaamte over de ziel. HIJ wilde liever sterven dan buigen — zo ver dreef hij het — maar dat uiterste had God verhinderd. God had een grote vis beschikt om hem te beschermen tegen de laatste, onveranderlijke gevolgen van zijn zonde en die tedere zorg maakte den trotsen en halsstarrigen man klein.

Nu voelde hij wat hij zo ongeveer gekozen had met dat trotse: „werp mij maar in de zee". Levend lag hij nu als in een graf. Was dat nu werkelijk zo begerig — begeerlijker dan de wil van God te doen? — God geeft den halsstarrigen zondaar een voorsmaak van dié toekomst, dát vuur, dat de zondaar kiest, liever dan aan God onderworpen te zijn. — Jona, zoudt ge nu nog zeggen: „werp mij maar in de zee"? dat liever dan vergiffenis te vragen? Nu Jona er iets van smaakt, wat dat wil zeggen, afgesneden te zijn van de levenden, nu verlangt hij naar verlossing, opstanding en herstel.

Wat hij begeerd had, beklaagt hij: „Ik ben uitgestoten van Uwe ogen" (vers 4). Hij had God verlaten en nu lijdt hij onder die verlatenheid. Wat hij begeerd had: een leven buiten God voelt hij nu als een straf. Wanneer een zondaar krijgt wat hij wil, wordt hij zwaar getroffen. En toch — dat gebeurt tenslotte. Eenmaal zal de Heere Jezus zeggen tegen de hardnekkigen: gij hebt niet gewild wat Ik wilde, zo zal 't dan gaan zoals gij wilt. Het is geen ander dan onze Zaligmaker, die ons wil leren bidden: Onze Vader, Uw wil geschiede!

Als God .... als God ons eens deed naar onze zonden....

God liet Jona als in schaduw- en spiegelbeeld eens ondervinden wat hij eigenlijk begeerd had, en 't werkte

in te dringen in de geheimen van Laurens Jansz. Koster en wil gedurig zijn vingers op het toetsenbord van de machine planten. Dat mag hij niet.

Vandaag strompelde hij door een oud schoolboekje, dat vriendelijke hand hem leende. Natuurlijk is een vader verplicht op de hoogte te blijven van de lectuur zijner nakomelingen. Dat gaat nu nog. Later zal dat wel moeilijker worden.

In dat boekje bladerende vond ik een verhaaltje, dat even bekend is als dat van het jongetje, dat een preek beluisterde over de tekst: „. . . . en die dorst heeft, die kome" en toen op den prediker afstevende om wat water.

Hier betrof het een klein meisje op het land wonende.

Het was midden in de zomer.

De zon liet vuur van de hemel op het land vallen, dat in die hitte versteende. Zelfs de bodem der sloten was gebarsten en de weiden waren bruin als de heide. Wat te doen?

Er werd besloten te gaan bidden. De gelovigen spoedden zich allen naar het godshuis om zich voor God te verootmoedigen en Hem te smeken toch regen te geven. Ouders en kinderen, alles ging heen, wat gaan kon.

Achter haar ouders stapte nu dit meisje. Met een paraplu onder de arm. Vader schaamde zich dunkt mij een beetje. Daar had hij ook alle redenen toe. Maar niet deze. Zij was van de overtuiging, dat men zich er op moest voorbereiden, dat het straks, wanneer de dienst was beëindigd, zou regenen. Het verhaal luidt, dat haar geloof niet beschaamd werd.

Gij zijt een groot mens en ge glimlacht misschien over zo'n naief vertelseltje.

Natuurlijk, daar zijn wij grote mensen voor.

Wij zouden ook veel te verstandig zijn om bij stralend weer met een paraplu onder de arm te lopen, wanneer we ter kerke togen om om regen te bidden.

Ach, wij arme grote mensen. Baren der zee gelijk.

Daar staat geschreven: Indien gij gelooft, gij zult de heerlijkheid Gods zien.

Het is ook niet, dat gij niet geloven wilt of kunt. Neen, gij gelooft.

Het probleem is bij u niet of God kan. „Zou Hem iets te wonderlijk zijn?" Hij spant de hemel als een dunne doek, Zijn stem is over de wateren, en de Mont Blanc beeft, wanneer Hij spreekt.

Gij vraagt: Wil God?

Hoe gemakkelijk zingen we: Hij kan en wil en zal in nood . . . . .

En zo gebeurt het ook wel.

Maar het gaat soms ook anders.

En dan toch geloven? Ook als het niet regent na de bidstond? Als ik met beschaamde kaken mij door de dorpsstraat spoed? „Hij heeft op den Heere vertrouwd . . . ."

Zie, en dan toch nog geloven, vertrouwen. Ja zeggen al brult alles neen om ons heen.

Ik dacht even aan de woorden van een geloofsheld:

„Toen ik een kind was, sprak ik als een kind, was ik gezind als een kind, overlegde ik als een kind; maar wanneer ik een man geworden ben, zo heb ik teniet gedaan hetgeen eens kinds was".

Gelijk een kindeke . . . .
Gelijk een man . . . .
Ook in het geloofsleven.

HUIZINGA.

Niets kenmerkt een mens meer dan datgene, waarvoor *hij nooit tijd vindt.*

Kurz.

---

als een geneesmiddel. God handelt in Zijn ontferming nog zo en in die mate als het nodig is. Jona zeide: „Ik ben uitgestoten", maar inderdaad was het genade, die dit middel toepaste. Zo deinst de ziel terug voor het einde van haar weg. God verwekt bij haar tegenzin in haar eigen leven. — De nood, die u trof, de soms haast onverklaarbare zielsnood, was een waarschuwing om het heil in Christus te zoeken. Het is ernstig, verloren te gaan.

* * *

„. . . . o Heere, mijn God". Vers 6. Welk een geloofswoord om ondanks al het voorgevallene te zeggen: „m ij n God". Ongehoorzaam kunnen we wel zijn, we kunnen wel leven alsof er tussen God en ons niets meer was, maar daarom i s die band er nog wel. God breekt niet met ons al breken wij met Hem. Wij gaan zeggen: ik ben niet meer w a a r d i g . . . . en toch en juist dan aanvaardt ons God als Zijn kinderen. „O Heere, mijn God", dat is het gelovig aannemen van Gods genade. Wat ik niet w a a r d i g ben dat ben ik t o c h: door g e n a d e ben ik het.

„O Heere, mijn God". — Er ligt een band, die door geen zonde verbroken is; ondanks al mijn ongehoorzaamheid blijft Hij m ij n God! Beken, dat daarin uw heil ligt, uw redding: God u w God, God van u, God over u. Hebt ge al eens geprobeerd te zeggen: m ij n God? Gij m o o g t het doen. Hij wacht op u, dat gij het doen zult; Hij wacht op dat ogenblik der erkenning, der bekering. In die belijdenis: „o Heere, mijn God" lag Jona's onderwerping, zijn overgave tot gehoorzaamheid. T o e n was hij op zijn plaats, toen hij zeide: Heere, Gij zijt God over mij!

Waarom te wachten tot d e n o o d ons dat leert zeggen?

Hij ziet Gods hand in zijn ervaringen: want Gij had mij geworpen in de diepte. 't Verhaal overlezende, s c h ij n t het alsof dat buiten God omgegaan was. J o n a zeide: werp mij in de zee en d e z e e l i e d e n namen Jona en wierpen hem in de zee. Het l o t had hem als de schuldige aangewezen. Maar, er achter staande, ziet Jona door al die mensen heen G o d. Ze waren G o d s instrumenten. 't Was God, die zich door dat alles met Jona bezig hield.

Heel het leven is een conflict, een worsteling van God met den zondaar — een conflict met tal van tussenpersonen, die vaak met ons schijnen te kunnen doen, al wat zij willen. Maar als we 't leven in hoger licht zien, merken we dat in al die dingen en door al die mensen G o d s hand ons aanraakte en zeggen we: Gij hadt mij geworpen in de diepte.

Niemand blijve staan bij hetgeen mensen hem aandoen. We hebben het met God te doen.

De Heere regeert.

Jona zoekt redding bij God.

Hij geloofde dat, ondanks alles God hem helpen wou.

Jona had slechts één pleitgrond: Gods ontferming.

Door deze overtuiging gedreven bidt hij: o God, ik heb U zo nodig.

't Geloof grijpt God vast, dien God, door dien het zich aangehouden, vastgegrepen voelt en zegt: ik laat U niet gaan, het zij dan dat Gij mij zegent.

Dat geloof wekt God zelf.

Geloven is geloven dat God ons trekt. Ja, geloven is zich laten trekken. Daarom durft het geloof zo stout spreken. Een bedriegelijke Jacob durft te zeggen: ik laat U niet gaan. Jona, schuldig als hij is, bidt vertrouwend, dat God hem zal redden.

God zegt door den Heiligen Geest in het Evangelie: Ik wil u redden, en dan laat vroeg of spade de ziel haar echo horen: och Heere, och w i l mij redden, ja Gij r e d t mij, Gij h e b t mij gered! Ik dank U.

Zo ging 't Jona ook. Merk maar op: zijn smeking verandert als vanzelf in een dankpsalm: vers 6. Hij ziet zich al weer in de tempel.

God, Die berouw wekt, geeft ook vrede.

Die u doet beseffen dat ge verloren zijt, geeft u ook de zekerheid dat ge gered zijt.

Nog in het ingewand van het monster zal de ziel, die zich berouwvol tot God wendt, reeds gaan danken voor haar verlossing.

L.

MET ONZE ZENDELINGE OP REIS.

Afrika luistert naar Jezus.

In de laatste weken ontving ik brieven, waarin ook de vraag voorkwam, „Gaan jullie ook weer op reis?" Die vraag kan ik nu beantwoorden door te zeggen: wij zijn op reis geweest. Reeds in Oct. werd besloten dat ik op reis zou gaan in de vacantie. Of iemand van de anderen met me mee kon trekken was toen nog niet zeker. Eerst dacht ik, dat zuster Lean met me mee zou gaan, maar later bleek dat niet mogelijk. Van de vier meisjes, die verleden jaar met ons mee reisden, ging nu maar één mee. Malia had wel graag mee willen komen, maar er waren trouwplannen. Ze is echter nog niet getrouwd. Limengo ging weer met me en Aena, die dit jaar gedoopt werd. Beide deden hun werk heel goed.

De beide meisjes waren dadelijk, toen de vacantie begon naar familie gegaan. Aena ging naar Stanleyville en kwam de dag voor we op reis gingen weer terug en Limengo bezocht haar zuster, die dicht bij Yangambi woont en zij kwam zich onderweg bij ons voegen. Lokamba, onze hoofdonderwijzer hier, wiens naam bij sommigen uwer wel bekend is, omdat een gedeelte van het geld voor zijn opleiding nodig van Den Haag kwam, zou ook met ons mee gaan. Hij ging echter eerst met vacantie naar zijn ouders. Daarom zou hij te Yafunga bij ons komen. Zo waren de plannen Zondagavond 8 Jan. Wij hadden Aena echter nog niet gezien en het leek er naar, of ik alleen de reis zou moeten beginnen. Ik maakte me echter niet bezorgd en het bleek dan ook, dat er geen reden voor zorg was.

Dit is wat we mogen noemen de voorgeschiedenis van de reis. Echter niet alles. De reis begon heel anders dan verleden jaar. Toen was het mijn plan om meer van het werk te zien en om een Evangelisatie-reis te maken. Vooral wilden we graag zoveel mogelijk met de vrouwen in aanraking komen. Voor we toen op reis gingen werd het me echter duidelijk gemaakt, dat we dat alles konden doen, maar ook nog meer. We moesten zien, hoe het in de scholen ging. Of er ook waren, die gedurende het jaar geleerd hadden om te lezen. Dat niet alleen; als er doopcandidaten waren, moesten we met hen spreken en hen dopen, als we meenden dat ze gedoopt konden worden. Daar we niet van plan waren om te dopen moesten we toch met de gemeente samenkomen, om Avondmaal te vieren. Dit alles deden we toen ook op onze reis. We hadden echter toen veel samenkomsten in hoofdzaak voor vrouwen en meisjes en onze reis was dan ook in hoofdzaak een Evangelisatie-tocht. Voor ik nu op reis ging zagen we eerst de ledenlijst na. Er waren er, die het hele jaar geen maandelijkse bijdrage hadden betaald en anderen veel te weinig. Andere dingen moesten geregeld worden en het werd me wel heel duidelijk dat op deze reis in de allereerste plaats de gemeenteleden en de gemeentelijke belangen mijn aandacht nodig zouden hebben. Buitendien ging ik deze keer als iemand, die iets meer ervaring had en veel meer op de hoogte is met alles dan verleden jaar.

Voor we vertrokken, waren al de zendelingen een poosje samen om een zegen te vragen over de reis. Het is niet vaak, dat de Grenfell vertrekt met een zendeling aan boord om dorpen te bezoeken, dat niet de meesten onzer samenkomen om afscheid te nemen en om samen een zegen van God te vragen. Zo werd de reis biddend begonnen, in stil vertrouwen, dat Hij alles wel zou maken, maar toch ook weer met zorg, of de verantwoording van wat voor me lag ook te groot was. Zou ik in staat zijn, om hier en daar het juiste woord te zeggen, de juiste regeling te treffen, de rechte raad te geven en de boodschap te brengen op een verstaanbare wijze. Deze en vele andere vragen vroegen om een antwoord. Toch werd de reis in rustig vertrouwen begonnen en dat vertrouwen werd niet beschaamd. Gaarne wil ik trachten u in onze ervaringen te doen delen.

Maandag 9 Jan. vertrokken we. Om middag waren we te Yanonghe om daar brandhout in te laden. Daar we niet voldoende voorraad kregen, moesten we later voor hetzelfde doel nog eens weer aanleggen.

In de namiddag waren we te Yangambi. Suzanne en haar zuster Alisan gingen ons hier verlaten om met vacantie naar huis te gaan. Alisan is nog niet eerder met vacantie geweest, maar ze is nu oud genoeg, om hetzelfde voedsel te eten, wat ze thuis ook zal krijgen. Men wilde haar graag thuis hebben en dus besloten we om haar te laten gaan. Ook Hana ging voor het eerst met vacantie. Elisa was haar huismoeder, voor ze in het huwelijk trad en Elisa stelt nog steeds veel belang in haar. Ze schreef een paar maanden geleden of Hana bij haar mocht komen in de vacantie. Hana's vader vond dat wel goed en dus is Hana nu een paar weken bij Elisa. Elisa woont ook dicht bij Yangambi. Te Yangambi wachtte Limengo ons en zo gingen we samen verder.

Voor het duister was, waren we te Yafunga. Hier bleven we de nacht over. Op de Grenfell (dat is de zendingsboot) is goede slaapgelegenheid en wij hadden alles bij ons wat we nodig hadden.

Te Yafunga gaat men een nieuwe kerk bouwen van bakstenen. We zagen de machine en er waren heel wat stenen klaar om in de oven geplaatst te worden. Er waren ook al heel wat stenen helemaal klaar en de muren van de nieuwe schoolkerk waren reeds een paar voet hoog. Daar velen tesamen gekomen waren, besloten we deze gelegenheid te gebruiken en een korte samenkomst te houden. Limengo zou een toespraak houden. Later heb ik ook nog enkele woorden gesproken. Limengo sprak over de Samaritaanse vrouw en bracht het blijde Evangelie aan allen, aan vrouwen zowel als aan mannen. Daar het reeds donker begon te worden, namen we een lantaarn mee en de mensen daar brachten een palmolie lamp.

Graag zou ik die vergadering beschrijven. Probeer u eens even een voorstelling te maken. Een grote schare donker gekleurde mensen zitten meest op lage meegebrachte stoeltjes in het half duister slechts even verlicht door het schijnsel van een stormlantaarn en een klein vlammetje van palmolie. Daar staat een meisje, even donker gekleurd als zij, en vertelt hoe Jezus daar, vermoeid van de reis, zich bij een put neerzet en dan met een vrouw spreekt over de grote vragen van het leven. Denk dan eens even een tiental jaren terug, toen zoiets hier helemaal onmogelijk zou zijn geweest. We sluiten de ogen en vragen een zegen van God en danken Hem voor het voorrecht dat we weten, dat het Evangelie voor allen is, mannen en vrouwen en kinderen. Bij het schijnsel van de lantaarn gingen we naar de boot terug. De meisjes bereidden een maaltijd en na het eten nog even een paar brieven schrijven om naar Yakusu terug te zenden en dan is het tijd om te gaan slapen. — De eerste dag!

MIJN GETUIGENIS.

Hier volgt een kort woord van een broeder, die dankbaar is, dat hij nu in de gemeenschap van de Gemeente mag leven. Meer dan hier staat weet ik ook niet van den broeder, maar de opmerkzame lezer zal ontdekken, dat br. S. een dergenen is, die wel lang in kringen heeft vertoefd, maar nu aan het ontdekken is, dat een kring nooit een Gemeente kan zijn, terwijl een levende Gemeente wel een kring van leden geeft, welker verbondenheid den buitenstaander altijd weer verbaast. Een kring van broeders ontstaat niet zelden uit de nood der armoede aan geestelijk leven in een bepaalde streek — hun eenheid is dus min of meer aan negatieve momenten te danken; zulk een eenheid zal weer verbrokkelen. De Gemeente is de

vrucht van de positieve prediking van het evangelie en haar eenheid is te vergelijken bij die van een gezin. Ik dank God, dat Hij mij in die Gemeente heeft binnengeleid. En gij allen met mij. E. R.

Geachte brs. en zrs.,

Met dank aan God zie ik terug op mijn laatste levensjaar, hetwelk ik doorbracht in de Baptiste Gemeente te Treebeek.

Wel was ik ongeveer 20 jaren geleden bekeerd en wist mij het eigendom te zijn van Christus, maar bracht toch circa de helft der jaren door als een alleenstaande; als een schaap dat bij geen kudde behoorde.

Maar door een weg, die de mens toeval zou noemen, doch die door Gods kinderen Gods leidingen met Zijn kinderen wordt genoemd, kwam ik terecht in de Baptisten Gemeente, waar ik een waar geestelijk tehuis en een goede broederkring mocht vinden. Evenwel: Blijf ik uitzien, tot die dag eens komen zal, dat de Heiland op de wolken weerkomt met bazuingeschal.

Met br.groeten, S.

UIT DE GEMEENTEN

TREEBEEK. 6 Febr. was een goede dag voor de Gemeente. In de morgendienst gevoelden we ons verenigd met alle medeverbondenen in Christus. Onze voorganger las uit Rom. 16 de eerste 16 verzen, en bepaalde ons bij het 16e vers: de Gemeenten van Christus groeten ulieden. Het was een goede ure voor de brs. en zrs., ook door de gebeden die werden opgezonden. In de namiddag hadden we doopdienst. Het was de tweede keer dit jaar dat ons doopvont werd geopend. Onze voorganger bepaalde ons bij 2 Kon. 5 de eerste 15 verzen en verbond hieraan de heerlijke Evangelieboodschap. Er was een grote schare toehoorders, zodat we banken moeten bijplaatsen. Na deze dienst daalden twee broeders af in het watergraf om in Christus begraven te worden en op te staan, waarna we ons met de nieuwe leden mochten scharen aan de tafel des Heeren. Onze br. ouderling ten Cate, heette deze broeders hartelijk welkom in de Gemeente.

Sinds Zondag 29 Jan. leeft de Gemeente enigszins in spanning, daar de Gemeente te Nw. Weerdinge een beroep deed op onzen voorganger. Maar, Gode zij dank, wij gaan moedig voorwaarts; wij beleven goede dagen in den Heere; de bidstonden worden goed bezocht. Wij vertrouwen ook, dat de Heere alles zal maken naar Zijn wil, ook voor de Gemeente in Treebeek.

Met br.groeten,

Secr. S. EISINGA.

NIEUWE PEKELA, 5 Febr.'39. Geliefde brs. en zrs. in den Heere. Het was voor de Gemeente alhier heden een grote feestdag, daar er drie broeders en vijf zrs. door de doop aan de Gemeente werden toegevoegd. Bij deze gelegenheid was ons kerkgebouw overvol. De Voorganger bepaalde de schare bij 't geen we vinden opgetekend in Rom. 6, en wees ons er op, dat, hoe eng het graf ook mag schijnen het een teken is, van 't aanbreken van een nieuw leven; dat door 't begraven zijn met Christus in Zijn dood, door de doop, een ander leven van heiligmaking aanbreekt.

Na de prediking traden de acht doopcandidaten naar voren; er werden hun enkele vragen gesteld, aangaande de belijdenis die ze wensen af te leggen, waarna wij getuige mochten zijn van de bediening van de doop volgens Gods Woord. Het was een heerlijk en ontroerend ogenblik.

Daarna vierden we als Gemeente het Heilig Avondmaal. Onze nieuwe leden werden welkom geheten door den ouderling br. J. Wiersma. Waarlijk het was voor ons een feestdag, en we geloven, dat de Heer der Gemeente nog verder zal zegenen, door er meerderen aan toe te voegen.

De Correspondent.

HAARLEM. Zondag 5 Februari werd, behalve dat het de Bapt. Wereldbonds Zondag was, voor ons een zeer bijzondere dag. In de morgendienst werd onze nieuwe ouderling br. J. H. Mol in zijn ambt bevestigd. Ds. de Haan sprak daarbij een ernstig woord naar aanleiding van 1 Thess. 5 : 24: „Hij, die U roept is getrouw die het ook doen zal". Na de dienst volgde een korte huishoudelijke vergadering waarin een zuster, enkele jaren van ons gescheiden, weder met ons werd verenigd. Ook was een jongeling in ons midden, die op zijn belijdenis gaarne tot de doop werd toegelaten. Deze doopsbediening vond plaats tijdens de avonddienst om 5 uur. Ds. de Haan sprak bij deze gelegenheid een leerrijk woord naar aanleiding van Hand. 9 : 18: „En werd gedoopt", een pleidooi, niet alleen voor de bijbelse doop, maar ook voor aansluiting bij de Gemeente. Hierna zagen wij achtereenvolgens een zuster en een jonge broeder in het watergraf afdalen. Na de voltrekking van de doop schaarden velen zich aan de dis des Heeren. Bij monde van br. Kuurstra werden de pas gedoopten hartelijk welkom geheten in de Gemeente. Ook enkele brs. en zrs. van elders zaten met ons aan, evenals de wederopgenomen zuster. Bij brood en wijn mochten wij 's Heeren tegenwoordigheid heerlijk ervaren. Moge de Heere doorgaan met ons zó te zegenen, en met ons alle medeverbondenen.

G. H. ter B., Scriba.

EMMER-ERFSCHEIDENVEEN. Geliefde brs. en zrs. We kunnen u melden, dat rijke zegeningen in de achter ons liggende dagen ons deel waren. 18 Januari kwamen we samen als leden der Gemeente, tot het houden van onze jaarvergadering. Met grote dankbaarheid mochten we terugblikken op de vele zegeningen die de Heer ons dat jaar schonk. 31 Januari en 1 en 2 Februari werden onze samenkomsten gehouden. Hiervoor waren de broeders J. Kits en Zijlstra in ons midden. Deze broeders en onze Voorganger brachten de boodschap van genade en verlossing, die er is in Jezus. Was de eerste avond de kerk reeds overvol, de tweede en derde avond moest 't lokaal in gebruik worden genomen om alle bezoekers een plaats te geven. Gods geest werkte kennelijk in ons midden en de laatste avond kwamen zielen tot overgave. Halleluja.

Zo gaan wij voorwaarts, roemend
in des Heilands kracht,
Zijn banier bevrijdt ons van des
Satans macht;
Hoe de wereld ons bespot of ook belacht,
Wij gaan voort tot zegepraal.

Met hart. br. groeten,

H. S., secr.

MEDEDELINGEN

De gemeente te Sneek heeft een beroep uitgebracht op Ds. Huizinga te Leeuwarden om haar als voorganger te komen dienen.

CORRESPONDENTIE

Zeer geachte br. *E. te A.* Hartelijk dank voor de toegezonden lectuur.

Uw br. in Chr.,
R. BOS,
colporteur der C. I. Z.

Zr. E. te E. Hartelijk dank voor het artikeltje. Maar u zult ook al begrepen hebben, dat ik het nu niet meer plaatsen kan, aangezien iemand anders u juist voor was. Er was trouwens nog een voor u aan, met dezelfde mededeling. Ik zal ook voortaan gaarne uwe bijdragen ontvangen. Hartelijk gegroet.

E.-R.

Zr. S. te d. H. Zojuist werden mij de muziekplaten gebracht. Heel hartelijk dank en gegroet. E.-R.

ADVERTENTIEN

WEEKKALENDER

Van strijd en zegen.

Dat het leven geen plezierreis is hebben we allang begrepen. Hier in Friesland en ook in Noord-Holland hebben sommige oude stadjes nog wallen uit vroegere dagen, opgeworpen om de vijand aan de buitenkant daarvan te houden. En in de zonnige namiddag ziet men vele ouden hun wandeling over het bolwerk maken; des avonds wandelt er de jeugd en droomt daar dromen. Vroeger plaats van strijd. Is de strijd verbannen? Het is overbodig daarop een antwoord te geven. Het leven is een strijd alhier. Daarenboven kent de Christen nog de strijd tegen allerlei machten en boosheden in de lucht, tegen den duivel. Paulus schrijft ergens zeer treffend van den vorst der duisternis: want zijn gedachten zijn ons niet onbekend. Hij valt open aan, maar ondermijnt ook. Zo zijn wij in duizend gevaren. Zul.en wij falen ter overwinning? Zal ons de kroon des levens geschonken worden? Of omkomen op de weg naar het land van louter licht? Jezus is verzocht geweest gelijk wij en heeft overwonnen. Ons staat de sterke Held terzij, wanneer wij aan Zijn zijde willen staan. Bij Hem en in Hem is de zege en overwinning.

Zondag 12 Febr. Matth. 14 : 1—13.

Johannes was dus al om het leven gebracht. Mattheus vertelt het hier nog, hoe dat gegaan is. Welk een ontzettend einde; en dat voor den voorloper van den Messias, den Koning, die hemel en aarde zou regeren. Dat is goed om in de war te raken. Johannes sterft als een misdadiger, zo Jezus straks en velen van Hem na Hem. Als Jezus het hoort, trekt Hij naar een woeste plaats. Dat zegt veel. Hij denkt aan den groten man en zijn kleine dood. Denkt Hij aan Zijn eigen einde? Er zijn velestormen door het hart van Jezus gegaan, waarvan wij weinig afweten.

Maandag 13 Febr. Matth. 14 : 14—22.

Zo somber en dreigend de mededeling van gisteren, zo zonnig en opwekkend is het verhaal van vandaag. Johannes vertelt ons in zijn biografie van Jezus' leven deze gebeurtenis zeer uitvoerig. De toepassing die we in de regel maken is deze: geef uw kleine kracht in des Heeren hand. Laat Hij u mogen breken. Dat Zijn zegen over u koom'. Zo wordt ge tot een zegen voor velen. De fles moet gebroken worden, zal de kostelijke zalf stromen. Die ten opzichte van de nood bekennen: Heer, ik kan niet en niets — die zal Hij verkiezen, opdat niemand roeme.

Dinsdag 14 Febr. Matth. 14 : 23—36.

Dit is een wonderschoon gedeelte, waarover elke voorganger met vreugde spreekt. De biddende Heiland, Die Zijn ogen niet alleen opheft naar den Vader, daar in de nacht, maar ook over het rollende meer ziet. De komende Heiland, die eerst in de vierde wake verschijnt — dan, als zij aan 't eind der krachten zijn. De moedige Petrus, die het water tot zijn baan neemt, maar dan verzinkt, o, welk een waarheid, die wij allen hebben ervaren.

Woensdag 15 Febr. Matth. 15 : 1—11.

Men moet niet over het hoofd zien, dat deze wakers voor de zuivere godsdienst Jeruzalem verlaten hadden, om een onderhoud met Jezus te hebben. Zijn discipelen hielden zich niet aan de eerwaardige traditie. Dat is nog niets vergeleken bij wat jullie presteren, zegt Jezus. Goed, zij beachten die inzettingen niet, maar jullie gaan zover, dat het gebod van God door een of andere inzetting eenvoudig terzijde geschoven wordt. Dat is veel erger. Jullie zijn verdronken in de zee van formalisme, het geestelijke leven is doodgedrukt tussen de ijsbergen van menselijke inzettingen. Arme mensen, die alleen leeft bij wat mag en niet mag. Danken wij God voor de heerlijke vrijheid in Christus.

Donderdag 16 Febr. Matth. 15 : 12—20.

Natuurlijk hebben zich de Jerusalemieten ontzettend gestoten aan die woorden van Jezus, die met zacht maar onweerstaanbaar geweld alle dode vormen omstiet. Het schijnt dat Jezus zelf geen hoop meer voor hen gehad heeft. Nu, een verstarde vrome is ook haast een verloren man. Jezus beleert Zijn discipelen, dat werkelijke onreinheid niet in vuile handen ligt, maar in een vuil hart. De bede om het reine hart veroudert nooit.

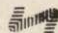
Vrijdag 17 Febr. Matth. 15 : 21—28.

Reglementen kunnen prachtig helpen, als men zelf geen verantwoordelijkheid wil dragen, maar ook verbazend hinderen, wanneer het leven langs andere wegen zijn banen kiest, Jezus was gezonden tot het verlorene in Israel. Hier roept een van buiten de grens. Jezus weigert wel, maar Zijn liefde wint het van de regel — Hij helpt. Trouwens, de vrouw liet Hem niet los; let op: Zij riep tot Hem — zij roept ons na. Terwijl Hij voorbijging, was zij roepende. Laat den Heer niet los, houdt aan in de gebeden. Hij hoort het wel en zal antwoorden.

Zaterdag 18 Febr. Matth. 15 : 29—39.

Stel u dat voor de geest. Welk een blijde vergadering rondom Jezus. De lofzangen zijn niet van de lucht. Jezus groeit in de ogen des volks uit tot een wondergroot man. Zijn zon rijst nog, wij spreken menselijk, maar donker dreigen de wolken.

HUIZINGA.

Zaterdag de 18 Februari 1939 hopen, zo de Heere wil en zij leven onze geliefde Ouders

SIERD WIJKSTRA

en

ANTJE STUIVER

hun

40-jarige Echtvereniging

te herdenken.

Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wens van

hun dankbare Kinderen,
Behuwd en Kleinkinderen.

Leeuwarden, Hoeksterpad no. 12.

„RUSLAND

is het enige land ter wereld, dat een banier omhoog heft van licht en hoop voor een verblinde, worstelende en verdwaasde mensheid".

Deze woorden sprak Dr. William J. Robinson vóór zijn bezoek aan Rusland. Hij was een oprecht vriend van het Communisme en wilde gaan knielen bij „het altaar van de intellectuelen der wereld". Als geneesheer en omdat hij vloeiend Russisch sprak, slaagde hij er in in nauw contact met dit altaar te komen.

Na zijn terugkeer schrijft hij enigszins beschaamd:

„Pijnlijk als het voor mij is, mijn conclusies mede te delen over Rusland, zoals ik het gezien heb, wil ik dit toch in ondubbelzinnige woorden doen: . . . .
Het is een tijdelijk vagevuur voor den buitenlandsen bezoeker . . . . Het is een voortdurende, hopeloze hel voor den inwoner . . . . voor 90 %o van de bevolking is Rusland nu een grote gevangenis, één hopeloze hel".

Hieraan hebben wij niets meer toe te voegen.

Laat ons medehelpen door ons gebed en gaven hun die om Christus' wil vervolging en lijden moeten doorstaan te helpen!

Laten wij doorzetten, totdat we de banier van onzen God in Rusland opgesteld zien, in antwoord op onze gebeden. Laten wij ons om de Banier scharen en onze positie als wachter op den muur van Rusland innemen, ter verheerlijking van onzen God in de redding van kostbare zielen en opdat de wereld mag weten, dat Hij God is. Moge Hij op deze manier in ons inderdaad verheerlijkt en groot gemaakt worden.

Laat U regelmatig voorlichten door ons maandblad „De Russische Zendingsvriend", abonnementsgeld slechts f 1.— per jaar, over de Strijd en Overwinning op het Russische Zendingsveld.

M. F. DEKKERS, Secr. Russisch Zendings Genootschap, Hamelweg 25, Apeldoorn. Postrekening 83961. Telef. 5406.

Plaatst Uw Familieberichten in ons blad!

Vrijdag 17 Februari 1939 No. 2562 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

HET HOOGLIED.

„Zeg mij aan, gij, dien mijne ziel liefheeft, waar gij weidt, waar gij de kudde legert in de middag....."

„Indien gij het niet weet, o gij schoonste onder de vrouwen, zo ga uit op de voetstappen der schapen".

Hoogl. 1 : 7, 8.

Er staan vele liefdesgeschiedenissen in de bijbel.

Dat is geen wonder, want het ganse menselijke leven wordt ons nu en dan van iemand verhaald.

En in ieders leven spreekt liefde een machtig woord mee.

Dat was ook zo bij Salomo. Rondom hem draaiden de dames van het hof, omwolkt van allerlei zoete en lokkende geuren van reukwater en poeder. Maar hij zag al die beschilderde heerlijkheden voorbij, om zijn oog te laten rusten op een bruingebrande dochter van het land, die de reuk des velds nog in haar kleren heeft. Er groeit een machtige liefde tussen den koning en de hoederin der wijngaarden. En in bovenstaande verzen kunt ge een liefelijk tweegesprek beluisteren. — De eenvoudige en vrijmoedige jongedochter heeft Salomo lief met al wat in haar is en vraagt hem, wanneer hij, ze spreekt in landelijke taal, toch zijn schapen een ogenblik zal laten rusten en waar dat dan zijn zal. Ongetwijfeld zal hij in de middag zich ergens legeren. Hij moet haar dat zeggen, opdat zij hem dan vinden kan. En waar dat zijn zal? In dezelfde beeldspraak gaat de koning antwoorden: ga uit op de voetstappen der schapen. Volg het spoor van de kudde en ge zult vanzelf den herder vinden. Zie waar zij zijn, die altijd om den koning zijn en ge weet waar hij is, heerlijk-onwetende dochter der velden.

Het hooglied bleef ons niet bewaard, opdat wij een oosters minnelied zouden hebben. Als zodanig is het ons eigenlijk een beetje te oosters. Wanneer het ons bleef is dat, omdat in en achter dit lied een andere liefde bezongen wordt en wel de liefde van den Vredevorst tot de zwartgeblakerde ziel van den mens.

„. . . . Dien mijne ziel liefheeft . . ." Ongetwijfeld is de eerste regel van dat bekende lied geïnspireerd door deze woorden: Jezus, Dien mijn ziel bemint. Hier wordt niet gezegd: Jezus bemint mijn ziel, maar: mijn ziel bemint Jezus.

Alleen dat kan liefde heten, wanneer iemand liefheeft met de ziel. Wanneer heel het innerlijk wezen hunkert naar de andere, buiten wien het leven arm, zonloos, koud zou zijn. Buiten die andere is het leven een altijddurende terugtocht, een wijken van het geluk, een binnentrekken van een land zonder licht.

„. . . . Dien mijne ziel bemint . . ." Heere Jezus, mijn ziel mint U. Mint U als Gij nog een Kindeke zijt in Bethlehem, als Gij Uw ouders onderdanig volgt, als Gij het land doorgaat als een stroom van goedheid en liefde, als Gij in Gethsemané bloed zweet, als Gij aan het kruis alleen de buitenste duisternis tegemoet gaat. Ja, daar vooral mint U mijn ziel. Want daar predikt Uw lijden Uw liefde tot mij. Heer, daar verstomt mijn geest, mijn ziel, daar word ik woordeloos en weet Gij dat ik U min. Neen, mijn leven bevestigt niet mijn belijdenis, maar Heere, Gij weet alle dingen, ook dat ik U liefheb.

„Zeg mij, Gij, Dien mijn ziel liefheeft, waar Gij weidt, waar Gij de kudde legert in de middag". Wanneer twee trouwen komt het voor, dat er een ver weg is en niet zelf tegenwoordig kan zijn. Inplaats van de hand, wordt dan de handschoen genomen. Daarop kan men trouwen; men kan er niet op leven. Liefde heeft de ondersteuning der gemeenschap nodig. Juist in die gemeenschap wordt de liefde verdiept. Zo heeft ook onze ziel gedurig de omgang met den Heiland nodig, opdat de liefde niet verkoele. Verzuim daarom niet de onderlinge bijeenkomsten te bezoeken, er te zijn wanneer het maal der gedachtenis gevierd wordt, en houd voor uzelf stille tijd gereserveerd, opdat ge nu en dan Hem ontmoet, Dien toch uw ziel liefheeft.

„Indien gij het niet weet, o gij schoonste onder de vrouwen . . ." Salomo's liefde gaat uit tot het kind der natuur. Zij is hem de schoonste onder al de geuren kleurrijken. Ongetwijfeld bracht dat ieder in verbazing, gelijk het ons in verbazing moet brengen, dat Jezus Christus onze ziel bemint, zo, dat Hij den Vader en de engelen verlaat en neerdaalt tot ons. Ver van de troon der tronen — Heere, hoe kan het. Als ik dit wonder vatten wil, ontglipt het mij. Ik kan er niet bij Heer, dat Gij tot mij komt. Wat is er dan begerenswaardigs in ons, in mij. Niets Heere, wij zijn zwart. O, gij schoonste onder de vrouwen. Liefde gaat onbegrepen wegen en zet ons in verbazing. Jezus mint mij, mij. Hoe kan dat. Welk een liefde.

„Indien gij het niet weet, zo ga uit op de voetstappen der schapen." Indien gij niet weet, niet meer weet, waar ik ben, zo verzuim niet dat spoor der kudde te volgen, te gaan waar anderen gaan. Wat staat hier anders dan dat de kudde tot den Herder kan leiden? En dat door haar spoor. Gij Zijn schapen, hoort Zijn stem. Wandel maar stillekens achter Hem aan, achter de Heiland, Hij wijst u de wegen.

Want er zijn er die het niet weten, waar Hij legert, wat Hij geeft.

Weet gij dat die dit leest?

Verlangt gij naar Hem, meer dan de wachters naar de morgen?

Volg het spoor. Het leidt naar Zijn kruis en vandaar naar 't Vaderhuis.

Dan zingt uw hart het hooglied der liefde.

HUIZINGA.

Mijn liefde zal voor U zijn.

Mijn liefde, o God, zal voor U zijn —
niet opdat ik zal zalig zijn
of omdat Gij met hellepijn
straft, die niet waarlijk de Uwen zijn . . .

Gij, Jezus, Gij hebt mij geheel
aan 't kruis omarmd, Gij zijt mijn deel!
Gedragen hebt Gij, diep gesmaad,
de brand der nagels, spot en haat,

en smarten, mart'lend, folt'rend groot,
in bitt're angsten tot de dood,
en dat voor mij, een zondaar, Heer,
die daag'lijks nog Uw smart vermeer!

Zou niet voor U mijn liefde zijn,
o Jezus, lieve Jezus mijn? —
niet opdat ik zou zalig zijn
verlost van helse oordeelpijn . . .

Mijn liefde, o God, is als een schat,
gelijk Gij mij hebt liefgehad,
maar het geheim van haren gloed
is, dat Gij zijt mijn hoogste Goed.

F. XAVERIUS.

UIT ONS UNIEBUREAU.

De Algemene Vergadering.

Om misverstand en misrekening te voorkomen, deel ik de verbondene Gemeenten mede, dat nog steeds geen verzoek ener Gemeente, de gastvrouwe onzer aanstaande Algemene Vergadering te mogen zijn, ons Uniebureau bereikte. Het wordt nu toch wel zo zoetjes aan tijd, dat de naam der gastvrouwe zich algemene bekendheid onder ons gaat verwerven. Willen de leidende broeders in onze Gemeenten nog eens heel ernstig hun aandacht hieraan schenken?

* * *

De Statistiek.

De gevraagde gegevens zijn vrijwel alle in mijn bezit. Alleen ontbreken me nog de opgaven uit de Gemeenten Heeg en Zwolle. Aan de statistiek wordt reeds druk gewerkt. De volgende week hopen we haar in ons weekblad op te nemen. Aan alle Unie-Voorgangers, Evangelisten, secretarissen der Gemeenten en leden van de Commissie der Unie zal een afzonderlijke statistiek worden toegezonden.

* * *

„Wie moet gedoopt worden?"

Zo luidt de nieuwste uitgave van de Unie van Baptiste Gemeenten. Een doopgeschrift van 145 blz. Het wordt tegen een ongelooflijk lage prijs ter beschikking gesteld. Ingenaaid kost het slechts 30 cent per exemplaar en in keurige stempelband 50 cent. Velen zullen zich ongetwijfeld reeds een exemplaar hebben aangeschaft. En anderen zullen dit goede voorbeeld volgen. We hopen en bidden, dat door de bestudering van dit geschrift vele ogen *mogen geopend* worden voor de bijbelse leer aangaande de doop der gelovigen.

Het boekje leest prettig en geeft exegese van bijbelgedeelten waar sprake is van de doop, alsmede gewoonlijk antwoorden op zeer vele vragen welke gewoonlijk bij de behandeling van de N. Testamentische doopraktijk worden gesteld.

Ds. G. Bouritius, Oudegoedstr. 99, Deventer, zal zo lang de voorraad strekt gaarne een correct de bestellingen uitvoeren.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Veranderingen in Roemenië. Voor enkele dagen heben in het Roemeense Kabinet belangrijke wijzigingen plaats gehad. Dit zal van betekenis kunnen zijn voor de kwestie van godsdienstvrijheid. Aartsbisschop Colan, de verbitterde vijand van de Baptisten, is afgetreden als minister van eredienst (minister van kerkelijke en godsdienstige zaken). Zijn plaats is ingenomen door M. Zigre, een rechtsgeleerde. Deze verandering stemt hoopvol. De heer M. Calinescu, die niet instemde met Colan's politiek van onderdrukking, blijft minister van binnenlandse zaken, wordt vice-voorzitter van de ministerraad en minister voor de nationale verdediging, ad interim. Er is ook een minister benoemd voor de nationale minderheden. Deze minister staat sympathiek tegenover de Baptisten.

Gunstige veranderingen. Dr. Rushbrooke voegt aan deze mededelingen de opmerking toe, dat de gevolgen van deze veranderingen nog niet nauwkeurig zijn vast te stellen, vooral niet wijl de Patriarch der Roemeense Staatskerk (de Grieks Orthodoxe) ministerpresident blijft. Voor hen echter, die deze wijzigingen bekijken uit de hoek van godsdienstvrijheid, lijken ze hoopvol. De nu afgetreden minister van eredienst, aartsbisschop Colan, moet gezegd hebben, toen verzocht werd om intrekking van het fatale decreet, waarbij de Baptisten gemeenten feitelijk werden opgeheven, dat, zolang hij minister was van dat departement, intrekking van dat decreet zijn aftreden ten gevolge zou hebben. Nu is hij afgetreden en staat hij intrekking dus niet meer in de weg. Of mogen we het zo zien, dat hij moest aftreden, wijl het in het voornemen der Regering ligt tegen de vrije Kerken een andere gedragslijn te gaan volgen? — Ons gebed is met onze Roemeense broeders!

In De Courant (H. N. v. d. D.) van 15 Febr. j.l. wordt gemeld: Boekarest, 14 Febr. Dank zij de tussenkomst van den vice-premier Calisnescu wordt aan de Baptisten in Boekarest toegestaan opnieuw negen kerken en gebedshuizen te openen. Men hoopt, dat over het hele land binnenkort een verlichting van de druk op de Baptiste Gemeenten zal intreden. Wellicht zullen 1600 plaatsen van samenkomst opnieuw tot de dienst opengesteld worden.

E.-R.

De loop van 's Heeren woord. Onvermoeid zetten de bijbelgenootschappen hun gezegend werk voort. Het is hun doel dat ieder volk op aarde de Goede Boodschap zal horen in zijn eigen taal, „in welke hij geboren is". Reeds is de bijbel, althans in gedeelten, overgezet in meer dan duizend talen. Men probere zich in te denken wat een werk daar achter schuilt. Tal van mannen en vrouwen zijn geruisloos met dat grote werk bezig en duizenden bijbelvrienden maken de uitgaven van zulke vertalingen mogelijk door hun grote of kleine bijdragen.

Het grootste en oudste van alle bijbelgenootschappen: het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap, dat zijn zetel in Londen heeft, had in het verstreken jaar een omzet van 11.300.000 Bijbels, Nieuwe Testamenten en bijbelgedeelten. In verschillende Europese, niet-protestantse landen is de verkoop van bijbels gestegen. In Spanje en China remde de oorlogstoestand het werk van het Genootschap. De grootste afzet van bijbels had het Genootschap in Azië! Verblijdend teken voorwaar. Meer dan 6.500.000 bijbels en gedeelten van de bijbel werden in dat werelddeel geplaatst. Dit Genootschap voegde in 1938 twaalf nieuwe talen aan zijn lijst van uitgaven toe.

We voegen hier gaarne aan toe dat ons Nederlands Bijbelgenootschap zich de laatste jaren met ongewone ijver toelegt op de bijbelverspreiding in Ned. Indië. Er is een regeling getroffen voor samenwerking op dit gebied met het grote Britse Genootschap. Onze hoofdtaak ligt in het ontwakende Indië met zijn 60.000.000 bewoners. Knappe taalgeleerden bereiden daar het werk van het Genootschap voor door het bestuderen en in schrift brengen van nieuwe talen.

L.

EVANGELISATIE-SAMENKOMSTEN.

19 en 20 Febr. te Nw. Weerdinge.
19 en 26 Febr. te Vriescheloo.
22 en 23 Febr. te Ter Apel.
25—26 Febr. te Foxhol.

„Broeders! bidt voor ons opdat het Woord des Heeren zijn loop hebbe, en verheerlijkt worde . . . ."

BLAUWE VERTEN.

„Hebt u nog idealen?" vroeg ik eens een man van tachtig zomers, die de onmiskenbare trekken van een zoon van Abraham in aangezicht en gebaren droeg. „O zeker!" luidde het antwoord, terwijl de ogen begonnen te gloeien en het gelaat zich rimpelde tot een glimlach. „En nu wil ik eens veronderstellen, dat u een wandelende eeuw wordt, zoudt u dan nog idealen er op nahouden?" vroeg ik opnieuw. De man dacht aan zijn rheumatiek en aderverkalking en zeide: „Ik heb last van mijn rechterbeen en armen, en ik leef op dieet, maar indien ik dan alles nog zo'n beetje voor elkaar kan houden, geloof ik van ja".

* * *

We leven van onze prille jeugd af bij blauwe verten.

De kindertijd is in de ogen van de rijpere mensheid het heerlijkste blauw van het verwijderde verleden. Zijn uitgelatenheid, zijn frisheid van gedachten, zijn vreugden en verwonderingen liggen als een verloren paradijs achter haar. Maar de jeugd zelve ziet zijn myriaden bloemen als onkruiden, zijn zonneschijn als een nevel, en verlangt met een hart, dat niet wachten kan, naar het volgroeide leven, waarin het zijn vrijheid en zegenrijk lot meent te zullen vinden. De schooljongen slaat met afgunstige blikken een oudere klassegenoot gade, die afscheid neemt van meester om overmorgen zijn loopbaan te beginnen in onze economische samenhang. De bruidegom fluistert aan het oor van zijn bruid zoete woordjes over de dag

van morgen en beide schouwen verrukt in een verschiet van glinsterende pracht. Het jonge echtpaar droomt van zakelijke voorspoed en huiselijk geluk. De middelbare leeftijd staart niet minder op blauwe verten. Hij zal zijn ouderdomsverzekering kunnen voltooien, zijn kinderen goed geplaatst en getrouwd zien en zelf heerlijk gaan genieten van een glorierijke zonsondergang.

Zo leven wij jagende, zo jagen wij levende.

„Ik mag mij gaarne bezig houden met de gedachte", aldus schreef eens een edele en hardwerkende arbeider in het Koninkrijk Gods, „dat als ik mijn zestigste jaar bereiken zal, ik het zevende decennium van het menselijke leven begin en dat dit, indien het den Heere behaagt, de sabbat zijn mag van mijn aardse pelgrimstocht, die ik dan als een sabbat doorbreng aan de zomen van de eeuwigheid of in de buitenhof des tempels, die boven is. Wat mij deze gedachte dierbaar doet blijven, is de herinnering aan de weduwestaat van moeder. Ik zou voor mijzelf niets liever begeren dan zulk een oude dag als zij heeft gehad, te mogen genieten. Zij verkeerde als aan de poorten des hemels en zij bezat zulk een weelde aan vrede en hoop, dat deze haar weduwestaat tot een ongekend feest maakten en tot een voorsmaak van de zaligheid, die de rechtvaardigen wacht".

Ja, waar wij ook zijn, hetzij op stoffige heirwegen, of in het midden van de rook van de strijd, of in de duisternis van de stormen en vlagen, wij werpen verlangende blikken naar de sprekende kleuren van de avondhemel, die wij in de verte ontwaren.

De blauwe verten spelen een grote rol in ons leven.

Deze wereld is, om maar eens dat woord van een ander te bezigen: „de stad van de prachtige afstanden".

* * *

De blauwe verte blijkt merendeels een fata morgana te zijn.

De blozende jongen wordt weldra gewaar, dat het leven in een onderneming veeleisend is en de beste krachten vraagt van lichaam en geest. In plaats van meer vrijheid toe te meten, waarop gehoopt werd, dwingt het tot zelftucht en hardere arbeid. Het neemt het houten juk van de schouders en legt er een ijzeren op! De trouwklokken beieren vrolijke liederen, maar het duurt niet zo heel lang of is het witte zijden kleed bevlekt met donkere plekken en dragen de bloempjes op de borst de vruchten der smart en is de muziek gestorven in een pijnlijke stilte of begraven onder bittere tranen. En hoe zelden wordt de dierbare hoop op een rustige oude dag verwezenlijkt! De zalige sabbatsrust door dien nobelen arbeider in Gods Koninkrijk zo vurig begeerd, heeft hij hier op aarde nimmer gesmaakt. Het verblijven in „de buitenhof des tempels" was een blauwe verte, die hij nooit heeft mogen bereiken. Zijn laatste levensjaren waren vol zorgen en kommer en hij blies de adem uit in het midden van een storm. Is zulks niet het lot van verreweg de meeste mensen? Zij leggen het hoofd in de armen van de dood neder zonder de betoverende verten te hebben gegrepen.

Onwillekeurig worden we door vragen verontrust. Indien de blauwe verten ons ons leven lang hebben bedrogen, zullen wij dan niet worden misleid door de meest verwijderde verte — de reine hemel, die zich zo aangrijpend schoon uitstrekt aan de andere zijde van het graf? Waar het blijkt dat wij dikwijls als kinderen zijn geweest, die naar de regenboog grepen, zal daar de regenboog van de openbaring niet de laatste fijne spot zijn, die met ons gedreven wordt? Indien het verlaten van de schoolbanken aan vele mooie vertellingen ruw geweld heeft gepleegd, zal dan het einde van onze aardse cursus niet aan heel wat meer poëzie een ruw einde maken? De trouwdag wordt wel eens de rouwdag van den vrijgezel genoemd. Indien de „witte begrafenis" heel vaak geen opstanding brengt tot de vervulling van onze verwachtingen, is het dan misschien mogelijk, dat straks de zwarte begrafenis grijnslacht om onze blauwe verte? Indien de hoop op licht als het avond geworden is, ons niet zelden wreed teleurstelt, kan 't dan ook zijn, dat wij tevergeefs zullen wachten op het rijzen van de zon in Lenteland? De blauwe verten blijken van onze jeugd af grotendeels illusies te zijn. Is 't dan onredelijk aan te nemen, dat de blauwe verten, waarin profeten en apostelen zich verheugd hebben, ook tot de illusies gerekend moeten worden?

Ik herhaal: onwillekeurig worden we door vragen verontrust.

* * *

En toch is de blauwe verte lang altijd geen fata morgana.

Het hangt er maar van af hoe wij ons op het leven instellen.

Streven wij verkeerde idealen na, zo zal de dag van de bittere ontgoocheling stellig en zeker verschijnen en zullen wij zuchten:

De wegen zijn donker en het leven
is kleurloos
en de dromen der jonkheid veranderd
in stof.

Maar indien wij waardige doeleinden hebben, zal de blauwe verte bij onze nadering niet ondergaan in duisternis — integendeel, zij zal een inhoud blijken te bezitten, die ons met verwondering vervult. Is het niet onze ervaring, dat hoe mooi de blauwe verten van onze jonkheid ook lokten, zij ons steeds meerdere en betere dingen gebracht hebben dan zij beloofden? Zij lokten en verlokten ons en vervulden ons met smart en wij richtten moede onze schreden naar de Bron van het water des Levens. De wonden en pijnen, die onze liefde in weerwil van haar dromen kreeg te verduren, hebben enkel geleid tot een uitvaren op de zee van Gods liefde. De faillissementen van onze lichamelijke en verstandelijke krachten hebben ons de ogen geopend voor de goudwaarde van de geestelijke en zedelijke wapenrustingen.

Zijn er niet altijd twee bedelingen geweest hier op aarde: de stoffelijke of symbolische en de geestelijke? En vinden we deze twee bedelingen niet terug in het leven van elk ernstig denkend mens? Eerst breekt de tijd aan van de symbolen, de schaduwen, de tijd van uiterlijk vertoon, vorm, conventie, die wij zeer op prijs stellen. Daarna verbleekt en verdwijnt de symbolische bedeling en staat de geestelijke in ze op. Wij doen enige schreden opwaarts en komen op een hoger niveau te leven, waar wij ons verkwikken aan hogere dingen, die veel voortreffelijker zijn dan de elementaire symbolen, welke ze hebben voortgebracht. 't Is waar, wij grijpen de blauwe verte niet, doch wij verzamelen in onszelf een rijkdom, die mot noch roest verteert! De schone illusies hebben ons verlokt en ons gezegend met sterkte en blijdschap in God. De regenboog waarnaar het kind tevergeefs grijpt, verteert wel in de lucht, maar zij wordt teruggevonden in de opleving van het landschap door een milde regen, in blijde, dappere bloemen en in blozende vruchten.

Het visioen schijnt, verblekend, ons onbarmhartig en koud in de steek te willen laten, maar wij mogen het — o, wie heeft Gods gedachten gekend? — als onze eeuwige erfenis in onszelf terugvinden.

En wat het wonderschone blauw betreft, dat we aan de horizont zien gloeien als een overslag van de hemel van het Kanaän, dat boven is, we zijn ervan verzekerd, dat het niet teleurstelt. „De hoop beschaamt niet".

Zeker, het is niet onmogelijk, dat wij aan de andere kant van de doodsrivier niet zullen vinden, wat wij vermoed hadden. Dat ligt geheel in de richting van onze ervaringen hier. Maar waar in dit leven de oprechte steeds een kroon vindt, die de belofte verre in de schaduw stelt, daar kan het niet anders of aan het eind zal zich deze verwisseling in veel groter formaat en veel voller ornaat herhalen.

„Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen; maar wij weten,

dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem gelijk zullen wezen, want wij zullen Hem zien gelijk Hij is".

Als Gij ons iets ontneemt, wilt Gij
ons 't meerd're geven,
Gij sluit een deur voor ons — een
venster opent gauw
met, o, veel ruimer blik op hoger,
rijker leven,
en met een uitzicht ver — ver
boven 's hemels blauw.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

RONDBLIK.

Opbouw.

Van officiële zijde werd bekendheid gegeven aan het feit, dat H.M. de Koningin Vrijdag 10 Febr. j.l. ten Paleize Noordeinde te 's-Gravenhage een bijeenkomst heeft gehouden met de Commissarissen der Koningin in de provinciën ter bespreking van de mogelijkheden, welke zouden kunnen leiden tot practische uitvoering van de denkbeelden, ten grondslag liggend aan de geestelijke en morele herbewapening. Tevens was de minister van Binnenlandse Zaken bij de bespreking tegenwoordig.

Ook wij hebben met grote belangstelling van dit bericht kennis genomen. Immers dit bericht bewijst wel duidelijk, dat de Koningin al haar gaven en krachten in dienst wenst te stellen van de verwezenlijking der gedachten, door haar tot uiting gebracht in haar radiorede van 27 Jan., waarvan we ook in ons orgaan melding maakten. „Vrees voor afbraak moet worden omgezet in wil tot opbouw".

„Wat moet er opgebouwd worden? Waarop moet onze arbeid gericht zijn? „In de eerste plaats op een geheel gewijzigde, nieuwe geestesgesteldheid ten opzichte van de noden die allerwege zijn ontstaan, en op een krachtig streven om, als volk in zijn geheel, daarin te voorzien. Ten tweede op het bevorderen van een nieuwe geestesgesteldheid ten opzichte van de morele en geestelijke moeilijkheden van deze tijd, en van de drang ons ook daarin, in nationale zin, de helpende hand te reiken".

Daar moet en daar kan veel worden opgebouwd in ons volk. Moge het voorbeeld van onze Koningin van grote stimulerende invloed blijken te zijn voor allen, die krachtens geboorte, positie en middelen vooraan behoren te staan in de rijen der bouwers.

* * *

De eisen der Arabieren.

Te Londen wordt op het ogenblik een rondetafelconferentie gehouden, waarop britse, arabische en joodse gedelegeerden het eens proberen te worden over de vele en ingrijpende

DE PROFEET JONA.

VI.

Hoofdst. 3: 1—10.

Jona's roeping bevestigd.

Jona geroepen,
Jona gevlucht,
Jona aangehouden,
Jona gevangen gezet en
Jona overwonnen — dat zijn de hoofdmomenten uit de geschiedenis in de eerste twee hoofdstukken van dit bijbelboek en het waren de hoofdgedachten in de overdenkingen, die wij aan dezen merkwaardigen profeet gewijd hebben.

De vorige maal zagen wij de omkeer ten goede en zagen ook, hoe die omkeer tot stand kwam. Gevangen als in een levend graf, ingesloten in de gevolgen van zijn zonden, zag hij in hoe verkeerd hij gekozen had en hoe barmhartig God hem behandeld had. Die ervaring gaf hem moed tot bidden en al biddende kreeg hij de zekerheid der verhoring. En toen bleek dat hij genezen was van zijn wederspannigheid, opende de Heere de deur van zijn gevangenis: De Heere nu sprak tot de vis en hij spuwde Jona uit op het droge. God had Zijn doel bereikt. Langs een diepe weg was Jona tot overgave aan God gekomen en bereid gemaakt om gehoorzaam te zijn: toen sprak de Heere tot de vis en de vis spuwde Jona uit op het droge en zo ontving Jona het leven voor de tweede keer uit Gods hand.

De vergeving der zonde baat niet als ze niet gevolgd wordt door een leven in overgave.

Daarop wordt nu de proef genomen. God geeft geen duimbreed gewonnen. De overgave moet volkomen zijn. Ware bekering is een volstrekte onderwerping.

„Maak u op, ga naar de grote stad Ninevé en predik tegen haar".

Zo had ook het eerste bevel geluid. Hoofdst. 1: 2.

Bij God is niets veranderd. Jona had zichzelven in grote moeilijkheden gebracht, maar niets gewonnen. God handhaaft Zijn eisen en zet tegen Zijn schepsel Zijn wil onverbiddelijk door. Hij eist volkomen onderwerping, volstrekte overgave. Dewijl we daarin dag op dag tekort komen moeten we elke dag bidden: en scheld ons kwijt wat wij U schuldig bleven. („Onze Vader"). Hij geeft daarom niet, inplaats van de eerste opdracht, waar Jona zo ontzettend tegenop zag, een wat gemakkelijker bevel. Neen! doordat God dezelfde opdracht herhaalt, moet nu uitkomen of Jona zich geheel heeft onderworpen, den ouden mens geheel heeft afgelegd.

God heeft groot geduld, maar schikt zich nooit naar ons.

Jona gaat.

Alles wat hij heeft doorgemaakt heeft hem geschikt doen worden om Ninevé de boodschap Gods te laten horen.

„Nog veertig dagen, dan zal Ninevé worden omgekeerd".

Jona moest Ninevé het oordeel aanzeggen.

Maar achter deze prediking ligt meer. Niet er in, maar er achter. Er staat: nog veertig dagen, dan zal Ninevé omgekeerd worden. Meer niet. En toch was dit geen prediking zonder ontferming. Het oordeel wordt aangezegd, maar zo, dat de wil Gods om zich over Ninevé te ontfermen, er in gehoord wordt.

Wie de bijbel goed leest, leest de regels en leest onder de regels. Er staat in de bijbel zo veel, dat niet in de woorden is uitgedrukt, maar achter de woorden ligt. Zo lezende en luisterende, merken we dat hier, in Jona's prediking, het oordeel wordt uitgesproken, maar genade ligt opgesloten.

Een oordeel wordt hier uitgesproken: omkeren.

Weeg dat woord!

Er zijn ook wel andere oordelen, maar geen oordeel zo volkomen, zo afsluitend, zo radicaal als „omkeren". — Omkeren is meer dan afbreken. Het is verwoesten, maar op de meest volkomen manier. Omkeren is zó verwoesten, dat het uit is en slechts een algehele vernieuwing mogelijk blijft.

Zo sterk en diep had de zonde daar ingevreten. Herstel op een of ander punt was niet meer mogelijk. „Omkeren" luidde Gods oordeel over Ninevé. Het was dus totaal verdorven: „hunlieder boosheid is opgeklommen voor Mijn aangezicht". God weegt zonde en straf tegen elkander af op de weegschaal ener volkomene gerechtigheid.

„Omkeren" het bederf van het hart brengt het bederf over de wereld. Schatten van beschaving, van wetenschap en kunst gaan door de zonden der mensen verloren. Wanneer die volken, die eens aan de spits der beschaving stonden, niet in een afgrond van zonden gegleden waren, zou de ontwikkeling en het leven der mensheid een hoger peil bereikt hebben.

meningsverschillen inzake het Palestinavraagstuk.

Vrijdag 10 Febr. hebben de Arabieren op de conferentie een verklaring gepubliceerd, waarin zij zeggen, dat hun zaak op het natuurlijke recht van het volk berust in het ongestoord bezit van zijn land te blijven. De poging om een Joods Nationaal Tehuis in Palestina te vestigen, moet men laten varen. Het mandaat moet worden afgeschaft en in de plaats daarvan moet een verdrag worden gesloten gelijk aan dat tussen Engeland en Irak, tot instelling van een souvereine arabisch-palestijnse staat. Voorts moeten zowel de joodse immigraties als alle grondtransacties onmiddellijk worden gestaakt.

De Arabieren verklaren zich voorts bereid te onderhandelen in een verzoeningsgezinde geest over de voorwaarden, waaronder redelijke belangen zullen worden beveiligd en in te stemmen met de nodige waarborgen tot behoud van een toegang tot alle heilige plaatsen, evenals tot bescherming van alle wettige rechten der joodse en andere palestijnse minderheden.

Het blijkt dus, dat de gedelegeerden van de arabische staten voet bij stuk houden. Tevens is het vraagstuk der joodse immigratie (door minister MacDonald een „politieke immigratie" genoemd) nà 1933 en vooral gedurende het laatste jaar wel zeer urgent geworden. Of John Bull, die de laatste tijd wel heel erg onder zorgen gebukt gaat, onder de gegeven omstandigheden de weg naar een enigszins bevredigende oplossing zal kunnen wijzen, is tot op heden nog een open vraag.

d. H.

III

Door het wijzen van den wijzer, worden alle wijzen wijzer.

De andere week wil br. Hardenberg, voorganger der gemeente te Apeldoorn ons over „De geopenbaarde dingen Gods" berichten, terwijl hij dit keer uw aandacht vraagt voor dingen, die wij in 't geheel *niet* of slechts ten dele kunnen verstaan en die ons zijn als een blik door een spiegel in een duistere rede.

Het kan zijn, dat vele dingen u nog donkerder zijn dan den schrijver, het kan ook zijn, dat gij in sommige zaken meer licht ziet — wij allen weten nu en dan voor een muur te staan, die steil oprijst, zonder den zoeker een kans te laten dat te aanschouwen, wat aan de andere zijde ligt.

Het verheugt zeker, dat br. Hardenberg hiermede een goed voorbeeld heeft willen geven aan allen onder ons, die ook een vulpen kunnen hanteren. Wij zijn hem dankbaar. E.-R.

DE VERBORGEN DINGEN GODS.

De verborgen dingen zijn voor den Heere onzen God. Deut. 29 : 29a. Een

---

„Omkeren" is Gods oordeel over ons leven en levenswerk. Daarom is Zijn boodschap voor ons ook niet „verbetering" doch bekering! Zo er geen bekering plaats vindt, is alles verloren. Treft ons Gods rechtvaardig oordeel, dan treft het ons én ons werk. We hebben te kiezen tussen b e k e r i n g en o m g e k e e r d w o r d e n.

Voor die keus werden de Ninevieten geplaatst.

Niet ieder bijbellezer heeft dat opgemerkt, maar de Ninevieten merkten het wel. De boodschap luidde: nog veertig dagen. Daarbij scheen hun geen keus te zijn gelaten. Maar de Ninevieten merkten het wel anders. 't Scheelt zoveel, h o e men luistert. Zij luisterden als mensen, die het onmiddellijk aanging. En hoe scherp hoort men dan! De ziel der Ninevieten schrok wakker. Nog veertig dagen en dan . . . . zal Ninevé omgekeerd worden! Dat laatste: en dan zal Ninevé worden omgekeerd . . . . klonk inderdaad hopeloos. Maar die eerste helft: nog veertig dagen . . . . dat liet een weinig licht door. Een weinig, héél weinig. Maar een ziel, in nood gezeten, ziet ook de kleinste kans op redding. In die woorden: nog veertig dagen, lag enige genade.

Nog veertig dagen zouden ze verschoond worden. Gedurende veertig dagen zou het oordeel, dat ze n u al verdienden, n i e t worden voltrokken. Deze veertig dagen waren dus nog dagen van genade. Nog veertig dagen wilde God met hen handelen als een genadig God, n i e t naar hun verdienste. Dat gaf hoop, hoop, die zich uitte in een „wie weet". Misschien dat ze nog voor de veertigste dag de troon der genade zouden kunnen bereiken en daar verzoening vinden van hun schuld, zodat na deze veertig dagen de Rechter niet meer zou behoeven op te treden.

Voor de, door de angst gescherpte blik liggen hier twee mogelijkheden:

1) de kans ter ontkoming aan het oordeel gedurende veertig dagen;

2) de voltrekking van het oordeel, ná veertig dagen.

God laat aankondigen, wat te wachten staat. Waarom? Om de zielen angst aan te jagen? Ziet Hij zo graag dat de zielen van angst ineen krimpen?

Neen! God heeft geen lust aan de dood des goddelozen!

De voorzegging is bedoeld a l s l a a t s t e w a a r s c h u w i n g, als middel om te doen terug deinzen en te doen weerkeren van de weg, die reeds over enkele dagen in het verderf moest eindigen. De aankondiging van het oordeel is genadedaad!

Deze vorm van genade-betoon nog veertig dagen en Ninevé zal omgekeerd worden! kan zielen, die anders door alles heensliepen nog tot ontwaken brengen. En de vrees kan doen v l u c h t e n waar de liefde niet vermag te l o k k e n.

Ja, dit aanbod van genade, waarin we, oppervlakkig luisterende, haast geen genade kunnen opmerken, is zelfs nog een ruime genade-prediking: veertig d a g e n! Is dan veertig u r e n niet genoeg? Ja, kan men zich in veertig minuten niet bekeren? Kan men in veertig seconden niet bidden: o, God wees mij zondaar genadig! en zo met God in 't reine komen?

Hoe lang heeft God u al tijd gelaten tot bekering?

Wij dan, wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof.

Het oordeel is komende. De toorn Gods wordt openbaar. Wat aan die onzekere, maar gewis naderbij komende dag vooraf gaat, is een tijd van genade. Voor die omkeer, die overgave aan God, die zo weinig tijd eist, schonk Hij u zovéél maal veertig dagen! Gij behoeft niet te zeggen: wie weet? want ge weet heel zeker dat God u vergiffenis wil schenken. En toch . . . . aan de wie-weet hoeveel-maal-veertig dagen, komt een einde.

De Ninevieten geloofden. Ze kwamen van hun voetstuk af. De laatste veertig dagen van hun leven wilden ze dan in elk geval doorbrengen als boetelingen.

Ze riepen tot God: vers 8. En „wie weet!" Vers 9. Iemand, die in dringend gevaar verkeert zal gaan roepen, ook al hoort en ziet hij niemand. „Wie weet!"

En God zag: vers 10. God let er op wat de prediking van Zijn Woord bij ons uitwerkt. Als Hij berouw ziet, belijdenis van zonden hoort en merkt, dat gij zo „het bederf buiten uw leven zet", dan vergeeft en verlost Hij.

Ach Heer, ach wierd mijn ziel door
U gered!

. . . .

Toen hoorde God! . . . .
Hij is mijn liefde waardig!

L.

godsdienst die beweert alle dingen in het leven te kunnen verklaren, die beweert in staat te zijn op alle vragen een afdoend antwoord te geven en voor alle problemen een oplossing te hebben, die beweert de plannen en wegen Gods even duidelijk op het papier te kunnen zetten als de geograaf de wegen van ons land — in één woord: een godsdienst zonder mysterie en verborgenheden is even ondenkbaar als een godsdienst die louter bestaat uit mysterie. De schrijver van het boek Deuteronomium wist dit ook reeds en vandaar zijn scherpe tegenstelling: de verborgen dingen zijn voor den Heere, onzen God . . . maar de geopenbaarde dingen zijn voor ons en onze kinderen. Laat mij ditmaal iets mogen zeggen over de verborgen dingen Gods.

Wij mensen kunnen op velerlei wijze trachten deze verborgen dingen aan God te ontfutselen; we kunnen het doen door ons denken of peinzen, door ons smeken of bidden, door ons dreigen en afvallig worden — nimmer zal God Zijn geheimen aan ons prijs geven. Evenmin als God op Jacob's bede: „Geef toch Uwen Naam te kennen" Zijn Naam uitsprak — evenmin zal Hij op 's mensen bede: „Zeg ons toch Uw geheim en Uw reden" Zijn verborgenheden ons mededelen.

Er zijn vele verborgenheden Gods, doch we willen er slechts enkele noemen.

1. *De vele raadselen in 's mensen leven.*

De Bijbel spreekt ons er over! Daar is een man wiens naam was Job, en deze man werd achtervolgd door een reeks rampen, die hem al zijn goederen en kinderen afnamen en tot overmaat van al deze rampen werd hijzelf nog gegrepen door een vreeslijke ziekte. Waarom? Omdat de man zo door en door slecht was? Geenszins, juist vroom en godvrezend was hij! Maar waarom dan? Daar stond een toren van Siloam en deze toren viel eens als een kaartenhuis ineen, terwijl 18 mensen onder 't puin werden bedolven en gedood. Ah, zeggen de Joden, dat is een Godsoordeel over deze slechte lieden. Doch Jezus wijst Zijn volksgenoten terecht zeggende: „Meent gij dat deze schuldenaars zijn geweest boven alle mensen die in Jerusalem wonen? Ik zeg u, neen zij". Maar waarom dan juist deze achttien?

Eens passeerden de discipelen een blindgeboorne en bleven staan, vragende: „Rabbi, wie heeft er gezondigd, deze of zijn ouders dat hij blind geboren zoude worden?"

Jezus zeide: „Noch deze heeft gezondigd noch zijn ouders maar dit is geschied opdat de werken Gods in hem geopenbaard zouden worden". Waarom dan juist met deze man en op deze wijze? We behoeven echter niet in het verleden te tasten noch alleen in de Bijbel — we zien om ons heen en stellen de vragen: Waarom moet juist deze jonge man, die vol energie en idealen was en met een gulle lach de toekomst tegemoet trad, overvallen worden door deze vreeslijke ziekte? —

Waarom moet juist deze geliefde van de familiekring weggerukt worden, daar hij of zij zo node gemist kan worden? Waarom moest dat kleine kindje, dat als een frisse knop ontlook, zo spoedig weer vergaan en sterven?

Waarom . . . ja, waarom?

Wij wandelen als in raadselen. Overal om ons heen en ook in ons eigen leven zijn er die onbegrijpelijke gebeurtenissen. Zo was het vroeger, zo is het nu. Zo is het met rijk zowel als met arm, met jong en met oud. Zo is het de wereld door en de eeuwen door. Maar God legt geen rekenschap af van Zijn daden en Hij laat zich Zijn geheimen niet ontfutselen!

2. *De toekomst van een mens of natie.*

Wij mensen zijn altijd brandend nieuwsgierig naar de toekomst, wat het ons zal brengen en wat de afloop van verschillende dingen zal zijn. Zo zien wij dan ook Koning Saul in het middernachtelijk uur, in alle stilte en duisternis, vertrekken naar de geheimzinnige woning van de waarzegster te Endor om te weten te komen, hoe de uitslag van de strijd met de Filistijnen zal zijn. Door de eeuwen heen hebben waarzeggers en waarzegsters, sterrenwichelaars en kaartlegsters, evengoed als zij, die beweren de toekomst te kunnen voorspellen uit de lijnen in de handpalmen, of uit een glazen bol gretige cliënten gevonden, en ze vinden ze nog! De mens, geschapen als een denkend wezen, denkt en peinst en droomt over de toekomst: hij maakt zich illusies of maakt zich zorgen. Gaarne zou hij de sluier willen lichten, maar... de verborgen dingen zijn voor den Heere, onzen God. Twee geschiedenissen komen mij voor de geest. De eerste is aan de oever van de zee van Tiberias, kort na Jezus' opstanding. De Heiland heeft Petrus juist drie maal gevraagd of hij Hem waarlijk lief had. Op de drie bevestigende antwoorden van dezen discipel, die onzen Heiland zo onbezonnen drie maal had verloochend in de Rechterzaal, volgt de vergiffenis van onzen Meester in de vorm van een opdracht en taak.

„Weid Mijne lammeren". „Hoed Mijne schapen". „Weid Mijne schapen". Dan laat Jezus in algemene zin volgen, dat Petrus zijn leven voortaan niet meer naar eigen goedkeuring kan leven, maar dat anderen hem zouden gorden, en brengen waar hij niet wil. En plotseling komt Petrus' directe vraag, afgeschoten als een kanonschot en zo geheel in overeenstemming met zijn vurig karakter: „Heer, maar wat zal deze?" wijzende op den geliefden discipel van Jezus, Johannes. 's Heeren antwoord: „Indien Ik wil dat hij blijve, totdat Ik kom, wat gaat het u aan? Volg gij Mij", maakt duidelijk dat de toekomst ons verborgen zal blijven! Evenals Zijn antwoord op de gestelde vraag: „Heere, zult Gij in deze tijd aan Israël het koninkrijk wederom oprichten?" dit duidelijk doet uitkomen n.l.: „Het komt u niet toe te weten de tijden of gelegenheden die de Vader in Zijn eigene macht gesteld heeft".

O, hoe branden wij van nieuwsgierigheid en hoe trappelen we soms van ongeduld te weten hoe het zal gaan in ons eigen leven, wat wij nog zullen beleven of meemaken — hoe het zal gaan met ons land en volk en met deze zo armzalige wereld — hoe het zal aflopen met het Jodenprobleem. Wat dit laatste probleem betreft zien we tot onze grote verwondering, hoe sommigen met teksten uit de Bijbel — Gods Woord — ons aantonen dat alle Joden eerst naar hun eigen land, Palestina, terug moeten keren, alvorens het einde der wereld daar zal zijn, terwijl weer anderen, aan de hand van deze zelfde Bijbel — Gods Woord — pertinent weten en verzekeren. dat dit nimmer zal geschieden! En wat te denken van 's Heeren wederkomst? Velen hebben in 't verleden reeds datum, dag en uur vastgesteld, waarop Hij moest wederkeren — een rekensom gemaakt uit de Bijbel — en velen zullen dat nog wel doen in de toekomst. Een bewijs te meer, dat alle deze dingen „de verborgen dingen van God" zijn.

3. *Het leven na dit leven.*

Hangt er een sluier over vele gebeurtenissen in het leven en over de toekomst — er hangt een zwaar gordijn over het leven, dat nà dit leven zal komen. De Bijbel zegt ons er schijnbaar iets van. Lees b.v. 1 Cor. 15, waarin Paulus uitweidt over de opstanding uit de doden. Maar als hij zegt: „En daar zijn hemelse lichamen en daar zijn aardse lichamen, maar ene andere is de begeerlijkheid der hemelse en ene andere der aardse" dan moet gezegd, dat wij nog niet veel wijzer zijn want: wat een aards lichaam is weten wij, doch wat is dan dat hemelse?

Dàt juist zouden wij wel gaarne willen weten!

De Apostel Johannes heeft ons verteld over zijn visioen van het Nieuwe Jeruzalem. Maar hebt gij wel eens opgemerkt dat hij niet zegt: de stad is — doch: is gelijk als!

Blinkende . . . . gelijk kristal. Zijnde zuiver glas . . . . gelijk.

Gelijk doorschijnend glas. Daarmede wil hij tot uitdrukking brengen het onuitdrukkelijke. Immers: zó schoon was het alles, zo heerlijk en overweldigend, dat er geen dingen voor te vinden zijn hier op aarde om er een denkbeeld van te geven. Doch indien hij het toch doet, dan moet hij het vergelijken bij het schoonste op aarde. Voorwaar een povere vergelijking van zulk een heerlijk visioen!

Enkele dichtregels, over de woorden van dezen zelfden Johannes in zijn eerste brief 3 : 2, n.l.

„Wat wij eenmaal wezen zullen
Blijft verborgen tot den stond,
Die de wonderen zal onthullen,
Van het eeuwig vreeverbond.

spreken ons duidelijk over de „verborgen dingen Gods".

Wij zouden gaarne willen weten! Maar God laat zich Zijn geheimen niet ontfutselen: ze zijn en blijven voor onze ogen verborgen. God heeft het zo gewild en zoals God het gedacht heeft: zo is het goed.

Moge echter op deze bodem van de verborgenheid en mysterie Gods groeien en heerlijk bloeien de schone bloem van onze eer en eerbied, vrees en diep ontzag, onze aanbidding en huldiging ....

Apeldoorn. A. A. HARDENBERG.

UIT DE GEMEENTEN

ZANDBULTEN. Graag willen we een en ander meedelen uit onze arbeid en van de vele zegeningen ons geschonken.

Hadden we op Oudejaarsavond met blijdschap terug gezien op de zegeningen ons 1938 als Gemeente geschonken; de tweede Zondag in Januari mochten we samenkomen voor een doopdienst, waarin onze voorganger ons bepaalde bij 1 Petrus 2: 21. „Geroepen om het voorbeeld van Christus te volgen". Het eerste voorbeeld wat Christus gaf was, dat Hij zelf afdaalde zeggende: „Aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen".

Een broeder daalde af in het water en werd gedoopt. Een week later meldden zich opnieuw enkele doopcandidaten, zodat we Zondagmiddag 5 Febr. met een grote schare mensen samen kwamen, waaronder verschillende Gereformeerden en Hervormden; zelfs de gang en het platform werden ingenomen. Vol belangstelling werd geluisterd naar het woord van br. Wolters naar aanleiding van Luc. 6: 46—47. „Waarom noemt gij Mij Heere, Heere". Wij werden bepaald bij „horen" en „doen". Twee broeders en een zuster beleden ook door de doop Christus als Heere te bezitten.

Gods Geest was heerlijk in ons midden.

Nooit kan 't geloof te veel verwachten,
Des Heilands woorden zijn gewis.

Tj. SIPMA, Secr.

MUNTENDAM. Geliefde brs. en zrs. in onzen Heer en Heiland. Het is reeds geruime tijd geleden, dat ge iets van ons hebt gehoord. Laat ik dan beginnen met te zeggen, dat wij dankbaar zijn voor al hetgeen de Heer tot heden aan de Gemeente heeft gedaan, en nog doen wil. Want onze geachte Voorganger is Gode zij dank, wat betreft zijn ziekte, vooruit gaand. De Heere zij daarvoor geprezen. Laat onze bede zijn, dat hij weer volkomen hersteld mag worden. Wat de opkomst in de Gemeente aangaat, daar hebben wij niets over te klagen. Zondags worden de predikbeurten vervuld door Voorgangers van andere Gemeenten, die ook een woord van dank daarvoor toekomt. En voor de Zondagen, waarop wij geen spreker hebben, vinden wij in onzen br. ouderling een goede kracht. Deze week hadden wij onze evangelisatie-samenkomsten. Als sprekers waren tot ons overgekomen Ds. Jansma en Ds. Doornkamp. Het waren een paar goede, gezegende avonden. Wij geloven, dat het zaad dat gezaaid is, op 's Heeren tijd vrucht zal voortbrengen. Heden was het voor de Gemeente een blijde dag, want we mochten twee broeders door de doop opnemen. Ons kerkgebouw was dan ook geheel bezet met een aandachtig luisterende schare. Ds. Doornkamp was in ons midden, en wij werden bij deze doopgelegenheid bepaald bij Handelingen 16 : 33 en 34. Na deze doopsbediening schaarden wij ons om de dis des N. T. en werden de twee nieuwe leden bij monde van den ouderling hartelijk welkom geheten. Zo gaan wij dan blijmoedig voort, in 't vast vertrouwen op Zijn woord. Hoe moeilijk soms de weg ook zij, het eind zal zeker zalig zijn.

Met hartelijke br.groeten,
M. J. GROART, Secr.

VRIESCHELOO. Zondag 12 Febr. was voor de Gemeente weer een vreugdevolle dag. Wij hadden vier zusters in ons midden, die den Heer leerden kennen als hun Verlosser en Zaligmaker en de wens te kennen hadden gegeven om door de doop in de Gemeente te worden opgenomen. Met velen waren wij samen gekomen, om getuige te zijn van deze heilige handeling. Ons ruime kerkgebouw was tot in alle hoeken bezet. Onze geliefde br. Voorganger bepaalde de aanwezigen bij Filippus en de Kamerling uit Handelingen 8: 36—38. Na een ernstige prediking over dit Schriftgedeelte werden de doopcandidaten enkele vragen gesteld. Hierna werden zij aan God opgedragen en daalden allen af in het water. Na de dienst bleef de Gemeente in groot getal bijeen, om voor het eerst met onze jonge leden de dood des Heeren te gedenken. Ik ben niet bij machte om op papier weer te geven, hoe goed wij het met elkander hadden.

God zegene! al onze mede-verbondenen in en buiten ons vaderland.

Uw br. in Chr.
H. BL.

CORRESPONDENTIE

Aan den broeder, die mij De Nederlander voor een deel zond, deel ik mede, dat genoemd berichtje reeds in De Christen van 3 Febr. j.l. geplaatst werd, door mij van een kanttekening voorzien. In elk geval dank voor de opmerkzaamheid.

Br. D. te U. Kom wel eens op uw schrijven terug.

Br. R. te A. Zal uw brief overdenken en er t. z. t. op terug komen.

E.-R.

ZONNEWENDE.

**Een blomken heb ik staan, nabij
me, in de oude boekenzale,
dat altijd naar den dag toe, keert
zijn' blaârkens altemale:
het wenden mag ik zus of zoo,
dat ik begere volgt het noo,
en 't zoekt, weerom naar mij gericht,
nog altijd liever 't zonnelicht!**

Och, ware ik als dat blomken is,
in al mijn doen en laten,
mijn zorgen, mijn bekommernis,
in huis en achter straten:
't zij wat men doet en niet en doet,
't zij wat ik immer lijden moet
naar u, met herte en ziel, gericht,
o alverzettend zonnelicht!

't Is duister nu en zwaar, te mets,[1])
omtrent mij: oude kwalen
en nieuwe, doen, van zielgekwets,
mij moe zijn, menigmalen,
tot dat, o God, naar U gewend,
mijn' duisterheid den dag erkent,
en ziende U, met mijne oogen dicht,
ik asem hale, in 't zonnelicht.

GUIDO GEZELLE.

[1]) soms.

MEDEDELINGEN

Niet voor allen

is deze oproep bedoeld. De C.I.Z. verzoekt de gemeenten, die menen voor Uniesubsidie in aanmerking te mogen komen, dat aan de secretaris dezer commissie mede te delen. Hij stuurt dan omgaand een vragenlijst, die hij gaarne, ook zo spoedig mogelijk beantwoord weer ontvangt. De Unie wil graag gemeenten met veel toekomst en weinig geld met raad en daad terzijde staan.

HUIZINGA,
Secr. C.I.Z.
Leeuwarden, Achter de Hoven 105.

In dank ontvangen voor de Zending van

Zusterhulp te Workum
voor de Congo Zending f 3.—
Holl. Bapt. Gem. te Paterson, Amerika
voor de Congo Zending f 18.18
Bapt. Gem. te den Haag—Oost
zonder nadere bestemming f 25.—
Bapt. Gem. te den Haag
voor de Congo Zending f 50.—
voor de Bethel Zending van Zendeling Rozenburg in Polen f 15.—
v. d. Zending in Suriname f 15.—
Bapt. Gem. te Treebeek
voor de Congo Zending f 19.60
Bapt. Z.-sch. Middenweg te Muntendam
voor de Congo Zending f 5.10
Bapt. Gem. te Nieuw Weerdinge
voor de Congo Zending f 40.—

Postrekening no. 275770.
H. KONING,
Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

WEEKKALENDER

Kracht naar kruis.

De mens lijdt dikwijls 't meest door 't lijden dat hij vreest, doch nimmer op komt dagen; zo heeft hij meer te dragen dan God te dragen geeft. Of de woorden van dat versje precies zo luiden, als hier gegeven, weet ik niet, maar dat is toch de inhoud van een vermaning op rijm, die men gedurig op de wand hier en daar kan lezen. En ik lees het graag, omdat je er ja op moet zeggen en juist dat ja rustig maakt. Ook onze Heiland is niet zo maar de kruisweg opgegaan; Hij heeft eerst menige sterking ontvangen, om zo in staat te zijn die weg te aanvaarden. Wij vragen van onze kinderen niet het onmogelijke. Wij vragen van hen wel eens iets, wat hun zelf onmogelijk schijnt en wij doen dat opdat zij zullen ontdekken, dat zij tot grotere dingen in staat zijn, dan zij zelve wisten. God vraagt van ons niet het onmogelijke, maar wel eens leidt Hij op een weg, die, bij wijze van spreken, het onderste uit de kan haalt. Daarover mag men in het ogenblik van beproeving bedroefd zijn, de uitkomsten zijn rijk en maken rijk. Wij weten, dat alle dingen medewerken ten goede. En dat Hij kracht naar kruis geeft.

Zondag 19 Febr. Matth. 16: 1—12. De ongelovige wil zich alleen door tekenen laten overweldigen. Daardoor wordt geen mens een gelovige, maar een overweldigde. Geloven betekent altijd nog: niet zien en toch aannemen, vertrouwen, blindelings zich verlaten. Niets is vreselijker dan aangestoken te zijn door de geest van tegenspraak en twijfel, alles metelkaar terug te voeren op onwil. Het nooit genoeg hebben aan de openbaringen Gods en altijd weer nog meer willen zien en horen, is fataal voor de persoon zelve en gevaarlijk voor allen, die omgang met zulke ontevredene, onwillige vragers hebben. Geloof vraagt de Heer.

Maandag 20 Febr. Matth. 16: 13—20. De paus is dood en een nieuwe opvolger van Petrus moet gekozen worden. Wij geloven niet in Petrus. Zeker, hij had een openbaring van God, maar was evenzeer een werktuig in des Bozen hand. Niet op Petrus, maar op de belijdenis, dat Jezus Gods Zoon is, wordt de gemeente gebouwd. De poorten der hel, plaatsen van uiterste macht, zullen de gemeente echter niet kunnen vernietigen. Binden en ontbinden, niet de macht van Petrus alleen, maar van al de discipelen, zegt mij, dat de discipelen hun autoriteit aan den Heer ontlenen, die hen verzekeren zal, wanneer iemand verzekering gedaan kan worden, dat God vergeven heeft, of niet.

Dinsdag 21 Febr. Matth. 16: 21—28. Die sta, zie toe dat hij niet valle. Die het leven vinden wil, ontdekken wil, bedenke dat in het afstand doen het bezitnemen verborgen ligt. Het leven vinden is meer dan geld, gezondheid, genot. Smaakt gij het leven reeds?

Woensdag 22 Febr. Matth. 17: 1-13. Dat is het leven, dat wij den Zoon kennen en door den Zoon God. Jezus is zes dagen terug in Zijn bewustzijn versterkt door Petrus' woord. Nu komen boden van de hemel, die wel van het aanstaand lijden spreken, maar tegelijk troost betekenen, daar zij toch van God gezonden worden. Wet en profeten komen en gaan, het evangelie is ons gebleven. Zij zagen niemand dan Jezus alleen. Deze spreekt weer van Zijn weg.

Donderdag 23 Febr. Matth. 17: 14-23 Uit de glorie van de hemel teruggekeerd, gelijk een Mozes van de Sinaï, staat Jezus oog in oog met de ellende van het menselijk geslacht. Lichamelijk leed, zieleleed, geestelijk onvermogen. Het zal Hem veel kosten den mens weer tot het beeld Gods te herscheppen. Opnieuw gaat Jezus van de weg spreken, die zich voor Hem uitstrekt en aan het eind waarvan het kruis oprijst. Er is geen andere weg. Zij zullen 't na dezen verstaan.

Vrijdag 24 Febr. Matth. 17: 24-18: 6. Jezus geeft duidelijk te kennen, dat belasting te betalen eigenlijk een verloochening van Zijn Zoonschap inhield, maar Hij wilde den man niet ergeren, die Jezus toch niet kon verstaan en daarom gaat Petrus dit doen in opdracht van Jezus. De discipelen zijn een beetje geprikkeld: voor mij en u. Direct daarop vragen ze, wie toch de meeste wel mag zijn. Waarop Jezus in goede woorden zegt, dat eenvoudigen van hart, bescheiden dienaars inkomen. Hij waarschuwt ieder, die deze bescheiden dienaars zou willen bespotten.

Zaterdag 25 Febr. Matth. 18: 7—17. Men zorge nooit een steen des aanstoots te worden, zo, dat anderen struikelen en niet weer opstaan. Natuurlijk helpt het niet om een hand af te hakken of oog uit te rukken. De zonde zit dieper, in het hart. Jezus wil dat we radicaal zijn en onszelf niet al te teerhartig aanpakken. Hoe licht ergert men eenvoudige zielen, die toch niet verloren mogen gaan. De Herder ging er voor op reis ze te vinden. Beheers uzelf, opdat niemand door u ten val kome. HUIZINGA.

Zondagsschoolconferentie 25 Febr. 3.30—7.30 uur te Stadskanaal.

Leider Ds. Louw.

1. Opening door den leider.
2. Inl. over: „Het tweeledig karakter van de Zondagsschool: Onderwijs en Zielszorg" door Ds. Weenink.
   Bespreking.
3. Toespraak over: „Het kind zonder Bijbel", door den heer J. Scholte van Winschoten.
4. Financiëel verslag.
   Pauze.
5. Inl. over: „Hoe verkondigen we Christus in de O.T. geschiedenissen, geillustreerd door enkele voorbeelden", door Ds. Hornstra.
   Bespreking.
6. Slotwoord over: „Blijdschap in den Heer", door den heer P. Smit van Musselkanaal.
7. Bidstond.

Namens het Z. C.
S. J. AEILKEMA, Secr.esse.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 24 Februari 1939 | No. 2563 | 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.–

AAN ZEER STILLE WATEREN

BEDE OM EEN CONCLUSIE.

Doch zo het kwaad is in uwe ogen den Heere te dienen .... kiest u heden wien gij (dan) dienen zult: de goden welke uw vaders .... gediend hebben of de goden der Amorieten .... Maar aangaande mij en mijn huis, wij zullen den Heere dienen.
Jozua 24 : 15.

Uit deze woorden blijkt een sterk verantwoordelijkheidsbesef.

Aan dit gevoel van verantwoordelijkheid voor Israëls heil, paarde zich een sterk besef van onafhankelijkheid.

Israël moest nog kiezen, maar Jozua's besluit stond al vast; onafhankelijk van wat de anderen zouden doen, zou hij met zijn huis den Heere dienen.

Jozua zeide dit om de meest krachtige invloed op Israël uit te oefenen. Zo hoopte hij hen tot dezélfde keus te kunnen bewegen.

Er ligt een zekere ironie in Jozua's oproep: „zo het kwaad is in uwe ogen den Heere te dienen . . . . " Wat dan? Welnu — zegt hij — overweegt goed, wat u dán nog slechts ter keuze overblijft! Lijkt de dienst des Heeren u kwaad, dan is de keus nog slechts tussen de goden uwer voorouders en de goden der u omringende volken.

Belangrijk woord!

Wilt ge den Heere niet dienen; lijkt de dienst des Heeren u kwaad, dan.... zullen andere goden over u heersen! Hetzij de macht van het zondige verleden (1 Petr. 1 : 18) of de macht der omgeving.

Er zijn mensen die lijden aan een ernstige fout: zij kunnen geen „neen" zeggen. — Ge kent de geschiedenis van Koning Achab. Zijn geschiedenis verliep droevig. Hij bracht én over zichzelf én over zijn nageslacht grote ellende. Hij oefende een ondermijnende invloed op Israël uit. — Hoe kwam dat? Wilde hij het verkeerde? Neen. Liever had hij anders gedaan en God gediend, maar hij was een man, die geen „neen" kon zeggen. Zijn omgeving, zijn raadgeefster, de wereld overheersten en verdierven hem. Hij leefde en stierf in onvrede omdat hij één ding niet kon: hij kon geen „neen" zeggen. Wie niet „neen" kan zeggen, kan niet verlost worden. Achab wist dat zijn leven niet goed was; hij wist, dat in hem en over hem de duivel regeerde, maar breken, „neen" zeggen, dát kon hij niet en zo ging hij verloren.

De tekst is een afscheidswoord.

Achter dit moment lag een leven in Gods genade. Hij had hen opgezocht, verlost, geleid en dat ondanks alles, vooral ondanks hun eigen grote zonden. Daarop komt de opwekking: „En nu, vreest den Heere en dient Hem in oprechtheid en waarheid".

Eerst Gods heilsdaden.

Dan de prediking daarvan. En dán de bede: „en nu . . . . "

Gij kúnt kiezen. Gij beschikt over alle gegevens, die voor een keus nodig zijn. Een keuze onderstelt vergelijking, overleg en dan de beslissing.

Wie durft te zeggen: Neen, wereld, 'k ben uw schijnschoon moe!?

Arme Achabszielen! die geen conclusie durven trekken!

Jozua's besluit was genomen, in de eenzaamheid voor Gods aangezicht. Hij maakte zijn besluit bekend, vóór nog een ander iets gezegd had, bereid om, zo nodig, alleen te staan in Vrede met God.

Wat zal uw leven zijn: een Achabshel of een Jozua's vrede? Een Achabsvloek of een Jozua's zegen?

God dienen en Hem vrezen is, zich onder Christus stellen en Hem volgen.

Zullen we den Heere kunnen dienen?

Neen! tenzij wij beginnen met in Hem te geloven en ons aan Hem over te geven. Dan kan het door de kracht, die Hij verleent.

De verlossing gaat aan de dienst vooraf.

„En nu . . . . kiest u heden . . . !"
De beslissing valle!
Trekt conclusie!
Aanvaardt de consekwentie.

L.

Door een abuis mijnerzijds is de plaatsing van het reisverhaal van mijn zuster een week vertraagd.

K. REILING.

MET ONZE ZENDELINGE OP REIS.

De tweede dag.

Gemeentevorming in Afrika.

Dinsdagmorgen, 10 Januari, gaan we nog eerst op de boot ontbijten, Lokamba was niet te Yafunga. Ondertussen waren er enigen van Yaosayo gekomen om onze bagage te dragen. Alles werd weer ingepakt en tegen 8 uur gingen we de reis aanvaarden. We hadden het plan om in Lolo een samenkomst te houden, maar men vertelde ons, daar niet op gerekend te hebben en nu waren er te weinig mensen aanwezig. Even onderweg deze en gene een hand geven en hier en daar een paar woorden wisselen en dan weer verder. We hadden slechts 9 K.M. te lopen, dus was de afstand niet zo groot naar Yaosayo.

Te Yaosayo wachtte men al op ons. Met gezang werden we welkom geheten, daarna begaven we ons in de schoolkerk. Deze was voor de gelegenheid versierd. Hier werd opnieuw gezongen en God gedankt voor onze behouden aankomst. Toen ik er juist over zat te denken, wat nu eerst gedaan moest worden, zei de opziener der gemeente: „dit is om u allen welkom te heten. Nu is het eerst tijd om te gaan zitten en eten en vanmiddag begint het werk." Dus gingen we maar eerst aan het uitpakken. Het kampbed werd uitgepakt en opgesteld, een vuur was al aangemaakt en dus wat water gekookt en een maaltijd bereid.

Spoedig na het eten begint het werk. Eerst gaan we spreken over de gemeenteleden. Er was iemand, die afgedwaald was en nu terug wenste te keren. Er zijn velen, die gedoopt wensen te worden en over hen gaan we spreken. De meesten zijn vrouwen. Een ervan is de vrouw van den opziener der gemeente. Nu moet met allen gesproken worden. Velen van deze oudere vrouwen hebben heel weinig kennis. Maar zij wensen zich te scharen bij het volk van God. Zalig worden, het eeuwige leven bezitten, Jezus

volgen, die voor ons gestorven is, dat is hun wens. Enkelen meenden we te moeten afwijzen. In die gevallen vroeg ik iemand die kan lezen om dagelijks met die vrouw een gedeelte in de bijbel te lezen en het te verklaren. Het was soms heel moeilijk om een beslissing te nemen.

Daar was een oude vrouw (misschien niet veel ouder dan ik ben, maar zij leek oud) die mij vertelde, dat haar dochter gestorven was. Zij wilde Jezus volgen, want zij wilde ook komen, waar haar dochter was. Zij vertelde van een droom, waarin haar dochter haar had geroepen. Ik kan niet dezelfde woorden weergeven en ook kon ik niet alles verstaan, want vooral de oudere mensen gebruiken vele woorden, die wij niet kennen. Daarbij is de Foma-taal wel Lokele, maar toch enigszins anders. De onderwijzer, die met mij naar haar luisterde verwonderde zich over haar antwoorden en gaf een goed getuigenis van haar. Hij vertelde van de grote verandering, die er gekomen was in het leven van die vrouw. Toch kon zij heel weinig over Jezus vertellen. Zij wist niet wat Hij gedaan had. Maar zij wist, dat Hij voor ons gestorven is. Wie zal dan het water weren, dat deze niet gedoopt zou worden? Ik kon haar niet afwijzen.

Toch was het in zekere zin aangenamer, om met jongere vrouwen te spreken die, voor dat zij in het huwelijk traden een tijdlang naar school gingen. De meesten hadden niet geleerd om te lezen, maar door het onderwijs, wisten ze toch beter vragen te beantwoorden en iets over Jezus te vertellen. Later kwam Lokamba en hij hielp me ook, om met de jongens te spreken. Samen lieten we 12 vrouwen en 4 jongens tot de doop toe. Waarschijnlijk worden ze de eerste Zondag in Febr. gedoopt.

Misschien zult u zeggen: Wat prachtig mooi werk. Ik vind het verbazend vermoeiend. Als men met enigen gesproken heeft en geprobeerd heeft, zich te verplaatsen in het leven van die verschillende mensen en hoe men hen het beste kan vooruit helpen, dan schijnt dat al mijn kracht weg te nemen. Toch is het ook weer heerlijk werk. De opziener daar en de onderwijzers, zijn mensen met heel weinig kennis. Hoe is het mogelijk dat het werk zich uitbreidt onder zulke omstandigheden. Daar wordt het zo duidelijk, dat het Gods werk is.

Woensdagmorgen begon het schoolexamen. De nieuwe schoolkerk was goed gevuld. Na de opening en een korte toespraak gingen de oudere mensen, die drukke bezigheden hadden, weer aan hun werk. Het onderwijs was niet zo heel goed geweest, want bijna al de tijd was gebruikt om de nieuwe schoolkerk te bouwen. Enkele leerlingen wilden niet komen, want het was maar steeds werken in school en geen tijd om te leren. Toch was er vooruitgang en nu het bouwen is afgelopen, hebben we goede hoop voor het volgende jaar. Ook waren er vorderingen in schrijven en rekenen. Ze hadden ook kamers voor meisjesgebouwd.

Over het algemeen laat de morele en zedelijke toestand veel te wensen over onder de Foma's. Ook hebben vele ouders er niets op tegen, om hun dochters uit te huwelijken aan oudere mannen met één of meer vrouwen. Daarom zoeken de meisjes bescherming. Als ze dadelijk bij school wonen, kunnen ze overdag wel naar huis gaan en een maaltijd meenemen of iets meenemen, wat ze kunnen bereiden. Maar voor het duister is gaan ze weer naar hun kamers.

Dit is hier te Yaosayo iets nieuws, maar te Yasendo hebben ze dat al enige jaren gedaan. We bezagen de nieuwe kamers en spraken ook met de meisjes. Toen werd het weer avond. Nog was er zoveel te bespreken en te regelen. Daar was een kleine jongen, die graag in het internaat te Yakusu wil komen. Ze hebben nog het een en ander nodig voor hun nieuw gebouw.

Daar ik over vele dingen niet kan beslissen schrijf ik maar zoveel mogelijk in een boek, om toch maar niets te vergeten. Maar eindelijk wordt het dan toch tijd om te gaan slapen. Waar of ik wel ging slapen vraagt u misschien? Nu, ik had twee kamers in het huis van den opziener. De ene werd gebruikt als woonkamer en de andere als slaapkamer. Ik weet wel, dat ik eens een opmerking hoorde over de kamers van onze meisjes. Die kamers werden toen bij schaaphokken vergeleken. Nu als men die vergelijking maakt, dan weet ik niet, hoe ik de kamers moet noemen, die ik voor mijn gebruik had. De slaapkamer had een raam ruim een vierkante voet groot. Gelukkig was er geen deur tussen die kamer en de woonkamer. De woonkamer had geen ramen, maar wel twee deuren. Op die manier kregen we toch wat frisse lucht naar binnen. Een kampbed is betrekkelijk smal, maar toch weer breed genoeg. Dat werd neergezet en dan bleef er nog ruim een meter ruimte over in de breedte en ook zoiets in de lengte. Ik had zelf geen tafel meegenomen. Dus moest de waskom maar op een koffer. Dat gaat heel goed, maar iedere keer als men iets nodig heeft uit de koffer, moet alles wat er op is, op een andere plaats gelegd worden. Welke vloerbedekking vraagt u? O, vrij goed, hard gestampte aarde. Muren van modder en een dak van bladeren of zoiets en geen zolder. Neen, geen vloermatten, geen gordijnen, dus alles zo eenvoudig mogelijk. Toch heb ik die beide nachten heel goed geslapen.

Donderdagmorgen eerst het ontbijt gereed maken. Ondertussen begon ik reeds te pakken. Na het ontbijt moest het laatste nog ingepakt worden en dan op reis Yalanga.

G. R.

III

DE GEOPENBAARDE DINGEN GODS.

De geopenbaarde dingen zijn voor ons en voor onze kinderen tot in eeuwigheid.

Deut. 29 : 29b.

Zijn er aan de ene kant dingen, die God voor ons verborgen houdt of anders gezegd: vinden wij mysterie in onze godsdienst — aan de andere kant zijn dan ook de geopenbaarde dingen.

Inderdaad, vele, zéér vele dingen heeft God ons duidelijk gemaakt en verklaard zodat niemand verloren behoeft te gaan door gebrek aan Godskennis, maar ieder door Zijn openbaring behouden kan worden en het eeuwige leven ontvangen. Heeft God voor Jacob bij de oever van de rivier Jabbok, Zijn Naam verzwegen: Zijn zegen heeft Hij gegeven! En nu een persoonlijke vraag:

Wat hebben wij arme mensen het meest van node, Zijn Naam te weten of Zijn zegen te ontvangen, Zijn Wijsheid of Zijn Genade? Is het niet Zijn Ontferming en Genade?

Er zijn ons té vele dingen geopenbaard om ze alle op te noemen doch laat ons enkele van de voornaamste even aanduiden. Onze tekst verschaft ons het eerste door er op te wijzen:

1. *God en Gods Wetten moeten worden geëerbiedigd.*

Zij zijn heengegaan, zegt de schrijver dezes boeks van zijn eigen volk Israël, en zij hebben andere goden gediend en zich voor die gebogen, goden die hen niet gekend hadden *en geen van welke* hen iets medegedeeld had: daarom is de toorn des Heeren ontstoken tegen dit land. Deutr. 29 : 26. Een duidelijker taal kan niet geschreven worden en een duidelijker historie niet gegeven. Telkens als de Joden den enigen, waarachtigen God verlieten om zich in te laten met vreemde, machteloze, van hout of goud gemaakte goden, is het hun slecht vergaan! Niet dat God vreugde schiep of schept in kastijding: maar omdat de Heere het nodig acht! De chirurg grijpt naar het mes om het leven van de patiënt te redden; God grijpt naar tuchtmiddelen om Zijn volk te onderwijzen. En door de loop der eeuwen heen heeft men bij elke natie dit wonder weer kunnen aanschouwen: als een volk den waren God in de hemel de rug toekeert om eigen gemaakte goden te aanbidden, volgt de straf en tenslotte: de ondergang.

Dit is een Godsopenbaring in de geschiedenis.

Niet minder streng is het gesteld met Gods wetten. Zij zijn niet ingesteld, opdat de mens ze in zijn halsstarrigheid of vermetelheid zou schenden maar opdat hij ze zou gehoorzamen en leven! Die gehoorzaam is, zal vergeleken worden bij een wijs en verstandig mens die zijn huis op een rots bouwt, die de wetten schendt zal vergeleken worden bij een onvoorzichtige die zijn huis *op drijfzand* bouwt. Lees de verschillende levensbeschrijvingen en ge zult zien hoe waar dit woord is. Een opmerking echter! Vertaal het woordje „Leven" niet met aards succes, want wereldse grootheid en glorie is van korte duur en verdwijnt geheel, zo al niet vóór de dood dan toch mèt de dood, doch vertaal het woordje „Leven" met innerlijke, geestelijke rijkdom en gelukzaligheid.

Gods wetten! Ik denk aan de wetten die aan de natuur ten grondslag liggen, b.v. de wet van de aantrekkingskracht der aarde. Ik stel me ook iemand voor die,

misschien wel in het geheim, zonder dat iemand het weet of merkt, deze wet wil schenden. In het duister van het middernachtelijk uur klimt hij op het dak van een hoog huis, loopt naar de rand en stapt er af! Ik behoef u niet te zeggen wat er gebeurt, maar gij weet evengoed als ik dat de „wet" niet geschonden is maar de betrokken „persoon"! Het axioma, de grondstelling luidt: „Wij mensen breken de wetten niet, wij worden door de wetten verbroken". Zo in het rijk der natuur, zo ook in het rijk van de geest. Er zijn wetten, die opereren in het zieleleven en al mogen ze, Goddank, niet zo meedogenloos snel werken, als de wet der aantrekkingskracht, die onmiddellijk het onheil brengt, ze werken toch! Gods molens mogen langzaam werken: maar werken doen ze! Ook heimelijk kan de mens ze niet verbreken! Dat is de Godsopenbaring in het menselijk leven.

2. *God leidt het leven van mens en volken.*

Wij mogen al onwetend zijn met betrekking tot onze aardse toekomst, maar van één ding zijn wij verzekerd: God leidt! Slaan wij aandachtig de loopbaan van het Israëlitische volk gade in hun verdrukking in Egypte, in hun wonderlijke verlossing, hun omdoling in de woestijn, hun leven in Palestina en hun verdere levensloop tot nu toe, dan worden wij toch stil van de wonderlijke leiding Gods. Wat God met Zijn uitverkoren Volk nog voornemens is te doen, in welke wegen Hij hun nog zal laten treden en waartoe, is ons onbekend: maar dat Hij Zijn doel door alles heen zal verwezenlijken staat vast! En hoe heeft God ook ons volk en natie geleid! Stond niet in de tijd van dreigende ondergang door de verpletterende macht van Spanje een Prins Willem van Oranje aan het roer van het staatsschip der Zeven Provinciën: door God daar geplaatst om Nederland te bevrijden! En is ons klein landje niet groot geworden in die dingen, waarin een kleine natie groot kàn worden! God heeft ons duidelijk geopenbaard de leiding der volkerenen de ganse mensheid in Zijn handen te hebben.

En de mens dan? Wij kunnen ons misschien voorstellen dat God de mensheid in haar geheel regeert, maar hoe moeten wij ons dat indenken betreffende een enkel individu? Precies zo. Onze alwetende Vader ziet een volk, maar ook een mens! Hij bestuurt het lot van een volk en leidt het leven van een mens! Hij is een God van Abraham, Isaäk en Jacob d.w.z. de God van den enkeling. Niemand ontsnapt aan Zijn alziend oog: gij niet en ik ook niet. Het mooist vind ik de leiding Gods uitkomen in het leven van Jozef; hoe schoon, hoe ontroerend schoon is dat leven geweest in de handen van den Almachtige, Die vorsten onttroont en den eenvoudigen, godvruchtigen Jozef tot onderkoning maakt. Ja, Gods wegen mogen wonderlijk mooi zijn, of Zijn wegen mogen wonderlijk moeilijk zijn zoals wij dat zien bij Job en den jongeman met zijn slepende ziekte en de beproefde ouders die hun pas ontvangen schat weer moesten afstaan — maar dat Hij ons leidt en met alles Zijn wijze bedoelingen heeft, behoort tot de geopenbaarde dingen, die voor ons zijn en onze kinderen!

„Al den weg leidt mij mijn Heiland
Wat verlangt mijn ziel dan meer...."

3. *Gods Liefde.*

De grootste en voornaamste aller openbaringen op de meest ontroerende wijze ons geschonken is de openbaring van Gods zoekende, zichzelf opofferende en eeuwige Liefde. Moet ik hier veel over zeggen? Waar moet ik dan beginnen en waar eindigen? En hoe moet ik u Zijn Liefde tekenen? Ik zal het niet trachten te doen, want waar het voor de evangelisten al moeilijk was om Gods Liefde in Christus in woorden uit te drukken, daar zou het mij in 't geheel niet gelukken! Twee schilderijen plaats ik voor uw ogen: de voetwassing der discipelen door onzen Heiland in Joh. 13 en Zijn kruisiging op Golgotha in Lucas 23 en twee uitspraken van onzen Heer n.l.:

„Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt; *gelijk Ik u liefgehad heb*, dat gij ook elkander liefhebt".
Hieraan zullen zij allen bekennen dat gij Mijn discipelen zijt, zo gij liefde hebt onder elkander. Joh. 13:34, 35.

en:

Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. Lucas 23:34.

Heerlijker en tederder openbaring van Gods liefde is niet te verkrijgen. In Christus en in Zijn liefde is ons Leven!

En de toekomst dan, het leven na dit leven? — Luister:

„Uw hart worde niet ontroerd. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen. Ik ga heen om U plaats te bereiden."

en:

„En God zal alle tranen van hun ogen afwissen en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn, want de eerste dingen zijn weggegaan."

Dit is Gods openbaring aan Zijn kinderen — en het is ons voldoende. Beginnen wij het lied in mineur:

„Wat wij eenmaal wezen zullen
Blijft verborgen tot dien stond . . ."

wij eindigen het in majeur:

„Want wij *weten* als Gods Zoon
Is verschenen op Zijn troon
Zullen w' als de Zijnen prijken
Hem aanschouwen, Hem gelijken!

God moge Zijn geheimen strikt bewaren: Zijn openbaringen zijn mij genoeg tot mijn zaligheid. Hij moge Zijn Naam verzwijgen: Zijn Zegen schenkt Hij mij.

„O diepten des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorgrondelijk zijn Zijn oordelen en onnaspeurlijk Zijn wegen! Want uit Hem en door Hem en tot Hem Zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid!"

Bloeie op de grond der mysterie Gods onze schone roos der aanbidding, op de grond der openbaring Gods bloeie onze welriekende bloem der gehoorzaamheid en eeuwige dank!

Apeldoorn. A. A. HARDENBERG.

EEN SEMINARIUM-AVOND.

Sedert de aansluiting der Elim-Gemeenten aan de Bond der Duitse Baptisten is groot-Hamburg een tweetal Gemeenten rijker geworden. Het valt de objectieve buitenstaander op, dat deze vroegere E. Gemeenten met hun bijzondere, eenvoudige prediking, hetgeen de Duitsers als „volkstumlich" plegen aan te duiden, een opgewekt geestelijk leven bezitten.

Maar daardoor is het probleem, waarmede vele Gemeenten in deze millioenenstad te kampen hebben, niet verminderd, integendeel, juist verzwaard, n.l. het probleem van het kerkbezoek. De meeste leden der Gemeenten wonen op grote afstand van hun kerk. Daardoor worden de diensten slecht bezocht. Om een concreet geval te noemen: in de Boehmkenstrasse, de alleroudste Gemeente van Duitsland, waar Lic. theol. Stahl predikant is, komen in het ruime kerkgebouw, dat gemakkelijk een achthonderd bezoekers vatten kan, slechts een kleine 100—150 mensen de dienst bezoeken. En zo gaat het eveneens met vele andere Gemeenten. Wat is er tegen te doen? Reorganisatie der Gemeenten? De stad in districten verdelen en de leden naar de meest nabijzijnde Gemeente verwijzen? Deze poging is reeds gedaan, maar mislukt. De leden bleven liever eigen Gemeente getrouw en de voorkeur aan een bepaalde predikant sprak ook nog een geducht woordje mee. Het probleem bleef, zoals het was: onopgelost.

Om deze vroegere E. Gemeenten des te spoediger in Bapt. sfeer te acclimatiseren en het versmeltingsproces te versnellen, werd het koor van ons seminarium uitgenodigd, om op een Zondagavond in een bijzondere dienst te willen zingen. Aldus besloten en gedaan. In het najaar werd de eerste uitvoering gehouden, welke beoordeeld naar de ontvangst der Gemeente, een rijk gewin met zich meebracht. De zang werd telkenmale onderbroken door getuigenissen van collega's, die in korte, frisse, pakkende wijze hun hart eens luchtten.

Op de eerste Zondag der maand Februari trad het koor van de school ten tweedenmale op. Thans in de andere Gemeente. Ook deze avond is gezegend verlopen. Het ligt in mijn bedoeling u meer een beschrijving te geven van deze avond, zodat u zich enigszins kunt indenken, hoe eigenlijk zulk een bijeenkomst verloopt. Een weinig fantasie uwerzijds kan hier beslist geen kwaad!

Stel voor, een grote, brede zaal, die ongeveer een 750 zitplaatsen bevat, en geheel tot op de laatste plaats bezet is. Allen zonder uitzondering: kleine luiden. De enigste intellectueel der Gemeente is een onderwijzer! Rijke, gespannen verwachting leest ge van vele gezichten af. Gezichten, waarop menige trek getuigt van armoede, zorg en van de harde, wrede strijd om het dagelijks brood. Op het grote, brede podium stond ons koor opgesteld, ter sterkte van 35 man. Naast ons het gemengde koor der Gemeente. Een tachtigtal! Voorts nog, naast hen een blaas-orkestje. Deze laatsten dienden om het gemeenschappelijk gezang te begeleiden.

Statistiek der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland op 1 Januari 1939

PLAATSNAAM der GEMEENTE	Geïnstitueerd in:	ADRES van KERK of LOKAAL	Aantal Zitplaatsen	VOORGANGER of OUDERLING	SECRETARIS	PENNINGMEESTER	LEDEN 1 Januari 1938	LEDEN 1 Januari 1939	TOENAME Doop	TOENAME Attestatie	TOENAME Wederopname	AFNAME Overleden	AFNAME Attestatie	AFNAME Onttrokken	AFNAME Uitgesloten	VERENIGINGEN Jongelieden	Jongelingen	Jongedochters	Knapen	Meisjes	Zusterhulp	Tractaat of Zending	Zang	Muziek	Catechisanten	ZONDAGSSCHOLEN Aantal	Personeel	Leerlingen	OPMERKINGEN
1 Almelo	1933	Geraniumstraat 45	180	Consulent: K. Reiling, Hengelo (O.)	H. J. Holterman, Wierdenschestr. 100	H. J. Reuvekam ekenhuisstr. 23	96	100	7	2		1	1	2	1	35		20			15		20			1	2	35	
2 Amsterdam	1866	Kerkstraat 204	150	B. Planting, Tolstr. 117II, A'dam—Z.	W. Veenstra, Smitstr. 28III, [A'dam—O.	H. P. Groos, B anstr. 21 b, [A'dam—Z.	166	176	7	15		2	10			45		13			54	30	25		17	2	9	80	
Kerkschip „Salem"		Ranonkelkade	104																										
3 Apeldoorn	1916	Hoogakkerlaan 50	100	A. A. Hardenberg, A. Paulownal. 25	K. A. v. Beek, Mr. v. Hasseltlaan 67	T. Hofkamp, Ri kstr. 5	71	72	2	5		2	3	1		18				9	14		20			1	4	25	
4 Arnhem	1931	Tuinstr. 16	120		F. Albertsma, Karel v. Gelderstr. 87	H. Kip, Zaslaan	35	41	2	4						15		12		40	15					1	3	60	*vrouwenvereniging 20*
5 Delfzijl	1923	Waterstraat 54	300	J. Hekhuis, Corn. Houtmanstr. 3	P. W. Brongers, Waterstr. 30	H. A. Drijfham illemstr. 25	125	124	13		1	2	2	4	7	55		28	26	21	31	2	30	15		1	5	125	*vrouwenvereniging 30*
6 Deventer	1884	Binnensingel	120	G. Bouritius, Oudegoedstr. 99	M. Peters, Oudegoedstr. 96	M. Noorthoek, rijstr. 63	90	91	3	2		1	3			12		11	9	18	28		14			1	4	35	
7 Drachten	1923	Vogelzang	200	S. W. Veltman, Stationsweg 99	B. Frieswijk, Fabriekslaan 9	P. Statema, 2 P lstraat	51	50	1				2			20					20					1	6	70	
8 Eindhoven	1925	Plaggenstr. 54	120	Consulent: L. de Haan, Haarlem	W. de Jong, Bezemstr. 32	A. Kost, Bakker	69	88	13	1	[1]8		2	1		25	18	15	10	25	26	6	26			1	4	70	*1) gedeeltelijk uit andere gemeenschappen*
9 Em.Erfsch.veen		Kanaal A	300	H. C. van der Flier	H. Sjoerds, Scholtenskanaal 192	L. Kruit, Kanaal	234	259	19	10	6	1	7	2		180	10	30	16	48	35		25	12		1	8	160	
10 2e Exloërmond	1906	No. 65	300	H. Doornkamp	D. Wever, Kijl 5	A. Duursema,	159	161	12	5		1	12	2		60		20		17			19	25		3	10	100	
Valtermond		No. 76	150																										
11 Foxhol	1886	Hoofdweg	200	Consulent: J. Louw, Groningen	Jan Siekmans, Borgweg 19	Jan Siekmans, B eg 19	40	40	2				1	1		25		19					18	16		1	3	100	*vrouwenvereniging 20*
12 's-Gravenhage	1893	Zuid Binnensingel 10	300	Vanaf midden Mrt.: J. de Jong, [Valkenboschkade 25	F. H. de Ruijter, Mijtensstr. 163	J. Boiten, Abrik tr. 188	[1]201	195	18	2	1	2	12	13		35		12		25	50		29			1	3	34	*1) vorig jaar 208 opgegeven, vrouwenvereniging 20 [mannenver. 36, mandolineclub 29*
13 's-Gravenhage-O.	1930	van Dijckstr. 149/151	120	J. B. de Neef, Elspeetstr. 21	C. Meijner, de la Reijweg 421	F. Pina, van Dij 149	55	65	7	6			1	1	1	26	4	18	33	36	22	18	18		13	1	5	41	
14 Groningen	1881	Meeuwerderweg	650	J. Louw, Parkweg 46	H. Bos, Goorrechtkade 168a	E. Zwaagman, K ppelstr. 10	621	637	24	11	2	5	10	5	1	150	35	42	60	121	[1]141		[2]83	28	10	4	20	400	*1) drie verenigingen, 2) twee koren,*
15 Haarlem	1880	Bakenessergracht 65	120	L. de Haan, Tetterodestr. 47	G. H. ter Braak, Bakenessergracht 98	M. J. Bottelier, erdamstr. 38	114	140	10	8	[1]19	1	6	4		40		28		40	43	20	36			2	14	85	*1) waarvan 7 uit andere gemeenschappen*
IJmuiden (Oost)		Willembeeksweg 22	75																										
16 Harlingen	1902	Noorderhaven 49	200	H. Bakker, Noorderhaven 49	J. Hamer, Bildtstr. 11	P. A. Slump, V raat	123	125	5	1			3	1				6	20	30	40		20	[1]12	12	2	7	110	*1) mandolineclub*
17 Haulerwijk	1882	No. 369	270	S. Slort, no. 370, Evangelist	L. Jansma, no. 356	Jacob Spandaw	73	76	4						1	49		10		22		7	20	[1]10		1	9	100	*1) mandolineclub, vrouwenver. 20.*
18 Heeg[1]	1882	„Silo", Schatting	70	P. van Netten	Tj. van Netten	Sch. van Netten, atting	23	23																		1	5	100	1) opgave vorig jaar
19 Hengelo (O.)	1919	Jac. Catsstr. 36	300	K. Reiling, Jac. Catsstr. 34	H. J. Olijslager, Jac. Catsstr. 45	K. Drent, Wool chweg 98	315	322	17	7		3	7	[1]6	1	[2]140		26		[2]54	[2]64		61	20	68	5	16	[2]150	*1) wegens herziening ledenlijst, 2) Borne inbegrepen, reciteerver. 15*
Borne (O.)		Spanjaard, Deldener- [str.	100																										
20 Hoogezand	1923	Beukemastr. 6	175	C. Brandt, Verl. Zuiderstr. 8	P. v.d. Veen, Kleinemeer, 72, Sappe- [meer	J. v. Timmeren, hteren D 264	99	95	2	4	4		1	13		30		12			24		22		22	1	5	25	
21 Leeuwarden	1896	Hoogpad 6	450	F.E. Huizinga, Achter de Hoven 105	H. Fennema, Weg naar Cambuur 4	H. de Vries, Ca str. 26	200	216	26	2	3	1	13	1		33		18		73	35	12	26	[1]10		2	4	76	*1) mandolineclub, mannenver. 16*
Heerenveen				K. Baptist, Evangelist																									
22 Muntendam	1891	Kerkstraat	300	A. P. Barendregt, Stationsweg	M. J. Groart, Middenw. 64, Veendam	J. Boiten Johz., straat	204	210	6	4		1	3			80		42		30	48		25	26		4	16	215	*Te Veensloot: mannenver. 10; vrouwenver. 12; meisjesver. 15*
Veensloot (Meeden)			100																										
23 Nieuwe Pekela	1875	E 45	210	T. Jansma, E 47	D. Olijslager, Alteveer, Post N. P.	H. Bonnes	123	122	1	2			3	1		55		22	12	20	60		30		31	2	9	100	
Winschoten		Mr. A. J. de Citterstr.	100																										
24 Nw. Weerdinge	1882	Hoofdweg	350	Consulent: J. W. Weenink, St.kanaal	H. de Jonge, no. 73	R. Reiling, Achte p	206	195	15	2		1	21	4	2	100		10	14	13			38	16		4	18	200	
25 Noordbergum	1930	Nieuwe weg	500	G. Visser, Nieuwe Weg	S. v. d. Meer, Nieuwe Weg	A. Sikkema, Zom eg	161	175	7	10	1			3	1	60	12	12	13	15	12	6	25			2	7	100	*vrouwenver. 10*
Twijzelerheide			75																										
Dokkum			80																										
26 Rotterdam-C.	1937	Goudscheweg 116	150	J. A. Monsma, Rechter Rottekade 41a [R'dam—C.	W. Visser, Koekkoekplein 21, [R'dam—N.	Burgem. Meinesz n, R'dam—W.	54	69	18	2	[1]2	1		6		16		20	5	55	14		36		18	1	4	40	*1) uit andere gemeensch.*
27 Rotterdam-Z.	1935	Wolphaertsbocht 278	200	D. Slort, Zegenstr. 81 b, R'dam—Z.	J. Gaasbeek, Brielschelaan 340b, [R'dam—Z.	A. Pothof, Bouw str. 46 c, R'dam—Z.	117	132	11	6	2			4		30				35	20		21			1	4	70	
Pernis		Pastoriedijk 326	70																										
28 Siddeburen	1931	Zwarteweg A 3b	225	Consulent: J. Hekhuis, Delfzijl	F. Bos, Zwarteweg A 3a	F. Bos, Zwartew 3a	63	55	2	2				6	6	17							19			1	3	34	
29 Sneek	1880	Oppenhuizerweg	200	Vacant	A. Wielinga, Amaliastr. 17	W. Gorter, Galig 11	108	115	7	4		2	2			22	12	14	22	18	18	[1]64	25			2	12	180	*1) waarvan tractaat 20, mannenver. 12*
Ev. Gebouw		1e Woudstr.	150																										
30 Stadskanaal	1845	van Boekerenstr.	440	J. W. Weenink, Handelskade	P. Smit, Schoolkade 71, Musselkanaal	H. Aeilkema, Dro enermond	405	406	13	5	1	4	10		4	250		59	38	73	61	160	53		130	4	24	220	*mannenver. 28*
Musselkanaal		Schoolkade	200																										
Nieuw Buinen		Dwarsdiep	200																										
31 Stavoren	1881	Voorstraat	150	J. de Jong, Voorstr.	R. W. Smits, Schans 17	Joh. Smits, Smid	82	82	3	1		1	3			30		20		25	12		20		28	1	3	25	
32 Treebeek	1925	Engerstraat	100	K. Prins, Kouvenderstr. 107, Hoens- [broek	S. Eisinga, 1e Spoorstr. 29	K. Ploeg, Delstr. 6, br.-Steenberg	77	87	11		2		2	1		50		14	14	30	22		30	17	50	1	5	36	*mannenver. 18*
33 Utrecht	1924	Kerkstr. 28	110	A. H. Zerbst, Rijnlaan 128bis	L. H. Jansen, Amstelstr. 24	J. Maarssen, Surin estr. 38 bis	110	107	1	8			6	3	3	40		18		12	20		28			2	4	44	
34 Vriescheloo	1877	Vriescheloo	250	H. Hornstra	H. Blank, Blijham	H. Hesseling, no. 2	194	190	1	1		3	3			50		28			12		30		8	3	9	93	
Bellingwolde		Rhederweg	70																										
35 Workum	1898	Zuidend	100	J. Hamer, b. d. Markt	P. Hornstra, F 4	S. Leenstra, Zijlsp	47	48	3	2		3	1								10					1	5	50	
36 Zandbulten	1937	Stationsweg	140	W. Wolters, Evangelist	Tj. Sipma, Vrachtrijder, Dokkum	D. Nauta, Timmer n, Zwagerveen	74	78	11			1	6			40			12		23		25			1	4	65	
37 Zwolle	1930	Koewegje 4	80	Consulent: K. Reiling, Hengelo (O.)	Genestetstraat 70	Frans Halsstraat 2	[1]49	34																		1	3	46	*1) vorig jaar te hoog opgegeven*
							5034	5201	304	134	52	39	156	85	28	1833	91	599	304	905	989	325	917	207	407	65	276	3499	

NOG NIET BIJ DE UNIE AANGESLOTEN:

38 Ter Apel	1938	Hoofdkade	150	L. Wijnsema, Hoofdstraat	A. Pomp, Agostraat 110	S. Wesseling, Hoofdkade	63	86	14	11			2			45		23	16	15		5	19			1	7	65	

COMMISSIES EN SUBCOMMISSIES, enz.

1. *Commissie der Unie.*

Dagelijks bestuur:

K. Reiling, Hengelo (O.), Jac. Catsstr. 34, Voorzitter
J. Louw, Groningen, Parkweg 46
J. W. Weenink, Stadskanaal

Leden:

A. P. Barendregt, Muntendam
J. v. d. Heide, Veenhuizen
F. E. Huizinga, Leeuwarden
A. H. Zerbst, Utrecht

L. de Haan, Haarlem, Tetterodestr. 47, Secretaris

H. Koning, Unie-administrateur
Adres: Coevorden, van Heutszsingel 52, Postrek. 275770

2. *Subcommissie tot opleiding.*

J. W. Weenink, Stadskanaal, Voorzitter
J. Louw, Groningen, Parkweg 46, Secretaris
L. de Haan, Haarlem.

3. *Subcommissie voor Inwendige Zending.*

J. W. Weenink, Stadskanaal, Voorzitter
F. E. Huizinga, Leeuwarden, Achter de Hoven 105, Secretaris
D. Olijslager, Alteveer

4. *Unie Radio Commissie.*

B. Planting, Amsterdam—Z., Tolstr. 117, Voorzitter
J. Boiten, Den Haag, Abrikozenstr. 188, Secretaris
A. H. Zerbst, Utrecht, Rijnlaan 128bis, Postrek. 68108 Penningm.

* * *

Nederl. Bapt. Vrouwen Beweging.

Mevr. T. Weenink—Dethmers, Stadskanaal, Presidente
Mevr. G. S. Olijslager—Muller, Alteveer, Post N. Pekela, Secretaresse
Mevr. A. Boiten—Attema, Den Haag, Abrikozenstr. 188, Penningmeesteresse Postrek. 223958
Mevr. A. J. Olijslager—Hardenberg, Dantumawoude
Mevr. S. van Beek—Reiling, Apeldoorn

Nederl. Baptiste Jeugd Beweging.

J. W. Weenink, Stadskanaal, Voorzitter
A. P. Barendregt, Muntendam, Secretaris
D. Molijn, Stadskanaal (W.), Postrek. 70920 Penningmeester
G. Planting, A'dam—Z., Lutmastr. 170II, Postrek. 223785 Zendings-Penningm.
L. de Haan, Haarlem
F. E. Huizinga, Leeuwarden
K. Reiling, Hengelo (O.)

Broederschap van Baptiste Voorgangers.

J. W. Weenink, Stadskanaal, Voorzitter
G. Visser, Noordbergum, Secretaris
K. Reiling, Hengelo (O.), Penningm.

* * *

UITGAVEN.

De Christen.

Redactie:
F. E. Huizinga, Leeuwarden, Achter de Hoven 105, Eind-redacteur
L. de Haan, Haarlem
J. Louw, Groningen
J. W. Weenink, Stadskanaal
Administratie:
H. de Jonge, Nieuw-Weerdinge 73 Postrek. 42318

Jong Leven.

Redactie:
A. P. Barendregt, Muntendam
Administratie:
D. Molijn, Stadskanaal (W.) Postrek. 70920

De Zaaier.

Redactie:
B. Planting, Amsterdam—Z., Tolstr. 117
Administratie:
G. Bouritius, Deventer, Oudegoedstr. 99 Postrek. 151970

De Kindervriend.

Redactie:
A. P. Barendregt, Muntendam
Administratie:
R. Reiling, Nieuw Weerdinge, Postrek. 168677

De Kandelaar.

Redactie:
Mevr. M. H. Timmers—van Hemert, Voorburg, Hoekenburglaan 17, Eind-redactrice
en voorts de leden van het Hoofdbestuur van Zusterhulp (N.B.V.B.)
Administratie:
Mevr. H. de Ruyter—Niezen, Den Haag, Soestdijkschekade 481 Postrek. 78792

* * *

Buitenlandse Zending.

Gebied van bijzondere belangstelling: Yakusu.
Zendelinge: Miss G. Reiling, Yakusu, Haut Congo Belge, West Centraal Afrika.

Binnenlandse Zending.

Evangelisten:
K. Baptist, Heerenveen
S. Slort, Haulerwijk (Fr.)
W. Wolters, Zandbulten (Fr.)
Colporteurs-huisbezoeker:
R. Bos, werkzaam in Arnhem
H. Mostert, werkzaam in Siddeburen
J. Scholte, werkzaam in Winschoten

Studenten:

G. W. Tijman
G. Vegter
H. Donald Hooghwinkel
G. Brongers
Adres: Prediger Seminar, Hamburg 34, Rennbahnstr. 115

Emeritus Predikanten:

K. Kuipers, Amsterdam—W., Jan den Haenstr. 42
H. Visser, Sneek, Willem Lodewijkstr. 45

* * *

Hierbij de Statistiek plus de lijst van belangrijke gegevens en adressen. In het volgend nummer hopen we gelijk voorgaande jaren enkele aantekeningen behorende bij de Statistiek, op te nemen.

d. H.

(Vervolg Een Seminarium-avond).

Na gemeentezang, gebed en een kort inleidend woord van een ouderling, kwam eerst het gemengde koor aan de beurt. De leden van dit koor bespeelden een guitaar, mandoline of viool, terwijl zij zongen. Aan de eigenaardige bekoring van hun liederen kan men moeilijk ontkomen. Hierop volgde zang van ons koor, dat een wijdingslied ten gehore bracht. De eerste collega, die thans een korte toespraak ten beste gaf, was een zwitserse broeder. Aan de hand van de geschiedenis van Jakob aan de Jabbok schetste hij de strijd van dezen man. Zijn thema luidde: zoeken wij Gods zegen of God Zelf. Het was een eenvoudig, helder woord, dat tot ieders hart sprak. Wederom zong ons koor en de tweede broeder volgde den eersten op met het thema: het heilige Ja

Zo, in deze geest verliep de avond. Het zingen werd gedurig afgewisseld door een korte toespraak. Daar de toespraken in zekere zin op elkander aansloten, werd tenlaatste een hoogtepunt bereikt. Al de getuigenissen lieten zich tenslotte in dit zinnetje zich samenvatten: Geef uw hart den Heiland!

De eerste kennismaking met ons als seminaristen moet, af te gaan op de algemene, grote opmerkzaamheid bij de Gemeente, wel in goede aarde gevallen zijn

Toen het einde der bijzondere bijeenkomst in zicht kwam, nam de predikant het woord, om enkele gedachten, die er uitgesproken waren, nog eens extra te onderstrepen. Het contact, dat er bestond tussen Gemeente en koor was het teken en bewijs, dat Gods Geest aanwezig was en Zijn ongezien, stil, gezegend Werk in mensenharten verrichtte. Naar wij later vernamen, traden vier mensen met den God der eeuwige liefde in een nieuwe verbintenis en wijdden Hem hun leven toe.

Ongetwijfeld werd op deze avond het doel van het komen van de seminaristen bereikt. In Christus, het Hoofd der Gemeente, werden de banden der gemeenschap nog nauwer en inniger aangehaald.

In deze zin der geestelijke eenheid groeten de hollandse broeders u allen hartelijk.

Hamburg, Februari '39.

H. DONALD HOOGHWINKEL.

Ieder verloren uur in de jeugd is een kwade kans voor de toekomst.

HET DORP OP DEN BERG*.

Over de duitse kerkstrijd is reeds veel geschreven en wanneer wij tot den man in de straat komen, dan tracht hij bij ons, tenminste wanneer deze vragen hem interesseren, zijn licht op te steken over de verschillende gebeurtenissen, die in de laatste jaren in de kerk en het land van Luther hebben plaatsgegrepen.

Wij kammen onze haren met de ene hand, rammelen met de sleutels, fronsen het voorhoofd en trachten dan van wal te steken en al afstekende komen we tot de ontdekking, dat we er eigenlijk zelf maar een beetje van weten.

We hebben wel regelmatig de krant en het weekblad gelezen, die tot taak hebben ons in deze aangelegenheden voor te lichten, maar al die berichten liggen ordeloos doorelkaar en wij kunnen er daarom geen klaar beeld van aan den ander verschaffen. Wellicht staat er in onze bibliotheek ook wel een band over genoemde strijd, maar de feiten staan daar in al hun gestrengheid, zonder dat ons recht de uitwerking van al de verordeningen duidelijk wil worden.

In „Het dorp op den berg" is ons een boekje gegeven, waarin Johan Maarten ons een gesprek optekent uit de mond van Peter Molzschuh, wiens naam wel een beetje nederlands aandoet. Wie nu op gemakkelijke wijze in kennis wil komen met de strijd in de kerk in Duitsland en ook enigszins met de strijd van partij en staat met de kerk, neme dit boekje ter hand.

U maakt er kennis met een jonge dominee, die ook in de oorlog geweest is, maar nu tot zijn vriend zegt, dat de strijd opnieuw ontbrandt, doch in andere loopgraven. Hij is een fijne man, die, als een lid van de kerkeraad niet verschijnt, omdat dat een rooie is, de broeders weet te bewegen met hem naar het huis van dezen broeder te gaan. Daar zegt hij dan o.a.: „Wanneer ik nu de Kerk noem, dan trek je een lelijk gezicht, Rautter, want je hebt meer dan genoeg van dat klokkengebeier, dat jammerend orgel en die galmende preektoon. En daar heb je groot gelijk in, Rautter. Hier, in aller tegenwoordigheid, zeg ik, dat je gelijk hebt. Dat huis met die toren daar ginds boven ons kon er beter niet zijn, wanneer het onder ons niet beter wordt. Het moet anders worden". Het wordt er ook anders op de berg. Er komt geestelijk leven. De diensten en bijbellezingen worden druk bezocht. Hij was een man, met een „merkwaardige klank in zijn stem, zonder de gebruikelijke olie en zalf".

Tegelijk met hem houdt het nationaalsocialisme zijn intrede in het dorp, dat echter bitter weinig ingang vinden kan. Maar daarom kijkt en luistert de nieuwe burgemeester wel toe, of deze dominee de kansel misschien ook misbruikt en van de preekstoel een politieke prikstoel maakt. Hoe de predikant daaronder staat? „Wanneer ik zo straks gezegd heb, dat ik mij niet bekommer om politiek, dan is dat ook zo. Maar op een neutrale manier kan het Evangelie niet verkondigd worden. Een Evangelie-verkondiging, die zich alleen bezig houdt met de ziel, en het lichamelijke en alles wat daarbij hoort: gezin, huis, school, regering aan den duivel overlaat, — neen, die kan niet bestaan". Daarentegen meent de burgemeester: „U hebt niet anders te doen dan de zielen te troosten en hen voor te bereiden op het Hiernamaals. Iets anders wordt van u niet gevraagd". De duitse Christenen, men legge de nadruk op duitse, moeten het volgende horen: „Altijd door heeft men het kunnen horen: de kerk moet mee doen: met het keizersschap, met het socialisme en nu weer met het nationaal-socialisme. Telkens als er wat nieuws aan de markt komt, moet de kerk ook een ander kleurtje hebben". Men komt in kennis met de Belijdende Kerk, waartoe ook de predikant van het dorp op de berg moet worden gerekend.

De ruimte laat niet toe meer te citeren. Die een blik wil doen in de duitse kerkstrijd leze dit boek van 178 bladzijden. Ge maakt kennis met een man, die niet de kool en de geit wil sparen, die ook wel een oog heeft voor het goede in het Derde Rijk. Maar „bij al het goede, dat de nieuwe staat ons ontegenzeggelijk heeft gebracht, willen wij dit nieuwe toch niet betalen met het verlies van het Evangelie."

Of wij het in alles met den schrijver eens zijn? Hij is een man van de kerk en veel strijd van buiten en van binnen heeft zijn oorzaak in de fouten van die kerk zelve.

In het voorwoord staat: Dit boek is een getuigenis en wil als zodanig gelezen worden. Dat kunt ge doen en zeker met winst, ook wanneer ge soms anders denkt.

HUIZINGA.

* *Het dorp op den berg.* Door Johan Maarten.
Een verhaal uit de duitse kerkstrijd. Uitgegeven door Erven J. Bijleveld te Utrecht. In mooie band f 2.50.

UIT DE GEMEENTEN

DEN HAAG. Enige tijd geleden was in verschillende bladen een oproep geplaatst aan de oud-leden en -bezoekers van de jongeliedenvereniging, later -vergadering, te Den Haag, om op 12 Februari nog eens bijeen te komen. Deze „veteranen-avond" is geslaagd. Het is een prachtige vergadering geworden! Ruim honderd bezoekers mochten wij tellen, waarvan verschillenden uit andere plaatsen. De vergadering stond onder leiding van den oud-voorzitter, den heer P. van Dijk, die een korte inleiding hield, waarbij hij uitging van het Bijbelwoord: „De Heere regeert". Spr. wees er op hoe wij wel een open oog hebben voor de grote daden Gods, maar er moeilijk toe kunnen komen de leiding van God voor het onbelangrijke, het alledaagse, te aanvaarden. Zorgt God voor de loop der sterren, Hij zorgt evenzeer voor de bloemen. De zee is geweldig in kracht, maar het zijn nietige zandkorreltjes, die door God gebruikt worden om ook bij de felste storm het water te keren. God regeert ook in de kleinigheden van ons leven. Spr. eindigde daarmee, dat, al draagt God veel zorg voor het kleine, Zijn liefde altijd groot is.

Het verdere gedeelte van de vergadering werd eveneens verzorgd door oudleden. Het programma, samengesteld door de regelingscommissie, bevatte niet minder dan 17 punten. De vele ingekomen brieven getuigden er van, dat er nog met genoegen teruggedacht wordt aan de jongeliedenvergaderingen, want degenen, die verhinderd waren persoonlijk te komen, hadden op deze wijze uitdrukking gegeven aan hun dankbare herinneringen. Het was een goede avond vol afwisseling: oude notulen, bijdragen, zang, toespraken enz.

In zijn slotwoord kon de tegenwoordige voorzitter, de Heer F. de Ruijter, er dan ook op wijzen, dat de grote mate van belangstelling een dankbaar resultaat was van het initiatief van het Jeugdcomité. Het werk, dat eens gedaan werd in de vereniging „Christus ons doel" wordt thans voortgezet in de jeugdvergadering. Spr. wekte op mede te werken aan de uitbreiding van het aantal bezoekers.

Met genoegen zullen velen aan deze avond denken.

Een bezoeker.

AMSTERDAM. De Gemeente heeft een betrekkelijk goed jaar achter de rug. Haar ledental steeg tot 176 en haar financiële schuldenlast daalde tot nihil. Voor 't eerst gelukte het, geregelde catechisaties te kunnen houden.

De evangelisatie met „De Zaaier" gaat geregeld door; het afgelopen jaar konden 6720 exemplaren worden verspreid.

Verleden week vond de eerste evangelische conferentie van dit jaar plaats in „Salem". De Voorgangers Ds. Planting, de Haan en de Neef gaven met veel gloed getuigenis van de boodschap des heils. Was de zaal 's Woensdags geheel bezet; de laatste dag was deze overvol. Er werd spannend geluisterd. De zangvereniging „De Lofstem" en „Klanken des Heils" gaven verdienstelijke medewerking.

W. V., secr.

Kerken in Amerika.

De statistieken over de religieuse beweging in de Verenigde Staten van Amerika gedurende het jaar 1938 vermelden, dat er eind 1938 in totaal 35879311 Protestanten waren, een winst van 356005 tegenover het vorige jaar, en 21322688 Rooms-Katholieken, een winst van 464742 tegenover 1937. Hierbij is er nog rekening mee te houden, dat bij enige grote Protestantse kerkgemeenschappen de kinderen niet mee geteld zijn.

CORRESPONDENTIE

Er bleef van dit nummer plm. 7 kolom copie overstaan.

WEEKKALENDER

In Zijn voetstappen.

„Wat zou Jezus doen?” is een vraag, die men zich gerust mag stellen, wanneer men tot een of andere daad wil besluiten. Vooral indien het geldt een offer te brengen, waarin wij een deel van ons zelf moeten loslaten. Men zal de wil van den Heer het best leren kennen, door veel met Hem om te gaan en de kracht tot uitvoering van die wil zal ook in die gemeenschap met Hem gevonden worden. Het gevaar bestaat, dat men zou willen trachten Jezus alleen maar na te doen en zo zichzelf gerust te stellen. Dat is niet de bedoeling. Ieder wete, dat niemand goed doet of is, niet tot een toe. Maar Christus is gekomen om ons te genezen en God geeft genade den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te worden. Zij ons wandelen achter Jezus aan een aangename geur van verterend wierook voor God. Zij onze verschijning in deze bedeling gelijk aan een brief van Christus aan de mensheid dezer eeuw, opdat zij Hem zien in ons.

Zondag 26 Febr. Matth. 18 : 21—35. In het gebed des Heeren legt Jezus ons de bede op de lippen: „En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren”. Waarmee wij dan zeggen: Wees Gij o God, Almachtige, Eeuwige over ons, kleine mensen van een dag, over ons opstandigen, zo barmhartig als wij het over elkaar als mensen zijn. Juist in de vergevensgezindheid moet openbaar worden, of gij een kind van God zijt. Wee u, die alleen maar van uw recht weet en niets van genade. Met welke maat gij meet, zal u wedergemeten worden. Wees rojaal, d.w.z. koninklijk en vergeef, vergeef, laat liefde en genade triomferen over uw recht.

Maandag 27 Febr. Matth. 19 : 1—11. Het is gemakkelijker te trouwen dan trouw te blijven. Er zijn allerlei aanvallen in en op het huwelijk te duchten. En men moet zich wel bezinnen eer men begint, ofschoon het meestal in de practijk omgekeerd gedaan wordt. In Israel voelden velen voor gemakkelijke scheidingswetten. Jezus wijst over Mozes terug op het begin. De discipelen zelfs zien in het huwelijk, dat voor het gehele leven gesloten wordt een waagstuk. Jezus zegt dan, dat het huwelijk niet tot het volbrengen van ieders levenstaak noodzakelijk is.

Dinsdag 28 Febr. Matth. 19 : 13—30. Alles komt tot Jezus — jong en oud, rijk en arm, en Hij ontvangt ze allen. Het hemelrijk is voor de kinderen en die hen gelijk willen worden. De jongeman kan niet van zijn rijkdom afstand doen, en dat zou u ook niet meevallen. Jezus test de echtheid van zijn verlangen, door iets geweldigs van hem te eisen. Hij geeft het op en Jezus bevestigt hoe sterk rijkdom bindt. Alleen de wedergeboorte bevrijdt van de binding der dingen. Die alles loslaat, zal alles vinden. Maar denk eraan, dat gij niet te zelfverzekerd wordt.

Woensdag 1 Maart Matth. 20 : 1—16. Zoeven heeft de Heiland gezegd, dat niemand slapend de hemel binnen zal varen — dat het steeds een spanning moet zijn. Nu weer, in deze gelijkenis treedt iets van het koninkrijk te voorschijn, dat menselijke berekeningen in de war stuurt. Bij God geldt niet de lengte der dienstjaren, maar de trouw in de dienst. Zo kan het zijn, dat onze uitkomsten niet kloppen met de rekenwijze Gods. Men zij voorzichtig.

Donderdag 2 Maart Matth. 20 : 17-28. Jezus leidt Zijn discipelen de geheimen der komende dagen binnen. De moeder heeft misschien iets gehoord, maar niets verstaan, want dan was zij niet met deze, van een moeder wel te begrijpen, vraag gekomen. Een moeder gunt haar kinderen het allerbeste. De andere discipelen is deze interventie der moeder ten bate der twee donderzonen niet naar de zin, ze zouden zelf eens een goede plaats kunnen mislopen. Waarop Jezus ze weer de weg wijst. In Zijn voetstappen.

Vrijdag 3 Maart Matth. 21 : 1—11. Jezus neemt de rollen Gods ter hand en volgt Zijn eigen uitgetekende weg daarin. Opdat de Schrift vervuld worde, neemt Hij nu besluit na besluit, zonder daartoe van buiten af genoopt te worden. Christus is hier de Sterke, Die zelf de weg naar Golgotha inslaat, al gaat die momenteel nog over afgescheurde palmtakken en neergevlijde kledingstukken. Straks zal men Hem afscheuren van den Levensboom en Zijn kleed verdobbelen.

Zaterdag 4 Maart Matth. 21 : 12—17. De koning gaat de tempel binnen en houdt er opruiming. Hij is verontwaardigd over zoveel oneerbiedigheid in Gods nabijheid. Het schijnt wel, dat vanwege de gezegende handel de blinden en kreupelen zich niet binnen de tempelplaats waagden. Nu komen ze. Zo gaat het waar Jezus komt. Daar is plaats voor den zondaar. Kinderen herhalen nog de roep, die zij van de groten hoorden. Hier in de tempel is dat wel wat sterk, overdreven, gevaarlijk. Maar waar zouden ze Hem beter kunnen loven, dan in de tempel?

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Besturen-Conferentie

D.V. op Woensdag 8 Maart 1939
's nam. 3 uur in de Vredekerk
te Sneek.

Agenda:

1. Opening.
2. Notulen.
3. Ingekomen stukken.
4. Referaat: Onze houding tegenover andersdenkenden, bijv. Kerken, Maranathabeweging, Oxfordgroep, enz. in te leiden door Ds. F. E. Huizinga.
5. Referaat: Het godsdienstonderwijs en de ambtsdragers, in te leiden door Ds. G. Visser.
6. Financiëel verslag.
7. Bestuursverkiezing vacature Ds. J. de Jong.
8. Samenstelling agenda Friese Bondsdag.
9. Rondvraag.
10. Sluiting.

H. FENNEMA,
Secr. Friese Bond.

U. R. C.

Ontvangen van:
P. de J. te H. f 1.50

De Penningm.
A. H. ZERBST.
Utrecht, Rijnlaan 128 bis.
Giro 68108.

In dank ontvangen voor de Zending van

Bapt. Gem. te Amsterdam voor Buitenlandse Zending zonder nadere bestemming een bedrag van f 42,63
Bapt. Gem. te Haulerwijk zonder nadere bestemming 'n bedrag van - 74.10
Van een broeder, uit dankbaarheid voor de gezegende arbeid van de Unie, zonder nadere bestemming - 50.—

Postrekening no. 275770. H. KONING,
Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 3 Maart 1939 No. 2564 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

IN TWEE WERELDEN.

Zou een mens op twee plaatsen tegelijk kunnen zijn?

Johannes, de apostel en evangelist is het tenminste.

Hij heeft een lang en werkzaam en veelbewogen leven achter zich en bevindt zich als balling op het eiland Patmos en tegelijk — zoals hij zelf zegt — in de geest.

Op Patmos en in de geest.

En wat hij op Patmos ziet en hoort — van hem en zijn metgezellen wordt de zware arbeid afgedwongen, die een Romeinse strafkolonie van haar veroordeelden eist — vormt een schrille tegenstelling met de wereld van de geest.

Is Patmos zijn dwangbuis en kruis, de geest is zijn purperen mantel en kroon.

Wat een contrast vormen die beide werelden!

* * *

Wel mogen wij van contrast gewagen. De stoffelijke omstandigheden zijn voor den ouden discipel van Jezus niet bepaald rooskleurig te noemen. Patmos is een klein rots-eiland in de Middellandse Zee met een omtrek zo groot als de afstand van Stadskanaal naar Groningen. Zijn enige kameraden zijn mannen, in wier donkere zielen de haat grimt tegen de maatschappij; mannen vol revolutionaire driften; verbitterde, onverschillige mannen, die om geen enkel leven en ook niet om dat van zichzelf iets geven.

En toch is onze oude vriend niet onder de dwang en drang van deze onverbiddelijke bedeling. Hij heeft geleerd, wat gij en ik leren moeten en toch haast niet leren kunnen, n.l. dat ons lot voor een zeer belangrijk deel niet door ons geschapen wordt. Tegen de wil en dank van onszelf, maar niet tegen de wil en dank van God worden wij ergens afgezet en na verloop van tijd groeit vanzelf in ons de wetenschap, dat wij op ons Patmos zitten.

Johannes heeft door de wolken van deze droeve, God-tergende wereld het hoofd gestoken in die reine, blijde, eeuwige dag, waarin de gepalmtakte zaligen, in het vlekkeloos wit, de luister zijn van zijn verheerlijkten vriend Jezus.

* * *

Ook wij mogen in twee werelden wonen en werken.

Onze Heer zeide eens tot God ten behoeve van Zijn discipelen: „Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar bewaart voor den Boze".

Zij zijn in hun Patmos met al zijn onrechtvaardigheden, ontberingen en verzoekingen, met zijn onverbiddelijk moeten.

Uit Patmos vluchten? Dat zou kunnen door zich terug te trekken in stoïcijnse onverschilligheid.

Maar een kind van God loopt nooit weg.

Hij klimt weg!

Hij kan geen bergen opnemen en in de zee werpen. Hij kan wel door de genade van God in Christus Jezus klimmen! En al klimmende laat hij de bergen achter . . . .

Op Patmos — in de geest.

* * *

Francis Havergall genoot een zwakke gezondheid, die haar afhankelijk van anderen deed zijn. Veel moest zij zich ontzeggen van wat menigeen rijkelijk kon genieten. En toch voelde zij zich in dit haar Patmos geen balling. „Iedereen heeft medelijden met mij, behalve ikzelf", verklaarde ze. Zij was waarlijk een gelukkige vrouw, die boven haar bergen was uitgestegen en zong als een leeuwerik in de reine, van vreugde trillende hemelen. Hoor wat ze laat horen:

Wie koos 's Heeren zijde, wie werd vrij?
Kiest gij 't pad ten leven? Waar staat gij?
Kiest het pad ten leven;
Blijft God niet weerstreven;
Hij maakt vrij.

Denk eens in: verstoken van vele schone en begeerlijke dingen en aan banden gekluisterd.

En toch roemen in de vrijheid.

Op Patmos — in de geest.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Aantekeningen bij de Statistiek.

Ledental.

Der gewoonte getrouw schrijven we ook dit jaar weer enkele aantekeningen bij de Statistiek, verschenen in het nummer van verleden week. Bedroeg het ledental het vorig jaar even meer dan vijf duizend, het laatste jaar is het gestegen tot tweeenvijftig honderd. Een werkelijke vooruitgang van ongeveer honderdvijfenzeventig leden. En dat terwijl een kleine veertig leden ons door de dood zijn ontvallen en ruim tachtig zich aan de gemeenschap hebben onttrokken. Het aantal dergenen, die zich onttrekken aan de gemeenschap, bestaat gewoonlijk uit twee categorieën. D'r zijn er, die wegens bepaalde moeilijkheden, wegens kwesties of conflicten, de band der gemeenschap verbreken. Dat zijn dezulken, die of persoonlijk of collectief aan hun houding in meningsverschillen kracht bijzetten door hun lidmaatschap op te zeggen, gelijk men dat soms met het lidmaatschap ener vereniging pleegt te doen. Bij de anderen, die ook onder het hoofd „onttrokken" vallen, is het zich onttrekken meer een proces. Dat zijn dezulken, die verachteren in de genade en zo langzaam aan praktisch buiten de Gemeente zijn komen te staan. Voorts behoren tot degenen, die zich onttrekken, ook altijd enigen, die tot een ander kerkgenootschap overgaan. In elf Gemeenten moesten in het laatste jaar samen een achtentwintig leden worden uitgesloten. Hoewel dit aantal gelukkig niet extra groot is, zo wekt het, wanneer het goed met ons is, grote droefheid bij ons op en doet ons hart innerlijk bewogen worden met de nood, waarin al deze zielen verkeren.

Merkwaardig is het, dat de tóename door attestaties veel kleiner is dan de áfname door attestaties. Het verschil is maar eventjes tweeentwintig? Bij de niet-geuniëerde Gemeente te Ter Apel is daar een gunstig verschil van twaalf. Tellen we de attestatie-cijfers van Ter Apel bij die van de Unie Gemeenten op, dan is daar nog een ongunstig verschil van tien. Dat betekent, dat er in alle Gemeenten samen tien attestaties meer zijn afgegeven dan ontvangen. Het verschil is m.i. te klein, om op de mogelijke

oorzaken hiervan nader in te gaan. We mogen intussen toch wel veronderstellen, dat de Gemeenten de attestaties nooit aan de vertrekkende personen meegeven, doch ze zenden aan de betreffende secretarissen?

In het begin van 1938 heeft de kleine Unie Gemeente te Enschedé (55 leden) zich verenigd met de grotere niet-geunieerde Gemeente aldaar. De leden van de kleine in het vorig jaar ontbonden Gemeente te Hoorn (1 Jan. '38 23 leden) zijn, naar ik vermoed, nog niet allen bij een Gemeente aangesloten.

Dat we in het laatste jaar (in totaal dertien Gemeenten) weer enkele tientallen in de gemeenschap mochten opnemen, stemt onze harten tot grote dankbaarheid.

Het aantal gedoopten bedroeg over het jaar 1938 tezamen 304.

Dat is 7 meer dan in 1937,
en 90 minder dan in 1936,
24 meer dan in 1935,
en 122 meer dan in 1934.

Het aantal Unie-Gemeenten bedraagt thans zevenendertig. Dat is één minder dan een jaar daarvoor. Enschedé en Hoorn deden het aantal met twee dalen, terwijl Zandbulten de gelederen kwam versterken.

We zullen ons zeer verblijden, wanneer het aantal gedoopten in 1939 een vier honderd zal bedragen. In 1936 waren we tot aan de vier honderd genaderd. Toen stond de Gemeente Noordbergum met 74 gedoopten bovenaan. In 1937 was het Groningen met 36 gedoopten en in het laatste jaar was het Leeuwarden met 26 gedoopten. We weten ons verre van sectaristisch te zijn, wanneer we hopen, dat 1939 een goed doopjaar moge worden.

De verenigingen.

De Jongeliedensamenkomsten hebben grote bekendheid onder ons verworven. In enkele Gemeenten wordt het aantal bezoekers geschat, omdat het aantal jongeren, dat deze Zondagavondbijeenkomsten bezoekt, variëert van honderd tot tweehonderd en nog meer. De grootste Jongeliedensamenkomsten worden in de volgende Gemeenten gehouden:

te Emmer Erfscheidenveen met 180 (vorig jaar 180),
te Groningen met 150 (130),
te Hengelo (O.) met 140 (110),
te N. Weerdinge met 100 (130) en
te Stadskanaal met ± 250 (± 250 bezoekers.

Het aantal bezoekers (leden) van al onze Jongeliedensamenkomsten (verenigingen) bedroeg:

in 1934	1660
in 1935	1833
in 1936	1896
in 1937	1736
in 1938	1833

De plotselinge daling in 1937 vindt z'n oorzaak in de nieuw ingevoerde contributieregeling in de N.B.J.B. gelederen. Gevolg daarvan werd, dat verschillende afdelingen, welke door plaatselijke omstandigheden aan een Jongelieden **v e r e n i g i n g** boven een Jongelieden **v e r g a d e r i n g** de voorkeur geven, het aantal **l e d e n** opgaven, terwijl het aantal **b e z o e k e r s** in de regel groter was.

De jongedochtersverenigingen telden samen:

in 1934	624
in 1935	586
in 1936	618
in 1937	631
in 1938	599 leden

Een kleine achteruitgang dus.

Het aantal knapen steeg van 259 in 1936 tot 267 in 1937 en in het laatste jaar tot 304.

Het aantal leden van de kleine meisjesverenigingen steeg in diezelfde jaren van 841 tot 885 tot 905.

Voor een nauwkeurig overzicht van de arbeid van Centraal Zusterhulp raadplege men de statistiek, welke — naar ik vermoed — binnenkort in „De Kandelaar" zal worden opgenomen.

Het ledental van onze zangkoren steeg in de laatste drie jaren van 817 tot 866 tot 917.

Het aantal catechisanten daalde van 446 tot 407.

Het aantal Zondagsschoolkinderen steeg van 3498 tot 3499. Dat is wel een heel geringe stijging. Feitelijk is dat een achteruitgang, omdat we wel twee Zondagsscholen verloren, die van Enschedé 15 en Hoorn 22 met samen 37 kinderen, doch de Zondagsschool van Zandbulten 65 daarentegen in de Uniestatistiek konden opnemen. Het aantal Zondagsscholen bedraagt thans 65.

Aan de rubriek „muziek" zal een volgend jaar wat meer aandacht geschonken moeten worden, omdat de vraag, welke in de vragenlijst voorkomt, in onze tegenwoordige verhoudingen wel wat zuiverder gesteld mag zijn.

We hopen, dat dit jaar in al onze Gemeenten met ijver, toewijding, liefde en trouw gewerkt zal worden. Want groot is onze roeping en heilig onze taak. Daarom de handen inéén geslagen. In rechte Uniezin aan de arbeid!

* * *

Unie Commissievergadering.

Voorts deel ik hier nog mede, dat de voorjaarsvergadering van de Commissie der Unie dit jaar D.V. gehouden zal worden op 15 en 16 Mei te Stadskanaal.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Möttlingen. Möttlingen is het kleine dorp in het Zwarte Woud gelegen, dat zo'n grote bekendheid gekregen heeft door de arbeid van Erich Stanger. Eigenlijk kan men niet zeggen door diens arbeid, want dat wekt gedachten aan andere dingen dan in Möttlingen gebeurden. Möttlingen was een huis des gebeds, waar wonderen van geestelijke en lichamelijke genezingen hebben plaats gehad. Bezoekers van Möttlingen, die er gezegend geworden waren, hebben broeders, die eerst naast en na de dood van Stanger in zijn plaats daar gediend hebben, naar Nederland laten komen. Hier zijn in verschillende plaatsen Möttlingen-avonden gehouden. Maar thans is Möttlingen niet meer. Een sober persbericht heeft ons met het feit in kennis gesteld dat van hoger hand de sluiting bevolen is. In de Duitse pers is het sluitingsbevel niet besproken. Het feit ligt er. Velen zullen het betreuren. Het huis had vele vrienden maar er waren, althans in Duitsland, vele christenen, dien de sfeer van Möttlingen niet kon behagen. Het is misschien ook wel goed dat dergelijke bewegingen, die geboren zijn uit de sterkpersoonlijke ervaring van één man, met diens dood ophouden. Ze verschieten na diens scheiden zo licht van kleur.

Monumentenzorg? Lijdt het Baptisme aan monumentenzorg? Zijn wij aangeland in de periode, dat een beweging de graven van haar profeten gaat bouwen? Een Amerikaans Baptist tijdschrift meent dat geconstateerd te hebben. Wij roemen op de grote mannen, die de grondleggers waren van de Verenigde Staten van Amerika, de mannen, die hun vaderland verlieten en in de nieuwe wereld staten stichtten, wier grondslag was en is de volkomen vrijheid van ieder mens om God te dienen overeenkomstig zijn geweten. Handhaven we dit gulden beginsel nog? Het is het zuivere protestantse beginsel, tegengesteld aan de leer en praktijk der Roomse Kerk. De totalitaire Staten houden niet van „een staat in de staat" zoals zij een onafhankelijke Kerk noemen, en toch hebben wij zo het gevoel, dat de gemeente des Heeren altijd wel zo iets zal moeten zijn. Ze heeft haar eigen Heere, haar eigen Overheid, die voor haar boven de aardse Overheid staat. Wanneer geeft men den keizer wat des keizers en wanneer Gode wat Gods is? Waar loopt precies de scheidslijn? Wanneer is ook onze Overheidsdienst nog godsdienst? We kunnen geen twee heren dienen. Wanneer komt de éne Heer, de aardse, in de rechten van den Enigen Heerser en Heere Jezus Christus?

Politieke overwegingen moeten hier buiten spel blijven. We kunnen geen bepaalde staatsvorm voor uitsluitend christelijk verklaren. We moeten nimmer vergeten dat zonder compromis het leven hier niet geleefd kan worden. Dat we dat bij de bestaande staatsvormen niet zo voelen ligt, denk ik, veel aan het feit der gewenning. Het leven hier is compromis, beknelling, druk (in de wereld zult ge verdrukking hebben), waarbij wij ons getuigenis geven en roepen (in een vreemde taal, want wie buiten Christus' uitverkorenen verstaat dat nu?) Maranatha!

We moeten voor ons standpunt geen begrip verlangen, want de natuurlijke mens verstaat niet de dingen, die des geestes Gods zijn.

Alles herinnert er ons wel aan, dat we hier onderweg zijn: vreemdelingen en bijwoners. Ter oriëntering diene het ons!

L.

HET TWEELEDIG KARAKTER VAN DE ZONDAGSSCHOOL: ONDERWIJS EN ZIELSZORG.

Inleiding gehouden door Ds. J. W. Weenink op de Zondagsschool-conferentie te Stadskanaal, Zaterdagnamiddag, 25 Februari j.l.

In deze tijd van specialisering ware het wellicht beter zich over dit onder-

werp te laten voorlichten door een vakman. Er zijn immers Zondagsschool-experts — eerste rangs kenners van het werk — die met grote bekwaamheid een gehoor als dit van hun rijkdom aan inzicht en ervaring kunnen doen profiteren. Als gij het nog niet weet, dan deel ik het u nu mede, dat ik in niets gespecialiseerd heb: noch in werk onder de babies, noch in werk onder de springende jeugd, noch in werk onder ouden van dagen, noch in werk onder degenen, die daar tussen in huppelen. Wat ik dus over onderwijs en zielszorg ga opmerken, gelieve men te aanvaarden als de mening van een leek, die wel is waar warme belangstelling heeft voor het Zondagsschoolkind, maar die niettemin toch het decorum van een deskundige van de hand moet wijzen.

* * *

Dat de Zondagsschool meer beoogt dan de distributie van kennis door degenen, die er vermogend in zijn, aan stumperds, die ongelukkig genoeg er minder mee zijn bedeeld, staat buiten kijf. Zij is organisch niet verbonden met maatschappelijk hulpbetoon of de maatschappij voor liefdadigheid en armenzorg. Zij is geschapen en wordt in stand gehouden voor zielszorg.

Wat zielszorg is? Het woord behoeft niet nader toegelicht te worden. Het is doorzichtig genoeg.

Wat zielszorg nastreeft? Ah, dat is een andere vraag. Daarover kan gediscussieerd worden.

„Breng het kind tot Jezus; leidt het tot bekering", merken sommigen op, „en de zielszorg heeft z'n hoogste ambitie bereikt". Natuurlijk onderschrijven wij deze woorden van begin tot eind. En wie onzer zal er zich tegen verzetten?

Maar leert ons de ervaring niet, dat wij met bekering er nog niet zijn? Bekering moge wel de hoogste ambitie wezen; zij kan niet de enigste zijn. Noordam vertelt in zijn boek „Het gekrookte riet" van een zekeren Maarten, die nu juist niet om zijn bijzondere deugden in het opvoedingsgesticht Valkenheide werd ingekwartierd. De knaap kwam tot bekering en . . . weigerde gezangen te zingen. Gevraagd over het verschil tussen deze liederen en de psalmen antwoordde hij: „Nou, mijnheer, nogal een groot verschil. De psalmen zijn uit Gods dierbaar Woord, maar de gezangen niet". „Waar komen de gezangen dan vandaan, Maarten?" vroeg toen de directeur. „Nou, mijnheer, die zijn door wereldse mensen gemaakt — misschien wel in 't kafee", deed Maarten krachtig.

Gij kent het verhaal van dien bokser, die oprecht bekeerd was geworden en in zijn ijver om zielen te winnen een kameraad bedreigde tegen de grond te zullen boksen, als hij zich niet bekeerde!

Maarten en die bokser. Twee scheepkens, die gekapsijsd ronddrijven in de liefdezee van God. En er drijven veel meer van deze scheepkens daar rond. Of moeten zij ook niet als gekapsijsde scheepkens gezien worden, die ontegenzeggelijk bekeerd zijn, doch in hun jagen naar de grootheid des levens onbarmhartig blind en doof zijn voor de noden van de armen en de werklozen? En wat moeten wij zeggen van hen, van wie wij zeker geloven, dat de zaligmakende genade van Christus hun verschenen is, maar die niettemin even eer- en heersen schraapzuchtig zijn als degenen, die geen officiële relaties met de een of andere kerk onderhouden? „Dominee, ik ben eerst advocaat en dan mens". Zo doet de notaris, de dokter. Zo doen ook — neem mij niet kwalijk — de meeste dominees en hun aanhangers. „Ik zie in de kerk en de fatsoenlijke naar zich toehalende burgerij geen verschil", zeide onlangs een lid van de balie tegen mij. Hoewel ik van mening ben, dat onze pleitbezorger teveel generaliseert, wat de dominees en de kerk betreft, geloof ik toch, dat in weerwil van hun bekering velen zich van de meedogenloze en trotse wereld in niets onderscheiden.

Deze enkele voorbeelden illustreren, dat wij met bekering in heel veel gevallen nog ver van huis zijn. Hoe dat komt? Verschillende oorzaken zijn aan te wijzen.

Een van de voornaamste is, dat de bekering, het afsterven van het verleden ten spijt, toch door dat verleden overwoekerd wordt.

Zielszorg moet zich op de bekering richten.

En op meer dan dat. Ook op een voorkoming van een overwoekering.

Hij zal zich dus op het bestrijden van de ondeugden, die op de bodem van het kinderhart tieren, moeten toeleggen, alsmede op het aankweken van die deugden, die Jezus onsterfelijk gemaakt hebben.

* * *

Het onderwijs moet zielszorg zijn.

Daarover zullen wij wel weinig van mening verschillen.

Maar of het altijd zielszorg is? Dat zouden wij niet gaarne willen bevestigen. Ik moet tot mijn leedwezen zeggen, dat ik soms de indruk krijg, dat het meer zielsbederf is dan wat anders!

Moet de Zondagsschool en ons jeugdwerk niet mede verantwoordelijk gesteld worden voor de ondoordringbare onverschilligheid van vele volwassenen? Een zondagsschool, waarin de onderwijzer op een ontijdige wijze de stof behandelt; ik bedoel op een manier, geschikt voor volgroeiden, doch die het kind doet zeggen:

> Gij prediker met uw gezucht,
> hebt gij dan geen woordje voor mij?
> Uw rede als een galmend gerucht,
> rolt ledig mijne ziel voorbij;

of een Zondagschool, waarin de onderwijzer door middel van vrees een orde handhaaft gelijk aan die van het Franse vreemdelingen-legioen; of een Zondagsschool, waarin de ordeloosheid haar paradijs gevonden heeft, kweekt onvermijdelijk het tegenovergestelde van wat beoogd wordt. De ontijdige manier van onderwijzen en de te sterke tucht doen de ziel van het kind dichtgaan voor datgene, waarvoor men het zo gaarne ontvankelijk wil zien, terwijl de ordeloosheid die ziel gevoelloos maakt voor de meest vertederende waarheid. Het kind leert met open ogen te slapen onder het wonderschone ruisen zelfs van liederen door hemelkoren gezongen. Of het leert te misleiden door zich heel stilletjes te houden en innerlijk alles naast zich neer te leggen. En aldus wordt de maatschappij verrijkt met mensen, die met de godsdienst de spot drijven, of het zouden doen, indien het negligé van een net mens hun dat niet belette; of die in weerwil van schijnbare eerbied immuun zijn van de godsdienst; of die van stille jongeren in bewuste ongelovigen zijn overgegaan. Menigeen, die zich afgekeerd heeft van de godsdienst, beroept zich — om de woorden van een zeker schrijver maar eens te gebruiken — op „het taaie theologische vlees, dat de ouders en opvoeders ze hebben voorgezet" — en dat noch smakelijk noch verteerbaar bleek te zijn.

Deze enkele bemerkingen herinneren ons eraan, dat de Zondagsschoolonderwijzer zowel als elke jeugdwerker een hoogst verantwoordelijke taak heeft. Schouwende op de mogelijke rampspoedige gevolgen, die zijn arbeid hebben kan, zal het bewogen hart van den jeugdwerker terecht uitroepen: „Wie is tot deze dingen bekwaam?" En hij zal het verstaan, dat er zo iets is als het uitwerken van zijn roeping met vreze en beven. Maar er is toch ook iets anders. Die zichzelf geheel openstelt voor Christus, het Licht der wereld; en die zichzelf door Hem geheel laat onderrichten; en die zichzelf geheel onder Zijn leiding plaatst, en die zichzelf geheel verzadigt aan Zijn liefde, zodat hij niet anders kan dan roeping en kinderen liefhebben, die behoeft niet te vrezen; en mag zijn voeten ferm en vrij zetten op het pad van de schone plicht. En die mag het ervaren, dat de overgegevene aan Christus van Hem geleerd wordt. En wie zijn bekwamer dan de van God geleerden? Zij zaaien met tranen en maaien met gejuich, en zij doen beide niet zelden tegelijk.

* * *

Hoe wordt het onderwijs het beste zielszorg?

Veel valt hierover te spreken. Met weinig echter wil ik volstaan.

a. *De sfeer moet goed wezen.*

Er kan niet genoeg nadruk gelegd worden op de betekenis van de sfeer voor ons jeugdwerk. Bij een ongeschikte om maar niet te zeggen schrijnende sfeer bereikt men met de beste krachten zelfs bij toppunt van prestaties weinig of geen geestelijk resultaat. Bij een goede sfeer daarentegen ziet men, vaak in weerwil van gebrekkige medewerking, bijna altijd verrassende uitkomsten.

Hoe krijgen wij de goede sfeer? Door de Zondagsschool in vergadering bijeen te zien als een godsdienstoefening voor de kinderen. In deze godsdienstoefening worde door de kinderen God lof en dank gebracht in lied en woord voor de weldaden, die zij zelve als zodanig waarderen. Het gebed bepale zich bij mensen en dingen, waarin de kinderen belang stellen of waarin hun belangstelling is opgewekt, terwijl de collecte worde aangevoeld als een heilige offerande voor de arbeid van den lieven Heiland. Natuurlijk moeten liederen en woorden zich aanpassen bij de leeftijd van de jonge kerkgangers. Men bedenke dat een babie-

versje een grote ergernis is voor een lummel van twaalf jaar.

b. *Met een nobele ziel moet worden kennis gemaakt.*

De karaktereigenschappen, die een kind in zijn jeugd heeft leren bewonderen, zal het later als man nastreven. De held van zijn schoolbank wordt de droom van zijn rijper leven. En wie kan die nobele ziel anders wezen, dan de enige volkomen mens, die deze aardbodem ooit heeft gedragen; dan Jezus, die in Zijn leven, lijden en sterven en verrijzenis getoond heeft, hoe heerlijk een mens kan wezen? Jezus den jeugdigen voor te stellen zoals Hij is, in Zijn kracht; in Zijn geduld en moed; in Zijn begrijpen van en liefde voor Zijn onvriendelijke omstanders; in Zijn kameraadschap; in Zijn onderworpenheid aan des Vaders wil; in Zijn vreugde onder tranen en medelijden met die Hem kwaad deden; in Zijn volkomen vertrouwen op God, maakt diepe indruk op het kinderlijk gemoed en roept daarin een gezindheid wakker, waaruit het christelijk karakter wordt opgebouwd en die het helpt om bij zijn bekering den Heiland des te beter te verstaan.

c. *Practisch moet geoefend worden.*

Het doel van het onderwijs is niet het bijbrengen van kennis van bijbelverhalen, maar wel om de waarheid, daarin verborgen, te leggen naast het leven der kinderen. Daarom is het van belang de kinderen die waarheid zelf te laten zoeken en uitwerken. De onderwijzer doet goed, om als de waarheid gevonden is, samen met zijn gehoor wegen en middelen op te sporen, waarbij die waarheid kan worden toegepast. Deze toepassing wordt als huiswerk meegegeven en te zijner tijd wordt geïnformeerd, wat ervan terecht is gekomen. Want men bedenke, dat de waarheid, zodra ze door verstand en hart ontvangen is, gedaan zal moeten worden, om in de ziel te worden ingebouwd.

d. *De onderwijzer moet zich de liefde van de kinderen weten te veroveren.*

De liefde van de scholieren voor den onderwijzer is diens beste hulpmiddel om zielevormend op hen te werken. Vanwege hun liefde voor hem verstaan zij zijn bedoelingen, al struikelt hij soms in woorden, en zijn zij gaarne bereid om zich op practische toepassing toe te leggen.

Volwassenen kunnen zich aan de onderwijzende macht der liefde niet onttrekken.

Neen! — die ik 't meest heb liefgehad,
dat was mijn kranke; 't was de moede, uitgeteerde,
van wie ik leven beide en hopend sterven leerde.

Aldus het getuigenis van de Genestet.
Liefde en leren.
Liefde en gevormd worden.
Oorzaak en gevolg, zowel bij volgroeiden als bij kinderen.

MET ONZE ZENDELINGE OP REIS.

III.

Jezus' weg door Afrika.

De afstand Yaosayo tot Yalanga is ongeveer 12 K.M. Tegen 8 uur waren we gereed. De koffers werden aan twee stokken gebonden en zo door twee mannen gedragen. Iemand anders droeg mijn stoel en een lantaarn. Dan waren er nog andere kleinigheden. We hadden zes koffers en kisten. Een kist met keukengereedschap, een andere met busjes vlees, melk, suiker, boter en andere eetwaren, o.a. ook aardappelen. Dan een emmer en in die emmer twee flessen met petroleum om de lantaarns bij te vullen. We behoorden dus tot de wijze maagden, die olie in hun vaten hadden. We hadden zestien dragers nodig. We hadden ook twee kisten vol boeken, maar hoewel die kisten langzamerhand lichter werden, moesten ze toch de hele tijd mee.

Het was een prachtige wandeling. Ofschoon het een autoweg was, was de weg toch voor een groot gedeelte in het bos. We hadden dus nog heel wat schaduw. Langzamerhand begon het warmer te worden en tenslotte waren we erg bezweet. De meisjes waren dan ook dankbaar, dat we een riviertje over moesten steken met goed helder water, zodat ze een bad konden nemen. Dat

DE PROFEET JONA.

VII.

Hoofdst. 4 : 1—4.

Geestelijke Terugslag.

Ik denk dat we hier een der leerzaamste gedeelten hebben uit de geschiedenis van Jona. Jona was geen heilige in Roomse zin. Hij was het ook niet, nadat hij zich had overgegeven tot nieuwe gehoorzaamheid.

Oppervlakkig oordelende zou men verwachten, dat het bij Jona, na alles wat hij had doorgemaakt en hem tot onderwerping gebracht had, nooit meer zou haperen. Het leerzame is echter, dat een nieuwe storing intrad, en dat op hetzelfde punt, waar het contact al eens verbroken geweest was.

Wie echter de menselijke natuur kent, verwondert zich daarover niet. Hoe oprecht de overgave ook geweest moge zijn — de natuur wijzigt zich niet. Een bepaalde neiging zal zich telkens weer laten gelden, maar — zegt de tekst — niet weer met dezelfde kracht als voorheen.

Er komen geestelijke terugslagen — terugslagen in het geestelijke leven van Gods kinderen. Onervaren gelovigen kunnen daardoor in aanvechting komen; zelfs aan het twijfelen raken: zou er wel een verandering bij mij hebben plaats gehad? En wie een gelovige, die een geestelijke terugslag doormaakt honend vraagt: waar blijft nu uw bekering? is een handlanger van den Booze.

De oude karakterfout komt in Jona weer boven; de oude natuur laat zich weer gelden en weer botst hij met God. Maar 't is niet weer zó, met dié kracht en dié gevolgen als voor zijn overgave. *De oude fout werkt zich bij den nieuwen Jona heel anders uit.*

Een geestelijke terugslag bestaat daarin, dat de oude mens weer tijdelijk de overhand gekregen heeft. 't Gaat in het leven van de gelovigen een tijdlang goed en dan valt er iets voor, waardoor hij juist dáár getroffen wordt, waar hij het zwakste is, het geringste weerstandsvermogen heeft. Het verschil tussen Gods weg en eigen neigingen verwekt weer een ondragelijke zielespanning en . . . . . . men komt innerlijk in opstand. 't Wordt donker in de ziel. Men kan het met niemand meer zo helemaal vinden. Een storm steekt in Jona op en in gekrenkt rechtsgevoel murmureert hij: „was dit mijn woord niet als ik nog in mijn land was?" Vers 2.

Met de overgave treedt de genezing in. 't Is de omkeer ten goede. Maar bekering is inleiding ter heiligmaking, zoals op de geboorte de wasdom moet volgen.

Jona was naar Ninevé gegaan, had de boodschap gebracht; zag hoe de prediking insloeg; hoorde de bewoners van Ninevé tot God roepen. Maar merk nu op het verschil in uitwerking van deze verandering bij Jona en bij zijn Zender! Bij zijn Zender: ontferming. Bij Jona: . . . . niets.

Hoe ver staat Gods kind innerlijk soms nog van God af!

Jona trad wel in Gods weg, maar hoe ongelijk is hij zijn God toch nog!

Straf verwacht en straf verlangt hij over Ninevé.

Een omgekeerd Ninevé — zo stelt Jona zich de toekomst voor en . . . . hij huivert niet! De verandering der Ninevieten maakt op hem geen indruk. De ene dag na de andere verloopt. De negenendertigste en de veertigste dag breekt aan. Het gebed der Ninevieten houdt *aan*; *'t klimt en wint aan kracht* en innigheid. Met vrees en met een zwakke hoop tevens zien ze de eenenveertigste dag aanbreken. In de grootste spanning doorleven ze die dag. Eindelijk, eindelijk gaat de avondster op. Deze dag had een eeuwigheid geleken. Een gevoel van verlichting maakt zich van hen meester. Heel de stad herademt: het oordeel is *niet* gekomen!

Ook Jona heeft deze dag, de dag waarop God zou handelen, in spanning doorleefd. Maar van hem maakt zich ten laatste een onbehagelijk gevoel meester. God houdt Zijn Woord dus niet. Daarmede kan hij zich niet verenigen. Hij verstaat dat mooie en aanbiddelijke in den God der Openbaring niet, dat Hij zich wil laten overwinnen door zwakke mensen: „en het berouwde God over het kwaad, dat Hij gesproken had".

Merken we nu bij Jona het verschil op met vroeger!

De oude Jona sloot zich voor God en keerde zich van God af. *Deze* Jona gaat met zijn moeilijkheden tot God. Hij voelt zich verongelijkt. „Gij stuurdet mij met een oordeelsboodschap, maar daar ik U kende als een genadig God (vers 2) vreesde ik dat het oordeel wel

was voor mij niet mogelijk, dus moest ik wel verder. Had ik de jongen met de stoel nu maar gezegd om op mij te wachten, dan had ik best een poosje kunnen gaan zitten. Maar ik besloot om maar langzaam door te lopen. Zodoende was ik even voor de meisjes te Yalanga. De schoolkerk was nog dezelfde van verleden jaar, maar overigens was er veel veranderd.

Aan beide kanten van het gebouw was een soort hek langs de weg. Er was een opening gelaten. Aan weerszijden van de opening, die ik binnen moest treden, stonden twee rijen jongens en meisjes, die mij een welkom toezongen. Het was speciaal voor de gelegenheid gemaakt en al de vreugde, die in de woorden was uitgedrukt, trachtten zij door het wuiven met papieren vlaggen of strepen papier nog te verhogen. Toen de meisjes kwamen, werd opnieuw weer gezongen. Dit alles maakte al dadelijk een aangename indruk op ons. Maar steeds meer verbaasde ons de verandering, die te Yalanga had plaats gevonden, o.a. de nette woningen die bij de kerk stonden en voor de helpers gebouwd waren of werden. Het huis van den opziener was nog hetzelfde; maar dan achter zijn huis langs een smal pad, kwamen we binnen in een vierkant: aan alle kanten waren kamers voor meisjes gebouwd.

„Hoeveel meisjes zijn hier?"

Het antwoord was 72; dat zijn al de meisjes van het dorp.

Maar verleden jaar zei u: „Heel veel meisjes waren de verloofde van twee jongemannen en beiden betaalden voor haar".

„Ja, dat was zo verleden jaar, maar dat is nu niet zo meer. Alle meisjes van het dorp zijn hier en wij laten het niet toe, dat voor één meisje door twee tegelijk betaald wordt. Daar hebt u verleden jaar toch over gesproken. De vader van dat meisje die zei, dat hij twee verloofden voor zijn dochter wenste, omdat hij dan meer geld zou krijgen, heeft er in toegestemd om de ene weer af te betalen, omdat hij lid der gemeente wenste te blijven. Dat meisje is hier nu de leidster en zal nu waarschijnlijk spoedig in het huwelijk treden."

We moesten hierbij wel even denken aan de woorden: „Welk een omkeer heeft God in mijn leven gebracht — en dan met deze verandering — nu Jezus in ons dorp is gekomen". Ik moest ook denken aan de woorden van Jezus: „Gij zult grotere dingen zien dan deze".

Te Yakusu doen we wat we kunnen voor de meisjes, doch we hadden maar 47 meisjes, toen het Kerstfeest was. Hier waren zij met minder goede huizen, met eigenlijk wat wij zouden noemen onbekwame onderwijzers en zij hadden er 72. Ik zei, dat zij het werk beter konden doen dan ik. Het was dus beter voor mij om er maar mee op te houden.

„O", zeiden ze, „dat moet u niet zeggen, het is juist uw voorbeeld dat ons aanspoort".

Ondertussen is dat de enigste weg om werkelijke vooruitgang te brengen in het werk hier. Ze hebben hun eigen leiders nodig. *Alleen dan, als zij zelf de leiding nemen, kan het werk, dat wij in Gods naam verrichten, werkelijk waarde krijgen.* Hier zagen we, hoe God gewerkt had en daarvoor mochten we Hem danken.

Het was ondertussen al later geworden en voor de middag konden we niet meer met het werk beginnen. De meisjes maakten het middagmaal gereed en toen de maaltijd genuttigd was, gingen we naar school. Gewoonlijk rusten we na het middagmaal, maar dat valt op de reis niet mee. Er is zoveel te doen en wij hadden maar twee dagen gerekend voor ieder dorp. In de namiddag hadden we dus het gewone schoolexamen. Ik had Lokamba gevraagd of hij een toespraak wilde houden, wat hij ook heel goed deed. Bij het examen bleek, dat er wel vooruitgang was en de volgende dag hadden we nog examen in schrijven en rekenen. De jongste leerlingen schrijven helemaal niet, dus was het aantal „examinandi" niet groot. Misschien zult u zich over dat laatste verwonderen. Maar men moet zelf schriften en potloden kopen in een dorpsschool en voor de meesten valt het al niet mee om een leesboek te kopen. Die goed kunnen lezen, moeten

---

achterwege zou blijven. Had ik niet recht met te vluchten?"

De oude mens rechtvaardigt zich.

God recht *te blijven geven*, valt zo zwaar!

Op de overgave moet het overgegeven leven volgen; het zich *voortdurend schikken naar God;* het zich vinden in het feit, dat God zich nooit schikt naar ons! — Soms is er „roof in het brandoffer", een weer terugnemen van hetgeen den Heere gewijd was.

Dat maakte Jona het leven zo moeilijk: het zo ongelijk zijn aan den Heere! Dat maakt ook ons het leven zwaar. Dát vooral!

„God is geduldig want God is eeuwig", zegt Augustinus. Mogen we niet met nog meer recht zeggen: God is geduldig, want God is liefde?

Opnieuw wil Hij met Ninevé voortgaan; de stad een tweede kans geven. Dát verstaat Jona niet; dat staat hem tegen. Komt dat niet dáárdoor, dat hij die heidenen niet liefheeft?

Petrus moest nog leren, dat er bij God geen aanneming des persoons is en Hij Israël niet voortrekt bij de heidenen, maar dat in a l l e n volk, die Hem vreest en gerechtigheid werkt, Hem aangenaam is? Als een Petrus dat nog moest leren, kunnen we het bij Jona verstaan dat hij niet kon vatten, dat God niemand van Zijn ontferming buitensluit. En de Apostel Paulus zag iets van de grootheid Gods, toen hij uitriep: „Hij heeft ze allen onder de ongehoorzaamheid besloten, opdat Hij zich over allen zou ontfermen". De grootte der liefde, haar lengte en breedte, haar hoogte en diepte moeten we naspeuren voor een leven naar Gods gedachten.

Het oude leven verheft zich bij Jona weer, en toch . . . . hoe anders dan vroeger! 't Is dezelfde Jona van voorheen en toch — zelfs in zijn zonden — niét meer dezelfde ook. Toen was het: „werp mij maar in de zee". Nu is het: „Nu toch Heere, neem toch mijn ziel van mij". Weer staat Jona aan de verkeerde kant, maar toch — hoe anders dan voorheen! Weer dezelfde begeerte, de begeerte van zijn opdracht af te zijn, maar hoe anders n u geuit! 't Is weer de Jona, die geen ongelijk verdragen kan, die zich zo heel moeilijk kan geven — maar nochtans: hoe verschillend klinkt dit: „neen, Heere!" met het neen van voorheen! Weer verliest het leven alle waarde voor hem, maar nu onderwerpt hij zich (en welk een verschil is dit met zijn opstand op het schip) aan God: „Nu dan Heere, neem toch mijn ziel van mij!"

Hier ziet ge, hoe het naar de eindoverwinning toe gaat: door tijdelijke nederlagen heen. Door periodieke oplevingen der oude natuur heen vestigt zich de nieuwe.

Jona's gebed: Heere, neem mijn ziel van mij, blijft onbeantwoord. Het was in zekere zin een aan God willen ontvluchten, en daaraan helpt God niet mee. Hij ontslaat ons niet van de moeilijkheden, die uit onze natuur voortvloeien, maar helpt ons ter overwinning.

Wie bij zichzelf ontdekt, wat wij bij Jona constateerden: geestelijke terugslag, heropleving der oude begraven mens, late zich daardoor niet ontmoedigen. De oude natuur kan zich doodhouden en grijpt dan op eenmaal weer naar 't stuur.

Vlees blijft vlees. Soms schijnt er maar geen vooruitgang te zijn. Maar ofschoon vlees, vlees blijft, er staat een macht tegenover. De christen kan ogenblikken hebben, dat hij sprekend g e l ij k t op de mens, die hij vroeger was, maar daarom i s hij niet meer de mens van voorheen.

Een arbeider, die een erg driftige natuur had, was tot bekering gekomen. Hij had altijd de gewoonte gehad als het hem maar even tegenliep, te vloeken. Enkele dagen na zijn overgave terwijl hij hard voortmaakt, glijdt hem het rad van de zwaar geladen kruiwagen van de plank. Onmiddellijk reageert de oude natuur, der gewoonte getrouw, met een vloek. Maar direct daarop stortte boven onzen broeder de hemel in; alles om hem heen werd zwart. Werken kon hij niet meer. Wie hem in die ogenblikken had gadegeslagen, zou gedacht hebben dat hij nog dezelfde was, maar inderdaad was hij een a n d e r mens. De vloekende arbeider leek sprekend de man van voorheen, maar het berouw, dat onmiddellijk intrad, was de reactie van den n i e u w e n mens in hem.

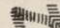
God verstaat en verstoot niet.

„Is uw toorn billijk ontstoken?"

God brengt de vertoornde mens tot nadenken en dan verdringt het gevoel van schaamte dat van toorn.

Duizenden hebben reden om met David te danken: Heere, Uw zachtmoedigheid heeft mij groot gemaakt!

L.

eigenlijk een Nieuw Testament kopen. We verwachten van onze jonge mensen dat ze een Nieuw Testament hebben, voor ze gedoopt worden. Dat geen leerboeken verstrekt worden, verhoogt de moeilijkheden van het leren en onderwijzen. Ondertussen moest ik een groot gedeelte van de dag gebruiken om met degenen te spreken, die gedoopt wensten te worden. Te Yalanga zullen nu waarschijnlijk de volgende maand ook 14 personen gedoopt worden, 8 vrouwen, 4 meisjes en 2 jongens. In de laatste tijd worden er meer vrouwen gedoopt dan mannen. De oudere vrouwen vragen om gedoopt te worden, terwijl die vraag bij de oudere mannen nog niet naar voren komt, naar het schijnt. Misschien komt dat ook hierdoor, dat vele mannen meer dan een vrouw hebben. Nu heeft de laatste gemeenteraad besloten, dat een vrouw, die de eerste vrouw is, lid der gemeente kon worden, indien andere mensen getuigen, dat zij tegen het tweede huwelijk van haar echtgenoot was. Dat is een van de vragen waarop we telkens weer een antwoord moeten hebben. Hoe moeten we handelen met dergelijke mensen. Gewoonlijk wordt de beslissing over dergelijke vragen aan de gemeente overgelaten. Donderdagmiddag kwamen we als gemeente samen om de dood des Heeren te verkondigen bij brood en beker. Leren we maar steeds meer verstaan van die grote liefde, die alles leed om ons te redden. Moge het ons gegeven zijn om dat voorbeeld na te volgen. Hij stierf voor ons, dat ook wij voor Hem leven en sterven!

G. R.

UIT DE GEMEENTEN

HARLINGEN. Brs. en zrs. in onzen Heer. Zo af en toe is het goed iets van elkaar te vernemen. Welnu het mocht ons als Gemeente goed gaan in het afgelopen jaar, de arbeid verliep vlot. Bij verschillende zaken bepaalde de Gemeente haar aandacht op de jaarvergadering. We zijn Gode dankbaar voor Zijn bemoeiïngen met ons. Wie zal de zegeningen tellen? Daarom is het met diepe erkentelijkheid aan God, dat Hij ook hier in Harlingen de Gemeente een plaats heeft gegeven, om Zijn Evangelie uit te dragen.

Zondag 19 Febr., in de morgendienst, werd ouderling Spannenburg in zijn ambt bevestigd. Onze Voorganger sprak naar aanleiding van het tekstwoord uit de brief aan Timotheus: „Zo iemand lust heeft tot het opzienersambt, die begeert een treffelijk werk". 't Was een treffend ogenblik, we mogen zeggen: een gezegend ogenblik.

1 en 2 Mrt. e.k. hoopt de Gemeente evangelische samenkomsten te houden.

Met hartelijke br.groet namens de Gemeente,

J. HAMER, Secr.

HAARLEM's Gemeente organiseerde een paar Evangelisatie-samenkomsten op Dinsdag en Woensdagavond 21 en 22 Febr. j.l. Tot deze arbeid hadden wij ons verenigd met de pas gestichte Vrije Evang. Gemeente, wier predikant Ds. du Tossé de eerste avond optrad in „Salem". Het Vrij Evang. Zangkoor verleende daarbij zijn gewaardeerde medewerking. De tweede avond waren wij in het lokaal der Vrij Evangelischen waar Ds. de Haan als eerste spreker diende. Nu met medewerking van een dubbel kwartet uit ons Zangkoor. Beide avonden werd op eenvoudige maar dringende wijze het heil in Jezus Christus verkondigd.

De opkomst was telkenmale bevredigend. Ongetwijfeld zal deze geslaagde proef van samenwerking ons dringen verder in deze richting voort te gaan, opdat de eenheid willende Heiland verheerlijkt worde ook in redding van zielen.

G. H. t. B., Scriba.

CORRESPONDENTIE

Aan den broeder, die bezorgd is.

Dank voor uw schrijven. Uw opmerking omtrent De Christen lijkt mij niet zonder waarde en zal ik in petto houden. Nu iets betreffende uw schrijven. Toevallig ken ik ook een beetje de gemeente, waarvan u het voorrecht hebt lid te zijn en kan de weerslag uwer ervaringen daar duidelijk in uw brief terugvinden. Wat echter bij u voorvalt of plaatsvindt, gebeurt niet overal. Uw oordeel is locaal gekleurd, wat heel natuurlijk is. U constateert min of meer, dat de zaak ziek is, niet alleen bij u, maar in 't algemeen. Ik geloof niet dat ik u persoonlijk ken en ben daarom nu vrijer in mijn uiting — mijn ervaring is, dat de gemeente het meeste kan lijden onder die broeders en zusters, die haar beter willen maken door voortdurend critiek te oefenen. De voorganger deugt niet, het bestuur komt er niet zonder kleerscheuren af, de gemeente heeft geen liefde en gevoel van saamhorigheid, enz. enz. En ik moet toegeven, die fouten zoekt, zal ze vinden. Die naar mijn preek luistert met het doel om gebreken in stijl, opbouw, uitlegkunde en wat dies meer zij te ontdekken, die zal stom verbaasd staan en over alle luisteraars het hoofd schudden: hoe kunnen ze zoiets aanhoren. Die het bestuur, of kerkbestuur, de gemeenteraad of kerkeraad, zoals u dat maar wilt de maat der volmaaktheid aanlegt, zal in wanhoop de handen ineen slaan en niet geloven, dat uit dit Nazareth nog iets goeds te voorschijn zal komen. Die de gemeente meet met de bruid zonder vlek of rimpel, zal zich dadelijk willen onttrekken aan die gemeenschap, die onder vlekken of rimpels het leven tracht te houden. Neen broeder, ik weet wel, zover gaat uw citiek niet, en zeker, er mag ook critiek zijn, mits maar niets anders dan heilige liefde de drijfveer is. En ook dat wil ik van u aannemen. Weet u wat de beste weg is om onze gemeenschap te maken tot dat wat zij moet zijn — onszelf geheel ten offer geven. Begin bij uzelf broeder. En wanneer iemand met critiek op die en nog meer anderen bij u aan boord komt, antwoord hem of haar: begin bij uzelf.

Ik draag zelf vele bedenkingen in mijn hart omtrent een en ander. Wat kan ik doen? Mijn stem verheffen daar, waar het moet. Maar dan niet met verheffing van stem, doch met heilige bewogenheid. En verder? Er is geen preek, die luider klinkt en verder werkt, dan de preek zonder woorden — het leven.

God zegene u broeder. Het is beter de onrust der ontevredenheid te moeten herbergen, dan de rust van het kerkhof. Blijf trouw aan den Heer en Zijn Gemeente. Draag anderen en denk eraan, dat zij u moeten dragen.

HUIZINGA.

NIET VOOR ALLEN

is deze oproep bedoeld. De C.J.Z. verzoekt de gemeenten, die menen voor Uniesubsidie in aanmerking te mogen komen, dat aan de secretaris dezer commissie mede te delen. Hij stuurt dan omgaand een vragenlijst, die hij gaarne, ook zo spoedig mogelijk beantwoord weer ontvangt. De Unie wil graag gemeenten met veel toekomst en weinig geld met raad en daad terzijde staan.

De aanvragen moeten **7 Maart** *binnen zijn.*

Huizinga,
Secr. C.J.Z.

Leeuwarden, Achter de Hoven 105.

LEESTAFEL.

Hans Jacob Rinderknecht: *Vier brieven van het nieuwe leven.* Vertaald door J. ten Kate. W. ten Have N.V., Amsterdam. Prijs f 0.60. Bij getallen goedkoper.

Emil Brunner schrijft in het voorwoord: „Bij ons in de bergen mag niemand gids zijn, die niet na een zwaar examen zijn diploma gekregen heeft. Er bestaat geen menschelijke instantie voor de bevoegdverklaring van iemand, die zijn dienst aanbiedt aan hen, die den weg ten leven zoeken. Dan moet het getuigenis naar voren komen van iemand, die zelf dezen dienst ondervonden heeft. Ik kan dezen dienaar van Christus als betrouwbaar aanbevelen."

En dit laatste kan ik ook doen, al heb ik tot nog toe niet het voorrecht gehad met den schrijver kennis te mogen maken.

Aan de vrucht kent men den boom en aan een brief den schrijver. De onderwerpen, waarover deze in brief-vorm handelt, zijn: „Hoe men het nieuwe leven verkrijgt", „Hoe men het nieuwe leven onderhoudt", „Het nieuwe leven van iederen dag" en „Het doel van het nieuwe leven".

Dit boekske is de derde uitgave in de serie „Het middelpunt", die een richtingwijzer wil zijn voor allen, die de weg des levens zoeken en begeren te bewandelen.

Het sticht jezelf en is bijzonder geschikt om na een gesprek onder vier ogen ter ernstige overweging te worden achtergelaten.

Van de Hulst-prenten. Nieuwe uitgave. G. F. Callenbach, N.V., Nijkerk.

De mooie platen, behandelende 24 bijbelse geschiedenissen, zijn in twee kleuren met vele tere en intense emoties opnieuw uitgegeven en gedrukt op veel beter papier. De achterzijden bevatten de beschrijving. De prijs van de gehele serie, die uit 96 ex. bestaat, bedraagt slechts f 0.60. Alleen de gehele serie wordt verkrijgbaar gesteld. Voor weinig geld een heerlijke verrassing voor het trouwe kind.

Dr. W. J. de Wilde: *„Het probleem van het O. T. in verband met de verkondiging van den Christus Jezus"*. Uitgave van G. F. Callenbach N.V., Nijkerk.

„Hetgeen in de volgende bladzijden den lezer geboden wordt, is voor het grootste gedeelte uitgesproken in het Klein Auditorium van de rijksuniversiteit te Leiden, voorjaar 1938. Deze voordrachten werden gehouden op uitnoodiging van het fonds voor bijzondere leerstoelen van de Confessioneele Vereeniging".

Deze regelen, die ik uit het inleidende woord van den schrijver heb overgenomen, zeggen ons genoeg welke geest dit boek ademt. Bovendien is de naam van Dr. de Wilde ook bij ons voldoende bekend om te weten van welke godsdienstige richting hij een vertrouwensman is.

Feit is het, dat het Oude Testament voor velen in onze kringen geen probleem is. Zij verkeren doorgaans in de minder benijdenswaardige positie weinig problemen te hebben. Feit is het ook, dat velen onzer hun grote moeilijkheden hebben met het oude boek. Als kinderen van hun tijd voelen zij de koele wind van de rationele, critisch-literaire en historische critiek alsmede de koude tocht van het anti-semietisme, en huiveren.

Dr. de Wilde geeft eerst een beknopt en helder overzicht van verschillende opvattingen met nauwkeurige bronvermelding. Vervolgens vertrouwt hij den lezer zijn eigen mening toe en deze weet, wat hij daaraan heeft. „Het Oude Testament wijst toch positief heen naar de gestalte van Christus: het behoort niet aan de synagoge, maar aan de kerk van Christus. Jezus en het Oude Testament zijn niet van elkaar te scheiden. Jezus is de Messias van het Oude Testament. Dat kunnen vleesch en bloed ons niet openbaren; verstandelijk kunnen wij er met het schriftbewijs alleen niet komen. Als wij willen weten wat de naam Jezus Christus beteekent, dan moeten wij dat aan het Oude Testament vragen. Maar dan kunnen wij ook niet „Voraussetzungslos" tot het Oude Testament naderen. Wij moeten dat doen van uit de belijdenis der christelijke kerk: God heeft Zijn openbaring in Christus gegeven en de kanon der christelijke kerk hebben wij te aanvaarden en te erkennen, dat Jezus en de apostelen uit het Oude Testament hebben geloofd en geleefd".

„Het Oude Testament zegt ons wie wij zijn tegenover God en den naaste". Deze stelling van Bultmann nemen wij over, maar wij gaan verder en zeggen tegen Bultmann: daarom is de beteekenis van het Oude Testament allereerst christologisch. De verhouding toch van den mensch tot God is het primaire, waaruit alle andere verhoudingen voortvloeien (vergelijk de decaloog!) En die verhouding wordt tot stand gebracht in den cultus."

Tenslotte wordt de Christusverkondiging uit het Oude Testament geïllustreerd met een verklaring van Gen. 3 : 15, Gen. 4, Gen. 5, Gen. 8, Gen. 11, Gen. 12, Gen. 22, Gen. 32.

Wie belang stelt in de waarde van het Oude Testament voor de gemeente van thans, verzuime niet dit werkje te bestuderen. Wij overwegen het op de agenda te plaatsen van de najaarsconferentie van de broederschap van onze voorgangers.

Wat de prijs is, weet ik niet, maar het telt slechts ± 80 bladzijden en heeft een stevig cartonnen omslag.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ADVERTENTIEN

EEN PROBLEEM

doet mij een broeder aan de hand, of liever in het hoofd.

Alsof er al niet genoeg in staken.

Hij is schipper van beroep en heeft als zodanig vele collega's onder onze geloofsgenoten.

Groningen, Harlingen, Zwolle en Amsterdam hebben onder hun leden altijd veel varend volk geteld.

Hoe is het met dit volk gesteld?

Br. R. vreest dat velen De Christen niet lezen en ik deel die vrees.

Hebben ze vracht, dan zal het inderdaad een toer zijn het blad nog dezelfde maand aan boord te laten bezorgen.

Lopen ze elke morgen of middag naar de beurs, dan is er in de regel genoeg te doen om de eindjes aan elkaar te knopen.

En ik ben het met den broeder eens, als hij zegt, dat het goed zou zijn, dat ze ons blad geregeld konden lezen.

Wat te doen?

Een weg is, dat schipperrijke gemeenten een aantal losse nummers betrekken, per week bij den administrateur te bestellen, om ze ten verkoop aanbieden aan de schippers, die verblijf houden in de gemeente. Dat vraagt wel wat arbeid van een broeder, maar misschien is er hier of daar wel een werkloze, die dit als zijn taak wil beschouwen en daarover in overleg met den correspondent of secretaris der gemeente wil treden.

Weet u een betere weg?

Lezen de 167 nieuwe Baptisten, een klein getal vindt u niet?, reeds De Christen? Zouden de secretarissen, tot op heden berucht als een sloom volkje, niet deze qualificatie willen uitbannen, door voortaan den administrateur die adressen van nieuwe leden toe te zenden, die voor toezending van proefnummers van ons weekblad in aanmerking komen?

Wilt gij ook meewerken?

E.-R.

Er bleef van dit nummer een half kolom overstaan.

WEEKKALENDER

Met vaste schreden.

Laat dat het opschrift van deze week zijn: met vaste schreden. De tred van onzen Heiland is niet tastend onzeker, aarzelend langzaam, maar vast en beraden. Steeds duidelijker tekenen de toekomstige gebeurtenissen zich af. In beginsel waren de tegenstellingen met de leidende figuren reeds dadelijk aanwezig, door de drie jaren van Zijn spreken en werken groeiden de tegenstellingen uit tot vijandelijkheden van de kant der leiders, tot zwaar veroordelende woorden van Jezus' zijde. Schemerden de bergen tot dusver nog in blauwe verten, de contouren beginnen zich steeds scherper af te tekenen. Het gaat voor Jezus de verkeerde kant uit. Zijn woorden en daden zijn dermate met kracht geladen, dat ze alles omver zullen halen, wat door God niet is opgericht. Onder dat wat vallen moet, behoort ook het werk der vaderen en theologen van de dag. En omdat dat moet blijven staan, wijl zij anders met hun bouwsel vallen, moet deze Breker vallen. Dat is Hem ook niet onbekend. Hij weet, wat komen gaat. Hij gaat met vaste schreden. Zijn gang is doelbewust. Zijn tegenstanders drijven op feiten van de dag, Hij op profetieën der eeuwigheid.

Zondag 5 Maart Matth. 21 : 18—32. Is de vijgeboom niet het beeld van het volk in zijn geheel? Men komt er niet met bladeren der uitwendige vroomheid. Die waarachtig gelooft zal vruchten zien in eigen en anderer leven. Hoe dat komt? Wat is het geheim van een zegenrijk leven? Jezus werd gevraagd, hoe Hij allerlei dingen maar zo zonder moeite kon doen. De vraag stamde uit een wantrouwend hart en daarom gaf Jezus geen ander antwoord, dan in een vraag, die een beschuldigend antwoord van de vragers vroeg. God is de bron van macht, autoriteit.

Maandag 6 Maart Matth. 21 : 33—46. Onverbiddelijk onthult Jezus de ene waarheid na de andere. Met vaste hand hanteert Hij het ontledend mes, dat de innerlijke toestand van het volk, en dan vooral van de leiders openbaart. Zijn woorden ondersteunt Hij met uitspraken der H. Schrift. De vooraanstaande mannen begrepen Hem en hun woede verraadt alleen slechts de juistheid Zijner woorden. Wat moeten zij doen tegen deze macht? Tot zwijgen brengen die mond.

Dinsdag 7 Maart Matth. 22 : 1—15. Nog een nieuwe gelijkenis laat Jezus horen en ieder begint te voelen wat de ondergrond Zijner woorden is. We willen het profetische in deze woorden van Jezus niet over het hoofd zien. Straks zal Jerusalem ondergaan, de heilsboodschap zal lopen tot de einden der aarde. De genade heeft vleugelen. Doch wee die ook de genade versmaadt en eigen kleed voldoende acht. Hier redt slechts Jezus' bloed.

Woensdag 8 Maart Matth. 2 : 16—33. De zwaarden worden gewet. Het steekspel neemt een aanvang. Het is tussen de partijen bittere ernst. Er wordt op leven en dood gestreden. Hier komen de moderne theologen. Belasting betalen was een raar ding in Israel. Het was toch de verloochening van eigen zelfstandigheid, daarom bij het volk gehaat. Een meesterlijk antwoord geeft de Heer, zo simpel als 't maar kan. Na deze far.-herodianen, komen de moderne theologen, die in geen opstanding geloven en de hele zaak tamelijk belachelijk weten op te dissen. Jezus wijst ze met een enkel woord terecht.

Donderdag 9 Maart Matth. 22 : 34—46. Een ogenblik schijnt de haat der farizeën te luwen als ze horen hoe fijn Hij de saduceën te woord gestaan heeft. Ze komen nu met betere vragen voor de dag. Jezus maakt van een gunstig ogenblik gebruik en stelt hun een vraag omtrent den zoon van David, die tevens door David als zijn Heer wordt aangesproken. Zal Hij ze nog tot inzicht kunnen brengen? Zij blijven voor het antwoord steken.

Vrijdag 10 Maart Matth. 23 : 1—12. Doe naar mijn woorden, maar niet naar mijn werken. Nu, ik denk van ons allen zullen de woorden wel beter zijn dan de werken. Paulus heeft het aangedurfd te zeggen: weest mijn navolgers, en dat noem ik nogal wat. Jezus wil waarheid en overeenstemming tussen woord en daad en houdt niet van mensen, die anderen lasten opleggen, die ze zelf niet met een vinger aanroeren. Sta niet boven elkaar, maar naast elkaar. Zoek geen eer. Dit is wel een uitstekend gedeelte voor de voorganger, en verder voor u allen.

Zaterdag 11 Maart Matth. 23 : 13—22. Jezus wijdt over de onwaarachtigheid der leidslieden nog meer uit en beschuldigt hen van zware feiten. Van enghartigheid in : 13, van huichelarij en gierigheid in : 14, van onbegrijpelijk-verwarrende opvattingen in volgende verzen. Men komt tot de vraag: en wat zou Jezus van mijn leven zeggen? Wat denkt ge? Een kind schrijft eerst in het klad en dan in het net. Dat gaat in het leven niet. Daarom helpe ons de Heer.

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Ds. Huizinga moest voor het beroep der Gemeente Sneek op hem bedanken.

W.

Broeders Correspondenten

die het eerste kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik vriendelijk, dit nu ten spoedigste te willen doen. Bij voorbaat hartelijk dank.

DE ADM.

17 jaar van Strijd en Overwinning in Polen.

Zeventien jaren zijn er voorbijgegaan sinds het Russisch Zendings Genootschap met de arbeid in Polen begon. In deze tijd heeft het land zich ontwikkeld, het is groter en sterker geworden. Nog niet lang geleden waren er 32 millioen inwoners, maar nu zijn er reeds meer dan 36 millioen, waarvan bijna 24 millioen Polen zijn, omstreeks 4 millioen Ukrainers, evenzoveel Joden, 3 millioen Witte Russen en ongeveer 1 millioen van andere nationaliteiten, n.l. Russen, Duitsers, Cechen, Lithauers, Tartaren en Zigeuners. Ieder van deze nationaliteiten heeft zijn eigen karakter, zijn eigen ziel, wat het zendingswerk verzwaart, want men moet weten hoe men iedere ziel benaderen moet, om die uit té trekken uit de wereld van zonde en tot Christus te brengen. Zeventien jaren — een periode, lang genoeg, dat het werk op hechte grondslag is komen te staan; dat het zich een plaats heeft verworven in de publieke opinie en een bestaansrecht in de ogen van het Gouvernement. Het werk wordt nu door allen beschouwd als een der sterkste wettige Evangelische bewegingen. DE ZENDELINGEN VAN HET RUSSISCH ZENDINGS GENOOTSCHAP, die in de meeste gevallen LANGS DE SOVJETGRENS ARBEIDEN, BESTRIJKEN EEN OPPERVLAKTE VAN MEER DAN 1000 K.M., van Galicië in het Zuiden tot het district Wilna in het Noorden; terwijl in Centraal Polen, met Warschau als Hoofdkwartier, ook goede vorderingen worden gemaakt.

In 1938 heeft de Heere het werk gezegend, moeilijkheden uit de weg geruimd en in alle wezenlijke, geestelijke en stoffelijke noden voorzien. Dank zij de liefde van Gods kinderen, die naar 's Heeren wil, Hem met hun gaven dienden, is het Genootschap in staat geweest, 56 werkers te onderhouden, waarvan 44 zendelingen, 2 colporteurs, 4 helpers in het Weeshuis, 2 op het bureau in Warschau en 4 studenten van de Bijbelschool te Warschau.

Het aantal Gemeenten aan het Genootschap verbonden bedraagt 56, waarvan elk 4—15 Zendingsposten heeft, waar Evangeliesamenkomsten plaats hebben; het totale aantal van deze plaatsen is 510.

Het is zeer zeker voor 44 zendelingen niet mogelijk deze alle te bedienen en niet zonder reden riep een van de zendelingen, toen hij van alle zijden aanvragen ontving, in wanhoop uit: „Broeders, om uwentwil zou ik wensen, dat ik in tien stukken kon worden gescheurd". Gode zij dank kwam in dit geval de gemeente zelf den zendeling te hulp en zond uit haar midden meer dan 200 ervaren bekwame broeders uit, sterk in gebed die hun gezegend werk voor den Meester verrichten geheel zonder financiële vergoeding. Sinds 1937 is het aantal zendelingen met 8 vermeerderd.

In deze 56 gemeenten werden 5060 leden gedoopt op belijdenis van hun geloof in den Heere Jezus. Als wij de kinderen en andere gezinsleden van deze gelovigen meetellen, die onder de bijzondere geestelijke zorg staan van het Russisch Zendingsgenootschap in Polen, dan wordt dit aantal 14.170.

Zo zijn de getallen, die wij geven, slechts het zichtbare teken voor de ogen der mensen, maar het andere, niet geringere deel van het werk is nog verborgen en behoeft de gebeden van Gods kinderen, liefde en geduld, opdat het openbaar zal worden.

„De Russische Zendingsvriend" wil U gaarne elke maand nader over deze door God zo rijk gezegende arbeid inlichten. Abonnementsprijs slechts f 1.— per jaar.

M. F. DEKKERS, Secr. Russisch Zendings Genootschap, 25 Hamelweg. Apeldoorn. Postrekening 83961. - Telefoon 5406.

Vrijdag 10 Maart 1939 No. 2565 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

IK BEN 'T, O HEER!

't En zijn de Joden niet, Heer Jezus,
die U kruisten,
noch die verraderlijk U togen voor 't gericht,
noch die versmadelijk U spogen in 't gezicht,
noch die U knevelden met hunne
felle vuisten!

't En zijn de krijgslui niet, die
hebben uitgetogen
Uw kleed, of riet of hamer hebben
opgelicht,
of het vervloekte hout op Golgotha gesticht
of over uwen rok nog twistten onbewogen!

Ik ben 't, o Heer, ik ben 't, die U
dit heb gedaan.
Ik ben de zware boom, die U had overlaân
Ik ben de taaie streng, daarmee Gij
gingt gebonden.
De nagel en de speer, de geesel,
die U sloeg,
de bloedbedropen kroon, die Uwe
schedel droeg:
Want dit is al geschied, eilaas, om
mijne zonden.

JAC. REVIUS.

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAAROM JEZUS ZWEEG.

„Doch Jezus zweeg stil". Matth. 26 : 63.

„....antwoordde Hij niets". Matth. 27 : 12.

We weten uit de Evangeliën, dat Jezus gedurende Zijn 3-jarige periode van werkzaamheid behoorlijk veel heeft gesproken. Hij sprak (leerde) in stad en dorp, in huis en op straat, in de synagoge en op het tempelplein, aan de oever der zee en op de vissersboot, op de berg en in het vlakke veld. Nu eens was Zijn woord als een zefier, die daar over het land strijkt en mens en béest weldadig aandoet, dan weer was Zijn betoog als een koude Noordooster wind, die je in het aangezicht striemt. Maar altijd sprak Hij de waarheid en niets minder dan de waarheid. Hij troostte, bemoedigde, vermaande, waarschuwde, veroordeelde, doch zocht altijd het behoud van den mens. Zijn woorden waren woorden des eeuwigen levens. Hij sprak als iemand, die met gezag bekleed was.

En gedurende de laatste dagen voor Zijn kruisdood heeft de Heere Jezus nog vele leerredenen en diep-ernstige gelijkenissen uitgesproken. U gelieve de laatste hoofdstukken van de Evangeliën er op na te lezen, om U hiervan te overtuigen.

Ook tijdens Zijn verantwoording heeft Jezus woorden gesproken, die voor geen tweeërlei uitlegging vatbaar waren Toen Jezus voor het Sanhedrin „ter verantwoording" werd geroepen zeide Kajafas, de hogepriester, tot Hem: „Ik bezweer U bij den levenden God, dat Gij ons zegt, of Gij zijt de Christus, de Zoon van God?" Waarop Jezus antwoordde: „Gij hebt het gezegd". En toen Jezus stond voor den Stadhouder, werd Hem door Pilatus de vraag gesteld, of Hij de Koning der Joden was. En Jezus antwoordde, kort maar duidelijk: „Gij zegt het".

Doch Jezus heeft tijdens Zijn verantwoording ook gezwegen. Toen Jezus gevangengenomen was en geleid werd naar het huis van den hogepriester, alwaar de Schriftgeleerden en Ouderlingen vergaderd waren, zochten de Overpriesters en de Ouderlingen en de gehele grote Raad valse getuigenissen tegen Jezus, opdat zij Hem doden mochten; „en vonden niet". Doch eindelijk kwamen als redders in de verlegenheid twee valse getuigen, die zeiden: „Deze heeft gezegd: Ik kan de tempel Gods afbreken en die in drie dagen opbouwen". Daarop kreeg Jezus gelegenheid om zich te „verantwoorden". „En de hogepriester zeide tot Hem: antwoordt Gij niets? Wat getuigen deze tegen U?" *Doch Jezus zweeg stil.*

En toen Jezus, staande voor Pilatus, door de Overpriesters en de Ouderlingen beschuldigd werd, *antwoordde Hij niets.* En of Pilatus ook tegen Hem zeide: Hoort gij niet, hoe vele zaken zij tegen u getuigen?, *antwoordde Hij hem niet op enig woord*, alzo dat de Stadhouder zich zeer verwonderde.

* * *

Wanneer zweeg Jezus? En *waarom* zweeg Hij?

Jezus z w e e g, wanneer de beschuldigingen tegen Hem persoonlijk gericht waren, Doch Hij s p r a k, wanneer men Hem vroeg naar Zijn Koningschap, wanneer Hem de vraag gesteld werd of Hij de Messias was. Zich verantwoordende voor de overheden van kerk en staat, heeft Hij duidelijk beleden de Christus Gods te zijn. En wanneer *Hem* terwille van die belijdenis smaadheid werd aangedaan, *dan heeft Hij gezwegen*, gelijk een lam, dat ter slachting werd geleid. Gezwegen, wanneer de dodelijke haat van de leidslieden der kerk Hem zou treffen. Gezwegen, toen Hij bespuwd, geslagen en gehoond werd.

Ja, Jezus heeft gezwegen, *omdat* aan Gods recht voldaan moest worden. Hij had gehoorzaamheid geleerd; een gehoorzaamheid, welke Hem zou brengen in de smadelijke dood des kruises. Sion zou door recht verlost worden. Christus' lijden was een plaatsbekledend lijden. Hij had *geen zonde* gedaan. In Zijn mond werd geen bedrog gevonden. Als Hij gescholden werd, zegt Petrus in zijn eerste brief, schold Hij niet weder. Want Hij droeg *onze zonden* in Zijn lichaam op het hout, opdat wij, der zonde afgestorven zijnde, der gerechtigheid leven zouden.

Jezus heeft gezwegen, opdat wij zouden kunnen spreken. Want Christus heeft *voor ons* geleden. Door Christus' zoendood heeft de zondaar recht van spreken, mag hij tot God gaan.

Dat zwijgen van Jezus spreekt tot ons de taal van de gerechtigheid en de liefde van God. Ook in Zijn zwijgen, of wellicht beter: j u i s t in Zijn zwijgen is Jezus voor ons het vlekkeloos Godslam.

Gelooft gij dat?

d. H.

UIT ONS UNIEBUREAU.

De Statistiek.

Vanuit Groningen gewerd mij het bericht, dat het aantal Jongeliedenbezoekers niet 150, zoals werd vermeld, doch 115 moet zijn. Men neme er nota van.

Ik neem aan, dat thans allen, die daarvoor in aanmerking komen, de aparte statistiek en de lijst met adressen hebben ontvangen. Adreswijzigingen en verhuizingen, welke van tijd tot tijd voorkomen en waarvan mededeling wordt gedaan in ons orgaan, gelieve men in de statistiek aan te brengen.

* * *

Onze studerende broeders.

Neen, we vergeten deze broeders niet; die van ons zijn uitgegaan en over korter of langer tijd tot ons hopen weder te keren als mannen, toegerust met grote gaven, welke elke dienstknecht van God sieren.

Binnenkort hopen ze wederom een veertien dagen in het vaderland te vertoeven. Hun *Paasvacantie* duurt dit jaar van *Dinsdag 4—Woensdag 19 April.* De broeders willen in deze vacantie gaarne allen aan de slag, d. w. z. ze willen graag onze Gemeenten dienen met de prediking van het Evangelie. We maken inzonderheid onze v a c a n t e Gemeenten opmerkzaam op de grote welwillendheid van de studenten. De namen der broeders zijn: G. W. Tijman, G. Vegter, G. Brongers en H. Donald Hooghwinkel. Hun adres luidt: *Hamburg 34*, Rennbahnstr. 115, Duitsland.

* * *

Onze Algemene Vergadering.

De e.k. Unie Vergadering zal D.V. op *Woensdag 5 en Donderdag 6 Juli a.s.* gehouden worden. De naam der ontvangende Gemeente kunnen we u nog niet melden. Wel heeft de Gemeente Treebeek, moedig en trouw en van God gezegend als ze is, de Algemene Vergadering uitgenodigd, doch het dagelijks bestuur van de Commissie der Unie meende op grond van geldende motieven, onder dankzegging voor de hartelijke uitnodiging van onze Gemeente te Treebeek, hierop niet te kunnen ingaan. Het verleggen van onze Unie Vergadering naar het uiterste Zuiden van ons land brengt hélaas te grote bezwaren met zich mee.

Welke Gemeente wenst zich in de eerste helft van de maand Juli in het kleed der dienstbaarheid te steken? Aanvragen gelieve men zo spoedig mogelijk aan ons Uniebureau te richten.

* * *

Voorstellen voor de Agenda.

We nemen het huishoudelijk reglement ter hand en we lezen in artikel 2 d het volgende:

„Teneinde in de agenda te kunnen worden opgenomen, zullen alle voorstellen, in schrift en getekend en van toelichting voorzien, aan den secretaris der Unie moeten worden toegezonden, minstens *acht* weken voordat de Algemene Vergadering gehouden wordt. Toelichtingen van de zijde des voorstellers kunnen worden gepubliceerd."

Art. 2 e luidt:

„Voorstellen kunnen worden gedaan door de Commissie der Unie, de sub-Commissies der Algemene Vergadering en door de Gemeenten".

M o g e n w i j d e v o o r s t e l l e n v ó ó r 7 M e i a.s. t e g e m o e t z i e n?

Het stellen van Candidaten.

Commissie der Unie.

Art. 3 b van het huishoudelijk reglement licht ons alsvolgt in:

„De leden van de Commissie der Unie worden gekozen voor de tijd van drie jaren. Zij aanvaarden hun functie na afloop van de Algemene Vergadering, die ze gekozen heeft. Zij treden volgens rooster af en zijn in het jaar van aftreden *niet herkiesbaar*."

Dit jaar moeten als leden van de Commissie der Unie aftreden de broeders: J. v. d. Heide en Ds. K. Reiling.

De Christen.

De redactie van „De Christen", bestaande uit de broeders L. de Haan, F. E. Huizinga, J. Louw en J. W. Weenink, treedt in haar geheel af en is volgens art. 9 sub 1 a van het huishoudelijk reglement *herkiesbaar*.

Verder treden af en zijn *herkiesbaar* de redacteur van *„De Zaaier"*, Ds. B. Planting, en de redacteur van *„De Kindervriend"*, Ds. A. P. Barendregt.

Volgens art. 3 d heeft elke Gemeente, alsook de Commissie der Unie, het recht voor elke vacature één candidaat te stellen. *De namen der candidaten moeten* minstens *acht* weken vóór de Algemene Vergadering aan den secretaris der Unie bericht worden.

D e c a n d i d a a t s t e l l i n g e n w o r d e n d u s o o k v ó ó r 7 M e i a.s. i n o n s U n i e b u r e a u t e g e m o e t g e z i e n.

Men vergete niet bij het stellen van candidaten de betreffende personen om hun toestemming te vragen.

Het Jaarverslag.

In art. 3 h van het huishoudelijk reglement wordt ons het volgende geopenbaard:

„De secretaris der Unie zal aan de Algemene Vergadering een jaarverslag aanbieden. Gemeenten, welker secretarissen *acht* weken vóór de Alg. Vergadering niets voor het jaarverslag hebben ingezonden, behoeven in het verslag niet besproken te worden".

Mag ik op de medewerking van *alle* secretarissen rekenen? B r o e d e r s, w e e s t a c t i e f e n z e n d t m i j v ó ó r 7 M e i a.s. e e n k o r t o v e r z i c h t v a n d e a r b e i d i n U w G e m e e n t e n. Liefst niet te lange verslagen. Memoreert in het kort de voornaamste feiten. Tracht in enkele volzinnen alles mede te delen wat zo al in het jaarverslag thuis hoort. Ten voorbeeld stel ik U den secretaris van de Gemeente Amsterdam. Wanneer U de veelvuldig in De Christen voorkomende berichtjes, van de hand van dezen broeder, leest, dan zult U begrijpen wat ik bedoel.

Over het punt *afgevaardigden* hoop ik over een paar week de nodige en voor het merendeel bekende gegevens te verstrekken.

d. H.

BOUWEN EN BEWAREN.

In zijn onsterfelijke ode aan de liefde zegt Paulus, dat zij nimmer faalt.

Dichters veroorloven zich soms vrijheden, die onze genegenheid voor ze soms zwaar op de proef stellen. En het wil mij, oppervlakkig aangevoeld, toeschijnen, dat de dichter hier zich schuldig maakt aan de zonde van zijn kunst, namelijk overdrijving.

Faalt de liefde?

Veronderstel, dat wij voor onze veiligheid in de maatschappij afhankelijk werden gesteld van de liefde, die de mensen bereid zijn elkander te geven.

Wat voor een gemeenschap zouden wij dan wel krijgen?

De ideale? Ik vermoed, dat er van gemeenschap geen sprake zou zijn! De lugubere wezens zie ik al een, waar schrikbewind uitoefenen en die veel liefhebben afgeslacht worden als schapen. Inplaats van de liefde zou het bruut geweld stad en land onveilig maken en de lijfspreuk van den burger zou worden: „sauve qui peut".

Of vindt ge, dat het boek van de Richteren, dat culmineert in de woorden: „een iegelijk deed wat recht was in zijn ogen", een weergave is van een heilsstaat?

* * *

Onze veiligheid in de samenleving rust op wet en kracht. Op veel gesmade ambtenarij, op rechtbanken en gevangenissen, op marechaussee's, politieagenten en soldaten.

En toch heeft de gewijde zanger het goed gezien.

Het is waar, wet en kracht en ambtenarij veel gesmaad om haar rompslomp, actieve rechtbanken en middeleeuwse gevangenissen met al haar verschrikkingen, politie en leger, gewapend met stok en bajonet, bewaren ons de onontbeerlijke veiligheid.

Maar dat is ook het enige, wat zij doen.

Zij bewaren wat er is, hetzij recht of onrecht, goed of minder goed.

Zij brengen ons echter geen enkele stap vooruit op de weg naar een broederlijker en gelukkiger maatschappij. Integendeel, zij zijn gewoonlijk een reuzen bolwerk tegen de opkomende vloed van het betere!

Zij bewaren en willen bewaren. Eigenbelang, conservatisme, gemakzucht met al hun familie maken ze

tot stoutmoedige wachters over hetgeen er is en doen ze zich in groot tenue van bewuste waardigheid keren tegen veranderingen. Zij zijn inderdaad bewaarders, rustbewaarders der gemeenschap. Het zijn de onzelfzuchtige en onvermoeide hervormers van sociale misstanden, de mannen en vrouwen van het liefhebbende hart, de rusteloze arbeiders en zwoegers in dienst der liefde, die de maatschappij, waarin zij leven, zegenen met wezenlijke vooruitgang en haar bouwen.

Aan het adres van het Christendom wordt heden ten dage heel wat onvriendelijks gezegd vanwege de talloze schreeuwende sociale noden, die maar niet verholpen schijnen te kunnen worden, de goede wil van de hoogste instanties ten spijt. Als deze sociale noden iets aantonen, dan is het toch zeker de afwezigheid van de liefde en de onmacht van wet en kracht en ambtenarij en politie en gevangenis en al de aankleve van deze inzettingen!

Onze samenleving is door haar natuurlijk conservatisme lelijk scheef getrokken.

* * *

Wat wij in de maatschappij, waarin wij leven en ons bewegen, opmerken, ontdekken wij ook in de gemeente van Christus, in onze eigene, plaatselijke gemeente.

Daar vinden wij haar inrichting, haar reglementen, ambtsdragers, waardigheidsbekleders, besturende leden, enz. enz., in het leven geroepen door een gezond verlangen om te behouden, wat men gekregen heeft. Deze inrichting bezit enkel bewarende kracht.

Conservatisme, eerzucht, eigenbelang, hoogmoed en wat zich meer in dat gezelschap ophoudt, vrezen maar al te dikwijls de scheppende kracht en gebruiken de inrichting om haar te neutraliseren of te onderdrukken en zichzelf te handhaven.

Het zijn de dragers van de liefde, de mannen en vrouwen, die den medemens hoger achten dan papieren statuten — de taal der doden — en dan het conventionalisme — het lijkgewaad van een voorgaand geslacht —; het zijn deze mannen en vrouwen, die met blijdschap de smaadheid der broeders verdurende, een hogere en betere en gelukkiger geestelijke gemeenschap tot stand brengen.

Geve God ons met wijsheid te bewaren en in de heilige bezieling van de waarachtige liefde te bouwen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT KRANT EN BOEK.

Heel de dag door is een leger van journalisten over de ganse wereld aan het jagen naar nieuwsberichten van allerlei soort. Onder die zonen van Nimrod bevinden er zich, die alleen maar op groot wild jagen en zich met niet minder dan dictatoren en andere meteoren tevreden stellen. Doch het aantal dezer jagers is niet groot, aangezien er maar weinig groot wild is. Grote wilden zijn er genoeg en wij lezen al niet eens meer het dagelijks lijstje van verkeersongevallen met zoveel doden en gewonden. Ook op zulke slagvelden speuren de krantenschrijvers rond. Tenslotte strijken nu en dan wat neer in een of andere vergadering van Hulp voor Spanje en de N.S.B. Een nieuwsjager is laatst op de vergadering der Centrale voor Chr. Jeugdver., die in de Geref. Kerk te Veendam een bijeenkomst had belegd, geweest. Spreker was Ds. van Dijk van Groningen over het onderwerp: „Wanneer, met wie en hoe moet ik trouwen?"

Vanzelfsprekend had dit onderwerp mijn gehele aandacht, om meerdere redenen. En de verslaggever van de Noord-Ooster bracht aardige mededelingen. Nadat de rede tot een goed einde was gebracht, bestond er gelegenheid vragen te stellen. Hetgeen gedaan werd. Hoor nu den verslager:

„De vraag werd gesteld, hoe Ds. van Dijk dacht over het gebeuren dat een gereformeerde jongeman, die in aanraking komt met een hervormd meisje, met haar naar de hervormde kerk gaat. Spr. antwoordde hierop, dat dit een grove ongehoorzaamheid jegens God zou zijn. Het Woord Gods is het eenige richtsnoer, waaraan men zich te houden heeft. Een gereformeerd mensch, aldus spr., kan in een andere kerk geen zegen ontvangen, ook al denkt hij van wel."

Zie, zoveel goeds mag je als verslaggever aanhoren en tot stichting van alle gelovigen en vooral ongelovigen doorgeven. Ik weet wel, wat u zeggen wil, en dat siert u — die krantschrijver heeft niet goed geluisterd. Nu, ik dacht het ook, maar verneemt het volgende verheugende: „De vraagsteller was door dit antwoord niet bevredigd".

Wij zien niet gaarne, dat onze jeugdigen huwen met gelovigen van een andere richting — is dat woord wel juist? — ze gaan toch in dezelfde richting?, maar onze bezwaren zijn vooral van practische aard. We voorzien in de toekomst menige moeilijkheid en daarvoor willen wij hen bewaren. Doch nooit zouden we willen of durven beweren, dat God de zielen niet ook zegent achter andere muren. Er is nog een mogelijkheid, die we terwille van den spreker willen overwegen: wanneer men, om de wille van vrouw of man, tot een andere kerkformatie overgaat, maar zulks doet met bezwaard geweten, dan zal men geen zegen kunnen ontvangen. Niet, omdat God Zijn zegen daar niet zou geven, maar omdat daar geen opgeheven gelaat en hart is en geopende handen.

Wij zijn „eng" aangaande gemeentevorming en doop van gelovigen, maar „wijd" genoeg om met vreugde te zien, dat er velen zijn, die van deze stal niet zijn, doch ook schapen van den groten Herder.

Hebt u dat van dien kleinen telegrambesteller gelezen? Een jongen van zeventien jaar, in Parijs bij de post werkzaam, moest onlangs in de ochtend een dringend telegram bestellen. Op de hoek van een straat botste hij in volle vaart tegen een auto aan. De jongen viel op de keien en brak zijn schedel. Direct werd hij naar zijn ouders vervoerd en de dokter vond zijn toestand zeer ernstig. Doch Raymond dacht slechts aan zijn werk en toen hij was verbonden, vroeg hij met zachte stem: „Is het telegram, dat ik moest wegbrengen, wel goed bezorgd?" Men stelde hem gerust. Even later blies de knaap de laatste adem uit.

Dat is plichtsbetrachting. Wat zou die jongen een man hebben kunnen worden in het werk voor onzen groten Koning. Zulke mannen heeft Jezus Christus nodig. Die maar een hartstocht kennen, maar door een drift beheerst worden, maar een gedachte hebben bij opstaan en liggen gaan, bij eten en drinken, die tot in de vingertoppen de prikkeling tot de arbeid speuren. Bij wie verloren tijd een der grootste zonden wordt. En die maar een zorg hebben: de zaak des Konings. Gave ons God toch een rij van dezulken, die verteerd worden door de ijver voor het huis des Heeren. Wier grootste vreugde het is, dat het Rijk komt.

Wilt u eens een prachtboek lezen? Een fijn boek, waar uw hart bij gaat huppelen? Een boek, om er uit voor te lezen op een vereniging of in de huiskring. Een boek om het mee op reis te nemen, teneinde het te kunnen uitlenen? Het is het tweede boek van dominee Dempster, die ook „Christus langs de havens" schreef. Dit nieuwe boek heeft de veelzeggende titel: De Liefde die mij niet loslaat. Alle voorgangers moeten dit boek lezen en ook alle jeugdleiders. Gij moogt wat mij betreft de dode talen bestuderen, u begraven in theologische uiteenzettingen, meer weten van Barth, Brunner, professor die en dokter dus dan ik, als gij u maar wilt verwaardigen deze getuigenissen van Christus' wonderbare macht vandaag

te lezen. Heerlijke en merkwaardige ontmoetingen en ervaringen heeft deze Londense predikant en prof. dr. de Vrijer, die een woord ter inleiding schreef heeft gelijk als hij zegt: „Ik word herinnerd aan het slot van het Evangelie van Johannes: Daar zijn nog vele andere dingen, die Jezus gedaan heeft, welke zoo zij elk bijzonder geschreven werden, ik acht, dat ook de wereld zelve de geschreven boeken niet zoude bevatten. Het is een boek van een man, die door de Liefde gegrepen is, die hem niet loslaat. Vaders, moeders, kinderen en grootouders zullen elkaar deze evangeliën uit de hand nemen, om er zich aan te verkwikken. Zulk een boek moest door alle Christenen van Nederland gelezen worden. Lees het zelf en ge zult zeggen, dat ik geen woord teveel heb geschreven. Het kost f 1.95 en is uitgegeven door J. N. Voorhoeve in Den Haag.

Ik laat hier een deel van een bladzijde afdrukken om bij u het verlangen te wekken meer te lezen. De dominee zit in de trein en is in gesprek met een jongeman, die leeft onder de doem der erfelijkheid. Heel zijn familie is aan de drank verslaafd.

Toen keek hij op en zeide: „Wilt u met me bidden?"

In dien slingerenden, snel voortrollenden trein bogen we ons neer en na enkele inleidende woorden hoorde ik het hem na spreken, wat ik bad: „Schep mij een nieuw hart o God en vernieuw in het binnenste van mij een vaste geest". En toen helemaal uit zichzelf: „O God, wees mij zondaar genadig, om Jezus' wil, Amen."

Toen we opkeken, was ik verbaasd, nog een derden persoon te zien. Het lawaai van den trein had ons belet, de komst van den hofmeester te hooren. Hij lag ook geknield en toen we opstonden, zei hij: „Ik hoop, mijnheer, dat u 't me zal vergeven, maar ik kon niet nalaten, ook te gaan knielen. Zoolang ik aan den trein verbonden was, heb ik zooiets nog nooit beleefd. Vannacht was ik nog eens in dienst als plaatsvervanger voor een ander en God deed me u juist intijds ontmoeten. Hij wist, dat ik Zijn bijzondere hulp vannacht noodig had en ik ben blij dat Hij me liet hooren wat u zei. Ik ben een bekeerd man, maar was in verschrikkelijke verzoeking gekomen. Nu zal ik Hem niet meer verloochenen. God zegene u beiden . . . ."

Van deze sterkende ervaringen is het boek vol en het kan niet anders, gij wordt ook gegrepen door de Liefde, die u niet zal loslaten. Koop en lees het.

HUIZINGA.

DE DEUR IS TOCH NIET GESLOTEN.

Dat lijkt zo voor dengene, die lichamelijk niet kan.

De deur tot een nuttig, een gezegend, een bevredigd leven geeft de indruk op slot te zijn.

Maar dat is toch niets anders dan schijn.

Zeker, een tengere knaap kan zich niet met een robusten jongen meten wat betreft zijn kansen op een plaats in de eerste rij van de sporthelden en een altijd zieke moeder moet zich vele dingen ontzeggen, waarin de gezonde zich mag verblijden.

Doch weet gij wel, dat vele van de nuttigste zielen hier op aarde gewoond hebben in bouwvallige hutten? Ik wil nu eens niet de klassieke voorbeelden noemen en enkel wijzen op Helen Keller. Zij is Amerikaanse en slechts zes jaren ouder dan schrijver dezer regelen. Als babie werd ze ziek en verloor gezicht en gehoor, zodat ze blind, doof en stom werd. Toch leerde ze lezen, schrijven, spreken. Zij kent haar vrienden; zij houdt van bloemen; zij verblijdt zich in de lente en zij begrijpt wat er om haar heen gebeurt. Zij is gepromoveerd tot doctor in de een of andere branche van de wetenschap en heeft enige boeken in het licht gegeven.

Blind, doof en stom.

En toch was de deur niet gesloten!

Die den levenden Christus hebben ontmoet, weten, dat men roemen kan in de verdrukking en als een roos kan bloeien op een winterbed.

* * *

Dat lijkt zo voor dengene, die zedelijk niet kan.

Het verleden is hem te machtig geworden; het heeft hem achterhaald en gebonden. Hij ziet in geval hij tussen twee kwaden moet kiezen, niet meer dan tweeërlei keuze. Hij beseft niet, dat er nog een derde keuze is: niet kiezen! De deur is nimmer gesloten.

Christus Jezus kan een mens radicaal uit het modderige slijk, waarin hij afgegleden en weggezonken is, trekken en zijn voeten op een vaste rots zetten. Hij herinnert aan de derde keuze en het is wonderbaar hoe Hij de lang ingeslapen krachten in ons wakker maakt en versterkt met die van Zijn vriendschap en ons de overwinning doet behalen. „Indien iemand door Mij ingaat", zegt Jezus, „die zal behouden worden en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden." Zo is het.

* * *

Dat lijkt zo voor dengene, die op aarde niet verder kan.

Niemand ontkomt aan de dood.

De grote vraag voor iedereen is: is hij een deur die afsluit of een die opengaat?

Een jongen reisde in een volle trein over eindeloze prairievelden. Hitte en aanwaaiend stof beide maakten de tocht tot een kruis, maar onze knaap, ofschoon alleen, bleef opgewekt. Gevraagd naar de reden van zijn zonnig gezicht en van vreugde stralende ogen zeide hij: „Ik ga naar huis. Vader staat aan het station!"

Wij mogen vol goede moed zijn onder het naderen van de laatste mijlpaal: „Wij gaan naar het huis van Vader en Hij staat op de uitkijk."

Iemand schreef eens over een uiterst sobere begrafenis van een zijner vrienden: „Ik had er wel wat voor over gehad, wanneer men in de stoet een paar wapperende vlaggen had meegevoerd en een muzikant op de trompet de lucht met jubel vervuld had."

Wapperende vlaggen en een jubelende trompet bij de teraardebestelling van een, die weten mag een kind van God te zijn. Waarom niet?

De zoon komt thuis. Het kind valt in de uitgebreide armen van Vader. O, dood waar is uw prikkel; o hel, waar is uw overwinning!

„Zie Ik heb een geopende deur voor u gegeven."

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

MET ONZE ZENDELINGE OP REIS.

IV.

Laatste ervaringen, thuis, balans opmaken.

Zaterdagmorgen gingen we onze reis weer vervolgen en kwamen om 10 uur te Yasendo aan. Een even hartelijk welkom werd ons hier toegezongen. In de namiddag hadden we het druk met het schoolexamen. Later moesten we weer met de gemeenteleden en met de doopcandidaten spreken, de onderwijzers voor het laatste gedeelte van het jaar betalen, nieuwe kaarten voor het volgend of eigenlijk dit jaar schrijven en uitgeven en vele andere dingen doen en regelen, die geen naam hebben, maar wel veel tijd in beslag nemen. Zondagmorgen luisterden we naar een preek van Lokamba. Hij sprak over de zoekende liefde van God, die ieder onzer kent. Hij gebruikte daarbij een voorbeeld genomen van iemand, die op een plantage werkt. Zelf had hij die plantage bezocht en gezien, dat die persoon alle palmen genummerd had en van iedere palm bijzonderheden opgeschreven. Als die palm niet genoeg noten voortbracht, moest er iets aan gedaan worden. Zo kent God ons allen en weet, wat wij nodig hebben. Zelfs de haren van ons hoofd zijn alle geteld. Het was een goede ure voor ons allen. In de namiddag waren we als gemeente met meer dan 60 personen samen, om weer opnieuw aan die grote liefde te denken, die zichzelven gaf voor ons tot in de dood. Die ons roept om Hem te

gedenken, totdat Hij komt. Hoe heerlijk zal het zijn, eens te mogen aanzitten met al de verlosten om Hem te danken.

Maandag gingen we naar Yaeseya. Verleden jaar waren ze daar bezig een nieuwe schoolkerk te bouwen. Dat gebouw was nu gereed en in gebruik. Maar het dorp was nu in twee gedeelten, even als voor enige jaren. Daarom hadden de anderen ook een nieuwe schoolkerk gebouwd en moeten we dus op twee plaatsen zijn. We begonnen in de verste en liepen 75 minuten om daar te komen. Ook de onderwijzer en opziener van Yasendo waren meegekomen, zodat we, toen we met het leesexamen begonnen, vlugge vorderingen maakten. We waren tegen 10 uur daarmee klaar. Er moest echter nog het een en ander besloten en besproken worden, nog wat meer boeken verkocht worden, maar ik kon dat even vlug afwerken met de meisjes als met allen samen. Dus vroeg ik Lokamba maar naar de tweede school te gaan en daar te beginnen. In de eerste school had ik een toespraak gehouden, dus was het weer zijn beurt en hij en de andere onderwijzer gingen verder. Wij hadden nog langer werk dan ik verwacht had en toen we klaar waren, besloot ik mijn twaalfuurtje te gebruiken. Na de boterham gingen ook wij naar de tweede school. Toen we ook daar klaar waren, gingen we met de doopcandidaten spreken. We moesten hier enkelen afwijzen, maar we hopen dat spoedig een vrouw en 4 mannen van Yaeseya gedoopt zullen worden. Het was al tegen 5 uur, toen we goed en wel terug kwamen, enigszins vermoeid, maar toch gelukkig en dankbaar. De meisjes hadden onderweg een bad genomen en ik verlangde ook om van zweet en stof gereinigd te worden. Nadat ik dat gedaan had en andere kleren aan en vooral van schoenen verwisseld had, gevoelde ik me weer verfrist en gereed voor het werk, dat nog wachtte. Dinsdagmorgen wilden we graag de school te Yasendo zien, zoals die elke dag gehouden wordt. Het moest echter wat bekort worden, daar we ook nog weer een examen hadden in schrijven en rekenen. Ook enkelen van Yaeseya waren daarvoor gekomen. Het was al middag toen we daarmee klaar waren. Toen waren er nog zovelen die het een en ander te vragen hadden, dat het bijna twee uur werd voor ik tijd had voor de middagmaaltijd. In de namiddag hadden we zwaar weer. Donder en weerlicht en regen. De kamer, waar ik sliep, had een slecht dak, zodat de vloer bijna in een riviertje veranderd werd. Gelukkig was het boven mijn bed wel in orde. Toch was het er in de nacht kouder om en was ik bang kou te zullen vatten. Alles is echter goed afgelopen. Lokamba begon die middag de terugreis naar Yalikina. Wij hadden om 5 uur nog weer een vergadering met de mensen te Yasendo. Limengo hield een toespraak en ik voegde er niets aan toe.

Al degenen, die van Yasendo en Yaeseya en Ysengo gedoopt zullen worden, zijn drie vrouwen, een meisje en tien mannen en jongens. Waarschijnlijk, dat Dr. Holmes daar eind Febr. zal zijn voor medisch werk en dat ze dan doop en Avondmaal zullen hebben. Ik had gehoopt dat een der inlandse voorgangers met ons mee had kunnen gaan, maar dat was niet mogelijk. Anders hadden we dadelijk op deze reis doopsbediening gehad.

Woensdagmorgen na het ontbijt werd weer alles ingepakt en wachtten we op de vrachtauto, ruim 10 uur riep men plotseling, dat de auto er was. Alles ingeladen, nog een laatste woord tot afscheid, even stil voor gebed en dankzegging en dan, terwijl degenen die bleven, nog een lied ten afscheid zongen, begon de reis weer. Tegen middag waren we te Yatolena. Daar wonen mensen, die voor de grote plantage moeten zorgen en het was de auto van die Maatschappij, die ons terugbracht. Even de vrienden daar groeten en dan vlug verder was mijn plan. Gelukkig spraken de mensen Vlaams, dat ik wel verstaan kon en zij verstonden mijn Nederlands. Ze drongen er op aan dat ik bleef eten. Daar ik ook niet wist, waar ik de volgende maaltijd kon nuttigen, bleef ik bij hen. Ik wilde echter graag zo vroeg mogelijk te Yanonghe zijn, omdat ik hoopte, dat de motorboot daar op ons lag te wachten. Dat was ook zo. We waren tegen 3 uur te Yanonghe en hoopten vlug te vertrekken. Voor we vertrokken kwam Dr. Holmes naar me toelopen. Hij had de boot de nacht tevoren de rivier laten afdrijven, inplaats van de motor aan te zetten. 's Morgens kwam er bericht, dat hij dadelijk naar Yanonghe moest komen en dus moest hij zich in een kano laten roeien. Hij had al enige tijd op mij gewacht en besloten om 5 uur weg te gaan. Waren wij dus later gekomen, dan hadden we 's nacht te Yanonghe moeten blijven. Nu waren we tegen ruim 7 uur 's avonds weer te Yakusu. We hadden die dag ruim 100 K M. gereisd. Dat gaat wel wat vlugger dan lopen en 't is minder vermoeiend. Wij waren dan ook wel dankbaar voor deze wijze van vervoer.

Enkele dagen waren erg vermoeiend geweest en toch kwam ik uitgerust terug. Het moet dus wel waar zijn, dat verandering van werk evengoed is als vacantie. Dankbaar over het vele goede, dat we hadden gezien en toch onvoldaan over het werk dat we gedaan hadden, omdat het zo weinig was. Gelukkig dat het ons werk niet is. Als dit werk uit mensen is zo zal het verbroken worden. Als het Gods werk is dan kunt gij het niet breken.

Toch zijn er nu ook vragen in mij opgekomen. Hoe zal het gaan te Yalanga. Nu staat bijna het hele dorp onder de invloed van het Evangelie. Zolang als alle meisjes daar samen wonen en alle dagen naar school gaan, blijven ze onder die invloed. Zal de boze niet trachten om de leiders te doen vallen? Bidt voor hen in het bijzonder. Dan: is het op de duur goed voor de meisjes, om zo samen te wonen? Ik ben er hier erg op gesteld, dat kleine meisjes en groteren samen in een huis wonen, opdat de ouderen voor de jongeren zorgen. Dat mist men daar. Worden de meisjes op die manier ook ongeschikt voor het gewone leven? Ik besprak het ook met Lokamba en hij gaf mij wel gelijk, maar zei, dat op deze manier de meisjes tegen uithuwelijken beschermd worden en het daarom zo beter is. Arm heidendom, zeggen we na een dergelijke uitlegging.

Op een avond zaten we rustig over het een en ander te praten. Een van de onderwerpen was het verschil tussen het weer en lengte van dagen tegenover wat we hier hebben. We spraken over de zon en de aarde en hoe op verschillende plaatsen van de wereld de dagen verschillen in lengte. Dan was er een verwondering over de wijsheid van mensen, die dit alles weten. Ik vertelde hen, dat hun ouders niets voor hen hadden nagelaten, omdat ze niets konden schrijven. We spraken over het drukken van boeken en dat er vroeger in ons land ook geen boeken waren. Ja zeiden ze, ze kwamen erg achteraan. Opnieuw zei ik, dat hun ouders hen niets hadden nagelaten en dat zij ook geen erfenis van de ouders dúrven aannemen. Is het niet zo, dat als jullie vader een boom plant, die uitgeroeid wordt, als de vader sterft? Jullie durven de vruchten van die boom niet eten. We doen dat, omdat we zo bedroefd zijn over de dood van een vader. Ja, maar droefheid is niet de enigste reden. Jullie zijn bang voor de geest van den vader en daarom durven jullie de vruchten van die boom niet eten. Nu denken wij aan God als de grote Geest en als de liefhebbende Vader, Die het beste wil voor zijn kinderen. Als de Geest van God, den Vader, zo is, zou dan de geest van onze gestorven vader zo vijandig zijn, dat hij ons de vruchten van zijn boom niet wil laten eten?

Zo spraken we ook over de verhouding tegenover de vrouw. Als die verhouding anders wordt, dan wordt het familieleven anders. Als man en vrouw werkelijk een familie worden, en niet ieder voor de rechten van eigen familie opkomt, dan wordt alles in het leven anders.

Maar ik zou zo door kunnen gaan en u met veel lezens vermoeien en dat mag toch niet. Ik hoop, dat ik iets heb weergegeven, van de nood der mensen hier en dat alleen het Evangelie van God in staat is, alles anders te maken. Niet alleen in staat is, maar het doet. In de bijbel, die ik van de gemeente Stadskanaal ontving voor ik naar Congo ging, staat onder meer ook dit woord op het titelblad: „Het Evangelie der heerlijkheid des zaligen Gods, dat mij toebetrouwd is."

Ondertussen wil ik ook niet graag de indruk geven, dat overal waar men ook gaat in ons grote district en welk dorp men ook bezoekt, men steeds zeker is van eenzelfde welkom en men het voorrecht heeft grote vooruitgang in het werk te bespeuren. De zendelingen Young en Carrington zijn ook op reis. De laatste brief, die we van hen ontvingen vermeldde veel teleurstelling. Daar er geen werk gedaan werd in sommige dorpen, ging hun reis veel vlugger dan verwacht werd. Ze zagen de gemeenteleden niet, die ze verwacht hadden. In vele dorpen stond het werk stil. In een paar dorpen was het wat beter en ze dachten later een doopsbediening te hebben, want er waren acht dopelingen. Zo is het in dat district nu

al enige jaren geweest. Maar zo was het ook onder de Fomas.

Zendeling en Mevr. Parris bezoeken de rivierdorpen en het laatste bericht dat wij ontvingen was, dat zij reeds 360 gedoopt hadden.

Intussen is het hier nog vacantie. We zijn weer uitgerust van het werk en zien nu met nieuwe lust en moed het werk tegemoet. Woensdag 8 Febr. werden de scholen weer geopend. Reeds zijn vele jongens hier opdat zij een plaats in de school zullen krijgen. Hoe of het eens met de meisjes zal gaan? vragen we ons af. Eerst nog maar rustig afwachten en dan maar doen wat onze hand vindt om te doen.

Ons allen in uw voorbede aanbevelend,

G. REILING.

III

UIT DE GEMEENTEN

LEEUWARDEN. Geliefde broeders en zusters in Christus. Het is mij een vreugde des harten U allen deelgenoot te maken van de grote blijdschap, die de Heer ons schenkt in Zijn veelvuldige zegeningen aan de gemeente. 24, 25 en 26 Jan. j.l. hebben wij hier goede samenkomsten mogen houden, waarin de brs. voorgangers Ds. J. Louw, Ds. J. B. de Neef, Ds. J. A. Monsma, Ds. H. Bakker, K. Baptist en onze Voorganger het zaad des evangelies hebben gezaaid met het heerlijke resultaat, dat wij ook zichtbare vruchten op deze schone arbeid hebben mogen aanschouwen; zielen vonden vrede in het bloed des kruises; voorts dat er dezulken kwamen, die Jezus wensten te volgen in het volbrengen Zijner geboden.

29 Jan. hebben wij in grote dankbaarheid onze gemeentelijke verjaardag mogen houden en een lange reeks van rijke zegeningen die het Hoofd der gemeente ons heeft geschonken, zowel op geestelijk als op stoffelijk gebied overdacht; ook al de takken van arbeid, ondergebracht in de diverse verenigingen, gewaagden van een gezonde levensgroei, zodat wij hoopvol de toekomst tegemoet gaan. Plotseling verscheen aan de gemeentelijke hemel een onweerswolk en werden onze gemoederen in onrust gebracht, doordat de gemeente Sneek een beroep op onzen geachten br. voorganger had uitgebracht. Menig stil gebed steeg op tot voor de troon der genade, dat God de Heer onzen broeder wijsheid mocht geven hoe er in deze gehandeld moest worden, en dat alleen Zijn wil mocht geschieden, tot eer van Zijn naam en heil der gemeente. Zondagmorgen 26 Febr. vernamen wij de blijde tijding van onzen broeder geen vrijmoedigheid te bezitten, aan de roep der gemeente te Sneek te kunnen gehoor geven. Na afloop van de dienst heeft br. H. v. d. Heide, ouderling der gemeente, in warme bewoording de blijde gedachte en oprechte dankbaarheid der gemeente voor deze beslissing vertolkt; moge nu de Heer het Hoofd der gemeente op dit opnieuw gesloten dienstverband Zijn zegen schenken. Hij schenke de teleurgestelde gemeente Zijn leiding en geve haar t. z. t. hun voorganger.

Nu rest mij nog een rijke gebeurtenis te vermelden. Zondag 5 Maart was het weer hoogtij in de gemeente, doordat wij die dag het grote voorrecht mochten smaken, dat 10 zielen na eerst voor God en Zijn gemeente de goede belijdenis des geloofs te hebben afgelegd, dit ook voor de wereld te doen door zich te laten dopen. Na 's morgens zes te hebben gedoopt, waarbij ons kerkgebouw tot in alle hoeken gevuld was, werden des avonds de andere vier door de doop aan de gemeente toegevoegd, wederom ten aanschouwe van een overgrote schare van mensen. Na deze dienst schaarden wij ons als brs. en zrs. aan de tafel des Heeren, waarbij onze nieuwe leden bij monde van br. v. d. Heide hartelijk welkom werden geheten. Halleluja, loof den Heer.

Met hartelijke groeten,
namens de gemeente,
de Secr. H. FENNEMA.

ROTTERDAM—C. Geliefde brs. en zrs. Het is ons een behoefte u deelgenoot te maken van de blijde en gezegende dagen en weken, die God ons gaf in dit jaar. Nauwelijks was het jaar begonnen of een broeder liet weten, dat hij gaarne in de gemeente zou worden opgenomen. Hij was reeds gedoopt. Wij mochten het doen en zijn vrijmoedig getuigenis was ons als een verkwikkende regen. Immers wij zien aldoor uit naar meerdere en rijkere zegeningen. En het kan menselijk gezien zo lang duren, voor dat in vervulling gaat, hetgeen wij onzen Heer en Heiland reeds menigmaal hebben gebeden. Ja, wij kunnen echt ongeduldig zijn.

Vrijdag 24 Februari mochten wij een broeder en twee zusters door de doop in de gemeente opnemen. Het was een goede avond en wij verwachten, dat ook dit een begin is van wat zal komen. Want daar komen stromen van zegen. Dat heeft God zelf ons beloofd. En als wij zien op het kleine getal dergenen die Hem gehoorzaam zijn geworden, ook inzake de doop, dan vertrouwen wij, dat er nog velen zullen volgen. En juist dit vertrouwen doet ons allen bemoedigd voorwaarts gaan.

Zondag 5 Maart was het opnieuw een dag van vreugde. Tijdens een gezegende avondmaalsviering en daarop volgende dankstond werd ons door den voorganger meegedeeld, dat een broeder de wens had geuit te worden gedoopt. Tevens werd de gemeente bekend gemaakt dat een broeder die reeds gedoopt was in de gemeente wenste opgenomen te worden. Het was hem duidelijk geworden, dat God een geordend gemeentelijk leven begeert. Wat kan dit ons allen sterken en verblijden. En Hij die in dit alles de Eerste moet zijn en blijven, helpe ons om in ootmoed Zijn goede gaven te aanvaarden. God zegene ook u, lezer of lezeres, en doe ook in u het verlangen groeien om in het kleine getrouw te zijn.

Namens de gemeente
R.dam—Centrum,
de Secretaris W. VISSER.

STADSKANAAL. De door al onze gemeenten met veel zorg samengestelde winterarbeid loopt ten einde.

Veel is er voor en tijdens deze campagne gebeden; wij waren er van verzekerd, dat God rijkelijk zou zegenen, werkten wij allen naar mate van onze gaven en krachten daaraan mede.

En hoe heeft God gezegend? Vele gemeenten hebben reeds d. m. v. ons blad het één en ander medegedeeld en hebben wij ons met hen verheugd in de zegeningen hun door God geschonken. Deze zegeningen in getallen uit te drukken is niet nodig; hoofdzaak is voor ons persoonlijk te weten, niemand tot een hinderpaal te zijn geweest of als een rem te hebben gewerkt in de dienst van onzen Heer en voor de uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

Ook in onze gemeente loopt de wintercampagne ten einde. We mogen G. z. d. gewagen van een zeer door God gezegende periode.

De liefde van en tot Christus dringt onzen voorganger tot een ijver en werklust, die ook ons steeds meer aanspoort, mede al onze gaven en krachten te geven in de dienst van onzen Heer.

We hebben vele hoogtij-dagen mogen beleven, waarvan nu Zondag 5 dezer er weer één was.

De vorige Zondag hadden vier zusters en een broeder de goede belijdenis voor de gemeente afgelegd, teneinde op de Zondag van heden gedoopt te worden. De tekst door onzen voorganger gekozen, vindt u in Handelingen 10 : 1, u weet de geschiedenis van Cornelius de hoofdman en hoe hij gedoopt werd.

Groot was de aandacht voor de drie punten naar aanleiding van Cornelius, n.l. ten eerste dat Cornelius een goed mens was, zowel bij God als bij de mensen, ten tweede dat Cornelius veel miste en ten derde dat Cornelius een groot begeren had om zalig te worden.

De altijd ook op ons indruk makende plechtigheid werd nu voltrokken aan drie zusters en een broeder (een zuster was verhinderd), volgde slotzang en zegenbede, waarmede deze dienst was geëindigd.

Direct na afloop van deze dienst vierden wij als gemeente het H. A., na eerst enkele gasten van Ter Apel en Hengelo welkom te hebben geheten, alsmede een zuster en een broeder, die na een lange ziekte thans ook voor 't eerst weer aanzaten en in 't bijzonder de pasgedoopten. Elk hunner ontving van onzen voorganger een herinneringskaart, met daarop door Z.Eerw. geschreven levensmotto.

Wat maakt de dienst van onzen Heer toch gelukkig en vrij! Want als één van onze oudjes van plm. 90 jaar met een stralend gezicht nog opgeeft te zingen: „En als ik in den Hemel kom en jubel aan Zijn zij, dan zal mijn loflied eeuwig zijn, mijn Jezus stierf voor mij", dan spreekt dat voor ons allemaal boekdelen! Voor de dankzegging zingen we nog het mooie lied: „Nooit kan 't geloof teveel verwachten" en keren we opgewekt en gezegend huiswaarts.

Voor de gemeente,
F. M., Correspondent.

III

MEDEDELINGEN

Jeugd van Z.-O. Groningen!

Zondag 19 Maart . . . .
Grote Jeugd Conferentie . . . .
In Stadskanaal!
Middagvergadering 3 uur, avondvergadering 7 uur.

Deze slot-conferentie lonkt en lokt! (Zie de agenda in „Jong Leven".)

Met hartelijke N. B. J. B.-groeten,

namens Jedaco, de secr.,
T. JANSMA.

Programma van de Gewestelijke Conferentie van „Zusterhulp" Friesland

D.V. op Donderdag 16 Maart
in de Bapt. Kerk te SNEEK.

3.30—4 Theedrinken, 4 uur Opening.

1. Opening door de presidente afd. Sneek.
2. Oproeping der afdelingen.
3. Woord van Mevr. Olijslager als lid van 't hoofdbestuur.
4. Zangstukje Leeuwarden.
5. Voordracht Stavoren.
6. Opstel?
7. Bespreking.
8. Voordracht Sneek.

Koffiepauze.

7 uur *Avondvergadering*.

9. Muziek Harlingen.
10. Voordracht Leeuwarden.
11. Opstel?
12. Bespreking.
13. Zangstukje Zandbulten.
14. Vrij woord.
Sluiting.

Alle Friese zusters hartelijk welkom.

Namens het Bestuur,
F. v. d. HEIDE—KUIPER,
Leeuwarden.

„Zusterhulp" — Rectificatie.

In „De Kandelaar" van 1 Maart staat o.a. vermeld, dat 1/3 der bestuursleden telken jare aftreedt en herkiesbaar is. Per abuis is *niet* vermeld, wie de aftredende is.

De aftredende is: Mevr. A. Boiten—Attema.

Secr.esse.

In het bijvoegsel van de statistiek staat bij de vermelding van de H. B.-leden der N.B.V.B., dat ztr. A. Boiten—Attema penningm.esse is; dat moet zijn: ztr. Olijslager—Hardenberg.

O.-M.

's-Gravenhage.

Namens de kerkeraad wordt medegedeeld dat de bevestiging van onzen beroepen herder en leraar Ds. Jac. de Jong, D.V. zal plaats hebben op 26 Maart a.s. 10 uur v.m. door Ds. B. Planting van Amsterdam. Om 6 uur n.m. Intrede en afgevaardigden.

Belangstellenden hartelijk welkom.

De Secretaris F. H. de RUIJTER.

Adreswijziging.

De gemeente Rotterdam—Centrum verzoekt alle belanghebbenden kennis te willen nemen van het volgende: het adres van de penningmeesteresse is:

Mej. A. Vos, Bergweg 243
te Rotterdam—Noord.
De Secretaris W. VISSER.

Wie kan mij het t.w. adres zenden van Mej. C. Corporaal voorheen Beatrix Stichting te Hoogeveen.

Bij voorbaat hartelijk dank.

De Adm.

CORRESPONDENTIE

Br. M. te G. Ik was die week op reis en had de copie reeds verzonden en voor het nog te zendene instructies achtergelaten. Zelfs al was ik niet uitstedig geweest, betwijfel ik, of het nog geplaatst had kunnen worden, aangezien het blad Donderdags ter perse gaat. Ik hoop, dat u zult willen blijven geloven in onze pogingen zo „bij" te zijn, als dat met een weekblad mogelijk is.

Hartelijk gegroet. E.-R.

Van dit nummer bleef plm. 2 kolom overstaan.

LEESTAFEL.

Glaube an den persönlichen Gott.

Dat is de titel van een handig boekje, 158 blz. tellend, dat ik van harte wil aanbevelen. Het is in het duits geschreven, maar dat is voor velen onder ons geen bezwaar. Niet minder dan 51 mensen hebben hun geloof in den persoonlijken God daarin beleden. Bijna allen beschrijven dan hun weg tot en geloof in Hem, Die wolken, lucht en winden, wijst spoor en loop en baan. En dat zijn dan niet allen voorgangers of theologen, integendeel, het zijn leraren en leerlingen, boeren, kooplieden en kunstschilders, journalisten en professoren, dokters en dominees, mannen en vrouwen, van allerlei leeftijd.

Het is een verzameling getuigenissen, waarin ieder een eigen boodschap heeft. Wanneer men eerst aan het lezen is geraakt, legt men het niet graag direct weer uit de hand. Het wordt uitgegeven door de zaak onzer geloofsgenoten in Kassel, de getuigenissen werden verzameld door den redacteur van de „Friedensbote", onze „Zaaier", den Heer C. A. Flügge.

De prijs bedraagt gecart. M. 1.40 en gebonden M. 2.20; de bestelling zende men aan Christliche Traktat-Gesellschaft, Kassel, Jägerstrasze 11.

Wellicht dat we eens, wanneer er ruimte voor is, een of twee der schrijvers aan het woord laten.

HUIZINGA.

AAN 'T AVONDMAAL DES LAMS GENOOD.

Aan 't Avondmaal des Lams genood,
aanliggend in des Heilands schoot,
ver achter ons de Rode Zee,
zingen wij 's Konings lofzang mee.

Zijn heilig lichaam werd geslacht,
voor ons aan 't kruishout omgebracht —
en — stervend — vloeide rood Zijn bloed:
mysterie dat ons leven doet!

Wij vragen U, o Levensvorst,
stil onze honger, onze dorst,
en — grijpt de grimme dood ons aan
ach, wil ons dan terzijde staan!

WEEKKALENDER

Het einde nabij.

De profeet in Jezus treedt in de gedeelten, die we deze week zullen lezen sterk naar voren. Met feilloze zekerheid onderkent Hij de ondeugden Zijner tijdgenoten, met waardigheid onthult Hij de gang der komende eeuwen. Hij steekt af in de diepten van het menselijk hart en van de versluierde toekomst. Nu Zijn eigen einde met rasse schreden nadert en Zijn kruis reeds getimmerd wordt, komt Hij er toe de leiders van het volk het oordeel aan te kondigen, niet uit bitterheid om eigen ondergang en verwerping, maar uit erbarmen, dat nog hoopt zolang er leven is. Ook zijn de eeuwen voor Hem niet verborgen en voorzover het nuttig is, deelt hij de Zijnen mede, opdat zij in de ontwikkeling der wereldhistorie geestelijk de weg zullen kunnen vinden. Zij in het einde der dagen Jezus' oordeel over ons beter dan over die vromen, die het ene wee na het andere moesten horen en later voelen.

Zondag 12 Maart Matth. 23 : 23—39.

Ik kan ook niet zeggen, dat dit nu een voor de Zondag bij uitstek geschikt gedeelte is en toch — Jezus is een grote vijand van valse gerustheid. Ieder loopt altijd en overal gevaar meer te schijnen, dan hij in werkelijkheid is. En niet alleen meer, maar ook anders. Weinige mensen zijn eerlijk. Is soms de wereld niet een gemaskerd bal? Ik bedoel: de mensengemeenschap wanneer ik zeg wereld. Bij God houden alle schijnvertoningen op. De werkelijkheid achterhaalt de schijn, de waarheid doodt de leugen en het einde van Jerusalem is de verwoesting. Profetie van elk leven, dat met schijn en vorm gebouwd wordt.

Maandag 13 Maart Matth. 24 : 1—14.

Er zit orde in de dingen. In de ellende is ook verband. Uit de hebzucht komt de oorlog, uit de oorlog hongersnood, uit de hongersnood pestilentie en de aarde, die nauw samenleeft met het menselijk geslacht, dat zij draagt beeft van al die ellenden. Naast de algemene nood wordt dan nog de nood dergenen beschreven, die in Christus geloven. Er staat nog veel te wachten.

Dinsdag 14 Maart Matth. 24 : 15—28.

De tempel zal ontwijd worden, de mens zal god gemaakt worden en dat is het begin van het einde. Dan neemt de grote verdrukking een aanvang. Want er is niets verschrikkelijkers op aarde te denken, dan een mens, die van God losgeslagen en losgelaten is. Voor zulk een Godverlaten mens is niemand veilig. In die dagen is het zaak nuchter te blijven en niet op losse geruchten in te gaan, wat betreft de komst van Christus, Die dan verlossing brengen zal. Hij komt, even zeker als de arenden daar waar hun een taak wacht. De ongerechtigheid drijft Hem tot Zijn richtend werk.

Woensdag 15 Maart Matth. 24 : 29—36.

Zon, maan en sterren leven met de gebeurtenissen op aarde mee. Niet dat hun loop ons regeert, gelijk sommigen ons willen laten geloven — neen — onze loop regeert hen. Sprak Paulus al niet van de zuchtende schepping? Nu, wanneer heel de aarde en hemel van slag zijn, dan zal Hij komen, Die orde op zaken zal stellen en den Verderver naar zijn plaats zal wijzen. Het laatste woord is aan den Eersteling uit de doden, die de vernietiging vernietigde en opstond uit de smaad en de dood. Heb geduld.

Donderdag 16 Maart Matth. 24 : 37—51.

Hoe zijt gij innerlijk gericht? Op de orde of de wanorde? Op de gerechtigheid of de zonde? Op God of op u zelf? De aardsen, die van de aarde zijn en totaal veraard, die zal blijven in de smart. De hemelsen, die door Christus van de hemel zijn en daarop georienteerd, gaan tot Christus. Dat is de eerste opstanding of verandering. Zult gij gereed zijn, wanneer de Zoon des mensen komt? Waarin leeft gij? En wij, die zeggen, dat Hij ons leven is, mag Hij komen? Kan Hij komen?

Vrijdag 17 Maart Matth. 25 : 1—13.

Om op dat van gister nu voort te gaan, want de Heiland gaat er ook op door: is de lamp brandende. Hoe staat het met onze geestelijke zaken? Ligt de nevel erover? Zitten er roestvlekken op? Leeft het een armtierig bestaan ergens in de achtergrond van ons leven? Nu en dan druppelt er wat olie bij, maar als 't een mens aanging, stuurden we hem naar een sanatorium met veel zon. Wat is het goed, dat de Heiland ons de ernst der verantwoordelijkheid zo op het hart bindt. Denk aan je lamp.

Zaterdag 18 Maart Matth. 25 : 14—30.

Een gelijkenis, zo prachtig en waar en levend, dat ieder de bedoeling verstaat. Jezus tekent in het bizonder het gevaar dergenen, die aan een minderwaardigheidsgevoel lijden en zeggen: wat kan ik nu? Ja, die en die — rijkbegaafd, maar ik? Misschien ook nog morren tegen den Schepper van het leven. God heeft een kapitaal van gezondheid, wijsheid, liefde en verder een ontelbare vermogen in u gestoken — wat is de opbrengst voor Hem? Hij schenkt u de vreugde van het leven en gij Hem de vruchten. Maar wat, wanneer er geen vruchten zijn? Zal Hij het kapitaal niet elders investeren? Woeker met uzelf voor God.

HUIZINGA.

Vrijdag 17 Maart 1939 No. 2566 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN MAN VAN SMARTEN.

Jes. 53.

Douwes Dekker verschool zich nu en dan achter de naam Multatuli. Dat betekent: ik heb veel gedragen.

Dat is niet het lot van dien man alleen geweest, die naar zijn eigen woorden meer gevoel dan verstand had. Dat is het deel van duizenden dagelijks. Dat is, als men Job geloven mag, het geval bij ieder: de mens, van een vrouw geboren, is kort van dagen en zat van onrust. Wie onzer herinnert zich niet het woord dat van verre eeuwen tot ons komt: Aangaande de dagen onzer jaren, daarin zijn zeventig jaren, of zo wij zeer sterk zijn, tachtig jaren; en het uitnemendste van die is moeite en verdriet. Wat maakte de heerlijkheid uit van het nieuwe Jerusalem, dat nedergedaald was? Johannes zegt: En God zal alle tranen van hun ogen afwissen; en de dood zal niet meer zijn; noch rouw noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn; want de eerste dingen zijn weggegaan.

Wij zijn allemaal mannen en vrouwen van smarten. Waarom noemt Jesaja den lijdenden Knecht des Heeren dan met een naam, die ieder mens kan dragen?

Zeker, de Man van Smarten, Die ons uit de bladen der Schrift tegemoet treedt, heeft geen gemakkelijke levensweg en doodsure gehad. Maar er zijn millioenen, die evenveel, zo niet meer lijden dan Hij.

Hij heeft lichamelijk veel moeten doorstaan, vooral in Zijn laatste dagen, maar wat wordt er niet afgeleden op onze slagvelden, waar een mens verscheurd, uitelkaargereten, neerligt en wacht op de dood, die om hem heendanst en nog niet grijpt?

Zijn zieleleven is geslagen geworden door de kus van Judas en het zweren van Petrus, door de bijtende spot der soldaten en de rauwe kreten der ongeruste Joden bij het kruis. Maar er zijn met en voor en na Hem duizenden verguisd, veracht, vertrapt, die ook niets dan goed wilden.

Hij zal in de geest veel geleden hebben en menige strijd heeft Hij moeten strijden, menig gebed moeten bidden — denk er maar aan hoe de duivel Hem najoeg met allerlei verzoekingen en hoe God de beker aanreikte in de hof. Maar hebben wij niet ook de strijd tegen den vorst der duisternis en leidt God ons niet ook soms wegen op, waartegen wij ons verweren en die we toch moeten gaan?

Waarom heet Hij dan Man van smarten? Is het misschien dat Hij gevoeliger was? Ja, dat zal het zijn. Zijn teerbesnaarde ziel zal meer geleden hebben onder allerlei ellenden dan de verruwde ziel van ons. Ja maar, dan heeft Hij ook intenser de vreugden kunnen smaken dan wij. Tegenover diepergevoeld leed staat dan machtiggeproefde levensheerlijkheid. Er is tussen Hem en ons om zo maar te zeggen dan alleen verschil in kwantum van smart en vreugd. En dan is er eigenlijk geen verschil. Alleen wanneer Zijn smart een andere is als die van ons in ons aards bestaan, dan komt Hem toe, en Hem alleen de naam van Man van smarten.

Het verschil, dat er tussen Hem en ons is, begint ons al voor de geest te staan, wanneer we er aan denken, dat Hij van de hemel gekomen is. Wij zijn als menselijk geslacht gelijk aan een lange rivier, waarvan de bron in de hof van Eden ligt en de uiterste golven zich in ons uitstorten over de aarde. In ons is het water der eeuwen. Christus daarentegen is van boven gekomen, loodrecht neergedaald in die rivier, rein, zuiver, zonder smet of vlek.

Het verschil tussen Hem en ons in de smarten wordt groter, wanneer ge eraan wilt denken, dat Hij nu niet alleen in het bizonder moest lijden onder de smart die met het menselijk bestaan gepaard gaat, waar Hij er toch van buiten-bovenaf indaalde, maar dat Hij kwam om alle denkbare smarten der mensheid te dragen. Wat bij ons over velen verdeeld wordt, omdat wij zouden vergaan onder de last van alles, dat werd Zijn last, waaronder Hij zich boog, opdat Hij in alles den broederen gelijk werd.

Het verschil tussen Hem en ons in al die smarten wordt echter eerst recht duidelijk in de angst- en noodkreet van het kruis. Nu heeft Hem God verlaten. Hij staat in deze helse angsten alleen. Nu wordt Hij tot zonde gemaakt. Nu wordt Hij uitgeworpen in de buitenste duisternis. Hij slaat van boven dwars door alle menselijke ellenden naar de diepten van Satan. God heeft Hem losgelaten. Die helpt Hem niet meer. Hij moet het zonder God stellen. Hij, Die eens zei: Ik en de Vader zijn een.

Weent niet over Mij, maar weent over uzelven.

Het is uw schuld, dat Ik deze weg moet gaan.

Het volkomen Lam moet sterven om de anderen te redden.

God glimlacht over Golgotha. Nu weet Ik, Mijn Zoon, dat Gij Godvrezende zijt. De herschepping heeft een aanvang genomen.

Wat zal ik doen?

„Laat dankbaarheid aan Zijne voeten
wenen —,
Want wie verdient die tranen, zoals
Hij"?

HUIZINGA.

1 Zoals een vrouw haar pijnen lijdt
om 't liefste, dat uit haar begint,
en in de felste smarten strijdt
om 't aarz'lend leven van haar kind —

2 Zoals mijn moeder duldloos leed
en daalde tot de grens der dood,
maar door haar pijn mij worden deed
en mateloos het leven bood —

3 Zo, Christus aan het kruis, zijt Gij
een moeder in de greep der pijn,
dat met U, als Uw kind'ren, wij
in 't zelfde leven zullen zijn.

4 O Moeder, die de Christus heet
en deze hoogste Liefde zijt,
voor wie ons hart geen beden weet
Dan: Jezus Christus, o Gij lijdt....

Dr. W. A. P. SMIT.

NAAR DE DIEPSTE WERKELIJKHEID*

een beter verstaan der evangelie-verkondiging.

„Wanneer iemand meent iets waardevols gevonden te hebben, dan wil hij daarin anderen laten deelen. Zoo kwam ik er toe dit boekje te schrijven", aldus Dr. Dozy. En als hij ons deze woorden onthouden had, zouden wij ze toch in elk hoofdstuk gevonden hebben, want de lezer merkt het op iedere bladzijde, dat hij zich door een veranderd mens laat leiden. Het boek is niet een brouwsel van een dogmaticus. Het is geen bundel studeerstoelfilosofie contra het leven, zoals het zich in zijn ware gedaante voordoet. Het is evenmin een stem uit lang vervlogen tijden. Wat het boek is? Het is het getuigenis van iemand, die Christus heeft mogen beleven, en die al getuigende tot de geloofsbelijdenis van het Christendom komt. Daarom vind ik dit werk zo mooi. In de taal van onze tijd, in heldere, korte zinnen wordt een ieder — ook degenen, die geen syllabe van de bijbel afweten en hun aantal is droevig groot — deelgenoot gemaakt van het persoonlijk beleefde en broederlijk meegenomen naar de een of andere rustplaats in het evangelie. Er wordt gehandeld over allerlei belangrijke onderwerpen, o.a. over algemene genade, algemene openbaring, het oude verbond, Jezus Christus de Middelaar Gods en der mensen, verzoening, verlossing, wedergeboorte, de bijbel, de sacramenten, enz. enz., en steeds is het uitgangspunt in de eigen ommekeer en het persoonlijk ervarene, en het eindstation in de bijbel en de confessie van de kinderen Gods van alle eeuwen gelegen. Indien een onzer een verhandeling had moeten schrijven over het geloof, dat ons Baptisten dierbaar is, zou hij het niet beter hebben kunnen doen dan . . . . Dr. Dozy! Het zij mij vergund u kennis te doen maken met wat hij zegt over de Kerk:

> „De nadruk werd erop gelegd, dat het in het Oude Testament gaat om een gemeenschap, waarvan God de Heer is, en waartoe zij, die leden zijn van het Joodsche volk, behooren. In het Nieuwe Testament werd dan deze gemeenschap uitgebreid en verdiept. God deelt Zich in Jezus Christus aan de wereld mede en allen, die in Hem gelooven, worden opgenomen in deze innige gemeenschap met God . . . . Degenen, die Jezus Christus als hun Hoofd erkennen, vormen te samen deze gemeenschap. Er bestaat een diepe eenheid tusschen hen, die geroepen zijn door den eenen Heer, en die tot Hem opzien. Hier ligt de grondslag van de Christelijke kerk, de gemeenschap, samengeroepen door Jezus Christus."

Luistert verder naar wat gesproken wordt over doop en avondmaal:

> „Bij Israël waren bepaalde gebruiken in zwang, waarin het feit tot uiting kwam, dat de mensch behoorde tot de gemeenschap, waarvan God de Heer was. Dergelijke gebruiken bestaan ook in de Christelijke gemeenschap, in de Christelijke kerk.
> Wanneer in Israël een kind geboren was, dan werd het door een bepaald godsdienstig gebruik opgenomen in de gemeenschap van zijn volk. Dat volk vormde de gemeenschap, waarvan God de Heer was, en daartoe zou dat kind behooren.
> Zoo zijn er in de Christelijke kerk de gebruiken, waardoor de mensch opgenomen wordt in de gemeenschap Gods, die in Christus Jezus tot stand is gekomen, en de gebruiken, waardoor uitdrukking gegeven wordt aan het feit dier gemeenschap. Het zijn de doop en het avondmaal."

Na erop gewezen te hebben, dat de christen in doop en avondmaal een uitdrukking vindt voor zijn geloof, merkt hij op, dat beide voor hem toch groter betekenis hebben, dan symbolen kunnen dragen.

> „Zij zijn voor den christen de „weergave" van wat God doet . . . Door de doop neemt God den mensch op in Zijn gemeenschap. De mensch, die zich laat doopen, legt in den doop het oude leven af en hij komt tot nieuw leven. Niet meer zal hij behooren tot de sfeer van deze onheilige, vergankelijke, zinlooze, werkelijkheid, maar hij zal opgenomen zijn in de sfeer van den heiligen en eeuwigen God. De doop is als het ware het antwoord van God op de vraag van den mensch, die gelooft en die zich aan God wil overgeven. Of ook het geloof van den mensch is het antwoord op wat God aan hem door de doop doet.
> In het avondmaal wordt de band tusschen God en de Zijnen versterkt en levend gehouden. In het Nieuwe Testament wordt de instelling van het avondmaal door Jezus Christus beschreven . . . In deze plechtigheid wordt heengewezen naar alle zijden van het gebeuren, waardoor de eenheid tusschen God en de Zijnen in Jezus Christus tot stand komt . . . Het is vanzelfsprekend, dat doop en avondmaal bij de christenen in het middelpunt staan en dat om deze weergave van Gods liefde tot den mensch zich het heele godsdienstige leven van den christen groepeert."

Met deze twee citaten wil ik volstaan. Zij veroorloven ons Dr. Dozy als een geestverwant te begroeten, die gesproken heeft naar het hart van ons Baptiste volk.

Hier volgt de inhoudsopgave: Inleiding. A Geen bespiegeling, maar werkelijkheid, B tegenover den naaste en tegenover God. C Over de zelfdoorleefde diepte, D over gemeenschap.

Hoofdstuk I. A De verwachting aangaande den Christen. B Zijn onmacht. C De Bron van kracht.

Hoofdstuk II. A De Gemeenschap Gods. B Tot God geroepen, door God aangesproken.

Hoofdstuk III. A De Schepping. B Het oordeel Gods.

Hoofdstuk IV. A De Heilige. B De wet der tien geboden. C De profeten. D De leiding Gods.

Hoofdstuk V. Het diepe geloof van het volk Israël.

Hoofdstuk VI. A De twijfel. B De vergankelijkheid. C De zonde.

Hoofdstuk VII. De Hoop.

Hoofdstuk VIII. Mogelijk misverstand.

Hoofdstuk IX. A Het Nieuwe Testament als vervolg. B Dezelfde gemeenschap. C Het breedere en ruimere.

Hoofdstuk X. A De kloof. B De overbrugging. C De onmacht om het juist uit te spreken. D De innige, diepe levensgemeenschap tusschen God en mensch.

Hoofdstuk XI. Jezus Christus en de Christen nu.

Hoofdstuk XII. A De kloof van bijzondere aard. B Heilige God en zondige mensch. C Het oordeel Gods en de beteekenis van Jezus Christus.

Hoofdstuk XIII. De nieuwe levensgrond.

Hoofdstuk XIV. De vernieuwde mens.

Hoofdstuk XV. A De liefde Gods. B De kracht van de liefde Gods.

Hoofdstuk XVI. De Boze.

Hoofdstuk XVII. A Levensverbondenheid. B Niet het laatste woord aan de vergankelijkheid.

Enkele opmerkingen. A De Bijbel centraal. B De gemeenschap der Christenen. C Gebruiken vol beteekenis. D Het kruis het symbool. E De goeddoordachte godsdienstoefening. F Het gebed het voornaamste.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

* *Naar de diepste werkelijkheid* tot beter verstaan van de evangelie-verkondiging door Dr. J. D. Dozy. Uitg. H. J. Paris, Amsterdam. Prijs ingen. f 1.90. Geb. f 2.40.

RONDBLIK.

Ons weekblad „De Christen".

In alle bescheidenheid constateren we het feit, dat zeer velen zich dankbaar tonen voor hetgeen het orgaan onzer Gemeenten voor hen wil zijn. Persoonlijk heb ik het meermalen uit de mond van deze en gene mogen beluisteren, welk een welkome bode „De Christen" elke week weer voor hen is. En het kan geen kwaad, dat zoiets van tijd tot tijd ook eens gezegd wordt. Een waarderend woord werkt soms als een inspiratie. Ik herinner me dat voor enkele jaren, toen op een Algemene Vergadering ook over ons weekblad gesproken werd — over het formaat, over het aantal pagina's, over de inhoud èn over de abonnementsprijs — er onder al de sprekers en betogers één broeder was, die een waarderend woord sprak aan het adres van de redactie. Dat was geen vleitaal, doch een waardeoordeel, dat — de andere redactieleden heb ik er toen niet over gesproken — door mij bijzonder op prijs werd gesteld.

Dat betekent geenszins dat een woord van kritiek nimmer op z'n plaats zou zijn. De redactie van welk blad ook mag niet doof zijn voor de opbouwende kritiek van de kant der abonné's. En dat kan heel goed zonder een speelbal te worden van de meningen der lezers. Men schrijft immers niet voor eigen plezier. Al schrijvende is men zich bewust in dienst te staan van de wijde lezerskring, al zullen ook niet allen het geschrevene gelijkelijk weten te waarderen. Nog sterker: al zullen er onder de lezers zijn, die er een andere mening of zelfs een tegenovergestelde mening dan die van den schrijver op na houden.

Ons weekblad heeft een niet te onderschatten taak in onze Gemeenten! Z'n diensten, welke het ons week in week uit bewijst, zouden dán eerst recht gewaardeerd worden, wanneer b.v. op de e.k. Algemene Vergadering het besluit zou vallen de verschijning van „De Christen" op 1 Jan. 1940 te staken.

Welk een zegen „De Christen" voor de talloos velen wil zijn en (voor niet weinigen ook inderdaad is, kan niet in cijfers worden aangetoond. Op het ogenblik denk ik even aan het nummer van verleden week. We lazen het laatste deel van een reisbeschrijving van onze zendelinge in de Congo. En we hebben toen in stilte God gedankt en gebeden. Gedankt voor de overwinnende kracht van het Evangelie en gebeden voor de zendelingen in Centraal Afrika om wijsheid, voorlichting des Geestes, moed, trouw en volharding. We namen kennis van de goede berichten uit enige onzer Gemeenten. En we kunnen ons dan met onze broeders en zusters te Leeuwarden, Rotterdam en Stadskanaal verblijden. We lazen enkele artikelen van de hand der redacteuren en we hebben bij vernieuwing mogen constateren, dat ze hun beste krachten en gaven mede wijden aan ons weekblad. Ons oog ontdekte al spoedig enige familieberichten en we wisten ons ook door middel van „De Christen" aan elkaar verbonden. Zo terloops merk ik even op, dat ik mij vaak met verwondering afvraag, waarom zo weinigen een familieberichtje in het blad onzer Gemeenten laten opnemen. Ik heb dezulken menigmaal naar het waarom gevraagd. Heel vaak luidde het antwoord: Niet aan gedacht! Dat moet mijne broeders (en zusters) alzo niet zijn. En correspondenten, Voorgangers, leden van bestuur of kerkeraad, hier ligt voor u een belangrijke taak.

Nu het ledental de vijfduizend is gepasseerd, moet binnen de kortst mogelijke tijd het aantal abonné's stijgen tot boven de duizend, wil „De Christen" zijn eigen onkosten kunnen bestrijden. We kunnen de aanbrengers van nieuwe abonné's geen horloges offreren (jagen daarom ook geen goudsmeden tegen ons in het harnas) doch vinden tevens dat zulks ook in geen geval nodig is.

* * *

Waarheen met de Joden.

Het volk der Joden gaat op het ogenblik door een zeer grote verdrukking. Het antisemietisme laait wel fel op. Toen ik kort na de inlijving van Oostenrijk bij Duitsland, schreef, dat waar het nationaal socialisme aan de macht komt het antisemietisme een kans krijgt, hebben een paar lezers van „De Christen" mij dat nogal euvel geduid. Ze waren van mening, dat ik zoiets niet had mogen schrijven. En hadden daarvoor bepaalde redenen. Ik was van een ander gevoelen, probeerde echter tevens mij in hun toestand te verplaatsen. Later heb ik nog vaak hieraan moeten denken. Het laatste jaar heeft dunkt me duidelijk laten zien, dat de gewraakte zinsnede voor honderd procent waar bleek te zijn. Bovendien gaat het hier helemaal niet over de vraag, wie gelijk heeft, doch over een vraag, welke in de laatste tijd zeer velen bezig houdt: waarheen met de Joden?

Het Jodenvraagstuk is nog steeds niet opgelost. Dat heeft men de laatste dagen duidelijk kunnen merken aan de weinig opschietende Conferentie te Londen, alwaar de Joden en de Arabieren tegen-elkaar-strijdende belangen najagen en de Engelsen voor een schier hopeloze taak staan. De verwarring en het misverstand op de Conferentie te Londen is een droevige doch helaas getrouwe weerspiegeling van de verwarring en het misverstand onder de bevolkingsgroepen in Palestina. Een orde, welke alleen met behulp van vliegmachines, tanks en mitrailleurs hersteld wordt, draagt de kiem der wanorde in zich. Neen, het zich zo machtig wanende Albion is nog lang niet van het Jodenvraagstuk af.

Ook Duitsland is nog niet van dit vraagstuk af. Dr. Alfred Rosenberg heeft onlangs gezegd, dat voor Duitsland het Jodenvraagstuk eerst is opgelost, wanneer de laatste Jood Duitsland verlaten heeft.

Een D. N. B.-bericht uit Berlijn meldde verleden week, dat in Thüringen, Saksen, Mecklenburg en Anhalt de Evangelische Kerk verordend heeft, dat Joden geen leden der kerk meer mogen worden. Kerkelijke handelingen voor Joden worden ontoelaatbaar verklaard. Van Joden, die vóór de afvaardiging van deze wet lid der Evangelische Kerk geworden zijn, wordt geen kerkelijke belasting meer geheven.

Dit berichtje spreekt boekdelen. Ik vraag in alle ernst: mág en kán hier nog wel van een Evangelische kerk gesproken worden. Mijns inziens getuigt bovenvermeld besluit — en we hoeven daar niet eens vele woorden over te schrijven — overduidelijk van een zeer onevangelische daad. Met dit besluit slaat men den Heiland in het aangezicht. Boven den Kruiseling van Golgotha stonden eens de woorden geschreven: Jezus de Nazarener, de Koning der Joden. En deze woorden waren geschreven in het Hebreeuws, in het Grieks en in het Latijn. Toen waren het de hogepriesters der Joden, fanatiek en haatdragend als ze waren, die zich ergerden aan dit opschrift. Ze wilden een wijziging in het opschrift zien aangebracht. Doch Pilatus, die zich zeer zeker op de door hem gehate Joden wilde wreken, wist deze keer van geen wijken. Het opschrift bleef onveranderd! Jezus de Nazarener, de Koning der Joden! Niet: een Koning, maar de Koning.

Zeker, we geloven, dat God de woorden en de daden der mensen in Zijn hand neemt en er geschiedenis van maakt. Hoe zondig het Joodse volk ook moge zijn (is het arische ras volgens de leer van de bijbel minder zondig??) we geloven, dat — gezien vanuit 't standpunt van de heilservaring — in Christus noch Jood noch Griek is. En dat men daarom reeds alleen het recht mist om den bekeerden Jood de toegang tot de Gemeente te weigeren. En waar dat wèl gebeurt, daar heeft men het recht op de naam van Kerk of Gemeente van Jezus Christus verloren.

Waarheen met de Joden?

Naar Zuid Amerika? Naar Australië? Naar Afrika?

Wij zouden zeggen: naar Palestina! We geloven, dat God ook in onze dagen geschiedenis maakt. En de H. Schrift laat ons niet in het onzekere tasten wat de toekomst van het volk der Joden betreft.

* * *

Een Baptist ziekenhuis door bommen getroffen.

In China is het oorlogsrumoer nog steeds niet van de lucht. We kunnen trouwens elke dag lezen van troepenontschepingen, van gevechten tussen vijandelijke legers en van aanvallen uit de lucht door bombardementsvliegtuigen. Dezer dagen lazen we, dat tijdens een aanval van veertien Japanse vliegtuigen op Sian, de hoofdstad van de provincie Sjengsi, een Baptist ziekenhuis door drie bommen werd getroffen. Een Chinese verpleegster werd gedood, doch vreemdelingen werden niet getroffen, zo lazen we. Het ziekenhuis werd ernstig beschadigd. En dit, terwijl het gebouw duidelijk zichtbaar twee Engelse vlaggen droeg, welke vanuit

de lucht zeer goed waar te nemen waren. Dat waren zeker weer van die „verdwaalde" bommen, zoals er in oorlogstijd zovele vallen op ziekenhuizen, hospitalen en ambulances....

Voorts wordt in hetzelfde bericht nog mededeling gedaan, dat de ommuurde stad Isjang, ongeveer 300 K.M. ten westen van Hankau, door vliegtuigaanvallen vrijwel geheel werd vernield. Minstens zestig bommen werden op de stad geworpen. Niet veel, zult u misschien zeggen. Doch wanneer u dan leest, dat bij dit bombardement volgens officiële en neutrale mededeling 1500 mensen om het leven zijn gekomen, dan kunt u zich wellicht enigszins een voorstelling maken van het God- en mensonterend karakter van luchtaanvallen en trouwens van de gehele moderne oorlogsvoering. Men kan de moderne oorlog alléén voeren met middelen, welke afkomstig zijn uit het arsenaal van den overste dezer wereld!

d. H.

Wie de liefde wil, aanvaarde het kruis. En wie de wijsheid wil, volge den weg der smarte.

Jan Ligthart.

VAN KIND TOT MENS GODS.

Dit is een brede spanning; een diepgaande verandering. De Apostel zegt, dat deze overspanning gemaakt kan worden en deze vordering mogelijk is. In het licht des geloofs ziet hij in het kind een mens Gods.

Het kind.

Paulus idealiseert het niet.

Het is voor hem niet „de lieve onschuld".

Christus' boden leven in geen schijnwereld; ze zien de werkelijke wereld niet in vals licht. Ze ontvingen door de geschiedenis van den Christus, die gekruisigd werd, zin en begrip voor de werkelijkheid van dit leven. Het Kruis legde de wereld voor hen bloot en belichtte haar diepste wezen. Nu is hun oordeel, dat heel de wereld in het boze ligt; dat ze „in schuld en vloek voor God verloren is". Het kind kreeg bij de geboorte een boze erfenis mee. Het heeft behoefte aan en vatbaarheid voor verlossing.

Er liggen in zijn leven verloren mogelijkheden. Slechts door een nieuwe daad van God kunnen ze gered, teruggegrepen worden. Anders, dan door de opstanding van Jezus Christus uit de doden, krijgt het geen hoop, die lééft en dus tot werkelijkheid kan worden.

*) Openingswoord Zondagsschoolconferentie te Stadskanaal.

De mens Gods.

Voorzover ik mij herinner, wordt in het Nieuwe Testament de christen niet zonder meer „mens" genoemd. Er wordt wel eens gesproken van „christen" en „mens" als tegenstelling. De Heere Jezus zeide tot Zijn jongeren: Laat uw licht alzó schijnen voor de mensen, niet voor de „andere" mensen. Wordt het woord „mens" voor den christen gebruikt, dan is het steeds met een nadere aanduiding zoals hier „mens Gods", of „de nieuwe mens". Er is een gezangvers, waarin het heet:

In Adam door de dood geveld,
In Christus schoner weer hersteld.

De eerste Adam (Adam is mens) was uit de aarde aards, de tweede is de Heer uit de hemel, en „zoals wij het beeld des aardsen gedragen hebben, alzo zullen wij ook het beeld des hemelsen dragen".

Christus is dus wel de tweede Adam, maar niet een blote herhaling

DE PROFEET JONA.

Slot.

Jona 4 : 5—11.

De Diepere Genezing.

De eenenveertigste dag na zijn aankomst te Ninevé moet voor Jona wel een der moeilijkste van zijn leven geweest zijn. Wat hij gepredikt had, dat na veertig dagen geschieden zou, bleef die dag uit.

Te oordelen na zijn eigen uitlating, heeft hij daarvan een voorgevoel gehad, en dat gevoel was geen gevoel van blijdschap maar van verdriet. Hij zag, welke indruk zijn boodschap maakte: dat de Ninevieten zich berouwvol tot God wendden. Hij sloeg hen gade, hoorde hun gebed en moest wel overtuigd worden van de oprechtheid, waarmede zij God zochten. Wat zouden de gevolgen zijn van deze veranderde houding? Zou een bevolking, die over haar zonden treurde, om ontferming smeekte, worden verdelgd? Hij had er een voorgevoel van dat de verdelging der stad achterwege zou blijven.

En weer kwam Jona, de oude Jona, de oude natuur in botsing met God. Inplaats van een verwoest Ninevé ziet hij een geredde stad voor zich. Weer weerstreeft zijn hart om zich in Gods weg te schikken. Weer ontbreekt het aan de overgave. Overgegeven zijn, „ja" zeggen op Gods doen — het is telkens en telkens slechts mogelijk door de kruisiging van het eigen „ik". Dat blijft zo, ook als de overgave eenmaal heeft plaats gehad.

De Heer begint met Jona de vraag voor te leggen: Is uw toorn billijk ontstoken? — God vraagt zelfonderzoek, een redelijk nadenken en zich rekenschap geven van zijn houding. 't Gevoel is een onzuivere levensbron. Het blinde gevoel mag niet over ons heersen, wat zo licht tot stijfhoofdigheid leidt, die Gods zaak slechts schade doet. Langs de weg van diepere zelfkennis ondergaat Jona de diepere genezing.

In het spiegelbeeld van de wonderboom krijgt hij zijn eigen, bevlekt hart te zien. De Heer wil hem, zijn aanvankelijk vernieuwd kind, tot diepere zelfkennis en diepere reiniging brengen. Hij leidt Jona voort in de weg der heiligmaking.

In het Oosten der stad beklimt hij de bergrug, die heel Ninevé omgeeft en vanwaar heel de stad is te overzien. Daar zet hij zich neer en geeft zich over aan zijn verdriet, teleurstelling en ergernis. De duivel treedt bij hem binnen als een valse vriend, die in zulke omstandigheden altijd in de buurt is om het vuur der opstandigheid te stoken en ons in ons verzet te stijven. Het is de Duivel, die ons in zulke tijden rechtvaardigt, ons gelijk geeft, ons ontevreden en afkerig maakt en influistert: uw toorn is billijk ontstoken; gij hebt gelijk!

Zwijgend gaat God verder.

Des nachts schiet een wonderboom op bij Jona's hoofd, die hem des morgens, met zijn grote bladen, heerlijk tegen de stralen van de zon beschut. Toen Jona dat zag: „verblijdde hij zich over de wonderboom met grote blijdschap".

Op eenmaal is de stemming omgeslagen, en dat om een kleinigheid.

Zo is de mens, die op zijn gevoel leeft: zó heet, zó koud. Met zulke gevoelsmensen, waarop weinig staat te maken is, wier doen en laten niet dieper gefundeerd is dan in hun gevoel, kan de Opperste Bouwmeester het werk der eeuwen niet doen. — Jona moet, eenmaal bekeerd, een rustiger, dieper levend, standvastig mens worden — een rots, gelijk de oplopende, onvaste Simon, Jona's zoon, die zo helemaal een zoon van Jona, een echt geesteskind van Jona was, het werd onder de gezegende handen van Christus!

Het is iets anders met gevoel dan op het gevoel te leven.

Een gevoelsmens noemen we een mens, die op het gevoel leeft en zo iemand is er ongelukkig aan toe: hij slaat zo maar om. De verandering in zijn gevoel staat in geen verhouding tot wat er gebeurd is. — Er zijn gevoelloze en er zijn gevoelszieke mensen. De laatsten zijn

van den eerste. Zij, die in Hem hun hoofd hebben zullen dus meer dan hun verloren heerlijkheid terug ontvangen. De genade is overvloediger dan de zonde en gaat in haar werking en resultaat uit boven herstel der door de zonde aangerichte schade.

Van kind tot mens.

Dat is reeds een grote overspanning. Maar hoe groot ook, haar beide pijlers rusten op de aarde. De ontwikkeling van kind tot mens betekent vooruitgang onder overwinning van tegenstand. Maar de gegevens voor het mens-zijn in de zin van volwassen en volkomen mens zijn, liggen in het kind. De natuur brengt ze aan het licht, gebruikt ze en vraagt daarbij slechts leiding, die hoofdzakelijk bestaat in het voorkomen en wegnemen van ongunstig werkende factoren.

Deze ontwikkeling te leiden is de natuurlijke taak van ouders en onderwijzers. De Zondagsschool heeft daarbij geen directe roeping.

Maar waar het — gelijk dit in het Evangelie het geval is — gaat om de verandering van kind in mens Gods, is dat wel het geval. Hier mogen we niet spreken van ontwikkeling. Hier is een overgang noodzakelijk, een innerlijke en meer dan graduele verandering; een verandering, die de Schrift toeschrijft aan den Schepper-Geest, een verandering, wier voorwaarde een wedergeboorte is. En wáár ligt nu en waarin bestaat daarbij nu onze taak; de taak, die wij speciaal hebben als Zondagsschoolonderwijzers?

De Apostel spreekt in dit verband van twee dingen: van de Heilige Schrift en van het geloof. Hij zegt dat Timotheus — tóén een mens Gods — van kind af de Heilige Schrift geweten heeft. De wetenschap der Heilige Schrift is een der factoren, die moet worden ingeschakeld in het menselijk leven, zal de overgang van kind tot mens Gods zich kunnen voltrekken. Ik zeg nog: „kunnen", zal het inderdáád plaats hebben, dan moet er nog iets anders bij komen. Maar dit is toch het laatstgenoemde en werkelijk ook het eerste. De Schrift is kiemdragend zaad, beter nog gezegd: zaad-dragende bolster. Ze is toch niet zelf zaad. Het is het Geest-dragend woord, het woord, dat het Woord *in zich* heeft. Ze is schriftgeworden Woord. Hoe het Woord in het woord werkt onttrekt zich aan onze waarneming.

Daarom zegt de Apostel ook dat de Schriften ons wijs kunnen maken tot zaligheid. Dat resultaat staat met de blote kennis van de Schrift nog niet vast.

Maar nochtans: Geest en Schrift zijn niet te scheiden. Wij hebben de Heilige Schrift te onderwijzen, bekend te maken. Zij kunnen wijs maken tot zaligheid; dit bepaalt onze verantwoordelijkheid; dit begrenst onze taak.

Zal de kennis der H. Schrift heilbrengend werken, dan moet er bij komen dat tweede hier genoemd: het geloof, hetwelk in Christus Jezus is. De Schrift, van Christus getuigend, wekt geloof in Christus, vlecht gemeenschap met Christus, die de Zaligmaker is.

Het is deze tweede factor die ons werken maakt tot een heilig avontuur. Het is niet doorzichtig en niet te doorgronden. Het blijft als alle scheppingswerk, gehuld in een ondoordringbaar geheimnis.

Daarom moeten we ons werk doen met eerbied, ontzag, huivering. We verbeiden den Schepper, wetende dat Hij in onze omgeving is. De Zondagsschool is een „vreselijke" plaats, want

---

te onoverlegd, te haastig in hun besluiten. Denk maar aan Jona's vlucht, aan zijn bereidwilligheid zich in de zee te laten werpen, aan zijn bede: nu dan Heere, neem toch mijn ziel van mij! De weegschaal sloeg telkens veel te ver door. — Ook ons gevoel moet komen onder heerschappij der genade; ook op dat terrein moeten wij nieuwe mensen worden, opdat we niet handelen naar ogenblikkelijke indrukken, maar naar de vaste regels van Gods Woord.

De Heere Jezus had onder Zijn discipelen een Jona's zoon, een geesteskind van Jona. Dat moge tot bemoediging strekken van allen die zich moeten zeggen: ik ben ook zo'n Jona's zoon of dochter. De Heere kan uit u, in Zijn liefde, een Petrus, een rots maken; een standvastige, trouwe discipel:

'k Weet het Heer, ik ben lichtvaardig,
Snel bewogen, ras ontroerd,
Maar toch wetend, trouwe Herder,
Dat Gij staf en schepter voert.

De wonderboom verdort en Jona wenst „zijner ziele te mogen sterven". Met het verwelken van die éne boom is het leven voor hem waardeloos geworden. Maar mag nu met het verdorren van één boom het leven in stukken vallen? Mogen we ons leven door vergankelijke dingen heenvlechten, zodat het met deze dingen staat en valt? — Laat ons dankbaar zijn voor, en ons verblijden over elke boom, welks schaduw ons verkwikt, maar met niets en niemand verbonden zijn op leven en dood, dan met onzen Zaligmaker alleen.

Bij de verdorde boom en de verdwenen schaduw komt nu de hete woestijnwind. Wij ervaren, dat de wereld een onbehaaglijk oord is en wij machteloos staan tegenover haar slagen. Zo komen we in die innerlijke verlegenheid, waarin we een nieuwe ervaring van God kunnen opdoen.

Jona wordt gevoelig getroffen en nu treedt naar buiten wat er nog van den ouden Jona in hem leefde. God wilde, dat dat naar buiten zou treden, teneinde Jona tot vollediger zelfkennis te brengen.

Ik geloof te mogen aannemen, dat Jona genezen is en zich gevonden heeft in Gods weg met de Ninevieten. Op de laatste woorden van God (vers 10 en 11) zwijgt hij. De Heere leerde hem nadenken: vergelijk Ninevé eens met de wonderboom! Droefheid bij u, omdat die boom niet gespaard is en toorn omdat Ik Ninevé spaarde! Was God niet gerechtvaardigd dat Hij Ninevé spaarde, waar Jona wenste dat de wonderboom gespaard zou worden?

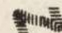
Met welk een heerlijk medegevoel spreekt God hier over de Ninevieten! God ziet den mens aan in elken zondaar. Wij kunnen God vergeten, versmaden, verloochenen, bestrijden — over dat alles heen blijft Zijn liefde naar ons uitgaan. Alles, wat ons schaadt, doet Hem zeer. Daarom wringt Zijn genade zich nog door de kieren naar binnen.

God wil ons behoud! We leven onder een lichten hemel. Tot de zaligheid heeft Hij ons uitverkoren in Christus, in Wien we kunnen worden ingeplant. Niemand behoeft verloren te gaan.

God heeft ook de kinderen geteld, die in Ninevé wonen. En dat niet alleen: ze zijn voor Hem een gewichtige factor. Hoe ziet God ze? „Die geen onderscheid weten tussen hun rechter- en hun linkerhand". Ze hebben nog geen eigen, bewuste zonden — een reden voor God om ze te sparen. Ligt hierin niet enige aanwijzing omtrent het lot van kinderen, die jong, in hun onwetendheid sterven? Op hun lot kunt ge gerust zijn. God kiest het heil, voor hen, die zelf niet konden kiezen. Wie er immer zullen zijn in de plaats der pijniging — gelooft gij, dat er kinderen zullen zijn?

Den zodanigen is het Koninkrijk der hemelen, zegt de Heer.

L.

ze is niet dan een Huis Gods en een poort des hemels.

De overspanning van „kind" tot „mens Gods" heeft één steunpunt op de aarde, in de Schrift, die als Bijbel tot de aarde behoort, en het andere steunpunt in de hemel, en niet dan de Geest van God kan deze overspanning tot stand brengen. Door Hem wordt de wetenschap der Schrift tot geloof in Christus. Door Hem zet de kennis der Schrift het leven open voor Christus en verbindt met Christus, den tweeden Adam. En de nieuwe mens, de mens Gods, is geboren.

Onderwijzen kunnen wij. De kennis zo aan het hart heiligen, dat er gemeenschap met Christus ontstaat, kunnen wij niet. Dat kan alleen de Heilige Geest. Als daardoor iets duidelijk wordt is het dit, dat ons werk biddende gedaan moet worden. Biddende — dat is: den Heiligen Geest aantrekkende, opvangende, geleidende.

De Heer late ons zoveel van Zijn werken in ons werk beleven, dat we niet moedeloos worden, en Hij houde zoveel daarvan voor ons oog verborgen, als nodig is, dat wij niet overmoedig worden!

L.

OP DOOLWEGEN.

Daar behoort u niet te zijn, wou u zeggen. Nee, daar behoort trouwens niemand te zijn, maar als je nu de weg niet vinden kunt en je doolt met vier cylinders ergens door de zandwegen, dan ben je tegen wil en dank een grote dwaalgeest.

We zaten met z'n tweeën in een Opeltje en stuurden van Leeuwarden uit Zuid-West-Zuid tenminste zo ongeveer en nadat wij ergens aan de friese kust de zon bloedrood hadden zien wegduiken in een zee van vloeibaar goud, een vlucht van duizenden vogels hadden zien zwenken en keren op een dusdanig fascinerende wijze dat we stopten en het verkeer op de smalle weg daardoor onmogelijk maakten, nadat we aldus in toenemend donker de wagen meer in bossige omgeving brachten met vele schone lanen, waarvan de een een tweelingzuster is van de andere verdwaalden we grif in de rimboe van Gaasterland, alwaar het doel van de tocht, het werkkamp Elfbergen, product van Practisch Christendom, zich moest bevinden. Hetwelk wij na veel gezwenk en gekeer ook wel bereikten. En dat juist op tijd. Er werd voor de boterham gefloten.

Wat werkloosheid is, kan alleen iemand beschrijven, die niets anders doen mag dan nietsdoen. In een der laatste nummers van het Arbeidsfront, krantje van de N.S.B. heeft daarvan een schrijnende tekening gestaan. Min.-pres. Colijn maakt de troonrede der laatste jaren op en voegt er ook telkens een woord over de werkloosheid in. Buiten voor het raam ziet men een man staan. In elke tekening verschijnt hij ellendiger, de dood kijkt hem op het laatst uit de ogen. Voor honderdduizenden is het leven een drama geworden en wee de maatschappij, wanneer al de verbeten nood van lichaam, ziel en geest als een vulkaan een stroom van vuur en haat zal uitbraken.

De sympathie gaat ook uit naar de jongeren in het bizonder. En hier en daar verrijzen, en zijn verrezen, werkkampen, die tot doel hebben de jongemannen gedurende enkele weken verandering van omgeving te geven, ze wat werk te laten verrichten, ze iets te leren enz. Het moge dan een lapmiddel zijn en de oorzaken van de nood niet bestrijden, de nood zelve tracht men op deze wijze toch enigszins te lenigen. Daarvoor kwam er in Gaasterland het werkkamp Elfbergen. In dat kamp, uitgaande van Practisch Christendom, kunnen alle jongemannen van protestants-christelijke huize een kampperiode, die negen weken duurt, meemaken. Van onze jongens hier uit Leeuwarden waren er de laatste tijd een tweetal, die door hun werkzaamheden daar er langer vertoefden. Het was door hen, dat ik een uitnodiging kreeg in het kamp eens op een avond te komen spreken over een of ander onderwerp. Bijvoorbeeld over: De machtsverhoudingen in Europa, De geloofsvervolgingen in Rusland, De verhouding tussen jongens en meisjes. De uitnodiging werd dankbaar geaccepteerd en zo draaiden we dan naar de woningen van hout, ergens in een verloren hoekje van deze wereld. Ver in de omtrek geen gerucht. Toen we aankwamen koepelde een eindeloze sterrenhemel zich van horizon tot horizon en geen geluid werd vernomen.

We aten er smakelijk van de blankgeschuurde tafels. Het brood stapelde zich op de bordjes en het smaakte ons voortreffelijk, verloren het echter van de ferme jongens en stoere knapen, die ons wat betreft de boterhammen en het laten verdwijnen daarvan in aantallen en snelheden, ver overtroffen. De commandant, het is hier eigenlijk een stamppot van soldaten- en studentenwereld, kondigde de vergadering van de avond aan op acht uur.

Acht uur zaten de jonge kerels — boerenknecht, timmerman, loopjongen, architect, onderwijzer en wat er meer kan zijn — in de eetzaal, nu herschapen tot gehoorzaal. Wat ze konden zingen! En wat voor frisse liederen ze hadden, met heidegeur en bronwater erin.

Als onderwerp werd aangegeven: Het sexuele vraagstuk. Ik had in mijn leven over deze zaak in het openbaar nog niet gesproken. Maar ik dacht aan de soldaten en studenten en de worsteling, die velen hebben in deze materie. Toen ben ik zo driest geweest er met hen over te spreken. Waarvan zij noch ik berouw hebben gehad, gezien de reactie onder de ongeveer honderd jongemannen van even voor en over de twintig.

We hebben heel eerlijk en rustig gesproken over het liederlijk-lasterlijke van de zonde der homosexualiteit, over de onanie en over de omgang met die van het andere geslacht. Ik was verbaasd over de ernst waarmede deze jongelui luisterden en sta verwonderd, wanneer ik de vragen nog eens nazie, die ze mij schriftelijk stelden.

Ik mag wel een paar vragen publiceren, om u een blik te geven in het hart van een jongeman, die er misschien nooit over zou durven spreken en toch behoefte heeft aan voorlichting.

„Degene, die zulke zonden gedaan heeft — worden hem die zonden ook toegerekend, als hij met berouw daarover tot God gaat?"

Gij weet hoe troostrijk hier het Evangelie van Gods genade in de hitte van schrijnend berouw en zelfverachting kan binnenstromen en het was met vreugde dat ik greep uit de verhalen in de bijbel en van het leven van heden, waaruit de *vergeving opstraalde*.

Weet gij, hoeveel nood er achter een vraag staat als deze, die ik enigszins versluierd zal weergeven? Hoe moet de omgang zijn van een jongen en een meisje, die lang verkering hebben gehad!?" Is die lange verkering ook te wijten aan de nood der tijden? Geen werk, neen, maar wel mens van gelijke beweging als gij.

De brandende nood schroeit u wanneer ge leest: „Is het voor iemand, die geen toekomst heeft, onverantwoordelijk verkering aan te gaan?" Wat wilt gij daar antwoorden?

Ik zal u de andere vragen sparen. Problemen, die branden. Hoevelen worden op doolwegen gedreven, omdat de verkeerswegen afgesloten zijn? Kinderen des Konings, doet handeling. Mannen en jongemannen, vrouwen en jonge vrouwen zijn in de vlam van de nood. Er zijn vlammen, die geen mens kan blussen. Er zijn ook vlammen, die we samen aansteken, die we ook samen moeten kunnen doven. De wereld hunkert naar het verlossend woord en als een dat spreken kan, dan moet het de Kerk zijn, de Gemeente van Jezus Christus.

Wij sloten de avond met: „Volheid van genade, o Heer!"

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

HENGELO (O.). Brs. en zrs. De Heere bereidt ons als Gemeente feestdag op feestdag. 30 Januari mochten we stil staan bij het heuglijke feit, dat Ds. Reiling verjaarde. Aan de avond van die dag was oud en jong bijeen, om God te danken voor Zijn genade en om uiting te geven aan de gevoelens jegens den voorganger. Tevens kon ieder in daden tonen, wat de Gemeente voor hem (haar) betekende door het brengen van een dankoffer. De opbrengst (enkele honderden guldens) zal worden besteed voor de noodzakelijk gebleken vergroting van het kerkgebouw.

5 Maart hadden we het voorrecht een 7-tal broeders en zusters in ons midden te hebben, die op hun belijdenis gedoopt wensten te worden. De kerk bleek thans veel te klein, zodat verschillende personen naar huis terug moesten keren.

Ds. Reiling liet de dienst aanvangen door te laten zingen het overbekende:

„Geloofd zij God met diepst ontzag", waarin tot uiting kwam, hetgeen er leefde in de Gemeente. Na een korte prediking en nadat de doopcandidaten op enkele gestelde vragen bevestigend hadden geantwoord, werd de doop aan het 7-tal voltrokken.

Bij de Avondmaalsviering, des namiddags, werden allen bijzonder hartelijk welkom geheten; evenzo een zuster, reeds elders gedoopt, die nu voor het eerst als lid mede aanzat aan de dis des Heeren. Het was een dag om niet licht te vergeten.

Blijdschap en droefheid wisselden elkander af. Terwijl jongeren mochten worden opgenomen, moesten we twee oudere zusters afstaan door de dood. 11 Febr. ging zr. van Brunnekreef op 82-jarige leeftijd naar Huis en op 1 Maart zr. ten Dolle in de ouderdom van 48 jaar.

Rest nog mede te delen dat zich reeds weer enkele doopcandidaten hebben aangemeld.

Met broedergroet, namens de Gemeente,
de secr. OLIJSLAGER.

CORRESPONDENTIE

Br. G. te A. U zou niet graag een advertentie willen plaatsen, om langs die weg in aanraking te komen met iemand, die later uw vrouw zou kunnen worden. U acht het zelfs min of meer verkeerd. „Of het één: men ontvangt een vrouw uit Gods hand en dan is een advertentie een bewijs van schromelijk wantrouwen in God, of: men ontvangt haar niet van Godswege en dan, doch alleen in dat geval is een advertentie te verdedigen". Ik wil daarover even met u praten. Hoe ontvangen wij een vrouw uit Gods hand? Gaat dat buiten ons hart en verstand om? Staat ze opeens voor ons als Eva voor Adam, zonder dat wij de mogelijkheid hebben een andere keuze te doen? In de regel is het toch zo, dat de jongeman zowel als de jongedochter terdege om zich heen zien, en elkaar niet alleen trachten aan te zien, maar ook in en door te zien. Natuurlijk heeft men in al deze dingen behoefte aan de leiding van God en in de meeste gevallen zal daarom gebeden worden. Het zal ook wel eens nagelaten worden. De vraag die blijft is deze: hoever moet ik zelf gaan om in contact met de andere te komen. De een beantwoordt die vraag, door niet verder dan eigen gemeente te gaan, de andere onderneemt ook eens een reis naar verdergelegen landen. De meesten stellen zich tevreden met oog en oor, enkelen wagen zich op het onbekende terrein, dat door een advertentie bestreken wordt. En nu begrijp ik heel wel de reactie, die er in menig gemoed ontstaat bij een dergelijke, haast zakelijknuchtere poging om tot kennismaking te geraken — of het principieel te veroordelen is wil ik alsnog betwijfelen. Mijn twijfel houdt geen advies in voor anderen. Ieder moet rekenschap afleggen van al zijn handelingen. Ik had het alleen over het principiële.

En dan is er toch wel verschil tussen een advertentie in De Christen en De Telegraaf. Met het oog op laatstgenoemd en verder alle neutrale bladen, zou ik de woorden van de Witt Talmage willen onderstrepen: Laat u niet in met huwelijksaanvragen, die door advertentie in de nieuwsbladen tot u gericht worden. Menige vrouw heeft, alleen uit aardigheid, op zulk een advertentie geantwoord, en is toen van stap tot stap al verder gekomen in eindeloze ramp. Al die mannen, die zulke advertenties plaatsen zijn schurken en schelmen, allen, zonder een uitzondering.

U schrijft dan verder nog enkele woorden over het gebruik van het woord: Intellectueel en de waardering die de z.g. intellectuelen in doorsnee genieten. In dat opzicht ben ik het roerend met u eens: er zijn mensen, die veel weten en niets begrijpen en ook zijn er die weinig weten, maar veel begrijpen. Kennis is nog geen inzicht, wijsheid. Het mooiste wat wij van een mens onder ons kunnen vertellen is, dat hij anderen tot Jezus kan leiden. Ik hoop, dat u dat ook zult trachten en wens u daartoe Gods zegen. E.-R.

Br. Spaargaren. Uw getuigenis kan ik nu niet plaatsen en berg het daarom op tot de gelegenheid zich daartoe voordoet.

Met hartelijke groet, E.-R.

MEDEDELINGEN

U. R. C.

Ontvangen van
N. N. te X. f 10.—

A. H. ZERBST.
Utrecht, Rijnlaan 128 bis.
Giro 68108.

In dank ontvangen voor de Zending van

Bapt. Gem. te Groningen
bestemd voor de Congo f 24.46
Bapt. Gem. te Arnhem
zonder nadere bestemming f 20.—
Bapt. Gem. te Workum
bestemd voor de Congo f 36.—
Bapt. Gem. te Utrecht
zonder nadere bestemming f 21.50

Mag ik de Gemeenten en andere personen of verenigingen welke dit boekjaar nog niets voor de Zending hebben gezonden en dit wel gewoon waren te doen vriendelijk verzoeken wanneer zij zulks alsnog wensen te doen dit vóór 30 April a.s. te willen zenden.

Bij voorbaat dank.

Postrekening H. KONING,
no. 275770. Adm. der Unie van Bapt.
Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

Br. Penningmeesters.

Hierbij heb ik het genoegen U onderstaand te doen toekomen een lijstje met opgaven van bedragen voor verschuldigde contributie Unie en bijdragen Studiefonds over het tweede halfjaar 1938/1939 dus over de periode 1 November '38 t/m 30 April '39. Bedragen zijn berekend volgens de statistiek per 1 Januari 1939 en bedraagt f 0.40 per lid en per halfjaar gespecificeerd f 0.20 contributie Unie en f 0.20 bijdrage Studiefonds.

Gemeenten welke niet worden genoemd, hoop ik deze week per brief de bedragen van verschuldigde gelden mede te delen.

Gemeenten welke subsidie ontvangen zal ik de bedragen voor contributie Unie en bijdrage Studiefonds hiermede verrekenen en krijgen van mij nader bericht welke bedragen betaald moeten worden en in het andere geval zal ik postchèque doen toekomen.

Gemeente	Amsterdam	f	70.40
„	Arnhem	-	16.40
„	Drachten	-	20.—
„	Foxhol	-	16.—
„	's-Gravenhage	-	78.—
„	„ (Oost)	-	26.—
„	Haarlem	-	56.—
„	Haulerwijk	-	30 40
„	Heeg	-	9.20
„	Hengelo (O.)	-	128.80
„	Leeuwarden	-	86.40
„	Nieuwe Pekela	-	48.80
„	Nieuw-Weerdinge	-	78.—
„	Noordbergum	-	70.—
„	Siddeburen	-	22.—
„	Sneek	-	46.—
„	Stadskanaal	-	162.40
„	Stavoren	-	32.80
„	Treebeek	-	34.80
„	Utrecht	-	42 80
„	Vriescheloo	-	76.—
„	Zandbulten	-	31.20

In verband met het afsluiten van de boeken per 30 April a.s. verzoek ik allen die gelden met mij hebben te verrekenen de bedragen voor of op deze datum te willen zenden. Wordt hieraan voldaan dan bespaart U mij heel wat werk en kan ondergetekende de begroting tijdig indienen want zoals U in „De Christen" van 3 Maart l.l. hebt kunnen lezen zal D.V. de voorjaarsvergadering van de Commissie der Unie gehouden worden op 15 en 16 Mei a.s. In verband hiermede is het noodzakelijk dat zoveel mogelijk de bedragen zijn betaald.

Vertrouwende dat U hieraan wel zult willen voldoen en vr. groetend,

Uw br. in Chr.,

Postrekening H. KONING,
no. 275770. Adm. der Unie van Bapt.
Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

Een oordeel over De Christen.

. . . . of al de gemeenteleden De Christen lezen betwijfel ik, maar hij is bij ons een welkome gast. Wij lezen hem tezamen, mijn broer en ik en daarna stuur ik hem naar mijn zoon . . . .

Broeder, ik heb mij er meer dan eens over verwonderd, hoe de broeders voorgangers zich beijveren om het beste uit het beste te geven. Men weet haast niet wat men eerst zal lezen . . . .

Weet u nog iemand, die niet geabonneerd is op De Christen en het blad toch eigenlijk behoorde te ontvangen?

Wat doet u met de gelezen exemplaren? Toch niet weggooien?

E.-R.

WEEKKALENDER

Van tegenstand en verberging.

Onze Heere Jezus heeft in Zijn leven op aarde veel verdriet gehad van de rechtzinnigen Zijner dagen. De stroom van godsdienstig leven was in de loop der eeuwen gestold. In mijn studeerkamer heb ik een paar brokken steen, harde, zware steen. Maar de aandachtige beschouwer uit een kreet van verbazing, wanneer hij tot de ontdekking komt, dat hij een stuk boom uit verre eeuwen in de hand houdt. Hoeveel duizenden jaren erover heengingen voor die boom tot steen kon worden weet ik niet, maar een feit is het. Leven versteende. Ook godsdienstig leven kan verstarren. Godsdienstig leven kan vervloeien, doorvloeien, teveel opnemen van de wereld van denken en leven daarbuiten. Het kan zich ook afsluiten, conserveren en even steriel, dor en onvruchtbaar worden als de ingeblikte levensmiddelen. Godsdienst in blik. En dan zijn concilies en synodes dikwijls de fabrieken geweest, waar men het snijdende en afsluitende blik vervaardigde. God beware ons voor doorvloeien en evenzeer voor verstarren en schenke steeds gemeenschap met Hem, die zeide: Ik ben het leven.

Zondag 5 Febr. Matth. 12: 1—21.
Over de sabbath alleen hadden de farizeërs 39 artikelen met 613 verordeningen opgesteld. Ze hadden de heerlijkste dag van de week tot een kwelling des geestes en des vleses gemaakt. Het werd een krampachtig, onnatuurlijk leven. Welk een heerlijke vrijheid heeft Jezus ons gebracht. Sommigen lopen nog wel met de eierschalen van de wet achter zich aan en kunnen die maar niet recht kwijt worden, maar zij moeten de Galatenbrief dan lezen of zelf zich te luisteren zetten naar Jezus. Waar Zijn Geest is, daar is vrijheid. Hij is de grote, stille Kracht Gods, voortgaande tot de volle dag.

Maandag 6 Febr. Matth. 12:22-37.
De farizeërs zien de muren van de tempel wankelen, als deze rabbi van Nazareth voortgaat Zijn ontbindend werk te verrichten. Zij zien in Hem een ontzettend gevaar, want met de adem van Zijn mond blaast Hij al hun bouwsels om. Hoe vol hun harten waren blijkt uit de vreselijke lastering, die zij wagen uit te spreken. Zonder boos te worden brengt Jezus hun de inconsequentie van eigen woorden onder het oog, maar waarschuwt dan ernstig niet op deze weg voort te gaan. Tegen den verborgen God in den Zoon kan een lastering vergeven worden, niet tegen den geopenbaarden God door den Geest in den mens na Pinksteren. Denk eraan, wat ge zegt. Het verklinkt niet in de ruimte, maar blijft bewaard.

Dinsdag 7 Febr. Matth. 12:38-50.
Hoe konden zij een teken begeren. Hij immers in Zijn verschijning was een teken. Hij reinigt mensen en houdt ze rein, wanneer ze rein gehouden willen worden. Ja, Hij maakt mensen tot Zijn broeders en zusters. In wonderlijk-heerlijke gemeenschap leidt Hij binnen. Neen Heer, ik wil van U niet scheiden.

Woensdag 8 Febr. Matth. 13: 1-17.
Nu gaat Jezus in gelijkenissen spreken. Die Hem verstonden, toen Hij vrijuit sprak, zullen Hem ook verstaan, nu Hij verbergt. Met eerbied: een goed verstaander heeft maar een half woord nodig. En die Hem niet verstonden spaart Hij en verzwaart hun oordeel niet. Tenzij dat Hij die juist door deze verborgene wijze van spreken wil aansporen tot luisteren. Tenslotte kan men in de verbergende gelijkenis-trant ook een oordeel zien. Die niet hoorden en verstonden, zullen 't nu helemaal niet meer kunnen.

Donderdag 9 Febr. Matth. 13:18-30.
We lezen eerst de verklaring van de gelijkenis, ons allen welbekend. Zaaien, altijd weer. Het Woord keert niet ledig weer. Niet alleen wij zaaien, ook de Boze strooit zijn kiemsels. Aan ons is de taak van het zaaien, aan den Heere te scheiden.

Vrijdag 10 Febr. Matth. 13:31-43.
Let even op : 34, waarin staat dat Jezus alleen door gelijkenissen sprak. Mattheus acht het nodig dat vooral te vermelden. Nu kan een gelijkenis ook openbaren; ze kunnen vensters in het huis zijn, dat zonder hen donker zou zijn. Ik denk, dat ze dat inderdaad voor de discipelen geweest zijn, maar alleen voor hen. Het Rijk van God komt en komt in alle dimensiën; het reikt naar de diepte, strekt in de breedte en rekt in de hoogte. In mij en door mij.

Zaterdag 11 Febr. Matth. 13:44-58.
Nog worden ons enkele gelijkenissen medegedeeld, waarover wij allen wel eens verklaringen gelezen of gehoord hebben. Opmerkelijk is weer, dat Jezus Zijn discipelen vraagt of zij het verstaan hebben. Zij moeten het verstaan; wat, indien zij Hem ook niet begrepen? Indien zij ook slechts een timmermans zoon in hem zagen en niet de grote Bouwer naar het van God gemaakt bestek? Maar zij begrijpen Hem. In Zijn licht zien zij, wat geen menselijk oog gezien heeft. Ziet gij?

HUIZINGA.

Veenk. Bond. v. Bapt. Gem.

Geen werklozen.

Er zijn knie-zendelingen, hand-zendelingen en voet-zendelingen.

De knie-zendeling bidt, de hand-zendeling werkt en de voet-zendeling gaat.

Voor het volbrengen van Evangelisatie-arbeid is elk van de ander afhankelijk.

Wij willen voor onze a.s. Evangelisatie-campagne, de Gemeenten biddende, de Veenkoloniale Bond werkende en de sprekers gaande zien.

Onze Evangelisatie-arbeid is *gemeenschappelijke* arbeid. Het is niet het werk van enkelen maar van allen samen.

Laat elk Gemeente-lid z'n geestelijk kapitaal in dit werk steken; het zal goed belegd zijn. Niets is schoner dan allen aanvullend samen te zien werken tot zegen van anderen.

Gelooft in het zaad. Geloooft in den zaaier. Geloooft in de akker.

Voorz. H. DOORNKAMP.

U. R. C.

Ontvangen van
Gemeente Stavoren f 15.—.

De Penningm.
A. H. ZERBST.

Utrecht, Rijnlaan 128 bis.
Giro 68108.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 10 Februari 1939 No. 2561 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

O Jezus, wondervolle Heer!

O Jezus, wondervolle Heer!
Gij, Overwinnaar, rijk in eer,
Gij, onuitspreek'lijk heerlijk goed,
Gij, zo begeerlijk voor 't gemoed!

Blijf, Heer en Heiland, 't Levenslicht;
hef tot U op ons aangezicht;
verdrijf de nacht, die ons bezwaart;
Uw gunst vervulle heel de aard!

Wanneer Gij ons in 't harte daalt,
het licht der waarheid ons omstraalt,
staat heel ons hart in heil'gen gloed,
daar het Uw liefde heeft ontmoet.

Geestel. lied.

AAN ZEER STILLE WATEREN

GELOOF EN DOOP.

„. . . . en werd gedoopt."
Hand. 9 : 18.

In Handelingen, hoofdstuk 9, lezen we van de bekering van Paulus op de weg naar Damascus. Een bekering, die op de voet gevolgd werd door de doop. Het geloof in den Heere Jezus Christus werd beleden in de doop. En Paulus stond op en werd gedoopt!

1. *De betekenis van de doop voor Paulus.*

Dat de doop voor Paulus een handeling zonder betekenis is geweest, zal door geen enkele weldenkende christen beweerd kunnen worden. Paulus was niet onkundig aangaande de leer en de daden van de apostelen. Dat hij allen „die van die weg waren" (een specifiek joodse uitdrukking), dus degenen, die in den gekruisten en opgestanen rabbi van Nazareth geloofden, vervolgde, was het gevolg van zijn Schriftbeschouwing inzake den te verwachten Messias. De leer der apostelen aangaande Jezus van Nazareth strookte in genen dele met zijn Messiasverwachtingen, welke evenals die van de geestelijke leidslieden van het joodse volk te aards georienteerd waren. Daarom meende hij (Paulus) op de bres te moeten staan voor de leer der vaderen. En dat deed hij dan ook met al de gaven en krachten, waarover hij beschikte. En inderdaad niet zonder succes Doch Paulus streed tegen Iemand, die machtiger was dan hij. En dat was langzaam tot zijn bewustzijn doorgedrongen. Al probeerde hij ook steeds weer deze gedachte van tegen-God-te-strijden te onderdrukken, gelukken mocht hem dat niet. Het was al begonnen, toen Stefanus dood gestenigd werd. Hoe kon iemand zúlk een sterven vergeten. En dan dat bidden voor zijn vijanden. En toch was hij (Paulus) voortgegaan met zijn vijandschap tegenover de volgelingen van Jezus te openbaren. Deze nieuwe secte moest en zou overwonnen worden. Doch het was hem hard de verzenen tegen de prikkels te slaan. Hij m o e s t dat wel toegeven. Hij had zich, vooral de laatste tijd, tegen beter weten in door vervolgingswoede en een fanatieke godsdienstijver laten beheersen. Doch Jezus Christus overmocht hem. De vervolger van de Gemeente werd een volgeling van Jezus. „Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal". En de Heere wees hem de weg, nam hem drie dagen in stille afzondering en zond tot hem Ananias. Paulus was een christen geworden. Een belijder van Jezus van Nazareth, gekruist en opgestaan. En Paulus stond op *en werd gedoopt.*

Natuurlijk heeft Ananias Paulus onderwezen in de leer. En zoals ik reeds opmerkte, was Paulus niet onkundig aangaande de dooppraktijk van de apostelen. Hoe klaar en duidelijk heeft Paulus later over de doop geschreven. „Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden is opgewekt tot de heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden".

Toen Paulus zich liet dopen wilde hij daarmee te kennen geven: ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij. De doop was voor hem geen zinloze handeling. De doop was voor hem het symbool van een werkelijke ervaring. We mogen ongetwijfeld met alle vrijmoedigheid vaststellen, dat de doop voor hem een *belijdenis* was. Door zich te laten dopen b e l e e d Paulus, dat hij eertijds leefde z o n d e r Christus, doch voortaan wenste te leven m e t Christus, in Zijn gemeenschap.

2. *Geloof en doop gaan volgens het N. Testament samen.*

Let wel: ook in deze volgorde.

Het persoonlijk geloof is het meest wezenlijke bestanddeel van de christelijke godsdienst. Zonder dat persoonlijk geloof verliest de doop z'n diepe, oorspronkelijke, schriftuurlijke betekenis.

Dus eerst het geloof en daarna de doop.

Gedoopt mogen worden zij, die vergeving van zonden hebben ontvangen, die tot persoonlijk geloof zijn gekomen, die den Heiligen Geest hebben ontvangen en die zich verenigd weten met Christus en Zijn verlossingswerk.

Het N. Testament weet niets van ongedoopte gelovigen. En we lijden geenszins aan een eenzijdige Schriftbeschouwing, wanneer steeds weer met alle nadruk door ons beleden wordt, dat de uiterlijke handeling van de doop *niet gescheiden* mág worden van de innerlijk opgedane ervaring.

Wanneer geloof en doop wèl van elkander gescheiden worden, dan kunnen daarvoor *twee oorzaken* zijn. Of de doop wordt onderschat òf de doop (de betekenis van de doop) wordt overschat.

Wie onderschatten de doop? Dat zijn zij, die in den Heere Jezus Christus geloven en niet onkundig zijn aangaande de dooppraktijk van de apostelen, maar die zich — om welke reden(en) dan ook — toch niet laten dopen. Ze nemen wel aan, dat de Heere Jezus de Doop heeft gewild, toen Hij daarvan sprak in Zijn zendingsbevel, doch hun levensgedrag inzake de doop komt praktisch hierop neer, dat zij de noodzakelijkheid daarvan niet kunnen inzien. De doop maakt niet zalig, zo redeneren sommigen, doch het geloof.

En wie overschatten de doop? Dat zijn zij, die een kindeke zo spoedig mogelijk na zijn geboorte bij de kerk inlijven door het ten „doop" te houden. Aan de goede bedoelingen van duizenden voorstanders van de kinderdoop willen we geen ogenblik twijfelen. Doch dat zovele ouders

WEEKKALENDER

De laatste uren.

We leven in de weken, dat van alle kanten getracht wordt ons op den lijdenden Christus opmerkzaam te maken. Dat is goed. Juist in de gehoorzaamheid van Hem in Zijn lijden en sterven ligt 't begin van een nieuwe bedeling. En daarop willen de toespraken door de radio, de artikelen in krant en weekblad, de oratoria in kerk en concertzalen en vooral ook de kerkdiensten ons wijzen. We willen niet ontkennen, dat er gevaar schuilt in deze „massa aanvoer" van lijdensoverdenkingen. Voor de predikers is er het gevaar dat zij gaan jagen naar nieuwe gedachten, die zij dan des Zondags als een buit aan de gemeente uitdelen, voor de hoorders wordt het eveneens een nazien van de voorraad en eventuele aanvulling daarvan. Dan is er de mogelijkheid, dat ze allen metelkaar in de ontroering blijven steken, als ze tenminste daar aan toe kunnen komen, daar al niet lang overheen zijn, in plaats van te gaan wenen over de brutaliteit der zonde, die openbaar wordt aan den Zoon van God. Als er over den Man van smarten geschreid wordt is dat goed; maar niet genoeg. Mogen de lijdensweken u niet alleen Hem doen zien, maar vooral uzelf achter Hem.

Zondag 19 Maart Matth. 25 : 31—46.
Ik denk dat Jakobus gaarne deze woorden gehoord en geciteerd heeft. Dat ligt zo in zijn lijn. Te spreken over het doen van dat woord. Ja, doen. Een mens wordt met woorden niet gered. Als deze wereld met woorden geholpen kon worden, waren we allang uit de misere. Programma's, voornemens veranderen geen toestanden. Christus stierf, Zijn uiterste daad. En Hij verwacht van ons, dat het eindelijk niet bij woorden blijve, maar vlees in ons wordt. Zal Christus opnieuw de vleeswording in u ondergaan? Dan zijt gij een helper, redder.

Maandag 20 Maart Matth. 26 : 1—14.
Merkt ge de tegenstelling in de vier, vijf eerste verzen? Hij zegt, wanneer het gebeuren zal — dat willen de haters niet; maar hebben zij iets te willen? Hieruit worde u duidelijk, dat Christus ook de Heer is van Zijn einde. In het huis van een genezen broeder vertoeft Jezus dan en geeft een bepaalde gebeurtenis Judas aanleiding zijn plannen in de daad om te zetten. Wat mag zijn duistere ziel gedreven hebben? Jezus wist van den beginne wie hij was, die Hem verraden zou. Er moest een Judas zijn, maar denkt gij dat Judas dat juist moest zijn? Moest hij? In hem raken zich de uiterste toppen van beschikking en verantwoordelijkheid.

Dinsdag 21 Maart Matth. 26 : 14—25.
Jezus wil ook het paasfeest vieren, denken aan de verlossing van het volk uit Egypte, denken aan het lam, dat geslacht werd. Aan tafel openbaart Hij de zaak van het verraad. Nog wel een die met Mij in één schotel doopt zal mij verraden. Jezus heeft Judas door Zijn antwoord niet tot den verrader gemaakt, maar hem als zodanig bevestigd.

Woensdag 22 Maart Matth. 26 : 26—35.
Daarna is Judas weggegaan en heeft niet meer het paasfeest van het nieuwe verbond meegevierd. Met als achtergrond het juist gevierd verlossingsfeest moest toch direct reeds iets van de betekenis van deze daad van Jezus in hen binnendringen, ook al kunnen wij aannemen, dat ze niet Zijn woorden en handelingen ten volle begrepen. Doch zo duidde Hij met Zijn dood in een richting, die voor hen met deze entourage lichter verstaanbaar werd. Het zou eerst Paulus zijn, die de inhoud der gebeurtenissen omschreef.

Donderdag 23 Maart Matth. 26 : 36—46.
De wil van God was steeds de koepel geweest, die over het leven van Jezus welfde. Binnen de grenzen van die wil had Hij zich vrijwillig bewogen. Nu de wil Gods Hem buiten de gemeenschap met God wil drijven, weerstreeft Zijn eigen wil. Het afgesneden worden uit het land der levenden, der in en met God levenden was Hem te vreselijk. God schuift Hem echter van Zich af en niemand trekt Hem naar zich toe. Zijn discipelen slapen bij die strijd. Laat ze slapen; het is hun voorrecht, dat zij niet weten, wat er gebeurt.

Vrijdag 24 Maart Matth. 26 : 47—60.
Het is wel een Judasteken — een kus. Wat mag toch dien man gedreven hebben. Jezus duldt den man en zijn kus. Hij weert Petrus in zijn ijver, want zo komt dit Rijk niet. Leest u volgend gedicht eens goed en denkend. De titel luidt: De Rovers en Christus.

De Rovers: Wij zoeken doortocht, geef ons vrij.
Christus: Gij zijt voorgoed verkocht aan Mij
De Rovers: Gij, neem de wijk — wij komen uit Gods Koninkrijk.
Christus: Zo bindt mij hand' en voeten saam in Zijnen naam — —
Toen zij de koorden stijf hadden gewrongen om Zijn weerloos lijf:
De Rovers: Geen englenzwaard heeft U bevrijd, geprezen zij Gods majesteit.
Christus zwijgt. Dit gedicht van Roel Houwink wil de wijsheid Gods laten zien in de dwaze praat en daad der rovers.

Zaterdag 25 Maart Matth. 26 : 61—75.
Zolang een mens spreekt geeft hij blijk niet de gemeenschap ten volle te willen opheffen. Het zwijgen van Christus is een oordeel over Zijn rechters. Alleen dan spreekt Hij, wanneer zwijgen Hem van het kruis zou kunnen scheiden. Dan moet Hij spreken. Petrus heeft teveel gesproken en die woorden bitter beweend. Zo is er vergeving. HUIZINGA.

De Gem. Apeldoorn

hoopt D.V. de 2e Paasdag 's nam. 3 uur een liefdefeest te vieren en nodigt brs. en zrs. uit de omliggende plaatsen uit, om dan met haar den Heere te prijzen.

HET BESTUUR.

Vriendelijk verzoek

aan onze abonné's die *geregeld* het abbonnementsgeld per post betalen, om het abonnementsgeld voor het tweede kwartaal te willen storten op mijn postrek. 42318.

Doe het s.v.p. zo spoedig mogelijk, in elk geval voor 31 Maart.

U bespaart ons dan extra werk en onkosten.

Mag ik op aller medewerking rekenen?

De Adm.

Vrijdag 24 Maart 1939 No. 2567 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE DIEPE BLIK VAN DEN HEILAND.

En Hij zeide tot hen: Ik zag den Satan als een bliksem uit den hemel vallen. Ziet, Ik geef u de macht, om op slangen en schorpioenen te treden en over alle kracht des vijands: en geen ding zal u eenigszins beschadigen.

Doch verblijdt u daarin niet, dat de geesten u onderworpen zijn; maar verblijdt u veel meer, dat uwe namen geschreven zijn in de hemelen.

Luk. X : 18—20.

Zeventig discipelen waren door den Heere Jezus twee aan twee uitgezonden om door woord en daad het Koninkrijk Gods in Israëls steden en dorpen bekend te maken.

Gemakkelijk was hun deze taak geenszins voorgesteld.

„Ziet, Ik zend u als schapen in het midden der wolven". Nochtans hadden de discipelen gehoorzaamd.

En nu zijn ze weergekeerd.

Blijdschap vervult hun hart. Nauwelijks zien ze den Meester of ze jubelen Hem toe: Heere, ook de duivelen zijn ons onderworpen geweest in Uw Naam.

Ge gevoelt in deze grote vreugde de reactie op de vrees, die hun gemoed beklemd had. „Als schapen temidden der wolven" zouden ze zijn en . . . . ze hadden geheerst onder hun vijanden!

De bovenstaande verzen behelzen het antwoord van den Meester op de overwinningskreet Zijner jongeren.

Hij zegt hun, *dat hun strijd zwaarder was, dan zij wisten.*

De discipelen juichen: ook de duivelen zijn ons onderworpen geweest in Uw Naam.

Over het uitwerpen van duivelen had de Meester bij de uitzending niet gesproken. Zij moesten het Evangelie verkondigen en de zieken genezen. Zij zullen daarbij allicht op de tegenstand van bezetenen gestuit zijn en in vertrouwen op hun Zender waren ze voor deze boze machten niet teruggedeinsd. Ze hadden deze geesten in de naam van Jezus geboden uit te varen en hadden inderdaad het veld behouden.

Als overwinnaars waren ze wedergekeerd.

De opdracht, hoe moeilijk ook, was volbracht.

Met beven waren ze uitgetrokken, ziende de ernst van de strijd. Zich meer dan overwinnaars voelende, keerden ze met blijdschap weer.

Verrassend is daarop het antwoord van den Heer: „Ik zag den Satan als een bliksem uit den hemel vallen".

De discipelen meenden gestreden te hebben tegen de duivelen, Jezus zegt: gij streedt tegen Satan zelf. Deze zag, dat de arbeid van Jezus' boden de grondslagen zijner heerschappij deed wankelen, en stortte zich neer om zijn trawanten bij te staan in hun verweer. Gij meendet te strijden tegen Satans onderdanen, maar gij streedt tegen Satan zèlf, zegt de Heer.

* * *

Onze strijd is *zwaarder* dan wij denken.

Paulus heeft eens gezegd: wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen geestelijke boosheden.

Zó zag de Heere Jezus ook Zijn eigen strijd: niet tegen vlees en bloed, niet tegen mensen streed Hij, maar tegen Satan, die van de mensen zich bediende. „Ga achter Mij Satan", zeide Hij tot .... Petrus. En „Satan voer in het hart van Judas" toen deze uitging om zijn Meester over te leveren.

Wanneer we door de strijd heen zullen zijn, zullen we ons verbazen over zijn ernst.

Laat ons leven bij de waarheid, waarvoor Jezus hier het oog Zijner jongeren opent: onze strijd is strijd tegen Satan zèlf.

* * *

Uw kracht is groter dan gij denkt, is het tweede, dat de Heer Zijn blijde jongeren antwoordt.

Oók de duivelen waren hen onderworpen geweest in de Naam van Jezus.

In die Naam waren ze uitgegaan; in die Naam hadden ze gepredikt, in die Naam de kranken beter gemaakt. En . . . . die Naam hadden zij aangeroepen tegen de bezetenen en de kracht van die Naam had niet gefaald!

Hoe rijk, hoe sterk voelden ze zich met die Naam!

Waar die Naam werd verheven,
Vloden de duivelen en vielen terneer!

* * *

Maar verrassend is het antwoord van den Heer.

Bij Hem geen verwondering. Gij hebt macht, zegt Hij, om op slangen en schorpioenen te treden en over *alle kracht des vijands*, en geen ding zal u eenigszins beschadigen.

Dit overtrof, wat de jongeren zich hadden gedacht. Niet slechts over de duivelen, maar over alle kracht des vijands konden zij heersen.

Aan de strijd worden we niet ontheven. Slangen en schorpioenen worden niet uit onze weg verdreven. De strijd blijft: de gevaarlijke hindernissen moeten onder de voet gelopen worden.

Geloof blijft nodig; *vertrouwen* op een hogere kracht dan die des tegenstanders.

Op slangen en schorpioenen moet de voet gezet worden. Alle kracht des vijands moet worden getrotseerd.

Waar 't geloof ontbreekt, deinst men terug.

't Ongeloof zoekt een omweg en — — komt om.

't Kleingeloof bidt: Heer, neem de slangen en schorpioenen weg, en — — brengt tot mislukking.

't Geloof zet de voet op hen en — — ondervindt geen schade.

Over slangen en schorpioenen heen gaat men ten hemel in.

* * *

Uw blijdschap heeft beter grond, dan gij meent, is het derde, wat de Heer Zijn juichende jongeren voorhoudt.

De zeventig keerden weder met blijdschap, want hun opdracht was volbracht, hun werk geslaagd, *zelfs waren de duivelen* hen onderworpen geweest.

Zo hadden ze de heerlijkheid ervaren, die verborgen was in de gemeenschap met den Heer. In hun *arbeid* was Hij hun eerst recht openbaar geworden. Nu *wisten* ze, wat ze in Hem hadden.

HET DAAGT!

Uit het Leeuw. Nieuwsbl. van 21-3-'39.

KARL BARTH IN ONS LAND.

Zijn meening omtrent de kinderdoop.

Zooals gemeld vertoeft op het oogenblik de bekende Zwitsersche theoloog prof. dr. Karl Barth in ons land.

Gister heeft hij een bezoek gebracht aan Utrecht. Des middags heeft Barth in het Groot-auditorium van de Universiteit geantwoord op verschillende vragen, die hem te voren schriftelijk waren gesteld. Een talrijk gehoor van professoren, studenten en predikanten vulde de groote gehoorzaal tot de laatste plaats.

Barth beantwoordde o.m. een vraag over de kinderdoop. Hij zette voor zijn gehoor uiteen, dat dit dogma niet theologisch te fundeeren is; het ontleent zijn beteekenis uitsluitend aan het feit, dat het door de kerk van oudsher is geapproveerd.

Met vele voorbeelden toonde prof. Barth aan, dat het Nieuwe Testament geen kinderdoop kent. De doop volgt daar op het hooren van het Evangelie en op het belijden en begeeren van de doop. De belijdenis is een integrale factor, die niet kan worden overgenomen, noch door de gemeente, noch door de ouders, noch door de peeten.

De opvatting van Calvijn, dat de doop de Nieuw-Testamentische voortzetting van de besnijdenis zou zijn, werd weerlegd. Nauw verbonden met de leer van de kinderdoop zijn de „groote ficties" als „Christelijke" familie, „Christelijke" volkeren en „Christlich Abendland". Deze laatste „fictie" stamt uit de tijd van Constantijn, en eveneens de kinderdoop.

Barth besloot zijn beantwoording van deze vraag met de waarschuwing: „Jetzt kein Tumult!" De kerkelijke traditie van meer dan 1000 jaren spreekt een zeer belangrijk woord mee. Echter, waar wij ons in dezen slechts door de Schrift mogen laten leiden, zal er toch een tijd komen, dat de kerk zich ernstig zal beraden over dit probleem.

(Vervolg Aan zeer stille wateren).

Tot grote daden, tot een heilzaam werken stelde de gemeenschap met Hem hen in staat. Door Hem werd hun leven een overwinning, een zegen, één welslagen. Door Hem lagen ook de duivelen aan hun voeten en was de weg naar Gods heerlijkheid vrij.

* * *

Hoger wijst het antwoord van den Heer.

Gij hebt meer reden tot blijdschap, dan ge meent: Uw namen zijn geschreven in de hemelen.

Zullen we ons verblijden over ons levensresultaat?

Laten we ons liever verheugen over het *einde*.

Langs welke wegen het ook gaan zal; door welke diepten en donkerheden; over welke hoogten van blijdschap — de einduitkomst is het gewichtigste. Gelukkig maakt niet het *hier* en *nu* maar het *eens* en *daar*.

Gelukkig is, wie van zijn zaligheid verzekerd is.

Immers: sommige zullen eens zeggen: Heere, hebben we niet in Uwe Naam . . . . duivelen uitgeworpen? en de Heere zal hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend!

Daarom verblijdt u niet daarin, dat de geesten u onderworpen zijn.

Uw blijdschap heeft beter grond: Verblijdt u veel meer, dat uwe namen geschreven zijn in de hemelen!

L.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Onze Algemene Vergadering.

Met het oog op onze e.k. Algemene Vergadering, welke D.V. op Woensdag 5 en Donderdag 6 Juli a.s. gehouden zal worden, heb ik voor veertien dagen reeds de aandacht gevraagd voor de *agenda* en voor het *jaarverslag*.

Voorstellen voor de Agenda.

Art. 2 d huish. regl. zegt:

„Teneinde in de agenda te kunnen worden opgenomen, zullen alle voorstellen, in schrift en getekend en van toelichting voorzien, aan den secretaris der Unie moeten worden toegezonden, minstens *acht* weken voordat de Algemene Vergadering gehouden wordt. Toelichtingen van de zijde des voorstellers kunnen worden gepubliceerd."

Art. 2 e luidt:

„Voorstellen kunnen worden gedaan door de Commissie der Unie, de sub-Commissie der Algemene Vergadering en door de Gemeenten".

Mogen wij de voorstellen vóór 7 Mei a.s. tegemoet zien?

Het stellen van Candidaten.

Commissie der Unie.

Art. 3 b van het huishoudelijk reglement licht ons als volgt in:

„De leden van de Commissie der Unie worden gekozen voor de tijd van drie jaren. Zij aanvaarden hun functie na afloop van de Algemene Vergadering, die ze gekozen heeft. Zij treden volgens rooster af en zijn in het jaar van aftreden *niet herkiesbaar*.

Dit jaar moeten als leden van de Commissie der Unie aftreden de broeders: J. v. d. Heide en Ds. K. Reiling.

De Commissie der Unie wordt thans door de volgende broeders gevormd: Ds. K. Reiling, Ds. J. Louw, Ds. J. W. Weenink (vormende samen het dagel. bestuur) en Ds. A. P. Barendregt, br. J. v. d. Heide, Ds. F. E. Huizinga en br. A. H. Zerbst.

De Christen.

De redactie van „De Christen", bestaande uit de broeders L. de Haan, F. E. Huizinga, J. Louw en J. W. Weenink, treedt in haar geheel af en is volgens art. 9 sub 1 a van het huishoudelijk reglement *herkiesbaar*.

Verder treden af en zijn *herkiesbaar* de redacteur van *„De Zaaier"*, Ds. B. Planting, en de redacteur van *„De Kindervriend"*, Ds. A. P. Barendregt.

Volgens art. 3 d heeft elke Gemeente, alsook de Commissie der Unie, het recht voor elke vacature één candidaat te stellen. De namen der candidaten moeten minstens *acht* weken vóór de Algemene Vergadering aan den secretaris der Unie bericht worden.

De candidaatstellingen worden dus ook vóór 7 Mei a.s. in ons Uniebureau tegemoet gezien.

Men vergete niet bij het stellen van candidaten de betreffende personen om hun toestemming te vragen.

Het Jaarverslag.

In art. 3 h van het huishoudelijk reglement wordt ons het volgende geopenbaard:

De secretaris der Unie zal aan de Algemene Vergadering een jaarverslag aanbieden. Gemeenten, welker secretarissen *acht* weken vóór de Alg. Vergadering niets voor het jaarverslag hebben ingezonden, behoeven in het verslag niet besproken te worden".

Mag ik op de medewerking van *alle* secretarissen rekenen? Broeders, weest actief en zendt mij vóór 7 Mei a.s. een kort overzicht van de arbeid in Uw Gemeenten. Liefst niet te lange verslagen. Memoreert in het kort de voornaamste feiten. Tracht in enkele volzinnen alles mede te delen wat zo al in het jaarverslag thuis hoort.

Afgevaardigden.

Het komt voor, dat de gemeenten òf te veel òf te weinig afgevaardigden benoemen. Het verdient aanbeveling om het *juiste* aantal te benoemen of te kiezen en, indien mogelijk *alle* afgevaardigden ter Algemene Vergadering te zenden.

Art. 2 b. van het huishoudelijk reglement licht ons alsvolgt in:

„Gemeenten mogen voor elke 50 leden of gedeelte daarvan, benevens haar predikant of voorganger, één afgevaardigde zenden." De predikant of voorganger moet in dit geval erkend zijn. Is ditnog niet het geval, dan komt de betreffende broeder niet ambtshalve doch als afgevaardigde van zijn Gemeente ter Algemene Vergaderingen. Gemeenten, welker voorgangers nog niet erkend zijn, gelieven hiermee te rekenen bij het opgeven van het aantal afgevaardigden.

Voorts vermeldt het huish. reglement: „Van hun benoeming zal behoorlijk

kennis worden gegeven aan den secretaris der Unie, minstens *zes* weken vóórdat de Algemene Vergadering wordt gehouden."

De namen der afgevaardigden moeten dus vóór 21 Mei a.s. aan den secretaris van de Unie worden opgegeven.

Adres: Haarlem, Tetterodestr. 47.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Het zesde Baptist Wereldcongres. Dit Congres zal D.V. worden gehouden van 22 tot 28 Juli a.s. te Atlanta in de Ver. Staten van Amerika. In de godsdienstoefeningen van Zondag 23 Juli zullen hoofdzakelijk niet-Amerikaanse Voorgangers voorgaan. De middag- en avondvergaderingen zullen gehouden worden in het stadion. Voor de inleiding van het belangrijke onderwerp: „Wat kunnen de baptisten doen, om oorlog te voorkomen en de vrede te bevorderen?" is opgedragen aan een Zweed. Diezelfde Dinsdagmorgen spreekt Dr Evans van Londen over het onderwerp: „De aard van het gezag van de H. Schrift". Die avond wordt de Congrespreek gehouden door een Noor. De beide onderwerpen voor de Woensdagmorgen zullen ook allerwegen belangstelling wekken: „De baptiste bijdrage tot de Christelijke eenheid", en „De N. Testamentische leer van de gemeente". Des middags vergaderen dan de deelnemers in taalgroepen. De Nederlanders schijnen niet talrijk genoeg te zullen zijn om een aparte ontmoeting voor hen te beleggen. Wel jammer! Immers als ze er waren zouden ze des Donderdagmorgens kunnen luisteren naar het rapport, waarin besproken wordt de vraag, hoe de baptisten staan tegenover de resultaten van de Congressen, het vorige jaar te Oxford en Edinburgh gehouden, betreffende de belijdenis en de inrichting der Kerk. Nu zullen ze het beste doen met een volledig verslag van het gehele Congres te bestellen. In het Unie-depôt vindt men bovendien de verslagen van al de tot nog toe gehouden Wereldcongressen. Aan de avond van die dag vergadert in het stadion de Baptisten Jeugd.

Dit is zo van het voornaamste. Die dagen zijn zeer belangrijk. — Worden er ook enkele zittingen van het Congres ger radio uitgezonden en door een Nederlandse zender doorgegeven? U. r. c.-werk?

Möttlingen. Van bevriende zijde ontving ik bericht, dat de sluiting van „Möttlingen" in de duitse pers wel was besproken. Mij was dit ontgaan. Men schrijft in Christelijke kringen in Duitsland de sluiting toe aan een, het zuivere Christendom minder gunstige gezindheid bij sommige regeringspersonen. De sluitingsredenen worden „voorwendsels" genoemd. — Was het dan niet gewenst dat een lid van de Rijksdag op de e.k. zitting van dat lichaam, minister Göbbels eens interpelleerde over de sluiting van dat huis des gebeds? Opbouwende critiek wordt immers door de groten van dat Rijk zeer gewenst?

Voor onze Zondagsscholen. Voor onze Zondagsscholen is er iets moois en nuttigs te krijgen! Het Nederlands Bijbelgenootschap geeft een kaart van Indië uit, op welke kaart zijn aangegeven de 36 Indische talen waarin dit Genootschap tot dusver *vertalingen uitgaf, met* aanwijzing van de plaats, waar zij gesproken worden. De achterzijde van het kaartje geeft een overzicht van het uitgebreide werk van het Bijbelgenootschap. Scholen die het kaartje willen gebruiken om de kinderen over de gezegende zendingsarbeid van dit Genootschap in te lichten, kunnen voor elke leerling van hun school een exemplaar krijgen. Aan te vragen: Bijbelhuis, Heerengracht 366, Amsterdam (C.)

Een leuze. De leuze „Geestelijke en morele herbewapening" heeft de geesten de laatste tijd erg bezig gehouden. Als we ons niet vergissen, is ze afkomstig uit de kring van de z.g.n. Oxford-groepen beweging. Het feit der algemene herbewapening zal aan haar geboorte wel niet vreemd zijn. Het schijnt dat men het gevaar, dat in deze herbewapening ligt (of aan de dag treedt — wat moet ik zeggen?) er mee wil afwenden, omdat men gelooft dat in haar een geestelijk en zedelijk defect zichtbaar wordt. In het gevoel van onze geestelijke en zedelijke weerloosheid grijpt men naar de weermiddelen der techniek. De geestelijke sterke argumenteert niet met de vuist. Slechts gangsters redeneren met de loop van een revolver inplaats van met de rede.

Toch ware het allicht beter dat „her" bij bewapening maar weg te laten, want dat leidt maar van de hoofdzaak af. Die hoofdzaak zelf is waarlijk al moeilijk genoeg. Dat het nodig is geestelijk en zedelijk sterk te zijn, zal wel algemeen geloofd worden, maar vanwaar krijgen we die kracht? Is wapening een symbool van kracht, dan ware het nog nutter eenvoudig te spreken van versterking van de geestelijke en zedelijke krachten in volk en enkeling. En dan is dat, dunkt ons, iets, waarmede alle kerken, die Christus verkondigen, steeds bezig zijn. Hij is de kracht van onze kracht en geestelijk en zedelijk leven wij in ons goede Vaderland allen — het zij direct of indirect — uit Hem.

De toepassing. Een andere zaak is nu de uitwerking, de toepassing van die kracht. Daarbij is vindingrijkheid en vaardigheid nodig. Was de kracht van de stoom er niet zolang mensen water aan de kook gebracht hebben en duurde het niet eeuwen aleer er iemand opstond, die die kracht nuttig wist te gebruiken? Ging het zo ook niet met de electriciteit? En nu is het ook een zaak van studie om de kracht van het Evangelie onder ons volk en in het leven zijner leden voorhanden, toe te passen. Er moeten middelen geconstrueerd en vormen gevonden worden, waarin ze zich uiten kan. Bedoelt men met de wat duistere leuze „geestelijke en morele herbewapening" naar die vormen en middelen naarstig te willen zoeken, dan is dat toe te juichen. De nieuwe tijd kan, zal het Evangelie een kracht in het volksleven zijn, andere vormen eisen dan het verleden voortgebracht heeft.

Op het terrein der secundaire verbindingen. We komen daarmede op het terrein der verbindingen van de tweede orde. In de gemeente, waar, krachtens het persoonlijk geloof van alle leden, er directe verbinding met Christus is, heeft men een onderlinge verbinding van de eerste orde — verbinding in den Heiligen Geest. Maar daarmede ontkennen *wij niet, dat wij ook delen zijn van* ons Nederlandse volk en dat dat verplichtingen oplegt. Wij wensen onze volkseenheid ook te beleven, in daden uit te drukken, zonder ons te lenen tot iets, wat ons geloof in Christus weerspreken zou. Wij achten dat niet voor onmogelijk, juist omdat we geloven in de kosmische betekenis van Christus. We geloven niet in heil buiten den Heiland om, maar ontdekken in veel heilzaam streven een werking van den „onbekenden Christus", den Christus, Dien men niet kennende, dient.

L.

WAAR IS GOD?

De Tsjechische tragedie heeft ons ontroerd.

Niet om de mogelijke gevolgen, die ze hebben kan voor de kleine staten van Europa, in het bijzonder voor de buurstaten van Duitsland. Die gevolgen verontrusten ons niet, wat ook de inhoud moge wezen. Wij hebben met Oranje tot ons devies: „tranquillis in undis". Wij willen rustig wezen te midden van de woeste golven van de tijd: wij varen rustig ook bij storm en nacht; en wij zinken rustig, indien God het behaagt ons levensscheepje te doen kelderen.

Onze deernis houdt verband met ons begrijpend meevoelen van wege eigen ondervindingen.

De bladzijde, die enige dagen geleden in het boek van de geschiedenis van het Tsjechische volk werd volgeschreven, is dezelfde, die ruim honderd dertig jaar geleden in het boek van onze vaderlandse historie voorkomt.

Het schaamrood kleurt onze kaken, als wij aan die tijd, waarin wij met de hoed in de hand Napoleon Bonaparte onder diens eigen pressie verzochten ons een koning te willen geven, terugdenken. En gij weet, dat alles toch uitliep op een smadelijke inlijving bij het oppermachtige Frankrijk. Wat hebben de patriotten, de kezen, in de dagen, die Nederland's dood en begrafenis gingen inleiden, gebedeld om de gunst van de heilbrengende en wereld zegenende leiders van de Franse revolutie! Natuurlijk moest zich het een en ander ook

in ons land voltrekken, maar dan naar de aard van ons volk en naar het karakter van ons verleden. Wij allen weten, hoe de idiologie van deze ijverige en verlichte vaderlanders ons gebracht heeft onder de hiel van den Corsicaan.

* * *

De Tsjechische tragedie heeft ons niet minder ontroerd vanwege de wijze, waarop president Hacha het lot van zijn volk in handen van Hitler heeft gelegd. Ik citeer het jongste bericht hierover:

„In den namiddag van den 14en Maart deelde de Duitsche gezant te Praag de Tsjechische regeering mede, dat men het te Berlijn nuttig achtte, indien Hacha en Chwalkowski voor besprekingen naar Berlijn konden komen. Bij hun aankomst in de Duitsche hoofdstad werden de Tsjechen, zooals bekend is, met alle militaire eer ontvangen.

Zij werden vrijwel onmiddellijk naar de rijkskanselarij gebracht, waar Hitler, Göring en von Ribbentrop op hen wachtten.

Op een tafel in het midden van het vertrek lag een geheel voltooid document, krachtens hetwelk de Tsjechen, indien zij het teekenden alle rechten hunner regeering aan Duitschland zouden afstaan. Daarnaast lag een document, waarin de toekomstige administratieve status van Bohemen en Moravië was geregeld.

De bijeenkomst werd door Hitler met een korte toespraak geopend. Hij zette uiteen, dat het niet het oogenblik voor onderhandelingen was, maar dat de Tsjechen kennis hadden te nemen van de door de Duitsche regeering genomen besluiten, welke onherroepelijk waren. Hitler deelde den Tsjechischen staatslieden mee, dat Praag den volgenden ochtend te negen uur door Duitsche troepen bezet zou worden, dat Bohemen en Moravië zouden worden ingelijfd als protectoraat van het Duitsche rijk en dat ieder, die zich tegen dezen gang van zaken zou trachten te verzetten, onder den voet zou worden geloopen. Daarna plaatste de rijkskanselier zijn handteekening onder het document om vervolgens de kamer te verlaten.

Het was toen half twee des nachts. Gedurende verscheidene uren protesteerden Hacha en Chwalkowski bitter tegen het geweld, dat hun werd aangedaan. Zij verklaarden het document niet te kunnen teekenen: zij zouden door hun eigen volk verstooten worden, indien zij wel tekenden. Met alle kracht, waarover hij beschikte, betoogde de Tsjechische president, dat nooit tevoren een blank ras was vernederd tot een toestand, als die, welke in het document was voorzien.

De Duitsche ministers toonden echter geen mededoogen. Zij drongen om de Tsjechen heen, wierpen hun voortdurend de documenten voor, drukten hun pennen in de hand en spraken de bedreiging uit, dat half Praag binnen twee uur tijd door een luchtbombardement verwoest zou worden, indien zij zich van teekenen zouden onthouden. Achthonderd bombardementsvliegtuigen, zeiden zij, werden gereed gehouden en wachtten slechts op het sein van vertrek. Dat sein zou te zes uur des ochtends worden gegeven, als de documenten dan niet geteekend zouden zijn.

Gedurende dezen langen en verschrikkelijken nacht moest president Hacha verscheidene malen worden bijgebracht door dokters, die in een aangrenzend vertrek wachtten. Hacha deed een laatste poging om tijd te winnen: hij verklaarde niet te kunnen teekenen zonder de leden van de Tsjechische regeering te Praag te hebben geraadpleegd. Men deelde hem mede, dat er een directe telefoonlijn beschikbaar was tussen het vertrek, waarin hij zat, en de kamer waarin

---

De noodzakelijkheid der „Geestelijke Herbewapening".

Een oproep tot „geestelijke herbewapening" uitgaande van een groep vooraanstaande mannen in Engeland, heeft in ons land een echo gevonden. Nederlandse mannen hebben een gelijksoortige oproep laten uitgaan onder ons volk — een oproep, die niet slechts allerwege met belangstelling, maar ook op vele plaatsen met instemming ontvangen is. De radiorede van onze Koningin heeft de zaak een heel stuk nader bij ons volk gebracht.

Het woord „herbewapening" zegt wel, waar wij het historisch uitgangspunt van dit streven moeten zoeken. Het woord „geestelijk" voor herbewapening zal voor sommigen als een tegenstelling, door anderen als een aanvulling of correctie gevoeld en misschien ook wel bedoeld zijn.

Van de „bewapeningswedloop", volgens anderen „bewapeningskoorts" hoorden we voor die tijd alleen. Waar van „koorts" gesproken moet worden, is een afwijking, een ziekte, dus een gevaar, een acuut gevaar voorhanden. Mannen, met besef van hun verantwoordelijkheid, voelden zich door het gevaar, gelegen in en verhaast door de snelle bewapening der volken benauwd en zochten een weg ter ontkoming. Niet een negatieve actie wensen ze te ontketenen: de koorts te verdrijven is een schijnsucces. De oorzaak moet worden weggenomen; genezing moet intreden.

Hoe? Waardoor?

Door — zegt men — „geestelijke herbewapening!" moet dát verholpen worden wat de gevaarlijke, met algehele vernietiging der beschaving dreigende herbewapening der volken te voorschijn riep.

Geestelijke herbewapening zal een militaire ontwapening, die allen begeren, mogelijk maken, omdat met geestelijke wapenen de oorzaken bestreden kunnen worden, die de volken de toevlucht tot de wapenen doen nemen. Er moet een inwendige, een geestelijke wijziging, een verandering in de harten plaats vinden.

Het doel is schoon — maar de uitvoering?

Willen we? Kunnen we?

* * *

„Geestelijke herbewapening".

Is dat alleen om de gelijkluidendheid overgenomen of werkelijk zo bedoeld? Zal ons er mee gezegd worden, dat we geestelijk ontwapend hebben? ontwapend zijn? Wij voor ons geloven inderdaad dit laatste. We zijn ontwapend. Oze geestelijke weermacht zijn we kwijt; onze geestelijke rusting is ons ontnomen. En nu beleven we dit aangrijpende: het goede, dat ik voor heb, maak ik niet tot daad, maar wat ik niet wil, het verkeerde, verwerkelijk ik. (Rom. VII).

In ieder geval ligt in de uitdrukking dit: dat geestelijke bewapening nodig is. Paulus wees ons ook op die noodzakelijkheid: Doet aan de gehele wapenrusting. Dat is een oproep tot bewapening. Als hij ze nader beschrijft als „wapenrusting Gods" dan is het een oproep tot geestelijke bewapening.

* * *

We staan stil bij hare noodzakelijkheid.

Deze wereld is een slagveld geworden; dit leven een strijd. Deze strijd is er, moet aanvaard en in zijn karakter goed doorzien worden. Aan hem ten grondslag ligt het woord van God: Ik zal vijandschap zetten. Deze vijandschap is wereldwet geworden; ondergrond van het wereldgebeuren. Ze is in haar wezen een vijandschap van het Beest tegen den Zoon des mensen.

Met de aanduiding „Beest" wil de Schrift de gebeurtenissen niet aanduiden naar hun aard, niet zeggen dat ze „beestachtig" zijn, maar naar hun oorsprong. Er heeft in de geschiedenis maar een beest het toneel betreden, dat een grote invloed op haar heeft uitgeoefend de eeuwen door. Dat beest is de Slang.

De Bijbel, dit mensheidsboek, is een beschrijving van de werking van deze wereldwet, een beschrijving van

de Tsjechische regeering vergaderde. Leden van de Duitsche minderheid hadden die lijn in de afgelopen weken over Tsjechisch gebied aangelegd.

Te halfzes zakte president Hacha geheel ineen. Met injecties moest hij tot bewustzijn worden gebracht. Zijn tegenstand was gebroken en hij teekende, in de overtuiging, dat hij anders zijn land zou bloot stellen aan een meedoogenloos bombardement.

* * *

Waar is God?

Is er niets bestand tegen de aanstormende macht van het nieuwe heidendom?

Is er niets veilig, niets heilig voor dit regime?

Het is de aloude vraag.

Dezelfde vraag, die nu eens smeult in de levens van de millioenen en dan weer vel uitslaat, al naardat de wereld zich te goed doet aan een zonnebad of zich hult in koude nevelen.

Het is niet in het bijzonder de vraag van de verongelijkten en vertrapten en geknechten en gemartelden en lijdenden, ofschoon er onder hen gevonden worden die ze opperen.

Het is evenmin in het bijzonder de vraag van de voorspoedigen, de sterken, de machtigen, de toeschouwers, alhoewel er onder hen velen zijn, die ze dikwijls op de lippen hebben.

Deze vraag heeft met on- en voorspoed veel minder uit te staan dan wij vermoeden. Ze is de vraag van een zekere gezindheid des harten.

Zijn wij op God ingesteld? Of niet? Daar gaat het wezenlijk om en om weinig meer!

Zijn ouders met al hun wijsheid en liefde voor babies begrijpelijk?

Wij blijven babies bij God, al worden wij ook zo oud als Methusalem en weten intussen, dat Hij ons liefheeft.

Welzalig de mens, die op Hem ingesteld is en Hem kent als Vader in Christus Jezus.

Hij zegt ten allen tijde met Paulus: „Wie, wat zal ons scheiden van de liefde van God?"

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

GA TOT DE DIEREN . . . .

Tot de mieren, wilde u zeggen. Zijn dat dan geen dieren? En er zijn nog meer die ons willen onderwijzen dan alleen die nijvere aardbewoners. Dat zegt reeds Salomo zelf, als hij ons opmerkzaam wil maken op de konijnen, sprinkhanen en spinnekoppen. Dus tot de dieren.

Misschien hebt gij onze doolwegen van de vorige week onder de ogen gehad. Daarin vertelde ik u van die zwerm zwenkende vogels, die als een rooksluier aan de hemel waaiden, nu eens samen stijgend, dan in brede zwaai schuin naar beneden zeilend, om zich als op commando plotseling te keren en in nieuwe formatie andere banen te nemen. Het was, zoals gezegd een lust voor de ogen.

Een brugwachter vroegen wij wat toch deze manoeuvres te betekenen hadden. Deze verrijkte ons met de volgende verklaring: Er zwerft een roofvogel om hen heen. Die rover wacht tot er een afzonderlijk eigen wegen kiest en dan is zijn tijd gekomen. Hij zal zich in vaart op het ene beest storten en tot zijn prooi maken. Nu willen ze hem, samen het leven bang maken, of, wanneer hun dat niet gelukt toch voorkomen, dat ze verdeeld raken. Als een leger sluiten ze zich aaneen en blijven samen tot de vijand in arre moede de aftocht blaast.

Ga tot de dieren . . . . Is het nodig een toepassing te maken? Waarom heeft de Heer ons de Gemeente gegeven? Waarom zijn er altijd nog weer die het zonder de

---

deze strijd tussen het Beest en Christus. De Bijbel geeft een conceptie van het wereldgebeuren, gezien, niet van beneden, maar van Boven; niet van den kleinen mens uit, wiens blik niet door de verschijnselen vermag heen te dringen, maar van God uit, voor Wien alle dingen, elk gebeuren in het ganse heelal „naakt en geopend" ligt.

De geschiedenis is een parallel-gebeuren; voltrekt zich op twee vlakken, aan de beide kanten van de schepping tegelijk. Zoals ons lichaam en onze geest ieder een eigen leven hebben, maar toch zo verbonden zijn, dat, wat in den geest gebeurt, zich in het lichaam aftekent, en de losmaking van den geest van den Schepper, de ontbinding van het lichaam ten gevolge had — zo roept dat, wat aan de onzienlijke zijde der schepping gebeurt, parallel-verschijnselen te voorschijn in de zichtbare schepping.

In het slotboek van de Bijbel, de Openbaring, worden deze parallellen getrokken. — „Openbaring" heet het boek, niet om daarmede aan te duiden, dat het een toekomst-karakter heeft, toekomstige dingen onthult, maar om te zeggen dat het openlegt, in-doet-blikken; een sluier wegneemt, die de aard van het wereldgebeuren voor ons oog bedekt.

Hetzelfde zien we in het boek Daniël: het parallel lopen van de gebeurtenissen aan deze en aan de onzichtbare zijde der schepping — meer dan het parallel lopen: het samengaan van beiden.

De volken hebben hun eigen engelvorsten. Hun botsingen zijn botsingen der geesten. In het lied van Debora heet het: „Van den hemel streden zij, de sterren uit hare loopplaatsen streden tegen Sisera". Richt. 5: 20. Die sterren zijn wel de stergeesten. In Israëls strijd streden de geesten. Paulus leeft geheel in deze voorstelling als hij zegt: „want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de geestelijke boosheden in de lucht", en dan zijn wij het niet, maar het is Christus, die van ons bezit nam en op het terrein van ons leven zoekt te triumferen.

Deze strijd heeft zijn spits in Christus' strijd tegen den Overste van de macht der lucht; den god dezer wereld. In het „Beest" en in den Geofferde (het Lam) trekken zich de tegenstellingen samen.

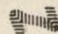
Wanneer heel deze opvatting van de geestelijk-stoffelijke aard van het wereldgebeuren — deze opvatting: dat de sleutel van de strijd, die hier gestreden wordt, ligt in de geestelijke wereld, een vergissing is, — dan heeft ook Christus zich vergist en is geweest „als de lucht slaande", dan heeft het ook geen zin te spreken van „geestelijke" herbewapening, want dan hoeft op het front waar de geestelijke ontmoeting plaats heeft, niet gestreden te worden.

Maar is dat géén vergissing, dan kan geen inspanning resultaat opleveren, die deze diepte, dit perspectief, verwaarloost.

Dit stoffelijke is een expressie, een uitdrukking van de geestelijke wereld. Daarom kon de Heere Jezus de wind bestraffen en zeggen: zwijg, wees stil! Dit bijbels Monisme, deze bijbelse opvatting van de eenheid van heel de schepping moet uitgangspunt zijn van onze beschouwing van het wereldgebeuren, van onze strijd en onze wapenkeuze. Deze waarheid, dat deze wereld een tweeëenheid is, en de geest het eerste, maakt een geestelijke bewapening noodzakelijk. „Niet door zwaard noch door geweld maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt de Heere".

De noodzakelijkheid der geestelijke bewapening hebben we dus afgeleid uit het wezen dezer schepping, gelijk Gods Woord dat onthult.

L.

nauwe gemeenschap daarvan willen stellen? Zij staan aan het grote gevaar bloot gegrepen te worden, terwijl zij de bescherming, die de gemeenschap hun biedt, derven. Voor hoeveel aanvallen blijven wij juist in de Gemeente niet bewaard. In het bijeenzijn ligt een tegen de Vijand beschermende macht. En die hebben wij allen wel nodig.

Ge zult het volgende haast niet willen geloven en toch heeft een opmerkzaam oog het gezien. Op een hoekje grasland resideerden een tweetal schapen, die de laatste weken gezelschap hadden gekregen van een vleugellamme spreeuw, die daar wat rondscharrelde. Een kat kreeg op zekere morgen het dier in 't vizier en begaf zich op het oorlogspad. De spreeuw zag echter het dreigend gevaar en huppelde zo vlug als het kon naar de schapen, wist deze nog op het laatste moment te bereiken en wachtte tussen de voorpoten van een der dieren de dingen af. Het schaap waarbij het redding zocht, bleef kalm staan, het andere liep op de kat af en stootte zo lang met de kop naar het roofdier, dat het eindelijk de aftocht blies.

Ga tot de dieren . . . . Misschien voelt gij u, gij die dit leest, als een vleugellamme spreeuw. Er is geen kracht meer in u overgebleven en gij voelt u hoe langer zo meer een prooi worden van de boze machten. Ge voelt, dat ge geen weerstand op de duur zult kunnen bieden en dat de dag zal komen, waarin gij zult struikelen. Ge cirkelt om de zonde als een avondvlinder om de lamp. Het einde zal een neerstorten zijn in smaad en smart. Ga niet vechten met de zonde. De spreeuw zou het van de kat verloren hebben. Wend u tot Hem en stel u bij Hem onder Zijn bescherming. Hij is in staat den Vijand te verdrijven en een volkomen overwinning te schenken.

Straks zullen onze gevederde gasten hun verendek, dat hen in de winter beschermde tegen de felle kou, verliezen en zullen ze zich vertonen in een glanzend lentekleed. Dat nieuwe kleed is gegroeid terwijl het oude hen nog dekte. Anders zouden zij immers op een gegeven ogenblik in al hun naaktheid door de luchten snellen. Zou Paulus niet in dezegeest gedacht hebben toen hij schreef, dat hij zozeer het ontkleden vreesde en veel liever overkleed zou worden? Hij wenste dat het leven in hem onmiddellijk over zou gaan in een nieuwe verschijningsvorm, in een verheerlijkt lichaam en deze dingen zouden volgens hem plaatsgrijpen bij de wederkomst van Christus bij diegenen, die dan nog in hun oud kleed rondwandelden.

Laat uw hope niet bezwijken, wankel niet in nood of pijn; alles alles zal eens heerlijk prijken, 't zal toch eenmaal lente zijn. Eens zal de Vijand niet meer achter ons aanzitten, zal geen angst ons meer drijven tot het Lam, maar zullen wij van ons oud wezen verlost, volkomen los zijn. Het leven in ons zal dan een onverdorven en onverderfelijk lichaam ontvangen en eeuwige blijdschap zal op ons hoofd zijn. Dan zullen wij zijn als degenen die dromen en onze mond zal vervuld zijn met lachen. Indien gij gelooft, zult gij de heerlijkheid Gods zien.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

HAARLEM. Donderdagavond 16 Maart waren wij met vele vrienden in de feestelijk ingerichte zaal „Salem", uitgenodigd door onzen jongen voorganger Ds. de Haan. De leiding van deze feestavond berustte nu bij onzen br. ouderling Baartse, die na gemeenschappelijk gezang ons voorging in gebed om dan te lezen Ps. 34: 4—9. Nu volgde een hartelijke gelukwens aan den geliefden jarige, zijn vrouw en familie, welke heilwens vergezeld werd door enkele prachtige geschenken; ook door de jongedochtersvereniging en jongeliedenvereniging werden plant en bloemen aangeboden. Vooral de jongelui zorgden deze avond voor een gezellig programma, van ernst en luim. Spare de Heere Zijn dienstknecht nog vele jaren en sterke Hij hem voor zijn moeilijke maar zeer gezegende taak in ons midden.

Wederom is door drie jonge mensen de doop aangevraagd. Tevens nodigen wij U hartelijk uit tot deelname aan het *liefdemaal*, dat wij ons voorstellen te houden op de *tweede Paasdag* a.s. nam. 3—6 uur, Bakenessergracht 65.

G. H. TER BRAAK, Scriba.

Bakenessergracht 98.

STAVOREN. Zondag 19 Maart was voor ons als Gemeente en ook voor haar zo zeer geliefde Voorg. Ds. de Jong en echtgen. een zeer emotievolle dag. Het was een dag, die, zo God ons het leven schenkt, ons lang in gedachtenis zal blijven.

Want immers, de banden der liefde die de Voorg. met de Gemeente en de Gemeente met den Voorg. verbonden, die banden van innige gemeenschap in vreugde en smarten, werden die dag verbroken.

Hoe kan het ook anders dat wij die dag met gemengde gevoelens tegemoet gingen.

Onze Voorg. had tot tekst voor die middag gekozen: Rom. 8 : 38 en 39. Zijn thema was: Geworteld in de liefde Gods. Ten eerste: de rotsgrond waarin het leven der gelovigen wortelt. Ten tweede: de gevreesde machten die niet in staat zijn het te ontwortelen.

Onze Voorg. trachtte bij zijn inleiding vooral het woord scheiden toe te lichten, wat dat woord voor hem — en ook voor de Gemeente betekende. Voor hem spreekt dan ook Rom. 8 : 39, en het zal hem ook gedurig bijblijven. Hoe met vuur en bezield met den Heiligen Geest sprak hij deze middag tot de Gemeente. „Neen wij zijn niet als bomen in het veld, welks wortel men bloot legt, om hen uit te roeien, maar wij zijn geworteld in de eeuwige rotsgrond".

Daarom zijn wij verzekerd dat noch dood noch hel, en wat ook meer, niets ter wereld zal ons kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Jezus Christus onzen Heere. Spreker wees voor de laatste maal als herder en leraar der Gemeente, hen die nog niet in die rotsgrond geworteld waren, zich tot Christus te wenden, opdat ook zij in die eeuwige rotsgrond geworteld worden.

De laatste woorden der predikatie van onzen Voorg. tot de Gemeente waren: BLIJFT IN CHRISTUS, want geen macht op aarde zal in staat zijn dat te ontwortelen.

Namens de Doopsgez. Gemeente sprak de Heer Kl. J. Visser, namens de Gemeente oud. S. Visser, die vervolgens Ps. 121 : 4 liet zingen.

De scheidende Voorg. dankte den Burgem. met diens echtgenote voor hun tegenwoordigheid, vervolgens den Heer Kl. J. Visser voor zijn welgemeende woorden, alsmede oud. S. Visser, en de Gem. voor hun liefde, die ook hem in zijn verdere loopbaan zal vergezellen. Waarna Ds. de Jong voor het laatst als herder en leraar de zegen voor de Gemeente uitsprak.

Des avonds hadden wij nog een intieme afscheidsvergadering in de kerk, dewelke onder leiding stond van br. oud. S. Visser.

Ook hier spraken verschillende brs. onze zo dierbaar geworden Voorg. en gezin een hartelijk, ontroerend, maar tevens bemoedigend afscheidswoord toe.

Tevens waren er brieven binnen gekomen van Ds. H. Visser, rustend Pred. te Sneek, Ds. G. Visser van Noord-Bergum, Ds. de Boer, Doopsgez. Pred. te Stavoren, welke vertroostende en bemoedigende woorden bevatten voor Gemeente en Voorg.

Onze hartelijke dank voor hun medeleven in dezen betoond, alsmede aan Ds. Kuipers, die een brief van verhindering had geschreven.

Onze scheidende Voorg. sprak vervolgens zijn dank uit voor al het goede wat hij hier ontvangen had, en waar wij ook henengaan, onze gebeden vergezellen ons.

Nu roepen wij U en Uw vrouw nog een hartelijk vaarwel toe, met de woorden: Geloof, Hoop en Liefde, doch de meeste van die drie is de Liefde.

Secr. R. SMITS.

CORRESPONDENTIE

Er bleef van dit no. plm. 6 kolom copie overstaan.

VERDUIDELIJKING.

In De Christen van 23 Dec. 1938, in het stuk over het ontstaan van een Baptiste Gemeente te Vriescheloo, komt een uitdrukking voor, die verkeerde gedachten zou kunnen wekken. In de laatste kolom van dat verhaal, blz. 6864, regel 10 van onderen heet het: „Het ergste was, dat de gemeente nu weer dakloos was geworden. Bakker had huis, kerk en land op eigen naam laten beschrijven bij de koop, zodat de gemeente hem in het bezit daarvan moest laten." Omdat van enkele kanten daarop een aanmerking werd gemaakt, alsof daaruit zou blijken, dat Bakker huis, kerk en land met geld van de gemeente zou hebben betaald en toch een en ander op zijn eigen naam zou hebben laten beschrijven, willen we even de nadruk op leggen, dat het niet de bedoeling was om Bakker daardoor in een verkeerd licht te plaatsen, al had misschien de formulering van deze zin anders moeten zijn. In werkelijkheid had Bakker met eigen geld een en ander betaald en was hij dus in zijn recht door het huis enz. op eigen naam te laten zetten. Daaruit ontstond, toen de „Sabbathkwestie" de gemeente verdeelde, het minder prettige geval, dat de gemeente dakloos werd en geen recht had op het huis. Wij meenden goed te doen deze verduidelijking even in De Christen te laten opnemen en zeggen de Redactie dank voor de bereidwilligheid dit te hebben willen doen.

H.

En wanneer geven nu de andere secretarissen een historisch overzicht van de gemeenten, die zij dienen?

E.-R.

III

MEDEDELINGEN

Verantwoording.

In dank ontvangen voor het pensioenfonds van

de Gem. te Nw. Pekela	f 20.—
„ „ „ Apeldoorn	- 12.—
„ „ „ Den Haag-Oost	- 10.—
„ „ „ Haulerwijk	- 25.—

Ik verwacht spoedig van vele Gemeenten kleinere en grotere bijdragen Een ieder doe „naar vermogen". Is er bij u nog weinig of niets gedaan? Breng het dan nog eens ter sprake. Of meent men bij u, dat het zonde is, deze zaak te steunen? Ja, men ontmoet vreemde dingen. Nu, dan moet u er niet aan mee doen. Maar is het goed, schuif het dan niet altijd maar op een ander af.

Dezer dagen zijn de jaarverslagen verzonden. Daarbij is thans ook een overzicht gevoegd van de bijdragen der Gemeenten. Is het met uw Gemeente in orde? En wilt u dan bedenken, dat met het emeritaat van Ds. H. Visser de uitgaven van het fonds weer verhoogd zijn? Dat is heus niet erg, als er maar mee gewerkt wordt. Nemen we aan dat 2000 van ons niets kunnen of willen doen. Dan ben ik nog „reuze" tevreden als de anderen in 1939 één cent per week betalen. Wie wil beweren, dat zulks niet kan?

„Treedt vrolijk voort op 's Heeren wegen
En neemt uw plicht getrouw in acht".

Met vr. gr.,

Hengelo (O.) K. REILING.
Postr. 109502.

28e Friese Bondsvergadering

van Baptiste Gemeenten in Friesland D.V. op Paas-Maandag 10 April 1939 in de Baptiste Kerk te Noordbergum.

Agenda:

9—12.30 uur *Morgenvergadering.*

a. Bidstond. Leider Ds. G. Visser.
b. Openingswoord door den voorzitter Ds. H. Visser.
c. Notulen door den secretaris H. Fennema.
d. Mededelingen.
e. Referaat: „Het verborgen gebed" door Ds. H. Visser.
f. Referaat: „Het openbaar gebed" door Ds. F. E. Huizinga.
g. Referaat: „De huiselijke godsdienstoefening" door Ds. H. Bakker.

Pauze.

2—4 uur *Middagvergadering.*
Liefdemaal, leider Ds. F. E. Huizinga.
4—5 uur Viering van het H. Avondmaal.

De Secretaris,
H. FENNEMA.

P.S. In de pauze wordt een gemeenschappelijke maaltijd gehouden; ieder zorgt voor eigen proviand; tevens afdracht der contributie à f 5.— aan den penningmeester br. W. Wolters.

De Gemeente 's-Gravenhage—Oost

is voornemens de 2e Paasdag — in de grote zaal van hotel „Aurora" aan de Assendelftstraat — een Paas-samenkomst* te houden, waartoe brs. en zrs. van plaatselijke en omringende Gemeenten hartelijk worden uitgenodigd. Aanvang 10 uur; publicatie programma volgt.

De Secretaris.

* gelijk een Bondsdag in 't Noorden.

Adresveranderingen

geve men s.v.p. tijdig op aan o.s. adres.

Wil steeds het *oude* en nieuwe adres vermelden. 't Beste kan men hiervoor de bestemde formulieren gebruiken; bij elk postkantoor verkrijgbaar à $1^1/_2$ cent.

H. DE JONGE.

Adm. „De Christen" te Nw. Weerdinge

In dank ontvangen voor de Zending van

Bapt. Gem. te Leeuwarden, zonder nadere bestemming een bedrag van f 25.

Postrekening no. 275770. H. KONING,
Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.

Van Heutszsingel 52, Coevorden.

Adreswijziging.

Het adres v. d. secretaris der gemeente Almelo is:

E. J. Maris, Spechtstraat 12.

Vriendelijk verzoek

aan onze abonné's die *geregeld* het abonnementsgeld per post betalen, om het abonnementsgeld voor het tweede kwartaal te willen storten op mijn postrek. 42318.

Doe het s.v.p. zo spoedig mogelijk, in elk geval voor 31 Maart.

U bespaart ons dan extra werk en onkosten.

Mag ik op aller medewerking rekenen?

De Adm.

III

III

LEESTAFEL.

Drie vragen uitgave van G. F. Callenbach N.V., Nijkerk. Prijs geb. f 1.25.

De drie vragen, waarover in dit boekske van bijna honderd bladzijden gehandeld wordt, zijn vragen, die elk ernstig mens en vooral elk ernstig jongmens meermalen bezig houden. Het voorwoord deelt ons mede, dat ze op initiatief van de Ned. Chr. Studenten Ver. op drie avonden in November van het vorige jaar in het groot-auditorium van de rijksuniversiteit te Utrecht besproken zijn. Prof. Dr. Ph. Kohnstamm refereert over „Waar is God?" Hij attendeert er terecht op, dat een polemiek over het bestaan van God zo goed als nietszeggend is, omdat partijen eenvoudig willen bewijzen wat zij geloven. Daarom neemt hij zijn toevlucht tot het getuigen. Hij gewaagt van eigen zinsverandering en wijst op die „nederige knechtsgestalte, die — wonderlijke tegenstelling! — toch weet, dat Hij een Koning is, ja *de* Koning is. Want Hij is geen superlativus,

WEEKKALENDER

Zijn einde.

Het einde van Jezus is niet een zaak van toeval. Tijd, plaats en wijze van Zijn geboorte lagen vast omschreven in de profetieën. Ook Zijn sterven is geen zaak van willekeur, maar goddelijke beschikking overwelft hier menselijke berekening. Beschikking Gods en verantwoordelijkheid van den mens schijnen elkaar wel uit te sluiten; maar het mag niet. Want waar was de toe te rekenen schuld, als de mens ontoerekenbaar zou zijn voor zijn daad. Ik wil trachten u deze dingen met een beeld te verklaren: twee spelers hebben zich achter het schaakbord gezet. De een is echter veel sterker dan de andere en zonder dat die andere dat weet, komt hij tot allerlei zetten, die de sterkere hem afdwingt, ofschoon hij zelf in de veronderstelling leeft, dat hij volkomen vrij is in het nemen van zijn beslissingen. Hetgeen hij ook inderdaad is; en toch daarin weer afhankelijk van den sterkere. Hij is de mindere en de wil van den ander moet zegevieren; maar al strijdende betoont hij eigen verantwoordelijkheid, waardoor het recht van de veroordeling ontstaat. Zo kunnen wij het einde van Jezus als de wil van God beschouwen en tegelijk als de schuld der mensen. Deze week voert ons naar den Dulder.

Zondag 26 Maart Matth. 27 : 1—10.
Judas is niet alleen instrument geweest, geen onbezield wezen, dat buiten eigen wil om tot deze ontzettende daad gebruikt kon worden. Wanneer wij behouden worden is dat Gods genade, wanneer wij verloren gaan — eigen schuld. Het is ons moeilijk Judas te verstaan. Als ik over hem nadenk, raak ik altijd weer vast. En zoiets als medelijden kan ik niet van mij weren. Er is maar een stap tussen de hemel en de hel. En de eerste erheen wordt al vroeg genomen. Is het eind niet het resultaat van het begin?

Maandag 27 Maart Matth. 27 : 11—25.
We zullen den besluitelozen Pilatus nooit kunnen vergeten. Hij draaide net zo lang, totdat hij vast zat. Hij wil de verantwoordelijkheid van een daad niet dragen en poogt het op ieders schouders af te wentelen, totdat hij na voldongen feit kinderachtig zijn handen gaat wassen. Hier zien wij wat een wankelmoedig mens teweeg kan brengen. Het leven is gevaarlijk, vooral voor die het niet aandurven. Waarom haalden de Joden Pilatus erin? Ze stenigden later Stefanus, waarom nu niet Jezus? Jezus mocht niet gestenigd worden, Hij moest verhoogd worden, gelijk de slang in de woestijn; en ook de heiden moest schuld hebben aan Zijn dood; en alleen de aan het hout gehangene is Gode een vloek. Hier ziet ge weer het weefsel van de beschikking Gods en de wil der mensen. „Hij moet sterven", roepen de Joden. „Goed" zegt God, „en aan het kruis; dus naar Pilatus."

Dinsdag 28 Maart Matth. 27 : 26—36.
Ze hebben Jezus ontzettend toegetakeld. Die soldaten waren blij, dat ze zich eens een keer konden laten gaan in het kwellen van een Jood, zonder dat hele pak tegen zich te krijgen. Maar deze was immers door zijn eigen volk verworpen? Bij hem kon 't geen kwaad. Dus nu maar dubbel en helder op. Later zegt Pilatus tot het volk: Ziet, de mens. Toen wees hij op Jezus en dat was recht. Want hij kon noch zichzelf, noch zijn krijgsknechten noch de Joden aanwijzen. Aan dien Mens werden op die dag alle mensen in hun brutaliteit openbaar. Simon schaamde zich voor dat kruis. Geen wonder. Alleen de veroordeelde droeg het.

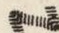
Woensdag 29 Maart Ps. 22 : 1—15.
Uit deze Psalm heeft de Heer geciteerd, toen Hij verhoogd was aan het kruis. De Opperzangmeester stemt ze aan en belijdt daarin de rechte Zoon van David te zijn, wiens Heer Hij tevens is. Lees deze woorden niet snel en zie de talloze beelden en vergelijkingen. Leg nadruk op de woorden en gij verstaat waarom de Heer greep naar deze woorden.

Donderdag 30 Maart Ps. 22 : 16—27.
Wel eindigt het woord vanmiddag met lof en dank, maar zover was de Heer nog niet. Hij vertoefde op alle stations der verachting en verlating en stortte eindelijk in de afgrond, om dan te ontdekken, dat ook Psalm 139 waar is: al bedde ik mij in de hel, zie, Gij zijt daar. Luister ook nauw naar deze woorden; betracht elk woord goed en een wereld van leed ontsluit zich voor uw oog. Zie, of daar een smart is gelijk als de Zijne.

Vrijdag 31 Maart Matth. 27 : 37—53.
Daar hangt Hij nu aan 't bloedig kruis. Spot schiet op naar Hem daarboven. Ze denken er niet aan, dat ze in hun spot Hem eerden. Zie maar eens na wat ze eigenlijk zeggen. Merken zij niet, dat ze ook opeens in de Schriften zijn? Neen, ze zijn horende doof. Welk een ontzettende kreet ligt er in die woorden van Jezus, waarin Hij Zijn verlatenheid belijdt. De aarde, ja, de dodenwereld wordt beroerd en de zuchtende schepping krimpt ineen bij zoveel angsten en pijnen, die daar gingen door Hem, door Wien alle dingen zijn.

Zaterdag 1 April Jes. 53 : 1—7.
Onmiskenbaar spreekt de profeet over den lijdenden Knecht des Heeren. Luister zeer stil naar deze woorden en wordt er stil onder, zo stil, dat ge Hem ziet, Die de strijd alleen volstreed. Hem zij de eer en de dank en de aanbidding tot in alle eeuwigheid.

HUIZINGA.

maar de Eenige, en Hij stelt aan ons de eisch, die waanzin zou zijn, als Hij geen Waarheid ware: dat wij dit van Hem aanvaarden".

Prof. Dr. S. F. H. J. Berkelbach van der Sprenkel overweegt de vraag: „Zwijgt God?"

Prof. Dr. W. J. Aalders bepaalt ons bij de vraag: „Versta ik God?"

Inderdaad drie belangrijke vragen en drie beknopte, degelijke, ernstige antwoorden, die de zoekenden de weg naar God wijzen en die de ogen openen voor de onzienlijke dingen.

De uitgeefster heeft voor een keurige band gezorgd, zodat het boekje bij uitstek geschikt is om ten geschenke te worden gegeven.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Jezus' Lijden door Dr. A H. Edelkoort. Uitgave van N.V. A. Voorhoeve, v/h J. M. Bredée's Uitgevers Mij, Rotterdam. Prijs ingen. f 1.20; geb. f 1.75.

In dit boekje zijn de zes overdenkingen over het lijden van onzen Heiland ondergebracht, die een jaar geleden zijn uitgesproken voor de microfoon van de Nederl. Christ. Radio Ver. Schrijver meent, dat de wijze, waarop zij toen werden ontvangen, het vermoeden wettigt, dat zij ook ten zegen kunnen zijn voor degenen, die ze niet gehoord hebben. Wat schrijver indertijd nog meende, zal hem nu zeker wel als vaststaand zijn toevertrouwd. „Indien het geoorloofd is van een drama te spreken", aldus het inleidende woord, „dan beleven wij in de lijdensgeschiedenis van onzen Verlosser het ontzaglijkste drama, dat de wereldgeschiedenis gekend heeft, toen de Zoon van God gegeven werd in de macht van de zondige mensen, om het even of men dit dramatische satanisch of goddelijk wil noemen, want het is beide tegelijk. En de christelijke gemeente in haar geheel, en de christenen persoonlijk lijden aan het groote euvel, dat zij aan het feit van des Heilands lijden zoo gewend zijn geraakt, dat zij vaak geen oog hebben voor dit dramatische, dat in staat is de diepste ontroeringen op te wekken en de ziel tot de hoogste spanningen op te voeren".

Dr. Edelkoorts gedachten en taal beuken en breken de hardheid des harten en ontroeren en doen ons het aangezicht in onze handen verbergen, terwijl wij den Heiland der wereld van verre volgen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Vrijdag 31 Maart 1939 No. 2568 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

DIT PASCHA.

Jezus en Zijn vrienden zijn aan de Paasdis gezeten ter viering van de verlossing van hun volk uit de handen van de Egyptenaren. Die schallende vlucht uit de meest vernederende knechting, begeleid als zij werd door goddelijke tussenkomsten, staat diep ingeschreven in de ziel van het Jodendom en kan nooit vergeten worden, ook niet in perioden van slavernij en deportatie en vervolging.

De Paasdis weerspiegelt de haastige uittocht uit het land van de Nijl en de omzwervingen in de woestijnen. Hij bestaat uit een lam, dat op het vuur geroosterd is, d.w.z. op de haastigste en gemakkelijkste wijze toebereid; verder uit ongezuurd brood, want er was geen tijd om het deeg te laten rijzen; uit wat bittere kruiden, die aan de sobere teerkost doen denken van de jaren van vóór de verovering van het land Kanaän, toen wilde vruchten en planten welkom waren om de honger te stillen; uit het vruchtensap, waarin het brood gedoopt wordt, herinnerend aan de tichelstenen, die de verdrukte Hebreën voor den farao moesten maken; uit wijn, die de vreugde over de verlossing en de hoop weldra in eigen land een eigen wijngaard te zullen bezitten vertolkt, alsmede de dankbaarheid des harten aan God, zonder Wiens bijstand zij jammerlijk zouden zijn omgekomen.

* * *

De Paasdis is dus een vreugdevol gedachtenismaal, maar voor de Joden in de dagen van onzen Heiland is hij een vreugdevol gedachtenismaal, waarover de donkere wolk van de knechting ligt uitgebreid, waaraan de Romeinen hen hebben onderworpen.

En in de mengeling van het licht der vreugde over een bevrijding, gelijk aan een wereldgebeuren van eeuwenbeheersende betekenis, en het donker van een smadelijke onderwerping verrijst de ster der hoop. Eenmaal zal de eeuwige dag der vrijheid, die de Messias als een gewaad omhult, doorbreken. Hij zal komen, die Profeet als Mozes, die Zoon van David, die de vijanden des volks zal zetten tot een voetbank Zijner voeten.

* * *

Het is de eerste keer, dat Jezus en Zijn twaalf vrienden in Jeruzalem aan de Paasdis verenigd zijn.

Van de drie Paasfeesten tijdens Zijn korte omwandeling op aarde, zag Hem het eerste gans alleen. Hij had toen nog niet twaalf mannen — voor elke stam van Zijn volk één — aan Zijn zijde geroepen, „opdat zij met Hem zouden zijn".

Het tweede bracht Hij niet in Judea door maar in de uiterste delen van Galilea, waar de tradities der Joden verdrongen waren door heidense gebruiken.

En nu is het voor de derde maal Paasfeest voor Hem. Voor het eerst zal Hij het Pascha met Zijn vrienden in Jeruzalem, de stad Davids, het centrum van het Jodendom van alle eeuwen, eten.

Lang verbeid en gewichtig is de stonde. Hijzelf is de Gastheer, dat wil zeggen degene, die in het Paaslam voorziet.

Hij, de substantie, de werkelijkheid, op wien Mozes en al de profeten, David en al de zangers de wijsvinger gericht hebben. Hij het wezen, naar Wien al de offers en al het ceremonieel zich keren. Hij, „het Lam van God, dat de zonde der wereld wegneemt".

Hij reikt Zijn eigen schaduwbeeld, het Paaslam, over aan Zijn discipelen.

Diepe ernst ligt er op Zijn gelaat. Met stil ontzag slaan allen Hem gade.

„Ik heb grotelijks begeerd dit Pascha met u te eten".

* * *

Dit Pascha!

Het eerste met de Zijnen in de schaduw van „het Huis Mijns Vaders", en Hij Gever en Gave beide!

Dit Pascha!

En ook het laatste . . . .

Immers binnen vier en twintig uur is het devote gezelschap met twee verminderd.

De Gastheer, in Wiens boezem God woont, heeft aan het kruis geroepen: „Het is volbracht. Vader in Uwe handen beveel Ik Mijn Geest".

De gast, die zijn hart voor den Boze heeft ingeruimd, heeft door ophanging een einde aan zijn leven gemaakt.

De Een rust in een nieuw graf van een hof.

De ander ligt met opengebarsten lichaam op de rotsige bodem van een diepte.

En in deze vernieling en verschrikking wijkt het schaduwbeeld terug onder het opdoemen van den Gever in Zijn ware Lamsgestalte.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Onze Algemene Vergadering.

De Gemeente *Nieuwe Pekela* hoopt zich op 5 en 6 Juli a.s. en reeds lang daarvoor in het kleed der dienstbaarheid te steken. Deze Gemeente nodigde de e.k. Algemene Vergadering uit, welker uitnodiging door het dagelijks bestuur van de Commissie der Unie werd aanvaard. In 1935 vergaderde de Unie ook in Nieuwe Pekela. We herinneren ons nog goed de hartelijke ontvangst in de Gemeente en in de huizen der burgers daar ter plaatse en in de naaste omgeving. En andermaal bereikte een uitnodiging van de Gemeente N. Pekela den Unie-secretaris de Algemene Vergadering in haar midden te mogen ontvangen.

Op 5 en 6 Juli a.s. hopen we elkander dus in Nieuwe Pekela te ontmoeten.

Op naar Nieuwe Pekela.

* * *

De agenda.

Ik breng nog even in herinnering, dat *voorstellen voor de agenda* en *candidaatstellingen* vóór 7 Mei a.s. in ons Uniebureau worden tegemoet gezien, verwijzende inzake nadere bijzonderheden naar voorgaande nummers. Eveneens wordt vóór 7 Mei een *kort overzicht van de arbeid* in en rondom onze Gemeenten verwacht.

Niet alle Gemeenten hoeven voorstellen te doen of candidaten te stellen. Van alle Gemeenten wordt echter *WEL* een kort overzicht van de arbeid in en door de Gemeente verwacht. U weet het wel, secretarissen en secretaresse!,

geen lange verslagen, geen stichtelijke overdenkingen, geen zwevende beschouwingen en geen preekschetsen, doch een memoreren (in het kort) van de voornaamste feiten, welke in het nodige aantal volzinnen worden samengebundeld tot wat men noemt: een kort overzicht van de arbeid in uw Gemeente. Weet u nog, welke secretaris ik u ten voorbeeld gesteld heb? Ik ga hier z'n naam niet noemen, want ik zou dan groot „gevaar" lopen bij een eerstvolgende ontmoeting een vaderlijke en vriendelijke vermaning te moeten incasseren.

De *namen der afgevaardigden* moeten vóór 21 Mei a.s. aan den Unie-secretaris worden opgegeven.

Gemeenten mogen voor elke 50 leden of gedeelte daarvan, benevens haar predikant of voorganger, één afgevaardigde zenden. De predikant of voorganger moet, zo schreven we reeds een vorige keer, in dat geval erkend zijn. Is dit nog niet het geval, dan komt de betreffende broeder niet ambtshalve doch als afgevaardigde van zijn Gemeente ter Algemene Vergadering. Willen de Gemeenten, welker voorgangers nog niet erkend zijn, bij het opgeven van het aantal afgevaardigden hiermee rekening houden?

Haarlem, Tetterodestr. 47. d. H.

MOZAIEK.

Persoonlijk Christendom. „Wanneer zich geen zielen tot God bekeren dan zijn wij verloren". Zo staat het met elke gemeente die begrepen heeft dat voor haar geen ander christendom kan gelden dan *persoonlijk* christendom. Werkt Gods Geest niet, komen geen zielen tot overgave aan den Levenden Heiland, dan kan men uitrekenen, wanneer die gemeente haar bestaan zal hebben ingeboet. De vormkerk, de kerk die niet vraagt naar persoonlijk christendom, kan een schijnbestaan leiden — de Nieuw testamentische gemeente kan dat niet. De Gemeente bestaat niet om haar zelfs wil. Door haar wil Christus Zijn Koninkrijk doen komen en door haar leden wil Hij stromen van levend water uitgieten. Kan dat niet, dan is de gemeente hoogstens een mummie geworden.

Zijn wij christenen van nu werktuigen in Gods hand, waardoor Hij zielen kan redden? Zijt gij bereid u door God enkele zielen op het hart te laten binden, die God door u kan liefhebben en die door uw toedoen voor den Heiland gewonnen kunnen worden?

De zegen van de nood. In het voormalige Duits Zuid-West-Afrika bezit het Berlijnse Zendingsgenootschap vijf Zendingsstations, 438 buitenposten en 430 scholen om de gehele leergierige bevolking te kunnen bereiken met het Evangelie. Door het verbod van gelduitvoer kwam deze arbeid in grote nood. De leider van het Zendingswerk riep de inlandse gemeenten samen. De afgevaardigden beraadslaagden over de mogelijkheid het werk zonder steun uit Europa voort te zetten. Was men bereid de 460 inlandse predikers uit eigen middelen te onderhouden? Dan zouden de gemeenten hun opbrengsten moeten verdubbelen. De Europese zendelingen trokken zich uit die vergadering terug opdat het besluit geheel zonder enige pressie genomen zou worden. Na een gehele dag te hebben beraadslaagd, was het antwoord: „We willen onze gemeente-bijdragen verhogen. Wij hebben het werk niet gezocht. Het volk roept om ons en God zendt ons. Wij moeten gehoorzamen". Zo voelen de bekeerde inboorlingen hun verantwoordelijkheid tegenover hun volksgenoten.

Vrede brengt het Evangelie. Voor omstreeks tien jaren ontdekte men in de bergen van het gedeelte van Nieuw-Guinea, dat onder Australisch mandaat staat, volksstammen, die als in voortdurende onderlinge strijd leefden en zich te goed deden aan het vlees hunner bruine medemensen. De Regering verzocht een Zendingsgenootschap, dat aan de kusten werkt, zich het lot van deze bergbewoners aan te trekken. Dat was niet gemakkelijk, want het terrein was haast niet anders dan per vliegtuig te bereiken. Ze kwamen echter — de zendelingen, en brachten een 200 papoea's van de kusten mede, bekeerde mannen en vrouwen, om hen te helpen bij de evangelisatie-arbeid in de bergen. Na enkele jaren eiste de Regering het terugtrekken van deze christen-papoea's. Maar dat viel bij de heidenen in slechte aarde. De een hakte zich, ten teken van droefheid, een lid van de vinger, een ander sneed zich een oorlel af. Twintig duizend inboorlingen kwamen bijeen, legden hun veten bij en zonden een paar honderd afgevaardigden met hun wapens naar de naastbijzijnde Regeringspost, leverden die wapenen in en verklaarden voortaan met blank en bruin in vrede te willen leven, maar dat zij hun bruine christenvrienden wilden houden, opdat die hun die weg des vredes nog beter zouden kunnen uitleggen. Voor deze aandrang zwichtte de Regering. De boden des vredes mochten blijven.

Zijn dit geen heerlijke bewijzen van de kracht der Blijde Boodschap?

„Ik leg mijn hart in u". Wat betekent dat? Zendeling Schirrmacher, die in Kameroen in Afrika werkt, zegt, dat het zo moeilijk is bepaalde uitdrukkingen weer te geven in de taal der Negers. Zij hebben geen woorden, die precies weergeven wat wij bedoelen met liefde, geloof en hoop. Hun woord „geloof", betekent niets anders dan „voor-waar-houden". Aanvankelijk gebruikte hij die uitdrukking, maar de ouderlingen der gemeente kwamen bij hem en zeiden, dat zij die uitdrukking te zwak vonden en stelden hem voor het woord „gehoorzamen" te gebruiken. Dat duurde een poos, maar toen kwamen de ouderlingen weer bij hem en zeiden: „Massa, geloven is meer, dat voelen wij". Zomin het woord „voor-waar-houden" als „gehoorzamen" bevredigde hen, waar het ging om weer te geven wat geloven eigenlijk is. Op zekeren dag liep de zendeling door het dorp en hoorde twee mannen twisten. Tenslotte riep de ene den andere toe: „En nu trek ik mijn hart uit je weg". De zendeling keerde het om: „Ik leg mijn hart in u". „Ja, ja, dat is het!" riepen de ouderlingen. „Dat hebben we allang gevoeld. Dát is geloven".

Op geloven komt alles aan. Geloven is het éne nodige. Kunnen wij, als we de mensen willen bewegen tot het geloof, het eenvoudiger zeggen dan zo: Geef uw hart aan den Heere? Wie gelooft, legt zijn hart, zijn levenscentrum, in God, het grote Centrum van alle Leven. En als het daar ligt, zal het in eeuwigheid niet ophouden te slaan.

L.

RONDBLIK.

De kroning van Paus Pius XII.

We leven wel vlug in onze dagen. De gebeurtenissen, belangrijke en minder belangrijke, volgen elkander naar het schijnt in steeds sneller tempo op. Terugkerende reizigers uit Duitsland vertellen van het groot aantal vlaggen in steden en dorpen, overal waar maar Duitsers wonen. U weet van de verrassend vlugge verandering, welke in midden Europa heeft plaatsgevonden. Hetgeen voor enige maanden nog niet mogelijk scheen, werd tot blijdschap van dezen en tot grote verbazing van genen werkelijkheid. Inderdaad, Hitler verstaat de kunst de wereld voor een fait accompli te stellen. Toen moest er in Duitsland gevlagd worden. En de vlaggen waren nauwelijks weer opgevouwen of opgerold, of ze werden opnieuw uitgestoken, want het Memelgebied keerde tot Duitsland terug.

Natuurlijk hebt U gelezen van troepenconcentraties en van grote diplomatieke acties. U hebt kennis genomen van belangrijke redevoeringen van diverse diplomaten en staatkundige leiders.

Ook hebt U kunnen waarnemen, dat in de laatste veertien dagen de toestand in Spanje vrijwel onbesproken bleef. Toch hebben de Spanjaarden van beide fronten niet stil gezeten. We lazen gelukkig minder van luchtbombardementen en iets meer van onderhandelingen, welke tot een overeenkomst moesten leiden. En vandaag konden we lezen van een spoedig einde van deze vreselijke en bloedige burgeroorlog, welke bijkans drie jaar in Spanje heeft gewoed als een echte demon.

En de kroning van den Paus Pius XII, welke plaats vond op Zondag 12 Maart, is een gebeurtenis, welke naar het schijnt reeds lang tot het verleden behoort. En toch vond deze plechtigheid, waarvan een ontzaglijke mensenmenigte getuige was, eerst voor enkele weken plaats. Ook wij hebben toen gelezen hoe deze gebeurtenis met alle luister en ceremoniën der Rooms Katholieke Kerk, temidden van het voltallige college van kardinalen, van bisschoppen, prelaten, vorstelijke personen, talrijke officiële vertegenwoordigers en een geestdriftige menigte uit Rome, Italië en vele landen der aarde, werd voltrokken. Maar eventjes zestigduizend personen woonden de Pausmis

bij. En een nog veel groter aantal zag zich het voorrecht voorbijgaan van deze plechtigheid getuige te zijn. Tweehonderdvijftigduizend aanvragen voor toegangskaarten waren er bij het Vaticaan binnengekomen.

De eigenlijke kroning werd door een op het Sint Pieterplein saamgestroomde mensenzee (meer dan een half millioen mensen stonden op het plein samengepakt als haringen in de ton) gadegeslagen. De klokken van de Sint Pieter lieten hun bronzen stem horen over het plein en over de gehele stad. „Aan beide zijden van de troon, welke in de loggia was opgericht, zodat allen op het plein deze konden zien, namen officieren der edelgarde plaats. Te vijf minuten over één weerklonken de bazuinen en verscheen de Paus. De menigte op het plein barstte uit in een luid gejubel en handgeklap. Nadat de Paus plaats had genomen op de troon, nam de tweede kardinaal-diaken hem de myter van het hoofd en de eerste kardinaal-diaken plaatste hem de tiara op, onder het uitspreken van de oude formule: Ontvang de tiara, versierd met drie kronen en weet, dat gij zijt de Vader van vorsten en koningen, de herder der mensen op aarde en plaatsvervanger van onzen Verlosser Jezus Christus, Wien eer zij en glorie in alle eeuwen der eeuwen".

Na deze heel korte plechtigheid barstte de menigte opnieuw in gejuich los.

Wanneer we aan dit alles denken, verwondert het ons niet, dat de rooms katholiek gelooft in de Moederkerk en dientengevolge aanneemt, dat de protestant op de dwaalweg is geraakt.

Doch *is* de Paus wel de plaatsvervanger van Jezus Christus op aarde? En *heeft* de Rooms Katholieke Kerk wel in haar midden de eenvoud van de verkondiging van het ware Evangelie bewaard? En *staat* Jezus Christus wel werkelijk in het middelpunt van de liturgie en de leer van die kerk?

We menen van *neen!*

Jezus Christus heeft eens tegen Simon Petrus gezegd: „Gij zijt p e t r o s en op deze p e t r a zal Ik Mijn Gemeente bouwen". (Matt. 16 : 18.) Jezus Christus bouwt Zijn Gemeente niet op een persoon, doch op de *belijdenis*, door Simon Petrus uitgesproken. En in deze belijdenis gaat het *wel* om een Persoon, doch om de Persoon van Jezus Christus!!

De leer van Rome is een dwaalleer.

En de Rooms Katholieke Kerk is een vals (verkeerd) gerichte kerk.

d. H.

DE TWEEDE MIJL, of GEEN LIJDELIJK VERZET, maar BEZIGE LIEFDE.

Jezus heeft eens gezegd: „zoo wie u zal dwingen één mijl te gaan, ga met hem twee mijlen".

Ik geloof niet, dat hij hiermede lijdelijk verzet op het oog heeft gehad. Hij zelf liet zich alles lang niet welgevallen en Hij vraagt dat ook niet van een ander.

Jezus wil bezige liefde.

Indien iemand u dwingt een mijl te lopen en gij onderwerpt u aan hem, dan zijt gij niets anders dan zijn knecht. Maar indien gij u in het onvermijdelijke niet alleen schikt, doch groeit en bloeit in welwillendheid jegens den dwinger, zo zelfs, dat gij aan het einde van de eerste mijl hem nog een mijl aanbiedt, dan zijt gij niet zijn knecht, maar . . . . zijn meester!

* * *

Is het niet deze tweede mijl, die ons openbaar maakt als kinderen van God en discipelen van Jezus Christus?

Terugslaan kan iedereen en zegt ons niets. Recht zoeken doet ook Jan en alleman en deelt ons niets bijzonders mede. Zich onttrekken aan de gemeentelijke bijeenkomsten, omdat men zich ergert aan sommigen van het voor- of middengestoelte — iets wat nog al eens gebeurt — spreekt evenmin van het Koninkrijk der hemelen.

Maar als iemand doen kan, wat iedereen doet en dat juist niet doet: als hij een tand kan uitslaan en sterk genoeg blijkt een hand tot genezing te kunnen uitstrekken; als hij met een bitter hart zich kan afscheiden en sterk genoeg blijkt met een blijmoedig en biddend hart te blijven; als hij recht kan verkrijgen door geweld met al zijn smarten en pijnen, en sterk genoeg blijkt met een stil gemoed het onrecht te kunnen dragen.

Dat is de kracht niet van onze geest maar van de Geest van God.

Dat is de vlag aan de stok, omdat de Koning in Zijn paleis resideert.

* * *

Er is heel wat dwang in ons leven, veel meer zelfs dan wij bereid zijn toe te geven.

Wij zijn lang niet zo vrij als wij gaarne willen geloven.

Het lichaam, dat wij het onze noemen — en flink en gezond of misvormd en zwak als het is, hebben wij zelve niet gekozen. Onze talenten zijn niet ons eigendom geworden door persoonlijke verdienste. Onze familie moet maar genoegen met ons nemen en wij wederkerig met haar. Wij hebben noch de eeuw, noch de gemeente bepaald, waarin wij geboren zijn. Zelfs over onze wording en aankomst hier op aarde hebben wij geen enkel woordje mee gesproken en buiten ons om wordt over ons einde beslist.

Het dwangbuis zit ons strakker om de leden dan wij wel willen erkennen.

Wat zullen wij met en onder al deze dwang doen? Aanvaarden omdat het niet anders kan en daarbij morren en zuchten? Dat is de kortste weg, de weg van millioenen, de weg van de eerste mijl.

Er is een betere weg, n.l. die van de tweede mijl.

Zijn wij niet in staat het onze te maken, zoals wij het willen hebben, wij zijn wel bij machte het onze te nemen en daarin te dienen met blijdschap. Wij kunnen de vlag aan de stok laten wapperen ten bewijze, dat de Koning in ons hart verblijf houdt.

* * *

En is het niet de tweede mijl, die wonderen doet?

Zij tovert de eerste mijl om in een verrassend korte afstand.

Geen tweede mijl? Wat ziet alles er grauw en onaantrekkelijk uit! En wat valt de lengte ons tegen! Wij stoten onze voeten tot bloedens toe aan steen en distel en hurken moedeloos neder met geen einde in het zicht.

Maar die tweede mijl! En de entourage van de eerste is ons, hoe somber ook, als bloeiende landouwen, terwijl haar lengte ons is als een gedachte.

Ook tovert die tweede mijl onszelf om.

Geen tweede? Wij zijn verongelijkten, misdeelden, en doen met een opstandig gemoed als gedwongenen ons werk.

Maar, o de ommekeer, die de tweede mijl in ons teweeg brengt! Wij aanvaarden het onvermijdelijke als de heilige wil van God jegens ons en steken de armen uit de mouwen als zonen en dochteren van den Allerhoogste. De vlag is aan de stok. De Koning woont in het paleis van ons leven.

* * *

Als de Koning in ons hart resideert....

Dan wordt onze woestijn een groeiende oase. Dan springen wij met blijdschap op onze voeten om de tweede mijl te gaan. Dan maakt Hij van onze tweede mijl de aureool Zijner heerlijkheid.

En dit is het wonder der wonderen, dat Christus resideren wil zelfs in het armoedigste en ellendigste hart.

Ook in dat van u.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

NOG EEN ENKEL WOORD OVER ZEGENINGEN EN ZORGEN VAN 1938.

Nu wij het Nieuwe Jaar weer zijn begonnen, is het wel goed nog eens even terug te zien. Welke zijn de lessen, die het voorbijgegane jaar ons heeft te leren? Welke zijn de zegeningen geweest?

De statistieken voor 1938 zijn nu gereed. Het aantal leerlingen in de dorpsscholen is met een paar duizend gedaald. Gedeeltelijk is dit te verklaren, doordat een ander Zendingsgenootschap enige dorpen van ons heeft overgenomen, maar ook doordat enkele dorpen nu roomse scholen hebben en ons werk in die dorpen is afgelopen. In andere dorpen zijn een deel van de leerlingen naar de Roomse school gegaan. Misschien zijn er nog andere oorzaken. In elk geval is dit niet iets, dat ons grote zorg geeft.

Verleden jaar werden 1227 personen gedoopt. Dit is een groot getal zult u dadelijk zeggen. Ik ga nog iets verder en ben geneigd te zeggen: een te groot getal. Waarom te groot? vraagt u dan weer. Omdat al deze nieuwe leden verzorging nodig hebben, meer verzorging dan wij hun kunnen geven. Daarom baart dit ons zorg. Eens heb ik thuis horen zeggen, dat in een zekere gemeente heel wat mensen gedoopt werden, maar dat toch bijna allen voor die gemeente verloren gingen, omdat er geen herderlijke zorg was. Hier kunnen wij onze mensen ook niet voldoende verzorgen.

In mijn laatste brief schreef ik over een korte reis, die ik gemaakt heb onder

de Fomas. In die dorpen zijn scholen. De kinderen leren nu lezen, enkelen ook schrijven en een heel klein aantal leert de eerste beginselen van de rekenkunst. Als ze werkelijk kunnen lezen en ze kunnen het ook betalen, dan kopen ze een Nieuw Testament. Op die manier worden ze bekend met de Bijbel. Natuurlijk alleen diegenen, die er werkelijk belang in stellen, kopen een Nieuw Testament en dus is dat reeds een bewijs dat zij zich bekeerd hebben van het oude leven naar het nieuwe.

Maar dat brengt ook zo licht de gedachte met zich mee, dat men nu gedoopt kan worden, want men heeft alles geleerd, wat er te leren is. Wanneer men met iemand spreekt die gedoopt wenst te worden, is het niet altijd gemakkelijk om te weten, of de betreffende werkelijk van harte gelooft of dat het alleen boekenkennis is, wat hij zegt. Vooral als men hen dan weer moet achterlaten, zonder dat iemand hen veel meer kan onderwijzen, dan is het soms heel moeilijk om een beslissing te nemen. Natuurlijk verblijdt het ons zeer, dat zovelen gedoopt werden, maar we zien zo heel veel gevaren voor de vele jeugdigen in onze gemeenten. Het is dan ook niet, dat we in de eerste plaats moeten bidden om uitbreiding van de gemeente, maar nog veel meer, dat degenen, die bekeerd zijn, met een voornemen des harten bij den Heer zullen blijven.

In één jaar meer dan duizend gedoopt; „wat een uitbreiding" zult u wel zeggen. Dat is ook waar, maar toch weer niet zo'n verbazend grote uitbreiding als het wel lijkt. Onze gemeenten zijn verspreid over een oppervlakte ongeveer even groot als Nederland. Als er nu ruim 500 dorpen zijn, waar meer of minder geregeld school gehouden wordt en ook andere samenkomsten plaatsvinden, dan betekent het toch nog maar, dat er gemiddeld ruim 2 personen op iedere plaats gedoopt werden. Die dorpen zijn weer in 40 tot 50 Tukela's verdeeld. (Ik kan daar geen goed Nederlands woord voor vinden.) Dus iedere Tukela omstreeks 10 dorpen. Nu is er een Tukela, waar verleden jaar het aantal gemeenteleden bijna verdubbeld is. Er zijn er echter ook, waar het aantal verminderd is. Natuurlijk verliezen we ook ieder jaar gemeenteleden door de dood. Maar nog meerderen, helaas, omdat ze verleid worden. Sommigen, ja velen, doordat ze niet meer meeleven. Ze betalen hun maandelijkse bijdragen niet meer. Het een of ander valt voor in hun leven en zo zakken ze af.

In het begin of midden verleden jaar stierf heel onverwacht een lid der gemeente. Zijn vrouw, ook lid der gemeente, was daarom toch nog wel het eigendom van de familie van haar overleden man. Nu wil men haar uithuwelijken aan iemand in de familie. Maar allen zijn getrouwd. Dan moet zij maar de tweede vrouw van een hunner worden. Voor ze recht tijd heeft om te bezinnen, stemt ze daarin toe, maar weigert spoedig daarna.

Dan gaat ze naar haar vader, die haar echter geen hulp biedt. Wat moet ze nu? Ze is nog betrekkelijk jong en niemand in haar familie wil zoveel van de bruidschat terug betalen, dat zij weer het eigendom van haar familie wordt. Ze woont nu in het huis van een bejaarde weduwnaar, die zegt, dat zij als een dochter voor hem is. We willen voorlopig maar hopen, dat alles goed zal gaan met haar. Dit is maar één geval, maar misschien kunt u hieruit zien, dat, hoewel het iemand niet vaak door de familie moeilijk gemaakt wordt om zich te laten dopen, de familie er wel eens de oorzaak van is, dat men niet op het rechte pad blijft.

Maar, zegt u, we hadden zoiets als een jaarverslag verwacht. Enkele getallen heb ik u ook gegeven, maar wat zeggen getallen weinig. Het licht breekt door, dat is de boodschap van verleden jaar. Er is een vraag naar kennis. Maar heel vaak met het doel om een goede plaats in de maatschappij te kunnen veroveren. Ondertussen blijft dat onze gelegenheid om hen hier te onderwijzen. Maar bij dat onderwijs geven is vooral zoveel leiding nodig. Bidt voor ons, opdat we steeds het rechte woord mogen zeggen. Dat we steeds de rechte plannen mogen maken. Bidt voor ons, dat er in onze samenwerking geen verhindering mag komen. Bidt dat het woord des Heeren zijn loop hebbe en niet verhinderd worde. De velden zijn wit om te oogsten. Als Jezus nu hier was, zou Hij zeker opnieuw zeggen: „Bidt om arbeiders, opdat de oogst niet verloren ga". Een rijp korenveld en geen arbeiders, straks komen de wind en de regen en dan gaat alles, dat zo mooi leek, verloren. Misschien wel, terwijl sommigen er over zitten te denken, of ze ook zullen helpen. Misschien wel terwijl sommigen er over twisten, wie toch wel de meeste is, of er over zitten rekenen, of het werk ook voordelen oplevert. De oogst gaat bederven, omdat men niet zich zelf wil verloochenen. Wij hadden daarvoor van morgen weer een heel duidelijk voorbeeld. We hadden iets om aan onze oudste meisjes te geven. Het was niet alles precies gelijk en nu ontstond er bijna ruzie over of tenminste de vreugde was bedorven en ik bergde weer op, wat gegeven was. Toen kwam een van de meisjes vragen, of ik het toch nog wilde geven. Een hunner gaf toe om iets, dat niet helemaal naar haar zin was, toch maar te nemen. Een kleine zaak, die toch de oogst kon bederven.

Maar ik moet eindigen. Dankt met ons voor de zegen. Bidt voor ons, opdas het ook hier licht mag worden en steedt lichter. Dat de oogst van dit jaar groot mag zijn.

G. REILING.

Op de juiste wijze geven leert men alleen door langdurige oefening. Kent men eindelijk het geheim, dan wordt het geven ons tot de grootste levensvreugd.

KRABBEL.

Is het romantiek?

Kent gij dat mooie verhaal van de vrienden van Jezus, die in het donker tegen de wind oproeiden en niet vooruit kwamen? Daarin wordt ons gezegd, dat Jezus tot hen kwam en dat zij bang werden en schreeuwden van angst, menende dat het een spooksel was. Jezus echter stelde hun gerust en zij namen Hem in hun boot op en . . . . toen duurde het maar een korte wijle of zij waren bij de plaats waarheen zij gepoogd hadden te varen. In de storm konden zij niets bereiken; alles liep uit op vergeefse moeite, totdat Jezus zich bij hen voegde en toen . . . . toen waren ze meteen waar zij wezen wilden.

Zo gaat het nu ook: wij zwoegen zonder iets te bereiken en als wij Jezus zien, worden wij bang menende, dat Hij iets onnatuurlijks is, iets onmogelijks van ons wil. Maar dan laten wij Hem binnen, aanvankelijk half wederstrevend en ziet, dan zijn wij reeds in het land, waar wij poogden te komen en dat wij niet konden bereiken. Wij zijn er en het was alles zo eenvoudig, toen wij ons maar eenmaal toevertrouwd hadden aan Zijn Geest.

Er zullen zeker lezers zijn, die dit in de oren klinkt als romantiek.

Maar is het dat? Dr. Jones was eens op een schip, dat naar Zuid-Amerika voer en had daar een gesprek met een student, een twijfelaar in hart en nieren. Hij lachte om zijn Godsvoorstellingen, haalde over moraal de schouders op en zei, dat schoonheid het enige is, dat de moeite waard was om voor te leven. „Onder het spreken" — aldus Jones — „keek ik op naar de hemel en zei tot hem: „Ziet gij die hemel boven ons hoofd? Hij is vol muziek en ideën en gedachten en poëzie en feiten".

De student lachte en merkte op: „Nu wordt u romantisch en poëtisch",

„Neen", antwoordde ik, „dat word ik niet. Denkt u eens aan dien man in het radio-ontvangstation; hij vangt op, wat u niet hoort, en morgenochtend zal alles wat hij gedurende de nacht vernomen heeft geschreven worden op het zwarte bord voor de officiële mededelingen. Hij hoort dat alles, omdat hij er op is afgestemd. U bent alleen afgestemd op de materiële wereld en ontkent het bestaan van een andere wereld, maar er zijn er onder ons, die door berouw en zelfovergave afgestemd zijn op de geestelijke wereld. Zij zijn ingeschakeld op een nieuw heelal".

Romantiek? Neen het zich toevertrouwen aan den Heiligen Geest van Christus, het beleven van de dingen Gods, is geen romantiek.

Die Christus in zijn hart heeft toegelaten is opnieuw geboren en bedenkt de dingen, die Godes zijn.

Romantisch en poëtisch?

Kan de ongeborene twisten met de geborene?

De geborenen weten, dat zij leven, zich bewegen, dat zij bestaan in een volkomen nieuwe wereld.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

EINDHOVEN. Geliefde brs. en zrs. in den Heer. Laat me u nog het een en ander mogen mededelen uit de Gemeente.

De 15e Jan. vierde de Gemeente haar jaarvergadering onder leiding van onzen consulent Ds. de Haan. De vergadering was zeer goed bezocht en er heerste een goede geest, wat ook bleek uit de verdere gang van zaken. Er moesten een tweetal bestuursleden aftreden, zij werden direct weer met algemene stemmen herkozen. Ook werd br. Looy, welke dit winterhalfjaar de Gemeente met het Woord heeft gediend met *grote* meerderheid van stemmen tot lerend ouderling verkozen.

De 1ste Maart was weer een feestdag voor de Gemeente. Want br. Looy werd in 't midden der Gemeente door Ds. de Haan tot lerend ouderling bevestigd en tevens hadden een 7-tal zusters en broeders de wens te kennen gegeven door de doop voor God en mensen te willen belijden, dat ze niet zich zelven, maar Hem, Die hen kocht met Zijn bloed, wilden leven.

Ds. de Haan bepaalde de Gemeente bij 1 Thess. 5 : 24. Het was een goede avond, we mochten de werking des Heiligen Geestes ervaren. Na de dienst schaarde de Gemeente zich om de dis des Heeren en werden de nieuwe leden door br. Looy welkom geheten.

Brs. en zrs., weest blijde met ons dat zondaars worden behouden.

Ook bij deze laatste doopcandidaten waren weer een viertal zusters en broeder uit de R. K. Kerk. Het is beschamend voor ons, wanneer men ziet hoe begerig deze mensen zijn het Woord van God te onderzoeken en met hoeveel ijver zij er van getuigen tegenover de wereld. Mochten we het allen maar meer in de praktijk brengen, zoals de dichter het in zijn lied zegt:

In de straten, langs de heggen,
Overal wil ik het zeggen,
Welk een Heiland Jezus is.

Laat ons werken zolang het dag is, want de nacht komt dat niemand werken kan.

De corr. W. W.

SNEEK. Hoewel de Gemeente thans zonder voorganger is, mogen we toch ondervinden, dat de Heer ons zegent

Zo nu en dan dient onze oud-voorganger ons nog met de prediking, terwijl vele broeders predikanten tot ons overkwamen om des Zondags het Woord te verkondigen.

De Heer verblijdde ons bovendien, doordat een zuster, die kort geleden tot volle overgave was gekomen, de begeerte te kennen gaf, in de Gemeente opgenomen te worden.

Op de eerste Zondag van deze maand werd de doop aan haar bediend door onzen vroegeren voorganger.

Velen waren toeschouwer, naar we hopen tot zegen voor hen zelf.

Het avondmaal, volgend op de doopdienst, stond in het teken van grote blijdschap.

De laatste Zondag dezer maand hield onze jeugd een propaganda-avond onder leiding van Ds. T. Jansma, die die dag in ons midden was.

Onze kerk was flink bezet, en wij hadden een gezellige en gezegende avond.

A. WIELINGA, Secr.

TREEBEEK. Gel. brs. en zrs. in Chr. De Heere is met ons. In de afgelopen week mochten we een 3-daagse Maranatha-conferentie houden met medewerking van br. Ds. Monsma van Rotterdam. Het waren goede, gezegende dagen; de opkomst was goed. Een en andermaal werden we bepaald bij „de Voetstappen des Konings".

In de slotsamenkomst, na de inleiding van onzen voorganger sprak br. Monsma over het onderwerp: „Ziet, Ik maak alle dingen nieuw". Na deze dienst gaven een jongeman en vrouw zich aan Jezus. Dat Gods Geest maar mag doorwerken en velen de toevlucht tot Hem mogen nemen.

S. E., Secr.

's-GRAVENHAGE. De 26e Maart 1939 zal in de geschiedenis onzer Gemeente een bijzondere plaats blijven innemen. Op die dag toch is een lang gekoesterde wens in vervulling gegaan. Ruim twee jaar was de Gemeente herderloos en hoewel zij door eigen ouderlingen en hulp van Unie-predikanten niet één week zonder prediking van het Woord is geweest, de behoefte aan een herder werd terdege gevoeld. Daarom was het tekstgedeelte dat onze consulent Ds. Planting ter bevestiging van onzen broeder voorganger Ds. Jac. de Jong had gekozen, zo op zijn plaats. In Handelingen 28 : 28 gewaagt Paulus van opzieners (onderherders) en de kudde. De taak van den voorganger is tweeledig: 1e acht geven op zichzelven, 2e acht geven op de kudde. Met eenvoudige beelden bracht de bevestiger de verhouding van den leider tot de Gemeente en omgekeerd duidelijk naar voren. Na de inzegening door handoplegging kreeg allereerst de oudste ouderling gelegenheid Ds. de Jong en zijn echtgenote te begroeten en 's Heeren zegen toe te wensen. Daarna gaf br. A. H. Zerbst als vertegenw. van de Uniecom. in gevoelvolle woorden weer wat nodig is tot het bewaren van de goede verhouding tussen Gemeente en voorganger, nl. het voortdurend gebed. „Dat 's Heeren zegen op hen daal", staande gezongen, was een waardig slot op een gezegende morgen.

De tekst voor de prediking waarmede onze nieuwe leraar zijn ambt aanvaardde was genomen uit Openbaring 5 : 6: „. . . . en ik zag, en ziet, in het midden van den troon een Lam, staande als geslacht". Op bezielende wijze betoogde onze leraar, dat de aanwezigheid van het Lam, d.i. Jezus als Middelaar, ons de verzoening met den heiligen God waarborgt, dat het tevens de zekerheid is van de eindoverwinning van Christus en ten slotte ons de volle vrede kan schenken in alle omstandigheden, door het geloof.

Op de begroetingssamenkomst die nu volgde kwamen vele tongen los. Afgevaardigden van de Gemeenten 's-Gravenhage—Oost, Amsterdam, Haarlem, Utrecht, Rotterdam—Centrum en Rotterdam—Zuid, gaven hun blijdschap te kennen en spraken woorden van bemoediging en hoop tot den jongen voorganger. De afgev. van de Vrij Evang. Gem. had bericht van verhindering gezonden. De vertegenwoordiger van het Gewest Holland van de N. B. J. B. ontbrak echter niet. In scherts en ernst sprak hij zijn goede wensen uit. Er was, behalve van enkele zieke en buiten de stad vertoevende leden der Gem., ook een felicitatiebrief ingekomen van Ds. H. Visser van Sneek. De verschillende verenigingen bleven niet achter met bloemen, toespraken en liederen luister bij te zetten. Ook liet het Gem. zangkoor zich meermalen horen. Ondertussen was menig lied door allen gezongen als vertolking van wat er in de harten omging en tot eer van Hem van Wien alle goede gaven afdalen. Het geheel stond onder de eminente leiding van Ds. Planting.

Uit het slotwoord dat Ds. de Jong sprak, bleek dat deze zowel als zijn echtgenote, hoewel zich nog niet geheel los wetend van de Gem., die zij zo pas verlaten hadden, toch door de liefde en hartelijkheid van de ontvangst hier, overtuigd waren, dat de Heere alle dingen wel zal maken. De arbeid zal, tot verheerlijking van 's Heeren Naam, wel gelukken.

Gezegend en voldaan gingen wij naar onze woningen. Brs. en zrs., vol moed en vertrouwen gaan wij voorwaarts, wetend in de weg te zijn, die de Heere ons heeft gebaand.

SOLI DEO GLORIA.

De Secretaris,
F. H. DE RUIJTER.

Het Evangelie verdedigen ?

Moeten wij het Evangelie verdedigen ? Kunnen wij dat? Woorden als „Anti-God-campagne" en „Voor-God-Actie" doen altijd wat vreemd aan. In beide gevallen ligt er haast iets oneerbiedigs in. Psalm 2 verhaalt van zulk een „Anti-God-campagne", maar ze gaf den dichter van dien psalm geen aanleiding een „Voor-God-Actie" op touw te gaan zetten. Heel wat anders:

„Die in den hemel woont zal lachen; de Heere zal hen bespotten".

Gemeten aan de majesteit des Heeren werken de grote woorden Zijner vijanden lachwekkend. Men onderneme het niet zich als beschermend voor den Eeuwige te plaatsen. De beste verdediging van het Evangelie is de eenvoudige prediking van het Evangelie.

Het verdedigt zichzelf beter dan wij het zouden kunnen. Luther zegt ergens:

> „Wij moeten derhalve goed begrijpen dat, als wij het Evangelie niet met zijn eigen kracht, maar met onze krachten willen in stand houden, dat het dan verloren is. Daarom als men het zo goed mogelijk wil verdedigen, valt het in elkaar."

HET VRIJE WOORD.

Den WelEerw. Heer Ds. F. E. Huizinga, Eind-Redacteur van „De Christen".

Zeer geachte br.!

In ons j.l. verschenen no. van „De Christen" komt een artikeltje voor onder het hoofd: Waar is God? Hierin is o.a. geciteerd op welk een wijze de Tsjechische minister-president en zijn collega door de Duitsers gedwongen werden tot het tekenen van een document en hoe dat Hacha telkens moest worden bijgebracht door dokters. Is dit verhaal eigenlijk wel volkomen waar? Ik weet wel dat de beschrijving van dit drama (?) in verschillende bladen voorkomt. Zou er echter wel iemand bij geweest zijn, toen deze transactie in Berlijn werd gesloten. Gewone bladen, op sensatie belust, hebben natuurlijk graag zulk nieuws, doch of ons blad „De Christen" nu eigenlijk wel het blad is, om zulk een handeling geloof te doen vinden, betwijfel ik. Persoonlijk kan ik mij er tenminste niet best mee verenigen. Zou het niet beter zijn om alles wat naar politiek ruikt uit ons blad te weren?

Is het waarheid zoals de transactie plaats heeft gevonden, dan hoeven wij toch niet de verantwoording van de Duitse staatshoofden te dragen? En is het waarheid, werd het dan ook geen tijd, dat een land als Tsjechië verlost werd van een staatshoofd als Hacha, die in critieke ogenblikken bijgebracht moet worden door dokters. Zo iemand draagt m. i. ook niet meer de geschiktheid in zich een land te regeren van plm. 7 à 8 millioen inwoners.

Maar genoeg.

Mijn bedoeling is alleen deze: Zou het niet goed zijn, dat de redacteuren samen eens besloten, al dat politiek gedoe van het heden maar stilletjes aan de dagbladen over te laten? Wij werden er reeds onder begraven. Laat ons blad „De Christen" maar de Christen blijven, al is het ook in papier.

't Is voor het eerst, dat ik in dezen mijn mening neerschrijf mijn br.! en dit schrijven is ook geenszins bedoeld als afbrekend, maar toch geloof ik, dat hoe meer we ons gaan bemoeien met de politieke heksenketel van het heden, hoe meer we worden gescheiden van de liefde Gods.

Met br.gr. en heilbede,

uw br. P. SMIT.

M.kanaal, 27—3—'39.

Onderschrift.

Geachte br. Smit. Bij wijze van uitzondering zal ik uw schrijven afdrukken. Alle verdere opmerkingen betreffende bedoelde mededeling gaan rechtstreeks ten verderve. Dit om te komen tot wat u zelf bedoelt: geen politiek in ons blad.

De geloofwaardigheid van het bericht in het midden latende (de redacteuren zijn zelf verantwoordelijk voor hun artikelen, niet de eind-redacteur), zult u het toch met mij eens zijn, dat er ook gebeurtenissen in het politieke leven kunnen plaatsgrijpen, die ons als Christen niet onberoerd laten, maar ons dwingen positie te kiezen. Wie zal dan zeggen waar het getuigen ophoudt en de politiek begint? Ons getuigenis zal *nimmer mogen verstommen, ook* al wordt het door getroffenen als politiek gebrandmerkt. Uw

E.R.

MEDEDELINGEN

Agenda
voor de Bondsdag van de Noordel. Bond van Bapt. Gem.

te houden 2de Paasdag
in de kerk te Groningen.

9.30—10.— Bidstond, leider br. J. Siekman.
10.—10.15 Opening door den voorz.
10.15—10.30 Zang Siddeburen.
10.30—11.— Inleiding Ds. Brandt: „Geestelijke Herbewapening."
11.—11.30 Bespreking.
11.30—11.45 Zang Haulerwijk
11.45—12.— Toespraak br. Slort.
12.— 1.30 Pauze.
1.30— 1.45 Muziek Foxhol.
1.45— 2.15 Bijbelbespreking, inleider Ds. Louw.
2.15— 2.30 Muziek.
2.30— 3.45 Liefdemaal.

Voor koffie etc. wordt gezorgd, boterham moet worden meegenomen.

Veenk. Bond van Bapt. Gem.

De Veenk. Paasbondsdag wordt evenals voorgaande jaren gehouden te Stadskanaal. De agenda ziet er als volgt uit:

10.—10.30 Bidstond, leider br. Kok van Muntendam.
10.30—12.— Opening door den voorz. Ds. H. Doornkamp.
Zangkoor 2e Exloërmond.
Referaat br.? van 2e Exloërmond. Onderwerp?, met bespreking.
12.—1.30 Pauze.
1.30—4.— Zangkoor.
Causerie br. Scholte: „Ervaringen uit de arbeid".
Referaat Ds. H. Hornstra van Vriescheloo. Onderwerp: „Trouwen, wanneer, met wie en hoe?"
Bespreking.
Liefdemaal.

Kom in grote getale deze bondsdag bezoeken. Ook de jeugd wordt speciaal uitgenodigd. Het jeugdonderwerp is actueel. Hebt ge vragen, kom er mee voor de dag. We willen elkaar helpen en voorlichten. Bereidt deze dag biddende voor. Bidt om een Paaszegen, opdat de kracht Zijner Opstanding in ons aller leven ervaren en gezien mag worden, anderen ten zegen.

Namens 't Comité,
D. OLIJSLAGER, Secr.

Programma
voor de Paassamenkomst

te houden op Maandag
10 April 1939
in de zaal van hotel AURORA
a.d. Assendelftstraat 20
te DEN HAAG.

10.—10.30 Bidstond.
10.30—12.30 Morgenvergadering, leider Ds. J. B. de Neef.
a. Begroeting door den leider.
b. Referaat: „Het geestesleven bij enige natuurvolken" door Ds. J. A. Monsma.
c. Declamatie.
d. Toespraak Ds. J. de Jong.
e. Zang en Muziek.
12.30—2.— Pauze. In het lokaal der ontvangende gemeente aan de van Dijkstraat 149 wordt koffie geschonken en kan de medegenomen proviand worden genuttigd.
2.—4.— Middagvergadering, leider Ds. J. de Jong.
a. Referaat „Opvoeding" door Ds. J. B. de Neef.
b. Declamatie.
c. Toespraak br. W. Ritmeester.
d. Zang van het zangkoor „Gode zij ons Lied" te 's-Gravenhage.
4.—5.— Liefdemaal, leider Ds. J. B. de Neef.

N.B. In de morgen- en middagsamenkomst wordt resp. koffie en thee geserveerd.

Verzocht wordt zangbundels Joh. de Heer mede te nemen.

De Secretaris,
C. MEIJNER.

's-Gravenhage-Oost, April '39.

Adreswijziging.
Hoogezand.

Het adres van den nieuwen penningmeester *br. W. H. Snijders* is:

Kalkwijk Oost, Hoogezand.

P. v. d. VEEN, Secr.

In dank ontvangen voor de Zending van

N. N. te N. bestemd voor de Congo Zending een bedrag van f 10.—.

Postrekening no. 275770.
H. KONING,
Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

U GOOIT MIJ
TOCH NIET WEG

LEESTAFEL.

De Man van Smarten.

Zo luidt de titel van een pas verschenen boek bij den bekenden uitgever J. N. Voorhoeve te Den Haag. De uitgever zelf, die ook als schrijver een goede naam heeft in de gelovig-christelijke lezerskring van ons land, schrijft in een woord vooraf, dat het hem een voorrecht is, deze vertaling van „Aantekeningen van het Evangelie naar Lukas" persklaar te hebben mogen maken in het Nederlands en ze thans in boekvorm uit te geven.

De schrijver van dit keurig en stevig gebonden boek van 230 bladzijden, J. Nelson Darby, gaat niet in op de diepere vraagstukken, welke aan het Evangelie naar de beschrijving van Lukas ten grondslag liggen, hetgeen trouwens ook in geen geval zijn bedoeling is, doch geeft zijn beschouwing of liever gezegd maakt zijn aantekeningen bij een rustige gang door het hele Lucas-Evangelie. Dus geen exegese in de eigenlijke zin van het woord. Geen behandeling van vers voor vers, doch wel van gedeelte voor gedeelte, waarover dan telkens enkele soms zeer waardevolle gedachten worden gegeven. Ik wijs hier b.v. op het hoofdstuk: Het vraagstuk van de sabbat. In dit hoofdstuk, alsmede ook in andere hoofdstukken, wordt bijzonder duidelijk heengewezen op het evangelisch karakter van Jezus' roeping; Jezus, de Gezondene des Vaders. En dat in tegenstelling met de in Jezus' dagen gangbare opvatting van de wet. Het heeft mij bijzonder verblijd, dat in dit boek zo krachtig en overtuigend wordt gewezen op het *nieuwe*, dat door Jezus, Die als Zoon des Mensen ook een Heer is van de sabbat, werd gebracht. Spreekt de Heiland niet van een *nieuw* Verbond in Zijn bloed?

Het boek is in duidelijke lettertype gedrukt en het leest prettig, ook al omdat de 24 hoofdstukken door passende opschriften zijn onderverdeeld.

De prijs is bepaald op f 3.25. Voor leden van de Bijbelstudie bibliotheek f 2.50.

d. H.

Stil zijn voor God.

Bij denzelfden uitgever verscheen een serie meditaties van Ds. N. Buffinga onder bovenstaande titel. Een boek van 175 bladzijden met duidelijke en vrij grote lettervorm. Wanneer ge aandachtig leest en het gelezene ook gaat overdenken, kan dit boek U een avond van zelfinkeer en goede, degelijke stichting bezorgen. Het is inderdaad waar, dat de schrijver de gave heeft om de dingen zo voor ons te laten leven, dat ze hart en geweten treffen, ons niet meer loslaten; dat we er door omhoog worden gevoerd. Hier hebt U stichtingslectuur van superieure kwaliteit.

De inhoudsopgave ziet er alsvolgt uit:

Stil zijn voor God.
Die wint, verliest; die verliest, wint.
Zaad, zaailand en oogst.
Waarom, waartoe?
Uitweg.
Vingers van eens menschen hand.
Arbeid en loon.
God weet het.
De mensch onder Goddelijk toezicht.
Het uitstel des Heeren.
Mij dorst!
De hysopstengel.
Jezus leeft!
Opstanding en leven.
De kracht der liefde.
Het grootste.
Tegen U, U alleen!
Ken uzelf.
Erfzonde.
Waar God lust in heeft!
Camera obscura.
Vader, vergeef!
Meer dan Elia.
Wat hebt gij gedaan?
Alle dingen ten goede.
Dagen tellen.
Zondevlucht.

En als proeve een gedeelte uit de meditatie over: Vader, vergeef! Als tekst staat afgedrukt de woorden uit Luk. 23: 34, het eerste gedeelte: „Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat ze doen".

„Jezus aan het dorre hout!

Verbannen van de aarde, versmaad van den hemel.

De aarde werpt Hem uit, want Hij is een zondelooze.

De hemel wil Hem niet ontvangen, want Hij draagt den vloek der aarde.

Toch is Hij Koning, Zijn vorstelijk kleed verraadt het: Hij is bedekt met koninklijk purper, het purper van Zijn bloed.

Toch is Hij Koning, Zijn koninklijk woord vertolkt het: Hij spreekt het majesteits-woord: „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet, wat zij doen".

* * *

„V a d e r!"
't Is hier n i e t:

Vader onder al M ij n nooden,
Vader onder leed en straf,
Vader ook in 't rijk der dooden,
Vader zelfs in 't zwijgend graf.

Als Hij klaagt over e i g e n peillooze smart, dan komt de Vadernaam Hem niet over de lippen, dan klinkt over den schedelheuvel, gehuld in 't rouwgewaad van den nacht ter wille van Jezus' sterven, de nimmermeer-gehoorde zielskreet: „Mijn G o d, Mijn G o d, waarom hebt Gij Mij verlaten?"

Dat is de klage van den Zoon des Vaders voor Z i c h z e l f, omdat Hij de plaats van den zondaar innam en Gods toorn droeg.

Dat is de ure der duisternis voor Hem.

Dat is de g r o o t e ure.

Dat is de crisis, van het Paradijs aan verbeid.

Dat is Immanuëls nacht.

„Ja, G o d heeft hem verlaten, jaagt Hem na en grijpt Hem, want er is geen Verlosser".

Als Jezus in Zijn kruissmart pleit voor a n d e r e n, dan geeft Hij Zijn betrekking op het Vaderhart niet prijs, dan pleit Hij op Zijn kinderrecht en spreekt Hij het roerende: „V a d e r".

* * *

„Vader, v e r g e e f!"

Dat verraadt het G o d d e l ij k e hart.

De kruiseling, radeloos van onduldbare pijn, stootte gemeenlijk de gruwelijkste verwenschingen uit. De verwrongen lippen openden zich telkens voor vloek op vloek. Die gefolterden, ze verwenschten den hemel en de aarde, ze vervloekten zichzelf of het uur hunner geboorte, ze scholden hun rechters en beulen, ze spuwden in razernij op de toeschouwers, ze onthulden de schanddaden hunner vijanden en vrienden.

Jezus echter b i d t: „Vader, v e r g e e f!"

Deed het niet een heiden uitroepen: „Het sterven van Jezus is het sterven van een God!"?

* * *

„Vader, vergeef h e t!"

Voor de Golgotha-zonde, het kruisigen van Gods Zoon, is geen naam te vinden. Hier geschiedt niet e e n zonde. Het is d e zonde. Het is de zonde in een brandpunt saamgetrokken. Hooger kan de zondezee haar golven niet opstuwen dan ze op Kalvarië deed. 't Is de zonde der hel naar de aarde verplaatst. Het maaksel hecht den Maker aan het hout des vloeks. De Heere der heerlijkheid wordt gekruisigd door een ontadeld stofbewoner. Hier schieten alle woorden tekort. Hier vindt zelfs Jezus alleen het woordje h e t.

In roerlooze stilte schouwt de hemel deze hellezonde aan en de vlammende wraakengel, hij wordt alleen van het verderven der aarde, die het kruis haars Heeren dragen wil, teruggehouden door het woord van Jezus: „Vader, vergeef het!"

We hopen, dat dit boek niet tevergeefs is uitgegeven, doch een wijde lezerskring zal vinden.

De prijs is f 1.50; geb. f 2.25.

d. H.

AVONDLIEDJE.

Als de woelige dag is gezonken
in d' armen van den nacht,
buigen de stille bloemen
onder de sterrewacht . . . .

Dan zwijgen de ruwe monden —
de menschen gaan van ons heen . . . .
en achter de deur van ons harte

zijn we met God alleen! —

BERENDIEN MEIJER—Schuiling.

WEEKKALENDER

De stille week.

Konden we dat eens samen hebben. Zelfs de Goede Vrijdag is nog een werkdag. En toch moesten wij op deze grote werkdag van Christus allen het werk verlaten en de kruisheuvel bestijgen om Hem te aanschouwen, Die daar arbeidt tot de nacht komt. Steeds steiler wordt de tocht, steeds nader komt Hij de afgrond, straks zal Hij de stap in grondeloze diepte moeten doen; dan zal Hij van de tinnen des tempels moeten springen en geen engel zal Zijn voet bewaren. Welk een oordeel wacht de van God vervloekte. In welk een jammerstaat valt de zondaar. Wilt gij de hel zien? Zie en luister naar den Man aan het middenste kruis. Wat heeft Hij dan kwaads gedaan? Men heeft voor het kerkelijk en wereldlijk gerecht Zijn onschuld betuigd, opdat zou blijken dat aan dit Lam niets mankeert. En toen Hij feilloos verklaard was, toen ging Hij naar het kruis. Niet eerder, niet later. Meer dan Izak is hier. Meer dan Abraham is hier. Wij gaan de stille week in. Vindt tijd om onder 't kruis te knielen, opdat de Paasmorgen over uw ziel aanbreke en gij de glorie van het nieuwe leven ervaart.

Zondag 2 April Rom. 8 : 28—39.
Gods eeuwige kennis wijst Hem de weg in Zijn besluiten over volkeren en het leven van een enkeling. God denkt aan ons en verheft ons zelfs tot Hemzelf. God is niet tegen ons gekant. God is voor ons. En dat wil wat zeggen. Zoveel, dat Hij Zijn eigen Zoon niet spaarde, en Zijn Zoon niets spaarde, om Zijn liefde te doen triumferen over het oordeel. Geen wonder dat Paulus dan gaat zingen van de onlosmakelijke verbinding. Wanneer God er zoveel voor over had, zal Hij niet licht laten varen de werken Zijner handen, Paulus niet en u niet.

Maandag 3 April 1 Cor. 1 : 18—31.
Indien wij de wereld hadden moeten redden, zouden we dat met de macht der engelen gedaan hebben. We zouden het woord van onze almacht over de golvende mensheid hebben uitgesproken. God is wel een wondere weg gegaan om Zich een volk te verwerven. Het is geen wonder dat velen het kruis niet achten. Totdat het licht doorbreekt, Gods Geest het kruis, den Man daaraan, verheerlijkt. Dan verstuift onze waanwijsheid en buigen wij ons vol diep ontzag aan de voeten van Jezus. Predikt het kruis, predikt den Gekruisigde.

Dinsdag 4 April 2 Cor. 5 : 10—21.
Er is een klank der vreugde in onze stem, wanneer we dit gedeelte lezen. Maar vergeten we niet, dat Christus om onzentwil tot zonde is gemaakt. Al de baren van de toorn Gods over de ongerechtigheid zijn over Zijn hoofd gegaan. Het is een heilige taak deze boodschap te verkondigen. Het heeft heel wat gekost eer het zover was, dat wij de mensheid een God mogen verkondigen, Die niet meer bliksemt met Zijn toorn, maar naar huis wil lichten met Zijn liefde.

Woensdag 5 April Ef. 2 : 11—22.
Een grote scheiding ging er door de mensheid. Daar was een volk onder de leiding van God gesteld — Israel; daar waren de volkeren dolend zonder God in de wereld. Maar beide groepen zondig voor God. Onderling en beide van God gescheiden. Onvrede. God heeft de muren van scheiding doorbroken. Hij is Heer van allen en rijk over allen, die Hem aanroepen. De grote verzoendag was de dag van Jezus' sterven als het Lam, dat de zonde der wereld wegneemt.

Donderdag 6 April Ex. 12 : 21—32.
De verlossing van den mens was Gods eeuwig plan. En naar 't gemaakt bestek zou 't al verrijzen. Gelijk de bouwer voor een groot object eerst een gipsmodel vervaardigt, zo geeft God in de verlossing van Israel een voorbeeld van het grote werk, dat eens zal worden uitgevoerd in de volheid der tijden. De melodie der verlossing wordt steeds machtiger en de muziek der liefde en wijsheid Gods drijft nu op de golven van den Geest rondom de aarde.

Vrijdag 7 April. Joh. 19 : 25—37.
Johannes is stil en ontzet den Heiland gevolgd tot onder het kruis. Hij, de ziener van het nieuwe testament, begon te begrijpen, dat hier iets gebeurt, dat hij niet missen mag. Wenden we nu onze aandacht tot Hem, Die daar verhoogd is en midden op de dag van God arbeidt. Want dit is de dag des Heeren. Nu wordt de grote strijd gestreden tussen vrouwenzaad en slangenbroed, tussen het Licht der wereld en den vorst der duisternis. Totdat Hij kan zeggen: „Het is volbracht". Een woord, zwaar van inhoud, duidend op veel leed, niet te peilen door ons, tekenend de diepe rust, die Zijn ziel binnenstroomt na de arbeid, wijzend op de overwinning die behaald is. Uw God is Koning.

Zaterdag 8 April Matth. 27 : 54—61.
Niet zodra is de taak volbracht of de verhoging van Christus begint. Romein en Jood zien Hem plotseling in ander licht. Hij krijgt een kostelijke begrafenis. Geen been mocht meer verbroken worden. Vrouwen zitten neer bij Zijn graf. Niet lang meer zal het duren en de Zon zal hun opgaan. Wie is Jezus voor U? Is Hij Uw Middelaar? Uw Borg? Uw leven? Ga gij in stilheid tot Jezus en zeg Hem: Heer, het was mijn schuld — Uw dood. Heer, het is mijn leven — Uw leven. Gezegende Paasdagen gewenst.

HUIZINGA.

EEN VERZOEK!

Willen alle lezers(essen), die op hun wandeling door kranten of periodieken, iets tegenkomen dat samenhangt met de uitspraken van Prof. Dr. Karl Barth, te Utrecht **gedaan**, mij de vriendelijkheid bewijzen, die zo mogelijk uit te knippen of anders deze over te schrijven, en ze mij zenden?

Dus alle beschouwingen over, aanvallen op of verdedigingen van bedoelde uitingen zijn mij zeer welkom.

Ik wens U goede speurzin.

E.-R.

CORRESPONDENTIE

Br. Spaargaren, A'dam. In De Christen van 17 Maart gaf ik juist de reden van het uitblijven aan.

E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 7 April 1939 No. 2569 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

Een Goede Vrijdag-overdenking.

ROEMEN IN HET KRUIS VAN CHRISTUS.

„Maar het zij verre van mij, dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus."

Gal. 6 : 14.

In één onzer christelijke dagbladen las ik eens de volgende kernachtige uitspraak, waarin een wereld van gedachten ligt opgesloten: het wonder van Golgotha wederspreekt op felle wijze de geest van onze tijd.

Wat Golgotha ons predikt, druist lijnrecht in tegen alles, wat onze tijd, elke tijd, ons te aanschouwen geeft. Angstwekkende gebeurtenissen zien we in onze dagen zich voltrekken. Met zorgvolle harten denken velen aan de toekomst. De volkerenhemel is zwaar en dreigend bewolkt. 's Levens last valt zwaar te dragen. En nu is dit zo merkwaardig, en dat typeert juist onze tijd niet weinig, dat wij eensdeels in valse gerustheid voortleven en zeggen: och, het zal zo'n vaart niet lopen; en dat we anderdeels zo ongevoelig geworden zijn voor de wereldnood in het algemeen en voor de nood van den enkeling in het bijzonder.

Als christenen dienen we wel bijzonder waakzaam en biddende te zijn. Want het gevaar is niet denkbeeldig, dat we een christendom gaan propageren, dat ver van Christus afstaat; een christendom, dat zich heeft aangepast bij de toestanden van vandaag; een christendom, dat de gehoorzaamheid aan Christus niet boven alles stelt; dat is een christendom, dat in werkelijkheid niet meer predikt en beleeft het Evangelie van Jezus Christus en Zijn kruis.

Inderdaad, het wonder van Golgotha wederspreekt op felle wijze de geest van onze tijd.

De geest van onze tijd . . . .

Welke geest ik bedoel? Laat ik enkele vragen mogen stellen.

Roemen wij niet vrij gemakkelijk in 's mensen kennen en kunnen? Roemen wij niet al te gemakkelijk in onze voortgeschreden techniek? Roemen we soms niet in onze hooggeprezen cultuur en spreekt menigeen niet met trots van onze christelijke beschaving?"

Maar wat kan en wat weet de mens nu eigenlijk.

Heeft de techniek ons de oplossing van vele maatschappelijke en economische vraagstukken gebracht? En zullen, met name in ons werelddeel, de cultuur en de zogenaamde christelijke beschaving de volkeren van Europa voor een nieuwe wereldbrand kunnen bewaren?

Het roemen in hetgeen de mens is en kan en nog wil doen is een *zondig* roemen. Omdat bij al dat roemen de mens zelf in het middelpunt gaat staan.

* * *

Christenen behoren te roemen in het kruis van Christus. Het kruis van Golgotha haalt een streep door alle specifiek menselijke redevoeringen, doet alle door ons vast gewaande steunpunten wankelen en kegelt alle van egoïsme druipende denkbeelden omver. Het kruis van Golgotha plaatst alle zelfhandhaving des mensen onder het oordeel.

Roemen in het kruis van Christus.

Paulus wenst alleen te roemen in het kruis van onzen Heere Jezus Christus. Waarom?

Omdat de leer van het kruis van Christus voor hem de meest centraal gelegen waarheid van de christelijke godsdienst vormde, waaromheen al de andere christelijke waarheden zich groeperen.

Paulus roemde in het kruis van Christus, niet omdat het op Golgotha in laatste instantie zou zijn gegaan om een gerechtelijke moord, of om de dood van een voorbeeldig mens, of om het uiteinde van één der grootste, zo niet de grootste, martelaren — — *doch omdat* hij (Paulus) in den stervenden Jezus het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegdraagt, aanschouwde.

Het kruis van Christus zegt ons, hoe God over de zonde denkt, hoe vreselijk de zonde is in al haar openbaringsvormen, en hoe de bezoldiging (het loon) der zonde niet anders kán zijn dan de dood.

Maar het kruis van Christus predikt ons ook de liefde van God, welke uitgaat naar den diepst-gezonken zondaar; een liefde, welke ver uitgaat boven 's mensen intellect en denkvermogen; een liefde, welke het offer bracht van het heilig Kind Jezus.

Het waren onze zonden, welke Jezus Christus droeg op het hout. Wij hadden de deur in het slot geworpen, Christus opende deze deur door Zijn zoendood op Golgotha. God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende. Wat

VOLKSLIEDJE.

Ons Jezus heeft veel liefgehad:
De jongen en de grijzen,
De dwazen en de wijzen,
Het dwarse volk uit de havenstad
Tierende ter taveerne:
De kerels en de deernen,
Hij had hen lief gelijk een schat
Men liefheeft!
. . . . Jezus leve!

Wij hebben ons Jezus fel verguisd,
Gedoornkroond en bespogen.
Wij kenden geen meedogen.
Wij hebben om Zijn kleed getuischt
Want elk van ons wou 't werven.
Ons Jezus hing te sterven.
Aan 't schandhout, als een boef gekruist
Wij hoonden:
. . . . Jezus leve!

Nog trekt ons Jezus de wereld door
Met liefde zich te wreken
Het kruis werd liefdeteken!
Wie zich dit kruis ten witverkoor
vindt immer nog erbarmen
in Jezus' open armen
En voor 't bitterst gebed verhoor.
O Liefde . . . .
Jezus leve!

JAN H. EEKHOUT.

den mens van alle eeuwen ten enenmale onmogelijk was en wat zelfs een engel Gabriël niet had kunnen doen, dat volbracht Christus door Zijn heilig, zondeloos leven neer te leggen op het altaar der wereld.

Het kruis predikt: God had den zondaar innig lief, alleen de zonde niet.

* * *

En zullen ook wij niet roemen in het kruis? Want immers *al* ons heil ligt besloten in Jezus Christus en Zijn volbracht verlossingswerk. God begenadigt ons in den Geliefde, in Jezus Christus. Wij konden niet tot God opklimmen. Toen kwam God in Jezus Christus tot óns. Wij bewogen ons voort in horizontale richting. Toen zond God ons van de hemel het heil, belichaamd in Zijn enigen Zoon, Die Kindeke werd in Bethlehem. Wij zochten God niet. Toen zocht God ons. Wij hadden Hem niet lief, wij kónden Hem zelfs niet liefhebben. Toen kwam God met Zijn eeuwige liefde. Hij liet het licht der eeuwigheid vallen op onze levensweg. Hij strekte in Christus Zijn hand uit naar een verzondigd mensenleven. Zijn Woord riep ons tot inkeer. Zijn Geest leidde ons tot de zelfkennis. We leerden roepen om genade en behoud èn . . . . we zagen den Heere Jezus Christus, overgeleverd om onze zonden en opgewekt tot onze rechtvaardigmaking.

Dat een ieder, die deze woorden leest, met den apostel Paulus mogen leren roemen in het kruis van Golgotha. Kunt gij het ook zeggen, belijden: „Maar het zij verre van mij, dat ik zou roemen, anders *dan in het kruis van onzen Heere* Jezus Christus"?

Wendt U naar Hem, alle gij einden der aarde en wordt behouden!

Barmhartig en genadig is de Heere, lankmoedig en groot van goedertierenheid.

Hij zal niet altoos twisten, noch eeuwiglijk de toorn behouden.

Hij doet ons niet naar onze zonden, en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden.

Want zo hoog de hemel is boven de aarde, is Zijn goedertierenheid geweldig over degenen, die Hem vrezen.

Zo ver het oosten is van het westen, zo ver doet Hij onze overtredingen van ons.

Geprezen zij Zijn naam!

d. H.

LOSSE SCHAKELS

In Spanje. Langzaam maaar zeker heeft zich in Spanje het blad gekeerd ten gunste van Franco. Of men dat moet bejammeren of betreuren is iets dat wij van zo grote afstand niet kunnen uitmaken. Wij moeten het maar doen met hetgeen ons uit de verschillende potjes wordt opgeschept. Nu 't eenmaal zo gelopen is hopen we er maar weer het beste van voor de bevolking van het Iberische schiereiland. Wat ons het meest interesseert is de vraag naar het godsdienstig leven. Zal er in het nieuwe Spanje godsdienstvrijheid zijn? De nieuwe paus heeft bij de val van Madrid wel in de handen geklapt en Spanje zijn „apostolische zegen" gegeven, maar dat kan wel gebeurd zijn op hoop van zegen. Dr Rushbrooke vertelde onlangs dat Franco zijn belofte van godsdienstvrijheid, reeds voor geruime tijd gegeven, nakomt. Daarvoor kunnen we maar dankbaar zijn.

In Roemenië. In Roemenië is de toestand nog niet volkomen opgehelderd. De dorpsautoriteiten schijnen nog de macht in handen te hebben. Wel heeft men de Baptisten aangemoedigd hun vrijheden maar te hernemen, zonder dat het betreffende decreet is opgeheven, maar daarvoor hebben ze zich gewacht. Dr Rushbrooke heeft den nieuwen minister-president een telegram gezonden, waarin hij hem namens de baptisten der wereld verzekert van hun beste wensen voor zijn persoon en regering. De minister-president antwoordde dat de wensen hem diep geroerd hadden en hij bedankte er hartelijk voor. We wachten nu op intrekking van het fatale besluit en de invrijheid-stelling der gevangen genomen baptisten.

Pengilly's boek actueel. Het bekende antwoord van Karl Barth betreffende de kinderdoop heeft het boek van Pengilly een nieuwe actualiteit verleend. Barth heeft gezegd, dat de Kerk over de kinderdoop moet gaan nadenken. Veel lust om dat te doen zal er wel niet zijn. Sedert Dr Feisser datzelfde verzoek indiende is er in de Ned. Herv. Kerk vermoedelijk niet veel veranderd. Aan wij*ziging in* de dooppraktijk zit zoveel vast, dat men dat onderwerp maar liever op de lange baan schuift. Aan ons echter om het getuigenis van het Nieuwe Testament inzake Doop en Gemeente te laten horen. Velen zullen thans wellicht belangstellen in een werkje dat de Doop behandelt, die vroeger bij dit onderwerp eenvoudig niet stil stonden. Pengilly's boek is eenvoudig en volledig wat de behandeling van de bijbelse gegevens aangaat. En het is spotgoedkoop: 50 cents een prachtig gebonden exemplaar en 30 cents een net gebrocheerd boekje van 145 bladzijden!

De komende Bondsdagen. Pasen is de tijd der Bondsvergaderingen. Dan ontmoeten leden van onderscheiden gemeenten elkander en brengen vele vrienden mede. Die vrienden zijn vooral het publiek, dat wij voor Pengilly's boek moeten hebben. En . . . . vele van onze eigen mensen hebben een diepere inleiding in de waarheid op het punt van de Doop ook nodig. Laat de ontvangende gemeente of het bondscomité er voor zorgen dat op de bondsdagen een honderd exemplaren van het werk gebonden en gebrocheerd voorhanden zijn en laat er op die vergaderingen mee gecolporteerd worden. Exemplaren, die onverkoopbaar blijken, neemt ons Unie-Depôt graag terug. Het Besteladres is: Depot Unie van Baptisten gemeenten in Nederland, Oude Goedstraat 99 te DEVENTER. U weet wel, het is bij onzen goeden Ds. Bouritius.

Het Christus-eiland. In de Beringstraat, tussen Alaska en de Noordoostpunt van Siberië bevindt zich een eiland, dat voorheen King eiland heette maar nu de naam Christus eiland heeft ontvangen. Een Engelse beeldhouwer heeft een groot Christusbeeld vervaardigd en heeft in zijn testament bepaald, dat het op dat eiland zou worden opgericht met het gezicht naar Sowjet-rusland. Het is nu geplaatst op een 300 meter hoge rots, vlak bij de kust en op grote afstand te zien. De armen zijn naar Rusland uitgebreid.

De Christelijke Eskimo's die hier wonen, veranderden de naam van dit eiland in Christus eiland.

L.

RONDBLIK.

De toestand in Roemenië.

We namen indertijd dankbaar kennis van de berichten in enkele dagbladen en ook voorkomende in ons orgaan De Christen, welke spraken van een vermindering van druk op onze geloofsgenoten in Roemenië. We meenden zelfs, dat deze berichten goede grond gaven voor de hoop, dat de regering van Roemenië inzake de geloofsvervolging in dat land wel spoedig van koers zou veranderen. Dat nadere berichten, welke deze hoop wettigden, intussen uitbleven, verbaasde ons niet weinig. We vroegen ons zelfs af, of we ons niet te vroeg hadden blij gemaakt met berichten, welke weliswaar geheel lagen in het vlak van onze verlangens, doch waarvan de bevestiging maar steeds op zich liet wachten.

„Der Wahrheitszeuge" van 26 Mrt. l.l. meldt, dat we ons helaas te vroeg hebben verblijd, toen we aannamen, dat in de toestand van de Baptisten in Roemenië een wezenlijke verandering ten goede was ingetreden. Ook in Duitsland ontving men nog geen bevestiging van de in een deel van de pers gelanceerde berichten. Een duitse broeder, juist van een langdurige reis vanuit het land van koning Carol in zijn vaderland teruggekeerd, verstrekte daarentegen mededelingen, die geen twijfel over laten aan de ernst van de toestand der Baptisten in Roemenië.

Niet alle Baptiste bedehuizen zijn gelijktijdig gesloten geworden. Door de houding van sommige plaatselijke overheden kunnen hier en daar nog godsdienstoefeningen worden gehouden. Zeer vele bedehuizen waren vóórdat het bewuste regeringsdecreet van kracht werd (15 Dec. '38) reeds gesloten, meestal op grond van een gevoerde aktie van Grieks Katholieke priesters. Het moet voorgekomen zijn, dat een bedehuis van de Baptisten werd „omgetoverd" in een kerk van de Grieks Katholieken Zeven priesters waren er nodig, om het kerkgebouw te wijden aan zijn nieuwe bestemming. In Moldava Noua werd zelfs beslag gelegd op het nog aanwezige collectegeld alsmede op de boeken van de Gemeente.

We laten hier enkele voorbeelden vol-

gen, waaruit men zelf wel een conclusie kan trekken.

Een voormalige operazanger, die tot God werd bekeerd, werd door de overheid in voorarrest gezet, omdat hij in een Baptiste kerk gezongen had.

Een Baptist predikant werd in zijn eigen woning door een politie-agent met de kolf van zijn geweer neergeslagen.

Een andere predikant werd voor het gerecht in Boekarest op een vreselijke wijze mishandeld. Dat gebeurde in het voorjaar van 1938!, toen er nog niet eens sprake was van het bewuste regeringsdecreet.

Prediger Ciobotari werd tot zes maanden gevangenisstraf veroordeeld, omdat hij in de russische taal gepreekt had. Wegens de onmenselijke behandeling in de gevangenis, ontving deze broeder reeds na vier maanden de martelaarskroon. Leden der Gemeenten, die hem van levensmiddelen voorzagen, ontvingen van de beambten der gevangenis het korte bericht: „Hij is gestorven". Ze mochten hem noch eenmaal zien noch hem de laatste eer bewijzen.

In een zeker dorp werd niet toegestaan, dat een gestorven broeder door de Baptisten ten grave werd gedragen. De priester van het dorp weigerde pertinent een „ketter" te begraven. De politie moest zich tenslotte met het geval inlaten, waarna het lichaam van den dode door vier mannen werd „begraven".

En van een verandering in de geloofsvervolging kon tot op heden nog geen bevestiging worden ontvangen.

Onze broeders en zusters in Roemenië lijden zwaar onder deze verdrukking. Roerend en getuigend van geloofsmoed klinkt het bericht van een roemeensen broeder: „we hadden zo zeer gehoopt, dat het bewuste decreet niet van kracht zou worden. God heeft deze vervolging om des geloofs wille toegelaten *en wij buigen ons voor Hem.* Tweemaal hebben we als Gemeente gevast en gebeden, dat God ons mocht helpen. Misschien waren we nog niet volkomen trouw aan onzen Heer en heeft Hij dit alles toegelaten, opdat het zou dienen tot onze loutering en verootmoediging. We ervaren thans aan den lijve de waarheid van Joh. 15: 19 (Indien gij van de wereld waart, zo zou de wereld het hare liefhebben; doch omdat gij van de wereld niet zijt, maar Ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld). En zo bidden wij uit het diepst van ons hart, ons ook in de toekomst te willen blijven gedenken. 2 Thess. 3 : 1, 2 (Voorts, broeders! bidt voor ons, opdat het woord des Heeren zijn loop hebbe, en verheerlijkt worde, gelijk ook bij u. En opdat wij mogen verlost worden van de ongeschikte en boze mensen; want het geloof is niet aller)".

* * *

Baptist zendingsgebouw vernield.

In *China* hebben zeven japanse vliegtuigen een vijftigtal bommen geworpen op de hoofdstad van Sjensi, Sian. Het zendingsgebouw van de engelse Baptisten en de bureaux van een chinese krant werden daarbij vernield, zo meldde 3 April een Reuterbericht. Deze keer lezen we gelukkig niet van een aantal mensenlevens, dat te betreuren valt.

Wij Nederlanders kennen de verschrikkingen van de oorlog (luchtbombardementen incluis) slechts van op een afstand. Vele volken van tegenwoordig hebben kennis gemaakt of maken nog kennis met deze gruwel van verwoesting.

Kregen we niet het gevoel, dat Mussolini de volkeren der aarde stond te honen, toen hij onlangs in één van zijn vele redevoeringen de opmerking maakte, dat de eeuwige vrede een ramp zou zijn voor de beschaving?

d. H.

RONDOM KARL BARTH.

In de eerste plaats wil ik allen, die mij kranten en uitknipsels gezonden hebben, waarin de opmerkingen van Prof. Dr. Karl Barth over de kinderdoop en de doop der gelovigen te Utr. gedaan, voorkwamen, of waarin nader werd ingegaan op de betreffende uitingen van den zwitsersen theoloog, hartelijk danken.

Mag ik nog eens uw aandacht vragen voor eventuele publicaties? Leest u vooral in de leeszalen de verschillende kerkelijke bladen door en theologische tijdschriften. Wanneer u dan iets vindt, zendt u het aan mij, 't liefst niet onvoldoende gefrankeerd, zoals me dat deze week overkwam. Ofschoon ik graag drie centen voor deze zaak in des postbodes hand heb neergelegd.

Rondom Karl Barth. Ieder weet wel haast wat de man gezegd heeft, toen hem zijn gedachten over de kinderdoop gevraagd werden. Hij noemde de vraag al min of meer een provocatie, een uitdaging. Ieder, die het Woord leest, zal hoe langer hoe meer bodem verliezen, waar hij op kan staan, wanneer hij kinderen besprengt. Barth duldt de kinderdoop, totdat de synoden der kerk hierin een verandering hebben gebracht. Het getuigenis van de Schrift is maatgevend, en de Schrift leert dat kinderen Gods niet geboren worden uit menselijke verwekking, maar uit wedergeboorte. De doop volgt op het gehoord en beleden hebben van het Evangelie. Het N. T. kent geen christelijke gezinnen.

Wat Barth in Utrecht gezegd heeft, hebben wij in deze landen al bijna honderd jaar verkondigd: Wat uit het vlees geboren is, dat is vlees. De Gemeente van Christus bloeit niet op uit het bloed van mensen, Zijn bloed schept Zijn Gemeente. Een Jodenvader en -moeder kunnen niet anders dan een Jodenkind ter wereld brengen, maar een Christenvader en -moeder brengen een kind ter wereld, dat een zondaar is voor God, gelijk het kind, dat in een voor- of achterbuurt uit goddeloze ouders geboren wordt. Zeker, het maakt verschil voor de gezondheid of men geboren wordt in de reine lucht der bergen of in een souterrain, waar de stank van auto's binnenwalmt. Maar beide moeten sterven, want de kiem des doods is in hen. Er helpt niets aan, alleen: die in de Zoon gelooft heeft het eeuwige leven. Wil men de kinderdoop, dan valt men naar Barth's woorden terug in een theologisch Judaïsme.

De Standaard van Vrijdag 24 Maart keerde zich tegen de beschouwingen van den professor. Hetgeen te verwachten was. Hetgeen ons ook spijt. Niet omdat wij in het andere geval eindelijk eens in het gelijk zouden worden gesteld, maar omdat bij de beaming zijner gedachten er uitzicht zou zijn op een gemeente, die gebouwd wordt met levende stenen. Wij kennen wel het verweer, dat ons voorgeworpen wordt: durft u dan te zeggen, dat al uw gemeenteleden gelovigen zijn? Daarop kunnen wij alleen antwoorden, dat men bij ons niet een belijdenis gelooft, maar zijn geloof belijdt. Dringt nochtans iemand ten onrechte de gemeente binnen, zo zal hij weer van ons uitgaan, omdat hij uit ons niet was. De Standaard meent dat Barth de kinderdoop ondermijnt. Wat doet de schrijver om deze ondermijning tegen te gaan? Hij citeert Wormser. Zulk een citaat moge den eenvoudige voldoen en geruststellen, de man, die nadenkt zal daarmee niet tevreden zijn en wanneer hij in de geschiedenis der grote reformatoren thuis is, zal hij het woord van Luther herhalen: „Es sei denn, dasz ich durch Zeugnisse der Schrift oder durch helle Gründe überwunden werde -- denn ich glaube weder dem Papst noch den Konzilien allein, dieweil am Tag liegt, dasz sie öfters geirrt und sich selbst widersprochen haben -- so bin ich überwunden durch die Hl. Schriften, und mein Gewissen ist gefangen in Gottes Wort. Widerrufen kann ich nichts und will ich nichts, dieweil wider das Gewissen zu handeln unsicher und gefährlich ist". Wat Luther zei, zeggen wij nu. Alle uitspraken van alle vaders van alle tijden staan niet naast of zelfs boven de Schrift, maar daaronder en wanneer zij de toets der Schrift niet kunnen doorstaan, zullen wij ze laten vallen. „Maar er zijn sommigen, die u ontroeren, en het Evangelie van Christus willen verkeren. Doch al ware het ook, dat wij, of een engel uit de hemel u een evangelie verkondigde, buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt."

Het Friesch Dagblad komt in het nummer van 29 Maart ook op deze zaken te spreken, ofschoon niet op

verheven, benijdenswaardige wijze. H. A. schijnt vooral leedvermaak te hebben over het feit, dat Prof. Haitjema Barth vriendelijk gezind is. Nu zit de prof. natuurlijk lelijk in de klem met Barth's uitspraken en daarover gnuift H. A. Bepaald stichtelijk. Men kan slechts medelijden hebben; niet met Prof. Haitjema, maar met H. A. De schrijver waagt het niet Barth aan te vallen. Noch op grond van uitspraken der vaderen, noch met getuigenissen der Schrift. Men heeft het gevoel, dat de man tevergeefs naar wapenen zocht en nu zijn kracht in satire meent te kunnen vinden. Ironie kan men het niet eens noemen. Fijn is de spot niet.

(Ds.) C. v. d. W(oude), Gereformeerd predikant te Leeuwarden schrijft in het Gereformeerd Kerkblad: „Barth's gedachten zijn vaak vergeleken met dynamiet. Het wordt inderdaad hoe langer hoe meer openbaar, dat ze een springstof zijn, die centrale waarheden van ons Christelijk geloof doen springen". Tot die centrale waarheden acht de schrijver dan: . . . .het Verbond, als die bewarende genadekracht van God, waardoor Hij in de lijn der geslachten en in het horizontale vlak van de historie Zijn volk vergadert, beschermt en onderhoudt. En als gevolg hiervan mist Barth weer besef voor de verbondstrouw van God, die de eens gegeven belofte voor de kinderen der gelovigen ook houdt, en wil bezegelen door de doop." Het spijt ons dat de Leeuwarder predikant den spreker van Utrecht niet op Nieuw-Testamentische gronden van dwaalleringen beticht heeft. Of zich door hem de Gemeente van het Nieuwe Verbond heeft willen laten tonen, ontdaan van de verflagen der eeuwen.

De volgende week hopen we nog op deze zaak terug te komen.

Ten aanzien van Barth kunnen wij alleen maar zeggen dankbaar te zijn, dat hij de moed gehad heeft uit te spreken, wat reeds lang bij velen leeft ten opzichte van de kinderdoop. Wij wensen nu nog, dat hij, gelijk de reformatoren, de moed had te breken met degenen, die dit als het fundament van kerk en land beschouwen en metterdaad ging doen, waarheen zijn eigen woorden hem voeren om zo, aan Luther en Calvijn voorbij te komen tot de Gemeente, die ontstond bij de komst van den Geest van God.

HUIZINGA.

DE OPSTANDING DER DODEN.

De Gemeente van Jezus Christus belijdt te geloven in de opstanding der doden. Maar ze staat met deze belijdenis niet alleen in de wereld, en is ook niet de eerste, die de opstanding der doden beleden heeft.

In het Oude Testament vinden we reeds sporen van dit geloof. In de eerste boeken nog maar vaag, later echter steeds duidelijker en in de dagen van den Heere Jezus was het geloof aan de opstanding der doden algemeen onder de Joden. Slechts de Sadduceën — zo merken we uit de Evangeliën — deelden niet in dit geloof.

Het geschil tussen de Gemeente en de Joden gaat dus niet over de opstanding, maar over de vraag, of Jezus uit de doden is opgestaan. Hierdoor onderscheidt de Gemeente zich van het Jodendom en kwam er tegenover te staan, dat zij beleed, dat Jezus, die gekruisigd was, uit de doden was opgestaan en krachtig, overtuigend bewezen was, te zijn de Zoon van God, de Heiland. Door Hem uit de doden op te wekken, heeft God Jezus gelegitimeerd als de Messias.

Het is daarom, dat de leer van de opstanding der doden zulk een centrale plaats inneemt in de heilsboodschap. Want is er geen opstanding der doden, dan is Christus niet opgestaan, dan zijn we nog in onze zonden en dan zijn ook verloren, die in Christus ontslapen zijn.

* * *

Het gaat bij deze belijdenis om een werkelijke, lichamelijke opstanding.

Dit in onderscheid van de leer der onsterfelijkheid. Dat de ziel onsterfelijk is en het uiteenvallen van het lichaam overleeft, leerden de heidenen al en wordt nog algemeen onder de heidenen geloofd. Het Evangelie brengt iets anders dan een bevestiging van deze algemene overtuiging. Het Evangelie zegt dat het lichaam, óók het lichaam, deelt in de verlossing, die Christus aangebracht heeft, dus ook in het onvergankelijke heil, dat vrucht is van dat verlossingswerk. Het is GOD, die óók het lichaam schiep en de mens maakte tot een geestelijk-lichamelijk wezen. Daarom wordt in de Heilige Schrift het lichaam hoog geschat. Het heet daar geen gevangenis voor de ziel, maar een tempel, een instrument, waardoor de geest denkt en handelt.

De opstanding der doden betekent het herstel van het lichamelijk bestaan. Zonder herstel van het lichaam zou de mens verminkt voortbestaan. De scheiding, die nu door de dood bij den mens intreedt, de scheiding tussen zijn geestelijk en lichamelijk bestaan, is een gevolg van de zonde en brengt de mens in een abnormale toestand. Het heil, dat de Verlosser heeft verworven, moet dus het herstel van het lichaam insluiten. In Romeinen 8 beschrijft de Apostel het herstel van het lichamelijk bestaan van Gods kinderen als het hoogtepunt en de bekroning van Christus' werk. De verlossing van het lichaam, dat is zijn opstanding in heerlijkheid, betekent, zegt de Apostel daar, onze aanneming, onze verheffing tot de staat van zonen. In I Thess. 4 valt de opstanding der gelovigen samen met Christus' komst in heerlijkheid. Het is juist vanwege die opstanding, die herbelichaming, dat de verlosten verlangend uitzien naar den wederkomenden Zaligmaker. Het is waar, dat „die in Christus sterven", „met Christus zijn", maar er is nog iets anders dat ze niet kunnen ontvangen, een heerlijkheid, die hun verborgen moet blijven, totdat hun herbelichaming heeft plaats gehad.

De opstanding heeft gevolgen van wijde strekking en grote heerlijkheid.

Het gevolg van de opstanding zal niet slechts zijn het herstel, maar ook de verheerlijking van den mens.

> Alzo zal ook de opstanding der doden zijn. Het lichaam wordt gezaaid in verderfelijkheid, het wordt opgewekt in onverderfelijkheid; het wordt gezaaid in oneer, het wordt opgewekt in heerlijkheid; het wordt gezaaid in zwakheid, het wordt opgewekt in kracht. I Kor. 15 : 42 en 43.

Gelijkheid en verschil worden in deze verzen van I Kor. 15 beide aangewezen: gelijkheid, want het gaat over het gezaaide lichaam. Dat lichaam, géén ander wordt uit de onzichtbaarheid, waarin het wegzonk en wellicht eeuwen verbleef, te voorschijn geroepen door Gods Stem. Dat lichaam, dat voor het schepsel onzichtbaar en onvindbaar werd, is identiek met het lichaam, dat God eenmaal opnieuw in de zichtbaarheid plaatsen zal.

Maar ook het verschil wordt in deze verzen aangeduid: het is het verschil tussen verderfelijkheid en onverderfelijkheid, tussen oneer en heerlijkheid, tussen zwakheid en kracht. Wat we nu dragen is het lichaam onzer vernedering, Fil. 3: 21, dat is het lichaam in de staat van vernedering. Uit deze staat van vernedering wordt dit lichaam opgeheven, opgeheven door een verandering, die het overzet in de staat van heerlijkheid.

Van drieërlei lichaam spreekt de Schrift, of eigenlijk van drieërlei staat, waarin dit lichaam bestaan kan.

Het lichaam dat God den mens gaf

WAAROM MAAR EEN DEEL?

Wij mensen komen hier op aarde nooit klaar.

Onze kennis is uiterst gering. Veel wetenschap is er, die ons om allerlei redenen onverschillig laat. En veel wetenschap is er, die wij ons gaarne zouden willen toeeigenen, maar niet kunnen. Wij worden op onze weg voor grote levensraadselen geplaatst en eer dat een glimpje van de dag des lichts doorbreekt, sterven wij. We zeggen met den apostel Paulus: „ik ken ten deele".

Ook is onze zelfverbetering niet zo ver gevorderd, dat wij ons daarover gerust gevoelen. Wat voor lelijks willen wij in onze heiligste uren niet afleggen en wat voor schoons en goddelijks najagen! Wij bedauwen onze vroomste wensen met een vloed van tranen en op ons gelaat rimpelt zich de plooi van de onverzettelijke wil. En wat hebben we na vele jaren bereikt? Een oud en trouw en gehard strijder om de vervulling van de heerlijkste idealen, die een mens hebben kan; een man van uiterst hoog staand karakter en van voorbeeldige toewijding, schreef, toen de schaduw des doods over hem gegleden was: „niet dat ik het alreeds gekregen heb. . ."

Wij mensen komen hier op aarde nooit klaar.

Ik vraag mij af of dit gevoel van onvolkomenheid, dat alle willen en niet vermogen meebrengt, niet een van de dingen is, die als een onoverbrugbare brede en peilloos diepe klove ons mensen van de dieren scheidt. Lichamelijk zijn wij familie van ze en wij schamen ons in het geheel niet dat te zeggen. Zij hebben poten en kop, waar wij, onze hogere stand bewust, van benen en hoofd gewagen. Doch bij alle overeenkomst bezit de mens een geest, die zelfs het edelste dier vreemd is.

Het is zeer zeker uiterst moeilijk in het leven der dieren te treden, doch voor zover ik oordelen kan, hebben zij niet dat besef van onvolkomenheid, dat ons eigen is en vaak plaagt. Zij hebben hun instinct; hun lusten; hun strijd. Maar hun strijd is enkel een strijd om het bestaan. Niet een strijd om zichzelf beter, edeler te krijgen. De koe, die kalm in de weide ligt en haar voedsel beschouwt, is een beeld van dierlijke tevredenheid. Zij geeft heus niet de indruk, dat het haar levendigste wens is anders en heerlijker te zijn. En dat doet geen enkel beest.

Wij mensen alleen dragen dat be-

---

bij zijn schepping was een lichaam, waarin de mens sterven kon — kon, — niet behoefde te sterven. Voor den mens in het paradijs was het sterven een mogelijkheid, geen noodzakelijkheid. Door de zonde onderging het lichaam deze verandering, dat het sterven moest. De mogelijkheid van sterven was door de zonde veranderd in de noodzakelijkheid van sterven. Door de opstanding ondergaat het lichaam een verandering, waardoor het niet meer kan sterven. De noodzakelijkheid van sterven, die het lichaam nu kenmerkt wordt veranderd in de onmogelijkheid van sterven.

De drievoudige staat, waarin het lichaam bestaan kan is dus:

1. kunnende niet sterven;
2. moeten sterven en
3. niet kunnende sterven.

Thans bevindt ons lichaam zich in de tweede staat.

De toekomstige staat van het lichaam zal dus niet gelijk zijn aan de paradijsstaat, maar ver daarboven uitgaan. God herhaalt zich niet. Het opstandingslichaam is gelijk aan het paradijslichaam met het plus der verheerlijking. Hij zal ons vernederd lichaam veranderen dat het gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam, en — Christus, opgewekt zijnde uit de doden sterft niet meer! de dood heerst niet meer over Hem. Rom. 6 : 9.

Onmogelijk?

De Joden trachten zich de mogelijkheid van de herleving van lichaam te verduidelijken met behulp der beenderen, die de eeuwen kunnen verduren, maar de Heere Jezus geeft ons een betere grond en steunpunt voor dit geloof: het is de kracht van God en de Apostel Paulus zegt, dat God deze kracht zal doen werken door CHRISTUS, die alle dingen — ook onze ontbonden lichamen — aan zichzelf kan onderwerpen. De mogelijkheid van dit ontzaglijk gebeuren is voor het geloof gegeven in de kracht van den Zoon van God, die door Zijn machtwoord de doden opwekt en de dingen, die niet zijn roept, alsof ze waren.

Het opstandingslichaam is van geestelijke hoedanigheid.

In I Kor. 15 : 35 wordt de vraag opgeworpen:

> Hoe zullen de doden opgewekt worden? en met hoedanig een lichaam zullen zij komen?

De Apostel geeft in antwoord op deze vragen geen beschrijving van het opstandingslichaam, maar maakt vergelijkingen. Het zaad verdwijnt, wordt onzichtbaar en treedt te voorschijn in andere gedaante. Dood is niet vernietiging.

De verandering, die na korter of langer wachttijd of zonder wachttijd intreedt is:

> een natuurlijk lichaam wordt er gezaaid
> een geestelijk lichaam wordt er opgewekt.

Een natuurlijk lichaam is een lichaam dat past bij, en een deel is van deze scheppingsorde. Een geestelijk lichaam is een lichaam, passend bij de herboren, verheerlijkte schepping. In 2 Kor. 5 : 1—4 wordt dit nader beschreven.

Begrepen kan deze ontzaglijke verandering, hier en nu door ons niet worden. Het is hetzelfde lichaam, dat van nu en dat van straks, maar verschillend bekleed, anders functionerend. We moeten niet zeggen dat het geen stoffelijk lichaam zal zijn, geen lichaam van vlees en been. Het zal wel stoffelijk zijn maar niet vernederd!

Laat ons leven bij de ontzaglijke heerlijkheid van deze verwachting.

Hoeveel lijden we vanwege de vernederde staat van ons lichaam! Hoe vaak speelt vermoeidheid ons parten zodat we overtreden! Eens zal de zwakte van dit lichaam met al de nasleep van ellende voor altoos voorbij zijn.

Welk een dag der ruste zal dat wezen
Als we onsterflijk, uit de dood
verrezen,
Knielen voor Zijn dankaltaar!

Wie zal delen in dat grote heilswonder van de opstanding des lichaams?

De opstanding tot heerlijkheid veronderstelt iets: de verzoening der zonde.

De Eersteling is Christus.

Daarna die van Christus zijn! Die zullen verheerlijkt opstaan in Zijn toekomst, n.l. als Christus wederkomt.

Wie niet van Christus is, heeft geen deel aan de toekomende wereld.

Opstaan? Ja, dat zullen allen, want allen die in de graven zijn, zullen horen de stem van den Zoon van God. Maar sommigen zullen herrijzen tot de opstanding der verstoting; een opstanding, die tevens zal zijn een uitgestoten worden.

De opstanding in heerlijkheid van dit ons lichaam zal de vrucht zijn van onze eenheid met Christus, onzen Zaligmaker, Heere en Hoofd. Het is de volledige vervulling van zijn belofte: Ik leef en gij zult leven!

L.

sef mee. Wij gevoelen, dat wij groter kunnen zijn dan werkelijk het geval is.

De hond is als hond compleet. Het paard als paard, de kanarie naar zijn aard, enz.

De mens echter vormt een uitzondering: hij is zich ten allen tijde bewust niet af te zijn, en juist wanneer hij de eindstreep zijns levens nadert vervult hem dat niet klaar en af zijn, zijn eigen onvolkomenheid met bange zorgen.

* * *

„Waarom maar een deel", schreven wij boven deze regelen.

Waar elk dier zijn voltooiing genieten mag, waarom moet de mens op deze regeling van den Schepper een uitzondering maken?

Of zou er misschien geen uitzondering zijn en de mens leven, nadat hij gestorven is?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

HET LIED VAN DEN HERDER.

Wanneer u geld uitgeeft, moet u dat goed uitgeven.

Vanzelf, zegt u, maar deze raad van u is als het woord van Tijl Uilenspiegel aan de vergaderde kleermakers, die hij meedeelde, dat ze vooral niet moesten vergeten een knoop in de draad te doen, als ze gingen naaien.

Ik zou zeggen, Uilenspiegel zei een goed woord en dat van mij is dit keer niet minder.

Enkele dagen geleden zat ik met nog jonge mensen in een gesprek over de waarde van het kopen van boeken. Iemand vond het aanschaffen van een roman eigenlijk zonde van 't geld, totdat ik hem verteld had, dat de beschrijving van een karaktervol mens een goede invloed kan uitoefenen op eigen leven. Die een goed boek koopt, geeft zijn geld goed uit. Voor een paar gulden kunt u heerlijke verhalen, kostelijke beschrijvingen, diepgaande studies machtig worden. Maar hoeveel guldens worden niet de lucht ingeblazen of, omgetoverd in romige zoetigheden, naar de maag getransporteerd. Die een boek koopt heeft iets voor jaren. En kan het bovendien nog uitlenen, welke gewoonte men niet met een sigaar kan handhaven.

Enige weken terug heb ik u warm willen maken voor „De liefde, die mij niet loslaat" en ik hoop werkelijk, dat u zich die bundel verhalen hebt aangeschaft — nu moet ik uw aandacht vragen voor het nieuwste boek van Leslie D. Weatherhead, door Roel Houwink uit het engels vertaald en uitgegeven door de Erven J. Bijleveld te Utrecht.

Sommigen onder ons kennen den schrijver uit vorige boeken en ik had ook al eens wat van hem gelezen. Maar bekoren kon het mij nooit. Dat lag bepaald aan mijn instelling, want velen vonden zijn pennevruchten kostelijk. Mij verkwikten ze niet. Zo van-achter mijn tafel zie ik nog de blauwe band van zijn boek: 't Gebeurde in Palestina, in de kast staan en dat beviel me zo, dat ik werkelijk niet opgetogen was, toen Het lied van den Herder binnengebracht werd.

Doch hoe ben ik onder de bekoring van dit lied en zijn beschrijving gekomen. Weatherhead behandelt Psalm 23. En hoe! Als een, die door Ps. 23 behandeld is. De liefelijkheid van het oude lied klinkt in deze nieuwe uitleg overal wonderbaar door en ieder, die misschien critisch staat tegenover de producten van dezen engelsen theoloog, zal ontdekken, dat hij naar de diepte is afgestoken. Zijn exegetische opmerkingen doen je soms even denken aan Bornhäuser. Enkele woorden zetten een overbekend woord plots in nieuwe gloed, zodat men dankbaar is het boek in de handen te hebben. Allen, die uit de bijbel moeten geven aan hen, die van dat Woord leven, wil ik zeer hartelijk dit boek aanbevelen. Het zal u rijk gewin brengen. De prijs is geb. Fl. 2.90.

Ik laat hier een paar grepen op uw tafel vallen:

„Gij maakt mijn hoofd vet met olie, mijn beker is overvloeiende". Om ons een duidelijke voorstelling van dit beeld te kunnen maken, moeten wij den herder gadeslaan, wanneer hij bij het vallen van den avond de kudde kooiwaarts voert. Den geheelen dag zijn de schapen buiten geweest op het ruwe, vijandige, gevaarlijke land. Zij hebben gevoelige pooten; misschien hebben zij hun knieën aan de rotsen geschaafd en soms zullen hun koppen door scherpe dorens zijn gewond. De zon is ondergegaan en het is tijd om te rusten. De schaapskooi is in zicht.

Soms werd de kooi gevormd door een groote natuurlijke holte tusschen de „wadis" en de ravijnen. Maar meestal bestond zij uit vier hooge ruwe muren, die van boven met puntige doornen waren bezet. Tegenwoordig worden voor dergelijke doeleinden glasscherven gebruikt. De doornen waren in den regel afschrikwekkend genoeg om den dief of den roover te weerhouden, die anders „van elders zou zijn ingeklommen" (Joh. X: 1). Soms werd de kooi beschermd door een muur, die er op een afstand van twee á drie meter om heen was geplaatst, doch dit was geen regel. Zij werd steeds gebouwd op een plek, waar water te krijgen was. (vgl. Exod. 2: 16). Op een punt werd de loop van den muur onderbroken door een soort van opening, die slechts zo breed was, dat er maar een schaap tegelijk doorheen kon gaan.

Aan het einde van den dag ging de herder, die aan het hoofd van de kudde liep in de deuropening staan en riep de schapen bij zich (vgl. Jerem. 33: 13). Wanneer ze dan naar hem toekwamen, sloeg hij ze een voor een aandachtig gade. Schapen zijn bijzonder vatbaar voor koorts. Het zou kunnen zijn dat hun pooten een verzorging noodig hadden. Een geschramde kop of gewonde knieën worden behandeld met een weinig verzachtende olie. Naast den herder op den grond staat een grote nap met water, die twee handvatten heeft. Soms is er een neerdruppelend stroompje water zoo geleid, dat het in een dergelijke nap vloeit en er ook weer overheen gaat. Soms wordt het water ook met deze nap uit een beekje geschept. In beide gevallen „vloeit de beker over". Schapen zijn te zenuwachtig om aan stroomend water te drinken. Zij hebben een instinctieven afkeer van bergstroomen, omdat zij door hun vacht gemakkelijk ergens aan vast haken en dan worden meegesleurd. (Vandaar, dat er in het tweede vers gesproken wordt van „zeer stille wateren") . . . .

Wanneer de herder een schaap nauwkeurig heeft bekeken, gaat hij met zijn lichaam even opzij om het dier de kooi binnen te laten gaan. Daarna gaat hij weer voor de opening staan om het volgende dier te onderzoeken. Met deze dingen voor den geest, krijgen wij een nieuwen kijk op de volgende woorden van den Goeden Herder: „Ik ben de deur der schapen . . . . Ik ben de deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden."

Ik mag niet meer ruimte vragen. 223 bladzijden heeft de schrijver ons geschonken. Het is leerzaam te lezen. En stichtelijk in ware zin. Die eenmaal begonnen is, slaat telkens nog een bladzijde om. Het telt tien hoofdstukken en bij elk hoofdstuk staat een kostelijke foto van het leven der herders en schapen in het land, dat eens de Goede Herder betrad.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

ROTTERDAM—Z. Dinsdag 28 Maart was de Gemeente R'dam—Z. met hare vrienden bijeen met het doel haren voorganger ter gelegenheid van zijn verjaardag een gezellige avond aan te bieden.

Hoewel niet allen, waren velen opgekomen om met onzen voorganger Ds. D. Slort en echtgenote en wederzijdse familie dit feestelijk samenzijn bij te wonen. Het uitgebreide programma werd vlot afgewerkt; door kleinen en groten werden enige liederen ten gehore ge-

bracht. Een verscheidenheid van voordrachten en samenspraken, zowel luimig als ernstig, wisselde elkaar af. En ter meerdere luister was onze Mandolineclub Semper Florens aanwezig om ons enige muzieknummers te doen horen.

Behalve een schat van bloemen mocht onze voorganger van Gemeente en verenigingen ter bewijze hunner aanhankelijkheid verschillende geschenken in ontvangst nemen.

Met broedergroet,
Namens de Gemeente,
J. TEISEN, 2e Secr.

NIEUWE PEKELA. Zondag 2 April was weer een bizondere feestdag voor onze gemeente. We hadden het voorrecht twee zusters door de doop de gemeente binnen te leiden. Onze voorganger sprak bij die gelegenheid over de gelijkenis uit Lukas 19 : 12—26 en legde speciaal de nadruk op het laatste gedeelte van vers 13: „Doet handeling totdat Ik kom!"

Aan een aandachtige schare werd het blijde evangelie gebracht en we werden aangemoedigd het pand, onstoevertrouwd zo te gebruiken, dat we doorgevers mogen zijn en worden van de liefde van God ons in Christus geopenbaard.

Bij monde van br. ouderling J. Wiersema werden de jonge leden welkom geheten in de gemeente en opgewekt om pal te staan in de strijd des levens. Nog is het ons een vreugde te mogen melden dat ook een echtpaar (trouwe Sabbatvierders) opname in de gemeente heeft gevraagd. Moedig wensen we voorwaarts te gaan in de kracht van Hem, Die ons Hoofd is.

Ons in uw aller voorbede aanbevelend.

De secretaris.

LEESTAFEL.

Schooier, waar ga jij naar toe? door Ds. J. A. Visscher. Uitgave van G. F. Callenbach, Nijkerk. Prijs geb. f 2.90. Tot 15 April f 1.65.

De schrijver is geen onbekende onder ons. Zijn arbeid onder de bewoners van de arme Friese heide heeft aan zijn naam nationale vermaardheid gegeven. In dit boek brengt ons een warm vriend van het verlorene in kennis met een groot aantal zwerverstypen. Meesterlijk is de uitbeelding van deze levens. Ds. Visscher boeit van meet af. Luister, als hij u al dadelijk aan zo'n gore dalver voorstelt: „Zijn dikke kop zit vol met haar, dat onder zijn vetten deukhoed uit piekerig neervalt op zijn schouders; zijn ongekamde baard is als een bos verkleurd henneptouw. Over zijn scheefgeknipten huzarenknevel hangt zwaar zijn roodontstoken, gezwollen neus. Hij kijkt glazig en wezenloos uit zijn slijmerige oogen, die branderig rood zijn ontstoken en waaronder vette traanzakken neerdruipen. Om zijn ongewasschen lijf hangen zijn kleeren als lappen, veel te ruim, en om zijn kwabbige bolle zware buik, die hem hindert, zit een touw, dat alles moet ophouden. Zijn broek slobbert hem om de knieën en van zijn schoenen, afleggers in den zooveelsten graad, klappen de zolen en zijn de neuzen opengebarsten."

Dit is een hoogst interessant boek, dat ons een blik doet werpen in de humor en tragiek van de zwerverswereld. Dit is ook een boek met een tendenz want de schrijver zou gaarne een vereniging willen stichten om deze mensen, die nergens meer aanpassen of bij behoren, op een hoger levensniveau te brengen.

Joab, de bouwer van een rijk door Dr. J. R. Callenbach. Uitg. G. F. Callenbach N.V., Nijkerk. Prijs f 2.90. Tot 15 April f 1.65.

Dit is een boek, waarin de schrijver achtergrond wil geven aan de bijbelse verhalen over Joab en David. De bekende bijzonderheden over de levens van deze mannen, worden in dit relaas dusdanig verwerkt, dat zij den lezer veel begrijpelijker worden. Toch had ik liever gezien, dat Dr. Callenbach een meer critisch standpunt had ingenomen. Hoe dan ook, het moet gezegd worden, dat hij van zijn gezichtshoek uit geslaagd is in de moeilijke taak, die hij zich heeft gesteld. Joab, die in eerste jeugd reeds te lijden had vanwege Amalekietische rooftochten en brandstichtingen, zien wij van meet af met haat vervuld tegen de onbesnedenen, dromen en bouwen aan een groot en machtig Israël. Vaak weet hij David als een ledepop te gebruiken. Vaak rijst er een scherp conflict tussen deze beide, juist omdat David meer ingesteld is op God dan op macht.

De schrijver heeft zich zoveel mogelijk aan de eenvoudige bijbelse wijze van uitdrukken gehouden, wat stemming geeft aan het geheel en bepaald aangenaam aandoet.

Alleen op stap door D. Z. van Krisse. Uitgave van G. F. Callenbach N.V., Nijkerk. Prijs f 2.25. Tot 15 April f 1.10.

De schrijver is straatprediker in een van onze grote steden. In dit boek vertelt hij in een 15-tal schetsen van zijn rijke ervaringen.

Bets, een gestichtskind door O. Ruysch. Uitgave van G. F. Callenbach N.V., Nijkerk. Prijs geb. f 2.25. Tot 15 April f 1.10.

Dr. J. Lammerts van Bueren leidt dit boek in en zegt o.a.: „Zie ik wel, dan gaat de verzorging van het onverzorgde kind den schrijver zoo ter harte, dat hij er voor waarschuwen wil, dat hier geen schade worde toegebracht aan hen, wier opvoedingenbeveiliginggrootetoewijding vraagt. Waar het beste bedorven wordt, daar wordt het 't slechtste — dat geldt ook op het terrein der kinderverzorging. De schrijver heeft er iets van „gezien". Daarom acht ik de teekening van deze gestichtshistorie een aandachtige beschouwing waard."

Welnu, met een „aandachtige beschouwing" heeft men geen al te grote moeite, want de bladzijden boeien tot het laatste toe. Bets is een gestichtskind, dat het zeer moeilijk heeft in een christelijke inrichting zonder liefde, waarin allen met zelfingenomenheid op orthodoxe banen zich bewegen en daarbij tere kinderzielen krenken en verknoeien. Met de komst van de tweede vrouw van den directeur breekt een nieuwe, frisse, ontfermende geest door. De conflicten tussen de orthodoxe gang van zaken en deze nieuwe, liefdevolle, vindingrijke geest ten behoeve der jonge misdeelden spelen zich in en rondom onze Bets af. 't Is een zeer mooi boek, dat ons hier wordt aangeboden. Het introduceert ons tot een jongerenwereld, waaraan wij tot nog toe zijn voorbijgegaan.

* * *

Bovenstaande vier werken zijn in mooie linnen prachtbanden gestoken. De reductie die tot 15 dezer door de uitgeefster gegeven wordt, is opzienbarend.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

MEDEDELINGEN

Veenkoloniale Bond v. Bapt. Gemeenten.

Aanvulling.

De agenda voor de Paasbondsdag behoeft enige aanvulling en rectificatie.

Inleider morgenverg. B. C. Grooten, 2e Exloërmond. Onderwerp: Wat de Gemeente is en wat zij van haar leden mag verwachten.

Medewerking zangkoor Polyphonie van Stadskanaal.

Inleider middagverg. Ds. H. Hornstra, Vriescheloo. Onderwerp: Is trouwen bijbelse eis, wanneer en met wie mag men trouwen?

We verwachten een grote opkomst en een goede gezegende vergadering. Kom met een opgewekt en biddend hart.

De secretaris.

De Gemeente Haarlem.

hoopt op de tweede Paasdag, 's middags om 3 uur, een *liefdemaal* te houden, waartoe ze ook leden en vrienden van andere Gemeenten uitnodigt.

De klok van de I. P. L. luidt!

De klok luidt over alle plaatsen, dorpen en steden . . bim . . bam . . bim.

Ze roept u naar Ter Apel op Pinkster Maandag 29 Mei a.s. Ze herinnert u er aan, dat het uw plicht is, ook daar te komen en zeer velen op te wekken met u te gaan.

De klok roept weer zonder uitzondering alle werkcomité's en medewerkers van deelnemende Gemeenten op, om voor een goede propaganda te zorgen . . enige duizenden voorverkoopkaarten aan de man te brengen . . reisgelegenheid te scheppen!!

De klok roept alle medespelers op, getrouw de repetitie's te bezoeken van het mooie nieuwe landspel.

De I. P. L. klok luidt verder . . bim . . bam . . bim . . totdat onze grote Interprovinciale Landdag daar is!

Namens de I. P. L. comm.,
F. MOLENAAR, secr.

dat in hun rijen de oude gereformeerde theologie voortleeft, terwijl Prof. Barth door anderen gevierd wordt als de man die de theologie der Reformatoren weer nieuw leven heeft ingeblazen. Daarom ontdekt men in hun reacties op Barth's bestrijding van de kinderdoop een zeker leedvermaak, waarbij vooral Barth's profeet in Nederland, Prof. Haitjema, het moet ontgelden. Men hoopt dat velen in ons land, die naar Barth luisterden, een schrik gekregen zullen hebben. Vooral van de wankelenden in eigen rijen hoopt men zeker dat ze nu het oor van Barth zullen afwenden.

Onbevredigende reacties. De reacties, die in Gereformeerde kerkelijke kringen openbaar worden bevredigen ons daarom niet, wijl daarbij naar het getuigenis der Heilige Schrift niet gevraagd wordt. Terwijl de Ned. Geloofsbelijdenis (de 37 art.) zegt, dat de Heilige Schrift kenbron en norm der waarheid is en geen gezag inzake geloofszaken geldt, dan dat van de Schrift, blijft men in de praktijk bij de uitspraken der drie formulieren staan. Dr Kaajan te Utrecht komt in zijn bestrijding (haast meer bespotting dan bestrijding) van Barth's bemerkingen over de kinderdoop, aandragen met een uitspraak van Calvijn. Is dat nu calvinistisch? Zou Calvijn zelf het goedgekeurd hebben, als men, ter weerlegging van bezwaren tegen de kinderdoop, hem had laten spreken inplaats van de Schrift het woord te geven? De afwijzing van de kinderdoop past de Gereformeerde kerken niet, want vervalt de kinderdoop, dan stort heel haar systeem in. De kinderdoop is inderdaad de hoeksteen van heel het Gereformeerde stelsel. Hij staat tussen de Gereformeerde kerken en de Gemeente van het Nieuwe Testament in; hij scheidt de gereformeerde kerken van de Heilige Schrift. Wat wij vragen is, dat ook inzake de kinderdoop, het zuivere reformatorische beginsel van het uitsluitende gezag der Heilige Schrift in ere hersteld wordt. De Gereformeerde Kerken hebben inzake de kinderdoop te kiezen tussen de Schrift en de traditie. Nu leven ze uit de traditie, rooms. Dat is ons geschil met deze kerken.

De consekwenties. De verwerping van de kinderdoop heeft verstrekkende gevolgen. We leven in een wereld, waarin deze dwaling al een vijftien eeuwen het Christendom gestempeld heeft. Ze heeft — zegt Barth — de *fictie van Christelijke* families, Christelijke volken en een Christelijk Westen gebaard. Ofschoon wij de invloed van het Evangelie op het openbare leven geenszins ontkennen, maar veeleer dankbaar erkennen, hebben we er steeds aan vast gehouden, dat het geloof een persoonlijke zaak is en niet anders dan dit persoonlijk geloof recht geeft op de H. Doop. We geloven, dat het voor het volksleven van betekenis is, dat in een volk wedergeboren mensen leven en dat door de aanwezigheid van wedergeborenen heel het levenspeil onder een volk rijst. Maar het volk blijft daarmede in de natuurlijke sfeer. „Christelijke" volken zijn die volken, waar men de natuurlijke mens een *christelijk masker* heeft voorgebonden, door hen te dopen. Christus heeft ons echter wel opgedragen, dat we alle volken zouden onderwijzen maar gezegd dat we slechts hen onder de volken, die Zijn discipelen werden, zouden dopen en zouden leren te onderhouden al wat Hij geboden heeft.

Verdwijnt de kinderdoop om plaats te maken voor de doop der gelovigen, dan betekent dat het einde der kerken — althans in hun tegenwoordige vorm. Naast de gemeente der gelovigen, kon de organisatie der tegenwoordige kerken met hun vele middelen, dienstbaar gemaakt worden aan de volksevangelisatie. De kerk zou „de Voorhof der Volken" kunnen worden, zoals de tempel die had. Wat Barth wenste is dunkt mij dit, dat men terugkeert tot de praktijk van de Heilige Schrift, zonder dat de loop van het Evangelie onder de volken door deze reformatie schade lijdt.

Ondertussen blijven we de beweging terug naar het Nieuwe Testament, met aandacht volgen. Dat onze gemeenten in staat zijn een brede stroom van gelovigen, die deze terugtocht wilden aanvaarden, op te nemen, geloven we niet. Maar er is naast ons nog plaats genoeg.

De Doop van G. W. Lehmann. Drie mannen worden aangemerkt als degrondleggers van het duitse Baptisme: I. G. Oncken, Julius Köbner en G. W. Lehmann. De laatste is de stichter geweest van de eerste Baptisten gemeente in Berlijn, die in 1934 haar honderdjarig bestaan vierde. Van dezen Lehmann is pas een biografie uitgekomen, geschreven door Dr Luckey, die voor enkele jaren een uitgebreide biografie van Oncken het licht deed zien. G. W. Lehmann was al jaren lang in twijfel over het goed recht van de kinderdoop. Hij kwam tot zekerheid door het lezen van het boek van Pengilly, dat pas opnieuw in het Nederlands is uitgegeven en verkrijgbaar in ons Unie-Depôt. Dus heeft dit heldere getuigenis a.g. de schriftuurlijke doop, indirect de stoot gegeven tot de stichting van de eerste Baptisten gemeente in Berlijn. En wie zal zeggen waartoe het onder Gods zegen nog de stoot kan geven in ons Vaderland, als wij maar ijverig voor zijn verspreiding zorg dragen?

De Verbondsgedachte. De Gereformeerde kerken hebben beslag gelegd op de Verbondsgedachte die in de Heilige Schrift gevonden wordt en daaraan vastgekoppeld de kinderdoop. Dat is voor ons Baptisten oorzaak geweest dat er bij ons geen plaats was voor die gedachte. Wie „Verbond" zei, zei in ons goede vaderland „kinderdoop" en zonder verder te onderzoeken en te onderscheiden, hebben we de bijbelse leer van het Verbond vrijwel buiten onze gezichtskring gehouden. Dat we daarmede het kind met de windselen hebben weggeworpen, geloof ik stellig. We worden zoetjesaan oud genoeg om onbevooroordeeld te luisteren naar het onderwijs der Heilige Schrift a.g. de verbondsgedachte.

Laat ons daar later nog op terug komen.

L.

RONDBLIK.

Wat Prof. Dr. Karl Barth te Utrecht zeide.

Op 20 Maart l.l. hield de bekende zwitserse theoloog, toen hij op tournee was door ons land, te Utrecht twee lezingen, daartoe uitgenodigd door de Vereniging van Studenten van de Theologische Faculteiten. Zowel des middags alsook des avonds moet de belangstelling vooral uit theologische kringen buitengewoon groot geweest zijn. Des middags beantwoordde Prof. Barth enkele vragen. Dat geschiedde in het Groot Auditorium van de Rijksuniversiteit. Des avonds sprak hij in de Handelsbeurs voor een zeer grote schare van theologisch geïnteresseerden, al zullen er onder hen vermoedelijk ook wel geweest zijn, die meer door nieuwsgierigheid dan door weetgierigheid gedreven werden naar de plaats waar men voor een wijle zat aan des professors voeten.

In de avondlezing handelde Prof. Barth over: „De souvereiniteit van het Woord Gods en de beslissing van het geloof". In de middagvergadering, waarop enkele den professor toegezonden vragen werden beantwoord, trok vooral Dr. Barths standpunt inzake de kinderdoop de aandacht. Sommigen schenen niet geheel onkundig te zijn geweest aangaande Barths zienswijze over de kinderdoop. Voor anderen vormden Barths gedachten in dezen min of meer een openbaring. Ze waren er eerst een beetje beduusd van. Doch ze herstelden zich weer tamelijk vlug, om daarna tot „verweer" over te gaan.

Ik heb het woord verweer tussen aanhalingstekens geplaatst. Want in plaats van aan te tonen, dat de voornaamste uitspraken van Dr. Karl Barth elke schriftuurlijke grond missen, gaat een zeker deel van onze theologen Prof. Barth in de verdachtenhoek duwen. Dat was trouwens al lang geschied. Maar het wordt nu nog eens weer overgedaan. Opdat de kerkelijke scharen toch maar bij voorbaat immuun zullen blijven voor de geest van dezen geduchten theoloog.

Dat we onder deze rubriek ook komen te spreken over Barths standpunt inzake de kinderdoop, ligt wel voor de hand. Intussen zijn we blij, dat de eind-redacteur reeds enige malen de aandacht vroeg voor deze materie.

Wat heeft Prof. Dr. Karl Barth nu te Utrecht gezegd? Aan „De Standaard" van 21 Mrt. l.l. ontlenen we het volgende:

> „Prof. Barth behandelde allereerst 'n vraag over de kinderdoop als sacrament. Deze vraag is min of meer een provocatie: de kinderdoop is inderdaad *niet* exegetisch te funderen, maar moet in de kerk als een eerwaardige invoering *geduld* worden totdat de kerk in haar synoden hier een verandering ingevoerd hebben zal. De kinderdoop is niet vooral moeilijk vanuit de praedestinatie, die er prachtig door geïllustreerd wordt. Jammerende reclameerende, schreeuwende kinderen zijn wij immers levenslang t.o.v. Gods vrije genade. Maar hoewel deze illustratie waar is en blijft, daarmee is de doop van zuigelingen nog niet gemotiveerd. Als evangelische Christenen is alleen het getuigenis van de H. Schrift maat-

gevend. En dan is het in het N.T. overal zoo dat de doop volgt op het gehoord en beleden hebben van het evangelie. En vanuit het beroep op de O.T.-ische besnijdenis, zoals de Reformatoren dat gegeven hebben? *Het teeken der besnijdenis is geboden aan de opvolging der geslachten*. aan de gemeenschap van het natuurlijke, van het bloed. De kerk is een andere gemeenschap dan deze. Nu gaat het naar den regel van Joh. 1: Kinderen Gods niet geboren uit menschelijke verwekking maar uit wedergeboorte, een geboorte „van boven". Christen is men in het geloof. Kan dat ook al van een zuigeling gelden? Kan men spreken van een verborgen geloof, van een verborgen hooren van het Woord Gods? Zijn dat geen speculaties, die een slecht geweten bij den exegeet verraden? Het N. T. kent evenmin Christelijke gezinnen als Christelijke volkeren. Het „Christelijke Westen" is eveneens een mooie fictie, sinds keizer Constantijn den Groote. Sinds dezen tijd vinden we ook de algemeene aanvaarding van den kinderdoop. Zoowel dit „Christelijke Westen" alsook deze kinderdoop beteekenen een terugvallen in een theologisch Judaïsme. Juist dit argument van de besnijdenis spreekt *tegen* den kinderdoop, omdat al te duidelijk zichtbaar wordt, wat men er op deze wijze van wilde maken.

Dan is er ook nog een klein nevenbewijs mogelijk. Bij aanvaarding van den kinderdoop wordt 'n bijzondere bevestiging van lidmaten noodig. Wat is dat voor een plechtigheid, die 15 of 20 jaar later het bij den doop verzuimde wil inhalen? Met welk recht keeren wij hier de volgorde om en scheiden belijdenis en doop dan ook nog. Nog erger wordt het wanneer we van de confirmatie een *sacrament der bekeering* gaan maken waarbij we dan niet ons geloof maar onze wedergeboorte en bekeering gaan belijden.

Nu moet niet de afschaffing van, maar het nadenken over den kinderdoop in de kerk gaan beginnen. De wederdoopers hadden ongelijk, maar hun werd ook onrecht aangedaan. Zooals in den Hervormingstijd gaat het toch niet met de verdediging van den kinderdoop. Deze vraag is heden weer actueel: het „Corpus Christianum" is niet langer de weg der kerk. En de Reformatoren? Amicus Socrates, magis amicus veritas (Socrates is onze vriend, een groote vriend is de waarheid). Maar: handen thuis. De *kerk* moet oordeelen, niet de enkele dominé of professor."

Natuurlijk moest deze of gene theoloog hierop wel antwoorden. Want de bladen hadden Barths beschouwingen wereldkundig gemaakt. In verschillende kerkboden en theologische tijdschriften geschiedde zulks reeds. Het laatste woord zal nog wel niet neergeschreven zijn.

Het is trouwens niet mijn bedoeling, om te onderzoeken wat en hoe er in de diverse bladen en tijdschriften geantwoord wordt op de gezegden van Prof. Barth inzake de kinderdoop. We kunnen ons wel enigszins voorstellen, op welke wijze er gereageerd wordt en nog zal worden. Als typisch voorbeeld vraag ik uw aandacht voor hetgeen Dr. H. Kaajan in de Gereformeerde Utrechtse Kerkbode schreef.

* * *

Wat Dr. H. Kaajan daarop antwoordde.

Ik citeer maar dadelijk.

„Prof. dr. Karl Barth is in Utrecht geweest, waar hij op zijn tournée door ons land Maandag j.l * zijn eerste lezingen *hield. De belangstelling, vooral* uit theologische kringen, was buitengewoon groot. Men had er schijnbaar de lucht van gekregen, dat prof. Barth over de kinderdoop een eigen opinie had en men informeerde dan ook naar zijn gevoelen betreffende de kinderdoop als sacrament.... Al aanstonds blijkt dat prof. dr. Karl Barth tegen den kinderdoop is. Hij staat dus in *dezen op het standpunt van* de Wederdoopers en de Baptisten. Eerlijk gezegd, dr. Barth had wel thuis kunnen blijven. Aan verwerping van den kinderdoop als sacrament hadden wij hier geen behoefte. En toch? Ik ben blij dat hij hier geweest is. Want zoo langzamerhand komen we al meer achter den reformatorischen (?) ijver van dezen geleerde. Zelfs zij, die in dr. Barth een *nieuwen profeet vereeren, zijn* wel een beetje geschrokken! Dr. Barth wapende zich met ongeveer dezelfde argumenten als de Wederdoopers en de Baptisten in hun en onze dagen. Evenals de Wederdoopers en de huidige Baptisten meent ook prof. Barth, dat kinderen, zoolang zij nog niet tot het oordeel des onderscheids gekomen zijn, onvatbaar zijn voor de genade. Maar zoo *beperkt hij willekeurig de bedeeling* der genade Gods.

Prof. Barth reformatorisch?

Calvijn zegt: „Maar indien onwederlegbaar bewezen wordt, dat de kinderdoop geenszins van het bepaalde gezag Gods ontbloot is, zoo hebben wij toe te zien, dat wij, door het omverwerpen van zijn heilige instellingen tevens ook den insteller zelven niet smaden". Ik meende, dat ik wel eens gelezen had, dat Barth op de lijn stond van Bilderdijk, Kohlbrugge en Hoedemaker. Heeft niet prof. Haitjema zulke mooie dingen in dr. Barth ondekt? Ach, nu komt Barth en zegt: „Het „Christelijk Westen" is een mooie fictie". Het Christelijk Nederland, het geheel der gedoopten (Hoedemaker) dus ook een mooie fictie? Volgens dr. Barth is het een terugvallen in een theologisch Judaïsme, als men de kinderdoop handhaafd en spreekt van een „Christelijk Westen". Wat zegt prof. Haitjema, die prof. Barth met zulk een ophef hier te lande geïntroduceerd heeft, van zijn reformatorischen (?) Barth? Barth zei tenslotte: „Maar nu geen tumult". Ik denk, dat prof. Haitjema en zijn Hoedemaker-kring ook wel geen tumult zullen maken. Zullen ze niet erg stil geworden zijn, nu Barth een van de machtigste peilers onder den tempel van Hoedemaker heeft weggetrokken?

* Maandag 20 Mrt. d. H.

Natuurlijk kunnen we een man als Dr. Kaajan verstaan, wanneer hij schrijft, zoals hij hier doet. Hij is dominé in de Gereformeerde kerk en hij staat bij voorbaat afwijzend tegenover Dr. Barths standpunt inzake de kinderdoop. Trouwens de theologie van Prof. Barth is door de gereformeerde theologen van ons land gewogen en te licht (of te zwaar? — wat moet ik zeggen?) bevonden.

Doch we willen niet afdwalen. Het gaat hier over het goed recht, ja of neen, van de kinderdoop. En dan houden we ons hier aan hetgeen Prof. Dr. Karl Barth te Utrecht zeide en aan hetgeen Dr. H. Kaajan van Utrecht daarop antwoordde. Daarover wilde ik wel graag een enkele opmerking maken. D.V. in het nummer van de volgende week.

d. H.

III

DE ZATERDAGAVOND-8 UUR-CLUB.

Vier geslachten.

Alles woelt hier om verandering en gij hebt zeker gedacht dat onze Zaterdagavond-8 uur-club in de sterke maalstroom van het leven was ondergegaan. Geen wonder. Wat lange tijd zwijgt, wordt er immers van verdacht de levenskrachten te missen, die nodig zijn om geluid voort te brengen! Mis, hoor! Onze club is nog altijd even levenslustig als weleer. Onze leden blijven grote belangstelling tonen in elkander en in de gebeurtenissen van de dag.

Gewoonlijk geven wij bekendheid aan wat er op onze vergadering behandeld is, wanneer het onderwerpen betreft, die verband houden met het leven van den midden-Afrikaner. Ons zwijgen vindt zijn oorzaak hierin, dat wij de laatste maanden meer dan genoeg hadden aan het leven van onszelf en onze mede-Europeanen. Wij doen wel niet aan partij-politiek, maar dat wil natuurlijk niet zeggen, dat wij immuun zijn voor de legio godsdienstige en sociale vragen, die geboren worden uit de hoe langer hoe meer bouwvallig en onbewoonbaar wordende structuur der samenlevingen.

* * *

Wat mij aanleiding gegeven heeft op onze Zaterdagavond-8 uur-club het verhaal van de vier geslachten te vertellen, kan ik mij zo precies niet meer herinneren. Het doet er echter heel weinig toe. Het komt op het verhaal zelve aan en dat zal ongetwijfeld voor u, waarde lezer, even interessant wezen als het voor onze leden bleek te zijn.

Gij moet weten, dat ik onlangs een van de jongste uitgaven van het Baptiste Zendingsgenootschap onzer Britse broeders in handen kreeg, waarin de Congo-secretaris een boeiend relaas schrijft over Salamu, Neli, Damaris en Basuli — namen, die ons nuchtere Nederlanders haast doen huiveren.

Het was in de dagen, dat de vermaarde Stanley door het hart van Congo trok, dat in een dorpje, ongeveer 70 K.M. van Yakusu verwijderd, een babie van het vrouwelijk geslacht

geboren werd. Zij ontving van haar ouders de naam Lifoka d. w. z. rijkdom, doch men noemde haar later algemeen Salamu, d.i. groet. Voordat een blanke haar dorp betrad, en twintig jaar voordat het Baptiste Zendingsgenootschap overwoog om in Yakusu een station te vestigen, bereidde God onze Salamu reeds voor om te zijner tijd onder haar stamgenoten de eerste evangeliste te zijn.

Ze was ongeveer negen jaren oud toen Arabische slavenjagers zich op haar dorp stortten. Sommigen gelukte het in de bossen te vluchten, anderen werden gedood en velen gevangen genomen. Onder deze laatsten bevond zich ook Salamu, die hierdoor van haar ouders werd weggerukt. Tijdens een lange en uitputtende gang naar een slavenmarkt aan de oostkust, werd ze op wonderbaarlijke wijze door verkennende Europeanen in vrijheid gesteld. Deze besloten het kind op hun reis door het Congowoud naar de grote rivier mee te nemen en ze op een zendingspost die zij mogelijk tegenkwamen, achter te laten. Na een avontuurlijke tocht van honderden kilometers grotendeels door dichtbeboste streken en deels over de machtige Congorivier kwamen de bevrijders eindelijk te Bolobo aan, waar ze Salamu aan de goede zorgen van Baptiste zendelingen achterlieten.

Op de Zendingsschool te Bolobo leerde ze haar Heer en Heiland kennen. Later werd ze lid van de gemeente van Christus te Monsembe. Maar in weerwil van haar blijdschap in den Heer, bewaarde haar hart toch een grote smart. Niemand kon haar vertellen tot welke stam zij behoorde of waar in het uitgestrekte Congoland haar volk zich ophield. Dagelijks bad zij den Heer om leiding.

Zij groeide op tot een jonge vrouw en trad te Monsembe in het huwelijk. En toen haar vrienden, de zendelingen, op verzoek van het genootschap naar Yakusu verhuisden, trokken zij en haar echtgenoot met ze mee. In haar hart leefde de hoop, dat God wellicht bezig was haar vurig gebed te verhoren.

En God bleek werkelijk daarmee bezig te zijn. Zij ontdekte in het Yakusu-district het dorpje, waarin zij geboren was en tot haar onuitsprekelijke vreugde kon zij zich in de armen van haar enig overlevende ouder — haar vader — werpen. Een jaar na deze treffende ontmoeting en hereniging met haar stam schreef Grenfell: „Salamu neemt als tolk deel aan alle godsdienstige bijeenkomsten. Maar wat nog mooier is: zij vertolkt het evangelie in haar dagelijks leven op een welsprekender wijze dan woorden vermogen."

Na zes jaren Christus trouw gediend te hebben onder haar stamgenoten werd ze slachtoffer van de slaapziekte. Zij ging naar haar ver-

DE VERLOSSER VAN HET GROOT HEELAL.

Het gaat in het Evangelie om het geheel, om de verlossing en vernieuwing van héél Gods Schepping!

Dit zou bij het lezen van het Nieuwe Testament meer opvallen, als het woord „wereld" daarin niet tweeërlei betekenis had, terwijl wij in de regel slechts aan één van deze beide denken. Maar we voelen wel, dat, als Johannes zegt: „hebt de wereld niet lief", hij met het woord „wereld" niet hetzelfde bedoelen kan, als in zijn verklaring in het Evangelie: „Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eengeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe". De eerste keer bedoelt hij er het zondige doen en drijven der mensen mede en de andere maal Gods grote Schepping.

Om het behoud der Schepping is het God te doen. In het Boek der Voleinding, ons laatste bijbelboek, zegt de Verlosser: „Ziet, Ik maak alle dingen nieuw", en Johannes, de ziener, roept uit: „Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde was voorbij gegaan". En de Apostel Petrus zegt, dat in het hart van allen, die op Christus hun vertrouwen leerden zetten, dit leeft: „Wij verwachten naar Zijne beloften een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, een nieuw geheel, in hetwelk gerechtigheid woont."

Jezus Christus is de Heiland der wereld, de Verlosser en Voleinder van héél Gods Schepping. Het ging bij Hem niet om het redden van brokstukken, maar om de verlossing en vernieuwing van gans de Schepping, die één groot en groots geheel is.

Tot die Schepping behoren de mensen, daarom delen zij in dat grote verlossingswerk, ja, staan in het middelpunt daarvan, wijl hun val de breuk veroorzaakte, die in Christus verzoend werd.

Gij, o mens, zijt niet te redden buiten deze Schepping om, anders dan in scheppingsverband. Gij zijt niet te redden buiten deze Schepping om, waartoe ge behóórt en waarvan ge een deel zijt, en deze Schepping is niet weder op te richten en te verheffen tot hoger luister, tenzij gij u laat redden.

Van deze omvang van Zijn taak was onze Heer Zich wel bewust. In dat licht zag Hij Zijn leven.

Van Zichzelf, als van Degene, die de nieuwe tijd ontsluit, de heilstijd, spreekt Christus in Mark. 2 in drie beelden, drie beelden, die onderling een geheel vormen. Het is:

het beeld van den Bruidegom;
het beeld van de Mantel en
het beeld van de Wijn.

Het eerste is het beeld van de nieuwe betrekking, waarin we door Hem tot God komen;

het tweede is het beeld van de nieuwe betrekking, waarin we geplaatst worden tot het geschapene;

het derde is het beeld van de nieuwe levensvreugde, vaak aangeduid als „de zaligheid".

I *Christus spreekt van Zichzelf als van den Bruidegom.*

Hij koos de mensheid als Zijn Bruid, die mensheid, die door Hem Zijn Vader ook háár Vader leert noemen, wijl ze Zijn liefde aanvaardt en Hem wederliefde schenkt.

De discipelen van den Heere Jezus vastten niet en de Meester wilde niet, dat zij dat doen zouden. Waarom niet? Vasten is een handelen, dat past bij deze wereld van zonde en dood. Vasten is een uiting van droefheid, die op haar plaats is bij allen, die deze wereld toebehoren. Maar — zegt de Heere Jezus — die Mij toebehoort, behoort niet meer tot deze wereld, die behoeft niet meer te vasten en te treuren, want zijn verlossing van zonde en dood is doorgebroken. Wie Christus toebehoort heeft deze wereld achter zich, is uit haar overgegaan in het Koninkrijk van God.

Christus kwam als de Bruidegom. Hij noemde Zijn boodschap een uitnodiging tot het Bruiloftsmaal. „Alle dingen zijn nu gereed; komt tot de Bruiloft!" Komt tot de Bruiloft, komt tot de vreugde, de zaligheid van de nieuwe gemeenschap met God — dat is de bede, die heenklonk door alles wat Hij zei. Als Bruidegom, als Vreugdebrenger, etende en drinkende, dat wil zeggen: alom blijdschap verwekkende, trok Christus rond en trok Hij op, de voleinding tegemoet.

De Bruidegom kwam tot ons. Zou deze oude gedachte: „dat in de dagen van den Messias de Bruiloft zou zijn" den Apostel Paulus niet voor de aandacht gestaan hebben, toen hij zeide, dat God ons heeft aangenomen in den Geliefde? Niet slechts aangenomen, maar aangenomen op een zeer bepaalde wijze en om een zeer bepaalde reden: als deel van den

heerlijkten Heiland in Augustus van het jaar 1903, aan de zendelingen haar drie-jarig dochtertje Neli toevertrouwend met de bede, dat zij ze opvoedden voor de dienst van Christus.

* * *

Neli werd in het gezin van Mevr. Millman opgenomen, die ook voor haar moeder had zorg gedragen. Evenals Salamu werd zij naar de zendingsschool gezonden. Later werd ze een goede onderwijzeres in dezelfde inrichting. Een voorspoedige jeugd werd bekroond met een huwelijk met een christen jongeman, Basuli, lid van dezelfde stam, waartoe haar moeder behoorde, en onderwijzer op de jongensschool te Yakusu. Zij vormden een gelukkig huisgezin, waartoe de mensen zich intuitief voelden aangetrokken. Neli echter werd maar een weinig ouder dan haar moeder. Zij stierf op de leeftijd van twee en dertig jaar.

Ook zij had een dochter — Damaris — die dertien jaren telde, toen zij kwam te overlijden. En zij deed met Damaris, wat haar moeder met haar gedaan had. Zij beval ze aan de hoede van de zendelingen aan.

* * *

Damaris was reeds leerlinge op de meisjesschool te Yakusu. Vroeg leerde zij Christus kennen en liefhebben. En evenals haar moeder en grootmoeder werd ook zij onderwijzeres. Op zeventienjarige leeftijd trouwde zij Tetiya, een voorbeeldige Christen jongeman niet zonder talent, die zich voor telegrafist bekwaamde.

Na de eerste plaatselijke examens werd Tetiya naar Leopoldville, de hoofdstad van Belgisch Congo, gezonden ten einde een bijzondere cursus te volgen aan de rijksschool voor telegrafisten. Damaris vergezelde haar echtgenoot op zijn zeventien honderd kilometer lange reis van Yakusu naar Leopoldville. In deze stad verenigden zij zich met de gemeente der zending en werkten ijverig in alle aangelegenheden mede.

Tegen het einde van hun verblijf in Leopoldville werd het jonge echtpaar verblijd met de geboorte van een zoon, wien zij naar zijn grootvader, Basuli, noemden. En veertien dagen na de geboorte van Salamu's achterkleinkind slaagde zijn vader met lof als telegrafist en kreeg een benoeming niet ver van Yakusu.

Vier geslachten reeds onder de beademing van het evangelie in de Congo!

Laat ons den Heer bidden ten behoeve van babie Basuli, opdat in hem het ongeveinsd geloof wone, dat eerst gewoond heeft in zijn overgrootmoeder Salamu, en daarna in zijn grootmoeder Neli en dat nu woont in zijn moeder Damaris.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Geliefde, als de door Hem Verkorene, door Hém, van Wien God verklaarde: „Deze is Mijn geliefde Zoon, in denwelken Ik al Mijn welbehagen heb?"

De zondaren, schoon den Zoon zo ongelijk en onwaardig, worden door den Vader op de meest tedere wijze verwelkomd, omwille van Zijn Zoon, vanwege de Liefde, die de Vader tot Zijn Zoon heeft. Omdat de Zoon ze in Liefde uitverkoor, worden ze door den Vader met de grootste liefde en met verschonend dragen van al hun fouten aanvaard. Niet om hun zelfswille, maar omwille van den geliefden Zoon, die hen tot Zijn Bruid verkoren heeft. Zij worden — zijnde Zijn Bruid — als dochter aangenomen in Hem. Om Zijnentwil vinden zij die open armen en dat tedere welkom.

Zó, langs deze weg is het dat God een mens, verloren in schuld en vloek, een mens van zonde en onrust, aanneemt. Hij doet het in den „Geliefde". — We zijn ongeschikt voor de gemeenschap met God, voor het verkeer in Gods Huis. Maar de Eengeboren Zoon van God heeft, in een onbegrijpelijke liefde, ons, zondaren, onreinen, verkoren tot Zijn Bruid en als het rechtgeaarde Ouderhart ons de tederheid van God openbaart, dan weten we dat we den Hemelsen Vader welkom zijn in Christus. Om Christus' wil sluit Hij de zondaren aan Zijn Vaderhart, en neemt hen, die de Zoon tot Zijn Bruid verkoor, aan tot Zijn kinderen.

Dat is het Evangelie: een Liefdeshistorie, de geschiedenis ener heilige en verheven Liefde, ener Liefde bovenaards van oorsprong en bovenaards in elk van haar uitingen. In een Liefde, die alle kennis te boven gaat, heeft de Heilige zondaren uitverkoren tot innigste gemeenschap des Levens — tot Zijn Bruid! Hier werkt een kracht, die op de knieën trekt:

U bid ik aan, o macht dier Liefde,
Die zich in Jezus openbaart!

Hij kocht zich Zijn Bruid. De bruidschat was Zijn lichaam, dat voor ons gebroken, Zijn bloed, dat voor ons vergoten werd.

Geef uw hart Hém, die u eerst, van eeuwigheid, vrijwillig, onvoorwaardelijk heeft liefgehad. Hij reinigt het en legt er een Lied in: het eeuwig Lied der Dankbaarheid.

II ***De mensheid, die als Christus' bruid, kind van God werd, is mede-erfgenaam der nieuwe schepping.***

Over die nieuwe omgeving, die nieuwe woning, passend bij de nieuwe staat des levens, spreekt Christus in het andere beeld, het beeld van het oude kleed en de nieuwe lap.

Wordt hier willekeurig van „kleed" en „lap" gesproken om het onverenigbare van het oude en het nieuwe aan te tonen?

Neen!

„Kleed" of „mantel" is in de Heilige Schrift de aanduiding van deze zichtbare schepping. Ge leest in Hebreën 1 : 10—12:

> „Gij, Heere! hebt in den beginne de aarde gegrond, en de hemelen zijn werken Uwer handen;
> die zullen vergaan, maar Gij blijft altijd, en zij zullen allen als een kleed verouden,
> en als een dekkleed zult Gij ze in een rollen, en zij zullen veranderd worden; maar Gij zijt dezelfde en Uwe jaren zullen niet ophouden.

Anderen vertalen:

> Ze zullen als een mantel verouden en als een overgeworpen kleed zult Gij ze oprollen.

De oude of versleten mantel, waarvan Christus hier bij Markus spreekt, de mantel, waarop men geen nieuwe lap moet willen zetten, is deze wereld. Duizenden proberen dat te doen — het is buiten hope!

Zoals een versleten mantel opgerold en met een nieuwe verwisseld wordt, is Christus bezig deze schepping op te rollen en een nieuwe in haar plaats uit te breiden. In Christus is het oude voorbijgegaan, heeft afgedaan. De nieuwe schepselen krijgen een nieuwe omgeving, een passende woning. Voor hen openen zich nieuwe banen van ongestoorde levensontplooiïng.

III ***En een mens in Christus (als Zijn Bruid) aangenomen en met Christus erfgenaam van de onverwelkelijke, onbevlekkelijke erfenis, smaakt nieuwe levensvreugde.***

Christus geeft hem de nieuwe wijn te drinken: de eeuwige blijdschap.

Dit alles is in Christus en het is uitsluitend in Christus, die in Zijn grote liefde om uw ziel geworsteld heeft aan het kruis.

Zijn leven en sterven is een grote vraag; deze vraag: geef Mij uw hart en laat toe dat Ik u weldoe.

Geef Hem uw jawoord.

'k Ben de Uwe, o Heer,
Spreek Gij daarop Uw amen!
Heere Jezus, Gij zijt mijn.

L.

RONDOM KARL BARTH.

Jetzt kein Tumult?

Wanneer we op de omstandigheden zien vergaat ons elke lust tot polemiseren. Een heerlijke lentezon lokt naar buiten, ver weg van alle boeken en inktpotten. Een ontzettende dreiging ligt over de volkeren en neemt ons denken gedurig geheel in beslag. Het volk, waartegen wij getuigen, is schijnbaar voor dat getuigenis zo onbereikbaar, dat men zou gaan zwijgen.

En toch. Alles ten spijt willen wij door gaan met te spreken van die dingen, die door de uitlatingen van den zwitsersen theoloog aangeraakt zijn, met name over de doop.

Dan moet ik weer beginnen met hartelijk dank te zeggen aan de velen door heel het land, die mij allerlei bladen en blaadjes toezonden, waarin beschouwingen of bestrijdingen der betreffende woorden afgedrukt zijn. Wil dat blijven doen.

Sommigen zullen wel gevraagd hebben, wie dat nu eigenlijk is, die Prof. Dr. Karl Barth. Wij kunnen daarop hier niet dat volledig antwoord geven, dat hij verdient. Een paar dingen wil ik wel noemen: hij studeerde theologie in Duitsland, ging daarna als predikant een zwitserse gemeente dienen, maar kwam naar Duitsland terug om in Göttingen als hoogleraar voor de Gereformeerde theologie te doceren. Ik kan u ook niet al de beschouwingen der mannen doorgeven, die op hem een grote invloed gehad hebben — Kutter, Ragaz met hun socialistische denkbeelden, Kierkegaard en Kohlbrugge met hun streven naar de waarheid.

In de oorlog van '14—'18 komt de verandering. Alles wordt stukgeslagen. Spengler profeteert de ondergang onzer beschaving. Barth vindt de Bijbel weer. De boodschap van God aan elke tijd. Maar dan ook de bijbel alleen als mededeling van God. Nergens anders, volgens Barth, openbaart zich God. Dus niet in de natuur, in de geschiedenis, in de rede. Er is geen bijbel naast de bijbel, geen openbaring naast de openbaring. God heeft de weg van het Woord gekozen. Naast de bijbel is er niet nog een plaats of weg waar men God kan tegenkomen. Vooral de historie, de geschiedenis der mensen, moge men niet naast de bijbel willen plaatsen. De kerk mag daarom nooit iets anders dan 't Woord Gods verkondigen en zich niet laten verleiden uit een andere bron te putten. In 1934 werd in Duitsland de Belijdeniskerk gevormd. Vooral op aandringen van Barth is toen door de synode geformuleerd: „Jezus Christus, gelijk Hij ons in de H. Schrift gepredikt wordt, is het éne Woord van God, dat wij te horen, in leven en in sterven te vertrouwen en te gehoorzamen hebben. Wij verwerpen de dwaalleer, dat de kerk als bron van haar prediking naast dit éne Woord van God nog andere gebeurtenissen en machten, verschijnselen en waarheden als Gods openbaring kan en moet erkennen."

Dit zijn de nieuwe 95 stellingen. Deze woorden herinneren ons aan Luther, die paus noch concilies wil geloven, omdat het een bewezen feit is, dat ze meer dan eens gedwaald hebben.

„Canis Domini", noemt zich Barth. Hond Gods. Hij heeft geblaft, „en de weerklank hoort men heinde en ver."

Terug naar de bijbel. Wij danken God voor de schatten, die de groten in het Godsrijk hebben weten te delven. Maar het waren mensen. Hun woord is mensenwoord. Nimmer zal het woord van een der onzen ons mogen afhouden het Woord van God te horen en te doen. Wij willen geen vaderen, die ons slaan in de ban van hun kennisse Gods. Wij willen ons laten verrijken, niet laten beheersen door hen. „Daar staat geschreven en daar is geschied". Maar al wat er geschied is, staat onder het onverbiddellijk oordeel van wat er geschreven staat.

Zo kwam Barth vanzelf tot het verwerpen van de kinderdoop, gelijk wij er toe gekomen zijn. Wij verwerpen de historie niet, maar ons aan haar onderwerpen doen wij evenmin. „Het Woord zullen zij laten staan".

Dr. Kaajan heeft in de Gereformeerde Utrechtsche Kerkbode, ik zend hem hierbij een exemplaar van De Christen en verwacht dat hij de goedheid wil hebben mij later eventueel ook een nummer van dat blad te sturen, wanneer hij deze kwestie nogmaals zou aanroeren, ook de uitlatingen van Barth becritiseerd. Hoe? „Ik ben blij, dat hij (Barth) hier geweest is. Want zoo langzamerhand komen wij almeer achter den reformatorischen ijver (?) (! Red.) van dezen geleerde. Zelfs zij, die in Dr. Barth een nieuwen profeet vereeren, zijn wel een beetje geschrokken! Dr. Barth wapende zich ongeveer met dezelfde argumenten als de Weder-doopers en de Baptisten in hun en in onze dagen. Evenals de Weder-doopers en de huidige Baptisten meent ook prof. Barth dat kinderen, zoolang zij nog niet tot het oordeel des onderscheids gekomen zijn, onvatbaar zijn voor de genade. Maar zoo beperkt hij willekeurig de bedeeling der genade Gods." Zover maar eerst, want hier moet even wat gezegd worden. Zeggen wij dat kinderen, „zoolang zij nog niet tot het oordeel des onderscheids gekomen zijn, zij onvatbaar zijn voor de genade?" Mij dunkt, wij zeggen wel, dat kinderen, die nog niet tot het oordeel des onderscheids gekomen zijn, de genade nog niet kunnen vatten, wijl zij nog niet vatten, dat zij in zichzelf verdoemelijk zijn voor God, die dezulken nochtans in Zijne genade omvat, daar derzulken het Koninkrijk der hemelen is. Doch dat heeft op zichzelf niets met de doop uit te staan. Dr. Kaajan gaat verder: „Prof. Barth reformatorisch? Calvijn zegt: „Maar indien onwederlegbaar bewezen wordt, dat de kinderdoop geenszins van het bepaalde gezag ontbloot is, zoo hebben wij toe te zien, dat wij, door het omverwerpen van zijn heilige instellingen, tevens ook den insteller zelven niet smaden". Ik meende, dat had ik wel eens gelezen, dat Barth op de lijn stond van Bilderdijk, Kohlbrugge en Hoedemaker. Heeft niet prof. Haitjema zulke mooie dingen in dr. Barth ontdekt? Ach nu komt Barth en zegt: „Het „Christelijk Westen" is een mooie fictie". Het Christelijk Nederland, het geheel der gedoopten (Hoedemaker) dus ook een mooie fictie? Volgens dr. Barth is het een terugvallen in een theologisch Judaïsme, als men de kinderdoop handhaaft en spreekt van een „Christelijk Westen". Wat zegt prof. Haitjema, die prof. Barth met zulk een ophef hier te lande geïntroduceerd heeft, van zijn reformatorischen (?) Barth? Barth zei tenslotte: „Maar nu geen tumult". Ik denk dat prof. Haitjema en zijn Hoedemaker-kring ook wel geen tumult zullen maken. Zullen ze niet erg stil geworden zijn, nu Barth een van de machtigste peilers onder den tempel van Hoedemaker heeft weggetrokken?"

Calvijn heeft ook gezegd: „Dewijl Christus beveelt het onderwijs aan de doop te doen voorafgaan en Hij de doop te doen vorafgaan en Hij alleen gelovigen tot de doop toegelaten wil hebben, zo schijnt het dat de doop niet recht bediend wordt, tenzij het geloof vooraf ga". Maar wat zullen al deze citaten. Ik kan Dr. Kaajan wel een boekje vol citaten sturen, die alle ten gunste van de doop der gelovigen spreken, uit de mond of pen van godgeleerden aller eeuwen. Doch wij willen terug tot de bijbel. Alleen de H. Schriften kunnen ons in deze zaken de weg wijzen.

De Schadenfreude aan het adres van prof. Haitjema is even onwaardig als het geschrijf van H. A. in het Friesch Dagblad van 29 Maart, dat wij reeds signaleerden.

Waarom bestrijdt Dr. Kaajan den man niet op grond van de Schrift?

Daarop wachten wij.

HUIZINGA.

„MAAR GOD . . . ."

Dit is het grote woord der Schrift, het woord dat ons telkens weer zegt, waar God ingreep in het menselijk leven, waardoor, wat ten kwade liep, ten goede gekeerd werd.

„Maar God", dat is oorzaak, dat Gods kind in z'n fouten niet ondergaat.

Ik denk hierbij aan de geschiedenis van Jona.

Niet van buiten, maar van binnen, uit eigen hart kwamen de moeilijkheden van dat leven.

Aan zijn eigen fouten dreigde Jona ten onder te gaan.

Dat dat niet gebeurde vond zijn verklaring in dit leven, gelijk in dat van zo menigeen, in het „Maar God".

Ge leest dat enkele malen in deze geschiedenis en telkens in de critieke ogenblikken van dat leven.

Hoe geduldig is God met zijn halsstarrige kinderen. Jona ontvlucht Hem. De Heere houdt hem tegen door een grote storm. Jona verhardt zich en wenst de dood boven de verootmoediging, maar God redt hem door een wonder.

Hoe vaak gaan Gods kinderen tegen hun eigen heil in!

De grootste gevaren komen voor u wellicht van binnen uit. Hebben sommigen niet in hun geraakte, kort aangebonden, halsstarrige natuur de grootste vijand van hun ziel?

En hoe teder en geduldig neemt God ze in bescherming tegen henzelf! Paulus zegt: Door Gods genade ben ik wat ik ben. Hoe waar is het dat slechts Gods genade ons leven behouden kan! Die wereld van verzet en zonde in ons móét ons doen ondergaan, maar God . . . . stuurt storm of worm om ons te beveiligen tegen onszelf.

„Maar God", dat is oorzaak, dat Gods kind in de zonde niet ondergaat!

Ik denk aan 't begin van het tweede hoofdstuk van de brief aan de Efeziërs. Eerst geeft de Apostel daar een beschrijving van den mens zoals hij verloren is in zijn zonde.

Het is een donker beeld: Gij waart dood voor God. Ge had het pinksterfeest der hel gevierd. Want gelijk God eens deed, zo heeft ook Satan zijn geest uitgestort en die geest had u vervuld; leidde u, leidde u de weg van God; over zijn geboden heen, het terrein des Satans op. Gods toorn was over u.

Zo was het met u eertijds, zegt de Apostel. Nu echter zijt ge levend geworden en dat met Christus.

En het geheim van deze grote overgang verklaart vers 4: Maar God, Die rijk is in barmhartigheid . . . . heeft ons weder levend gemaakt. Wij deden het niet. Wij deden er niets voor. De oorsprong ligt alleen in God; in Zijne barmhartigheid; in Zijne deernis met ons. En waarom had Hij zo grote deernis met ons? Vanwege Zijn grote liefde tot ons.

Het is daarom, dat ook uw ziel in haar zonde niet behoeft onder te gaan. Ze is voorwerp van Gods liefde; Hij wil haar uit al haar moeilijkheden redden.

„Maar God", dat is oorzaak dat Gods kind in de dood niet ondergaat.

Dat is het „Maar God . . . ." van 1 Kor. 15. Over de dood en zijn macht spreekt Paulus daar. Ons mensen — zegt hij — is een angel, een giftangel in de ziel geboord, die niet één onzer vermag uit te trekken.

Maar God kan dat en Hij dóét het. Hij geeft Zijn kinderen de overwinning ook over den laatsten vijand.

„Maar God", dat is oorzaak, dat de zondaar niet ongewaarschuwd ondergaat.

De Heere Jezus vertelde eens het verhaal van een rijken dwaas.

Het leven van die man had drie fouten: hij vergat, dat hij een ziel had; hij vergat, dat er een God is, Die rekenschap zal afeisen; en hij vergat de eeuwigheid. Toen kwam nog eenmaal een duidelijke waarschuwing. Hij zeide zichzelf: Mijn ziel neem rust, eet en drink.

Maar God zeide: Gij dwaas, nog deze nacht zal uw ziel van u geëist worden. Een waarschuwing ter elfder ure.

„Maar God . . . ." wie zou de hand niet aannemen, die God hem toesteekt in Christus Jezus?

L.

LEESTAFEL.

Op den Tweesprong door Joop Korter. Uitg. G. F. Callenbach N.V., Nijkerk. Prijs geb. f 1.30.

Letje, een dochter van een dokter verliest haar moeder reeds bij de geboorte. De vader wordt in zichzelf gekeerd en dochter en vader leven naast elkaar. De gymnasiumtijd is doorgaans de tijd van de vriendschapjes. Letje komt via een vriendin, een boerendochter, in contact met een gegoede boerenfamilie, wier godsdienstig huiselijke sfeer haar zeer weldadig aandoet. De dokter sterft en zijn nalatenschap is teleurstellend. Letje wordt verpleegster. Zij kan in het huwelijksbootje stappen met de opvolger van haar vader en aldus de oude heerlijkheden weer in bezit nemen. Zij weigert daar zij enkel vriendschap kan aanbieden en geen liefde. Bij haar vriendin thuis, herstellende van een zware ziekte, verlooft zij zich met Roel, haar broer. De schrijfster stuurt in Letje's loopbaan niet bepaald op bekering aan — waarom niet? — maar toch zeer zeker op een overgang tot een ernstige christelijke levensopvatting.

't Is een heel goed boek, dat ons hier wordt aangeboden. Meisjes van 16—20 jaar zullen het met graagte en met voordeel lezen. Ook is het een geschikt leesboek op onze verenigingen en kransjes voor onze jongedochters.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

MEDEDELINGEN

De gemeente te Nw. Weerdinge

heeft tot haar herder en leraar beroepen Ds. A. A. Hardenberg te Apeldoorn.

Verantwoording.

In dank ontvangen voor het pensioenfonds van de gemeenten te

Noordbergum f 15.—
Stavoren f 20.25

Wie volgt?

Hengelo (O.) K. REILING.
Jac. Catsstr. 34. Postr. 109502.

U. R. C.

Ontvangen van de

gemeente Groningen f 13.28
J. P. te L. f 1.—

Utrecht, A. H. ZERBST, Pen.m.
Rijnlaan 128 bis. Giro 68108.

Alleen voor Hengelo!

Centrale voor Werklozenzorg (Afd. Hengelo O.)

L.S.

Werkloze jongelui van 16—24 jaar, welke geplaatst wensen te worden in het werkkamp te Ommen in de komende periode, kunnen inlichtingen bekomen en zich opgeven bij den secretaris van ons comité, G. J. de Jong, Hobbemastr. 18.

Voor jeugdige meisjes bestaat gelegenheid tot plaatsing in het internaat, waar opgeleid wordt voor huishoudelijke beroepen.

Laat niemand, die er voor in aanmerking kan komen, deze kansen onbenut laten.

HET COMITÉ.

Het adres van den secr. der Gemeente Hoogezand is thans P. v. d. Veen, Zuiderstraat 8 te Sappemeer.

WEEKKALENDER

Ik ben dood geweest.

Dat heeft Jezus tot Johannes gezegd, toen Hij hem verscheen in de eenzaamheid van het eiland Patmos. Wanneer men zeggen kan: Ik ben dood geweest, dan wil dat zeggen, dat de dood geen punt is, maar een komma. Zoals Jezus het zegt is het mogelijk op de dood terug te zien, als op een zaak, die nu achter de rug is. Het stuk der opstanding, om maar in de taal der leerstellingen te blijven, is zeker rijk en vertroostend en waard er nog enkele dagen over te lezen uit de Schrift. Wij zijn zo eenzijdig en vergeten zo licht de eeuwigheid, wijl de tijd ons vasthoudt of zwerven door de toekomst en vergeten het heden. Dit en dat lief te hebben is onze taak. „De aarde is zo heerlijk, het zonlicht schijnt zo klaar. Vaarwel, gij lief'lijk leven, het scheiden valt mij zwaar." Dit gedichtje vond men in de jas van een doodgeschoten soldaat. Dit leven is heerlijk. Maar ook dat andere na dit: Nog slechts een korte tijd, dan is 't gewonnen, dan is de rust na lange strijd begonnen; dan mag ik laven mij aan levensbeken en eeuwig, eeuwiglijk met Jezus spreken. Tussen deze en die heerlijkheid ligt de dood. Geen eindstation is hij, gewoon maar een halte.

Zondag 16 April 1 Petr. 1 : 1—9.

Wanneer ons leven eindigde bij de dood, dan was het tamelijk zinloos te leven. Wij zijn geschapen om te leven, niet om te sterven. Door de macht des duivels zijn we in de zonde geraakt, door de zonde komt de dood tot ons. En dan? In de nacht, die om ons gedaald was en in ons heeft God licht gegeven. Door de opstanding van Jezus heeft Hij in onze harten de hoop gewekt, dat ook wij eens in heerlijkheid zullen leven. Het leven zonder vreze des doods, zonder aanranding of verzoeking is een zaligheid, die nu ons begrijpen ontkomt, ons verlangen versterkt.

Maandag 17 April Rom. 14 : 1—14.

Hoe kunnen mensen over kleinigheden strijden, elkaar in de weg staan met zaken, die de moeite van ze te noemen niet eens waard zijn. Duizenden levens worden verknoeid in eindeloos getreuzel. Het grote, machtige leven stuift aan die zielen voorbij, terwijl juist hun aandacht getrokken wordt door de nieuwe kousen of de opkomende boontjes van de buurman. Leven zij daartoe, dat zij aan het leven voorbij zullen leven? Zo zijn er Christenmensen, die eeuwig vechten over onbenulligheden en niet daaraan denken, dat zij den Heer der Heeren tot in alle eeuwigheid met al hun vermogen dag en nacht behoren te dienen. Leef den Heer, sterf den Heer, wees van den Heer.

Dinsdag 18 April Ef. 1 : 15—23.

Om tot een Gode waardig leven te komen, moet men de wil van God kennen. Daartoe leze men de H. Schrift en bidde om verlichte ogen des verstands, dat door de zonde verduisterd geworden is. Met kennis alleen komt men er niet. Wij hebben vooral de zedelijke kracht nodig. God, Die machtig is Christus uit de doden te wekken en alle dingen aan Zijn voeten te onderwerpen heeft ook de macht ons in dit leven tot overwinnaars te maken. Wanneer we dat niet meer geloven zijn wij de ellendigste van allen, die de aardbodem bevolken.

Woensdag 19 April Col. 1 : 9—18.

Ook in dit gedeelte vindt gij eerst de aandacht op de kennis gevestigd, teneinde te kunnen wandelen Hem ter eer. Maar ook daartoe is weer de kracht nodig. Zo betonen wij nieuwe mensen te zijn, mensen van de nieuwe gemeenschap, waarvan Christus het Hoofd is. Hij is reeds uit de doden opgestaan, maar de anderen volgen.

Donderdag 20 April 2 Tim. 1 : 1-12.

Uit genade zijn wij zalig geworden en prediker der zaligende boodschap te zijn is Paulus' hoogste vreugde. Daarvoor riskeert hij alles, want hij riskeert immers niets. Alles is veilig belegd. De opstanding van Christus, de vernietiging van de dood opent voor een vervolgde perspectieven, die hem tot grotere activiteit drijven. Wij zijn een aarden vat vol, boordevol van hemelse zaken. Woeker met u zelf en ga straks in in de vreugde uws Heeren, om eeuwiglijk met Hem te spreken.

Vrijdag 21 April 1 Petr. 5 : 1—11.

Het leven is een strijd alhier. Strijdt daarom de goede strijd. Vecht niet om dingen die geen werkelijke waarde hebben. Werkelijke waarde is die waarde, die God aan iets toekent. Leef daarom met Hem, ouderlingen en jongeren. Hij heeft ons allen geroepen tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus, die ons vooral zal openbaar worden in Zijn dag.

Zaterdag 22 April Openb. 1 : 10-18.

Deze discipel heeft Jezus gezien op de oevers van het heerlijke meer, op de berg der stralende heerlijkheid, in de hof van Gethsemané, in de rechtzaal van den hogepriester, toen Hij krimpend aan het kruis hing, toen Hij levend onder hen vertoefde soms — en nu, nu blikt Hij Hem aan, die door de dood niet geschaad werd, maar er door heen ging tot grotere heerlijkheid. Moge ons de opstanding van Christus sterk maken in het geloof, dat God ook aan ons Zijn Woord zal vervullen en wij eens van zonden vrij Hem zullen dienen tot in alle heerlijkheid.

HUIZINGA.

Vrijdag 21 April 1939 No. 2571 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE DAG DER VERVULLING.

Nog een kleine tijd en, de wereld zal Mij niet meer zien; maar gij zult Mij zien, want Ik leef en gij zult leven.

Joh. 14 : 19.

In Christus' opstanding ligt dit:
elke verwachting, die Zijn verschijning te voorschijn riep, wordt bevestigd,
elke behoefte, die Hij verwekte, wordt bevredigd. Daarom legt Pasen een eeuwige band tussen Christus en allen, die Zijn verschijning leerden liefhebben.

Christus is opgestaan van de doden. Er zou geen Nieuw Testament bestaan, als dat niet gebeurd was. Onder veel tegenstand heeft deze waarheid de harten der discipelen veroverd. Zij verwachtten geen opstanding, maar zijn tenslotte voor de feiten gezwicht. De *opstanding zelf* veroorzaakte het *geloof* in de opstanding. En zo was het altijd.

Christus wandelde vele dagen onder ons. Zijn waarheid omgaf, Zijn liefde doordrong ons. We begonnen iets te voelen van Zijn onbegrepen tegenwoordigheid. En toen werd het moeilijk; toen kwam de twijfel. Een koninklijke strijd ontbrandde in ons. Is Christus verrezen? Feit? Fictie? Kunnen we ons aan Hem als aan een tegenwoordigen levenden Zaligmaker overgeven? Groot was de pijn van deze zwaarste strijd; de tweestrijd en . . . . we trokken ons terug. Dat waren donkere dagen. We begonnen naar de zekerheid, die anderen hadden te verlangen en . . . . toen openbaarde Hij zich in Zijn werkingen. Hij deed zoals het Evangelie zegt, dat Hij beloofd heeft: Indien iemand Mij liefheeft, wij zullen tot hem komen en woning bij hem maken.

Hoe zullen we komen tot de overtuiging, dat Christus leeft?
Heel eenvoudig: door te beginnen met te doen, wat we heel eerlijk kunnen doen: Hem liefhebben. Als ge Hem liefhebt en dus Zijn geboden onderhoudt, wat wil zeggen: uw leven praktisch op Hem instelt, *dan zal Hij worden de Bewoner van uw binnenste.*

Hoe groot is dus de zekerheid, die gij kunt krijgen, de zekerheid dat Christus leeft! En hoe eenvoudig is de voorwaarde: . . . . indien ge Mij liefhebt en Mijn geboden bewaart!

De mens, die haar bezit, marcheert op het rythme der hope en met een lied in het hart de toekomende wereld tegemoet. Maar de ziel, die niet meer heeft dan het beperkte terrein van het heden, lijdt en kwijnt. Want eens zijn de aardse mogelijkheden uitgeput, daarmede sterft de hope, de verwachting haar „natuurlijke" dood en treedt het verval der ziel in.

Ik las van een hereboer, die een bezoek van den dokter gehad had. Hij begreep, dat hij nog slechts kort, misschien nog slechts enkele maanden te leven had. Snel liep hij den arts na en vroeg: „dokter, dat betekent dus, dat ik hier nog maar een korte poos bij mijn paarden, honden en vogels zal zijn en dan . . . . wat dan?"

Een paar dagen voor zijn dood schreef Dr. F. B. Meyer aan een vriend: „'t Verwondert mij te horen, dat ik nog maar kort te leven heb. Mijn dokter zegt, dat het einde niet ver af kan zijn. Vaarwel, mijn vriend! Ik zal u weerzien in de morgenstond."

Een predikant in Engels Indië kwam in een dorp, waar hij een jonge vrouw aantrof, zittende op de drempel van haar woning in grote smart. Hij ervoer, dat voor een paar uur haar enig kind, een kleine jongen — de trots van ieder Indisch huis — was gestorven. Ze was geen christin en wist niets van de hope der opstanding. De predikant ging naast haar zitten en vertelde haar de geschiedenis van den Heiland. Het duurde even voor dat ze het vatte, maar toen de boodschap tot haar was doorgedrongen sprong ze op en riep, de straat inlopende: „De vreemdeling zegt, dat ik mijn kind zal weerzien, dat ik hem zal weerzien!"

Het geloof in de opstanding geeft het leven een nieuw aangezicht.

Een bekend Engels predikant had op zekere Zondagmorgen als openingslied voor de godsdienstoefening uitgekozen: Christus de Heer is heden verrezen! De voorzanger kwam hem zeggen, dat hij vermoedde, dat er een vergissing in het spel was. „Het is geen vergissing" was het antwoord, „elke Zondag is het Paasfeest".

Als de betekenis van het Paasfeest tot ons is doorgedrongen, n.l. dat Christus leeft, is ons elke Zondag een opstandingsfeest.

De dag der vervulling is aangebroken.

L.

UIT ONS UNIEBUREAU.

De Agenda van de Algemene Vergadering.

Één en andermaal vroeg ik reeds de aandacht voor de agenda van de D.V. in Nieuwe Pekela op 5 en 6 Juli a.s. te houden Algemene Vergadering onzer Unie-Gemeenten.

Voorstellen en *candidaatstellingen* worden vóór 7 Mei a.s. in ons Uniebureau tegemoet gezien.

Ook verwacht ik vóór genoemde datum van onze secretarissen en van onze secretaresse een *kort overzicht van de arbeid* in en rondom de Gemeente ten behoeve van het *jaarverslag.*

De *namen der afgevaardigden* moeten vóór 21 Mei a.s. aan den Unie-secretaris worden opgegeven.

Gemeenten mogen voor elke 50 leden of gedeelte daarvan, benevens haar predikant of voorganger, één afgevaardigde zenden. De predikant of voorganger moet in dat geval erkend zijn. Is dit nog niet het geval, dan komt de betreffende broeder niet ambtshalve doch als afgevaardigde van zijn Gemeente ter Algemene Vergadering.

Adres van het Uniebureau: Haarlem, Tetterodestr. 47.

d. H.

Het zal u allen verheugen dat br. Barendregt ons meedeelt hoe het hem gaat. Wij leven allen van harte met hem, zijn gezin en de gemeente mede. Moge de Heere onzen broe-

der herstel schenken. Onze gedachten zijn gedurig bij hem en die om hem zijn. E.R.

Geliefde brs. en zrs.

't Is een geruime tijd geleden dat ik iets van mij liet horen, omdat het mij niet lust altijd weer over mijzelf te schrijven.

Verleden week echter ben ik bij den specialist te Groningen geweest, onder wiens toezicht ik sta, of beter, lig.

Deze dokter was zeer tevreden over de voortschrijding van m'n genezing. Intussen heeft hij mij de hoop ontnomen weer vlug aan m'n werk te gaan. Volgens hem zal er wel nog *op z'n minst* een half jaar in volstrekte rust moeten doorgebracht worden. M'n kansen op een werkelijk volkomen herstel staan echter volgens deze man der wetenschap zeer gunstig.

't Is een zware beproeving, niet het minst voor m'n geliefde gemeente, die zich van haar voorwerker beroofd ziet.

Ik hoop dat de gemeenten in den lande ook verder gaarne zo nu en dan hun voorganger een Zondag voor hun zustergemeente Muntendam zullen afstaan, en de broeders dank ik voor de reeds betoonde diensten, en in voorbaat.

Ons opnieuw in uwe voorbede aanbevelend, verblijf ik met br.gr.,

A. P. BARENDREGT.

LOSSE SCHAKELS

De „H" doop. In een schakel in „De Christen" van j.l. Vrijdag (14 April), wordt gesproken van de „H. Doop". Als ik voor die „H" verantwoordelijk ben, dan neem ik haar bij dezen terug. De Schrift spreekt niet van „Heilige" doop noch van „Heilig" Avondmaal. Ze onderscheidt de Christelijke doop van andere dopen en het Christelijke Avondmaal van andere avondmaaltijden op andere wijze dan er een „H" voor te zetten.

In Roemenië. Van den Voorzitter van de Roemeense Unie van Baptisten gemeenten ontving Dr Rushbrooke de mededeling, dat de minister van Eredienst heeft bevolen dat de vergaderlocaliteiten der Baptisten heropend mogen worden.

De Verbondsgedachte. Het woord „Verbond" komt in de Bijbel heel veel voor. Men zou uit dit veelvoudig gebruik van het woord al kunnen afleiden, dat het in de gedachtengang van de bijbelschrijvers een belangrijke plaats innam. Meermalen wordt de betrekking, waarin God mensen tot zichzelve bracht een „Verbond" genoemd. God treft in de Schrift met mensen een „regeling", gaat met hen een „overeenkomst" aan, sluit een „verbond" met hen. Dat laatste woord is de — we zouden haast zeggen — technische uitdrukking ter aanduiding van de betrekking, waarin God bepaalde mensen tot zichzelf plaatst.

De verbondsgedachte is schoon en vertroostend. Ze zegt ons immers, dat we van Gods kant geen verrassingen te duchten hebben; dat we niet in angst en zorg behoeven te leven als zou God morgen wel eens heel anders met ons kunnen handelen, dan Hij vandaag doet. Neen, Hij heeft een verbond met ons gesloten, d. w. z. dat Hij op zich genomen heeft tegenover ons steeds dezelfde te zijn.

Een dubbel verbond. Als christenen staan wij in een dubbel verbond met God. Als mensen delen we in het verbond dat God in Noach met d e n m e n s heeft gesloten, en als christenen zijn we opgenomen in het verbond, dat in Christus gesloten is met de gelovigen, die de tweede mensheid vormen.

Het Noachitisch Verbond. Het is te verstaan dat Noach en de zijnen, die de zondvloed beleefd hadden, niet zonder verlammende vrees, dat een gelijksoortige catastrofe zich zou herhalen, de aarde betraden, nadat de wateren waren weggelopen. Waarom opnieuw beginnen? Waarom zich inspannen om de aarde weer te gaan bebouwen als de mogelijkheid openstond, dat een nieuwe vloed, alle arbeid andermaal zou vernietigen? Onnut werd het leven bij dit gevaar; onmogelijk haast het te aanvaarden.

Opdat de mensheid zou weten, dat ze een toekomst had, sloot God een verbond met haar.

> Voorts zeide God tot Noach en tot zijn zonen met hem, zeggende:
> Maar Ik, zie, Ik richt mijn verbond op met u en met uwen zade na u
> en met alle levende ziel, die met u is, van het gevogelte, van het vee, en van al het gedierte der aarde met u, van allen, die in de ark gegaan zijn, tot al het gedierte der aarde toe,
> en ik richt mijn verbond op met u, dat niet meer alle vlees door de wateren des vloeds zal worden uitgeroeid, en dat er geen vloed meer zal zijn om de aarde te verderven. Gen. 9 : 8—11.
> Voortaan, alle dagen der aarde zullen zaaiing en oogst, en koude en hitte en zomer en winter en dag en nacht niet ophouden. Gen. 8 : 22.

Dit verbond ontving een teken: de regenboog. De boog in de wolken is als Gods handtekening op de oorkonde. Wat verandere (en wat is veranderlijker dan de wolken?) Gods trouw staat vast. De voortgang van ons *natuurlijk* leven is verzekerd.

Het Nieuwe Verbond. De Heere Jezus sprak van een Nieuw Verbond, in Hem opgericht. Dit verbond had Jeremia al een 600 jaren eerder voorspeld. Dit verbond heet in de brief aan de Hebreeën, in tegenstelling met het verbond, dat aan de Sinai met het Israëlitische volk gesloten werd, het Betere Verbond. De beschrijving der plechtigheden, waaronder de stichting van het verbond met het Israëlitische volk, door den Schrijver van de brief aan de Hebreeën „het eerste verbond" genoemd, vinden we in Exodus 24. In het negende hoofdstuk van zijn brief trekt hij parallellen tussen de stichting van dat verbond en de stichting van het „betere" verbond, waarin de gelovigen in Christus zijn opgenomen. Bij de grondvesting van het verbond aan de Sinai stroomde bloed. Met dat bloed werd het volk besprengd, nàdat het volle onderwerping aan God beloofd had. Een verbond, een verbintenis is vast in de doden, zegt de Schrijver van de brief aan de Hebreeën. Het is niet van kracht zolang de verbondsmaker nog leeft. De „verbondsmaker", die in de beschrijving van de stichting, zowel van het eerste als van het „betere verbond" zo'n belangrijke plaats inneemt, is — voor wat het Sinaitisch verbond aangaat — het offerdier en de Geofferde voor wat het betere verbond betreft.

Het eerste verbond is niet zonder bloed „ingewijd" — gebruiken wij, om de bedoeling van den Schrijver te verduidelijken, een vreemd woord, een meer technische uitdrukking: geratificeerd. Zolang een overeenkomst niet geratificeerd is, is ze niet van kracht. Ratificeren is vanwege een Staatsregering of Autoriteit iets bekrachtigen.

Het Nieuwe Verbond is van kracht geworden door de dood van den Verbondsmaker (liever dan testamentmaker) n.l. Christus. Door Zijn bloed is het door het hoogste Gezag, door den Levenden God, geratificeerd.

Petrus staan deze dingen voor ogen als hij schrijft aan de gelovigen:

> den uitverkorenen . . . . tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds. 1 Petr. 1 : 2!

Toen door het bloed van den verbondsmaker (welks dood dus daartussen gekomen was) het verbond geratificeerd was door de besprenging daarmede, én van de wetsrollen én van het volk, mocht Israel in zijn Oudsten tot God naderen en . . . . „Hij strekte Zijn hand niet tot de afgezonderden van de kinderen Israëls". Ze droegen het bloedsteken. Daarom doodde God ze niet.

De omvang van dit verbond. Het eerste verbond was bestemd voor heel Israël, doch de Israëliet, die geweigerd zou hebben zich door het bloed van den verbondsmaker te laten besprengen, zou buiten dat verbond gebleven zijn. De weigering van de besprenging met dat bloed zou betekend hebben, dat hij het niet wilde ratificeren en zou het, voor wat hem betrof, niet van kracht zijn geworden.

Hetzelfde geldt ten opzichte van het betere verbond. Het is bestemd voor alle mensen. Het is door God in Christus opgericht niet met één volk, niet met een groep (ons) onbekende enkelingen (uitverkorenen), maar met de mensheid in haar geheel. Genieten nu allen de zegeningen van dat verbond? Neen. Slechts voorzover het geratificeerd wordt, is het van kracht. De mens, die deze ratificatie weigert, staat er buiten, staat dus niet in dié betrekking tot God, die in Christus bepaald is, de betrekking van zaligheid.

We bidden den zondaar: laat u opnemen in het betere verbond, aanvaard God als uw Koning, aanvaard Zijn bescherming. Het verbond *is* er. Het

wachten is op het ogenblik, dat gij het ten opzichte van u zult laten ratificeren. Op *gehoorzaamheid*, op de onderwerping aan God in Christus, volgt de besprenging, de ratificatie.

L.

RONDBLIK.

Rondom Karl Barth.

Het zal den aandachtigen lezer ongetwijfeld zijn opgevallen, dat in het laatste nummer van *„De Christen" drie der vier* redacteuren hun aandacht schonken aan hetgeen Dr. Kaajan over Prof. Barths uitspraak inzake de kinderdoop in de Gereformeerde Utrechtse Kerkbode schreef: Dat is natuurlijk van het goede te veel! Mijn copie werd nà de tweede Paasdag geschreven en passeerde met medeweten van den eindredacteur Leeuwarden, om dadelijk recht uit recht aan koers te zetten naar Workum. En ik kan mij voorstellen, dat de eind-redacteur niet weinig verbaasd zal hebben gekeken, toen hij mijn Rondblik las en voorts nog weer kennis nam van z'n eigen artikel. Om kort te gaan, ik hoop mijn gegeven belofte wellicht over verloop van tijd in te lossen, doch zal thans mijn blik op andere zaken vestigen, opdat de eindredacteur ons zal kunnen blijven inlichten over hetgeen rondom Karl Barth onze intense aandacht heeft.

* * *

De toestand in Roemenië.

Voor veertien dagen schreef ik nog eens over de toestand van onze geloofsgenoten in Roemenië. En nu las ik dezer dagen, en meerderen zullen het naar ik vermoed gelezen hebben, dat de Baptiste kerken in Roemenië weer geopend zijn geworden. Met de nodige reserve geef ik hier het berichtje door, dat ik vond in De Telegraaf van 13 April l.l.

> BOEKAREST, 13 April. — Minister Calinescu heeft aan de Baptisten voor geheel Roemenië vrijheid verleend hun bedehuizen wederom voor godsdienstig gebruik te openen. 1692 kerken en localiteiten werden in December van het vorige jaar op last van het ministerie-Christea gesloten. Thans is het verbod in vollen omvang teruggetrokken. Ook de Zevende-dags-aventisten mogen hun diensten hervatten. — (John).

Indien bovenstaande berichtje op waarheid berust, zullen we wel niet lang op de bevestiging er van behoeven te wachten.

* * *

Het aantal theologie-studenten in Duitsland daalt zeer sterk.

In de jaren 1935—1939 is het aantal theologische studenten in het rijk onzer Oosterburen schrikbarend achteruitgegaan. Er kan een toenemende belangstelling voor de technische, medische en militaire studie worden waargenomen. Volgens mededelingen in het Leipziger Arbeitsambt trekt de landbouw- en economische studie minder belangstelling. Doch de paedagogische en theologische studie spannen wel de kroon wat de daling van het aantal beoefenaars betreft. De studenten, die voor leraar opgeleid willen worden, vormden in 1935 nog 16,6 % van het totaal aantal studenten, in 1939 was dit gedaald tot 6,2 %. Het percentage theologische studenten daalde in dezelfde tijd van 5,5 % tot 0,9 %! Wanneer dat zo dóórgaat zal over enkele jaren de vacaturenood de toekomst van de kerk in Duitsland ten zeerste beïnvloeden. De nieuwe geest, welke uit bovenstaande gegevens overduidelijk blijkt, zal (wellicht in mindere mate) ook van invloed blijken te zijn op het aantal duitse seminaristen in Hamburg-Horn. En wanneer ik me niet vergis, dan schenken onze leidende broeders van het Baptiste werk in Duitsland reeds sedert enige tijd hun aandacht aan de vacaturenood, welke ook in de Gemeenten groter wordt.

* * *

Oorlogsdreiging.

Het doet ons van harte leed, dat we hierboven geen ander opschrift kunnen plaatsen. Hoe gaarne zouden we hier een ontspanning in de internationale verhoudingen willen constateren; een ontspanning, welke het gevolg is van wederzijds vertrouwen en stevig verankerd ligt in economische pacten en/of overeenkomsten. Doch hélaas, in stede van toenadering en vertrouwen-afdwingende verdragen, omdat ze uit een groot en sterk en oprecht wederzijds vertrouwen geboren zijn, aanschouwen we een waanzinnige en het economische leven ontwrichtende bewapeningswedloop, waaraan niet alleen de grote naties doch ook de kleinere landen meedoen. En zolang het nog maar bij een wedloop blijft, al wordt onderwijl danig gescholden en stevig gedreigd, g á á t het nog, al moeten ook brede volksgroepen het nodige ontberen, omdat de belangen dezer groepen ten achter staan bij d i e belangen, die als nationaal worden aangemerkt. Doch gestel eens, dat deze wedloop, waarvan ik sprak, op een kwade dag zou overgaan in een formele vechtpartij en de oorlogsdemonen hun spel zouden kunnen spelen met millioenen onschuldigen, die aan het gif van internationaal wantrouwen part noch deel hebben, hoe vreselijk zal dan het lijden van de millioenen verdedigers plus dat van de burgerbevolking van de diverse landen zijn!

Een gunstig teken is, dat de volkeren de oorlog niet willen. De Septemberdagen van 1938 gaven daarvan duidelijke bewijzen te zien. Een enorm onderscheid met de begindagen van Augustus 1914.

Doch wie van ons beheerst de duistere machten, welke ganse volken naar de ondergang drijven? De overste d e z e r wereld slaat zijn slag. Hellemachten jagen door de landen en slaan de volken met verblindheden. De avond van de dag des mensen is gekomen. De toekomst des Heeren genaakt. O God, houd ons staande in het geloof, dat Gij op de troon zit, dat Gij óók in tijden van crises, in tijden van oordelen regeert. Laat ons de tijd uitkopen, dewijl de dagen boos zijn. En bewaar ons volk en ook de andere volkeren voor de gruwelen van de oorlog, o Heer. Uw koninkrijk kome!

d. H.

RONDOM BARTH.

Vele lezers en lezeressen hebben mij met uitknipsels overstroomd; daarvoor ben ik dankbaar en zie gaarne verdere zendingen tegemoet. Willen zij van hun kant ook De Christen aan die bladen zenden, die bijv. zo vrijmoedig waren de woorden van Dr. Kaajan op te nemen? Zij kunnen, als abonnee, tenminste het verzoek aan de redactie richten, ook onze gedachten betreffende dit onderwerp te publiceren. Het is niet erg als tien het tegelijk doen — ik bedoel — reken er niet op dat een ander het doet. Doe het zelf. Doe het nu.

Beginnen we dit keer met een paar woorden te wisselen met Ds. C. v. d. W(oude) te Leeuwarden, die in het Geref. Kerkblad van 15 Apr. reageert op wat ik aan zijn adres richtte in ons blad van 7 Apr. j.l. Voor zover het nodig is, zal ik u hier weergeven wat in genoemd blad te lezen staat:

„In de tent der Baptisten heerscht echter gejuich, zooals niet alleen bleek uit een opzienbarende advertentie in de Standaard, maar ook uit een artikel in het orgaan „der Unie van Baptiste gemeenten in Nederland", waarin onze stadgenoot Ds. Huizinga reageert op hetgeen Standaard, Friesch Dagblad en ons Kerkblad over deze quaestie hebben geschreven.

Ds. H. begroet de uitlating van Barth met dankbaarheid, en is overtuigd, dat deze ten opzichte van den kinderdoop leeft. Hij maakt ook een enkele opmerking aan ons adres, en meent, dat het onze roeping was geweest, Barth op Nieuw-Testamentische gronden van dwaalleer te betichten.

Daar Ds. H. op deze zaak nog terug wil komen, gaan we op zijn opmerking nu nog niet in.

Als hij uitgesproken is, zullen we gaarne de toegeworpen handschoen opnemen, en enkele artikelen schrijven over Barth c.s., de H. Schrift en den kinderdoop.

Slechts veroorloven we ons nu reeds een enkele opmerking. Ds. Huizinga juiche niet te vroeg.

De kerk heeft dit dogma niet op zand gebouwd. Zij weet, wat zij gelooft.

Ook zij Ds. Huizinga voorzichtig, met Barth als bondgenoot in te halen.

Deze kon wel eens blijken het paard van Troje te zijn.

Barths gedachten zijn niet alleen dynamiet voor de opvatting van den kinderdoop, maar ook voor andere schriftuurlijke waarheden, die Ds. Huizinga even dierbaar zijn als ons.

Als Ds. Huizinga ons maant, naar aanleiding van de opmerking van Barth, de Schrift te onderzoeken naar de gronden voor den kinderdoop, dan zijn we daar-

WEEKKALENDER

Is God dood?

De volgelingen van Jezus moeten wel in een zeer grote crisis gekomen zijn, toen hun Meester aan het hout gehangen werd door Jood en heiden. Ze zijn verward geworden. Alles sloeg in die uren doorelkaar. Wie was nu deze Jezus, wie waren de Joden, wie waren zijzelf? Zij konden niets meer verstaan, met elkaar in verband brengen. Ze waren aan het eind van hun begrijpen gekomen; ze konden niet meer denken. Op de achtergrond van al de verwarrende vragen stond de ene eigenlijke vraag: wie is God nu? waar is God? is God er nog? Ze waren geruïneerd, deze mensen. Een grote puinhoop van gedachten en verwachtingen. Zwartgeblakerde muren, versperde straten, een zwervend mens daartussen, die nog bijelkaar wil zoeken, wat overbleef na deze aanval. Daar staan ze nu, van God en mensen verlaten. De spotlach der vijanden schatert over de verwoeste plaatsen en doet hen dieper buigen in schaamte en smart. Is God dood? Waar is God, Dien zij verwachten? Na de nacht komt de morgen. God is de God van de dag, Die in elke nacht Zijn woord zal roepen: Daar zij licht. Het duister scheurt, de aarde scheurt, de hemel scheurt. De Zoon keert tot Zijn lichaam terug en treedt de wereld binnen als de tweede Adam. Pasen zegt ons dat God leeft. God is niet dood. God zal winnen en Zijn rijk kan niet worden verslagen.

1e Paasdag Joh. 20 : 1—18.

De opstandingsverhalen behoren tot de lieflijkste geschiedenissen die wij hebben. We vernemen van de liefde der discipelen en vrouwen tot den Heer. Ze zijn niet op Hem vergramd, alsof Hij de oorzaak was van al de ellende; alsof Hij hen bedrogen had, toen Hij hen sprak over het Rijk en het Leven. Neen, de liefde tot Hem verraadt ons hoezeer Hij hen liefgehad had en zij dat verstaan hadden als zuivere liefde. Welk een lieflijke morgen voor hen. Geve de Heer u dat ook.

2e Paasdag Luk. 24 : 13—35.

Beluister de twee mannen en peil de diepte van hun teleurstelling. Ziehier de verwoesting in hun harten aangericht. Misschien moest deze verwoesting bij hen ook plaatsgrijpen, omdat hun verwachtingen zich uitrekten naar verkeerde richting. Het komen en spreken van den derden Man herinnert ons aan den Heiland, Dien Johannes zo fijn weet te tekenen. Moge het lezen van dit verhaal u brengen tot de bede: Heer, blijf bij ons. Dan is het licht om en in ons.

Dinsdag 11 April Luk. 24:36-49.

Grote gebeurtenissen kan men zich slechts langzaam realiseren. De opstanding van Jezus is zo groot van betekenis, dat eeuwen van denken er alleen maar aan kunnen rondtasten. Gods eeuwige kracht breekt de tijd binnen op wonderlijke wijze en bevrijdt alle gelovigen van alle vreze des doods, waarmede wij bevangen zijn. In een waarachtig lichaam leeft de waarachtige Jezus en deze ontdekking opent oneindige perspectieven voor hem, die God gelooft.

Woensdag 12 April Joh. 20:24-31.

Ontrouwe kerkgangers zullen op de duur vanzelf merken, dat zij steeds ongeloviger worden; en omdat zij steeds ongeloviger worden, komen zij aldoor ontrouwer. Moge de gemeenschap zich dan over u ontfermen. Thomas is de tweede Zondagavond ook in hun midden. Aan des Heilands voeten legt Hij dan zijn belijdenis af. Thomas was moeilijk van zijn plaats te krijgen, maar als hij wat deed, dan deed hij het grondig. Aan zulke mensen heeft God en aan zulke Godsmensen de wereld wat.

Donderdag 13 April Joh. 21 : 1—14.

Ligt over al deze verhalen niet een lieflijke glans? Het milde licht van de lente. Johannes zegt wat de anderen denken. Het is de impulsieve Petrus die in een opwelling het dobberend scheepje vooruitzwemt. Zal de Heiland niet geglimlacht hebben, toen Hij zag wat Petrus deed? O, die Petrus. Ja, met hem moet Ik straks een onderhoud hebben en daarin de liefde bij hem verdiepen, hem tot uitspraken drijven, die hem later zullen leiden in zijn werk. Welk een kostelijk morgenmaal. Vaag klinkt nog: Ben ik het?, sterker nu het: Is Hij het? Ja, Hij is het.

Vrijdag 14 April Joh. 21 : 15—25.

Jezus neemt Petrus niet in verhoor, maar in bescherming tegen zichzelf. De springende Petrus moet een zorgzame herder worden. Zo zal hij de lijdzaamheid leren, die Jezus' discipelen behoort te sieren. Zelfs nu kan hij de vraag omtrent Johannes niet onderdrukken. Petrus moet leren zich niet met andermans zaken te bemoeien. Dat doen mensen met een karakter als Petrus zo licht. Ook anderen doen het wel. Leer van Hem zachtmoedig te zijn en nederig van hart.

Zaterdag 15 April Marc. 16:14—20.

Wij hebben een Heer, die de wereld voor zich opeist, Die ons geheel voor Zich vordert. Wanneer zullen onder ons de mannen en vrouwen met een onweerstaanbare drang tot het gezonden worden opstaan? Die er naar hunkeren zich te verteren in dienst van den Heiland? Die door de ijver voor het Huis des Heeren verteerd worden? Zijn die tijden voorbij? De tijden van totale offeranden? Moge heilig vuur onze voorgangers bezielen. Predikt het heil des Heeren, en de wil des Heeren, gelooft in de macht des Heeren.

HUIZINGA.

Paas-Conferentie te Treebeek
met de Gemeente van Eindhoven

9.30—10 uur. Ontvangst. Koffietafel.
10.00—10.30 Morgenwijding.
10.30—12.00 uur. Inleiding van de Gemeente Eindhoven met bespreking.
Pauze tot 2.30 uur.
2.30—4 uur. Inleiding ouderl. br. ten Cate. Onderwerp: „Het geopende Graf" met bespreking.
4—6 uur. Liefdemaal.
6—7 uur. Koffietafel.
Tevens medewerking van de Zangver.

Brs. Schippers, die in omgeving Maastricht of Stein verblijven, recht hartel. welkom. Eveneens alle brs., zrs. en vrienden welkom.

Secr. S. E.

Attentie.

Bezoekers van onze a.s. Friese Bondsvergadering te Noordbergum, die met een autobus komen, worden er op attent gemaakt, dat we vergunning hebben om de autobussen tot aan de kerk toe te laten rijden alwaar ze ook kunnen parkeren. Uitstappen aan de rijksstraatweg is dus niet meer nodig.

v. d. M.

In dank ontvangen voor de Zending van

Bapt. Gem. te 2e Exloërmond zonder nadere bestemming een bedrag van f 40. — Van Zendingsavond Ds. H. Doornkamp 2e Exloërmond bestemd voor de Congo Zending f 16.35

Postrekening no. 275770.
H. KONING,
Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

Aan onze abonnee's

die geregeld per post betalen zond ik 1 April een stortingsformulier met beleefd verzoek om het abonnementsgeld voor het 2e kwartaal 1939 te willen storten op mijn postrekening.

Heeft U reeds aan dit verzoek voldaan? Zo niet, doe het dan nu; dan vergeet U het ook niet.

Bij voorbaat dank.

DE ADM.

Vrijdag 14 April 1939 No. 2570 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

TRIUMFEREND LEVEN.

„Vrees niet; Ik ben de eerste en de laatste;
En die leef, en Ik ben dood geweest en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen.
En Ik heb de sleutels der hel en des doods".

Openb. 1 : 17, 18.

Heeft het Paasfeest wel zin? Brandt het vuur waaraan wij onze kouwelijke zielen willen warmen nog wel? Is de vreugde, die de Gemeente gewend is ten toon te spreiden op de feestdagen wel echt? Doen ze blij, omdat ze blij zijn? Of omdat ze denken dat het zo hoort? U hebt ook wel eens van die mensen ontmoet, die de jaren der jonkheid al ver achter zich hebben en toch nog altijd willen doen alsof ze zeventien jaar zijn. Een krampachtige vertoning, die bij ons allen medelijden, zo niet weerzin opwekt. Maar hebt gij soms niet een dergelijk gevoel, wanneer de „Christenheid" haar feesten viert? Nu moeten we blij zijn, want we gaan ons weer iets herinneren. Ontzettend, wat armelijk.

Het Paasfeest was al jaren oud, om het zo maar eens te zeggen, toen Johannes zich op Patmos mocht baden in het licht van den levenden Heiland. Wat hebben wij aan een Heiland, Die geleefd heeft! Wat hebben wij aan een Jezus der historie, waarvan de bijbel vermeldt, dat Hij geboren werd, leefde, stierf, opstond en hemelwaarts voer? Ik vraag u, wat hebben wij daaraan? Vandaag? In deze wereld, hier en nu?

Dit is ons Paasfeest, dat Hij Zich aan onze zielen vertoont en in ons de woorden als een bazuin laat klinken: Vrees niet; Ik ben de eerste en de laatste, en die leef, en Ik ben dood geweest. Dan eerst beleven wij een Paasfeest, wanneer dat woord onmiddellijk ons binnendringt en op de knieën doet vallen voor Hem, Die de eerste is en de laatste.

Zo komen wij tot het triumferend leven, tot het leven, dat waard is geleefd te worden. Want dan vrezen wij niet meer. Dan vrezen wij niemand meer, dan vrezen we geen omstandigheden meer. Dan moge de haat der Joden branden, de staat der Romeinen ons uit het leven willen schuiven. Machtig sterk dreunt over de branding der wereldzee het woord van Hem, Die de eerste is en de laatste, Die de eeuwen overspant: Vrees niet.

Vrees niet. Wat verlamt meer dan vrees. Wat drijft in een schuilhoek? De vrees. Wat doet de deuren dicht? De vrees. Wat maakt de vijand sterk? Onze vrees. Vrees het leven niet. Denk eraan, dat de Heer leeft, dat uw Heer leeft. En Hij, Die Zijn dicipelen Zijn bescherming schonk, toen zij met Hem waren, is Dezelfde nu. Hem is gegeven alle macht in hemel'en op aarde. Dring door tot deze zekerheid, dat Hij de eerste is en de laatste. Leef in Zijn kracht een triumferend leven. Om Hem en door Hem.

Vrees de dood niet. Wel is hij een vijand, doch een overwonnen. De dood is geen steeg, slop zonder uitgang. „Ik ben dood geweest, en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid." Johannes, Ik zie terug op de dood. En die in Mij gelooft zal leven, al ware hij gestorven. Ge stoot niet te pletter aan de dood, zomin als Ik dat deed. Ik ben dood geweest en zie Ik leef. De dood is niet de grote gelijkmaker.

Dr. A. Maurer vertelt: Jaren geleden werd ik eens in een gezin geroepen. Het was op de dag af een jaar geleden, dat ik het jonge paar in het huwelijk verbonden had. Nu was het eerste kindje gekomen en de moeder zweefde tussen dood en leven. Beneden in de huiskamer zat de stoere man met zijn hoofd op de armen aan tafel en snikte om medelijden mee te krijgen. In de hoek sliep in een wieg de kleine, vredig, als door engelen gestreeld. En boven begroette de doodzieke moeder mij vrolijk, alsof ik op een feest was gekomen. „Niet waar dominee, moet men niet blij zijn als men naar huis kan gaan?" Toen moest ik haar vertellen van het schoonste en heerlijkste, waarmee de bijbel wereldleed en mensensmart verzacht; — van dat, wat geen oog gezien, geen oor gehoord heeft en in het hart van geen mens is opgekommen, en dat toch voor hen bereid is, die God liefhebben. Haar familieleden vertelden mij later, dat deze jonge moeder het ene lied na het andere zong, psalmen en gezangen, en liederen die ze zich uit haar prille jeugd herinnerde, tot haar bleke lippen te zwak werden, haar moede ogen zich sloten en zij de laatste kromming van de weg in ging, waar onze blik haar niet meer volgen kon. Dat is een onvergetelijke preek voor mij geweest over de tekst: „Wie in Mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven."

Wanneer de zon ondergaat lijkt dat alleen maar zo.

Zinloos, wreed, onbarmhartig ware het leven wanneer de dood het eind betekende. Wij willen niet sterven. Wij willen leven. „Ik ben dood geweest en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid."

Koud jagen de winden over de vlakte. Straks zal minister president Colijn een woord tot het volk spreken. De aarde beeft. De spanning in ons maakt ons stom. Wat staat te gebeuren? Ons hart begint te schreien, wanneer we verder denken.

Vertroostend rijst achter de kokende branding van de tijd Hij, de Heere.

„Vrees niet; Ik ben de eerste en de laatste; en die leef, en Ik ben dood geweest; en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid, Amen. En Ik heb de sleutels der hel en des doods."

Eens buigt zich ook alles voor Hem in het stof.

Uit de tijd klinkt het op: Wanneer redt Gij de volken?

Hoe wordt het recht verkracht.
Het struikelt op de straten
en donker daalt de nacht.
Uit de eeuwigheid daalt het antwoord:
„Vrees niet, Ik ben de eerste en de laatste."
Amen! Jezus Christus! Amen!
Kom, Heere Jezus!

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

Reacties. De bekende uitlatingen van Prof. Karl Barth a.g. de kinderdoop hebben nog de meeste reacties te voorschijn geroepen in de Gereformeerde kerken. Zij mogen Karl Barth niet lijden en deze gevoelens zijn wederkerig. Zij geloven,

toe bereid en hopen er rekenschap van te geven.

Laten we echter hem mogen manen, om Barth te onderzoeken naar diens overeenstemming met de Schrift, en zichzelf daar rekenschap van te geven.

Een enkele vraag zij aan deze opmerkingen nog toegevoegd.

Ds. Huizinga schrijft: „Een Christen vader en moeder brengen een kind ter wereld, dat een zondaar is voor God, gelijk het kind, dat in een voor- of achterbuurt uit goddelooze ouders geboren wordt. Er helpt niets aan, alleen: die in den Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven."

We stemmen dit, misschien tot verrassing van Ds. H., ten volle toe.

Ook wij gelooven dat onze kinderen in zonde ontvangen en geboren, en van nature kinderen des toorns zijn.

Doch nu onze vraag.

Als Ds. H. hierover niet schrijft in de courant, doch in de practijk van zijn pastorale werk wordt geroepen in een gezin, waar een jonggeboren kind door den dood is weggenomen, heeft hij dan geen andere troost te bieden dan dit?

Kan hij dan niets anders zeggen, dan dat het een kind des toorns is, aan de verdoemenis zelf onderworpen?

Ik meen dat hij dan aan geloovige ouders, in hun verslagenheid, een troost onthoudt, die de barmhartige God hem in Zijn Woord heeft gegeven, en waarvan de kinderdoop ons een klaar getuigenis geeft."

Hierop wil ik antwoorden:

dat ik zeer gaarne nu de beloofde artikelen over Barth, de H. Schrift en de kinderdoop tegemoetzie en stel Ds. v. d. Woude voor, die uiteenzettingen ook in ons blad te publiceren, waartegenover ons dan het recht verleend wordt in het Geref. Kerkblad onze beschouwingen over deze onderwerpen ten beste te geven. Dat de toon van het onderhoud aangegeven wordt door de broederlijke liefde is vanzelfsprekend. Ik doe dit voorstel opdat de lezers van beide zijden worden voorgelicht. Ook wanneer niet op ons voorstel zou kunnen worden ingegaan, hoop *ik* onze lezers(essen) van de publicaties in het Geref. Kerkblad op de hoogte te houden.

Op de vraag, wat ik van het eeuwige lot van jonggeboren kinderen denk, die weer heengaan, kan ik geen beter antwoord vinden dan dat er opgesloten ligt in het woord van Jezus: Laat de kinderkens tot Mij komen en verhindert ze niet; want derzulken is het Koninkrijk Gods. Misschien moeten wij hierop terugkomen, wanneer Ds. v. d. W. meer gezegd heeft. Over deze zaak had ik hem niet geschreven.

De Standaard van 11 April j.l. geeft nog eens een artikeltje onder het hoofd: De aanval op den kinderdoop. O.a. „Iemand, die ons inzicht zeide te deelen, betreurde het, dat wij geen breed Schriftuurlijk theologisch bewijs leverden. Een ander beweerde, dat wij geen argumenten uit de Schrift noemden, omdat wij daartoe niet in staat zouden zijn. De laatste opmerking verraadt een ernstig gebrek aan kennis van de historie der Christelijke kerken en van haar gedurige verdediging van een zoo belangrijk belijden en eeuwenoude practijk."

En zo voort. We worden verwezen naar de litteratuur der eeuwen. Waarom niet kort en bondig naar de Schriften? Waarom moet de kinderdoop zich „een gedurige verdediging" gevallen laten? Maar wij willen een politiek orgaan niet langer met dogmatische kwesties lastig vallen. Alleen: dat het dan zelf dergelijke onderwerpen niet aanrake.

Meerderen zonden mij ook De Voorzorg toe, het Algemeen Christelijk Sociaal weekblad, orgaan van den Christelijk Nationalen Werkmansbond. Dit blad tracht uit de geschiedenissen, die ons door Lukas in de Handelingen gegeven zijn, de kinderdoop te verdedigen.

Heeft Petrus niet in Hand. 10 gezegd: „Kan ook iemand het water weren, dat dezen niet zouden gedoopt worden, welke den Heiligen Geest hebben ontvangen, gelijk ook wij? En hij beval dat zij gedoopt zouden worden." Viel de Heilige Geest niet op allen, die het Woord hoorden? Spraken zij niet met vreemde talen, aldus God grootmakende? Kan men hier van kinderen spreken? Wij bedoelen: van zuigelingen? Hand. 16 wordt genoemd. Het betreft Lydia en haar huis. Eer wij kunnen aannemen

De verlossing als ervaring en verwachting.

In een zijner brieven zegt de Apostel Paulus, dat hij geleerd had niet op zichzelven te vertrouwen, maar op God, *die de doden verwekt*. En die God — zo gaat hij verder — is het, die ons uit zo grote nood *verlost heeft*, *verlost* en *nog verlossen zal*.

Wat Paulus met deze woorden ook bedoeld moge hebben, we vinden er zo duidelijk in gezegd, hoe het met de gelovigen op aarde staat. Ze zijn verlost, maar die verlossing wacht nog op haar voltooiing. Maar héél de verlossing in haar aanvang, voortgang en voltooiïng is *Gods* werk.

De verlossing voltrekt zich in drieërlei richting.

Gods kind *is verlost* van *de schuld* der zonde. De schuld is hem vergeven en daarom heeft hij vrede.

Het *wordt verlost* van de *macht* der zonde. De zonde zal over hem niet heersen. Hij *kent* de begeerlijkheden van zijn natuur wel, maar *volbrengt* ze niet.

Het *zal verlost worden* van *de gevolgen* der zonde, waarmede zijn verlossing voltooid zal zijn. Deze voltooiïng heeft plaats bij de wederkomst van Christus, wanneer Hij ons vernederd lichaam zal veranderen en gelijkvormig maken aan zijn verheerlijkt lichaam.

De verlossing is dus *ervaring* én *verwachting*.

Ze wordt in 't geloof *aangenomen* en *genoten* en tevens wordt naar in hope *uitgezien* — uitgezien onder tranen.

In dit, haar dubbel karakter, wordt ze in psalm 126 duidelijk beschreven.

* * *

Eerst wordt er gesproken over *de wonderbare verlossing tot zaligheid.*

> Als de Heere de gevangenen Zions wederbracht, waren wij gelijk degenen, die dromen.

We behoeven het woord „gevangenen" niet uitsluitend of ook maar in de eerste plaats te nemen in letterlijke zin. We weten b.v. dat Job, welk leed hem ook getroffen mogen hebben, niet in een gevangenis is geweest en toch lezen we van hem (hoofdst. 42 : 10): „De Heere wendde de gevangenis van Job" en dan volgt de beschrijving, hoe God hem bevrijdde uit alle nood en hem in heerlijkheid herstelde. In de „troonrede van den Messias" wordt gezegd

> de Heere heeft mij gezonden om ....
> den gevangenen vrijheid uit te roepen
> en den gebondenen opening der gevangenis,

ook daarin zijn de woorden „gevangenen" en „gebondenen" niet letterlijk te nemen. Gedacht is aan hen, die, gelijk Job, „gevangen" waren: gevangen gezet tussen de gevolgen der zonde.

De verandering, die God schept in het lot van den zondaar is zó ongewoon, zó verrassend, zó al het denken overtreffende, dat de ziel zich voorkomt als droomde ze.

De Heere heeft de „gevangenen Zions wedergebracht" toen Christus opstond uit de doden. *Toen* is dit psalmwoord vervuld. De Herder der schapen, de Verhevene, is uit de gevangenis des doods „omhoog" gebracht. En in Hem, den Middelaar, is Zion verlost. Als zulken, voor wie de schuld vereffend werd, zijn allen, die geloven in Christus, wedergebracht uit de gevangenis. Van schuld ontslagen zijnde, is hun recht op de eeuwige vrijheid erkend.

Wat nu dat „dromen" betreft, zo leest in de Evangeliën de reacties der discipelen op het Grote Bericht. Ze hielden het voor „ijdel geklap". In „vrees en grote blijdschap" uitte zich *hun innerlijke verwarring*. „Ze geloofden het niet". Ze waren verschrikt en zeer bevreesd en meenden, dat ze een geest zagen. En toen zij Zijn handen en Zijn voeten zagen, „geloofden zij het van blijdschap nog niet". Ze waren als mensen, die in een droomtoestand verkeerden en hoeveel kostte het den Zaligmaker hen daaruit te wekken en hen er van te overtuigen dat deze grote verlossing, de verlossing uit zo grote nood, *werkelijkheid* was!

Toen kwam de stortvloed van vreugde — onuitsprekelijk en heerlijk. Het hart werd er zo vol van dat uit zijn overvloed de mond begon te spreken. De schuld was weg! En met het verdwijnen van de schuld verdwijnt de angst, onverschillig waarvoor en voor wien. Het is de Christus-blijdschap. Geen andere. Christus wil Zijn blijdschap leggen in de mond der bevrijden en ze met hun tong uitspreken.

> De Heere heeft grote dingen bij ons gedaan; dies zijn wij verblijd.

dat daar kindertjes gedoopt zijn, moet v. G. L. ons kunnen meedelen dat Lydia getrouwd geweest is of toen getrouwd was. Het verhaal geeft daarvoor geen grond. Voorts, indien dit het geval moge geweest zijn, dat zij toen kinderen had. Indien dit zo geweest mag zijn — waren die kinderen bij haar in Filippi? Tenslotte, indien dit ook zo geweest is — is toen dat kindje, dat er misschien wel was, ook gedoopt? Ik meen, dat er in de eerste twee eeuwen geen kindertjes gedoopt zijn. Tenminste, zo leert de historie.

Wanneer v. G. L. er prijs op stelt willen we met hem alle verdere Schriftplaatsen behandelen. Ik raad den schrijver zich het boekje aan te schaffen, dat in De Standaard, Het Friesch Dagblad en andere bladen is aangekondigd als zijnde een goede gids in deze aangelegenheid. Het is het boekje van R. Pingilly, bewerkt door G. Velthuysen, dat tot titel draagt: Wie moet gedoopt worden?

Het verheugde ons dat v. G. L. tenminste met de Schrift ons trachtte te overtuigen van onze dwaling. Wij hopen dat hij zich ook door de Schrift wil laten onderwijzen.

De tijd noopt voor vandaag een punt te zetten.

HUIZINGA.

IN HET HOSPITAAL GEDURENDE EEN LUCHTAANVAL.

Sianfu W. G.

12 uur middag.

Het alarm is voorbij en een luchtaanval lijkt dreigend. De vliegtuigen zijn nog niet gekomen, maar we zijn zo gereed als we gereed kunnen zijn.

Zo spoedig als het alarmsein van de stadsluchtvaart gaat, luidt onze hospitaalbel en al het routinewerk wordt stopgezet. Allen die kunnen — buitenpatienten, huishoudelijk personeel enz. — zoeken een schuilplaats in bomvrije plaatsen. Dokters en verpleegsters gaan naar hun onderscheidene afdelingen of andere aangewezen plaatsen. De opziener doet de ronde om te zien of de bevelen worden gehoorzaamd, en niemand laat zich door schrik overmannen. Patienten die kunnen, kleden zich vlug en zoeken een schuilplaats; zij die zeer ziek zijn worden met matras en beddegoed opgelicht en op de vloer gelegd en hun bedden worden over hen heengezet. Daar onze bedden van hout zijn gemaakt en geen springveren matrassen hebben, geeft dit enige bescherming tegen gebroken glas en granaatkartetsen. Zodra als wij de vliegtuigen horen, openen we alle vensters om zo mogelijk te vermijden dat ze breken.

Ik kan nu het gegons horen van de bommenwerpers, daarom moet ik weg; ik help bij de afdeling kraamverpleging — de meeste vrouwen zijn nog maar kortgeleden moeder geworden.

12.45 namiddag.

Nu is alles over, naar we hopen. Dat was een lelijke aanval, maar dit keer niet zo dicht bij het hospitaal. Het is een naar gevoel de doffe slagen en het barsten van de bommen en het schieten van het afweergeschut te horen. Je hart slaat heel wat vlugger en je vraagt je af waar de volgende bom zal vallen. De vensters rammelen onheilspellend, de vloer schudt, de patienten kreunen, en we kunnen niets doen.

Over het geheel zijn de patienten dapper, maar velen van hen liggen hier met verschrikkelijke wonden, veroorzaakt door bommen, en ze zijn ontzettend bevreesd. Als de bommen dicht bij ons vallen, kruipen we naast de patienten onder de bedden. Een patiente in mijn nabijheid murmelde onophoudelijk: „Hemelse Vader", „Hemelse Vader!" en men kon slechts haar kreet herhalen.

Nu is alles over, naar we hopen, tenminste voor vandaag. We moeten de dingen in orde maken om de gewonden te ontvangen. Zulke akelige wonden, zulk nodeloos lijden! Hoe lang nog zal het doorgaan?

MISS. HERALD.

De Heere heeft de wereld met zichzelven verzoend; Hij heeft Christus opgewekt. Dat zijn *grote* dingen, héél grote dingen! Hij deed ze „bij ons"! Wij zijn met Christus gekruisigd, opgewekt en in de hemelse sfeer gezet. In de mate waarin het geloof dit „bij ons" verwerkelijkt, zal onze blijdschap zijn.

Maar stilstaande bij deze dingen, Pasen vierende, dringt dit tevens tot ons door, dat nog niet alles in ons verlost is en wij bidden (ziende geworden zijnde):

o Heere, wend onze gevangenis,
gelijk waterstromen in het Zuiden.

De verlossing moet zich uitstrekken, niet alleen in de verten vóór, doch ook in de diepten *in* ons. Daar, binnen in ons, zijn verstopte bronnen, dorre streken. Zij zijn „het Zuiden" de dorre, wijl waterloze streken. Wij moeten begeren, dat de Stroom des Levens, die in Christus' opstanding is ontsprongen, door Gods genade geleid moge worden in de nog dorre, onvruchtbare gebieden van ons leven.

Hebt gij in den Heer geloofd?
Daar moet meer op volgen.
Daalde zegen op uw hoofd?
Meer zal daarop volgen.

Weest begerig naar dit „meer", naar de *overvloed* der genade en gave in Christus Jezus, die het leven brengt op een peil, waarop het nimmer tevoren stond.

* * *

Er wordt gesproken van *een heerlijke oogst van zaligheid.*

Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien.

Er wordt niet gezegd, dat zij die tranen zaaien, met gejuich zullen maaien. 't Gaat over een zaaien niet *van* maar *met* of *onder* tranen. Gedacht is aan hen, die onder tranen van berouw hun leven *aan God* afstaan (zaaien). 't Zijn tranen vanwege de zonden, de zonden waarmede ze God onteerden en pijn deden. Berouw is genoeg leed over de zonden hebben, om er mee op te houden. En zover komt geen mens, voordat hij er iets van verstaat, wat zonde *voor God* betekent en wat het den Middelaar gekost heeft voor ons de kracht te verwerven om ons van onze zonde af te keren en het voor God mogelijk te maken ons vergeving te schenken. Hij heeft met tranen, met een volmaakt berouw gezaaid, opdat wij met gejuich zouden kunnen maaien.

Wij kunnen niet vrij worden van onze zonden, tenzij wij onze zonden voelen en lijden zoals God ze voelt en lijdt.

Onze droefheid moet gemengd worden met Gods droefheid. Neen — Gods droefheid moet de onze worden. Een vonk van Zijn smart moet in ons hart vallen en dan volgt er een „zaaien", een overgeven en loslaten van onszelf. En de oogst van dat zichzelf-zaaien-in-God is een leven in vrede *nu* en in heerlijkheid *straks*.

Wij kunnen God niets volmaakts, niets aanvaardbaars aanbieden. Geen volkomen, de zonde gelijkwaardig berouw. Hoe zouden we kunnen — wij, die niet eens weten wat zonde is! Maar de Middelaar heeft het gedaan voor ons. En dat berouw stort Hij ons in; deze tranen weent Hij met onze ogen. Alle roem is uitgesloten. Ook de roem van een waardig, aanvaardbaar berouw. Dat berouw, die tranen Zijn Christus' gaven.

„En Jezus zag Petrus aan en Petrus weende bitter".

Door Zijn blik plantte Christus Zijn droefheid over in Petrus' ziel, en Petrus' tranen vertolkten Christus' pijn.

Tot het lijden van deze droefheid, het storten van deze tranen moet de Heilige Geest ons gewillig maken. Alle uit eigen hart geboren droefheid en alle uit eigen bron gevloeide tranen zijn waardeloos. We moeten delen in Christus' pijn, in Christus' tranen, waarop gevolgd is en volgen zal een maaien van zaligheid en hemelvreugde.

Weiger de valse droefheid evengoed als de wereldse vreugde. Aanvaard de goddelijke droefheid, die droefheid die der zonde gelijkwaardig is en ge zult met gejuich wederkomen — met dat gejuich, dat past bij de vergeving der zonde.

Laat Christus toe in u te wenen en voorzeker — onze dierbare Zaligmaker, die Zichzelf gezaaid heeft onder de grootste smart, zal wederkomen met gejuich, dragende Zijn schoven en voorzeker, alle die berouwvol treurden, zullen met Hem juichen.

Voorzeker, de dag der kroning komt!

L.

N. C. R. V.

Een militante broeder heeft destijds het exemplaar van De Christen, waarin de verdeling van zendtijden onder de kerkgenootschappen, (waaronder ook de naam van broeder Johannes de Heer voorkwam) naar den voorzitter van de N. C. R. V. gezonden, vergezeld van een desbetreffend schrijven.

Ge kunt die opgave vinden in het nummer van 6 Jan. j.l.

In '38 had de Herv. Kerk in totaal 144 uitzendingen, de Geref. Kerk 147, de Luth. Kerk 28, de Vrij Ev. Gem. 17, de Geref. Kerk in H. V. 17, de Chr. Ger. Kerk 21, de Doopsgezinden 3, het Leger des Heils 2 (daarbij zijn niet hun „kwartiertjes" gerekend), de Baptisten 5, de Verg. d. Gelovigen 1.

In het begin van de maand ontving onze broeder antwoord, waarin dit voorkomt:

„In vergelijking met de Herv. en Geref. worden de baptisten op de juiste wijze behandeld, vooral nu hun beurten voor 1939 uitgebreid zijn. Zij hebben thans 2 morgenwijdingen, 2 bijbellezingen en 2 kerkdiensten."

Wij constateren:

dat wanneer wij vroeger juist werden behandeld, dat nu niet meer het geval is. Wij zijn wel gegroeid, maar dat zijn de andere kerkgenootschappen, naar wij aannemen, ook.

Ergo: wij werden of worden, onjuist behandeld.

Voorts:

dat wij in vergelijking met de Herv. en Geref. op de juiste wijze worden behandeld.

Wij vragen: worden wij ook in vergelijking met bijv. de Vrij Evang. Gemeenten juist behandeld.

Het gaat hier niet om gunsten en gaven, het gaat hier om recht.

Wij steunen de N. C. R. V., daar zij een omroep is „met den bijbel", en wij zijn van zins dat ook verder te doen. Maar men moet het ons niet moeilijk maken. Ongetwijfeld mogen wij nader antwoord op deze opmerkingen tegemoet zien.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. Het achter ons liggende Paasfeest bracht met zijn boodschap van den Levensvorst, die dood en hel heeft overwonnen, weer opnieuw blijdschap in onze harten.

De tweede dag vierden we op bescheiden voet een liefdefeest. Tot onze vreugde waren verschillende brs. en zrs. uit Deventer met de opzieners, de brs. Peters en v. d. Goot, tot ons overgekomen, van wie velen een eenvoudig, hartelijk getuigenis deden horen. Treffend was het, dat onze oude br. Peters, een veteraan in de dienst van Jezus Christus, allen toeriep: „Brs. en zrs., houdt moed en gaat voorwaarts, ziende op uw Heiland, die leeft". 't Waren woorden, die uit een rijke schat van veeljarige, christelijke levenservaring voortkwamen. Met genoegen zagen we ook de colporteur-huisbezoeker br. Bos in ons midden en eveneens de secr. van het Russisch Zendingsgenootschap, br. Dekkers, die ons sprak van de bewarende liefde van onzen levenden Heiland en een krachtige waarschuwing deed horen tegen kerkisme en sectarisme en aanspoorde tot het liefhebben van allen, die met ons Jezus belijden. Treffend sloot hierbij aan het getuigenis van zr. Krook te Epe, die vertelde van de liefde en waardering, die ze steeds ondervindt van de Geref. brs. en zrs. te Epe, met wie ze opgaat en die het toch weten, dat ze de doop der gelovigen voorstaat. Onwillekeurig klonk het in onze ziel: „Zo, zo zien we 't Godsrijk komen". De oud-voorganger der gem. Harlingen, br. Harmsen te Nijmegen, die deze dag hier op bezoek was, maakte ook deze samenkomst mede. Het zangkoor zong op verdienstelijke wijze enige liederen ter ere van Jezus Christus, zoals dit ook de eerste Paasdag bij de prediking geschiedde. Spoedig brak het afscheidsuur weer aan en keerde een ieder tot het zijne terug.

E.-ERFSCHEIDENVEEN.

Geliefde brs. en zrs. We kunnen melden, dat rijk gezegende Paasdagen ons deel waren. Zondagmorgen 10 uur kwamen we samen en hadden vijf zusters en een broeder in ons midden, die op hun belijdenis wensten gedoopt te worden. De belangstelling voor deze dienst was zo groot dat kerk en lokaal overvol waren. Onze geliefde voorganger had voor deze morgen tot tekst Mattheus 28 : 6, hiervan deze woorden: „Komt herwaarts, ziet de plaats waar de Heere gelegen heeft". In de geest vertoefden we met de vrouwen bij het graf om den opgestanen Heiland te ontmoeten. Het was een plechtig ogenblik, toen na de gebruikelijke vragen en gebed de vijf zusters en de broeder in het doopvont afdaalden en de heilige handeling plaats vond. 's Middags 4 uur kwamen we als Gemeente samen en vierden met vele brs. en zrs. het H. Avondmaal. Hier werden de nieuwe leden door br. ouderling Wolters toegesproken en namens de gemeente welkom geheten.

2de Paasdag, na 's morgens de prediking te hebben beluisterd, kwamen we 's middags half drie met brs. en zrs. van de Gemeenten te Nw. Weerdinge en Ter Apel samen om liefdemaal te vieren. Velen gaven hun getuigenis van 't heil wat in Jezus is. Hier was 't ook goed te zijn.

Met br.groet,

H. SJ., secr.

TREEBEEK. Bericht van de Paasdagen. 1e Paasdag 10 uur dienst. Onze voorganger mocht de blijde opstandingsboodschap aan velen verkondigen. 2e Paasdag samenkomst met de Gemeente Eindhoven.

Begunstigd door het prachtige weer, mochten we een zestigtal brs. en zrs. van Eindhoven hier begroeten.

10 uur morgenwijding, onder leiding van onzen ouderling br. v. d. Molen, die als thema had: „Heere, wij wilden Jezus wel zien". Hieraan werd verbonden een korte bidstond, waarvan velen gebruik maakten om een zegen af te smeken voor deze dag.

Hierna richtte onze voorganger woorden van welkom tot de brs. en zrs. der Gemeente van Eindhoven. Ouderling br. Looy van Eindhoven kreeg gelegenheid voor het houden van een inleiding over „De bijbel". Waarop een leerzame bespreking volgde.

Om halfdrie kwamen we wederom bijeen in groter getale als 's morgens, zodat alles bezet was. Onze ouderling, br. ten Cate, bracht als inleiding „het geopende graf". Hierop kwam niet veel bespreking, daar allen het met spreker eens waren. In de theepauze speelde „De Bazuin" een paar nummers, op verzoek der Eindhovenaars.

Ook de broeders van Eindhoven kwamen in actie, met accordeon en snarenspel, om alzo des Heeren naam te verheerlijken.

4 uur begon het liefdemaal. Onze voorganger sprak ter inleiding over de hof van Eden — plaats des doods — wordt een plaats des levens. Roep alle brs. en zrs. toe, dat de steen is afgewenteld, en dat allen hier vrijmoedig van mogen getuigen. De zangvereniging zong een mooi lied, waarna velen getuigden van den opgestanen Heiland, tezamen door woord en lied en muziek; 't was één machtig getuigenis. Het kan dan ook niet anders, of zij, die Hem nog niet kenden, zijn nader gebracht. Onze voorganger sloot met de woorden van de morgen: „Wij, Heere, wij willen Jezus wel zien".

Thans kan ik met blijdschap mededelen, dat een br. en zr. de doop hebben aangevraagd, zij zullen, zo de Heere wil, de eerste Zondag in Mei gedoopt worden.

Met br.gr., S. E.

ALMELO. Geliefde brs. en zrs. in den Heer. Wij hebben in lange tijd niets van ons laten horen, toch gaat het werk in onze Gem. gestadig door.

In de eerste plaats zijn wij Januari begonnen met Evangelisatie-samenkomsten, waar Ds. Reiling en br. Tijman met volle hand het zaad des Evangelies uitgestrooid hebben. Wij willen hopen, dat het vruchten moge dragen voor de eeuwigheid.

Ook mochten wij een paar jonge mensen door de doop aan de Gemeente zien toegevoegd.

Het opstandingsfeest hebben wij als Gemeente mogen vieren met br. Hofhuis in ons midden. Wij hebben weer rijkelijk mogen ervaren de kracht van de opstanding voor ons, die geloven. En in deze kracht willen wij moedig voorwaarts gaan.

Ook heeft de Gemeente vrijmoedigheid gevonden een beroep te doen op een herder en leraar.

Wij weten dat de velden wit zijn om te oogsten, wij willen dan den Heere des oogstes bidden, dat Hij arbeiders in Zijn wijngaard uitstote!

Met br.gr.,

de Secr. E. J. MARIS.

Noordelijke Bond van Baptiste Gemeenten in Nederland.

Onder begunstiging van heerlijk lenteweer hield de N.B.B.G. de 2de Paasdag in Groningen de bondsdag.

Br. Siekman van Foxhol opende half 10 de bidstond. In een hartelijk gebed werd door enkele brs. de komende dag den Heere opgedragen.

Klokslag 10 uur gingen de deuren weer open en binnen enkele ogenblikken was ons kerkgebouw flink bezet. Uit alle deelnemende gemeenten waren ze gekomen, de zrs. en brs. met blijde gezichten en in opgewekte stemming.

De voorz. voor dit jaar, Ds. Hekhuis, opende de vergadering, op de wijze zoals hij dat kan.

Er werd gezongen en gebeden, en het zangkoor van de gemeente te Siddeburen zong een paar nummers onder leiding van br. M. Mostert.

Dan komt Ds. Brandt naar voren om een inleiding te houden over het slagwoord van onze tijd: „Geestelijke Herbewapening".

Begrijpelijk kwamen hierover wel enkele vragen, waarop de referent zijn best heeft gedaan, een bevredigend antwoord te geven.

Het werd ons eens te meer duidelijk dat het een veelomvattend onderwerp is.

Een paar muzieknummertjes van Foxhol luisterden onze samenkomst op. Br. Slort van Haulerwijk sprak een bemoedigend woord, geïllustreerd met beelden uit het leven.

Ds. Louw leidde een bijbelbespreking in naar aanleiding van Galaten 6. Het zangkoor Haulerwijk was in de namiddagsamenkomst present om de rubriek: „Gewijde Kunst" te verzorgen.

Dan brak de theepauze aan met de gebruikelijke collecte, terwijl een getuigenisuur op waardige zegenrijke wijze het slot van onze bondsdag vormde.

Ziehier brs. en zrs. in telegramstijl een verslag van onze jaarlijkse samenkomst als „Noordelijke gemeenten".

Misschien is het voornaamste van alles nog wel, dat in samenkomsten als deze, onze saamhorigheid als mensen, die in Christus één zijn, op zo duidelijke wijze ook voor de wereld tot uiting komt.

De Secr.

28e Friese Bondsvergadering van Bapt. Gemeenten in Friesland

op Paasmaandag 10 April 1939
te Noordbergum.

Geliefde broeders en zusters in den Heer.

Het zij mij gegund U enige indrukken weer te geven van de rijk gezegende bondsdag gehouden in onze Friese wouden. Aan de morgen van deze schone 2de feestdag onder een gloed van warme zonnestralen spoedden zich velen van heinde en ver naar bovengenoemde plaats, en was er een jubel in de harten: „De Heer is waarlijk opgestaan".

De vergaderingen werden voorafgegaan door het houden van een danken bidstond onder leiding van den voorganger der ontvangende gemeente br. Ds. G. Visser; het was een kort maar geheiligd samenzijn.

De morgenvergadering, welke gepresideerd werd door onzen nestor br. Ds. H. Visser, heeft een samenzijn gegeven om nooit weer te vergeten, daar wij kennelijk 's Heeren tegenwoordigheid hebben mogen ervaren. Nadat de voorzitter een hartelijk welkomswoord aan de aanwezigen had gericht onder het motto „Wacht op den Heer" (Ps. 27), werd nog in het bijzonder br. G. Tijman, Theol. student te Hamburg, die enige tijd in Frieslands dreven vertoeft, welkom geheten. Na enige zakelijke gedeelten afgehandeld te hebben luisterden wij naar het eerste referaat gehouden door br. Ds. H. Visser, getiteld „Het verborgen gebed". Met heilige liefde heeft geachte referent zijn gehoor bepaald bij dit schone onderwerp.

De tweede spreker was br. Ds. F. E. Huizinga, die handelde over „Het openbaar gebed". Spr. wees op de uiterlijke en innerlijke vorm van het gebed; sprak daarna over de inhoud van het openbaar gebed en het gevaar bij dat gebed.

Br. Ds. G. Visser refereerde over „De *huiselijke godsdienstoefening*". Ook deze spreker heeft met liefde dit leerzaam en stichtelijk onderwerp behandeld, ons voorbeelden gevende uit de practijk van het leven, hoe onze kinderen bidden leren. De sfeer moet zo zijn, dat we kunnen constateren: hier in dit *huisgezin is de Heiland* tegenwoordig en wordt contact gevoeld met God. Hiermee was de tijd der morgenvergadering verstreken, waarna gepauzeerd werd en de meegenomen proviand genuttigd werd.

De middagvergadering onder leiding van br. Ds. F. E. Huizinga was in de volste zin des woords een liefdemaal. In aansluiting op de morgenvergadering was dit een schoon geheel; velen gaven getuigenis van verhoorde maar ook van onverhoorde en nagelaten gebeden; aan het slot gaf br. Tijman nog een goed getuigenis voor groot en klein.

Als waardig slot hebben wij nog met vele broeders en zusters des Heeren dood herdacht; bij brood en wijn beleden wij onze éénheid in Christus, waarna een ieder zich weer naar het zijne spoedde met dankbare herinnering aan al het goede wat het Hoofd der Gemeente ons in deze rijk gezegende dag had geschonken.

De Secretaris,
H. FENNEMA.

MEDEDELINGEN

Jeugd van Friesland

Afgevaardigdenvergadering D.V. Zaterdag 29 April a.s. nam. 3½ uur precies te Leeuwarden, Noordvliet 11.

Komt!

Het Bestuur.

De Gem. te Almelo

heeft tot haar herder en leraar beroepen Ds. Huizinga van Leeuwarden.

De secr.,
E. J. MARIS.

In dank ontvangen voor de Zending van

bestemd voor de Congo

Bapt Gem. te Almelo	f 5.—
R. v. N.	f 8.—
Bapt. Gem. te Drachten	f 50.—
Chr. Vrouwen Ver. „Wees ter Zegen" te Heeg	f 2.50
Bapt. Gem. te Heeg	f 20.—

Br. Penningmeesters.

welke nog iets met ondergetekende hebben te verrekenen verzoek ik voor onderstaande Uw welwillende aandacht.

30 April is in zicht, d.i. de dag voor afsluiten boeken Unie. Daarom mijn laatste verzoek in dit boekjaar: Stort uw Contributie en bijdrage Studiefonds op mijn postrekening.

Gemakshalve zal ik de bedragen 2e halfjaar nogmaals noemen en reken op Uw aller medewerking en vertrouw dat velen aan mijn verzoek zullen voldoen.

Gem. Arnhem	f 16.40
„ Foxhol	f 16.—
„ 's-Gravenhage	f 78.—
„ Nieuwe Pekela	f 48.80
„ Noordbergum	f 70.—
„ Siddeburen	f 22.—
„ Vriescheloo	f 76.—
„ Zandbulten	f 31.20

Verder zijn er nog vele Gemeenten, die niet op bovenstaand lijstje voorkomen. Mag ik deze brs. eveneens beleefd doch dringend verzoeken voor afrekening. Allen zijn destijds door mij aangeschreven, meerdere bewaren het stilzwijgen. Nu een vraag voor hen:

Is dit in orde en mag dit?

Hopende dat nog deze maand vele betalingen mogen geschieden.

Postrekening no. 275770.
H. KONING,
Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

De trekking van de verloting ten bate van het bouwfonds van de Baptiste Gemeente te Apeldoorn, welke aanvankelijk zou plaats hebben op Dinsdag 18 April hebben wij zeer tot onze spijt moeten uitstellen tot Dinsdag 16 Mei a.s.

Tevens maken wij van deze gelegenheid gebruik (om te adverteren, E.-R.) om alle broeders en zusters te verzoeken ons te willen medehelpen, dat deze loten worden verkocht. Er zijn 3000 loten, waarvan tweederde gedeelte is geplaatst. De hoofdprijs is een Dames- of Herenrijwiel naar keuze, merk L.B.V., geheel compleet met voor- en achterlicht, jasbeschermer etc. en verder 100 prijzen waaronder fraaie en nuttige handwerken. De prijs der loten is slechts 10 cent per lot. Gaarne zenden we elk gewenst aantal loten franco toe.

Bij voorbaat hartelijk dank.

Namens de verlotingscommissie,
M. F. DEKKERS.
Hamelweg 25, Apeldoorn.

WEEKKALENDER

De heerlijkheid van Jezus.

De feestdagen, die achter en voor ons liggen herinneren ons gedurig aan de heerlijkheid van Jezus. De brief, die wij nu samen willen lezen, doet dat ook. We weten niet recht door wien hij geschreven werd, want dat staat nergens aangegeven. 'tBegin is ook merkwaardig — de lezers worden niet aangeduid, zoals Paulus de gewoonte heeft te doen. Waarschijnlijk was de brief voor de Christenen uit de Joden bestemd, die door allerlei beproevingen geschokt, terugverlangden naar de machtige tempeldiensten, de massale vergaderingen, de plechtige offerdiensten. De schrijver heeft zich tot taak gesteld de heerlijkheid van Jezus daartegenover te demonstreren en we moeten zeggen, dat hij met kennis van zaken deze materie heeft behandeld. Zo, dat wij nu nog met zegen zijn uitvoeringen volgen. Natuurlijk, voor ons als niet-Joden is dit boekje niet zo gemakkelijk als een of andere brief aan een heiden-gemeente gericht, maar door dit te lezen, openen zich zowel de poorten van de oude als van de nieuwe bedeling. God geve ons verstand met Zijn licht bestraald.

Zondag 23 April Hebr. 1 : 1—14.

Telkens brak er in de oude bedeling een lichtstraal door het wolkendek, dat God verborg. Nu en dan weerkaatste een der mannen Gods een woord dat hij van God hoorde en wierp het in het volk. Het was alles ten dele tot de Zoon, het Woord kwam. In Hem kwam God in de wereld. In Hem woonde God lichamelijk. In deze verzen, ziet u maar na, verneemt ge van Zijn heerlijkheid ten opzichte van God, van de engelen en van de schepping. Hij is Godgelijk, onveranderlijk en niemand dienstbaar. Overstrale ook heden de heerlijkheid van Jezus uw pad. Hier wordt van uw Heiland gesproken.

Maandag 24 April Hebr. 2 : 1—18.

Het woord dat Christus spreekt moet nauwkeurig door ons beluisterd worden en gevolgd. Wanneer men de wet al niet straffeloos kan breken, hoeveel minder kan men den Wetgever ongestraft passeren. Voor den gehoorzame ligt er een machtige toekomst te wachten, gelijk Christus nu reeds met macht bekleed is. Hij daalde af tot de diepste vernederingen, teneinde ons uit de diepten der ongehoorzaamheid en des doods op te kunnen voeren als een Leider naar het licht. Hij is onze Verlosser en Verzoener geworden. Een, Die ons verstaat, wijl Hij overal geweest is waar wij waren of komen en elke reactie op alles in ons verstaat. Hij kan helpen.

Dinsdag 25 April Hebr. 3.

Mozes was Apostel en Aäron Hogepriester, Christus verenigde beide bedieningen in Zich. Hij heeft als Zoon en niet als dienaar gelijk Mozes alles volbracht wat de zaligheid der mensen kon bewerken, een zaligheid, die in de oude bedeling buiten bereik moest blijven. Eigenlijk bleven ze allen buiten de zaligheid, die Mozes bereidde in de uittocht, want niemand arriveerde in Kanaän. Zo moet ook wel de Christen waken, dat hij niet verhardt of doorvloeit of in een andere zonde valt, die uit ongeloof komt en ongeloof werkt, want dan zou ook hij moeten buiten blijven.

Woensdag 26 April Hebr. 4.

De Christenen kunnen dus maar niet zich laten drijven op de stroom der genade, zonder zelf actief te zijn. De Israelieten zijn in de woestijn gestorven, omdat ze niet geloofden. Men zij niet te zelfverzekerd — onze zekeringen moeten van tijd tot tijd eens doorslaan om opnieuw grond te zoeken en te vinden. Ons geloof wordt zo licht ongeloof, zo licht een kleed en geen kracht, zo licht een debatonderwerp en geen stralend en stormend getuigenis. Laat u doorlichten op uw geloof. Stel u voor God en heb een nieuwe ervaring met Hem door den Hogepriester, die de weg baande.

Donderdag 27 April Hebr. 5.

Wij gaan de rust in en dat danken wij niet aan ons maar aan onzen Hogepriester. Hij is niet alleen meer dan Mozes, ook meer dan Aäron. Hij is een Hogepriester naar de ordening van Melchizedek, d. w. z. Hij werd niet Hogepriester door menselijke relatie, maar door goddelijke roeping. Hij was een geboren Hogepriester. Hoe heeft Jezus in de dagen van zijn leven op aarde geleden. En dat om tot een oorzaak, oorsprong, bron van eeuwige zaligheid te worden voor ons, die geloven.

Vrijdag 28 April Hebr. 6 : 1—12.

Is het mogelijk dat verlosten verloren gaan? Strijdt gij om in te gaan. Wat zijt ge verder, wanneer ge dat weet? Zorg ervoor, dat ge niet verachtert in de genade, dat ge niet steeds meer achterblijft en vereenzaamt. Strijd de goede strijd, loop in de loopbaan. Werk, alsof de zaligheid van u afhangt en sta voor God in de wetenschap, dat Hij de eerste is en de laatste. Wat draagt uw leven? Een vrucht tot genezing en verkwikking of doornen? Dat kunt ge zelf wel constateren.

Zaterdag 29 April Hebr. 6 : 13—20.

Wat God belooft wordt vervuld. Ten overvloede heeft God, om aan menselijke zwakheid tegemoet te komen een eed willen afleggen, natuurlijk bij Zichzelven, daar er geen meerdere is om bij te zweren. Gods beloften zijn heerlijk vervuld in Jezus Christus. De hoop op Hem is het anker van ons leven. Het licht vast in de gronden, waar Christus onze verzoening heeft bewerkstelligd.

HUIZINGA.

CORRESPONDENTIE

Br. H. te A. Dank u hartelijk voor de twee nieuwe abonnees. Wat moet ik toch doen om de anderen ook te doen ijveren?

Vele groeten aan u en de uwen.

H.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 28 April 1939 No. 2572 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

JOB EN JEZUS.

„Zie, ik ben te gering".
Job 39 : 37.

Dat zeide Job, nadat God eens rustig met hem gepraat had.

Hij had zich meesterlijk gehouden in het tournooi, dat zijn troosters hem hadden opgedrongen. Gemeten met hun filosofische ellestok moest hij een zondaar zijn van groot formaat. Hoe kon hij, de rijke herdersvorst, anders overgeleverd zijn geworden aan zulk een barre ellende. Elifas, Bildad, Zofar en Elihu hadden hun zeer wijze woorden gesproken in het volle vertrouwen hem van zonde te kunnen overtuigen. Maar Job, die bij alles wat hij was kwijt geworden toch zijn karakter had behouden, had op nobele wijze die woorden weten te weerleggen, zodat de troosters, alias de beschuldigers, het zwijgen moesten bewaren.

Toen boog God zich tot Zijn knecht. Hij wisselde met hem geen enkel woord over zijn rampen, over het onrechtvaardig oordeel, dat de mensen vellen, over de ontrouw van zijn vrouw, over de stikdonkere nacht, die om hem heen geslingerd ligt. Neen, dat deed Hij niet. Hij plaatste hem in het midden van de levenloze en levende schepping en informeerde of hij die kon voortbrengen, en of zij hem als Heer erkende.

„Hebt gij van uwe dagen de morgenstond geboden?

„Waar is de weg daar het licht woont?

„Gij weet het, want gij waart toen geboren.

„Zal de eenhoorn u willen dienen?"

En God vroeg niet zonder ironie: „Is het twisten met den Almachtige onderrichten?" m. a. w.: „Wat hebt gij hierop te zeggen?" Daarop verborg de man van smarten het hoofd in de bezweerde handen en stamelde: „Zie, ik ben te gering".

* * *

De donkere schaduwen van de Goede Vrijdag liggen kort achter ons. De gulden rijkdom van de Paasmorgen is ons onvervreemdbaar erfgoed geworden.

Jezus Christus, die van God was uitgegaan en tot God is wedergekeerd, heeft nooit gezegd, dat de mens te gering was.

Zeker, hij heeft hem gestriemd om zijn eigengerechtigheid en geveinsdheid. Hij heeft hem open gelegd als een leugenachtig schepsel. Hij heeft hem in straffe woorden gehekeld om zijn verregaande dwaasheid. Hij heeft zijn hart beschreven als de woonstede van allerlei kwaad. Hij heeft hem getekend als een balling, die een paradijs verloren heeft.

Maar Jezus, onze Heiland, heeft nergens en nimmer verzekerd, dat een mens te gering zou wezen. Hij had een gans andere visie op de mens. Hoor Hem uitroepen: „Wat baat het de mens, zo hij de gehele wereld wint en lijdt schade aan zijn ziel?" Wij schouwen in dit geweldige woord op een weegschaal, waarvan de ene arm diep doorbuigt, omdat in zijn bekken een wereld ligt, zwaar van gewicht en vol van kostbaarheden en rijkdommen. Daarna wordt in het bekken van de andere arm een mens gezet. Wat voor mens? Een van de leden van de Baptiste gemeente te Bedford, die John Bunyan in zijn zondige dagen heimelijk benijdde om hun goedheid? Die barmhartige Samaritaan? Of die beruchte vrouw van Sychar? De goddelijke spreker stelt geen beperkende bepalingen. Een mens! En wat zien wij gebeuren? De arm, die een wereld draagt komt in beweging en gaat omhoog tot ver boven de evenwichtslijn!

Hoor Jezus vervolgen: „Of wat zal een mens geven tot lossing zijner ziel?" Ja, wat? Veronderstel, dat wij de wereld gewonnen hebben, maar dat wij onder het dagelijkse jachten en de nachtelijke beddezorgen, onze ziel, onze persoonlijkheid, zijn kwijt geworden, wat zullen wij geven om ze weer in ons bezit te krijgen? Zullen wij de wereld er voor inruilen, die wij binnen gegrabbeld hebben? Wij worden gewaar, dat zulks niet kan. Onze ziel blijkt te kostbaar te zijn om voor deze prijs teruggekocht te worden. Zullen wij onszelf aanbieden? Dat kan ook niet, want wij hebben niet meer de beschikking over onszelf. Wij hebben onze ziel verloren.

Staande in de tegenwoordigheid van God stamelen wij: „Ik ben te gering".

En God geopenbaard in het vlees ons ziende, zegt: „Wat baat het de mens zo hij de gehele wereld wint . . . . Wat zal een mens geven . . . ."

* * *

En Jezus heeft nog meer verklaard aangaande Gods visie op de mens.

Tot diezelfde mens, die met Job zucht: „ik ben te gering"; die op een weegschaal gelegd een wereld met al haar begeerlijkheden in zwaarte en waarde overtreft; die, als hij zichzelf verloren heeft, niets heeft om zichzelf terug te kopen; tot diezelfde mens zegt Jezus: „Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft".

„Ik ben te gering".
God geeft Zijn Zoon!

En nu trek ik mijn conclusie. O, ik ben dankbaar, dat ik het in deze tijd van internationale spanningen en locale moeilijkheden en persoonlijke zorgen doen mag. Het is dezelfde conclusie, waartoe Paulus kwam, toen hij het wonder van de zelfovergave van God in Christus Jezus bepeinsde, n.l.: „Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?"

„Ik ben te gering".
God geeft Zijn Zoon!
Met Hem alle dingen!

Liefde aan het kruis met spijkers
geklonken;
liefde, doornageld, doorstoken,
bebloed;
liefde in de diepte der helle
gezonken . . . .
dit is de steun van mijn onvast
gemoed.

Dit is de grond, die nimmer zal
wijken;
dit is de liefde, die nimmer vergaat.
Hemel en aarde zij mogen bezwijken:
Dit is de rotssteen, die eeuwiglijk staat.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Vacante Gemeenten, let op uw zaak!

Vanuit Hamburg ontving ik bericht, dat *de Pinkstervacantie van onze studenten* zal duren van 25 Mei tot 8 Juni. Alle broeders zullen gaarne in deze tijd de Gemeenten willen dienen met de verkondiging van de heilsboodschap. Een mooie gelegenheid, vooral voor de vacante Gemeenten, om tijdens de Pinksterdagen èn de Zondag daarna een student in haar midden te hebben.

Het adres van onze studerende broeders luidt: Hamburg 34, Rennbahnstr. 115, Duitsland. De namen der broeders zijn, naar ik mag veronderstellen, bekend.

* * *

Roemenië.

Reeds in het laatste nummer van ons weekblad lazen we de bevestiging van het bericht, dat minister Calinescu aan de Baptisten van Roemenië vrijheid had verleend hun bedehuizen wederom voor godsdienstig gebruik open te stellen. Dr. Rushbrooke ontving namelijk een bevestigend bericht van den Voorzitter van de Unie van Roemeense Baptisten.

We verheugen ons van ganser harte over de herwonnen vrijheid van godsdienst. En we danken God voor de verlichting van druk op onze geloofsgenoten in het land van koning Carol. We twijfelen er niet aan, dat ze thans met nog meer trouw, ijver en toewijding het Evangelie van Jezus Christus zullen uitdragen, tot eer van God en tot heil van den medemens.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

De christen als „mens". In Galaten 6 : 1 zegt de Apostel: Broeders, indien ook een mens overvallen ware door enige misdaad, gij, die geestelijk zijt, brengt de zodanige terecht met de geest der zachtmoedigheid. Hierbij doen zich enkele vragen voor.

Waarom spreekt de Apostel van een „mens", overvallen door enige misdaad?

Het is toch duidelijk dat de Apostel geen voorschrift geeft voor de taak van den christen tot den niet-christen. Waarom laat hij dan niet uitkomen, dat hij een gelovige bedoelt?

Is een christen een mens? Gelijk we reeds eerder aan deze plaats aanduidden, voegt de Schrift als ze den christen als „mens" aanspreekt er een nadere bepaling bij, om hen van andere mensen te onderscheiden. Een christen is een mens m e t e e n p l u s. Spurgeon hield het, meen ik, daarvoor, dat een mens uit lichaam en ziel bestaat en een christen uit lichaam, ziel en geest. Zo verstond Spurgeon — als ik het mij goed herinner — de bijbelse anthropologie, de bijbelse beschouwing van den mens.

Een christen is iemand die „in Christus" is. Een christen kan dus niet overvallen worden door enige misdaad. Hij is — zijnde in Christus — buiten het bereik der zonde. De zonde „vat hem niet". Maar wanneer Hij niet in Christus b l ij f t, terugvalt in de bloot-menselijke staat, dan kan de misdaad hem wel overvallen, dan kan de zonde hem wel vatten. En het is, dunkt ons, dáárop dat de Apostel wijst, als hij van den gestruikelden gelovige zegt, dat hij een, door een misdaad overvallen „mens" is. Hij verliet in onwaakzaamheid Christus en . . . . klaar was de altoos loerende zonde! Ze besprong hem en sloeg hem neer;

Broeders! uw Heer zegt: Blijft in Mij, en een Zijner Apostelen roept ons toe: En nu kinderkens, blijft in Hem! Verliest uw „plus" niet! verlies niet datgene, wat ge boven de „mensen" hebt en zijt. Ge zijt christen zolang ge in Christus zijt en onkwetsbaar. Doch verlaat ge Hem, dan zal de zonde u overvallen!

Ach, *buiten* Hem is 't nergens veilig!

De christen als „geestelijke". Hoe is dat nu te verstaan „gij die g e e s t e l ij k zijt? Beschouwt de Apostel alle gelovigen als geestelijken? Is dit een oproep, gericht tot alle gelovigen, tot alle gemeenteleden zonder onderscheid. Is het aller taak en zijn allen bekwaam om den „mens" geworden broeder of zuster terecht te brengen, weer terug te leiden in Christus? We zijn geneigd „ja" te zeggen? We menen dat er binnen de gemeente geen onderscheid gemaakt moet worden. Maar wat deed deze zelfde Apostel in 1 Kor. 3? Hij noemt daar de Korinthiërs vleselijken, jonge kinderen in Christus. Gelovigen, *bij wie* het „vlees" nog de toon aangaf. Hij had ze met melk gevoed. Is dit niet het onderscheid van Rom. 15 : 1:

> „Maar wij, die sterk zijn, zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen, en niet onszelven te behagen,

en het onderscheid, dat hij maakt in Fil. 3 : 15:

> Zovelen dan, als wij volmaakt zijn, laat ons dit gevoelen?

Het schijnt dus wel, dat door den Apostel Paulus onderscheid gemaakt wordt wat de leden der gemeente betreft. Ze zijn allen „in Christus", alle gelovigen, allen zijn heiligen. Er is geen wezenlijk maar een g r a d u e e l onderscheid. Er zijn

> geestelijken en vleselijken.

De laatsten zijn niet van minder goeden wille, maar het zijn de onrijpen, de geestelijk onkundigen, oningewijden. Er is een verandering bij hen ingetreden, maar deze verandering is om het zo eens te zeggen (heel gebrekkig): nog niet over de helft gekomen. De Apostel beschrijft den christen in zijn tegenwoordige staat zo:

> Het oude is voorbijgaande; er is iets nieuws ontstaan! 2 Kor. 5 : 17.

In hoeverre het oude reeds voorbij IS, en het nieuwe is voortgeschreden, is voor de verschillende christenen verschillend te beantwoorden.

Er zijn — nu de tegenstelling, boven gegeven als „geestelijken en vleselijken" — anders geformuleerd:

> sterken en zwakken.

Zij, bij wie de vernieuwing het verste voortschreed zijn de sterken, zij die nog maar in de aanvang van de vernieuwing staan, zijn de zwakken.

Er zijn — een derde vorm van onderscheiding:

> volmaakten (schrik niet! het wil zeggen geheel op het doel gerichte zielen)

en er zijn zulken voor wie het doel hunner roeping nog gedeeltelijk in de nevelen ligt. Laten we ze noemen: onvolmaakten. Gij voelt nu wel hoe het bedoeld is.

Het terechtbrengen van een „mens". Hebben we gezien waarom en in welk geval de Apostel den christen een „mens" noemt, dan is ook duidelijk, hoe hij — de door een misdaad overvallene — terecht gebracht moet worden. Heel eenvoudig: hij moet terug gebracht worden „in Christus", dan is hij weer terecht.

Broeders laat ons dit goed in 't oog houden: een christen, die gefaald, een misstap begaan heeft, deed dat omdat hij „buiten Christus" geraakt was. Nu bestaat onze taak heel eenvoudig hierin, hem weer „terecht", dat is op zijn plaats te brengen. En de plaats van den christen is „in Christus". Verliezen we ons dus niet in bijzaken. Laten we niet uitpluizen het geval als zodanig. Waarom zouden we het doen? *Er is immers toch maar* een remedie: hem terug leiden in Christus, met hem naar het kruis gaan en tezamen ons te stellen voor het Aangezicht van den Zoon des mensen? Moeilijkheden met en onder christenen moeten niet „menselijk" worden behandeld, met onderzoek naar de vraag wie gelijk en wie ongelijk heeft. Niet dat dat onverschillig zou zijn, maar die vragen lossen zich zelf op als we den broeder of zuster eerst maar dicht bij Jezus gekregen hebben — zó dat Zijn Geest over hun ziel strijkt. Dan volgt een heerlijke genezing en de band wordt op de plaats, waar ze brak, sterker dan ze ooit tevoren was.

Het wapen. Het middel tot dit terechtbrengen is: de Geest der zachtmoedigheid. Hoe dat te verstaan is en waarom juist die genoemd is, voegt de Apostel er direct aan toe: ziende op uzelven, opdat ook gij niet verzocht wordt. Houdt rekening met uzelf: ook gij kunt uit Christus uitvallen; weer „mens" worden. En een gedachtenwisseling kan veranderen in een woordenwisseling. Gij, die uw best doet den uit Christus uitgetreden broeder of zuster t e r e c h t, dat is i n H e m terug te brengen, zoudt wel eens de voorzichtigheid een ogenblik uit het oog kunnen verliezen en inplaats van uw broeder in Christus terug te trekken, zelf uit Christus uitgetrokken kunnen worden! Uw vlees zou door zijn vleselijke argumenten wel eens geprikkeld kunnen worden en zijn stem gaan verheffen, en inplaats dat het slot van het onderhoud is, weer t w e e mensen in Christus, zou het resultaat wel eens kunnen zijn: thans, inplaats van één mens, twee mensen buiten Christus".

Hebt dus acht op uzelven en blijft zachtmoedig, opdat uw vlees, dat er altijd op uit is naar de macht te grijpen, geen kans krijge en de vrucht van uw bemoeien omgekeerd is aan het doel!

L.

KRABBELS.

De eerstelingen.

Ik wandel over de wegen van het jongste verleden en sta een ogenblik dankbaar stil bij die kleine, onopvallende vergadering in de tweede klasse wachtkamer van het station te Groningen op de namiddag van Donderdag, 23 Maart. Aanwezig waren zr. Christine, de directrice van „Tabitha", die het wonder heeft verricht om zich in een minimum van tijd de vriendschap van het overgrote deel van Baptist Nederland te verwerven; de zusters Antje en Harmke, die onder de veilige hoede van zr. Christine op het punt stonden naar Hamburg te vertrekken, ten einde via Tabea — het Baptiste diaconessenhuis aldaar — in de ziekenverpleging te worden opgeleid; verder de ouders en enige familieleden van de scheidende zusters alsmede ondergetekende. Dit ensemble luisterde naar een ernstig woord van troost en aanmoediging en vouwde de handen tot een vurig smeekgebed, waarin allen den Heer werden opgedragen. En daarna togen zr. Christine en twee jonge, onervaren vrouwen — zusters van Tabitha — naar de machtige Elbe-stad met geen andere staf om er op te steunen dan de Heiland van haar hart en met de visie straks rijk beladen met kennis en vaardigheid naar eigen land en eigen volk terug te keren om als engelen des lichts aan ziekensponden te kunnen verschijnen. Het eenvoudig tezamen-zijn verzonk als een glinsterende vlek in de nevelen van ijlende reizigers en binnenstormende treinen.

* * *

Wat zal toch dit kindeken wezen?

Twee zusters reisden af naar den vreemde om haar vorming te voltooien. Zij zijn de eerste, die met dat doel worden uitgezonden. Onwillekeurig staat voor onze geest in vlammende letters de vraag: Van hoevelen zullen deze de eerste zijn? Roept God niet immer het grote uit het kleine? Is het onbeduidende niet heel dikwijls het zaadje van het wonder? A, de tijd is voorbij, dat onder ons, Baptisten, de man het monopolie heeft van evangeliseren. De dageraad van de dag is doorgebroken, waarop ook de vrouw als evangeliste er op uittrekt. De man geschoold en bezig overeenkomstig zijn aard, en de vrouw geschoold en bezig overeenkomstig haar aard en beiden werkzaam tot redding van het verlorene, elk naar zijn aard. Tot welk een nobel heir zullen deze twee zusters uitgroeien? Rusland kent zijn afdelingen van vrouwen-soldaten, die grote bedrevenheid moeten hebben in het hanteren van moordtuigen. Zal de Koning des vredes, zal onze Heiland Zijn afdeling van vrouwen missen onder de Baptiste strijders van Nederland? Is wat de kinderen dezer wereld ons te aanschouwen geven, niet een aangrijpende sommatie van God aan het adres van onze jongedochters? Laat mij u eens rustig vertellen, wat ik over vijf en twintig jaren op het Baptiste erf binnen onze grenzen zal aanschouwen. Waar ik mij dan zal bevinden weet ik niet; misschien wel in de hemel; of anders in een bescheiden hoekje, die de gemeenschap gaarne reserveert voor ouden van dagen. Maar wat ik zal zien en wat mijn verjongd hart elders of mijn oud hart hier zal doen popelen van vreugde, is de verrassend nieuwe aanblik van onze arbeid: voorgangers, evangelisten, colporteurs, huisbezoekers, maatschappelijke werkers, allen broeders, die zich met een voornemen des harten van hun roeping kwijten; en met ze een schare evangelieverkondigsters, ziekenvertroosters, ziekenverzorgsters, leidsters, werksters op elk levensterrein maar in elk geval met het oogmerk om tot Jezus te brengen, allen diaconessen!

Is de wens de moeder van de gedachte? Ik geloof niet, dat ik er iets minder om ben door zulk een wens te bewaren. Ik geloof wel, dat velen er minder om zijn door een dergelijke wens niet te bewaren. Het is onze ervaring evenals die van vele van onze medebroeders, dat God een rijke zegen schenkt alleen reeds „omdat het in uw hart geweest is".

„Wat zal toch dit kindeken wezen?" vroegen de mensen, die kennis namen van de bijzonderheden, waarmede de geboorte van Johannes de Doper gepaard ging. Wij opperen dezelfde vraag, nu wij over onze jongste Baptiste spruit onze aandacht laten gaan.

Tabitha is een babie van nog geen twaalf maanden en telt reeds zeven vrouwelijke krachten, benevens een docente aan wie binnenkort nog een docente wordt toegevoegd. Zij beschikt over een pand op eerste stand in den Haag—Scheveningen. De vraag naar haar appartementen overtreft verre wat zij kan aanbieden. De vraag naar haar hulp gaat de krachten, waarover zij beschikt, een heel eind te boven. Zij trekt de aandacht van de meest vooraanstaande kringen in ons land en haar doeleinden wordt allerwege gewaardeerd. De directie van het academisch ziekenhuis te Groningen sympathiseert met het streven van Tabitha en opent de poorten van haar inrichting voor de opleiding van die zusters, die zich in het bijzonder op de verpleging zullen toeleggen. En indien Tabitha de beschikking krijgt over meer jongedochters, die niet vanwege de drang der armoede maar vanwege de drang der roeping Gods willen en moeten dienen, zal ze niet aarzelen om haar woning en arbeid aanmerkelijk uit te breiden.

Nog geen twaalf maanden oud!
Wat zal toch dit kindeken wezen?

Wij vernemen van wonderen, als wij de verhalen lezen, die de moedige pioniers van het Koninkrijk der hemelen ons vertellen van hun lotgevallen in ver afgelegen oorden als China, Sumatra en het uitgestrekte gebied der Eskimo's. Doorgaans voltrekken die wonderen zich langs onopvallende, alledaags-gedetailleerde wegen van het leven.

Vergunt God het ons niet om het wonder dichterbij te zoeken?

> Wij staarden naar de verte
> met diep ontzag.
> Wij merkten niet dat 'n wonder
> aan onze voeten lag.

* * *

Brief van zr. Harmke.

Natuurlijk hebben de beide vertrokken zusters spoedig na aankomst op de plaats van bestemming het een en ander van zich laten horen. En waar een grote schare van vrienden belang stelt in haar lotgevallen, willen we hier het korte verslag vermelden, dat een van de zusters van de tocht geeft.

Na verteld te hebben van de korte bijeenkomst in het station te Groningen, schrijft zr. Harmke:

> „Bij de douane ging alles goed. Wij hadden het ons gemakkelijk gemaakt, toen wij op Duitse bodem waren en lieten ons het fruit — door een vriendin van Tabitha meegegeven — goed smaken.
>
> Na enige uren gespoord te hebben, kwamen wij in Bremen aan, alwaar een vriendelijke Tabea-zuster, die daar gemeentezuster is, ons hartelijk begroette en meenam naar de restauratiezaal om ons te tracteren op heerlijke chocolademelk.
>
> Ons oponthoud duurde slechts een half uur. Toen spoorden wij verder en kwamen na korte tijd in Hamburg—Altona aan. Hier stonden ons twee Tabea-zusters op te wachten, die ons heel vlug in Tabea wisten te brengen, waar de directrice, moeder Elsa, reeds verlangend naar ons uitzag. De tafel was kostelijk toebereid en ten einde ons geheel op ons gemak te doen gevoelen, hadden vriendelijke handen een weinig van onze heimat weten aan te brengen door ze te dekken met echt Delft's blauw porcelein! Vlugger dan wij konden vermoeden zaten wij in ons tijdelijk moederhuis. Ja, enigszins hebben we gevoeld, welk een offer zr. Christine heeft moeten brengen om naar Nederland te komen. Neen, daarover schrijven is niet mogelijk; dat moet men met eigen ogen aanschouwd hebben. Zulk een liefde kan alleen heersen bij werkelijk toegewijde christenen."

* * *

Het ontvangen van de muts.

Zr. Harmke vervolgt haar schrijven aldus:

> „Zaterdag 25 Maart is een onvergetelijke dag geweest. 's Middags hebben elf zusters, die de voorproeftijd in Tabea hadden doorlopen, de muts ontvangen en wij met haar. Met welk een emotie hoorden wij allen op de vraag: „Ben je bereid altijd deze muts te dragen *tot eer van God?*" antwoorden: „Ja!" Dankbaar zijn we deel te mogen uitmaken van zulk een diaconessengroep. Des avonds op een wijdingsuur werden we door den heer directeur Pohl aan de aanwezige zusters voorgesteld. Enthousiast hebben alle zusters ons in haar kring opgenomen. We hebben het heel goed hier in Duitsland. Met welk een vreze hebben velen ons zien gaan, doch dit kunnen wij hen verzekeren, dat alle vrees zonder grond geweest is. De Duitsers ontvangen de Hollanders

met liefde. Onze studenten, de broeders Vegter en Hooghwinkel, kwamen ons ook hartelijk begroeten. De directrice van het ziekenhuis, waarin wij onze opleiding krijgen, nodigde hun uit om op Zondag de middagtafel te komen gebruiken, opdat ze zich op de hoogte konden stellen van ons toekomstig werkterrein. In de kerk konden wij alles goed volgen. Op een bijzondere feestelijke samenkomst des Zondagsavonds werd ook de Hollandse zusters gevraagd een woord te spreken, dat door zr. Christine vertaald werd. Het deed ons goed waar te nemen met welk een vrijheid het blijde evangelie werd verkondigd. Deze gemeente, moet gij weten, bestaat pas zes jaar en telt reeds drie honderd zeventig leden!

Om negen uur op Dinsdagavond bracht zr. Christine ons weg naar het ziekenhuis, waarin wij onze opleiding zullen krijgen. Zij zelve moest de volgende morgen weer naar Nederland vertrekken.

Ja, veel liefde hebben wij ontvangen gedurende de weinige dagen, die wij in Tabea hebben doorgebracht. Met goede moed zullen wij onze arbeid beginnen, ziende op Hem, die geroepen heeft.

De volgende keer zal zr. Antje u het een en ander vertellen van onze ervaringen in het ziekenhuis. Wij groeten u vriendelijk.

* * *

Met belangstelling zien wij naar de pennevrucht van zr. Antje uit.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

RONDBLIK.

Namen als Zion, Bethesda en Bethel.

In „Der Wahrheitszeuge" lezen we zonder enig commentaar een gedeelte van een artikel, dat aan duidelijkheid niets te wensen over laat en dat gestaan heeft in „Die Nationalkirche" van 4 Dec. 1938. In het bewuste artikel wordt aangedrongen op een grondige en vèrgaande bijbelherziening, vooral wat het O. Testament aangaat. Men wil de joodse invloeden, merkbaar in bijbelgeschrift, leer en eredienst uit de bijbel bannen. Het joodse offerbegrip moet helemaal verdwijnen. Men propageert een rein Godsgeloof. Ook elk spoor van joodse invloed in cultus, lied en naam moet worden uitgewist. Daarmee moet dan bij het catechetisch onderwijs rekening gehouden worden.

Het citaat eindigt met de woorden: „Men kan het geduld van het duitse volk ook niet langer op de proef stellen door op rusthuizen namen als „Zion", „Bethesda" en „Bethel" te lezen".

Zonder enige commentaar neemt de Schakelsmid van „Der Wahrheitszeuge" het citaat over. Dat verwondert ons wel. Wat betekent dat stilzwijgen?

Behalve rusthuizen zijn er in Duitsland ook ziekenhuizen en kerken (ook wel Baptiste kerken), die één van de gewraakte namen dragen. Zullen deze namen nu spoedig door andere vervangen worden, omdat „Die Nationalkirche" zulks belieft te decreteren? We zullen maar eens afwachten. En tevens zijn we benieuwd naar de nodig-geachte grondige en vèrgaande bijbelherziening en vragen ons af, wàt er dan van de bijbel zal overblijven als geschikt voor het duitse geloof.

* * *

Het nieuws van de dag.

Het nieuws van de dag kunnen we heel verschillend horen en lezen. Da Costa zegt in zijn bijbellezingen, dat men het nieuws van de dag kan horen als de wijze Grieken en ook als christenen.

De Grieken in Paulus' dagen waren bijzonder nieuwsgierig naar zijn leer omtrent den onbekenden God. Ze waren belust op nieuwigheden.

Zo zijn er ook vele mensen in onze

De kracht van het Woord Gods.

Onder de Frankische heersers is er een geweest, die van een dankbaar nageslacht de bijnaam „de Hamer" heeft ontvangen. Hij dankte die bijnaam aan een overwinning in de zeer belangrijke veldslag, die hij in 't jaar 732 tegen de Arabieren leverde. Die Arabieren waren volgelingen van Mohammed, die ongeveer honderd jaren eerder hun vaderen had gewonnen voor het geloof in zijn godsdienstige zending. Voor die tijd waren ze een verdeeld, twistziek en onbeduidend volk geweest. Maar Mohammed had hun een ideaal geschonken, dat hen eendrachtig en sterk maakte: zij moesten de wereld veroveren onder de leus: Er is maar één God en Mohammed is Zijn profeet!

Gedurende de honderd jaren, die sindsdien verstreken waren, hadden ze daarmede al grote vorderingen gemaakt. Naar het Oosten strekte zich hun heerschappij uit tot aan de Indus en in 't Westen tot aan de Atlantische Oceaan. Heel het Noorden van Afrika, waar eens talrijke kerken stonden, was in hun macht gekomen en nu was 't hun begeerte om ook Zuid-Europa aan zich te onderwerpen.

Op twee plaatsen trachtten zij in Europa voet te krijgen: in 't Oosten bij Konstantinopel en in 't Westen bij Gibraltar. Bij eerstgenoemde plaats echter bleven hun pogingen tot in de vijftiende eeuw vruchteloos, maar reeds de achtste eeuw drongen ze Spanje binnen en nestelden zich daar. Van daar uit drongen zij steeds meer naar het Noorden door en vormden voor het overige Europa een bestendig en groot gevaar. Herhaaldelijk kwamen ze over de grote bergketen, die Spanje van Frankrijk scheidt, maar werden telkens terug geslagen. Een grootse en omvangrijke poging om verder door te dringen ondernamen zij in 732. Met siddering zag men hen naderen. De toekomst van Europa stond op het spel. Toen sloegen de verdeelde volken van het Noorden de handen ineen en schaarden zich om den Frankischen heerser Karel, die in een grote veldslag het leger der Arabieren vernietigend sloeg. Door die overwinning verwierf hij zich de bijnaam: de Hamer.

Maar hoe belangrijk die overwinning ook was, ze heeft de rots van het Mohammedanisme niet kunnen verbrijzelen. De Mohammedanen waren wel overwonnen, maar niet het Mohammedanisme. Dwaling en ongeloof worden niet door menselijke machtsmiddelen doch uitsluitend door het Woord Gods overwonnen.

De kracht die in dat Woord woont wordt in de Schrift met velerlei beelden aangeduid. God geeft door Jeremia dit getuigenis a.g. Zijn Woord:

Is Mijn Woord niet alzo als een vuur, spreekt de Heere, en als een hamer, die een steenrots te morzel slaat? Jer. 23 : 39.

* * *

Vuur en hamer zijn naast elkaar gesteld als overwinnende, tegenstand te niet doende krachten.

De Heere Jezus heeft eens opmerkelijke dingen uitgeroepen, dingen die ons herinneren aan Gods getuigenis, dat Gods Woord is als een vuur. We lezen

> Ik ben gekomen om vuur op de aarde te werpen: en wat wil ik, indien het alrede ontstoken is? (of: hoezeer wenste ik, dat het reeds brandde!).
>
> Meent gij dat ik gekomen ben om vrede te geven op aarde? Neen, zeg ik u, maar veeleer verdeeldheid. Luk. 12 : 49 en 51.

De uitdrukking is vreemd: „Vuur *werpen*". Grote bekendheid met het bijbelwoord heeft het nadeel, dat men het eigenaardige van sommige uitdrukkingen niet meer voelt. We zouden toch eerder verwachten dat er gesproken werd van „Vuur ontsteken". Maar vuur „werpen"?

Inderdaad is het zo, dat de Heer Jezus met dit woord

1. de aarde beschrijft als een ommuurde stad;
2. zegt, dat deze stad zich in handen van opstandelingen bevindt;
3. de stad op Zijn komst haar poorten voor Hem had dicht geworpen en
4. dat Hij, als de door God gezonden Legeroverste voor deze stad het beleg geslagen heeft.

Het was Christus' taak (zo schildert Hij het hier), om deze „stad", dit deel van Gods Rijksgebied, dat is deze aarde, tot onderwerping te brengen en terug te winnen voor God, den Koning van het Heelal.

We hoorden de laatste jaren van brandbommen, die uit vliegtuigen uitgeworpen worden om door het veroorzaken van brand, de vijanden tot overgave te dwingen.

Nu is er ook in dit opzicht niets nieuws onder de zon. De gedachte om op die manier steden te bedwingen en tegenstand te verlammen, is al heel oud en werd reeds door de grote volken, die in de bijbel op het toneel treden, toegepast. Ze wierpen met schietvoorwerpen brandende fakkels en stukken vuur over de

dagen, die belust zijn op hèt nieuws van de dag. De belangstelling is geprikkeld door de sensatielust en het nieuws, dat door middel van pers en radio den volke wordt kond gedaan, wordt in minder dan geen tijd verslonden, om dan weer uit te zien naar het volgende nieuws.

De mens is meer belust op sensatie dan hij in doorsnee wel vermoedt. De kioskverkoopsters en de krantenjongens op straat en perron weten dat haarfijn. De journalisten weten het en er zijn er onder, die er bepaald misbruik van maken. De eigenaren van bladen en tijdschriften tonen, dat ze het weten.

Ook de christenen zijn lang niet altijd vrij van een minderwaardige sensatielust. Wanneer Da Costa zegt, dat wij het nieuws van de dag moeten horen als christenen, dan bedoelt hij ongetwijfeld: zoals christenen dat behoren te doen.

Christelijke bladen, welke ook wel eens sensatieberichten brengen, kunnen bij voorbaat rekenen op belangstelling, geprikkeld door de sensatielust al naar gelang de mentaliteit van den lezer.

In de laatste tijd komt er door de aether en door de pers èn bij geruchte een stroom van berichten tot ons. Laten wij als christenen tonen, dat wij al deze berichten zo mogelijk op de juiste waarde weten te taxeren en dat wij door deze berichten in geen geval worden losgeslagen van het anker des geloofs; dat op God gericht is en dat blijft rekenen met het feit, dat Hij op de troon zit. En we willen niet vergeten God te bidden voor de verantwoordelijke staatslieden in deze tijd. Regeren valt niet mee! En kritiek kàn onder omstandigheden goedkoop zijn.

Hoe vernemen we het nieuws van de dag?

Als christenen! Dat betekent als dezulken, die geloven in de toekomst van onzen Heere Jezus Christus! Maranatha!

* * *

Tevergeefse genade.

In 2 Kor. 6 : 1 lezen we deze woorden: „En wij, als medearbeidende, bidden u ook, dat gij de genade Gods niet tevergeefs moogt ontvangen hebben".

Men kan de genade dus *tevergeefs* ontvangen.

Dat geschiedt, wanneer de genade van God zonder uitwerking blijft in ons leven! We mogen niet vergeten, dat het ontvangen van de genade (Rom. 6 : 23 spreekt van een genade*gift*) grote verplichtingen op ons legt.

Men kan dus niet geloven in de genade van God en tevens zijn oud leven rustig voortzetten. Men kan de genade van God niet aannemen en daaronder dezelfde blijven. Wanneer we een oog krijgen voor het wezen van de genade, gaan we ook beseffen hoe zondig en verzondigd óns leven is. En dat er verandering moet komen. En dat deze verandering kàn komen, juist *om*dat God in ons leven wil komen en daar door de werking Zijns Geestes het nieuwe leven wekt, nadat Zijn Woord het hart heeft aangeraakt.

Iemand, die de genade *niet* tevergeefs heeft ontvangen, zal zich krachtens het nieuwe levensbeginsel openbaren. Gelijk hij in de doop heeft beleden: ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij.

* * *

De lijkwade van Turijn.

Op één à twee minuten afstand van mijn woning las ik gisteren een zeer merkwaardige aankondiging van een vergadering, welke werd uitgeschreven door de Nederlandse Reisvereniging voor (Rooms) Katholieken. Deze vergadering is, wanneer deze regels gelezen worden, inmiddels reeds gehouden in restaurant Brinkman, Grote Markt, Haarlem.

Boven de aankondiging, tevens uitnodiging, stond in grote zwarte letters te lezen: De lijkwade van Turijn. En dan lezen we:

„Op Dinsdag 25 April a.s. zal de Weleerw. Heer Kap. Henning van Bloemendaal spreken over de lijkwade, waarin het H. Lichaam van Christus heeft gerust in het graf.

---

muren van de stad die ze belegerden, om zo, door het veroorzaken van brand, de tegenstand van de belegerden te breken en dezen tot overgave te dwingen.

De Heere Jezus (die leefde in een tijd vol van oorlogen en oorlogsgeruchten), gebruikte dit als een beeld voor Zijn strijd. Hij moest dit deel van Gods Rijksgebied, deze aarde, voor God terug winnen door de zondaren, de, tegen hun Koning in opstand gekomen aardbewoners, tot onderwerping en overgave te brengen. Wat Hij daartoe gebruikte is niet anders dan Zijn Woord, maar Zijn Woord bergt vuur in zich. Hij heeft de heilige oorlog ontketend. Hoe vreemd het klinke: een oorlog, heilig en heilzaam. Hij is niet gekomen om vrede te brengen op de aarde, maar verdeeldheid. Hij wil de verdedigers der stad „aarde" onderling verdeeld maken, en daardoor de kracht van hun verzet breken. Ook dit deel der oorlogstaktiek past Christus toe.

En wat betekent de door Hem beoogde overgave aan God?

Niet minder dan verlossing van den Tyran, den Ophitser en Overheerser. Het betekent de bevrijding van de stad mensenziel uit de heerschappij van den Duivel — die verblindende heerschappij, waarmede de Boze (de Overste dezer wereld!) hen opzet om zich te verzetten tegen hun wettigen Koning en Zijn heilbrengende regering.

Dat vuur werd een John Wesley in het hart geworpen toen hij hoorde van de verandering, die God door het geloof in Christus, werkt in het hart. Hij voelde „een vreemde warmte" in zijn hart komen. Het woord van Christus was in hem gevallen en zijn hart had vlam gevat. Als een *vuur* ervoer hij het: een vreemd, hemels vuur — het verwekte een *vreemde* warmte in hem: levenswarmte, de warmte van het eeuwige Leven.

Toen de Heere Jezus in Kajafas' paleis zich omkeerde en Petrus aanzag, ontvonkte in Petrus' hart dit vuur en ontving de Heiland de vervulling van Zijn innige begeerte: hoezeer wenste Ik, dat het reeds brandde! Petrus . . . . weende bitter. De hete tranen, toen geschreid, getuigden er van dat zijn ziel in een reinigende, heiligende vuurgloed gehuld stond — uit welke gloed hij te voorschijn kwam als een nieuw mens. Toen het woord van Christus — al lang te voren in hem gevallen — een vuur in hem geworden was, werd het hem ten eeuwigen zegen.

Dat was het geworden: een vuur, voor de beide discipelen, die op de middag van de dag der opstanding, van Jeruzalem naar Emmaus wandelden. Ongemerkt werd hun hart brandende en waardoor anders dan doordat Hij „met hen sprak op den weg", dan door Zijn Woord dus? Een gloed van zaligheid en vreugde doortrok hen en maakte hen tot blijde boden van het Kruis.

Een vraag.

Hoeveel heeft de Heere Jezus reeds tot u gezegd? Hoeveel vuur reeds in uw ziel, in uw „stad" geworpen? Is u nooit het hart warm geworden? Welden u *nooit* de tranen naar de ogen; wilde het berouw nooit bij u beginnen om de harde korst, die zich om uw hart gelegd had, te verteren?

De Heiland roept uit: o, wat wenste Ik, dat het brandde! Hoe verlangt Hij dat gij de vaan van de opstand strijken zult, u zult onderwerpen en uw ziel aan God geven! En wat doet gij? Onderdrukt ge uw gevoelens? Laat ge den Boze toe dit vuur te blussen?

Hoe verlang Ik dat het brandde . . . hoe word Ik geperst, totdat het volbracht zij! — Wanneer zal Hij bij u Zijn zegevierende intocht kunnen houden?

* * *

Een *hamer* is Zijn Woord gelijk.

„Een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God niet verachten." „De offeranden Gods zijn een verslagen hart en een gebroken geest." Anders niet. Anders wordt niets aangenomen. — Wie zal ons hart zijn trots, zijn stugheid ontnemen? God zelf! God zeide tot den harden, weerspannigen David: „gij zijt die man!" en dat woord was de hamerslag, die David's hart verbrijzelde. Dat woord dééd het en . . . wonderbaar: opeens werd hij zich bewust: zo neemt God mij aan: „een gebroken geest en een verslagen hart zult Gij, o God, niet verachten!"

Dat is de uitkomst als het Woord des Heeren gewerkt heeft overeenkomstig zijn aard: als vuur en als hamer. Het is de uitkomst, waarnaar Christus hunkert: een op de knieën gekomen overtreder, die zich aan de genade van zijn Heerser overgeeft en zich tot nieuwe gehoorzaamheid verplicht.

Zo dempt Christus de paradijs-revolutie; zo herwint Hij hetgeen voor God verloren ging en herstelt de Rijkseenheid.

Gezegend zij de grote kracht van Zijn Woord, dat alleen wonderen doet!

L.

Het onderwerp wordt toegelicht door meer dan 100 lichtbeelden. Buitengewoon interessant".

De toegangsprijs bedroeg 50 cent. Bovendien was introductie toegestaan.

Is bovenstaande geen typisch staaltje van de *on-evangelische* reliquieënverering, waarmee de Roomse Kerk is belast en waardoor ze mede op het pad der dwaling is geraakt? (Een reliquie is een als heilig beschouwd overblijfsel van klederen, gebeenten van heiligen of zaken, welke met een heilige, met Christus of Moeder Maria in aanraking zijn geweest).

O, Rooms Katholieke Kerk, wend u af van alle reliquieën-, heiligen- en Mariaverering en predik den Christus als de Middelaar Gods en der mensen en verkondig het luid, dat de mens door het geloof en uit genade alleen zalig wordt op grond van Christus' zoendood.
d. H.

RONDOM BARTH.

Antwoord aan Dr. Kaajan.

In de Utrechtsche Kerkbode, Weekblad voor de gereformeerde kerken in de prov. Utrecht heeft Dr. H. Kaajan gereageerd op ons schrijven in De Christen van 14 April j.l.

Dr. Kaajan begint aldus: De Heeren Baptisten zijn druk in de weer.

Zulk een begin neemt wel wat de lust weg om nog langer druk in de weer te zijn. Niet dat wij niet graag heren willen zijn, en dan in de geest van gentlemen — ook in de strijd, maar wij verwachten dat ook van degenen, die met ons tenminste een Heer belijden. Wij schreven en zullen niet schrijven: de Heeren Gereformeerden — niet dat er geen heren onder zijn, maar omdat men zo alleen in de grote politiek spreekt, waarbij dan op dat heer of heren een klemtoon valt, die den hoorder het tegendeel influistert van wat gezegd wordt.

Dr. Kaajan zet in de vierde regel van zijn artikel zijn beschouwing voort met te constateren, dat Ds. Huizinga Losse Schakels schrijft. Een aandachtig lezer zal onder de Schakels een L. vinden, terwijl ik gewend ben onder mijn producten de naam voluit te vermelden. Hetgeen duidelijk uit dat nummer kon blijken.

Ik zal het blad, dat mij gezonden werd, aan Ds. Louw doorzenden, die zeker op datgene wil ingaan, wat gezegd werd naar aanleiding van zijn Schakels.

Terzake. „Barth wil ons terugvoeren tot den echten Calvijn. Maar de bestrijding van den kinderdoop is niet Calvinistisch, maar Doopersch. Of liever: Barth bestrijdt daarin de Heilige Schrift. Tot den stokbewaarder sprak Paulus: „Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis". „Let wel: en uw huis".

„God werkt organisch, in de geslachten. De stokbewaarder werd gedoopt en *al de zijnen*. Dus ook de kinderen, toch zeker ook kleine kinderen werden gedoopt".

Tot zover eerst. Over den stokbewaarder en zijn gezin heeft Calvijn het volgende gezegd — baat het citaat? — „Lukas vermeldt den vromen ijver des stokbewaarders, wijl hij zijn gansche huis den Heer wijdde, in 't welk zich ook de genade Gods zoo treffend verheerlijkte, daar het *geheele gezin* plotseling gebracht werd tot een *blijmoedige overgave!* Mij dunkt, dat is duidelijk genoeg.

Ik wil ook nog wel Dr. H. Bavinck citeren, die in de Gereformeerde Dogmatiek, 4e deel, 2e dr. bladz. 560 en 561 zegt: „De meeste kerken kennen tegenwoordig den doop bijna niet anders dan als kinderdoop. Behalve op het gebied der zending en in de Baptiste genootschappen komt de doop van volwassenen voor. Toch is in de Schrift het omgekeerde het geval; van den kinderdoop spreekt zij nergens met zoovele woorden, altijd gaat zij van den bejaarden doop uit; en ook de Christelijke confessies en theologen zijn haar daarin altijd in zooverre gevolgd, als zij bij den doop van volwassenen hun uitgangspunt namen en daarna eerst tot den kinderdoop overgingen. Deze doop werd nu op Gods bevel door Johannes en daarna door Jezus ingesteld, omdat de gansche wereld voor God verdoemelijk was. Dat gold niet alleen van heidenen, maar ook van de Joden . . . . (volgen bewijsplaatsen). Wedergeboorte bekeering, geloof was noodig zoo voor Israël als de Heidenen, om in te gaan in het koninkrijk der hemelen en aan zijn goederen deel te krijgen. Johannes en Jezus traden met die prediking op, en wie haar aannamen, werden gedoopt. Aan den doop ging dus de aanbieding en aanneming van het woord des Evangelies vooraf. De Schrift laat er niet den minsten twijfel over bestaan, dat de doop uitsluitend voor geloovigen ingesteld is Er worden geen andere personen gedoopt, dan die belijdenis doen van hunne zonden en bewijs geven van bekeering en geloof, Matt. 3 : 2, 6; Hd. 2 : 37, 38; 8 : 12, 37; 18 : 8; de doop heet daarom een doop der bekeering opdat men in dien weg de vergeving der zonde erlange, Mk. 1 : 14; Hd. 13 : 24. In Matt. 28 : 19 duiden de beide participia baptidzontes en didaskontes wel den weg aan, waarin het tot discipelen maken van alle volken volbracht moet worden, maar het doopen in den naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes onderstelt juist de voorafgaande prediking van het geloof in dien naam, gelijk dit in Mk. 15 : 15, 16 ook duidelijk uitgesproken wordt en in Joh. 4 : 1 het discipelen maken aan het doopen vooraf gaat; het zijn kinderen Gods door het geloof in Christus Jezus, die door den doop Christus hebben aangedaan, Gal. 3 : 2, 27".

Het zou mij een vreugde zijn, wanneer Dr. Kaajan dit citaat wilde brengen in de kerkbode. Was het niet Tertullianus, die in de 2e eeuw opkwam tegen het ten doop bieden van kinderen op steeds jeugdiger leeftijd? Hij zeide: „Laat hen eerst Christus kennen".

En acht Dr. Kaajan dit verdedigen als hij zegt: Als men beweert, dat Christus niet nadrukkelijk den Kinderdoop heeft *bevolen*, zeggen wij: Christus heeft den Kinderdoop niet *verboden*. Zo'n bewijsvoering is eenvoudig verbijsterend. We kunnen alleen maar zeggen: Christus heeft noch de kinderdoop bevolen noch verboden. Want die praktijk stamt uit latere eeuwen.

Dr. Kaajan schrijft: „Heel de aantijging, dat Dr. Kaajan den kinderdoop slechts met Calvijn wilde staven en de Heilige Schrift heeft laten rusten, is dus onjuist. Ik hoop dat Ds. Huizinga ook dit aan zijn lezers zal voorleggen.

Maar, Dr. Kaajan, wat moet ik hen voorleggen. Naast Calvijn citeert u dan nog Bullinger en Ursinus. Dat het nieuwe verbond rijker is dan het oude — accoord. De tijding des heils strijkt over de lengte en breedte der aarde en alle volken worden uitgenodigd zich te laten verzoenen met God. U wilt toch niet beweren dat de kinderen uit 1 Cor. 7 : 14 gemeenteleden zijn?

Ik mag niet meer plaats eisen. Alleen hoop ik dat Dr. Kaajan zich niet terugtrekt van het veld, maar verder met ons zal zoeken naar de waarheid inzake de doop. Dat Gods Geest ons daarbij voorlichte en ons beware voor die scherpte, die de liefde doet sterven.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM. De gemeente alhier hield dezer dagen een opwekkingsconferentie.

Ds. Planting, bijgestaan door Ds. Monsma en Ds. de Jong, brachten de boodschap des heils, terwijl de zangkoren „De Lofstem" en „Klanken des Heils" door het lied mede in deze zaak dienden.

De eerste dag werd tegenover de krachteloosheid der wet verkondigd de kracht van Christus; de volgende dag ging het over den ten dode gedoemden zondaar en den levenbrengenden Heiland, terwijl 's Zondags werd gesproken over de aanraking van de baar voor de poorten van Naïn: „Christus machtiger dan de dood!"

Een jong paar trad deze zelfde dagen in het huwelijk. De voorganger trachtte daarbij de woorden van den verhoogden Heiland in het hart te leggen: „En ziet! Ik ben met ulieden, alle de dagen, tot aan de voleinding der wereld."

W. V., Secr.

Bondsdag der Veenkoloniale Bapt. Gemeenten.

Deze bondsdag werd Paasmaandag te Stadskanaal gehouden. Tot in alle hoeken was de kerk bezet met een schare van opgewekte belangstellenden, zowel jong als oud. De bidstond, die door ouderling Kok van Muntendam werd geleid, was als een belofte vol zegen voor de ganse dag. In de morgenvergadering werd door ouderling E. Groten van 2e Exloërmond 't onderwerp „Wat de gemeente is en wat ze van haar leden mag verwachten" op duidelijke en uitvoerige wijze ingeleid, waarna een aangename bespreking volgde. De gemeente berust niet op geloofsoverdracht door afstamming, niet op de godsdienstigheid der mensen, doch op 't in 't leven ervarene heilswerk van Jezus Christus. Leden van deze gemeente, die

dus een zichtbare gemeente is, kunnen derhalve alleen zijn zij, die door die ervaring 't kindschap Gods hebben ontvangen en dit daarna in de doop belijden. De gemeente mag daarom als minimum overgegevene toewijding, persoonlijk en practisch, van de leden verwachten, welke toewijding door den inleider in een 10-tal punten werd uiteengezet. In de middagvergadering, door een nogtalrijker schare bijgewoond, werd een warme toespraak door den colporteur-huisbezoeker Scholte gehouden, waardoor hij ons met zijn werk deed meeleven. De vergaderden betuigden hun meeleven ook inderdaad door een goede collecte voor de Inwendige Zending ter voortzetting van dit evangelisatiewerk. Ds. H. Hornstra van Vrieschelo behandelde bevattelijk en breedvoerig het met spanning verwachte onderwerp „Is trouwen bijbelse eis, wanneer en met wie?" Begrijpelijkerwijze konden moeilijk algemene richtlijnen worden uitgestippeld, daar een en ander een intieme persoonlijke aangelegenheid is. Natuurlijk zijn er normen, waarbuiten men niet zou treden, doch deze zijn vaag, daar in 't persoonlijk leven allerlei onzegbare factoren een rol spelen. Voorzichtigheid, eerlijkheid en innige gelovigheid zullen tactisch en practisch voor ieder hun waarde hebben, daar de „verkering" als inleiding der verloving en deze als voorbereiding ten huwelijk iets onverbrekelijks in zich draagt, aldus de referent; alleen in bijzondere, uiterste gevallen zou een verbreking toelaatbaar zijn. De bespreking, die tijdshalve beperkt moest worden, waardoor vele opdoemende problemen onaangeroerd moesten blijven, wees de algemene interesse in dit onderwerp uit.

Deze bondsdag, die door Ds. H. Doornkamp van 2de Exloërmond geleid en door zang van „Polyphonie" van Stadskanaal opgeluisterd werd, mag geslaagd en gezegend genoemd worden. De eenheidsband in den verrezen Heer is versterkt geworden.

N. Pekela. T. JANSMA.

(Dit verslag werd door onnauwkeurigheid van den E.-R. een week later dan mogelijk geplaatst. Vergeef het hem. Hij belooft beterschap. E.-R.)

EEN HEERLIJKE NOODKREET.

Bijbels, meer bijbels.

. . . . graag wilde ik, dat U nog eens in De Christen vroeg om bijbels. Dat zij, die een bijbel over hebben, die toch afstaan voor arme gezinnen. Momenteel kan ik er drie gebruiken. De vorige oproep heeft er slechts twee opgeleverd, van een persoon. Er zijn toch nog meer bijbels, die reeds hun diensten hebben gedaan; laten die veteranen nog eens opkomen en hun boodschap aan andere gezinnen brengen; ik krijg nooit teveel, omdat er werkelijk behoefte aan is . . . .

Aldus sprak onze colporteur-huisbezoeker Scholte, die in Winschoten opereert. Hij doet het met vernieuwde ijver en is dankbaar ook deze zomer daar door te kunnen werken. Zijn activiteit verheugt elken arbeider in het Koninkrijk. Er waait een frisse wind door het oord dat Winschoten heet.

Nu heeft onze broeder gebrek aan bijbels. Maak hem verlegen mannen broeders en vrouwen zusters. Stuur hem bijbels. Wat zult ge met twee doen? Die twee bijbels heeft, die zende er een aan Jan Scholte, Marktstraat 7, Winschoten.

Maar stuur ze hem franco.

Doe het nu.

* * *

Br. Bos heeft zes maanden in Arnhem gewerkt en heeft op de helft van deze maand zijn terrein weer moeten verlaten. De gemeente daar heeft hem met vreugde in haar midden opgenomen en hoe zij hem waardeerde moge blijken uit het feit, dat ze vroeg of er geen mogelijkheid bestond hem nog wat daar te houden.

Onze commissie beschikt echter niet over eigen financiële bronnen en is wat dat betreft geheel afhankelijk van de Uniecommissie, welke commissie op haar beurt weer dienares der Unie van Baptiste Gemeenten is en boven de begrotingen der Alg. Verg. dezer Unie ga men niet uit.

Br. Bos wil zich nog verder prepareren voor de taak van iemand, die al zijn krachten aan de zaak des Heeren beschikbaar stelt.

Het werk, dat onze colporteur-huisbezoekers verrichten is niet gemakkelijk, niet zonder teleurstellingen noch verrassingen. Ze zaaien aan alle wateren. En ongetwijfeld zal ook van dit zaad een deel terechtkomen in goede aarde.

Wie kan ook maar bij benadering de zegen controleren, die er uitgaat van een getuigenis of lied? Dezer dagen liep ik met enkele mensen achter de baar, waarop het stoffelijk overschot van een eenzame vrouw rustte, dat straks zou neerzinken in de groeve der vertering. Ze was als een vreemde door het leven gegaan. Geen die zich om haar bekommerde. Maar aan haar verpleegster vroeg ze gedurig: „Zingt u nog eens het lied." Dan zong deze het lied: „Al is eng ook de poort, zie toch draagt zij een woord, geschreven in letters van goud. En de moede, die 't leest, hoort, verkwikt naar de geest — een woord van gena en behoud".

Daarom vertragen wij niet, wetende dat onze arbeid, waar en hoe dan ook, niet ijdel is in den Heere. „Al wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan."

U vergeet niet die bijbel te zenden?

HUIZINGA,
Secr. C.I.Z.

MEDEDELINGEN

's-Gravenhage-Oost.

Donderdag 4 Mei a.s. zal D.V. onze mannelijke jeugorganisatie T. O. S. B., waarin verenigd drie knapenverenigingen en de jongelingsvereniging, een feestavond houden in het gebouw „Musica" aan de Delftschelaan te Den Haag.

Deze bond van mannelijke jeugdarbeid: *„Tot onderling samenwerking bereid"*, in de Baptiste gemeente 's-Gravenhage-Oost, stelt zich ten doel in de eerste plaats te evangeliseren onder de jeugd. Daartoe zijn op eenvoudige wijze de verenigingen georganiseerd. Jongens van 7 tot 11, 11 tot 13, 13 tot 15 en van 15 tot ouder hebben hun eigen vereniging, die samengesteld wordt door hun leiders en voor zover mogelijk beheerd door eigen besturen.

De jongens hebben veel vreugde in hun afdelingen en er bestaat onder de jeugd veel belangstelling voor deze wijze van samenkomen en -werken. Ja de arbeid groeit nog.

Moge de Heere ook deze arbeid in Zijn koninkrijk zegenen, tot eer Zijns Naams.

Namens het hoofdbestuur,
C. MOSTERT.

Friese jongelui!

Morgenmiddag half vier precies,
Noordvliet 11, Leeuwarden.

Stadskanaal.

Het adres van den secretaris van de gemeente Stadskanaal is:
br. J. Reiling Jr., landbouwer,
Drouwenermond, Stadskanaal.

Groningen.

Het adres van de secretaris der gemeente Groningen is tijdelijk:
H. Bos,
Marnixstr. 18b, Groningen.

Obligatie Lening Bapt. Gem. Leeuwarden:

betaalbaar gesteld per 1 Mei 1939:
11e coupon
bij Amsterd. Bank of den penningm.
H. de Vries,
(nieuw adres) Tjerk Hiddesstraat 55,
Leeuwarden.

Voor het Pensioenfonds

in dank ontvangen van M. P. S. f 10.—
van de Gemeente te Deventer f 17.65
Hengelo (O.) K. REILING.
Jac. Catsstr. 34. Postr. 109502.

In dank ontvangen voor de Zending:

(bestemd voor de Congo Zending)
van N. N. te H. een bedrag van f 40.—
„ kl. meisjesver. „Eben-Haëzer" te Harlingen - 2.—
„ A. P. B. te M. een bedrag van - 10.—
Postrekening H. KONING,
no. 275770. Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

CORRESPONDENTIE

Er bleef 7 kolom copie overstaan. Dat weerhoudt niemand artikelen, berichten enz. te zenden. Beter ermee, dan er om verlegen. E.-R.

WEEKKALENDER

Het nieuwe verbond.

Het gaat in deze brief om de grote tegenstelling van het oude en nieuwe verbond. De schrijver stelt ze tegenoverelkaar en toont hoeveel heerlijker laatstgenoemde is. En het is ook een heerlijke dienst van God, die wij hebben. We leven niet onder het juk der wet gelijk de Joden, niet onder de vrees voor boze geesten, gelijk talloze volkeren doen, wij buigen ons niet bij beelden van goud of hout, maar neigen hoofd en hart voor den eeuwigen Schepper, Die in Christus Jezus ons tot Vader geworden is. Wij leven in heerlijke vrijheid en vrijmoedigheid. God heeft ons het leven niet alleen dragelijk gemaakt maar tot een zegen getransformeerd. De dood en de opstanding van onzen groten Hogepriester heeft gloed aan het leven geschonken. Verzoening, bevrijding, verheerlijking. Zij gaan van kracht tot kracht steeds voort. Want Zijn genade is ons genoeg en ik vermag alle dingen door Hem. De heidenen leven in een zwarte nacht, de Joden leefden in 't milde licht der duizend sterren, wij mogen voortschrijden op de volle dag naar 't land vol van licht.

Zondag 30 April Ps. 110.

Laat ons vandaag na lange tijd weer eens een psalm lezen. Geheel ongezocht viel mijn oog op deze, die vol is van Christus voor ieder, die slechts even naderbij wil komen. Het is een lied van David, maar een zeer profetisch. Hier zien wij onzen Christus bekleed met alle heerlijkheid, heersend over alle tegenstanders, vrijwillig en blijde gediend door de Zijnen. De triumf straalt uit ieder woord. Verheug u in Jezus uw Heer, gij allen oprechten van hart.

Maandag 1 Mei Hebr. 7 : 1—10.

Men moet er wel bij denken, wil men begrijpen wat de schrijver bedoelt. Hij grijpt hier terug tot in de geschiedenis van Israels vader — Abraham. Zijn nakomelingen, en dan in 't bizonder de Levieten hadden recht de tienden te eisen van het volk. Maar zie, deze Abraham buigt zich voor Melchizedek, koning en priester en geeft dezen de tienden. Ziet ge wel, hoe hier al de Levieten al buigen voor den priester, die de schaduw is van den Priester en hoe ze de tienden brengen, zij, die ze anders nemen. Christus is een Melchizedek. Geen geslacht voor Hem noch uit Hem. Buig u dus allen voor Hem, onzen Heere.

Dinsdag 2 Mei Hebr. 7 : 11—19.

We nemen een paar verzen minder in de hoop, dat ge dan weet wat ge leest. In : 11 wordt al de wortel aangetast — indien .... Hier wordt het oude ondermijnd met het nieuwe dat verschenen is. Het nieuwe heeft ook niets te doen met het oude. Het komt uit een andere stam, bron en heeft een andere orde. Dit heeft een priester, zoals Melchizedek er een was, niet uit traditie, overlevering, geboorte, maar krachtens onvergankelijk leven, oftewel verordening Gods. Wat heeft het eerste gebracht? De schrijver zegt dat het verdwijnt, wijl het zwakheid en onprofijtelijkheid vertoonde. Ik geef toe, men moet langzaam lezen en herlezen, wil men enigszins verstaan wat gezegd wordt.

Woensdag 3 Mei Hebr. 7 : 20—28.

Wat Christus volbracht stond onder een eed: het zou geschieden. En Zijn belofte zou gehouden worden tot in het verste nageslacht, daar Hij nooit zou sterven. Onder mensen is geen verbond eeuwig, want ze sterven. Hij sterft niet, maar blijft in eeuwigheid, nadat Hij een keer het offer gebracht heeft. Hier worden niet elke dag offers gebracht, want in dat herhaald brengen ligt het bewijs der krachteloosheid. De wet eiste al deze offers, maar de wet is terzijde geschoven door de eedzwering van den Zoon. De wet heeft haar taak vervuld.

Donderdag 4 Mei Hebr. 8 : 1—13.

Dit hoofdstuk laat zich weer wat gemakkelijker lezen en ge zult geen moeite hebben met het verstaan van de inhoud. Mozes maakte de tabernakel gelijk hem alles getoond was. In dat echte, oorspronkelijke, getoonde, hemelse heiligdom is nu Christus zelf ingegaan. Immers ziet men in het oude verbond ook al uit naar de nieuwe bedeling. God Zelf kondigt die aan. Wanneer men nu spreekt van een nieuw huis, dan kan het oude opgeruimd worden. Waarmede de schrijver wil zeggen, dat zij de tempel niet weer moeten oprichten. Begeer niet het oude terug, het nieuwe is schoner, heerlijker, bevrijdender.

Vrijdag 5 Mei Hebr. 9 : 1—10.

Opnieuw tast de schrijver terug naar de oude bedeling. Natuurlijk, dat was ook van God gesteld, had ook recht van bestaan. Hij beschrijft dan de indeling. En de armoede, want God woonde onbereikbaar bijna in het donker, achter het gordijn. De weg des heiligdoms was nog geen publieke weg; het was een „eigen weg", waarover alleen maar de bevoorrechten mochten gaan. Maar zelfs deze bevoorrechten moesten offers brengen, en dattelkens weer - dat alles, „tot op de tijd der verbetering".

Zaterdag 6 Mei Hebr. 9 : 11—20.

Nu komt de schrijver er toe om Christus als het grote Offerlam te tekenen. De twee beelden lopen ineen. De Hogepriester is tegelijk ook het Lam, dat geofferd wordt. Met welke woorden heeft hij hier het lijden van Christus uitgebeeld. Leest u nog eens vers 14? In de volgende verzen wordt dan nog nader over de dood gesproken in verband met de uitvoering van wat in een testament beschreven ligt. God scheurde de gordijnen en trad naar buiten. De wereld is verzoend en wij verkondigen dankbaar en blijde de boodschap der verzoening. Ik wens u een gezegende Zondag. HUIZINGA.

Ondertrouwd:
J. R. KRUIZINGA
en
E. VEENTJER
Vriescheloo, A 131) April 1939.
Wagenborgen)
Huwelijksvoltrekking D.V. 11 Mei 1939.
Huwelijksinzegening in de Baptiste Kerk te Vriescheloo des namiddags $5^1/_2$ uur door den Weleerw. Heer Ds. H. Hornstra.

Zo de Heer wil hopen onze geliefde Ouders
G. v. DALFSEN
en
A. v. DALFSEN—Nijmeijer
hun
35-jarige Echtvereniging
te herdenken.
Hun dankbare Kinderen
en Kleinkinderen.
Apeldoorn, Piet Heinstraat 15.

De 19 April nam de Heere, zacht en kalm, uit ons midden weg, onze geliefde Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder
JOHANNA BAAS
in de gezegende ouderdom van ruim 89 jaar, sinds 1899 wed. van HARM KRUIZINGA.
Ps. 42 : 5.
Winschoten, April 1939.
Garst-Zandpad 25I.
Uit aller naam,
F. G. KIEVIET—Kruizinga
J. KIEVIET.

Vrijdag 5 Mei 1939 No. 2573 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

Daar moet veel strijds gestreden zijn
veel kruis en leeds geleden zijn,
daar moeten heil'ge zeden zijn,
een nauwe weg betreden zijn
en veel gebeds gebeden zijn,
zolang wij hier beneden zijn:
zo zal 't hierna in vreden zijn.

D. R. KAMPHUIZEN.

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE DOORGAANDE KRACHT.

„De liefde vergaat nimmermeer".
1 Kor. 13 : 8.

Wie onzer kent niet het triumflied der liefde, eens gezongen door den groten heidenapostel Paulus en voor ons bewaard in het bekende dertiende hoofdstuk van de eerste Korinthebrief? We kunnen dit hoofdstuk niet lezen zonder onder de machtige bekoring, die er van dit heerlijk overwinningslied uitgaat, te komen.

Dezer dagen hoorde ik de uitspraak: de liefde is de doorgaande kracht. Liefde een doorgaande kracht? Ik moest over deze woorden nadenken. Ze lieten me niet los.

Het woord liefde wordt menigmaal op ondoordachte wijze gebruikt. Men zou haast van een misbruiken kunnen spreken. Omdat het woord liefde veelal verkeerd verstaan wordt.

Het is ontegenzeggelijk waar, dat het woord liefde in het O. Testament ook gebruikt wordt in de zin van toeneiging, of wanneer er gesproken wordt van de liefde van een vriend, of zelfs wanneer de zinlijke liefde bedoeld wordt. Doch we willen niet vergeten, dat we in het O. Testament ook reeds leren verstaan, wat liefde, gezien vanuit godsdienstig standpunt, betekent. Want immers, reeds het O. T. spreekt van de liefde van God tot de mensen en eist, dat de mensen elkander zullen liefhebben om Zijnentwil. Dat is dan geen kwestie van gevoel, maar een wilsdaad, waardoor de handelingen van den mens bepaald worden. In die zin betekent dan liefde: overgave aan God en het doen van Zijn wil in alle levensverhoudingen.

De evangelische lijn, die door het O. Testament loopt, wordt in het N. Testament duidelijk zichtbaar. Het woord, dat in het N. T. voor liefde gebezigd wordt (agapè) toont dat reeds duidelijk aan. Dit woord sluit elke gedachte aan vleselijk begeren en hartstocht buiten. Ook wat verstaan wordt onder humaniteit (menslievendheid) kan niet tot die hoogte opklimmen als waarop het N. Testamentisch woord liefde staat. Deze liefde heeft haar grond en vindt haar kracht in God-zelf.

De liefde, waarvan in 1 Kor. 13 gesproken wordt, is dus van goddelijke oorsprong. Deze liefde is lankmoedig, zij is goedertieren; ze is niet afgunstig en handelt niet lichtvaardiglijk, ze is niet opgeblazen. Deze liefde handelt niet ongeschiktelijk, ze zoekt zichzelve niet, ze wordt niet verbitterd, ze denkt geen kwaad, ze verblijdt zich niet in de ongerechtigheid, maar ze verblijdt zich in de waarheid. En nog steeds verder gaat de apostel met zijn opsomming van wat deze liefde zo al is, doet en niet doet. Ze bedekt alle dingen, ze gelooft alle dingen, ze hoopt alle dingen, ze verdráágt alle dingen. En dan roept hij uit als in ware zielsverrukking: *de liefde vergaat nimmermeer*. Want deze liefde is de dóórgaande kracht.

Dat we hier van een kracht kunnen en mogen spreken, zal niemand verwonderen, die het triumflied der liefde heeft gehoord en er iets van heeft mogen verstaan. Want hier is alle slapheid en versaagdheid en wekelijkheid ten enenmale uitgesloten. Echte liefde — die liefde, die nimmermeer vergaat — is sterk, is moedig en kan hard zijn als staal. Het is deze liefde, die niet vraagt, wat een ander *verdient*, doch wat hij *nodig heeft*. En daarom steekt zij zich in het kleed der dienstbaarheid en beoefent de werken der barmhartigheid en schrikt ze niet terug voor een wereld van leed, ziekte en ellende; een wereld, waarin de dood rondwaart en waarin het egoïsme schijnt te zegevieren.

Aardse glorie gaat voorbij.

De heerlijkheid der mensen is als de morgendauw.

De macht, waarop millioenen vertrouwen, is slechts van korte duur.

Niets is hier blijvende. Alles, hoe schoon en hoe sterk en hoe machtig ook, zal eenmaal vergaan.

Doch de liefde *vergaat* nimmermeer!

Ze is van goddelijke oorsprong. Ze kán niet sterven en ze zal daarom nimmer haar hoofd kunnen leggen in de majesteitelijke schoot van de dood. (De dood is ook *een* majesteit, niet *de* majesteit.) Ze is vlugger dan het licht, ze kan harder zijn dan graniet, ze is schoner dan een zonsopgang in de bergen, ze is kostbaarder dan alle schatten dezer wereld; ze *is*, omdat ze *was* en ze *zal zijn* tot in eeuwigheid.

De liefde vergaat nimmermeer.

De liefde — de doorgaande kracht.

d. H.

UIT ONS UNIEBUREAU.

7 Mei.

Onze afspraak was, dat ik vóór 7 Mei a.s. van de daarvoor in aanmerking komende broeders zou ontvangen:

1. *voorstellen*, indien ze er zijn;
2. *candidaatstellingen*, indien men van dat recht wil gebruik maken en
3. een *overzicht* van de arbeid in de Gemeente ten behoeve van het jaarverslag.

21 Mei.

Vóór 21 Mei a.s. moeten de *namen der afgevaardigden* bij den Unie-secretaris zijn ingezonden.

Enkele Gemeenten lieten reeds van zich horen. Ik vertrouw, dat niet één Gemeente over tijd zal zijn in het verstrekken van de gevraagde gegevens.

15 en 16 Mei.

Vergadering van de Commissie der Unie te Stadskanaal. Gods Geest leide de leden dezer Commissie bij hun zeer verantwoordelijke taak.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Een oecumenische dienst. Zulk een dienst is in de maand Februari te Deventer gehouden. 't Is al wel een poos geleden, maar de gebeurtenis als zodanig was belangrijk genoeg om er even bij stil te staan. Bij zo'n dienst ontmoeten elkander christenen van verschillende naam. Als ik het goed begrijp werkten in die Zondagsdienst Hervormden, Luthersen en Baptisten samen. De Deventer Kerkbode gaf een kort verslag van de toespraken van elk der Voorgangers. Het algemene onderwerp was: Eenheid in het nodige, vrijheid in het onzekere en in alles de liefde. Ds. Bouritius behandelde de middenmoot van deze uitspraak. Eenheid van geloof bleek mogelijk bij verschil van dogmatische overtuiging. De verschillende kerken en richtingen, die nu eenmaal bestaan en sommigen al heel lang, zijn niet ineens weg te werken — zegt Ds van Rhijn, een der Hervormde Deventer predikanten, die met deze dienst zeer ingenomen was. Wat wij als *óf óf* beschouwen kan voor God *én én* zijn — meent hij.

Wij doen graag aan bijeenkomsten mede, waarin we naast andere christenen een gemeenschappelijk belang kunnen dienen. Ik denk aan het bijbelgenootschap. Een kostelijk punt van ontmoeting, want wat bindt ons allen meer samen dan de Heilige Schrift? De herdenking der Hervorming kan gerede aanleiding geven tot een ontmoeting en een gemeenschappelijk getuigenis. Zelfs een Nationale feestdag kan gemeenschappelijk gevierd worden — ofschoon dat al moeilijker wordt, vanwege het hoerapatriottisme van zekere kant. De richting van het droog gehouden kruit, soms vermengd met een weë Oranje-verering, ligt ons niet. De stijl van Israëls profeten was een andere. Maar zo lang mogelijk doen we mee. We behoren ons volk ook toe; we delen in deszelfs op- en neergang en hebben tegenover hetzelve een naaste plicht te vervullen. Daarom wensen we ons niet te isoleren, niet te laten uitschakelen, tenzij de massa het kwade in de zin heeft.

Zijt ge het er mee eens? Een Baptist orgaan in Chicago stelt de volgende vragen:

„Al te veel baptisten zijn trots op hun historische beginselen, maar in de tegenwoordige toestand der wereld betekenen die beginselen weinig of niets voor hen. Zij vereren hun Stichters maar „doden" hun profeten. Hoe komt het dat wij, die de vrijheid beminnen, vrijheid op staatkundig en godsdienstig gebied, die geloven in de scheiding van Kerk en Staat, niet de voorgangers zijn in de strijd tegen de totalitaire bewegingen? Waar zijn onze grote leiders? De tegenwoordige baptisten zullen meer gekend worden aan hun daden dan door hun overgeleverd geloof."

Het zevende Baptist Wereldcongres. *Dit jaar wordt in* de Ver. Staten het zesde Baptist wereldcongres gehouden. Waar het zevende? Zulke Congressen eisen zóveel voorbereiding, dat men al enkele jaren van tevoren moet weten, waar men samen zal komen.

We herinneren ons het Wereld-zendingscongres, gehouden de voorbijgegane winter te Tambaran, in Engels Indië. Daar waren vele baptisten aanwezig, vooral uit de zendingslanden in de naaste omgeving. Na afloop van het zendingscongres, namen ze de schone kans waar om samen te confereren. Er gebeurde wat. De gemeenten in Engels Indië, Burma en op Ceylon werden in één Unie samen gebracht. Deze nieuwe organisatie nam het koene besluit het zevende Wereldcongres der Baptisten uit te nodigen te vergaderen in Indië of Burma. De steden Serampore en Rangoon zijn genoemd als Congressteden. Wie zou zich over zoveel moed niet verheugen?

Overgave. In het leven van den eersten Generaal van het Leger des Heils kwam een dag dat zijn zoon Bramwell, zijn latere opvolger, hem moest mededelen dat de doctoren niets meer aan zijn ogen konden doen. Bramwell zeide het zo voorzichtig als hij kon. De Generaal begreep hem. „Je bedoelt dat ik blind ben?" „Ik vrees, dat we daarmede moeten rekenen", antwoordde Bramwell. „Ik zal je gezicht dus niet weer zien?" „In deze wereld wellicht niet weer", zeide de zoon. De oude man antwoordde: „God weet het het beste. Ik heb voor God en de mensen met *mijn ogen* gedaan, wat ik kon. Nu zal ik zonder ogen voor God en de mensen doen wat ik kan." — Dat is overgave.

L.

BAPTISTEN VEROVEREN DE TOEKOMST.

„Het kruis alleen bindt samen".

Als ik zeg, dat Baptisten de toekomst veroveren, dan wil ik daarmede in de allereerste plaats te kennen geven, dat zij een buitengewoon optimistisch volk zijn.

Ik kan tenminste niet tot een andere conclusie komen.

Op een oningewijde moet het doen en laten van ons, Baptisten haast wel een verbijsterende indruk maken.

Ik weet niet hoe het er op het ogenblik in het edele westen van ons land, in de culturele centra van ons volk er uit ziet; of de ernst der tijden ook grijnst van het strakke rythmische gestap van een peleton soldaten en van een menigte medelijdende toeschouwers!

Maar hier in de brede grenszoom en dieper de provincie in doen allerlei ongewone verschijnselen — boze voorboden van naderende demonen — je het hart bonzen. Op dikwijls de allerzonderlingste wijze zijn de wegen geblokkeerd; de bruggen worden streng bewaakt; je taxi mag er maar heel langzaam over heen kruipen, want doet zij het anders dan is het gevaar niet denkbeeldig, dat ge met een belangrijk tekort aan jezelf thuis gebracht wordt. De mitrailleurs, weggemoffeld in groene heuvels of in struikgewas gapen je ongemerkt brutaal aan en als je hun donkere ogen ontdekt, loopt er een huivering over je leden. Nergens in ons land wordt er, dunkt mij, zo gevaarlijk geleefd als hier in het oosten.

* * *

En toch slaan wij Baptisten min of meer onbewogen al dit krijgshaftig vertoon gade.

Niet, dat wij blind zouden wezen voor de donkere achtergrond. Dat zij verre.

Maar wij laten ons door geen zorgen des tijds weerhouden om de wereld te tonen, dat wij wonderlijke mensen zijn; herboren optimisten!

Voor onze geest glanst en blinkt en gloeit onze interprovinciale landdag te Terapel op de tweede Pinksterdag.

Weer een openlucht-spel!

Geen wonder, het zou waarlijk een wonder zijn als het niet op het programma stond; in elk geval zou dan het bewijs geleverd zijn, dat Baptisten ofschoon vroom toch een geestloos volk zijn, dat noch zijn roeping, noch de tijden verstaat.

Wat een belangstelling verleden jaar in het Boschhuis! Dat deed het Baptiste hart, dat zich zo gaarne in menigten verlustigt, al goed. En bovendien nog het magnifiek uitgevoerde „Verloren — Gevonden" met zijn welsprekende decors, zang en muziek. De duizenden landdag trodders smullen er nog van als zij het stuk de revue laten passeren.

* * *

Natuurlijk weer een openluchtspel. De titel: „Het kruis alleen bindt samen" laat reeds iets los van zijn inhoud. Bracht de Pinksterdag, die achter ons ligt, het verleden ten tonele, op de Pinksterdag,

die wij tegemoet gaan, zal het heden krachtige taal laten horen.

De ernstige problemen van thans, waarmede velen niet alleen zitten, maar waardoor zij geheel verteerd worden, doen niet zonder succes een stormloop op een Godvrezend landarbeidersgezin. De oudste zoon wordt slachtoffer van de werkloosheid; hem ontvalt het geloof en hij stelt zich aan het hoofd van een revolutionaire beweging. De boer ontslaat vader van wege de opstandigheid van diens zoon; de tweede zoon blijkt een minder nobel karakter te wezen; hij aanvaardt de hem aangeboden lege plaats van vader, enz. enz. De ontwrichtende krachten van onze hedendaagse samenleving hebben wel succes in het gezin van den arbeider en in de wereld, waarin hij leeft. Niettemin blijven hij en zijn vrouw onder de grootste smarten trouw aan de aloude bijbel. Het slot is een machtige prediking, dat alleen het Kruis gezin en gemeenschap bijeen houdt.

De schrijver, onze broeder Joh. v. d. Baaren, is er schitterend in geslaagd om aan de hand van het spel, dat de demonische krachten van onze tijd spelen met een arm maar bijbelvast ouderpaar, te doen uitlopen op een aangrijpende verkondiging van het kruisevangelie.

Het stuk is realistisch in de beste zin van het woord; het is didactisch, eveneens in de beste zin van het woord; het is Baptistisch, zoals Baptisten het willen hebben. Het is een nieuwe bazuin, die de aloude tijding in melodieuse klanken uitbazuint.

Wat verleden jaar aangeboden werd, heeft ons hart veroverd. Maar wat deze keer te aanschouwen wordt gegeven, overtreft alle verwachting!

* * *

Dat alle gemeenten, verenigd in het Interprovinciale Landdag Comité, het lied van de arbeid zingen!

Het moet met zulk een voornaam stuk op het programma op Tweede Pinksterdag in het Terapeler bos zwart zijn van mensen.

Wij te Stadskanaal hebben ons Geertencomité, dat alle maatregelen treft nodig om de openbare mening gunstig te bewerken en de landdag te doen slagen. Dat Geerten-comité is een comité van vijf of meer broeders, die alle luisteren naar de naam Geert.

Laat elke gemeente voor zo'n comité zorgen. En als ze geen comité van Geerten krijgen kan, dan maar een van Jantjes, of een comité van Pietertjes, of van Wimpies!

Misschien past sommige gemeenten een werkclub van gelijknamige zusters beter. Ook goed, laten ze de club van Trientjes, of de Jopie-club in het leven roepen!

In elk geval sommere het verleden, met zijn succes, en het heden met zijn moderne geestelijke wapenrusting alle Baptisten in het noorden en het oosten van ons land om met mannenmoed te ijveren voor de zaak van hun groten Koning op Pinkstermaandag a.s. te Terapel.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

WAT DE WEDUWE NIET BEGREEP EN OOK MIJ EEN RAADSEL IS.

We zaten samen rustig te spreken over dingen, die het koninkrijk Gods aangaan, de weduwe en ik, in haar vriendelijke kamer, die uitziet op het verkeer van een der drukste straten van Neerlands eerste havenstad.

Opeens viel haar oog op het tafeltje, waarop zich haar dagelijkse lectuur bevond, o.a. ook een nummer van het welbekende weekblad van onzen broeder Joh. de Heer en ze zeide: „Ja, nu heb ik iets in het Zoeklicht gelezen, dat ik niet kan begrijpen. Maar misschien kunt U mij er wel een verklaring van geven". Meteen reikte zij mij het nummer toe (van 11 Maart j.l.) en wees met haar vinger naar het volgende gedeelte uit de correspondentie-rubriek:

„E. te D. . . . . Wat de waterdoop betreft, zeer zeker is dit een instelling van Christus Zelven. En wanneer uw geweten u er toe dringt om gedoopt te worden, doe het dan, want de doop is de vraag van een goed geweten (1 Petr. 3 : 21). Laat u echter niet door menschen bepraten of verontrusten. Uw zaligheid hangt van het geloof in Christus af; de waterdoop is slechts een uiterlijk teeken van ons begraven zijn met Christus in Zijnen dood (1 Kor. 12 : 13; Rom. 6)".

Nu heb ik zelf gedurende de twintig jaren dat ik het Zoeklicht lees, n.l. vanaf het eerste nummer d.d. 1 Juli 1919 tot op deze dag, er te veel goeds in gelezen en heeft de Maranatha-boodschap, waarvan dit blad als geen ander in onze taal de krachtige en getrouwe bazuin is en naar ik hoop nog lange jaren mag blijven, te zeer mijn hart, om er mij gaarne in afkeurende zin over uit te laten en dat te minder tegenover lezers die er door gezegend worden. Er was mij hier echter een rechtstreekse vraag gesteld en er bleef mij niets anders over dan te antwoorden, dat de bewuste regels ook voor mij een raadsel zijn.

De eerste zin van het antwoord van Joh. de Heer aan E. te D. is klaar, beslist en ook bijbels: „Wat de waterdoop betreft, zeer zeker is dit een instelling van Christus Zelven". Hoewel het er niet in zovele woorden bij staat, meen ik toch te mogen aannemen dat de Zoeklicht-redacteur hier de Schriftuurlijke doop der gelovigen en niet de kinderbesprenging bedoelt. We weten immers dat br. de Heer zelf de bijbelse doop ondergaan heeft. Weliswaar wordt deze doop door het kerkgenootschap waarvan hij lid is verworpen, maar zelf blijkt hij toch niet van inzicht veranderd te zijn, gezien zijn aanhaling van 1 Petr. 3 : 21. Een Schriftkenner als Joh. de Heer weet zeer goed dat er bij de besprenging van een zuigeling van een vraag van een goed geweten tot God geen sprake kan zijn. Om dit te begrijpen is trouwens in het geheel geen bijbelkennis nodig.

Edoch — zo klaar, beslist en bijbels de eerste zin is, zo inkonsekwent, onbepaald en on-schriftuurlijk is de rest van het antwoord.

„De waterdoop is zeer zeker een instelling van Christus Zelven", zegt br. de Heer. „Laat u echter niet door menschen bepraten of verontrusten" zo laat hij er op volgen.

Is het niet om uw ogen uit te wrijven?

Hoe dikwijls hebben we juist den Zoeklicht-redacteur in zijn blad, als hij stond tegenover de bekende bedenking: „Ja, maar ik *gevoel* niet dat ik mij moet bekeren", of „ik *gevoel* niet dat het ook voor mij is", enz. zien antwoorden: „Het is hier geen kwestie van wat u al of niet *gevoelt*, maar van hetgeen *God in Zijn Woord zegt*".

Veronderstel dat zulk een lezer dan bij ons kwam en wij zouden zeggen: „Inderdaad de eis van geloof en bekering is naar de Schrift. Dat heeft br. de Heer naar waarheid gezegd. Laat u echter niet door hem bepraten of verontrusten. Slechts wanneer uw geweten u er toe dringt om u te bekeren, doe het dan" — hoe zou br. de Heer dat beoordelen? En — wat van meer belang is — welke uitwerking zou het hebben op den persoon in kwestie?

Als we vervolgens de Zoeklicht-redenering ten aanzien van de doop eens gaan toepassen op die andere instelling van Christus voor Zijn Gemeente, het Avondmaal? Of op gelijk welke inzetting, of welk gebod, of welk bevel des N. Testaments?

Voorzeker, br. de Heer: *inzetting, gebod, bevel!*

Let wel — het is geenszins de bedoeling van U te eisen het Zoeklicht tot een getuige te maken van een andere boodschap, dan die U zich in bijzondere zin acht toebetrouwd. Dat kunnen we niet en dat mogen we niet. Maar wat we wel van U mogen vragen is, dat als andere waarheden bij geval in Uw blad toch eens aan de orde komen, deze uitsluitend Schriftuurlijk behandeld worden en het volle gezag van Gods Woord ten aanzien van deze waarheden in de gewetens van lezers die er mede bezig zijn niet aan het wankelen gebracht wordt door onnodige en onbijbelse en dus ongeoorloofde toevoegingen als: „Laat u echter niet door menschen bepraten of verontrusten".

„Waar het woord des konings is, daar is *heerschappij* en wie zal tot hem zeggen: Wat doet gij" (Pred. 8 : 4).

Dit woord uit het O. Testament mag ongetwijfeld ook toegepast worden op het woord van het Hoofd der Gemeente des N. Verbonds!

De goud-basis dezer *heerschappij* is ten aanzien der N. Testamentische Gemeentevorming, Gemeentelijk leven en Gemeentelijke inzettingen door het merendeel van het zich buiten de grote officiële kerken bewegend Nederlandse Christendom losgelaten.

Tegenover deze *heerschappij* van Christus in Zijn Gemeente is men kittelachtig van gehoor geworden.

Ten opzichte van vele N. Testamentische instellingen kan men het woord *heerschappij* moeilijk meer verdragen.

Als bij de grondlegging van het Oude Verbond Mozes gedurende veertig dagen en nachten op de berg Sinaï *bevelen* ontvangt krijgt hij de nadrukkelijke opdracht om de tabernakel te bouwen overeenkomstig het plan dat hem door God getoond was.

En wanneer de Middelaar des Nieuwen Verbonds veertig dagen lang met Zijn apostelen spreekt over de dingen die het koninkrijk Gods aangaan, heeft ook Hij hen door den Heiligen Geest *bevelen* gegeven. (Hand. 1 : 2).

Deze bevelen betroffen niet alleen de apostelen, maar golden de Gemeente. Door deze bevelen werd de autoriteit van Christus over de Gemeente toevertrouwd aan Zijn apostelen, die wel zijn heengegaan, maar ons hun woorden hebben nagelaten.

Achter al deze woorden staat dus de volle autoriteit van Christus.

Daarom kan Petrus de Gemeente wijzen op de *geboden* der apostelen (2 Petr. 3 : 2).

Tot deze *geboden* behoort ook de doop.

De Heere Jezus nam afscheid van Zijn jongeren met het bevel: „Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de naam des vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden ALLES wat Ik u geboden heb" (Matth. 28 : 19).

Omdat ook de doop een *bevel* van Christus is, lezen wij dat Petrus het dopen der gelovigen *bevolen* heeft. De gelovigen, waarvan ik hier spreek, hadden nooit iets over de doop gelezen. Men had er nooit met hen over gesproken. De Schrift vermeldt het althans niet. Maar de kracht des evangelies had hun harten aangeraakt. Ja, de Heilige Geest was op hen gevallen. Ik ken broeders die in dit geval zouden zeggen: „De waterdoop is maar bijzaak, slechts een symbool van ondergeschiktebetekenis. Of, zoals we het in het bedoelde Zoeklichtnummer lezen: „De waterdoop is slechts (dit „slechts" spreekt in dit verband voor een goed verstaander duidelijke taal!) een uiterlijk teeken". De doop met den Heiligen Geest is de grote werkelijkheid, die de waterdoop eigenlijk overbodig maakt. Maar bij Petrus vinden we van deze wijsheid niets. Hij zegt ook niet: „Laten we met de doop nu maar wachten, totdat het geweten dezer nieuwe gelovigen hen er eerst toe dringt". Neen, wat we lezen is eenvoudig dit: „En hij *beval* dat zij zouden gedoopt worden in den naam des Heeren" (Hand. 10 : 44—48).

Wanneer dus wij of anderen in de verkondiging en verklaring van het Woord van God ook wijzen op het doopsbevel van Christus en Zijn apostelen, is dit niet meer en minder dan hetgeen o.i. allen behoren te doen, die in het openbaar een plaats innemen of zeggen in te nemen als verkondigers van „al den raad Gods". Doen zij dit niet, dan is dit voor hun persoonlijke verantwoording. Maar het gaat te ver als zij met het oog op degenen, die hierin getrouw wensen te zijn, durven zeggen: „Laat u echter niet door mensen bepraten of verontrusten".

Voor de uitlating in bedoelde correspondentie: „Uw zaligheid hangt van het geloof in Christus af; de waterdoop is slechts een uiterlijk teeken" enz. hebben we al evenmin waardering.

In de eerste plaats: de bewuste Zoeklichtlezer had niet gevraagd of zijn zaligheid van de waterdoop afhing. Wat is dan het motief van zulk een opmerking? Stel u voor dat iemand mij vraagt of hij als Christen geroepen is aan het Avondmaal deel te nemen en ik zou antwoorden: „Het is wel een instelling van Christus, maar uw zaligheid hangt er niet van af!" Op zijn minst zou men dan het recht hebben te beweren, dat ik persoonlijk voor deze inzetting des Heeren niet al te veel eerbied had!

„Vervolgens: „Uw zaligheid hangt niet van den doop af". Goed, maar zou broeder Joh. de Heer durven beweren, dat er in het geheel niets van afhangt? In 2 Thess. 2 : 15 zegt de apostel Paulus: „Zo dan, broeders! staat vast en houdt de inzettingen, die u geleerd zijn, hetzij door ons woord, hetzij door onze zendbrief". Zou hij dit woord willen voorzien van de kanttekening: „Maar bedenkt broeders, dat van deze inzettingen uw zaligheid niet afhangt"?

Vanwaar toch, zoo vraag ik in alle liefde, altijd weer die negatieve, gedeeltelijk afwijzende houding van br. de Heer tegenover de Schriftuurlijke waterdoop, alsof het hier betrof een „quantité négligeable"? „Men" heeft wel eens gezegd: „Br. de Heer wil zijn kinderdopende lezers te vriend houden". Het is mijn overtuiging, dat we dit niet mogen denken en niet behoeven te denken. Joh. de Heer is een man, die in zijn blad onwrikbaar pal heeft gestaan en nog staat voor heel wat waarheden, waar vele lezers een andere mening over hebben. En al kostte hem dit abonné's, hij veranderde daarom niet.

Omdat ik dit geloof en vertrouw van br. de Heer, ook wat de doop betreft, kan ik deze overpeinzingen naar aanleiding van de Zoeklicht-correspondentie over de doop, die de weduwe niet begreep, met de hand op het hart slechts eindigen met de verzuchting: „Het is ook mij een raadsel!"

Rotterdam. J. A. MONSMA.

RONDBLIK.

Palestina.

We lezen nog steeds van de grote onrust onder de bevolking van Palestina. Door de militaire overmacht van Engeland wordt van tijd tot tijd „orde op zaken" gesteld, doch de terreur woedt voort. Noch de Arabieren noch de Joden kunnen zich met Engelands politiek verenigen. Palestina is trouwens niet het enige land, dat onder de zware militaire druk van een Europese mogendheid staat.

Nog niet zo heel lang geleden werd er in Londen een grote conferentie gehouden, waarop het vraagstuk Palestina door deskundigen en minder deskundigen van alle kanten werd bekeken. En wat is het resultaat geweest? Geen der beide partijen kon door de belangrijke ingrijpende voorstellen bevredigd worden.

Het machtige Albion schijnt met machteloosheid geslagen te worden wat de oplossing van het Palestina-vraagstuk aangaat.

De Arabieren willen van geen wijken weten. En de Joden, ten dele verdrevenen, uit andere landen en volken, die in de laatste jaren een niet te loochenen groot opbouwend werk in het land hunner vaderen hebben verricht, laten eveneens hun aanspraken gelden.

Het Jodenvraagstuk, dat ook in Palestina nog *niet* schijnt te kunnen worden opgelost, blijft de aandacht vragen. Dezer dagen hield de Joodse Vrouwenvereniging voor Praktisch Palestina-werk haar jaarlijkse algemene vergadering te Arnhem. In haar openingsrede sprak de voorzitster, mevr. B. Vromen—Snapper, over de ontzettende ellende, waarin een groot deel van het Joodse volk leeft, want een groot aantal verdrevenen vanwege het in vele landen oplevende anti-semitisme heeft een toevlucht gezocht in Palestina en moet thans in de Palestijnse samenleving worden ingeschakeld. Daarvoor zal nodig zijn de zeer krachtige steun van de Joden in de gehele wereld.

Dat Palestina de laatste jaren een grote ontwikkeling en daardoor een niet minder grote verandering op vele levensgebieden heeft ondergaan, moge o.a. blijken uit de nieuw gevestigde industrieën, uit de ontstane landbouwkolonies, uit de aangelegde verkeerswegen, uit de toenemende handel, en ook uit het grote percentage Joden in de drie grootste steden van Palestina. Jeruzalem heeft 125000 inwoners, waarvan 76000 Joden zijn; Haifa telt 107000 inwoners, waaronder 60000 Joden, terwijl de grootste en in enkele jaren tijds ontstane nieuwe stad Tel Aviv (bij Jaffa) een geheel Joodse stad is met 140000 inwoners.

Palestina telt ongeveer een anderhalf millioen inwoners, waarvan het derde deel Joden zijn. En deze Joden hebben een harde strijd om het bestaan te voeren. En ze strijden deze strijd zeker niet zonder succes. Hun invloed wordt groter. En dat in een tijd, waarin ook Arabië is ontwaakt, met het gevolg dat de Arabieren zich hardnekkig verzetten tegen elk plan of voorstel van Engeland, dat in de praktijk neerkomt op een verminderde invloed van de Mohammedaanse bevolkingsgroep. Ismaël wil niet wijken voor Israël. En Israël zoekt een nationaal tehuis en wil dat tehuis vestigen in het land zijner herkomst.

We volgen met grote belangstelling de ontwikkeling van de Palestijnse toestanden en benijden geenszins de positie van Engeland, dat indertijd de gevolgen van de bekende Balfourverklaring wel niet heeft kunnen overzien.

d. H.

GOTTFRIED WILHELM LEHMANN

und die Entstehung einer deutschen Freikirche

von Lic. Dr. Hans Luckey.

Het Baptisme in Duitsland is van meet af aan gezegend geweest met mannen, die van meer dan gewoon formaat waren. Drie namen zijn zelfs bij haast alle Baptisten in Europa en daarbuiten bekend: Oncken, Köbner en Lehmann — het driemanschap, het klaverblad.

Dr. Rushbrooke karakteriseert den

eersten als een organisator, Köbner als een begaafde theoloog met vaardige pen en tekent den laatsten als een ver-ziende diplomaat, *die menige brug wist te slaan.*

Ze werden kort na elkaar geboren — Lehmann in 1799, Oncken in 1800 en Köbner in 1806. Oncken werd in 1834 gedoopt, Köbner in '36 en Lehmann in het jaar '37. Ze overleefden elkaar ook niet lang: Lehman ging in 1882 heen, Oncken volgde hem in 1884, terwijl in datzelfde jaar ook Köbner stierf.

Ik heb nog het voorrecht gehad naar Dr. Luckey te luisteren. Het liep tegen het eind van mijn studietijd, toen hij de plaats op de catheder in het seminarie te Hamburg innam. Inderdaad was mij dat een voorrecht en heb dat, bij wijze van uitzondering, direct zo aangevoeld. Allen, die hem als leraar kennen, zullen de aangenaamste herinneringen aan hem bewaren. Een scherpe geest, bijtende spot, fijne humor, gave om uit te pellen wat in een begrip of mens verborgen zat, inquisitief, borend en delvend en ons, als studenten aansporend, zelf mee te arbeiden en niet eenvoudig te slikken, wat hij bracht.

Dr. Luckey heeft korte tijd geleden een tamelijk zwaar boek over het leven van den eersten Baptist in Duitsland, Oncken, geschreven.

Op dat werk is nu een levensbeschrijving van Lehmann gevolgd, dat zeer interessant is en dat ieder, die het duits machtig is, zich moet laten geven. Want hoe zal zich anders de boekenkast, vooral van een voorganger, vullen?

Ik acht het niet doenlijk om in de daarvoor bestemde ruimte een degelijke bespreking van dit boek te geven. Op elke bladzijde proeft men den man eruit, die gründlich wil werken. Welk een moeite heeft zich de schrijver getroost de achtergrond van Lehmann's leven te tekenen. Vanwaar de man komt, hoe zijn jeugd geweest is, welke religieuze stromingen invloed op hem hebben gehad, hoe hij eindelijk ertoe komt zich te laten dopen. Ds. Louw heeft reeds in een Losse Schakel gewezen op de zinsnede, die ik hier laat volgen: „Manche betend durchwachte Nacht hatte er hinter sich, als am Ende Pengillys kleines, klar geschriebenes Schriftchen „A scriptural guide to baptism" (nu onder ons verschenen onder de titel: Wie moet gedoopt worden?) ihn auf die Spitze des Entschlusses brachte: Im April 1837 rief er Oncken nach Berlin, damit die Taufe an ihm vollzogen werde". Door ziekte van Oncken werd dat eerst op de Zaterdag voor het Pinksterfeest in de vroege ochtend (drie uur) een feit.

Interessant is het te lezen welk een moeite zich Lehmann heeft gegeven om de erkenning van de regering te verkrijgen. Engeland en Amerika oefenen druk uit op den koning. Deze neemt zelf de moeite de beginselen van het Baptisme te bestuderen, wat tot gevolg heeft, dat onderdrukkingen en vervolgingen een einde nemen. Uitvoerig wordt het onderhoud tussen den koning en de broeders Lehmann en Oncken weergegeven. Hoe gemakkelijk, diplomatisch weet L. zijn zaak te verdedigen.

Het boek telt 29 hoofdstukken, waarvan ik nog wil noemen: Open of gesloten avondmaal; Tussen Calvijn en Luther en (minder goed vertaalbaar) Freikirche im deutschen Raum.

Zulk een boek te lezen doet je vanzelf de zucht slaken, wanneer er onder ons eens iemand zal opstaan, die zich de moeite wil getroosten oude notulenboeken, vergeelde staatsstukken en welke gegevens daarvoor allemaal in aanmerking mogen komen, na te speuren, opdat onze jeugd en ook wij een beter inzicht krijgen in het leven dergenen, die een even dierbaar geloof als wij deelachtig waren en ons de weg, waarop wij nu gaan, gewezen hebben. Kan de Algemene Vergadering niet iemand met die opdracht vereren?

Ge kunt dit boek bestellen bij I. G. Oncken Nachf., Jägerstr. 11, Kassel. Het telt 205 bldz. en kost R. M. 4.50. Die belang stelt in het leven onzer „vaderen" zal met dankbaarheid dit boeiend werk lezen. Hij zal er van genieten.

HUIZINGA.

III

WAT WIJ ZOUDEN WORDEN.

2 Cor. 5 : 21.

In onze tekst wordt de mogelijkheid besproken van „wat wij zouden worden". In dát worden verstaan wij meteen de zaak: wat wij *niet* zijn of waren. Want iets wat moet *worden* heeft nog geen bestaan in wat *nu* is.

Hoe het hiermede gesteld is voor een iegelijk onzer duidt de H. Schrift genoegzaam aan. Wij behoren ook daarvoor 't hoofd te buigen en te erkennen: Ja, zo is het en niet anders. Wij allen zijn afgeweken en tezamen onnut geworden. Zie, daar hebben we weer: dat woord *worden.* Terugdenkende, dan weten we op grond der H. Schrift en tevens uit ervaring: dat niemand rechtvaardig is, en dat er niet één is die goed doet. Dus zijn de H. Schrift en onze ervaring het eens.

* * *

Maar nu kwam God genadiglijk tussen beide. Wat Hij dan deed? Hij maakte tot zonde Hem, die geen zonde gekend heeft. Tot zonde *maken*, hoe kon dat? Wie kon dat? Mijn woord moet binnen de grenzen van de tekst blijven. En die grenzen zijn: God, de Vader, maakte den Zondeloze, Zijn Zoon, die geen zonde gekend heeft, tot zonde. En dan vragen we alweer: hoe kon dat? Wat wil dat zeggen: tot zonde *gemaakt?* Wie onzer kan het vatten? Als de H. Schrift ons zegt: Jezus *droeg* onze zonden in Zijn lichaam op 't hout, dan kunnen we ons enigermate een voorstelling daarvan maken; maar om te zeggen: Jezus is tot zonde gemaakt — dan moeten we eerbiedig bekennen: Heere, Heere, dit versta ik niet, hoe zal ik dàt vatten? Wie zal het ons verklaren? De Zondeloze, de Heilige, de volkomen Rechtvaardige tot zonde *gemaakt.* Nee, zo waren wij niet. Wij zijn zondaren, met zonde bevlekt; wij zijn diep, zeer diep gevallen in Adam, maar tot zonde gemaakt, waren wij niet. Jezus Christus is tot zonde gemaakt, d. w. z. Hij werd een en al zonde. In Christus Jezus werd de zonde verwerkelijkt, geheel en al. Gaarne erken ik, dit diepzinnige, dit van God *gemaakt* niet te vatten. Hier is het ondoorgrondelijke geheim van God, waarin Zijn onbegrensde en onbevattelijke hoedanigheid, die liefde is, blijkt tot ons; want het ging om *ons.* Om *ons*, om u en mij werd Jezus Christus, Gods Heilige Zoon, de Rechtvaardige, de Zondeloze tot zonde gemaakt. Ach, probeer nu maar niet om daarover te dogmatiseren, want het is een goddelijk geheim. Sta liever eerbiedig stil en aanbid.

* * *

Wat wij zouden worden. Rechtvaardigheid Gods in Hem. Nee, wij waren dát niet na de zondeval. Toen werden wij allen onrechtvaardigen. Niet één werd uitgesloten; niet één mens rechtvaardig voor God. Allen afgeweken. Allen schuldigen. Allen doemelingen. Allen in de dood. Allen onder de heilige en wetmatige toorn Gods. Allen verwerpelijk. Is God onrechtvaardig als Hij toorn over ons brengt? Dat zij verre! Niet één enkele uitgezonderd is bekwaam tot enig goed. Allen onrechtvaardigen. Doch wij mogen en kunnen *worden* rechtvaarheid Gods. Ja, dàt *moeten* allen worden, zullen we voor God bestaan, doch alleen in Hem, n.l. *in* Christus Jezus. God maakte Hem tot zonde, om in Hem de zonde te veroordelen en te doden. Want Christus' dood aan 't kruis is de dood der zonde. Wat Hij gestorven is, is Hij der zonde éénmaal gestorven en wat Hij leeft, leeft Hij Gode; opdat wij zouden *worden* rechtvaardigheid Gods in Hem.

* * *

Hebben wij die rechtvaardigheid Gods? Wonderlijke vraag, zegt ge? Zijn wij Gode gelijk? O, zegt ge, hoe durft men dat vragen? Wie, wat mens is Gode gelijk? Wij blijven alweer binnen de grenzen van de tekst; nee, wij overdrijven niet, als wij het Woord aanvaarden, gelijk dat is. Hier staat het: rechtvaardigheid Gods, zo moeten en kunnen wij *worden.* Nee, zegt ge: dat is te hoog: dat is vermetel; dat is niet waar! Welnu, dan leggen wij de tekst het zwijgen op; beter nog: dan willen wij God doen zwijgen, wat Hij zegt: Gij kunt mij gelijk worden, n.l. *in* mijn geliefden Zoon. Rechtvaardigheid Gods worden in Hem — hoort toch — in Hem n.l. *in* Christus.

* * *

Probeert dus nooit rechtvaardig te worden zonder Christus. Wie niet *in* Christus is, is onrechtvaardig en deswege doemschuldig, verwerpelijk, nog in het oordeel der zonde en des doods. Duizenden mensen proberen rechtvaardig te worden zonder Christus maar buiten Hem is God een verterend vuur, een eeuwige gloed, waarbij niemand wonen kan, zonder Christus, Die zonde gemaakt werd. Daarom geloof met uw ganse hart in Christus. Aanvaard Hem. Kom *in* Hem, dan *wordt* ge rechtvaardigheid Gods. *In* Christus geen verdoemenis,

geen beschuldiging, geen toorn, geen veroordeling. Wie *in* Christus is, is veilig en geborgen. Onderzoek u nauwkeurig: hebt gij de rechtvaardigheid Gods? Zeg niet ja! als 't nog zo niet is; zeg niet nee, als 't wel zo is. Hier komt 't op de werkelijkheid aan. Geen halfheid, geen misschien, geen valse hoop, maar van harte zeggen: ja, ik heb Christus en *in* Hem de rechtvaardigheid Gods.

Sn. VISSER.

UIT DE GEMEENTEN

's-GRAVENHAGE—Oost, April 1939. Met blijdschap maken we alsnog melding van de eerste in dit gewest gehouden, alleszins geslaagde Paassamenkomst. In vrolijke stemming kwamen verschillende brs. en zrs. der plaatselijke zustergemeente en zeer velen der gemeente Rotterdam-C. met ons samen. De morgenvergadering, voorafgegaan door een bidstond, werd geopend met gemeenschappelijk gezang en een hartelijk welkom door den leider, Ds. de Neef, waarna het zangkoor van R'dam op voortreffelijke wijze enige liederen ten gehore bracht. Vervolgens verkreeg Ds. Monsma gelegenheid te refereren over het onderwerp „Het geestesleven bij enige natuurvolken", waarbij spreker op duidelijke wijze naar voren bracht hoe het geestesleven zich bij deze volken openbaart. In de van Ds. de Jong aangehoorde toespraak beluisterden we het verlangen, dat de eerste op deze wijze belegde Paassamenkomst het begin mocht vormen van een reeks gezegende, in dit gewest te organiseren (bonds-) vergaderingen.

De gemeenschappelijke koffietafel werd gehouden in het kerklokaal der gemeente aan de Van-Dijckstraat; dat de monden gedurende die tijd voor meer dan één doel loskwamen, behoeft niet gezegd.

De middagvergadering stond onder leiding van Ds. de Jong, in welke vergadering naast het Rotterdamse zangkoor, ook door het Haagse medewerking werd verleend.

Ds. de Neef refereerde over het onderwerp „Het gebed in 't algemeen en de bidstond in 't bijzonder". Dat voor dit onderwerp algemeen belangstelling bestond, bleek uit de van verschillende zijden dienaangaande gestelde en door den inleider op bevredigende wijze beantwoorde vragen.

Voorts werd aan enkele broeders en zusters gelegenheid geboden een goed woord van hun Heiland te spreken, waarvan een blijmoedig gebruik werd gemaakt.

Met dank aan God voor de genoten zegeningen keerden allen huiswaarts. Voorwaar, wij hebben een levenden Heiland, Die nimmer de Zijnen vergeet! Vergeten wij ook Hem niet, die ons kocht met Zijn bloed.

Met hart. br. gr.
De Secr.

UTRECHT. Waarde brs. en zrs. Het is ons een aangename taak u te kunnen melden, wat er in de Gemeente is gepasseerd. Zondag 12 Maart was voor de Gemeente een feestdag. Een jonge zuster werd n.l. op haar belijdenis gedoopt.

Groot was de opkomst. Vele vreemden waren aanwezig om deze dienst bij te wonen.

Voor deze plechtigheid was Ds. Hardenberg tot ons overgekomen. Deze vertolkte op duidelijke wijze de waarde van de doop. Bij het avondmaal werd onze jonge zuster door br. Zerbst hartelijk welkom geheten in de Gemeente.

Gezegend gingen allen huiswaarts.

Zondag 9 en 16 April hadden wij br. Hooghwinkel uit Hamburg in ons midden. Het paasevangelie werd door hem met kracht gebracht. Velen ontvingen een zegen en werden innerlijk gesterkt. De Heere zegene hem in de vreemde.

L. H. JANSEN, Secr.

LEESTAFEL.

Evangelisatie-bibliotheek.

De E.B., uitgever: J. N. Voorhoeve te Den Haag, wiens grote liefde om het Evangelie uit te dragen algemene waardering oogst, is thans de 24ste jaargang begonnen. Het lidmaatschap dezer Evangelisatie-bibliotheek kost f 3.90 per jaar, waarvoor men dan jaarlijks driemaal een pakket ontvangt. Wenst men de boeken niet ingenaaid doch in mooie band te ontvangen, dan kost het lidmaatschap f 1.50 meer.

We ontvingen de *eerste zending*, inhoudende:

1. *Alowieke's schoon gedacht*, door Guido van Deth. Met 24 tekeningen van Jan de Cler. 160 blz.

Alowieke is een jongeman, een Vlaming, die op een bank in Brussel werkt, op ongedachte wijze in aanraking komt met Broeder Stoflaert en kennis krijgt aan het Evangelie. Hij peinst en strijdt en wordt zelfs een medearbeider in de Evangelieverkondiging. Zijn arbeidsterrein is Stockel. Dan valt hij terug in zijn vroeger leven, wordt ontrouw, doch vindt geen bevrediging en komt opnieuw tot inkeer.

Een wel heel eenvoudig verhaal wat inhoud en stijl aangaat, waarin we weinig nieuws kunnen ontdekken, gedachtig zijnde aan de boeken met een soortgelijke strekking (b.v. de boeken van Laatsman).

2. *Vragen van Jaap Weetgraag*, door M. Goodman. 64 blz. Dit is inderdaad een meer origineel boekje. Een boekje voor jongelui, die met allerlei vragen rondlopen, zoals b.v.:

Hoe kan je weten dat het waar is wat er in de bijbel staat? Waarom ben ik niet gelukkig? Waarom mag je niet tegen je vijanden vechten? Wat steekt er voor kwaad in, om op Zondag aan sport te doen? Waarom treffen ons soms ongelukken? Is het de moeite waard om eerlijk te zijn?

H. Gordeau schreef een inleidend en aanbevelend woord.

Het boekje is voor Nederland bewerkt door Guido van Deth.

De schrijver, M. Goodman, is redacteur van een bekend engels tijdschrift voor jongelui. De prijs is f 0.50.

3. *Acht tractaten* van 4 bladzijden, allen voorzien van een tekening. De inhoud is pakkend. Zeer geschikt om bij gelegenheid uit te reiken. Het formaat is wat kleiner dan gewoonlijk, doch dat is allerminst verlies. Prijs per 100 exemplaren f 0.90.

d. H.

Genade—geloof—gehoorzaamheid door D. J. Baarslag. Uitg. G. F. Callenbach N.V. Nijkerk. Prijs f 1.25.

Waar behoort nu eigenlijk het Oude Testament; in de synagoge of in de kerk? De schrijver heeft in dit boekje naar een antwoord gezocht door in Israëls religieuze ontwikkeling voornamelijk drie lijnen te volgen: geloof, gehoorzaamheid en verzoening. Deze lijnen diept hij op uit enkele typerende voorbeelden uit verschillende tijdperken en trekt ze vervolgens door over het Nieuwe Testament tot in de hedendaagse tijd.

„Ik ben n.l. van meening" aldus de heer Baarslag, „dat wij op die wijze de Heilige Schrift moeten lezen; dat wij allereerst *inzicht* krijgen *in de oorspronkelijke, tijdelijk beperkte beteekenis* van een of andere uitspraak, om daarna hetzelfde gegeven te bezien tegen een achtergrond van grooter dimensie en met wijder horizon. Een Christen zal het O. T. nu eenmaal met andere oogen moeten lezen dan een Jood."

Ik heb dit eenvoudig en duidelijk geschreven werkje met groot genot gelezen. Zijn verrassend verhelderende bladzijden verrijken de geest en verwarmen het hart. Het is een waardevol bezit voor elken bijbelliefhebber. Hier is een proeve van het gehele boek: „De ware godsdienst van Israël was de gehoorzaamheid aan de Wet.

Niet het offer en niet de priesters. Dat is alles maar bijkomstigheid. Ook zonder offers en zonder priesters kon later Israël toch Israël blijven. Maar niet zonder de Wet.

Waartoe dan stelde Mozes toch offers en priesters in?

— Want ten dage als Ik uwe vaderen
uit Egypteland voerde,
— heb Ik hun niets gezegd noch
— bevolen aangaande brandoffer of
— slachtoffer,
— maar dit heb Ik hun bevolen. Hoort
— naar Mijn woord, zoo zal Ik u tot
— een God zijn en gij zult Mij tot
— een volk zijn,
— wandelt slechts op den weg, dien
— Ik u gebied, opdat het u welga.

Zo spreekt later Jeremia (7 : 22 en 23). Men lette er op, dat hier niets staat over den Sinaï, maar over den tijd van den Uittocht.

De heele offerdienst had dus oorspronkelijk buiten het plan gelegen. Mozes

vroeg toch reeds veel van het volk, gezien tijd en milieu: een religie zonder beelden. Dat wou voor dien tijd zeggen: *gelooven zonder zien.* (Joh. 20 : 29). Nog sterker ware geweest: gelooven en gehoorzamen zonder priesters en zonder offers, zooals hier bij Jeremia wordt verondersteld.

Maar het volk had zich voor deze eisch te zwak bewezen. Dit was het volk, dat — toen Mozes buiten het gezicht was en het God noch middelaar meer voor oogen had, het gouden kalf maakte. Als concessie aan de zwakheid van het volk, niet als in God zelf berustende noodwendigheid, had Mozes toen naar Goddelijke ingeving, de priesterstand en tabernakel ingesteld. Niet als den zuiverst mogelijken vorm van eeredienst, maar als behulpsel, aangepast aan de behoeften van het volk, dat een eeredienst zonder tenminste eenige zichtbaarheid in symbolen „nog niet kon dragen" (Joh. 16 : 12).

Maar ook deze Tabernakel bleef zonder beeld; de woning Gods was een ledige ruimte: ook hier bleef de eisch met volle kracht gehandhaafd van te gelooven in het Onzichtbare".

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Wat ontbreekt mij nog? door J. A. Monsma, predikant Bapt. Gemeente, Rotterdam (C.).

Dit is een preek over Jozua 15 : 19, door Ds. Monsma op verzoek uitgeschreven en in druk verkrijgbaar gesteld.

Het is een woord, geheel afgestemd op de praktijk van het leven. 't Verwondert ons niet dat men het gehoorde graag nog eens wilde overlezen en eigen leven er aan toetsen. We bevelen deze preek gaarne aan. De vacante gemeenten zullen haar zeker willen gebruiken.

De ontkennende vergelijking van het „hemelsche magazijn" met een „cafetaria" is mij té populair, maar stempelt het geheel niet.

L.

III

ALLEEN VOOR VOORGANGERS.

Alle anderen mogen dit wel lezen, maar ik ben ervan overtuigd, dat zij toch niet zullen doen, wat ik de aangesprokenen aanraad in geen geval na te laten.

Wij zitten, broeders, allen wel eens te zuchten. De week draait door en hoe nader de Zondag rukt, hoe brandender de vraag wordt: wat moet ik Zondag zeggen? Van die nood heeft de gemeente geen begrip, kunnen ook niet verwachten dat ze dat heeft, maar ik neem aan dat gij, broeders, dat nijpend gevoel kent, dat ons zo klein maakt. Hoe gretig grijpen we dan naar een bundel meditaties, die ons misschien een licht kunnen geven. Hoe dankbaar gestemd zijn we, wanneer ons dan een boekje in handen valt, dat zich aansluit bij onze onuitgesproken maar toch gekoesterde gedachten en ons opeens wegen ontsluit in de Schrift, die wij wel wisten dat ze er waren, maar die ons tot dusverre door te grote haast of door een teveel verwijlen op andere plaatsen, ontgaan waren.

Dezer dagen zond men mij: De komende kerk, een boek met als ondertitel: de boodschap van den profeet Daniël, geschreven door den zwitsersen predikant Walter Lüthi en door H. C. Touw getrouwelijk in onze taal overgezet.

Heb nog even geduld en lees deze regelen, die ik uit het boek haal:

„Maar Nebukadnezar interesseert zich niet voor alle jongelingen op gelijke wijze. Hij beperkt zijn keuze tot „jongelingen, aan wie geen gebrek was". Voor gebrekkige jongelingen heeft Nebukadnezar minder over. Die kunnen immers geen ransel dragen en geen handgranaten slingeren. De gebrekkige jongeling hoort in het huishoudboek van den babylonischen koning onder de rubriek „Onkosten". Het liefst was men van die gebrekkige jongelingen af. Daarom peinst Nebukadnezar in onzen tijd in de geheele wereld op middelen en wegen, hoe hij verhinderen kan, dat de gebrekkige jongeling ter wereld komt, of hoe hij anders, als het ongeluk al gebeurd is, zoo onopvallend mogelijk van hem af kan komen. De recepten van Friedrich Nietsche staan niet alleen in een boek te lezen. Maar wee de gebrekkige jongeling, in een tijd wanneer Nebukadnezar met ijzeren schreden over de landen der aarde gaat en opeischt „jongelingen, aan wie geen gebrek is". (bldz. 11.)

„Het einddoel van de babylonische opvoeding is echter — dat is voor geen misverstand vatbaar — „dat zij ten einde daarvan zouden staan voor het aangezicht des konings". Wanneer ernstige paedagogen heden ten dage gaan vaststellen, „aan de openbare opvoeding ontbreekt den grondslag, die een geheel vormt, en een doel, dat een geheel vormt", dan is dat nu reeds niet meer heelemaal juist, en dat zal spoedig verouderde wijsheid van vroeger zijn. In de geheele wereld is van jaar tot jaar duidelijker zichtbaar een steeds bewustere eenheid in de opvoeding. De openbare opvoeding vertoont steeds duidelijker eenzelfde trek, van de Japansche eilanden tot de Zwitsersche alpen, van Kaap de Goede Hoop tot de Finsche meren. De nakomelingschap der gemeente wordt opgevoed met het oog op het in Dan. 1 genoemde einddoel: „dat zij ten einde daarvan zouden staan voor het aangezicht des konings." (bldz. 14.)

Nebukadnezar heeft een boze droom gehad en niemand weet die droom. „Hoe lang roepen wij al om de Chaldeën, de wijzen en machtigen der aarde, de vakmenschen en de deskundigen? Waar blijven dan die intellectueelen van ons land? Zij laten ons in de steek. Hulp verwachten en verlangen van de wijzen en verstandigen zou nu in onzen tijd even dwaas zijn, als toen, toen koning Nebukadnezar de Chaldeën riep. Wat gebeurt nu? . . . . . De koning is radeloos geworden, wordt ongeduldig en begint te dreigen. Nu de deskundigen gefaald hebben, is Nebukadnezar gewoon zijn toevlucht te nemen tot maatregelen van geweld. Hij kondigt een bloedbad aan onder de intellectueelen van zijn land". (bldz. 26).

De Christen is geen tijdschrift om boeken aan te kondigen. We moeten het nu en dan wel doen. Ik zou in dit geval graag een paar kolom hebben willen overschrijven voor jullie, om te laten zien dat je een fris boek in handen krijgt. En dat deze preken niet van de gebeurtenissen uit naar de Schrift toescharrelen, maar dat het Woord steeds de boventoon voert en zo autoriteit verleent aan het gesprokene. De hoofdstukken dragen tot opschrift: De gevangenschap der Kerk. De Kerk als uitdeelster der verborgenheden Gods. De belijdende Kerk. Het wachters-ambt der Kerk. Het herdersambt der Kerk. De strijdende Kerk. De triumfeerende Kerk. De nederigheid der Kerk. De Kerk van zondaren. De biddende Kerk. De vreemdelingschap der Kerk. De Kerk van den eindtijd. Het boek telt 166 bldz. en kost ingen. f 2.—, geb. f 2.75. Het werd uitgegeven door Erven J. Bijleveld, Utrecht.

Ik geloof niet dat één voorganger spijt zal hebben, wanneer hij zich dit boekje heeft aangeschaft. Je hebt er wat aan, voor jezelf en de dienst.

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Ds. Huizinga kon aan de roep der gemeente te Almelo geen gehoor geven.

Eveneens bedankte Ds. Hardenberg voor het beroep der gemeente te Nw. Weerdinge.

CORRESPONDENTIE

Rondom Barth.
De beschouwingen worden even onderbroken.

H.

Er bleef van dit no. plm. $4^1/_2$ kolom copie over.

Een vooroordeel is een zwervende mening zonder bekend middel van bestaan.

Bierce.

Wilt ge vrij worden van zondige gedachten, ga dan in het gebed, lees de bijbel en schuw de ledigheid.

U GOOIT MIJ
TOCH NIET WEG

WEEKKALENDER

In geloof groeiend.

Het wonder voltrekt zich weer daarbuiten. De Schepper raakt met Zijn toverstaf al de weiden en wouden aan. Doorzichtig bijna zijn de lindeblaadjes, nog zo lichtgroen, de magnolia bloeit en aan de schutting achter mijn huis nestelt de lijster, die vroeg in de ochtend concerteert. Allemaal groeiend leven. En wat gaat het geruisloos. De aarde wordt door millioenen grashalmpjes doorboord, aan ontelbare bomen barsten nog veel minder telbare knoppen open — en zonder gerucht voltrekt zich de zachte kracht van de groei. Van God is de kracht, van ons het lawaai. Alles wat leeft groeit of vernieuwt zich. Ook het geestelijk leven staat onder deze wet des levens. Het innerlijk leven wordt op de duur, mits gezond, zelfstandiger, krachtiger. Uit het kind groeit de man. Er deugt iets niet, wanneer de groei stokt, de eetlust vermindert, de arbeid blijft liggen. Groeit gij innerlijk? Is uw leven een toenemen in kennis en genade? Het gaat geruisloos. Maar men ziet de resultaten toch. Neem de tijd en meet u.

Zondag 7 Mei Ps. 19.
Het is Zondag en dan willen we graag een hooggestemd lied. Lees dan deze psalm. De glorie van God sprankelt hier naar buiten. In de wonderheerlijke schepping, die wij elke dag mogen aanschouwen — de voorname tulp, de bloeiende pereboom in het witte kleed. En dan des nachts het onuitsprekelijk grote - een peilloze hemel, doorzaaid met lichtende werelden. Uw schepping Heer, is goddelijk schoon. Looft den Heere, gij ganse schepping. En dwars er door heen en ver daar bovenuit stralend prijken de daden der genade Gods, ons geopenbaard in Zijn Woord. Zo zijn wij dan kinderen des Lichts.

Maandag 8 Mei Hebr. 9 : 21—28.
We waren bezig in het tegenelkaar afwegen der oude en nieuwe bedeling. In deze eerste verzen wordt ons nog iets medegedeeld over het werk van den priester in Israel, later treedt Christus te voorschijn in Zijn verzoenend binnengaan in het heiligdom bij God. Hij heeft het offer gebracht. Voortaan zal er geen offerdienst meer bestaan. Het is volbracht. Ter verzoening kunnen wij niets meer doen. Zijn werk is volkomen.

Dinsdag 9 Mei Hebr. 10 : 1—18.
Nogmaals wordt de krachteloosheid van de oude bedeling getekend, openbaar wordend in de herhaling. Hoe zou ook het dierenbloed menselijke schuld kunnen verzoenen? Er moest een mens komen, zonder zonde, die de wil Gods weer ging volbrengen van de eerste tot de laatste ademtocht. Christus was deze tweede Adam. Nu heeft Hij heerlijkheid van God ontvangen, Hij, Die door Zijn leven en sterven het Rijk Gods weer op aarde bracht en de wetten van dat Rijk in de harten Zijner volgelingen grifte.

Woensdag 10 Mei Hebr. 10 : 19—31.
Nu hebben wij een open deur tot God. God Zelf scheurde het gordijn en trad uit de nauwe ruimten van Israel. Nu komt de schrijver op het leven, dat uitdrukking moet worden van de innerlijke vernieuwing, bevrijding. Liet iemand zich in de oude dag door Mozes niet regeren — zijn straf was ontzettend. Wil echter een door Christus' bloed gereinigde toch weer terug in de zonden en daarin leven, aldus het bloed van Christus verachten — ja, welk een ondenkbaar vonnis zal hem treffen. Zorg ervoor, dat ge groeit, toeneemt, sterker wordt, vrijer.

Donderdag 11 Mei Hebr. 10 : 32—39.
Gelijk gezegd — de lezers stonden in het gevaar zich weer te wenden tot de schemering van de oude bedeling, van het beeld tot het voorbeeld, van het lichaam tot de schaduw. Denk er toch aan, wat ge niet hebt geleden eer ge zover waart als ge nu zijt. En nu weer terug? Ga toch gerust tot God. Weest niet bang. Leef in en uit het geloof. Ge kunt hier wel niets aanschouwen maar straks zult ge Hem zien. In de nieuwe bedeling eist God een volkomen geloof, vertrouwen. Langs die weg komt men tot grote zegen.

Vrijdag 12 Mei Hebr. 11 : 1—10.
Waren de helden van het Godsrijk bizonder begaafde mannen? Ik denk aan Müller, de vader der wezen, aan Carey, aan Judson. Neen, ketellappers, wevers, vissers en al wat een mens op aarde voor ambacht mag hebben — zulke mannen, vrouwen zijn tot geweldenaren geworden. Door het geloof. Ja, dat was het simpel geheim van hun leven. Ze geloofden God. Eenvoudig. Dat vordert niet een bepaalde inspanning, veelmeer een zekere ontspanning. Ze legden op Gods trouw zich neder. En welk een kussen was dat. Gij kleingelovige, waarom hebt gij gewankeld? Natuurlijk, men kan alleen die vertrouwen die men goed kent. In het kennen ligt de grond vóor vertrouwen en al vertrouwende leert men iemand kennen. Beproef uw Heer en leer Hem kennen en vertrouwen.

Zaterdag 13 Mei Hebr. 11 : 11—19.
Gelovigen zien niet om; ze zien alleen vooruit. Net als die koeien, die de ark trokken; als de man, die de ploeg bestuurde; als de loper in de arena. Zij werpen hun blik in eeuwigheid en streven die tegemoet. Een wonder visioen houdt hen gevangen en de ganse wereld begrijpt hen niet. In hen zingt er een lied en dat kunnen zij eerst recht zingen in dat land vol van licht. God schaamt zich over zulk een volk niet. Hij durft ze te beproeven, wetende dat ze Hem tot het uiterste vertrouwen. Dat vertrouwen beschaamt Hij niet. Geloof God en ge zult Zijn heerlijkheid zien. HUIZINGA.

Vrijdag 12 Mei 1939 No. 2574 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE DIEPSTE BEGEERTE.

„Gelijk een hert schreeuwt . . . "
Ps. 42.

Zulke woorden roepen het lied op, dat onder ons helaas niet bekend is:

Ik heb van verre,
Heer, Uwen troon aanschouwd.
Ik had zo gaarne
mijn vleug'len toen ontvouwd,
om — tot U ijlend — 't moede leven,
Schepper der geesten, U weer te geven.

„Gelijk een hert schreeuwt boven de waterstromen", zegt Weatherhead. Want een kenner van het heilige land zegt dat men bij de waterstromen vooral aan aquaducten moet denken. Kunstmatig aangelegde stenen kanalen, ook van boven met grote platte stenen afgedekt, om vervuiling van het water te voorkomen, die het kostbare water naar een put voeren, waar het als een schat bewaard wordt tot de dag, dat de beesten zullen blaten om water. Boven zulk een waterleiding staat het hert. Beneden glijdt het koele water. Spleten verraden de aanwezigheid van de hemelse drank. Het hert schreeuwt.

Zo schreeuwt mijn ziel, zegt deze man. Naar God. Want: Wien heb ik nevens U omhoog? Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog op aarde nevens U toch lusten? Niets is er daar ik in kan rusten. Ik schreeuw naar God. Naar den levenden God. Niets kan mij meer gevangen houden of nemen. Eén machtig verlangen doorgolft mijn bestaan. Mijn ziel heeft maar één greep — naar God.

Welke wens domineert in uw leven? Welk verlangen beheerst uw denken en dromen? Waarheen ijlen uwe gedachten, wanneer gij ze de vrije teugel laat? Bij wien of wat komen ze terecht?

In de verborgene diepten van uw veelbevattend hart leeft misschien een mens. Voor dien mens leeft ge eigenlijk. Heel het andere leven dat ge leeft schikt zich en wordt ingericht naar dien, die daar op de troon van uw hart gezeten is. Alles wentelt zich in uw bestaan om die persoon. Uw binnenste schreeuwt naar — den mens.

HEIMWEE.

O Vaderland, o, lief'lijk oord van rust,
wanneer zal ik Uwe lachende landouwen,
Uw oever vol genadelicht aanschouwen?

'k Heb U gezocht aan menig stille kust,
ik zocht u aan de voeten veler wijzen,
ik zocht U ook op verre pelgrimsreizen.

Der bergen sneeuw zond mij haar eeuw'gen groet
ik las in 't blauw der zeeën vreemde runen
en droomde lang bij 't glinstren der lagunen;

En overal en nergens kon mijn voet
U vinden — doch Uw wondervolle zangen...
vervullen mijne ziel met stil verlangen...

'k Vermoed een oord nabij der sterren schijn...
Mijn Vaderland, ik voel: dáár moet gij zijn!

Het is mogelijk, dat van degenen die deze regelen willen lezen, sommigen zeer bezig zijn in de dingen van het Rijk, dat zij een buitensporige ijver aan de dag leggen, dat zij ijveren met een verterende ijver, maar het is eveneens mogelijk, dat wanneer dezulken inkeer houden en naspeuren in de geheime roerselen van het arglistig hart zij daar niet een allesverzengende liefde tot God vinden, een alles verterend verlangen naar Hem, naar Zijn ere, maar dat zij zichzelf op de troon van het hart zien. Het diepst schreeuwde niet naar God, zij schreeuwden om zichzelf.

„Mijn ziel dorst naar God."
Is het waar?
Wij zingen soms:

Buiten U, o Heer, kan mijn ziel
niet leven —
In U slechts is mijn hart voldaan.

Is dat zo?

Rekt uw ziel zich uit tot Hem, Die boven lucht en wolken Zijn eeuwige woningen heeft? Er was eens een tijd, dat men zijn soldaten huurde. Vooral Zwitserland leverde zulke troepen. Het is voorgekomen, dat men het blazen op de alpenhoorn in hun regimenten moest verbieden, daar velen op het horen van die klanken het van heimwee niet meer in den vreemde konden harden en deserteerden. Zij verlangden naar hun vaderland. De klank bracht hun het beeld. De herinnering ontstak de vlam en zij vluchtten.

De wind kan wonderlijk door de bomen varen. Zo zacht en toch alles bewegend. Alle bladeren ritselen. Welke wind doet het bij u van binnen beven? Schreeuwt gij naar God? Naar den levenden God? Naar den eeuwigen God, Die bij jaar noch eeuwen telt en de loop der wentelende zonnen, onverwrikt heeft vastgesteld? Naar den God, tot Wien Mozes zeide: „Gij zijt ons een toevlucht van geslacht tot geslacht?

Stanley Jones vertelt dat hij ergens een vergadering van zakenlui moest toespreken en hem de voorzitter in 't begin zei, toch vooral niet over godsdienstige aangelegenheden te spreken. „Die lui interesseert dat niet". Maar waarover zou St. Jones anders mogen en moeten spreken en zo stak hij toch met godsdienstige aangelegenheden van wal. Hij stortte zijn hart uit voor hen en greep in de snaren der zielen. Toen zeide de voorzitter alles terug te willen nemen, van wat hij eerst gezegd had — ze waren niet alleen zakenlui, maar ook nog mensen.

Ook nog mensen. Mensen begeren God. Ze tasten alleen maar mis, wanneer ze Hem niet ontmoeten, die gekomen is om God tot deur in de wereld te zijn.

Naar wien of wat dorst gij? Waarheen strekt zich het gelaat van uw ziel? Wat willen uwe handen grijpen? Jezus zei eens: Die van dit water drinkt, (en Hij doelde op alle wateren, die de aarde ontspringen — en daar zijn lokkende, betoverende wateren) zal wederom dorsten; maar zo wie gedronken zal hebben van het water, dat Ik hem geven zal, dien zal in eeuwigheid niet dorsten.

Gij kent toch het lied:

Die mijns harten vrede zijt
en de enig ware ruste,
reine bron van klare lusten,
zuiv're zon van zaligheid . . . .

Buiten U is niets dan strijd,
niets dan moeiten, niets dan zorgen —
laat mij, in Uw vree geborgen,
rusten gaan in eeuwigheid.

„En die dorst heeft kome; en die wil, neme het water des levens om niet."

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

Ingaan en uitgaan. In Joh. X : 9 zegt de Heere Jezus, dat Hij de Deur is en dat iemand, die door Hem ingaat behouden zal worden en zal ingaan en uitgaan en weide vinden. De belofte is dus drieledig: behouden worden, ingaan en uitgaan en weide vinden.

Door den Heere Jezus ingaan, wat wil dat anders zeggen dan in Hem geloven? En behouden worden, wat is dat anders dan buiten gevaar gebracht zijn? Dat we als zondaren in gevaar verkeren is het doorlopend onderwijs der Heilige Schrift en de veronderstelling van haar heilsboodschap. Lieflijk is het beeld van den Heiland van de kloekhen en haar kiekens, maar de veronderstelling is dat de roofvogel loert op prooi. De hen ziet die roofvogel en brengt de kiekens buiten gevaar, door ze onder haar vleugelen te vergaderen.

Maar dat „ingaan en uitgaan"? Wat is daarmede gemeend? We worden dáárdoor buiten gevaar gebracht dat we opgenomen worden in de gemeenschap met God. En dan? Dan mogen we „ingaan en uitgaan". Dan hebben we er huisrecht. Dan zijn we als kinderen. De vreemde klopt aan; het kind treedt ongemeld naar binnen. Het is zijn tehuis. Dat geeft de Heiland de verlosten: het recht in- en uit te gaan bij God. Ze behoeven niet eerst toegang te vragen, zich niet vooraf te melden — neen! ze hebben ten allen tijde vrije toegang tot den Vader.

Vergelijk voor de uitdrukking Psalm 121 : De Heere zal uw uitgang en uw ingang bewaren van nu aan tot in eeuwigheid. Hij zal u eeuwig vrije toegang geven; u nimmer meer Zijn gemeenschap weigeren. Wien God aanneemt, die neemt Hij aan voor eeuwig.

Gods kind verzuime niet van zijn recht: bij God vrij in en uit te mogen lopen, gebruik te maken!

Liefde als verhouding. Liefde wordt in de Heilige Schrift van ons geëist: liefde tot God en liefde tot de naaste. Wat wil dat zeggen? Kan men liefde eisen? Is liefde niet een gevoelszaak? Moet liefde niet worden opgewekt? Hoe kan ze dan geboden worden? Een mens beheerst zijn gevoelens toch niet zó, dat hij maar kan gaan liefhebben hem, dien hem geboden wordt lief te hebben?

Liefde is in de Bijbel niet altijd gevoelszaak. De liefde, die de Bijbel bedoelt, wanneer hij liefde beveelt, is iets anders, Hij kent de liefde wel als persoonlijke genegenheid, als wederkerige aantrekking. Maar die liefde komt niet vaak ter sprake. In de regel spreekt de Schrift van de liefde als aanduiding van de rechte, door God gewilde verhouding tussen Hem en den mens en tussen de mensen onderling.

Gij zult liefhebben den Heere uw God. Gij zult Hem als den Heere uw God erkennen en eren. Die verhouding tegenover Hem aannemen en in die houding voor hem gaan staan, die u als schepsel past tegenover uw Maker, Onderhouder en Wetgever. Als ge dat doet, handelt ge recht. Zo hebt ge ook te doen tegenover uw naaste, uw broeder en zuster. Of ge ze „lijden" moogt komt hierbij niet in aanmerking. Ge hebt recht tegenover hen te staan en te handelen. Hun te geven, wat hun toekomt; in alles zo te handelen met hen en te spreken over hen, als God het wil.

De paden der politiek. Vrees niet, dat ik mij hier aan politieke beschouwingen ga overgeven. Ik „spaar hart en zenuwen" van mijn medechristenen heel graag en heb wel gemerkt dat, wie dat wil doen, in De Christen de paden der politiek moet vermijden. Nu is het echter niet zo'n lichte zaak om aan dat voornemen gevolg te geven, want ik weet niet precies waar nu eigenlijk de politiek begint en waar ze ophoudt. Terwijl ik meen er nog een goed stuk van af te zijn, zal ik naar het oordeel van een ander er al midden in zitten. Het leven is een verward kluwen; als je het wat uit elkaar wilt halen, trek je haast altijd aan het verkeerde eind.

Het roer recht te houden wordt nog lastiger als het gaat om de internationale politiek. (Noemen ze die niet de „hogere" politiek?) Daar schijnt het meeste achter de schermen beklonken te worden. In die keuken heeft men niet graag oningewijden. Sommigen, die er meer van schijnen te weten, spreken wel eens van de „kronkelpaden" der politiek, en maken zich daar boos over. Wij behoeven dat niet te doen. Dit geslacht (ik bedoel het mensdom buiten Gods Koninkrijk) is nu eenmaal „krom en verdraaid", uit welk oordeel wel duidelijk blijkt, dat we geen hoge gedachte van de wereld moeten koesteren. Alleen: we moeten ons goed realiseren wat in zulk een oordeel ligt opgesloten. We kunnen de wereld niet voor „krom en verdraaid" verklaren en toch verwachten dat ze geen andere dan r e c h t e wegen zal gaan. Dat de kinderen dezer wereld menen, dat deze slechte wereld slecht met een kromme stok te regeren is, valt ons niet eens zo moeilijk aan te nemen. De verontwaardiging over de slechtheid der wereld bij kinderen Gods doet altijd wat vreemd aan. Als we deze wereld ontvloden zijn vanwege het bederf, dat in haar is, kunnen we ons niet verbaasd aanstellen, als ze inderdaad en telkens weer bedorven blijkt te zijn.

De zedelijke grondslag van de vrede. Deze woorden zijn niet van mij. Ze stonden boven een ingezonden stuk in een bekend Engels Christelijk weekblad. Het is dat stuk, dat mij aan 't mijmeren gebracht heeft over de politiek en vooral over de „hogere" politiek. Dat ik u bij dit stuk van een onbekende schrijver wil laten stilstaan, komt aanwege het ongewone van dit geluid; vreemd almee, omdat het in een Engels blad stond.

Het is nodig, zo begint hij te zeggen — dat onze politiek een zedelijke grondslag heeft, zullen we met de volken, die toch allen vredelievend zijn, kunnen coöpereren. Dit is vooral nodig als er verbittering heerst omtrent ingebeeld of werkelijk onrecht teneinde deze verbittering weg te nemen en een nieuwe verhouding te scheppen. Dan gaat de schrijver verder:

„Dit is geen aangename of ook maar lichte taak, maar ze moet worden aangepakt en volbracht, wanneer we werkelijk vrede willen hebben.

Wat sluit het in? In de eerste plaats dat we de feiten onder de ogen zien. We moeten toegeven, dat het vredestractaat van Mei 1919 sterk afweek van de 14 punten van President Wilson, die de grondslag vormden, waarop de Duitsers bereid waren zich over te geven en welke punten (met een enkel voorbehoud) door de Geallieërden waren aanvaard.

De vrede van Versailles werd afgedwongen (nadat Duitsland zes maanden geblokkeerd was) met de bedreiging dat Duitse steden anders gebombardeerd zouden worden.

Deze vrede sloot in, dat Duitsland zijn koloniën werden afgenomen (met verkrachting der veertien punten), omreden dat de Duitsers ongeschikt zouden zijn ze te besturen. Maar Zuid-Afrika, dat zich Zuid-West-Afrika als mandaatsgebied zag toegewezen, heeft getoond, door de manier, waarop de blanken er land en inboorlingen geëxploiteerd hebben en door haar rassenpolitiek, dat ze even ongeschikt is om haar eigen gebied te besturen als een Duitse kolonie.

Het grootste gedeelte van ons wereldrijk (gelijk ieder ander wereldrijk) is verkregen door verovering (militair geweld, slavernij, gebroken overeenkomsten, uitbuiting) en thans veroordelen wij Duitsland, Italië en Japan, omdat die hetzelfde doen. Dit (oordeel over ons wereldrijk) treft vooral daar, waar de ingeboren bevolking verwaarloosd is (West Indië) of uitgebuit (Kenya, India) door handelaren en ontdekkers.

En nu: wat kunnen we ziende op deze feiten, doen? Ik denk dat we tenminste:

a moeten veranderen onze houding ten opzichte van ons eigen wereldrijk,

b moeten weigeren, Zuid Afrika in haar tegenwoordige (rassen)politiek te steunen,

c Brittannië moet onder de democratische landen de leiding nemen voor het samenroepen van een wereldcongres, gebaseerd op Wilson's veertien punten.

Indien we deze dingen niet doen, hoe zal een heilig God onze gebeden om vrede of eventueel om een overwinning kunnen verhoren - volharden als we dan doen in het kwaad? De ervaring van na de oorlog heeft ons geleerd, hoe wankel hij staat, die steunt op eigenbelang. Onze enige hoop is, dat we ons vastklemmen aan God — maar dan als berouwvolle zondaren. Zal de Christelijke Kerk in Brittannië ons in deze weg leiden? Het is een oproep tot ons allen!"

Dit lezende zou men wel kunnen denken dat hier iemand aan het woord is die met beide voeten in de Oxfordgroepenbeweging staat. In ieder geval wenst hij eerst zijn eigen straatje schoon te zien. Helaas! geen alledaags verschijnsel.

„Is dat allemaal Gods wil?" Mij is een vraag ter handgesteld. Ik schrijf ze hier over:

„Waarom nemen de tegenwoordige oorlogen steeds grilliger vormen aan en worden christenen en joden zo gewelddadig vervolgd? Is dat allemaal Gods wil?

Daar God het wereldbestuur in handen heeft zou er toch veel meer welvaart en vrede kunnen heersen."

Deze en soortgelijke vragen zijn niet zeldzaam. Laten we direct zeggen — gelijk de vrager ook wel blijkt te voelen — dat het kwade dat gedaan wordt, nimmer Gods wil is. De moeilijkheid voor den vrager komt in de laatste zin te voorschijn: hoe is het met Gods wereldbestuur, met Zijn almacht te rijmen, dat erzoveel kwaad bedreven kan worden op aarde?

Het kwaad, dat de mensen doen, doen ze niet in gehoorzaamheid aan God maar in overtreding van Zijn geboden. Wanneer God de mens zo geschapen had dat hij niet anders k o n dan gehoorzaam zijn, dan ware de mens geen . . . mens, dat wil zeggen: geen zedelijk wezen, want het kenmerk van zedelijk leven is wilsvrijheid. Deze wilsvrijheid is een zeer hoog maar tevens zeer gevaarlijk goed. Goed gebruikt brengt ze over den mens een ontzaggelijke zegen, verkeerd gebruikt stort ze hem in de diepste nood en ellende. En . . . ze *wordt* verkeerd gebruikt. Daarom is er niet die vrede en welvaart, die er zijn zou, als allen de wil Gods deden.

Wie op de ellende ziet, neen! wie ze zelf voelt, verstaat de wens, die Bunyan een poos gekoesterd heeft: geschapen te zijn als een paard of een koe, die zonder te *kunnen* zondigen, zonder zo ellendig te *kunnen* worden als de mens, die gezondigd heeft geworden is. Maar Bunyan vond uitkomst, redding: hij leerde God danken voor de verlossing, die in Christus gevonden wordt, dan dus ook daarvoor, dat God hem als mens, vatbaar niet slechts voor de diepste ellende, maar ook voor 't hoogste geluk, geschapen had.

L.

RONDBLIK.

Hoe medici over de oorlog denken.

Bij „Elsevier" te Amsterdam is in de Engelse taal een werkje verschenen, waarin men de meningen van medici van verschillende nationaliteit over het oorlogsprobleem kan lezen. Volgens de inleider heeft dit boekje niet de pretentie wetenschappelijke ontdekkingen te publiceren, doch slechts het gezonde medische verstand aan het woord te laten. En wie luistert in deze dagen niet gaarne een ogenblik naar de uitspraken van het gezonde verstand van mannen der wetenschap?

De Haarlemmer Dr. J. Roorda schreef in zijn voorwoord o.a.:

„Als een logisch gevolg van haar roeping neemt de medische wereld, wier taak het is het leven te verdedigen, haar deel in de strijd tegen de oorlog. Het behoort tot de taak der medici de mensheid in te lichten over de psychologische kant van het oorlogsvraagstuk en te trachten psychologische dwalingen te voorkomen. Zij kennen feiten, die voor den leek verborgen zijn."

Het Haarlems Dagblad van 29 April l.l. publiceert enkele citaten van de medici, die onder meer hun meningen over de oorlog duidelijk te kennen gaven; meningen, die het waard zijn ook door ons ernstig te worden overdacht.

Aan de beschouwingen van Dr. J. Rombouts uit Santpoort wordt het volgende fragment ontleend:

„De bekentenis, dat ook een tegenstander zijn rechten heeft, wordt dikwijls als een zwakheid beschouwd. Wie tijdens een oorlog den vijand als een menschelijk wezen gelijk wij zelf durft te beschouwen, wordt als een verrader gebrandmerkt. En wel daarom, omdat oorlog beteekent dat men slechts dan zooveel mogelijk vijanden kan vermoorden en bezittingen vernielen als men den vijand beschouwt als een vergif, dat niet snel en radicaal genoeg onschadelijk kan worden gemaakt. Toch getuigt dit niet van practischen zin, in de eerste plaats omdat het nooit volledig slagen kan en in de tweede plaats omdat men nu eenmaal geen verwoestingen verzamelen kan.

Het standpunt getuigt ook van kortzichtigheid. Hoe meer men bekend geraakt met de argumenten van den tegenstander, hoe meer men zijn behoeften en verlangens, zijn oogmerken en idealen begrijpt, des te meer zal men moeten toejuichen, dat er ook iets voor zijn opvatting te zeggen is. Volgens een oud Fransch gezegde is „alles weten, alles vergeven". Wanneer dit aldus begrepen wordt, dat men, inderdaad van alles op de hoogte, den vijand niet uitsluitend kan zien als de duivel in eigen persoon maar bereid is zijn menschelijke kwaliteiten te erkennen, dan is het niet langer mogelijk zich te verheugen in zijn volledige vernietiging en schijnheilig te blijven beweren „ik heb gelijk en de ander ongelijk".

De psychiater, die in een modern ziekenhuis werkt, zal tot bepaalde conclusies komen. Zijn ervaring op het gebied van gemoedsuitbarstingen, haar oorzaken en motieven; op het gebied der gevolgen van dwang, minachting en discrimineering eenerzijds — vrijheid, aanmoediging, vertrouwen anderzijds zullen hem de overtuiging geven, dat een betere wereld, de oplossing van het oorlogsvraagstuk inbegrepen, bereikt kan worden door meer belangstelling te toonen voor hetgeen de tegenstander te zeggen heeft. Dit beteekent, dat men een open oog moet hebben voor eerlijke motieven, die een ander standpunt kunnen beheerschen; dat men uit moet rijzen boven het egoïsme, dat veroorzaakt wordt door de vrees iets te moeten opgeven.

Want de vrees van den mens is de voornaamste bron van de agressiviteit. Het is de vrees voor het eigen prestige, de vrees onder den voet te worden geloopen, de vrees ook maar iets aan den tegenstander toegeven, nog daargelaten datgene, wat deze als zijn recht kan opeischen. Slechts hij is sterk, die tegelijkertijd buigzaam en vastberaden, zacht en standvastig is. Maar dan beteekent geestelijke kracht ook veel meer dan bruut geweld. Daarom concludeer ik dat onze wereld voor alles geestelijke herbewapening noodig heeft, die iedere golf zal overbruggen door arbeid van hooger orde, welke thans voor het eerst in de geschiedenis de geheele wereld en de geheele menschheid zal omvatten".

Uit dit citaat blijkt overduidelijk, dat Dr. Rombouts b e g r i p v o o r d e n t e g e n s t a n d e r wil w e k k e n. Inderdaad tonen de volkeren te weinig begrip voor elkanders noden en levensbehoeften. Een volk, dat economisch geknecht wordt, zál over korter of langer tijd naar het zwaard grijpen, om zodoende de knellende economische banden trachten te ver-

breken. De geschiedenis toont ons daarvan vele voorbeelden. En tevens leert ze ons, dat elke oorlog weer een nieuwe oorlog baart. Zodat we vrijelijk kunnen en mogen constateren, dat een oorlog nooit het middel kan zijn waardoor het recht der volkeren gehandhaafd of hersteld wordt.

Onder het opschrift: Oorlog en massa-psychose komt het genoemd dagblad te spreken op de meningen van Dr. A. M. Meerloo uit Den Haag.

We citeren:

> „Dr. A. M. Meerloo uit Den Haag stelt zich voor de vraag of het „oorlogsinstinct" sterker aanwezig is in de massa dan in het individu en of de oorlog beschouwd moet worden als een pathalogisch symptoom van de massa. De schrijver constateert dat de ongeorganiseerde massa geen behoefte heeft aan oorlog, integendeel een passief verlangen heeft naar vrede en veiligheid, wanneer zij althans geen honger lijdt. Maar elk menschelijk wezen heeft bepaalde neigingen, die hij in bedwang moet houden en die wachten op de gelegenheid zich te kunnen manifesteeren. Als men nu den „aanvalsoorlog" in beschouwing neemt dan valt op te merken, dat bij elk „geval" een kleine groep langzaam maar beslist op oorlog aanstuurt. Deze bedient zich van machtige en suggestieve middelen om het besef, dat oorlog noodzakelijk is, als het ware op de massa in te enten. De zoogenaamde publieke opinie kan beïnvloed worden op alle mogelijke wijzen. Zij heeft geen eigen wil en is bereid te volgen zoodra een leiding is aanvaard. Door de oorlogspsychose wordt elkeen tot een willoos deel van de massa. Het individu wordt geïnfecteerd met een collectieve haat en wantrouwen. Het oude enthousiasme voor schoonheid en rechtvaardigheid houdt op te bestaan, slechts het collectieve enthousiasme blijft over.
>
> De psycho-analyse heeft aangetoond hoe sterk het individu verlangt naar het oogenblik, waarop hij de banden kan verbreken. Als hij dat zelf niet kan bereiken, laat hij het over aan de collectiviteit. Onszelf is het niet toegestaan te moorden en te plunderen, de collectiviteit kan het van ons overnemen. De gelegenheid om lang in toom gehouden neigingen uit te vieren is er en zoo wordt de menschheid onbewust naar den oorlog geleid.
>
> De schrijver is van oordeel dat de sociale psychologie zich ernstig bezig dient te houden met de bestudeering van de contrôle op de massa. Zij moet tot een krachtig gefundeerde wetenschap uitgroeien, zoodat zij op het gebied der massa-psychologie waar-

---

De brief der blijdschap.

I.

Hoofdst. I : 1—11.

Gegrond vertrouwen.

De Schrijver van de brief aan de Hebreën gebruikt ergens de uitdrukking: „de toekomende wereld, van welke wij spreken".

De toekomende wereld is het grote onderwerp van het Evangelie — deze hoopverwekkende boodschap. Er ligt een nieuwe wereld in het plan Gods, een wereld, bestand om de huidige wereldorde en wereldinrichting te vervangen. Aan de uitvoering van dit plan, de opbouw van deze nieuwe wereld, die een wereld zal zijn van hoger aard en orde, is God nu bezig.

Gelovigen zijn zij, die zich in die grote onderneming betrokken weten; die zich „verlost" dat is losgemaakt weten van, weggeroepen uit deze tegenwoordige wereld en zich nu onderweg bevinden naar die nieuwe, heilige wereld, waarin hun hopend verlangen voldoening zal vinden.

Hoe lang de weg daar heen is, hoe lang het duren zal, vóór die nieuwe wereld de tegenwoordige wereld zal hebben vervangen, is onbekend. Het betreft de „tijden en gelegenheden" die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft. Zeker is echter, dat deze wereld voorbij gaat en die andere komt. Zeker is ook, dat God zal zorgen, dat zij, die Hij voor deze wereld geroepen en uitverkoren heeft, te rechter tijd gereed zijn.

Aan dat vertrouwen geeft de Apostel hier uitdrukking. We zien:

1. Waarop het steunt.

Het steunt op het feit, dat God een goed werk begonnen heeft. Daar, waar dát begin voorhanden is, een begin van God, kan men gerust zijn omtrent de afloop.

Paulus was dat ten opzichte van de Filippenzen. Hij dankte voor hen, omdat ze deel gekregen hadden aan het Evangelie, én omdat zij, onder vervolging en lijden, stand gehouden hadden. Dat stemde den Apostel dankbaar en schonk hem het vertrouwen, dat het goede werk inderdaad in hen was aangevangen. Zij hadden gemeenschap met het Evangelie. Dat zegt meer dan dat zij het Evangelie kenden. Zij deelden er in. 't Was een stuk leven, nieuw leven voor hen geworden. 't Evangelie was begonnen zich in hun leven uit te drukken.

Dat was Gods werk.

Immers, 't is God, die het hart opent om acht te geven; die door de opmerkzaamheid te wekken, belangstelling gaande te maken, het hart open doet gaan voor Zijn Woord. En in dat Woord trekt dan Christus het hart binnen. Men voelt o, ik kan geloven! ik geloof!

Zo komt er een begin van overeenstemming tussen het eigen leven en dát Leven, dat eeuwige, heilige Leven, waarvan het Nieuwe Testament de neerslag, de vertolking, het loflied is.

God is getrouw! Hij komt niet op Zijn besluit terug. Hij is de Verbondsgod, de God van de vaste regel. Hij houdt voet bij stuk; Hij brengt Zijn werk ten einde; Hij voltooit het. Het tijdstip is vastgesteld, waarop het als voltooid, onthuld zal worden. Dat is de Dag van Jezus Christus.

Een goed werk Gods, begonnen „in ons" verwekt een gefundeerd vertrouwen voor ons toekomstig lot.

Een goed werk! Wat is dat een zwaar woord. De mens is Godswerk, waarvan God eenmaal zag, dat het goed was. Aan dat moment herinnert dit woord. Het goede werk is de veranderde, de andere, de goede mens.

Paulus zegt de Filippenzen geen ongeweten, oncontroleerbare dingen. Het werk Gods maakt zich kenbaar. Gods kind weet, dat het erg is, maar zou graag willen, dat het sterker uitbrak en uitstraalde, overtuigender naar buiten trad. Maar dat kan hier en nu nog niet. We hebben deze schat (nog) in aarden vaten. Uw leven is (nog) met Christus verborgen in God — verborgen naar Zijn heerlijkheid, niet naar zijn werkingen.

God begon. Hoe langer Gods kind nadenkt over zijn ervaringen, hoe duidelijker hij inziet dat het God is, die het begin bij hem maakte. Wij ontwaakten wijl God geroepen had. Wij werden overtuigd van zonde, omdat Zijn Geest ons bescheen. Wij gingen tot Christus, omdat Hij ons trok.

Ja, eer ik nog was geboren,
Eer Gods hand, die alles schiep,
Iets uit niet tot aanzijn riep,
Heeft Zijn liefde mij verkoren!

De grond en oorsprong van onze zaligheid ligt in God, in Gods wil, Gods keus, Gods verkiezing. God begon — is Hij niet reeds bij u begonnen? Laat uw hart de werkplaats mogen zijn van den Heiligen Geest.

devolle adviezen kan geven, welke zullen helpen aan de bezwering van het oorlogsgevaar."

En tenslotte wijst het Haarlems Dagblad op de meningen van een Engelsen dokter en is van gevoelen, dat deze dokter het kind bij de naam noemt.

„Dr. R. MacDonald Ladell uit Birmingham constateert dat de wereld in deze dagen niet lijdt aan gebrek aan wilskracht, maar aan een verkeerd georiënteerde verbeeldingskracht. De verschrikkingen van den oorlog zullen ons bespaard kunnen blijven, wanneer ons voorstellingsvermogen een anderen koers neemt. De oorlog moet ondenkbaar gemaakt worden, doordat wij hem alle luister en indrukwekkendheid, welke hem omgeven, ontnemen en de eerste stap daartoe is de schrapping van alle bedriegelijke woorden-camouflage. „In vervlogen eeuwen was er in den oorlog plaats voor heroiek en schittering, maar wat de oorlog thans beteekent is zoo geheel verschillend, dat daar niet meer denzelfden naam aan gegeven mag worden.

Wat wij nu met oorlog bedoelen is georganiseerde massamoord en zoo moeten wij er over spreken ook. Oorlog lijkt ons iets anders als moord, omdat wij hem bij een naam noemen, die herinnert aan heldenvereering en mannelijke gaven. Moord echter heeft een slechten klank en veronderstelt laagheid en verraad. Laat ons dus niet langer den titel „oorlog" verleenen aan de mechanische en chemische slachting die wij voor oogen hebben".

d. H.

RONDOM BARTH.

Een gereformeerd predikant aan het woord.

Ds. C. v. d. W(oude) schrijft in het officieel orgaan der gereformeerde kerk van Leeuwarden over: De Heilige Schrift en de kinderdoop. In dat artikel komt nu en dan mijn naam voor en het noopt mij daarom hier en daar een antwoord te geven. Ik zou ook kunnen wachten tot alle artikelen verschenen zijn, er zullen nog enkele volgen, maar op sommige zaken kan nu reeds worden ingegaan.

In de eerste plaats wil ik tot mijn oprechte vreugde vaststellen, dat het geschrevene dusdanig gesteld is, dat men de ernst proeft van den man, die zeker is van zijn zaak en ons in alle liefde op een dwaling opmerkzaam wil maken. Ge kunt dat reeds merken uit deze regelen:

„Is er dan geen reden voor het Baptisme, om zich te bezinnen op de

---

II. Waarop het zich richt.

Het richt zich op de voleinding. Er was te Filippi gemeenschap met het Evangelie geweest van de eerste dag tot op dat ogenblik. Dus een ononderbroken gemeenschap. Het waren moeilijke jaren geweest, jaren van strijd en beproeving en de Filippenzen waren door die jaren gaaf heen gekomen. Hun bekering was aan een ernstige belastingproef onderworpen. Ware ze niet meer geweest dan een aandoening, een verandering, die was toe te schrijven geweest aan de invloed van mensen, dan waren de Filippenzen allang weer teruggevallen. Ze hadden tegenstanders (vers 28); ze moesten een zware verdedigingsoorlog voeren (vers 30); ze moesten lijden om Christus' wil. Ondanks dit alles hadden ze nog steeds gemeenschap met het Evangelie. Het was duidelijk geworden, dat ze leefden uit diepere bronnen. God laat niet verzocht worden boven vermogen, maar zal bij de verzoeking de bij haar passende uitkomst geven. Hij geeft ons niet prijs, laat ons niet los in de verzoeking.

Kán de gemeenschap met het Evangelie onderbroken worden? Misschien neemt ze haar weg wel eens door het onderbewustzijn. Een draad, die gespannen staat, wordt gevoeld, maar een draad, die gevierd is, dus niet meer gevoeld wordt, is er nog wel en nog even heilzaam als altijd. Er kunnen tijden zijn, dat God laat vieren. Zo'n tijd doorleefde David, toen hij klaagde: ik zal nog een der dagen omkomen door de hand van Saul en . . . . naar Ziklag vluchtte, heil zocht bij de Filistijnen! Maar verbroken was ook in die jaren de gemeenschap met God niet. God, die David geroepen en getrokken had, zette Zijn werk voort en voleindigde met David wat Hij zich met hem had voorgenomen. Waren de jaren te Ziklag dode jaren? Verloren jaren? Wel mogelijk, maar . . . . :

Al voel ik hier niet immer
Uw grote macht,
Gij, Gij verlaat mij nimmer
Ook in geen nacht.

God staakt niet. God vertraagt niet. Hij neemt onze mislukkingen, onze fouten op in Zijn werkzaamheid. Hij „werkt" er mee.

God schiep uit lijden hemelvreugd,
Uit zonde een hoger trap van deugd,
En uit verwarring orde.

Op de Dag van Jezus Christus is Hij klaar. „Wanneer Christus, die uw leven is, geopenbaard zal worden, dan zult gij met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid." Dan, op die grote Dag, de dag der Inwijding van de nieuwe wereld, die wereld, waarin geen dood zal zijn en geen rouw en geen gekrijt, zullen alle Gods kinderen het feestkleed dragen — het feestkleed der onsterfelijkheid!

Welk een dag der ruste zal dat wezen
Als w' onsterflijk, uit de dood verrezen,
Knielen voor Uw dankaltaar —
Amen Jezus, maakt het waar!

III. Waartoe het aanspoort.

Het spoort aan tot danken.

Er wordt te weinig gezien op wat God doet; de broeder wordt te weinig in Gods licht gezien; als één, waarin God werkende is. Zodra ge Gods kinderen ziet als zulken, in wie God werkzaam geworden is, kunt ge voor hen gaan danken. Ze geven reden tot blijdschap. Zoals de aanblik van mensen, in wie zonde en duivel hun werk doen, droevig stemt, zo stemt de aanblik dergenen, die aan de verlossing onderworpen zijn, blijde.

Het dringt tot gebed; tot voorbede. Wie voor een ander bidt, komt voor hem op; aanvaardt lots- en belangengemeenschap. De rechte voorbede is zich met den ander identificeren.

Dit bidden kan geschieden met blijdschap. Het móét geschieden met blijdschap, wijl het geschieden moet vanuit de verhoring. Met blijdschap gedenk ik uw nood en nooddruft voor God! Paulus weet, hoe God weet te antwoorden.

De Apostel vraagt om méér liefde, dat wil zeggen om toeneming der liefde in zuiverheid, waardoor men steeds beter gaat gevoelen, waarop het eigenlijk aankomt. De liefde is het vermogen steeds het juiste te treffen. Zo ze al niet hetzelfde is als tactgevoel zo gaat ze er toch zeker mee gepaard. — Tact is de kunst om contact te leggen en te bewaren. Dit tactgevoel houdt verband met de zuiverheidsgraad der liefde.

Zo blijkt het leven „oprecht", kleurvast, echt te zijn, zo verdwijnen de oneffenheden en zo komen te voorschijn, gelijk bij een vruchtboom in de zomer, de vruchten van Christus inwoning.

En in deze vruchten verheerlijkt zich God.

(Wordt vervolgd.)

L.

7022

leer der kerk en zich eens ernstig af te vragen, of de Schrift wel voldoende grond biedt, om den kinderdoop als onschriftuurlijk af te wijzen?"

Terwille van deze woorden willen we Ds. v. d. W. vergeven, dat hij in een vorig nummer sprak van „Baptisten en andere secten". Niet dat wij het zo verschrikkelijk vinden, wanneer men ons rangschikt onder secten, de Christenen van de eerste tijd hebben zich dat ook moeten laten welgevallen, maar omdat deze aanduiding onjuist is. Misschien kunnen wij, wanneer deze reeks besloten kan worden, nog eens nader ingaan op het wezen ener secte.

Ds. v. d. W. zegt dat wij ons alleen maar houden bij de letter van de Schrift en niet, wat bij wettige gevolgtrekking daaruit kan worden afgeleid. „Wij zien" de Schrift nog teveel als wetboek met zooveel artikelen, waarin dan een artikel over den kinderdoop ontbreekt. „Hij vraagt ons dan waarom wij niet de Sabbath houden en wel de Zondag vieren, daar deze afschaffing en instelling toch nergens vermeld staan. Waarop ik zou willen antwoorden, dat ik geen wettische plicht ken, om deze noch de andere dag te houden, maar in de vrijheid wil blijven, die Paulus predikt aan de gemeenten van Galatië. Wij vieren de Zondag als blijde herinnering aan het grote feit der overwinning van Christus, maar voorts is ons elke dag een dag des Heeren. Die door den Geest geleid wordt, is niet onder de wet. En een tweede vraag wordt gesteld: Waarom wij de vrouwen toelaten aan het Avondmaal, ofschoon dit toch nergens uitdrukkelijk beschreven staat. Heeft iemand niet ergens gezegd: Want gij zijt allen kinderen Gods. Want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan. Daarin is noch Jood, noch Griek; daarin is noch dienstbare noch vrije; daarin is geen man en vrouw; want gij zijt allen één in Christus Jezus.

Dan worden de gedoopte huisgezinnen aangehaald, doch de schrijver stemt toe, en stelt dat met nadruk voorop, „dat indien de Schrift geen meerderen grond voor den kinderdoop bood, de kerk op dit punt niet zoo vast overtuigd kon zijn dan nu". Dennoch veronderstelt de schrijver dat het mogelijk geweest kan zijn dat er kinderen waren. Waarop ik wel durf zeggen, dat deze dan niet gedoopt zijn. Heeft niet Bavinck, de gereformeerde dogmaticus, gezegd: „De Schrift laat er niet den minsten twijfel over bestaan, dat de doop uitsluitend voor geloovigen ingesteld is?" „Er worden geen andere personen gedoopt dan die belijdenis doen van hunne zonden en bewijs geven van bekeering en geloof".

Wat betreft het getuigenis der historie zegt Ds. v. d. W.: „Uit het feit, dat eerst in de tweede eeuw kerkelijke schrijvers den kinderdoop vermelden, leidt men te voorbarig af, dat de kinderdoop toen pas is ingevoerd. Wie de bedoelde schrijvers echter leest, merkt dat zij den kinderdoop teekenen als een gebruik, dat reeds lang, ja zelfs sinds den tijd der apostelen, bestaat."

Daarop is te antwoorden, dat er in de brief van Clemens aan de Corinthiërs, een ongewijde schrift uit de eerste eeuw, nergens van de kinderdoop gesproken wordt, ofschoon hij tweemaal tot in de kleinste bijzonderheden van de ouderlijke plichten handelt.

En wat te zeggen van de brief van De Herder van Hermas, waarin onder meer dit voorkomt: „Voor dat iemand de naam van den Zoon Gods ontvangt, is hij de dood onderworpen; maar zodra hij dat zegel ontvangt, is hij vrijgemaakt van de dood en overgegaan in het leven. Dat zegel nu is het water des doops, waarin de mens afdaalt schuldig des doods, maar waaruit hij opkomt ten leven"? Het gaat ons hier, gelijk ge weet, niet om de theologische inhoud van dat woord of die brief, maar om de wijze, waarop en aan wie de doop werd bediend. En dan kan men hier alleen aan mensen denken die van hun daad bewust zijn.

Dat de kerkvaders later gaarne zeiden, dat de apostelen reeds de kinderdoop bedienden, pleit m.i. voor het tegendeel. Ze voelden in deze zaak steun in de rug nodig te hebben. De Roomse kerk is zo eerlijk te zeggen, dat de kinderdoop uit het Nieuwe Testament niet te bewijzen valt, maar dat ze daarvoor teruggrijpt in de traditie. Is de doop niet een vraag van een goed geweten tot God?

Dr. Kuyper heeft in Onze Eerediensten geschreven: „Ook dient het in overweging te worden genomen, of men bij volwassenen de besprenging zal handhaven. De oorspronkelijke uitdrukking is vervangen door de besprenging met het oog op den kinderdoop. Voor volwassenen gold vanmeetaf steeds de onderdompeling. Voor een volwassene doet het dan ook vreemd aan, dat in het eerste leerstellige stuk van den Doop gesproken wordt van den ondergang, d.i. de onderdompeling in het water en dat er toch geen ondergang volgt. In het formulier van den kinderdoop moest daarom liever alleen van de besprenging gesproken zijn, en in dit formulier alleen van den ondergang. De moeilijkheid is maar, hoe men een geschikte gelegenheid voor den doop door onderdompeling in het kerkgebouw zal aanbrengen. De Baptisten hebben zulk een inrichting in hun gebouw; wij niet; en ze is zeer moeilijk aan te brengen, gelijk de doop door onderdompeling dan ook eertijds niet in het kerkgebouw maar buiten in het veld, waar men een geschikten stroom vond, bediend werd. Het zal daarom bij den zeer enkelen volwassen doop die ten onzent plaats grijpt, wel bij de besprenging moeten blijven. Anders staat het daarentegen bij de Zending. Bij de Zending komt de Doop van volwassen bekeerlingen veelvuldig voor en daar onze Zending niet in het Noorden werkt, maar bijna uitsluitend in het Zuiden, alzoo in een warm klimaat, waar de bevolking gewoon is een bad in den stroom te nemen, zoo man'hen als vrouwen, zou het zeer zeker aanbeveling verdienen, zoo men daar bij den Doop van volwassenen tot de onderdompeling terugkeerde. De ondergang in het water en het weeropkomen uit het water is veel rijker aan symbolische beteekenis en sluit zich bij de oorspronkelijke instelling aan." En nog eens: „En voor zooveel er nu ook nog secten zijn, die dezen Doop door onderdompeling in stand houden, zij men steeds voorzichtig in zijn bestrijding van deze gewoonte. Kon de onderdompeling ook nu nog met voeg, en zonder anderzijds schade aan te brengen gevolgd worden, zoo ware de zinbeeldige uitdrukking van den Doop ongetwijfeld een veel volkomenere."

In afwachting van wat we nog gaarne zullen lezen van Ds. v. d. Woude willen we hem nu reeds enkele vragen stellen:

Indien men meent op grond van de Schrift recht te hebben kinderen van gelovige ouders te dopen, het bewijs dezer stelling zien we met eerlijke belangstelling tegemoet — waarom doopt men die kinderen dan niet? En wanneer men die kinderen gedoopt heeft, waarom onthoudt men dezen het Avondmaal?

Tenslotte: waarom doopt men niet dezulken, die eerst later tot bekering komen — van volwassenen spreke men niet —, die als kind niet werden besprengd?

Wij willen ten overvloede opmerken, dat naar onze mening de zaligheid niet in het water, noch in de hoeveelheid van het water ligt, maar wij zien niet in, waarom wij hier zouden afwijken van de praktijk der Apostelen, die doopten.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM. De Gemeente had j.l. Zondag een hoogtij. Een tweetal

bekeerde zielen hadden het verlangen te kennen gegeven om door de doop hun Heiland te belijden en van Zijn Gemeente lid te worden.

De kerk was bij deze gelegenheid zo vol, dat enkelen zich met een staanplaats tevreden stelden. Zelfs van Den Helder was men aanwezig om getuige te kunnen zijn van deze gebeurtenis.

De voorganger sprak over de bede van Saulus: „Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?" Na de prediking werd de doop voltrokken.

De tafel des Heeren, waaraan een grote schare deelnam, vormde een heerlijk slot op deze dag. De nieuwe leden werd een hartelijk welkom toegeroepen. Een eenvoudig getuigenis van gebedsverhoring werd vernomen en menige ziel werd gesterkt in de voetstappen Christi voort te gaan.

W. VEENSTRA, Secr.

TREEBEEK. Gel. brs. en zrs. in Chr. Zondag 6 Mei was wederom een gezegende dag voor de Gemeente te Treebeek; de Heere deed drie zielen tot de Gemeente toe.

In de morgendienst las onze voorganger een woord uit Markus 9. Het onderwerp luidde: Het geloof.

In de middagdienst, de doopdienst, las onze voorganger uit 1 Petrus 3, waarna de zang zong: „Zijt gij gedoopt in Christus' dood?" Daarna werden we bepaald bij de woorden uit Matth. 28 vers 18 en 19: „En Jezus bij hen komende sprak tot hen, zeggende: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan henen, onderwijst alle de volkeren, dezelve dopende in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, lerende hen onderhouden alles wat ik u geboden heb."

Ons lokaal was geheel bezet zodat onze voorganger Gods woord mocht doorgeven aan een grote schare. Ja God is machtig ook in deze tijd grote dingen te doen. Na deze dienst legden twee zusters en een broeder belijdenis af en de Gemeente zong ze toe: „dat 's Heeren zegen op u daal", waarna we getuigen mochten zijn van de doopplechtigheid.Dan schaarde de Gemeente zich met de nieuwe leden aan de tafel des Heeren. Het was een ware feestdag voor de Gemeente. Bij monde van ouderling br. ten Cate werd de nieuwe leden een hartelijk welkom toegeroepen. Wij gaan moedig voorwaarts, verwachtende grote dingen.

S. E.

VRIESCHELOO. Droefheid en blijdschap wisselen elkaar af in dit leven. Dit ondervond ook de Gemeente in de laatste tijd. Blijdschap was er in de Gemeente toen wij op Zondag 25 Februari aan de dis des Heeren een broeder mochten begroeten, die lange tijd buiten de Gemeente had gestaan en zich nu weer één wist met God en Zijn Gemeente. Droefheid was er toen op 28 Maart en 19 April een oude broeder en een oude zuster van ons heengingen, doch wij treuren niet als degene die geen hoop hebben. Hun leven was Christus en het sterven een gewin. Zondag 7 Mei was er andermaal blijdschap omdat een jonge broeder, die den Heer had leren kennen de wens te kennen had gegeven door de doop aan de Gemeente te worden toegevoegd. Onze gel. br. voorganger had bij die gelegenheid weer het voorrecht om aan velen het evangelie te verkondigen en de betekenis van de doop uiteen te zetten. Moedig willen wij voorwaarts gaan ziende op Jezus. De Heere zegene al onze medeverbondenen.

Uw br. in Chr., BL.

APELDOORN. We kunnen als Gemeente met dankbaarheid terugzien op de achter ons liggende weken. Veel is er in die tijd gepasseerd en 't allervoornaamste is wel dit: we hebben ons verootmoedigd voor God en onze eenheid in Christus beleden.

Zondag 31 Mei is een onvergetelijke dag geworden. We hadden Ds. Visser em.-pred. te Sneek in ons midden. Op indrukwekkende wijze bracht deze dienaar ons de boodschap des heils. Tevens deelde hij ons mede, dat onze voorganger, na rijp beraad en biddend opzien tot God, gemeend had te moeten bedanken voor het op hem uitgebrachte beroep van de Gemeente te Nieuw-Weerdinge. In ieders hart waren woorden en gevoelens van oprechte dank en diepgaande vreugde. Ook ten huize van onzen voorganger kwamen blijken van blijdschap.

Zondag 7 Mei hadden we wederom een goede dag. In de morgendienst zouden bevestigd worden de brs. T. Hofkamp en H. de Vries, resp. als ouderling en diaken. Ds. Hardenberg bepaalde ons bij de bijbelwoorden: „Slaat de hand aan de ploeg en ziet niet achterom". We werden bepaald bij onze roeping als kinderen Gods, om bovenal ook in ons eigen hart te ploegen, opdat dit toebereid wordt voor het krachtige en reddende evangelie. Nadat de voorganger den ouderling en diaken enige vragen had gesteld, werden zij met handoplegging voor God en Zijn Gemeente bevestigd in hun ambt. De Heere zegene deze broeders!

Des namiddags waren we als Gemeente geschaard om de dis des Heeren met tal van broeders en zusters, ook van elders. We vernamen Gods liefdestem in ons midden en bij brood en beker hebben we gevoeld onze eenheid, die er is in Christus Jezus!

Moedig gaan we voorwaarts, biddende, opdat de Heere ons als kleine Gemeente moge gebruiken in deze zo volkrijke omgeving, om zielen te winnen voor onzen Heiland.

G. W. GROENHUIJZEN,
Corr.

VOOR ALLEN!

In 't bijzonder voor hen, die in de noordelijke provincies wonen.

Waarheen op Hemelvaartsdag? Natuurlijk, naar het Zangersfeest — reeds het zestiende —, dat in 't mooie Emmerbos gehouden wordt! Gaarne wil ik 't bezoeken daarvan aanbevelen. En toch doe ik 't niet, tenminste niet met zoveel woorden, want ik weet, dat u bij 't lezen of 't horen van de 3 woorden „Hemelvaartsdag-Zangersdag-Emmen" al dadelijk het besluit neemt daarheen te trekken. Nu, voert dat besluit uit! Als alleen al uit Hengelo 120, n.b. 120, zichzelf en ons het genoegen doen te komen, hoeveel honderden zullen dan niet in het geheel kunnen komen! Dit jaar wacht u een bijzondere verrassing. Er wordt n.l. het openluchtspel „Strijd" opgevoerd. Daarin wordt uitgebeeld welke machten zo al op het jonge leven hun invloed willen doen gelden. Welke macht zal de overwinning behalen? U kent Uw eigen worstelingen, jongelui. Komt, dit spel wil en kan u helpen. Bovendien is er de ganse dag de geluidsversterking en muziekweergave van A. C. F. O., zodat alles duidelijk te verstaan en met muzikale klanken omgeven is. U betaalt aan entré slechts 30 cent, voor uw kinderen beneden 14 jaar 15 cent, en voor de controle op uw fiets 5 cent. Weest vóór 11 uur aanwezig, want om 11 uur wordt begonnen.

Namens het Bapt. Zangersdag-comité,
T. JANSMA.

MEDEDELINGEN

Gratis een preek. Voor vacante gemeenten.

Op 29 Jan. j.l. leidde Ds. J. B. de Neef voorganger der gemeente te den Haag—Oost, de morgenwijding. Het was een Zondagmorgen. Het Genootschap „Christelijke heiliging van den Zondag" luisterde ook naar onzen broeder en „verzocht mij die toespraak te mogen drukken en uitgeven, aan welk verzoek ik heb voldaan. Van de 2000 exemplaren, die hiervan gedrukt zijn, heb ik er 40 ontvangen. Deze wil ik gaarne gratis ter beschikking stellen van hen, die daarin belang stellen. In een vacante gemeente zou deze mogelijk op een Zondag voorgelezen kunnen worden. Bij gebrek aan brood eet men korstjes van pasteien. Mijn adres is bekend voor eventuele aanvragers. (Voor een preek, niet voor een pastei.)"

Aldus onze broeder. Er zullen zeker gemeenten zijn, die gaarne deze toespraak ontvangen. Zijn adres is: Elspeetstr. 21, den Haag.

E.-R.

WEEKKALENDER

Benijdenswaardige mensen.

Dat waren in onze kinderjaren de scharen dergenen, die niet plachten op te gaan in het huis des Heeren, maar zich vermaakten in al de dingen dezer wereld. Later verschenen voor ons de machtigen der aarde, versierd met de stralenkrans der roem en zij schenen ons mensen, die het toppunt van menselijk wensen hadden bereikt. We dachten aan de mannen en vrouwen, wier namen in aller mond waren en foto's in alle kranten. Daar stappen zij, bewust van hun waardigheid door de straten der steden en ieder fluistert vol ontzag hun namen. Hoeden zwaaien af, onderdanig. Deuren wijken terug. De ganse mensheid buigt. Hier is rijkdom, macht, aanzien. Wat wil hier een Abraham, of een Mozes? O, zij worden u alleen maar even genoemd als mensen, die veel rijker, machtiger zijn dan een of andere radjah, oliekoning, rubber- of staalmijnheer met aandelen in alle noemenswaardige industrieën. Livingstone, Mary Slessor, Bunjan en Oncken waren ook veel machtiger dan die magnaten. Want zij wandelden met God. Zij handelden met God. Zij hadden conferenties met Hem, Wiens de ganse aarde is, mitsgaders hare volheid. Zij bezaten continenten en glimlachten over die benijdenswaardige mensen, die alles meenden te bezitten, maar God niet kenden en met Hem niet leefden. Want die dat doen, zijn te benijden.

Zondag 14 Mei Ps. 73 : 17—28.

God dienen bevrijdt van allerlei waan. Bijvoorbeeld van de waan, dat bezit, welvaart, gezondheid onvoorwaardelijk nodig zijn, om gelukkig te zijn. Gelukkig is hij, die in de hemelen wandelt. Dat maakt niet dronken, maar zo krijgt de mens zin voor proportie en vergist hij zich niet in de betrekkelijke waarde der dingen der aarde. Zijn rijkdom, macht en vreugd is God.

Maandag 15 Mei Hebr. 11 : 20—29.

Met iets moois is men altijd zuinig. Zo gaat het mij, wanneer ik u hier maar een paar verzen aangeef. Ik wilde voor morgen ook nog graag enige. We lezen hier van mensen, die stervende de toekomst inzien. Dat kan men geen sterven noemen, als daar iets te zien en te verwachten is achter het gordijn. Van Mozes staan ons heerlijke besluiten vermeld. Neem een voorbeeld en reken met God, met Christus. Aan Hem is de toekomst. Inderdaad, het geloof is een gave Gods, een rijke gave, die het leven in gloed zet en glorie.

Dinsdag 16 Mei Hebr. 11 : 30—40.

De zegezang gaat verder. Het leven dezer eenvoudigen straalt als sterren aan de hemel der tijden en niemand ter wereld is zo groot als een mens, die zijn God vertrouwt. Alle dingen zijn mogelijk dien, die gelooft. Niets is funester voor ons dan te denken, dat het Rijk niet komen zal. Steek hoog de banier en verkondig de Godstijding in het onuitroeibaar besef, dat de muren van Jericho in puin gaan, terwijl ge nog niet eens begonnen zijt te strijden. Gord u aan.

Woensdag 17 Mei Hebr. 12 : 1—13.

De schrijver roept ook de gelovigen op tot de heilige oorlog, die op de knieën en met het getuigenis uitgevochten wordt. Als de Zoon des mensen komt, zal Hij geloof vinden op aarde? Gij kleingelovige, waarom hebt gij gewankeld? Verblijd u ook, wanneer de Heer u kastijdt. Dat is wel geen zaak van vreugde, maar God bereidt u tot betere dienst, tot meerdere gehoorzaamheid. Daartoe straft gij uw eigen kind. Gij hebt de toekomst van het kind op het oog. God ook.

Donderdag 18 Mei Hand. 1 : 1—12.

Eeuwen geleden hield Jezus Zijn glorierijke intocht in de hemel. God zette Hem aan Zijn rechterhand en gaf Hem een Naam, die boven alle namen is. En schonk Hem de macht over de komende eeuwen. Weldra zond Hij den Heiligen Geest uit om daarmede Zijn dienaren te vullen. In de kracht van dien Geest strijden wij tot op de dag van Zijn komen. Hij komt en Zijn komst zou voor ons een oorzaak van gedurige vreugde en waakzaamheid zijn. Hoe zal Hij u vinden? Handeling doende? Of begroeft gij uw talent in het zand? Woeker ermee.

Vrijdag 14 Mei Hebr. 12 : 14—24.

Nog eenmaal waarschuwt de schrijver de gelovigen. Dat toch niemand verachtere, maar allen de onnaspeurlijke rijkdom, die hun in Christus geschonken werd, waarderen. Nog eenmaal zet hij tegenover de oude bedeling de voorrechten dergenen, die in deze genadetijd mogen leven. Waar ons de schatten van het nieuwe verbond geschonken zijn, mag verwacht worden, dat wij ook als dezulken zullen leven. Daartoe helpe ons de Heere.

Zaterdag 20 Mei Hebr. 12 : 25-13 : 6.

Adeldom verplicht. Wij denken niet altijd daaraan. God is een verterend vuur, diezelfde God, die ook de God aller barmhartigheid is. Moge ons leven in alle richtingen steeds meer blijk geven van de verantwoordelijkheid, die wij allen wel speuren, maar altijd niet aan het woord laten. Onze onrust heeft een oorzaak, die wij wel kennen. Nadat Jezus rust belooft aan alle vermoeiden zegt Hij ook: en leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart en gij zult rust vinden. Wij moeten tot ons zelf komen en tot onze rust, door Hem geschonken, door van Hem te leren. Daartoe hebt ge nu het leven.

HUIZINGA.

De Gemeente te Apeldoorn

maakt bekend, dat het secretariaat, dat vroeger werd waargenomen door br. R. Zwaal, en wegens ziekte tijdelijk berustte bij br. H. A. van Beek, thans is overgegaan in handen van br. H. de Vries, Celebeslaan 18, Apeldoorn.

In dank ontvangen voor de Zending:

zonder nadere bestemming

Gem. Nw. Pekela	een bedr. v.	f 20.21
Gem. Sneek	„ „	„ f 35.—

voor de Congo Zending

Gem. Hengelo (O.)	„ „	„ f 80.—
Gem. Stadskanaal	„ „	„ f 225.—
„Zusterhulp" te Workum	„	„ f 2.50

Door een misverstand is abusievelijk in „De Christen" d.d. 28 April '39 verantwoord voor ontvangen van N. N. te H. een bedrag van f 40.— bestemd voor de Congo Zending.

Postrekening no. 275770.
H. KONING,
Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

Vrijdag 19 Mei 1939 No. 2575 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

LEVENSSPANNING.

Denwelken gij niet gezien hebt, en nochtans liefhebt; in denwelken gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde verkrijgende het einde uws geloofs, n.l. de zaligheid der zielen.

I Petr. 1 : 8 en 9.

In het leven van den christen is een grote en heilige spanning gekomen en deze spanning blijft, zolang hij blijft in *'t geloof*.

Deze spanning kan *ontijdig* verbroken worden, doordat de christen het geloof laat varen. Dan komt er rust in z'n ziel, de rust van een *valse* ontspanning.

Deze spanning kan ook anders worden opgeheven: zo, dat ze overgaat in de jubelende, de duurzame rust van het overwinnende leven. Die ontspanning komt, als het geloof overgaat in aanschouwen.

Deze spanning — waardoor ontstaat ze? Welke zijn de twee tegenovergestelde einden, die ons aantrekken? Daar is de greep der wereld, waarin we geboren zijn en waartoe we met ons natuurlijk leven behoren. En daar is de greep van den verhoogden Heiland, de roeping, die van *Boven* is. Dat zijn de twee polen, beide ons vasthebbende en 't gevolg is de spanning, de sterke spanning, waaraan de ziel hier is onderworpen.

* * *

Ze kenmerkt zich:

I. *Door de liefde tot Christus*. Denwelken gij niet gezien hebt en nochtans liefhebt. Dat „gij" moet hier wel de nadruk hebben. Petrus sluit zichzelven buiten. Het is juist het bizondere van den Apostel, dat hij Jezus gezien heeft. „Ben ik niet een Apostel, heb ik niet den Heere gezien?" (Vgl. I Joh. 1 : 1—3). De liefde van u en van mij tot den Zaligmaker berust echter op de werking, die — ongezien — van Hem uitgaat op het hart! Ze is een vrucht des Geestes.

„Denwelken gij . . . liefhebt".

Hoe weet Petrus dat z'n lezers Christus liefhebben?

Het Nieuwe Testament heeft voor liefhebben twee woorden. Het ene duidt de liefde meer aan als gevoel, als genegenheid, als gemoedsbeweging. Dat woord gebruikt Petrus hier niet. Hij gebruikt het woord, dat gebezigd wordt voor de liefde als daad, als (rechte levenshouding. „Gij staat — zo blijkt uit uw doen en lijden — recht tegenover Christus. Déze liefde, dat is de liefde als daad, stelde de Apostel bij z'n lezers vast.

Henry Drummond vertelt van een jong meisje, over wier omgang en karakter allen, die haar kenden, zich verwonderden. Ze droeg een medallion. Een vriendin, die zij in een vertrouwelijk ogenblik toestond het te openen, ontdekte het geheim van dit leven. Ze las er de woorden in: „Dien ik niet gezien heb en nochtans liefheb."

Christus is de A en de Z onzer zaligheid. Wie Hem bezit (en bezitten we niet, wat we liefhebben?) heeft alles.

II. *Door de vreugde in Christus*. „De gelukkigste mensen schijnen zij te zijn, die geen bepaalde reden hebben om blij te zijn, behalve dan deze, dat ze het zijn". „Ik ben zo blijde omdat ik zo blijde ben". Is dit geen waarheid, opgegrepen uit de diepte van het leven — de ene maal geformuleerd door een geleerde en de andere maal door een eenvoudige. Is niet de gelukkigste hij, die het is, afgezien van de omstandigheden? De vreugde, waarover het Nieuwe Testament niet raakt uitgesproken, is niet het gevolg van een verplaatsing; is niet aan de „hemel" gebonden. Ze is wonderbaar in haar herkomst; ze is niet op de wortel te gaan, niet uit te drukken in haar volheid. Ze is niet „in de hemel" maar ze is de hemel. Ze kan zich uiten — maar niet uitputten! — in een „heilig lachen". Ze is eindeloos, wijl ze grondeloos is, verbonden als ze is aan niets anders dan wat de mens *is*, die haar hééft; uit wat hij *is* door den Geest van God.

Wie vreemd staat tegenover deze blijdschap — de blijdschap, waaraan geen volkomen uitdrukking gegeven kan worden, heeft de Verborgenheid van het Evangelie nog niet betreden. Het is de *boven*-redelijke blijdschap, de blijdschap van „ik ben het nu eenmaal" — de blijdschap van buitenwereldlijk, bovenaards, tijdloos karakter. Daarom onuitsprekelijk en heerlijk. Ze is daar waar de Christus triumferend leeft. Ze heeft de *Doxa*, het kenteken der onvergankelijkheid aan zich.

„Er zijn er, die de tegenwoordigheid van den Geest voelen met ieder zintuig; ze zien het schitterende Licht; ze horen de Stem; ze ruiken de geur der onsterfelijkheid en proeven de zoetheid er van".

III. *Door de hope op Christus*. „Verkrijgende de zaligheid uwer zielen". Het heil komt om eens te zijn een eeuwig Heden. Het „einde" des geloofs is zijn einddoel, dat, waarom het gaat, waarin het *over*gaat. Het geloof gaat over in de zaligheid der ziel.

Eens gaat dit vaak moeilijke leven — (Heere, hoe lang nog, deze spanning?) — over in de jubelende rust van het aanschouwen van Christus onzen Heere, Gods Eeuwig Wonder.

L.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Adresverandering.

Het secretariaat van de Gemeente Zandbulten berust thans bij den heer G. Kloosterman, Westergeest (Fr.)

* * *

Aan het verkeerde adres.

Een zeer ijverige secretaris van één onzer Gemeenten deelde mij onder meer mede, dat de afgevaardigden van de Gemeente, welker dienaar hij mag zijn, straks bij gelegenheid van de Algemene Vergadering in N. Pekela geen maaltijden en geen logies behoeven. Naar ik redelijkerwijze mag veronderstellen, zullen deze broeders straks wèl eten en 's nachts ook wel gaan slapen, doch de bedoeling is duidelijk: de Gemeente N. Pekela hoeft straks wat logies en maaltijd betreft niet voor hen te zorgen.

Gegevens betreffende verblijf en logies te N. Pekela moeten *niet* naar den Uniesecretaris gezonden worden, maar t.z.t. naar het adres van de regelingscommissie van de ontvangende Gemeente. Binnenkort zal er wel een oproep in ons orgaan verschijnen.

* * *

Onze studenten en de Pinkstervacantie.

De Pinkstervacantie van onze studerende broeders duurt van 25 Mei tot 8 Juni. Ze zijn bereid desgevraagd de vacante en ook andere Gemeenten tijdens de Pinksterdagen en ook de Zondag daarna te dienen. Hun adres is: Hamburg 34, Rennbahnstr. 115, Duitsland.

* * *

Namen der afgevaardigden.

Bijna alle Gemeenten zonden op tijd een kort overzicht over de werkzaamheden, wederwaardigheden enz. voor het Unie-jaarverslag.

Vóór 21 Mei moeten de namen der afgevaardigden worden opgegeven. Ik heb goede grond te mogen verwachten, dat mijn oproepen niet aan dovemansoren waren gericht.

* * *

Br. G. W. Tijman.

De Commissie der Unie besloot op haar Meivergadering, gehoord het rapport van de Commissie tot Opleiding, br. G. W. Tijman *beroepbaar te verklaren* in onze Gemeenten.

d. H.

RONDBLIK.

Ontrouw.

Ontrouw is een eigenschap, welke zichtbaar wordt in de gedragingen der mensen. En ik denk hier aan de ontrouw der christenen. We moeten ons soms diep schamen over de ontrouw, welke we kunnen waarnemen in de levens van anderen èn in ons eigen leven.

Ik heb tot dusver nog geen ontrouwe(n) broeder (zuster) ontmoet, die op het eerste moment zichzelf in staat van beschuldiging stelde. De spraakzamen proberen hun ontrouw aan de hand van vele redenen goed te praten of enigszins te vergoeilijken. En niet altijd verstaan ze, dat deze redenen slechts drogredenen zijn, ingegeven door het eigen arglistig hart. De zwijgzamen varen in meer rustige wateren, doch achten zich niettemin verantwoord voor hun ontrouwe levenshouding.

Is het geen typische menselijke eigenschap, om zichzelf altijd weer te willen rechtvaardigen? De rechtvaardigingsdemon doet de liefde verkoelen en de toewijding zeer sterk dalen, maakt het oordeel onzuiver en stuwt zijn slachtoffer voort op de wegen der eenzaamheid. En op deze wegen boet men in aan objectiviteit, men wordt steeds meer naar zichzelf toegedrongen. Men gaat lijden aan begripsverenging en merkt het niet hoe het proces der verblinding langzaam doch zeker voortschrijdt.

De ontrouwe broeder of zuster isoleert zich van de gemeenschap en moet dan wel klagen over zo weinig geestelijk leven in de Gemeente, over weinig liefde, meeleven — kortom, u weet het wel!

Ontrouw wreekt zich in de eerste plaats in eigen leven. De ontrouwe lijdt grote schade aan eigen geestelijk leven. En omdat niemand alleen zichzelf leeft, zullen ook de nadelige gevolgen voor anderen niet kunnen uitblijven.

Gelukkig, dat er ook voor de zonde van ontrouw vergeving is. God wil om Christus' wil vergeven; Christus, van Wien we lezen, dat indien wij ontrouw zijn Hij getrouw blijft. Want is Hij niet de barmhartig en getrouwe Hogepriester?

* * *

Niet klagen, doch buigen.

„De Goede Tijding" is het Evangelisatieblad van de Gereformeerde Kerken in Nederland. Toen ik in Utrecht woonde, werd het blad een tijdlang geregeld door de daarvoor bestemde opening in de voordeur naar binnen geschoven en nam ik steeds kennis van de inhoud. Meestal korte pittige artikelen, welke getuigden van een frisse geest, een gelovig gemoed en een open oog voor de werkelijkheid van een leven, dat van het Evangelie vervreemd is. Geen of althans weinig oud-bakken brood.

In het nummer van 21 April l.l. dat door een echtpaar in de trein werd achtergelaten, vond ik onder bovenstaand opschrift de volgende regelen:

> „God de Heer regeert.
>
> Gij vraagt wellicht: is dat waar? Hoe is dan het vele onrecht mogelijk? Telkens weer staan wij voor nieuwe verrassingen op het wereldgebied.
>
> Is het niet zoo, dat bruut geweld en onrecht telkens zegevieren en de menschheid is overgeleverd aan de stelselmatige willekeur van enkele mannen, die zich degebiederswanen?
>
> Zeker, gedurig komt het uit, dat er bij de menschen geen trouw en waarheid meer zijn. De beste beloften worden verbroken. Vriendschap, nog pas bezworen, wordt eensklaps verbroken.
>
> Volksvrijheden en rechten hebben in de oogen van sommigen niet de minste beteekenis meer.
>
> Waar gaat het heen met de wereld der volken?
>
> De diplomatie staat machteloos tegenover den sterken hoogmoed der weinigen, die hun wil opleggen aan millioenen.
>
> Ja, machteloos is ons leven, ondanks de vele uitvindingen, de verfijnde techniek, de oorlogsuitrusting.
>
> Wij kunnen wel vechten en lijden, maar wie geeft ons den vrede?
>
> Wie schenkt aan de volken de rust, die allen zeggen te begeren?
>
> Dat doet God alleen.
>
> God, die veracht wordt, miskend, gehoond en gelasterd.
>
> God, Wiens wetten men met voeten treedt.
>
> Die God is de eenige, Die de dwaasheid der menschen kan breken en het volkerenleven kan leiden langs wegen van voorspoed en geluk.
>
> Voor dien God moeten wij eerst buigen.
>
> Naar Zijn recht moeten wij vragen.
>
> Klagen hoort men veel, doch erkennen dat wij gezondigd hebben en Gods geboden hebben overtreden in zelfzucht en hoogmoed, dat doen wij niet.
>
> Niet klagen, maar buigen en bidden moeten wij.
>
> Persoonlijk en als volk.
>
> God moet de eereplaats weer ontvangen in huis, staat en maatschappij.
>
> Waar God erkend en gediend wordt, daar is Hij om Jezus' wil met Zijn zegen."

Niet klagen, doch buigen voor God, Die de dwaasheid der mensen kan breken en het volkerenleven kan leiden langs wegen van voorspoed en geluk! Doch is dit niet de grote tragedie, dat de mensen de duisternis liever hebben dan het licht?? Ook in onze dagen! Ook ons volk.

God is teveel een abstract begrip voor ons. We zien hem veel te weinig in Jezus Christus. We moeten meer evangelisch gaan denken en handelen. We moeten geloviger worden, want we durven de geloofssprong niet aan.

Niet klagen, en ook niet alleen buigen en bidden, doch het Evangelie van Jezus Christus aanvaard! In Gods kracht en voor Zijn rekening. Dát is moeilijk, o *zo moeilijk. En toch móet het. Help ons* daartoe, o God; help ons om Jezus' wil.

* * *

Haat is zelfmoord.

In de eerste Johannesbrief, hoofdstuk twee, lezen we:

> „Die zegt, dat hij in het licht is en zijn broeder haat, die is in de duisternis tot nu toe.

Die zijn broeder liefheeft, blijft in het licht en geen ergernis is in hem.
Maar die zijn broeder haat, is in de duisternis, en wandelt in de duisternis, en weet niet waar hij henen gaat, want de duisternis heeft zijn ogen verblind." (9—11).

In het volgende hoofdstuk, het vijftiende vers, drukt de apostel zich nog sterker uit:

„Een iegelijk, die zijn broeder haat, is een doodslager; en gij weet, dat geen doodslager het eeuwige leven heeft in zich blijvende".

Haat is iets vreselijks. Haat is de volgroeide vrucht, die liefdeloosheid heet. Christen-zijn èn haten kan en zal in de praktijk ook nimmer kunnen samengaan. Door de haat isoleert men zich niet alleen van den ander doch heeft men het op z'n ondergang gemunt. Hoewel de hatende het wapen ook wel richt op de(n) gehate, zo richt hij het wapen toch in de eerste plaats op zichzelf!

Men kan niet haten en tegelijk in gemeenschap met God leven. Haten en wandelen in het licht gaat nooit samen. Een christen, die haat, pleegt een aanslag op eigen leven. En een hatende ziel bijt zich vast in de dood. Iemand, die het pad van de haat bewandelt, zal moeten struikelen en uiteindelijk vallen, al verlaat hij zich ook gans en al op de regels van recht.

Zo nu en dan ontmoet men dezulken, die zich christenen noemen en tevens dien énen broeder of die éne zuster (ja juist, die éne!) haten. En dan ontroert men tot diep in zijn ziel. Moge God de haatdragenden genadig zijn.

't Is beter onrecht te lijden dan onrecht te doen, zegt de Schrift. En zo kan men ook beter de gehate zijn dan de hatende.

d. H.

PROSELIETENDOOP EN KINDERDOOP.

In een nieuw artikel in het Gereformeerd Kerkblad schrijft Ds. v. d. Woude over de kinderdoop en zijn rechtvaardiging. Verleden week werd onze aandacht naar de kerkvaders geleid en vernamen we, dat de kinderdoop omstreeks 200 reeds uitgeoefend werd, hetgeen wij niet willen ontkennen.

Ds. v. d. Woude benadert nu deze aangelegenheid van een andere zijde, die ik niet wil nalaten onder uw aandacht te brengen. De dominee tast terug op een geschrift van den professor Joachim Jeremias, die in Göttingen N. T.sche exegese gaf. Deze schreef over de vraag: Heeft de oudste Christenheid de kinderdoop beoefend?

En dan bewandelt de professor de weg, die wij ook kennen van Bornhäuser. „Hij volgt de methode, die in de latere jaren meer in gebruik is gekomen, en die, bij de verklaring van het N. Testament, rekening houdt met de gegevens uit de geschriften der rabbijnen. Menige tekst en menig in de Schrift genoemd gebruik is in een verrassend licht komen te staan, sinds men ze zag tegen de achtergrond van Joodsche leer en leven".

Ons wordt dan eerst de proselietendoop getekend, een doop, die werd bediend aan een heiden, die Jood wilde worden. Daartoe waren drie handelingen nodig: besnijdenis, een offer en de doop der onderdompeling.

Werd die doop ook aan de kinderen der proselieten bediend?

„Jeremias geeft op die vraag een bevestigend antwoord. Met tal van citaten uit de rabbijnsche geschriften toont hij aan, dat het gewoonte was, dat, bij de overgang van heidenen tot het Jodendom, ook de kinderen werden gedoopt en in het Jodendom opgenomen".

„De doop van kinderen, zelfs van zuigelingen, was voor de Joden uit Jezus' tijd dus iets gewoons. Bij den overgang van heidenen tot het Jodendom zag men het meermalen gebeuren".

Prof. Jeremias behandelt voorts de bijbelplaatsen, waarin van doop van „een huis" of van „al de zijnen" sprake is en komt op grond van zijn onderzoekingen tot de conclusie dat hier evenzo de kinderen gedoopt zullen zijn, als bij de proselietendoop voor de heidenen. Ds. v. d. Woude zegt: dat het „haast vanzelf spreekt, dat ook bij den overgang tot het Christendom kinderen werden gedoopt. Niet het doopen, maar het *niet*-doopen zou voor het toenmalig besef vreemd zijn geweest."

Het schijnt inderdaad dat kinderen ook de doop ontvingen, ik spreek nu van heidenen, die tot het Jodendom overgaan. Ik lees tenminste iets dergelijks in Die urchristliche Taufe im Lichte der Religionsgeschichte van D. Dr. Johannes Leipoldt.

Deze professor aan de Universiteit te Leipzig zegt over de kinderdoop: „Wij hebben geen tekst in het Nieuwe Testament, die de kinderdoop als oudste christelijke zede waarborgt. Men toont hier dezelfde, ietwat sentimentele liefde tot het kind, als de heidense tijdgenoten. Het kind is het ideaal van den vrome. Jezus zegent de kinderen. Zij begroeten Hem hunnerzijds met Hosianna. Als een geheel gezin overgaat, schijnen de kinderen niet uitgesloten. Ze worden weliswaar niet uitdrukkelijk genoemd: zo is de gevolgtrekking ex silentio onzeker; de tijd is arm aan kinderen. Echter geldt het als eerste plicht der moeders, de kinderen als Christenen op te voeden. Paulus noemt zelfs een keer de ongedoopte kinderen uit een gemengd huwelijk „heilig", zij het dan ook in min of meer uiterlijk opzicht. Dat alles brengt in een sfeer, waarin men zich de kinderdoop goed kan voorstellen; alleen het bewijs ontbreekt. Verder komen wij slechts op omwegen".

Op die omwegen mag ik u niet brengen, aangezien ze naast het bovenstaande weinig nieuws opleveren en de meesten toch al niet meer door de dorre woestijnen van historische ontdekkingstochten mee willen trekken.

Wij verwerpen deze vruchten der onderzoekingen niet — ze zijn interessant — maar het zou gevaarlijk zijn ze als bron van openbaring van Gods wil te beschouwen. Ik weet, dat ook Ds. v. d. Woude zo deze resultaten niet beziet en straks alleen met het Woord van God zal komen om ons te zeggen, dat ook onze kinderen de doop van de nieuwe bedeling mogen ontvangen. Wel wordt ons nu reeds door hem gevraagd, ik neem aan op gronden door het genoemde onderzoek geleverd, te bewijzen dat de kinderen niet gedoopt zijn. Kan ik niet het tegendeel vragen? En dat ik bij dat tegendeel wellicht nog meer schriftuurlijke grond onder de voeten heb zal misschien kunnen blijken, wanneer Ds. v. d. Woude ons daarop in een volgend artikel wil voeren.

Maar bij de behandeling dan, zullen we niet zozeer op een groot of klein doopvont staren, als wel op de vraag of de draad van Gods genade door de geslachten heengeweven wordt of dat de Eeuwige in Christus telkens Zijn hand moet uitstrekken naar een doemschuldig mens, om deze uit de duisternis te trekken en over te zetten in het Koninkrijk van den Zoon Zijner liefde.

* * *

Dr. Kaajan te Utrecht schijnt op ons antwoord aan hem niet meer te willen ingaan. Mij bereikte tenminste geen krant, waaruit dat kon blijken. Ook een persoonlijk schrijven leverde tot op heden geen resultaat op. Mijn antwoord aan hem, dat in De Christen van 28 April stond, eindigde: „Ik hoop niet dat Dr. Kaajan zich terugtrekt van het veld, maar verder met ons zal zoeken naar de waarheid inzake de doop." Nog koester ik die hoop.

* * *

Gedurig ontvang ik in grote dankbaarheid uitknipsels, met deze zaak verband houdend. Ga zo voort.

HUIZINGA.

AFRIKAANSCHE RIJMPJES.

Die beste sitplek hier op aard
Is aan die vuur voor eige haard.

Die man wat groot praat voor die slag
Kom in die strijd nooit voor die dag.

'n Jongmens wat sy ouers eer,
Staat vierkant tegen wind en weer.

Getrouheid in die kleinste werk
Maak voor die grootste taak jou sterk.

Kom by jou naaste niet te veul nie,
Blijf altijd vriend, word nooit sy beul nie.

Geen vijftien myle van jou huis
Is iemand met 'n swaarder kruis.

ZATERDAG OF ZONDAG?

Enige vragen en antwoorden betreffende een oude maar nog niet verouderde kwestie.

I.

Hoewel van niemand verlangd wordt, deze artikeltjes over te slaan, zijn ze toch niet voor alle lezers van De Christen geschreven. Ieder mag gerust naar deze eenvoudige gesprekken luisteren, maar ze zijn in de eerste plaats bestemd voor het wel kleine, maar mij toch altijd na aan het hart liggend deel der waarheidminnende ,en waarheid-zoekende gelovigen, dat in oprechtheid meent Gode een dienst te doen door de onderhouding van de Sabbat van de Wet der tien geboden. Hoeveel lieve kinderen Gods heb ik niet onder hen gekend, die met blijmoedigheid jarenlang grote offers hebben gebracht, omdat zij meenden: „God wil het!" Gelukkig heb ik ook velen van hen ten aanzien van deze zaak later horen belijden: „Gelijk een schaap heb ik gedwaald in 't rond". En waarom zouden we niet hopen, ja zelfs geloven, dat meerderen dezer broeders en zusters door Gods Woord en Geest geleid zullen worden tot „de vrijheid waarmede Christus ons vrijgemaakt heeft"? (Gal. 5 : 1).

Ook hier kan het geloof nooit te veel verwachten. Wat zeggen mijn decalogische Sabbatvierende broeders (en ook de anderen) b.v. van het volgende getuigenis van Mr. D. M. Canright, die gedurende vele jaren een der voornaamste predikers was onder de Zevendedags-Adventisten: „Na 28 jaren de Sabbat te hebben gehouden; na meer dan 1000 mensen bewogen te hebben om den Sabbat te houden; na mijn Bijbel vers voor vers meer dan 20 maal gelezen te hebben; na onderzocht te hebben iedere tekst, regel en woord, die van de Sabbat spreken; na verscheidene boeken over de 7e dag te hebben geschreven, die goedgekeurd zijn door mijn Adventistische broeders in het geloof; na over de kwestie meer dan een dozijn malen te hebben gedebateerd en na alles te hebben overwogen in de vreze Gods, ben ik ten volste verzekerd in mijn hart en geweten, dat de gehele Bijbel getuigt tegen het vieren van de Zevende Dag" (Seventh Day Adventism Renounced, pag. 185).

Een der meest bemoedigende ervaringen in dit opzicht uit mijn eigen arbeid had ik jaren geleden in België. We stonden met onze Evangelisatietent in Gent. Op zekere avond sprak ik over een onderwerp, dat naar den mens gesproken voor een Bijbel-onkundig Rooms Katholiek Vlaams publiek wel zeer ongeschikt mag worden genoemd, n.l. over: „Wet en Genade". Zoals later bleek, moet ongetwijfeld God Zelf dit toen alzo geleid hebben. Immers, wat gebeurde? Na afloop dezer samenkomst kwamen enige heren naar mij toe, die mij vertelden dat zij zeer getroffen waren door hetgeen die avond gezegd was. Zij waren leden van de Gemeente der Zevendedags-Adventisten te Gent en hun Voorganger had hen gewaarschuwd voor het bezoeken onzer tent-samenkomsten, omdat daar gesproken werd door een man, (dat was ik), die een onderhouder van de Wet der tien geboden geweest was en deze weg verlaten had; nauwkeuriger uitgedrukt: de Joodse Sabbat niet meer onderhield. En zoals het meer gaat — deze waarschuwing van den Adventistischen Voorganger had het omgekeerde gevolg. Het ging dezen Sabbatvierenden broeders als den apostel Paulus toen hij zeide: „Als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levend geworden" (Rom. 7 : 9) en zij wilden nu juist eens horen, wat ik wel te zeggen had. Wat zij die avond in onze tent hoorden uit het Woord Gods, schudde hen zodanig wakker, dat zij vroegen of ze er niet meer van mochten horen. Onmiddelijk trokken we samen naar de woning van mijn trouwen vriend en broeder Ds. J. B. R. van Lierop, de predikant van de Belgische Evangelische Zending in Gent. De Heere zegende onze samenspreking zo wonderlijk, dat te middernacht het volle licht der Evangelische vrijheid voor deze broeders opging. Niet lang daarna traden zij met elkander toe tot de Gemeente van den genoemden predikant.

Bij deze voorbeelden, dat ook aan Sabbatvierende broeders en zusters, die

---

De brief der blijdschap.

II.

Fil. 1 : 12—20.

De Bevordering van het Evangelie.

Bij de bespreking van de eerste elf verzen van deze brief zagen wij, dat de Apostel daarin uitdrukking geeft aan zijn vertrouwen, dat de toekomende wereld, waarin Christus onbetwist Heerser zijn zal, zeker zal komen en zij, die gebracht zijn tot de gemeenschap met het Evangelie, die wereld eenmaal zeker betreden zullen. We overwogen, waarop dat vertrouwen steunt, waarop het zich richt en waarin het zich uit.

Het is opmerkelijk, dat Paulus in de omstandigheden, waarin hij verkeerde, toen hij deze brief schreef, dit vertrouwen had. Hij putte zijn zekerheid omtrent de komst van Christus' Koninkrijk in heerlijkheid niet uit de gang van het *wereldgebeuren*. Niet daaruit, dat alles zo *meeliep*. Het *tegendeel* was juist het geval. De wereld ontwaakte in die dagen tot bewuste en steeds sterkere tegenstand tegen het Evangelie. Het waren niet meer ongeregelde volksoplopen, veroorzaakt door onverantwoordelijke drijvers, die het Woord zochten te stuiten in zijn loop, maar de moeilijkheden kregen meer en meer het karakter van een onvriendelijk ingrijpen en afweren van de zijde der Overheid. In de tijd, waarin de eerste brief van Petrus geschreven is, staat de gemeente reeds midden in deze situatie, want hij vermaant tot een bestendig bereid zijn rekenschap te geven van de hope, die leeft in het hart, aan een iegelijk, die rekenschap *afeist*. Uit dit woord: „afeist", blijkt, dat de christenen zijner dagen vanwege hun geloof *door Overheidspersonen* ter verantwoording geroepen werden. Vandaar zijn vermaning deze verantwoording te doen „met zachtmoedigheid en vreze".

Maar dit verminderde het vertrouwen in de triumfloop van het Evangelie niet. Neen, zijn geloof omsloot ook deze tegenstand, zag ook daarin dien God werkende, Wiens Raad bestaan en Die al Zijn welbehagen doen zal.

Niets kan Uw werk verhind'ren,
't Blijft rustloos voorwaarts spoên,
Als Gij, wat voor Uw kind'ren
Het heilzaamst is, wilt doen.

Het moet alles dienen tot bevordering van het Evangelie.

* * *

Daartoe dient:

I. *De verdrukking van de dienstknechten des Heeren.*

Paulus was gevangen gezet. Hij spreekt van zijn banden. Zijn vrijheid was hem ontnomen. Hij moest rekenen met de mogelijkheid, dat hij veroordeeld en gedood zou worden. Maar dit alles verlamt den Apostel niet. Hij heeft zich zelf afgestaan aan God, is dus klaar met zich zelf en daarom kan God zich van hem bedienen voor datgene, wat de hoofdzaak is, n.l. de bevordering van het Evangelie. Wie nog iets „op zich zelf" is, iets afgezien van Christus, kan geen kanaal van Gods zegen zijn. Dat „ik" moet er uit; de sluisdeuren moeten open.

Paulus was klaar met zichzelf. Hij was innerlijk in 't reine gekomen met het doodsoordeel, dat wellicht over hem zou worden uitgesproken. Hij had dat in zijn denken opgenomen, volledig verwerkt, zodat het hem in geen enkel opzicht remde. Daardoor werd hij een kanaal van Gods zegen: Vers 13. „In het ganse Rechthuis", dat is waarschijnlijk onder de gehele paleiswacht wist men nu dat Christus achter zijn leven en lotgevallen stond. En van de paleiswacht kwam de boodschap onder het gehele keizerlijke personeel.

Zo won Paulus het oor der onverschilligen.

Natuurlijk was Paulus en de reden, waarom deze man een gevangene was, dezen mensen aanvankelijk volkomen onverschillig. Hij was een gevangene onder zovélen. Maar langzamerhand merkte men dat het met hem toch een bizonder geval was. Andere gevangenen dachten aan niets dan hun vrijheid, maar deze Paulus had iets, dat hem meer bezig hield. Hij wist en sprak van niets dan van Jezus Christus. Hij was vol van een nieuwe boodschap: die Jezus Christus zou zijn gekruisigd en nadat Hij gekruisigd was, zijn opgestaan! Welk een dwaasheid! Maar men luisterde — niet omdat men het geloofde, maar omdat *Paulus het geloofde!* Het is, zo zei men, natuurlijk dwaasheid, maar *hij* gelooft het. Paulus was voor die boodschap een gevangene en bereid om voor haar z'n leven te laten.

in oprechtheid naar Godswaarheid zoeken, het licht zal opgaan, zal ik het nu maar laten. Zij zouden overigens gemakkelijk kunnen worden vermeerderd.

Zo de Heere wil hoop ik nu in het volgende nummer van ons weekblad mijn eerste vriendschappelijk-broederlijk gesprek te houden over de vraag: „Is de zevende dag de mens door de *natuurlijke* wet en het *natuurlijke* licht als Sabbatsdag bekend gemaakt?"

Alzo, hierin belangstellende vrienden — tot a.s. Vrijdag!

J. A. MONSMA.

GEEST EN GEMEENTE.

Uitspraken om na te zinnen.

. . . . . .

„Maar nu moet men bedenken dat de Heilige Geest, zoals de jonge Gemeente van Christus dien ontving, niet alleen bestond in de ongewone, opvallende uitingen — vreemde talen spreken, extase en zo meer — maar dat het hele leven van deze Gemeente ons toont, wat hun door deze doop des Geestes gegeven werd. Er was een nieuwe gemeenschap ontstaan — als bij toverslag. Zij zijn niet samen gaan overleggen en disputeren, wat eigenlijk tot een goede Christelijke Gemeente behoorde en wat men misschien zou kunnen oprichten of beginnen. Och, het waren immers eenvoudige vissers, tollenaars, boeren, slaven, dagloners, vrouwen en meisjes — die waren niet gewend aan dergelijke geleerde verhandelingen, en toch wisten ze, dat men voor de armen moest zorgen en dat men het best een paar mannen aan kon wijzen, die ervoor waakten, dat niemand te kort kwam; dat de zieken en lijdenden bizondere zorg verdienden en dat een paar broeders en zusters daaraan al hun kracht en tijd moesten besteden; ze wisten, zonder het in een boek gelezen of van een filosoof gehoord te hebben, dat voor God, onzen Heer, alle verschillen bijzaak worden, geld en goed, beschaving, positie, taal en ras, bijzaken, zijzaken."

. . . . . .

„Er was een tijd, dat de Christenen in hun omgeving opvielen omdat ze den Heiligen Geest hadden. Mij dunkt, wij Christenen van heden vallen daarom niet op, wijl wij den geest van de wereld hebben. Wij zijn als de wereld. We hebben wel Christelijke kerken, Christelijke feesten, Christelijke boeken, Christelijke verenigingen; maar — ik kan het niet helpen, het lijkt mij zo toe — wij zijn als de wereld. Waar wordt onder ons die vanzelfsprekende broederlijke liefde gevonden tussen degenen, die Christus willen toebehoren? . . . Waarom staan de Christenen niet vooraan als het erom gaat misstanden tegen te gaan? Waarom hebben de Christenen zoveel respekt voor de wereld en haar instellingen en heiligdommen?"

Uit De Meester in het Koninkrijk van Dr. A. Maurer.

„Als de Gemeente een uit levende stenen en niet uit dode bakstenen opgebouwd huis is, zal zij het licht der wereld en het zout der aarde zijn, en geen petroleumlamp op de huistafel."

Sem. Dir. C. Schneider.

„De Gemeente lijkt niet op een zandhoop, maar op haar past het beeld van het lichaam. In een zandhoop is weliswaar de ene korrel aan de andere gelijk, maar al de korrels samen brengen het niet verder dan een zandhoop. Daarentegen is aan het lichaam geen lid aan het andere gelijk en juist dat geeft de levende eenheid."

„Wij hebben geen kanselredenaars nodig, maar mensen, die de Bijbel kunnen uitleggen, zo, dat God daardoor spreken kan. En wij behoeven niet een groter publiek, maar we hebben een Gemeente nodig, welker leden naar de zin der Schrift vragen en naar vernieuwing des geloofs."

Dr. E. J. Müller.

Wij zijn allen geneigd de verzenen tegen de prikkels te slaan. Maar aangaande onzen Heere Jezus zegt de Schrift: Hij heeft alle dingen aan Zijn voeten onderworpen. Christus wil alle dingen ook onder onze voeten brengen, alles, wat in ons leven voorkomt: het onvermijdelijke en onontwijkbare! Hij wil ons bekwamen het zó te aanvaarden, dat het inplaats van ons te remmen, dient tot bevordering van het Evangelie.

Er gaan christenen over de markt des levens, die met wat „zitten". Ze tobben. Ze kunnen niet heen komen over een gemis, een verlies, een teleurstelling. Nu zijn ze uitgeschakeld; buiten dienst; onnut. Ze slaan de verzenen tegen de prikkels. Ze zijn een verzand kanaal, waardoor geen zegen kan stromen. Maar er zijn ook broeders, die op het moeilijke terrein der werkverschaffing, getuigen van Christus zijn. Ze zijn niet geremd! Er zijn zieken, buiten het grote verkeer geplaatst, in wier denken Christus alles is. Bidt den Heere dat Hij alle dingen onder uw voeten brenge: uw lichaam, uw idealen, uw taak — *alles*, en gij kunt een kanaal van Zijn zegen worden.

Mijn broeders! dat ook onze verdrukkingen, onze tegenslagen maar mogen dienen tot bevordering van het Evangelie. Dat kan, als we slechts lijden als christen, in Christus' geest en liefde. Het lijden doet het leven verzanden, maar het lijden als christen *diept het uit.*

II. Tot bevordering van het Evangelie dient zelfs *de arbeid van zulken die afgunstig en twistgierig zijn.*

In de eerste gemeenten waren verschillende stromingen en sommigen daarvan werden door den apostel fel bestreden. We zeggen: sommigen. Niet allen. In Paulus' omgeving waren mannen, die uit persoonlijke overwegingen tegen den apostel ageerden. Hun actie was „niet zuiver". Ze predikten Christus wel maar met de nevenbedoeling, daarmede Paulus' invloed tegen te gaan. Nu de apostel gevangen zat geloofden ze hun invloed op zijn kosten te kunnen uitbreiden en . . . . ijverig verkondigden ze het Evangelie!

Paulus staat boven dat pogen om zijn persoon te treffen. Niet dat het hem geen leed zou doen. Ge voelt het tegendeel wel uit de woorden: „menende aan mijn banden verdrukking toe te voegen". Vers 18. Het is niet edel; iemands moeilijkheden gebruiken om hem te treffen. Maar nochtans maakt het den apostel niet blind voor het feit dat ze Christus prediken. Dát erkent hij; ja daarin verheugt hij zich, al is het ook dat hij deze ijver betalen moet met persoonlijk leed.

In een soortgelijke situatie als hier bevond de apostel zich toen hij de brieven aan de Korinthiërs schreef. Maar hier, in deze zoveel later geschreven brief staat hij vrijer tegenover dit leed. Hij staat in de schaduw van de dood; in deze schaduw verliest het aardse leed aan gewicht; schrijnt het minder.

Laat u waarschuwen door hen, die met onzuivere beweegredenen werkten in het Evangelie. IJver nooit om voor uzelven een kans te krijgen. En anderzijds: neem een voorbeeld aan den apostel, die maar onafgebroken de zaak waarom het ging in het oog hield en weigerde partijman te worden.

Had Paulus in zijn arbeid ook maar een beetje zichzelf gezocht, dan waren botsingen niet uitgebleven. Nu stond hij zuiver, „ont-ikt". Hij was niet meer te treffen. De blijdschap in den Heer verschafte hem deze positie.

III. Tot bevordering van het Evangelie dient *het gebed der gelovigen.* Het zijn zij, die den apostel trouw zijn, en door hun trouw, hun hem vertrouwen, zijn ze den apostel tot grote steun — een tegenwicht tegenover hen, die „verdrukking aan zijn banden toevoegen".

Als de weg eng wordt en zich schijnt te zullen sluiten, wordt de gemeenschap met Christus wonderbaar. „Door uw gebed en de *handreiking des Geestes van Jezus Christus* zal dit alles nog ter zaligheid gedijen. Vers 19. Het is — zegt de dienstknecht — het is alsof de Heere mij de hand toesteekt. Ik *voel* Hem; ik behoef niet te vragen waar Hij is: Hij heeft mijn hand gevat!

Rondom Paulus woedt de strijd — van boven strekt z'n trouwe Meester hem de hand toe. Wie *dat contact heeft* is blijde en wenst niets meer dan dat zijn getrouwe Zaligmaker in Hem verheerlijkt mag worden, hoe het hem persoonlijk ook ga.

Ach, om zulk een Christo-centrisch, met Christus vervuld leven!

L.

„Wanneer de Geest van God het hart van een mens gaat bewonen, opent Hij het naar boven, sluit het naar beneden, maakt het stil naar binnen en mild naar buiten."

Michael Seiler.

In het Oosten, waar de taal rijk is aan beelden, vertelde mij iemand eengelijkenis. In een dorp heerste hongersnood. Er kwam echter hulp van elders om de hongerenden te eten te geven. Ieder had een nap vol. Toen kwam iemand aan de beurt, die zijn pannetje al vol had. Vol met afval van de straat, dat hij meende te kunnen eten. Men zei hem dat weg te gooien. Dat kon de arme man niet doen en hij ging met zijn afval heen. Wanneer wij tot God komen en om Zijn Geest bidden, om vrede en vreugde, dan moeten wij met ledige harten komen. Wij moeten alles wegwerpen en het geschenk aanvaarden.

E. Lohmann.

„De Heilige Geest is in het Nieuwe Testament in het bizonder de Geest van de Gemeente van Jezus, van de „kerk". Want Hij is de Geest der gemeenschap. Hij haalt de enkelingen uit hun vereenzaming, Hij maak uit hen „een lichaam". In onze kerken is daar wel meestal weinig van te bekennen — een teken, dat er weinig van den Heiligen Geest daarin leeft. Zoals het vuur te herkennen is aan het licht en warmte uitstralen, zo is de Geest Gods te herkennen aan gemeenschap. En zoals vuur om zich heen grijpt, wat er als vuur uitziet, maar niet de omgeving aansteekt, is waarschijnlijk maar bengaals vuur — zo moet ook het leven dat door den Heiligen Geest gewekt is, zich uitbreiden en alles met Zijn brand aansteken. Zo hebben de gemeenten van Jezus Christus zich verbreid, zo heeft de reformatie in enkele jaren heel Europa aangestoken. Zo is de werking van den Heiligen Geest. De Heilige Geest: dat is de aktief tegenwoordige, verlossende God, die in het woord van Zijn Zoon tot ons komt: de Drieënige."

Emil Brunner.

Voor u ter overdenking bijeengeharkt. Moge het dienst doen als „aanmaakturf". In de hoop dat u dan zult gaan branden als een brander in de tijden van de Ruyter. Toen brandende schepen midden in de vijandelijke linies werden gestuurd, teneinde die in brand te steken.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

De gemeente DELFZIJL heeft twee hoogtijdagen gehad, waarvan wij gaarne melding willen maken.

26 April verjaarde onze geachte voorganger en dit ging niet stilzwijgend voorbij. Nadat des daags reeds velen hun persoonlijke gelukwensen hadden aangeboden, kwamen we des avonds als gemeente met vele vrienden bijeen om met onzen voorganger en echtgenote dit feit feestelijk te herdenken.

Hartelijke woorden werden gesproken, terwijl ook de stoffelijke blijken van liefde en waardering niet ontbraken. Muziek en zang wisselden verder elkander af, en al te spoedig was het uur van eindigen aangebroken.

Twee brs. en een zr., die den Heiland hadden aangenomen als hun Verlosser, wilden ook gaarne in alles gehoorzaam zijn.

Zondag 14 Mei hadden we doopsbediening. Ons kerkgebouw was tot in alle hoeken bezet. Met stille aandacht werd geluisterd. Onze voorganger bepaalde ons bij den Heiland die tot Johannes kwam om door hem gedoopt te worden. Op duidelijke wijze werd uiteengezet dat — waar Hij die geen zonde gekend of gedaan heeft — de doop noodzakelijk achtte, het ook voor ons zondige mensen past en betaamt om aldus alle gerechtigheid te vervullen.

Nadat de doopplechtigheid had plaats gevonden, mochten we met een zeer groot aantal brs. en zrs. de dood des Heeren gedenken. Bij monde van onzen br. ouderling werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheten in de gemeente.

Wij hadden een goede ure en willen voorwaarts gaan in de wetenschap, dat niet beschaamd worden diegenen, die op den Heere hun vertrouwen stellen.

De secr.

Uit De Telegraaf.

HET WERELDCONGRES DER BAPTISTEN.

Atlanta verwacht dezen zomer 50.000 gedelegeerden uit alle landen.

Vrije uiting van meening.

ATLANTA, 11 Mei. — Baptisten in alle landen treffen voorbereidselen voor hun groot wereldcongres, dat van 22 tot 28 Juli te Atlanta gehouden zal worden. Niet minder dan 50.000 gedelegeerden worden verwacht, wanneer althans de internationale toestand niet een al te dreigend aspect gaat aannemen. De commissie van ontvangst is druk bezig de noodige gelegenheden tot logies in gereedheid te brengen. Ook vele niet-Baptisten, die echter als belangstellenden aan het congres wenschen deel te nemen, worden verwacht.

Een belangrijk punt zal de verkiezing van een nieuwen president zijn. Waarschijnlijk zal de huidige, dr. Geo W. Truett opgevolgd worden door rev. J. H. Rushbrooke, den bekenden Londenschen prediker, die thans algemeen secretaris der Alliantie is. Op den dag der opening zal de breede Peachtreestraat een pittoresken aanblik opleveren; onder wapperende vlaggen en banieren zullen groepen afgevaardigden in nationale kleederdrachten naar de bijeenkomst opmarcheeren onder het zingen van geestelijke liederen. Op 24 Juli zullen in een grooten optocht allerlei historische momenten uit de geschiedenis der Baptistenkerken uitgebeeld worden. De massale vergaderingen zullen op het sportterrein met zijn stadion Ponce de Léon gehouden worden. Een groot koor van 2000 negers zal spirituals ten gehoore brengen.

In de begroetingssamenkomsten en bij de behandeling der onderwerpen, zal de geestelijke broederschap der deelnemers uit alle landen en uit verschillende rassen met nadruk in het licht gesteld worden. Zoo zal een der belangrijkste zittingen door rev. L. Williams, een Negerpredikant, gepresideerd worden. Ook de Rabbi van de Joodsche gemeente te Atlanta, dr. David Marx, zal gelegenheid verkrijgen, het congres te begroeten en toe te spreken. De Baptisten, die steeds geijverd hebben voor vrijheid van meeningsuiting, hebben zich voorgenomen dit beginsel in de lijn van een hooge traditie bijzonder op dit congres te handhaven.

LEESTAFEL.

Samen het leven in.

Een boek voor de rijpende christelijke jeugd. Dr. Joh. H. Scheurer en anderen. Uitg. H. A. v. Bottenburg N.V., Amsterdam. Prijs ingen. f 1.60. Geb. f 2.20.

Dit boek is bestemd voor onze christelijke jongelui, die aan verloven en trouwen denken. Daarom zal het niet alleen hun maar ook hun ouders belang inboezemen. Het vaart onder de naam van Dr. Scheurer uit, die over *Trouw* en *het Huwelijk tegemoet* zeer lezenswaardige dingen schrijft.

Ds. W. M. le Cointre wijdt uit over het *Huwelijksdoel*. Hij herinnert er aan, dat het huwelijk niet voor iedereen een onmisbare voorwaarde is om zijn bestemming te bereiken en citeert de mooie woorden van professor Bavinck: „Evenals het huwelijk in den regel kinderen medebrengt, maar een kinderloos huwelijk nog niet onnut en doelloos is, zoo is het wel de gewone weg, dat een volwassen man of vrouw in het huwelijk treedt, maar mist hij daarom nog zijn bestemming niet, als hij zich den weg daartoe afgesneden ziet. . . . Een man en een vrouw zijn mensch, voordat zij man of vrouw zijn. Het huwelijk behoort niet tot het wezen van den mensch. Jezus was, ofschoon ongehuwd, toch

waarachtig en volkomen mensch en heeft zonder eenig gebrek het werk volbracht, dat de Vader Hem opgedragen had te doen. Tal van mannen en vrouwen hebben zich van het huwelijk onthouden en zich met al hun kracht aan zending en barmhartigheid, aan wetenschap en kunst gewijd en voor de menschheid zich ten hoogste verdienstelijk gemaakt. In den hemel zal er niet meer gehuwd noch ten huwelijk uitgegeven worden. . . ."

Wanneer dus ook voor de vrouw de levensvervulling niet altijd op het terrein van het huwelijk ligt, zullen voor de ongehuwde vrouw oude en nieuwe arbeidsgelegenheden moeten worden gevonden. Is het dan niet de taak van de kerk, die toch steeds voor de vrijmaking van de vrouw in de bres gesprongen is, om in deze de weg te wijzen? De schrijver diept een verklaring op van de bekende kerkenconferentie te Stockholm, waarin gezegd wordt: „Verwaarloozing der vrouwelijke hulp bij het ambt beteekent toch eigenlijk een groote verarming". Dat deze woorden voor het Tabithagedeelte van mijn hart een bijzondere verkwikking zijn, behoeft zeker niet te worden gezegd!

Met de Roomse moralisten, die „het hoofddoel van het huwelijk leggen in de voortplanting en die de onderlinge hulpbetoning slechts neven- of bijdoel noemen, aan het eerste geheel ondergeschikt", kan de auteur zich niet verenigen. Hij voelt zich beter op zijn gemak in het gezelschap van Dr. van Katwijk, die in zijn christelijke ethiek verklaart: „Het huwelijk is een instelling Gods, waardoor man en vrouw als echtelieden aan elkaar worden verbonden om voor elkaar te leven en al de schatten van hun mensch-zijn in die samenleving tot elkanders levensgeluk te ontwikkelen." Met andere woorden: het huwelijksdoel bergt in zich als levenstaak de eerbiediging van het beeld Gods in elkander, de hoge verplichting elkander te helpen in de dagelijkse strijd van de nieuwe tegen de oude mens in ons.

Het is een wel overwogen boodschap, die ds. le Cointre ons brengt, een boodschap, die niet nalaat diepe indruk te maken op ernstige lieden.

* * *

Ds. S. J. Postma schrijft over ***Harmonie en Dissonanten.*** Hij wordt daarbij geheel beheerst door de verbondsbeschouwingen van zijn kerk. Dat wil niet zeggen, dat hij daarom door ons niet genoten kan worden. Dat zij verre. Daarmede willen wij alleen te verstaan geven, dat wij enkele dingen anders zouden voorstellen. Als een refrein keert in zijn goed doordacht betoog het bekende bijbelwoord terug: „Het is niet goed dat de mensch alleen zij". En nu gebeurt het helaas maar al te dikwijls, dat de mens in zijn huwelijk toch alleen blijft. Dan is zijn huwelijk mislukt. Hij wijst op de verschillen in man en vrouw, die òf de eenheid, waartoe God hen roept in de weg staan, òf deze geheel onmogelijk maken.

Onder deze laatste rekent hij het verschil van geloofsovertuiging en van kerk. Het huwelijk van gelovige met ongelovige moet mislukken. „Dat wil niet zeggen, dat echtscheiding het einde moet zijn, maar wèl, dat de eenzaamheid van de enkeling in zulk een huwelijk niet gebroken wordt." Hij waarschuwt: „Wij mogen nooit zeggen: we kunnen heel goed samen, wij passen volkomen bij elkaar, 't is alleen jammer, dat bij een van de twee het geloof ontbreekt. Dat is onmogelijk; want, waar een van beiden het geloof mist, passen die twee in het geheel niet bij elkaar. Het geloof beheerscht geheel het leven; heel het denken en elke daad."

Het „elkander vrij laten" van gelovige en ongelovige in het voorgenomen huwelijk wordt raak onder handen genomen. „In vreugde gaat elk zijn eigen weg . . . . in droefheid, in zorg, in ziekte; op het hoogte-punt en in de diepte-stand: elk gaat maar een eigen gang". „Het is niet goed dat de mensch alleen zij." Dus: zulk een huwelijk is niet goed. „Wij behoeven waarlijk nog niet te denken aan het innig-tragische oogenblik, dat een man zou staan aan het sterfbed van zijn vrouw en hij is geestelijk totaal vreemd aan wat voor haar het kostbaarste bezit is en eenige troost. Dezelfde vervreemding is er bij elke maaltijd, waar de een bidt en dankt en de ander hoogstens beleefd toeluistert."

Vervolgens wordt uitvoerig stilgestaan bij de vraag of twee gelovigen met verschillende kerkelijke overtuiging in een huwelijk trouw kunnen blijven aan de huwelijksroeping: het breken van de eenzaamheid? Ik behoef niet te vermelden in welke richting het antwoord wijst.

* * *

Dr. Gerard Bakker behandelt op evenwichtige wijze de ***Physieke geschiktheid tot het Huwelijk.*** De ruimte ontbreekt mij om een overzicht te geven van de rijk-varierende inhoud, waarin verwerkt zijn: a) de eischen van den staat; b) de eischen van de kerk; c) wat vraagt de geneeskunde?; d) wat vraagt de eugenetiek? (de leer van de goede geboorten).

Dr. Joh. H. Scheurer bespreekt, zoals reeds opgemerkt, ***Trouw*** en ***het Huwelijk tegemoet.*** Arts J. P. van der Kam handelt over ***Weest vruchtbaar.*** Ds. B. Holwerda wijdt een vijftig blad zijden aan *Bijbelsche voorbeelden.*

„Samen het leven in" is een ernstig boek, is een degelijk boek voor de rijpende christelijke jeugd en haar ouders.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

MEDEDELINGEN

Provinciale Jeugddag der N. B. J. B. te Leeuwarden.

Morgenvergadering van 9—12.30 uur.

9—9.30	Morgenwijding Ds. G. Visser.
9.30—10.30	„Geestel. en morele herbewapening", te behandelen door Ds. H. Bakker, stud. G. Tijman en C.-h. J. Scholte.

Koffiepauze van 10.30—11.00.

11.00—11.15	Naamraadspel.
11.15—12.30	Zang Zandbulten; Voordracht v. Noordbergum, Stavoren; Zang Leeuwarden; Instuderen nieuw lied; Muziek Haulerwijk.

Middagpauze 12.30—1.30.

Middagvergadering van 1.30—5.00.

Repetitie van alle friese en nationale liederen.

„Midden uit het leven", causerie van J. Scholte.

Theepauze plm. 3 uur.

Getuigenisdienst.

Samenspel v. Heerenveen: Drie wegwijzers.

Sluiting.

Ned. Bapt. Vr. Bew. „Zusterhulp".

De algemene vergadering vraagt nog even onze aandacht.

1. De ontvangende afdeling wil gaarne weten hoeveel zusters denken op te gaan naar Frieslands hoofdstad.

2. Voor hoeveel logies gezorgd moet worden.

Verzoeke vriendelijk dit op te geven vóór 1 Juni aan

Mevr. T. v. d. Heide—Kuiper,
Leeuwerikstr. 92, Leeuwarden.

De namen der afgevaardigden op te geven vóór 8 Juni aan

G. S. Olijslager—Muller,
Alteveer—post N. Pekela.

Gelieve er nota van te nemen, dat van de afdelingen tot 20 leden 1 afgev., tot 40 leden 2 afgev. enz. ter vergadering kunnen komen.

Secr.esse.

WEEKKALENDER

Naar het feest van den Geest.

Het Pinksterfeest, dat wij nu binnenkort vieren, is voor de Gemeente van een uitnemend gewicht. Het maakt krachtig en onbevreesd, vol vertrouwen en vaardigheid. Het is mij altijd een bron van blijdschap, mij te kunnen verdiepen in de glorie der historie en daarbij dan te weten, dat ieder gelovige elk ogenblik tot een fontein van zegen kan worden, zodra zij geheel vaartuig wil zijn en instrument van Gods Geest. Dat betekent niet uitschakeling van eigen persoonlijkheid, doch sublimering, vervolmaking, verheerlijking. De Geest, in een mens gekomen, maakt eerst den mens weer tot mens Gods. Volle ontvouwing van alle innerlijke krachten, die God ten dienste kunnen worden gesteld, is de vrucht. En deze vrucht is tot genezing der zwakken en wankelenden. Doch God is de Gever ook van Zijnen Geest. Geen mens verwerft den Geest door enigerlei arbeid zijnerzijds. Het enige wat hij doen kan is de deuren openzetten. Die uitnodiging verstaat God en Zijn Geest zal woning in dien mens maken. Ons scheiden nog enkele dagen van het feest, dat niet alleen mag worden tot een zaak van herdenking, doch kan uitgroeien tot een feit, dat opwekking heet.

Zondag 21 Mei Ps. 146.

Op deze dag vieren wij het opstandingsfeest van den Heiland en prijzen wij Hem in de Gemeente als de Heere over alle machten. Wij zouden dwaas handelen op mensen ons leven te zetten, want die vergaat. Israel prees den groten Schepper aller dingen als hun God en niemand was Hem gelijk. Is er iemand onzen Heiland? Wij willen aan Hem ons wijden bij vernieuwing.

Maandag 22 Mei Hebr. 13 : 7—16.

Alle tempels vallen in puin en de aarde overdekt alle glorie. In Christus hebben ook alle godsdiensten hun einde. Want zij beoogden van den mens tot God op te klimmen. En in dezen Hogepriester is God tot de mensheid gekomen. Nog is Zijn volle heerlijkheid niet geopenbaard, maar de dag komt, dat het gezien zal worden, dat Hij Dezelfde is altijd en die Hem hebben doorstoken zullen Hem herkennen. Buig u voor Hem, Dien eens alle geslachten zullen prijzen.

Dinsdag 23 Mei Hebr. 13 : 17—25.

Doet uw voorganger al zuchtende zijn werk? Is dat uw eigen schuld? Is dat de schuld eniger leden? Kunt gij daaraan iets veranderen? Misschien draagt hij leed over u. Moge de goede, de overste, de grote Herder der schapen u in Zijn kudde bewaren en God heilige ons door en door. Moge Zijn genade altijd over ons zijn, Zijn heilzame en werkzame genade.

Woensdag 24 Mei Joh. 15 : 1—10.

Wonderlijk is het leven van Jezus geweest. Als een stroom van leven vloeide Hij door het land. De tijd, waarin God ons plaatste, heeft behoefte aan mensen, die niet veel zeggen maar veel zijn. Die openbaren dat in zich te dragen, wat Hem droeg. In Hem woonde God lichamelijk en „gij zijt Mijn discipelen". Wanneer de Geest van God in ons mag wonen, gelijk als in Hem, waarom zou ons leven niet tot een kanaal van zegen worden. Is mijn leven dat nu?

Donderdag 25 Mei Joh. 14 : 12—21.

Het geheim van Jezus' grote kracht was het gebed. Menige nacht zonderde Hij zich af en was „de ganse nacht alleen, om te bidden". Willen wij tot een zegenrijker leven geraken, dan zullen wij dat van Hem moeten leren. Biddende, begerende mensen zijn mensen, die hun gebrek kennen; anders zouden zij niet begeren. Dood is hij, die niet meer begeert, verlangt, bidt. Zijt gij tevreden met uw leven? Kon dat niet meer God verheerlijken en zegenrijker zijn?

Vrijdag 26 Mei Matth. 17 : 14—21.

Hier is het dal der demonen en de duivel lacht om de machteloosheid van Jezus' volgelingen. De ganse wereld lijdt aan den bozen geest; nu wordt zij in het vuur geworpen, dan in het water. Geen mens die het verlossend woord weet te vinden. Waarom kunnen wij het niet? Waarom spreken de Christenen niet het bevrijdend woord? Waarom is er onder hen zelf nog zoveel verdeeldheid en ongenoegen? Zal de Zoon des mensen geloof vinden en gebed? De gevangenis opende haar poorten toen de Gemeente bad. Geloven wij nog in de macht van het gebed? Het water loopt van trotse hoogten naar de diepe dalen. In de verootmoediging voor God ligt de opkomst der Gemeente. Wat zal Pinksteren ons brengen? Waarom bidt gij?

Zaterdag 27 Mei Hand. 1 : 8—14.

De biddende Gemeente werd tot een triumferende en de geschiedenis herhaalt zich. Tot op deze dag. Zoek de schuld der vertraging niet bij anderen maar ga met de anderen in een smeekbede tot Hem, Die verheugd met den Geest in zal varen, waar deuren geopend staan. Zal dit Pinksterfeest bij ons steken blijven in de weemoedige overpeinzingen van glorierijke dagen vanouds? Of zal een stroom van zegen een doorbraak vinden in en door u? Ieder gelovige is verantwoordelijk voor de dag en de wereld van heden. Vinde ons de Heer gebogen wachtende en wij zullen Zijn heerlijkheid zien.

HUIZINGA.

VERBETERING.

In het eerste stuk over De brief der blijdschap staat een enkele fout, die we wel moeten verbeteren.

Kol. 3: Gods kind weet dat het *erg* is, maar zou graag willen, dat het sterker uitbrak en uitstraalde, overtuigender naar buiten trad.

Moet zijn: Gods kind weet dat het *er* is enz.

L.

Uitslag verloting Baptiste Gemeente Apeldoorn.

Op de volgende nummers zijn prijzen gevallen.

Gelieve voor 16 Juli a.s. loten in te zenden aan

M. F. DEKKERS,
Hamelweg 25, Apeldoorn,

waarna de prijzen zullen worden toegezonden.

832, 2868, 537, 109, 942, 30, 1140, 1741, 1359, 988, 1985, 1508, 1563, 2492, 1300, 76, 2329, 2243, 2736, 374, 883, 238, 1544, 1090, 2402, 207, 756, 1109, 2724, 894, 2043, 2747, 1793, 1146, 678, 2731, 975, 2001, 1016, 653, 7, 538, 880, 1297, 1246, 2748, 1001, 2340, 294, 2789, 484, 605, 2404, 2645, 2685 2463, 486, 265, 2681, 470, 1893, 406, 1726, 103, 807, 165, 1866, 2371, 2651, 1699, 1374, 1592, 714, 792, 1030, 2351, 2677, 2295, 629, 515, 2552, 954, 23, 790, 2813, 74, 1655, 1735, 341, 89, 973, 1425, 2040, 1568, 197, 1115, 2968, 791, 275, 531.

Vrijdag 26 Mei 1939 No. 2576 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

WEES NIET VERVAARD . . . . . .

Wees niet vervaard, gij kleine schaar,
hoe luid des vijands krijgsmisbaar
het zegelied doe klinken.
Wie rekent op uw ondergang,
verblijdt zich in die waan niet lang:
laat dus de moed niet zinken!

't Is Godes zaak, waarvoor gij strijdt!
Vertrouw op Hem en Zijn beleid:
laat rustig God regeren.
Zijn liefde in Christus, eind'loos groot,
zal nimmer falen in de nood,
en 't Rijk doen triumferen!

Krijgslied van GUSTAV ADOLF.

AAN ZEER STILLE WATEREN

GODS DRONKEN MANNEN.

en anderen, spottende, zeiden: zij zijn vol zoeten wijns.

Hand. 2 : 13.

Dat was de opmerking, die sommige toeschouwers meenden zich te kunnen veroorloven. De woorden en de gebaren, de opwinding en de schijnbaar ordeloze gedragingen van die mensen, over wie de Geest van God was uitgestort, deden hun uiterst zonderling aan.

Geen vleiende betuiging van waardering. Geen bloemrijke verzekering van ingenomenheid.

„Vol zoeten wijns". Dronken!

Nu, dat dit het oordeel is van buitenstaanders over mannen en vrouwen, in wier binnenste Christus zelve is komen wonen, zodat hij door hun ogen ziet, van hun mond gebruik maakt om te spreken, op hun benen loopt en met hun handen zegent, verwondert ons niet.

Weet ge, wat ons wel verwondert?

Dat Petrus en Johannes en Filippus en al die anderen zich in het geheel niet om de mening van die buitenstaanders hebben bekommerd!

Want immers is dat de norm, waarnaar wij vroom en burgerlijkbraaf en in hope leven: wij, rijken in eigen ogen maar armen aan Geest, wij dingen met beide handen naar de goedgunstigheden van de nieuwsgierigen en van degenen, die zo weinig belangstelling voor onze godsdienst hebben, dat zelfs de prikkel van de nieuwsgierigheid in hen gestorven is. Wij solliciteren gaarne naar een hoog cijfer van de wereld. Als ze ons eens tien voor gedrag geeft op het rapport . . . . ! O, wat zijn wij geïnteresseerd bij onze goede naam! Het: „Wat moeten de mensen wel van ons denken?" zit ons boven in het hoofd.

Onverstandigen en tragen van hart, die wij zijn.

Doen deskundigen ook als wij? Verwachten wij, dat zij zich zullen instellen op de mening van het publiek, op zijn applaus? Of op wat de wetenschap hun dicteert? Hoe handelt een specialist? Naar het oordeel van de buitenstaanders? Of naar bijeenvergaderde kennis, getoetst en opgescherpt door veelzijdige ervaring?

Het antwoord op deze vragen behoeven wij niet te zoeken. Waarom toch zullen discipelen van Jezus Christus zich voor hun gedragingen laten meesteren door degenen, die geen kennis hebben aan hun Heer en mitsdien Hem niet verstaan?

Discipelen en gemeenten zijn immers anders dan wereldse lieden, dan fatsoenlijke lieden, dan uiterst fatsoenlijke lieden, dan verenigingen, dan philantropische verenigingen zelfs met ere-comité's bestaande enkel uit hoogwelgeborenen.

Discipelen en gemeenten zijn anders dan anderen.

Zij moeten anders zijn dan anderen, want zij hebben een eigen Geest, een eigen levensprogramma.

* * *

„Zij zijn vol . . . ." Zij zijn dronken . . . . Tot zover was het getuigenis van sommige toeschouwers, die reikhalzend stonden aan de buitenkant van de samengestroomde menigte, juist.

Doch dan begint de afwijking.

Zij waren dronken niet van wijn maar van God!

Maken christenen, vervuld van Gods Heiligen Geest, den Geest van Jezus Christus, niet de indruk zich ongewoon en onbeheerst aan te stellen? Zij houden weinig rekening met de sympathieën of antipathieën van hun gehoor doch spreken wat de Geest hun geeft te spreken. Zij doen niet zoals die slimme dominee, die alvorens een begrafenis te leiden eerst informeert, wat voor belangstellenden tegenwoordig zullen zijn ten einde een broodje te kunnen bakken, dat hun lekker smaakt! Zij roemen in een blijdschap, die voor de oningewijde alle redelijke grond mist. Zij pochen op rijkdommen en erfenissen en beweren zelfs van koninklijke bloede te zijn, en ondertussen gebeurt het meermalen, dat zij de portemonnaie zo plat hebben, dat ze hun schoenen niet kunnen laten oplappen. Zij tonen niet zelden opvallende losheid aan het geld, zodat sommige nuchtere zielen zich ernstig bezorgd maken over hun dag van morgen. En wat zullen wij zeggen van de courage, die zij openbaren? Zij zijn doorgaans met plannen

bezig, die veel te groot zijn voor hun weinige en zwakke krachten.

Christenen zijn waarlijk dronken lieden.

Toen Paulus voor Festus gewaagde van zijn bekering op de weg naar Damascus en van zijn roeping en van het leven op een hoger levensplan en van de vrijheid en de vreugde, die daar zelfs bij ketenen en onder smart genoten worden, riep de stadhouder uit: „Gij raast, Paulus; grote geleerdheid brengt u tot razernij".

Toen de eerste christenen zingende arm in arm de brullende leeuwen van het colosseum te Rome tegemoet gingen, zeiden de duizenden toeschouwers, dat zij uitzinnig waren.

Toen een geschiedschrijver zich verdiepte in de opofferingen en ontberingen, die de kruisvaarders zich getroost hebben om het heilige graf aan de Muzelmannen te ontrukken, riep hij uit: „Zij zijn dronken van een droom!"

Ja, christenen zijn dronken lieden, maar dronken van God.

* * *

Och, of wij wat meer dronken waren van God.

Ik heb vaak het beklemmende gevoel, dat niet de zonde ons en onze gemeenten het leven aftapt maar de burgerlijkheid.

Wij zijn met elkaar zo rustig, zo ernstig, zo bezadigd, zo keurig netjes en . . . gewoon. Wij missen de heilige flitsen van Pinksteren, want wij zijn bang voor het buitensporige. Immers vragen wij ons af: „Wat zal de wereld ervan zeggen?" En wij missen de duizenden, die zich van wanhoop op de borst slaan en roepen: „Wat zullen wij doen?" En wij zitten evenals de wereld met lege schatkisten en met talloze moeilijkheden en onoplosbare problemen en met legio andere dingen.

Och of het komende Pinksterfeest ons dronken vond van God!

Dan zal de jubelkreet van zielen, die door Gods sterke arm van de gapende hel zijn gered — een jubelkreet, even natuurlijk als het lied van de vink op een schone lentedag geboren uit een onweersnacht — de rustige plechtigheid van onze godsdienstoefening niet verstoren.

Dan staan onze Petrussen en onze Johannessen en onze Nommensens en onze Livingstones en onze Christiaan Davids en onze Marie Slessors op om ons volk en de volkeren van onze archipel en de wereld voor de naam des Heeren op te eisen.

Dan worden er machtige plannen uitgedacht en ter hand genomen door onze inwendige zending en onze Unie beide en de stroom der middelen houdt niet op te vloeien.

Dan breekt voor ons klein kuddeke het tijdperk van het wonder aan.

Het tijdperk van het goddelijk wonder.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Streven naar vereniging. 't Is alweer enige maanden geleden, dat we hier spraken van een vergadering, een conferentie beter gezegd, die gehouden werd in het Roergebied, waaraan deelgenomen werd door Baptisten, Vrije Evangelischen en de Bond van Vrijkerkelijke christenen. Op deze conferentie werd onderzocht hoe ver men nu eigenlijk van elkander afstond. We verheugden ons over dit pogen elkander te verstaan.

Op die eerste conferentie is nu onlangs een tweede gevolgd. De voornaamste onderwerpen, die in drie dagen behandeld werden, waren: het wezen der gemeente, de innerlijke opbouw der gemeente en de uiterlijke gestalte der gemeente. Deze onderwerpen werden ingeleid door een baptist, Dr Joh. Schneider, hoogleraar aan de Universiteit te Berlijn. We geloven dat baptisten uit de aard der zaak het beste over de gemeente kunnen spreken. Zij zijn typische gemeente-christenen. Ze worden vaak beoordeeld naar hun doopspraktijk en dragen — helaas — een daarop steeds wijzende naam: baptisten, dat is: dopers, maar het gaat bij hen volstrekt niet om de doop, maar om iets dat daarachter ligt en met een zuivere doopsbediening staat en valt, n.l. de gemeente. Bij de verwerping van de kinderdoop gaat het ons om de *zuiverheid*, dat is de *echtheid* der gemeente, die een vergadering van gelovigen in Christus is, in vrijwillige gehoorzaamheid aan den Heere Jezus zich openbarende als Zijn eigendom, Zijn kudde.

Wanneer nu de baptist, die dit onderwerp onder minder zuiver gemeentelijk georiënteerde medechristenen behandelt, tevens hoogleraar is, mag men een degelijke uiteenzetting verwachten. Gelukkig verschijnen de inleidingen, door deze broeder ter conferentie gegeven, in druk. Laat belangstellenden zich maar tot Kassel wenden, tot de boekhandel der Duitse baptisten.

Resultaten? Op deze weg komt men slechts stap voor stap verder. Voornoemde conferentie besloot met zich voor de vraag te plaatsen: Kunnen en willen wij ons nu verbinden of niet?" Men verenigde zich tenslotte in een resolutie, waarin werd uitgesproken, dat het voor God noch mensen te verantwoorden zou zijn, wanneer die drie vrijkerkelijke groepen, die in inzicht en doel zo dicht bij elkander staan, langer het droeve beeld van kerkelijke verdeeldheid zouden bieden, waarom men de Besturen van de drie Bonden verzocht, om zonder uitstel de eerste stappen tot samenbinding der drie groepen te doen.

Wij zijn erg benieuwd naar de vruchten van deze conferenties, en zouden het toejuichen als in ons land dergelijke besprekingen mogelijk zouden blijken. Misschien moet dat echter wachten tot er een soort Hitler opstaat, die ons noopt ons opnieuw te oriënteren. Van binnen uit schijnen we die kracht niet te kunnen tonen.

De Staatsvrije kerken. In 1848 gaf Julius Köbner, een der eerste Duitse Baptisten en leiders van het Baptisten werk in Duitsland, een „manifest" uit, waarin hij het pleit voerde voor de vrije, van de Staat onafhankelijke gemeenten. Nu doet zich het merkwaardige geval voor, dat een predikant van de Lutherse Staatskerk in Duitsland, de redactie van een christelijk weekblad, dat het orgaan is van de z.g.n. Christen-gemeenschap verzoekt, dit manifest opnieuw uit te geven. De redactie publiceert het echter niet, maar geeft uittreksels uit Köbners pleidooi van de bijbelse gemeente. De Christen-gemeenschap lijdt echter, zo meent de redactie van dat blad, aan hare tweeslachtigheid. De moeilijkheden, die de Kerk in het Nieuwe Duitsland ondervindt, maken blijkbaar de oren open voor de leer der Heilige Schrift aangaande de gemeente. Maar hoe dat ook zij, over het feit zelve verblijden we ons.

De Christen-gemeenschap. Het is wel te betreuren, dat men dat tweeslachtige ding: de Christen-gemeenschap, ook in Nederland heeft ingevoerd. Ds Couvé van Utrecht geholpen o.a. door de oude Dr J. H. Gunning J. Hzn. heeft gemeend het hier en daar in de Ned. Hervormde Kerk ontluikende leven als vrucht veelal van tentarbeid, deze Duitse „beweging" als bedding te moeten geven. Niet los van de kerk mochten deze zielen komen te staan, maar hetgeen het leven in hen in de kerken miste n.l. g e m e e n t e l i j k leven, moest hun geboden worden in een surrogaat-gemeente: de Christengemeenschap. Niet kerk en niet gemeente. Wat dan? Schijnbaar staat ze open voor christenen van alle kerken, doch inderdaad is ze voor baptisten gesloten, want ze verbiedt haar leden de erkende waarheid Gods in haar midden te belijden. Een „christen"gemeenschap dus die vooraf vast stelt dat de volle waarheid niet onder het oog mag worden gezien. Voor deze gemeenschap, die de zielen verhindert een zuivere positie inzake de bijbelse gemeente in te nemen, hebben we geen respect. Respect hebben we voor de kerk, die ook kerk wil zijn, maar voor de tweeslachtige Christen-gemeenschap hebben we dat niet. Waarom de schriftuurlijke „Christen-gemeenschap" dat is de gemeente der gelovigen niet aanvaard? Wij bestrijden surrogaten, die van de gehoorzaamheid aan de Schrift afhouden.

Misvatting van de Doop. Het is duidelijk, dat wie gelooft, gedoopt moet worden. Het blijkt ook duidelijk uit de Schrift, dat deze doop niet anders is dan een onderdompeling. Maar welke betekenis kent de Heilige Schrift aan de doop toe? Op dit punt heerst misverstand. Het heeft mij vaak verrast, dat eenvoudige doopcandidaten op de vraag, wat de doop is, antwoordden: „de afwassing der zonden". Ik ben er dan nooit zo haastig bij om te protesteren of beter onderwijs te geven. In de eerste plaats al omdat de uitdrukking haast zo uit het Nieuwe Testament geschept is: „Sta op en laat u dopen en uwe zonden afwassen". Hand. 22 : 26. De doop is ongetwijfeld de vraag van een goed geweten tot God; daad van den dopeling, maar toch heb ik de indruk, dat zijn activiteit in het Nieuwe

Testament niet zo op de voorgrond gesteld wordt als bij ons gebruikelijk is. Wij spreken er vaak over als ware de dopeling de enig handelende en God de daarbij toeziende. Geschiedt in de doop niet van twee kanten iets? Is God bloot toeschouwer? Getuige? Als de apostel tot de gelovigen zegt: „zovelen als ge in Christus Jezus gedoopt zijt, hebt ge Christus aangedaan", stond dan de doop (in water) niet in het gezichtsveld van den Apostel? Had de doop voor hem slechts een zintuigelijk waarneembare, geen bovenzinnelijke kant? Beweegt er slechts water? Wordt er slechts een lichaam bevochtigd?

Is de doop voor ons besef misschien leeggelopen? dewijl we vergaten, dat, wat de Heilige Schrift van de doop zegt, zij dat *uitsluitend* zegt van de doop die *geloofsdaad*, „met het geloof gemengd" is? Is het niet zo dat het geloof de doop realiseert? geestelijk wáár maakt wat zonder geloof, slechts beweging van het water en reiniging van het lichaam is?

Ik geef u deze vragen gaarne ter overdenking.

L.

RONDBLIK.

Het Engelse Witboek.

Dezer dagen werd het Witboek gepubliceerd, waarin de Britse regering haar plannen ten aanzien van Palestina uiteenzet. Deze plannen komen neer op het vestigen van een onafhankelijke Palestijnse staat binnen de tijd van tien jaar en beperking van de Joodse immigratie tot 75000 binnen vijf jaar. Na deze vijf jaar zal immigratie slechts mogelijk zijn met Arabische toestemming.

De nieuwe Palestijnse staat zal straks door verdragen verbonden zijn met het Verenigd Koninkrijk, waardoor op bevredigende wijze wordt voorzien in de commerciële en strategische behoeften der beide landen. Overleg met de Volkenbond wordt nog nodig geacht met het oog op het beëindigen van het mandaat.

In de toekomstige onafhankelijke staat zullen — volgens het Witboek — de Arabieren en de Joden tezamen regeren en zal dat zodanig moeten geschieden, dat de levensbelangen van beide gemeenschappen gewaarborgd worden.

Het Witboek laat de stichting van de toekomstige Palestijnse staat voorafgaan door een overgangsperiode, opdat de bevolking van Palestina zich aan de nieuwe staat van zaken zal kunnen aanpassen. In deze overgangstijd zullen aan de Palestijnen steeds grotere bevoegdheden worden toevertrouwd, terwijl de Britse regering verantwoordelijk blijft voor het verloop der gebeurtenissen.

Zoals reeds werd medegedeeld, zullen in de eerstvolgende vijf jaren ongeveer 75000 Joden kunnen emigreren uit verschillende landen in Europa en immigreren in Palestina. Na die vijf jaren wordt de Joodse bevolking op ongeveer één derde van de totale bevolking geschat.

Wanneer deze vijf jaren van Joodse immigratie verstreken zullen zijn, zal worden overgegaan tot het instellen van een geschikt bestuurslichaam ter vertegenwoordiging van de Palestijnen en de Britse regering, welke aanbevelingen zal hebben te geven voor een grondwet van het onafhankelijke Palestina. Althans wanneer de vrede in het land niet is verbroken geworden en de orde is gehandhaafd. De Britse regering zal namelijk moeten kunnen vaststellen, dat er voldoende maatregelen zijn genomen voor de veiligheid en de vrije toegang tot de heilige plaatsen en voor de bescherming van verscheidene religieuze lichamen, alsook voor de bescherming van de verschillende gemeenschappen. Bovendien moet tot tevredenheid van de Britse regering blijken, dat voldoende rekening is gehouden met de eisen van de strategische positie.

Door de Britse regering wordt de toezegging gedaan, dat zij alles zal doen om de vestiging van een onafhankelijke Palestijnse staat binnen de tijd van tien jaren te vergemakkelijken, doch zal, zo de omstandigheden uitstel nodig mochten maken, overleg plegen met de Palestijnen, de Volkenbond en de omliggende Arabische staten, alvorens tot uitstel te besluiten. Mocht een uitstel evenwel onvermijdelijk blijken te zijn, dan zal de Britse regering de medewerking van genoemde partijen inroepen bij het opstellen van plannen om toch tot het gewenste doel te komen.

Voorts blijkt nog uit het Witboek, dat de Britse regering de eis der Arabieren, dat Palestina een Arabische staat zal worden, alsook de eis der Joden, die Palestina in een Joodse staat herschapen willen zien, verwerpt. Engeland heeft krachtens het mandaat verplichtingen tegenover de Arabieren op zich genomen. En door de Balfourverklaring kon Engeland de eisen der Joden niet zonder meer voor ongegrond verklaren.

Engeland heeft dus de tussenweg gezocht en meent die thans, volgens de inhoud van het Witboek, gevonden te hebben.

* * *

De ontvangst in Palestina.

We lezen, dat nadat de inhoud van het Witboek in Palestina bekend was geworden, er in verscheidene delen van dit land van de zijde der Joodse bevolking betogingen werden gehouden, waarbij zich ernstige incidenten hebben voorgedaan. Te Jeruzalem trokken Donderdagmiddag (hemelvaartsdag) vijftienduizend Joden onder leiding van den opperrabbijn Herzog en andere rabbijnen door de hoofdstraten van de Joodse wijk van Jeruzalem. In de stoet werden borden met de volgende opschriften meegedragen: „Wij willen ons niet overgeven aan de politiek van de regering" en „Wij willen geen minderheid vormen onder Arabische heerschappij". De opperrabbijn hield een toespraak, waarin hij betoogde, dat Engeland ontrouw is geworden aan de Goddelijke opdracht Israël te verlossen. Op het Joods college was de Zionistische vlag halfstok gehesen. Des avonds deden zich op verscheidene plaatsen van Jeruzalem ernstige botsingen voor. Daarbij werden volgens de berichten in de bladen een dozijn Engelse politiebeambten en maar eventjes een honderdtal Joden gewond. De opgewondenheid onder de Joodse bevolkingsgroepen was groot. De hoofdstraten in de Joodse wijk te Jeruzalem boden een aanblik van de grootste wanorde. In een deel van het postkantoor onstond brand. De betogers deden een aanval op een Brits warenhuis en op een Duits koffiehuis.

Ook te Haifa kwam het tot demonstraties. Bijna vierduizend jongelui hebben op de binnenplaats van de technische school te midden van een spottende menigte het Witboek verbrand. Er werden de volgende kreten gehoord: „Leve de verklaringen van Balfour" en „Weg met het Witboek".

Te Tel Aviv hebben vijftienhonderd Joodse betogers de bureaux van de districtsoverheid bestormd. Ze verwoestten de inventaris en stichtten brand.

Uit één en ander blijkt hoe fel de Joden gekant zijn tegen de politiek van de Britse regering, zoals deze uiteengezet wordt in het Witboek. Ze willen „geen ghetto in eigen vaderland". Volgens hen komt de nieuwe politiek van Engeland hierop neer, dat het Joodse volk het recht ontzegd wordt wederom een nationaal huis op te bouwen, en dat het gezag over Palestina wordt overgedragen aan de tegenwoordige Arabische meerderheid en dat de Joodse bevolking aan de genade van deze meerderheid wordt overgeleverd. De Joden beschouwen Engelands gedrag als een zwichten voor het Arabische terrorisme. Ze zijn van mening, dat de kloof tussen de Joden en de Arabieren thans nog groter zal worden. Ze voorzien een grotere spanning onder de Palestijnse bevolking en zullen in de nieuwe politiek van Engeland geenszins kunnen berusten. De Joden zeggen er nooit in te kunnen toestemmen, dat de poorten van Palestina voor hen gesloten worden.

* * *

En de Arabieren?

Havas berichtte uit Jeruzalem, dat het Hoge Arabische Comité de in het Witboek vervatte regelingen verworpen heeft!

In Arabische kringen schijnt men teleurgesteld te zijn over de overgangsperiode van tien jaar. Men is daar van gevoelen, dat de uiterste limiet drie jaar had moeten zijn. In deze kringen verklaart men, dat de Arabieren de huidige strijd zullen staken, zodra zij overtuigd zijn van het voornemen der Britse regering aan te sturen op de onafhankelijkheid van Palestina. Ten aanzien van de voorgestelde immigratie van 75000 Joden verklaren de Arabieren, dat de economische toestand in Palestina zulk een belangrijke verhoging niet zal toelaten.

Men ziet het: de Joden èn de Arabieren zijn gekant tegen de nieuwe politiek van Engeland inzake de inderdaad moeilijke en lastige Palestijnse kwestie, de eersten, omdat Engeland veel te ver gaat met zijn gepubliceerde plannen, welke het stichten van een onafhankelijke Palestijnse staat beogen binnen de tijd van tien

jaar; de laatsten omdat de tijd van tien jaar veel te lang wordt geacht en omdat de immigratie van 75000 Joden volgens hen economisch niet te verantwoorden is.

Wanneer deze regelen gelezen worden, zijn de debatten over de Palestijnse kwestie zeer waarschijnlijk reeds in het Lagerhuis gehouden. Of het Huis zijn goedkeuring zal hechten aan de politiek van de regering zoals deze uiteengezet wordt in het Witboek?

d. H.

DE GEEST VERENIGT EN DOET DAN WONDEREN

De vluchtelingen.

Vriendelijk begroeten de groene hellingen der bergen de vermoeide ogen van de pelgrims, een kleine groep mensen, die om der wille van hun geloof gedwongen werden hun vaderland Moravië te verlaten. Zij hadden de nachten als bondgenoot gekozen, bang als zij waren anders achtervolgd te zullen worden. De bergen, die zij ontwaarden lagen aan de andere zijde van de grens en verkondigden hun blijdschap en vrede. Het was de gedenkwaardige dag van 8 Juni 1722. In de verte zagen ze de torens van een kasteel glinsteren in het morgenlicht. Met bekwame spoed begaven zij zich er heen. Een bediende schreed hen tegemoed. Eerbiedig, met de hoed in de hand gaf de leider een uiteenzetting van de reden en de hoop van hun komst. Zouden zij zich op de hellingen dezer bergen en aan de rand van deze wouden mogen vestigen en er hun huizen bouwen?

„Zeker; de jonge graaf Zinzendorf, die al deze uitgestrektheden bezit, staat u toe hier te wonen. Hij verleent u de vrijheid uit deze bossen het benodigde hout te kappen".

Negen dagen later velde Christiaan David, de aanvoerder, de eerste boom.

Herrnhut begon te verrijzen.

De gehele dag vulde het geluid van bijl en zaag en hamer de lucht. Stammen werden tot balken of planken versneden en bescheiden woningen kwamen onder zang en scherts der werklieden te voorschijn. De gehuwden kregen een eigen huisje en de ongehuwden een gemeenschappelijk onderdak. In het midden werd een vergaderlokaal opgericht. Allen leefden als in de tegenwoordigheid van God. Elke dag werd besloten met een eenvoudige godsdienstoefening. De mannen hielden om de beurt des nachts de wacht. Gewapend met lantaarn en stok deden zij elk uur de ronde.

Zouden deze eerste Herrnhutters ooit vermoed hebben welke grote dingen uit het werk hunner handen zouden voortkomen?

* * *

Onenigheid.

Toen het dorpje eenmaal klaar was, werd het een toevluchtsoord voor velen, die vanwege hun geloof in Moravië en Boheme geen rust konden vinden voor het hol van hun voet. Christenen van allerlei overtuiging vonden er een veilig onderkomen. Maar met de komst van deze nieuwelingen deed ook de onenigheid haar intrede. Theologische twistgesprekken waren aan de orde van de dag en verbitterden de gemoederen. Zelfs de vrome en moedige Christiaan David werd uit zijn evenwicht getrokken. Het leek er wel op, dat Herrnhut — de hoede des Heeren — in een plaats van twist en tweedracht herschapen was en door den Boze in bescherming werd genomen.

Graaf Zinzendorf nam met grote droefheid daarvan kennis. Hij besloot tussenbeide te komen en door de warmte van zijn woord en de wijsheid van zijn optreden gelukte het hem de vrede te herstellen. Maar de vrede, die hij verkreeg, was weinig meer dan een gewapende vrede.

Intussen droegen de beste elementen in de nederzetting de last van de onderlinge verkoeling op hun ziel. Zij kwamen geregeld bijelkaar om den Geest van God te smeken alle harten te willen samenbinden en alle verdeeldheid uit te drijven. Hun vergaderingen kenmerkten zich door ware eenvoud. Er was geen spoor van opwinding, maar wel een diep, zeer diep verlangen naar een uitstorting van de Heilige Geest te bespeuren.

* * *

De Heilige Geest.

De 17de Augustus 1727 brak aan.

De meeste kolonisten waren in een godsdienstoefening bijeen. Het verloop van deze godsdienstoefening was als gewoonlijk. „Toen werd plotseling een ieder op hetzelfde ogenblik innerlijk ontroerd door een kracht, die iedereen vreemd was en niemand verklaren kon en die hun allen verenigde in een ge-

---

De brief der blijdschap.

III.

Hoofdst. 1 : 21—26

Het Leven, dat behouden is.

Geboren — gestorven.

Dit zijn de polen van ons aards bestaan, het begin en het einde van de spiraalgang van ons leven op aarde. Ze herinneren ons aan des mensen afhankelijkheid en Gods eeuwige heerschappij.

Belangrijk is het moment van de geboorte.

Onverschillig wien het geldt, ze behoort tot die gebeurtenissen, waarvan de betekenis de grenzen van tijd en ruimte overschrijdt. Onverschillig of ze wereldkundig gemaakt wordt of haar konde niet verder doordringt dan in de naaste omgeving, onverschillig of ze door duizenden wordt toegejuicht of slechts belangstelling trekt in een kleine kring — ze geldt een mens, en dát bepaalt haar betekenis.

De geboorte is het geplaatst worden in een baan, wier richting en lengte niemand kan overzien.

De andere gebeurtenis is het sterven; het treden aan de andere zijde van de voorhang.

Tussen deze beide uitersten, deze twee snijpunten van de zichtbare en de onzichtbare wereld ligt de baan, die opwaarts en afwaarts kan lopen. Daar tussen ligt, wat we het leven noemen. Zal het punt van uitgang boven het punt van ingang komen te liggen, dan moeten twee dingen dat leven kenmerken. Het moet zijn:

I. *Een leven door Christus.*

Welke betrekking er tussen Christus en hem is zegt de Apostel met deze woorden: Want mij is het leven Christus. Vers 21. Zijn leven had zijn oorsprong in Christus en vond in Christus zijn verklaring. „Ik leef . . . . Christus leeft in mij". Het was niet meer een náást elkaar van Paulus en Christus maar een in-elkaar. De Heere Jezus had Zijn discipelen gezegd, dat de dag zou komen dat ze bekennen zouden, dat Hij in den Vader was en zij in Hem en Hij in hen. (Joh. 14 : 20).

Vanwege deze betrekking, waarin hij met Christus stond was er voor den Apostel geen tegenstelling tussen het leven in het lichaam en het leven buiten het lichaam. Het leven, dat hij nú leefde, was onafhankelijk van de lotgevallen van het lichaam. Hij zeide: onze wandel *is* in de hemelen. Het lot van den christen wordt door niets anders bepaald dan door de Liefde van God — een Liefde, in Christus schat-op-aarde geworden — van welke Liefde noch dood noch leven hem kan scheiden.

Uitgangspunt is wat *God* met ons deed: Hij heeft ons met zichzelven verzoend door de dood Zijn Zoons.

En hoe staan zulken tegenover het oordeel, waar de *mens* door heen moet? Hebr. 9 : 27. Dus óók de christen in komt? als *mens* in komt?

Het antwoord is heel eenvoudig: de mens, die als *verzoende* in het oordeel komt, wordt vrij verklaard en komt er behouden uit te voorschijn. *Behouden*, dat is met *winst!*

Daarom zegt Paulus (als verzoende): het sterven, dat is het henengaan door het oordeel, is *mij* gewin!

Weet ge wel, o mens! dat ge op weg zijt naar uw Rechter? Hoe zult ge voor Hem verschijnen? Hoe zult ge voor Hem bestaan? Voor *Hem*, voor Wien héél de wereld verwerpelijk is?

Bestaan in het gericht kunt gij dán, en alléén dan, als Christus uw leven is, als Hij in uw plaats mag treden. Christus kwam met „gewin", Hij kwam in heerlijkheid te voorschijn uit het gericht van Golgotha en ieder, die dít weet: „ik leef . . . . Christus leeft in mij", deelt in de winst, die het sterven Christus bracht.

Gij zijt op weg naar uw Rechter. Onzeker is het ogenblik, dat ge voor

voel van saamhorigheid, zoals zij dat nimmer te voren hadden gekend".

„Wat mag dat toch wel beduiden?" vroegen zij elkander. En het antwoord behoefden zij niet te zoeken: „De Heilige Geest!"

„Het was de dag van de uitstorting van den Heiligen Geest op de gemeente", zeide graaf Zinzendorf, „het was de dag van haar Pinksterfeest. De Heiland kwam op ons en in ons, een Geest, waarvan wij tot nog toe geen kennis noch ervaring hadden. Tot op heden waren wij de leiders en de helpers. Thans was het de Heilige Geest, die alles en allen leidde en bestuurde."

En wat was de eerste vrucht?

Dat de wrevel en onenigheid onmiddellijk uit het hart van een ieder verdween. „Wij zijn nu samen verbonden", zeide een van hen, „als dienstknechten van den Heer en niets zal ons meer kunnen scheiden. Wij hebben geleerd lief te hebben; elkander lief te hebben; Christus lief te hebben." Op die grote dag ontvingen de broeders die broederlijke genegenheid voor elkander, die alleen de Heilige Geest schenken kan; onder hen werd die geestelijke kameraadschap geboren, die de kracht geweest is van de eerste gemeente.

De komst van den Heiligen Geest brengt altijd het wonder der liefde mee, uitgedrukt in de harte-eenheid van de broeders.

* * *

De tweede vrucht.

En wat was de tweede vrucht? Met de ondergang van de koele en donkere nacht van nijd en bitterheid was de glorierijke dag van de zending doorgebroken. Twee jonge mannen voelden zich geroepen het evangelie aan de slaven te brengen. In een vertrouwelijk schrijven aan graaf Zinzendorf deelden zij mede, hoe zij tot de kennis van hun roeping gekomen waren. „Waarde broeder, wil deze zaak voor uzelf houden; overdenk ze en laat ons uw oordeel weten. Moge de Heer ons op de rechte weg leiden, al is die weg ook ruw."

De brief werd met weglating van de namen aan de gemeente voorgelezen. Hij baarde onder de kleine schare van broeders en zusters niet weinig opzien; immers was de gedachte geheel nieuw en hun financiële krachten van geen betekenis.

Maar de beide jongemannen dachten niet aan geldelijke steun. Zij begeerden geen bezoldiging. Zij wilden voor hun onderhoud arbeiden, zeiden zij. Zij wilden zich laten aanmonsteren voor de bemanning van het schip, dat ze naar het land van hun bestemming zou brengen. En indien het mocht blijken, dat zij alleen als slaven de slaven konden bereiken, dan zouden zij zich als slaven laten verkopen.

Lang en ernstig bad de gemeente om duidelijke aanwijzing van God. Op de 16de Juli van het jaar 1732 viel de beslissing: een van de beide jongemannen zou worden uitgezonden en met hem een broeder van rijpere levenservaring. Ruim een maand later schouderden zij de knapzak en trokken de donkere slavenwereld van Amerika tegemoet.

En sinds hebben de Hernhutters hun zendelingen, van wie het overgrote deel met het werk hunner handen in hun onderhoud voorzagen, laten reizen naar Zuid-Afrika, Oost-Afrika, Jeruzalem, Tibet, Groenland, Labrador, de Indianen, Suriname, Nicaragua en Alaska, waar bloeiende gemeenten met veelzijdige arbeid getuigenis afleggen van wat God vermag door eenvoudige lieden, die het goed dezer wereld niet bezitten, maar wel een hart, dat vervuld is van Zijn Heiligen Geest.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZATERDAG OF ZONDAG?

Is de zevende dag de mens door de natuurlijke wet en het natuurlijke licht als sabbatdag bekend gemaakt?

II.

Om niet misverstaan te worden moet ik eerst even opmerken, dat ik onder deze natuurlijke wet en dit natuurlijke licht niet versta die Godskennis, welke de mens verkrijgt door Gods algemene openbaring in de natuur, de geschiedenis en het geweten, doch de ingeschapen Godskennis; datgene dus wat de mens van nature eigen is, dat tot zijn wezen behoort en ook door de zondeval niet gans en al in hem verloren is gegaan. De vraag die ik boven mijn gesprek van deze week heb geplaatst, komt dus hierop neer: of de mens in zich zelf, zonder enige openbaring Gods van bui-

---

Hem zult staan, voor Hem, die de „persoon" des mensen, dat is het masker, dat de mens draagt, niet aanziet, niet dáárnaar oordeelt. Wat zijt ge voor dezen God? Zijt ge in Zijn oordeel verdoemelijk? — verwerpelijk om wat ge van uzelf zijt? Of rechtvaardig door het geloof in Christus, vanwege dát, wat Christus u is?

Verlies — winst.
Wat wacht u?
Zonder Christus?
Met Christus?
Hoedanig is uw leven?

Christus IS mijn leven. Al wat Hij voor mij deed mondt hierin uit, dat Hij nu mijn leven is. En omdat Hij mijn leven is, is Hij mijn Redder. Hij *blijft* mijn leven. Door de dood heen wordt Hij het nog méér, nog meer als mijn leven *openbaar*, meer in *heerlijkheid*.

Wat is voor *u* het leven?

„Bevrediging van mijn begeerten", antwoordden sommigen. Hun zal het sterven geen gewin brengen, maar verarming zal het voor hen betekenen.

De Apostel zegt ergens — en het is heel vreemd — dat er mensen zijn, voor wie het leven is een vergaderen van schatten tot de dag des toorns! Wat zal voor zulken het sterven zijn?

Het deel der gelovigen aan gene zijde van het voorhangsel is samen te vatten in deze woorden: *zij zullen met Christus zijn*. En daar gaat niets boven; dat behoeft geen aanvulling. Dat te *beleven* is genoeg.

II. *Een leven voor Christus.*

Het feit, dat Christus in hem leefde, maakte Paulus' leven aan Christus dienstbaar. Daarin o p e n b a a r d e het zich. Daarin openbaarde *Christus* zich in hem.

Wordt de klemtoon niet vaak verkeerd gelegd, n.l. op het leven vóór Christus, inplaats van op het leven dóór Christus?

Men bouwe toch niet op wat men voor Christus doet. Wij kunnen eigenlijk niets voor Christus doen. Christus kan alleen iets voor zichzelf doen. En Hij wil dat doen door u, door uw krachten; door het uwe i n w e r k i n g te brengen.

De gevolgtrekking uit vers 21: het leven is mij Christus en het sterven gewin, horen we in vers 22, hetwelk wij anders lezen dan de Statenvertaling het geeft, n.l. zo: Moet ik hier beneden blijven leven, dan betekent dat voor mij vruchtbaar werken. Wat hij nu moet kiezen weet Paulus niet. Hij bevindt zich in een dilemma:

Beneden leven staat gelijk met vruchtbaar werken;

Sterven staat gelijk met persoonlijk gewin.

Zijn verlangen is: opbreken van hier en met Christus te zijn. Vers 23. Maar hij legt dit verlangen het zwijgen op vanwege de behoefte der Filippenzen, dat hij bij hen blijve.

De liefde tot de broeders doet dus bij den Apostel de schaal doorslaan naar hun kant. Wat is voor de *anderen* het beste? Dat wil Paulus doen. Deed Christus ook niet zo? Stond op de berg der verheerlijking de Deur der Heerlijkheid niet voor Hem open en daalde Hij toch niet de berg af en ging naar Golgotha om te dienen, te lijden, omdat dat voor de zaligheid der mensen nodig was? I n p l a a t s van de vreugde die Hem voorgesteld was, heeft Hij het kruis verdragen en de schande veracht — zo versta ik Hebr. 12 : 2.

Christus leeft in Paulus en zulk een leven, waarin Christus leeft, groeit tot een copie van dat van Christus. Copiëer mij — zegt Paulus — gelijk ik Christus copiëer! Hoofdst. 3 : 17.

Ons leven is een spiraalgang. Waar zal het punt van uitgang liggen? Boven of beneden het punt van aanvang?

Als Christus er in gekomen is, zal de spiraal naar boven gebogen worden en het punt van uitgang liggen voor de Gouden Poort!

L.

ten tot hem komende, een wet of een licht bezit, waardoor hem de zevende dag der week wordt aangewezen als de dag die tot de dienst van God moet worden afgezonderd?

Indien deze vraag toestemmend kon worden beantwoord, dan zouden noodzakelijk alle mensen de heiliging van de zevende dag, dat is van de Zaterdag, zowel wat het verleden als het heden en de toekomst betreft, als een bindende verplichting moeten hebben gekend en aldus ook blijven kennen. Dit natuurlijke licht, deze ingeschapen Godskennis waarvan ik sprak, behoort immers tot het beeld Gods in de mens. Het is waar dat de gevallen mens van dit beeld Gods in engere zin genomen slechts overblijfselen behouden heeft. Het wezen Gods zelf is echter eeuwig en verandert nooit. Toch vinden wij nooit en nergens dat de volken, die de wet van Sinaï niet kenden en kennen, maar die van nature de dingen doen die der wet zijn (Rom. 2 : 14), zich bewust zijn geweest dat zij de zevende dag der week als een Gode gewijde rustdag moesten onderhouden.

De waarheid van hetgeen ik hier zeide, wordt bevestigd door het volgende. Uit Rom. 5 : 13, 14 kan de aandachtige lezer duidelijk opmaken, dat er ook vóór de wet van Sinaï, dat is in de tijdsbedeling van Adam tot Mozes, een wet bestond, krachtens welke der mensheid hare zonden werden toegerekend. Van overtredingen dezer (namelijk de natuurlijke) wet lezen wij o.a. in de volgende Schriftplaatsen: Gen. 4 : 8; 6 : 5; 9 : 21, 22; 12 : 13; 13 : 13; 18 : 12—15; 19 : 5; (zie Ez. 16 : 49, 50); 31 : 30; 35 : 2; 40 : 15; 44 : 8—10; Deut. 8 : 19, 20; 12 : 2; Ps. 106 : 35—37; Rom. 1 en 2. Is het nu niet van grote betekenis, dat wij vóór Mozes nimmer van ontheiliging van de Sabbat lezen? Mogen wij uit dit feit niet met recht afleiden, dat de zevende dag de mens door het natuurlijke licht niet is bekend gemaakt? En indien iemand deze conclusie nochtans mocht verwerpen, dan is hij verplicht aan te nemen dat de mensen van Adam tot Mozes die dag in eigen kracht, zonder de bijzondere voorlichting, aansporing en sterking van Gods Woord en Geest, beter hebben onderhouden dan het volk dat de aanneming tot kinderen, en de heerlijkheid, en de verbonden, en de wetgeving en de dienst van God en de beloftenissen deelachtig was (Rom. 9 : 4), want nà Mozes lezen we menigmaal van Sabbatschenders (Ez. 20 : 13).

De onhoudbaarheid van dit laatste is echter te duidelijk en zo blijft ons werkelijk niets anders over dan te besluiten, dat de natuurlijke wet de mens niet de geringste aanwijzing geeft dat de zevende dag der week de ware en onveranderlijke, aan 's Heeren dienst gewijde, rustdag is. Anders gezegd: de heiliging van de zevende dag, mijn waarde Sabbatvierende broeder en zuster, *is geen zedelijk gebod!*

Hieruit vloeit voort dat, hoewel in het algemeen de heiliging van een bepaalde dag tot de dienst van God met de natuurlijke wet niet in strijd is, de mens zonder een afzonderlijk gebod en bijzondere openbaring niet kon en kan weten, welke dag de Heere daarvoor wilde en wil verkiezen.

Misschien mag ik aannemen de vraag: „Is de zevende dag de mens door de natuurlijke wet en het natuurlijke licht als sabbatdag bekend gemaakt?" voldoende te hebben beantwoord.

De volgende week kunnen we dan D.V. een poging doen den belangstellenden lezer een antwoord te geven op de vraag: „Waren, toen in de woestijn de zevende dag aan Israël als de Sabbatdag werd aangewezen, ook de Heidenen daarin begrepen?"

MONSMA.

BEDE.

Stort in ons uit Uw Geest, o Heer!
Die heiligt en bezielt.
Werp alle vreemde goden neer,
waarvoor Uw volk nog knielt.

Vertere Uw zuiverende vlam,
den laatsten broederhaat.
Doe volgen ons het God'lijk Lam,
al waar het henen gaat.

O Gij, der wereld eeuwig Licht,
steek onze harten aan,
en doe ons voor Uw aangezicht,
als lampen brandend staan!

Wanneer de wilde stormwind woedt
en alles donker ziet.
dan is 't Uw olie, die ons voedt,
Uw lampen doven niet.

Uw koninkrijk zal komen Heer,
reeds licht Uw morgen aan:
doe ons in alle tegenweer,
als Uw getuigen staan!

Gevraagd en ontvangen van een reciterende N B.J.B.ster, die de herkomst niet kon aangeven.

Een onzer veteranen heeft zich opgemaakt om nog eens in het strijdperk te treden. Reeds lang geleden gaf deze broeder de fakkel van het Evangelie over in jongere handen. Maar het krijgsgedruis klonk hem zo lieflijk in de oren, dat hij nog weer uit de stilte opstond om zijn getuigenis te doen horen. Luistert!

E.-R.

DAAR STAAT GESCHREVEN.

Dat de voorstanders van de kinderdoop door het getuigenis van Prof. C. Barth te Utrecht onlangs uitgesproken, een weinig onaangenaam wakker zijn geworden en zich tot verdediging van dit eeuwenoud kerkelijk gebruik opmaken, is zeker niet te verwonderen.

Wél echter bedenkelijk is, dat zij nu in plaats van met een duidelijk: „daar staat geschreven" ons tegemoet te treden, van ons Baptisten voldoende grond vragen om de kinderdoop als onschriftuurlijk te verwerpen. Dit handig ontwijken van de zaak waarom het gaat, is al bijna even vernuftig als wanneer de kinderdoper ons tegenwerpt: „het is toch niet *verboden* in de Schrift, al is het ook niet *geboden*"?

Hiermede blijven wij tevergeefs wachten op een Schriftuurlijk bewijs vóór de kinderdoop.

Een zeker Baptiste predikant in Engeland loofde eens een pond sterling uit voor degene die hem met één tekst uit de bijbel zou bewijzen dat onwetende kinderen moeten gedoopt worden.

Er verscheen een vrouw met de tekst 1 Petr. 2 : 13: „Zijt dan alle menselijke ordening onderdanig enz." De predikant was royaal genoeg om haar de beloofde som uit te betalen, maar maakte tevens de opmerking dat dus de kinderdoop tot de menselijke ordeningen (inzettingen) behoorde, waardoor Gods gebod soms krachteloos gemaakt wordt. Wij kunnen dus deze zelfde tekst gemakkelijk en terecht als grond aanvoeren waarom wij de kinderdoop als onschriftuurlijk verwerpen. Er behoort heel wat moed toe om ons in dezen van dwaling te verdenken daar wij de doop van gelovigen met een krans van bijbelwoorden kunnen omringen. Nog meer moed is echter nodig om in de naam van een driemaal heilig God, een handeling te verrichten, welke noch de Vader noch de Zoon noch de Heilige Geest ons ooit hebben bevolen. Zulks begint bijna te gelijken op een ijdel gebruik van de naam des Heeren, 't welk in Zijn heilig oog niet onschuldig is. Een duidelijk „daar staat geschreven" is dus hier een vereiste.

A'dam. K. KUIPERS.

UIT DE GEMEENTEN

MUNTENDAM. Geliefde brs. en zrs. in den Heer. Er is al weer een lange tijd verlopen dat ge iets van ons hebt gehoord. Welnu zoals de meesten uwer weten, moet onze geachte voorganger volstrekte rust houden. Onze wens en bede is, dat de Heere hem spoedig doet herstellen. De diensten des Zondags worden grotendeels vervuld, door verschillende voorgangers der Bapt. broederschap, waar wij ook recht dankbaar voor zijn. Het werk in de Gemeente gaat goed, ook onder de jeugd.

Zondag de 14e dezer was het voor ons als Gemeente een verblijdende dag, want we mochten twee jonge zusters en een jonge broeder door de doop aan de Gemeente zien toegevoegd. Ds. Visser uit Sneek was deze dag in ons midden. Voor deze doopplechtigheid las Ds. Visser ons voor uit Handelingen der Apostelen hoofdstuk 2 en werd als tekst gekozen vers 41: Die dan zijn woord gaarne aannamen werden gedoopt. Met alle ernst werd deze prediking beluisterd. Ons kerkgebouw was overvol. Na deze plechtige dienst schaarden wij ons als Gemeente met de drie nieuwe leden om de dis des Nieuwen Testaments. Bij monde van ouderling Faber werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheten in de strijd.

Ons in uw aller voorbede aanbevelend,
met hartelijke br. groeten,
namens de Gemeente,
M. J. GROART, Secr.

EM.-ERFSCHEIDENVEEN. Geliefde brs. en zrs. in Christus. We willen door deze mededeling doen van onze hoogtijdagen. Zondag 7 Mei hadden we 's morgens doopdienst. Een zuster wenste haar Heer en Heiland ook hierin gehoorzaam te zijn. Onze voorganger bepaalde ons bij de woorden van Matth. 28 vers 18 en 19: En Jezus bij hen komende, sprak tot hen zeggende: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan henen, onderwijst alle de volken, dezelve dopende in de naams des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb. 's Middags 4 uur kwamen we als Gemeente samen en vierden het Avondmaal. Hier werd de nieuwe zuster door br. ouderling Booi toegesproken en welkom geheten in de Gemeente.

Dinsdag 9 Mei kwamen we 's middags 3 uur samen om tegenwoordig te zijn bij de huwelijksinzegening van onzen geliefden voorganger en zijn gade. Daarvoor was onze br. Ds. Hekhuis van Delfzijl, oud-voorganger der Gemeente in ons midden. En ofschoon velen verhinderd waren door hun werkzaamheden, was de kerk geheel gevuld. Het was een plechtig ogenblik, toen de Gemeente en vrienden staande onzen voorganger en echtgenote: Dat 's Heeren zegen op u daal, toezongen.

Woensdagavond halfacht werd dit huwelijksfeest verder herdacht. Beide dagen was onze kerk keurig versierd. Onze br. ouderling W. Wolters welke deze avond de leiding had, opende met gebed en schriftlezing. Vele goede woorden en wensen werden er geuit. De meisjesvereniging voerde: De bruiloft in de sneeuw op. Op verzoek werd het nog eens herhaald. Muziek en zang luisterden deze avond op. En aan 't einde spraken onze voorganger en echtgenote hun hartelijke dank uit voor de vele bewijzen van liefde en waardering in deze dagen hun bewezen en sloot br. ouderling Booi met dankgebed.

We hadden ook daar een goede ure. En gaan voorwaarts, vertrouwende op het: Waar liefde woont, gebiedt de Heer Zijn zegen.

H. SJ., Secr.

16e ZANGERSDAG.

Deze vond plaats op Hemelvaartsdag in 't mooie dennenbos te Emmen. Mee door de begunstiging van het goede weer is 't een geslaagd zangersfeest geworden; slechts een hagelbui bracht in de pauze ongewenste afwisseling. Meer dan 900 personen genoten van alles wat ten gehore gebracht werd. Acht koren, waaronder dat van Hengelo, hebben in hun liederen den Heer van het heelal en den Bewerker van 't heil in Christus bezongen. 't Gesprokene woord van Ds. H. Hornstra en Ds. H. Doornkamp stelde de gewenste betrekking tussen de mens en zijn Heiland in 't licht. 't Openluchtspel „Strijd" trok aller aandacht en verkondigde de overwinning van Gods liefdemacht als de oplossing in 's levens worstelstrijd. De geluidsversterking van A.C.F.O. voldeed uitstekend en was voor deze dag dan ook een grote verbetering. Wij kunnen niet anders dan nog eens vanaf deze plaats alle medewerkers hartelijk, hartelijk te danken. En wij prijzen onzen Heer voor 't schenken van zo'n goede, zegenrijke dag.

Namens 't Zangersdagcomité,
T. JANSMA.

MEDEDELINGEN

De Gemeente te Haarlem

hoopt D.V. op tweede Pinksterdag a.s. nam. 2—6 uur, een toogdag te houden, evenals vorig jaar op het bekende terrein nabij „Kraantjelek" te Overveen. Brs. en zrs. van elders worden hartelijk tot deelname uitgenodigd. Verversingen zullen tegen billijke prijs verkrijgbaar zijn.

Leeuwarden verwacht

Frieslands Baptiste Jeugdgroepen. Alle dingen zijn gereed voor de tweede Pinksterdag. Komt in drommen. Vergeet niets. Zoek ook alle oude nationale en provinciale liederen op.

En bidt: Wil nu komen Heer, wij smeken 't.

Ned. Bapt. Vr. Bew. „Zusterhulp".

Hoeveel zusters reizen van uw afdeling naar Leeuwarden?

Begeert ge ook logies?

Zendt, secretaressen, bericht aan

Mevr. F. v. d. Heide—Kuiper,
Leeuwrikstr. 92, Leeuwarden.

Doet het voor 1 Juni a.s.

Gem. Sneek heeft tot haar voorganger beroepen candidaat G. W. Tijman van Hamburg.

KOME UW RIJK!

Kome Uw Rijk.
Heer, hoor onze bede;
hoor, hoe de harten hier hijgen naar vrede.
Kome Uw Rijk.

Dat niet alleen van 't Koninkrijk,
Heer, onze lippen gewagen;
heilig ons hart, en smaadheid en smart
gaan we als een erekroon dragen.

Wij dienen U, Koning,
hoe ook vervolgd en gehaat en versmeten,
vijand van wereld en mensdom geheten!
Gij zijt de Koning!

Heer van de vrede, hoor onze bede —
Kome Uw Rijk!
Geef dat wij nimmer opnieuw U verraden,
vrucht'loos en schuldig met bloed
ons beladen:
kome Uw Rijk.

Alles wat aards is zal eenmaal vergaan,
ook onze tijd,
Maar 't Rijk, dat Gij bouwt, zal
blijven bestaan
in eeuwigheid.

LEO MENS '34.

VERBETERING.

In de adv. van br. en zr. van Netten te Heeg in het vorig No. van De Christen was als tekst opgegeven Ps. 72 : 20a.

Dit had moeten zijn Ps. *71* : 20a.

I. P. L. Nieuws.

Nog enkele dagen resten alvorens wij, Baptisten uit Groningen en Drenthe, tezamen optrekken naar het schitterende Landdag-terrein naar het Boshuis te Ter Apel.

Ongetwijfeld zijn alle brs. en zrs. nieuwsgierig naar de voorbereidingen van deze groots opgezette Landdag, alsmede naar het programma dat ons daar wordt aangeboden.

Vanzelfsprekend wordt er reeds druk gehamerd en gezaagd, gesjouwd en gereden op het Landdagterrein, om toch maar even solide en mooi als verleden jaar, het ruim 24 Meter brede podium klaar te krijgen met het daarop te bouwen décor van meer dan 20 Meter breedte en 8 Meter hoogte.

Wat is en wat wordt er nog gewerkt, geschreven, gebeld, gedraafd en gelopen door vele broeders van deelnemende Gemeenten en dat alles geheel belangloos, enkel uit liefde voor onze I. P. L.

Voor duizenden bezoekers worden zitplaatsen gereed gemaakt, vrezen dat we zitplaatsen tekort komen, want op heden (Maandag-avond) zijn er 2900 voorverkoopkaarten en 950 kinderkaarten verzonden.

WEEKKALENDER

Toen . . . . en nu?

Veertig jaar na Jezus' dood. Er was iets anders geworden in de oude wereld: Er waren Christenen. Wat betekent dat? In de nauwe stegen der havensteden rondom de Middellandse zee leefden kleine groepjes mensen, die anders waren dan al hun tijdgenoten. Voor het oog waren ze de kudde, de massa, door het leven gekneusd en platgeslagen, slaven, armen, proleten. Stompen en vloeken begeleidden hen op de weg door het leven; verachting was hun deel. Maar deze Christenen, die uit hun krotten bij elkaar kwamen, zeiden tot elkaar: „Christus heeft ons tot koningen en priesters gemaakt". En dit woord was gemeend; hun ogen schitterden; zij droegen hun hoofden opgeheven alsof zij met kronen getooid waren en onder baldakijnen zaten. En toch waren zij bijna allen geringen, slaven, voor wie de zweep in de hoek stond. Zo zegt Dr. A. Maurer in Vanwaar-waarheen. We lezen vandaag weer de Pinkstergeschiedenis en werpen een begerige blik naar die schare. Een onmetelijke kracht komt over deze mannen en vrouwen. Ze worden uitgestoten en zeilen straks als zwaar beladen schepen naar de verste stranden van de wereld. Vuur laait in hun hart en stroomt in de aderen. Zo God voor hen is, wie zal tegen hen zijn? Onweerstaanbaar dringen zij voorwaarts onder de drijvende macht van den Heiligen Geest. Toen . . . . en nu?

Eerste Pinksterdag Hand. 1 : 1—18.
En nu? De borrelende bron, het spettende water uit de rotspartijen is geworden tot een brede, traagvloeiende stroom. Hoe schoon is een bergbeek, wild en woest; hoe zegenrijk een rivier, die schepen torst en landen drenkt. Is de Gemeente zo'n rivier? Vandaag vibreert ons hart, denkende aan hetgeen eens was. En hoe het nu zijn kon. Ach, dat al het volk des Heeren profeten waren. Wat zou er veel niet gebeurd zijn, wanneer dat zo ware; en wat zou er veel geschieden, dat nu ongedaan blijft. Kom o gij noordewind en kom, o gij zuidewind, doorwaai de hof des Heeren.

Tweede Pinksterdag Hand. 2 : 22—36.
Wie zou in dezen spreker den man kunnen terug vinden, die nog voor weinige dagen met het onverschilligst gezicht ter wereld zeide, dat hij Jezus van Nazareth niet kende? Nu spreekt hij als een man, die schijnbaar nooit anders gedaan heeft dan zich op theologisch gebied bewegen. Met een onweersprekelijke autoriteit verklaart hij gedeelten uit het Oude Testament, laat hij licht vallen in de ondoorgrondelijke wijsheid van God. Deze man ontving den Geest van God. Hij was een dergenen, die de tiendaagse bidstond bezochten en God verwachtten.

Dinsdag 30 Mei Hand. 2 : 37—47.
Een geweldige beweging golft door de luisterende schare. Zij zijn gegrepen door het woord, het beschuldigende, het verklarende woord en ook het reddende woord. Broeders, datzelfde woord hebben wij te verkondigen. En geve de Heer dat wij het kunnen in dezelfde kracht. Zullen wij niet dezelfde resultaten zien? Wat zien wij nu? Gord u aan en geef uw tijd niet aan ijdele zaken. Het is kort dag. De zaak des Konings heeft haast.

Woensdag 31 Mei Hand. 3 : 1—11.
Dit is een liefelijke geschiedenis en zo levendig door Lukas, de geneesheer getekend, dat het een vaardig tekenaar niet moeilijk moet zijn, om alles uit te beelden. Wat mannen toch, die twee. Nog niet lang geleden lieten ze de netten neer in de zee van Tiberias. Dat ligt nu ver achter hen. Nu ligt de wereld voor hen en zij zijn dragers van een goddelijke heilstijding. Zoals gij dat zijt. Geen goud noch zilver, maar de krachten der toekomende bedeling in de hand.

Donderdag 1 Juni Hand. 3 : 12—26.
Opnieuw neemt Petrus het woord. In de tempelruimten, waar eens een twaalfjarige Jezus neerzat, wordt nu Diens Naam geprezen als de Enige. Profetisch klinkt de rede, als er sprake is van de wederoprichting aller dingen. Welk een visie in de komende tijden. O, het is een heerlijk geloof, dat God ons gaf. Gelooft in de naam van onzen Heiland, predikt die naam, houdt aan.

Vrijdag 2 Juni Hand. 4 : 1—14.
Nu staat Petrus voor een gezelschap, dat hij al eens eerder aanschouwde in een onzalig uur. Maar hoe staat hij er. Wat kan toch de Geest van God uit een man maken. Wat zijt gij tot dusver geweest in de Gemeente, in de wereld? Zoudt gij niet ook een heerlijker leven kunnen lijden? Bid God erom, dat Hij u bekere. Uw hart is nog te boos, te zelfzuchtig, te angstig. Heer, gij hebt uit Petrus een bruikbaar mens kunnen maken, neem ook mij. Neem mij toch — ik geef m' aan U volkomen.

Zaterdag 3 Juni Hand. 4 : 15—31.
Is dat bij u ook zo? Wanneer ik deze geschiedenissen lees, waart er zoiets als heimwee door mijn hart. Ik hoop zelfs, dat gij iets dergelijks moet constateren. Zoiets drijft uit tot gebed, tot verootmoediging. Wel dankbaar zijn voor al wat de Heere gaf, maar toch sterk verlangend blijven naar de komst van Zijn Rijk. Dat wij, Baptisten van Nederland, toch allen mensen mogen zijn, die bedreigd worden, die bidden kunnen en wonderbare vertroostingen Gods ervaren.

HUIZINGA.

Het programma zal verre dat van verleden jaar overtreffen. De zangkoren uit de Gemeenten Nw. Weerdinge, 2e Exloërmond en Nw. Pekela hebben hun medewerking toegezegd, de Chr. Muziekver. „Elad" van de Gemeente Muntendam eveneens. Ds. J. W. Weenink en Ds. H. Doornkamp houden elk een belangrijke rede resp. over het onderwerp: „Verenigende kracht" en „Heeft de jeugd belangstelling voor de Zending".

Daarna volgt om 2 uur de opvoering van het openluchtspel getiteld: „De kloof overbrugd" of „Het kruis alleen bindt samen".

Enkele malen is u in dit blad over de inhoud van dit prachtige stuk, wederom geschreven door onzen br. Joh. v. d. Baaren, iets verteld, doch het zien vertolken door zeer bekwame „speiers" is een verrassing!

Misschien wenst u het stuk ook graag te lezen en in uw bezit te hebben; dat kan, als u 25 cent aan postzegels zendt aan ondergetekende. Franco zend ik u omgaand dit boekje toe.

Er wordt gehamerd, gezaagd, gesjouwd . . . . . geplant, gezaaid . . . . . wij willen even stil zijn, ons hoofd buigen, en God bidden om Zijn ONMISBARE ZEGEN.

Voor het Comité van voorbereiding,
F. MOLENAAR, secr.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 2 Juni 1939 No. 2577 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

PINKSTEREN EN EVANGELIEVERKONDIGING.

Evangelieverkondiging is ten allen tijde een g e l o o f s d a a d.

Kún je het Evangelie wel anders verkondigen dan juist in het geloof? De landman, die het zaad aan de schoot der aarde toevertrouwt, verricht deze arbeid in het geloof (hier te denken aan geloof in algemene zin). Want hij zou zijn zaai arbeid niet verrichten, wanneer hij niet geloofde in de kiemkracht van het zaad, en/of in de steeds van kracht zijnde natuurwetten, en/of in die zegen, waaraan per slot van rekening alles gelegen is. In elk geval kan een zaaier slechts „in het geloof" uitgaan om te zaaien. Ging hij niet „in het geloof", hoe zou hij dàn moeten gaan.

En is het met de Evangelieverkondiging niet precies eender? Je kunt het slechts goed doen, wanneer je het doet in het geloof. In alle andere gevallen kan van een Evangelieverkondiging geen sprake zijn. Je verkondigt het Evangelie, gelovende dat één woord zich als een weerhaak in de ziel kan vasthechten, of dat een pijl in alle eenvoudigheid afgeschoten iemand dodelijk kan treffen in z'n zelfzuchtig bestaan. En wanneer je dat *niet* gelooft, dan moge de preek goed zijn, het woord schoon en de stijl verheven, doch van een E v a n g e l i e - verkondiging, laat staan van een geloofsdaad, kan dan allerminst gesproken worden.

Evangelieverkondiging *is* het stellen van een geloofsdaad. Dat betekent: het Evangelie behelst een p o s i t i e v e boodschap voor een wereld vol vreselijke en angstwekkende werkelijkheden.

* * *

En daarom een enkel woord gericht aan de lezers van „De Christen" over: Pinksteren en Evangelieverkondiging.

Pinksteren:

Geen grootspraak of blufferij, maar geloofstaal!

Geen christelijk historische terugblik of fijngevoelige heilsbespiegelingen z o n d e r m e e r, doch een stukje geloofsrealisme.

Niet alleen lange wandelingen of avontuurlijke zwerftochten ondernomen in de meer of minder schone landouwen van het verleden met z'n vele welgebouwde graven der „profeten", maar óók en zeer zeker niet in de laatste plaats willen leven in het *h e d e n* met al z'n verwikkelingen, kwesties, acties en reacties.

Pinksteren zegt ons, dat het Evangelie steeds weer vlees en bloed in ons wil aannemen, gestalte in ons wil verkrijgen.

Geloven in heilsfeiten, welke tot het verleden behoren, mag orthodox geheten worden of mijnentwege ook wel iets anders, het staan in het levende heden door de kracht van het geloof in den Heere Jezus Christus en het zich laten leiden door den Geest van den Vader en den Zoon, ook wanneer anderen spotten, is oneindig veel meer. Heus, het gevaar *is* niet denkbeeldig, dat men stijf loopt van orthodoxie en dat men zich om Christus' wil n i e t buigt voor den ander; dat men de meest zuivere leer, indien zulks mogelijk was voor meer dan honderd procent zou willen onderschrijven en dat men terzelfder tijd vanwege de gezindheid des harten Christus loochent en het Evangelie praktisch op nonactiviteit zet.

Pinksteren doet wel een b e r o e p op het verleden, doch gaat tegelijk dat verleden overleven door de werkelijkheid van het heden. Pinksteren is de altijd werkzame kracht, is het nimmer verstillend geluid, is het blijvend voortklinkend getuigenis van Jezus Christus en Zijn Evangelie van wereldomvattende betekenis.

Pinksteren zegt ons: geen verkondiging van het Evangelie z o n d e r m e e r, doch een Evangelieverkondiging, welke het verleden niet negeert (dat zou trouwens niet best mogelijk zijn) *doch bovenal een boodschap heeft voor den mens van onze tijd* en voorts profetisch heenwijst naar Hem, wiens dag komende is.

* * *

Hoe is onze Evangelieverkondiging?

Getuigt onze prediking van geloofskracht?

Is de Heilige Geest levende werkelijkheid voor ons?

Weten we van Pinkstervuur en Pinksterkracht?

Zijn onze harten brandende in ons?

Drijft de nood dezer wereld en de nood der zielen ons wel vaak genoeg uit in het gebed?

Laten we het onthouden: Christus kwam om voor Zijn volk te sterven — de H. Geest kwam om met Zijn volk te leven.

Het moet Pinksteren blijven, zal onze Evangelieverkondiging kunnen geschieden in de betoning des Geestes en der kracht.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Het zesde Baptisten Wereldcongres. Aangaande dit Congres zijn enkele bizonderheden mede te delen.

Ongeveer driehonderd afgevaardigden van buiten de Ver. Staten hebben het voornemen te kennen gegeven, het Congres te bezoeken. De meesten zullen gebruik maken van de door ingezetenen van Atlanta, de Congresstad, aangeboden gastvrijheid.

In Zuid-Amerika bestaat grote belangstelling voor het Congres.

De Japanse Gezant te Washington (Ver. St.) de Heer Kensuke Horinouchi, die Baptist is, hoopt het Congres ook te bezoeken.

Roemenië zal door drie afgevaardigden vertegenwoordigd zijn.

Twee Nederlandse Baptisten zullen het werk in ons land op het Congres vertegenwoordigen.

Wie voornemens is er heen te gaan, bedenke, dat het te Atlanta heet is en klede zich dus dun.

Een vreemde voorwaarde. Volgens Der Wahrheitszeuge, het orgaan der Duitse Baptisten, is men in Japan al sedert 1926 bezig met het ontwerpen van een wet op de godsdienstige genootschappen. Vierenvijftig personen hebben er, naar men mag aannemen, hun beste krachten aan besteed. Het bizondere in het wetsontwerp is wel, dat het Christendom voor

de Staat op een lijn komt te staan met het Boeddhisme en andere inheemse godsdiensten. Dat betekent praktisch dat de vaste eigendommen van Christelijke kerken vrij van belasting zullen zijn. Maar vreemd doet het aan, dat deze voorrechten verworven worden onder de bepaling dat de leer der kerken niets mag bevatten, dat zich niet verdraagt met „het nationaal zedelijk gevoel van Japan". Deze beperking kan wel worden opgelegd maar zal niet steeds gemakkelijk te eerbiedigen zijn. Tussen het Koninkrijk Gods en de koninkrijken dezer wereld is een zo diepgaand verschil, dat conflicten niet kunnen uitblijven.

Het leven en zijn leed. Dezer dagen trof mij een verklaring, ergens afgelegd door de president van een wetenschappelijk genootschap. Hij behandelde het bezwaar, dat de vooruitgang op het gebied van wetenschap en techniek de mensheid nu juist niet gelukkiger gemaakt heeft. Hij ontkende dat niet, maar zocht en vond de oorzaak daarvan in den geest. Er was geen reden de vooruitgang stop te zetten (veronderstel, dat dat kon!) maar de geest, die de mensen beheerst, moest veranderd worden.

We voelen dat deze geleerde daarmede een belangrijk punt heeft aangeraakt. De ontwikkeling stil willen zetten is ijdel pogen. De machine heeft haar intrede gedaan en haar af te schaffen is onverantwoordelijk. Ghandi moge al menen, dat in de leuze: terug tot het handwerk, mede de oplossing gevonden wordt van het probleem der grote armoede onder Indië's millioenen, de geschiedenis zal deze oplossing niet aanvaarden. We moeten verder, ook al is de richting waarin we gaan verkeerd. De groei der mensheid is niet te keren. Het leven zet zich door. De ontwikkeling van den geest en zijn toenemende heerschappij over de stof is niet te keren.

En toch brengt de groei der maatschappij veel leed en maakt de ontwikkeling van de techniek slachtoffers. Waarom?

De hoedanigheid van den geest. Eens heeft, zo leest ge in de Statenvertaling, Luk. 9:55, de Heere Jezus tot Zijn discipelen gezegd: Gij weet niet, van hoedanigen geest gij zijt. In de hoedanigheid van de geest ligt de sleutel van het geluk. Niet elders. Niet in de cultuur. Niet in de wetenschap en haar toepassingen. Op de geest komt alles aan. We hebben lang, te lang geleefd als ware de techniek alles. We ontgroeien zo langzamerhand aan „het technische tijdperk". De geweldige oorlogsvoorbereidselen maken ons huiverig voor deze afgod. Het Evangelie wint weer het oor. We voelen de betekenis van deze boodschap, die geestelijk van aard is, weer. We voelen iets van de geweldige heerlijkheid van Pinksteren: God stort een nieuwe geest uit! Zijn Geest! Aan die gave bestaat de grootste behoefte! Haar bezit bepaalt of al de andere dingen ons ten zegen zullen zijn of een vloek van ongekende zwaarte over ons geslacht zullen brengen! 't Geheim van het leven, het blijven leven, het intense leven, ligt in de hoedanigheid van den geest, die ons beheerst.

Pinksteren: hier is de geest, die wij nodig hebben. Heilige Geest! Heiligende Geest! Geest, die de cultuur adelt, Gode dienstbaar maakt en daarmede uit haar het gevaar wegneemt. Het Evangelie heeft een schone kans. De vastgelopen wereld, de wereld, die te schande werd met haar afgod, heeft begrip gekregen voor de waarde van deze Boodschap. Zorgen we dat ze gebracht, gehoord en verstaan worde!

L.

KRABBELS.

Wandelen waarlijk zijn geld.

Enige jaar geleden bezocht ik iemand, die mij tot mijn grote verwondering heel familiair zonder enige introductie bij mijn achternaam noemde, hetgeen ik van hem tevoren nimmer gewoon was geweest.

Nu vind ik doorgaans deze uiting van gemeenschapszin helemaal niet erg. Maar deze keer begon er toch wel iets in mijn binnenste te kriebelen, hoewel ik er natuurlijk niets van liet merken. Gij moet namelijk weten, dat mijn mannetje vroeger een nijvere arbeider was geweest, die met wat overgespaard geld en enige hulp een bedrijf was begonnen, dat geen windeieren legde. Het was in dit stadium van bloeienden eigenaar en bedrijfsleider, dat ik mij de vervallen-verklaring van mijn ambts-titel moest getroosten.

Enfin, het was niet anders. Het geld dat stom is, maakt krom wat recht is.

Nu zou ik dezen opgeblazen mens geheel zijn vergeten, ware het niet, dat ik hem onlangs weer ontmoette. Het was hem aan te zien, dat de economische inzinking hem geducht onder handen had genomen. In weerwil van zijn oude, taaie ijver kon hij het hoofd, vergrijsd door grote zorgen alleen met wat medelijden van zijn schuldeisers boven water houden.

En heus waar, ik was weer . . . . dominee!

Het was gelijk weleer dominee wat de klok sloeg: dominee vóór en dominee na, dominee in optima forma.

* * *

Denk niet, dat ik ten aanschouwe van geheel Nederland deze man een geduchte afstraffing ga toedienen. Ik heb veeleer medelijden met hem, in wien ik mijn broedermens blijf zien.

Hij, arme, staat en valt met enkele dode guldentjes. En hij is niet alleen. Het wemelt in onze samenleving van mensen van zijn type. Deze zijn het, die in dagen van persoonlijke depressie elke vorm van gemeenschappelijke opbouw, van vooruitgang, van sociale verheffing met bittere critiek willen doen sterven. Zij hebben geen geloof meer en geen wonder, want hun god, de god van hun vertrouwen, heeft zijn biezen gepakt en is er vandoor gegaan.

De christen is dankbaar voor wat geld, maar hij staat en valt met den God des hemels en der aarde. En met deze God staat hij altijd en valt hij nimmer.

Hij weet, dat wat God wil, dat is het goede, toch niet te keren is. Daarom arbeidt hij steeds vol moed aan de verwezenlijking van alle dingen, die voor de samenleving heilzaam zijn. Daarom is hij ook altijd vol hoop, al hebben de tijden zijn buidel wat plat gedrukt. Daarom is hij tevens een mens van initiatief, al heeft hij zelf geen cent meer in de melk te brokkelen.

Velen wandelen waardiglijk hun geld, zolang zij het hebben.

De christen wandelt waardiglijk zijn groten God, die hem nimmer begeeft.

* * *

„Hij is er, ja!"

Ik hield catechisatie met enige ferme jongens, uit wier ogen het vrolijke leven straalt. We waren met een gedeelte van het scheppingsverhaal bezig en ik vroeg o.a.: „Waaruit werd Adam geschapen?" Het antwoord: „Uit het stof der aarde" gaf een der aanwezigen aanleiding om te vragen: „En waar is het stof der aarde vandaan gekomen?"

Toen ik hem naar de voorgaande les verwees en God noemde als de bron, zette mijn jonge athëist een zeer bedenkelijk gezicht en zeide: „Hoe is God er gekomen?"

Daarop meende een van de lummels zijn arme leermeester in bescherming te moeten nemen en antwoordde: „Och, wat geeft dat. Hij is er, ja! en dat is maar goed ook!"

* * *

God is er ten spijt van vele raadsels, die wij niet kunnen oplossen. Wij zouden aan die niet te beantwoorden vraag van mijn jeugdige catechisant een lange rij kunnen toevoegen. Wij maken telkens kennis met mensen, die zich van dergelijke vragen een schijnbaar mooi kleed weven om hun bittere zielearmoede te bedekken.

Intussen hebben zij met al hun vragen de eenvoudige waarheid niet kunnen wegvragen en zij zelve voelen dat diep in hun hart; soms nog beter dan degenen, die dezelfde vragen onuitgesproken bewaren.

God is er, ja!

* * *

En wat meer zegt — God, die er is, kan ervaren worden. In een der werken van de hand van Redwood, getiteld: „God in de schaduw" vertelt de schrijver o.a. van zijn ontmoeting met God. Op zekere Zondagmorgen zag hij zichzelf en schaamte greep hem aan. Al de geheimen van zijn zelfzuchtig leven traden aan de dag en vielen op hem aan en martelden hem. Toen ontwaarde hij plotseling, dat er een hand naar hem uitgestoken werd en hier was — wat hij nooit had kunnen dromen en waarvan hij geen uitlegging wist — God en met Hem een kans op de hemel.

Hij aarzelde niet. Hij twijfelde even-

min: het was alles veel te duidelijk om te twijfelen. Hij stond op van zijn stoel en ging naar zijn slaapkamer. Daar, bij zijn bed geknield, nam hij kinderlijk vertrouwend de Hand, die hem geboden werd en bad om het geloof. Hij wist, dat zijn gebed verhoord werd en een gevoel van grote verlichting kwam over hem; een geest van opgewektheid, van blijdschap, van veerkracht doortrilde hem en het was of er in zijn hart een lied weerklonk. Zij vrouw keek hem verwonderd aan, toen hij beneden kwam.

* * *

God kan ervaren worden.

Wij zijn mensen, die niet kunnen zeggen, waar God vandaan is gekomen en die op vele vragen aangaande het doen van God het antwoord moeten schuldig blijven, maar die toch zeker weten, dat Hij er is en *niet in het minst*, omdat Hij zich aan hem geopenbaard heeft.

„Ik heb de gehele nacht gezongen en geschreid van blijdschap", zeide onlangs een moeder, die lang gezocht had naar vrede en op een avond de nabijheid van God gevoelende, de deuren van haar ziel wijd had opengedaan.

Wij verstaan Redwood en deze vrouw. God is er, ja!

En Zijn Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

HET VRIJE WOORD.

Is er iets voor u bij?

Br. R. H. schrijft: Er bestaat een verhaal van twee kerkgangers. De een had een teems (haarzeef voor pasgewonnen melk), de andere een spons meegenomen. Na de preek gingen beiden naar huis en vertelden elkaar hoe ze 't gehad hadden. De eerste had niets mee naar huis genomen dan ballast. De melk was door de zeef weggevloeid, de heerlijke onvervalste melk, het Woord van God. Het was hem ontgaan, wat God tot hem te zeggen had. De dominee kreeg de schuld, natuurlijk; die had niet goed gepreekt. De andere daarentegen had beide opgevangen: de kleine onzuiverheden waren echter aan de buitenkant van de spons blijven steken, terwijl deze zelf gevuld was met datgene, wat zijn ziel een tijdlang kon genieten.

Het hart, het centrum van ons bestaan, kan soms zo geweldig arm zich gevoelen en als we ons dan mogen laven aan dat kostelijke Woord, wat kan dat zalig zijn en ons een juichtoon in het hart en op de lippen brengen. Br. en zr., we willen met dit beeld winst doen. En als we naar de kerk gaan, willen we voor den voorganger bidden, voor onszelf en voor allen die meeluisteren. Dat is een goede voorbereiding.

De E.-R. kan dit alleen maar onderstrepen. Hij weet hoe moeilijk het is voor te gaan en te preken. Wees uw voorganger een Aäron en Hur. Want de handen van Mozes werden zwaar en zij beiden onderstutten zijn handen; alzo waren zijn handen gewis, totdat de zon onderging. Laat uw voorganger niet alleen in de strijd.

N. N. schrijft: Indertijd hebt u gelden gevraagd voor personen, welke gaarne De Christen wilden ontvangen en toch niet dat geld geheel of gedeeltelijk konden betalen. Het wil me voorkomen, dat onze broeders en zusters, welke in sanatoria en dergelijke inrichtingen moeten verblijven, gaarne ons blad geregeld zullen ontvangen. Dat zal iedere Vrijdagmorgen ook voor hen een welkome gast zijn. Ook kan ik me voorstellen, dat sommigen van bovenstaande brs. en zrs. geen ab.geld kunnen betalen. Kunt U niet een paar personen bijbrengen, dat ze ook hierin een taak hebben. Misschien kunnen ook de gemeenten, waartoe deze personen behoren, blijk geven van saamhorigheid. Velen willen wel, maar de weg wordt hun niet gewezen. Ik zal jaarlijks voor dat doel Fl. 1.50 opzenden.

Wat een reuzen fijne man, die broeder N. N., vindt u ook niet? Aan zulke lui heb je nog eens wat. Die luisteren niet alleen naar de preek, zoals de sponsbroeder van hierboven, maar ze laten zich ook gewillig weer uitknijpen boven een of andere dorre plaats hier op aarde en zijn zo als een oase in de woestijn des levens.

Br. N. N. stuurt me dan het jaarlijks verslag van het Friesch Volkssanatorium, dat in Appelscha een sanatorium heeft in heuvelachtig bosterrein, op de hoge, droge zandgronden. In '38 werden er 111 patiënten opgenomen, waarvan er drie opgaven, dat ze Baptist waren.

Mij werd door het rusthuis te Dieren: Rust een weinig, ook een verslag over '38 gezonden en daarin las ik dat er van de 103 patiënten vier zich als Baptist hadden laten inschrijven.

Br. N. N. wijst een goede weg. De gemeenten, waarvan deze broeders/zusters leden zijn, zorgen, ingeval de personen dat zelf niet kunnen bekostigen, dat dezen De Christen wordt toegezonden. Dat zal gelukkig geen groot bedrag op de post der onvoorziene uitgaven worden.

Maar hij gaat dan een nog voortreffelijker weg — hij stort een daalder.

Uw gezondheid is u meer dan een daalder waard. Een keer naar den dokter en de daalder is verhuisd. Eén keer in de geheimzinnige winkel van een kruidenbereider en ge staat met hetzelfde resultaat op straat. Ik dank God dikwerf voor de gezondheid, die Hij mij gaf en geeft. Een niet genoeg te waarderen schat. En wij denken aan hen, die gebonden zijn aan hun legerstede. De lentezon lacht over de beemden en wij lachen mede — het leven is zo heerlijk . . . . voor die gezond zijn. Kunnen wij die zieken niet een vreugde bereiden? Kunnen wij ze niet bewijzen, dat we met hen meeleven?

Bewijs uw dankbaarheid, uw meeleven — en stort een daalder, een gulden. Laat u deze gelegenheid niet ontgaan metterdaad te betonen, dat ge dankbaar zijt en medelijden voelt. Dit is een gouden ogenblik. Hier is 't adres: H. de Jonge, Nieuw Weerdinge, Postrek. 42318.

In de Persberichten van het N. c. p. komt voor: Voor de militairen.

Voor de militairen, die belast zijn met de grensbewaking, wordt het een en ander gedaan tot bestrijding der ledigheid, o.a. toezending van gratis lectuur. Op initiatief van een der legerpredikanten wordt het evangelisatieweekblad „De open Deur" te Deventer daartoe thans door een comité gebruikt.

Hebben wij niet ook een evangelisatieblad? Hebben wij niet een administrateur in Deventer? Hebben wij niet ook de capaciteit een paar duizend van het blad meer te drukken? Zijn er ook onder ons niet mensen, die voelen, dat zij een taak hebben ten opzichte dezer mannen aan de grenzen?

O, die financiële onmacht. Wie zal eens zijn (haar) vermogen aan ons vermaken, te besteden voor evangelisatie-doeleinden? Wie onzer zal dat nog eens beleven?

Leest Marta Blom(m) deze regelen ook? Kent iemand de persoon, die deze naam draagt? Zou zij zelf of die haar kent, zo vriendelijk willen zijn, zich met mij in verbinding te stellen?

HUIZINGA.

ZATERDAG OF ZONDAG?

Waren, toen in de woestijn de zevende dag aan Israël als de Sabbatdag werd aangewezen, ook de Heidenen daarin begrepen?

III.

De vorige week kwam ik bij de behandeling der vraag of de zevende dag den mens door de natuurlijke wet en het natuurlijke licht als Sabbatdag werd bekend gemaakt tot de conclusie, dat de natuurlijke wet den mens niet de geringste aanwijzing geeft dat de zevende dag der week de ware en onveranderlijke aan 's Heeren dienst gewijde rustdag is; dat dus de heiliging van de zevende dag *geen zedelijk gebod is*, in overeenstemming waarmede we vóór Mozes dan ook nimmer van Sabbatschending lezen.

Terwijl ik, in aansluiting op deze conclusie, later hoop aan te tonen dat de Sabbat van de wet der tien geboden een *ceremoniële* of *schaduwachtige* inzetting was, wil ik ditmaal trachten den lezer een antwoord te geven op de hierboven gestelde vraag, of het op de Sinaï gegeven Sabbatsgebod niet alleen voor de Joden maar ook voor de Heidenen bedoeld was.

Onze waarde broeders Sabbatvierders noemen de onderhouding van deze Sabbat een *zedelijk*, dus *universeel* gebod. In de eerste plaats omdat dit gebod in de „zedewet" voorkomt (waar wordt in de

Bijbel de wet der tien geboden aldus genoemd?). In de tweede plaats omdat de Heere reeds vóór de zondeval, in het paradijs, de Sabbat als wekelijkse rustdag zou hebben ingesteld. Een van hun liederen zegt b.v.:

Reeds was in Edens paradijs
De Sabbat hem een gunstbewijs,
Dat, tot hoe diepen val hij kwam,
Uw medelij hem niet ontnam.

„De redactie van het vierde gebod", zo zegt de Sabbatvierder, „bewijst dit: „Want in zes dagen heeft de Heere de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daar in is, en Hij rustte ten zevende dage; *daarom* zegende de Heere de Sabbatdag en heiligde dezelve" (Ex. 20 : 11).

„Is dat universeel of niet?" denkt hij. „Zelfs indien", aldus zijn gedachtengang, „de onderhouding van de zevende weekdag als rustdag geen natuurlijk-zedelijk gebod is, dan staat toch vast dat God reeds vóór de zondeval den *mens* (van *Joden* was toen nog geen sprake) dit gebod gegeven heeft en daarom durf ik ook de vraag, die boven dit artikel gesteld is, reeds bij voorbaat beantwoorden met een stellig „Ja!"

Schijnt deze gedachtengang des Sabbatvierders niet Schriftuurlijk en logisch? Inderdaad, het s c h ij n t zo. Daarom moet en zal ik er nader op ingaan, als ik later het niet zedelijk-universele, maar tijdelijk-schaduwachtige van het vierde gebod zal aantonen. Dan hoop ik mijn wettischen broeders duidelijk te mogen maken, waarom wij in de Schrift nergens lezen dat de dag, dien de Heere tot Zijn eigen ruste geheiligd had, vóór Mozes de mensen als Sabbatdag werd aangewezen.

* * *

En nu het antwoord op de eigenlijke vraag voor deze week: of het Sabbatsgebod van den decaloog ook voor de Heidenen bedoeld was.

In het algemeen zou ik deze vraag reeds afdoende kunnen beantwoorden met Ps. 147 : 19, 20: „Hij maakt Jakob Zijn woorden bekend, Israël Zijn inzettingen en Zijn rechten. Alzo heeft Hij geen volk gedaan; en Zijn rechten, die kennen zij niet. Halleluiah!"

Vervolgens: de reden waarom God aan Israël de Sabbat gaf, sluit de Heidenen buiten. Deze dag werd hun gegeven, omdat zij het volk en de gemeente Gods waren. De Sabbat moest daarvan een teken zijn. Dat de broeder Sabbatvierder hiervoor de volgende Schriftplaatsen leze: Hand. 7 : 38; Ex. 31 : 12—17; Ezech. 20 : 12, 13.

Verder wijs ik er op, dat de Joodse Sabbatviering verbonden was met verschillende ceremoniële inzettingen: Lev. 24 : 5—9; Num. 28 : 9, 10; Neh. 13 : 22; Ezech. 46 : 4. Indien nu deze Sabbat ook voor de Heidenen bedoeld was, zouden wij moeten aannemen dat de Heere *terzelfdertijd* tweeërlei eredienst op aarde zou hebben ingesteld, omdat aan de Heidenen nimmer ceremoniële wetten gegeven zijn. De Heidenen zouden dan de Sabbat onderhouden hebben krachtens de ingeschapen zedelijke wet, zonder bijbehorende ceremoniën en den Heere met meer vrijheid hebben mogen dienen dan de Joden!

Nog een sluitsteentje wens ik aan mijn antwoord toe te voegen. Toen de Joden uit de Babylonische ballingschap te Jeruzalem waren wedergekeerd, woonden daar Tyriërs, die vis en allerlei koopwaren op de Sabbat aan de kinderen Israëls verkochten. Nehemia bestrafte toen alleen de Joden wegens Sabbatschending en niet deze heidense kooplieden. Weliswaar sloot hij hen buiten de stadspoorten, maar slechts opdat zij geen aanleiding zouden wezen dat de Joden de Sabbat zouden ontheiligen (Neh. 13 : 15—22).

De vraag, in de titel afgedrukt, kan derhalve slechts beantwoord worden met een stellig: Neen!"

De volgende week hoop ik op deze plaats terug te komen en een gesprek te houden over het ware karakter van de Sabbat, waarbij dan ook het tijdelijk-schaduwachtige van deze dag aan de orde komt.

MONSMA.

De brief der blijdschap.

IV.

Fil. I : 27—II : 4.

Weest standvastig.

De Apostel bespreekt hier met de Filippenzen de vraag, hoe hun gedrag, hun houding moet zijn.

Tevoren had hij over zichzelf gesproken en laten zien, hoe hij stond tegenover het leven en tegenover de dood. Duidelijk kwam daarin uit, dat de Apostel niet op zich zelf geconcentreerd was, maar op Christus. Wat zijn persoonlijk lot was achtte hij van ondergeschikt belang, mits Christus er maar in groot gemaakt werd.

Wat hij persoonlijk het liefste wilde, stelde hij ten achter bij het belang der Filippenzen. „Opbreken om met Christus te zijn", wilde hij zelf het liefste, maar hiér blijven betekende vruchtbaar werken en wijl dit in het belang van zijn lezers was, koos hij dit laatste.

„Alleenlijk". Zo begint de pericoop, die wij heden behandelen.

„Alleenlijk", dat is afgezien van de vraag, die ik zoeven met u besprak, n.l. de vraag wat mij wacht: vrijspraak of veroordeling, hier blijven of heen gaan tot Christus — zorgt GIJ voor de voortgang van het Evangelie! Want dáárom gaat het! Dáárop concentreert u!

De zaak van Christus, Zijn Naam, Zijn eer, moet het punt zijn, waarop aller aandacht zich samentrekt.

Paulus had laten zien hoe hij stond; onoverwonnen midden in de strijd. Zó wens ik dat ook uw houding zal zijn: standvastig!

„Alleenlijk .... dat gij STAAT ....!"

* * *

Dat „staat", d. w. z. weest standvastig is de hoofdgedachte van dit Schriftgedeelte, het *bevel*, waaruit al het andere is afgeleid.

I. *Waarom is het noodzakelijk*?

Standvastig te zijn, is nodig wijl we worden aangevallen. Vers 28 brengt de tegenstanders in ons gezichtsveld. Wordt voor hen niet verschrikt! In geen ding! Het is een vijand, die overmachtig *schijnt* te zijn. Merk wel: vreesaanjaging is de taktiek van den Duivel. Werkelijke macht bezit hij niet over Gods kinderen. Bunyan bevond, dat de brullende leeuwen aan een ketting lagen. Maar hij merkte dat eerst, toen hij naderbij gekomen was. Deinst niet terug: de vijand is een gebondene; zijn werkingsfeer is beperkt!

Daarom zegt de Apostel ook niet — en die het leest merke daarop! — dat we tegen deze tegenstanders moeten strijden. Hoe licht doet men dat en gaan de christenen als partij tegenover andere partijen staan en ze bestrijden! Nodeloos werk! Krachtverspilling: vechten tegen geketende leeuwen! Let wel: de christen strijdt tegen niemand en vóór niemand, maar „voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is". Judas 3. Een christen is niemands vijand. Hij strijdt niet tégen maar óm hem, die vijandig tegenover hem staan. Als hij tegen iemand strijdt, dan strijdt hij tegen zichzélf.

Wat sluit dat in?

Niet lijden áándoen; niet láten lijden maar *zelf* lijden.

Zo ging Christus ons voor.

Dat wil zeggen: daardoor, dat de christenen hun leven tot een offer maken, verdedigen ze het geloof, en dat op de meest overtuigende en doeltreffende wijze. Zo levende gaan we de weg van Christus, de weg die leidt tot volmaking van onze gemeenschap met Hem. Dat deze genade groter is dan de genade in Hem te geloven (vers 29), dat er met andere woorden, méér voor nodig is om voor Christus te lijden, zich tot een offer te laten maken, dan in Hem te geloven, verstaat ieder christen.

Zo verwerven we een *christelijke nederlaag!* Zo ontstaat de eeuwen door en overal Golgotha. Meer kunnen we hier op aarde en in deze wereld niet verlangen. Hoofdst. 2 : 17. Wie deze nederlaag niet aandurft, niet tekort durft te komen, niet durft te verliezen — Christus zal in zijn lichaam *niet* groot gemaakt worden. Hoofdst. 1 : 20.

Deze strijd is een bewijs, een merkteken, een getuigenis. Vers 28. Waarvan? Hiervan, dat zij, die het Evangelie verwerpen het verderf toebehoren en dat zij, die er zich voor inzetten, gered zijn. — De christenen strijden niet om gered te worden, maar onder het teken, dat ze gered zijn. Neemt plaats onder deze banier!

Deze strijd moet geschieden *gezamenlijk*, dat is *gemeentelijk!* Vers 27. De christenen mogen geen guerilla voeren; zij mogen niet ieder op eigen gelegenheid en eigen goedvinden strijden. Neen, hun strijd moet gevoerd worden geor-

P.S. Van een ex-Sabbatvierder mocht ik naar aanleiding van deze artikeltjes een instemmende brief ontvangen. Ook van nog praktizerende Sabbatvierders- en vierderessen zal ik gaarne brieven ontvangen en beantwoorden, indien het om broederlijke gedachtenwisseling te doen is; Ps. 119 : 130.

AGENDA

van de

59e ALGEMENE VERGADERING

van de

Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland

op Woensdag en Donderdag 5 en 6 Juli 1939 te NIEUWE PEKELA.

Begroetingssamenkomst in de kerk der Gemeente op Dinsdagavond, 4 Juli, 19½ uur.

Woensdag 5 Juli.

9 uur. Tekenen van de presentielijst en inleveren van de stembiljetten.

1 9½ uur *Opening der Vergadering.*
a korte bidstond.
b openingswoord door den voorzitter van de Commissie der Unie, Ds. K. Reiling.

2 *Mededelingen.*
a benoeming financiële commissies.
b uitgave van een Kerstnummer.
c ingekomen stukken.

3 *Opname van de presentielijst.*

4 *Verkiezing van een leider der Vergadering.*
Deze moet gekozen worden uit de leden van de Commissie der Unie: A. P. Barendregt, J. v. d. Heide, F. E. Huizinga, J. Louw, K. Reiling, J. W. Weenink en A. H. Zerbst.

5 *Bespreking van de jaarverslagen.*
a van den secretaris van de Unie.
b van den administrateur van de Unie.
c van den administrateur van De Christen.
d van den administrateur van De Zaaier.
e van den administrateur van De Kindervriend.
f van den depôthouder.
g van den penningmeester van de Unie Radio Commissie (U. R. C.)

Zij die vragen betreffende de financiële gegevens willen stellen, moeten deze — indien ook maar enigszins mogelijk — veertien dagen van te voren schriftelijk bij de administrateurs of penningmeesters indienen.

6 *Rapporten van de financiële commissies.*

7 *Vaststelling van de begroting 1939—1940.*

8 *Verkiezingen.*
a *Twee* leden van de Commissie der Unie.
Aftredende zijn: br. J. v. d. Heide en Ds. K. Reiling.
Candidaten: Ds. H. Bakker, Ds. H. Doornkamp, br. A. Dijkstra, Ds. L. de Haan, Ds. A. A. Hardenberg, br. W. Modderman, Ds. J. B. de Neef, br. D. Olijslager, Ds. K. Prins, br. F. H. de Ruijter, br. W. Veenstra.
b Redactie „De Christen".
Aftredend: L. de Haan, F. E. Huizinga, J. Louw en J. W. Weenink.
Candidaten: dezelfden.
c Redactie „De Zaaier".
Aftredend: B. Planting.
Candidaten: B. Planting en F. E. Huizinga.
d Redactie „De Kindervriend".
Aftredend: A. P. Barendregt.
Candidaat: dezelfde.

9 *Voorstellen van de Commissie der Unie.*

---

ganiseerd, onder één leiding, geordend.

De eenheid onder Gods kinderen is Gods *gave*, waaraan men zich slechts behoeft te herinneren. Die eenheid *is* er. Het is een e e n - z i j n. Maar „een van zin en een van ziel zijn" is géén gave maar een t a a k. De uit het natuurlijke leven voortspruitende antipathie onder de heiligen moet worden overwonnen, zullen ze samen vast staan vanwege de steun, die zij elkander geven.

II. *Wanneer is het mogelijk?*

Die vraag is met bovenstaande al aangesneden.

De Apostel beantwoordt haar, waar hij over de eensgezindheid spreekt, dat is de openbaring, de beleving, de doorvoering van de eenheid, die God maakte. Het is mogelijk eensgezind te zijn.

Een viermaal herhaald „indien" leidt deze gedachten in.

We ontmoeten dat „indien" vaker in de Schrift en het betekent niet, waarvoor het licht gehouden kan worden. Het wijst niet op een m o g e l i j k h e i d. Het moet niet verstaan worden in deze zin: *als* het zo is. Het is een beroep op de werkelijkheid en draagt het karakter van een sterke bevestiging: dewijl het zo is! Omdat er inderdaad

> vertroosting is in Christus;
> troost is der liefde;
> gemeenschap is des Geestes en er innerlijke bewegingen en ontfermingen zijn —

zo vervult mijn blijdschap . . . . .
Hoofdst. 2 : 1.

't Begint zo: ja, gijként de vertroosting, de weldadige invloed, de vertederende aanraking van Christus — weest dus eensgezind!

Ja, gij wéét iets van de Liefde van Christus, de Liefde, die Christus instort — weest dus eensgezind!

Ja, gij hébt kennis van de gemeenschap des Geestes — weest dus eensgezind!

Ja, er zijn bij u innerlijke bewegingen en ontfermingen, het leven van Christus is uw leven geworden — dus kunt ge mijn blijdschap vervullen en eensgezind zijn.

Onder Gods kinderen kan „dezelfde liefde" heersen, dat is wederkerige liefde is daar mogelijk. Eén van zin hebben ze één doel in het oog — mits ze zichzelf maar verstaan.

Het is in deze genade, dat we stáán.

Deze stelling behoeft niet eerst veroverd te worden, maar ze worden *betrokken*.

Staat er in!

Dát voorop!

III. *Waarin openbaart het zich?*

Gods kinderen zijn dan op hun plaats, als ze afgestemd zijn op het ene, op den Ene, op Christus en op wat Christus beoogt. Dat ene raakt ons allen, voorzover we van Christus zijn.

Dat ene moet onverwrikt, onverschillig hoe onze ervaringen, wat ons lot is, in het oog gehouden worden. Het is het verenigende.

Het andere is de overeenstemming der liefde.

Er is veel ongelijkheid onder de gelovigen, maar deze verscheidenheid zal heilzaam werken, als er maar gelijkheid is in de liefde. Een tekort aan liefde is door niets goed te maken. De liefde is de „uitnemender" weg, die Paulus aan het slot van 1 Kor. 13 belooft aan te wijzen en die hij dan zó duidelijk tekent in het volgende hoofdstuk, dat zelfs de blinde er niet kan dwalen!

Overeenstemming van bedoelen is een ander bewijs daarvoor, dat Gods kinderen hun „positie", hun „stelling" betrokken hebben, want overeenstemming van bedoelen leidt tot samensmelting der krachten, het smeedt een front, dat de Satan niet kan doorbreken.

— Al deze dingen moeten gezocht worden in een weg van strijd en kruis en onder leiding en tucht van den Heiligen Geest en ten koste van veel verootmoediging en gebed.

Wát kost het deze stelling te betrekken?

Het antwoord is: doe geen ding door twisting of ijdele ere. Hoofdst. 2 : 3. Doe niets, *ook niet iets goeds*, uit onzuivere beweegreden!

De *bovenstroming* van ons leven is vaak: ijver, rechtsgevoel. We geloven zelf, dat zulke gevoelens ons drijven. Inderdaad is het n i e t zo. De krachtige onderstroming is een geheel andere: twisting of ijdele ere! Dat zijn „de twee pesten, die de vrede in Gods werk verstoren". „Twisting" is afgeleid van twee en betekent: in tweeën gaan. Waar deze splijtzwam gevonden wordt is het gevolg: leed, dorheid, schade naar buiten en naar binnen.

Maar door ootmoedigheid achte de een den ander uitnemender dan zichzelf. Zo vervullen we de blijdschap van allen, die Gods werk liefhebben. Niets van mij, het al van Hem.

L.

a De Algemene Vergadering besluite dit jaar aan het Pensioenfonds een subsidie van f 500.— te verlenen.

b Br. R. Bos van Delfzijl voor opleiding tot Voorganger naar het Seminarie in Hamburg te zenden.

c Ds. J. de Jong, Voorganger van de Gemeente 's-Gravenhage, Ds. K. Prins, Voorganger van de Gemeente Treebeek, en Ds. D. Slort, Voorganger van de Gemeente Rotterdam—Z. als Unie-Voorgangers te erkennen.

10 *Voorstellen uit de Gemeenten.*

a *'s-Gravenhage—Oost.*

De Algemene Vergadering drage de Commissie der Unie op het nodige te verrichten, teneinde te komen tot voor alle Unie-Gemeenten gelijkluidende, aan candidaat-leden voor opname in de Gemeente te stellen, voorwaarden.

Toelichting: Dat de aan candidaatleden te stellen voorwaarden, w.o. die betreffende geheelonthouding, huwelijk e. a., niet uniform geregeld zijn, blijkt bij vertrek naar Zustergemeenten veelal verwarrend te werken.

Prae-advies: De Commissie der Unie is van gevoelen, dat aan candidaatleden geen andere voorwaarden gesteld behoren te worden dan die der Heilige Schrift.

b *Haulerwijk.*

De Gemeente Haulerwijk stelt voor:
a dat alle Gemeenten door een vaste jaarlijkse bijdrage het Pensioenfonds gaan steunen, opdat de zaak van het Pensioenfonds Uniezaak worde;
b dat ook de vaste Evangelisten, die in Unie-Gemeenten werkzaam zijn, bij ouderdom en/of invaliditeit een pensioen uit genoemd fonds zullen ontvangen.

Toelichting: Uit het financiële jaarverslag van het Pensioenfonds van Baptiste predikanten blijkt, dat dit fonds grote steun nodig heeft. In het laatste jaar zijn de uitgaven van het fonds weer belangrijk groter geworden. Daarom is de Gemeente Haulerwijk van gevoelen, dat thans alle Gemeenten de zaak van het Pensioenfonds behoren te steunen. Een hoofdelijke omslag van 50 cent per lid en per jaar wordt in overweging gegeven.

Prae-advies: Wat het eerste gedeelte van Haulerwijks voorstel betreft verwijst de Commissie der Unie naar punt 9 a van de Agenda.

En aangaande het tweede gedeelte kan worden medegedeeld, dat deze materie thans in studie is genomen.

c *Leeuwarden.*

De Gemeente Leeuwarden stelt voor de drie broeders van de Unie Radio Commissie *niet* weer herkiesbaar te stellen en stelt daar tegenover de volgende candidaten: Ds. K. Reiling, br. E. de Haan en br. W. Modderman.

De Commissie der Unie ondersteunt dit voorstel van Leeuwarden.

d *N. Pekela.*

De Algemene Vergadering besluite, dat van alle bij de Unie aangesloten Gemeenten per lid een jaarlijks door de A. V. vast te stellen bedrag (b.v. 15—25 cent) wordt geheven voor de instandhouding van het Pensioenfonds, terwijl de Unie Commissie door één of meerdere broeders in de Commissie van Beheer van genoemd fonds mede zitting heeft.

Toelichting: Gezien 't financieel verslag van het Pensioenfonds en het feit, dat in de naaste toekomst vele offers van 't fonds gevraagd zullen worden, acht de Gemeente het gewenst en noodzakelijk, dat alle Gemeenten haar morele en financiële steun aan 't fonds geven.

Prae-advies: De Commissie der Unie verwijst naar haar voorstel (zie punt 9 a).

e *Stadskanaal.*

De Algemene Vergadering besluite om aan het Pensioenfonds van de Broederschap van Baptiste Predikanten een subsidie te geven, gelijk aan het derde deel van zijn verplichte uitkeringen over het jaar 1939.

Toelichting: De Gemeente St'kanaal acht het van groot belang voor de goede gang van zaken van het Pensioenfonds.

Prae-advies: Zie punt 9 a van de Agenda.

f *Treebeek.*

De Gemeente Treebeek stelt voor, om de boekbespreking in „De Christen" alleen dan te plaatsen, wanneer er ruimte voor is.

Toelichting: Het is meermalen gebleken, dat er stukken van Gemeente of iets anders moesten blijven liggen, terwijl er meer dan één of twee kolommen aan boekbespreking werden gewijd.

Prae-advies: De Alg. Vergadering beschouwe dit voorstel van Treebeek als een wenk, gericht aan de redactie van ons wekelijks orgaan.

11 *Voorlezing der notulen en sluiting.*

17½ uur Gemeenschappelijke maaltijd.
20 uur Viering van het H. Avondmaal. Voorganger: Ds. T. Jansma.

Donderdag 6 Juli.

Conferentiedag.

Voormiddagvergadering 10—12 uur.

Leider Ds. K. Prins.
10 uur precies opening.
Onderwerpen:
1 „Onze toekomstprediking". Inleider Ds. F. E. Huizinga.
2 „Israëls toekomst". Inleider Ds. J. A. Monsma.
13 uur Gemeenschappelijke maaltijd.

Middagvergadering 14½—16½ uur.

Leider Ds. J. Hekhuis.
Onderwerpen:
1 „Maatschappelijk leven en toekomstverwachting". Inleider Ds. J. de Jong.
2 Een nog nader op te geven onderwerp, dat zeer waarschijnlijk door Ds. A. A. Hardenberg zal worden ingeleid.
Alle onderwerpen zullen in bespreking genomen worden. De inleiders hopen daar rekening mee te houden.
16½ uur Sluiting.

Afgevaardigden.

Almelo: geen opgave.
Amsterdam: B. Planting, P. Berkhout, G. J. v. Rekum, G. Planting, W. Veenstra.
Apeldoorn: A. A. Hardenberg, G. W. Groenhuyzen.
Arnhem: S. van Gelderen.
Delfzijl: J. Hekhuis, H. Engelsman, L. Engelsman, J. Pleyzier.
Deventer: G. Bouritius, M. Noorthoek, A. Pas.
Drachten: geen opgave.
Eindhoven: geen opgave.
Emmer-Erfscheidenveen: H. C. van der Flier, H. Booi, G. Ensing, J. Folkerts, G. J. Olijslager, H. Wilts.
2e Exloërmond: E. Grooten, H. Koops, R. Veldman, D. Wever.
Foxhol: J. Siekmans.
's-Gravenhage: J. de Jong, J. Boiten, A. Gebel, F. H. de Ruyter.
's-Gravenhage-Oost: J. B. de Neef, C. Meijner, H. J. Steenbergen.
Groningen: B. Blaauw, W. Balsters, H. Bolman, A. Bos, H. Bos, Joh. Bos, P. H. C. Deursen, J. Doornkamp, B. Hof, W. de Jong, C. Staal, J. G. Terpstra, A. D. Veenhof.
Haarlem: D. Baartse, J. A. Boogaard, J. H. Mol.
Harlingen: H. Bakker, G. de Vries, J. van Wier.
Haulerwijk: L. Jansma, S. Slort.
Heeg: Sch. van Netten.
Hengelo (O.): A. Abbink, H. Blenkers, D. ter Braak, F. Diepstra, H. Kiwiet, H. E. Kuipers, A. Mulder.
Hoogezand: C. Brandt, P. v. d. Veen.
Leeuwarden: geen opgave.
Muntendam: J. Boiten Johz., M. J. Groart, Joh. Jager, Joh. Leutscher, D. Veendorp.
Nieuwe Pekela: T. Jansma, H. Hamster, J. Potjewijd, J. Wiersema.
Nieuw Weerdinge: zond bericht, dat ze de namen niet op tijd kon inzenden.
Noordbergum: G. Visser, H. Bosma, P. de Jong, P. v. d. Meer, D. v. d. Veen.
Rotterdam—C.: J. A. Monsma, J. M. Kouwen.
Rotterdam—Z.: geen opgave.
Siddeburen: geen opgave.
Sneek: P. Scholten, H. v. d. Werf Wzn.
Stadskanaal: H. Aeilkema Jr., R. Bok, S. Bos, H. Huizing, Tj. van Komen, B. Kruit, G. Metz, J. Reiling Jzn., L. Wils.
Stavoren: Joh. Smits, S. Visser.
Treebeek: K. Prins, K. ten Cate.
Utrecht: J. Maarssen Sr., F. Zwart.
Vriescheloo: H. Hornstra, H. Blank, R. Hamster, Gerh. Kruizinga, H. Prenger.
Workum: geen opgave.
Zandbulten: Tj. Sipma, W. Wolters.
Zwolle: geen opgave.

De Secretaris d. H.

EEN VRAAG — EEN ANTWOORD.

Tot onze vreugde gaat Ds. v. d. W(oude) voort met zijn beschouwingen over de (kinder)doop en is zo vriendelijk te reageren op onze opmerkingen. Dat Dr. Kaajan van Utrecht ons opeens zo trouwelooslijk alleen liet, zonder antwoord, is mij nog steeds onbegrijpelijk na al de pogingen om van hem iets te vernemen — des te meer waarderen wij het welmenend ingaan van bovengenoemden predikant op onze gedachten. Wel spijt het mij geen antwoord te mogen ontvangen op het voorstel, dat ik hem deed: ieder van ons mag over twee kolom in het blad van den ander beschikken, teneinde de lezers van beide

kanten in staat te stellen kennis van de meningen des anderen te verkrijgen.

Zo komt Ds. v. d. Woude nog eens op de Sabbath terug, die we niet houden en de Zondag, die we wel vieren en schrijft niet daarbij welk antwoord we daarop gaven, zodat zijn lezers misschien in de veronderstelling leven, dat wij daar inderdaad mee „zitten". Dat nu is niet het geval. Wij zijn geen Joden en willen het ook niet worden. We zouden onze Zondag ook niet graag degraderen tot een dag van ge- en verboden, gelijk sommige Christenen de gewoonte hebben te doen; want ons arglistig hart zou wellicht toch nog eigen gerechtigheid willen voortbrengen. We danken God, dat we een dag in de week hebben, waarop we met de Gemeente samen kunnen komen, teneinde God te loven en naar Zijn Woord te horen, maar principieel zou het bij ons geen bezwaar vinden dat op een andere dag te doen. Vanzelfsprekend heeft de opstandingsdag een bizondere betekenis en weten wij, dat de discipelen bij voorkeur op de eerste dag der week bijeenkwamen en nam de Heiland de gelegenheid waar dan tot hen te komen. Verder verwijs ik gaarne naar de artikelen van Ds. Monsma, die in ons blad verschijnen.

Dan komt Ds. v. d. Woude terug op het feit, dat ook vrouwen bij ons het Avondmaal gebruiken, ofschoon zulks niet uitdrukkelijk bevolen is, terwijl wij, als Baptisten ons toch vooral aan de woordelijke inhoud des bijbels willen houden. Hij apprecieert ook het antwoord dat we gaven, n.l.: dat in Christus is „geen man en vrouw". „Ds. H. trekt daaruit de conclusie, dat zij dan ook, net zoo goed als mannen, ten Avondmaal mogen gaan. Hij doe nu ook de volgende stap, die noodzakelijk op deze eerste volgen moet: als nu uit de Schrift kan worden aangetoond, dat kinderen net zoo goed als volwassenen deel aan Christus kunnen hebben, dan moet ook worden aangenomen dat zulke kinderen net zoo goed als volwassenen, recht hebben op den doop. Deze redeneering loopt parallel aan de andere. Zij heeft dezelfde kracht. Zij vraagt dezelfde erkenning. Ds. H. kan aan de klem van deze redeneering alleen ontkomen, door te ontkennen, dat kinderen deel aan Christus kunnen hebben. Doet hij dat? Is er voor kinderen dan geen zaligheid? Of is er zaligheid buiten den eenigen Zaligmaker Jezus? Onze vraag naar de beteekenis van Jezus' woord: Laat de kinderkens tot Mij komen, want derzulken is het Koninkrijk der hemelen, bleef nog onbeantwoord."

Laat ons proberen over die tekst wat te zeggen of te vragen. Is het waar wat Jezus zei? Ontegenzeggelijk, antwoordt ieder. Goed. Van welke kinderen zei Jezus dat? Alleen van die kinderen, die Hem toevallig werden gebracht, of zeide Hij dat van de kinderen der Joden? of sprak Hij van kinderen in het algemeen? De meesten zullen het laatste aannemen. Want wanneer de beide andere gedachten uw ondersteuning genieten zijn we meteen klaar en behoeven we niet verder te gaan. Ik heb trouwens ook geen recht aan te nemen, dat die moeders allen Jodinnen waren of, indien dat het geval ware, of ze wel rechtzinnig in hun opvattingen waren. Indien deze uitspraak dus alle kinderen betreft, alle kinderen van elk volk uit elke tijd, wanneer houdt dan die zegen op, die er opgesloten ligt in het feit, dat hunner het Koninkrijk is? Want het zal toch eens ophouden, aangezien anders alle mensen zalig zullen worden op grond van het feit, dat zij ook eens kinderen waren. En wat moet ik dan denken, wanneer ik de woorden van Calvijn lees, die zegt: Want alle mensen worden niet met gelijke conditie geschapen. Voor sommigen wordt het eeuwige leven, voor anderen het eeuwige oordeel verordineerd. Hoe moet ik dit nu weer rijmen met de woorden van Jezus tot de kinderen? Geldt het toch niet alle kinderen? Welke kinderen zou het toch gelden? Ja, welke kinderen zal men nu dopen. Want ofschoon velen de woorden van Jezus geloven, zo hechten ook velen grote waarde aan die van Calvijn. Wie is gepraedestineerd tot het leven? Wie tot het oordeel? Gestel dat ik een kind doop in de naam van God, van den Zoon en van den Heiligen Geest en God heeft het kind, d.w.z. dien mens verordineerd tot het eeuwig oordeel. Laat ons snel de kring nauwer trekken en zeggen, dat dit woord van Jezus alleen de kinderen van gelovigen, en dan van orthodox gelovigen betrof — wij weten immers het verschil. Maar leert de praktijk niet, dat vele van die kinderen 's werelds brede paden kiezen en sterven in de nacht van volslagen goddeloosheid?

Maar er is in de tekst immers geen sprake van doop, en heeft er ook niets mee uit te staan.

Ik ben nog een antwoord schuldig: Is er voor de kinderen geen zaligheid? Zeker. En daar ik mij liever aan de Schrift houd dan aan den koelen denker Calvijn, lees ik daar: En Hij (Christus) is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld. En: Zo dan, gelijk door één misdaad de schuld gekomen is over alle mensen tot verdoemenis; alzo ook door éne rechtvaardigheid komt de genade over alle mensen tot rechtvaardigmaking des levens. Wanneer ik geloven moet, dat Adams zonde mijn kind voor God verdoemelijk doet zijn, dan wil ik nog veel meer geloven dat Christus' offer mijn kind voor God rechtvaardigt. Dat zou mijn troost zijn en is mijn troost. Doch dat heeft toch niets uit te staan met de doop. Alle ouders, die de ervaring van de genade Gods kennen, zullen biddende zijn, dat er eens in het leven hunner kinderen een dag aanbreke, waarin zij hun zondigen verloren-zijn voor God zullen ontdekken, maar ook de Man aan het kruis zien, Die het voor hen volbracht bij God. Dan zullen zij komen en zeggen: Mijn leven heeft een einde genomen, mijn leven is begonnen. Ik wil, Hem ter eer, ondergaan, in de wateren des doops en daaruit opklimmen om in nieuwigheid des levens met Hem te wandelen. De doop is belijdenis. HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

HOORN. Geliefden in onzen Heer en Heiland. Het behaagde de Heere uit haar gezin weg te nemen onze dierbare zuster in onzen Heiland, zr. K. Prost—Hulleman. In haar leven betoonde zij één en al toewijding en liefde jegens de Gemeente, welke helaas thans niet meer is. Niets was haar te veel en naast haar drukke huishouding heeft zij heel veel gedaan voor en in de Gemeente. Zij toch was het, die lange tijd de Jongedochters- en Kl. Meisjesvereniging leidde, alsmede de afd. Zusterhulp. Zij stond altijd klaar indien de Gemeente haar hulp of voorlichting nodig had. Ook daarbuiten was zij lang geen onbekende, menig leed heeft zij verzacht door daadwerkelijk te helpen. Nooit was haar iets te veel. Middelpunt van haar gezin en ook voor de Gemeente een steun, kunnen wij niet nalaten haar van deze plaats onze grote dank te betuigen.

Moge het mede een troost zijn voor haar achtergebleven echtgenoot en kinderen. Zij kon nog zo node gemist worden. Moge God de achtergeblevenen schragen en steunen.

De correspondent.

'T HART NAAR BOVEN.

Dit boekje van Celestine Oliphant—Schoch was jarenlang uitverkocht en het was de hartewens van haar, die nu reeds een hoge leeftijd bereikt heeft, dat het nog eens opnieuw zou verschijnen. De Erven J. Bijleveld, Janskerkhof 7 te Utrecht hebben in samenwerking met het Leger des Heils deze wens vervuld en ge kunt dit boekje met gedichten gebonden voor de prijs van Fl. 1.25 verwerven. Ik weet niet of u iets van de inhoud kent — dan zult u zich ongetwijfeld met vreugde de „Gemeenschap der Heiligen" herinneren, „Het sloofje" of „Haar liefste Heilige".

Dat van „Het sloofje" is ontroerend. Zij is in zorg, want heeft niets bizonders den Heiland te brengen. Het buurtje troost haar met de woorden: „Als gij Jezus ontmoet omhoog, in die zonnige landen, dan moet gij niet vrezen; gij zegt maar niet veel, maar toont Hem eenvoudig uw handen."

„Toen sloten zich, stille, die oogen zoo moe,
De zorg scheen van 't voorhoofd te wijken;
De stervende lippen, die fluisterden zacht:
Mijn handen . . . dan zal Hij begrijpen"

Van haar zijn ook de liederen, in dit boekje met muziek voorzien: Vollen vrede heb ik in mijn Heiland — een lied uit bittere ervaringen geboren. Eveneens met muziek het alom bekende: Grijp toch de kansen.

Men leest graag die goede verhalen, die hartelijke vertroostingen en zachte vermaningen en zal nu en dan de kleine gedichtjes kunnen gebruiken. En dat zeker met zegen. HUIZINGA.

WEEKKALENDER

Uit de praktijk.

Na de evangeliën komen de handelingen, na het geloof de daad. Uit het tweede boek van Lukas vernemen wij hoe de Gemeente door den Geest geschapen werd en welk een heerlijke, benijdenswaardige gemeenschap er gevormd was. Maar waar God het koren strooit, zaait de Satan zijn onkruidzaad. Het vreselijk oordeel over Ananias en Saffira kent ieder onzer en de kibbelarijen over de verkeerd bestede gelden deed aldra de diaconie geboren worden. We zien wel hoog op tegen de Gemeenten van de eerste tijden, maar vergeten we niet, dat toen de voorgangers soms ook de slaap niet konden vatten, omdat allerlei gevaren de Gemeenten bedreigden; gevaren van binnen en buiten. En zijn de eerste niet de ergste? Als ze in Corinthe wat meer strijd naar buiten gehad hadden, zou er geen tijd overgebleven zijn om elkaar vliegen af te vangen. De gemeenschappelijke nood zou hen aaneengesmeed hebben en nooit zou Paulus al dat verdriet van hen beleefd hebben. Ja, wat dat betreft kan een voorganger wel eens tot gevaarlijke wensen komen. In dat alles geeft Paulus een luisterrijk voorbeeld. Op waardige en ontegensprekelijke wijze weet hij terecht te wijzen. Zijn woord is met macht. Allen die dit lezen zijn nauw met het gemeentelijk leven verbonden. De brief aan de Gemeente te Corinthe is er een voor het dagelijks leven. God zegene het lezen ervan aan ons allen.

Zondag 4 Juni 1 Cor. 1 : 1—16.

De aanhef van een brief is altijd van te beachten betekenis. Let op hoe Paulus de broeders en zusters aanspreekt. Daar ligt duidelijk reeds een wenk. Dan spreekt de apostel zijn dank aan God uit voor wat zij verworven hebben aan geestelijke kennis. Daarna eerst gaat hij over tot het betreurenswaardig feit, dat de Gemeente in zichzelf verdeeld is. Hij merkt eerst het goede op. Dat is iets wat wij altijd eerst willen vinden: het goede wat te loven valt. Dat sluit de ogen niet voor wat niet deugt. O, hoe moet het Paulus smarten deze partijdigheid die nog gedurig hier en daar aan de dag treedt. Is dat bij u zo? Buig met de anderen onder het kruis — ons aller enige hope.

Maandag 5 Juni 1 Cor. 1 : 17—31.

Paulus vaart met een boodschap van het ene naar het andere einde der wereld. Het is een wonderlijke boodschap. Ergerlijk voor allen, die zelf de hemel willen inklimmen, belachelijk voor hen, die hun verstand als norm aller dingen gebruiken. Het kruis zet ieder in de schuld, zelfs de vroomste Israeliet en eist van elk denker een ootmoedig buigen voor de wegen Gods, die hoger zijn dan onze wegen, ook al schijnen ze zeer primitief te zijn. In de regel zullen het derhalve de zeer eenvoudigen zijn, die het kruis verstaan. Dat kruis is hun enige roem. En dat is de roem van God, dat dat des mensen enige weg tot zaligheid is — Zijn offer.

Dinsdag 6 Juni 1 Cor. 2.

We nemen deze middag een heel hoofdstuk; het laat zich slecht delen. En tijd om de bijbel te lezen hebt ge toch wel. Paulus zegt als een eenvoudige tot hen te zijn gekomen, opdat ook daaruit blijke, dat hier geen kracht van woorden maar kracht van het Woord het doen moet. Op het Pinksterfeest kwam de Geest, de Geest Gods Die vanzelfsprekend de diepten Gods kent en die Geest stroomde onze harten binnen, opdat wij zouden verstaan, wat anders een eeuwig onbegrijpelijke zaak voor ons moest blijven. De Geest opent de deuren, niet alleen van ons hart, maar ook bij God.

Woensdag 7 Juni 1 Cor. 3 : 1—15.

Paulus kan er niet over uit dat leden van Christus elkander zo kunnen dwarszitten. Wat is dat voor gepraat: ik ben van die of die. Wat zijn de broeders anders dan knechten Gods, gegeven om u op te bouwen. Ieder knecht is verantwoordelijk voor zijn werk. Ik denk, dat menig Zondagsschoolonderwijzer(es), jeugdleider, voorganger hier even haken blijft; dat moet ook. Wees niet te haastig hier.

Donderdag 8 Juni 1 Cor. 3 : 16—4 : 5.

Blijf van de Gemeente af. Zij is de tempel der nieuwe bedeling. Heb eerbied voor de woonstede Gods. En heb ook wat respect voor hen, die geroepen zijn aan die Tempel te bouwen. Paulus troost zich met de gedachte, dat hun oordeel over hem uiteindelijk niets zegt. We komen allemaal met ons leven voor God. En wat zal God dan van mijn leven en van uw leven zeggen? Welk rapport geeft het? Met lof? Of onvoldoende? Wat dunkt u? Van uzelf?

Vrijdag 9 Juni 1 Cor. 4 : 6—21.

Tegenover de trotse Corinthiërs betoont Paulus zich hier als een man, die niets is. Luister toch naar dit verslag van zijn leven, dat zo in snijdende tegenstelling is met het gemakkelijk bestaan der aangesprokenen. Ik kan mij begrijpen, dat hij zo schreef. Aan die zatte Christenen op hun luie stoelen, die nog nooit getrapt en uitgelachen werden. Voelt ge niet de ijskoude wind, die hier waait. Echter onmiddellijk gevolgd door een golf van innige liefde, die alle gekoesterde wrok moet doen wegvloeien. Om dan tegen het eind nog weer op te steken en te sluiten met het woord, dat woorden hier niet baten, maar kracht Gods.

Zaterdag 10 Juni 1 Cor. 5.

De plaats laat me niet toe hier veel van te zeggen. Een gruwelijke zonde had plaatsgegrepen onder hen. Waar moest hier hun roem blijven? Heilige ernst waait door deze woorden en hier wordt geleerd tucht te oefenen aan tuchtelozen. God zegene u en de Gemeente ten uwent.

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Het juiste adres

voor allen die de a.s. Unievergadering te Nieuwe Pekela wensen te bezoeken en gaarne aan de regelingscommissie willen berichten of logies verlangd wordt en of men wil deelnemen aan de gemeenschappelijke maaltijden, is:

H. Bonnes,
E 33, N. Pekela.

Voor een vlotte regeling is het gewenst, ja zelfs nodig, dat genoemde commissie spoedig over de nodige gegevens kan beschikken en verlangt te weten:

1. Voor hoeveel nachten men logies verlangt.

2. Of men aan *een* of beide maaltijden wenst deel te nemen.

3. Wanneer men in N. Pekela denkt aan te komen.

Broeders, weest nu voor deze keer eens correct en handelt spoedig.

B.

Attentie!

Waar ligt of vaart schipper M. Raadsveld? Deze ijverige lezer van De Christen gaf als laatste adres: Schippersbeurs te Delfzijl, doch deze beurs, niet wetende waarheen het blad te zenden, wijl genoemde broeder wellicht vertrokken was, heeft het naar de bevrachtingscommissie te Leeuwarden gezonden, welke commissie het aan mijn adres liet bezorgen. Ik ben wel dankbaar voor deze accuratesse, maar wil graag dat br. Raadsveld De Christen ontvangt. Kan iemand mij helpen?

E.-R.

De Gemeente Almelo

heeft tot haar herder en leraar beroepen Ds. Hekhuis van Delfzijl.

Namens de Gem. Almelo,
C. MARIS Sr.

Broeders Correspondenten

die het 2e kwartaal nog niet hebben afgerekend verzoek ik vriendelijk dit nu ten spoedigste te willen doen.

De Adm.

Vrijdag 9 Juni 1939 No. 2578 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

MIJN BEGEERTE.

Eén ding heb ik begeerd; één ding heb ik ontvangen:
dat, zo de dood mijn leden zou omvaên,
ik voor Uw aangezicht, o Bron van mijn verlangen,
niet ledig zoude staan.

Want, als op 't strand geslagen door de drift der branding
een kinkhoorn, draagt mijn ziel uit dit mijn leven mee
de ene onzegbre vreugd, die Gij mij hebt gegeven:
het ruisen van de wind: het rhytme van de zee.

Eén ding heb ik begeerd; één ding heb ik ontvangen:
dat, zo de dood mijn leden zou omvaên,
ik voor Uw aangezicht, o Bron van mijn verlangen,
niet ledig zoude staan.

GEERTEN GOSSAERT.

AAN ZEER STILLE WATEREN

BARUCH'S BUIT.

Jer. 45.

U kent Baruch wellicht niet zo goed. Hij is de secretaris van Jeremia en dien kent u beter. Ofschoon ook misschien niet van zo heel nabij. Dat is dan toch wel jammer, want hij is een zeer bizonder man geweest. Van grote gevoeligheid, vol heilige overtuigingen, beladen met een ontzettend zware taak ten aanzien van het volk, waaruit hij stamde.

Jeremia leefde in benarde tijden. Juda lag als een slagveld tussen twee elkander bestrijdende wereldrijken. Over en weer golfde de oorlog. En wanneer de wapens een ogenblik rustten, zette een diplomatieke actie zonder weerga in. Nu eens sloeg de weegschaal naar deze, dan naar de andere zijde en de vorsten van Jeruzalem trachtten te halen wat er te halen viel. Onophoudelijk rommelde de donder van Jeremia'a profetieën door de smalle straten der oude koningsstad. Waar waren de dagen van David en Salomo? Het volk boog zich voor goden en godinnen. Juda stond aan de vooravond van een roemloze ondergang.

Baruch was gedurig in de nabijheid van Jeremia. Hij was niet alleen diens secretaris, maar tevens gezant, die de boodschap van zijn heer soms moest proclameren voor de oren des gansen volks. Die Baruch is het leed van zijn heer en het leed van zijn volk ter harte gegaan. Hij is steeds meer met de ogen van Jeremia gaan zien en de last, die rustte op den zoon van den dorpspriester, wordt nu tevens getorst door zijn medewerker.

Jeremia ziet dat en hij ziet dat Baruch er zelfs zeer onder te doen heeft. Wat mag er in hem omgaan? Welke plannen zal hij smeden? Wil hij het ondergaand volk halt doen houden op de weg naar de ondergang en zich opwerpen als een bevrijder? Jeremia gaat tot God en spreekt met Hem over zijn bediende.

Laat ons dat ten eerste vasthouden. Hier is een man met wereldvisie, zowel horizontaal als vertikaal, een man van God geroepen tot een grootse taak en deze man met zulk eenomvattende roeping ziet op zijn secretaris en diens leven. En neemt zich de tijd hem in gedachten te houden en over hem te bidden. Hier kunnen allen leren, die de wereld willen winnen voor God. Alleen zij zijn groot en kunnen machtige werken verrichten, die den enkeling niet vergeten. Die weten te beginnen bij Jeruzalem. Want wat heeft het voor zin, de heidenen in de ganse wereld na te reizen, wanneer men niet de geringste verantwoordelijkheid speurt voor de heidenen naast of misschien binnen de deur?

De Heer geeft Jeremia een boodschap voor zijn schrijver. Alzo zegt de Heere, de God Israëls van u, o Baruch. Ge hebt ontzettend veel verdriet over de gang van zaken. Het doet u pijn, wanneer gij van uw heer verneemt wat de afloop zal zijn. Gij kunt geen rust vinden. Vind hierin rust dat Ik het doe. Dat ik bouwen kan en breken, planten kan en uitroeien. Heb Ik al niet, toen Ik Jeremia riep gezegd, dat Ik hem stelde om uit te rukken, te breken, te verderven en te verstoren? Ik God ben die Ik ben en doe wat Ik doe en behoef niemand verantwoording te doen van Mijn regeren der volkeren. Ik ben God en niemand meer. En wat u aangaat Baruch. Zoudt gij u grote dingen zoeken? Zoek ze niet; want zie, Ik breng een groot kwaad over alle vlees; maar ik zal u uwe ziel tot een buit geven, in alle plaatsen waar gij zult heentrekken.

Zoekt gij grote dingen? En dan met persoonlijke eerzucht vermengd? Let maar op dat *u* in deze aanspraak. Jaagt uw hart naar verborgen doeleinden? Is de ellende van uw volk u reeds een brug naar eigen glorie? Natuurlijk is hun leed uw leed en ge lijdt ook mede, maar reikt nog dieper dan het leed het voornemen tot grote dingen? Zoek ze niet. Zet er uw zinnen niet op. Concentreer uwe gedachten niet meer daar op. Ik wil uwe gedachten een andere richting geven — uw buit zal uw ziel zijn. En dat is een grote buit, die men uit dit leven kan meenemen.

Zoekt gij dingen? Grote dingen? Zoekt gij u grote dingen?

In politiek, zaken of werkplaats? In kleding en huis?

Zoek ze niet.

Want al deze dingen zoeken de heidenen.

Ons terugtrekken van de wereld? Hoe zouden we 't kunnen?

Neen, maar ge zoudt ze niet zoeken.

Een ding is nodig. Zoek eerst het Koninkrijk Gods.

Zoek de dingen die boven zijn.

Laat uw ziel uw buit zijn uit de grote en kleine dingen der aarde.

Die strijd zal zwaar genoeg zijn en alles van u vergen.

Maar de buit is de zwaarste strijd waard.

Wat zal de buit uws levens zijn? Naam, positie, geld, eer, faam?

Of een ziel, gelijk een van verre zeeën thuiskomend schip, gedeukt, ontverfd, doch afgeladen met schatten, vergaard in de lange tocht des levens?

HUIZINGA.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Algemene Vergadering te N. Pekela.

Het onderwerp, dat door Ds. J. de Jong zal worden ingeleid, is bij nadere overweging alsvolgt geformuleerd: *„Ons beroepsleven en onze toekomstverwachting"*.

Ds. Hardenberg heeft ook toegezegd en hoopt op de middagvergadering van de tweede dag een onderwerp in te leiden. Een spoedige formulering van dit onderwerp zal ons allen ongetwijfeld zeer welkom zijn.

* * *

En, heeft u reeds geantwoord?

De regelingscommissie publiceerde reeds *het juiste adres* voor allen, die de a.s. Alg. Vergadering te Nw. Pekela denken te bezoeken, hetzij als afgevaardigden hetzij als gasten. Wanneer de secretarissen der Gemeenten nu eens ten spoedigste voor de afgevaardigden gingen schrijven. Dat zou in elk geval een klein bedrag aan porti sparen en is bovendien overzichtelijker. De gasten gelieven zich zelf aan te melden, indien ze tenminste via de regelingscommissie een goede verzorging willen ontvangen, of ze verzoeken b.v. den secretaris der Gemeente met de namen der afgevaardigden ook tevens hún namen te willen melden, waarbij dan de nodige gegevens ter beantwoording van de door de regelingscommissie gestelde vragen behoren.

De leden van de Commissie der Unie verzoek ik vriendelijk zichzelf te willen melden, indien ze voor verzorging in aanmerking wensen te komen. Dit geldt voor de eigenlijke Unievergadering.

Het adres van onzen broeder H. Bonnes, E 33, N. Pekela, is ons allen bekend.

* * *

Onze studenten en de zomervacantie.

Nog enkele dagen en we hebben de langste dag al weer overleefd. Voordat we er om denken, moeten we onze reistassen of koffers in gereedheid brengen voor onze Unievergadering te N. Pekela. Wat gáát toch die tijd! Men zegt wel eens, dat men oud moet wezen om te beseffen, hoe snellijk een mensenleven daarhenen vliedt. Het is niet mijn bedoeling om aan deze uitspraak der hoogbejaarden ook maar de minste twijfel te koesteren, doch ik wil slechts heel bescheiden constateren, dat een wat jongere generatie eenzélfde besef kan hebben. Och, het wil mij voorkomen, dat het besef van „wat gáát toch die tijd" het heel natuurlijk en ook best te verklaren gevolg is van een bezig, goedgevuld en wel-besteed leven! En dan is de vraag naar de leeftijd van zeer ondergeschikt belang.

Maar nu dwaal ik toch wel een beetje uit de richting. Want ik wilde uw aandacht vragen voor onze studenten en de zomervacantie. Welnu, Gemeenten! vóórdat g'er om denkt, zegt ook de kalender u dat het zomer is. En dan vertoeven de broeders G. Vegter, H. D. Hooghwinkel en G. Brongers weer in ons land en zijn tevens gaarne bereid hun krachten en gaven in dienst te stellen van de Gemeenten. D'r zijn dus deze zomer maar drie studenten beschikbaar, omdat br. Tijman uitvalt om straks, naar we vermoeden, in één onzer Friese Gemeenten een opengekomen plaats in te nemen.

De zomervacantie zal dit jaar wat langer duren dan gewoonlijk, 6 Juli begint de vacantie en ze eindigt op 3 October. Vanaf Zondag 9 Juli tot en met Zondag 1 Oct. zullen genoemde broeders gaarne vacante en „vacantie" Gemeenten (Gemeenten, waarvan de Voorgangers met vacantie zijn) en ook wel andere Gemeenten dienen. Hun adres is tot en met 5 Juli: Hamburg 34, Rennbahnstr. 115, Duitsland.

* * *

Het Unie-jaarverslag

hopen we zo spoedig mogelijk in ons orgaan te publiceren. Wellicht verschijnt het eerste deel reeds in 't e.k. nummer.

* * *

Candidatuur Commissie der Unie.

Br. W. Modderman bericht, dat zijn candidatuur voor de Comm. der Unie op een misverstand moet berusten. Eén onzer Gemeenten had hem bij voorbaat reeds candidaat gesteld. Br. M. meende voor de candidatuur te moeten bedanken, waarvan de betreffende Gemeente geen goede nota heeft genomen.

* * *

Afgevaardigden.

De *Gemeente Rotterdam—Z.* benoemde als afgevaardigden voor de Algemene Vergadering de broeders D. Slort en J. Pothof.

De *Gemeente Leeuwarden* hoopt zich door de volgende broeders te doen vertegenwoordigen: T. Boonstra, C. Dorenbosch, H. Fennema, H. van Netten en L. van der Veen.

Bij de afgevaardigden van de *Gemeente Haarlem* moet nog de naam van L. de Haan gevoegd worden.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Hoever ging Paulus' macht? Een broeder stelde mij een paar vragen over enkele verzen in de brieven aan Timotheus ter hand. Ik vermoed zo, dat hem, bij zijn dagelijks bijbellezen, deze verzen zijn opgevallen. Nu, 't is goed als met het potlood in de hand te lezen. Gij moogt dat „als" er gerust tussen weg laten. Streep maar aan, zet maar vraagtekens, plaats maar verklaringen.

De broeder vraagt dan:

„Had Paulus de macht de mensen over te leveren aan den Satan?"

Men leest dat in I Tim. 1 : 20. Paulus verklaart daar tegenover Timotheus uitdrukkelijk, dat hij dat gedaan *heeft* en wel met Hymeneus en Alexander. In elk geval geloofde de Apostel dus, dat hij die macht had.

Een soortgelijke daad wordt beschreven in I Kor. 5 : 4 en 5. Daar betreft het een driesten zondaar, lid der gemeente. Paulus verordent dat de gehele gemeente samen zal komen met zijn geest en de macht van den Heer Jezus, om over dien man vonnis te strijken en dat is dan geen ander, dan hem aan den Satan over te geven.

Hoeveel nu, én voor Paulus' besef én voor dat van zijn medegelovigen daarmede gezegd was, is wel moeilijk meer te achterhalen. Wilde het zeggen, dat die man in Korinthe en de mannen, genoemd in de eerste brief aan Timotheus, buiten de gemeente gesloten werden, wat gelijk komt met terug verwezen worden naar het terrein van den Satan, die de Overste dezer Wereld is? Het is wel het eenvoudigste het zo te verstaan. In de Gemeente is Christus Koning; daar wordt Zijn Koninklijke heerschappij verwerkelijkt. Daar gelden Zijn wetten. Buiten de gemeenschap der gemeente, vóór haar poorten is het „wereld"; daar geldt Satans macht.

Nu is zelfs daar de macht van den Satan geen onbeperkte. Boven hem staat God. Hij kan niet verder gaan dan God de ketting viert. Dus kan God hem, ook in zijn woeden tegen de mensen, aan Zijn doel dienstbaar maken door hem zulk een verschrikking en benauwdheid over de ziel doen vallen, dat ze verschrikt en berouwvol weer aanklopt aan de poort der gemeente. Dát dat het gevolg zal zijn, hoopt en verwacht de Apostel.

Timotheus, de waterdrinker. Dezelfde broeder vraagt wat Paulus bedoelt als hij Timotheus de raad geeft:

> Drink niet langer water (alleen), maar gebruik een weinig wijn om uw maag en menigvuldige zwakheden. I Tim. 5 : 23.

Timotheus was dus een waterdrinker, een principieel waterdrinker.

Vertoefde hij, toen de Apostel hem deze brief stuurde, in Efeze, dan kan het feit, dat in die stad nogal misbruik van wijn gemaakt werd er toe geleid hebben, dat Timotheus, om dit misbruik te bestraffen het wijngebruik geheel naliet. De Apostel zegt toch ook ergens, dat het goed is geen vlees te eten *noch wijn te drinken*, noch iets, waaraan uw broeder zich stoot of geërgerd wordt, of waarin

hij zwak is. Rom. 14 : 21. Zou dus een broeder door wijn te drinken voor den medebroeder een geestelijk gevaar opleveren, dan zal hij het nalaten. Zo kan Timotheus er toe gekomen zijn zich te bepalen tot het gebruik van water. Aan de Efeziërs schrijft de Apostel: wordt niet dronken in wijn, die het bloed wel wat opjaagt, doch geen werkelijke verheffing brengt. Het gevaar van dronkenschap wordt het beste gekeerd door geheel-onthouding. Toch ontraadt de Apostel Timotheus daarmede voort te gaan, want hierdoor werd weer een ander belang geschaad en wel dat van zijn gezondheid. Dat hij daarvoor zorgde was ook weer in het belang van zijn broeders, in wier midden hij diende en dit belang had hij nu zwaarder te laten wegen, dan de kans, door zijn geheel-onthouding anderen voor de dronkenschap te bewaren. Het is dus een nuchtere raad, die de Apostel zijn geestelijke zoon geeft: men moet zich niet blind staren op een manier van de broeders te dienen. Overweeg hoe ge hen het doeltreffendst dient: hetzij door geheel-onthouding of door een weinig wijn te gebruiken ter versterking van uw wankele gezondheid.

Ik hoop nu maar dat niemand door bovenstaande bewogen wordt, zijn geheel-onthouders-leven vaarwel te zeggen, *tenzij op medisch advies!*

De derde vraag. De derde vraag, door voornoemde broeder ingediend, luidt:

„Wat is het verschil, waarover gesproken wordt in 2 Tim. 1 : 11?"

We lezen in dat vers: Waartoe ik gesteld ben een prediker, en een apostel en een leraar der heidenen.

Paulus was dus ten opzichte van het Evangelie drieërlei:

prediker,
apostel en
leraar.

Het eerste woord is dat voor heraut. Paulus wist zich geroepen om een heraut te zijn: 2 Kor. 4 : 5. De heraut is de man, die een Overheidsbesluit bekend moet maken aan het volk. Paulus was overtuigd, dat hij de Heilsproklamatie Gods heel de wereld door met luider stemme moest uitroepen.

Hij was een apostel. Een apostel is een gezondene, een boodschapper. Het woord legt de nadruk op de afhankelijkheid, waarin Paulus werkt. Waarheen hij gaan moet en wat hij doen moet bepaalt niet hijzelf, maar een ander. Apostel wordt ook de Heere Jezus genoemd in de brief aan de Hebreeën.

Hij was een leraar der heidenen of der volken. Dit ziet op het hem toegewezen terrein. Niet in Israël lag zijn taak. In het visioen, dat hij in de tempel had bij zijn eerste bezoek aan Jeruzalem, na zijn bekering, zeide de Heiland hem dat hij Jeruzalem moest verlaten; hij zou ver weg, tot de heidenen, gezonden worden.

In het algemeen zou men dus kunnen zeggen dat in de drie titels die Paulus hier zichzelf geeft, is aangeduid:

wat hij moest doen,
hoe hij het moest doen en
waar hij het moest doen.

Ik hoop nu maar dat mijn (onbekende) vriend, de auteur van deze vragen, deze antwoorden leest en er verheldering van kennis door ontvangt.

„Derzulken". In elk der drie eerste Evangeliën komt het verhaal van de kinderzegening voor en in elk verhaal de woorden: want derzulken is het Koninkrijk der hemelen. Vooraf aan deze verklaring gaan dan de woorden:

Laat af van de kinderen, en verhindert hen niet tot Mij te komen.
Laat de kinderkens tot Mij komen en verhindert ze niet. Mark. en Lukas.

Duidelijk is dus, dat „derzulken" op de kinderkens terugslaat, maar in welke zin? Vaak worden deze woorden aangehaald, alsof er stond: want *hunner* is het Koninkrijk der hemelen. De Heere Jezus kent — zo zegt men dan — hier aan de kinderkens het Koninkrijk Gods toe en uit deze gevolgtrekking haalt men dan weer anderen. Inderdaad is „derzulken" toch niet helemaal hetzelfde als „hunner". Op de h o e d a n i g h e i d van het kind legt de Heere Jezus de nadruk en deze hoedanigheid stelt Hij als voorwaarde voor de ingang in het Koninkrijk Gods.

Dat het zo bedoeld is blijkt uit de woorden, die er zowel bij Markus als bij Lukas *direct op volgen:*

Voorwaar zeg ik u: zo wie het Koninkrijk Gods niet ontvangt gelijk een kindeke, die zal in hetzelve geenszins ingaan.

De strekking van het onderwijs, dat de Heer bij de kinderzegening geeft, is dus geen andere dan dat de gesteldheid van het kind bij ons gevonden moet worden, zullen we het Koninkrijk Gods kunnen ingaan.

Het „derzulken" wijst van de kinderen af op de volwassenen, en zegt welke eis hun, den volwassenen gesteld wordt.

L.

HOE KUNNEN WIJ GELOVEN?

„Een mooie droom, mijnheer, een mooie droom en meer niet. Wat voor u het evangelie is, wordt door de naakte feiten tegengesproken. Geloven? Neen mijnheer, dat kunnen wij niet!"

De inhoud van deze woorden wordt mij dikwijls opgedist, wanneer ik den een of ander bepaal bij een leven met Jezus. Het zijn allen geen dwazen, die aldus zich uiten; dat wil zeggen mensen, die om redenen van zelfbehoud in de grond van hun hart wensen, dat er geen God is. Velen zijn ernstige, zoekende mannen en vrouwen, die met hun tijd meeleven en zijn gebeurtenissen niet in overeenstemming kunnen brengen met het bestuur van een almachtig en liefhebbend Vader, die in de hemelen woont. En dat die gebeurtenissen hen verontrusten en uit het evenwicht duwen en hen voor de glorie van de liefde van God doet huiveren als een kwellende tegenstelling, verwondert ons niet.

Om maar eens enige voorbeelden te noemen. Wij allen hebben van aardbevingen gehoord: nu eens moet het Japan, dan weer Californië of Chili of een ander vulcanisch stukje aarde ontgelden. Da de wereld wat kraakt, vinden we niet zo erg, maar dat er vaak duizenden mensenlevens bij omkomen! Wie onzer is niet bekend met de historische aardbeving van Lissabon. Op Alle Heiligen van het jaar 1755 werd zonder enige waarschuwing de stad in puin geworpen. Daarop liep een springvloed de Taag op en voltooide het vernielingswerk en deed het totaal aantal dooden stijgen tot zestig duizend. Deze tragedie maakte diepe en blijvende indruk op al de volken van Europa. Goethe was toen een jongen van slechts zes jaren. Hij vertelt ons, dat zijn kinderlijk vertrouwen in God ernstig geschokt werd, bij het vernemen, dat een gril van de natuur zulk een menigte van mensen zonder onderscheid in de kaken van de dood geworpen had.

Ook Voltaire had de ramp ontwricht. Hij schreef zijn *Le désastre de Lisbonne* — de ramp van Lissabon — een gedicht, waarin hij aan flarden scheurt het goedkope optimisme van de vrome wijzen, die beweren, dat alles wat hier geschiedt in dienst is van het welzijn der mensen. Was het een voltrekken van een oordeel? Een soort vergelding? vraagt hij. Indien dat het geval is, waarom wordt Lissabon in as gelegd, terwijl Parijs danst?

De verwoesting van Lissabon is slechts een enkele in de lange rij van catastrophen, door de natuur gebaard. Soms werden gehele gewesten geteisterd. Soms verdwenen ganse landen met bloeiende volksgemeenschappen in de vloed. Myriaden levens hebben ze uitgeveegd. En de mensen kunnen er zich niet tegen wapenen zoals tegen andere gevaren. Geen wetenschap is in staat ze tijdig te waarschuwen. Titanische krachten liggen onder de korst der aarde, waarop wij leven en ons bewegen, te slapen en plotseling worden zij wakker, zij verrijzen en breken haar boeien. De pilaren der wereld beven en menigten van mensen liggen verbroken onder de naakte hand van God.

* * *

Dat dergelijke sidderingwekkende gebeurtenissen het aloude dilemma van het geloof naar voren schuiven, spreekt haast wel vanzelf. De omvang van de vernielingen, van het ontzaggelijke leed hebben overweldigende afmetingen aangenomen en het schijnbaar zinloze overmant de ziel.

Maar het probleem op zichzelf is niet afhankelijk van afmetingen. Het is in wezen precies gelijk aan dat, waarvoor Jezus Zijn discipelen plaatste, toen Hij hen herinnerde aan die achttien mensen, op wie de toren van Siloam gevallen was.

Het is het aloude en het meest moderne probleem, dat overal zich vertoont, waar onschuld en schuld beide in eenzelfde lijden ondergaan.

Denk aan wat levende schepselen gedwongen zijn te doen enkel om zichzelf het leven te verzekeren. Het leven in de dierenwereld is weinig meer dan de verbuiging van het werkwoord eten in de bedrijvende en lijdende vormen: ik eet; gij wordt gegeten. Of: gij eet; ik word gegeten. Op de studeerkamerstoel met een eindje pijp in de mond en een kanarie aan de zolder, die op zijn stokje

u de mooiste rollers laat horen is het leven goed en zoet. Doch mensen, die aan de zomen van Afrika's woestijnen wonen, vertellen ons een geheel ander verhaal. Daar is de bodem rood vanwege het bloed, dat vloeit onder slagtanden en klauwen. En als de roofdieren bejaard en stram worden, trekken ze niet naar een rustoord voor ouden van dagen, maar zoeken ze een eenzame plek op in het dichte oerwoud om er van honger en verdriet te sterven.

En in de mensenwereld is het leven ook al weinig meer dan de verbuiging van het werkwoord eten in de bedrijvende en lijdende vormen. Nederland eet en Indië wordt gegeten. De mensen in de beschutte plaatsen genieten een lucratief bestaan ten koste van een menigte anderen, die uitgeknepen worden als citroenen. De dood van de een is het brood van de ander. Wijlen generaal Snijders vindt, dat vooral de plattelander geen snit heeft om een mooie soldaat te wezen. Hoe zou hij ook aan zulk een snit kunnen komen, waar hij krom en schuin gedrukt wordt onder de lasten, die de gemeenschap op hem afwentelt!

En dan denken wij niet alleen aan het beschaafde geweld met zijn legio slachtoffers, doch ook aan de corruptie en wreedheid, die de mensen in een ontelbare reeks van eeuwen hebben opgestapeld. Wie is in staat deze berg te meten? Wij huiveren als de namen van enkele tyrannen en beulen der mensheid weer voor onze geest opdoemen. Daar hebt ge, bijvoorbeeld, die primitieve despoten uit het oude Egypte en Assyrië, wier trotse, wrede, versteende gezichten de musea te Leiden, Londen en andere steden der wereld verontrusten. Of ik noem enkele gesels der volkeren als Atilla, de leider der Hunnen, en Ivan de Verschrikkelijke, en niet te vergeten een lange rij van vandalistische sultans en koningen en keizers en gedemoraliseerde pausen. Of denk aan Dzerzhinsky, de aanvoerder van de Bolsjiwistische rode politie, wiens uitspattingen en moordpartijen alle verbeelding tart; of aan de mannen van het voorgestoelte in Japan, die systematisch de Chinezen overleveren aan den opiumduivel om ze te kunnen overheersen.

Hoe kan de Rechter der ganse aarde zulks toelaten? Wij koken van verontwaardiging. Wij zouden ons leven willen geven opdat alle die gruwelen worden te niet gedaan. Waar is God?

Indien God waarlijk volmaakte liefde en goedheid is, waarom heeft Hij dan de mensen en dieren een vrijheid geschonken, waarmede zij elkander gaan kwellen en knechten en vernielen?

* * *

Het heeft God behaagd ons hierop geen antwoord te geven.

Profeten en apostelen beiden betuigen, dat zij aangaande deze dingen slechts voor een uiterst klein deel weten.

Zelfs Christus Jezus, in Wien God zich geheel ontsluierd heeft, doet ons geen verstandelijke oplossing aan de hand.

Toch wil God ons in Hem helpen. Een verstandelijke oplossing gaat eenvoudig niet. Wij kunnen onze eigen persoonlijkheid niet eens peilen, hoe zullen wij dan de rechtsgronden van het leed en het onrecht rondom ons doorgronden? „Ik heb u vele dingen te zeggen, doch gij kunt die nu niet verstaan".

Maar er is een oplossing, die ons volkomen bevredigt. Dat is die van het hart.

God roept in Jezus Christus om Hem onvoorwaardelijk te vertrouwen!

Welgelukzalig de mens, die geleerd

De brief der blijdschap.

V.

Hoofdst. 2: 1—5.

De achtergrond van het Christenleven.

Dit is een korte en wonderbare tekening van Christus' gang van de Troon tot de Troon. Uit de eeuwigheid daalde Hij in, in de zondige mensheid en vandaar werd Hij opgenomen in de hoogste heerlijkheid.

Wat bewoog Paulus om deze tekening zijn lezers voor te leggen? Als we weten welke reden hem daartoe dreef, dan weten wij ook, h o e we deze woorden moeten gebruiken. Met welk doel doet de Apostel ons midden in zijn schrijven bij Christus stilstaan?

Is de reden niet deze, dat de Apostel ons de achtergrond en verklaring van ons leven als christen wil laten zien? Hij wil dat we tegen deze achtergrond onszelf zullen zien en verstaan. Ziet, zegt hij, hoe dat leven, waaruit gij geboren zijt, zich in uw bestaan wil uitwerken. De christen moet zijn oorsprong getrouw zijn.

De Filippenzen waren dat niet geheel.

Ze leefden uit twee bronnen. Ze leefden wel uit Christus, o zeker, anders waren ze geen christenen geweest. Maar ze leefden niet alléén uit Christus. „Een ieder zag op het zijne". Vers 4. Zelfhandhaving was hun gedachte, zich uitende in hoogmoed en heerszucht. Men zocht zichzelven, en dat was een verloochening van Christus, die hun l e v e n was, want Christus had nooit zichzelven gezocht.

Wat Zijn leven was? Wat Hém bewoog?

Leest het af van deze tekening!

I. Zelfontlediging was Zijn leven.

We lezen dat in de verzen 7 en 8, maar in vers 6 wordt gezegd, w a a r v a n Christus zichzelven ontledigde. Wat staat daar? We schrijven dit vers af:

> Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft, Gode evengelijk te zijn.

Christus was dus:

1. in de gestalte of gedaante, dat is de bestaansvorm van God.
2. Hij was Gode evengelijk, dus Gods Gelijke.

Christus was (omgekeerde volgorde) Gods Gelijke en God gelijkend.

Van Christus' gelijkheid met God zegt de Apostel, dat Hij die geen roof geacht heeft, dat wil zeggen, dat Hij zich daaraan niet angstvallig, krampachtig vastgehouden heeft gelijk een rover zich vastklampt aan zijn buit, bezorgd, dat hem die ontrukt zal worden, wijl hij heel goed weet, dat die hem niet toekomt en hij er dus mee moet rekenen, dat getracht zal worden hem die weer te ontnemen.

De Heere Jezus wist: Ik ben Gods Gelijke. Dat is onverliesbaar. Niemand ontneemt Mij dat. En juist daarom kon Hij de Gestalte, het ornaat, de emblemen, die bij behoren bij het Gods Gelijke zijn en waaraan dat zichtbaar is, afleggen. Hij kon het goddelijk Gewaad, de Gedaante Gods afleggen, omdat Hij wist, dat het goddelijk Zijn zijn onvervreemdbaar deel was. „Ik blijf", zo kon Hij zeggen, „in welke gestalte Ik Mij immer vertoon, Gods Gelijke". Ik blijf Koning, al kleed Ik Mij ook in een bedelaarsgewaad; Ik blijf God al hul Ik Mij ook in het gewaad en de gestalte van een mens!

Die een koningsgewaad g e s t o l e n heeft, zal de moed missen het af te leggen. Met het afleggen van dat gewaad is hij a l l e s kwijt. Het komt hem niet toe, het is een roof! Vandaar zijn enige zorg: zijn kleed, dat is zijn AL niet te verliezen. De koning echter is niet zo bezorgd om zijn gewaad omdat hij weet, dat hij met het gewaad zijn waardigheid geenszins verliest.

Christus legde de Gestalte Gods af en deed daarmede afstand van het eerbetoon, de eerbied, het ontzag, de aanbidding, die Hem als Evengelijke van God toekwam. Hij, God, werd mens. De Heer aanvaardde de positie van een knecht. Hij kwam i n c o g n i t o in deze wereld, dat wil zeggen: s c h ij n e n d e een mindere, een geringere te zijn, dan Hij werkelijk was. Hij verscheen in v e r m o m m i n g en deze vermomming was volkomen. Hij werd volkomen mens. „Hij staat midden onder u, dien gij niet kent" Joh. I: 26, want de mens Jezus van Nazareth was Gods Evengelijke.

Alle gevolgen, die uit deze zelfontlediging voortvloeiden nam Hij gewillig op zich. Hij werd afhankelijk, ondergeschikt, gehoorzaam, liet over zich beschikken, aanvaardde de positie, het lot van een slaaf. De nadruk legt de Apostel er op, dat dit alles vrijwillig geschiedde en vrijwillig aanvaard werd: heeft Hij Z i c h z e l v e n vernietigd (ontledigd) en Z i c h z e l v e n vernederd. Het was een offerande; Zijn Z e l f offerande.

Na deze verwisseling van Gedaante, van bestaans w ij z e, van de Gedaante

heeft Hem het volle vertrouwen te schenken.

Hij weet niets en daarbij alles!

Hij weet met de apostel, dat alle dingen medewerken ten goede dengenen die geloven.

Hij weet met dezelfde dienstknecht van God, dat noch hoogte, noch diepte, dat niets hem zal kunnen scheiden van de liefde van God, welke is in Christus Jezus de Heer.

Hij ziet zelf het gelaat van deze wereld, zo koud en stroef en grimmig, vol ogen, waarin de liefde van Vader voor hem gloeit.

Hij hoort zelfs van lippen, bevroren in het blijkbaar onvermijdelijke, een stem als het geruis van vele wateren, lovende de liefdevolle God — als het Lam geslacht van voor de grondlegging der wereld.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZATERDAG OF ZONDAG?

Het ware karakter van de Sabbat.

IV.

Wij vinden de Sabbat het eerst genoemd in Gen. 2 : 2, 3: „Als nu God op den zevenden dag volbracht had Zijn werk, dat Hij gemaakt had, heeft Hij gerust op den zevenden dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had. En God heeft den zevenden dag gezegend en dien geheiligd, omdat Hij op denzelven gerust heeft van al Zijn werk, hetwelk God geschapen had, om te volmaken."

Broeder Sabbatvierder, hebt ge U wel eens ernstig verdiept in het ware karakter van deze eerste Sabbatdag?

Het was niet de Sabbat van Adam en Eva. Tevergeefs zult ge in het Schriftverhaal ook maar naar éne aanduiding hiervan zoeken. Het was GODS Sabbatdag!

In zes wonderlijke scheppingsdagen had de Heere de chaos tot leven en heerlijkheid geroepen. En nu rustte Hij. Van welke *aard* was deze ruste?

Nietwaar — het ging er bij U alleen maar om, dat de Paradijssabbat viel op de *zevende* dag. En door dit gedurig staren op het *cijfer*, zijt ge blind geworden voor het *licht* van deze geheel enige dag, waarin ons de diepere betekenis van het volheidsgetal zeven in verband met deze Sabbat verklaard wordt.

Nogmaals — van welke aard was de ruste van deze Sabbat Gods? Het was geen *uit*rusten (Jes. 40 : 28), maar *verkwikking* (Ex. 31 : 17). In heilig welbehagen aanschouwde God Zijn schepping, die als een harmonische compositie Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid vertolkte (Rom. 1 : 20). Deze Sabbat was niet de wettische aantekening op de kalender van de tijd, dat er gedurende vier en twintig uren van zestig minuten niet gewerkt mocht worden, doch het Goddelijk *Sela* op het Lied der Schepping!

Plotseling werd echter deze Scheppingssymphonie verstoord. De zonde van de mens werd de schrille wanklank, die de harmonieën brak. De handen die „namen en aten" (Gen. 3 : 6), waren ook de handen die zich sloegen in de harp der ruste Gods, zodat haar gouden snaren sprongen. En hiermede was het funda-

---

Gods in een menselijke bestaansvorm, volgde een nieuw „afwaarts". En in de gedaante gevonden als een mens, heeft Hij zichzelven vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja, de dood des kruises.

De kruisdood was laatste uitvloeisel van de vleeswording. Wat er in Bethlehem gebeurde weten we eerst als we Golgotha gezien hebben. Zijn menswording, Zijn komen in „gelijkheid des zondigen vleses", Rom. 8 : 3, sloot voor Hem de dood reeds in.

We moeten bij het lezen van deze verzen steeds voor ogen houden, dat dit alles slechts gezegd wordt, opdat wij de achtergrond van ons leven zouden zien. Wij wandelen hier incognito I Joh. 3 : 1 als de onbekenden en onkenbaren!

Deze verzen zijn een dringende waarschuwing om niet vooruit te grijpen op dié tijd, dat we als kinderen Gods openbaar geworden zullen zijn. Voor vlees en bloed was de Zoon van God op aarde de Onkenbare. Slechts God kende Hem. Matth. 11 : 27. En „daarom kent ons de wereld niet, omdat ze Hem niet kent". „De Heere kent degenen, die Zijne zijn", verder kan niemand daarover oordelen. We zijn als kinderen Gods niet openbaar, Rom. 8 : 19; evenals Christus zo is ook ons leven verborgen in God. Kol. 3 : 3.

We moeten van deze positie de gevolgen aanvaarden: we moeten lijden, ziek zijn, sterven — als waren we wat alle anderen ook zijn! We mogen niet voor onszelf een behandeling en positie verlangen, die ons incognito zou opheffen. In deze wereld wacht ons geen lot in overeenstemming met wat we zijn (kinderen Gods), maar naar wat we schijnen te zijn (niet-kinderen Gods). Tot deze ure lijden we vervolging, smaadheid, worden verdrukt en kwalijk behandeld.... tot deze ure, dat is zolang we niet als kinderen Gods openbaar geworden zijn. Zoals Christus Zijn incognito zorgvuldig bewaard heeft en elke verzoeking om dat af te leggen heeft overwonnen, zo zorgt God er voor, dat Zijn kinderen in deze wereld niet openbaar worden.

We mogen niet streven naar een troon, niet alrede trachten te heersen, niet dingen naar ere — kortom: naar die positie en onderscheiding, die ons toekomt als kinderen Gods, maar moeten ons laten leiden door dat gevoelen, waardoor onze Heer gedreven werd in Zijn menswording en sterven. I Kor. 4 : 7 en 8.

We horen de vermaning: „dat gevoelen zij ook in u, hetwelk in Christus Jezus was", en.... we schamen ons voor onze drijfveren. We willen wel met Christus heersen, doch niet met Christus naar beneden, we willen geen christelijke nederlagen aanvaarden.

Gods kinderen moeten geduldig wachten totdat GOD hen hun incognito afneemt, en God hun die „gestalte", die bestaansvorm geeft, die waardige uitdrukking is van hun kindschap.

II. De Vernederde is Dezelfde als de Verhoogde.

Christus heeft Zichzelven vernederd — God heeft Hem uitermate verhoogd.

Dat heeft GOD gedaan.

Als we sterven valt de deur in 't slot.

Niemand dan God kan haar weer openmaken.

Christus aanvaardde de vrijwillige zelfontlediging tot in haar laatste consekwentie: de dood.

Hij aanvaardde de vrijwillige vernedering en gehoorzaamheid eveneens tot in haar laatste gevolgtrekking: de kruisdood, de dood eens uitgebannene.

Toen viel de deur achter Hem in 't slot.

Toen was het voorbij, tenzij GOD....

GOD, de enige Hope als 't voorbij, uit, als de deur gesloten is.

God heeft HEM ook uitermate verhoogd.

HEM, die zich ontledigde en vernederde.

Die zich maatloos diep vernederde, werd uitermate verhoogd, verhoogd tot Heere, om God een volk te vergaderen, een Gemeente te constitueren, in welke God Zijn eer ontvangt.

Voor dezen HEERE zal alle knie zich buigen — ook de stramste!

De sluier wordt weggenomen! Christus' incognito verdwijnt voor aller, aller oog!

We zullen Hem zien gelijk Hij IS, met Hem geopenbaard zijnde in heerlijkheid.

Eenmaal heft God ook ons incognito op!

L.

ment onder de Sabbat Gods weggeslagen!

Kan de gezagvoerder van de oceaanstomer behagelijk rusten in zijn kajuit, als de stormen de golven als huilende wolven doen opspringen tegen de sidderende flanken van zijn vaartuig?

Kan de directeur der fabriek genoegelijk in zijn groo'boek bladeren om zich te vergewissen dat de zaken floreren, als hij hoort dat onder de arbeiders een opstand uitgebroken is?

Kan de moeder kalm haar huiselijke bezigheden verrichten, als zij ziet dat de woning in brand staat, terwijl haar zuigeling in de wieg ligt te slapen?

Neen, zegt ge, onder zodanige omstandigheden kan er voor dien gezagvoerder, voor dien directeur en die moeder van rusten geen sprake zijn.

Maar welk een dwaling is het dan te menen, dat na de zondeval des mensen de ruste Gods wèl kon blijven voortduren, die bijzondere ruste namelijk, bestaande in heilige vreugde over een schepping die „zeer goed" was!

Ja, dat is een schromelijke dwaling. De doornen en distelen op de akker zeggen het. De microben en bacillen zeggen het. Heel de zuchtende schepping (Rom. 8 : 22) zegt het. De jubelzang werd een klaaglied. De zonneglans der blijdschap Gods over Zijn wereld werd overschaduwd door de wolk Zijner droefheid, waaruit als een ontroerende tranenvloed straks deze woorden nederdalen: „Toen berouwde het den Heere, dat Hij den mensch op de aarde gemaakt had en het smartte Hem aan Zijn hart" (Gen. 6 : 6).

De wolk der Goddelijke smart bluste echter Zijn *liefde* niet uit. Integendeel — zij kwam nu juist in al haar luister te voorschijn. Onmiddellijk na Adams val „roemt de barmhartigheid tegen het oordeel" (Jak. 2 : 13) en vangt de Heere wederom aan te werken. Van een Sabbat Gods lezen wij niet meer. Als eeuwen later de Joden den Zone Gods van Sabbatschennis betichten, is Zijn antwoord: „Mijn Vader werkt tot nu toe en Ik werk ook" (Joh. 5 : 17).

Dit nieuwe werk Gods is het werk der *verlossing*.

In dit werk der verlossing gaat het andermaal naar de rust van God toe.

Van die aan te brengen ruste, vreugde en ere Gods, waarom het in dat verlossingswerk gaat, zou straks *in de bedeling* der Heilsafschaduwing een wekelijkse Sabbat profetie en belofte zijn.

Zoals de Paradijssabbat sprake was van hetgeen God *gedaan* had (Ex. 20 : 11), zou deze Sabbat vooruitzien naar hetgeen de Heere *in de toekomst zou doen* (Kol. 2 : 16, 17; Hebr. 4 : 4—11).

Welk een verschil is er dus, mijn waarde Sabbatvierende broeders en zusters, tussen het ware karakter van de eerste Sabbat Gods in Eden, en de latere Sabbat der Joden!

Maar ook — en dit hopen we de volgende week in het licht te stellen — welk een onderscheid is er tussen de Sabbatdag, die in de bediening der verdoemenis (2 Kor. 3 : 9) de komende nieuwe ruste afschaduwde, en de dag der vrije vreugde, waarop de Gemeente des Nieuwen Verbonds mag roemen over de geboorte der *nieuwe* Schepping, waarvan Jezus Christus als de Hoeksteen van den Tempel des Geestes het Begin is (Ps. 118 : 22—24; Op. 3 : 14)!

MONSMA.

WAAROM DE JEUGD BELANG STELT IN DE ZENDING.

Dit onderwerp is geen vraag. Mijn onderwerp luidt niet: „Stelt de jeugd belang in de zending?", alsof het antwoord onzeker zou zijn. Te zeggen: „Waarom de jeugd belang stelt in de zending", sluit de positieve bewering in dát de jeugd belang stelt in de zending. Mijn oogmerk is slechts aan te tonen waarom dat alzó is.

Dat de Baptiste jeugd belangstelt in de zending spreekt vanzelf. En wel hierom: Zendingsactiviteit is ten nauwste met het leven der jeugd verbonden; zij is om zo te zeggen het geestelijk levensbloed der jeugd. Vanwege haar jeugd zélve is de jeugd geïnteresseerd bij de zending. De zendingsdrang spreekt van jong leven, terwijl de afwezigheid van zendingdrang een symptoom van geestelijke aderverkalking is. Geen zendingsinteresse te hebben betekent oud worden, zendingsbelangstelling te bezitten wil zeggen jong blijven.

Eigenlijk is de zendingsdrang, genomen in de ruimste zin, als 't maken van propaganda en 't winnen van discipelen, het kenteken van elke *jonge beweging*. Het waarachtige ideaal maakt naijverig want het wil vervulling en volgelingen zien. Wij vormen als Baptisten in Nederland nog een betrekkelijk jonge beweging en hebben in vergelijking met vele andere landen, wat getalsterkte aangaat, een grote achterstand in te halen. Doch onze zendings- en propagandistische ijver dient juist daarom overvloediger en krachtiger te zijn. Als jeugdige strijders en strijdsters van Christus en daarom als strijders en strijdsters voor het Baptisme, dienen we hiervan grondig doordrongen te zijn. Want niet alleen als individuele eenheden maar als *gemeenschapseenheid* verouderen wij bij verlies van zendingsijver, doch we blijven jong zolang de zendingsijver ons kenmerkt.

De taak van wereldzending kan voor ons geen vraag meer zijn. De Heer van hemel en aarde heeft ons deze taak opgedragen en wij zijn door gehoorzaamheid en trouw aan Hem gebonden deze taak te vervullen.

Ook is het voor ons geen vraag meer door welk lichaam de Heer van hemel en aarde deze taak vervuld wil zien. Christus heeft de zendingstaak aan de *Gemeente* opgedragen. Aan mensen georganiseerd in de Gemeente, is het, deze zendingstaak te vervullen. De Gemeente is de Goddelijke creatie van de Pinksterdag. Zij bestaat uit gelovig gedoopte mensen die zó zijn georganiseerd dat zij de belangen van Christus op de best mogelijke wijze kunnen behartigen.

De zaak waarvoor wij strijden; de zaak die wij propageren; de zaak die ons tot zendelingen maakt, is een alles omvattende aankondiging. *Het is de aankondiging van Christus' oppermacht over allen en alles.*

De zending valt elk streven naar verschil of verdeling aan. De zending wil een alles omvattend Christendom. De zending stelt inderdaad een *totalitaire eis*. Rassen of nationale verschillen tellen in de zending niet. De zending levert een krachtig bewijs dat het koninkrijk Gods een koninkrijk is waarin de mensen samenstromen van Noord en Zuid, van Oost en West. Door middel van de zending zien en tonen de erfgenamen van Gods koninkrijk dat alléén Christus toekomt de glorie en de eer van alle volkeren. De zending handhaaft de aankondiging van de oppermacht van Christus en door de zending geven wij gehoor aan Christus' oproep: *„Alles of niets"*.

Doch meer dan dat. De zending verkondigt niet alleen dat Christus aanspraak maakt op de aanhankelijkheid van alle mensen aan Hem, doch tevens dat Hij ook aanspraak maakt op al de vele belangen die deel uitmaken van het leven. Elk terrein van het leven is bestemd voor den Heer des Levens. Het Nieuwe Testament laat geen mindere eis toe dan deze: Alles in allen voor Jezus. Het Evangelie van Gods genade laat zich niet halveren. Wij kunnen dat Evangelie niet toepassen op een deel van het leven, om een ander deel buiten z'n invloed te laten. Zodra de Gemeente zich toelegt op de vervulling van haar zendingstaak, komt zij te staan voor de totalitaire eis van haar boodschap.

We kunnen niet gaan tot de oude beschavingen van het Oosten of tot de primitieve stammen van Afrika, om 't Evangelie aan te bieden voor toepassing op een beperkt levensterrein.

Wanneer de zendeling het Evangelie uitdraagt tot de volkeren die het nog nimmer hoorden, dan heeft hij geen andere keuze dan het Evangelie z'n vrije loop te laten om *geheel* het leven te beïnvloeden. De Gemeente kan de wereld niet zeggen: Geef uw geestelijk leven aan Christus, de Heer en ge kunt uw sociale orde laten zoals ze is; of: Geef Jezus Christus uwe zielen en ge kunt uwe lichamen voor uzelf behouden; of: Geef Jezus Christus uw individuele levens en ge kunt uw marktplaats of raadzaal onveranderd bewaren. Zulk een aanbod kan niet gedaan worden. En immers wie zou de boodschap met zulk een aanbod ernstig kunnen nemen! Wij hebben de onveranderde en onveranderbare opdracht van Christus te vervullen. Wij moeten Zijn oppermacht aankondigen en Zijn eis doen gelden: *Alles of niets.*

Om deze reden dan, indien ik de jeugd en de zending goed begrijp, is de zending de jeugd geen aanstoot maar houdt de zending de belangstelling der jeugd. Het kan met vrijmoedigheid gezegd worden, dat wanneer de jeugd op haar beurt het christelijk geloof wil aannemen het dat geloof niet in een verwaterde vorm, maar in z'n stoutmoedigste vorm zal aanvaarden. Niet de getemperde toon maar het geluid der zilveren trompetten trekt de jeugd aan.

Naast de totalitaire aanspraak van de

zending is het ook het *revolutionaire element* of het profetische element in de zending dat de jeugd aantrekt. Zonder twijfel is het Christelijk geloof een godsdienst van vrede, rust en troost; doch het is tevens een zeer verontrustende macht. Het keert de wereld onderste boven. Het kan zich nimmer schikken naar een sociale orde of naar sociale gebruiken, die een ontkenning insluiten van de waarde van den enkelen mens, waarvoor Christus stierf. Het revolutionaire element van ons geloof komt ook tot uiting, telkens, wanneer de zending komt te staan voor het kwaad en de zonde in deze wereld. Het kan de zonde niet aanvaarden of verdragen. Ook gaat het er de jeugd niet om de tradities of oude vormen te bewaren. De jeugd zoekt nieuwe paden. De jeugd heeft haar eigen vergezichten en idealen en aan deze vergezichten wil zij trouw zijn en deze idealen wil zij volgen. Andermaal is het in de zending dat de jeugd haar kans verkrijgt.

De zending biedt de jeugd de gelegenheid haar vergezichten en idealen te volgen en nieuwe paden te bewandelen.

Als de jeugd het wereldbeeld, dat zich heden aan haar vertoont, aanziet, dan is zij verontrust. Daar is zoveel dat veranderd moet worden, daar zijn zovele verkeerdheden die ten hemel schreien.

De jeugd vraagt niet anders dan een plaats te mogen hebben in de Gemeente, die geen angstvallig of beperkt Evangelie verkondigt, maar die de gehele Raad Gods op stoutmoedige wijze presenteert. Een Gemeente, die deze behoefte der jeugd beantwoordt, en haar eigen roeping niet verloochent, behoeft niet te vrezen, dat zij haar jeugd zal verliezen.

H. DOORNKAMP.

AAN BR. INDIË'S OOSTERPOORT.

Christus op de Indische wegen.

Opening van het Hospitaal ter herinnering aan Dr. Moorshead
door Dr. C. C. Chesterman.

Het was een dag! 13 Januari 1939. Het was niet langer „schemering op de Koud Heuvelen", maar een zeer gedenkwaardige dag voor de 750.000 primitieve Kuimensen wonende in die heuvelenrij, die een deel vormen van de Oosterse poorten van Indië.

Reeds voor de dageraad sloop ik rustig uit het landhuis van den dokter en beklom de kleine met kreupelhout bedekte rotsheuvel, liggende tegen het Oosten van de Engelse Baptiste Zending te Udayagiri. Daar lag het ruime dal met zijn typische velden van vruchtbare aarde, aan alle zijden omringd door groene kegelvormige heuvelen. Krakende ossenwagens gingen waggelend langs de hoofdweg om hun lading timmerhout of grondnoten naar de kust te brengen. De schelle kreten of het aanhoudend tjilpen der vogelen vermengde zich met de geluiden der menselijke stemmen, dorp na dorp kwam in beweging om de dageraad te begroeten. De bergen tegenover mij vingen de rosekleurige gloed, die langzamerhand hun hellingen overgoot, daarna raakten de stralen der zon de grote watertank en de daken der hospitaalgebouwen. Niet noodzakelijk om rond te kijken en te zien dat de zon was opgegaan, men zag het rondom. Niet noodzakelijk te vragen of het Licht, dat verlicht ieder mens, heeft geschenen in de Koud Heuvelen; men kan het zien aan de resultaten in de gedaante van deze grijze gebouwen, oprijzende uit de vlakte tot heerlijkheid van God, geopenbaard door den groten Heelmeester en ter herinnering aan een man, die zelf de vervulling van zijn levenswens niet meer mocht aanschouwen.

Honderden Kuiers met hun korte gestalten en lange haren, en een aantal Gouvernements-ambtenaren, hadden zich tegen de middag verzameld, beide Engelsen en Indiërs, waren gekomen om met de vergaderde zendelingen van het district de vervulling van een droom te vieren.

Als voorzitter was ik gezeten tussen Mrs Moorshead, die het Ziekenhuis zou openen, en Rev. E. Evans, de bouwmeester en nooit zal ik de verlangende vurige schare vergeten, die de ruime „pandal" welke opgericht was aan de voorkant van het nieuwe hospitaal, meer dan vulde.

Mannen en vrouwen, wier gehele godsdienstige drang zich had gecentraliseerd in die barbaarse mensenoffers aan de heilige Aardgodin, nu vergaderd met één gedachte en één wens n.l. op te richten de bediening der gezondheid en genezing van zieken in de naam van Hem, Die Zijn bloed op aarde vergoot, opdat het Leven en de onsterfelijkheid aan het licht zou worden gebracht. De dromen van vroegere Engelse beambten, die de mensenoffers verboden, van pionier-zendelingen en van Dr. Moorshead zelf, die deze heuvelen in 1906 bezocht, werden verwezenlijkt, toen zijn weduwe de gedenksteen ter zijner gedachtenis onthulde en de deur opende van het blok der buitenpatienten.

Hier aanschouwden we een zorgvuldig overlegde bouw, bestaande uit spreekkamers, onderzoek- en kleedkamers, laboratorium, apotheek, gegroepeerd om een centrale wachthal, waar inschrijving van alle patienten plaats vindt.

We gingen verder naar de afdelingen met hun ruime veranda's, allen volkomen beschermd tegen muskieten en voorzien van stromend water.

Allerlei plannen wachten nog op uitvoering om te komen tot een waardig aandenken en een geschikte basis voor een districtswerk, dat zoals te hopen is, zich ontwikkelen zal.

Medische zendelingen van de hedendaagse tijd moeten een ware gemeenschapsdienst bewijzen en niet tevreden zijn met een aanvang daarvan alleen.

Het fonds is opgericht door duizenden giften, de grootste was 100 pond sterling (1200 gulden), en vele zijn de begunstigers van deze nieuwe onderneming, die de herinnering aan een groot en geliefd leider in de medische zendingsonderneming levendig zullen houden.

Miss. Herald. A. E.

De schrijver Dr. C. C. Chesterman is opvolger van den enkele jaren geleden overleden Dr. Moorshead. Voordien was Dr. Chesterman als zodanig in Yakusu werkzaam.

Vert.

MEDEDELINGEN

Verantwoording.

Voor het Pensioenfonds

in dank ontvangen

van de Gem. te Groningen	f 21.23
„ „ „ „ 's-Gravenhage	- 50.—
„ „ „ „ Hengelo	- 100.—

Het doet een hart goed, zulke dingen te kunnen melden. Onder ons geeft men liever geld voor direct evangelisatiewerk dan voor een pensioenfonds, maar het laatste *is ook nodig. En alleen met vereende* kracht kan het gebeuren. Wacht dan niet zo lang, Gemeenten, met uw bijdragen te zenden, tot alles zó georganiseerd is, als het *Uw* voormannen het beste lijkt. Ook in deze voorbereidingstijd (want daarin zijn we toch nog met deze zaak in onze Unie) moet er geleefd worden, moet er iets zijn, om te kunnen uitbetalen. Als gij niet mee doet, laat gij de anderen er alleen voor zitten. Doet ge dat vanwege diepe armoede, dan treft Uw Gemeente geen blaam, maar doet ge dat uit allerlei andere overwegingen, dan wou ik niet graag in Uw plaats staan. Wacht toch niet, totdat . . . . ja, tot wat of wanneer? Doet dadelijk uw deel, nog eer de maand Juni voorbij is. Wat kunnen Uw afgevaardigden dan heerlijk vrijmoedig meepraten, als in de a.s. Unievergadering ook deze zaak weer ter sprake komt. Niet in een geest van: „Zo wil ik het hebben" kunnen we deze zaak behandelen maar in een geest van bereidwilligheid. Spreekt er nog eens over in Uw bestuurs- en gemeentevergaderingen.

Met broedergroet, uw dw.

Hengelo (O.) — K. REILING.
Postr. 109502. — Administrateur.

Nieuw Weerdinge.

De Gemeente hier heeft Ds. Huizinga van Leeuwarden tot haar herder en leraar beroepen.

d. J., Secr.

In dank ontvangen voor de Congo-Zending.

Gem. Muntendam een bedrag van f 25.—
Gem. Ter Apel „ „ „ f 10.—

Postrekening no. 275770. — H. KONING, Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.

Van Heutszsingel 52, Coevorden.

Tweemaal viel in het afgelopen Uniejaar de slagschaduw van donkere dreigende oorlogswolken over de volken van Europa. Nog zijn de volken deze oorlogsdreigingen van eind September 1938 en onmiddellijk na Pasen 1939 niet te boven gekomen. De ook in ons land gebouwde en nog te bouwen kazematten, de aangebrachte versperringen en het groot aantal genomen militaire maatregelen, alsmede de koortsachtige producerende munitiefabrieken in ons werelddeel en elders, de dag en nacht werkende scheepswerven, de elkander polsende diplomaten beogende het sluiten van bepaalde verdragen en leidende tot twee elkander vijandige statenblokken in Europa — dit alles leidt behalve tot lege staatskassen en steeds grotere schulden en wat dies meer zij ongetwijfeld naar de ondergang van Europa. Wanneer de geest van verdachtmaking en wantrouwen de verhoudingen tussen de volken beheerst en blijft beheersen, kan de toekomst ons het ergste doen vrezen.

En in deze tijd, waarin onder hoogspanning en druk hard gewerkt wordt, mogen onze Gemeenten het Evangelie van Jezus Christus uitdragen. Een Evangelie, dat ons geenszins isoleert van den medemens en van ons volk doch dat ons plaatst in eeuwigheidslicht (in bovenlicht) en ons zó onze roeping jegens God en den naaste wil leren verstaan.

Gemeenten! groots is onze roeping en heilig onze taak. Daarom moeten we als Uniegemeenten elkanders belangen medebehartigen en behoort het Uniebesef levendiger en krachtiger te worden. We hebben elkander nodig evenals in een Gemeente de leden elkanders hulp en bijstand behoeven. Willekeurig en eigenmachtig optreden van sommige leden zal niet bevorderlijk kunnen zijn voor de voortgang van de arbeid in een Gemeente. Evenzo is het in onze grote Uniegemeente. Afspraken worden niet gemaakt om ze straal te negeren en bepalingen worden niet aangenomen om ze even later aan z'n laars te lappen.

De kracht onzer Gemeenten ligt niet in haar isolement doch in de samenwerking!

Ook in het voorbijgesnelde Uniejaar hebben de Gemeenten deze samenwerking kunnen tonen op de gewestelijke, provinciale, interprovinciale en landelijke conferenties, bondsdagen en landdagen. De jeugd (N. B. J. B.) houdt jaarlijks een heel aantal jeugddagen en conferenties; de zusters (N. B. V. B.) houden haar vergaderingen, waarop ze gewestelijk en landelijk met elkaar in contact blijven; de Zondagsschoolconferenties genieten al enkele jaren een goede bekendheid bij het onderwijzend personeel vooral in het noorden van ons land; en in de laatste jaren houdt men ook besturen-conferenties, het laatste jaar in de Veenkoloniën en in Friesland.

Wanneer we dan thans in het kort een overzicht van onze gemeenschappelijke arbeid zullen trachten te geven, dan verwijzen we, gelijk voorgaande jaren, eerst even naar

1. *De statistiek onzer Gemeenten.*

In het nummer van 24 Februari hebben we haar opgenomen en in het daarop volgende nummer plaatsten we enkele aantekeningen bij de statistiek. De werkelijke vooruitgang bedroeg ongeveer honderdvijfenzeventig leden. Op 1 Jan. 1939 bedroeg het aantal leden 5201.

De statistiek geeft ons een vrij duidelijk overzicht van de arbeid op onze vele verenigingen en onder de jeugd. De arbeid onder de knapen en het catechetisch onderwijs vragen vooralsnog om de volle aandacht van jeugdleiders en predikanten.

Voor het bestaan van de N. B. J. B. alsmede de N. B. V. B. kan elk medelevend Baptist slechts dankbaar zijn. De geschiedenis dezer beide organisaties bewijst duidelijk, dat eendracht sterk doet zijn in het overwinnen van moeilijkheden en niet minder in het bereiken van schone idealen.

2. *Onze Commissies.*

De Commissie der Unie was ook dit jaar behalve onmiddellijk vóór en na de Algemene Vergadering, gehouden te Hengelo (O.), op haar voorjaars- en herfstvergadering telkens twee dagen in vergadering bijeen. De Commissie benoemde voor het eerst in ons Unieleven een niet-commissielid tot secretaris, daartoe in staat gesteld door het gewijzigde huishoudelijk reglement der Unie. 't Is een verantwoordelijk werk, dat de Commissie der Unie ten bate van de Gemeenten verricht. Ze ondervindt daarbij veel steun van de twee subcommissies.

De Commissie tot opleiding wordt elk jaar opnieuw gekozen op de herfstvergadering van de C. d. Unie. Deze Commissie bestaat uit de broeders J. W. Weenink (voorzitter), J. Louw (secretaris) en L. de Haan. Voor een overzicht van haar werkzaamheden verwijzen we naar bijlage I.

De Commissie voor Inwendige Zending bestaat uit de broeders J. W. Weenink (voorzitter), F. E. Huizinga (secretaris) en D. Olijslager. Het ontbreekt deze Commissie meer aan de nodige contanten dan aan grote en grootse plannen. Niettemin verricht ze een prachtig werk onder ons. Ze heeft toegewijde krachten in haar dienst staan en blijkt open te staan voor vele mogelijkheden. De gelden, die voor de arbeid der C. I. Z. gevoteerd worden, blijken ten volle aan de bestemming te beantwoorden. Voor nadere gegevens verwijzen we u naar bijlage II.

De Unie Radio Commissie, bestaande uit de broeders B. Planting (voorzitter), J. Boiten (secretaris) en A. H. Zerbst (penningmeester) vormt de verbindingsschakel tussen de Unie en de N. C. Radio V. Haar arbeid is niet overstelpend druk, hoewel ze ons Uniewerk naar haar gaven en krachten dient. Zie verder bijlage III.

3. *Onze Periodieken.*

„De Christen" noemen we het eerst. De wekelijkse veschijning van dit Unieorgaan stemt tot dankbaarheid en tevredenheid. Door de propaganda-actie steeg het aantal abonné's eind Mei 1938 tot 970 (1 Jan. 1937 waren er 910 betalende abonné's). Doch in de daarop volgende zomermaanden daalde dit aantal weer, zodat de administrateur einde December 1938 een 950 abonné's in zijn boeken had staan. De administrateur, br. H. de Jonge, meldt, dat de uitgave het laatste jaar met een tekort van f 203.53 voor de dag is gekomen. Dit jaar zal het tekort mede door de portiverlaging aanmerkelijk lager worden. Tevens blijve het parool — voorgangers, bestuurs- of kerkeraadsleden, dit parool geldt u! — op naar de duizend abonné's!

De administrateur deelt nog mede, dat de mensen over 't algemeen zeer tevreden zijn over de uitvoering en de inhoud van ons weekblad.

In de redactie kwam geen wijziging. Ze wordt gevormd door de broeders F. E. Huizinga (eind-redacteur), L. de Haan, J. Louw en J. W. Weenink.

Het Kerstnummer had een oplaag van 22500 exemplaren; dat is 50 meer dan verleden jaar en 350 meer dan het jaar dáár voor. De netto winst bedroeg f 819.42; dat is f 116.— meer dan een jaar eerder en nog iets minder dan het batig saldo van voor twee jaar.

„De Zaaier", het evangelisatieblaadje, dat maandelijks verschijnt. De oplaag was bijna steeds 9000 exemplaren per maand, waarvan ongeveer 500 ex. gebruikt worden voor propaganda-materiaal.

De administrateur, br. G. Bouritius, schrijft:

„Rustig ging de arbeid voort. Wel waren er enerzijds Gemeenten, die aanmerkelijk minder exemplaren wensten dan voorheen, maar aan de andere kant werd het verlies opgevangen door anderen, die des te meer afnamen.

Het saldo was 31 Maart 1939 f 2373.53. Vergeleken bij verleden jaar f 231.16 lager; maar ook dit jaar werd f 400.— afgedragen aan den Unieadministrateur.

Over het geheel genomen ging het met „De Zaaier" iets vooruit. Maar het kon veel beter, als in sommige Gemeenten het werk energieker werd aangepakt.

Jammer, dat wegens de papierprijzen de drukker indertijd zoveel meer moest hebben, waartegenover geen baten stonden, omdat de Zaaierprijzen niet werden verhoogd."

„De Kindervriend", die wekelijks verschijnt met een oplaag van 3000 exemplaren, kan zich behoorlijk handhaven. Er werd wederom f 100.— aan de Unie afgelost, zodat de schuld thans nog één honderd gulden bedraagt. Nog één jaar en „De Kindervriend" is aan Moeder Unie geen rooie cent meer schuldig. Althans, dat is de wens van den administrateur, br. R. Reiling.

„Jong Leven" is het maandblad van de N. B. J. B. en heeft in het afgelopen jaar weinig verandering ondergaan. Het aantal abonné's is ongeveer gelijk gebleven. De oplaag was een paar maal gedurende het laatste half jaar tot 1050 ex. verhoogd, doch liep gedurende de zomermaanden tot 1000 ex. terug. Vergeleken bij het vorig jaar is de oplaag met plusminus 100 ex. vermeerderd.

„De Kandelaar", het maandelijks verschijnend orgaan van de N. B.V.B., heeft een ietwat minder gunstig jaar achter de rug. Het aantal abonnementen bleef vrijwel constant, ongeveer 850 stuks. Gezien in het licht van de tijdsomstandigheden, zo deelt men ons mede, mag dit niettemin toch een reden tot dankbaarheid zijn. De financiële positie van het blad is bevredigend.

4. ***Ons Gemeenschapsleven.***

De bondsdagen, uitgaande van de Friese, de Veenkoloniale en de Noordelijke Bond en gewoonlijk gehouden op de tweede Paasdag, hebben reeds lang burgerrecht verkregen. Tevens kent men in het noorden nog de Veenkoloniale Zangersdag (op Hemelvaartsdag) en de interprovinciale landdag, waarvoor de tweede Pinksterdag bij uitstek geschikt is. Het is mij opgevallen, dat de zangersdag en de interprovinciale landdag, welke laatste vooral enige duizenden bezoekers trekt mede vanwege een openluchtspel, wel in De Christen worden aangekondigd, maar waarover later letterlijk niets in ons weekblad te lezen staat. Laten we hopen, dat de respectievelijke verslaggevers een volgend jaar beter zullen oppassen. Van de gehouden provinciale landdag gehouden in Holten (Overijsel) op tweede Pinksterdag lazen we wel een verslag (De Christen, 17 Juni 1938).

De Broederschap van Baptiste predikanten kwam ditmaal in Apeldoorn bijeen en verleende ook thans weer haar medewerking aan enkele Evangelisatiesamenkomsten. Zulke dagen van uitwisseling van gedachten worden door de broeders zeer op prijs gesteld. Hadden al onze Voorgangers en Evangelisten vrij reizen, dan zouden we ongetwijfeld tweemaal per jaar in conferentie bijeen willen zijn.

De Zondagsschoolconferenties zijn meestal zeer leerzaam, waarvan het Zondagsschoolpersoneel in het noorden van ons land maar fijn kan profiteren.

De Nederl. Baptiste Jeugd Beweging blijft jong Nederland voor God en de Gemeenten mobiliseren. Zeer vele propaganda-avonden, gewestelijke en provinciale conferenties zijn ook dit jaar weer gehouden. Jong Leven houdt ons trouw op de hoogte met het belangrijke werk onder de jeugd. Ook werd in het laatste jaar sterk de behoefte gevoeld, om meer aandacht te gaan schenken aan de geestelijke vorming van de jeugd van 12—16 jaar. We hopen het volgend jaar te kunnen berichten over onze Jongens- en Meisjesgroepen. In de Jeugdraad kwam het laatste jaar geen verandering. De secretaris, br. A. P. Barendregt, is thans reeds een jaar ziek.

De Nederl. Baptiste Vrouwen Beweging gaat moedig voort met haar arbeid voor binnen en buitenlandse zending. Ze zag één van haar idealen in vervulling gaan, toen op 31 Mei 1938 het rusthuis-diaconessenhuis Tabitha, Badhuisweg 73 te Scheveningen, geopend werd; aan welker opening ze belangrijk heeft mogen medewerken. De berichten, die ons vanuit Tabitha bereiken, luiden gunstig. Reeds zijn een paar van onze jongedochters voor opleiding naar Hamburg vertrokken. Zie verder bijlage IV.

Met onze broeders studenten gaat het goed. Ze studeren ijverig en maken goede vorderingen. Er waren het laatste jaar vier broeders in Hamburg: G. W. Tijman, G. Vegter, G. Brongers en H. D. Hoogwinkel. Br. Tijman zal aanstonds zijn studies aan het Seminarie te Hamburg voltooid hebben.

5. ***Buitenlandse zending.***

Zendelinge G. Reiling vertoeft straks reeds weer twee jaar in het Congoland. Daarvóór bracht ze haar verlof in ons land door. Het laatste jaar heeft ze ons door artikelen in De Christen menigmaal een indruk gegeven van het zo moeilijke werk op het zendingsterrein. We lazen ook van zegen en verblijdden ons daarover van harte.

Een eigen zendingsterrein in Ned. Oost Indië behoort nog steeds tot één van onze onvervulde wensen.

6. ***Personalia.***

Ds. K. Kuipers, emeritus predikant en wonende in Amsterdam, maakt het nog steeds goed, leeft getrouw met de arbeid der Gemeenten mee, doch leed in het begin van dit jaar een gevoelig verlies, toen op 27 Januari '39 zijn geliefde vrouw, met wie hij zoveel lief en leed had mogen delen, hem vóórging naar het Vaderhuis met de vele woningen.

Ds. en Mevr. Planting mochten 19 Mei in het midden der Gemeente hun 40-jarig huwelijksfeest vieren.

Zr. Christine werd op 31 Mei '38 tot haar dienstwerk als directrice van Tabitha ingeleid.

Ds. A. P. Barendregt, reeds enige tijd rust en genezing zoekende, werd Juni 1938 in het ziekenhuis te Groningen opgenomen, om kort daarna naar eigen woning te worden overgebracht, waar hij nu reeds een jaar zijn genezing verbeidt.

Br. J. Visser ging wegens drukke bezigheden in de zomer van 1938 heen als Unie-administrateur en werd opgevolgd door

Br. H. Koning, die thans zijn beste krachten schenkt aan het Uniewerk.

Ds. C. Brandt werd op 25 Sept. '38 als hulpprediker van de Gemeente Hoogezand tot zijn dienstwerk ingeleid.

Ds. H. Doornkamp liet zich de benoeming tot zendingspropagandist gaarne welgevallen, doch verblijdde ons sindsdien slechts met een drietal artikelen.

Br. H. Mostert werd op 2 Oct. '38 tot zijn arbeid als colporteurhuisbezoeker te Siddeburen ingeleid, na kort van te voren als Voorganger van de Gemeente te Nw. Weerdinge afscheid te hebben genomen.

Ds. H. Visser verkreeg zijn emeritaat en nam op 11 Dec. '38 (op Vrijdag 16 Dec. in meer intieme kring) afscheid van de Gemeente Sneek, welke hij een lange reeks van jaren diende.

Ds. J. de Jong aanvaardde op 26 Maart '39 zijn ambt als Voorganger van de Gemeente Den Haag, na de Zondag daarvóór afscheid te hebben genomen van de Gemeente Stavoren.

7. ***Diversen.***

Kerk te Valtermond. De Commissie der Unie besloot na een behoorlijke correspondentie en de nodig gebleken onderhandelingen de kerk te Valtermond aan de Gemeente te 2e Exloërmond in eigendom af te staan, onder de voorwaarde, dat bij opheffing van de arbeid te Valtermond en vervreemding de baten weer aan de Unie vervallen.

De kerk te Hoorn, Mosterdsteeg, is thans verkocht. Alle baten van de naar we hopen tijdelijk ont-

bonden Gemeente te Hoorn worden overeenkomstig de daarvoor in aanmerking komende Uniebepalingen bewaard.

BIJLAGE I.

Bericht over de arbeid van de Commissie tot Opleiding over het Uniejaar 1938/1939.

Bovengenoemde Commissie heeft met en over verschillende broeders gecorrespondeerd en enkele malen vergaderd. Resultaten van die arbeid — voorzover voor publicatie rijp — zijn, dat aan de Commissie der Unie geadviseerd werd:

a. benoembaar te verklaren tot Evangelist br. R. S. Deursen, Pionier bij de American Church;
b. beroepbaar te verklaren in de Uniegemeenten br. J. A. Monsma te Rotterdam;
c. beroepbaar te verklaren br. G. W. Tijman, afgestudeerde van het Seminarie te Hamburg;
d. aan te nemen als kwekeling, voor uitzending naar het Seminarie te Hamburg a.s. herfst, br. R. Bos te Delfzijl.

Enkele aanvragen voor de opleiding tot zendeling of predikant zijn nog in onderzoek; enkele anderen droegen geen vrucht.

Namens de voornoemde Commissie,
J. LOUW, Secr.

BIJLAGE II.

Verslag van den secr. der C. I. Z. over '38/'39 ten behoeve van het Jaarverslag van den secr. der Comm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederl.

De Commissie voor Inwendige Zending is dankbaar u melding te kunnen maken van een periode vol arbeid en zegen. Wij weten, dat het werk, dat onder ons ressorteert, betrekkelijk veel kapitaal eist, maar de commissieleden vragen met gerechtvaardigde vrijmoedigheid verdere steun voor dit deel van ons coöperatief werken. De resultaten onderbouwen de plannen, die voor de toekomst gedacht zijn.

Evangelist W. Wolters ijvert nog steeds in en om Zandbulten. Wel schrijdt het werk niet meer met die snelheid voorwaarts, die we in de eerste tijden mochten constateren — het tijdperk van consolidatie van het veroverd terrein is aangebroken en ieder weet, dat zulks volharding en uithoudingsvermogen vordert — toch sijpelt het beginsel, dat ons dierbaar is, nog steeds door in die streken en er is reden een nieuwe opbloei te verwachten, wanneer de beproefde trouw met nieuwe geestdrift zich aan de uitbreiding van het Evangelie wijdt. De Heere sterke de kleine kudde en doe haar de heerlijke taak steeds weer aanschouwen.

Evangelist S. Slort bevindt zich in de oude en bekende Gemeente Haulerwijk en geeft zich, voor zover hem dat mogelijk is, aan het werk ter plaatse en omgeving. Huiselijke omstandigheden vormden soms een belemmering, maar de berichten zijn wat de Gemeente aangaat bevredigend en betreffende het jeugdwerk hoopgevend. God van den hemel moge het hem en hun doen gelukken in het komend jaar de banier des Evangelies daar te planten.

Evangelist K. Baptist verricht met opgewektheid pionierswerk in Heerenveen en dat niet zonder zegen. Er is veel tegenstand van kerkelijke zijde, maar dat kan hem alleen maar aanvuren voort te gaan. Nu en dan werd door de doop iemand tot de kleine schare toegevoegd en bij zulke gelegenheden was er steeds een grote menigte om dit te zien. De leden

---

De brief der blijdschap.

VI.

Fil. 2 : 12 tot 18.

Werkt aan elkanders heil.

In 2 Kor. 6 zegt de Apostel Paulus: maar wij als dienaars van God, maken onszelf in alles aangenaam . . . . . als onbekenden en (nochtans) bekend.

Onbekend is de christen naar de zijde der wereld. „De wereld kent ons niet." Ze weet niet, wat Gods kinderen werkelijk zijn. Maar „de Heere kent degenen, die Zijne zijn".

Paulus leefde ten volle in deze waarheid en voor zulk een leven voedde hij de bekeerlingen op.

„Uw leven", zegt hij tot de Kolossenzen, „is met Christus *verborgen* in God". Het *openbaar* worden van Gods kinderen, wacht op de openbaring in heerlijkheid van Christus zélf.

In de brief aan de Romeinen zegt deze Apostel dat heel de schepping zucht, als in barensnood zijnde, verwachtende het *openbaar worden* der kinderen Gods.

De Apostel Johannes zegt in zijn eerste brief, hoofdstuk 3: Ziet, welk een liefde ons de Vader gegeven heeft, dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden *en wij zijn het*. Maar *hoe* zijn we het? Zichtbaar of onkenbaar? *Onkenbaar!* Daarom kent ons de wereld niet, omdat ze Hem niet kent. De verandering, de doorbraak van het verborgene in het *uitwendige* zal plaats vinden als Christus zal geopenbaard zijn, dan zullen we Hem gelijk zijn, want we zullen Hem zien, gelijk Hij is.

> Alle dingen hebt Gij onder zijn (des mensen) voeten onderworpen, *doch nu zien wij nog niet* dat hem alle dingen onderworpen zijn. Hebr. 2: 8.

We merken duidelijk uit het Nieuwe Testament dat reeds de eerste gelovigen deze toestand slecht hebben kunnen verdragen. Zij wilden *erkend* worden, wilden *gelden*, wilden de positie innemen, die bij hun staat van kinderen Gods paste. Het leidde sommigen er toe om te zeggen, dat ze zondeloos waren. I Joh. I : 10. En de zogenaamde perfectionisten onzer dagen — waardoor worden ze anders geleid dan door de gedachte, dat bij Gods kind niets anders past dan de volmaaktheid? Vandaar, dat ze hun incognito zoeken af te leggen — inplaats van te wachten totdat GOD het ons afneemt. We kennen de telkens weer opduikende acties voor geloofsgenezing. De verlossing omvat toch ook het lichaam? Gods-kindzijn en ziek-zijn, dat rijmt toch niet! Neen, inderdaad rijmt dat niet, maar het behoort tot ons incognito. Door deze dingen verbergt God de Zijnen voor het oog van hen, die niet anders kunnen zien dan het uitwendige. Kind-van-God-zijn is zolang deze bedeling duurt een *geloofspositie*.

De begeerte een positie in te nemen, die past bij de staat van kind-van-God leidde tot onzuivere theorieën, leidde tot wrijvingen. Ook te Filippi bleek dat. Daartegen waarschuwt de Apostel. Zolang GOD ons incognito niet opheft hebben wij de gevolgen ootmoedig te dragen.

I. In onze houding tegenover elkander. Vers 12 en 13.

Deze verzen zijn van zoveel gewicht en kunnen zo licht tot misverstand aanleiding geven, dat we ze hier afschrijven:

> Alzo dan, mijn geliefden! gelijk gij alle tijd gehoorzaam geweest zijt, niet als in mijn tegenwoordigheid alleen, maar veelmeer nu in mijn afwezen, werkt uw zelfs zaligheid met vreze en beven, *want het is God*, die in u werkt, beide het willen en het werken, naar (Zijn) welbehagen.

Werkt uwzelfs zaligheid met vreze en beven.

Hoeveel is er al over dit bijbelwoord getwist.

Op de eerste helft werp zich de werkheilige; de Roomse.

Maar dan weert de protestant af met de onmiddellijk aansluitende woorden:

> want het is God, die *in* u werkt, beide het willen en het werken.

Wat nu?

Hoe deze verzen te lezen, zó dat ze elkaar niet opheffen?

De woorden „uws zelfs" kunnen al direct de poort sluiten voor het juiste begrip van dit vers. En dan moet ook goed worden nagegaan, wat te verstaan is onder de uitdrukking „met vrees en beven".

Dat „uws zelfs" vatten we, zoals het daar staat in de regel op in het enkelvoud, als zou het gericht zijn tot elk gemeentelid afzonderlijk. Dat behoeft echter niet en gezien de strekking van deze brief is het ook niet waarschijnlijk dat het zo bedoeld is.

We schrijven enkele verzen af, waarin het woord, dat hier met „uws zelfs" vertaald is, is weergegeven met „elkander".

> En zij werden nog meer verslagen, zeggende tot *elkander:* Wie kan dan zalig worden? Mark. 10 : 26.

> En zij overlegden *onder zich*, zeggende: Indien wij zeggen: uit de hemel, zo zal Hij zeggen: Waarom hebt gij hem dan niet geloofd? Mark. 13 : 31.

> De Farizeën dan zeiden *onder*

tonen in het algemeen veel ijver en zijn bijna allen op de een of andere manier ingeschakeld in het werk. Het gaat slechts voet voor voet, maar in de kracht des Heeren kunnen zij overwinnen.

Colp.huisbez. R. Bos heeft in de wintermaanden Arnhem bewerkt en de getuigenissen over de arbeid luiden gunstig. Van deur tot deur is onze broeder met de boodschap gegaan en heeft vele gesprekken gevoerd. Hij nam de diensten in de gemeente waar en heeft gedaan wat hij kon om zijn roeping te vervullen. Het terrein is wellicht enigszins moeilijker dan het gebied, waarop c.h. J. Scholte het voorrecht had te vertoeven. Deze broeder verblijft in Winschoten en heeft menige vreugde in zijn arbeid gesmaakt. Het werk gaat er zo voorspoedig, dat de gemeente te N. Pekela aan onze commissie het verzoek richtte hem nog een halfjaar daar te laten, welk verzoek financieel ondersteund werd. Met vreugde ging de commissie hierop in en de berichten luiden nog steeds gunstig.

Br. H. Mostert was een tijdlang onder onze commissie werkzaam in Siddeburen. De resultaten rechtvaardigen niet een continuereh van onze samenwerking, zodat zijn verbinding met de commissie 15 April j.l. eindigde.

Over het geheel genomen kunnen wij met dankbaarheid ijver en zegen constateren. Wel heeft onze commissie plannen tot verplaatsing der werkers, wijl andere gebieden dringend om een arbeider vragen. Zodra het haar mogelijk is, zal zij, in overleg met betreffenden, daarmede een aanvang maken. Dat alles in de heilige wil het gehele werk te dienen. Ons werk houdt rijke beloften in voor de toekomst, maar heeft daarbij, naast de onmisbare zegen van God, ook de steun van allen, gemeenten en werkers nodig. En ziende op de grootse taak, die wij in de wereld, in ons volk hebben, vertrouwen wij op aller volledige medewerking.

Namens uwe commissie voor inwendige zending, de secr.

HUIZINGA.

BIJLAGE III.

Verslag U. R. C. 1939.

Onze radio-uitzendingen hebben nog steeds een apart karakter in de omroep, dat vooral in de eenvoudige en toch zo echt evangeliserende wijze tot uiting komt.

Gaarne zouden we wat meer gelegenheid willen hebben om op onze wijze het heerlijke Evangelie van Jezus Christus bekend te maken bij de luisteraars, doch tot heden is het niet mogen gelukken. De N.C.R.V. heeft ons n.l. geschreven dat alle kleinere groepen meer zendtijd toegewezen krijgen, dan hen in verhouding tot het ledenaantal feitelijk toekomt. Daar een herverdeling wellicht allerlei strijd zou ontlokken, meende men beter te doen de bestaande verdeling onveranderd te moeten laten, daar onze groep zeker niet ten achter komt ten opzichte der grotere.

Zo werd voor 1939 ons 2 morgenwijdingen toegewezen n.l. op Zondag 29 Jan. (inmiddels verzorgd door Ds. J. B. de Neef) en 6 Aug., waarvoor Ds. Bouritius zich bereid heeft verklaard. 2 avonduitzendingen, n.l. op Woensdag 22 Febr. (reeds geschied vanuit de Gem. Groningen) en Woensdag 11 Oct. (die vanuit de Gem. Amsterdam zal plaats hebben).

Tevens zijn ons nog 2 Bijbellezingen en 1 korte morgendienst toegewezen.

Een Bijbellezing werd reeds geleid door Ds. Jac. de Jong.

---

elkander: Ziet gij wel, dat gij gans niet vordert. Joh. 12 : 19.

Maar zijt jegens *elkander* goedertieren . . . Efeze 4 : 32.

Verdragende *elkander.* Kol. 3 : 13.

Zijt vreedzaam onder *elkander.* I Thess. 5 : 13.

Dat „uws zelfs" ziet ook hier in Fil. 2 : 12 op het geheel, het gemeenschappelijke heil, het heil van allen. Alle leden worden tezamen in het oog gevat en toegesproken. Als gemeente zijn we samengevoegd om elkander te dienen in het gemeenschappelijke doel: zalig worden.

Om dat gemeenschappelijke gaat het. Opdat we elkander zouden dienen in onze zaligheid, deelde God verschillende gaven uit. Hij gaf een ieder naardat Hij wilde, tot de volmaking der heiligen, tot opbouwing van het lichaam van Christus. Efeze 4 : 11—13. Die gedachte staat de Apostel ook hier voor ogen. Niet dat de gelovigen ieder voor zichzelf, ieder aan eigen zaligheid zal werken, neen — maar dat er dat ware besef van eenheid in doel en streven zal zijn. Hoofdst. 2 : 2.

Deze opvatting van de woorden „uws zelfs" wordt bevestigd door de betekenis van de uitdrukking „met vrees en beven".

Werkt uws zelfs zaligheid *met vrees en beven.*

De laatste woorden hebben de nadruk. Wat betekenen ze? We vinden ze ook in I Kor. 2 : 3, II Kor. 7 : 15 en Efeze 6 : 5.

Wanneer ge ze daar naleest, dan merkt ge, dat ze nergens slaan op de verhouding van de mens *tot God,* maar steeds op verhoudingen tussen de christenen onderling. Het wil zeggen: met ootmoed, met bescheidenheid, met gevoel van eigen geringheid, met achting en eerbied voor elkander.

Wie kan bouwen aan het geestelijke heil der gemeente? Aan de opbouwing van het lichaam van Christus? Wie is geschikt zijn medeverbondenen te dienen in het werk hunner zaliging? Het antwoord is: die het doet met vreze en beven, dus niet bedilziek is, niet uit de hoogte komt, maar die den ander hoogacht en bescheiden nadert.

Wie kan bouwen aan het geestelijke heil der gemeente?

De broeder en zuster, in wie dat gevoelen is, dat ook in Christus Jezus was, die bereid was de geringste te zijn. Immers: niet *onze* wil moet gedaan worden! Neen: knechten en maagden zijn we slechts. Het is God, die in de gemeente werkt, en Zijn plan daar wil uitgewerkt zien door ons allen. Hij heeft zich een doel gesteld en dienovereenkomstig hebben wij ons te gedragen en te laten gebruiken. Voorzover we daar buiten gaan, zijn we een sta-in-de-weg; blokkeren we Gods werk maar. Als ge op de knieën gaat, klein zijt, dan wordt God groot. Niet de begaafden, niet de knappen dragen de gemeente, maar de kleinen door wie God groot kan worden.

II. In onze houding tegenover de anderen, de buiten-staanden. Vers 14 tot 18.

Verstaan we deze verzen goed.

Er wordt daarin gesproken over onberispelijk en oprecht zijn, onbestraffelijk in het midden van een krom en verdraaid geslacht. Maar dat wil niet zeggen dat ons hier het ideaal van den farizeër wordt voorgehouden. We moeten ons er niet op toeleggen om met de farizeërs te concurreren. Het is helemaal geen wedloop tussen de christenen en de rechtschapen mensen. Wij aanvaarden nederlagen in Christus om in Hem weder opgericht te worden, door Hem overwinnaars te zijn.

Wat ons van de deugdzamen onderscheidt is niet dat wij *nog* deugdzamer zijn maar dat we *genade* bezitten. De rest is schade en drek, dat uit de reine hemel gehouden wordt.

De christenen *schijnen* als lichten.

Hier wordt iets vastgesteld.

Er staat niet, dat ze dat *moeten* doen. Dan kwam de *mens* alweer aan 't woord. Nu heeft God het woord: Zijn kind *schijnt.* Heel eenvoudig krachtens het feit dat het *Zijn* kind is; heel eenvoudig: omdat het het Woord des Levens *heeft.* De anderen zijn het verderf vervallen, maar de christenen zijn golfbrekers in de stroom van het verderf, omdat ze van genade leven en van anders niets: dankbaar, gelukkig, vol vrede.

Niet: gij *moet* schijnen!

Neen: gij zijt het, wijl gij christen zijt, en voorzóver.

Christus zet Zijn leven over in het uwe; Hij vertolkt zich in u.

Geen „oorspronkelijk werk" mag uw leven zijn; het moet „vertaald werk" zijn. Niets van mij, het al van Hem.

Wie dit leest en op dood spoor gekomen is, door verkeerde wisselstand reed, late zich terug brengen. De Levende Christus wil in u openbaar worden en als dat geschiedt, vervult zich uw leven met heerlijkheid.

L.

Bekrone God ook dit werk met Zijn zegen.
J. BOITEN,
Secr. U. R. C.

BIJLAGE IV.

De N. B. V. B. breidt zich gestadig uit en ondervindt van vele zijden waardering en medewerking. Het ledental ging iets vooruit. De gewestelijke conferenties voorzien in een behoefte, gezien de grote belangstelling. In Friesland is nu ook een gewestelijk comité opgericht, dat meer de belangen der Friese afdelingen beoogt. In het Hoofdbestuur ontstonden 2 vacatures wegens bedanken van de zrs. Reiling-Koopmans en Bouritius-Hamer. Hiervoor werden verkozen de zrs. v. Beek-Reiling en Olijslager-Hardenberg.

De financiën liepen dit jaar achteruit waartoe verschillende factoren hebben meegewerkt, zodat we niet kunnen doen, wat we graag zouden willen.

Enige rustbehoevende zusters werden opgenomen en verpleegd in „Tabitha". „De Kandelaar", onder redactie van zr. Timmers-v. Hemert, is een graag geziene huisvriend.

Bijzonderheden zijn niet te melden.

Blijmoedig gaan we voorwaarts naar het doel dat we ons stelden.

G. S. OLIJSLAGER-Muller,
Secr.esse.

DE ZENDING AAN HET BEGIN.

Wat lees ik daar? De zending aan het begin? Ik dacht, dat ze zo ongeveer het eind in het zicht had. Hoeveel eeuwen toch heeft het Christendom al zending gedreven! Zijn z'n mannen en vrouwen niet getrokken tot aan de einden der aarde?

Neen, ik vergis mij niet. Ernstig en onverzettelijk staren mij deze woorden aan. Het is de algemene secretaris van de Nederlandse christenstudentenvereniging, Ds. Kooyman, die ze schrijft in zijn indrukken van de wereldzendingsconferentie, welke in December 1938 rondom Kerstmis te Madras werd gehouden. Met elkaar namen 460 personen uit bijna alle landen der wereld, van wie 3 uit Nederland, aan deze conferentie deel. Zij waren ondergebracht in het grootse gebouwen-complex van het Madras Christian College, dat gesticht is door de samenwerking van de kerk van Schotland, verscheidene Britse zendingsgenootschappen, de Amerikaanse Baptisten zending en de Nederlandse Hervormde Kerk in Amerika.

* * *

Madras was wel een bij uitstek geschikte plaats voor de vertegenwoordigers der christelijke kerk om de noden der wereld tot zich te laten spreken.

Brits Indië biedt een landschap, dat wel is waar indrukwekkend is door zijn grootsheid van bergformaties en vlakten, maar dat toch ook voor een belangrijk gedeelte een ontzaggelijke troosteloosheid draagt vanwege dorheid en onvruchtbaarheid. De mogelijkheid van hongersnood is een dagelijks terugkerend schrikbeeld. De angst daarvoor en de waarschijnlijkheid ervan speurt men zowel aan de armoede van de bodem als aan de uitgemergelde bewoners. „Wanneer men komende uit ons vaderland, aldus de schrijver, den eersten avond door de straten van een groote stad loopt en men ziet de trottoirs bedekt met de lichamen van hen, die geen andere bezittingen hebben dan de lompen, waarin zij gehuld zijn, menschen, die zich tegen de koude niet anders kunnen beschermen dan rond kleine vuurtjes op die straten, dan begint men iets te begrijpen van het brandende ongeduld, waarmede dit volk snakt naar een verandering van zijn bestaan. Datzelfde verlangen is er bij de christenen van dat land, die allereerst de bijbel lezen met het verlangen om daaruit op te maken welke wegen zij zullen moeten bewandelen om het gebod „Hebt uw naaste lief gelijk uzelf" in daden om te zetten — uit liefde voor die millioenen, die jaar in jaar uit gebukt gaan onder ondervoeding en ziekte. Wanneer men van inheemsche artsen verneemt, dat hun grootste moeilijkheid niet bestaat in het constateeren van kwalen en het voorschrijven van de juiste behandeling, maar wel in het feit, dat de lichamen van de patiënten de kracht tot een genezingsproces missen, omdat het meerendeel van de bevolking chronisch ondervoed is; en wanneer men vertegenwoordigers van de inheemsche kerken in Nederl. Indië hoort verklaren, dat een dessa-bewoner op Java een millionair is, vergeleken bij deze stakkers, dan begint men te beseffen, welke de redenen zijn voor een zoo heftige belangstelling voor een socialen en economischen opbouw van een volk als in Britsch-Indië te bespeuren valt."

Dat dit land met zijn oneindige contrasten van onafzienbare rijkdommen bij een kleine groep en massale armoede van millioenen de stemming van de Internationale Zendingsraad sterk beïnvloeden zou, spreekt haast vanzelf.

* * *

Dat de zending haar taak niet beëindigd heeft, doch aan het begin staat, is de indruk, waaraan geen enkele conferentie-ganger zich heeft kunnen onttrekken. En de ontstellende feiten die onder de ogen werden gezien en aan ons zijn doorgegeven, maken op ons eenzelfde indruk.

Weet gij wel, waarde lezer, dat vele landen hun grenzen gesloten hebben voor alle christelijke zending? Afghanistan, de Sovjet-republiek, Nepal en Tibet zijn de voornaamste. Een bijzonder ernstig teken van de ontwikkeling der wereld in onze tijd is het feit, dat de zendelingen van de Protestantse zending in Turkestan verdreven zijn en in Abessinië en de overige Italiaanse koloniën in Afrika steeds meer belemmerd worden

Weet gij wel, dat van de 800 millioen inwoners van Amerika en Europa 240 millioen verklaren, dat ze geen enkel verband met een kerk hebben?

Weet gij wel, dat half China in geen enkel opzicht met het evangelie in aanraking is geweest? En dit geldt ook van Mandsjoerije. Grote gedeelten van Frans Indo-China is van het licht van het kruis verstoken, terwijl ons eigen Indië — al heeft het ook bepaalde gebieden, die gesloten zijn voor de Protestantse zending — ook nog uitgestrektheden bezit, waarheen men tot nog toe geen krachten heeft kunnen zenden. Daarbij heeft het vele streken, welke nauwelijks of hoogst onvoldoende bezet zijn.

Weet gij wel, dat in Brits-Indië men groepen telt van twee, drie en vijf millioen, waaronder geen zending wordt gedreven of die geen zendingsobject zijn, terwijl het treurig bestaan van 60 millioen uit de laagste klassen der bevolking één oproep is om het werk uit te breiden?

Weet gij wel, dat aan de 80 millioen Mohammedanen en Sikhs in dit geweldige land veel te weinig aandacht kan worden besteed, hetgeen eveneens gezegd moet worden van de Mohammedaanse landen Arabië, Irak, Iran en Turkije en van de grote Boeddhistische centra van Burma en Siam en het platteland van Japan?

Weet gij wel, dat ondanks de ontzaglijke groei van het christendom in Afrika er grote gebieden zijn in Noord-Afrika, in Frans West- en Midden-Afrika, Portugees Afrika en Mozambique, welke braak liggen? En Zuid- en Midden-Amerika zijn er evenzo aan toe.

Het is waar, de inlandse kerken laten een buitengewoon krachtig getuigenis horen en hebben een zeer belangrijk aandeel in de verbreiding van het evangelie. De bisschop van Dornakal, in wiens gebied grote massa's overgaan tot de christelijke kerk, vertelt dat de christenen in zijn diocese elkander opwekken met de woorden: „Ik ben een gedoopt christen; wee mij, indien ik het evangelie niet verkondig". In Nigeria, waar het ledental van de kerk gedurende de laatste twaalf jaren verdubbeld is, werd 90 % van deze nieuwe lidmaten toegebracht door het getuigenis van de Afrikanen zelf. Is dat niet verblijdend? De Batak-kerk op Sumatra en de massa-beweging in Brits-Indië en op andere terreinen bevestigen hetzelfde!

Zeker, de inlandse kerken dragen belangrijk bij tot de voortgang van

het rijk van Christus. Zij doen dat zelfs in die mate, dat het duidelijk is, dat de taak van evangelisatie gezien moet worden als een opdracht in het bijzonder voor haar.

Maar in weerwil van de grote activiteit in de inlandse kerken blijft het een feit, dat er enorme gebieden ter wereld zijn, die geheel onaangeraakt zijn door de christelijke zending.

En bedenk, dat er op dit ogenblik meer niet-christenen rondlopen dan tien jaar geleden. Hoe dat komt? Wel, de uitbreiding van het christendom heeft geen gelijke tred gehouden met de bevolkingstoename.

En voeg bij dit alles toe de vijandschap in vele landen, die zich de wapenen aangespt om de kerk van Christus te vervolgen.

* * *

De zending aan het begin? Wij hadden aanvankelijk een tegenovergestelde gedachte, maar wij hebben ons vergist.

Inderdaad staat de zending aan het begin.

Christus roept Zijn Gemeente op om wakker te wezen en voort te gaan.

Zijn wij paraat? Wij leven in ontzaglijke tijden; de golven van vijandschap en verdwazing stoten hoog op tegen de bolwerken van het evangelie.

Waar is onze kroon? Onze martelaarskroon? De christenen der eerste eeuwen droegen ze. Hun Gemeenten waren martelaarsgemeenten. Maar zij geloofden ook, dat „Jezus Christus de Heer is".

Zijn wij wat verwend geworden, week, slap? Stellen wij ons veel meer in op deze wereld, op een tentoonspreiding van welvaart, die de mensen met respect voor ons vervult, dan op het dienen van Christus Jezus in Zijn reddingsleger?

Och of wij meer gingen beleven, wat wij belijden. De mensen van ons land, de christelijke kerken hebben de mond vol van geestelijke en zedelijke herbewapening. Men hoort de glorie ervan van de daken verkondigen en een ieder preekt het een ander zo welluidend mogelijk voor. Het is hoog tijd om daarmede op te houden, opdat het schone woord niet walgelijk worde.

Ja, beleven wat wij belijden! Weg met frasen! Zij zijn het ambtsgewaad van den farizeër.

Wij zeggen christenen te zijn, gedoopte christenen?

Dan zal Jezus Christus echt onze Heer wezen!

Dan gaan wij elke morgen naar Hem toe om orders en wij maken niet rechtsomkeerd voor en aleer wij van Hem orders hebben ontvangen.

Dan zal de wereld ons slagveld zijn en de ontberingen van de strijd zullen wij met vreugde begroeten.

Dan is hoon ons een kroon.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

's-GRAVENHAGE, Juni 1939. Twee achtereenvolgende maanden mocht onze geachte Voorganger de hand der Gemeente zijn om bekeerde zielen door onderdompeling in het doopwater als nieuwe leden daaruit op te heffen. We gevoelen ons natuurlijk met alle brs. en zrs. door den Geest verbonden, doch eerst door persoonlijk contact kan er zielsgemeenschap ontstaan.

Welnu, onze jonge herder-leraar heeft ons aller hart reeds veroverd. Des Heeren zegen wordt ons in ruime mate geschonken.

7 Mei was onze kerkzaal gevuld met heilbegerige (en nieuwsgierige) hoorders, die voor het eerst of bij vernieuwing de plechtige handeling van de doop aanschouwden. Een broeder en zuster, die, door kennismaking met ons, overtuigd waren van de eis Jezus' gebod op te volgen, deden door het watergraf heen hun intrede in de Gemeente des Heeren.

4 Juni was het opnieuw feest in de Gemeente. Een zoon en een dochter van Gemeenteleden werden gedoopt, zodat zij nu mede aan de dis des Heeren konden aanzitten. Ook een zuster die door 's levens leed den Heiland als haar Trooster had leren liefhebben schaarde zich in onze rijen. In beide diensten werd door een der ouderlingen bij een woord van welkom, een wandtekst als aandenken geschonken.

Zo gaan wij dan bemoedigd voort,
in vast vertrouwen op Gods Woord.

Na tijden van biddend wachten is de Heere bezig onze gebeden te verhoren.

Brs. en zrs. verblijdt u met ons! Geef Gode dank voor de overwinning van Zijn Geest!

Met broedergroeten aan al onze medeverbondenen in Christus onzen Heiland, namens de Gemeente,

de Secretaris
F. H. DE RUIJTER.

Voor de onbekende - van een onbekende.

Dezer dagen op een avond thuiskomende deed mijn vrouw mij een schoon verhaal; hoe is 't mogelijk. En stelde mij Fl. 1.10 ter hand. Het is waar wat ik zeg.

Dat geld moest bij die daalder van br. N. N. gevoegd worden, teneinde een zieke een gratis abonnement te verschaffen.

In de avond was er aan mijn deur een oude mijnheer gekomen. Na wat weifelen drukte hij de belknop in en even later vertelde hij mijn vrouw in De Christen te hebben gelezen van mensen in sanatoria die zeker gaarne hun blad zouden willen ontvangen. Hij kwam er wat voor brengen.

Mijn vrouw kende de oude heer niet en vroeg hem, wie hij toch was.

Dat deed niet terzake, maar als ze 't graag wilde weten, hij was een broer . . . .

Is uw gezondheid u ook een daalder waard? Stuur die dan naar den administrateur voor het verstrekken van De Christen aan een zieke of anderszins verstokene.

Ik weet, dat u uw gezondheid wel honderd daalders waard is, maar die hebt ge niet. „Maar wat ik heb, dat geef ik u." Doe dat dan maar; zo is 't mij ook goed.

E.-R.

CORRESPONDENTIE

Br. A. K. te Roermond. Hartelijk dank voor dat uitknipsel. Ik dacht dat u er nog wat bijgeschreven had, want er was een postzegel van 5 centen opgeplakt. 't Kon voor $1^1/_2$ ook.

Er bleef van dit nummer plm. 7 kolom copie overstaan.

UNIEVERGADERING NIEUWE PEKELA

Enkele broeders, w.o. ook een paar vooraanstaanden uit onze Unie, waren reeds zo vriendelijk de reg.commissie ter wille te zijn.

De afgevaardigden en gasten, die nog geen bericht gaven, doen het nu spoedig!!!! (Die !! zijn van mij, E.-R.)

Berichten, die na 22 Juni a.s. binnenkomen kunnen niet meer in behandeling worden genomen.

Op verzoek geven we gaarne hierbij een regeling van dienst van de verschillende reisgelegenheden om N. Pekela te kunnen bereiken. Voor reizigers met vacantiekaarten is het reizen over Winschoten aan te bevelen.

Met br.gr.,

Reg.com.

I Van Assen naar Stadskanaal met Bergman's Autobusdienst
Van Stadskan. naar N. Pekela met N.V. „Oldambt—Pekela"

Vertrek Assen	7.30	9.40	11.40	13.30	15.40	17.30
Aankomst Stadskan. (Stationsplein)	8.20	10.30	12.30	14.20	16.30	18.20
Vertrek „ „	9.05	12.05	14.05	16.05	17.05	20.05
Aankomst N. Pekela	9.30	12.30	14.30	16.30	17.30	20.36

II Vanaf Winschoten met N.V. „Oldambt—Pekela"

Vertrek Winschoten	9.—	11.—	13.—	16.—	17.—	19.—	21.—
Aank. N. Pekela	9.27	11.29	13.29	16.27	17.27	19.29	21.29

III Vanaf Groningen met N.V. G. A. D. O.

Vertrek Gron. (Zuiderdiep)	7.45	9.45	11.45	13.45	15.45	17.45	19.45
Aank. N. Pekela	9.17	11.17	13.17	15.17	17.17	19.17	21.17

WEEKKALENDER

Net als bij ons.

En niet zo heel veel anders. Deze week leven we ook nog midden in de gemeente te Corinthe en altijd moet het den opmerkzamen lezer van de brieven treffen, dat er in bijna twintig eeuwen zo goed als niets veranderd is. Wij hebben electrisch licht, vliegmachines en duikboten, radio en televisie, maar dat zegt ten opzichte van den eigenlijken mens zo goed als niets. Hij is er niet edeler of slechter door geworden. En de gebreken, die wij vinden in de gemeenten der eerste jaren, vinden wij met een kleine oppervlakkige wijziging in onze gemeenten terug. Daarom juist spreken deze brieven altijd weer tot ons. Het is ook goed dat zij toetssteen blijven onder ons. Dat het toen al niet veel beter was, doe ons niet berusten en zeggen, dat we tevreden kunnen zijn niet veel verder te zijn gezonken. Voor ons oog verrijst de stralende tempel der nieuwe bedeling, staat de bruid zonder vlek of rimpel en de verootmoediging drijft tot meer heiliging en inspanning teneinde de kroon te ontvangen, die den strijdenden beloofd is.

Zondag 18 Juni 1 Cor. 9 : 15—27.
We lazen gisteren over het salaris van den voorganger, waarover Paulus zijn mening zegt. Paulus zelf, ofschoon hij het goed recht van loon verdedigt, neemt het niet, teneinde geheel vrij man te zijn. Ik denk dat menig voorganger hem benijd heeft en nog benijdt. Toch is Paulus niet hoogmoedig op deze vrijheid. Integendeel, hij wil ieders slaaf zijn en zich in alle vouwen leggen, als hij slechts enigen behouden kan. Dat is nog eens een offervaardig leven. „Wat ik heb, dat geef ik u." Bij dat alles vergeet hij zichzelf niet. In zorg voor anderen zijnde, zou hij zelf kunnen omkomen.

Maandag 19 Juni 1 Cor. 10 : 1—14.
De weg van Israel is ons niet onbekend en dat is goed, want daar ligt een grote les om te leren. Hun bevrijding door het bloed en de dood, hun doorgang na de verlossing, hun hemelse spijze en drank — alles om er het andere achter te zien. Leer ook uit hun zonden, want hoe hoger gesteld, hoe dieper de val en hoe ernstiger de gevolgen daarvan.

Dinsdag 20 Juni 1 Cor. 10 : 15—33.
De in dit gedeelte voorkomende vraagstukken zijn al eerder aangeroerd. Alles staat onder het woord: een iegelijk zoeke niet dat zijns zelfs is, maar dat des anderen is. Daar tegenover staat de volledige vrijheid van ieder en niemand hindere den ander, noch in de vrijheid, nog door de vrijheid. Hier is niet zozeer een gebondene vrijheid als wel een vrije gebondenheid.

Woensdag 21 Juni 1 Cor. 11 : 1—15.
Dat is nogal wat om te zeggen: volgt mij na. Dan moet je wel een zuiver leven openbaren. Volgt mij na — en Paulus bedoelt ongetwijfeld ook — mijn bevelen die ik gegeven heb. We zien dat er een beetje rumoer was. De vrouw kon blijkbaar de vrijheid niet recht verdragen. De gelijkstelling met den man — er is in Christus man noch vrouw — was een weelde, die niet gedragen kon worden. De gewoonten, die Paulus hier overigens noemt, zijn ons wat vreemd. Ieder wete zijn plaats; en vooral — haar plaats, dat is wat gezegd werd. De natuur zelve wil hier wel leren. De natuurlijke orde wordt door de geestelijke niet verkracht doch geheiligd.

Donderdag 22 Juni 1 Cor. 11 : 16—34.
We kunnen dit gedeelte niet splitsen. Ter verduidelijking zij gezegd, dat men vroeger de gewoonte had samen een maaltijd te houden — het liefdemaal. Ieder bracht wat mee. Brood, vlees, wijn, al naardat ieder in zijn provisiekast had. Inplaats van dat nu op een tafel te zetten om samen van het samengebrachte te eten, ging ieder voor zich zijn eigen broodje oppeuzelen, met het gevolg, dat de een wat droge korstjes had en de andere een kippebout verorberde, rijkelijk nagespoeld met heerlijk druivensap. Dat gaat niet, zegt Paulus. Als jullie dat niet anders en beter kunnen, doe het dan thuis maar. Jullie onderscheiden niet het lichaam van Christus. Want na die maaltijd vierde men dan het Avondmaal. Maar hoe kon men dat doen na zo'n eeten ergerpartij? Neen, zo at en dronk men zich daarna een oordeel; zo ging het onwaardiglijk. Men zij voorzichtig deze tekst uit het verband te lichten en maar willekeurig toe te passen. Dat geestelijke wanorde lichamelijke ziekte ten gevolge kan hebben zult gij wel weten.

Vrijdag 23 Juni 1 Cor. 12 : 1—13.
De gelovigen hebben den Heiligen Geest ontvangen, toen hun hart zich opende voor den Koning. Toen trok ook Zijn Geest het hart binnen. Die Geest openbaart zich uit ieder op een andere wijze, maar toch staat de Geest achter al die gaven, waarmede wij den enen Heer dienen, den enen God ter ere. Vanzelfsprekend worden ons gaven geschonken om ze aan de gemeente te geven.

Zaterdag 24 Juni 1 Cor. 12 : 14—31.
Dit gedeelte is overbekend en het beeld is zo duidelijk, dat de jongste aan tafel begrijpt, dat ieder de andere nodig heeft. Dat leren we al aan tafel. Wanneer de boer niet zaait, oogst, de molens niet malen de bakker niet bakt, de venters niet uitgaan, vader niet zorgt en werkt, moeder niet huishoudt — en zo voort. We kunnen al in de wereld niet voor onszelf leven. In de gemeente is dat samenwerken niet alleen noodzakelijk, maar ook begeerd. Wijl men een is, verbonden. Allen verschillend, een grote verscheidenheid, toch een in Christus. HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Aangenomen

door stud. G. Tijman het beroep door de Gemeente te Sneek op hem uitgebracht. W.

Vacantiediensten.

Br. H. Sikkema, evangelist te Tongeren, België, (Maastrichtersteenweg 5), hoopt in Juli met vacantie te Noordbergum te zijn en is gaarne bereid, hier of daar een Zondag te dienen met het woord. (Zijn adres is na 3 Juli p.a. F. Sikkema te Noordbergum.)

Ik kan dezen broeder gerust aanbevelen.
K. REILING.

In dank ontvangen voor de Congo-Zending van:

N. N. te X. f 5.—

De vorige week zijn verzonden de verslagen en de begrotingen aan alle Voorgangers, Evangelisten. Het aantal bestemd voor de afgevaardigden der Gemeenten naar de Unievergadering zijn verzonden aan de secretarissen der Gemeenten welke zeer zeker wel zo goed zullen zijn aan alle afgevaardigden één exemplaar ter hand te stellen. Mocht er door één of ander oorzaak niet zijn ontvangen, gelieve U zulks te willen berichten en zal voor prompte toezending zorg gedragen worden. Een klein aantal nog voorradig.

H. KONING.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

Vrijdag 23 Juni 1939 No. 2580 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

Een kapitein, die gedoopt werd.

Cornelius moet een markante figuur zijn geweest onder de aristocratie van zijn volk.

Toen ter tijd toch begonnen de keizers naar de troon van God te dingen. De keizerverheerlijking en keizeraanbidding was hun om redenen van eigen veiligheid zeer welgevallig. En natuurlijk waren het de militairen, die zich beijverden om hun lof te bezingen en hen te bewierooken als een mengeling van God en mens

Cornelius, kapitein van een lijfwacht, gerecruteerd uit puur Italiaans bloed, weigerde zich door de wassende vloed van de keizervergoding te laten meeslepen op gevaar af bij zijn superieuren in ongenade te zullen vallen. Hij was wel is waar zoon van het heidendom, niettemin bezat hij genoeg karakter om zich af te wenden van wat verstand en hart beide als dwaasheid en volksmisleiding aanvoelden.

Hij moet een markante figuur zijn geweest, onze Cornelius.

* * *

Hij was een goed man bij God en mensen.

Dat mogen wij gerust van hem zeggen. als wij het relaas lezen, dat Lucas ons van hem heeft nagelaten.

Neen, geen gewoon Romein was hij. En het duurde niet lang na zijn aankomst in Cesarea of hij kwam tot de ontdekking, dat de Joden geen gewoon volk waren. De verheven beschouwing, die deze van God hadden; hun Messiasverwachtingen; de moraal van hun religie; hun achting voor hun ouders; de heiligheid van hun gezin; hun schat van literatuur, alles tezamen maakte diepe indruk op onzen kapitein. En als wij aan hem worden voorgesteld, is hij een vroom man, die, ofschoon nog geen proseliet, naar de wijze der Joden God aanbidt en dient.

Welk een schone opvatting had hij van zijn taak als mens en lid van de gemeenschap! Hij leefde de geestelijke en zedelijke noden van de bevolking van zijn stad in en stelde er prijs op aan de leniging ervan te mogen medewerken.

En welk een schone opvatting had hij van zijn taak als hoofd van gezin en detachement! Jezus heeft eens gezegd: „Ik heet u niet meer dienstknechten; want de dienstknecht weet niet, wat zijn heer doet; maar Ik heb u vrienden genoemd, want al wat Ik van den Vader gehoord heb, heb Ik u bekend gemaakt.

Cornelius was als Jezus. Hij was een van die weige, mooie zielen, die hun positie bekleden niet om geld en eer voor zichzelf, maar om de belangen van anderen; die de fabrieken laten draaien niet om zelf millionair te worden, maar om de honderden mannen en vrouwen, die erin arbeiden zoveel mogelijk geluk te bereiden; die hun gezinnen hebben, niet om als een dictator daar met vreze en beven gediend te worden, maar om vrouw en kinderen en bedienden en gasten en komende en gaande mensen te zegenen met goedheid.

Er waren in Palestina toen ter tijd talloze heilige plaatsen, doch geen enkele was zo heilig, was dermate een poort des hemels als het huis, waarin Cornelius met al de zijnen God diende.

* * *

En toch was Cornelius een man, die wat miste. Wat? Wel, hetzelfde dat de rijke jongeling zocht en „het eeuwige leven" noemde.

Hoe het deelachtig te worden? Moest hij zich daartoe misschien aansluiten bij de Joodse gemeente? Of was het gerucht van de prediking van Filippus in Samaria tot hem doorgedrongen? Had hij wellicht mensen gehoord en gesproken, die gelukkig waren geworden in Christus, en plaagde hem de vraag, of hij zich aan de besnijdenis zou onderwerpen om zich daarna in Christus te laten dopen?

Cornelius was een goed man bij God en mensen, maar hij miste wat en de dagelijkse kreet van zijn hart was: „Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal", totdat een engel hem verscheen en mededeelde, dat zijn gebeden en aalmoezen „tot gedachtenis opgeklommen waren bij God".

En, geloof mij, dat deze engel zijn boodschap gebracht heeft met een stralend aangezicht. Want hij en al de engelen met hem kenden onzen kapitein al lang. Zij toch hadden hem op al zijn wegen in Cesarea gevolgd en waren naar de profeten en psalmisten gesneld, die geprofeteerd hadden van de verlossing der heidenen, en hadden ze verteld, dat het grote werk, door al de eeuwen verwacht, begonnen was en dat de kamerling reeds Jezus beleden had en Cornelius op weg was Hem te vinden.

A, ernstige bidders, worstelende bidders staan niet alleen, al voelen zij zich in een millioenenwereld eenzaam en verlaten. Zij zijn het middenpunt van de belangstelling van het gans heelal!

* * *

Toen gebeurde er iets onmogelijks, iets dat al het onmogelijke binnen de grenzen van het mogelijke trekt.

De stugge, afgescheiden Jood Simon Petrus werd door een onbedwingelijke drang opgedreven naar de woning van een Romeins officier . . . . Daar vertelde hij eenvoudig het ontroerende verhaal van Jezus en daar vertelde hij dat verhaal met al de warmte van iemand, die niet in de grepe is van zichzelf maar van God.

En de Heilige Geest „viel op allen, die het woord hoorden". Petrus bleef in zijn preek steken en allen verenigden zich tot een onvergetelijke lof- en dankstond, omdat plotseling Cornelius en de zijnen stralende van vreugde in den Heer waren opgestaan.

En nog was het einde niet. „Hij beval, dat zij gedoopt zouden worden in de naam des Heeren." Hij — dat was de Hebreër Simon Petrus! Zij — dat waren de zonen van de heidense overheersers!

En de kapitein met de zijnen werden gedoopt in weerwil van familie en nationaliteit en stand en verachting, waarin de christenen toen ter tijd gehouden werden.

En de engelen vlogen naar de profeten en psalmisten en zieners en riepen opgetogen: „De kapitein is gekomen van de duisternis tot het licht".

En Jezus zeide eenvoudig: „De kapitein is van Mij!"

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

JAARVERSLAG

van de

Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland

over het tijdvak

1 Mei 1938 — 30 April 1939.

(Slot.)

8 *Onze Gemeenten.*

We geven thans het woord aan de secretarissen.

AMSTERDAM. De Gemeente Amsterdam kan op een goed jaar terugzien.

Slechts een tweetal leden gingen over naar het Vaderhuis.

Door de doop van een zevental zielen en andere mutaties steeg haar ledental tot 176.

De voormiddagdiensten kenmerkten zich door een flinke opkomst, terwijl de H. Avondmaaldiensten de eerste Zondag in de maand van een grote deelname getuigden.

Bijzondere bijdragen maakten het mogelijk alle schulden af te lossen.

De evangelisatie trok zich grotendeels samen op het Kerkschip „Salem", welke arbeid sterk gesteund werd door het blad „De Zaaier".

De zondagsschoolarbeid mocht zich in toenemende belangstelling verheugen, terwijl dit eveneens kan gezegd worden van het werk onder de jongelieden.

APELDOORN. De arbeid der Gemeente kon onder leiding van den Voorganger gezegend en ongehinderd voortgaan. De boodschap der zaligheid mocht op verschillende wijze aan oud en jong worden gebracht.

Verschillende Gemeenten en kringen konden uit ons midden af en toe worden gediend.

De Commissie voor lectuurverspreiding is in actie.

Eén br. en één zr. gingen in tot de rust van Gods volk.

De Gemeente ARNHEM kan niet van grote dingen gewagen, maar is erkentelijk voor de zegen haar geschonken. Dankbaar is ze voor de medewerking der C. I. Z. inzake het te werk stellen van een colporteur-huisbezoeker, waardoor enkele leden konden worden ingeschreven.

Toch doet de behoefte aan een eigen Voorganger zich dringend gevoelen, want de arbeid is hier niet alleen voor uitbreiding vatbaar, maar is ook nodig voor de instandhouding der Gemeente zelf.

De Gemeente DELFZIJL mocht in het afgelopen jaar de zegenende hand des Heeren ervaren, 13 brs. en zrs. werden door de doop der Gemeente toegedaan. Anderen vonden vrede voor hun zielen. Ook waren er enkelen, die helaas uitgesloten moesten worden, 't geen tot droefheid stemde. Onze Voorganger doet met liefde en toewijding zijn taak in onze Gemeente. De opkomst onder de prediking des woords is zeer bevredigend.

Ook de verenigingen mogen zich in een goede opkomst der leden verheugen.

Al met al veel reden tot dankbaarheid. In vol vertrouwen gaan we de toekomst tegemoet, wetende dat de Heer zelf Zijn Gemeente zal bouwen.

DEVENTER. Onze Gemeente bleef gedurende het jaar 1938 ongeveer op hetzelfde peil. 3 personen werden gedoopt. 1 zuster ging heen naar betere gewesten. Dit jaar werd begonnen met een schone bladzijde. Het oude hebben we met een voornemen des harten voor goed afgesloten. Er is thans opbouwende samenwerking in een sfeer van wederzijds vertrouwen. Het bestuur, waarin enige wijziging gekomen is, beijvert zich verzwakte plekken in de arbeid te versterken. In harmonische eensgezindheid vierden we onlangs de verjaardag van onzen br. Voorganger. De langdurige druk wegens ziekte in zijn gezin, is thans aanmerkelijk verlicht. De verenigingen zijn intact gebleven. We hebben goede hoop voor de toekomst.

EINDHOVEN. Met dank aan God mogen we u mededelen, dat de Heere ons ook in het afgelopen jaar rijkelijk heeft gezegend. Velen leerden Jezus als hun Zaligmaker kennen en gaven daarvan blijk door hun oude leven te begraven in het watergraf en als nieuwgeboornen Hem te volgen, Die hen kocht met Zijn bloed.

Ook zij nog vermeld, dat de opkomst gestadig groeit, zelfs zo dat het noodzakelijk wordt om naar een groter lokaliteit uit te zien.

Onze hemelse Vader is rijk aan huizen en land en zal ook in dezen voorzien. Hem zij de eer.

EMMER-ERFSCHEIDENVEEN. We kunnen melden, dat in 1938 rijke zegeningen ons deel waren. Onze geliefde Voorganger, van God daartoe kracht en genade ontvangen hebbende, bracht met liefde en ijver de boodschap des Heils. Dat dit werd gezegend getuigde de goede opkomst, want de kerk was meestal tot in de paden gevuld. Zielen kwamen tot overgave en 19 werden gedoopt.

2e EXLOëRMOND. Het gaat in de Gemeente te Exloërmond naar omstandigheden zeer goed. De Jeugdverenigingen zijn stabiel gebleven. Het Zondagsschoolwerk bloeit. De evangelisatiepost te Valtermond gaf ook redenen tot dankbaarheid. En in deze winter is ook te Valte gewerkt. Onze br. Voorganger werkt op al deze evangelisatieposten met lust en ijver. Zie daar in het kort ons overzicht van de werkzaamheden der Gemeente.

FOXHOL. Wij zijn in het afgelopen jaar als Gemeente door onzen God rijkelijk gezegend. Zondaars kwamen tot bekering, terwijl een paar maal de doopvont werd geopend. De verenigingen staan allen in het teken van vooruitgang.

De onderlinge verhouding is goed. Vol vertrouwen gaan we de toekomst tegemoet. De Heer is onze kracht.

's-GRAVENHAGE. Onze Gemeente kan van veel zegen gewagen. Elk samenkomen onder Gods woord was opnieuw een bewijs van Zijn gunst. Het hoogtepunt echter vormde het begroeten van onzen nieuwen Herder-Leraar Ds. Jac. de Jong. De opkomst in de Gemeente en het verenigingsleven gaat in stijgende lijn.

's-GRAVENHAGE—OOST. De Gemeente 's-Gravenhage—Oost maakt melding van gezegende arbeid, als vrucht waarvan een nauwere levensgemeenschap met den Heiland genoemd mag worden, alsook dat een 7-tal jonge mensen door de doop aan de Gemeente werden toegevoegd. Gedurende de zomermaanden werden wekelijks openlucht-zangdiensten gehouden, terwijl ook de verspreiding van „De Zaaier" geregeld voortgang vond. Zowel de direct gemeentelijke arbeid, alsook die der verschillende verenigingen, nemen in omvang en belangstelling toe. Verwacht wordt, dat — gelijk in 't Noorden gebruikelijk — in de naaste toekomst meerdere samenwerking met de omringende Gemeenten ook in het gewest Holland tot stand zal komen.

GRONINGEN. Met dank aan God mogen wij zeggen, dat het de Gemeente goed gaat. Zielen, voornamelijk jonge mensen kwamen tot overgave des harten en gehoorzaamden den Heer ook in de doop. De openlucht-samenkomsten, met de zeer gewaardeerde medewerking van „de Bazuin" en het Evangelisatiekoor, mochten zich in een grote belangstelling verheugen.

De verschillende verenigingen mogen zich in een gestadige bloei verblijden. Onze wens en bede is, dat de Heer der Gemeente ons genade moge schenken, om in getrouwheid en liefde, in eenheid des Geestes voort te gaan tot eer van Zijn Naam, tot onderlinge stichting en opbouw en tot redding van het verloorne.

In de Gemeente HAARLEM is vrede en blijdschap. De opkomst bij de prediking door onzen geliefden Voorganger Ds. de Haan is, vooral Zondagsmorgens, zeer goed. Ook de bijbellezing en bidstond Dinsdagsavonds heeft geregeld belangstelling. Tot onze blijdschap zijn enkelen tot de Gemeente weer gekeerd en ook zagen wij de doopvont meermalen geopend. Onze openluchtsamenkomsten hadden door ongunstig weer nog weinig succes, maar wij hopen dat het dit jaar in het centrum der stad beter zal gaan.

De jeugdarbeid gaat over 't algemeen zeer goed en is uitgebreid met een mondorgelclub. Moge het alles maar medewerken tot eer van Jezus' naam en redding van zielen.

De Gemeente HARLINGEN mocht in vele opzichten Gods zegen ervaren. Wel 't meest hierin, dat Christus zelf haar Hoofd is.

Er was arbeidslust en kracht, die God verleent. De opkomst was over het algemeen bevredigend. We mogen dankbaar zijn, dat God onze Vader ook de Gemeente Harlingen tot een zegen wil stellen in de stad harer inwoning.

Ja, de Heer doet nog veel meer!
Alles wil Hij aan ons schenken,
Boven bidden, boven denken.

HAULERWIJK. Het jaar 1938 was voor de Gemeente een gezegend jaar. De arbeid in en om de Gemeente werd door br. S. Slort met lust en ijver verricht. De opkomst onder de prediking was bevredigend. Het jeugdwerk gaat in goede richting. Vier jonge mensen zochten de toevlucht tot den Heer en werden de Gemeente ingeleid door de doop. Vol moed en vertrouwen, dat de Heer Zijn Gemeente wil en zal zegenen, gaan wij verder.

HEEG. Wij kunnen nog getuigen van Gods liefde over ons en van de rijke zegeningen, die God ons schenkt. De leesdiensten worden door den ouderling verzorgd en wij hadden ook het voorrecht dat verschillende Voorgangers ons met het woord hebben gediend. Onze bidstonden worden trouw bezocht; wij hebben rijk gezegende bidstonden. De Zondagsschoolonderwijzers doen met liefde hun werk. En God moge dat werk met Zijn zegen bekronen.

HENGELO (O.) Als Gemeente hebben we reden tot grote dankbaarheid. De arbeid in het vervlogen jaar verricht, werd rijkelijk gezegend. Tal van jeugdige personen kozen voor Christus en beleden dit door de doop voor Gemeente en wereld. 16 broeders en zusters werden gedoopt, terwijl een 6-tal tot heerlijkheid werd bevorderd. Eén broeder — br. Assink — was in Sept. '38 50 jaar lid van een Baptiste Gemeente.

De opkomst onder de prediking, speciaal op Zondagmorgen, is zodanig dat aan kerkverbouwing wordt gedacht.

De Gemeente mocht dit jaar de gastvrouw van de Algemene Vergadering zijn.

Het jeugdwerk groeit gestadig; verschillende goed bezochte propaganda-avonden werden georganiseerd, zowel hier als in Borne. In Juli a.s. hoopt de Hengelose jeugd tal van Nederlandse Baptiste jongeren te ontvangen.

HOOGEZAND. Het afgelopen jaar is voor de Gemeente Hoogezand een véél bewogen jaar geweest. Het kenmerkte zich door veel leed, maar Gode zij dank ook door veel blijdschap. Het feit, dat onze Gemeente tot de grootste dankbaarheid stemt, is het verkrijgen van een hulpprediker. De Gemeente leeft nog aan het begin van een overgangsperiode. Geve God, dat de Gemeente een gezegende en vruchtbare toekomst tegemoet moge gaan.

LEEUWARDEN. Het jaar 1938 is voor de Leeuwarder Gemeente een rijk gezegend jaar geweest. Velen mochten wij door de doop de Gemeente zien binnentreden. Velen mochten door de prediking des Woords vrede vinden in het bloed des Kruises. Onze broeder Voorganger werkt met een heilig vuur en wij mogen zichtbare vruchten aanschouwen. De arbeid onder de jeugd in al hare geledederen belooft veel blijdschap voor de toekomst, zodat wij vol goede moed de tijd tegemoet gaan.

MUNTENDAM. Het gaat ons als Gemeente nog goed, alhoewel we reeds een hele tijd van de diensten van onzen Voorganger, Ds. Barendregt, verstoken zijn. Nog steeds is Ds. Barendregt ziek, al valt ook een lichte beterschap waar te nemen. We hopen en bidden van God, dat hij spoedig zijn zo geliefd werk weer kan verrichten. Wil met ons den Voorganger onzer Gemeente biddende gedenken. Ook bevelen wij de Gemeente in uw voorbede aan.

De verenigingen maken het allen goed. Vooral de Jongeliedensamenkomsten worden druk bezocht. Daarom gaan we steeds blijmoedig voort, in 't vast vertrouwen op Zijn woord. Hoe moeilijk soms de weg ook schijn, het eind zal zeker zalig zijn.

NIEUWE PEKELA heeft reden om dankbaar te zijn. Zielen kwamen tot Jezus en werden bij de Gemeente gevoegd. De opkomst in de Gemeente zowel als op de verenigingen is bemoedigend. De eenheid in de Gemeente bleef bewaard.

In de afdeling Winschoten is een opleving merkbaar, ook mede doordat br. J. Scholte als colporteur-huisbezoeker daar werkzaam is. Dankbaar zijn we de C. I. Z. voor haar medewerking, zodat br. Scholte ook het zomerhalfjaar onder ons blijft werken.

Moedig gaan we voorwaarts in de Kracht van Hem, Die ons Hoofd is.

Ook de Gemeente NW. WEERDINGE bestaat nog, al is het afgelopen jaar een jaar van vele moeilijkheden geweest. Door het vertrek van br. Mostert is zij herderloos geworden. Zij is dankbaar in Ds. Weenink een consulent gevonden te hebben, die haar wil leiden alsmede voor de broeders Voorgangers, die haar een Zondag hebben willen dienen, zodat het werk een tamelijk geregeld beloop kon hebben.

Zij hoopt spoedig weer een herder en leraar te mogen ontvangen.

NOORDBERGUM. Wat de gemeentelijke arbeid betreft in 1938, deze had geregelde voortgang onder oud en jong. Hoewel we niet van buitengewoon grote dingen kunnen gewagen, toch is er reden genoeg om den Naam des Heeren te danken voor Zijn gunstbewijzen ons geestelijk en stoffelijk geschonken.

ROTTERDAM—CENTRUM. Geliefde broeders en zusters. Met dank aan God mogen wij terugblikken op het jaar, dat achter ons ligt. De Gemeente kon zich handhaven in de plaats waar reeds zo menige poging mislukte. Wij mochten in vrede samenwonen en de inzettingen des Heeren houden en Zijn Zegen ontvangen. Er is groei en wij mogen vol verwachting verder gaan.

De Almachtige zij ons en u tot een schild in de dagen, die komen en geve ons allen genade trouw te zijn aan het woord, dat Hij schonk.

ROTTERDAM—ZUID. De Heere heeft onze Gemeente wederom een jaar bewaard en onzen Voorganger genade geschonken Zijn dierbaar Woord aan de Gemeente te verkondigen.

Op het ogenblik is er een stilstand waar te nemen. Moge deze tijd ons leiden tot meer verootmoediging voor God en voor elkander. We mogen dankbaar zijn, dat we in Jezus Christus een vrije toegang hebben tot God den Vader. We willen ook dit jaar op Hem blijven vertrouwen. Hij weet wat goed voor ons is. Moge onzen Voorganger ook in het komende jaar gezondheid en kracht geschonken worden om zijn arbeid te kunnen blijven verrichten.

SNEEK. De arbeid van de Gemeente heeft regelmatige voortgang, dank zij de eensgezindheid en broederlijke geest, welke er heerst.

De opkomst bij de openbare diensten is zeer bevredigend, terwijl de arbeid op verenigingen en Zondagsschool met lust verricht wordt.

Samenkomsten werden gehouden, een anti-kermisactie gevoerd; lectuur- en tractaatverspreiding had geregeld plaats.

Doordat aan Ds. H. Visser emeritaat werd verleend, hebben wij het laatste halfjaar vaak een anderen Voorganger in ons midden. Dit is wel oorzaak, dat ook andersdenkenden onder de prediking komen.

Wij wachten thans op een broeder, die zich als herder en leraar aan onze Gemeente wil verbinden.

Het is de Gemeente STADSKANAAL in het afgelopen jaar goed gegaan.

De arbeid der Gemeente kon steeds geregeld plaats hebben en is gezegend geworden.

We hadden het voorrecht te mogen aanschouwen, dat velen kwamen aan de voet van het kruis en daar vrede vonden voor hun harten, waarna velen zich ook gaarne bij de Gemeente voegden.

Onze hulpprediker moesten we weer afstaan, doordat Ds. Brandt meende aan de roepstem van Hoogezand gehoor te moeten geven. Onze bede is, dat God hem ook daar tot een rijke zegen moge stellen.

Blijdschap en voorspoed is echter niet alleen ons deel geweest. Enkelen onzer hebben het tijdelijke met het Eeuwige moeten verwisselen. Met de hoop op een zalig weerzien bij Jezus staren wij hen na!

Teleurstellingen werden ons ook niet bespaard.

Gelovende dat alle dingen moeten medewerken ten goede, gaan we verder, trouw aan den Heer en aan de Gemeente.

STAVOREN. De Gemeente mag zich verheugen in een goede opkomst. Het zaad des Evangelies werd met kwistige hand gestrooid door Ds. de Jong. Hierbij werd hij ook trouw geholpen door de jeugd. Zielen werden gewonnen voor Jezus en gedoopt, de Gemeente werd gesterkt in het geloof. Wij gaan vol vertrouwen de toekomst tegemoet. Helaas, nu zijn wij herderloos, omdat onze Voorganger vertrokken is naar Den Haag.

Moge de Heer ons genadig zijn, om pal te staan en trouw te blijven.

Hij, Die geen vogeltje vergeet, Die de behoeften der Gemeente ook kent en weet, Die trouwe Vader weet gewis, wat ook voor ons als Gemeente verder nodig is.

TREEBEEK. Het gaat de Gemeente hier in het Zuiden goed. We gaan moedig voorwaarts, ziende op Hem, Die ons voorgaat. Mèt Hem zullen we overwinnen. Ja, Hij leide ons steeds van overwinning tot overwinning.

De Gemeente UTRECHT maakt het goed. Grote veranderingen hebben niet plaats gehad. Onze Gemeente is er nog niet in geslaagd een ander lokaal te kunnen betrekken. Dit jaar werd geen Voorganger beroepen. De arbeid gaat echter geregeld door onder leiding van br. Zerbst.

VRIESCHELOO. De arbeid in de Gemeente gaat goed, inzonderheid onder de jeugd. Onze br. Voorganger had het voorrecht ook in het afgelopen jaar aan velen de Blijde Boodschap der Verlossing uit te dragen.

Het werk werd gezegend in de redding van zondaren, die aan de Gemeente werden toegedaan. Anderen keerden tot de Gemeente terug. Een oude broeder en drie oude zusters gingen van ons heen en werden tot heerlijkheid bevorderd. De Heer vulde de opengevallen plaatsen aan.

Wij gaan hoopvol de toekomst tegemoet.

WORKUM. Het afgelopen jaar was voor Workum nog al veelbetekenend. 3 broeders werden door de dood uit ons midden weggenomen. Allen trouwe leden en werkers. Ze worden zeer gemist. Enkelen werden toegevoegd door de doop.

De arbeid gaat geregeld voort onder de leiding der broeders ouderlingen. De Gemeente wordt zeer klein. Dat we trouw mogen zijn in het werk des Heeren, dan zal ook de zegen te Zijner tijd komen.

ZANDBULTEN. Hoewel wij het laatste jaar nog 11 broeders en zusters door de doop tot de Gemeente mochten toevoegen, blijft het ledental stabiel, doordat we ook het laatste jaar opnieuw verschillende attestaties moesten afgeven. Ook enkele grote gezinnen vertrokken naar elders, wat enigszins in onze Zondagsdiensten openbaar wordt. We mogen echter niet klagen, want Gods zegen is nog voortdurend ons deel. We gaan dan ook onvermoeid en eensgezind het nieuwe Uniejaar in.

Behalve Almelo, Drachten, Siddeburen en Zwolle zonden alle Gemeenten een berichtje voor het Unie-jaarverslag.

Over 't algemeen stemmen de berichten tot dankbaarheid jegens God.

We gaan moedig voorwaarts.

d. H.

BERICHT UIT AFRIKA.

In gevaren van slangen . . . .
Toch klinken er zangen . . . .

B. M. S. Yakusu 5-6-'39.

Waarde broeders en zusters.

In mijn gedachten hoor ik al eens iemand zeggen: „Gebeurt er nu niets meer in Yakusu?" Nu, er gebeurt alle dagen wel wat, maar het lijkt niet altijd even belangrijk. Een paar weken geleden regende het erg 's avonds. Ik had het nog druk met schrijven. Daarom ging Alice Wilkinson eens even naar de meisjes. Plotseling hoorde ik geroep. Toen ik vroeg, wat er was, hoorde ik, dat er een slang in één der kamers was. Het gelukte niet om het dier te doden. Natuurlijk durfden de meisjes die nacht

De brief der blijdschap.

VII.

Filipp. 2 : 19—31.

Twee Bijbelse Illustraties.

„Door de ogen in het hart."

Wat de mens ziet, onthoudt hij gemakkelijker dan wat hij hoort. Het onderricht moet aanschouwelijk zijn.

Aan deze behoefte is ook tegemoet gekomen door de z.g.n. platenbijbels, de bijbels, waarin tussen de bladzijden zwarte of gekleurde platen gevoegd zijn. Deze platen geven voorstellingen van belangrijke gebeurtenissen uit de gewijde geschiedenis.

De platen maken het den lezers gemakkelijker om het gebeurde, dat zij in beeld brengen, te onthouden.

Maar als we de bijbel goed lezen, goed acht geven op hetgeen daar voor ons ligt als we het Boek der boeken open geslagen voor ons hebben, dan merken we dat in een andere zin van het woord elke bijbel een platenbijbel is.

De bijbel bevat een leer. De Heere Jezus zeide: Die de wil Gods wil doen, die zal bekennen of deze leer uit God is, of dat Ik uit mijzelven spreek. Maar naast die leer, van God gegeven, staan rijke en treffende illustraties, levensbeelden: korte of uitvoerige schilderingen van het leven van mannen en vrouwen, waarin God Zijn wil en waarheid verduidelijkt heeft.

De verzen 19 tot 31 van het tweede hoofdstuk van de brief aan de Filippenzen bevat twee illustraties, twee platen, die niet direct maar indirect het Evangelie verkondigen; waarmede niet met directe woorden, maar op indirecte wijze Christus gepredikt wordt.

Dat is ons aller leven: het illustreert de bijbeltekst; het illustreert de waarheid van de leer des bijbels: de waarschuwende of de verheugende waarheid van deze leer. De man, die de ogen open gingen en moest klagen: „ik lijd smarten in deze vlam", zowel als de arme die gedragen werd in Abraham's schoot, illustreert de waarheid van hetgeen de bijbel leert. David zowel als Achab, Kain even zo goed als Abel illustreren de waarheid van het Schriftwoord — schoon in zeer verschillende wijze.

I. Daar is Timotheus, de beproefde. Vers 19—24.

Timotheus onderscheidt zich gunstig in Paulus' omgeving. De Apostel stelt hem tegenover de anderen, die hij noemde in de verzen 20 en 21.

Paulus zegt, dat hij Timotheus „haast" dat is spoedig tot de Filippenzen zal zenden om hen over den Apostel in te lichten en om zijnerzijds bemoedigd te worden, door goede berichten over hen terug te ontvangen.

„Haast", dat wil zeggen: nog niet direct. Vers 23 zegt, *waarom* niet direct. Het wacht op het ogenblik, dat de Apostel „in zijn zaken zal voorzien hebben".

Dat kan licht anders verstaan worden dan de Apostel het toch wel bedoeld heeft. Het kan gehoord worden alsof de Apostel zei: zo gauw als ik mijn zaken zal geregeld hebben. We moeten het echter zo verstaan, alsof hij zeide: zo gauw als ik maar in de verte kan zien, hoe mijn proces zal aflopen, daaromtrent maar even iets met enige zekerheid kan zeggen.

Vergeten we, bij het overdenken van alle bizonderheden van dit Schrijven niet, dat de Apostel zich te Rome bevond als aangeklaagde. Er was een proces tegen hem aanhangig gemaakt. Hij was geen vrij man. Hij was een gevangene. Aangaande de dag van morgen had hij geen zekerheid. Plannen kon hij dus maar zeer voorlopig en voorzichtig maken.

Timotheus sturen? Paulus zegt: ik deed het gaarne om aangaande u ingelicht te worden, nog meer echter om u betrouwbare inlichtingen over mijzelf te verschaffen. Ik zal het doen zo gauw ik maar enige zekerheid heb omtrent de afloop van mijn proces. Nu heb ik hem — zegt de Apostel — hier nog nodig. Hij is mijn „zoon", mijn erfgenaam in het geval dat zou intreden, waarover ik zoeven sprak, n.l. mijn ter dood veroordeling (vers 17). Zou tot mijn dood besloten worden, dan moet ik hem, mijn zoon, hier hebben om hem mijn testament te overhandigen. Hij toch heeft, als een kind zijn vader, met mij gediend in het Evangelie. Vers 22.

Waarom kon Paulus dan geen ander naar Filippi sturen, als hij zijn zoon en erfgenaam niet kon laten gaan inverband met de ernst van zijn toestand? Hij zegt het (en het zijn smartelijke woorden!) in de verzen 20 en 21. Niemand uit de kring, die rondom hem staat, is voor dat werk geschikt. Ze lijden allen aan dezelfde kwaal als de Filippenzen. (Vergelijk vers 4.) Daarom kunnen zij geen schakel zijn tussen de Filippenzen en Paulus. Ze

niet in die kamer slapen. Er was een palm achter dat huis en die liet ik de volgende dag dadelijk omhakken. De slang werd niet weer in die kamer gezien.

Kort geleden op een avond waren we juist klaar met de maaltijd. Onze kleintjes komen dan altijd even in de kamer om een poosje met poppen en ballen en gebreide beestjes te spelen. Toen zij er aankwamen, werd er weer opeens geroepen: „Een slang in de boom”. Vlug ging ik zien. Ik was nog juist vroeg genoeg om te zien dat de slang van de boom op het dak van ons huis ging. Toen gelukte het aan een van de meisjes om de slang naar beneden te slaan en later te doden. De slang was wel twee meter lang en we waren blij, dat we niet behoefden te denken dat we een dergelijk dier op het dak van ons huis hadden. Onlangs werd een van onze meisjes door een slang gebeten. Ze had enige dagen haar been erg gezwollen, maar het beterde nog al betrekkelijk vlug. Dat is de eerste keer dat een van onze meisjes met een slangenbeet naar het ziekenhuis moest.

We hebben hier gelukkig niet vaak wilde of gevaarlijke dieren. Zo nu en dan echter zien we een slang, langer of korter. We zijn altijd weer dankbaar, als het ons gelukt het dier te doden.

Het gaat ons goed dit jaar. We hebben heel weinig moeilijkheden met de meisjes. Daarvoor zijn we heel dankbaar. Nog steeds kunnen we niet begrijpen, wat verleden jaar wel de oorzaak van al de moeilijkheden was. Maar we zijn recht dankbaar, dat het nu veel beter is.

We hebben ook heel goede berichten gehad van enkele meisjes, die nu getrouwd zijn. Lilatemi en Neli doen hun best op de plaats, waar ze nu wonen, de vrouwen en de meisjes te onderwijzen. Malia is dit jaar getrouwd en wij hadden een brief van haar man, waarin hij vertelde, dat Malia de dokter daar hielp met operaties en dat de dokter zich verwonderde over haar kennis, daar zij toch een vrouw was en zij wist meer dan sommige van zijn leerling-verplegers. Nu verwondert ons dat niet zoveel. Malia is hier niet alleen jaren lang in school geweest om onderwijs te ontvangen, maar ze heeft ook een lange tijd onderwijs gegeven en heeft ook twee jaar in het ziekenhuis gewerkt en daar onderwijs ontvangen. Ook hier hielp ze soms den dokter met operaties bij vrouwen. Ze had heel wat geleerd van de verloskunde en hielp bijna altijd met de vrouwen. Dus kan ze ook daar helpen als het nodig is. Haar echtgenoot schreef: „Wij zijn nu ver van u verwijderd, maar in onze gebeden zijn we elke dag bij u. Bidt voor ons; wij bidden ook voor u”. Het doet ons goed, dergelijke brieven te mogen ontvangen. Ze zijn zo ver weg, dat we niet verwachten hen spoedig weer hier te zien.

Natuurlijk zijn er ook teleurstellingen. Een van onze meisjes kon hier niet langer blijven, omdat ze melaats is. Malia is getrouwd en haar zuster is met haar ouders gegaan, omdat haar vader nu Evangelist-colporteur is. Ze wilden de hele familie graag meenemen en zodoende moest Hana, de jongere zuster van Malia, ook mee. Wij hebben heel goede berichten van den vader van Malia. Yambuya is zijn naam. Hij is al één van de oudste werkers hier. Jaren geleden ging hij als onderwijzer-evangelist naar Yanjali, een zeer berucht dorp, omdat men daar zoveel mensenvlees at. Zijn eigen kennis was toen nog heel gering, maar toch durfde hij er op aan als jongeling naar een ver afgelegen en dan nog wel berucht dorp te gaan, om daar het licht, dat hij ontvangen had, te laten schijnen. Thans is hij betrekkelijk oud. Hij heeft al drie van zijn kinderen getrouwd en is dus geen jonge man meer. Nu gevoelde hij zich geroepen om weer ver van huis te gaan en aan hen, die anders het Woord niet zouden horen, dat Woord te brengen. Zijn kennis is met de jaren vermeerderd, maar nog steeds niet erg groot. Hij is hier jaren als arbeider geweest. Om de andere maand was hij altijd 2 weken op reis om de maandelijkse bijdragen van vele dorpen te verzamelen. Op die reizen was hij ook colporteur en evangelist. Hij deed dat werk goed. De giften werden groter en het verkopen van boeken ver-

---

zijn niet zakelijk geöriënteerd. Ze zien het werk van Christus niet als een grootheid-op-zichzelf, boven hun persoon staande.

Zo zag het er onder de eerste christenen uit.

Ze waren geen modelchristenen. Ook Paulus' mede-arbeiders hadden nog veel menselijks aan zich. Idealiseren we het verleden niet! De eerste predikers hadden met dezelfde en vaak nog grotere moeilijkheden te kampen dan wij. Maar zij kwamen ze te boven omdat zij mannen in hun rijen telden, die breed van blik waren en onder zelfopoffering de zaak van hun Heer bleven dienen. Zij oriënteerden zich aan Hem en konden zeggen: copiëer mij, gelijk ik Christus copiëer.

God gaf steunpunten: mannen, die eens geestes waren met de Apostelen.

Zulk een broeder was Timotheus voor Paulus. Vers 22. En gij weet zijn „beproeving”, dat wil zeggen: gij weet dat hij beproefd, getoetst en bevonden is echt te zijn.

Het *leven* toetst ons.

We zijn als goud in de smeltkroes, Vrgl. I. Petr. Hoe houden we ons?

De Heere Jezus sprak van de zeef, waarin de Zijnen zich bevinden.

De duivel schudt er aan in de hoop, dat aan het licht zal treden dat het bij ons niet diep geworteld zit; dat we niet veel over zullen hebben voor den Heer en Zijn werk. Dan komt aan het licht in hoeverre het *echt* is bij ons. En op dat *echt* zijn komt het aan.

Paulus zegt van Timotheus „dat hij als een kind zijn vader, met mij gediend heeft in het Evangelie”.

„Als een kind zijn vader” — hier hebt ge een toelichting op de woorden „met vreze en beven” uit vers 12. Bescheidenheid, eerbied voor anderen en hun positie had Timotheus' leven gekenmerkt en daardoor had zijn leven voor God waarde en bruikbaarheid gekregen.

II. Daar is Epafroditus, de risiconemende. Vers 25—30.

Het laatste vers is hier het voornaamste. Daar zegt de Apostel van dezen medearbeider: dat hij „zijn leven niet achtte”, dat wil zeggen, dat hij zijn leven waagde, riskeerde, op 't spel zette om Christus' wil.

Kagawa, de bekende Japanse Evangelist noemt zichzelf „een dobbelaar voor God”. Dat is precies, wat Paulus in Epafroditus roemt. Het was die geest, die ook in Paulus brandde: wagen, wagen, *alles* wagen voor God. *Niets* had Epafroditus kunnen weerhouden om te *doen*, wat hij *om Christus' wil* doen moest, geloofde *te kunnen doen* voor zijn Zaligmaker.

In die hevige, naar de hemel oplaaiende, de eeuwen verlichtende gloed van de Liefde van den Gezegende riskeerde hij zijn leven, zette hij *al*, wat hem winst was op het spel, liep hij in op de gevaren, die slechts de stoutmoedigsten zouden hebben aangetrokken.

Zo was het leven van alle heiligen, die het „Welkom!” mochten horen aan gene zijde.

We zijn óf niet met Christus verbonden, óf we zijn met Hem verbonden op dood en leven. We zijn óf Hem niet verwant, óf we zijn Zijn bloedsbroeders.

Wie zijn kruis niet opneemt, wie minder dan zijn *alles* voor Christus inzet, is Zijns niet waardig; die past niet bij Hem; die groeit niet met Hem samen; die kan niet één plant met Hem worden.

We zijn dwazen om Christus' wil.

Epafroditus is een prachtige plaat in de bijbel — een ontroerende illustratie van de macht van Christus over het menselijke hart. De dwazen om Christus' wil zijn de fonteinen van licht.

Wee de mens, die als Jezus hem roept, bang is voor zijn verlies en de inzet vreest! „Die zijn leven verliezen zal om Mijnentwil, die zal het behouden”, zegt de Heere.

Aan de wortel van het Evangelie ligt de dwaasheid van het Kruis; de dwaasheid van Hem, die zijn Leven gaf voor snoden, als wij zijn!

Wie voortgaat, blindelings, maar in *die richting,* waaruit de stem van Jezus komt —

wiens keuze is: nader mijn God tot U,
U naderbij,
zij ook de weg daartoe
een kruis voor mij —

ik zeg — wiens keuze dit is: diens leven wordt een illustratie van het woord des Heeren:

„Die Mij liefheeft volge Mij en waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn!”

L.

meerderde. Iedere maand wordt er meer geld binnengebracht; maar zijn kennis van 't boekhouden is minimaal. Zodoende ging dat werk haast boven zijn bekwaamheid. De tussentijd werkte hij hier op het station of, zal ik zeggen, in ons zendingsdorp. Een van de laatste dingen, die hij deed, was een van de kamers van onze meisjes van nieuwe houten pannen te voorzien. Hij meende dat hij dat werk heel goed kon doen, maar hij deed het niet naar mijn genoegen. Ik zei telkens tegen hem: „Yambua, als het regent lekt het hier dadelijk weer in deze kamer. Hij vertelde mij dat het zelfs in de kerk lekte. Het dak kwam in orde en de meisjes konden er weer slapen. Het duurde echter niet lang, of de regen kwam en het dak was niet zo, als het moest zijn. Als we zijn Christen zijn zouden gaan wegen naar het maken van een dak, dan stond het er niet best met hem voor. Wanneer wij echter bedenken, wat hij gedaan heeft en nu weer doet, daarbij gedachtig zijnde de weinige kennis die hij heeft, dan moeten we weer opnieuw zeggen, dat God in en door hem werkt.

Mogen we zo ons allen geheel en al stellen in Zijn dienst en zo ook steeds voor anderen ten zegen zijn. Hij die roept is getrouw en Hij doet het ook door ons. Wil ook voor Yambuya en zijn gezin bidden, opdat zij ook in dit nieuwe werk voor velen tot een zegen mogen zijn.

Met hartelijke groet,

G. REILING.

ZATERDAG OF ZONDAG?

Drieërlei onderscheid.

V.

Terugziende en voortbouwende op hetgeen ik tot dusver in ons blad tot mijn Sabbatvierende vrienden mocht zeggen, stel ik thans nog eens vast dat we in de Schrift ten aanzien van de Rustdag een drieërlei onderscheid vinden.

1. We lezen van Gods Sabbat op de zevende dag in Eden. Deze Sabbat wortelde niet in het *wezen* Gods. Daarom mag de heiliging van de zevende dag der week niet beschouwd worden als behorende tot de natuurlijkzedelijke wet, het beeld Gods in den mens. Gods Sabbat vond zijn oorzaak in de volkomenheid der schepping, waarop om die reden de glimlach van Zijn welbehagen kon rusten. Toen de mens zondaar en de aarde vervloekt werd, verloor Gods Paradijssabbat zijn reden en grond. Zelfs indien deze Sabbat Gods tevens de wekelijkse rustdag van den niet-gevallen mens had moeten worden of was geweest, gelijk de Sabbatvierder beweert, doch waarvoor geen Schriftuurlijk bewijs is,*) zou déze Sabbat door de zonde niet alleen den Heere, maar daarmede ook den mens ontvallen zijn. Als iemand gestorven is, kan zijn verjaardag door zijn bloedverwanten en vrienden nog wel met weemoed worden *herdacht*. maar niet meer met blijdschap worden *gevierd*. Ik heb er dan ook op kunnen wijzen, dat we van Sabbatviering of Sabbatschending tussen Adam en Mozes in Gods Woord nergens lezen. Zij die de Sabbat Gods in Eden een universeel-zedelijk gebod noemen, dwalen dus.

2. We lezen van de Sabbat die God aan Israël gaf. Ex. 20 : 11 laat zien dat er tussen deze Sabbat en de Paradijssabbat een zeker verband bestond. Zij hadden beide te doen met een volbracht werk, waarin God kon rusten. Echter niet — en ik vraag den Sabbatvierenden lezer hier wel op te letten — met *hetzelfde* volbrachte werk! De Sabbat van de Sinaï wortelde niet in het volbrachte scheppingswerk. Deze grond was, gelijk duidelijk is gebleken, vervallen. Zijn grondslag was een andere, namelijk Gods ruste (daar Zijn werken van de grondlegging der wereld af al volbracht waren, Hebr. 4 : 3) in de *her*schepping. De Sabbat van de Sinaï ziet, wat zijn werkelijke grond betreft, dus niet terug naar Eden, maar vooruit naar Golgotha!

Dit vooruitziende of schaduwachtige van de Sabbat der Joden wordt nog bevestigd door het feit, waarop ik reeds eerder mocht wijzen (Fil. 3 : 1), dat hij verbonden was met ceremoniële inzettingen. Lev. 24 : 5—9; Num. 28 : 9, 10; Neh. 13 : 22; Ez. 46 : 4. Het was de Sabbat van de bedeling der Heilsafschaduwing, waaruit voortvloeit dat hij in die zin *tijdelijk* moest zijn.

En toch — ondanks al deze klare Schriftuurlijke bewijsgronden erkent de Sabbatvierder dit tijdelijk-schaduwachtige alleen maar voor de andere Joodse Sabbatten, die hij de ceremoniële Sabbatten noemt (en terecht). Of zou ik mogen hopen dat de zon hem reeds een weinig begint op te gaan? Dat de grote betekenis van het onderscheid tussen de Eden-Sabbat en de Sinaï-Sabbat en hun grond hem reeds op het rechte spoor heeft gebracht? Maar ook dan — ik weet het zo goed uit eigen ervaring — is alles hem nog niet klaar en duidelijk. „De wekelijkse Sabbat", zo zegt hij, „behoorde toch tot de „zedelijke" wet, die in stenen was ingegrift, en in de ark onder het verzoendeksel bewaard werd. Die stenen en die plaats in de ark wijzen toch op het onveranderlijke en blijvende van de wet der tien geboden en daarmede ook van de Sabbat!"

Ja, ik weet het. Die stenen Sinaï en die stenen tafelen zijn het magnetisch poolgebied op de leerstellige kaart van het wettisch Christendom, waarvan onze Sabbatvierende broeders en zusters de consequente keurgarde vormt, welker kompasnaald op deze pool het zuiverst is ingesteld, maar waardoor hun afdwaling terzelfdertijd het grootst is!

Wat de Sinaï aangaat — *hij wordt op het levensterrein van den N. T. gelovige niet gevonden:* Hebr. 12 : 18; Gal 4 : 24—26.

Wat de stenen tafelen betreft — zij behoorden tot de inventaris van het *wereldlijk* heiligdom Hebr. 9 : 1) dat behoorde tot het eerste verbond, dat *oud* gemaakt is, *verouderd* en *verdwenen* (Hebr. 8 : 13) en worden als zodanig *met name* aangeduid (Hebr. 9 : 4).

Ook symboliseerden deze stenen tafelen niet het blijvende van de wet der tien geboden, doch het hart van den zondaar, dat de wet verbroken heeft, maar door den Geest des levenden Gods vernieuwd zal worden tot een brief van Christus (2 Kor. 3 : 3; Hebr. 8 : 10).

En in die *brief van Christus*, die geen vervolg is op de wet der tien geboden, maar waarvoor de stenen tafelen plaats moesten maken, zullen wij tevergeefs zoeken naar de tijdelijk-schaduwachtige Sabbat der Joden.

3. We lezen daarin van de Rustdag des Nieuwen Verbonds, van de „andere dag" (Hebr. 4 : 8).

Over die dag, die wonderlijk en heerlijk is, de volgende week meer, als tenminste het geduld van den eind-redacteur en de lezers nog niet uitgeput raakt.

Het einde komt in 't zicht.

MONSMA.

Mijn geduld is nog niet uitgeput. Deze put is diep.

En wie leest deze uiteenzettingen niet graag? E.-R.

*) Sommigen beweren dat Adam op de zevende dag van de verboden boom gegeten en daardoor de Sabbat gebroken heeft, terwijl ook enige rabbijnen onderstellen, dat Adam slechts één dag in de staat der rechtheid gebleven en op de Sabbatdag gevallen is.

BESNIJDENIS EN DOOP.

Eer Ds. v. d. W(oude) hierover schrijft, bevestigt hij nog eens dat hij de overtuiging heeft, dat de Apostelen reeds de kinderdoop hebben ingevoerd. De Leeuwarder predikant baseert deze stelling op het feit, dat twee eeuwen later door iemand gezegd wordt, dat de apostelen zulks gedaan hebben. De weerstand die deze man ontmoet is zo gering, dat men gerust mag aannemen, dat hij de waarheid sprak.

We zullen op deze zaak niet verder ingaan, willen alleen opmerken dat er in twee eeuwen ontzettend veel veranderen kan en dat het onverantwoordelijk is een getuigenis van toen, dat bovendien nog aangevochten werd, als een wapen in de strijd te gebruiken.

Als eerder willen wij terug naar het Woord en herhalen, dat wij de geschiedenis niet bij voorbaat verwerpen, maar dat wij er niet aan denken er ons aan te onderwerpen.

Dan komt Ds. v. d. W. tot de besnijdenis, zijn derde weg om tot het goed recht van de kinderdoop te komen. De vorige wegen — historische mededelingen uit omstreeks 200 en de berichten omtrent de doop, ook van kinderen bij proselieten,

die tot het Jodendom overgingen — mogen ons in geen geval voorschrijven, hoe onze houding zal zijn, wat onze weg is.

Wij komen nu tot de Schrift. Tot het Oude Testament, waar ons van de besnijdenis verteld wordt. Ds. v. d. W. zegt daarvan, dat naast de nationale betekenis de besnijdenis ook een diepere, n.l. geestelijke zin had. Zij was symbool van de besnijdenis des harten. Voor Abraham had de besnijdenis ook een geestelijke betekenis, want hij ontving deze „tot een zegel der rechtvaardigheid des geloofs". De Schrift zegt duidelijk, dat de besnijdenis ook was een teken en zegel van het genadeverbond, dat God met de gelovigen en hun zaad heeft opgericht. Het N. T. leert dat de doop voor de besnijdenis in de plaats is gekomen. Dat staat in een diepzinnig woord van Paulus. Coloss. 2 : 11.

Ds. v. d. W. concludeert dat de doop voor de besnijdenis in de plaats is gekomen: daar de besnijdenis niet alleen aan Abraham, maar ook aan zijn zaad werd uitgeoefend, ofschoon toch zegel der rechtvaardigheid des geloofs, zo zijn wij ook gehouden onze kinderen dit teken te geven.

Er zit wel iets in die redenering en ik kan mij best voorstellen, dat iemand, die van kindsaf niets anders hoorde, het eenvoudig onverklaarbaar voorkomt, dat Christenen hun kinderen dat teken onthouden. Zij hebben er toch recht op. Ons valt het niet mee ons in te denken en te leven in de gedachtengangen van de kinderdopende geloofsgenoten.

Wij hebben zo het gevoel, dat die broeders dat doorelkaar vlechten, wat gescheiden moet blijven. God heeft met Abraham twee verbonden opgericht, dat der genade en dat der besnijdenis, aan welke twee Paulus de Galatiërs en ons herinnert. Het verbond der besnijdenis is, naar onze mening beperkt tot de Joden, nationaal dus, is vleselijk en vindt zijn voleinding op de Sinaï. Het verbond der genade werd gesloten met het oog op en vervuld in den Gekruisigde.

Het valt niet mee het zaad en de kinderen van Abraham te scheiden en toch heeft Christus reeds eens aan de Joden gezegd, dat zij wel Abraham's zaad, maar niet zijn kinderen waren. Een kind Abraham's wordt men, wanneer het hart zich gelovig aan Jezus Christus vastklemt. Aan de zodanigen geve men het teken der rechtvaardigheid des geloofs. Die uit het geloof zijn, zijn Abraham's kinderen. Heeft de onder de Gereformeerden zo bekende M. Henry niet gezegd: „Genade deelt zich niet mede door bloedverwantschap, evenals de zaligmakende voorrechten onafscheidbaar verbonden zijn aan de uiterlijke voorrechten der Kerk; al is het ook, dat men vrij algemeen gewoon is de zin der beloften Gods uit te breiden, teneinde zichzelf in valse hoop op te blazen. De kinderen des vleses zijn — als zodanig, krachtens hun betrekking tot Abraham — daarom geenszins kinderen van God."?

Wij ontkomen niet aan de indruk, dat er teveel van het oude verbond naar het nieuwe is mee overgenomen. Zoals men ons zal verdenken, van te weinig mee te willen nemen. We hebben een andere visie op deze aangelegenheid. En deze visie is, naar wij menen, uit de Schrift opgegroeid.

In het oude verbond kwam men binnen, door een nakomeling van Abraham te zijn en besneden te worden — in het nieuwe verbond wordt gevraagd een geboren zijn door den Geest, waarna men het teken: de doop ontvangt.

En wat de uitlegging van het diepzinnig woord van Paulus aan de Collossensen betreft wordt daar gezegd, dat de doop in de plaats van de besnijdenis is gekomen? Ik kan het er niet lezen. Daar is wel sprake van besnijdenis en doop, maar niet dat die twee elkander zouden dekken of aanvullen of opvolgen. De besnijdenis zonder handen is niet een doop met handen, maar is het werk van Gods Geest aan het hart van den zondaar. Wanneer die zondaar opstaat uit de doden, wanneer dus zijn oud leven gestorven is, dan wordt dat oude begraven, dan wordt hij gedoopt. Niet de doop is daar de besnijdenis zonder handen. Dat voert op een verkeerde weg.

Het komt mij voor dat onze broeders met de kinderdoop even voor God aan zijn. Ik zeg dat niet ironisch, doch in oprechte ernst. Het fundament van de nieuwe tempel is Jezus Christus en een iegelijk zie toe hoe hij daarop bouwe.

Ik kan mij niet voorstellen, dat Ds. v. d. W. zou kunnen schrijven dat hij en zijn zaad Abraham's kinderen zijn. Want dan moet men toch óf Jood óf gelovige zijn. Het eerste is niet zo en het tweede, wij spreken nu met het oog op de doop voor de kinderen, of zo ge wilt, zuigelingen, is bij dezen nog niet gebleken. Hoe wil men dan dezulken het zegel der rechtvaardigheid des geloofs geven? Is het niet beter eerst kennis te nemen van de inhoud, om daarna, dat geve God, vrijmoedigheid te hebben het zegel te schenken.

Men zij trouwens voorzichtig in het gebruik van de uitdrukking: „dat de besnijdenis was een teken en zegel van het genadeverbond, dat God met de geloovigen en hun zaad heeft opgericht". Onze gedachten over "hun zaad" zal Ds. v. d. W. nu wel kennen. Ik zou voorts mijn twijfel uitspreken over het gezegde, dat de besnijdenis teken en zegel van het genadeverbond is. Het verbond der genade bestond lang voor dat de besnijdenis werd uitgeoefend en het zij ten overvloede nog eens herhaald, dat geen kind door de besnijdenis in het genadeverbond werd opgenomen. De besnijdenis wilde niets anders dan het volk van de andere volken afscheiden. (Gen. 34 : 14, 15).

Tot zover. HUIZINGA.

P.S. Ds. v. d. Woude heeft ons aanbod, dat wellicht onduidelijk was, het betreft de twee kolom ruimte voor ieder in het blad des anderen, misverstaan. Hij meende dat het daarbij om een keer twee kolom ging, terwijl het mijn bedoeling was dat enkele keren te herhalen, zo vaak als nodig. Nu is het aanbod dus duidelijk. H.

Uit een brief, geschreven 17 Juni j.l.

. . . .

Sinds drie maanden lig ik nu ziek en zal volgens den dokter 't jaar 1939 wel uit moeten rusten. Nu is 't ontvangen van „De Christen" een dubbele vreugde.

'k Was dan ook werkelijk blij toen ik in „De Christen" vernam, dat een onbekende broeder voor diegenen, die in sanatoria en dergel. verpleegd worden en niet in staat zijn zich te abonneren, een bedrag stortte.

Mijn gezondheid zou me meer waard zijn dan Fl. 1.50.

Nu ben ik ziek en kan wel „De Christen" ontvangen, maar niet Fl. 1.50 extra sturen.

Vanmorgen is iemand zo goed geweest Fl. 0.50 voor me te versturen. 't Is wel niet veel, maar die geeft dat hij heeft . . . .

. . . .

'k Hoop dat er nog vele gaven, grote en kleine, voor dit mooie doel gestort zullen worden, en diegenen die met ons blad verblijd zullen worden er een rijke zegen door mogen ontvangen.

Met vriendelijke groeten,

. . . .

Wat zegt u hiervan?
Een zieke stort geld.
Een beetje beschamend nietwaar?
Wat zullen we dan doen? Ik?
Luister.

U gaat naar een zieke of door omstandigheden in benarde toestanden levende mensen en daar gaat u niet allerlei schone woorden declameren, maar u vraagt zo terloops of ze „De Christen" ook lezen.

Neen? Zouden jullie dat willen? O zeker, maar . . . .

Het komt in orde, zegt gij. Ge drukt de hand en met een zingend hart verlaat gij hen; ge koerst naar het postkantoor en stort op de girorekening van br. de Jonge een daalder of drie gulden uit dankbaarheid voor alle zegeningen, die gij moogt genieten. geeft hem het adres van de mensen, die „De Christen nu zullen ontvangen en uw aangezicht zal stralen van vreugde.*

En wat zal het aangezicht stralen van die zieke, van die mensen daar, u weet wel.

„Help m' als een zonstraal te schijnen . . . ."

E.-R. & Adm.

* *42318, Nw. Weerdinge.*

WEEKKALENDER

Vrijheid en grenzen.

Mag je 's Zondags fietsen, hooi binnenhalen, mag je naar de bioscoop, dansen leren? Niemand vraagt of je stelen mag of liegen. Ieder weet bijna onmiddellijk wat geoorloofd is of verboden. Maar daartussen liggen heel wat uitgestrektheden, waarop velen graag eens zouden willen wandelen, als ze nu maar wisten dat er hun niets van overkwam. Persoonlijk blijf ik het liefst op een goede afstand van die mensen, die steeds maar verbieden. Met hen spreek ik ook liever niet over deze „tussendingen". Ik weet van tevoren dat verkoeling hunnerzijds het resultaat zal zijn. Paulus voelde zich gedwongen deze zaken aan te roeren. En de houding, die hij dan tekent, is meesterlijk en navolgenswaardig. Helemaal, die deze brief leest, overkomt een heerlijk gevoel van stralende vrijheid. Vrij, als een vogel in de lucht. Wat moest dat een verlossing betekenen voor den Jood, die al zijn levensdagen tussen wetsartikelen opgesloten was geweest. Zoals een gevangene onder de blauwe zomerhemel zijn handen naar de zon uitstrekt en nimmermeer behoeft terug te keren in de cel met aan alle zes kanten muur. Die zo vrij is, ziet er niet tegenop, terwille van een gebondene een poosje de uitbundige blijdschap der vrijheid te temperen. Mag je? Je mag alles. En omdat je alles mag, kun je van alles afzien. Dat is vrij zijn.

Zondag 11 Juni 1 Cor. 6 : 1—11.
Vandaag komen wij enkele keren met de Gemeente samen teneinde God te loven en elkander te zien. Zie hoog tegen uw broeder, zuster op. Hun houding moge niet altijd koninklijk en priesterlijk zijn, in Gods ogen zijn ze dat, om Christus wil. Totaal onbegrijpelijk is het dan bijvoorbeeld, dat twee leden der Gemeente elkaar voor een aardse rechter treffen. Daarmee geven ze te kennen, dat ze nog niet weten wat ze zijn. Men slechte zoveel mogelijk alle zaken, zonder dat de buitenwacht zich daarop kan storten. Paulus gaat wel ver — zet den minste erover tot rechter. Of alle gemeenteleden zich bij ons aan het oordeel van een „Gemeenterechter" zouden onderwerpen? En waarom niet? Op gevaar van schade en ongelijk te lijden.

Maandag 12 Juni 1 Cor. 6 : 12—20.
Ons lichaam is des Heeren. We vergeten dat wel eens, of willen het misschien soms vergeten. Want deze waarheid zet ons voor vele consequenties. Wij zijn nog zo aardgebonden. Het zegt ons zo weinig: uw lichaam is een tempel van den Heiligen Geest. Wanneer wij die gedachte echter ruimte geven, begint ze ons hoe langer hoe meer te zeggen en ontstaat er een lichaamscultuur, die volkomen in de haak is. Dan verzorgen wij dat lichaam in elk opzicht even zorgvuldig als de weinige haren des hoofds. Godsdienst geeft eerbied voor het lichaam, geen verachting ervan.

Dinsdag 13 Juni 1 Cor. 7 : 1—16.
Een reeks van problemen komen hier aan de orde en ieder aan de huistafel zal er niet evenveel van meenemen. Paulus acht het niet onraadzaam geheel van het huwelijk af te zien. Van zijn standpunt als zendeling is dat verklaarbaar. Praktisch zou dit tot grotere moeilijkheden leiden dan het getrouwd zijn zelve, ofschoon dat ook zijn bizondere zijden heeft. In dit gedeelte komt ook voor van de kinderen: maar nu zijn zij heilig. Kinderdopers klemmen zich krampachtig aan dit woord vast. Waarom weet ik niet. Menge vertaalt niet-heilig-doch-gewijd. Van buiten af dus in een andere sfeer gezet. Vanzelfsprekend zijn de kinderen evengoed in zonden ontvangen en geboren en hebben ze de bekering van node. Paulus raadt, dat wanneer iemand gelovig wordt, deze van de andere niet scheide, tenzij dat het ongelovig deel het begeert.

Woensdag 14 Juni 1 Cor. 7 : 17—28.
We zijn voorgoed afgedaald in de vraagstukken van een eerste heidengemeente. Het laat zich begrijpen, dat ze voor alle mogelijke kwesties kwamen te staan, waarop ze geen antwoord wisten. Paulus zegt: in elke staat kun je God dienen. Jood, heiden, man, vrouw, zakenman, slaaf — je behoeft niet noodzakelijk dit of dat zijn. Wees in alles een vrije en niemands slaaf.

Donderdag 15 Juni 1 Cor. 7 : 29—40.
Wees in alles een vrije. Heb alle dingen, gebruik alles, heb vreugde van alles, maar kan het elk ogenblik afstaan. Bezit en wees niet bezeten. Om nogmaals op het huwelijk terug te komen: als het er buiten gaat, verkies dat — er zal dan veel tijd vrijkomen voor buitengewone diensten. Doch die trouwen wil, die trouwe, want God heeft ze beiden geschapen, man en vrouw en Hij zou dat niet gedaan hebben, als ze beiden niet nodig waren voor het heden en voor morgen.

Vrijdag 16 Juni 1 Cor. 8.
Het den afgoden geofferd vlees werd niet altijd verbrand en ook niet altijd helemaal door de priesters gehouden. Soms maakten de offerenden van het overgeblevene een rijke maaltijd, 't kon ook zijn dat ze 't verkochten op de markt. Mag je zulk vlees wel eten? Of kopen? Vrees niet, zegt Paulus, er zijn geen afgoden en eet gerust ook dat vlees wat verblinde heidenen aan hun zogenaamde god brachten. Als 't nu zo zou zijn, dat een broeder zich ergert aan het feit, dat u bij zulk een maaltijd heerlijk mee-dineert, laat het dan. Je komt er ook zonder. En 't zou een ander in de verzoeking kunnen brengen eveneens zo te handelen, terwijl het daarbinnen hevig tikte. Voorkom dat en toon je vrijheid door er vrijwillig afstand van te doen.

Zaterdag 17 Juni 1 Cor. 9 : 1—14.
Met andere woorden — de Gemeente moet er voor zorgen, dat de man, die zorg draagt voor de zielen zijn brood heeft. De Schrift, de natuur leert deze les. Dat alle Gemeenten luisteren. HUIZINGA.

CORRESPONDENTIE

De schipper is terecht. Hij meldde zich zelf. Dank u, br. v. K. E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 16 Juni 1939 No. 2579 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

CHRISTENDOM EN CULTUUR.

En hij plantte een bos in Berséba, en riep aldaar den Naam des Heeren, des Eeuwigen Gods aan.
Gen. 21 : 33.

Dit vers geeft een dubbele beschrijving van Abrahams wandel. Zijn wandel was de zuivere en zegenrijke verbinding van het natuurlijke en het geestelijke.

Bij hem zien we reeds wat Paulus zegt: dat de godzaligheid zegen brengt in het leven in heel zijn omvang, omdat het harmonie brengt tussen het tijdelijke en het eeuwige, het aardse en het hemelse, het natuurlijke en het geestelijke.

Abraham plantte een bos.

Opmerkelijk dat te lezen van hem, die wist en beleed een vreemdeling te zijn op de aarde en duidelijk toonde een ander vaderland te zoeken.

Het getuigde van zijn verantwoordelijkheidsgevoel tegenover de komende geslachten.

Bossen toch zijn voor een land van grote betekenis. Woeste horden veranderden vruchtbaar land in woestijnen, door de bossen plat te branden. Maar Abraham bracht een zegen over de aarde. Hij verhoogde de bewoonbaarheid van het land, waarin hij als vreemdeling verkeerde.

Abrahams ware kinderen drukten ook in dit opzicht de eeuwen door zijn voetstappen. Gelovigen, die om hun trouw aan Christus uit hun vaderland verdreven waren, bleken in de vreemde de beste kolonisten te zijn. Ze hebben de Russische steppen ontgonnen; Oost Pruisen tot bloei gebracht; de vruchtbaarheid van Kanaän aangetoond. Overal waar deze mensen, die godzalig leefden, kwamen, begon de woestijn te bloeien als een roos.

Waarachtig leven uit God is een weldaad, óók voor de aarde!

Elke stichting van barmhartigheid; elke richting, die ten doel heeft het leed op aarde te verzachten en het leven op aarde gelukkiger te maken, is als een bos in de woestijn aangelegd.

Waar godzalig geleefd wordt, *geleefd* wordt met God, wordt dat ook op maatschappelijk gebied openbaar, dat ook gezien in de behartiging der stoffelijke belangen en in de weldadige invloed op het natuurlijke leven.

Lezers! ieder heeft invloed.

Kunt ge al geen duizenden aan u verplichten — enkelen zult ge kunnen zegenen. Hebben we geen middelen om een bos te planten — planten we dan een boom.

De christen ga als een *zegen over de aarde.*

Zo is 't bevolen: Ik zal u zegenen; wees een zegen.

Een Arabisch spreekwoord zegt: Wie niet tenminste één boom geplant heeft, zolang hij een gast op aarde was, vindt in het hiernamaals geen schaduw.

Is u w leven voor anderen ten zegen?

* * *

Abraham riep aldaar de Naam des Heeren aan.

Hier ligt de wortel van zijn gezegend leven. Hij had kennis aan en omgang met God.

Arm is de mens, die niets anders heeft dan de aarde. Abraham vergat in de schaduw zijner bomen de schaduw van het Vaderhuis niet. De voorzorg voor 't aardse leven deed hem de ziel niet vergeten.

„Hij riep de Naam des Heeren uit!"

Dat was een moedige daad, want de mensen rondom hem hadden hun eigen goden, altaren en offerfeesten.

Abraham deed met hen niet mee. Hij toonde dat hij wat anders had, iets beters. Hij beleed zijn God. Hij riep de Naam uit van dien God, die zich aan Hem geopenbaard had en de God der zaligheid is.

Alleen maatschappelijk werken is de armoede van mensen, die het goede wel willen, maar God niet kennen. De *mens* komt bij die arbeid tekort. De godzaligheid is een gewin voor het tegenwoordige en het toekomende leven. Voor beiden.

Plant een bos én . . . roep de Naam des Heeren uit.

Niet alleen het laatste.
Niet alleen evangeliseren.
Niet alleen het eerste.
Niet alleen „maatschappelijk hulpbetoon".

Ook het bidden is een aanroepen van de Naam des Heeren.

Abraham had een gebedsleven en daardoor werd zijn leven zulk een voorbeeldige eenheid. Door het gebed kwam in zijn leven harmonie tussen aarde en hemel, tussen het tijdelijke en het eeuwige, het stoffelijke en het geestelijke. Het gebed bracht zijn leven onder die Naam, „die aarde en hemel verenigt tesaâm".

Kostelijke zegen: een leven, waarin aarde en hemel verenigd zijn. Nog op aarde en toch reeds gezet in de hemel.

Dat betekent vrede in ons hart nu, en eenmaal in heel de Schepping rondom ons.

Welk een zegen zal ontspruiten als Christendom en Cultuur één geworden zullen zijn!

Kom, o Verlosser van het gans Heelal!

L.

JAARVERSLAG

van de

Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland

over het tijdvak
1 Mei 1938 — 30 April 1939.

Bij het rustig overdenken van het laatste Uniejaar en onder het doorbladeren van de nummers van ons weekblad De Christen in dat tijdvak, komt men vanzelf tot de dankbare conclusie dat de arbeid op alle fronten getrouw en energiek kon worden voortgezet, zonder dat de arbeid gestagneerd werd door schokkende gebeurtenissen. In het algemeen gesproken kan met blijdschap geconstateerd worden, dat een frisse wind van arbeidszin en broedermin door onze Gemeenten waait. We worden ons meer en meer de nood der tijden bewust en gaan het verstaan, dat we de tijd niet moeten verleuteren of verruziën, doch dat we de tijd moeten en ook willen uitkopen nu de dagen boos zijn.

WEEKKALENDER

Van wat sticht en sterkt.

Deze week zullen we beginnen met het lied dat een lofzang is op de liefde. Het is hier de plaats niet om te spreken over de schoonheid, de kracht en de wijsheid der natuurlijke liefde, die bijna elk mensenleven eens binnenbruist en er een wonderbare gloed aan gaat geven. De liefde, die Paulus hier op het oog heeft is die hartelijke genegenheid, die er bestaat tussen hen, die in Christus hun Middelaar gevonden hebben en in wie de Geest van God is neergedaald. Tussen dezulken is een wonderreine gemeenschap ontstaan en hier wordt een liefde gevonden, die wel wat heeft van de liefde van ouders voor hun kinderen. Vervolgens hopen we te spreken over wat de gemeenschap kan stichten en ontstichten, om te eindigen met het lied van het leven. Paulus is een van God begenadigd man geweest. Een man, machtig in gedachte, woord en daad.

Zondag 25 Juni 1 Cor. 13.

Wat zal ik u nog zeggen eer ge u begeeft in deze lusthof, waar de ene bloem al zoeter geurt dan de andere. In de eerste verzen wordt ons de onmisbaarheid der liefde getekend, vervolgens haar waar karakter, daarna haar eeuwige waarde. Geloof neemt een einde in de aanschouwing, hoop wordt vervuld, de liefde zet zich voort. Alles is ten dele en vergaat, verzinkt daar waar de volheid van alles gekomen is. De melodie der liefde wordt hier reeds geneuried en verandert in wezen niet.

Maandag 26 Juni 1 Cor. 14 : 1—8.

Wat hebben wij er in de gemeente aan wanneer iemand een vreemde taal kon spreken, een taal der extase, geboren uit zalige verrukking, maar die niemand verstaat, misschien zelfs niet de mens, die ze uit. Daar is de gave der profetie beter. Dat wil niet altijd zeggen — het weten van dingen, die nog zullen plaats grijpen. Jezus zei tot de vrouw, dat ze een rij van mannen gehad had en dat ze nu met een leefde, die haar man niet was en toen antwoordde ze: Heer, ik zie dat gij een profeet zijt. Een profeet zag niet alleen in de lengte, ook in de diepte. Dat kan stichten.

Dinsdag 27 Juni 1 Cor. 14 : 9—19.

Als er muziek gespeeld wordt, wil je graag weten van wie het is en wat het is. En wat hebben wij aan muziek der primitieven of der onbereikbare groten? Wij verstaan graag, wat er gespeeld, gezongen, gezegd wordt. Iemand, die in extase, in een geestelijke vervoering is, geniet misschien zelf wel, maar de overmaat zijner gevoelens verhindert hem zich duidelijk uit te drukken. Wie kan dan amen op zulk een gebed zeggen? Men spreke in de gemeente met verstand. Zo, dat ieder het verstaat.

Woensdag 28 Juni 1 Cor. 14 : 20-28.

Men moet er ook steeds op bedacht wezen de mensen die buiten staan niet af te stoten. Dat zou gebeuren, als ze in een vergadering kwamen waar de een nog wonderlijker sprak dan de ander. In de gemeente behoort een krachtig getuigenis. En zo al iemand, overvol van zaligheid, zou beginnen te spreken, laat iemand dan de moeite nemen en hem helpen zich verstaanbaar te maken.

Donderdag 29 Juni 1 Cor. 14 : 29-40.

Laat er orde zijn, gelijk in de loop der sterren, in de wisseling der getijden. God is een God van orde en vrede. Men zij altijd heer en meester over zijn geest en tong. En als sommige vrouwen in Corinthe geen tucht over zichzelf kunnen oefenen, dan moeten zij maar zwijgen. Een woord als dit moet men in verband verstaan. Menige vrouw heeft den Heer op heerlijke wijze in het Evangelie mogen dienen. Paulus noemt er wel eens een. Met Corinthe als achtergrond verstaan wij hem.

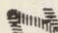
Vrijdag 30 Juni 1 Cor. 15 : 1—11.

De Grieken beschouwden het lichaam als een grote lastpost op de levensweg. Dat lichaam was de kooi, waarin de menselijke ziel gevangen zat. De opstanding der doden, toen Paulus er in Athene over sprak sloeg de vergadering uiteen, was bij de Grieken het paard achter de wagen spannen. Bij ons is het een heerlijke zekerheid. Paulus bewijst hier de opstanding van onzen Heer. Zou iemand twijfelen — hij doe navraag bij de nog levenden.

Zaterdag 1 Juli 1 Cor. 15 : 12—25.

Laat ons de week goed eindigen. Christus is opgewekt. De Eersteling — anderen volgen, de gelovigen namelijk, die in Hem ontslapen zijn; dat zal bij Zijn komst zijn. Dan werpt Paulus even een blik in de verre toekomst, waarin Christus zal regeren over de aarde en elke knie zich voor Hem zal buigen. Dan zal de woestijn bloeien als een roos en vrede zal er zijn.

HUIZINGA.

LEESTAFEL.

Dr. Colijn-nummer. Bij het Dagblad „De Standaard" is een extra-nummer verschenen ter gelegenheid van de 70ste verjaardag van Zijne Excellentie Dr. H. Colijn. Dit nummer, dat een omvang heeft van 96 pagina's, gedrukt op keurig papier, is een bijzonderheid in de geschiedenis van de Nederlandse Dagblad Pers.

Medewerking werd verkregen van de allereersten uit den lande en tevens van prominente buitenlanders.

Een keurige collectie foto's uit het leven van Dr. H. Colijn verlucht dit nummer, waarbij een serie uit het privé-archief van Dr. Colijn.

Dit nummer wordt gratis beschikbaar gesteld voor hen, die zich van heden af op „De Standaard" abonneren. Ook is dit nummer verkrijgbaar gesteld tegen de prijs van 25 ct. per ex. (afgehaald aan de bureaux van „De Standaard" te Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, en Utrecht), franco per post 35 ct. per ex., over te schrijven op Postgirorekening No. 10919, ten name van N. V. Dagblad „De Standaard" te Amsterdam.

MEDEDELINGEN

Verantwoording.
Voor het Pensioenfonds.

In dank ontvangen
van de gemeente te A'dam f 50.—
H. V. te S. - 5.—
Hengelo (O.) K. REILING.
Postr. 109502. Administrateur.

In dank ontvangen voor de Zending van:

Gem. Emmer-Erfscheidenveen, zonder nadere bestemming een bedrag van f 60.73
Door bemiddeling van Gem. Sneek afkomstig van Geesje Scholten en Annie Wielinga te Sneek 226 halve centen, bestemd voor de arbeid van Zr. Reiling in de Congo f 1.13
Hartelijk dank meisjes. Fijn hoor.
Postrekening H. KONING,
no. 275770. Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

CORRESPONDENTIE

Br. E. te T. Wat u daar schrijft is voor uzelf nog een gezicht, maar voor ons reeds werkelijkheid. Onze colporteur-huisbezoekers gaan van deur tot deur met bijbeltas en tractaten. Ze bellen bescheiden aan de zware poorten van machtige gebouwen en duwen vrijmoedig de scheefhangende deur van een woonwagen open. Maar iedere werkloze is nog geen reizend evangelist. Ook hier is een roeping nodig. E.-R.

Er bleef van dit nummer 6 kolom copie overstaan.

Vrijdag 30 Juni 1939 No. 2581 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

ATTENTIE.

Voor het e.k. nummer neme men de copie mee naar N. Pekela of zende het nog deze week.

E.-R.

AAN ZEER STILLE WATEREN

ALZO SPRAK GAMALIËL.

„Maar een zeker Farizeër stond op in de Raad, met name Gamaliël.".

Hand. 5 : 34.

In Handelingen 5 lezen we van de tweede verantwoording, nu van *alle* apostelen, voor de Joodse Raad. Deze Raad bestond uit priesters, schriftgeleerden en ouderlingen (oudsten). De partijen der Sadduceën en Farizeën waren beide in de Raad vertegenwoordigd.

Dit college nu van eerwaarde en zeereerwaarde mannen stond voor een wel zeer lastig geval. De apostelen had men ter verantwoording geroepen inzake de nieuwe leer, de leer aangaande Jezus van Nazareth. Want dat kon zo onmogelijk blijven voortgaan. Mannen en vrouwen kwamen tot het geloof in den Heere Jezus Christus. Er geschiedden zelfs tekenen en wonderen onder het volk. Het aantal volgelingen van de nieuwe leer wies met den dag. Steeds groter werd de invloed van die eenvoudige Galilese mannen, die zich aan het hoofd van de nieuwe beweging hadden gesteld. De hogepriester móest wel ingrijpen. Vooral de Sadduceën waren van gevoelen, dat zeer krachtig tegen de volgelingen van Jezus van Nazareth moest worden opgetreden. D'r moesten strenge maatregelen genomen worden. Voor mensenlevens mocht men niet terugschrikken, want daarvoor stond er teveel op het spel.

En zo lezen we dan in Handelingen 5 van de verantwoording van de apostelen voor het Sanhedrin. Kostelijk beschrijft Lucas dit proces. In enkele volzinnen laat hij ons weten, wat aan dit proces voorafging en welke de situatie was, waarin de leden van het Sanhedrin zich bevonden. „Hebben wij u niet ernstiglijk aangezegd, dat gij in deze naam niet zoudt leren? En ziet, gij hebt met deze uw leer Jeruzalem vervuld en gij wilt het bloed van dezen mens over ons brengen".

Deze mannen, leden van het Sanhedrin, wier harten vervuld waren met bitterheid, hadden het pleit eigenlijk reeds verloren. Doch nog groter werd hun vijandschap en dodelijke haat, toen de apostelen vrijmoediglijk getuigenis aflegden van de hoop die in hen was. En dan lezen we:

„Ze hielden raad om hen te doden".

„Deze leden van de Joodse Raad zagen geen andere mogelijkheid meer. En het waren vooral de priesters, die op de dood van de getuigen van Jezus aandrongen. Van een ordelijke rechtszitting kon al niet meer gesproken worden. D'r was grote verwarring onder de rechters! Ze waren het niet eens met elkander over de wijze, waarop zulks moest en kon geschieden. Rekening moest vooral gehouden worden met de mening van het volk. Voorzichtigheid was geboden. En toch zwoeren ze de dood aan deze eenvoudige en dappere getuigen van Jezus van Nazareth, die geen andere misdaad hadden begaan dan dat ze geloofden in Jezus als den Messias.

En de apostelen, die ter verantwoording waren geroepen, ze zagen en hoorden, ze dankten en ze baden God.

* * *

„Maar een zeker Farizeër stond op in de Raad, met name Gamaliël".

Deze leraar der wet liet eerst de apostelen uit de zaal verwijderen en sprak toen een bezadigd en kalmerend woord. Hij deed een beroep op het gezond mensenverstand en illustreerde zijn denkbeelden met de geschiedkundige voorbeelden van Theudas en van Judas den Galileër, „En nu zeg ik ulieden: Houdt af van deze mensen en laat hen gaan; want indien deze raad of dit werk uit mensen is, zo zal het gebroken worden. Maar indien het uit God is, zo kunt gij dat niet breken; opdat gij niet misschien bevonden wordt ook tegen God te strijden".

Gamaliël was een Farizeër. Hij kon zich met het drijven der Sadduceën niet verenigen. Uit *taktische en zielkundige* overwegingen had hij bezwaar tegen moordplannen, welke uit onbezonnenheid werden geboren.

Pleitte Gamaliël soms voor de apostelen?

Dat geloof ik niet!

Wel pleitte hij voor b e z o n n e n h e i d. Hij adviseerde om toch geen overhaast besluit te nemen. Een weinig geduld. Leer toch van de gevallen van Theudas (die zei, dat hij wat was) en van Judas den Galiliër (die zich een *tijdlang* een aanhang wist te verschaffen en die aanvankelijk zelfs enkele successen mocht oogsten). Zo zou het ook wel gaan met de aanhangers van Jezus van Nazareth. Was Jezus niet de Messias, dan verkondigden die Galilese mannen mensenleringen en dan zou de tijd het vanzelf leren. Dat was trouwens ook Gamaliëls mening! „Maar i n d i e n het uit God is, zo kunt gij dat niet breken." Gestel de mogelijkheid, zo zeide Gamaliël, dat deze mannen Gods werk doen, dan zullen onze pogingen toch niet slagen. En mensenwerk wordt immers vanzelf openbaar. Dat is slechts een kwestie van tijd.

En zo deed Gamaliël een beroep op het gezonde mensenverstand, maande hij tot bezonnenheid.

Wanneer Saulus van Tarsen, Gamaliëls leerling, bij deze verantwoording tegenwoordig is geweest — hetgeen sommige schriftverklaarders menen te mogen aannemen — dan zal het woord van Gamaliël ongetwijfeld indruk op hem hebben gemaakt, al heeft hij zich dan ook te weinig door deze wijze raad laten leiden.

* * *

Mensenwerk op godsdienstig gebied is ten ondergang gedoemd.

God gebruikt mensen in Zijn dienst, inderdaad. Doch dáárvan moet de mens zich dan ook juist bewust zijn! Paulus zegt: „wij zijn *Gods* medearbeiders".

Willen we hieraan denken bij onze arbeid in Gemeente, op vereniging en Zondagsschool? Dat aanvankelijke „suc-

cessen" ons niet gaan verleiden! Want immers, de tijd maakt veel openbaar.

Laat ons rustig en vertrouwend ons werk doen. Ook in onze Uniegemeenten. Ook straks op de Algemene Vergadering in Nieuwe Pekela.

Gods werk houdt stand in eeuwigheid. Gods werk kán niet ondergaan. Daar faalt 's mensen kracht, wijsheid en list.

Zo was het in de dagen van de handelingen der apostelen. We lezen: „en het woord Gods wies"; „en er werden meer en meer toegedaan, die den Heere geloofden, menigten beide van mannen en van vrouwen".

Zo is het door de eeuwen heen geweest. En zo is het nog op de dag van vandaag. Dat ondervinden de machten van ongeloof, bijgeloof en heidendom gedurig weer.

Daarom willen we moed houden, ook wanneer onze krachten weinige en zwak zijn. Daarom willen we trouw blijven, wanneer de golven der vijandschap hoog gaan en de ure der beproeving komt; ook wanneer anderen ontrouw worden. Blijft geloven in het komende Rijk van onzen God. Het licht zal triumferen over de duisternis. De waarheid zal het winnen van de leugen. God laat niet varen het werk Zijner handen.

Mensenwerk ten ondergang gedoemd.
Godswerk houdt stand in eeuwigheid.

d. H.

UIT ONS UNIEBUREAU.

De Algemene Vergadering.

Nog enkele dagen en de afgevaardigden onzer Gemeenten zullen elkander in Nieuwe Pekela ontmoeten en begroeten en samen beraadslagen. De Commissie der Unie vergadert reeds op de dag van de meestal zeer druk bezochte begroetingssamenkomst. Op Woensdag 5 Juli wordt de agenda van onze jaarlijkse Algemene Vergadering afgewerkt. En Donderdag 6 Juli is onze Unie-Conferentiedag. Moge God ons in Nieuwe Pekela een rijke zegen schenken. Een zegen, die daarin bestaat, dat de band der gemeenschap hechter wordt dan ooit te voren, dat het Uniebesef ons bij vernieuwing gaat bepalen bij onze gemeenschappelijke taak en we onze roeping ook temidden van ons volk mogen verstaan. De zaak des groten Konings heeft haast. En nog is het dag. Laat ons waken en werken en niet vertragen.

* * *

Onze studenten en de Zomervacantie.

Hun zomervacantie duurt dit jaar van 5 Juli—3 October. Hebben onze vacante Gemeenten reeds aan de studerende broeders in Hamburg gedacht? Ook andere Gemeenten, welker Voorgangers enkele weken met vacantie gaan, zullen ongetwijfeld gaarne eens een student in haar midden willen ontvangen. Tot en met 4 Juli is hun adres: Prediger Seminar Hamburg 34, Rennbahnstr. 115, Deutschland. Het kan geen kwaad, wanneer de studenten in den vervolge ook even hun vacantie-adressen opgeven.

* * *

Het Uniejaarverslag.

Een meelevende broeder attendeert op de volgende zin van genoemd verslag (zie De Christen van 16 Juni l.l. pag. 7060 sub 4): „Het is mij opgevallen, dat de zangersdag en de interprovinciale landdag, welke laatste vooral enige duizenden bezoekers trekt mede vanwege een openluchtspel, wel in De Christen worden aangekondigd, maar waarover later letterlijk niets in ons weekblad te lezen staat". Onze broeder die tot de Asafgilde behoort, wijst mij op de enkele regelen — hij spreekt zelf van een verslag*je* — die in het nummer van 26 Mei l.l. staan afgedrukt. Hij neemt aan, dat dit verslagje van de Zangersdag in Emmen mij is ontgaan. Doch het is onzen broeder ontgaan, dat het Uniejaarverslag handelt over het tijdvak van 1 Mei 1938—30 April 1939. Overigens ben ik blij, dat ik met mijn terloopse opmerking niet aan dovemansoren heb geklopt. Wat zullen de verslaggevers van genoemde dagen nu actief worden!

* * *

Stembiljetten.

Aan de secretarissen verzond ik deze week de stembiljetten. Tussen 9 en 9½ uur, vóórdat de Algemene Vergadering geopend wordt, is er gelegenheid de biljetten in te leveren. Bij de ingang van de kerk houdt de stemcommissie zitting.

De Gemeenten Almelo, Drachten, Eindhoven, Siddeburen, Workum en Zwolle zonden geen opgave van afgevaardigden. Volgens het huish. reglement moet de opgave van afgevaardigden aan de Commissie der Unie *zes* week vóór de Alg. Verg. geschieden. We moeten dus wel aannemen, dat genoemde gemeenten dit jaar geen vertegenwoordiging op de Alg. Verg. wensen, en dienovereenkomstig verzond ik aan haar ook geen stembiljetten.

d. H.

* * *

Br. Hardenberg hoopt op de Conferentiedag van de Alg. Verg. „Enkele gedachten over de gelijkenis van de vijf wijze en vijf dwaze maagden" uit te spreken.

E.-R.

LOSSE SCHAKELS

„Zij verdraagt alle dingen." Paulus zegt dit van de liefde, die hij zo treffend bezingt in 1 Kor. 13. Er is opgemerkt dat alles, wat Paulus hier van de liefde zegt, ook van den Heiland gezegd kan worden. De Heere Jezus was de liefde gepersonificeerd; Hij was de liefde in menselijke gedaante. De Apostel moet natuurlijk zijn kennis der liefde hier of daar hebben opgedaan. Waar kan hij de liefde hebben leren kennen, zó volkomen als in I Kor. 13 blijkt het geval te zijn geweest? Er is maar één antwoord mogelijk en dat is: bij Jezus Christus. Paulus moet kennis gedragen hebben van de openbaring van het leven van Christus op aarde. Wel is waar spreekt hij niet veel daarvan, maar dat lag wel daaraan, dat dat aardse leven eerst verstaan wordt in het licht der verheerlijking. Het onderscheid tussen den Apostel en ons is wel belangrijk maar niet van enige beslissende betekenis. „Dien gij niet gezien hebt en nochtans liefhebt", zegt Petrus tot ons en Paulus weet van een liefde van God, die uitgestort is in onze harten door — niet de kennis van de historische bizonderheden van het leven van Gods Zoon op aarde — maar door den Heiligen Geest.

Als Paulus de liefde bezingt, zo volkomen als hij dat doet in I Kor. 13, dan bezingt hij zijn Zaligmaker. Het is Christus, in Wien de liefde zo volmaakt gestalte verkreeg. Het was door Christus, dat hij kon zeggen, dat de liefde alle dingen verdraagt. Want dat is van Christus waar.

Anders gezegd. We kunnen het ook zo zeggen: het kan bij onzen Heer wat lijden. Een psalmdichter heeft uitgeroepen: Hij doet ons niet naar onze zonden! Deze man was ook onder de indruk gekomen van het feit, dat het bij God zoveel kan lijden. Daarom kunnen wij behouden worden. Als 't eens niet zo ware — als gij, Heere, de ongerechtigheden zoudt gadeslaan, Heere, wie zou bestaan?

Als we geestelijk ontwaakt zijn, breekt de verwondering los. De verwondering — moet een Griekse wijze gezegd hebben — is het begin der wetenschap. Van de geestelijke wetenschap geldt dat zeer zeker! Zal Petrus wel ooit vrij geworden zijn van de verbazing, dat de Heere Jezus hem, na zo'n drieste verloochening, weer wou aanzien? Meer nog: een woord met hem wisselen? Meer nog: hem weer in Zijn dienst stellen?

Hoe verachtelijk had hij gehandeld! Zou hij in die dagen wel iemand in de ogen hebben durven zien? Moest het hem niet geweest zijn alsof ieder hem met verachting aankeek? De vijanden en de vrienden van weleer? Maar: „wie mij veracht, God wou mij niet verachten!" Merkwaardig! Wonderbaar! Hij schaamt zich niet over ons; wij mogen Hem voor en na onzen God noemen.

En bij ons? We voelen wel, broeders, als de gemeenschap stand zal houden, moet het ook onder ons wat kunnen lijden. Er moet iets van die liefde voorhanden zijn, van welke de Apostel in een stout ogenblik zeide: zij verdraagt alle dingen. Mensen hebben hun hoeken en kanten. De stenen die — hoe levend ook — zijn samen gelezen door

De bede van Jezus Christus.

Joh. 17 : 22b.

. . . Opdat zij één zijn . . .

Van dit woord wordt in de jongste tijd geweldig veel gebruik gemaakt. Het is de oecumenische tekst bij uitnemendheid. Toch is alle gebruik geen juist gebruik.

Alle Christenen zijn in de grond der zaak één, n.l. in Christus. Er is maar één Christus en deze is niet gedeeld. Allen die leden zijn van het Lichaam van Christus, de Gemeente, zijn daardoor reeds voor eeuwig één en behoeven dit niet meer gemaakt te worden.

Toch bidt Christus „opdat zij allen één zijn", zodat duidelijk is, dat er op de wereld onder Christenen nog iets gebeuren moet, opdat de reeds bestaande eenheid in Christus ook meer beleefd worde en op de wereld in praktijk worde gebracht. Ieder Christen is verplicht met de tekst dezer bede mede te bidden en moet dit gaarne en met de ganse ziel en alle krachten doen.

Wat zou deze hier te beoefenen „eenheid" nu inhouden? Dat alle kerken samensmelten moeten? Indien dat waar zou zijn, zou de oprichting van elke nieuwe kerkgemeenschap zonder meer zonde voor God en de mensen zijn. Dat alle confessies op hun grootste gemene deler teruggebracht moeten worden en de rest als „tarra" ter aarde vallen moet? Indien dat waar zou zijn, zou elke inspanning in de dienst der waarheid, elk „liefhebben van God met het ganse verstand" tegelijk zonde tegen het eenheidsbeginsel zijn en met het hogepriesterlijk gebed in strijd komen.

De Schrift wijst een betere weg. Waar de Gemeente van Christus met het „Lichaam" van Christus vergeleken wordt, wijst de Schrift er tegelijk op dat een lichaam vele verschillende leden heeft; de hand is het oog niet, het oog is de voet niet, de voet is het gehoor niet, enz.; alle leden van het lichaam zijn verschillend en hebben ieder eigen taak. Nochtans zijn zij één, want het is één lichaam en de hand mag niet zeggen „omdat ik de voet niet ben, weiger ik dienst" en het gehoor mag niet revolteren tegen het oog; allen moeten met behoud van eigen functie en taak samenwerken en zijn in één lichaam onder één Hoofd van elkander afhankelijk.

In een menselijk lichaam gaat dat vanzelf voorzover althans niet functies verstoord worden; maar dan is ook het hele lichaam ziek of sterft.

In het Lichaam van Christus gaat dit minder vanzelf. Daar heeft elk lid van het lichaam eigen willen, denken, gevoelen, en is dus de kans op disharmonie groter, met overigens hetzelfde gevolg, nl. dat alle verstoring van functies ellende tot gevolg heeft. Hier moet gebeden worden voor harmonische functionering, voor een „werken naar elkander toe".

Maar dan is naar deze beeldspraak ook duidelijk wat de bede bedoelt. Ieder blijve in eigen roeping, eigen taak, eigen functie, doch werke samen met allen die in Christus zijn, gelijk de leden van één lichaam met elkander samenwerken. Dat er meerdere kerkgemeenschappen zijn behoeft geen schade te zijn; de rijkdom van Christus is zo groot, dat vele kerkgemeenschappen te zamen deze rijkdom toch bij lange niet uitputten kunnen. Vele confessies is geen schade; de dienst der waarheid is zo veelkeurig, dat alle denken der Christenheid nieuwe rijkdom brengt. Jeruzalem wordt dorpsgewijze bewoond. De waarheidsdienst is een onuitputtelijke taak voor alle eeuwen te zamen. Slechts worde de roep tot samenwerking verstaan. Er is voor allen die zalig worden maar één Hoofd; allen zijn samen één Lichaam. En het Hoofd bidt, dat alle leden één mogen zijn, dat de onderlinge waardering groeie, dat men elkander diene, samen aan de eeuwigheid bouwe, onder één Hoofd leve en werke.

De bede is dagelijks levend, doch de practijk vaak ver van vervulling verwijderd.

Wij hebben gelegenheid, vandaag en morgen, ons te oefenen!

---

den Geest van God voor het geestelijke huis, dat Gemeente heet, moeten nog behouwen worden. Men kan zich wonden aan de scherpe kanten, die we niet nader behoeven aan te duiden. Maar zullen we goed ingevoegd kunnen worden, geheel bijgehouwen kunnen worden, dan moeten we tot zolang wat kunnen verdragen van elkander. De wond doet hem, die haar heeft toegebracht tweemaal zoveel pijn als hem, die haar ontving. En zou dit ook niet direct het geval zijn — die tijd komt tóch.

Misbruik van liefde. Dat wil niet zeggen, dat nu iemand maar onverschillig mag zijn voor zijn houding! Wie den Geest van God in zich heeft, zal dat zeker niet zijn. Men zal elkander naar vermogen ontzien. — Een winkeljuffrouw antwoordde haar moeder eens, toen die zei: „kind je moet toch niet altijd zo grauwen en mopperen", „ik moet in de winkel altijd al vriendelijk zijn, nu wil ik thuis net zijn, zo als ik ben". — Als we onder elkander zijn als kinderen Gods, laten we ons ook dan beheersen; geen misbruik maken van de zachtmoedigheid, het geduld en de liefde, die we elkander schuldig zijn. Adeldom verplicht.

Het gevaar van goede dagen. Volgens een Duits gezegde, is niets zo zwaar te dragen als een rij van goede dagen. Als het een christen voor de wind gaat, loopt het hem geestelijk nog al eens tegen. Niet allen, die maatschappelijk opklimmen, blijven trouwe gemeenteleden. De gemeente wordt hun, naar het schijnt, te eng. Zij krijgen eisen, waaraan in deze kring niet meer voldaan kan worden.

Nu willen we volstrekt niet zeggen, dat dat alles maar inbeelding is. Niet ieder heeft dezelfde behoeften. Het samenleven in een bepaalde kring kan door allerlei bijkomstigheden erg bemoeilijkt worden. Dan kost het de een heel wat meer dan de ander er zijn plaats te blijven innemen. Met een minachtend gebaar is men met deze bezwaren niet klaar. „Hoogmoed" is niet het ene woord, dat alles verklaart.

Wijs beleid. Het gevaar in bovenstaande schakel aangeduid, moet, dunkt ons, van twee kanten ondervangen worden. De gemeente moet trouw zijn aan haar beginsel en opdracht, maar overigens zich zo inrichten, dat ieder zich in haar thuis kan voelen. In de gemeente heerse geen „gebod op gebod" en „regel op regel". Gemeentevergaderingen kunnen vooral in kleine gemeenten, waar ieder over alles mee mag praten, afstotend werken, n.l. dan, als de leden de hun passende bescheidenheid uit het oog verliezen. Het is opmerkelijk, hoe zeer de Apostel Paulus, deze wijze gemeenteleidsman, er in zijn brieven op staat, dat ieders vrijheid in zijn persoonlijke levenshouding geëerbiedigd worde. In het toentertijd zo gecompliceerde vraagstuk van eten en drinken, weigert hij bindende voorschriften op te leggen of te aanvaarden, maar eist voor alle leden een vrijheid op, die geen andere grenzen kent, dan die der *liefde*. Hij wenst, dat ieder zich zal laten leiden door de vraag, wat tot stichting der gemeente dient. Ieder houde — zo verlangt hij het — het belang van het *geheel* in het oog en stelle dat voorop! Het gemeentebelang gaat, móét gaan voor het persoonlijk belang. Wie dat uit het oog verliest, „wandelt niet meer in de liefde!"

Geestelijk toenemen. Anderzijds heeft het gemeentelid, dat, hetzij het in maatschappelijk opzicht of in ontwikkeling groeit, er voor te zorgen dat het niet onevenwichtig wordt! Groeit zijn karakter, zijn verantwoordelijkheidsbesef niet in gelijke mate met zijn kennis of maatschappelijk prestige, dan gaat hij geestelijk kwijnen. Dat is heel jammer, want terwijl zijn leven aan waarde voor het Koninkrijk Gods kon winnen door zijn toenemen in aardse dingen, verliest het nu juist elk nut er voor. Hij wordt geestelijke ballast. De schuld van zulk een

houding aan anderen te wijten is kinderachtig. Het bewijst niet anders, dan dat het karakter is bezweken onder de „rij van goede dagen". De innerlijk onevenwichtig geworden persoonlijkheid heeft zijn waarde voor de geestelijke arbeid verloren! Zij werd steriel: een boom, met veel bladeren, doch zonder vrucht! Men houde het grote in het oog, waarom het gaat in de gemeente en negere kleinzielig gedoe, als men er op stuit.

Het Ned. Bijbelgenootschap. Verschenen is het jaarverslag van het Ned. Bijbelgenootschap over het jaar 1938. Het aantal afdelingen steeg met 35 tot 40. Dit betekende een toename van 789 leden en begunstigers. Het grootst aantal afdelingen vindt men in het volkrijke Zuid-Holland (80), het kleinst aantal in het Roomse Limburg (4). Het aantal leden steeg in de laatste vier jaren van 6.471 tot 8.115 en het aantal begunstigers van 19.579 tot 24.820 en daarmede het totaal aantal leden en begunstigers van 26.050 tot 32.935. — Leden zijn zij, die een jaarlijkse bijdrage betalen van tenminste f 2.50 en begunstigers zij, die beneden dat bedrag blijven. Leden en begunstigers hebben echter zowel in de afdelingen als in het Genootschap, dezelfde rechten. Slechts is de franco toezending van het maandbericht aan begunstigers stop gezet, wegens de grote financiële schade, die daaruit voor het genootschap voortvloeide. Zij kunnen het maandbericht nu ontvangen voor 50 cents per jaar. Het uitvoerige jaarverslag ontvangen leden en begunstigers op aanvrage g r a t i s.

Enkele cijfers. Afgeleverd werden over 1938, 50.393 bijbels (vorig jaar 58.328), 3.244 Oude Testamenten (vorig jaar 2.211), 40.346 Nieuwe Testamenten (vorig jaar 27.418) en 86.258 Evangeliën en andere bijbelgedeelten (vorig jaar 24.704). Totaal derhalve 180.241 exemplaren (vorig jaar 124.378).

Hierbij is de verspreiding in Ned. Indië inbegrepen. In Indië werden verspreid 4.751 bijbels, 2.944 Oude Testamenten, 16.607 Nieuwe Testamenten en 68.733 Evangeliën en andere Bijbelgedeelten. Totaal 93.035 exemplaren.

Verblijdend is de grote vraag naar de Heilige Schrift in Ned. Indië. Daar ligt heel veel werk achter. De verschillende talen, die in onze Archipel gesproken worden, zijn niet allen zover ontwikkeld, dat men er zo maar toe kan overgaan er de bijbel in over te zetten. Eerst moeten die talen zorgvuldig bestudeerd worden, in schrift gebracht en dan langzamerhand rijp gemaakt worden voor „bijbeltaal", dat wil zeggen om de bijbelse gedachten- en begrippenwereld er in over te brengen. Heel zo'n taal moet op geestelijk hoger plan gebracht worden; moet in zekere zin, een wedergeboorte ondergaan.

Daarmede zijn enkele mannen speciaal belast. Ze ontvingen in Leiden hun wetenschappelijke opleiding voor dat doel en zijn nu in Indië met deze tijdrovende en veel geduld vergende arbeid al jaren bezig. Ze zijn voor de zending natuurlijk een machtige steun.

Tussen Bijbelgenootschap en Zendingscorporaties heerst dan ook een nauwe samenwerking, die beider arbeid bevrucht.

De nieuwe vertaling. Reeds jaren wordt er vanwege het Ned. Bijbelgenootschap gewerkt aan een nieuwe vertaling van de bijbel. De vertaling van het Nieuwe Testament is nu zover gevorderd, dat op de e. k. Algemene Vergadering van het Genootschap, 21 Juni te Amsterdam, een exemplaar van de nieuwe vertaling door den Voorzitter van de vertalingscommissie, Prof. Grosheide, aan den Voorzitter van het Bijbelgenootschap, zal worden overhandigd. In de loop van de herfst zal het boekske dan verkrijgbaar zijn. De lezers van De Christen moeten niet verzuimen zich daarvan een exemplaar aan te schaffen en ze zullen dan merken, dat een nieuwe vertaling eis van de tijd was.

De Friese vertaling. De Friezen moesten geen Friezen wezen om niet een bijbel te willen bezitten in hun eigen taal. Het bijbelgenootschap heeft aan die wens gehoor gegeven. Voor reeds zes jaar kwam de Friese vertaling van het Nieuwe Testament gereed en een zevenduizend exemplaren werden er van verkocht. Met het Oude Testament lopen de dingen niet zo vlot. Het zal nog wel vier jaar duren voordat de vertaling van het Oude Testament in het Fries persklaar is. Geduld dus, lieve Friezen. Uw taal schijnt wat wederspannig te zijn!

Jeugd en Bijbelgenootschap. Onze Zondagsschoolwerkers kennen het Bijbelgenootschap door zijn jeugduitgaven. De boekjes worden in twee soorten verstrekt: een werkje voor de kleinen en een voor de oudere kinderen. Weet ge wel, dat in 1938 in totaal 240.703 exemplaren van deze boekjes werden afgeleverd? Een heel mooi soort propaganda van dit gezegend werk.

Voor de jeugd is ook een „talenkaartje" beschikbaar. „Dit kaartje geeft in verschillende kleuren de kaart van Indië gedrukt op een kaart van Europa in dezelfde schaal, terwijl op de kaart Indië aangegeven is waar de zesendertig talen gesproken worden, waarin het Bijbelgenootschap de Bijbel reeds geheel of gedeeltelijk uitgeeft. Aan de achterzijde wordt een overzicht gegeven van de verschillende werkzaamheden van het Bijbelgenootschap.

Wilt ge uw jeugd inlichten over dit belangrijke werk en hen een kijk op Indië en zijn noden geven, bestel dan zoveel van deze talenkaartjes als ge jongeren onder uw gehoor hebt en het Bijbelhuis, Heerengracht 366, te Amsterdam zendt ze u gratis toe.

Wenst ge uw leden — broeders Voorgangers en Ouderlingen — te helpen bij het geregeld en vruchtbaar bijbellezen, dan geef hun een rooster voor het bijbellezen. Ze kosten u, besteld aan hetzelfde adres, een cent per stuk.

Unie en Bijbelgenootschap. Zoals u kunt weten bestaan er al oude banden tussen Unie en Ned. Bijbelgenootschap. We zijn n.l. erkend als „colporterende Vereniging", dat wil zeggen, dat we voor colportage-doeleinden belangrijke korting ontvangen. Ds. Bouritius, te Deventer, Baptist predikant, licht u daarover graag in. Elke gemeente kan een „colporteur-huisbezoeker" aanstellen voor eigen rekening, en dan op voordelige voorwaarden bijbels betrekken van het Ned. Bijbelgenootschap, via ons Unie-Depôt. Natuurlijk uitsluitend gemeenten; partikulieren kunnen dat niet doen.

Het 125-jarig bestaan van het Ned. Bijbelgenootschap wordt dit jaar herdacht.

In Ned. Indië, waar tot voor kort het Nederlandse en het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap naast elkander werkten, is nu tussen beide genootschappen een accoord voor samenwerking tot stand gekomen.

L.

VERBONDS-BESCHOUWINGEN.

Het Verbond is voor de Gereformeerden de voornaamste grond voor de kinderdoop. Niet het geloof dus, dat men natuurlijk ook moeilijk zal kunnen constateren bij de zuigelingen. Wanneer ik het Nieuwe Testament lees ontkom ik niet aan de indruk, dat men altijd weer vroeg naar het geloof van hem of haar, die de doop begeerde. Maar daarover zijn eerst woorden genoeg gewisseld.

Enkele woorden, door Ds. Louw over het Verbond geschreven, geven Ds. v. d. W(oude) hoop, dat bij ons de Verbondsleer weer meer waardering zal vinden. Nu acht ik mij niet capabel over dit onderwerp te schrijven. Wij hebben nu eenmaal geen omschreven geloofsleer en de dogmatische kennis, die wij hier en daar opdoen, kunnen wij niet toetsen aan de gedachten der vaderen, maar zijn altijd weer aangewezen op de Schrift, waaraan wij ons telkens heroriënteren, zonder daarbij de winst of de schade van het inzicht der anderen dusdanig in ons te hebben opgenomen, dat we onbewust genoodzaakt met hun ogen zien. Misschien zullen sommigen dit als een leemte kenmerken, weer anderen het als een ergerlijke nalatigheid aanmerken, wij hebben geen belijdenisgeschriften. Dat heeft ook voordelen.

Ds. v. d. Woude is het met ons eens als we zeggen, dat we de genade niet van onze ouders kunnen erven. „Al was onze vader nog zoo godvreezend en onze moeder nog zoo vroom, dat op zichzelf kan ons nog niet behouden. Alleen wat uit den Geest geboren wordt, dat is geest."

Doch, schrijft hij verder: „De vraag is echter of de H. Geest hierbij lukraak tewerk gaat en nu hier, dan daar een mensenkind omzet, dan of Hij in den regel een bepaalden weg kiest en aan

bepaalde banden zich houdt. En op die vraag kan het antwoord niet moeilijk zijn voor wie leeft bij de Schrift. Ook het Baptisme zou dat antwoord vinden indien het maar onbevooroordeeld luisterde naar het onderwijs der Schrift inzake de Verbondsgedachte."

Ofschoon Verbond en doop o.i. niets met elkaar hebben uit te staan, willen we toch ingaan op de vraag of er inderdaad zoiets is te onderkennen in de Schrift, en dan met name in het Nieuwe Testament. We bedoelen: of daar een Verbond is, dat God niet alleen sluit met de ouders, maar tevens met de kinderen, die er zijn of eventueel geboren zullen worden. Men tracht dan steun te vinden in woorden als: U komt de belofte toe en uwen kinderen.

Ds. v. d. Woude zegt, dat de Schrift en het leven ons leren, dat God zich in *de regel* houdt aan de lijn der geslachten, al blijft Hij vrij om ook degenen, die verre zijn, tot Zijn koninkrijk te roepen, zoals ook omgekeerd uit de geslachten der vromen sommigen uit kunnen vallen.

Verwijzend naar mijn onkunde, ik meen wat ik zeg, kom ik toch tot de vraag: wat is dat voor een Verbond, dat volgens de Schrift en het leven, zoals ik dat kan waarnemen, gedurig niet gehandhaafd wordt?

Duizenden, die verre zijn, komen op de prediking van het Evangelie tot verbreking des harten en bewenen hun zonden aan de voeten van den Zaligmaker aller geslachten.

Maar tevens verdolen duizenden gedoopte zuigelingen en sterven weg in de nacht der zonde en ongerechtigheid.

Dat in een gezin waar het Woord des Heeren gelezen en beleefd wordt meerdere kinderen tot een hartelijk geloof in Christus komen is voor mij niet een openbaring van een Verbond, maar eenvoudig het gevolg van het horen van het Woord — hoe zullen zij in Hem geloven, van welken zij niet gehoord hebben? Van dat Woord, waarvan Petrus schrijft, dat het onvergankelijk zaad is, waardoor men wedergeboren wordt. En het is een gevolg van het feit, dat in dat gezin de Heilige Geest de harten der ouders regeert en daardoor meer in Zijn werkzaamheid openbaar wordt dan in een gezin waar de wanden beven van gevecht en gevloek.

Waar wordt ons zulk een Verbond in de Gemeente der nieuwe bedeling geleerd, als onze gereformeerde broeders die verkondigen en welke hun voornaamste grond voor de bediening van de kinderdoop is? Heeft men dan alleen maar het woord van Petrus tot de Joden op de Pinksterdag gesproken?

Is het niet verwarrend wanneer geschreven wordt:

„Er is tusschen ouders en kinderen een gemeenschap aan zonde en ellende. Het is een gevolg van ons verband met Adam, ons gevallen Bondshoofd.

Doch er is, dank zij Gods trouw, tusschen ouders en kinderen ook een gemeenschap aan genade en zegen. Het is een gevolg van het geloofsverband met Christus, het hoofd van het Genadeverbond."

Er volgt dan wel: „We zeggen niet dat genade erfgoed is. . . . . we zien en gelooven wel dat God Zijn genade in den regel uitdeelt in de lijn der geslachten" — onjuist naar onze mening is het naelkaar schrijven van twee zinnen, die elkaar schijnbaar verklaren en naar de inhoud aanvullen, terwijl toch ieder weet, of weten kan, dat het hier niet twee zaken betreft, die elkaar volkomen dekken; die doordenkt zal misschien aan 't eind uitroepen, dat ze elkander helemaal niet dekken. Dat zulk een parallelisme op het eerste gezicht inneemt en goeddoet, maar niet te handhaven is in het licht van de Schrift en het leven.

Ik kan geen Verbond vinden, in die zin zoals Ds. v. d. Woude zich deze denkt.

Maar indien er zulk een Verbond ware, misschien wil iemand daarover nog licht opsteken, wat heeft de doop daarmee te doen?

HUIZINGA.

ZATERDAG OF ZONDAG?

De andere dag.

VI.

In de „brief van Christus" (2 Kor. 3 : 3; Hebr. 8 : 10), waarvoor de stenen tafelen plaats moesten maken — aldus besloot ik de vorige week — zullen we tevergeefs zoeken naar de tijdelijk-schaduwachtige Sabbat der Joden, doch vinden daarin de „andere dag" (Hebr. 4 : 8).

Waarin bestaat dit „andere"?

De Sabbatvierder zal mij antwoorden: „Dit „andere" zie ik hierin, dat de Sabbat des O. Verbonds ontdaan is van zijn ceremonieelen aanhang, zoals de offeranden (Lev. 24 : 5, 9; Num. 28 : 9, 10), het verbod om vuur aan te steken (Ex. 35 : 3), om te koken of te bakken (Ex. 16 : 23), om lasten te dragen (Jer. 17 : 21, 22) en het gebod om alle Sabbatschenders te doden (Ex. 31 : 14).

In het op deze wijze scheiding maken tussen de Sabbat en zijn ceremoniën, stelt de Sabbatvierder echter zijn onkunde aangaande beiden in het licht.

Deze ceremoniën en verboden spreken immers van het schaduwachtige van de Sabbat *zelf*.

Omdat deze Sabbat heenwees naar een rust, die Christus *alleen* zou aanbrengen, zonder toevoeging van welk menselijk werk ook (Rom. 11 : 6; Gal. 2 : 8), moest, om dit grondbeginsel des Evangelies af te schaduwen, op de Sabbat alle arbeid de dood brengen (Ex. 31 : 14), zelfs het sprokkelen van een weinig brandhout (Num. 15 : 32—36).

Gelijk nu dus een en ander maal is aangetoond, zag de zevende dag van de wet der tien geboden niet op de Paradijsrust, die verloren ging, maar op een *nieuwe* rust van een *andere* schepping die *toekomstig* was.

Deze komende rust was niet het wonen in Kanaän, dat volgde op de woestijnreis. „Want indien Jozua hen in DE rust gebracht heeft, zo had Hij daarna niet gesproken van EEN ANDERE DAG" (Hebr. 4 : 8).

Van die „andere dag" heeft David geprofeteerd (Hebr. 4 : 7), waarmede God beduidde dat de Sabbatdag, die ook David hield, NIET DE BLIJVENDE DAG WAS.

Een zeer merkwaardige en wonderlijke dag is het, waarvan David gesproken heeft. Het is de Dag (zie voor deze ruime betekenis van het woord „dag" ook 2 Kor. 6 : 2) der aan geen tijd gebonden ruste Gods in Jezus Christus en Zijn nieuwe schepping, waarvan Hij het begin is (Op. 3 : 14).

In deze ruste gaat de mens niet in door geen maatschappelijk werk te doen; ook niet door in plaats van naar het kantoor of de fabriek naar de kerk te gaan, maar door het geloof in te gaan in GODS RUSTE IN JEZUS en te belijden:

„Hij in Wien God zelf kan rusten,
Is het rustpunt ook voor mij!"

Deze rust is niet gebonden aan welke dag ook van de kalender (Gal. 4 : 10, 11; Kol. 2 : 16, 17). Het is een *blijvende* rust (Hebr. 4 : 9). Het is een permanente, *zevendaagse* Sabbat, die het gelovig hart evengoed geniet onder een overall als onder een Zondagse jas.

Broeders Sabbatvierders — aldus luidt 's Heeren vermaning: „Laat ons dan ons benaarstigen, om in DIE rust in te gaan!" (Hebr. 4 : 11.)

Door dèze ruste wordt er niet één jota of tittel van de Wet en het Sabbatsgebod *ontbonden*, maar wordt de Sabbat *vervuld*, zoals geheel de O. T. wetgeving en de profetieën niet door ontbinding, maar door vervulling in Christus haar einde vonden en nog zullen vinden (Matth. 5 : 17, 18;* Rom. 10 : 4; Luk. 24 : 44).

Uit deze waarheden blijkt dus, dat voor den gelovige de ene weekdag niet heiliger is dan de andere (Rom. 14 : 5). Deze onderwijzing geldt niet alleen den hedendaagsen Sabbatvierder, die hierin een nazaat is der Joodse Christenen, die in de dagen van Paulus de Zaterdag heiligden, maar ook voor hen die de Zondag als een wettischen Sabbat vieren. Er is tussen deze Sabbat en Zondag wel een *tijdsverschil*, doch geen *principiëel* onderscheid.

---

* Dit zijn twee geweldige teksten, genoeg licht bevattende om alle problemen van den oprechten en nadenkenden Sabbatvierder op te lossen. Door de wettische staar op zijn geestelijk oog leest hij er echter in: *dat de wet der tien geboden* (dat is als gewoonlijk ook hier de enige wet waaraan hij denkt) *van kracht blijft totdat de hemel en de aarde voorbijgaan en door hem moet worden vervuld.* (Het woord „vervullen" in deze tekst is voor hem synoniem aan „doen"). Dat hij dan, als consequentie dezer „uitlegging" ook de *profetien* moet vervullen, schijnt hem te ontgaan!

Als ik deze dingen opmerk, wens ik echter indachtig te zijn aan des apostels vermaning in Rom. 14 en dus hen, die in dezen nog niet van hun infra-Christelijk standpunt zijn vrijgemaakt, niet te oordelen.

Alles wat ik tot dusver over de vraag: „Zaterdag of Zondag?" schreef overziende en overdenkende, is het mijn mening dat nog vele voor den Sabbatvierenden broeder nuttige toelichtingen uit Gods Woord naar voren gebracht zouden kunnen worden. Ik denk vooral aan verschillende plaatsen uit het N. Testament, die in zijn gedachtengang nog hinderpalen kunnen zijn om te staan in de vrijheid, waarmede Christus ons vrijgemaakt heeft (Gal. 5 : 1). Van „De Christen" mag voor dit onderwerp, naar het mij voorkomt, ditmaal niet meer ruimte en van de geduldige lezers niet meer aandacht gevraagd worden. De belangstellenden zullen mij echter altijd bereid vinden tot persoonlijke briefwisseling hierover.

In verband met de „andere dag", hierboven besproken, is er evenwel één vraag, die nog een antwoord eist, n.l. deze: „Heeft dan de Christen op aarde in het geheel geen dag meer, die van de aan geen wettische voorschriften en tijd gebonden geloofsrust in Christus de getuige is?"

Indien ik van den eind-Redacteur, bij wiens beslissing ik mij bij voorbaat neerleg, geen „Het is genoeg" te horen krijg, zou ik voor de beantwoording dezer laatste vraag dan nog gaarne éénmaal het platform van ons orgaan betreden. (*Doe dat, wij luisteren.* E.-R.)

MONSMA.

Correspondentie.

J. B. te A. U heeft met klimmende belangstelling tot dusver mijn artikeltjes over de Sabbat en de Zondag gelezen. Kort geleden had u deze kwestie zelf bestudeerd en was tot een zelfde mening gekomen, n.l. dat de Sabbat alleen voor de Joden was. Toen las u echter dat de Heere Jezus Zijn discipelen opgedragen heeft: „Lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb" en nu schrijft u: „Jezus heeft Zijn discipelen ook geleerd de wet der tien geboden te onderhouden, zij het dan ook op een andere manier, als de Schriftgeleerden dat graag zagen. Nu weet ik wel, dat het Sabbatsgebod niet tot de z.g. grote geboden, door Jezus zo genoemd, behoort, maar toch . . . . ? Ik hoop dat er een goed antwoord op gegeven kan worden".

Ja, dat kan. Als u in het onderwijs van Jezus een andere toon beluistert, dan is dit niet de wet der tien geboden in een andere vorm, want dat kan niet. Het is een van beiden: wèl de wet, of niet de wet. De wet zelf is onveranderlijk. Zodra iemand zich onder de wet stelt, brengt de minste afwijking of overtreding hem onder de vloek: Gal. 3 : 10—12. Van die vloek heeft Christus ons niet verlost door de wet te verzachten, maar door de wet (ook de wet der tien geboden) ten volle voor ons te vervullen en ons nu in plaats van onder de wet, onder de genade te plaatsen; *niet onder de wet en de genade samen*; „als het geloof gekomen is zijn wij niet meer onder de tuchtmeester" (Gal. 3 : 24, 25). „Gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade" (Rom. 6 : 14). De wet is heilig, rechtvaardig en goed (Rom. 7 : 12). Juist daardoor heeft zij kracht en recht om te doden. D. w. z. de wet is niet de oorzaak van deze dood, maar de zonde waardoor de wet overtreden werd. Maar terzelfdertijd zijn wij door die dood (welke Christus voor ons gesmaakt heeft) ook d e r wet gestorven om, nu wij onder de genade een n i e u w leven ontvangen hebben, niet meer onder de wet te worden teruggeplaatst, maar eens anderen te worden, n.l. van Christus (Rom. 7 : 1—13.). — Dat andere geluid ten opzichte der wet, wat U in de woorden van Jezus tot Zijn discipelen heeft opgemerkt, zonder dat Hij de wet dadelijk afschaft, moet u in verband brengen met het feit dat Jezus zich toen bevond op de grens der Oude en Nieuwe bedeling. En vooral wat de Sabbat betreft ziet u in des Heilands woorden en daden reeds de eerste stralen doorbreken van de komende dageraad, waarvoor straks geheel de O. T. schemer plaats moet maken.

En om U met de woorden uit Matth 28 : 19: „Lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb" niet te vergissen, dient u voorts te bedenken dat Jezus tijdens Zijn omwandeling op aarde was „onder de wet, opdat Hij degenen die onder de wet waren verlossen zou" (Gal. 4 : 4, 5). Na Zijn opstanding echter was er ook in dit opzicht een nieuwe toestand aangebroken, waarom Hij dan ook den apostelen *nieuwe* bevelen heeft gegeven, niet uit het wetboek van Mozes en niet van de stenen tafelen, maar door den H. Geest! (Hand. 1 : 1—3). Wat die bevelen geweest zijn, kunnen we lezen in de Handelingen en in de Brieven, waarin U nergens het Sabbatsgebod terug zult vinden.

Ik hoop van harte dat het laatste wolkje voor Uw oog mag verdwijnen en zend U mijn broederlijke groet.

M.

VAN HET ARBEIDSVELD VAN ONZE ZENDELINGE.

Een van de jongste nummers van de Yakusu-aankondigingen, de maandelijkse uitgave van de zendingspost, bevat veel en belangrijk nieuws.

Mej. G. Reiling schrijft over haar Januari-reis. Zij licht ons in over een meisjeskostschool, die wij niet een Nederlandse aankleding moeten geven. De meisjes hebben haar nachtverblijf in wat wij het meisjeshuis zouden kunnen noemen en bestaat uit een aantal vertrekken, die alle uitzienop een open ruimte. Zij hebben in haar eigen huis de maaltijd genuttigd of brengen de onderdelen ervan mee en maken ze in het nachtverblijf klaar. Vóór het invallen van de duisternis zijn ze in elk geval binnen. In de vroege morgen verrichten ze enkele werkzaamheden om daarna naar school te gaan. Als de schooltijd voorbij is, begeven zij zich naar huis. Het meisjeshuis wordt door ze meestal op prijs gesteld, want het beschermt ze tegen de polygamisten. De onderwijzers, de school, de gehele gemeente springen voor ze in de bres.

Verleden jaar klaagde de opziener te Yalanga er over, dat bijna alle meisjes aldaar verloofd waren met . . . twee jongens! De gemeente verbiedt zulks natuurlijk, maar heeft het er vaak heel moeilijk mee. Een gemeentelid vertelde op een vergadering, dat zijn volk geen bezwaar had tegen drie of zelfs meer verloofden voor één meisje, en dat hij voor zijn dochter in elk geval twee wilde hebben! Gij weet, dat vrouwen gekocht moeten worden en hoe meer verloofden een jongedochter heeft, des te meer kan de vader opstrijken. Het gaat dus niet uit haat of nijd . . . !

* * *

Een collega van onze zr. Reiling bepaalt de lezers bij de vrouwen en de gemeente.

Een vrouw in Congo is conservatiever dan een man; zij staat gewoonlijk achterdochtig tegen veranderingen. Zij laat zich meer door gewoonte dan door verstand beheersen; haar leven is meer onderworpen aan het verleden dan aan de hoop. Zij is eerder een gebondene dan een vrije. Om deze reden geeft het grote voldoening te mogen vermelden, dat van de twaalf honderd zeven-en-zeventig op hun belijdenis gedoopten in het vorig jaar vijfhonderd zeven-en-zeventig, dat is bijna de helft, vrouwen waren. En deze vrouwen zijn bijna allemaal gehuwd; sommige zelfs van rijpere leeftijd, die de verzoekingen des levens maar al te goed kennen; andere, die smaadheid en erger hebben moeten verdragen, omdat zij weigerden langer nog iets met heidense gebruiken te maken te hebben. God geve, dat voor al deze mensen de gemeente mag zijn als een schuilplaats tegen de wind en de vloed, als een woning van vrede, blijdschap, hoop en liefde.

Wat is de oorzaak van de opmerkelijke toename van vrouwelijke doopcandidaten? De vrouwen hebben zeer zeker eerst aan de mannen willen zien, wat het evangelie op hen uitwerkt! Maar de verrassende vooruitgang moet vooral toegeschreven worden aan de heldhaftige vrouwen onzer inlandse voorgangers, opzieners, onderwijzers en andere helpers. Een van deze voorgangers schreef onlangs een brief, waarin hij zijn grote blijdschap uitdrukt over het goede werk, dat zijn echtgenote onder de vrouwen van zijn ressort verricht. Deze vrouw zal bepaald buitengewoon ijverig moeten zijn geweest, want dat een Congonees zijn vrouw prijst, is . . . iets ongehoords!

* * *

Uit het jaarverslag over 1938 stippen wij het volgende aan. Door de doop werden 1277 mannen en vrouwen op hun belijdenis tot de gemeente gevoegd,

waarvan het ledental daardoor steeg tot 5535. Het aantal doopbegerigen, die door onderwijs tot de doop worden voorbereid, nadert de 5000. De school blijkt een buitengewoon vruchtbare voedingsbodem voor de gemeente te zijn. De gezamelijke bevolking van al de scholen van het district bedraagt ± 24000. Het leger van onderwijzers en evangelisten is ± 600 man sterk. Het ziekenhuis nam 812 patiënten op. Het aantal buiten-patiënten was 26.089.

Het is ons een grote behoefte aan de komst van Gods Koninkrijk in midden Afrika te mogen medearbeiden.

Wij mogen ten zegen zijn niet enkel voor onze eigen omgeving, ons gewest en ons volk, maar niet minder voor de einden der aarde.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ALS DE REGEN.

Het eerste jaar dat ik in Indië was, viel er in zes maanden geen droppel regen. Op de wegen lag het stof tot aan de enkels; en het was snikheet, 120 graden in de schaduw.

Op een nacht, toen ik op het dak onder de blote hemel lag te slapen, werd ik gewekt door een geroep en geschreeuw: „Barish a rahi hai!" — de regens komen.

Ja, de regen was gekomen, en nooit was er iets meer welkom geweest. Ik bleef buiten staan en liet het water over me heen stromen. En mijn tranen vermengden zich met de regendroppels. Stof en hitte waren weg. Reeds daags daarop lag er een waas van groen over de aarde. De natuur reageerde onmiddellijk, want ze had liggen wachten, wachten, wachten op dit hemelwater, dat leven betekende.

Op een dag ontwaakte mijn ziel door het woord van Jezus, dat de hemelse Vader den Heiligen Geest geeft dengenen, die Hem bidden. Smachtte ik niet naar Zijn komst? Was niet mijn ziel verdroogd, bestoven, verschroeid door de brand van haar eigen tegenstrijdige begeerten? Toen hoorde ik de blijde boodschap: „. . . . dengenen, die Hem bidden." Bidden kon ik; en ik deed het. Toen kwam de regen des Geestes, in levenwekkende, genezende stromen! Ik zette alle delen van mijn wezen er voor open; en bij Zijn aanraking begon „de woestijn te bloeien als een roos". Dingen, waarnaar ik geduldig had gestreefd, dingen, die ik, ondanks al mijn inspanning, voor mijn ogen had zien sterven, ontloken nu door Zijn aanraking alleen. Mijn ziel scheen juist hiervoor geschapen. Dit was mijn leven, juist omdat het niet m ij n leven was. Waarachtig Leven was gekomen. En ik had niets te doen dan rustig te blijven staan en de Regen over mij te laten heenstromen. Het was een gave van God.

Stanley Jones.

Uit: Christus op den berg.

LEESTAFEL.

Hilde door Anne de Vries. Uitgave van G. F. Callenbach, Nijkerk. Prijs geb. f 2.90.

Moet ik nog een turfje naar het veen dragen? Ik zal mij deze overbodige moeite besparen. Over *Hilde* hebben velen de loftrompet opgestoken en wij verwonderen ons daarover in het geheel niet. Hilde is in vele opzichten een buitengewoon geslaagd boek. Wij waren met de verschijning van Bartje niet weinig verrast over het talent van den schrijver en geloofden niet dat zijn volgende werk nog een verbetering zou te zien geven. En toch is het hem gelukt zichzelf in Hilde te overtreffen. Anne de Vries blijkt een van onze meest begaafde auteurs te zijn. Hilde plaatst hem in de eerste rij van onze hedendaagse literatoren en zichzelf onder de klassieken. Is het nog nodig u aan de hoofdpersoon van het boek, de knappe blonde Hilde van Hilbert en Femmechien, voor te stellen? Wij zullen het maar niet doen. Alleen willen wij u toevertrouwen, dat het boek het Drentse leven weergeeft, waar het nog min of meer ongerept is gebleven van de moderne tijd. Zelf wonend aan de veenkoloniale zoom die Drente naar het oosten afsluit, en door jarenlang contact met verschillende afgelegen delen van deze provincie zijn wij niet geheel onbekend gebleven met de geest en de gewoonten van de bevolking. Wij hebben genoten van de bijna fotografisch juiste weergave van de oeroude gemeenschapszin der Drentenaren, tot allerlei openbare weldadigheden en stiekeme baldadigheidjes geprikkeld vanwege het vernederende onrecht, dat een eenvoudig meisje wordt aangedaan. De echte plattelandse volkshumor is vaak meesterlijk vertolkt.

Natuurlijk willen wij met deze regelen niet zeggen, dat Hilde een boek is, dat elk onzer lezers zal stichten. Ik vermoed zelfs, dat vrij velen onzer de alledaagse werkelijkheid wat al te sober uitgebeeld zullen vinden. Zij verkeren immers altijd nog in de wereld van weleer, die o zo gaarne het mooie onwerkelijke voor ontroerende en wonderbare werkelijkheid houdt.

Ook willen wij opmerken, dat Hilde nu niet bepaald geschikte lectuur biedt voor onze jongere kinderen.

Callenbach heeft het boek in zijn bekende Nobelreeks een tweede plaats geschonken, waarmede de grote waarde van deze boekenserie niet weinig wordt verhoogd. De jaargang 1938—1939 werd, zoals ge u herinnert, ingezet met het prachtwerk: „Van Hoepelrok en Pruikentooi". Nu Hilde. Straks nog Adat. Een liefdeshistorie uit het oude Friesland. En verder het boek Lest Best als lustrum geschenk, enz. enz. Ontegenzeggelijk wordt hier voor weinig geld veel degelijks aangeboden, wat alleen mogelijk is bij een grote en verzekerde afname.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Theologische studenten.

In 1911 waren er in Duitsland 2723 Protestantse theologische studenten. In 1914 steeg dit getal tot 4603. In 1925 was echter na langzame daling een minimumcijfer van 1760 bereikt. Daarna zette weer een stijging in, n.l. 3467 in 1928, 4518 in 1929, 5217 in 1930, 6501 in 1931, 7085 in 1932. Daarna is weer een daling ingetreden. In 1933 waren er 6791 Protestantse theologische studenten, 1934 5884, in 1935 4113, in 1938 zijn dat er niet meer dan 2000. De liefde tot het ambt is alzo in de jaren sinds 1933 bij de jeugd regelmatig gezonken en het tempo hiervan nam juist in de laatste tijd sterk toe.

Japanse studenten.

Een onder de studenten te Tokio gehouden enquête heeft aan het licht gebracht, dat zes verklaarden de leer van Confucius aan te hangen, acht zeiden Shintoïsten te zijn, 60 beleden de Christelijke godsdienst, 1500 verklaarden zich voor het Atheïsme, terwijl 3000 zich als agnostici sten aangaven. Aan de verschillende Japanse staatsuniversiteiten verklaarden niet minder dan 27.500 studenten, dat zij atheïsten waren, althans generlei godsdienst beleden of wensten te belijden.

U GOOIT MIJ
TOCH NIET WEG

WEEKKALENDER

Het rijke leven.

Niemand zal dit opschrift willen aanvechten. Wij allen weten dat het leven rijk is voor allen die leven. Er is voor een rijk leven geen kapitaal nodig en evenmin een reis om de wereld of naar Zwitserland. Ik neem aan dat sommige mensen over sommen beschikken, waarmede wij alle schulden van alle Baptisten gemeenten zouden kunnen dekken, terwijl ze toch nog armer zijn dan Job. Er zullen wezens rondwandelen, die in een of andere clipper over oceanen gestormd zijn en gewend zijn elke dag in een ander land te dineren, maar armer zijn dan de herder, die op de grote stille heide zachtkens zijn kudde voortdrijft. De rijkdom ligt niet zozeer in het ondergaan van allerlei sensaties en evenementen als wel in het stil genieten van en afdalen in de diepten der gewone dingen, die dan plotseling als een wonder voor ons staan. Het denkend leven is gelijk een vuurpijl, opschietend, om, wanneer het om wil buigen naar de aarde opnieuw uit te barsten in nieuwe gloed; en zo voort. Rijk is het leven. Rijker wordt het, wanneer het staat in de lichtbundels, die uit de eeuwigheid neerstralen in dit bestaan. Welk een perspectief geeft de opstanding aan dit leven. Daarvan willen we ook lezen.

Zondag 2 Juli 1 Cor. 15 : 26—33.

De laatste vijand is de dood. De dood is verschrikkelijk voor een mens, die in het volle leven staat. Wij hebben het leven zo lief. En dat is geen wonder — het leven is van God, de dood het loon der zonde. Maar de dood is en wordt te niet gedaan. God heeft reeds den Eersteling uit de doden opgewekt en zal in de toekomst de opstanding bewerken, daarmede de dood terzijdeschuivende. Trouwens dat geloof werd reeds in het bijgelovig gebruik openbaar — men liet zich voor iemand, die zich niet meer had kunnen laten dopen, nog dopen. Afgezien nu van de werking, die zij zich daarvan dachten of gronden waarop dit geschiedde, wil Paulus alleen maar even vaststellen, dat het geloof in het leven na dit leven algemeen is. En als er geen opstanding is — waarom dan nog gestreden, geleden? Dan maar eten, drinken . . . . maar zo is 't niet.

Maandag 3 Juli 1 Cor. 15 : 34—46.

Kan een dode opgewekt worden? Wat doet God elk voorjaar buiten? Sterft niet het graan? Vergaat niet de aardappel? Maar er stuwt nieuw leven uit voort. Er is verschil tussen een aardappel en een aardappelplant — nogal een groot, maar 't ene ontspringt uit het andere. Zo zal het bij ons gaan, en dan nog veel machtiger. Want God is machtig.

Dinsdag 4 Juli 1 Cor. 15 : 47—58.

Wij zijn van Adam — aards. Wij zijn van Christus — hemels. Zo goed wij nu aards zijn zullen wij dan gelijk Christus zijn. De gestorvenen worden opgewekt, de levenden in één moment getransformeerd. Omdat wij dit geloof hebben werken wij. Het zou de reinste onzin zijn te leven als een sloof of slaaf, wanneer Paulus geen man geweest was zonder horizon. Het leven nam geen einde meer. Voor hem was de dood Sela — een pauze, om daarna in lof voort te varen.

Woensdag 5 Juli 1 Cor. 16 : 1—9.

De Christenen in Jerusalem zijn door een hongersnood, misschien ook door hun communisme in de consumptie, tot armoede gekomen en Paulus denkt steeds aan hen. Als jullie Zondags bijelkaar komen, collecteert dan voor hen. Als ik dan kom is dat in orde. Ik kom direct nog niet, want ik heb een open deur en veel tegenstand. Twee dingen, die in de regel samen gaan. Geve God ons allen die zegen.

Donderdag 6 Juli 1 Cor. 16 : 10—24.

Men krijgt steeds de indruk dat Timotheus een bescheiden, zo niet ietwat verlegen, jongeman geweest is. Apollos is zelfstandiger en verzorgt zijn eigen zaken. Voorts vinden wij nog allerlei vermaningen, die ge niet voorbij moet ijlen. Bij voorbeeld: laat alle dingen in liefde geschieden.

Vrijdag 7 Juli 2 Cor. 1 : 1—10.

Wilt u zich eens de moeite getroosten om in deze enkele verzen het woord vertroosting of vertroosten te onderstrepen? Paulus schrijft deze brief een half jaar later, maar er moet in die zes maanden veel gebeurd zijn. Wij weten dat niet, maar de sterke golfslag deint nog na in dit schrijven. In deze tijden van strijd heeft Paulus bizonder de troost van God genoten. Niet minder dan tien keren komt dat woord in vijf verzen voor.

Zaterdag 8 Juli 2 Cor. 1 : 11—24.

Het leven is rijk. Ook verdriet en narigheid kan het leven rijk maken. Wanneer wij verder in deze brief komen zullen wij vinden, dat het leven van een bode Gods niet een wandelen op rozebladeren is. Maar ontmoedigingen, teleurstellingen en andere bittere ervaringen maken het leven toch niet arm. Velen zijn toen juist rijk geworden en hebben anderen kunnen verrijken. Deze verzen vormen nog maar een inleiding.

HUIZINGA.

◆◆◆◆◆◆

PA VAN DER STEUR.

Gouden jubileum.

Pa Van der Steur, de bekende leider van de Oranje-Nassaugestichten te Magelang, waar een 1000-tal jeugdigen worden verpleegd en opgeleid, viert 10 Juli a.s. zijn 74ste verjaardag en herdenkt dan dat hij 50 jaar lang in de evangelisatie-arbeid dienende is. Zijn devies bij al zijn arbeid in deze rijke 50 jaar, die het philantropische voorop stelden, doch altoos daarbij het evangelie in het centrum hielden, was: 1. Barmhartigheid aan de ziel is de ziel van de barmhartigheid. Hij heeft evangeliserende en dienende ontzaggelijk veel goeds mogen doen en de Oranje-Nassaugestichten verheugen zich in grote belangstelling. Ook thans denkt hij nog niet aan rusten. Het gouden jubileumsplan omvat een nieuwe slaapzaal voor de jongens van het gesticht en een autobus van 30 personen om de jongens naar de vakscholen te Djocjakarta te brengen. Voor beide doeleinden vraagt hij op 10 Juli van ieder vriend van zijn arbeid „74 verjaardagcenten en 50 jubileumcenten".

MEDEDELINGEN

Verantwoording.

Voor het Pensioenfonds.

In dank ontvangen van de gem. te Sneek f 50,—

Hengelo (O.) Postr. 109502. K. REILING. Administrateur.

In dank ontvangen voor de Zending van:

Gem. te Eindhoven, bestemd voor de Congo, een bedrag van f 10.—

Postrekening no. 275770. H. KONING, Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland. Van Heutszsingel 52, Coevorden.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 7 Juli 1939 No. 2582 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

De voorzitter der Unie, Ds. K. Reiling, sprak tot de Alg. Vergadering en spreekt tot u over:

ONZE FINANCIËN.

Waarde broeders en zusters.

Commissieleden, voorgangers, afgevaardigden en gasten.

Gaarne begroet ik u in deze onze 59e Algem. Vergadering. Het gemeenschappelijk werk verbindt ons. De Unievergadering, het centrale punt, waar we eens per jaar elkaar ontmoeten, is tegelijk een hoogtepunt. Hier sterken we de banden en mogen we alles regelen, opdat het groeiende werk in al zijn geledingen weer voortgang hebben kan. Als straks de verslagen, begrotingen en voorstellen, thuis reeds zorgvuldig overwogen, hier afgehandeld zijn, dan kunnen de verschillende commissies hun arbeid weer voortzetten. En immers, dat is ons aller begeerte: Het werk worde voortgezet; het worde biddend voortgezet en wèl overlegd voortgezet, opdat het Woord des Heeren zijn loop hebbe en verheerlijkt worde.

Dit jaar werd bij 't naderen van de Unievergadering mijn aandacht bijzonder geboeid door

onze financiën.

Een openingswoord is niet de juiste gelegenheid om in bijzonderheden te treden over deze vragen van de praktijk. Bovendien zal daartoe bij meer dan een punt onzer agenda gelegenheid genoeg bestaan. Maar enkele algemene opmerkingen wil ik gaarne over dit onderwerp uitspreken.

De financiën beginnen op onze agenda een grote plaats te krijgen. Bij nadenken kan dat niemand verwonderen. Bij de groei van het werk wordt het steeds meer onmogelijk, om hier de onderdelen er van te bespreken. Men laat ze over aan hen, die daarvoor gekozen of benoemd zijn. De Algem. Verg. overweegt hun verslagen en neemt de nodige besluiten voor het komende jaar; en dat kan voor een groot deel samengevat worden in deze zin: Zij geeft mandaat omtrent de financiën.

Dat de financiën een grotere plaats gaan innemen, blijkt al heel duidelijk uit verslag en begroting van de arbeid der Comm. v. Inw. Zending. Zij is nog maar enkele jaren aan het werk en wat gebruikt ze reeds een geld! We vinden dit natuurlijk volstrekt niet jammer, want het wijst er op, dat er wat gebeurt.

Waar gewerkt wordt, is geld nodig. Daar moet dus ook gezorgd worden voor de regeling der financiën. Die in de krijg dienen kunnen niet in de zorgen om de leeftocht gewikkeld worden (2 Tim. 2 : 4). Rederlijkerwijs kunnen we niet verlangen, dat iemand in onze gemeenschap werkt, tenzij de gemeenschap in de naam des Heeren voor zijn levensonderhoud zorgt, zij het ook op heel bescheiden voet. Zelfs kunnen wij niet onverschillig zijn voor zijn ziekte en oude dag. En daar er in vele gevallen ook gemeenschapshulp nodig is voor de opleiding, kunnen we gerust zeggen, dat de financiën bij ons werk een zeer belangrijke factor zijn.

In verband hiermee heb ik een woord a a n o n z e w e r k e r s van nu en in de toekomst: Niemand trede in het werk of diene er in met financiële verwachtingen. Voor wie zich een maatschappelijke positie veroveren wil, is het hier een verkeerd adres. Ik zeg niet dat we deze dingen absoluut buiten onze gedachten kunnen houden. We hebben (als huisvaders bijv.) ook altijd nog ons deel maatschappelijke verantwoordelijkheid. Maar wie positie zoekt, daarnaar gaat streven, die vindt teleurstelling en is voor het werk minder bruikbaar geworden; het is zelfs niet vreemd als hij vroeger of later zijn plaats verliest.

En dit zeg ik niet alleen tot de werkers, maar ook tot hun vrouwen. In dit punt krijgen zij een groot aandeel aan het werk hunner mannen. Van deze zusters hangt zeer veel af. Wee den predikant of evangelist, wiens vrouw niet altijd weer bereid is tot het offer. Ik voorspel hem en zijn gezin zure dagen.

Men denke ook vooral niet, dat het pensioenfonds een behoorlijke verzorging biedt in ziekte en ouderdom (behoorlijk naar de maatstaf dezer wereld). Wij mogen daaraan op zijn hoogst maar heel sobere voorstellingen verbinden. Het levenspeil onzer rustenden zal in de toekomst waarschijnlijk maar weinig boven dat der steuntrekkenden komen te liggen. En voor vroeg intredende invaliditeit hebben we nog niet veel meer dan vraagtekens. Daarom zeg ik: Niemand trede in het werk of diene er in met financiële verwachtingen.

Ik heb ook een woord tot o n z e g e m e e n t e l e d e n. *Baptist zijn* zal vooreerst nog niet goedkoop worden. Ik denk: nooit. Goede collecten en betrekkelijk hoge contributiën zullen er nodig zijn. Vooral omdat wij tot op deze dag niet vele edelen en niet vele machtigen in onze rijen hebben. Menigmaal zal een o f f e r gevraagd moeten worden. Die graag met een paar centen in de collecte klaar willen zijn, zullen zich bezwaarlijk gelukkig kunnen gevoelen in een Baptiste gemeente. Als de contributie-ophalers komen, zullen zij verdrietig worden en denken: „Het gaat toch ook altijd maar om het geld".

Goede gemeenteleden moeten zich met hart en ziel achter het werk stellen, er in mee leven en het voorthelpen; zij zullen er ook hun lust in moeten hebben een behoorlijk percentage van hun inkomen af te zonderen voor de dienst in 's Heeren wijngaard. Het zal hun een vreugde moeten zijn, als zij hun bijdragen weer kunnen verhogen. Goede gemeenteleden moeten offervaardig zijn. Als in hun gemeente het werk eens extra zwaar gaat, zullen zij bereid moeten zijn, om zichzelf er iets voor te ontzeggen, gelijk — God zij dank — velen reeds gedaan hebben. Of dat dan wel kan, vraagt gij? Ach, een salarisverlaging — en die krijgt ge toch ook zo maar — snijdt bijna altijd veel dieper in dan een flinke contributieverhoging.

Goede gemeenteleden zijn de werkers in het verborgen; de dragers van het werk. Hun gebeden zullen ook niet achter blijven. En zij zullen wat waard zijn omdat gebleken is, dat ze komen uit een hart, dat Jezus mint. Ik ben blij, dat 'k hier niet alleen tot deze vergadering spreek, maar ook tot de lezers van ons weekblad. Het is mij een behoefte, heel die schare verborgen medewerkers hartelijk te groeten en hun toe te roepen: „Houdt vast! Zet door! Voor den Meester!" Ik hoop zelfs, dat ook minder trouwe leden mij zullen verstaan en mijn woord ter harte nemen.

Tot allen heb ik wat te zeggen. Wij moeten ons allen eensgezind geven. Dat is nodig., Het werk kan anders niet voortgaan. Ook kunnen wijzelf niet warm blijven, als we 't niet doen. Wij mogen onze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid niet verwaarlozen. Het is niet nodig dat allen over alle mogelijke dingetjes mee beslissen. Dat kunnen we vaak veel beter over laten en toevertrouwen aan daartoe geroepene personen. Maar aan het positieve werk moeten allen mee werken. Als voorgangers en evangelisten voor een klein honorarium werken, als allen hun bijdragen offeren voor het geheel, dan moeten ze zich niet voelen als mensen, die beklaagd moeten worden. Neen, mannen en vrouwen, die waardig geacht worden voor de Naam des Heeren iets te doen, zó moeten zij zich achten. Mannen en vrouwen in koninklijke dienst op vijandelijk terrein.

Dan zal er ongetwijfeld kracht uitgaan van onze gemeenschap. Dan zal men merken, dat het Baptisme een echt Nieuw Testamentische beweging is, een beweging, die, „met man en macht" het verloorne zoekt en daarbij zelf door genade wordt gesterkt. Zoeken de werkers — of is het beter hen vóórwerkers te noemen om de anderen niet te kort te doen? — . . . . zoeken de voorwerkers een goede positie en de gemeentenaren „belastingverlaging", dan zal het verderf ons achterhalen.

Broeders en zusters, gij weet, dat gij niet door zilver of goud zijt verlost maar door het dierbaar bloed van Christus. Klaagt niet, dat de financiën zo veel aandacht vragen. Aanvaardt en volvoert dankbaar deze dienst voor uw Meester. God geve ons genade, dat wij ook in dezen mogen doen als knechten, die hun Heer verwachten.

K. REILING.

Openingswoord, uitgesproken in de 59e Algem. Verg. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland, 5 Juli 1939 te Nw. Pekela.

AAN ZEER STILLE WATEREN

„DOCH JACOB BLEEF ALLEEN OVER".

Gen. 32 : 24a.

Het verhaal van den eenzamen en worstelenden Jacob bij de oever van de beek Jabbok, in het middernachtelijk uur, is en blijft altijd een bekoorlijk en betoverend verhaal. Vertel het aan de kinderen, hetzij op Zondagsschool, hetzij thuis als de kleinen zich op Uw knie genesteld hebben, en ge bemerkt dat zij met hun grote verbeeldingskracht alles voor hun ogen zien geschieden en: er in meeleven! Vertel het aan grote mensen en ze zullen, tenzij dat de schone gave der verbeelding door de jaren heen misbruikt is en gericht op andere, minderwaardige, wereldse en zelfzuchtige dingen, óók alles voor hun geestesoog zien afspelen en: zelf er mee- en inleven! Ja, ik herhaal het nog eens, *juist* de groteren zullen in dit ontroerende verhaal van den worstelenden Jacob zelf mee- en er inleven. Want Jacob is geen voorwereldlijk of legendarisch figuur, maar een mens van vlees en bloed, van gelijke gestalte en beweging als wij allen en daarom is hij het beeld van 's mensen ziel, lees: beeld van *mijn* ziel.

Doch Jacob bleef alleen over.

Hier aan de oever van een snelstromend beekje, symbool van het snel-vlietende leven, hier in het duister van de nacht, symbool van de duisternis der zonde van het hart — stond Jacob, de wanhopige, handenwringend alleen. En hij wist het! Dát was juist zo angstig, zo mysterieus n.l. te weten en te voelen dat hij alleen stond. Overdag verkerend tussen zijn vrouwen en kinderen, zijn knechten en vee voelde hij zich aan allen verbonden, één met hen; deze nacht, waarin zijn geest geen rust vond in de slaap doch gekweld werd door duizend angsten, wist hij zich „alléén" te zijn. Hoe nauw hij zich anders met allen en alles verbonden mocht weten, hoe aaneengesmeed zijn ziel mocht zijn met zijn teer beminde vrouw Rachel: op *dit* ogenblik is geen twijfel mogelijk aan dit éne feit: hij stond „alleen". Alleen met zijn zonden, alleen met zijn gedachten, alleen met zijn angsten.

Dit feit n.l. dat ieder mens, hoe nauw verbonden hij of zij moge wezen met anderen of met de andere tòch in het diepst van zijn of haar wezen eenzaam, verlaten en alleen is, willen de meeste mensen maar al te gaarne ontvluchten. Ze willen zich gaarne zien opgenomen in de massa, temidden van de drukte en het gewoel. Dáár voelen zij zich thuis. Daar kunnen zij zondigen, groot spreken van zich zelf en kwaad spreken van anderen. Ze moeten mensen om zich heen hebben, altijd; en als dat niet mogelijk is, dan dieren. Ze moeten zich verliezen in hun bezigheid, 't zij werk of spel. Alles, alles moet gedaan worden om dat ellendige gevoel van „alleen" zijn, dat zo beangstigend, irriterend, nerveus maakt, toch maar weg te werken.

Ah wij, die lachen om de struisvogels en hun politiek . . . . ah, wij weten niet en willen niet weten dat wij zelf vaak even dwaas handelen. Totdat plotseling, zo ineens, in ons leven iets als een crisis komt zoals bij Jacob en ons de schellen van de ogen vallen: ja, in het diepst van mijn wezen ben ik „alleen" werd ik „alleen" geboren, zondig ik in mijn eigen binnenste „alleen", zal ik ook sterven — „alleen"!

Doch Jacob bleef alleen over.

Hier is geen sprake van toeval. Hier is geen sprake van samenloop der omstandigheden. Hier is sprake van oorzaak en gevolg. Sedert Jacob's vlucht uit de ouderlijke woning, een vlucht veroorzaakt door de zonde van schaamteloze leugen en bedrog, had Jacob, de listige, gepoogd zijn wandaad te „vergeten". „Wat gebeurd is, is nu eenmaal gebeurd" zo zal hij op echt menselijke wijze herhaaldelijk tot zichzelf gesproken hebben, „daar valt niets meer aan te doen. En bovendien, zo moest het toch ook wel gaan? Is het eerstgeboorterecht niet van mij? Door God gegeven en door Ezau verkocht — natuurlijk is het van mij! Dat moest vader Izaak geweten hebben, daaraan moest broer Ezau gedacht hebben. Hun schuld, allemaal hún schuld dat de zaak zo is gelopen". En Jacob had zichzelven en anderen deze gedachte zó lang voorgepraat dat hijzelf en de hele wereld er van overtuigd was. Totdat . . . . Jacob alléén overbleef en de stilte van de nacht hem de waarheid beter leerde kennen en de duisternis van de nacht zijn geweten als uit een diepe winterslaap wakker riep, zeggende: „Jacob, vergis je niet, het verleden is geen verleden! Getracht heb je je wandaad te vergoeilijken en te vergeten maar het is niet mogelijk want: het verleden ligt niet achter je, het ligt verborgen diep in je eigen hart!" Welk een ontstellende, huiveringwekkende waarheid de eenzaamheid openbaart. De aanklacht tegen eigen „ik", tegen het trotse, onbuigzame hart n.l. dat de zonde en het verleden met ons mede reist, altijd met ons mede zelfs tot in en over het graf — oh vreselijk schrikbeeld — tenzij dat het vergeven is!

Welgelukzalig is hij wiens overtreding vergeven en wiens zonde verzoend is. Is dat een ijdel woord van den Psalmist? Ja, voor de mens in het drukke gewoel der wereld, voor een ziel verloren in de dagelijkse beslommeringen, geneugten of arbeid is dit maar al te dikwijls ijdel geklop — doch nimmer voor de mens die „alleen" gelaten is. Voor hem is het de nuchtere, onontkoombare waarheid want onverzoende zonde betekent een nachtmerrie, een voorportaal van de hel! En Jacob was met zijn onverzoende zonde — „alléén".

Doch Jacob bleef alleen over.

Alléén? Werkelijk helemaal alleen? Alleen met zijn zonde? Wie is dan die onbekende gestalte die daar aankomt? Is het een spook, een schim . . . . of is het God? „En een Man worstelde met hem". Ja, het is God. Met God moet Jacob het uitvechten, want het is tegen Hem dat hij gezondigd heeft. „Tegen U, U alleen heb ik gezondigd en gedaan dat kwaad is in Uwe ogen". Dàt leerde Jacob, evenals de Psalmist het geleerd heeft, in de eenzaamheid. God, die door Jacob in de hemel gewaand werd, was aan de oever van de rivier Jabbok. En dat, om het met Jacob uit te vechten. Het is vreselijk om God met je zonden te ontmoeten. Het werd een strijd voor Jacob zwaarder dan hij ooit gedacht of gedroomd had. Hij meende dat het zo erg niet was toen hij zo listig stond te liegen en te bedriegen. Maar toen was het ook klaarlichte dag en was hij omgeven door mensen. Nu is alles zo doodstil, zo duister en de greep van de Onbekende zo ijzersterk.

Oh God, zal een zondige ziel bezwijken als hij U, de Heilige ontmoet? — De strijdende, worstelende Jacob overwon! Niet omdat hij sterker was dan de Onbekende, want ach, door één aanraking was Jacob's heup reeds ontwricht, maar omdat God zichzelve vrijwillig

overgaf: uit Liefde. En in de eenzaamheid zijner ziele leerde de zondige Jacob het grote Godsgeheim als een onuitsprekelijke vreugde persoonlijk kennen. „Liefde boven Recht”. Want de Heilige vergaf en zegende den zondaar: „En Hij zegende hem aldaar”.

Doch Jacob bleef alleen over.

Het is noodzakelijk dat de mens eens „alleen” overblijft. Want wie deze eenzaamheid schuwt, schuwt de Waarheid en het Leven: schuwt God. Wie echter eens gedwongen wordt „alleen” te blijven of wie de eenzaamheid eens zoekt wordt zich bewust van een nooit gedacht, nooit gedroomd feit dat wat het vreselijkste schijnt het heerlijkste is — dat God „de Rechter” boven alles is „onze liefhebbende Vader”.

„Het is vreselijk te vallen in de handen des levenden Gods” . . . . en daarom vreest de mens „alleen” te zijn.

„En dit is het eeuwige Leven, dat zij U kennen den eeuwigen, waarachtigen God, en Jezus Christus dien Gij gezonden hebt” en daarom zoekt de Christen „alleen” te zijn.

Apeldoorn. A. A. HARDENBERG.

De vacantie-adressen van onze studerende broeders zijn:

G. BRONGERS
Molenstreek 221 Veendam

G. VEGTER
p/a E. Vegter Ter-Apel

H. DONALD HOOGHWINKEL
Ripperdapark 9 Haarlem.

WAT ZAL ONS DE MORGEN BRENGEN?

„Een goed teken is altijd nog, dat geen volk de oorlog wil.”

Dat waren de woorden, die in onze kamer geslingerd werden, toen ik verleden Zaterdagavond de radio inschakelde. Een rapporteur over de politieke toestand was juist aan het eind van zijn overzicht gekomen en ik kon nog net het laatste zinnetje in ontvangst nemen. 'k Had genoeg aan deze verklaring en legde mijn toestel maar weer het zwijgen op en gaf mij over aan wat gemijmer over de jongste gebeurtenissen op het wereldtoneel.

Dat geen volk de oorlog wil.

Misschien heeft de spreker gelijk; misschien ook niet. Doch dit is zeker, dat als de gespannen toestand van deze tijd niet spoedig gevolgd wordt door een ontspanning, de volkeren weldra niets meer te willen en te niet-willen zullen hebben, gegrepen als zij dan zijn door de machten der lucht, die zich in ze verstoken hebben om zich tegen elkander uit te razen.

* * *

Wat dageraad breekt aan voor
volkeren en kroonen?
Voor u (het eerst), voor u mijn
vaderland? Betoonen
de teeknen dezes tijds zich gunstig
voor 't bestaan
van 't plekjen duin en wier, den
Westeroceaan
ontworsteld?

Aldus de dichter in het jaar . . . .? Wat denkt ge dat ingevuld moet worden? Het jaar onzes Heeren negentienhonderd negen en dertig? Gij hebt misgeraden. De woorden zijn van da Costa en komen voor in zijn „Wachter, wat is er van den nacht?”, een tijdlied van het jaar 1847. Zij zijn bijna een eeuw oud, doch zij zien er uit, alsof ze enige dagen geleden geboren zijn. Immers hebben wij tot onze niet geringe verbazing uit onze dagbladen kunnen vernemen, dat de grote mogendheden Engeland, Frankrijk en Rusland geheel buiten ons om toch over ons hebben onderhandeld.

Het is aan alle hoven van de rijken dezer aarde wel bekend hoe wij over garanties denken. Wij zijn Nederlanders, de nazaten van mannen, wier sierlijke kroon steeds was de onafhankelijkheid in de meest absolute zin des woords. Niettemin is er in de kameren van de hogere en geheime diplomatie van de vroeger geallieerde landen beraadslaagd over protectie in geval bij een aggressieve beweging van een buurman ons land als slachtoffer valt.

Dat geeft te denken. Dat geeft ernstig te denken. Het is duidelijk, dat onze hoge omes, in pakjes gestoken, die variëren van licht- tot hel- en donkerdemocratisch, als het er op aankomt, geen lor om de kleine familie geven. Maar dat is nog het ergste niet. Erger is het, dat onze hoge omes wel hun redenen zullen hebben gehad om zich ook met ons land bezig te houden.

* * *

Wij hebben zoeven verwezen naar enige regelen uit een tijdlied van een kleine honderd jaar geleden.

In datzelfde tijdlied doet de dichter, bekommerd als hij is over de toekomst van zijn land, enige vragen, die haar dagen gehad en thans opnieuw gekregen hebben:

En slaat ook Duitschland niet op
Neerlands Noordzee-zand
den blik bewondrend en belust? en
biedt de hand
van broederschap met minder dwang;
en vindt het landschap
beminlijk toch! en wenscht de band
van stamverwantschap
gehandhaafd op 't gebied van spraak,
filosofie,
muziek en wetenschap en vaart en
industrie;
ja, wil tot d' oceaan eenzelfde
kunstvereering,
één Duitsche vaderland, één zelfde
lichtregeering?

Voorwaar hier had een muze-zoon van deze dagen aan het woord kunnen zijn. Wie niet vertrouwd is met da Costa's zangen, zal heel gemakkelijk deze pericoop voor een ontboezeming van onze tijd kunnen houden.

Dus heeft de driehoek Londen—Parijs—Moscou het nodig geacht te overwegen ook ons land onder zijn hoede te nemen. Waarom heeft hij het nodig geacht? Beschikken zijn spionnage-diensten misschien over gegevens, die wijzen op een mogelijk verlies van onze onafhankelijkheid? Zou het dan toch waar wezen, dat Duitsland slaat „op Neerlands Noordzee-zand den blik bewondrend en belust?” We kunnen het haast niet geloven. De heiligste verzekeringen van politici en diplomaten van alle onze bevriende staten, Duitsland inbegrepen, zijn in ons voordeel. Maar wat zijn ze waard? Als onze oostelijke buurman om lijfsbehoud of om lijfsruimte meent ons stukje grond met zijn uitgestrekte koloniën niet te kunnen missen, wat voor bindende kracht bezitten dan de mooie toezeggingen van zijn leiders? Beloften van staatslieden blijken maar al te dikwijls opportuniteitsphrasen te zijn, hetzij zij oreren ten westen of ten oosten van de Rijn- en Scheldemonden. Politieke taal en vijgen worden vaak tegenelkaar opgewogen.

* * *

Toch willen wij ons niet al te ongerust maken.

Het is waar, in Dantzig worden de Duitse vrienden binnengehaald als het paard van Troje en zulks tot grote ergernis van Polen. De plotselinge belangstelling van het Duitse toerisme voor deze vrije stad is inderdaad een zeer bedenkelijk phenomeen in de loop der gebeurtenissen van de laatste tijden en lijkt veel op een voorbereiding van een agressieve beweging. De Britse leeuw gromt als nimmer te voren en geeft duidelijke tekenen het sarren moede te zijn. Hij trekt de spieren tezamen om onverwacht zijn sprong te doen. Wij gaan volgens de aankondigingen van de leiders der volkeren drie donkere maanden tegemoet, waarin de elkander vijandige machten haar krachten koortsachtig zullen proberen te verhogen. En zal dan de botsing, de alles en allen vernielende botsing plaats vinden? Arme, arme, arme wereld, andermaal overgeleverd aan de tierende vloed van de haat, losgebroken uit de kelderen van de hel.

En toch willen wij in weerwil van het somberste verschiet niet bezorgd zijn.

Wij zijn immers dragers van de vrede, die alle verstand te boven gaat.

Wat deze vrede is? Het is niet gemakkelijk een oningewijde dat duidelijk te maken. Doch de geinitieerden hebben slechts een half woord nodig.

Deze vrede is geen emotie of ontroering, die als een windvlaag even de zeilen van onze ziel vult. Hij is evenmin een zich neerleggen bij de omstandigheden, omdat

Volgende week volledig verslag van onze Algemene Vergadering

deze toch niet te veranderen zijn. Hij is ook niet een ambitieloze tevredenheid met het leven. Hij is geen roestende rust of, wat vrijwel hetzelfde is, rustende roest.

Deze vrede is geheel iets anders. Hij is onze ziel als het licht in de hutten van het land Goosen, toen een dikke duisternis op gans Egypte drukte. Hij bewaart ons niet voor een aardbeving; hij gloeit en tintelt in het midden ervan. Hij is geen kwijtbrief van smarten; hij wordt door ons het beste genoten, als de storm der smarten ons levensscheepje wil doen kelderen.

Deze vrede is het zalige besef, ook in tijden van kommer en nood, dat waar wij zijn en wat wij doen, wij daar zijn en daar bezig zijn als een klein onderdeel in het geweldige raderwerk van de schepping, arbeidende aan de volmaking van alle dingen tot vreugde van onzen Vader, die in de hemelen is.

Wat deze vrede is? Och, laat Franz Peter Schubert het maar eens zeggen:

als wij, zoo gansch vereenzaamd en alleen
niet kunnen zien door wolkendonkerheên
en niets ons troost op onze smartewegen.
Als vrede daalt, dan drogen onze tranen
en is het of Gij ons door lichte lanen
van louter zon tot Uwe vreugde leidt.
O, groote God, Gij zijt mijn God!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

RONDBLIK.

Na twintig jaar.

Het was Woensdag 28 Juni twintig jaar geleden, dat het vredesverdrag van Versailles ondertekend werd. Een half jaar van onderhandelen was aan deze ondertekening vooraf gegaan. In verschillende bladen is in een enkel artikel aan de historische datum van 28 Juni 1919 herinnerd, toen de overwinnaars en de overwonnenen in de Galerie des Glaces het verdrag plechtig ondertekenden.

De enigste Hollandse journalist, die daarbij tegenwoordig was, was Robert Peereboom, den lezers van het Haarlem's Dagblad welbekend.

Interessant is het, wat deze journalist uit de schat zijner herinneringen ons mededeelt. „Men moet niet meenen dat de Fransche pers tijdens de conferentie zoo geestdriftig was over hetgeen er gebeurde. Heelemaal niet. Er was veel felle critiek, vooral op den minister-president Clemenceau, die door vele bladen werd gekenmerkt als een man die met succes oorlog kon voeren, maar ongeschikt was om den vrede op te bouwen. Hij was een zeer begaafde en buitengewoon wilskrachtige man, maar bovenal nijdig, koppig en strijdlustig. Geen diplomaat, geen bemiddelaar. Een doorzetter en doorhakker. En hij was heel oud, hij scheen niet meer tot den nieuwen tijd te behooren die nu dagen moest. Hij evenmin als zijn naaste medewerkers, meest politici van „het tweede plan", die hij bij voorkeur in zijn ministerie koos, om niet door kabinetsintrige ten val gebracht te worden. Het gevolg was natuurlijk dat hij hen totaal overheerschte. Zijn minister van Buitenlandse Zaken Stéphen Pichon, was een vriendelijke oude heer, die ook lang niet tegen hem opgewassen was. De knapsten onder zijn medewerkers waren de fabrikant Louis Loucheur, een zakenman en organisator die tot minister was verheven, André Tardieu en Clemenceau's secretaris de Rothschild, die nu minister in het kabinet-Daladier is en nog steeds niet onder zijn eigen naam maar onder het pseudoniem Mandel optreedt. Maar die knappe mensen stonden niet op de leidende posten; hij gebruikte hen als adviseurs als hem dat aanstond en zij hadden zelf niet veel macht".

Robert Peereboom schrijft dan, dat hij die dag als jong journalist extra verheugd was, omdat het hem op het nippertje gelukt was een kaart voor de Galerie des Glaces te krijgen. Dat was hem gelukt door toedoen van „een goede relatie".

„En toen hij mij 's morgens de kaart overhandigde, ik hem bedankte voor den vriendendienst — er waren in advertenties groote bedragen voor een kaart geboden, tot 80.000 francs toe, maar ik kreeg het ding zoomaar — en hem vroeg waarom hij eigenlijk zelf niet ging, antwoordde deze Franschman: „Het interesseert mij niet; het is toch geen werkelijke vrede".

Dat antwoord somde al den twijfel op en al het pessimisme die in de lange maanden van onderhandelingen ontstaan waren. En het is mij altijd bijgebleven.

De brief der blijdschap.

VIII.

Filipp. 3 : 1—7.

Gevaarlijke Arbeiders.

De toon is in deze verzen een geheel andere dan in het slotgedeelte van hoofdstuk 2, welk gedeelte wij de vorige maal overdachten. Het verschil is zo groot, dat men gedacht heeft, dat we hier niet één brief, maar een paar brieven voor ons hebben liggen, die samen gevoegd zijn. Met dit hoofdstuk zou dan een nieuwe brief beginnen, een brief, in andere tijd en onder andere omstandigheden geschreven.

Enige steun vindt deze opvatting in het feit, dat de Apostel reeds vaker aan de Filippenzen geschreven had, zoals wel blijkt uit het eerste vers van hoofdstuk 3, de woorden: Dezelfde dingen aan u te schrijven, is mij niet verdrietig en het is u zeker. Reeds eerder behandelde dingen wil de Apostel wel herhalen, ter verdere fundering van zijn lezers.

Het grote verschil in toon: van hartelijke waardering in heftige verontwaardiging is te verklaren uit het verschil in de personen, die den Apostel voor de aandacht stonden. Eerst had zijn blik gerust op twee edele Evangelieverkondigers en trouwe dienstknechten van Christus: Timotheus en Epafroditus en dan worden hem mannen voor den geest geroepen, zo geheel anders van aard en inborst dan dezen! Gevaarlijke arbeiders zijn het! Voor hen moet Paulus waarschuwen en hij doet het op een wijze, die misverstand uitsluit.

De arbeiders, die hij op het oog heeft zijn gevaarlijk

I. omdat hun doelwit niet deugt.

Van de kant van deze mannen dreigde een groot gevaar, haast wel het grootst denkbare: een gevaar voor de zuiverheid van het Evangelie.

Paulus was anders, in andere dingen, erg verdraagzaam. Hij liet ruimte voor verschil in leefwijze, voortvloeiende uit verschil in geestelijke ontwikkeling en rijpheid. „Wij heersen niet over uw geloof", riep hij den Korinthiërs toe. Hij was tegen het opleggen van geboden en regels. Niet van buiten af, doch van binnen uit moet bij Gods kinderen de leiding komen. Uitgaande van de waarheid, dat de Geest uitgestort is in de gelovigen, streed Paulus voor hun vrijheid. „Oordeelt den ander niet in hetgeen hem voorkomt recht te zijn." „Wie zijt gij, die eens *anders* dienstknecht oordeelt?" Paulus was een te grote ziel, dan dat hij heerszuchtig kon zijn of overheersing kon verdragen.

Maar geheel anders stond de Apostel waar het ging om datgene wat het Evangelie tot Evangelie maakt. Hij verzette zich met al wat in hem was tegen de verminking en vermenselijking van deze Boodschap. Er is, — zegt Paulus tot de Galatiërs — geen ander Evangelie, maar er zijn sommigen die u verontrusten en het Evangelie van Christus willen verkeren, dat is: veranderen, maken tot iets anders, dan het is.

Hiermede ging het hoogste, schoonste en heiligste verloren. Een kleine kring van eenvoudigen, die dit Evangelie verstaat, bezit en bewaart, is als schatbewaarder van het allerkostbaarste, voor de mensheid veel en veel meer waard dan een kerk van millioenen leden, die een „verkeerd" dat is een bedorven Evangelie heeft. Iemand die zulk een „ander" Evangelie bracht, al ware hij ook een engel uit de hemel, die ware vervloekt. Men beriep zich voor de vermenging van Christus' Boodschap met de Wet, van de genade met de werken, op het feit, dat de Wet door engelen op aarde gebracht was. Maar voor hen maakt Christus' bode geen halt — ook zulk een engel zou de banvloek treffen.

Deze zelfde heilige verontrusting bij de aanblik van het grote gevaar van Evangelie-bederf, spreekt ook hier.

„Past op voor de honden!"

Paulus wil doen opschrikken en terugdeinzen.

Wij zien geen gevaar. Wij menen slechts ernst en gestrengheid op te merken, nauwgezetheid en nauwkeurige afbakening van de steile weg naar boven.

Dat zou gevaarlijk zijn? vragen we.

Wat kan het resultaat van zulk een wettische prediking anders zijn dan deugdzaamheid, strenge plichtsbetrachting, rechtschapen wandel, onberispelijk leven, waarvoor de wereld (de *wereld*) respect heeft?

Het was voor mij de eerste wolk op dien zonnigen dag. En de zon scheen al veel minder helder toen ik op de Place d' Armes in Versailles de geweldige troepenmacht zag en daartusschen door liep, telkens weer mij legitimeerend.

In de Galerie des Glaces zaten de gedelegeerden der conferentie in het middengedeelte, aan het eene einde het Corps Diplomatique, aan het andere wij journalisten. Er waren een kleine duizend menschen in totaal.

Clemenceau presideerde. Ik hoor zijn bijtende doordringende stem nog en zie nog die twee bleeke Duitsche gevolmachtigden, Muller en Bel, binnenkomen en zich over de tafel buigen om te teekenen.

Wij stonden bij tientallen op met rood t rijp bekleede banken om het maar goed te kunnen zien. Er was een défilé van onderteekenende ministers. Toen barstte het geschut van den Mont Valérien los, een nijdig gebrom in de lucht kondigde de komst van een groep oorlogsvliegtuigen aan en mijn buurman op die bank, een Australische collega keek mij strak aan en zei ironisch: „Hoor je het? Dat is het geluid van den vrede die zooeven geteekend is".

En wat is er geworden van het vredesverdrag van Versailles? We weten het allen. Die Fransman heeft gelijk gekregen. En de bezorgdheid van dien Australischen journalist bleek niet zonder gegronde redenen te zijn.

Donkere wolken schuiven er over ons werelddeel. En ook buiten Europa is er veel onrust, spanning en oorlogsdreiging. God laat ons in deze tijd zien, dat het hopeloos vastloopt, wanneer de volken op de ingeslagen weg voortgaan. Begrijpen de verantwoordelijke staatslieden elkander niet? Of w i l l e n ze elkander niet begrijpen? Het is dwaas, om de oorzaak van de spanning in onze dagen bij één volk of deszelfs leider te willen zoeken. Zo eenvoudig liggen de dingen niet.

Eén ding is zeker, dat het vredesverdrag van Versailles den volken geen voordelen heeft gebracht. Hoe kan er ook van waarachtige vrede sprake zijn, wanneer de onvrede en het wantrouwen welig tieren in de harten der mensen? Men roept om vrede en men negeert terzelfder tijd het Evangelie van den Koning des vredes. Men wil gerechtigheid en op het Woord van den God der gerechtigheid wordt geen acht geslagen. Men wil bouwen aan de toekomst en men neemt genoegen met een onvast fundament. Men wil geschillen uit de wereld helpen en men veronachtzaamt de diepe betekenis van het wezen van de zonde; de zonde, waardoor alle verhoudingen zijn scheefgetrokken.

Het Evangelie van Jezus Christus is nog altijd het Woord, dat ons mensen terugroept naar de werkelijkheid van het leven van volk en individu; het Woord, dat hogere beginselen wil laten gelden; het Woord, dat ons plaatst in het licht van Gods heiligheid en waarachtigheid; het Woord, dat ons plaatst bij het *Kruis!*

d. H.

GOED NIEUWS VAN ZUSTER ANTJE.

Van Tabea naar het Elisabeth-ziekenhuis.

Tabitha is nu ruim een jaar oud en mag met grote dankbaarheid terugzien op wat ze doorleefd heeft. God is een God van het grote, maar Hij roept dat gewoonlijk tevoorschijn door middel van het talloos kleine. Van druppels maakt Hij de oceaan en van zandkorrels onze schone duinen met haar blanke toppen. En uit legio kleine liefdedaden van kleine luiden heeft Hij zich in Tabitha een werk gebouwd, dat Zijn lof verkondigt. Of zegt het niets, dat reeds binnenkort de negende zuster in dienst zal worden genomen?

Van onze beide zusters Antje en Harmke, die enige tijd geleden naar Duitsland zijn getogen om er practisch in de ziekenverpleging te worden bekwaamd, hebben we reeds het een en ander vermeld. Wij volgen haar gangen met warme belangstelling en vertrouwen, dat zij al lerende bevestigd worden in haar roeping. Onlangs zond zuster Antje ons een brief, die wij hier laten volgen, omdat wij er van verzekerd zijn, dat z'n inhoud elken lezer van De Christen interesseert.

„Zo zijn wij dan na fijne dagen in Tabea te hebben doorgebracht 's avonds om 9 uur in het Elisabeth-ziekenhuis aangekomen. Dat wij 's avonds zijn gegaan, was, omdat zuster

---

En — inderdaad: het resultaat van zulk een „strenge" prediking is niet: een schare van verlosten, van zaligen, over welke de engelen juichen. Neen! haar vrucht is een gezelschap van mensen, die de concurrentie met de beste farizeërs kan opnemen.

Daarom, vanwege dit gevaar, dat Israël ten gronde gericht heeft, Jeruzalem in vlammen heeft doen opgaan, het Woord van Christus verijdeld heeft, roept de Apostel: Opgepast! Honden! Bedorven werkheiligen! Versnedenen!

„Honden" zijn het!

Zij, die menen te ijveren voor reinheid der gemeente — onreinen zijn het.

„Verdorven werkheiligen", zijn zij, die roepen van raak niet, smaak niet en roer niet aan; die Gods Volk onder een ander juk willen brengen, dan dat van den Heiligen Geest.

„Besnijding"? Neen: Versnijding zijn ze! De besnijdenis, die zij tot het kenmerk der gemeente wilden maken, zou verminking der gemeente betekenen.

„Want wij zijn de besnijding". Vers 3. Belangrijk woord!

Wij, gelovigen in Christus Jezus — wij zijn het werkelijke volk van God.

Hoe nodig is het om op dit punt goed te onderscheiden.

Het Oude Testament moet gelezen worden in het licht van het Nieuwe.

Er is maar één Israël; dat Israël is de Gemeente van den Messias. *Wij* zijn de besnijding. We laten ons uit deze plaats niet verdringen en wijzen elke uitleg der profeten af, die ons deze plaats betwist.

Het *Jodendom* kan naast de gemeente wel voortbestaan en bestaat naast haar voort. Dat is een apart volk. Maar het Jodendom is geen Israël meer. De gemeente, die door Jezus Christus voor God vergaderd wordt, is Israël.

Israël" is een geestelijk begrip, een religieuse grootte. „Jood" staat naast en op een lijn met Nederlander, Spanjaard enz. Het is een *volks*begrip. „Israëliet" is de aanduiding van iemands betrekking tot God. „Israël" wordt gevormd door hen, die God toebehoren — onverschillig wat hun nationaliteit betreft. Die van Christus zijn, zijn Abrahams zaad en naar de belofte erfgenamen. De woorden, die eens als belofte het Oude volk werden voorgehouden (Exod. 19 : 5 en 6) worden door den Apostel Petrus aangehaald als aan de gemeente vervuld, 1 Petr. 2 : 9. — Wij zijn Israël, wij die God in den Geest dienen en in Christus Jezus roemen en niet in het vlees (vleselijke afstamming) vertrouwen.

II. Hun uitgangspunt is vals.

„Zij vertrouwen in het vlees", vers 3, dat is op dátgene, wat hen tot Joden stempelt.

We merken uit de Evangeliën wel, hoezeer de Joden zich verlieten op uitwendige dingen.

„Gelijk de wijnstok steunt op dode latten, zo steunt Israël op de verdiensten der Aartsvaders, ofschoon deze dood zijn". Sommigen van hen leerden, dat geen besnedene verloren kon gaan. Moest zo een voor goed verworpen worden, dan deed God hem eerst weer de voorhuid aan.

Veel en velerlei was het voordeel der Joden, maar voorrechten zijn geen verdiensten. Ze kunnen niet de grond vormen van ons vertrouwen. Ze zijn geen „aanvullingen" der genade.

Onder de Wet krijgt men „modelmensen". Vers 5 en 6. Daarnaar vraagt God echter niet. God staat niet met lege handen voor ons, afwachtende, wat wij daarin zullen leggen, maar Hij ziet uit naar mensen die, met lege handen, tot Hem opblikken: „Zalig zijn zij, die geestelijk bedelen, *hunner* is het Koninkrijk Gods".

Hetgeen van mij uit gezien winst was, was, van God uit gezien, schade, sta-in-de-weg. Er zijn zoveel arme „rijken" en doemschuldige „rechtvaardigen". Maar er zijn ook rijke armen en rechtvaardige goddelozen. Deze hebben het geheim ontdekt, hebben gesmaakt, dat de Heere goedertieren is. Zij zijn de kenners van het Evangelie en bewaren deze schat den geslachten.

Velen reizen in lekke zeekastelen. Ze zullen de haven niet bereiken, tenzij ze overstappen in de reddingsboot, Christus, en in Hem gevonden worden.

Met Christus, die zichzelven gegeven heeft voor onze zonden, kunt gij den Heere tegenkomen en u bukken voor den hogen God!

L.

Christine de volgende morgen weer naar Nederland zou vertrekken en ze ons toch graag zelf wou wegbrengen.

We werden heel hartelijk door de directrice ontvangen, die ons naar onze kamer leidde. Ze wees ons op een tekst aan de wand met de woorden „Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde tot in eeuwigheid". Ze merkte daarbij op, dat het toch zo heerlijk is te weten, dat God overal dezelfde is, zowel in Duitsland als in Holland.

Nadat we nog even tezamen hadden gepraat moesten we van zuster Christine afscheid nemen, met wie we toch bijna een jaar samen waren geweest en die zoveel voor ons had gedaan in „Tabitha". Maar zo is het leven nu eenmaal. Men leert elkaar kennen en liefhebben en na een tijd moet men weer scheiden en de weg gaan, die God aanwijst.

De volgende morgen hebben we onze koffers uitgepakt en 's middags begon onze eerste arbeid hier. We zijn een paar dagen eerder aangevangen dan de andere zusters van „Tabea". 't Was voor ons aanvankelijk moeilijker dan voor haar, want al dat vreemde met de taal kenden zij niet.

Gelukkig waren we, toen de andere zusters verschenen, al een beetje ingewerkt. 't Was vooral in 't begin erg lastig zich altijd in 't Duits te moeten uitdrukken. Hollands konden we niet veel tezamen spreken, en nog niet omdat we niet op eenzelfde afdeling verkeren en ook niet op één kamer. Dat is voor de taal natuurlijk het beste. We gevoelen, dat God ook hier met ons is en ons helpt in alle moeilijkheden. Daarin verhoort Hij ook zeker vele gebeden. Want dat er in Holland voor ons gebeden wordt, weten we en zijn er dankbaar voor. Wij vergeten ook hier de arbeid in ons land niet.

En nu iets over onze bezigheden. 't Gaat hier in de verpleging heel anders dan in Holland. Je wordt direct in de practijk gezet en aldus ben je gedwongen aan te pakken.

Dat is een van de reden, dat de opleiding hier in Duitsland zoveel korter duurt dan in Holland. Ook werkt men hier veel langer. We worden 's morgens om half 6 gewekt en beginnen om 6 uur of half 7; dat is verschillend op de afdelingen. Wij hebben 1 of $1^1/_2$ uur vrij per dag en werken 's avonds tot 8 uur. In de nachtwacht werkt men van 's avonds 8 tot 's morgens 8.

Hier zijn ± 130 patienten, waaronder vele operatiepatienten. Ook is er een kraamvrouwenafdeling, zodat we hier alles leren, wat nodig is.

De patienten zijn over 't algemeen heel dankbaar en tevreden met de Hollanders. Dat komt denkelijk ook, dat ze een Hollandse zuster wel interessant vinden.

't Is heerlijk, dat de directrice een Tabea-zuster is en ook het grootste gedeelte der zusters. Daardoor heerst er natuurlijk een christelijke geest. Aan tafel wordt er om de beurt door de zusters gebeden en gelezen en wordt er gezamelijk gezongen. Zaterdagsavonds hebben we een wijdingsuur. Daarbij wordt er iets voorgelezen en gezongen en bidstond gehouden waarin altijd veel zusters voorgaan. Er is veel vrijmoedigheid, niet alleen hier doch ook in de gemeente. Zo dikwijls wij hier een bidstond meegemaakt hebben, moest er om des tijds wille geëindigd worden. Ook treft het ons bijzonder met welk een vuur er gezongen wordt. Zo vurig als de Duitsers in andere dingen zijn, zijn ze dat gelukkig over 't algemeen ook in de dienst van God. We hopen, dat we in de tijd die we hier zijn, veel zullen leren, zowel in de dienst van de gemeente als in de verpleging.

En dat we, als we D.V. over $1^1/_2$ jaar in Holland terug zijn dan op velerlei wijze, rijkelijk kunnen uitdelen de menigerlei genade van God in Christus onzen Zaligmaker.

We groeten van hier alle broeders en zusters en hopen nog eens weer iets van ons te laten horen.

ANTJE.

Het gaat dus uitstekend met onze zusters in den vreemde en daarin verblijden wij ons. Zij in Duitsland en wij in Nederland zijn in Gods hand en waar kunnen wij beter wezen? Zij doende het hare en wij doende het onze en samen bezig aan de verrijzing van een werk, dat naar wij geloven voor een brede schare van het heden en de toekomst tot een eeuwige zegen gaat worden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZATERDAG OF ZONDAG?

De Christen heeft een dag.

VII.

Deze éne vraag hielden we nog over: „Heeft dan de Christen op aarde in het geheel geen dag meer die van de aan geen wettische tijd en voorschriften gebonden geloofsrust in Christus de getuige is?"

Hoe gemakkelijk is het hierop te antwoorden!

Twee dagen zijn er die we na de Pinksterdag in het N. T. afzonderlijk vermeld vinden: de zevende dag en de eerste dag.

1. *Op de zevende dag* predikte de apostel Paulus tot de Joden: Hand. 9 : 20; 13 : 14—16; 16 : 13; 17 : 1—3; 18 : 4. Als een wijs arbeider maakte hij gebruik van de tijd en de plaatsen, die door de Joden werden afgezonderd voor Schriftlezing en gebed, zoals nu nog propagandisten voor de Sabbatviering van tijd tot tijd openbare lezingen houden op Zondagavond en iemand, die in Turkije het evangelie wilde brengen, dit misschien zou doen op de Sabbat van dat land, dat is op onze Vrijdag. De apostel handelde hierin naar de regel van 1 Kor. 9 : 19—23. De Sabbatvierders beweren op grond van bovengenoemde plaatsen stoutweg, dat Paulus en de eerste Christelijke kerk de Sabbat hielden. Deze bewering dunkt mij van een dusdanige betekenis te zijn, dat ik den Sabbatvierder noch den Zondagvierder iets te kort doe, als ik er verder niet op inga. Alleen nog dit: als een Sabbatvierder in een brochure die hier voor mij ligt, naar aanleiding van de prediking van Paulus op de Sabbat tot de Joden zegt dat de apostel „dus" de Sabbat hield, daaraan toevoegt: „wij als goede navolgers van Paulus doen hetzelfde" en voor die navolging 1 Kor. 4 : 16, 11 : 1 en Fil. 3 : 17 aanhaalt (eigenlijk zou ik hier moeten zeggen: er bij sleept), dan moet ik hem en zijn mede-Sabbatvierders toch even vragen, waarom zij Paulus ook niet navolgen in de besnijdenis (Hand. 16 : 1—3), in het kaal scheren van hun hoofd, (Hand. 18 : 18), in de Joodse reinigingen (Hand. 21 : 24—26, en waarom zij Petrus en Johannes niet navolgen, die in de tempel het avondoffer gingen bijwonen (Hand. 3 : 21)? (Tussen haakjes: volgens het navolgingsbeginsel uit genoemde Sabbatsbrochure moet dit tempelbezoek ook aanvaard worden als een bewijs, dat Petrus en Johannes de oude ceremoniën weer in ere herstelden!)

Het is echter wel waar dat er onder de Joodse gelovigen velen waren die zich nog geruime tijd aan de wet hielden (Hand. 21 : 20; 15 : 5). Maar het is ook waar dat zij hiervan nog verlost moesten worden. Zij meenden in den beginne nog steeds dat de heidenen, die geloofden, tot het Jodendom kwamen. Petrus leert hen anders en zegt: „Maar wij (n.l. de Joden) geloven, door de genade van den Heere Jezus Christus, zalig te worden *op zulke wijze als ook zij* (n.l. de heidenen). Dat was dus het omgekeerde!

2. *Op de eerste dag* heeft onze Heiland, na de bedeling der schaduwen, het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht. Op die dag openbaarde Hij Zich aan Zijn jongeren en maakte Hij zich bekend in de breking des broods. Op deze dag stortte Hij Zijn Heiligen Geest op de discipelen uit. Op die dag kwamen de discipelen bijeen om brood te breken (Hand. 20 : 7). (Met behulp van de lichten in de opperzaal en de dagindeling van avond tot avond hebben de leraars van onze Sabbatvierende broeders deze *eerste* dag, waarop de Gemeente samenkwam, omgetoverd in een *zevende* dag. Als zij dit kunststukje tot verbazing der aanschouwers verricht hebben, laten zij er triomfantelijk op volgen (ik citeer letterlijk): „Nu lezen wij verder in vers 7, dat Paulus zijn rede uitstrekte tot middernacht en in vers 11, dat, toen hij brood gebroken en wat gegeten had en lang, tot den dageraad toe, met hen gesproken had, hij alzoo vertrok, dus let wel . . . . Zondagmorgen vroeg maakte Paulus de reis naar Assus, een afstand van bijna 34 K. M. Paulus heeft dus op deze Zondag een lange reis gemaakt. Paulus, Paulus, hoe kwaamt gij er toe om zóó den Christelijken Rustdag te ontheiligen?'

— De leraars der wet dwalen echter ook hier, niet kennende de Schrift. Zij zeggen wel: „Paulus rekende niet met onze heidensche weekorde en dagverdeeling", maar we lezen in Joh. 20 : 19: „Als het dan avond was, op dezelfde eerste dag der week . . . . kwam Jezus en stond in het midden". „Op *dezelfde* éérste dag", dat was de dag Zijner opstanding. Deze avond wordt dus door Johannes bij de Zondag gerekend! Volgens de „exegese" der Sabbatvierders t.o.v. Hand. 20 : 7 moet Jezus hier aan de discipelen verschenen zijn op *Zaterdagavond,* dus toen Hij nog in het graf lag en aangezien zelfs een Sabbatvierder dit zo gemakkelijk niet zal kunnen bewijzen, blijft hem slechts over te klagen: „Johannes, Johannes, hoe kwaamt gij er toe om zó de heidense weekorde en dagverdeeling te kiezen?" Komt, broeders, laat die opperzaal-lichten u nu niet langer van het spoor brengen. In het licht des evangelies kunt ge zien dat mensenhanden deze lampen verhangen hebben.

We keren terug tot de eerste dag en constateren dat hetgeen we van deze dag in het evangelie lezen, tevens de vervulling is van allerlei O. T. schaduwen. Het is de dag waarop God de door Israël verworpen steen tot hoeksteen gelegd heeft, in verband waarmede de psalmist profetisch uitroept: „Dit is de dag die de Heere (dat is: Messias) gemaakt heeft; laat ons op dezelve ons verheugen en verblijd zijn" (Ps. 118 : 24). Het is „de *andere* dag *na* de Sabbat", waarop de priester de eerstelinggarf moest bewegen voor het aangezicht des Heeren (Lev. 23 : 10, 11) — ook een schaduw dus van de opstandingsdag. Het is „de *andere* dag *na* de *zevende* Sabbat", waarop twee gedesemde beweegbrooden voor den Heere gebakken moesten worden (Lev. 23 : 15—17) — een schaduw van de twee beweegbroden uit Joden en Heidenen die op de *vijftigste* dag (de Pinkster-Zondag) gevormd werden en den Heere voorgesteld als Zijn Gemeente, nadat de middelmuur der omtuining verbroken was (Ef. 2 : 14—16).

Is het wonder dat wij zeggen: *dit* is de dag, die God ons gegeven heeft om in het voetspoor der apostelen en der eerste Gemeente (hoewel we dit *alle* dagen kunnen doen en in het persoonlijk leven ook werkelijk steeds nodig hebben) op een bijzondere wijze ons samen te verheugen en verblijd te zijn, niet in de oudheid der letter maar in nieuwigheid des Geestes?

Ja, in nieuwigheid des Geestes, dat is niet in schaduwachtig-wettisch niets-doen, maar als geestelijke Levieten (hebben mijn Sabbatvierende broeders er wel eens aan gedacht dat de O. T. priesters en Levieten het op den Sabbat drukker hadden dan ooit?) de deugden van Christus verkondigende (1 Petr. 2 : 9).

Broeders en zusters Sabbatvierders, ik ga besluiten met u in bescheidenheid, doch met alle ernst deze raad te geven: ga opnieuw het evangelie lezen! Ge zult dan zien dat de gelovige in Christus gebracht is tot een positie, hoger dan die van Adam vóór den val en meerder dan die van Israël onder de wet, n.l. een *nieuwe schepping* te zijn in Hem. Dit leven wordt niet gereglementeerd door de wet der tien geboden, welker bediening is voorbijgegaan (1 Kor. 3 : 6—11; Gal. 3 : 19), maar door den H. Geest (Gal. 5 : 18). En wat de H. Geest in den gelovige tot openbaring brengt is niet de letter der wet, maar het leven van CHRISTUS (Rom. 5 : 10, 17; 8 : 2; 2 Kor. 4 : 10, 11; 13 : 3—5; Gal. 2 : 19, 20; Fil. 1 : 21; Kol. 3 : 3, 4; 1 Thess. 5 : 10; 1 Joh. 4 : 9), van Wiens volheid de wet der tien geboden en ook de andere wetten slechts een schemerachtige en schaduwachtige beschrijving waren. Deze beschrijving was in haar grondlijnen wel juist, maar toch slecht een ruwe schets van het Beeld van Hem in Wien de volheid Gods lichamelijk woont (Kol. 2 : 9).

„Zo velen als er naar *deze* regel zullen wandelen (de regel van het nieuwe schepsel in Christus), over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid en over het Israël Gods" (Gal. 6 : 15, 16). In hen wordt ook het *recht* der wet overvloedig bevestigd en vervuld (Rom. 3 : 31; 8 : 4); d. i. de eigenlijke bedoeling, het geestelijk extract, wordt in hen als vrucht „des Geestes" (Gal. 5 : 22) openbaar.

Zowel verdediger als bestrijders der Sabbatviering ontsierden en verzwakten hun betogen dikwijls door spitsvondigheden, die geen licht werpen op die punten, waar werkelijk de kern ligt van het vraagstuk: „Sabbat of Zondag". Wanneer echter alle vragen gezet worden in het licht der waarheid aangaande onzen Heere Jezus Christus, gaat de Dag aanbreken en zien we de schaduwen vlieden (Hoogl. 2 : 17; 4 : 6). „Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden" (Joh. 1 : 17).

En die uit Zijne volheid ontvangen heeft, ook genade voor genade (Joh. 1 : 16), zal reeds hier ervaren met al de heiligen, wat zij eenmaal in volmaaktheid zullen kennen in de Tempel der eeuwigheid, welke de breedte en lengte en diepte en hoogte zij der peilloze waarheid, dat „in CHRISTUS al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn" (Kol. 2 : 3) — een waarheid aldus uitgedrukt in de visionaire taal van den Ziener op Patmos (Op. 21 : 23): En de stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in haar zouden schijnen; want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht en

HET LAM IS HARE KAARS!

MONSMA.

We danken br. Monsma zeer hartelijk voor zijn reeks artikelen, die hij ter voorlichting heeft willen schrijven. Velen onzer zullen met genoegen van zijn gedachten kennis genomen hebben en hem met mij dankbaar zijn. Ons is ook hier weer o.a. duidelijk geworden, dat de tuchtmeester (de wet) zijn werk gedaan heeft, wanneer wij bij Christus gekomen zijn. Dat ons dan niemand betovere, maar wij, door den Geest geleid, Hem alle dagen wijden, in Zijn werk rustende.

E.-R.

UIT DE GEMEENTEN

HAARLEM. Met blijdschap denken wij nog terug aan 6 en 7 Juni toen twee jonge paartjes W. Meester—H. Huyzer en W. Baartse—A. J. Bosma in het huwelijksbootje stapten. Hun huwelijk werd 's middags door Ds. de Haan plechtig voor Gods aangezicht bevestigd. Onze beste wensen volgen hen naar Schiedam en Rotterdam, waar zij zich gevestigd hebben.

Zondag 25 Juni bereikte ons de droeve tijding, dat Albert, het jongste zoontje van br. en zr. Ploeg—Niemeyer te IJmuiden—Oost door verdrinking om het leven kwam. Van harte delen wij in de diepe smart der ouders en familie en bidden hun Gods rijke vertroosting toe.

Zondag 2 Juli werd een blijde dag, inzonderheid voor de fam. Börger, waar de jongste uit het gezin, op haar belijdenis gedoopt kon worden. Ds. de Haan sprak een ernstig woord in verband met de bekende geschiedenis van den Moorsen kamerling, waarna de doop aan onze jonge zuster werd voltrokken. Velen, ook van elders, zaten aan de Dis des Heeren waar wij bijzonder Zijn heerlijke tegenwoordigheid mochten ervaren.

G. H. TER B., scriba.

MEDEDELINGEN

N. B. J. B.ers, oefent U te Foxhol voor Hengelo!

op Zaterdag 15 Juli a.s. n.m. te 3 uur.

Vertrek in wandeltocht vanaf Foxhol via Hoogezand.

1e Openluchtmeeting, van Royenstr. W. Leider Ds. Hekhuis. Spreker: Eerw. Heer Mostert.

2e Openluchtmeeting, van Royenstr. O. Leider de Eerw. Heer Mostert. Spreker Ds. Brandt.

3e Openluchtmeeting bij de Opslag te Foxhol. Leider Ds. Louw. Spreker Ds. Hekhuis.

Eindsamenkomst in de kerk. Leider Ds. Louw.

Sluiting 6½ uur.

De muziekver. verleent medewerking bij de Wandeltocht, de zangvereniging bij de Openluchtmeeting.

Komt allen en neemt uw vaandel mee.

Namens het Best. van het J. W. C.,
TINIE SIEKMAN.
Foxhol, Borgweg 19.

Aan onze abonné's

die geregeld per post betalen zond ik een stortingsformulier met vriendelijk verzoek om het abonnementsgeld voor het 3e kwartaal te willen storten op mijn postrek.

Heeft u reeds aan mijn verzoek voldaan?

Zo niet, mag ik u dan beleefd verzoeken het *NU* te doen, dan vergeet u het niet. Het bespaart ons werk en u incassokosten. DE ADM.

CORRESPONDENTIE. Er bleef van dit nummer 9 kolom copie overstaan.

WEEKKALENDER

De achtste brief.

Misschien herinnert gij u ook nog, dat we eens een meditatie schreven over de achtste brief van onzen Heer. Zeven vinden we er in de Openbaringen en de achtste is dan de handel en wandel der gelovigen aller tijden. En Paulus buigt zich gedurig over deze brief om, zo het mogelijk ware, alle fouten daarin op te sporen en te verbeteren, opdat de wereld maar door de Gemeente een klare boodschap verneme. Wij vergeten wel eens onze roeping als zodanig. Het schrift wordt onduidelijk en tenslotte onleesbaar. De letters wandelen doorelkaar omdat niemand tevreden is met de plaats, die de Schrijver gaf. Vraagtekens roepen zich uit tot uitroepstekens en punten blazen zich op tot nullen. Doch: God is geduldig en Hij zal door den Heiligen Geest wel met ons allen klaar komen, tenzij dan dat wij dien weerstaan. De Heilige Geest werkt weer door de dienaren en menig boos woord treft dezen, die toch niet anders dan zijn plicht moet doen, zijn verplichting moet nakomen jegens God, Die hem riep.

Zondag 9 Juli 2 Cor. 2 : 1—17.

We nemen maar een hoofdstuk vandaag. Tijd hebt ge toch wel. Corinthe geeft Paulus zorg, leed. Uit deze gevoelens van droefheid is een brief geboren, die hen nu neerbuigt. Ik doe dat niet, zegt Paulus, maar toch degenen onder jullie, die mij bedroefd hebben. Hun straf is de droefheid van u allen. Geef hun, of eigenlijk is het maar een persoon, hem dus, toch uw liefde. Sluit hem niet buiten. Laat hem het niet al te zeer voelen. Vergeef ook weer. Want vergeet den Satan niet, die er ook al weer bij is, om hier te stoken. Ik ken hem en zijn streken. Tenslotte vermeldt Paulus nog van de triomftocht van Christus, achter wiens zegewagen Paulus voortgaat als een wierookwolk, Hem ter eer.

Maandag 10 Juli 2 Cor. 3 : 1—18.

De jeugd aan tafel bezware zich niet dat het weer zo'n eind is, maar probere eens goed te luisteren naar wat Paulus vandaag nog te zeggen heeft. Zijn werk is een heerlijk werk, heerlijker dan de taak van Mozes, wiens werk een einde vond in de komst van Christus. De Joden kunnen dat altijd nog maar niet zien. Dat deksel dat Mozes op zijn aangezicht moest leggen, vanwege de afstraling van Gods heerlijkheid is beeld van hun-niet-kunnen-zien op Christus.

Dinsdag 11 Juli 2 Cor. 4 : 1—12.

Wij hebben nu deze bediening, d.w.z. de verkondiging der genade Gods. Er zijn ook heidenen, die er geen gezicht voor hebben. De Satan heeft hen met andere dingen blind geslagen. Wij hebben een heerlijk gezicht op Jezus en de zaligheid is overweldigend. 't Is als een parel in de schelpen, een goudader in rotssteen, een schat in een kruik. Wel moeten wij alle mogelijke plagerijen verdragen, maar dat is een bewijs temeer dat Hij in ons leeft, die aan 't kruis stierf.

Woensdag 12 Juli 2 Cor. 4 : 13—5 : 9.

God heeft ons de waarde der dingen geleerd. God heeft ons laten zien wat de dingen, die ons in het leven tegenkomen, werkelijk waard zijn. Waarom zou een mens voor tijdelijke dingen leven? En dan nog wel als hij een gezicht heeft in de eeuwigheid? Wij worden geen dromers noch dwepers, wij zijn heel nuchter en juist daarom zijn onze zinnen op wat blijft gericht. Arm is toch een leven, dat alleen uit arbeid, effecten en ouderdomspensioen bestaat.

Donderdag 13 Juli 2 Cor. 5 : 10—21.

In talloze samenkomsten zijn deze woorden nagedacht. We komen voor de rechterstoel. Wat heeft uw leven opgeleverd? Waarvoor hebt ge geleefd? Hoe gaarne zou ik u tot geloof bewegen. Tot het geloof in de verzoening van uw nutteloos, ja daarom schuldig leven, dat ge tot dusver geleefd hebt. Wanneer gij deze woorden van Paulus leest, voel dan zijn liefde, zijn dwingende liefde. En weet daarachter de liefde van God, niet af te meten, biddend toch te aanvaarden wat Christus geeft.

Vrijdag 14 Juli 2 Cor. 6 : 1—10.

Te vergeefs — dat is een vreselijk woord. Als men de duikboot niet op tijd lichten kan, de ingesloten mijnwerkers niet bevrijden kan, medicijnen niet meer baten en genade geen werking meer heeft in het leven. Want die genade moet wat uitrichten; zij schrijft de brief in ons. De genade maakt sterk tot allerlei werk en velerlei leed. Die met God verzoend is en vrede heeft, kan geslagen en getrapt worden, God weet het. Door Hem rijk en sterk en niet klein te krijgen; want ze zijn al klein, en daarom onoverwinnelijk groot.

Zaterdag 15 Juli 2 Cor. 6 : 11—18.

Wanneer God een keer de snaren van het leven opnieuw gespannen heeft, naar Zijn toonhoogte gestemd, dan klinkt die muziek niet meer samen met de geluiden, die gebondenen voortbrengen. Wilt u even op de diverse uitdrukkingen letten als: mededeel, samenstemming, gemeenschap, samenvoeging? Het gaat niet, zegt Paulus. Vermeng eens olie en water. Hier stoten twee werelden opelkaar. Doch wees een brief, leesbaar, verrassend, zegenend.

HUIZINGA.

Propaganda Commissie „Tabitha."

De Commissie deelt alle belanghebbenden mede, dat in verband met de vele werkzaamheden besloten is, deze met 2 leden uit te breiden. Benoemd zijn als zodanig de brs. C. Huijzer te Haarlem en G. A. Buitenhuis te den Haag. Beiden hebben tot ons genoegen deze benoeming aangenomen. De volledige Commissie bestaat thans uit:

Ds. Jac. de Jong, Valkenboschkade 25 den Haag, Voorzitter

Mevr. T. Olijslager—Hardenberg, Dantumawoude, Penm.esse.

den Heer C. Huijzer, Duinoordstraat 72 Haarlem

den Heer G. A Buitenhuis, Vaillantlaan 59 den Haag

den Heer P. J. v. Dijk, Westergracht 46 Haarlem.

Aan alle medewerkers(sters) volgen binnen enige dagen nadere gegevens.

Met broederlijke groeten,

P. J. VAN DIJK,
Secr. Prop. Comm. „Tabitha".
Westergracht 46, Haarlem.

Vrijdag 14 Juli 1939 No. 2583 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

RUST VAN BINNEN.

Al ruisen alle wouden,
al bruist het wilde meer,
al beeft het al van donder,
al straalt de bliksem neer:
mijn hart blijft zonder vrezen
in zijn wezen.

Het kan ons niet verschrikken
al wat van buiten woelt,
wanneer men maar van binnen
de schoonste ruste voelt:
de schoonste rust van binnen
kan 't verwinnen.

Als Jezus zich in 't harte
te ruste heeft gezet —
laat eens een onweer komen,
dat deze rust belet:
al 't kwaad versmelt in vrezen
voor Zijn wezen.

O mensen, woudt gij leren
waarin uw heil bestaat?
't Is hierin: dat gij weelde
en aardse rijkdom haat,
en dat gij tracht te winnen
rust van binnen.

JAN LUYKEN.

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE KRACHT VAN ZIJN KRACHT.

Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij; Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij.

Ps. 23 : 4.

Een machtig woord.

David tekent God als de Herder, Die hem in een grazige weide doet nederliggen en Die zeer stille wateren weet ter verkwikking. Die daarna ook verder het rechte spoor aangeeft, wijl Hij, als goede Herder Zijn naam niet wil verliezen, door het schaap op een dwaalweg te leiden.

Maar ook het rechte spoor kent kloven, waarin vanwege de peilloze diepte geen zonnestraal kan neerdalen — het zijn dalen der schaduwen. Smalle paden tussen honderdenmetershoge rotswanden. En in die smalle spleten weer spelonken, waarin zich rovend mensdom of gedierte verborgen houdt, om zodra er een kudde schapen door zal komen, daaruit een weerloos dier te grijpen en te doden. Het zijn dalen der schaduwe des doods. Wie zou niet bevend zulk een huiveringwekkende weg ingaan? En toch zal het soms moeten, om tot andere weidegronden te geraken.

David bezingt zijn Herder. „Al ging ik ook door zulk een dal — ik zal niet vrezen — Gij zijt met mij. Uw knots en Uw staf, die vertroosten mij". Gij hebt een machtig wapen tegen de verscheurende vijanden. David was zelf eens herder en droeg zulk een halve-meter lange knots, waarmee hij leeuw of beer kon doodslaan. Zo zijt Gij machtig mij te bewaren in die dag der schaduwen.

Schaduwen vallen over ieders leven. Ik bedoel niet de schaduwen van wolken, die hoog boven ons langs varen en even het licht onderscheppen en het wat kil maken — ik doel nu op het feit, dat ieder op zijn beurt eens door het dal moet, waar het midden op de dag schemert.

Ik denk aan Paulus, die schrijft: Demas heeft mij verlaten, hebbende de tegenwoordige wereld liefgekregen. Alexander de kopersmid heeft mij veel kwaads betoond. In mijn eerste verantwoording is niemand bij mij geweest. Zie, dat is zulk een dal. Teleurstelling, tegenwerking, vereenzaming.

En gij denkt aan Petrus, die de dood voor ogen heeft. Herodes brengt Jakobus om het leven en als hij ziet, dat dat zijn populariteit onder de Joden verhoogt, „voer hij voort om ook Petrus te vangen". En Lukas merkt daarbij veelbetekenend op dat het de dagen der ongehevelde broden waren. Viel ook Jezus' einde niet in die dagen? Zestien soldaten houden de wacht over den leider der gelovigen. Bevond Petrus zich toen niet in de kloof vol rovers?

En wij denken aan de moeder van heden, die veel moet uitgeven voor haar gezin, waar zo weinig binnenkomt. Die op alles moet bezuinigen en toch niet meer weet, waar ze het nog zuiniger zou kunnen aanleggen. Als dan de man korzelig wordt, de jongens de kleren verspelen, wat doet zij anders dan midden door het dal der schaduwen wandelen?

Als de jongeling zich heeft voorgenomen tot eer van God te leven en zich te richten naar het heilig blad en de aanwijzingen van den Geest Gods — en hij verzeilt in de zuiging der zonde — en hij houdt het rechte spoor niet zo als hij weet dat hij het moet en kan doen, waar zult ge hem straks anders vinden dan in de diepte der verootmoediging. Zal God hem nog genadig zijn? Zal God niet eindelijk het geduld verliezen? Hij vertoeft in het dal der schaduwen.

Ik zou geen kwaad vrezen.
Geen kwaad vrezen.
Zonder vrezen.

Daar waar de bodem brandt, de donder rolt, de wereld wankelt, de duivel zijn legioenen aanvoert. Midden in het dal der zwarte, vreesaanjagende schaduwen. Donkerheden rondom. Geen vrees.

Want Gij zijt met mij.

„Maar de Heere heeft mij bijgestaan en heeft mij bekrachtigd", zegt Paulus.

„Want deze zelfde nacht heeft bij mij gestaan een Engel Gods, wiens ik ben, welken ik ook dien", zegt dezelfde man.

Petrus slaapt heerlijk in de gevangenis.

De zorgende moeder trekt zich terug op God en versterkt haar hart in Zijne genade.

De jongeman buigt het hoofd en God leidt hem door de kloof, waar Satan hem wil verslinden.

Geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij.

Uw knots waakt over mij en Uw staf stuurt mij.

Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?

Rustig temidden der golven. Geen nood.

Want gij zijt met mij.

HUIZINGA.

VERSLAGEN

van onze 59ste Algemene Vergadering op 5 en 6 Juli j.l. te Nieuwe Pekela gehouden.

Hoe 't begon.

Vanzelfsprekend met een begroetingssamenkomst.

Daar zijn de stammen van de Baptiste gemeenschap, of moet ik zeggen — de hoofden der stammen — bijeengereisd en blijdschap heeft haar licht over alle aangezichten geworpen. Je stoot van verrassing op verrassing, hier een hand heen en daar een lach, het krioelt doorelkaar en een geest van vreugde waart over het kerkplein. Men wil nauwelijks de poort van 't vriendelijk kerkje binnengaan en toeft en draalt, totdat een aloud psalmvers de laatsten vermaant zich te haasten om nog een plaats te zoeken.

Ik ben geen kweker van bloemen en het is mij daarom onmogelijk u de namen der bloeiende planten te zeggen, maar me dunkt dat de bloempjes het model van een klokje hadden. Wat een klokjes, een carillon was het en de voorganger der gemeente, Ds. Jansma, heeft daarop met zekere hand een welkomslied gespeeld, ondersteund door de zangvereniging, die bij de aanvang een lied zong, dat speciaal om ons te verwelkomen uit het hart van een der hunnen geweld was.

Wij waren van harte welkom, dat zeiden de bloemen, de woorden, de klanken.

Ds. Jansma herinnerde ons aan het woord, dat Lukas van Paulus schreef: En Paulus, de broeders ziende, dankte God en greep moed. Zeker, de sterkste kan wel eens beven en een ogenblik tot diep in zijn hart sidderen. De grootste beleeft ogenblikken, dat hij behoefte heeft aan de liefde en de gemeenschap. Hoe verheugd is deze man, deze gebondene, broeders te zien, aan wie hij wel reeds een brief gezonden had, maar die hij nog nooit aanschouwde. Broeders uit Rome. Onze tijd doet de rustigsten onrustig worden, angst en vrees en zorg — maar nu zien wij de broeders. Wij danken God en grijpen moed.

Acht kerken staan er in Nieuwe Pekela. Maar dat wil niet zeggen, dat de Pekelders in acht afgesloten kerken wonen, welker muren tót of als 't ging in de hemel reiken. Onze afgevaardigden hebben onder roomse, gereformeerde, hervormde, lutherse en misschien nog andere daken geslapen, en wat fijn. Ds. Jansma maakte op dit haast hemels feit van broederlijke liefde opmerkzaam en dankte gastvrouwen en -heren voor de bereidwilligheid, waarmede zij onze broederen wilden opnemen.

Ds. Reiling, voorzitter der Unie, beantwoordde voor ons allen het hartelijk welkom. Zijn oog werd ook door de bloemen geboeid, waaruit het woord: Zeg het met bloemen — vanzelf geboren werd. Zij spreken ons van uw liefde. Van uw onbaatzuchtige liefde. Is er baatzuchtigheid in de liefde? Baatzucht klopt mij een gulden uit de portemonnaie, (meer zit er niet in, aldus de spreker — gelooft hem niet, aldus de schrijver), liefde verovert den helen mens. De onbaatzuchtige liefde heeft de beste baten. Moge Nieuwe Pekela deze baten ontvangen. Wij zijn met verwachtingen in het hart gekomen. Niemand worde teleurgesteld. We vormen een orkest, een zangvereniging. Wat we nodig hebben is één grondtoon. Er zijn bassen en sopranen. Geve de Heer de toon aan, en het wordt een concert.

Nog enkele broeders groetten ons, de zangvereniging verkwikte ons gehoor en gemoed, we zongen zelf weer eens, God werd dank gebracht voor de goede eerste ure en her en der gingen de Limburgers en Friezen, Hollanders en Twentenaren.

We dreven op onze legersteden het land der dromen binnen.

Diepe rust, hoorbare stilte.

Intussen naderde onvernomen de eerste dag.

Hoe 't verder ging.

„Nieuwe Pekela is een oude veenkolonie en niet bijzonder centraal gelegen voor een Alg. Vergadering. Toch trekken de afgevaardigden en gasten er gaarne naar toe, want hier werkt één van de oudste gemeenten, terwijl op zijn dodenakker het stof rust van Ds. E. Feisser, de pionier van het Nederlandse Baptisme".

Zo luidde de aanvang van het verslag van bovengenoemde vergadering in een onzer dagbladen.

Inderdaad, dat velen gaarne naar N. Pekela gaan, bewees wel het groot aantal afgevaardigden en gasten, die uit alle oorden van ons land waren samengekomen.

Velen hadden elkaar des Dinsdagsavonds reeds op de begroetingsavond de hand ter begroeting gedrukt, toch was het 's morgens om 9 uur ook een grote en gezellige drukte voor en om het kerkgebouw te N. Pekela.

Nadat de afgevaardigden de presentielijst getekend en hun stembiljetten ingeleverd hadden, opende de voorzitter, Ds. K. Reiling, precies half 10 de vergadering.

Na lezing van 2 Thess. 2:15—3:5 en het zingen van: „Heere Jezus neem mijn handen", werd in een korte doch gezegende bidstond de leiding van de vergadering gelegd in de handen van Hem, aan Wiens zegen alles is gelegen. De vergadering zong nog de bede: „Behoed mij voor verkoelen", waarna de voorzitter zijn pittig openingswoord „Onze financiën" uitsprak. Hij vond het Baptist-zijn niet goedkoop en het zou in de toekomst ook wel niet goedkoop worden. Immers als volgelingen van Jezus Christus moeten we voor het offer (ook voor financiële offers) niet vrezen. Waar het openingswoord reeds in „De Christen" werd afgedrukt, beveel ik u de lezing en herlezing daarvan hartelijk aan.

De secr. Ds. L. de Haan deed daarna mededeling van de benoeming der financiële commissies, die allen gunstig hadden gerapporteerd.

Besloten werd wederom een Kerstnummer uit te geven onder redactie van Ds. J. W. Weenink.

De groeten van onze zuster G. Reiling uit de Congo werden overgebracht alsmede de schriftelijke groeten van Ds. K. Kuipers, onze emeritus predikant, en van Ds. A. P. Barendregt, wiens lichamelijke toestand het nog niet toeliet om naar Pekela te komen, voorgelezen.

De secr. kreeg opdracht alle drie een wedergroet te zenden.

Verder deed de secretaris mededeling, dat de Uniecommissie het voorstel van Leeuwarden om drie nieuwe leden in de U. R. C. te kiezen, dat zij eerst ten volle ondersteunde, bij nader inzien liever zo wilde veranderen, dat de voorgestelde broeders als tegencandidaten zouden worden beschouwd. Nog later werd besloten de huidige U. R. C. nog voor een jaar te herkiezen, doch inmiddels naar een betere regeling om te zien.

Intussen werd bekend gemaakt, dat 110 stemgerechtigden de presentielijst hadden getekend en dat de voorzitter Ds. K. Reiling tot leider van de vergadering was gekozen. Tot leden van de Commissie der Unie werden gekozen br. D. Olijslager en Ds. L. de Haan. Door den voorz. werd de nieuwe administrateur van de Unie, br. K. Koning aan de vergadering voorgesteld, waarna de verschillende

jaarverslagen werden besproken en goedgekeurd.

Ds. H. Visser sloot de morgenvergadering met dankgebed.

Na het zingen van lied no. 132 werd de middagvergadering door Ds. J. Hekhuis met gebed geopend.

De redacties van de weekbladen „De Christen" en „De Kindervriend" werden wegens ontbreken van tegencandidaten zonder stemming herkozen en redacteur van het maandblad „De Zaaier" bleef Ds. B. Planting.

Ook dit jaar bleek weer, dat het pensioenfonds der voorgangers het zorgenkind is van de algemene vergadering. Nadat vele broeders hierover het woord hadden gevoerd, werden de voorstellen van Nw. Pekela, Haulerwijk en Stadskanaal verworpen en het voorstel der Commissie aangenomen behelzende de verlening van een subsidie voor dit jaar van f 500.—. Daarna werd de begroting 1939-1940 vastgesteld en aangenomen.

Het verzoek van br. H. Mostert om gehandhaafd te worden, werd na bespreking aangenomen en werd met het oog daarop voorgesteld dit jaar f 400.— daarvoor ter beschikking te stellen.

Br. R. Bos van Delfzijl, in Arnhem ook reeds werkzaam als colporteur-huisbezoeker zal in deze herfst naar Hamburg vertrekken, teneinde zich daar voor te bereiden op zijn toekomstige taak.

Br. Bos werd door den voorz. toegesproken en in gebed aan God opgedragen, waarna hij enkele woorden van dank tot de vergadering richtte. Verder werden de broeders J. de Jong, K. Prins en D. Slort tot Unievoorgangers erkend.

Het voorstel van Den Haag—Oost beogende gelijkluidende voorwaarden te verkrijgen voor candidaat-leden in alle gemeenten, werd zonder discussie verworpen.

De voorz. deelde mede, dat de redactie van „De Christen" rekening zou houden met de plaatsruimte voor de boekbespreking, waarna het voorstel van Treebeek werd verworpen.

Br. A. H. Zerbst dankte de beide aftredende Commissieleden Ds. K. Reiling en br. J. v. d. Heide voor hetgeen ze in de Commissie hadden gedaan. Tevens sprak br. J. Boiten van Muntendam enkele woorden van dank voor de hulp van de broeders voorgangers, die zij nu tijdens de ziekte van Ds. A. P. Barendregt betonen.

De Voorz. sprak nog een woord van dank voor de hartelijke gastvrijheid in de gemeente Nw. Pekela genoten. En inderdaad, Nw. Pekela heeft getoond een waardige gastvrouwe van de Algemene Vergadering te zijn. Hulde aan de broeders en zusters aldaar!

Om half 6 sloot de Voorz. deze vergadering met dankgebed.

Een gezegende Avondmaalsviering was een waardig en verheven besluit van deze eerste dag der 59e Algemene Vergadering.

K. PRINS.

Hoe 't eindigde.

De morgenvergadering, geleid door Ds. K. Prins, werd geopend met het gemeenschappelijk zingen van het lied: „Weldra verschijnt onze Heiland, o vreugd" dat door allen uit volle borst werd meegezongen, waarna een korte bidstond gehouden werd. Ds. Prins las daarna enkele verzen voor uit de tweede brief aan Petrus, hoofdstuk 1, en begroette alle aanwezigen met een hartelijk woord, tevens de wens uitsprekende dat de Heere deze dag allen rijkelijk mocht zegenen zoals reeds in de verschillende gebeden gevraagd werd. Ds. Huizinga kreeg nu de gelegenheid om het onderwerp: „Onze toekomstprediking" in te leiden. Spr. begon met er op te wijzen dat het bezittelijk voornaamwoord „onze" gebruikt was inplaats van het lidwoord, niet omdat ons evangelie anders is als dat van andere kerken, doch om er de aandacht op te vestigen dat de dogmatische inslag en de scherp omlijnde formulering der algemene waarheden bij ons als gedoopte Christenen in het algemeen ontbreekt, zodat het individuele in onze prediking en voornamelijk ook in onze „toekomstprediking" nogal sterk op de voorgrond treedt. Na de achtergrond der historie, die oorzaak is zowel van de godloosheidcampagne zoals wij die in de tegenwoordige tijd kennen, als ook van de prediking van de toekomst des Heeren anderzijds, getekend te hebben en een gedeeltelijke opsomming te hebben gegeven van de inhoud dezer toekomstprediking n.l. de 1ste en 2de opstanding, de komst van de anti-christ, opname der gemeenten, het 1000-jarig rijk, het lot der Joden — wees de referent ons op het gevaar van deze prediking. Dit gevaar bestaat zijns inziens aan de ene kant in het geven van de schijn alsof men ingewijd is in de Godsgeheimen, die uiteindelijk toch voor ons mensen verborgen zijn, een gevaar dat geïllustreerd werd met een voorbeeld uit het boek „Armageddon" van Joh. de Heer en aan de andere kant in zogenaamd sensatieprediking, die wel aangenaam en aanlokkelijk moge zijn voor velen, doch fataal kan werken in zoverre dat het ons van de kern der waarheid en het Evangelie afvoert. Men kan zelfs zondigen door en in sensatieprediking! Er zijn grenzen gesteld aan ons weten betreffende deze dingen. Het is niet nodig altijd over de toekomst des Heeren te zwijgen, ja zelfs geboden om er nu en dan over te spreken, aangezien het een gedeelte is van het geheel en als zodanig niet uitgeschakeld kan en mag worden, doch de prediker zij op z'n hoede en ga nimmer verder als het licht dat hij z e l f ontvangen heeft. Hoeveel dit met vuur en gloed afgestoken referaat de aandacht der aanwezigen bezig hield bleek uit de vele en gretige vragen die gesteld werden als b.v.: „Moeten wij niet acht slaan op de tekenen der tijden?" — „Is het verlangen naar de komst van Christus misschien niet vaak een zucht verlost te worden van het kruis dat ieder gelovige draagt?" — „Wat zal er met onze onmondige kinderen geschieden als de Heiland komt?" — „Hoe moet men zich Gods raadskamer voorstellen?" enz.

De inleiding over het onderwerp: „Israels toekomst", die gegeven zou worden door Ds. Monsma werd, wegens afwezigheid door ongesteldheid van dezen broeder, die wij van harte beterschap toewensen, voorgelezen door Ds. Visser Jr. Het referaat begon met de opmerking dat als inleider gevraagd was geworden om over het 1000-jarig rijk te spreken hij geweigerd zou hebben dat te doen, doch over Israels toekomst wel gaarne iets wilde zeggen. Het beste was uit te gaan van Rom. chp. 9—11 en niet van de O. T. profetieën, omdat vele en zelfs Schriftuurgetrouwe gelovigen deze toepassen niet op vleselijke, doch op de supra-nationale gemeente des Nieuwen Verbonds. Paulus spreekt hier, volgens referent, als profeet. De O. T. profeten worden door den apostel niet aangehaald als grond doch als waarborg, want de apostel citeert niet alleen, doch voorspelt. Bovendien heeft Paulus de O.T. profetieën over het dode punt der vergeestelijking heengeholpen. Als tegenover het geloof in Israels toekomst wordt aangevoerd, dat er in de gemeente geen onderscheid is, noch van Jood, noch van Griek (Rom. 10:12) en dat degenen die uit het geloof zijn Abraham's kinderen zijn (Gal. 3:7) dan botsen er geen Waarheid en dwaling op elkander, maar glijden twee waarheden langs elkaar heen. De individuele toebrenging door het Evangelie van den Jood tot den supra-nationale gemeente heft de aparte toekomst van het volk Israels, nadat de huidige gedeelteiijke verhouding zal zijn beëindigd en de volheid der heidenen zal ingegaan zijn, niet op.

De referent gaat door met ons verschillende uitspraken van schrijvers te geven die kort worden besproken. Br. Monsma eindigde zijn referaat met een citaat uit Ds. Berkhoff's boek: „De Christen regeering", waarin hij zijn eigen zienswijze duidelijk ziet weer-

spiegeld. „Daarom mogen wij Rom. 11:25 bevestigd door „alzo zal geheel Israel zalig worden" en de aanhaling van Jesaja 59:20 en de ver. 25—27 ten volle handhaven als een apostolische voorzegging die niets minder inhoudt dan dit: Israel ligt nu door zijn Messiasverwerping onder het oordeel der volharding en dit zal een lange tijd duren n.l. totdat alle volkeren het Evangelie is gebracht en uit alle volken de gemeente des N. T. vergaderd zal zijn. Dán zal de verharding van Israel worden weggenomen en komt er voor dat volk nog een heerlijke periode". — Het was bepaald jammer dat tijd en gelegenheid ontbraken om op dit heldere en logische referaat een discussie te openen. Misschien dat deze inleiding echter nog eens in „De Christen" verschijnt zodat een ieder het nog eens kan lezen.

De enkele uren die tussen de morgen- en middagvergadering lagen gingen zéér spoedig voorbij. Bij het middagmaal werd door applaus uiting gegeven aan ons aller dank en waardering voor de smaakvolle toebereiding der verschillende gerechten en de goede en keurige bediening. Gaarne wilden de afgevaardigden óók wat de maaltijd en logies betreft over enkele jaren terugkomen, als ze uitgenodigd worden door de gemeente N. Pekela. — Na het middagmaal werd er gewandeld, gepraat, gedebatteerd en gelachen, zodat de middagvergadering al weer beginnen moest voordat men er erg in had.

De leiding berustte nu bij Ds. Hekhuis die ons de welbekende psalm „O goedheid Gods, nooit recht geprezen" opgaf om te zingen en ons daarna voorlas uit 2 Thess. 3. Nadat gelegenheid was gegeven aan enkele aanwezigen om hun hart in het gebed uit te storten en tevens tolk te zijn van ons aller gevoelens van dankbaarheid aan den Heer, wees Ds. Hekhuis in z'n openingswoord er op dat het spreekwoord „zoveel hoofden, zoveel z nnen" wel ter dege bewaarheid was geworden in onze verschillende vergaderingen, doch dat het tevens ook echt gevoeld was door ons allen, dat de band der liefde ons samensnoert.

Ds. de Jong vestigde nu ons aller aandacht op het thema „Ons beroepsleven en de toekomst". Het verwijt, zo begon de referent, treft de doperse Christenen, dat ze niet voldoende nagedacht hebben over het cultuurprobleem en dat deze verwaarlozing te zoeken is in de toekomstverwachting. Het wordt vaak aldus voorgesteld dat bij ons als bij de Thessalonisenzen het beroepsleven van nul en gener waarde is door deze toekomstverwachting. Deze bewering wordt echter gelogenstraft door de practijk. Het is echter goed ons op dit probleem ook theoretisch te bezinnen. Spr. liet de aandacht speciaal vallen op de volgende vier punten:

Eerbied voor de gemeenschap;
De wet der Liefde;
De wet van zaaien en oogsten;
De komst van de nieuwe wereldorde,

en liet voorts uitkomen dat er bij ons geen sprake moet zijn van een oppervlakkig optimisme van de komst ener nieuwe wereldorde (d.w.z. de toekomst des Heeren), dat verlossend zal werken op al onze handelingen — behalve dan op de prediking van het Evangelie — doch dat wij de komst dezer nieuwe wereldorde moeten zien als een scheppingsdaad, zoals de geboorte, die wel door God alleen, doch niet zonder en buiten ons tot stand komt. Spr. wekte ons op om al onze handelingen te zien in het licht als voor God gedane arbeid zoals wij ook zingen in deze regelen:

Al wat gedaan wordt uit liefde
tot Jezus
Dat houdt zijn waard' en zal
blijven bestaan.

De discussie die volgde was zéér levendig en ofschoon uit sommige vragen bleek dat niet alles zo begrepen was als de referent het bedoelde, toch bleek het ook dat er met zeer warme belangstelling was geluisterd.

Na verfrischt te zijn door een kopje thee werd na enige ogenblikken pauze de vergadering voortgezet met het luisteren naar de laatste inleiding van deze dag en wel over het onderwerp: „Enkele gedachten over de gelijkenis van de vijf wijze en vijf dwaze maagden".

Ds. Hardenberg, de inleider, schetste eerst het verschil dat er is tussen een allegorie en een parabel. Ofschoon deze beide zinnebeeldige voorstellingen „een aards verhaaltje met een hemelse betekenis" zijn, heeft in een allegorie elk detail van het verhaaltje z'n tegenhanger in de betekenis deszelven, terwijl in een gelijkenis het verhaaltje en de betekenis elkaar slechts op de centrale bodem der eeuwige waarheid ontmoeten. Daar Jezus nu kleurrijk en spontaan is als het leven zelf, spreekt Hij tot de mensen door gelijkenissen. De lezer van 's Heilands gelijkenissen wachte zich dus om zich te verliezen in de dwaalwegen der bijkomstigheden en vrage zich liever af welke de centrale waarheid is die Jezus ons in de parabelen wil mededelen. De lezer zoeke voorts naar het accent. Waar moet n.l. het meeste licht vallen in de onderhevige gelijkenis?

Is het op „De komst van den bruidegom"? Dat denken misschien sommige Maranatha-mensen, doch indien dit het geval ware, waarom ontbreken dan in dit beeld de „ongelovige" maagden? Ze waren immers allen bereid, deze bruidsmeisjes, om den bruidegom tegemoet te gaan? Moet het licht dan vallen op „De beloning en vergelding"? In het verleden heeft deze parabel een grimmig aspect gehad vanwege de vergelding, heden ten dage spreekt men misschien liever over de beloning, doch indien dáár het zwaartepunt ligt, waarom heeft de Heiland dan niet méér gezegd over het loon en de straf? Of moet het licht vallen op „De bereidheid" of: het geloof dat bereid is te wachten"? Immers het grote verschil dat er ligt tussen de bruidsmeisjes is wel dat sommigen geen olie, geen geloof en uithoudingsvermogen dus, mee hadden doordat de bruidegom te lang uitbleef terwijl de anderen wél die, dus wel geduld én volharding hadden om te wachten. Dat iedere christen en christin vol plichtsgetrouwheid wachte en wake totdat Hij komt.

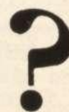
De tijd had na enkele vragen en opmerkingen niet stil gestaan en noopte daarom de voorzitter te eindigen. Ds. Hekhuis somde heel in het kort nog eens de kern van al het gehoorde van deze dag op in de woorden: Wanneer onze Heiland komt weten wij niet, dát Hij komt weten wij zeker: weest dan ten allen tijde bereid!

Na de gemeente Nieuwe Pekela nog eens voor al haar hospitaliteit en vriendelijkheid bedankt te hebben werd onze oude br. Reiling, de oudste der aanwezigen, verzocht om den Heer voor alles onze dank te brengen. Hoe verkwikte het ons allen om deze getrouwe getuige te horen danken en 's Heeren zegen af te smeken! Daarna werd staande gezongen: „Waar liefde woont, gebiedt de Heer Zijn zegen", waarmede deze Unievergadering weer tot het verleden behoorde.

Zo komen en verglijden met de jaren onze Baptiste hoogtijdagen. Dat deze dagen de Unieband en broederlijke liefde maar hechter en sterker maken! Dat de afgevaardigden de ontvangen zegen weer verspreiden in de diverse gemeenten! En dat onze Vader in de hemel en onze Heere Jezus Christus door onze Unie, door onze gemeenten en door u en mij persoonlijk maar eer en heerlijkheid, lof en glorie worde toegebracht!

A. A. HARDENBERG.

Apeldoorn.

U GOOIT MIJ
TOCH NIET WEG

EEN NAKLANK.

Mijn persoonlijke indruk

van de achterliggende Unievergadering wil ik graag weergeven in enkele woorden.

De eerste dag kenmerkte zich door hoogstaande ernst bij de Commissie, alsook bij de afgevaardigden, die in het belang hunner gemeente aanwezig waren. De voorzitter had geen gemakkelijke taak. Doch door de hulp van God, Die onze gebeden verhoorde, heeft hij getoond de rechte man te zijn. Het gevaar voor opkomende dissonanten werd ondervangen door de goede klank van liefde en wijsheid, die van boven is. Dit deed ons aller harten goed. Want de ware wijsheid is teneerste zuiver, daarna vreedzaam, bescheiden, gezeggelijk, vol van goede vruchten, niet partijdig oordelende, en ongeveinsd. De gezegende avondmaalsviering, waarmede deze dag besloten werd, was de zichtbare uitdrukking van onze eenheid in God en van de gehoorzaamheid aan 's Heilands wil, om Zijn dood te verkondigen, totdat Hij komt.

Donderdag, de 2e dag vroeg onze aandacht over inleidingen aangaande de toekomst onzes Heeren Jezus Christus en onze toevergadering tot Hem.

In zijn geheel heb ik een zegen genoten van de bijgewoonde samenkomsten. Eerlijk gezegd was ik somber gestemd over de magere agenda; doch de Heere heeft aan mij welgedaan, ook door de spontaniteit der herbergzaamheid en daadwerkelijke liefde.

Wij belijden: één Heer, één geloof één doop en trachten het God gewilde gemeentelijke leven te verwerkelijken. Dat ontlokte mij de bede: Heere, help ons in deze ernstige en zware tijden getrouw te zijn en te blijven tot den einde, opdat wij niet beschaamd worden in Uwe toekomst.

Sn. VISSER.

LOSSE SCHAKELS

Achterhaald. De opmerkzame lezer van De Christen van j.l. Vrijdag, 30 Juni, zal wel gezien hebben, dat een redacteur ook wel eens geduld moet oefenen. Over een gebeurtenis, die 21 Juni plaats gehad heeft, wordt daar geschreven als over een nog toekomstige gebeurtenis. Er spreken in het leven wel eens omstandigheden mede, die wij niet kunnen wijzigen en maar voor lief moeten nemen.

Overigens kunnen wij thans mededelen dat de overhandiging van die nieuwe vertaling van het Nieuwe Testament inderdaad heeft plaats gehad op die bewuste datum. Het grote moment is op de gevoelige plaat vastgelegd. — Nu nog enkele jaren wachten en het Oude Testament volgt in nieuwe vertaling. Het is een kostelijk ding, dat het mogelijk is onder ons kerkelijk en theologisch zo gesplitst volk samen te werken aan een nieuwe bijbelvertaling. Toont de nieuwe vertaling nu ook nog goede hoedanigheden, dan mogen we verwachten, dat de kerkgenootschappen haar voor officieel gebruik zullen invoeren. En gebeurt dat, dan is het zeer te wensen, dat alle kerken het zullen doen, opdat men, in welke kerk men ook kome, de bijbel in een en dezelfde vertaling hore. We moeten onze eenheid als chistenen zo veel mogelijk doen uitkomen.

De trollybus en het leven. De trollybus rijdt — zover mij bekend — in ons land alleen door de straten van de onvolprezen stad Groningen. Voor wie ze niet kent diene de mededeling, dat de trollybus het midden houdt tussen een electrische tram en een gewone autobus. Op een trolly staan een paar staven met elk een klein rad, dat tegen een electrische draad loopt; de wielen gaan echter niet in rails maar zijn, zoals bij een gewone bus voorzien van gummiebanden. De trolly heeft dus een grotere bewegingsvrijheid dan een tram doch een kleinere dan een autobus. Ze kan alleen daar rijden, waar een electrische draad gespannen is. Verliest ze het contact met die draad, dan kan ze niet verder. Op het wegdek kan ze echter naar links en rechts uitwijken, maar niet verder dan de verbinding met de draden toelaat.

Is dat geen beeld van ons leven als chistenen? Geen star vasthouden aan de eenmaal gekozen richting; niet onwrikbaar een theoretisch „rechte lijn" volgen. Het is niet verkeerd moeilijkheden uit de weg te gaan als daarmede de grote zaak gediend wordt; het is niet verkeerd in kleinigheden toe te geven als de grote belangen dat eisen. Zeker: die „wagen" moest er niet staan; dit moest anders en dat is niet goed, maar . . . . we moeten verder.

Laat ons bij de grote dingen leven, de kleine lossen zichzelf wel op. Zeker: contact met Boven moeten we houden! Dit tot elke prijs! V e r d e r uitwijken en m e e r toegeven, dan de verbinding met Boven toelaat, mogen we nooit. Dat ware d e Z a a k schade doen. En als we hiér toegeven en dáár uitwijken en weer elders aanpassen, dan doen we dat uiteindelijk niet om mensen te behagen of omdat we mensen vrezen, doch om hen de gelegenheid te ontnemen om door kleine dingen de grote zaak van onzen Heer te hinderen. Als ze later gegroeid zullen zijn dan zullen ze zich wel schamen, dat ze met hun kleine dingen het grote werk in de weg wilden zitten.

U heeft gelijk maar . . . . Daar komt een broeder, die uiteenzet hoe het nu eigenlijk wel moest. Hij redeneert goed. Als hij alleen op de wereld was of uitsluitend met mensen, die net zo waren als hij, dan kon het zo wel. Op zichzelf beschouwd heeft hij gelijk, maar . . . . de zaken liggen niet zo eenvoudig als hij ze ziet. Er spreken factoren mee, die hij nog niet kent. En die w e r k t moet werken met het materiaal, zoals het nu eenmaal is. Met de werkelijke mensen moeten we verder. In de gegeven concrete verhoudingen moeten we voorwaarts. Nu is het aanpassen; zijn theorieën pasklaar maken aan de praktijk. Wie dat weigert, laat vermoedelijk binnen niet lange tijd niet veel meer dan een puinhoop achter. En dan kan hij wel zeggen: dat is hun schuld; ze hebben niet naar mij willen luisteren, doch de zaak is dat anderen de schade maar weer moeten opknappen. Er is een gezegde, dat luidt: critiek is gemakkelijk, maar doen is de kunst.

In de bijbel wordt dat een weinig anders gezegd. Zo ongeveer: Wie zich aangordt, beroeme zich niet — als die het zwaard afgespt. Een goede raad! Spreek niet zo uit de hoogte over het werk van anderen, aleer ge getoond hebt, dat ge het inderdaad beter kondt doen. Er is iemand, die gezegd heeft: Leer van Mij, want Ik ben zachtmoedig en n e d e r i g van hart. Critiek moet er zijn, maar geen critiek uit de hoogte. Wie midden in de strijd gestaan heeft en het leven en zijn (begrensde!) mogelijkheden leerde kennen, is sneller met zijn waardering en voorzichtig met zijn oordeel.

De Verbondsgedachte. In zijn gedachtenwisseling met den Eindredacteur van ons blad, citeert Ds. van der Woude in het Gereformeerd Kerkblad, het officiële orgaan van de Gereformeerde Kerk van Leeuwarden, enkele regels uit de Losse-Schakels-rubriek over de Verbondsgedachte.

We zeiden toen uitdrukkelijk, dat de bijbelse verbondsgedachte de kinderdoop niet insloot. Voor de Gereformeerden ligt de voornaamste grond voor de kinderdoop in het Verbond — zegt Ds. v. d. Woude. Men zou kunnen vragen: als het Verbond recht geeft kinderen te dopen, waarom hebben de Apostelen dan geen kinde-

ren gedoopt? Het Verbond, waarin wij staan met God, sloot naar hun opvatting geen kinderdoop in, waaruit geen andere gevolgtrekking gemaakt kan worden, dan dat de Gereformeerde opvatting van het Verbond onjuist is.

Nu merkt Ds. v. d. Woude op:

> „In mijn vorig artikel heb ik reeds aangetoond, hoe de Schrift niet het vleselijke zaad van Abraham, doch zijn geestelijk geslacht als erfgenaam van deze (Verbonds)belofte beschouwt. De belofte komt toe aan de gelovigen en hun kinderen."

Hier is een grote onduidelijkheid. De belofte geldt niet Abrahams vleselijk zaad. Accoord. Zijn geestelijke nakomelingen, d.w.z. de gelovigen in Christus zijn gemeend. Zuiver naar de Schrift, die zegt in Gal. 3:29:

> En indien gij van Christus zijt, zo zijt ge Abrahams zaad, en naar de beloftenis erfgenamen.

Maar hoe nu verder?

De belofte komt toe aan Abraham en niet aan zijn vleselijk, neen, aan zijn geestelijk zaad, de gelovigen. En voorts? Als in één adem gaat Ds. v. d. Woude verder:

> „De belofte komt toe aan de gelovigen en . . . . aan hun kinderen."

Aan welke kinderen? vragen we.

Aan Abraham en zijn geestelijke kinderen, hoorden we eerst. Hier kan niet anders worden voortgevaren dan: aan de gelovigen en hun geestelijke kinderen. Bedoelt Ds. v. d. Woude dat ook, dan zijn we er! De lijn loopt dan van (den gelovigen) Abraham over de gelovigen van alle eeuw en alle volk.

Maar zijn Abraham en zijn geestelijke nakomelingen de Verbondskinderen dan zijn ook alleen zij tot de Doop gerechtigd.

L.

UIT DE GEMEENTEN

's-GRAVENHAGE—OOST. Brs. en zrs. Nevens de vele en rijke zegeningen ons door God geschonken, verblijdt het ons de onderlinge gemeenschap en band der liefde gedurig weer te mogen ervaren.

Zo mocht de Gemeente de 22e Juni j.l. feestelijk samenkomen om in dankbare stemming de verjaardag van haar geachten voorganger te vieren. Dat bij die gelegenheid op verschillende wijzen uiting werd gegeven aan de alleszins goede verstandhouding tussen voorganger en Gemeente, behoeft niet nader omschreven.

Ook Zondag 2 dezer was voor de Gemeente wederom een feestdag. Die dag toch werd, als vrucht van de gestadig verrichte arbeid, een jonge broeder door de doop in de Gemeente opgenomen. Hierbij werd de gelegenheid geboden om een talrijke schare speciaal te wijzen op het laatste bevel des Heeren. Daartoe bepaalde onze voorganger zijn gehoor bij de woorden uit Matth. 28 : 19, herinnerende aan Hem, Die de opdracht, daar omschreven, gaf, om vervolgens de inhoud van die opdracht, nader onder ogen te zien en voorts te wijzen op de zegen aan het volbrengen van die opdracht verbonden. Met dankbaarheid in 't harte schaarde de Gemeente zich vervolgens om de dis des Heeren, waarbij bedoelde broeder, bij monde van één der Ouderlingen, welkom werd geheten en aangespoord om dicht bij Jezus te blijven.

Zo gaan wij dan bemoedigd voort, vertouwende dat God Zijn zegen ons ook bij 't voortgaan niet zal onthouden.

Met br. gr.,
de Secretaris.

EINDHOVEN. Geliefde broeders en Zusters in onzen Heer. Het is reeds weer geruime tijd geleden dat we iets van ons lieten horen. Is dat om dat er niets te vermelden was? Integendeel, de Heer heeft ons de laatste maanden rijkelijk gezegend. We hebben het voorrecht elke Zondagmorgen aan een overvolle zaal de blijde boodschap te mogen brengen.

Wat is het verblijdend dan te mogen zien dat zondaars zich in de liefdearmen van den Heiland werpen en vrede vinden en dat ze dit dan ook door de doop wensen te belijden voor God en de wereld, om zo hun oud leven begravend, als nieuw geboren kinderen, Hem, die hen kocht met Zijn bloed, te volgen.

De 28e April was daarvan getuige. Een zevental zusters en broeders daalden af in het watergraf om met Christus te sterven.

Ook de 26e Juni was weer zulk een feestdag voor de Gemeente. Vijf zusters en broeders wensten den Heer te gehoorzamen ook in de doop. Het is onze bede, dat de Heere hen staande mag houden opdat hun belijdenis bewaarheid mag worden: niet meer *ik*, doch *Christus* leeft in mij. Geve de Heer dat we allen getrouw mogen zijn om Zijn getuigen te zijn, totdat Hij komt.

Met br. gr.,
de corr., W. W.

„VACANTIE ONDERDAK."

Er is een christelijke vereniging, die deze naam draagt en het doel heeft: het oprichten, in stand houden en exploiteren van Christelijke Vacantieverblijven, al of niet in samenwerking met anderen.

Deze vereniging stuurde mij een gids, waarin zich, naast enkele uitgebreidere omschrijvingen van het doel, ook vele adressen waren aangegeven van aanbevolen huizen met vermelding van ruimten en prijzen.

H. Gordeau schrijft in een voorwoord: „Goedkoop logeeren lijkt me in dezen tijd van veel bezuiniging en versobering. En wanneer ik dan nog de zekerheid heb zelf in een milieu te komen, waar onze eigen christelijke levenssfeer heerscht, en waar bovendien voor mijn opgroeiende kinderen, die je nu eenmaal niet altijd bij je kunt houden, tevens een gelegenheid krijg elders, waar ik ze ook veilig weet, wel dan heb ik juist, waar ik eigenlijk al lang behoefte aan heb gevoeld."

Prof. Dr. J. Waterink schrijft: „Wat is een vertrouwd vacantie-oord voor oud en jong veel waard. De cultuurontwikkeling van onzen tijd heeft medegebracht, dat letterlijk elke verhouding bedreigd wordt door zonde en onzedelijkheid.... Het lijkt mij, dat de C.V.V.O. de moeilijkheden, die er zijn, vooral voor menschen met een niet te ruime beurs op schitterende wijze heeft opgelost."

Ik kan de inhoud van het boekje, vooral bestaande in talrijke adressen van goede en goedkope pensions, bivakken en kampementen hier niet overschrijven. Denkt u aan vacantie voor u of uw kinderen, die trekken, vraag dan om een gids bij den secretaris: Alb. Brauckman, Leeuwarderweg 74, Amsterdam N.d. (post Buiksloot).

LEESTAFEL.

Evangelisatie Bibliotheek.

We ontvingen het tweede pakket van de 24ste jaargang van de E. B. Het bestaat uit:

1. *De gebroken tomahawk*, een historisch verhaal uit de geschiedenis van de zending der herrnhutters onder de Indianen. Een echt zendingsboek, waarvan vele passages je diep ontroeren. Dat waren geloofshelden, deze zendelingen van de Broedergemeente. En David Zeisberger was wel de grootste onder hen. Als een getrouwe apostel en blijmoedige getuige trok hij door de toen nog aanwezige dichte en tevens zo gevaarlijke oerwouden van Amerika. Groot was zijn liefde voor de Roodhuiden, aan wie het blanke ras zich zo zwaar bezondigde. De Amerikanen en niet te vergeten de Engelsen zijn onmenselijk wreed tegen de Indianen opgetreden. Het was in de tijd van de Vrijheidsoorlog. En tegenover de goddeloze praktijken van de Engelsen en Amerikanen stelde Zeisberger de christelijke daad der liefde, hetgeen steeds met grote — menigmaal bloedige — offers gepaard ging. En tóch kwam Gods Koninkrijk, ook onder de Roodhuiden.

Het is straks tweehonderd jaar geleden, dat David Zeisberger zendeling onder de Indianen werd. Op hoge leeftijd stierf hij in October 1808.

De schrijver, de bekende zendeling P. M. Legêne, zegt in „Een woord vooraf":

„Dit verhaal voert ons terug in de laatste helft van de achttiende eeuw, toen de Fransen en Engelsen en later de Engelsen en de Amerikanen om Amerika vochten, en het laat ons een blik slaan in de afschuwelijke praktijken, die door al de partijen werden toegepast, teneinde in het bezit van dat rijke land te komen.

De uitroeiïng van de Indianen door kanonnen en door brandewijn, blijft te allen tijde een schande voor en een vreselijke aanklacht tegen het blanke ras.

Te midden van de elkaar vermoordende partijen zien wij echter de zendelingen der Broedergemeente en andere kerkgenootschappen trouw hun dienst verrichten aan de vervolgde, onderdrukte en stervende Roodhuiden, en deze dienst der liefde viel als een gouden zonnestraal over de avond van dit volk.

Onder die helden der liefde is vooral de naam van David Zeisberger bekend, den groten vriend der Indianen, een van de grootste zendelingen, die God ooit hier op aarde heeft geroepen en gevormd. Dezen man volgen we gedurende 65 jaren van zijn veel bewogen en rijk gezegend leven".

En even verder lezen we nog:

„Voor dezen held (David Zeisberger) moeten wij diepe bewondering hebben. Maar dat geldt ook ten opzichte van vele Indianen, die wij in dit boek leren kennen, niet het minst voor den hoofdpersoon, het machtige, moedige, kloeke opperhoofd der Delawaren, den dappersten held van Amerika, Glikkikan. Doch hij is niet de enige. „De gebroken tomahawk*" brengt ons met vele rode mannen en vrouwen in aanraking, die zulk een edel karakter en vaak zulk een innige liefde voor hun Heiland vertonen, dat wij er heel stil onder worden en ons zelf moeten afvragen, hoe het toch wel komt, dat zulk een Roodhuid meer voor zijn Heiland doen kan dan waartoe de meeste blanke christenen ooit in staat zijn."

In weerwil van Treebeeks voorstel heb ik het maar gewaagd bovenstaande regelen te citeren. Heus, daar zijn boeken, welke evengoed ongeschreven hadden kunnen blijven; en ik denk hier aan zogenaamde christelijke boeken. Doch van dit boek kan dat geenszins gezegd worden. Dit boek maakt ons stil en stelt ons voor de concrete vraag, wat de dienst van Jezus ons waard is. Deze vraag wordt ook in deze tijd andermaal aan ons gesteld. We zijn er nog niet. Verreweg de meeste christenen moeten de vuurproef nog doorstaan. Dat we allen getrouw mogen zijn in de dienst van onzen Meester, evenals Zeisberger en Glikkikan en velen vóór en na hen getrouw waren tot in de dood.

Ik hoop, dat dit boek door velen gelezen zal worden. Het kost f 1.45, gebonden f 1.95.

2. *Goud*, door Koos Blomgaard. Prijs slechts 15 cent.

3. *acht* tractaten. Prijs per 100 ex f 0.95. Uitgever is J. N. Voorhoeve, Den Haag.

d. H.

---

* Strijdbijl der Indianen, d. H.

MEDEDELINGEN

In dank ontvangen voor de Zending van:

Gem. Haarlem zonder speciale bestemming een bedrag van f 50.—
Zusterhulp te Nieuwe Pekela, bestemd voor de Jodenzending een bedrag van f 3.75
Gem. Nieuwe Pekela, zonder nadere bestemming een bedrag v. f 17.84

Verder is het mij een genoegen in dit blad met bijzondere dank te verantwoorden bedragen, welke mij op de Unie-Vergadering ter hand zijn gesteld:

Ontvangen van:

N. N. te H. bestemd v. d. C.I.Z. f 2.50
N. N. „ „ „ „ f 7.50
N. N. „ „ „ „ f 25.—
N. N. te X. bestemd om te voegen bij de Reserve-Kas voor Zending Ned. Indië f 100.—
N. N. bestemd voor de Zending zonder nadere bestemming f 50.—

Het stemde mij tot grote blijdschap bovengenoemde bedragen voor dit doel te mogen ontvangen, te meer daar velen het juiste woord van den Voorzitter van de Unie begrepen hebben; de financiën gaan een grotere plaats ook in onze Unie innemen.

Het is nog maar al te waar, het geestelijke gaat met het stoffelijke gepaard.

Wij hebben een rijk gezegende Unie-Vergadering gehad. De afgevaardigden hebben allen zeer zeker wel gevoeld de noodzakelijkheid dat, als er uitbreiding van werk komt, dit zeer zeker met financiële offers gepaard gaat.

Het geld is onze thermometer en vaak blijkt hieruit de liefde voor ons werk. Het is mij bekend dat verschillende brs. en zrs. de noodzakelijkheid gevoeld hebben dat de financiën ruimer moeten vloeien en de ontvangsten groter moeten worden. Welnu, daar is steeds gelegenheid voor. Mijn postrekening is overbekend. Voeg de daad bij het woord en doe het nu. Enkele aanwezige brs. hebben mij de toezegging gedaan spoedig wat extra te zullen gireren. Niets liever dan dat. Bij voorbaat mijn vriendelijke dank.

De Zendingsthermometer beweegt zich in de goede richting, is stijgende en geeft als ontvangsten aan vanaf 1 Mei t.m. 8 Juli een bedrag van f 335.95.

VERZILVERDE DANKBAARHEID.

We hadden onze unievergadering.
Men gaf mij complimentjes over De Christen.
Men gaf mij over diezelfde Christen een bittere pil te slikken.
En ik nam alles dankbaar aan. Dat hoort zo.
Maar meer dan woorden zeiden mij de zes gulden, die iemand mij ter-hand stelde met de wens dat hiervoor dezulken, die zelf niet in staat waren het blad te betalen, dit gratis zouden ontvangen —
ik herhaal, deze zes gulden spraken een wondere taal tot mij.
Ik ben voorganger en misschien is het daaraan te danken, dat ik nog nooit recht de waarde van een gulden weet, maar nu weet ik tenminste dat een gulden soms nog veel en veel meer dan honderd centen kan zijn.
Een gulden kan een edelsteen worden, stalend van dankbaarheid.
En daarvan kreeg ik er zes.
Wanneer krijg ik er een van u? Plus een adres?

E.-R.

Postrekening H. de Jonge, N. Weerdinge, 42318.

M!

Met deze brief verzend ik f 1 voor de zieken die De Christen gaarne ontvangen, niet dat ik de guldens zo ruim heb, maar als we ons indenken diegene die daar ziek ter neer liggen, dan is 't ons die gezond zijn zeker wel een gulden waard om mee te helpen hun een genot te doen, hopende dat meerderen het lezen van zo'n stukje brief ter harte zullen gaan om elkander zoveel mogelijk te helpen en tot zegen te zijn in deze vaak moeilijke tijden.

God zegene deze mooie arbeid.

X.

Wanneer het mogelijk is en dit is het zeer zeker, moet dit boekjaar minstens f 2000.— ontvangen worden. Elke Baptist iets geven voor de Zending, dit moet ons parool en onze plicht zijn.

Met hart. groeten, uw br. in Chr.,

Postrekening no. 275770.
H. KONING,
Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

Voorlopige mededeling.

Zondag 30 Juli a.s. hoopt stud. G. Tijman zijn intrede te doen, na door Ds. H. Visser bevestigd te zijn.

De Secr. W.

CORRESPONDENTIE

Er bleef plm. 5½ kol. copie overstaan.

WEEKKALENDER

Onze financiën.

Toen dezer dagen Sem. Dir. Schneider afscheid nam van zijn werk, was het nog eenmaal zijn taak om tijdens een feestelijke middagvergadering de collecte voor de school aan te bevelen; hetgeen geschiedde onder het motto: Neem afscheid van de mammon. Waarmee naar alle waarschijnlijkheid wel aan het goud en zilver zal zijn gedacht en niet aan den beheerder der duiten. Wij hebben momenteel allerlei assen over de wereld, maar ik denk dat de gouden as het sterkst is en het verst reikt. Geld, dat stom is, maakt recht wat krom is. Walter Scott heeft gezegd, dat geld meer zielen heeft gedood dan het ijzer lichamen. Iemand anders meent: de mensen maken vals geld en het geld maakt valse mensen. Het zou een kleinigheid zijn nog dertig spreuken meer te citeren, waarin het geld aangebeden en vervloekt wordt — gij weet misschien zelf welk een bindende macht er uitgaat van geld. Is het niet waar dat vele mensen hun ganse leven besteden om rijk te kunnen sterven? Hoe staat gij tegenover geld? Is het uw dienaar of meester? Ik hoop van harte het eerste. Zei een onzer voorgangers niet op de algemene vergadering, dat van geven nog niemand arm geworden was? Pas op voor de macht van de mammon.

Zondag 16 Juli 2 Cor. 7 : 1—10.

Paulus heeft in de voorgaande hoofdstukken geen blad voor de mond genomen. Nu ziet hij tot zijn grote vreugde, dat de brief hen bedroefd heeft. Gelukkig wanneer een mens nog een vermaning wil aannemen. Die nog tot droefheid kan komen. Die nog kan inzien, dat hij dwaalt. Voor dezulken is er hoop. Voorgangers, die dit lezen, zullen mij verstaan, wanneer ik zeg welk een vreugde er over droefheid kan zijn.

Maandag 17 Juli 2 Cor. 7 : 11—8 : 5.

Paulus had hoog opgegeven van de gemeente te Corinthe tegenover Titus. Gelukkig hebben ze hem niet teleurgesteld. Het is goed, wanneer een voorganger „zijn" gemeente prijst. Moge zij zijn lof altijd waarmaken. Nu roemt Paulus over de Macedoniërs, die zelf niet direct welvarend waren, maar moesten geven, vanwege de genade Gods, die in hun harten leefde. Geven is een kenmerk van genade. Ze lieten berekening en zelfzucht vergaan en gaven.

Dinsdag 18 Juli 2 Cor. 8 : 6—16.

Heeft God ons niet rijk gemaakt door de genade gegeven in Jezus Christus? Weest gij ook daarin Gode gelijk en geef uit wat gij hebt dengenen die niet hebben of minder hebben. In de natuurkunde hebben we de wet der communicerende vaten, die ons leert dat in alle open vertakkingen van de stroom de vloeistof even hoog moet staan. Onder Christenen mag geen bittere armoede naast weelderig leven gevonden worden. Hetzij onze roem te kunnen zeggen, dat onder ons geen armen gevonden worden. Paulus collecteerde voor de gemeente te Jeruzalem.

Woensdag 19 Juli 2 Cor. 8 : 16—24.

Ik laat het nu aan u over uit te rekenen hoeveel broeders op weg waren naar Corinthe. Hij zendt meerdere broeders opdat men later niet zegge, dat hij zichzelf verrijkte van het gecollecteerde geld. Een verdachtmaking in die richting zou te gemakkelijker zijn, aangezien Paulus nimmer van iemand geld voor zijn onderhoud pleegde aan te nemen. Wanneer wij broeders ter controle van boeken benoemen, is dat niet uit wantrouwen, maar om te voorkomen, dat iemand wantrouwig zou worden. Een goed penningmeester begeert controle.

Donderdag 20 Juli 2 Cor. 9.

Dit ganse hoofdstuk is aan het geven gewijd en ik hoop van harte dat ieder het ter dege zal lezen. In het Oude Testament gaf men de tienden. Wij, die in het volle licht mogen leven en wandelen, moeten in elk geval de tienden den Heer wijden. Probeer het maar eens. Zucht ge? Is dat wat ge hebt u niet gegeven, opdat ge het zoudt geven? Kleeft het u aan de vingers, aan het hart?

Vrijdag 21 Juli 2 Cor 10 : 1—11.

Er zijn altijd nog mensen, die zachtmoedigheid uitleggen als zwakheid of vrees Dat kan iemand toornig maken en de woorden, die Paulus nu schrijft, dragen oprechte toorn in zich. Verachting van zijn persoonlijkheid dwingt hem nu uit de hoek te komen, niet terwille van zichzelf, maar terwille van de boodschap.

Zaterdag 22 Juli 2 Cor. 10 : 12—18.

Tot besluit deze weinige regelen. Paulus heeft het over dezulken, die zich met zichzelf meten en daarom altijd groot genoeg zijn. Zij beroemen er zich op Paulus schapen te hebben afgevangen. Dezulken zijn er vandaag nog. Zij parasiteeren op andere geloofsgemeenschappen, maar presteren niets naar buiten. Op zulke mensen kan men kwaad worden. Laat ze. Arbeiden, in de wetenschap dat God zal kronen, die wettelijk gestreden hebben.

HUIZINGA.

Vrijdag 21 Juli 1939 No. 2584 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

ATTENTIE!

De copie voor het nummer van Vrijdag 28 Juli zende men aan

Ds. J. W. WEENINK, Stadskanaal.

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN ANDERE GEEST.

Doch Mijn knecht Kaleb, omdat een andere geest met hem geweest is, en hij volhard heeft Mij na te volgen, zo zal Ik hem brengen tot het land, in hetwelk hij gekomen was . . . .

Num. 14 : 24.

Met Kaleb was een andere geest geweest dan met de andere verkenners van het beloofde Land.

Tweeërlei wordt daarmede in verband gebracht. Het eerste is, dat Kaleb den Heere met volharding had nagevolgd en het andere, dat hij daarom het land, waarheen Israël onderweg was, zou binnengaan.

Duidelijk stelt dit woord in het licht, dat het van doorslaggevend belang is, welke geest in ons woont. De omstandigheden, waaronder we leven en de toestand waarin we verkeren, zijn niet de machten, die over ons lot beslissen.

Toen Elia het einde van zijn loop zag naderen, vroeg Eliza om erfgenaam te mogen worden van zijn geest, en de discipelen van onzen Heer bleven, na Zijn heengaan, biddende en smachtende naar dien Geest, die het leven en sterven van hun Meester tot een eeuwige zegen gemaakt had.

En gelukkig als wij leerden inzien, dat op dien „anderen" geest, den geest die ons in verbinding brengt met God en de eeuwige wereld, alles aankomt. Niets geeft Christus ons liever dan dézen Geest.

* * *

Deze geest openbaart zich *in beslistheid.*

Kaleb was met Jozua verre in de minderheid: tien tegen twee. Tien zeiden: *'t kan niet!* Wacht maar op andere tijden. Maar Kaleb hield zijn geloofsovertuiging niet verborgen en hield zich aan Gods belofte.

Sprekende over het land, dat ze gezien en God hun toegezegd had, waren alle verkenners eenstemmig in hun lof. 't Was een goed, een begeerlijk land. Maar in bezit nemen? . . . . Neen, dat kon niet! En de een keek naar den ander en zei het den ander na.

Doch Kaleb week geen duimbreed, want hij rekende met God.

Dat is het wat ons leven behoort te zijn: e e n o n d e r n e m i n g m e t G o d. Als het dat niet is, dan faalt het. Als we een werkelijke, persoonlijke kennis van God willen krijgen, dan moet er zijn een volstrekte bereidheid om te gehoorzamen, gepaard met een geloof, resoluut genoeg om de overtuiging om te zetten in een daad. De kracht komt met de gehoorzaamheid.

* * *

De „andere" geest openbaart zich *in onderwerping aan God.*

De tien verkenners en het volk, dat geen deel had aan dien „anderen" geest werden hoe langer hoe meer meegevoerd met het kwade. Ze wensten alles ongedaan te maken, wat bereikt was en — al w e n s t men dat ook niet — het gaat tóch verloren als men niet volhardt tot aan het einde. Maar Kaleb waarschuwde: „weest den Heere niet wederspannig", Hij was even onverschrokken tegenover de mensen als zijn ontzag voor God diep was.

Onder de invloed van een verkeerde geest bloeit het verzet tegen God. Het is die geest, die ons verhindert om tot vrede te komen. De „andere" de nieuwe geest, de geest van ontzag voor God, maakt bekwaam om te volharden met den Heere na te volgen — als 't moet, ook alleen.

* * *

De „andere" geest openbaart zich *in vertrouwen.*

God brengt er ons en zal ons het land geven, want Hij heeft een welgevallen aan ons.

Inderdaad ligt daar de beslissing: hoe staat God tegenover ons?

De tien verkenners hadden het maar over de sterke vijanden en hun eigen kleinheid. Daarom durfden ze de ongelijke strijd niet aan. Ze voelden zich al verslagen, voor ze nog een zwaard getrokken hadden.

De Boze kan de moeilijkheden laten zien in al hun grootte. Dan is er geen andere slotsom mogelijk dan: „het kan niet".

Maar de „andere" geest ziet iets meer. Zeker — zegt hij —: het kan niet; Gods wil te volbrengen is niet mogelijk . . . maar: alle dingen zijn mogelijk bij God.

God heeft een welgevallen aan ons. Beproef Hem. Onderneem grote dingen met Hem. Verwacht grote dingen van Hem.

Dit vertrouwen loont God: *„Mijn* knecht Kaleb".

„Mijn".

Toont, waar men aarzelt of spot, dat gij van een anderen geest zijt en onmiddellijk verneemt ge een Stem van binnen, die zegt: „Mijn!"

Kaleb beleefde de vervulling van de belofte.

De anderen konden geen van allen ingaan omdat ze God hun heil niet hadden toevertrouwd.

„Die Mij eren zal Ik eren, maar die Mij versmaden zullen licht geacht worden."

De verkeerde geest, de geest van ongeloof kost ons onze ziel, onze toekomst. Maar de andere geest, die niet twijfelt of God volbrengt Zijn werk, redt ons.

Die Geest heerse in onze Gemeenten.

Gode tot eer!

L.

UIT ONS UNIEBUREAU.

De Gemeente Zandbulten.

Op de 58e Algemene Vergadering, verleden jaar in Hengelo (O.) gehouden, werd de Gemeente Zandbulten v o o r-

waardelijk in de Unie opgenomen, omdat toentertijd de Statuten dezer Gemeente niet conform de Statuten en het Huish. Reglement van de Unie waren. Thans is dit echter wel het geval, zodat genoemde Gemeente nu *lid* der Unie is, zonder het praedicaat „voorwaardelijk".

* * *

Voor belanghebbenden.

De Statuten en het Huishoudelijk Reglement van de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland zijn thans opnieuw in druk verschenen. Tevens zijn in dit boekske opgenomen de Bepalingen voor beroepbaarstelling en erkenning van Voorgangers, alsmede de Bepalingen voor Hulppredikers en Evangelisten, zoals die met algemene stemmen werden aangenomen op de Algemene Vergadering te Den Haag, 14 Juli 1937.

Op de Unievergadering in N. Pekela heb ik den Voorgangers en secretarissen onzer Gemeenten een exemplaar ter hand mogen stellen.

Belanghebbenden kunnen, zo lang de voorraad strekt, tegen de prijs van 10 cent een exemplaar bestellen bij den depôthouder, Ds. G. Bouritius, Deventer, Oudegoedstr. 99.

* * *

Een brief uit de Congo.

Kortgeleden ontving ik een brief van onze zendelinge, zr. G. Reiling, waarvan ik de inhoud gaarne ter kennis breng van de lezers van De Christen.

„In De Christen van 31 Maart hebt u een en ander gelezen over het werk dat hier verleden jaar verricht werd. Nu is het weer Mei. Dit jaar zijn reeds weer velen gedoopt. Veel is er dat verblijdt. Ook veel dat teleurstelt. De Gemeente heeft juist een groot verlies geleden. Eén van de inlandse voorgangers, Abalayama, werd door den Heer opgeroepen. Wij meenden dat hij nog zo nodig was voor het werk Zo gaarne zouden we zien, dat er velen werkten zoals hij. Maar de Heer heeft anders beslist. Wij menen dat de inlandse Gemeente bepaald behoefte heeft aan leiders uit haar midden. Toch zijn we heel dankbaar voor wat Abraham in zijn leven heeft gedaan. Abraham of Abalayama betekent hetzelfde. Hij is zeker voor velen tot zegen geweest. We zijn dankbaar, dat zijn zoon zijn voetstappen volgt. Het is heerlijk te mogen zien, wat God kan werken in en door iemand die zich door Hem laat leiden. Daarom zal ook dit verlies ons niet terneerdrukken.

Ons werk onder de meisjes gaat vooruit. Wij hebben juist geen groter getal meisjes, maar wij hebben nu weer meisjes die van ver afgelegen plaatsen komen. Van Yasendo, waar ik nu twee keer een paar dagen met een paar van onze meisjes geweest ben, zijn hier nu 6 meisjes. Van een andere plaats hier 60 K.M. vandaan kwam enige weken geleden ook een meisje. Haar Vader is opziener over een tukela en hij vertelde mij, dat hij graag zijn dochter enige tijd hier wilde hebben, want, zeide hij, wij hebben behoefte aan iemand die de meisjes en vrouwen kan onderwijzen. Als de vrouw van onzen onderwijzer dat maar kon doen, dan was het ook in orde, maar nu is het beter voor mij dat mijn dochter onderwijs ontvangt om dan later anderen te kunnen onderwijzen. Ook van een andere plaats, hier meer dan 100 K.M. vandaan, kwam een meisje om opgeleid te worden met de bedoeling later in eigen dorp anderen te onderwijzen. Dat betekent, dat wij op den duur meer invloed zullen kunnen uitoefenen op het werk in ons grote district dan tot nu toe. Ook betekent het, dat men begint in te zien dat meisjes óók onderwijs moeten ontvangen. Deze meisjes, die van een grote afstand komen, hebben lezen geleerd en dus hopen we dat na een paar jaar zij op haar beurt anderen zullen kunnen onderwijzen.

Overigens staan we weer voor heel veel veranderingen. Gisteren zijn zendeling Mill en zijn vrouw weer teruggekomen na een hoogst noodzakelijke vacantie. Met de volgende boot verwachten we zending Ford weer terug. In begin Juni gaat Dr. Browne met vacantie naar huis. Daarna ook zendeling Wilkerson en zijn vrouw. De laatsten zullen wel niet weer terugkomen. De ouderdom verhindert hen, anders zouden ze wel graag met hun werk hier doorgaan. Dan gaan zendeling Ennals en zijn vrouw nog met vacantie. Daar hij hier de leider is van het werk, zal hij erg gemist worden en zijn vrouw niet minder. Vooral wat het werk onder de vrouwen aangaat zal het moeilijk zijn deze arbeid op dezelfde wijze voort te zetten. Waarschijnlijk zal het nodig zijn, dat ik een deel van dat werk overneem. Daar heb ik ook niets op tegen, alleen is het mij nog niet recht duidelijk hoe ik dan het werk kan doen dat ik nu doe. Gaarne vraag ik ook in dezen de voorbede van allen. Overigens zijn er ook enkele moeilijke dingen te regelen. Gelukkig te mogen weten, dat Hij, die roept tot de arbeid, ook kracht en wijsheid geeft. In dat vertrouwen willen we dan ook rustig doorwerken."

* * *

N. Pekela en de Algemene Vergadering.

Op goede gronden mag ik veronderstellen, dat verreweg het overgrote deel der afgevaardigden en gasten (zo niet alle) met gevoelens van dankbaarheid en blijde herinnering denken aan onze 59ste Algemene Vergadering. Wat de kwestie van regeling, verzorging enz. aangaat, komt de Gemeente te N. Pekela en haar zeer vele vrienden alle lof toe. Door enkelen werd dan ook terecht de dank der Vergadering sober en duidelijk vertolkt.

Bovenal verblijdden we ons over de broederlijke geest, waarin de agendapunten werden behandeld en afgehandeld. Men merkte duidelijk, dat de opzet was elkander zo goed mogelijk te begrijpen, om dan samen de beste oplossing te vinden. De toelichtingen, welke gegeven werden en soms gegegeven m o e s t e n worden, lieten aan duidelijkheid niets te wensen over. Het woord en het wederwoord droegen bij tot een zuiverder inzicht in bepaalde aangelegenheden. We zagen ons als Uniegemeenten geplaatst voor een gemeenschappelijke taak. Geheel op z'n plaats was dan ook het openingswoord van den voorzitter over „Onze Financiën". We mogen gerust onze idealen hebben, we mogen gezichten zien en zelfs onze dromen dromen, doch we mogen de werkelijkheid van het gemeenschapsleven, dat ook in de Unie tot openbaring komt, *geenszins* uit het oog verliezen. We kúnnen geen goede christenen zijn, wanneer we God onthouden van wat Hij ons schonk. En we zijn geen goede Baptisten, wanneer de offerzin onder ons zoek raakt.

We mogen ons door welke schone idealen ook niet laten vervreemden van de werkelijke zijde van het gemeenschapsleven.

Als Uniegemeenten hebben we elkander nódig. En dáárom willen we onder ons geldende orde eren en ons houden aan de bepalingen, welke door de grote Uniegemeente werden aangenomen. Persoonlijke willekeur in de Gemeente werkt o p d e n d u u r — want het is meestal een kwestie van tijd — even fataal als gemeentelijke willekeur in ons Unieleven.

We willen geordende Gemeenten zijn en ordelijk in Unieverband samenleven en samenwerken.

In N. Pekela hoorden we veel goeds. In N. Pekela grepen we wederom moed. Moge de Geest van den Vader en den Zoon ons allen leiden bij onze plaatselijke, gewestelijke, provinciale en landelijke arbeid. Dan zal ook de rechte zendingsliefde niet kunnen ontbreken. En zullen we onze arbeid zien als een klein onderdeel van het grote werk op de wijde wereldakker.

d. H.

DE ZATERDAGAVOND-8 UUR-CLUB.

Wie was Melchizedek?

Lange tijd heb ik weer het zwijgen bewaard over onze altijd gezellige Zaterdag-avond 8 uur-club. Gaarne erken ik, dat ze de onstuimige periode van haar prilste jeugd te boven is gekomen en haar gestes van thans een gezelschap verraden, dat traditie gekregen heeft. Nu wil ik hiermede niet zeggen, dat ik mij over dit distinctief van ouderdom bedroef, en nog minder verheug. Mijn persoonlijk gevoelen is, dat de traditie ons zowel een goede vriendin kan zijn, als een grote vijandin. Wij, Baptisten, huiveren voor traditie en terecht. Maar het komt mij voor, dat er onder ons soms zo gehuiverd wordt, dat dat huiveren bedenkelijk veel op traditie gaat gelijken! Ik heb eens gelezen van een Russische keizerin, die ergens in het tegenwoordige Petrograd een schildwacht liet aanrukken om een paar uur op een poedelhondje te passsen. Tachtig jaren achtereen hebben de militaire autoriteiten voor aflossing zorg gedragen en geen van de gouden kragen heeft er ooit aan gedacht om de post in te trekken. Het

hondje rustte al lang onder een marmeren grafsteen van de vermoeienissen des levens uit; zelfs zijn bestaan was totaal vergeten en met nimmer falende correctheid werd maar voortgegaan om de schildwachten te verwisselen. Wat ik hiermede zeggen wil, is, dat wij, die de dode letter haten en de levende geest eren, toch op onze hoede moeten wezen voor traditie. Is het niet tragisch en komisch beide, dat juist de kringen, die zich tegen traditie te weer stellen, de taaiste vasthoudenheid aan de dag leggen aan wat traditioneel bij ze geworden is?

Doch om terug te keren naar mijn Zaterdagavond-8 uur-club. Vriend Jansen was onlangs onrustig geworden over Melchizedek. Hij had er thuis een fantastisch verhaal over gelezen, dat hij niet in overeenstemming kon brengen met wat de bijbel over hem geschreven heeft. Wat kon hij beter doen dan op onze club eens naar hem te informeren. Vandaar zijn vraag: Wie was hij?

* * *

We lezen van Melchizedek in het 14e hoofdstuk van Genesis en in het 7e hoofdstuk van de brief aan de Hebreeën. Abraham was het gelukt zijn neef Lot alsmede den koning van Sodom met hun have en goed te bevrijden van de handen van Kedorlaomer. Op zijn nachtelijke terugtocht naar de plaats zijner tent ontmoette hij een geheimzinnige verschijning, — geheimzinnig meer voor ons dan voor Abraham — Melchizedek geheten, die zowel koning als priester was: hij was koning van Salem en priester van El Eljon, d. i. den Allerhoogsten God. Deze geheimzinnige verschijning zegende Abraham met een priesterlijke zegen en nam als priester van den Allerhoogsten God het tiende deel van de buit, die op de verslagen vorsten behaald was, in ontvangst.

Dit is het weinige dat Genesis ons over Melchizedek heeft bewaard. Het geeft ons te kennen, dat deze Kananietische koning monotheïst geweest is, knielende voor den énen God, Heer van hemel en aarde.

Dat is wel zeer opmerkelijk, want hij leefde immers in een land vol heidense zeden en gewoonten. Hij behoorde blijkbaar tot die weinigen, in wier voorgeslacht het eenvoudige, onvervalste geloof van een Noach bewaard was gebleven. Sommige Joodse rabbi's hebben in hem een na-verschijning gezien van Sem of Cham of Henoch! Enkele bijbelverklaarders menen, dat hij een vóór-verschijning van Christus geweest is. Dergelijke ongefundeerde speculatiën kunnen wij niet meer dan voor kennisgeving aannemen. Zij doen ons denken aan het woord van een van de gewijde schrijvers: „Wij zijn geen kunstig verdichte fabelen nagevolgd."

* * *

Melchizedek was koning van Salem, aldus het bijbelverhaal. Vroeger zou menige geleerde de wijze spiegelgladde schedel over deze mededeling geschud hebben. Hij was van gevoelen dat wat de bijbel van hem vertelt, naar het rijk der legenden verwezen moet worden; het kan eenvoudig niet waar zijn. Dateert Salem of Jeruzalem niet van de tijd van David, toen het als een versterkte plaats op de Jebusieten werd veroverd?

Nu merk ik op, dat mijn geloof in het geheel niet valt met een bijbelplaats, die voor ons Westerlingen wat minder wonderbaar blijkt te zijn dan de Oosterse tekening ervan aanvankelijk zou doen vermoeden. *Evenmin valt mijn geloof, indien blijkt, dat allegorie is, wat voor historie gehouden werd.* De heerlijke rust van mijn geloof wordt dus in het geheel niet verstoord door het heen en weer bewegen van wijze glimmende schedels.

Maar over Melchizedek hebben de glimmende schedels toch wel wat te vroeg medelijden getoond. De spade heeft de wijsheid van de geleerden tot dwaasheid gemaakt, gelijk zij dat zo dikwijls doet. Egyptische monumenten verwijzen naar Jeruzalem of Salem, als een Kananietische stad vele eeuwen vóór David door een farao onderworpen, terwijl later brieven van vasal-koningen van Palestijnse steden zijn gevonden, gericht aan de farao's van Egypte en daterend uit de 15de eeuw voor Christus, waarin melding wordt gemaakt van Uru-Salim, d. w. z. de stad Salim, de stad van de vrede.

* * *

Ongeveer 6 eeuwen nà Melchizedek schreef een koning van Jeruzalem, die schatplichtig was aan den koning van Egypte, enige brieven aan zijn souvereinen heer op tafeltjes van gebrand leem. Drie van deze brieven bejubelen zijn hoog maar afhankelijk ambt in bijna dezelfde woorden:

„Zie dit land van Jeruzalem; noch mijn vader noch mijn moeder hebben het mij geschonken — ik dank het aan de arm van den machtigen koning".

En in een tweede brief zegt hij:

„Zie ik ben geen commissaris; ik ben een vriend mijns heeren, den koning; ik ben iemand die hem schatting brengt. Noch mijn vader noch mijn moeder hebben mij over het huis mijns vaders gesteld".

En een andere brief bevat de volgende zinsneden:

„Zie, noch mijn vader noch mijn moeder hebben mij hier mijn plaats gegeven. Ik dank het aan den arm van den machtigen koning, dat ik het huis mijns vaders heb betreden."

Deze regelen doen ons denken aan wat het 7e hoofdstuk van de Hebreeënbrief over Melchizedek vermeldt.

Deze Melchizedek is ten eerste naar de betekenis van zijn naam koning der gerechtigheid en daarna ook koning van Salem, dat is koning des vredes. Hij is zonder vader, zonder moeder, zonder stamboom; hij heeft geen begin zijner dagen en geen einde zijns levens ...." (vertaling Dr. Brouwer).

De laatste woorden waren blijkbaar van formelen aard. Ze wilden te kennen geven, dat het priesterschap van Melchizedek geen familieaangelegenheid was, zoals bij de Levieten, maar door hem onmiddellijk uit de handen van God werd ontvangen.

Opmerkelijk is het, dat de schrijver van Genesis met geen enkel woord rept van de bijzonderheden, waarvan de schrijver van de Hebreeënbrief gewag maakt. Vanwaar had deze laatste zijn gegevens?

Wij tasten hierover in het duister. Waarschijnlijk beschikte hij over de een of andere oude Joodse traditie.

In elk geval ontwaarde hij in de verschijning van den priester-koning Melchizedek, *frappant des te meer om wat bewaard was gebleven van diens stijl in zijn communicaties met de farao's,* een welsprekend beeld van de heerlijkheid van het priesterschap van Koning Jezus.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

HOE BELEG IK MIJN ....?

Het is me werkelijk een vreugde met Petrus te kunnen zeggen: Zilver en goud heb ik niet ...., want het komt me voor dat het bezit van veel aardse slijk je in allerlei moeilijkheden kan brengen. Ik wil nog niet eens aan het lang niet ondenkbeeldig gevaar denken, dat je een slachtoffer van je kapitaal wordt en niets meer kunt zien of daarachter staat in stralende cijfers de vermoedelijke waarde aangegeven. Zo ziet een houthandelaar geen lokkend woud, dat al maar fluistert van verborgen schoonheden — hij ziet bomen en taxeert de waarde. De bankier staat wel met andere touristen op te zien naar de ten hemel strevende schoonheid van een eeuwenoud bouwwerk, maar intussen *springen beursnoteringen door het open* venster op hem af. Machtig is de greep van het geld.

Gelukkig, dat ik het niet heb. Wat moet je er mee doen? Daar komt een arme struikelaar des levens aan je deur en vraagt of hij niet honderd gulden kan lenen. Mijn lieve man, ik bezit welgeteld zelf maar honderdendrie centen. Maar a's het eens honderdendrieduizend guldens waren? Moet ik het doen? Mag ik het weigeren? Ik doe het. En straks de gedachte: hij verdrinkt het; wat heb ik gedaan? Ik doe het niet. En straks de angst: hij verdrinkt zichzelf. Lach er niet om. Bezit is gevaarlijk en legt een bijna niet te dragen verantwoordelijkheid op de schouders van ieder, die zich maar rentmeester weet.

Gelukkig dat er ook zijn, die het wel hebben. Hebt u verleden week in De Christen wel die kostelijke lijst gelezen, gepubliceerd door den *Unie-administrateur*? Een serie N. N.'s die allen een zeker bedrag voor het werk der C. I. Z. gegeven hebben.

De leden der C. I. Z. danken u N. N ers. Ge weet niet half hoe juist dit blijk van meeleven ons stimuleert en inspireert. En wat hebt ge deze guldens onvergelijkelijk belegd. Ik zeg u, neen, ik vraag u: *zou er een betere belegging mogelijk* zijn? Waar ter wereld, en dan vooral in deze wereld van heden, kan men zijn geld beter deponeren, dan in de bank Gods? Welke rente zal dit geld geven? 4—5 %? 4000 %! Nog veel meer. 't Is

on-uitdrukkelijk. Kan een zonnestraal betaald worden? Een regenbui? Hoeveel minder zal het gaan de stralen der genade, de stromen van zegen te berekenen met zoiets als zilver of goud. En dan te weten, dat uw gaven jonge broeders in staat stellen onze steden in te trekken, beladen met de last van het Evangelie. O, gij die geld hebt, laat het rollen. Houdt het niet vast, geeft het ons. Gij weet, geen cent zullen wij voor onszelf eisen. De offerbereidheid onzer werkers is overbekend. Alles zal de arbeid onzer strijders ten goede komen. Strijden als zij kunt ge niet. *Geef ons de munitie!*

Zijt ge ook zo gezegend als ik? Geen geld en toch geen zorgen zeggen ze buiten.

Het is niet onmogelijk, dat een jongeman, wanneer zal de dag aanbreken, dat ik onze jongedochters mag inschakelen?, die deze kreten van het hart hoort, zegt: Zilver en goud heb ik niet, maar wat ik heb, dat geef ik u. Dat geef ik U, Heer van mijn leven. Gij hebt kapitalen aan gezondheid, denkkracht en liefde in mij gestoken. Arm naar de wereld ben ik, maar mijn hart heeft een rijkdom van barmhartigheid ontvangen, die mij tot een rijken jongeling maakt. En al die rijkdom van U geef ik aan U terug. Ik wil het wagen. Ik zal, als het moet en mag, mijn positie, die mij een schitterende toekomst belooft, eraan geven. Ik hoor hoe Gij mij roept tot het oogstveld. Ik zie hoe de duizenden zonder God in de wereld verderven. Geld heb ik niet, maar ik heb mijzelf. Dat offer wil ik brengen.

Onze commissie zal gaarne met dergelijk *flinke* jongemannen in aanraking komen. Wij hebben mánnen nodig. Met *heldere hoofden, laaiende harten, sterke handen.* En zulken heeft de Heere ook nodig. Geen baas zal iemand in dienst nemen, die al zijn levensdagen al een grote knoeier geweest is.

Welke jongeman zal mij nu schrijven, dat hij lust heeft in de rijen der colporteur-huisbezoekers te treden? Wij beloven niets dan een stuk brood en veel werk. Wij garanderen geen onbezorgde toekomst. Maar die een groot offer brengen zullen groot loon ontvangen en in vertrouwen op Hem Die roept, blindelings de toekomst ingaan.

De Meester is daar en Hij roept u.

Hebt gij de stem van den Meester gehoord?

HUIZINGA,
Secr. C. I. Z.

P.S. Mijn adres van 24 Juli tot 9 Aug. is: Dorastraat 18, Hengelo (O.);
van 10 Aug. tot 17 Aug. p.a. S. C. Rosenbaum, Nieuwe Laan, Veendam.
(Geen copie zenden.)
Zie voorpagina.

VERBETERING.

De voorzitter der Unie, Ds. K. Reiling maakt attent op een fout in het verslag der Alg. Verg., opgenomen in het vorig nummer van De Christen, betreffende br. H. Mostert te Siddeburen.

Ds. K. Reiling schrijft: „Br. H. Mostert werd niet gehandhaafd. Na bespreking van de niet-erkenning van br. M. werd het rapport der U. C., dat de niet-erkenning motiveerde, goedgekeurd. Daarnaast werd aan br. M. gelegenheid gegeven nog een jaar te Siddeburen te blijven doorwerken, waarvoor een subsidie groot fl 400.— is toegekend.

* * *

Er zijn jammer genoeg nog meer fouten ingeslopen. Voor een deel moge dat aan den E.-R. liggen, voor 't grootste deel is het te wijten aan het feit, dat „vreemden" copie gaven, wier handschrift even onleesbaar is als dat van sommige anderen, die gedurig schrijven, en alleen dáárom voor E.-R. en drukker te ontcijferen zijn, omdat ze iedere week voor dezelfde raadselen staan.

E.-R.

Hernhutterzending.

De Hernhutterzending heeft in Tibeth een „Evangelieherberg" opgericht, die in dit gesloten land succes heeft. Reeds in de eerste drie maanden van haar bestaan werd de herberg door 800 Tibethaanse reizigers bezocht. De leiders van dit tehuis houden in de herberg dagelijks korte godsdienstoefeningen en propageren met geschriften.

De brief der blijdschap.

IX.

Filipp. 3 : 7—14.

Paulus, een spiegel voor Verlosten.

Reeds in het vierde vers is de Apostel begonnen met over zichzelven te spreken. En niet slechts hier, ook in andere brieven spreekt hij over zichzelf en eigen leven in verband met het Evangelie. Hij spreekt daarbij niet over bijkomstige en toevallige dingen, maar over het voornaamste, over dat, wat hij a l s c h r i s t e n is.

Waarom doet de apostel dat? Niet omdat dat voor hem zo gewichtig was, want al was het dat, zo was dat op zichzelf toch nog geen reden om er over in zijn brieven te spreken. Het waren immers geen particuliere brieven, geen brieven voor zulken bestemd, die uit liefde en vriendschap belang stelden in zijn *persoonlijk* leven.

Evangelieverkondiging, Christusprediking en niet anders dan dat was bij alles zijn oogmerk. Spreekt hij over zichzelven, zijn eigen wedervaren, dan geschiedt dat alleen om zijn boodschap te illustreren, het Evangelie onder het begrip van zijn lezers te brengen.

Het is alsof de Apostel zegt: ziet, zo, krachtens deze feiten ben ik een christen. Ziet aan mij, hoe, in welke zin, zondaren in en door Christus kinderen Gods zijn. Laat ik, Paulus, de spiegel zijn, waarin gij uzelven als verlosten leert kennen en verstaan.

* * *

I. De christen is door Christus gegrepen. Vers 12 en 14.

In de werkzaamheid van Christus ligt de oorzaak en de verklaring van mijn christen-zijn, zegt de Apostel. Christus heeft mij tot christen gemaakt. Omdat Christus de hand op hem legde en steeds laat liggen, is hij een christen. Hij is christen bij de gratie van Christus.

Dit feit legt in het hart zulk een gerustheid, zulk een bevreemdende, aan eigen doen en omstandigheden vreemde vrede: wat ik ben, ben ik niet uit mijzelf geworden; het is in zekeren zin buiten mij omgegaan. Ik kan er geen rechte verklaring van geven hoe, waardoor, zelfs niet wanneer ik een christen geworden ben. Zeker: er was een tijd, misschien wel een tijdstip, een bepaalde plaats, dat *ik* iets deed, dat ik mij bekeerde, gewonnen gaf en overgaf. Maar wat daaraan vooraf ging, waardoor en hoe dat eigenlijk kwam — *ik* weet het niet.

Dit verbaze u niet! Het is een roeping GODS; het eerste wonder. Het is een roeping van BOVEN: tweede wonder. Vers 14. De oorsprong van het christenleven ligt achter onze horizont. Het tastende vingers kunnen het niet raken. De pluizende verstand kan er niet bij. Er *ligt een goddelijk, hemels geheimenis* over het leven, dat we nu leven. Geen schepsel kan die sluier oplichten. Het is verborgen. Kol. 3 : 3. Gij *hebt* dit leven, Gij *weet*, dat gij het hebt. Gij werd gegrepen! Er werd beslag op u gelegd. Een hand, Christus' hand vatte u. Maar 't Is uzelf een wonder: een gave, waarover ge u eindeloos moet verwonderen.

Wie oog heeft voor het hemelse geheimenis, dat over het christenleven ligt;
wie oog heeft voor het feit, dat dit leven van Boven komt;
zijn oorsprong in God heeft —
— die verstaat de behoefte van vele christenen om te spreken van hun „uitverkiezing". Niet hier, niet in m ij! — neen! dáár, *buiten* mij *boven* mij, ligt de oorsprong van mijn christen-zijn. Niets van mij — 't is al van Hem.

Er is, wanneer iemand spreekt van zijn uitverkiezing, geen reden om te protesteren. Integendeel, het roept tot eerbiedig luisteren. Wie van zijn uitverkiezing spreekt, spreekt van het goddelijke geheimenis.

Gelukkig als ge u gegrepen weet!

Wie bedenkt, hoe de zondaar christen wordt — christen *gemaakt* wordt, die verstaat, dat het moeilijk is belijdenis te doen. Velen zien tegen deze daad op. Ze weten op Christus' zijde te staan. Ze weten tot de gemeente te behoren. Maar

VAN 'T OOSTELIJK DEEL DER WERELD.

China's religieuse schuld aan Indië.

Door Dr. H. Raymond Williamson. M. A.*

Het Boedhisme in zijn oudere of Hinayana vorm oefent nog zijn uitgestrekte invloed uit in Ceylon en Burma. Maar, vreemd genoeg, in Indië waar het oorspronkelijk is ontstaan beslaat het een betrekkelijk kleine plaats in het godsdienstig leven van het volk. We weten dat, wat bekend is als Mayahana Boedhisme zich verspreidde van uit Indië door Thibet tot Mongolië en China. Het bereikte het laatstgenoemde land in de vroegste jaren van de eerste christelijke eeuw en het won geleidelijk in de een of andere vorm het vertrouwen van de grote meerderheid van het Chinese volk.

Niet ver van Gaya, een van onze Bapt. Zend. stations in Bihar is Buddhgaya, waar Gautama de verlichting ontving, waaruit het Budhistisch geloof is ontsprongen. Hier is een oude tempel gevonden gevuld met herinneringen aan den stichter van deze grote godsdienst. Hier kan men de afstammeling zien van de boogboom onder wiens schaduw Gautama het inwendige licht ontving, dat hem tot eerste apostel van een nieuw geloof maakte. Ook ziet ge het Lotuspad waar, als Gautama wandelde in overdenking, lotusbloemen uit zijn voetspoor ontsprongen! De oude beeltenis van Boedha is nog gevonden in de binnenste schuilhoeken van een sombere spelonk aan de voet van de centrale toren, maar „Ikabod" kon er wel onder geschreven worden, want ze is gedrapeerd op Hindoese wijze, en het juweel in het voorhoofd, het kenmerkend zinnebeeld van Boedhistische verlichting, is zorgvuldig bedekt. Deze heilige plaats is in Hindoes bezit gekomen en ofschoon Boedhistische pelgrims haar nog in aanzienlijke aantallen bezoeken, betalen ze, als ze aanbidden hun tienden aan priesters van een wedijverend geloof. Verreweg de grootste meerderheid der pelgrims belijden de godsdienst der Hindoes, en aan dezen wordt gezegd, als zij eerbiedig buigen voor de beeltenis van Boedha, dat zij Vishnu, de godheid der Hindoes, aanbidden.

Hoe verlangt men dat deze eenvoudige ernstige zoekers in dezelfde aantallen naar onze in de buurt gelegen christelijke kerken mochten stromen, opdat de ware verlichting, die in Christus is, hun zoeken zou kunnen belonen en hun bedevaart bekronen!

Onder de oude monumenten in de omgeving van de tempel ligt een gebroken stenen tablet, een chinees opschrift dragende. Het maakt melding van het bezoek van een chinese pelgrim aan deze heilige plaats lange jaren geleden. Een ander tablet roept terug tot de bedevaarten van Fa Hsien in de vroege vijfde eeuw, en van Hsuan Tsang in de vroege zevende eeuw; beide kwamen door een keizerlijk decreet gemachtigd van China om de Boedhistische heiligdommen in Indië te bezoeken en de gewijde geschriften van die godsdienst mee te brengen naar hun eigen land. Daar zijn de overvloedige bewijzen dat deze Chinese zoekers naar ware godsdienst, Buddhgaya en andere oude plekjes in Bihar bezochten.

Te Patna, ook een centrum van onze Bapt. Zend. Genootsch., laat het gouvernement de heel oude hoofdstad van den eersten keizer van de Maurya dynastie opgraven. Deze is genoemd Pataliputra en dateert uit de vierde eeuw voor Christus omstreeks de tijd van Alexander de Grote. Dicht bij is een ingemetselde wel, waarin naar men zegt, Fa Hsien, de reeds boven genoemde Chinese pelgrim een gouden munt heeft geworpen om de god der pokken te verzoenen.

Met Mr. Bridges, die zeer veel interesse heeft voor deze zaken, bezocht ik het museum te Patna, waar we vele boeken en rollen in de Chinese en Thibetaanse taal zagen. Onder dezen waren verscheidene afschriften van de Boedhistische heilige schriften. Sanskrit is de grondtaal van vele van onze chinese Boedhistische boeken, maar de oorspronkelijke stukken, het origineel, achtte men verloren en waarschijnlijk niet meer op te diepen. Mr. Bridges vertelde me van een Italiaanse geleerde, Mr. Pucci, die zich vele jaren

* Dr. Williamson is buitenlands Secretaris van de B. M. S. (het Bapt. Zendingsgenootschap). Deze artikelen zijn ervaringen door hem opgedaan op een driemaandelijkse reis van uit China naar de Bapt. Zend. Stations in Ceylon en Indië.

A. E.

---

dat *geloofwaardig* te maken, komt hun heel moeilijk voor. Over zijn eigen werk kan men spreken — maar wie kan nu G o d s werken uitleggen? Wie over zijn bekering, zijn christen-zijn spreekt, roert het geheimenis aan. Hij stamelt en verkeert in gevaar meer te zeggen, „dan het een mens toegestaan is uit te spreken". Met het afnemen van belijdenis moeten de wijzen belast worden. Dat is geen taak, die de hele gemeente kan worden toevertrouwd. Alleen zij, die door de woorden heen kunnen luisteren, zijn bekwaam om de geestelijke werkelijkheid achter de zwakke woorden te ontdekken.

Onze gemeenten moeten zich hoeden voor het gevaar van het rationalisme, van de vleselijke nuchterheid, als ware in de geestelijke dingen de mens en zijn doen de overheersende factor. De dingen kunnen niet restloos verklaard, begrijpelijk gemaakt worden. De belijdenis is een getuigenis.

II. De christen is in Christus gevonden.

Een christen heeft wat achter zich en hij heeft wat voor zich. Op 't ogenblik heeft hij niets . . . . . Hij is „in Christus". Hij hoort de Stem in zijn hart; hij voelt de Hand op zijn schouder. Voorts is hij: ontbloot, arm, ellendig, een bedelaar, maar . . . . in Christus, die hem kleedt met zijn Gerechtigheid en Heil, Wiens onuitputtelijke rijkdom, zijn rijkdom is, Wiens vrede en zaligheid hij, de ellendige, doemschuldige zondaar smaakt.

Hij heeft wat „vergeten". Hij „verzaakt" wat. En nog steeds (zijn christen-zijn brengt dat mee), is hij vergetende, verzakende: verdiensten, voorrechten, deugden — alles wat bij mensen opgeld doet, „acht ik" reken ik schade, reken ik drek te zijn. Vers 7 en 8. Daarvan — zegt de Apostel — ben ik ten volle overtuigd, dat het mest is waar men niet naar omkijkt.

Hoe komen we tot zulk een omkeer in onze opvatting?

Paulus zegt niet: ik begrijp nu wel dat het w a a r d e l o o s is. Neen, het is schadelijk — zegt hij.

Wat houdt de arm van de weegschaal vast zó, dat die schaal, die eens zo diep hing, thans zo hoog hangt?

Het antwoord is: de kennis van Christus Jezus mijn HEER.

„Mijn HEER" heeft zich aan mij kenbaar gemaakt. Daarom is 't nu

Weg gij wereld, met uw lusten,
't Beste wat gij biedt, is schijn.

Schijn? Neen, schade!
Niets buiten Jezus heelt de smart.
Noem mij maar het beste, dat gij hebt — kan de gelovige zeggen — ik heb iets beters: Christus Jezus, mijn HEER. In deze HEER heb ik rechtvaardigheid, die uit God is, door 't geloof.

De christen heeft iets vóór zich: in onuitsprekelijk heimwee strekt hij zich uit, jaagt hij voort.

Hij krijgt niet zo geleidelijk aan wat in handen, bereikt niet zo zoetjes-aan wat — neen! leeg zijn z'n handen. Vóór hem ligt het: ik acht niet, dat ik zelf het alrede gekregen heb. Vers 12.

Gezegende handen die leeg blijven tot op het ogenblik, dat het eeuwige leven gegrepen kan worden!

III. De christen wordt met Christus verheerlijkt. Vers 10.

Hij zal Christus kennen en de kracht Zijner opstanding en dat, dewijl hij gemeenschap heeft aan het lijden van Christus en hij diens dood gelijkvormig wordt.

Er is een sterven door de zonde: des zondaars dood.

Er is een sterven aan de zonde: des christens dood.

Dat laatste geschiedt als de kracht van Christus' opstanding ons aanraakt. En deze aanraking maakt ons Zijn heerlijkheid deelachtig.

L.

wijdde aan de taak het Sanskrit origineel te reproduceren van Chinese en Thibetaanse vertalingen, om, nadat veel van zijn werk was gedaan, gewaar te worden, dat deze Sanskrit geschriften in Thibetaanse kloosters gevonden waren.

De invloed van het Boedhisme is zeer groot geweest in China. Het heeft gewerkt op hun kunst, wetenschap, taal, wijsbegeerte en godsdienst. Ook heeft het bijgedragen tot de ontwikkeling van stoicijnse en vreedzame neigingen bij het chinese volk. De Mahayana vorm van het Boedhisme, die door de reeds bovengenoemde wegen China binnentrad, heeft meer verwantschap met het Christendom dan de oudere vorm die Ceylon en Burma binnendrong. Op zonde en vergelding wordt de nadruk gelegd. Zaligmakers zijn geïntroduceerd en genade geschonken. Dat alles schijnt in sommige tijdperken verband aan te duiden met het christendom en bevorderlijk voor den christen-zendeling om zijn boodschap ingang te doen vinden.

In Serampore, waar de directeur Angus en zijn collega's mannen uit geheel Indië opleiden voor de bediening van het evangelie, ontving ik de gelegenheid de vroegste Protestantse vertaling van de „Chinese" bijbel na te sporen tot zijn oorsprong. In verband hiermee zal altijd de naam van Robert Morrison geëerd worden. Dat onze eigen zendeling Marshman in 1822 de eerste Protestantse vertaling van de heilige schriften in het Chinees uitgaf, is niet zo algemeen bekend. We weten hoe dat onverschrokken drietal, Carey, Marshman en Ward plannen maakten zendelingen naar Sumatra te zenden en zo mogelijk naar China, maar dat plan ondoenlijk vindende, keerden zij zich, inplaats daarvan, tot de vertaling van de Chinese Heilige Schrift. Na dit echt reuzenwerk, waarvan het bewijs gevonden is in onze Serampore bibliotheek, slaagden Marshman en zijn collega's en in 't bijzonder Lassar er in de eerste Protestantse vertaling van dat Boek te geven, dat voor het chinese volk veel meer betekent dan de Boedhistische heilige schriften ooit kunnen doen. In deze tijd van oorlog, die op het chinese volk een schrikkelijk lijden brengt, is daar een honger naar het Woord van God die niet bevredigd kan worden, daar de slechte verbindingen het onmogelijk maken voldoende voorraden naar het achterland te krijgen. De chinese bijbel gaat ontzaglijk veel bijdragen tot de herstelling van de verwoeste plaatsen in China en de vernieuwing van het chinese volk.

Van de vele christelijke instellingen in Calcutta, die onder de bescherming van onze Zending zijn opgegroeid, om te trachten de grote en verschillende noden van de onmetelijke bevolking van de tweede stad in het Britse rijk tegemoet te treden, vond ik ons werk van de Carey kerk in Bow Bazaar van speciaal belang. Hier is een bepaald cosmopolitische gemeenschap van gelovigen (aanbidders) gesticht, waaronder vele Chinezen. Een onderzoek van Mr. Eadie, die met zijn collega's enige jaren verantwoordelijk is geweest voor het werk daar, bracht aan het licht dat er verscheiden duizenden Chinezen in de stad woonachtig waren. De C. M. S. (het Chinees Zend. Genootsch.) en ons eigen Genootschap hebben getracht aan deze immigranten het evangelie te verkondigen, maar als dit werk goed gedaan zal worden, is veel meer hulp nodig.

Het feit dat deze mensen in hoofdzaak afkomstig zijn van Zuid China doet ons denken aan onze Amerikaanse Baptiste collega's aldaar, en onze gedachten leiden ons nog eens terug naar Serampore en wij herinneren ons dat het dáár was dat Adoniram Judson, de stichter van het Amerikaans Bapt. Zend. Genootsch., onder leiding van den Heiligen Geest en door bemiddeling van William Carey de juistheid van de Baptiste beginselen inzag en aanvaardde. Het genootschap door hem gesticht heeft nu een kerk (Gemeente) in China van meer dan 70.000 leden en de Baptiste kerk (Gemeente) is bijzonder krachtig in Zuid China. In deze omstandigheden schijnt het heel natuurlijk de gedachte te opperen, een beroep te doen op onze Chinese broederen in Canton, in de hoop dat zij daarin een roepstem zullen zien „om over te komen en te helpen" in deze hulpbehoevende en veelbelovende sfeer onder de Chinezen in Calcutta.

Veel deelneming wordt overal onder de Indischen gevonden voor de lijdende millioenen van China. Bijzonder werd dat opgemerkt in Calcutta. De Chinese Consul Generaal aldaar, wiens vrouw en moeder beide christenen zijn, leidde een vergadering in onze kerk in Bow Bazaar met het speciale doel steun en bijdragen te verkrijgen tot leniging van de nood in China. Een Indisch rode kruis en de Chinese krachten zijn daar verenigd aan het werk.

Zo is en wordt op allerlei wijze de aaneenschakeling van deze twee grote volken van Indië en China bevorderd en hetgeen een daartoe bevoorrechte heeft mogen zien van de christelijke kerk in deze beide landen, doet met vertrouwen vooruitblikken naar de aaneensluiting van deze twee grote naties in de gemeenschappelijke kruistocht voor het Rijk van Rechtvaardigheid en Vrede.

MISS. HERALD A. E.

NOG EEN VRAAGTEKEN.

We hopen dat onze lezers en lezeressen niet het geduld zullen verliezen, wanneer aan deze plaats gedurig geschreven wordt aan het adres van Ds. v. d. W(oude), die in het Gereformeerd Kerkblad van Leeuwarden aan ons adres zijn gedachten zendt.

In zijn laatste artikelen gaat Ds. v. d. W. in op de enkele regelen, die we gaven over de tekst: „Laat de kinderkens...." Wij hebben ons daarin niet gehouden aan de uitleg die Ds. Louw eraan geeft, n.l. dat hier door Jezus vooral de groteren bedoeld worden, die als kinderen tot Hem moeten komen, wijl derzulken het Koninkrijk Gods is. We dachten meer aan kinderen, zoals Jezus ze daar voor zich kreeg.

Het gaat niet aan te herhalen, wat we er al over schreven, maar een ding is ons toch in het antwoord van Ds. v. d. W. onduidelijk gebleven. Wij zeiden namelijk, dat wanneer ik geloven moet, dat Adams zonde mijn kind voor God verdoemelijk doet zijn, ik nog veel meer wil geloven, dat Christus' offer mijn kind voor God rechtvaardigt". Daarin ligt mijn troost, wanneer het kind vroegtijdig weer heengaat. Ik zie dus in dit geval, gelijk ik hoop dat in alle gevallen te doen, op het werk van Jezus Christus. Ik zie niet op het feit, dat mijn kind uit ouders geboren werd, die zeggen door de genade Gods in Christus aangenomen te zijn. Want waar staat dat „de heilsbelofte Gods toekomt aan de gelovigen en aan hun kinderen"? Ik nader nu weer tot dat wat mij nog een vraag bleef en waarop ik meen geen bevredigend antwoord te hebben ontvangen: Hoe kan men een kind dopen (we gaan hier op de eigenlijke betekenis van dat woord nu niet in), wanneer men zelf uit de Schrift leest, dat een deel verordineerd is tot het eeuwige leven, en een deel tot het eeuwig oordeel? Is er geen tegenstrijdigheid in het antwoord van Ds. v. d. W., als hij schrijft: Wij vragen bij het dopen niet of een kind is uitverkoren. Dat behoort tot de „verborgen dingen, die voor den Heere onzen God zijn"! Ons richtsnoer bij den doop zijn de geopenbaarde dingen. Tot de geopenbaarde dingen behoort de heilsbelofte Gods, die toekomt aan de gelovigen en aan hun kinderen.

In 't eerste deel van dit antwoord blijft de mogelijkheid open, dat er inderdaad een kind gedoopt wordt, dat niet uitverkoren is ten leven; in het tweede deel wordt die mogelijkheid ontkend door dat woord van de heilsbelofte. Wil de schrijver beweren, dat alle kinderen van gelovigen uitverkorenen zijn? Toch wel niet?

En wat moet ik denken van een kind, geboren uit gelovige ouders, gedoopt „ten achtsten dage", opgevoed in wat wij „de dingen van het Koninkrijk" plegen te noemen, dat later de brede weg opgaat? Ik vergis mij, wat moet ik van die doop denken, die klaarblijkelijk is toegepast aan iemand. die niet ten leven werd verkoren? Terwijl het toch beschouwd werd zegel en teken te zijn.

Dáárop zal Ds. v. d. W. opnieuw antwoorden, dat bij ons toch ook gedoopten zullen afvallen. Luister: „Maar is dat

anders bij hen, die pas als volwassenen werden gedoopt? Komt bij de Baptisten geen afval voor? Is daar nooit iemand die voor de wereld kiest? Het Baptisme kan evenmin over het hart van volwassenen oordelen, als wij over dat van kinderen".

Het gaat bij ons niet om volwassenen, het gaat om gelovigen. Dat behoorde men nu toch te weten. Ik weet zeer wel, dat een mens aanziet wat voor ogen is, maar ik weet ook, dat een zuigeling niet getuigen kan van het geloof dat in het hart geboren werd. Of van de onzen niemand verloren gaat? Dat weet God alleen. Wij weten, dat ze, voor de oren der gemeente zowel als in een gesprek onder vier ogen, hun geloof in den Zaligmaker beleden hebben. Is de doop niet de vraag van een goed geweten tot God? Indien gij van ganser harte gelooft, zo is het geoorloofd. Hoe eenvoudig en doorzichtig is de volgorde: een Heer, een geloof, een doop. Waarom zal men die juist andersom lezen?

Voorlopig zullen wij over dit onderwerp, in verband met uitstedigheid, moeten zwijgen.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. Waarde medeverbondenen in Christus Jezus. Met grote blijdschap kunnen wij weer melding maken van genoten zegeningen. Onze voorganger werkt met groot enthousiasme in 's Heeren wijngaard. Verblijdende perspectieven openen zich voor de toekomst. Voor de komende winter wordt reeds veel voorbereidend werk gedaan en wij bidden om Christus' nabijheid.

Zondag 2 Juli hadden wij des middags doopdienst. Een jonge zuster wenste haar Heiland te volgen, ook door het watergraf. Een grote en aandachtige schare beluisterde de prediking naar aanleiding van Hand. 8, waar we de geschiedenis van de Kamerling vinden opgetekend.

Hierna vond de Doop plaats. Aan het Avondmaal werd onze jonge zuster bij monde van onzen voorganger hartelijk welkom geheten. Het waren gezegende ogenblikken, vooral ook toen wij bij brood en beker onze eenheid in Christus Jezus beleden.

G. W. GROENHUIJZEN, Corr.

HET VRIJE WOORD.

Klein, maar . . . .

Wat zijn deze onder zo velen?
Joh. 6 : 9.

Er was een grote schare bij Jezus om Hem te horen spreken en vertellen. De mensen wilden eeuwig heil voor hun ziel van Hem ontvangen. Ook waren zij nieuwsgierig naar de wonderen, die Jezus placht te doen en wel in zo erge mate, dat ze hem steeds volgden.

Maar naast geestelijk hadden zij ook lichamelijk voedsel nodig. En daar was geen brood. Slechts een kleine jongen was in het bezit van vijf gerstebroden en twee visjes. De discipelen, och, ze wisten niet, wat ze met zo weinig moesten doen om al die mensen te voeden. Ze stonden verlegen en vroegen Hem: „Wat zijn deze onder zo velen? Dat kleine beetje voedsel van dien kleinen knaap is toch niet voldoende om die schare te verzadigen? Meester, begrijpt Ge niet, dat wij ze maar moeten laten heengaan, omdat wij met zo weinig niet bij machte zijn ze allen van brood te voorzien?"

Wij kunnen ons deze vragen van de discipelen best voorstellen. Maar verwachten doen wij het niet van hen. Want begrepen zij niet, dat Jezus, Gods eigen Zoon, machtig genoeg was om — zo het moest — de ganse wereld van het nodige te voorzien? Waren zij dan nog niet lang genoeg bij Hem geweest en waren ze de door Hem verrichte wonderen vergeten? Het leek daar bijzonder veel op.

Jezus begreep deze vraag ook wel. Hij had hen immers zelf uitgelokt, opdat ze toch maar een beter idee kregen van Zijn macht, of liever, zoals het ook in het zesde vers van Joh. 9 staat, om ze op de proef te stellen, of zij nu werkelijk meer wisten en beter overtuigd waren dan de anderen, dat Hij Gods Zoon was.

De discipelen dachten daar echter niet aan en nu moest Jezus het hun tonen. Daarop brak Hij de broden en er was zoveel, dat het meer dan voldoende bleek om niet alleen vijfduizend mannen, maar ook de aanwezige vrouwen en kinderen te voeden. Er was zelfs over.

Jezus gaf Zijn Zegen over het brood van een kleine jongen en met datzelfde brood kon toen een grote schare mensen verzadigd worden.

* * *

Heeft deze geschiedenis òns ook iets te zeggen? Ongetwijfeld!

Worden wij niet vaak moedeloos, als wij zien naar het kleine groepje Baptisten in vergelijking met die grote hoeveelheid mensen, die er bestaat? Immers ja! Bekruipt ons niet dikwijls het gevoel van machteloosheid: al ons ploeteren, al ons werken en worstelen, wat we ook doen, het is alles tevergeefs!

Maar, indien dat zo is, is dat onze eigen schuld!

Voorwaar een hard woord! Doch 't is waar! Wie staat er in de weg tussen ons werk en de zegen er op? Zou het iemand anders kunnen zijn dan wij zelf? Natuurlijk niet!

Jezus wil gaarne onze arbeid zegenen! Maar aan die zegen is een enkele voorwaarde verbonden en wel deze, dat wij ons werk doen in v o l k o m e n gehoorzaamheid aan Hem.

Een lichaam klinkt het best mee, indien het de toon, die in zijn nabijheid wordt gehoord, ook zelf kan voortbrengen, m.a.w. als het op die toon is afgestemd. Dit geldt ook voor ons. Wij kunnen het best het werk van Christus doen, indien wij op Hem afgestemd zijn.

Noodzakelijk gevolg daarvan is, dat wij — evenals Hij het was — een toonbeeld van liefde zijn. Dat ook de onderlinge liefde tussen ons als broeders en zusters geheel goed is! Dat wij niet kwaad spreken van elkander, maar liever elkaar de volle waarheid in liefde zeggen!

Is dat allemaal in orde bij ons? O, dan zal de zegen niet uitblijven.

Is dat echter niet in orde, dan zult U — en wel 't liefst zo spoedig mogelijk — dit voorelkaar moeten brengen. Als kind van God wordt van u verwacht, dat u bereid bent Zijn wil te doen.

A. J. BR. Dzn.

ANDERS WAS IK 'T OOK KWIJT.

Verscheen voor mij een jongeman. Het past mij niet hem hier uit te tekenen, ofschoon zijn verleden en hij zich er goed voor lenen.

„Omdat ik niet naar den dokter gegaan ben, geef ik u een daalder. Anders was ik 't ook kwijt geweest."

Ik kwam eens met een mijner vrienden thuis, die zijn vader en mij geweldig verbaasde door de mededeling dat hij onderweg een rijksdaalder verdiend had. Niemand had daar iets van gemerkt. „Ja", zegt hij, „ik heb geen sigaren gekocht, geen sigaretten . . . . , als ik het wel gedaan had, was ik het kwijt geweest. Dat heb ik dus verdiend."

Dat is monetaire politiek, waar u en ik niet veel van snappen.

Maar dat van dien eersten jongeman hebt u wel begrepen.

Verzilverde dankbaarheid.

Daar hebben anderen ook wat aan.

Ik hoop van harte dat u veel geeft in de gemeente; dat u nooit bang is van geven arm te worden.

Wanneer u dan toch zo mildelijk geeft, geeft familie zo en zo een jaar lang De Christen.

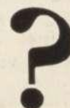
Welk een zegen zal ontspruiten....

E.-R. & Adm.

CORRESPONDENTIE

Er bleef plm. 2 kolom overstaan.

U GOOIT MIJ TOCH NIET WEG

WEEKKALENDER

Op de hoogten van de roem.

Het zijn zeer steile, duizelingwekkende hoogten — de hoogten van roem. En menigeen is jammerlijk in de afgrond neergestort, die zojuist nog gesignaleerd werd op de contouren van de bergen. Roem bedwelmt en maar weinigen kunnen in de wierook wandelen. Balzac zei: De roem is een vergif, goed om bij kleine doseringen in te nemen. Niemand onzer zegge geen roem te begeren. Het valt mij altijd weer op, bij mijzelf en bij anderen, hoe er gecamoufleerd en publiekelijk gejaagd wordt naar een stralende naam, die de glorie verkondigt desgenen, die onder deze naam over de aarde gaat. Niet alleen in de hoogste kringen speurt ge dit streven, merk het rondom u op; en eventueel in u. Zo zijn mensen. In de regel zeer klein van stuk. Daarom gaan de meesten dan op de tenen staan; opdat ze wat groter lijken. De weg naar de ware roem bewandelt hij die geen roem zoekt, maar die gekomen is om te dienen. Christus heeft ons de weg gewezen. Nu ruist Zijn Naam langs de wolken. Paulus is de weg gegaan en velen met en na hem en eens zal blijken hoezeer hun namen straalden voor God.

Zondag 23 Juli 2 Cor. 11 : 1—9.

Er zijn mensen gekomen, die Paulus verachtelijk gemaakt hebben. Alles hebben die van hun eigen waardigheid wel overtuigde broeders aan Paulus gelaakt. Wie is die Paulus? Heeft hij ooit met Christus gewandeld? En een spreker is hij zeker niet. Neen, hij neemt geen salaris aan, maar wat is dat anders dan hoogmoed in het kleed der nederigheid en dienstbaarheid? 't Is wel wat als mensen zo achter alles het verkeerde zoeken. Eigenlijk moet men maar zwijgen en dat zou Paulus, wat hemzelf betreft zeker liever gedaan hebben; maar het gaat hier om het werk.

Maandag 24 Juli 2 Cor. 11 : 10—21.

Paulus begint met deze mannen te ontmaskeren. Het zijn bedriegers; ze doen als de duivel, die zich met gemak als een engel vertoont. En jullie ontvangen zulke zeer eerwaarde arbeiders ook nog, die het alleen om het uwe en niet om u begonnen is. Het zal wel niet anders gaan. Ik zal mij hier met hen gaan meten. Ik zal ook eens uitpakken en zeggen wie ik ben.

Dinsdag 25 Juli 2 Cor. 11 : 22—33.

Zo, nu gaan we eens met de ruggen tegenelkaar aan staan en zullen we zien wie de grootste is. Ieder voelt, dat Paulus dit een onprettige vertoning moest vinden — zichzelf in heel zijn grootte uitmeten; maar wat moest hij? De anderen deden het ook en de gemeente kwam onder de indruk van hun vermeende grootheid. Wat Paulus hier in een paar regelen opsomt, is eenvoudig verbijsterend voor ieder, die achter die woorden de ervaringen meebeleeft. Wat een lijden, verduren, ellende en verdriet. Een stortvloed van gebeurtenissen, die allen stuk voor stuk bewijzen welk een toegewijd werker Paulus is. Van roemen gesproken.

Woensdag 26 Juli 2 Cor. 12 : 1—11.

Paulus is nog niet klaar. De sterkste bewijzen van zijn waarachtig en eerlijk apostelschap mogen zij vinden in de gezichten en openbaringen, die hem gegeven zijn. Ofschoon God Zelf mij dus op duizelende hoogten gevoerd heeft, ben ik bewaard gebleven voor zelfverheffing, waartoe ik mij nu min of meer heb laten bewegen. God gaf mij een doorn in het vlees en hield me daardoor zo klein, dat ik groot genoeg was Hem te dienen. En gediend heb ik Hem. Dat weten jullie en dat te erkennen ware jullie plicht geweest.

Donderdag 27 Juli 2 Cor. 12 : 12—21.

Ik ben anders dan de andere apostelen; maar alleen in het bijkomstige: ik neem geen vergoeding aan. Heb ik niet genoeg bewezen, dat ik een vurige liefde tot jullie heb? Waarom geven jullie me dan zo weinig terug? Nooit zochten we ons voordeel. Ik hoop maar dat als ik kom, wij niet in elkander teleurgesteld zullen worden. Dat onze ontmoeting niet pijnlijk worde; en daaraan kunnen jullie nog veel doen.

Vrijdag 28 Juli 2 Cor. 13.

Paulus beeindigt ook deze brief, waarin vele harde dingen gezegd zijn. Een woord om wat langer vast te houden is: Onderzoekt uzelven, of gij in het geloof zijt, beproeft uzelven. De laatste woorden verraden weer de hartelijke liefde, die Paulus tegen hen koestert. Niet dat die liefde afwezig was toen hij scherp werd, neen, juist zijn liefde deed hem zo schrijven. Liefde kan pijn doen.

Zaterdag 29 Juli Ps. 63.

Vandaag lezen we maar een psalm. De volgende week hopen we dan met een nieuwe brief te beginnen. Wanneer ik zeg: maar een psalm, wil dat niet zeggen, dat gij niet al uw aandacht aan deze woorden van David, in de woestijn geboren, zoudt wijden. Zie hem midden in zand en rotsen zijn aangezicht naar het Oosten wenden, naar de dageraad. Hij verlangt naar God. Hier is herinnering, verbinding en verblijding. Ik wens u een gezegende Zondag.

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Het adres van den secretaris der gemeente te Groningen is thans:

H. BOS, Schoolstraat 29B, Groningen.

Sneek.

De bevestiging van cand. G. W. Tijman zal D.V. plaats vinden Zondag 30 Juli in de morgendienst te half tien door Ds. H. Visser, in ons kerkgebouw.

De intrede vindt plaats des namiddags 4 uur in „Harmonie", Sperkhem.

De secr. W.

In dank ontvangen voor de Zending van:

Gem. Noordbergum zonder nadere bestemming een bedrag van f 60.—
A. te H. z. n. b. een bedrag van - 10.—
N. N. te N. „ „ „ „ - 5.—
G. te S. Congo-zending - 2.50

Postrekening no. 275770. H. KONING, Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland. Van Heutszsingel 52, Coevorden.

Vrijdag 28 Juli 1939 No. 2585 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

ATTENTIE!

De copie voor het nummer van Vrijdag 4 Augustus zende men aan

Ds. J. W. WEENINK,
Stadskanaal.

Inzending van copie vóór Dinsdag 1 Aug. a.s.

WANDEL MAAR STILLEKENS ACHTER HEM AAN.

Wandel maar stillekens achter Hem aan,
achter den Heiland. Hij wijst u de wegen.
Zijn die niet altoos zoo lieflijk gelegen,
als gij zoudt wenschen: wil ze toch gaan.
Hij gaat vooraan. Hij gaat vooraan.

Wandel maar stillekens achter Hem aan.
Hij kent uw krachten. Hij richt uw schreden.
Moeilijk wel dikwijls voor wie ze betreden —
toch nooit te moeilijk is er de baan:
Hij gaat vooraan. Hij gaat vooraan.

Wandel maar stillekens achter Hem aan.
Is het ook duistere nacht om u henen:
Hij is van hemelsche glorie omschenen.
Veilig is steeds met Jezus de baan.
Hij gaat vooraan. Hij gaat vooraan.

Wandel maar stillekens achter Hem aan.
Volg maar gewillig. Volg Hem onverdroten:
weldra ziet gij u den hemel ontsloten,
dien gij al juub'lend binnen zult gaan.
Hij gaat vooraan. Hij gaat vooraan.

NELLIE VAN KOL.
(Gewijzigd).

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE EXPERT-ZAAIER.

„Het Koninkrijk der hemelen is gelijk een mensch, die goed zaad zaaide in zijn akker".

Wij staan voor de deur van de maand Augustus en onze oren worden vervuld met het gerinkel van de sikkel en wilt gij ons nu tot den zaaier brengen? zullen sommigen vragen. 't Is waar, het lied van de oogst wordt op het land allerwege gezongen en zwaar beladen wipkarren en wagens knetteren opgewekt over diepe sporen van en naar de schuren. Doch in dit grote concert van inhalen spelen enkel de landbouwers en veeboeren met hun helpers mee. De tuinbouwers zijn weer druk bezig met het zaaien. De van vroege groente ontblote en daardoor vrij gekomen grond wordt opnieuw bewerkt om straks een heerlijk herfstproduct te dragen.

Zo ben ik ook een poosje bezig geweest in onze hof en heb een opruiming gehouden en daarna gezaaid — en nog eens weer gezaaid en net zo lang gezaaid, totdat mijn zaaien begon te zingen van het Koninkrijk der hemelen, dat gelijk een mens is, die goed zaad zaaide in zijn akker . . . .

* * *

De verklaring van deze gelijkenis behoeven wij zelve niet op te diepen. Ze wordt ons door den goddelijken Spreker aan de hand gedaan, zodat verschil van inzicht geheel uitgesloten is.

„Die het goede zaad zaait, is de Zoon des Menschen."

Jezus is dus de Zaaier.

En nu vraag ik mij af, hoe Jezus zaait? Zou Hij dat onoordeelkundig doen zoals een stadsmens, die in het geheel niet vermoedt, dat zaad en grond hun eisen stellen? Of als een expert-landbouwer of expert-kweker, die een bepaald stuk grond kiest en bewerkt overeenkomstig de eisen, die een bepaald zaad stelt aan een behoorlijke loofontwikkeling en vruchtvoortbrenging?

Jezus is een Expert-Zaaier.

Hij bestudeert met zorg de eigenschappen van de bodem en gebruikt dan zaad, waarvan Hij weet, dat het op die eigenschappen zo ageren kan, dat het een plantenweelde voortbrengt, die haars gelijke niet heeft.

* * *

En wat is dat zaad, waarover de Expert-Zaaier beschikt?

„Het goede zaad zijn de kinderen des Koninkrijks."

De kinderen des Koninkrijks!

Dus gij en ik voor zover wij God willen eren als onzen Vader en ons onderwerpen aan het bestel Zijner liefde.

Wat lijkt ons het plekje, waarop wij staan, ongeschikt toe om er een blijde christen of christin te zijn! Terwijl ik dit schrijf, tekent zich een jonge man voor mijn geest af, die mij met een bedroefd hart kwam vertellen, dat hij thuis onmogelijk trouw kon blijven aan Christus.

En zo zijn er vaders en moeders, jongelingen en jongedochters, die evenals deze jongeman klagen over hun stukje grond. Zij geloven, dat waar de dominee of de diacones of de bijbelcolporteur of de zendeling geplaatst zijn, het oneindig veel beter is; die weten niet, wat het is met een vijandigen echtgenoot of broers en zusters of werkgever of collega's te moeten omgaan.

Maar vergissen zij zich niet?

Jezus Christus is een Expert-Zaaier en Hij heeft met beter inzicht de plek voor Zijn zaad gekozen dan de tuinman of zelfs de tuinbouwkundige dat doet voor diens teelt. Hij kent Zijn grond prima en Zijn zaad door en door.

* * *

En wat verwacht Jezus Christus van Zijn zaad in de akker, waaraan Hij het heeft toebetrouwd?

Heus geen schrale oogst!

„Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid."

Wat een welig gewas!

Doch de kinderen des Koninkrijks, d.w.z. allen, die het zaad des Geestes zijn, zijn wel in staat dit voortreffelijke gewas voort te brengen.

Ook diegenen onder hen, die de grote Expert-Zaaier in een zeer moeilijk stukje grond heeft weggelegd.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Het gemak dient den mens? We zetten achter deze zin een vraagteken. 't Wordt nogal eens gezegd en blijft in de regel zonder tegenspraak. Er moet een Frans spreekwoord zijn, dat zegt: Ik neem mijn gemak, waar ik het krijgen kan. Toch is het de vraag of het gemak werkelijk den mens *dient*, werkelijk in zijn belang is. Een oude wijze heeft gezegd: Het is goed, dat de mens het juk in zijn jeugd draagt. Aan een moeilijke jeugd scheen hij dus de voorkeur te geven. En wat zegt het leven? Er zijn volken, die leven in een klimaat, dat weinig eisen stelt. Ze kunnen er haast geregeld hun gemak van nemen. Maar de beschaving staat onder hen niet op hoog peil. Ze komen in vele opzichten erg achter die volken aan, voor die het is „zwemmen of verdrinken". Een leven, dat inspanning vereist, roept krachten te voorschijn, die anders niet aan het licht treden. „Ledigheid is des duivels oorkussen", heeft men waargenomen. Mensen, die zijn opgevoed naar de opvatting, dat het leven gemakkelijk behoort te wezen, zien zich later bedrogen. En dan? Dan zijn zij vaak de ontevredenen van professie. De maatschappij deugt niet. „Het kapitaal onderdrukt ons." De minister is de zondaar bij uitnemendheid. Hun leven is de dankbare akker voor revolutiezaad. Elke verandering zal naar hun zeggen, niet anders dan *verbetering* kunnen brengen. Het zijn de afbrekende geesten, waar men ze ook ontmoet. Ze teren van de negatie.

Het nadeel van gemak. Dat God het zo gemaakt heeft, „dat we in het zweet van ons aanschijn ons brood moeten eten", is gebleken een zegen te zijn. In een Duits blad vond ik het verhaaltje van een man, die zijn tuin overijverig besproeide. De meer ervaren buurman lachte wat om deze zorg voor bloemen en planten, maar onze sproeiende vriend dacht: wie het laatst lacht, lacht het beste. Het gevolg van zijn ijver beantwoordde echter niet aan zijn verwachting. Zijn planten bleven ten laatste achter bij die van zijn buren. Ze waren minder ontwikkeld en minder sterk. Als oorzaak van dit verschijnsel werd aangegeven: e goed verzorgd. Ze hadden het te gemakkelijk gehad en bepaald gedacht: het gemak dient de plant. Waarom de wortels in de diepere aardlagen drijven als er overvloedig water gesproeid werd? De wortels kwamen niet tot ontwikkeling. Ze groeiden omhoog en dierven daardoor dat voedsel, dat alleen dieper te vinden was. Men spreekt wel eens van mensen, die geboren zijn met een zilveren lepel in de mond. Ze werden in overvloed en tussen gemakken groot, maar het gevolg is, dat hun wat beters ontbreekt. „IJzer scherpt men met ijzer" zegt de Spreukendichter, maar waarmede zouden dezen gescherpt zijn? Het ijzer ontbrak in hun jeugd.

Des christens jeugd. Wanneer men zich zo mag uitdrukken, dan beleeft de christen hier op aarde de jeugd van zijn eeuwige leven. In deze jeugd geeft God hem het juk te dragen. Hier en nu is het zichzelf verloochenen en kruisopnemen. Het Nieuwe Testament beklaagt er hem niet om. Het zijn de vormen, waarin de diepere en duurzame zegen geschonken wordt. Wel wil God helpen dragen! Gelukkig! Maar het juk afnemen? Neen. Hij wil het alzo maken, dat het niet schrijnt en het „kwaad" ons niet smart. De gemeenschap met den Heiland trekt er het gif uit. Als het aanvaard is — het juk, dan baart het vreugde. Er wordt nergens meer gezongen dan in de gemeente van den Kruisdrager. Daar omzweeft vreugde de hoofden. Sprak onze Zaligmaker niet van „Zijn" blijdschap, die Hij de Zijnen zou schenken. Op de bodem van Zijn beker ligt blijdschap! Delen we dien beker onder ons!

„Die verre zijn". Wie zijn dat? Die vraag komt vooral aan de orde als er gesproken moet worden over Hand. 2 : 39. Daar is de Apostel Petrus aan het woord. Hij moet antwoorden op de vraag der verslagenen van hart, wat zij moeten doen? En dan wijst Petrus de weg, waarin ook zij den Heiligen Geest kunnen ontvangen. Op bekering en doop zult gij de gave des Heiligen Geestes ontvangen, zegt hij en gaat dan teneinde dit zijn toehoorders geloofwaardig te maken, zo verder:

> Want u komt de belofte toe en uwe kinderen en allen, die daar verre zijn, zovelen als er de Heere, onze God, toe roepen zal.

„U", dat waren de voor hem staanden: Joden uit Jeruzalem, waarvan de meesten wel mannen waren, die zich eerst op rijpere leeftijd in Jeruzalem gevestigd hadden om daar hun levensavond door te brengen en begraven te worden in de schaduw van de muren van de heilige stad. „U en uw nakomelingen", komt de belofte toe. Nakomelingen. In die zin is het woord „kinderen" hier wel bedoeld. We horen hierin wellicht een zinspeling op de kreten door de Joden voor Pilatus uitgestoten als antwoord op Pilatus verklaring van Jezus' onschuld: Zijn bloed kome over ons en onze kinderen.

Houden we voor ogen dat Petrus' toehoorders op de Pinksterdag vooral Joden waren uit de verstrooiing, dan wordt het daardoor reeds minder waarschijnlijk, dat met degenen „die verre zijn" de Joden buiten Israëls landpale bedoeld zouden zijn. Die „U" waren reeds hoofdzakelijk zulken Joden en dan zouden die buitenlandse Joden tweemaal zijn aangeduid, wat minder waarschijnlijk is.

„Die verre zijn" schijnt een soort technische uitdrukking te zijn geweest voor de heidenen, de niet-Israëlieten. Paulus gebruikt de uitdrukking tweemaal in Efeze II. Eerst in vers 13 en dan nog eens in vers 17. Hij spreekt tot gelovigen, die eertijds „verre waren", die eertijds „vreemdelingen en bijwoners" waren (vers 19) en zegt dat Christus, komende, door het Evangelie vrede verkondigd heeft dien, die „verre waren" en dien, die nabij waren.

Wie dan met de laatsten bedoeld zijn is wel duidelijk. De Joden waren van oudsher „nabij". De volken, die verstoken waren van de Woorden Gods, waren „verre" en nu zegt Petrus op de Pinksterdag, dat de Heilige Geest *óók* beloofd is den volken.

De enige beperking, die hij maakt is deze:

> Voor zovelen als er de Heere, onze God toe roepen zal.

Waar Gods roep immer weerklinke, daar gaat ze gepaard met de aanbieding der belofte. Daar kan men behouden worden en den Heiligen Geest ontvangen.

L.

HOE HET OP EEN OUDE UNIEVERGADERING TOEGING

„De Christen" van vóór 40 jaar.

Verleden Donderdag bladerde ik door enige oude exemplaren van ons weekblad en kwam eindelijk terecht bij een verslag van een Unie-vergadering, die 40 jaar geleden te Amsterdam werd gehouden.

Een en ander bood mij zulke aangename lectuur, dat ik u gaarne iets ervan wil toevertrouwen.

Onder de gemeentevoorstellen prijkt Amsterdam met het volgende: „Van wege de Unie worde een reizend prediker aangesteld. Zij vraagt, welke middelen kunnen worden aangewend om daartoe te geraken".

Het verslag van de behandeling luidt aldus:

> „Door br. Bakker werd het ingeleid en door de vergadering van alle zijden bekeken, omdat het bijzonder interesseerde. De secretaris der Unie wees bovendien uit de notulen aan, dat het ook in 1887 en later op de agenda had gestaan. Dus een zeer gewenscht voorstel. Het bleek, dat sommige broeders reeds bezig waren geweest om er eenige gelden voor te verzamelen en br. Klickmann (een Engelsche broeder, die onder zijn vrienden in zijn land belangstelling zocht op te wekken en steun te verkrijgen voor de arbeid van zijn geloofsgenooten in ons land) zei, dat hij er al vast wat geld voor in zijn zak had. Mr. Engall (als br. Kl. een Engelsman met warme genegenheid voor onze broeders) beloofde voor het eerste jaar f 60.— en denkt, dat er ook nog wel wat voor te vinden is in Engeland. Br. Panjer herinnerde aan de financiëele toezeggingen uit Duitschland. Anderen wilden daarvoor ook de Uniecent (gemeentelijke bijdragen voor de inwendige zending) geheel of ten deele besteed hebben."

Nu zoudt gij denken, dat met zoveel verlokkende toezeggingen en bijvalsbetuigingen de vergadering vol heilige

geestdrift het voorstel ging aannemen. Dat deed ze echter niet. Ziehier het slot van de discussie:

„Tot een besluit kwam ook dit keer het nog niet. De Algemeene Vergadering sprak als haar oordeel uit om het voorstel Amsterdam nader te overwegen en tot een volgende Unie-vergadering te verdagen."

Gij ziet, dat onze neiging om grote voorzichtigheid aan de dag te leggen bij voorstellen waaraan financiële risico's verbonden zijn, ons niet van vreemden is aangewaaid!

Daarna werd een vraag van Amsterdam in bespreking genomen. Zij luidde: „Geeft persoonlijke vrijheid aan iemand het recht voor de benoeming tot eenig ambt in de gemeente te bedanken wanneer de keuze daartoe in een wettige vergadering op hem is uitgebracht?" Br. Panjer lichtte een en ander toe.

De wateren van de welsprekendheid hadden wellicht wat rijkelijk gestroomd bij de overweging van de reizend-predikerkwestie. De rapporteur deelt ons ten minste mee:

„Men kwam spoedig tot overeenstemming, hetwelk aldus geformuleerd werd: De persoonlijke vrijheid geeft aan niemand het recht voor de benoeming van eenig ambt in wettige gemeentevergadering daartoe gekozen te bedanken, tenzij daarvoor geldige redenen kunnen worden aangegeven, die ook dan moeten worden erkend."

Nog een voorstel heeft onze aandacht getrokken. Het kwam van Deventer: „Heeft een geunieerde gemeente het recht zonder in botsing te komen met ons beginsel en in strijd met hare zustergemeenten om haar kerk of lokaal, doopvont enz. af te staan aan andere gezindten, die zulks begeeren?"

Br. Roeles leidde bij afwezigheid van den daarvoor aangewezen afgevaardigde dit punt in. Hij wees op het verleden, op de naaste toekomst en is van meening, dat, nu de doop der geloovigen meer op de voorgrond treedt ook bij hen, die van ons in andere zaken verschillen, wij herhaaldelijk voor deze vraag gesteld zullen worden. Besloten werd:

„De Algemeene Vergadering gehoord hebbende de discussie omtrent de vraag der gemeente Deventer aangaande het afstaan van kerk, doopvont enz. aan andere gezindten, die zulks begeeren, is van oordeel, dat de doopvont in geen geval mag worden afgestaan, omdat zulk een handeling direct ingrijpt in het beginsel der gemeente, terwijl kerk of lokaal enz. wel kan worden afgestaan aan andersdenkenden voor evangelieprediking, zendingsvergaderingen, enz. zonder het beginsel der gemeente te bestrijden."

Als ik mij niet vergis, hebben vele gemeenten in de loop der jaren tegen dit besluit der Algemene Vergadering gezondigd. Komt dat misschien, omdat zij er onkundig van waren? Of omdat de dogmatiek het moest afleggen tegen de liefde? Ik vermoed, dat dit laatste het geval is. En geen wonder. Immers is het een wezenstrek van het gezonde Baptisme, dat de liefde roemt tegen het oordeel.

* * *

Ten slotte breng ik hier iets in herinnering van wat in hetzelfde nummer van „De Christen" de secretaris van de gemeente Amsterdam onder de rubriek „Uit de gemeenten" over de begroetingsavond schreef:

„Nadat allen zooveel mogelijk aan elkander waren voorgesteld heette br. v. Meerloo (de voorganger) de aanwezigen welkom. Spreker wees daarbij terug op de vorige Algemeene Vergadering, die hier gehouden werd, nu vijf jaar geleden, toen wij de broeders afgevaardigden in een gehuurde woning moesten ontvangen. Velen hadden toen van ons afscheid genomen met de wensch van een „tot weerziens in eigen woning". Die wensch was vervuld geworden en de deuren van eigen huis waren ontsloten geworden *en hij kon* namens de gemeente de broeders en zusters toeroepen: Welkom in onze woning. De gemeente was dankbaar, dat zoovelen aan de oproeping om tegenwoordig te wezen, hadden gevolg gegeven en zij had zich beijverd aan allen een goede ontvangst te bereiden, allen zouden dan ook een plaats vinden aan den disch bij leden der gemeente, maar, helaas, op één teleurstelling moest spreker voorbereiden. Het groote aantal was oorzaak, dat niet allen een plaats konden vinden in de woningen der broeders, maar voor eenigen logies moest worden gezocht in het hotel genaamd „de Hoop". Spreker troostte echter hen, die daarvoor zouden worden aangewezen, met de herinnering, dat wij als geloovigen altijd in „de hoop" moeten gelogeerd zijn en wij dan ook maar de hoop moesten vasthouden, dat wij een volgende maal dermate gegroeid zullen zijn, dat wij ook daarvoor geen hulp buiten ons meer zullen behoeven."

Het verblijf in die wereldse Hoop is den broeders echter niet goed bekomen. Het verslag vervolgt:

„Den volgenden morgen hoorden wij tot onze ergernis van de broeders, die daar gelogeerd hadden, dat de slapelooze nacht, dien zij daar van wege de slechte inrichting hadden doorgebracht hun in de gelegenheid had gesteld veel met die hoop bezig te zijn."

Over de „volkssamenkomst" op de avond van de tweede dag der Algemene Vergadering schrijft diezelfde secretaris:

„Rekening houdend met het feit, dat daarvoor in onze stad moeilijk belangstelling kan worden gewekt, hadden wij een 2000 strooibiljetten doen drukken, waarbij een weinig op de nieuwsgierigheid van het publiek was gewerkt en die allerwege doen verspreiden. Het succes was echter niet groot. Vele vreemde gezichten zagen wij niet."

St. J. W. W.

RONDBLIK.

Palestina Diorama's.

Een diorama is eigenlijk een kijkspel. Prof. Dr. Grosheide heeft het in „De Heraut" zo gezegd: 't Is een kunstig bedachte regeling van personen en taferelen in vele vlakken en doeken waarover 't licht speelt! Ge ziet voor-, achtergrond en diepte, en daardoor krijgt men 't landschap werkelijk *te zien*, weliswaar kleiner, maar toch als iemand die zich in Palestina bevindt. Want de landschappen zijn toch de eeuwen door vrijwel onveranderd gebleven.

Over de Palestina Diorama's is een brochuretje van 16 bladz. van de hand van de bekende schrijfster Mary Pos verschenen, dat alsvolgt begint:

„Juist op een der mooiste punten van de oude, historie-rijke Spaarnestad, beroemd om haar Frans Hals- en Teylermuseum, is iets gekomen, dat vele bezoekers naar Haarlem zal trekken, want het is iets merkwaardigs en geheel eenig in zijn soort. Het betreft een stichting, die diorama's over het Heilige Land heeft doen vervaardigen door den kunstschilder S. van der Schaar, welke hieraan meerdere jaren dagelijks arbeidde."

Zeer velen brachten reeds een bezoek aan deze diorama's: predikanten met hun catechisanten, leraren en leerlingen van Lycea en H. B. S., leden van jongelingsen jongedochtersverenigingen, van mannen- en vrouwenverenigingen, tot de kinderen van de grootste klassen der Zondagsscholen toe.

Het herenhuis, waarin bovengenoemde stichting gevestigd is, staat op de Schotersingel 117A. De diorama's zijn *op verzoek* elke tijd van elke werkdag (behalve Vrijdag) te bezichtigen. Anders elke werkdag (beh. Vrijdag) van 3—5 en van 7—9 uur. In de schoolvacanties altijd van 10—12, van 3—5 en van 7—9 uur.

Mevrouw Hoogstraten—Schoch moet gezegd hebben, dat door deze diorama's het oude Evangelie op nieuwe wijze tot ons gaat spreken. Ze is diep onder de indruk gekomen van hetgeen ze aanschouwde. Het laatste diorama (er zijn er een vijftien), „De Emmausgangers", vond ze het mooiste van allen. Mary Pos schrijft hierover alsvolgt:

„Want hier heerscht niet de groene gloed van den nacht of de zachte morgenschemering, maar hier staat de geheele hemel in vuur. En tegen dien gloed zien wij drie mannen: Den Heere Jezus en de Emmausgangers. Ze wandelen over een berg-

weg, van ons af in de richting van dien ontzagwekkenden gloed. Het is tegen den avond, de zon heeft onder te gaan, maar het is bijna of ze aarzelt het te doen, of ze op dezen Opstandingsdag, op dit keerpunt in de geschiedenis der menschheid, op dezen geweldigsten van alle feestdagen, wil blijven schijnen en daarom nu dit feestvuur ontsteekt, dat de bergtoppen doet blinken als goud en opvlamt hoog naar den hemel.

Doch in het dal hangt reeds de blauwe schemering. Aan den voet der heuvelen ligt een grijze stad, wegdoezelend in nevelen. Het is Emmaus, maar daar waar het open veld is, zien we duidelijk het vuur opvlammen, dat Bedouienen hebben aangelegd om de koude van den nacht te verdrijven. Altijd rondzwervend hebben ze nu hier hun tenten opgeslagen, en recht stijgt de blauwe rook van hun kampvuren omhoog. Een diepe vrede hangt over de wereld en in dien vrede, met den gloed van de ondergaande zon vóór zich, gaan daar de drie mannen, bij wie we zelfs in hun zich verwijderende gestalten de verwondering kunnen opmerken der beiden, die zich in spanning keeren naar den verheven vreemdeling in hun midden.

Op den voorgrond zien wij een omgevallen boomstam. En ook dat is zooiets heel natuurlijks, want in den regentijd worden dikwijls boomen ontworteld en blijven liggen op de ruwe bergpaden. Wagens komen er zelden of nooit langs, dus niemand, die zich er om bekommert, de voetgangers en de ezeltjes met hun zware vrachten stappen er wel overheen. Zelfs nu, in onzen tijd, is dat nog precies zoo.

Telkens moeten we weer even zien naar die drie mannen tegen het vuur van de ondergaande zon."

En dan eindigt Mary Pos haar beschrijvingen met deze woorden:

„en na het zien van al die diorama's, met al die verschillende lichteffecten, staat men verbaasd, hoe men dat alles tot stand heeft gebracht. Vele lampen moesten er expres voor geblazen worden en wanneer men de belichting van dichtbij ziet, begrijpt men pas goed de toewijding van hen, die in samenwerking dit resultaat hebben tot stand gebracht. Soms is een klein lampje in drie verschillende kleuren beschilderd, soms heeft het alleen maar een paar zwarte vlekken, soms is het half afgedekt met een stukje glas, soms aan één zijde heelemaal bedekt en dat allemaal om de verlichting zoo natuurlijk als maar mogelijk was te doen zijn en het prachtige werk van den schilder zoo goed mogelijk te doen uitkomen.

En daarin is men wonderlijk goed geslaagd, want zelden heeft men zoo'n levend beeld gekregen van dat land, waarin zich het allergeweldigste heeft afgespeeld, waarin het niet te begrijpen en niet te doorgronden Wonder werkelijkheid is geworden, dat de Zoon van God op aarde nederdaalde, er leefde, leed en stierf en uit de dooden weer opstond. Hoe na zien wij Hem hier tot ons gebracht, hoe leven nu al die geschiedenissen voor ons, hoe zien wij de wonderen voor onze oogen gebeuren en hoe is het ons, wanneer wij weer buiten loopen in de oude Spaarnestad of we eenige oogenblikken persoonlijk hebben mogen vertoeven in Het Heilige Land en Jeruzalem hebben zien blinken op haar heuvelen . . . . Graag zullen we er weer terugkeeren als ook het Oude Testament ons voor oogen zal worden getooverd en die grijze oudheid eveneens voor ons zal gaan leven, en anderen zullen we met ons meenemen, opdat ook zij het kunnen genieten."

Veel heb ik de schrijfster Mary Pos aan het woord laten komen, omdat ik weet dat deze rondblik daardoor aan waarde wint. Onmiddellijk, toen ook ik een bezoek bracht aan deze Palestina diorama's, nam ik mij voor daarover in De Christen te schrijven.

Een bezoek aan deze diorama's loont

De brief der blijdschap.

X.

Filipp. 3 : 15—21.

Tweeërlei Wandel.

Wat ons bij het lezen van deze verzen onmiddellijk treft, is de sterke overtuiging, die in den apostel leefde. Dat blijkt én uit de wijze waarin hij over zichzelven én uit de wijze, waarin hij over andersdenkenden spreekt.

Hij spreekt de opvallende woorden: Weest mijne navolgers! Vers 17. Hoe diep moet iemand, die zó spreekt, er van overtuigd zijn dat ware leven te hebben gevonden!

Niet minder duidelijk is de keerzijde van deze overtuiging; het negatief van het stempel. Zijn oordeel over andersdenkenden past nauwkeurig bij zijn overtuiging a.g. zichzelf. Hij wist, dat hij vroeg of laat Christus in heerlijkheid zou ontmoeten en dat het einde van hen, die anders wandelden, het verderf zou zijn.

De bazuin, die hij blies, gaf geen onzeker geluid.

We moeten er vooral op letten, dat deze grote zekerheid a.g. eigen zaligheid en het verderf van anderen woonde in een rein hart. Ge merkt dat aan de toon, waarop Paulus de dingen zegt. Hij hanteert een tweesnijdend zwaard; hij spreekt een in-den-hemel-zettend en een naar het verderf verwijzend woord, maar doet het zó, dat men er stil van wordt. Over hen, die anders wandelen, weent hij. Om hen lijdt hij. Het is doorleefd, wat hij zegt. Hart en geweten gevoelen de greep der woorden.

* * *

I. Er is een wandel, die den mens openbaar maakt als een vijand van het Kruis. Vers 18 en 19.

Wie heeft de Apostel op het oog?

Hij heeft in deze brief al vaker over hen gesproken. Daarom ligt het voor de hand te denken aan Vers 1 van dit hoofdstuk. Maar toch zegt de Apostel, dat hij al vaker dezelfde dingen geschreven had, en die dingen betroffen, Vers 2, de gevaarlijke leraren, de mannen, voor wie hij met een drievoudig: „past op!" waarschuwt. Honden zijn het! Onreinen! Bedorven werkheiligen! Verminkers! En tegenover hun leer had hij zijn levensgang van verarming gesteld.

Wat is op hun leven aan te merken? Ze willen toch immers reinheid, goede werken, afzondering van de wereld? De Apostel antwoordt: het komt kort en goed hier op neer, dat zij een afkeer hebben van het Kruis. Wat zij willen is de mens *oprichten*, terwijl het Kruis den mens *veroordeelt*.

Dat zijn ze zich niet bewust.

Ze menen, dat het er bij kan, ja, er bij hóórt.

Men kan het teken van het Kruis op de torenspitsen hijsen; op de altaren plaatsen; op de borst hangen en toch een vijand van het Kruis zijn.

Simon Petrus volgde Christus. Hij kon oprecht zeggen, dat hij Christus liefhad; hij verwachtte van Christus de vervulling van zijn hope; hij zag in Christus de Verlosser en toch riep hij uit toen Christus zeide, dat Hij gekruisigd zou worden: „Heer, dat geschiede u geenszins!"

Hier openbaarde zich de vijandschap tegen *het Kruis*.

Niet tegen Christus richtte zich de vijandschap, maar tegen het Kruis van Christus.

Wij verlangen een Christus-prediking te horen. Paulus zegt nog nauwkeuriger: Wij prediken Christus, den Gekruisigde. Het Woord *des Kruises* is een dwaasheid, degenen, die verloren gaan.

In Simon Petrus sprak de natuurlijke mens. Het is deze mens, die ook in ons bestendig de strijd voert tegen het Kruis.

Waarom?

Onze natuurlijke mens en het Kruis hebben iets gemeenschappelijks. Het raakpunt is de zonde, punt van botsing tevens. Het Kruis veroordeelt de zonde, stelt haar onder de vloek; eist afscheiding van de zonde — een afscheiding, die slechts door de dood heen tot stand kan komen.

Het Kruis tast ons in onze zonden aan. Het eist belijdenis, uitlevering van de zonden, opdat ze vernietigd worden en eist dat met de gestrengheid van een volstrekt heilig God. Het is uit deze ervaring, dat de bede oprijst:

Leer ons daaglijks, leer ons duizendwerven
in Uw kruisdood, meegekruisigd, sterven . . . .

een ieder, die even tijd heeft rustig te zien naar hetgeen een begaafde kunstschilder en een ingenieur van de Philipsfabrieken door z'n zeldzaam vernuftig-aangebrachte verlichtingen u geven te aanschouwen.

De entreeprijs is gering. Gezelschappen genieten belangrijke reductie.

* * *

Vrijheid in het kwadraat.

Ik had het Evangelie verkondigd in de tent van de Gemeenschapsbond. De tent stond op een tamelijk groot plein in het centrum van de oude stad Alkmaar. De samenkomst was afgelopen en de mensen schoven over de vertrapte graspaden naar buiten. En ik was als één hunner. Onderwijl stemden enkele zusters, een dameskoortje naar ik veronderstelde, een zeer geschikt Evangelisatielied in. Anderen zongen mee. En onderwijl zochten we de uitgang. U kunt zich dat wel voorstellen. Hier een groet en daar een handdruk. Een kort woord en een vriendelijke blik.

We waren de uitgang al halverwege genaderd, toen een manspersoon mij verzocht even terzijde te willen komen — zo tussen twee banken in — omdat hij mij graag iets wilde zeggen. Ik voldeed onmiddellijk aan zijn verzoek en vernam, dat hij (ook z'n kameraad was van hetzelfde gevoelen) het met een deel van mijn prediking helemaal niet eens was. Ik had, volgens hem, den mens inzake de bekering niet verantwoordelijk gesteld. Want God bekeerde niemand, de mens moest zichzélf bekeren. De mens stond inzake de bekering a l l e e n en g e h e e l verantwoordelijk. Hij wist precies hoevaak er in de bijbel „bekeert u" geschreven stond. En daarom was de bekering het werk eens mensen. Ik trachtte met al de vriendelijkheid waarover ik beschik, hem van repliek te dienen. En veronderstelde in mijn antwoord z'n lidmaatschap van de Gemeenschapsbond. Waarop hij onmiddellijk antwoordde, en daarop wilde ik u even wijzen: „O neen, wel zijn geen lid van de Gemeenschapsbond. De Gemeenschapsbond is ons nog veel te kerks. Wij zijn van die vrije, vrije, vrije Evangelischen. En we geven ons standpunt niet prijs". Hoewel deze woorden in een geest van grote zelfvoldaanheid en zelfverzekerdheid gesproken werden, zo sorteerden ze bij mij niet het minste effect. Ik zeide alleen maar: „U wilt dus een vrijheid in het kwadraat", waarop mijn partner ook nog bevestigend antwoordde.

Hier in de provincies Holland zijn vele christenen, die, zonder dat ze het zelf beseffen, een onschriftuurlijk vrijheidsbegrip huldigen. Ze willen het gemeenschapsleven smaken, doch ze negeren of verwerpen de band der gemeenschap. Het N. Testamentisch g e m e e n t e l i j k samenwonen en samenleven wordt door hen veelal als een overwonnen standpunt beschouwd. De banden der historie en traditie hebben ze verre van zich geworpen.

Van groot belang is, dat we dezulken trachten te begrijpen en de oorzaken proberen op te diepen, welke geleid hebben tot een vrijheidsgedachte, die zo ongemerkt ontaardt in een bandeloos en wanordelijk christenleven. En van het meeste belang is wel, dat wij als Gemeentechristenen onze belijdenis waar maken door onze levenswandel. We moeten de Gemeente, waarvan we lid zijn, ook Gemeente laten blijven, vooral op de Gemeentevergaderingen, voor zover die nodig zijn. Het gemeenschapsleven moet in de bedding van de geordende Gemeente geleid worden. En in die Gemeente mag een puur menselijk vrijheidsbegrip ons geen parten spelen.

De vrijheid, waarmede Christus ons heeft vrijgemaakt, is in wezen hoogste gebondenheid aan Hem. De Geest maakt dan openbaar. Aan onze gezindheid zal dan moeten blijken of we van Christus zijn.

Het wil mij voorkomen, dat het g e m e e n t e l i j k e leven een eis van Christus is, ook voor onze dagen!

d. H.

Kruis en zonde verdragen elkander niet. Totdat ge de zonde wilt weghebben is de Gekruisigde de Schaduw en de Verschrikking van uw geweten. Daarom ontgloeit op dit punt, onder de stralen van het kruis een misschien stille, een misschien zwijgende, een misschien vrome vijandschap tegen het Kruis van Christus — gepaard wellicht met de verering van het kruisteken.

Dit verschijnsel heeft een goddelijk diepe verslagenheid over den Apostel gebracht. Hij heeft er over getobd, over deze verijdeling van het Kruis. Hij was er vol van. Hij kon er niet overheen komen. Hij had het er telkens weer over. Het scheurde zijn ziel open. Hij weende er over.

Waarom?

Wat zou het einde zijn van deze vijanden van het Kruis? Het eeuwig Koninkrijk van Christus? Neen; het verderf!

„Welker God is de buik".

Ze houden zich aan de spijswetten. Ze menen dat de vraag wat men eet of drinkt als zodanig iets met de zaligheid te maken heeft. Alsof de weg naar de hemel door de buik liep!

„Hun heerlijkheid is in hunne schande".

Ze zien hun heerlijkheid in . . . . dat lichaamsdeel, waaraan ze besneden zijn!

„Dewelken aardse dingen bedenken".

Dat is de eigengerechtigheid, waaraan ze werken. Niet de roeping Gods beheerst hun leven; niet Z ij n gerechtigheid zoeken zij.

Het einde van die alzo wandelen en zich zo het best de ingang in het Koninkrijk van Christus verzekerd achten is . . . . het verderf!

Hoe groot is hun dwaling!

II. Er is een wandel, waarin het Kruis van Christus tot openbaring komt.

„Zovelen dan als wij volmaakt zijn..." Hoe is dat te verstaan? Vooral zo direct op de verklaring in vers 12: „Niet . . . dat ik alrede volmaakt ben . . ." afgelegd?

Hoe kan de Apostel hier, Vers 15, spreken van „zovelen als *wij* volmaakt zijn"? waar hij de volmaaktheid, wat hemzelf betreft, zoeven nog ontkende?

We moeten dit volmaakt zijn, dat de Apostel zich hier toekent (met anderen: zovelen dan als volmaakt zijn), verstaan in verband met de aanhef van Vers 14: „Maar één ding doe ik".

Volmaakt zijn betekent niet, zedelijk volkomen zijn, maar heeft de eenvoudiger zin van: niet verdeeld van harte zijn. De volmaakten zijn zij, wier hart door één gedachte, één begeerte, één beginsel beheerst wordt. Zovelen als we een genezen hart hebben (een verenigd hart, Psalm 86), laten we ons verlangen richten op dit éne, door mij genoemde, Vers 14. Zijn er die afwijkingen vertonen, bij wie nog vreemde trekkingen worden waargenomen — God zal hen corrigeren! Vers 15, slot. Maar één doel hebbende, moeten we allen in één baan blijven lopen. Vers 16.

Wie gaat bij deze loop aan de spits? Paulus, Vers 17. Hij heeft de leiding. Let op zijn voetstappen: „Weest mijne navolgers!" Vers 17. Dat wil zeggen: boots mij na, gelijk ik Christus, den Baanbreker, navolg!

Daarom verstrekte de Apostel ons die uitvoerige tekening van zichzelf. Vers 11 tot 14. Maak, zo zegt de Apostel ons hier nu, maak uw leven tot een copie van het mijne: vergeten, uitstrekken!

Ons, burgerrecht is in de hemelen. Vers 20.

We zijn de *wachtenden.*

We wachten op den Redder.

We weten, dat Hij in de hemel is. We oefenen geduld tot Zijn verschijning.

Men z i e t nog niet, dat wij geredden zijn, maar we hebben een Redder, die ons lichaam van vernedering veranderen zal en gelijkvormig maken aan Zijn verheerlijkt lichaam. Hij zal komen en ons incognito opheffen, aan onze onkenbaarheid als kinderen Gods een einde maken.

Tot zolang hebben we het Kruis te dragen, dat ons gemeenschap geeft met Zijn lijden en Zijn dood gelijkvormig maakt.

We wachten op Hem.

Heere, hoe lange nog?

L.

....en bezoeken onze broeders....

Dat zei Paulus tegen Barnabas. „Laat ons nu wederkeren en bezoeken onze broeders in elke stad in welke wij het woord des Heeren verkondigd hebben, hoe zij het hebben."

Niet helemaal is dat woord op de leden der Commissie voor Inwendige Zending van toepassing, want zij hebben helaas niet het voorrecht gehad om in al de plaatsen waar hare evangelisten werken, zelf het eerst de boodschap van God te brengen, maar verder is Paulus volstrekt onze mond geweest.

Toen de zon alles verlichtte en de regen nu en dan neerzeeg,

toen het koren en de perziken begonnen te rijpen,

toen oorlogsvrees de harten der mensen samenkneep,

toen hebben wij ons verkwikt met een tocht langs plaatsen, waar wij samen bidden en werken. Wij hebben onze broeders bezocht en gezien hoe zij het hadden.

We verzamelden ons in Foxhol, de plaats die Dr. Wumkes in zijn boek het laatst vermeldt. Het gaat niet aan om hier de geschiedenis van die gemeente te verhalen, het zij u genoeg te weten, dat er broeders wonen, die getoond hebben een hart voor de zaak des Heeren te hebben. Onversaagd hebben ze de strijd gestreden en zijn niet moede geworden. En nu het er op lijkt dat door aanbouw van fabrieken het aantal inwoners van deze plaats weer zal stijgen, hebben de broeders gevoeld een roeping te hebben tegenover alle bewoners van het oord, waar reeds de 26e Januari 1881 de vereniging onzer gemeenten tot stand kwam, „in het kleine Foxhol, een buurtschap van vogelvangers en fabrieksarbeiders".

En zij wendden zich tot ons en wisten ons te overtuigen, dat in een plaats waar geen andere kerk dan die der Baptisten staat, het onze plicht is de hand aan de ploeg te slaan. Wij verlieten de drie broeders, die de gemeente vertegenwoordigden met de wens, dat wij spoedig zouden kunnen meedelen welke evangelist het voorrecht zou mogen hebben hier te komen werken.

Van Foxhol ging het naar Haulerwijk. Door de kop van het land van schapen en heide. Zijt ge ooit in Drente geweest? Alleen maar geluisterd naar de T.T. races zeker. Gij moest eens gaan luisteren naar het lied van de leeuwerik, die aan de wolkenzoom hangt; of staan op geweldige keien, de grafplaatsen der Hunen, en stil worden in deze stilte; of zwijgend den herder zien voorttrekken achter zijn kudde, „terwijl een wolkje van zijn pijp nog achter hem blijft wachten". Door dit land, oud en schoon, spoedden wij ons naar het oord, waaruit reeds menig jongeling zijn weg vond naar vele gemeenten in ons vaderland om daar later een verantwoordelijke positie te bekleden. Haulerwijk biedt aan de jeugd weinig toekomst, vandaar dat menigeen het oude nest verlaat. Dat wordt natuurlijk danig in de arbeid der gemeente gespeurd, maar toch verricht br. Slort met vreugde en toewijding zijn werk en tracht op vele manieren de talrijke onverschilligen met het Evangelie te bereiken. Ofschoon de Heer onzen broeder in de ziekte van zijn vrouw een kruis oplegde, draagt hij dat met een glimlach en wij bidden van harte de zegen des Heeren voor zijn gezin en arbeid toe. Er zijn nog zondaren in Haulerwijk en er is nog een Heiland, die dezulken ontvangt en met hen eet. Zaai toch het kostbare gouden graan . . . .

Van Haulerwijk naar Heerveen is een prachtige tocht op goede wegen. Wat kan men zo'n dag buiten genieten. Even vergeten al de zorgen en drukkende gedachten, even het oog laten rusten op het tere groen, het in blauwe nevel wegtrekkend hout. Maar dan zitten we al weer oog in oog met de broeders, die enigszins het werk te Heerenveen regelen en doen. Het werk gaat goed. Vooral de openluchtsamenkomsten worden best bezocht en br. Baptist zorgt ervoor zich vele vrienden te maken, om ze langs de weg van vriendschap tot Hem te brengen, die de Weg is tot den Vader. Allerlei zakelijke aangelegenheden werden besproken en wellicht zult u de resultaten daarvan binnenkort wel onder de ogen krijgen. We constateerden een uitnemende samenwerking onder elkander en een grote ijver bij allen voor het Rijk van onzen God. Het is nog maar een kleine groep van een twintig leden maar „als ik zwak ben dan ben ik machtig" en denkende aan deze woorden zullen zij voort gaan, tot meerdere glorie van Hem, die machtig is te doen boven bidden en denken.

Over Leeuwarden ging het naar Zandbulten. Een lieflijke naam. Ik bedoel in figuurlijke zin. Wat zijn de zegenbuien Gods uitgestort over dat onbekende dorpje, dat onder ons ieder kent. Een grote opwekking kwam over de mensen en velen bekeerden zich tot God. Na die tijd is er een crisis ingetreden, doch Gode zij dank is men weer over het dieptepunt heen en leeft men met hart en ziel in de gemeente samen tot stichting van elkander. En vergeten daarbij de wereld buiten niet. Er worden openluchtsamenkomsten op meerdere plaatsen gehouden en de deuren staan ver open. We zagen inderdaad bij onze broeders de genade Gods. Ook de besprekingen, die zich met de toekomst van het werk bezighielden, lieten ons zien hoezeer men begeert dat de wil des Heeren geschiede. Dat deed ons goed en wat kunnen wij anders begeren, dan dat God opnieuw Zich onder ons openbare. Moge de toekomst ons die zegen schenken. Indien gij gelooft, zult ge de heerlijkheid Gods zien. En zo is het ook.

Ik zou u nog meer moeten berichten, maar elke minuut slaat er een toren of klok het middernachtelijk uur, het schijnt zelfs in één stad al niet tegelijk twaalf uur te kunnen zijn, en wanneer men de ganse dag keek, luisterde, dacht en zo verder, dan geeft zelfs de secretaris van uwe zendingscommissie het op.

HUIZINGA.

UIT DE YAKUSU-BODE

Het jongste nummer van het periodiek, dat het Zendingsstation Yakusu uitgeeft, bevat weer allerlei interessante bijdragen. Dr. S. G. Browne, geneesheer-zendeling, schrijft er over examens. Hij vergelijkt de examenvragen, die de commissie van onderzoek van candidaat-zendelingen gewoon is te stellen, met de bijtende vragen, waarvoor de zendeling door de practijk op het arbeidsveld geplaatst wordt. Een tocht onlangs door oerwouden ondernomen, inspireerde hem tot zijn artikel. Laat mij hem maar het woord geven.

Sommige van mijn lezers herinneren zich nog wel het bekende verhaal van Spurgeon aangaande de manier, waarop een zekere mijnheer Wilks de geschiktheid van een candidaat voor den arbeid der zending in Indië onderzocht. Naar verluid moet deze mijnheer Wilks op een comité-vergadering, volgend op zijn streng verhoor, aldus gerapporteerd hebben: „Ik beveel dezen jongen man van harte aan. Zorgvuldig heb ik zijn getuigschriften en karakter op de proef gesteld. Bovendien heb ik hem persoonlijk zoo aan de tand gevoeld, dat slechts weinigen het verdragen zouden hebben. Ik examineerde zijn zelfverloochening: hij was 's morgens vroeg present. Ik examineerde zijn humeur en zijn lankmoedigheid: hij kan „kat" en „hond" spellen en vertellen dat twee maal twee vier is. Hij is zeer geschikt voor zendeling".

Baseerende mijn vragen op mijn jongste ervaringen, geloof ik, dat een vragenlijst als volgt aangegeven, buitengewoon practisch zal blijken te zijn om de geschiktheid van een candidaat voor den dienst in Congo aan het licht te brengen.

1 Indien gij op een verkenningstocht zijt ongeveer achttienhonderd kilometer van uw station, en gij nog net genoeg meel bij u hebt voor twee brooden; en indien uw jongen al het meel ging gebruiken en het brood, dat hij tevoorschijn brengt, absoluut oneetbaar is:

a wat zoudt gij dan zeggen?

b wat zoudt gij dan doen?

2 Kunt gij koordloopen? Indien dit het geval is, kunt gij dan een rivier oversteken op een dunne boomstam, die er toevallig over gevallen is? Geeft gij er de voorkeur aan dit zaakje op te knappen met een fiets op de rug of niet? Vermeld de redenen waarom wel of waarom niet en doe een schets aan de hand.

3 Hebt gij er een hekel aan om:

a een lekke fietsband te repareeren, terwijl gij nog vele kilometers van de plaats uwer bestemming verwijderd zijt, vooral wanneer het daglicht aan het verdwijnen is?

b uw fiets over een en twintig boomen, waaronder een knaap van zeven voet middellijn te beuren, die alle uw weg versperren; en door vijf lange einden moeras te baggeren, en dit alles in de loop van een korte tocht van ongeveer vijf en twintig kilometer?

4 Indien in het holst van den nacht de koplampen van uw reiswagentje in de oogen schijnen van het een of ander woudbeest,en gij gewapend zijt met geen gevaarlijker wapens dan een tang, die de tandarts gebruikt en een spuitje voor injecties, wat zoudt gij dan doen?

5 Hoe denkt gij over de aanwezigheid van:

a slangen, b tarantula spinnen, c hagedissen d horzels, e groote roofmieren, in het leemen huisje, waarin gij een nacht moet doorbrengen? Wat voor stappen zoudt gij onder deze omstandigheden doen? (Groote stappen in zevenmijls laarzen! Red.)

6 Kunt gij rustig slapen terwijl een zeer geestdriftig muziekgezelschap buiten uw muskietennet de gang er in houdt? (N.B. Dat muziekgezelschap slaat op de drieste kunstuitingen van kevers en kikvorschen, welker getjingel tegen den morgen ophoudt of ook wel als het niet meer regent.)

7 Wat zoudt gij ervan zeggen, als op het einde van een zwaren dag ge u echt afgejakkerd gevoelt en uw jongen u het volgend menu presenteert:

geitenbout, geroosterd maar zoo taai, dat ze leder van eerste kwaliteit nabij komt;
zoete aardappelen met een kwistige bestrooiing van vlokken van een rookerig vuur;
plantenolie, maar dat naar de smaak te oordeelen wel petroleum zijn kan;
compote van bananen van twijfelachtigen ouderdom;
azijn van Adam.

Vuurwerk door de gebroeders Noodweer.
Muskieten en wespen in menigten.

Mij dunkt dat dit wel voldoende zal wezen voor de eerste vragenlijst.

WONDERLIJKE GEBEURTENISSEN.

Wijlen Ds. Ledeboer vertelde eens een treffend geval en wel dit: Ds. Ledeboer werd, nadat hij pas was ingeslapen, wakker en gevoelde toen een drang in zijn ziel, dat hij moest uitgaan; deze drang was voor hem een roeping des Heeren.

Terstond kleedde hij zich aan, klopte een boer zijner gemeente op en verzocht hem het paard in te spannen, want God had werk voor Zijn dienstknecht.

Zo gebeurde het, en toen de boer vroeg, waarheen, gaf Ds. Ledeboer ten antwoord, dat hij dat niet wist; hij moest maar rijden, dan zou de Heere wel verder aanwijzen.

De boer begreep maar niet, hoe dit zou gaan.

Op een ogenblik naderen zij een eenvoudig huisje en meteen zegt Ds. Ledeboer, „hier moet ik wezen".

En waarlijk het was zo, want als Ds. daar binnen gelaten wordt, is daar een ziel in nood zo erg, dat de strop niet ver af was.

God gebruikte Ds. Ledeboer, dat deze ziel in de ruimte kwam.

„Vreemd", zegt gij, ja, maar maakt geen kritiek. God doet soms naar het ons schijnt, zulke vreemde dingen.

* * *

Iets dergelijks is ook wijlen Prof. Gunning overkomen en wel op deze wijze:

Op zekere nacht wordt Ds. Gunning, die toen te Hilversum predikant was, wakker en ziet in een visioen hoe een vrouw uit zijn gemeente hem wenkt. Ds. G. maakt zijn vrouw wakker en vertelt haar, doch zij raadt hem aan gauw te gaan slapen.

Doch wat gebeurt? Ten tweede male krijgt hij hetzelfde gezicht. Toen sprong Ds. G. weer in bed overeind, maar hij gaat op aandringen van zijn vrouw weer liggen.

En toen . . . . ten derde male krijgt hij hetzelfde visioen. Nu kon hij het niet langer houden. Haastig kleedt hij zich aan, gaat naar zijn ouderling, klopt hem op en met een lantaarn gaan zij de verre weg over de heide op, tot ze na een half uur het eenzame hutje van de bedoelde vrouw bereiken. Er brandt nog licht, maar de deur is gesloten. Op herhaald kloppen wordt niet opengedaan, en nu trappen dominé en ouderling de deur eenvoudig stuk. Daar vinden zij tot hun ontzetting de eenzame vrouw hangende aan een koord. Zij had zich blijkbaar zo pas in de strik geworpen, want de beide mannen hebben, haar onmiddellijk lossnijdende, de vreugde gesmaakt haar in 't leven te mogen houden.

Met 't oog hierop zegt zijn zoon:

„Vader heeft meer van die zeer kenneIijke, voor hem onbetwijfelbare „hulp van Engelen" in zijn leven ontvangen. Hij wist zich altoos van Gods lieve Engelen omringd."

HET BIJBELS ONDERWERP IN DE NEDERLANDSE KUNST.

Een gebeurtenis in het kunstleven van Amsterdam is de Tentoonstelling „Bijbelsche Kunst", welke gedurende de zomermaanden in het Rijksmuseum gehouden wordt en welke voor het gehele land van grote betekenis geacht kan worden.

Deze tentoonstelling, gewijd aan de Voorstellingen der Bijbelse Verhalen, zoals men ze aantreft in de oude Nederlandse Schilderkunst, Graphiek, Beeldhouwkunst en Kunstnijverheid, ondervindt door de nieuwheid van haar opzet en door haar bijzondere geestelijke inhoud belangstelling van vele zijden. De religieuze betekenis der voorstelling, de strekking van het onderwerp komen op deze tentoonstelling niet minder naar voren dan de zuiver artistieke waarde van het kunstwerk.

Daarom is een rondgang door de tentoonstellingszalen tegelijk zo leerzaam en zo rijk aan kunstgenot. Het aanschouwen van meesterwerken van schilders en tekenaars als Jeroen Bosch, Jan van Scorel, Dirk Barentsz, Rembrandt, Jan Steen, van zilversmeden als Paul en Adam van Vianen en van vele andere meesters, doet den bezoeker beseffen, hoezeer de verhalen uit het Oude en uit het Nieuwe Testament voor de Nederlandse kunstenaars uit het verleden een onuitputtelijke bron van inspiratie zijn geweest.

Door het doen houden van rondleidingen door deskundigen en door het instellen van speciale faciliteiten voor groepsbezoek heeft het organiserend comité dezer tentoonstelling gemeend het de belangstellenden van alle gezindten mogelijk te maken op aantrekkelijke en instructieve wijze te ervaren, hoe in vroeger eeuwen de band tussen Godsdienst en Kunst in Nederland tot treffende resultaten heeft geleid.

De tentoonstelling is iedere werkdag geopend van 10—5 uur, Zondags van 1—5 uur, Woensdag- en Zaterdagavonds van 8—10 uur. De toegangsprijs bedraagt f 0.60 overdag en f 0.40 's avonds. Iederen Dinsdag en Vrijdag algemene rondleidingen van 5—6 uur.

Voor groepen van meer dan 20 personen is de entree verlaagd tot f 0.35 p. p. Deze worden verzocht hun komst van te voren te melden. Desgewenst bestaat de gelegenheid om deskundige voorlichting te ontvangen.

MEDEDELINGEN

Radio-uitzending.

Zondag 6 Aug. e.k. zal door de Ned. Christ. Radio Vereen. een Morgenwijding worden uitgezonden van 8.30 uur tot 9.30 uur.

Spreker zal zijn Ds. G. Bouritius, voorganger der gemeente te Deventer, met als onderwerp:

„LEVENSVERNIEUWING".

Volledig overzicht vindt men in de Omroepgids der N. C. R. V.

J. BOITEN,
Abrikozenstr. 188. Den Haag.

Sneek.

In aansluiting met het bericht van de vorige week nog even de mededeling, dat op de dag van bevestiging des avonds 8 uur een begroetings-samenkomst zal worden gehouden in onze kerk.

Broeders en zusters van elders zijn die dag hartelijk welkom.

De secr. WIELINGA.

Het adres van den penningmeester der Gemeente T r e e b e e k is thans:

br. K. PLOEG,
Treebeekstraat 80, Treebeek.

WEEKKALENDER

Het lied der vrijheid.

Vrijheid-betoverende leuze. Woord vol belofte. Vrijheid. En van haar zegt Ruskin: De vrijheid is het bedriegelijkste aller drogbeelden. De zwakste straal van het verstand kan ons met zekerheid aantonen dat niet alleen het verkrijgen der vrijheid, maar ook haar bestaan onmogelijk is. Zo'n ding is er niet in het helal en kan er ook nooit zijn. De sterren hebben haar niet. De aarde heeft haar niet. En wij mensen hebben haar begoocheling en haar schijn slechts tot onze zwaarste straf. O Ruskin, waarom hebt ge ons dat zo hard gezegd. Het is wel waar, maar we dromen zo graag. Vrijheid. Wie is vrij? Christus zei: dien de Zoon vrijmaakt zal waarlijk vrij zijn. Die vrijheid, die volmaakte vrijheid, die weer niets anders is als de uiterste gebondenheid aan God, beschrijft Paulus in zijn brief aan de gemeenten in Galatië. Het is voor ons van het grootste gewicht deze brief wel te lezen en te verstaan, aangezien ons daarin de zuivere lucht van de vrijheid in God tegenwaait. Dat toch alle Christenen deze brief recht verstonden. Ik hoop dat ik u enigszins kan helpen dit lied te zingen.

Zondag 30 Juli Gal. 1 : 1—11.

Het evangelie, dat ik u verkondigd heb, is het enige ware. Wee hem, die meent er wat bij te moeten voegen. Ik ben een van God geroepene en mijn boodschap is mij van God gegeven. Al zou er nu een engel neerdalen uit de hemel met een andere tijding, ik zou die boodschapper voor de voeten treden en zeggen: vervloekt. Waarom sprak Paulus zo angstwekkend stout? Het evangelie van Jezus Christus was in gevaar. De algenoegzaamheid der genade Gods werd aangetast. En daarmee de roem Gods. Vandaar deze taal, die iemand kan doen beven.

Maandag 31 Juli Gal. 1 : 12—24.

Nu stelt Paulus zich eerst nog eens weervoor, ofschoon ze hem toch wel kenden. Dat is nodig, juist om de macht van Gods genade te tonen. Hij tast hier terug in de tijd, dat hij een vervolger was en verheelt niet, dat hij daarin uitstak boven anderen. Maar God greep hem. Die God, Die Zijn plannen heeft met ieders leven. De verkondiger der evangelische vrijheid en verdediger van het zaligworden „alleen door het geloof", was eertijds iemand, die volop Jood was. Mensen hebben mij niets geleerd. God onderrichtte mij. En toen ik verscheen onder de gelovigen, verheerlijkten zij God in mij. Doen uw broeders en zusters dat ook in u?

Dinsdag 1 Aug. Gal. 2 : 1—10.

De vergadering die Paulus hier bedoelt, is genotuleerd door Lukas in Hand. 15. Misschien wilt u dat gedeelte wel vanavond lezen; het werpt een licht op deze woorden, en min of meer op de hele brief. De broeders in Jeruzalem zagen, dat God ons de tijding der vrijheid gegeven had en reikten ons de broederhand. Ofschoon een enkele stem nog opging om Titus aan de besnijdenis te herinneren, werden we daartoe niet gedwongen. Dat zou ook schending van het evangelie betekend hebben.

Woensdag 2 Aug. Gal. 2 : 11—21.

Ik kan niet dulden, zegt Paulus, dat de Christenen uit de Joden denken beter te zijn dan die uit de heidenen. Dat is niet waar. Beiden worden alleen door het geloof in het verzoenend werk van Christus gered. Daarom ergerde ik mij over Petrus, die misschien wel de eerste onder de apostelen was, maar toch een slaafse vrees openbaarde, toen hij met de heidenen gemeenschap had en vernam dat er Jodenchristenen in aantocht waren. Ik heb hem toen duidelijk gezegd, dat hij zeer verkeerd handelde. De wet is er voor ons niet meer, er zijn ook geen inzettingen meer. Iedere onderwerping daaraan is een tekort doen aan de eer van Christus.

Donderdag 3 Aug. Gal. 3 : 1—14.

O broeders, waardoor werden jullie gered. Toch door de prediking van het evangelie. Waarom blijven jullie niet in deze weg. Abraham werd toch niet gerechtvaardigd, omdat hij allerlei werken verrichtte. Alleen door het geloof. Zo is er ook nu nog geen zaligheid anders dan door het geloof. De wet, wel weg ten leven, kan niemand in de wereld houden. Die weg is te steil en maakt ons wanhopig. De wet spreekt over ons het doodvonnis uit: Gij zult wel . . . . maar gij kunt niet. Leven is er alleen in het vertrouwen op Christus.

Vrijdag 4 Aug. Gal. 3 : 15—29.

Ik vrees dat de gedeelten te lang zijn. Maar neem de tijd ze langzaam te lezen. Het gaat hier om fundamentele waarheden. Iemand kon gistermiddag vragen: maar indien de wet, die toch een weg ten leven is, immers: doe dat en gij zult leven — indien de wet ons alleen maar onze onmacht, onze schuld laat zien — waartoe dan de wet? Om ons, gebrokenen, verslagenen, onmachtigen aan de voeten van Christus te leiden. De wet is de tuchtmeester — de oppasser die ons naar de school moet brengen — tot Christus. Vanzelfsprekend, wanneer men in de school is, bij den Onderwijzer, dan kan de tuchtmeester gaan. Hij heeft zijn taak volbracht. De wet heeft afgedaan voor die in Christus zijn. De wet is totdat het zaad zou gekomen zijn.

Zaterdag 5 Aug. Gal. 4 : 1—11.

Opnieuw gaat Paulus aan het verklaren der situatie, die ontstaan is ten opzichte van de wet, sedert de komst van Christus. Onder de wet is men knecht, onder het evangelie zoon. Wij zijn zonen geworden door de aanneming tot kinderen in Christus. We hebben den Geest Gods ontvangen, zijn Zijn kinderen en het is verkeerd nu knecht te willen zijn. De zoon is vrij.

HUIZINGA.

Door Gods goedheid werden we heden verblijd met de geboorte van onze dochter

TRIJNTJE WIJTSCHE.

S. v. d. WERF
M. v. d. WERF—v. d. Veen

Sneek, 24 Juli 1939.
Kleinzand 9.

Met dankbaarheid aan God geven we kennis van de geboorte van een dochter die we

GEERTRUIDA

noemden.

A. KOST
R. KOST—Hofkamp.

Eindhoven, Bakkerstraat 2.

Heden overleed in de Hope des Eeuwigen Levens onze Zuster in Christus

HENDRIKA CORNELIA BERENDS,
geb. Jacobs,

in de gezegende ouderdom van 79 jaar.

Een eenvoudige stille christin was zij.

De Heere trooste haar achterblijvenden Echtgenoot.

Namens de Bapt. Gemeente te 's-Gravenhage,
DE KERKERAAD.

Vrijdag 4 Augustus 1939 No. 2586 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

Attentie

De copie voor het nummer van Vrijdag 11 Augustus zende men aan

Ds. J. LOUW,
Parkweg 46,
Groningen.

GEBED.

Ik buig mijn knieën voor den Vader, van wien alle vaderschap in de hemelen en op de aarde wordt afgeleid; en ik bid, dat Hij overeenkomstig de rijkdom Zijner heerlijkheid en genadiglijk naar den innerlijken mensch door Zijn Geest krachtig sterke, zoodat Christus door het geloof in uwe harten woning make, terwijl gij in liefde geworteld en bevestigd wordt. En ik bid, dat gij met al de geheiligden de kracht zult hebben om te vatten wat de breedte en lengte en hoogte en diepte zij en om te kennen de alle kennis overtreffende liefde van Christus; dan zult gij zoozeer vervuld worden, dat gij de volheid Gods bereikt.

Hem nu, die naar de kracht welke in ons werkzaam is, oneindig meer vermag te doen dan wij bidden of beseffen, hem zij de heerlijkheid in de gemeente en in Christus Jezus tot in al de geslachten van alle eeuwigheid. Amen.

Paulus.

AAN ZEER STILLE WATEREN

NIET EZEK, NOCH SITNA, MAAR REHOBOTH.

„. . . . daarom noemde hij deszelfs naam Rehoboth, en zeide: Want nu heeft ons de Heere ruimte gemaakt". Gen. 26 : 22.

Izak moet van nature geen tobber geweest zijn, maar van aanleg een rustig overgegeven mens. Omdat hij wandelde door het geloof, kon en mocht hij het leven zien in hoger licht. Daardoor ontstond in zijn leven het element van rust. Hij wist het leven en 's levens begeerlijkheden op z'n juiste waarde te schatten.

In Genesis 26 lezen we een oud verhaal, dat licht werpt op de persoon van Izak, die van Ezek over Sitna aankwam in Rehoboth en aldaar rust vond. Het eerste gedeelte van Gen. 26 laat ik hier onbesproken. In vers 17 lezen we, dat Izak zich legerde in het dal van Gerar en dat hij aldaar woonde. Zijn voorspoed had de jaloezie opgewekt van de Filistijnen. De waterputten, die ten tijde van zijn vader Abraham waren gegraven, hadden ze dichtgeworpen. Izak morde niet bleef rustig en gaf bevel om er nieuwe te graven. „De knechten van Izak dan groeven in dat dal en zij vonden aldaar een put van levend water" (19). Fris opborrelend bronwater. Welk een blijdschap!

Doch dan lezen we, dat de herders van Gerar twisten met de herders van Izak, zeggende: Dit water hoort ons toe. En Izak noemde de naam van die put Ezek. En Ezek betekent twist.

Izak trok zich terug en liet een andere put graven. Doch de geschiedenis herhaalde zich. Weer kwamen de Filistijnen en lieten hun aanspraken op de nieuwe put gelden. En Izak noemde de naam van die put Sitna. En Sitna betekent vijandschap.

Andermaal retireerde Izak. Opnieuw klonk z'n bevel. En ze groeven een andere put. „En zij twistten over die niet; daarom noemde Izak deszelfs naam Rehoboth, en zeide: Want nu heeft ons de Heere ruimte gemaakt".

Dr. den Hertog merkte eens naar aanleiding van Gen. 26 op, dat men wel een bijzondere natuur moet zijn, om na zoveel tegenslag zo te kunnen spreken. Terrein na terrein wordt Izak afgenomen, eindelijk wordt hij met rust gelaten, de nieuw gegraven put wordt hem niet meer betwist en Izak spreekt met iets feestelijks in zijn stem: ruimte!

* * *

Izaks levenshouding werd bepaald door zijn geloofsstandpunt.

De Filistijnen vroegen om levensruimte. Izak aanvaardde de werkelijkheid en retireerde. De moeilijkheden dreven hem niet in de armen van de wanhoop, maar hij verstond de kunst om „zwarigheid te te verdragen, lijdende ten onrechte".

Izak werd in de engte gedreven, doch God maakte hem ruimte.

Izak wilde Ezek niet noch Sitna, toen verkreeg hij Rehoboth. Geen twist en geen vijandschap doch rust en vrede. Hij wist zich voor rekening van zijn God, Die hem eens en voor goed in de ruimte had gesteld. Hij mocht zich ten allen tijde weten in Gods nabijheid. Het leven had daardoor aan waarde verloren èn aan waarde gewonnen! Een heel andere maatstaf had hij ook aan zijn leven zien aanleggen. Daardoor hadden vele dingen voor hem aan belangrijkheid ingeboet en zag hij ook duidelijker dan te voren de vergankelijkheid van al het aards bezit.

Het was door het geloof, dat Izak terugtrok van Ezek naar Sitna en van Sitna naar Rehoboth.

* * *

Leven wij krachtens menselijke berekening of leven wij door het geloof?

De verzoeking om Ezek tóch te willen behouden kan soms groot zijn, doch het geloof zal steeds weer spreken: „verdraag liever zèlf zwarigheid dan anderen het leven te verbitteren, en lijdt liever zèlf onrecht dan onrecht te doen". Daartegen kan de menselijke rede weliswaar haar stem verheffen, doch het geloof spreekt nog wanneer alle menselijke rede reeds is verstomd.

Geef Ezek gerust prijs, wanneer het niet anders gaat. Laat de twist niet heersen in uw leven.

En geef ook Sitna maar prijs. Want een geest van vijandschap heeft nog

nimmer vruchten der gerechtigheid afgeworpen.

Alleen wanneer ook in ons, gelijk in een Kaleb van weleer, „een andere geest" woont, zullen we Izaks levenshouding kunnen verstaan. Het komt aan op de gezindheid, welke ons beheerst. De Geest maakt openbaar!

De Filistijnen mochten Izak één en andermaal in de engte drijven, de Heere maakte voor hem ruimte.

En dat is nog altijd de ervaring van Gods kind.

Rehoboth!

Want de Heere heeft ons ruimte gemaakt

Zo moge het zijn met een ieder, die deze woorden leest.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Leiding en gehoorzaamheid. De Evangelist Filippus werkte te Samaria en kreeg daar een opdracht. Hij moest verwisselen van arbeidsveld. Hem werd nauwkeurig de weg aangewezen, die hij moest opzoeken. Dit geschiede zo nauwkeurig, dat daaromtrent geen misverstand mogelijk was. Hij moest zich zuidwaarts begeven en de weg betreden, die van Jeruzalem afdaalde naar Gaza. — Verder ging de mededeling niet. Was dat nodig? Filippus had voor de eerst te zetten schreden nu licht genoeg. Was hij gehoorzaam aan het licht, dat hij voor de eerste schreden had, dan zou hij meer licht ontvangen. Anders zou dat zeker achterwege blijven. Toen hij de weg opgezocht had, ontving hij een nadere aanwijzing. „Voeg u bij *deze* wagen." Weer een zeer nauwkeurige opdracht: *deze* wagen. God zegt ons de dingen zo, dat gehoorzamen mogelijk is. Hij rolt de kaart voor onze ogen af, maar niet heel de kaart tegelijk, doch slechts een klein stukje, zoveel als nodig is om één stap te kunnen zetten. En dan . . . . ? Wat na deze schrede . . . . ? Geloven, dat God ook dán leiden zal. Doe slechts wat u heden duidelijk is als Gods wil en voorzover u dat duidelijk is en wat de dag van morgen aangaat: de Heere zal voorzien!

Schrede op schrede. God zegt ons niet alles tegelijk. Hij vraagt vertrouwen. Hij zeide tot Filippus, die een goed werk deed in een stad van Samaria, dat hij moest gaan op de weg, die afdaalde naar Gaza, en die woest was. Verder ging de opdracht niet. Het waarom werd verzwegen. Maar Filippus was daarmede tevreden, dat hij licht genoeg ontving voor de eerste stap en hij zette die. En toen hij zover gegaan was, als de Heer hem licht gegeven had, ontving hij nieuw licht. „Voeg u bij deze wagen.

De gewone soldaat wordt niet ingewijd in het veldtochtsplan. De Heer rolt de kaart niet ineens helemaal voor onze ogen af. Wij wandelen door geloof en niet door aanschouwen. De Heere Jezus zegt: Ik ben het licht der wereld, die Mij *navolgt*, zal in de duisternis niet wandelen. Maar die eerst volgen wil, als hij heel de weg kan overzien, zal achterblijven en in de duisternis eindigen. Heel onze toekomst op aarde vooruit te weten, heel de weg te overzien, zou het leven in het heden niet lichter maken. We hebben niet meer nodig dan licht voor één schrede, maar . . . . zetten we die schrede vooral opdat we in de pas blijven met onzen Oversten Leidsman!

Geloven in leiding. Wanneer iemand zich aan den Heiland heeft overgegeven, dan moet hij geloven, dat de Heiland hem heeft aangenomen. Hij mag dat doen. Hij móét dat doen. Er is een duidelijke belofte, die zegt, dat die zich geeft, aangenomen wordt. Wie zich overgeeft, maar niet gelooft dat hij even zeker aangenomen is, als hij zich overgaf, die derft de zegen van zijn overgave. Al gaat de volgende dag weer alles zoals het de dag van gisteren ging — hij moet zich zeggen: en toch ben ik aangenomen. Heel eenvoudig: omdat ik mij gegeven heb. Een „ons-geven" van onze kant sluit een „ons-aannemen" van 's Heeren zijde in. En wie dat gelooft en gelovende er voor dankt, ondervindt de waarheid dat hij is aangenomen in zijn ziel. Hij heeft vrede.

Zo is het ook, wat aangaat de ontvangst en de leiding door den Heiligen Geest. De christen moet ook geloven dat de Geest hem leidt als hij om die leiding gebeden heeft. Zelfs al verloopt de dag gelijk elke andere en als de dag van ieder ander — als hij hem begonnen is met de bede om leiding mag en móét hij geloven, dat de leiding er nu ook werkelijk *is*. In en bij de gewone dingen geleid te worden door den Geest van God, zal ten gevolge hebben, dat men ze anders doormaakt en met ander resultaat beleeft, dan de mens, die niet om deze leiding gevraagd heeft. Uitwendig verandert het leven er niet in de eerste plaats door, doch inwendig wordt het anders als het staat onder de leiding van den Geest van God. — Men moet echter aan de leiding *geloven*, geloven, dat ze werkelijk plaats vindt, anders is men gelijk aan een mens, die iemand binnen nodigt doch tegelijkertijd de deur dicht laat.

Geen uitzonderingspositie. De Heere Jezus heeft eens gezegd, dat God Zijn zon doet opgaan over bozen en goeden en doet regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Dat wil dus zeggen, dat God de goeden en rechtvaardigen niet in een uitzonderingspositie zet, wat aangaat Zijn weldaden. Maar ook ten opzichte van het leed der aarde maakt God voor Zijn kinderen geen uitzonderingen. De wereld bevreemdt dat. Ze verstaat het zó, dat de dienst van God voordeel moet opleveren. Waarom zou je het anders doen? Zo verstond de vrouw van Job het. Waarom zou Job God blijven dienen als dit niet insloot, dat het leed der aarde aan hun deur voorbij ging? Bij sommigen schijnt te bekering op deze veronderstelling te hebben plaats gehad. Achteraf blijkt er een misverstand in het spel te zijn geweest toen ze hun leven aan den Heere overgaven. Hun ontrouw is niet anders dan een herstel van dit misverstand. Zó, als God het eist, bedoelden zij het niet. De manier, waarop hun het Evangelie werd voorgesteld en de voorwaarden, waarop daarbij het nieuwe leven den zondaar werd aangeboden, kunnen aan hun ontrouw schuld hebben. De condities worden soms niet eerlijk genoemd. De Heere Jezus zeide den omstanders waarop de gemeenschap met Hem aankwam. Misverstand was op dat punt bij *Zijn* prediking buitengesloten.

Een geloofspositie. De christen neemt hierop aarde een *geloofs*positie in. Natuurlijk staat hij er anders en onvergelijkbaar veel gunstiger voor dan de wereldling. Maar het *blijkt* hier niet. Eenmaal zal het echter zeer zeker aan de dag komen. Het oude Testament sluit met deze verzekering:

> En zij zullen, zegt de Heere der Heirscharen, te dien dage, die ik maken zal, Mij een eigendom zijn; en Ik zal hem verschonen, gelijk als een man zijn zoon verschoont, die hem dient.
>
> Dan zult gij wederom zien het onderscheid, tussen den rechtvaardige en den goddeloze, tussen dien, die God dient, en dien, die Hem niet dient. Maleachi 3 : 18.

God zal eenmaal de verborgene dingen aan het licht brengen. „Hij toont eens, wie Zijn kind'ren zijn." De uitwendige mens wordt verdorven — ook bij Gods kinderen — en wat bij hen vernieuwd wordt is de inwendige mens, de mens, die men hier en nu niet kan zien. Vragen we dus niets boven anderen. We zijn zalig in hope. De zaligheid is gereed om geopenbaard te worden, maar wanneer zal het zijn? zal? Verwachten we het met lijdzaamheid zonder voor de werkelijkheid uit te willen leven.

Wat we eenmaal wezen zullen
Blijft verborgen tot den stond,
Die de wonderen zal onthullen
Van het eeuwig vreêverbond.

L.

WAT IS ZENDING?

De bekende Dr. H. Kraemer, die in de laatste tijd op het terrein van Kerk en Zending een krachtige actie heeft doen ontstaan, heeft ook een boekje geschreven „Waarom zending juist nú?" Naar zijn mening zijn er in ons land ook allerlei Zendingsvrienden, die zeker warm lopen voor die heerlijke arbeid onder de heidenen en die ook zeker bereid zijn er geldelijke offers voor te brengen. Maar als men hun liefde en hun enthousiasme voor de Zending een beetje nauwkeuriger bekijkt en ontleedt, wordt men gewaar, dat ze niet gevoed worden door eigen geestelijk inzicht in 't Evangelie van den gekruisten en op-

gestanen Heer, maar veeal door 't romantische, het heroïsche of het overwinnende dat zeker ook in de Zendingsarbeid te constateren valt. Vandaar, dat Dr. Kraemer opzettelijk de vraag stelt: Wat is Zending? en 't loont zeker de moeite naar hem te luisteren.

„Wat is Zending?" Is zij een vorm van christelijk heroïsme? Er is waarlijk veel in de Zending, dat het recht geeft deze vraag te stellen. Op deze vraag moet evenwel 't antwoord luiden: „ja" en „neen".

Voor het bevestigende „ja" — zo schrijft Dr. Kraemer dan — kan men weer veel aanvoeren. Dat deel van de kerkgeschiedenis, dat wij Zendingsgeschiedenis noemen, is vol van heldhaftige mannen- en vrouwengestalten. Het is niet toevallig dat men, wanneer men in de kringen der christelijke kerk aan de menselijke behoefte aan heldenverering wil tegemoet komen, onwillekeurig naar allerlei zendingsgestalten kijkt. Ze zijn daar inderdaad te vinden. Enige voorbeelden uit de z.g. Moderne Zending (d.i. de laatste 150 jaar) mogen dat illustreren.

William Carey.

Daar hebt ge William Carey; hij was een heldengestalte. Deze eenvoudige schoenmaker wist zijn Kerk wakker te schudden voor de Zending. Zelf trok hij als Zendeling naar Brits-Indië, verborgen in een Deens schip, omdat een Engels schip geen zendelingen in Brits-Indië mocht „importeren", daar de Oost-Indische Compagnie de prediking van het Evangelie gevaarlijk vond voor haar handelsbelangen. Hij vestigde zich in Indië als planter om zo gelegenheid te hebben de taal, de godsdienst en het volk te leren kennen. Daar hij zijn drang om het Evangelie te verkondigen niet kon onderdrukken, werd hij uit het Engelse gedeelte van Indië gewezen en ging hij wonen in Serampore, een stad in de buurt van Calcutta, waar de Denen de baas waren.

In Serampore bleek, dat hij trots alle hinderpalen, getrouw bleef aan zijn motto: „Verwacht grote dingen vàn God en onderneem grote dingen vóór God". Zeer begaafd op taalgebied, begon hij met enige vrienden in Serampore en gesteund door zendelingen uit geheel Zuid-Oost-Azië, te werken aan de vertaling van de Bijbel, of van gedeelten ervan in vele Oosterse talen, opdat het Woord Gods, alle hindernissen en verboden ten spijt, toch zou kunnen doordringen. Nooit heeft een man grootscheepser aan Bijbelvertalingsarbeid gedaan dan Carey. Wie behoefte heeft aan heldenverering, kan gerust met deze figuur voor de dag komen.

Zendeling Zimmermann.

Een heel andere figuur is weer de zendeling Zimmermann van Borneo. In 1859 waren gedurende een opstand een aantal zendelingen en zendelingsvrouwen vermoord. De Regering verbood, ter wille der veiligheid, aan de overgebleven zendelingen in het binnenland te vertoeven. Zij moesten verblijf houden op de hoofdplaats Bandjermassin. Enige jaren gingen voorbij. Nog steeds dorst de *Regering geen toestemming* te geven om zich in het binnenland te vestigen en het Zendingswerk weer op te vatten. Eén voor één verlieten de zendelingen Bandjermassin en gingen naar andere zendingsvelden, daar zij de hoop opgaven ooit weer hun werk in Borneo te kunnen hervatten. Alleen Zimmermann bleef achter. Hij wilde de Dajaks voor de Evangelieprediking niet loslaten.

Dat Zimmermann de Dajakkers niet wilde loslaten, daaruit bleek echt zendelingengeloof en zendelingentrouw, want niets wees er op of had er in de meer dan 20-jarige werkzaamheid der Zending op gewezen, dat de Dajaks ook maar enige begeerte hadden naar het Evangelie. Alleen het tegendeel was waar. Ontelbare malen hadden de Dajaks aan de zendelingen, die onder hen woonden, gezegd: „Wat doet gij hier? Wij hebben u toch niet geroepen? Wij willen uw boodschap niet". En ze hadden hen in 't aangezicht gespuwd om hun afkeer kracht bij te zetten.

Terwille van deze Dajaks liep Zimmermann door de straten van Bandjermassin en herhaalde telkens zachtjes bij zichzelven: „Mijn Dajaks, mijn Dajaks". Zo trouw hield deze eenvoudige vast aan deze Dajaks, om Christus' wil. Dit is onopzichtig heldendom.

(Wordt vervolgd.)

RONDBLIK.

Roemenië.

In „Der Wahrheitszeuge" wordt de opmerking gemaakt, dat in de laatste tijd zo goed als geen berichten over de godsdienstvrijheid van de Baptisten in het land van koning Carol tot het westen zijn doorgedrongen.

En inderdaad, we hoorden en lazen de laatste maanden geen nadere bijzonderheden over de eigenlijke toestand van onze geloofsgenoten in Roemenië. We namen indertijd met grote dankbaarheid kennis van het bericht, dat bij besluit van den minister-president de kerken en lokalen der Baptisten weer voor het houden van openbare godsdienstoefeningen waren opengesteld.

Achteraf is nu gebleken, dat bovengenoemd besluit *niet* in het staatsblad is gepubliceerd geworden. Het bewuste ministeriele decreet, waarvan we een en andermaal melding maakten, moet nog steeds niet zijn ingetrokken. De plaatselijke overheid neemt in bepaalde streken alleen een soepelere houding aan inzake de toepassing van het op 15 Dec. 1938 van kracht geworden decreet.

Vele kerken zijn weliswaar voor het houden van godsdienstoefeningen heropend. Doch ook blijkt thans waar te zijn, dat nog altijd een groot aantal kerken — in sommige provincies *alle* kerken — gesloten zijn. Er heerst in Roemenië nog steeds onzekerheid aangaande deze zaak.

Er wordt in onze dagen wonderlijk omgesprongen met het goed recht van godsdienst- en gewetensvrijheid.

* * *

De stad van het Wereldcongres.

Het zesde Baptiste Wereldcongres, dat van 22 tot 28 Juli l.l. te Atlanta in Amerika daagde behoort thans reeds tot het verleden.

We lazen, dat Atlanta, een stad ongeveer zo groot als Den Haag, maar eventjes 50.000 afgevaardigden en gasten heeft geherbergd. De stad is 356 kerken rijk. Het aantal Baptiste Gemeenten bedraagt 195 met 96000 leden, waarvan 121 Negergemeenten met een 40.000 leden.

Al loopt het ledental van de Baptisten in Atlanta ook tegen de honderd duizend, zo is het verschaffen van logies — en dat gedurende een hele week — aan een vijftig duizend lang geen peulschilletje geweest. Ook leden van andere kerkgenootschappen zullen ongetwijfeld tot dit record van logiesverschaffing hebben bijgedragen.

* * *

Docent C. Schneider.

Op 4 Juli van dit jaar beëindigde Docent Carl Schneider zijn veeljarige arbeid als leraar in de praktische theologie aan het Seminarie in Hambug. Tevens was hij bestuurder van deze Theologische School, waar ook vele van onze Voorgangers hun opleiding ontvingen. (De leiding van de studievakken berustte en berust nog bij Doc. C. Neuschäfer). Gedurende een tijdvak van 17 jaar heeft br. Schneider zijn beste gaven en krachten geschonken aan het Seminarie. Voor dat hij naar het Seminarie geroepen werd, diende hij achtereenvolgens met grote zegen de Gemeenten Hamburg—Eilbeck, Dresden, en wederom Hamburg—Eilbeck. Zijn levensarbeid valt echter ongetwijfeld in de jaren, waarin hij als man van de praktijk doceerde in de hem toevertrouwde vakken. En waarin hij voortdurend op de bres stond voor een goed beheer van de materiële zijde van de School. Door zijn omgang met de studenten won hij veler vertrouwen. Br. Schneider is de zeventig genaderd. We wensen hem een van God gezegende levensavond, al zal er naar we vermoeden, van rusten voorlopig nog wel geen sprake zijn.

* * *

De Jesuïeten en de Missie.

In het Kerkblad van de Gereformeerde Kerk in Indië heeft onlangs een artikel gestaan, overgenomen uit „De Protestant", orgaan van de Evangelische Maatschappij. Uit dat artikel blijkt, dat de Jesuïetenorde een der gevaarlijkste tegenstanders van het protestantisme is.

We nemen hier een gedeelte van dat artikel over.

> „De propaganda die Rome de laatste jaren in Indië drijft, kan voor niemand meer een geheim zijn. En wie zijn Kerk liefheeft om Christus' wil ziet hier een groot gevaar opkomen. Wat wij in Indië zien gebeuren is nog maar een zeer klein

onderdeel van wat Rome in heel de wereld op alle Zendingsvelden heeft ingezet.

Op de Algemeene Zendings-Conferentie heeft onlangs nog Prof. Schlunk, één van de beste kenners van de Protestantsche wereldzending met kracht gewaarschuwd voor de geweldige vloedgolf van de Roomsche missie over heel de wereld, die haar maakt tot een van de gevaarlijkste tegenstanders van het Protestantisme.

De stuwende kracht in heel deze missie-actie is ook nu de Jesuïetenorde. Van het oogenblik af, dat de orde weer officieel in eere hersteld werd, is de wensch van den toen levenden Paus in vervulling gegaan. Hij wilde immers door deze orde „zich de hulp verzekeren van krachtige en ervaren roeiers om het door den storm geslingerde scheepje van Petrus weer in veilige haven te brengen".

De herleving van de orde, ondanks de letste vervolging en verbanning uit vele landen van Europa, kan een sterke indruk geven van de geweldige krachten die Rome ontketenen kan. De Jesuïeten-orde heeft niet denfelsten tegenstand overleefd, maar zij is herbewapend uit dezen strijd te voorschijn gekomen. De geest van Ignatius leefde nog. En Frans Xaver, de grootste Missie-Apostel der orde bleek telkens weer de geesten te kunnen bezielen.

Bewonderenswaardige krachtsontplooiing.

Het arbeidsveld dat aan de orde is toegewezen omvat ongeveer $^1/_5$ van heel het missieterrein. 190 millioen heidenen en mohammedanen en $2^1/_2$ millioen protestanten mogen zich aan haar zorgen weten toevertrouwd.

De wijze waarop de Orde zich van deze geweldige taak kwijt moet onze bewondering hebben. Niet alleen moet zij haar leden in alle richtingen uitzenden en met hen voortdurend contact houden, in hen levendig houden de geest van de Orde, maar ze moet ook de hulpmiddelen ter beschikking stellen. Ze moet het missievuur in de kerk zelf steeds aanwakkeren, om de offervaardigheid telkens nog te kunnen opvoeren.

Op dit oogenblik worden de missionarissen der Orde van Jezus uit 45 verschillende landen gerecruteerd. Ook Holland levert een groot contingent. Van de 700 leden, die de Orde daar voor kort telde, staan 160 buiten op het missieveld, dus bijna 24 %.

Hoe doelbewust de Missie-actie de laatste jaren wordt gevoerd, bewijst wel dit ééne simpele feit, dat na den wereldoorlog het getal missie-arbeiders uit de Jesuïeten-orde is verdubbeld. Rome is vastbesloten in een machtige stormloop de roomsche machtssfeer uit te breiden over heel de wereld. De kerk moet op andere terreinen herwinnen, wat ze elders op de wereld aan macht heeft ingeboet."

De volgende week hopen we nog de aandacht te vragen voor de wijze, waarop de Jesuïeten-orde het zich gestelde doel tracht te bereiken.

d. H.

EEN TEKST UIT HET BOEK VAN HET LEVEN.

Een blik vooruit werpen, of Vooraf onze weg overdenken.

Wat een gids zeide.

Een Zwitserse gids van grote vermaardheid werd eens gevraagd, waaraan hij zijn succes te danken had. Andere gidsen beleefden wel eens ongelukken, terwijl hij in weerwil van vele moeilijke klimpartijen steeds het gezelschap, dat zich aan zijn leiding had overgegeven, veilig wist terug te brengen. Hij antwoordde: „Er zijn gidsen en gidsen. De een neemt u mee naar boven en vertrouwt op zijn gelukkig gesternte. Hij is echter grotendeels onbekend met wat er komt. Als hem gevraagd wordt: „Hoe ver zijn wij nog van gindse piek verwijderd?", dan moet hij zelf raden. Hij weet het niet. Dat doe ik nooit. Voordat ik met een gezelschap mij aan een nieuwe tocht waag, ga ik ze eerst met behulp van een kijker zorgvuldig bestuderen. Ik maak er een kaart van. In de bergen moet een gids ten alle tijde weten, waar hij zich ophoudt. Van geleerdheid heb ik geen verstand, maar ik kan mijn mensen wel zeggen, waar wij ons bevinden en wat er komt. Ik ga nooit op reis zonder mijn compas, mijn thermometer en mijn kaart. Wanneer iemand mij vraagt: „Waar zijn wij?", ben ik in staat te zeggen: „Hier! En het is nog zoveel kilometer van de top."

* * *

De brief der blijdschap.

XI.

Filipp. 4 : 1—5.

Een leven in de nabijheid van den Heer.

Het is niet meer na te gaan, waarom de verschillende opwekkingen, in de tekst vervat, den Apostel juist in deze volgorde voor de aandacht kwamen. We vestigen echter hierop in 't bizonder de opmerkzaamheid, dat de Apostel ze besluit met de woorden: de Heere is nabij.

Hij had gesproken over de onderlinge verhouding tussen de gelovigen en over hun plaats, hun houding tegenover degenen, die „buiten zijn". Hoe moet die zijn? Waardoor moet die beheerst worden? Het antwoord is, door deze gedachte: de Heere is nabij.

Met andere woorden: we moeten ons leven zien, onze taak volbrengen, *„van het einde uit.* Dat einde is de Heer, Zijn openbaring.

De Apostel Johannes geeft ons dezelfde raad als hij in zijn eerste zendbrief zijn aanwijzingen samenvat in deze woorden: en nu kinderkens, blijft in Hem, opdat, wanneer Hij zal geopenbaard zijn, wij vrijmoedigheid mogen hebben en ons niet beschaamd, voor Hem zullen zoeken te verbergen. (I Joh. 2 : 28.)

De christen leeft eschatologisch, van uit het einde, omdat zijn leven in Christus zijn voleinding ontvangen heeft. De voleinding is voor hem niet ver weg, geen *tijds*kwestie, doch geloofszaak. Hij *is* volmaakt in Christus. Hij *leeft* in de nabijheid van den Heer en *be*leeft in zijn sterven diens parousie, diens tegenwoordigheid in heerlijkheid.

I *In dit leven ligt de kracht tot eensgezindheid.* Vers 2 en 3. We moeten leven in „dien" dag en hebben te vragen hoe dán, in het licht van die dag we datgene, wat *nu* heden is, maar *dan* verleden zal zijn, het liefste zullen zien. In dát licht ziet men zuiver: het grote groot en het kleine klein.

Wie *heden* in *ander* licht leeft, zal *dan* in gevoel van schaamte zich voor Christus zoeken te verbergen.

Ik denk aan de vraag, eens door den Heere Jezus aan Zijn discipelen gesteld: waarover had gij woorden op den weg? Toen, zich ziende in de tegenwoordigheid van hun Meester, s c h a a m d e n ze zich, want ze hadden er over getwist, wie van hen de meeste was. B u i t e n C h r i s t u s' t e g e n w o o r d i g h e i d: twist. O n d e r Z i j n o g e n: schaamte!

Er was onenigheid tussen twee leden der gemeente te Filippi. Waarover liep het geschil? Gewis over de arbeid. Een derde lid wordt opgeroepen om de twistende leden in de tegenwoordigheid des Heeren te brengen: „. . . dat zij eensgezind zijn in den Heere".

Dat is *de* manier om moeilijkheden op te lossen: de mens moet bij zichzelf worden weggehaald en zich de tegenwoordigheid van den Heer bewust worden. Deze methode van de behandeling van moeilijkheden volgt ook de Apostel Jacobus als hij, zijn broeders vermanende niet te murmureren, dit motiveert met de woorden: de Rechter staat voor de deur. Gods kind moet leven bij het woord: wreekt uzelven niet, beminden, maar geeft de toorn plaats.

Misschien denken we wel: ja, maar dat is het bij ons niet. We willen ons niet *wreken,* maar zoeken ons r e c h t. Zich wreken is lelijk, maar zijn recht opeisen en handhaven, is toch niet af te keuren?

Zich wreken betekent in de bijbeltaal niet dat lelijke, wat wij er onder zijn gaan verstaan, maar eenvoudig: zijn recht opeisen. De Apostel zegt: doet dat niet — En gaat het bij twist bij den broeder en de zuster in de regel niet om hun recht? Maar men moet daarom geen strijd ontketenen, want er staat geschreven: *Mij* komt het toe om recht te doen, Ik *zal* het doen ook. Geduld slechts, kinderen Gods! Uw blik is misschien troebel, in elk geval beperkt —

Dat is een mooie tekst.

De wijze woorden van deze leidsman in de Alpen geven te denken. Zij bevatten een preek, twee preken, tien en meer preken. Zij brengen ons een van onze ernstigste tekortkomingen in herinnering, namelijk het niet vooraf overdenken van onze gangen in ons hoger leven. Wij vertonen buitengewoon veel overeenkomst met die gidsen, die lukraak er op uittrekken. Evenals zij aanvaarden wij elk avontuur, dat zich voordoet, doch wij weten niet wat er komt. Hebben wij vele van onze misslagen en dwaasheden, die ons plagen en ons een gevoel van minderwaardigheid geven, niet te wijten aan een paniekstemming? Wij waren onbekend met de stormen, die zich plotseling op ons, arme bergbestijgers gingen werpen; wij waren totaal onkundig van de gapende afgronden, die onze overgebleven krachten tartten. En niet vermoedende wat op ons wachtte, hadden wij er ons ook maar niet op ingesteld; wij misten onze geestelijke wapenrusting en wij, die zo moedig begonnen waren, ondernamen de smadelijke aftocht.

Achteraf bekeken . . . . O, wat wordt dit woord vaak begeleid door bittere tranen en diepe zuchten! Achteraf bekeken . . . . en het aangezicht kleurt rood van schaamte. Wat wij achteraf bekijken, houden wij stil voor ons zelf. Het kwelt ons weken en maanden; soms jaren. Het is de doorn in ons vlees.

Waarom niet meer, gelijk die wijze Alpinist, vooruit overwogen? Niet, dat wij tot in bijzonderheden ons kunnen vertrouwd maken met wat vóór ons ligt. Wij zijn geen helderzienden en dat is maar gelukkig ook. Doch wat wij wel kunnen doen is ons de gewoonte eigen te maken om rekening te houden met het onverwachte. Deze gewoonte is een goede beveiliging tegen plotselinge verzoekingen en bewaart ons voor een paniek-stemming. Onze oorlogsschepen dragen sterke zoeklichten, die de zee afzwaaien om te zien of er ook een vijandige bodem in de nabijheid zich bevindt. Dat rekening houden met het onverwachte doet ons als zo'n zoeklicht zijn, dat zijn bundels in onze onmiddellijke toekomst werpt en ons helpt om te onderscheiden, wat zich vóór ons uitstrekt.

* * *

Een goede raad in het algemeen en niet duur.

„Voordat ik mij aan een nieuwe tocht waag, ga ik ze eerst zorgvuldig bestuderen", verklaarde de zoon der bergen.

Wij doen verstandig zijn voorbeeld te volgen. Wanneer wij met een nieuwe levensperiode een aanvang maken; wanneer wij een blad in ons levensboek omslaan en met een schone zijde beginnen; wanneer wij, gegrepen door frisse idealen, nieuwe doelstellingen aan ons leven verbinden en nieuwe plichten en verantwoordelijkheden aanvaarden, laat ons dan met de kijker van ons denken onze paden en hun omgeving in ons opnemen en onszelf aldus een behoorlijk overzicht geven van wat ons mogelijker wijs te wachten staat. Laat ons het land van morgen met zijn pieken en ravijnen, met zijn oasen en woestijnen in kaart brengen. Laat ons onszelf rekenschap geven van de geestelijke kapitalen, die het opeist en ons afvragen, of wij daarover de beschikking hebben of de beschikking kunnen krijgen. Of is het niet dwaas en dom ons aan een nieuw leven, van welken aard ook, te verbinden zonder ons eigen te maken met zijn ups en downs, met zijn voorrechten, moeilijkheden en gevaren, met zijn plichten en ontberingen? Wij mogen gerust zeggen, dat geen Alp van Zwitserland voor den gids zoveel vooraf overdenken verlangt — dan de morgen met zijn talloze gladde plaatsen voor den discipel van Jezus.

Onlangs maakten wij kennis met iemand, die zich aan een reeks negatieven gewijd had: hij gebruikte geen alcohol, geen vlees of enig dierlijk voedsel, geen tabak. Hij klaagde er over, dat de mensen hem weinig of geen vriendschap bewezen. Hij had het gevoel als een zonderling te worden genomen. Verwonderden ons zijn ervaringen? Dat zij verre. Zij zijn de rekeningen die betaald moeten worden voor een leven, dat zich dwaas gelegd heeft over de levens van anderen.

Het zijn dezelfde rekeningen en soms nog vele daarbij, die ons als Baptisten in een over-kerkelijk land gepresenteerd worden.

Die wijs geweest is, laat zich door deze dingen niet uit zijn evenwicht brengen.

Hij zegt met den psalmist: „Ik heb mijne wegen bedacht".

* * *

Een woord aan ieder onzer persoonlijk.

Dat is het, wat wij ook in de opmerking van dien verstandigen leidsman in de bergen beluisteren.

---

laat het aan uw God over, uw recht te Zijner tijd aan het licht te brengen. En daarom kunnen we tevreden zijn en zullen we dat zijn, als we *waarlijk* geloven in God, den Levende.

Euodia en Syntyche moeten hun geschil in de hand des Heeren leggen of liever, laten. In een geschil tussen dienstmaagden, slavinnen, beslist bij Zijn wederkomst, hun beider Heer.

Leeft mijn broeders en zusters, mijn mededienstknechten en gij dienstmaagden, eschatologisch, als Maranatha-mensen van het einde (de voleinding) in Christus, terugzienden. Denk aan de gelijkenis van de weduwe en den onrechtvaardigen rechter. Heb voor de oplossing van al uw moeilijkheden geduld, en inplaats van uw tijd en kracht te verspillen met het zoeken van een oplossing — werkt door! Kort is uw leven en snel gaan uw jaren. Leent u niet tot twisten.

II *In dit leven ligt de oorzaak van bestendige blijdschap.* Vers 4. Het christelijke leven kan daadwerkelijk alleen geleefd worden „in den Heere". Hij is de geestelijke dampkring voor een nieuwe mens. Als we *in* Hem, in Zijn tegenwoordigheid zijn, kan geen aardse moeite, geen lijden, geen beproeving deze vreugde uitdoven — wel louteren, versterken.

Een zendeling — zo vertelt Stanley Jones ergens — was in zijn arbeid onder melaatsen, zelf melaats geworden. Hij merkte bij iemand, die hem bezocht, medelijden in de stem op. „Dat is niet nodig", zeide hij direct, „nooit in mijn leven heb ik diepere vreugde gekend. De muren stralen van de liefde van God." Toen kwamen er mensen bij hem, om van hem de weg tot het leven te leren kennen, die hij „ondanks alles" bleek te kennen. God genas hem niet van zijn melaatsheid, maar gebruikte hem om anderen te genezen op die plek, waar wij het meeste genezing van node hebben: in ons hart. Deze zendeling was *met* Christus de deur van het lijden doorgegaan.

Christus' tegenwoordigheid veroorzaakt deze dwaze vreugde. In Christus zijn de hulpbronnen om het leven en de dood aan te durven, onder ons bereik. Tot dezen Heiland, zo groot en machtig, zullen we getrokken moeten worden, zal ons hart zich moeten laten leiden, om die onafhankelijke vreugde te leren kennen, die de kracht geeft om door goed gerucht en kwaad gerucht op te blijven trekken naar de toekomende wereld.

Ik reis naar den hemel,
Al 't aardse gewemel
Verhindert mij niet.

Het allerergste kan door Christus worden omgezet in het allerbeste. De uitslag van al wat u overkomt, van al wat ge hier doormaakt, zal, als ge Christus er in betrekt, eeuwige heerlijkheid zijn. De nabijheid van den Heere zal eenmaal openbaar worden, doorbreken in een alle leed en pijn verterende heerlijkheid. Dan zullen alle tranen van de ogen gewist worden en eeuwige vreugde zal zweven boven de hoofden der verlosten.

III *In dit leven ligt de reden tot een ootmoedige houding jegens allen.* Vers 5. Uw „bescheidenheid" zij allen mensen bekend. Het is de houding van mensen, die voor God klein en murw geworden zijn; van mensen, die innerlijk evenwichtig werden; van mensen, die nu tegenover ieder hun plaats weten en altijd voorzichtig terughoudend, tactvol optreden; van mensen, die nimmer uit de hoogte spreken (we hebben of zijn immers geen hoogte!).

De Heere is nabij.

Dat moet bedacht; daarnaar moet geleefd worden: Hij hoort, Hij ziet, Hij weet het en dan ontstaat en bloeit er christelijk leven, dat is: Christus' leven op aarde.

L.

Er zijn mensen, die praten en daarna overwegen, wat ze gezegd hebben. Er zijn ook mensen die handelen en daarna nagaan, wat zij tot stand gebracht hebben. Zij berokkenen velen en zichzelf niet in het minst menig bitter uur.

Laat ons behoren tot degenen, die „voorzichtig wandelen". Deze zijn het, die elke morgen opnieuw, eerdat zij een drukke dag beginnen, een speurenden blik vooruit werpen. Zij bedenken bij welke aangelegenheden zij betrokken zullen worden; welke gezelschappen zij zullen ontmoeten; welke de houding is, die zij behoren aan te nemen en waardoor Christus het meest geëerd wordt. Ons leven is evenals onze tijd soms buitengewoon gejaagd, maar enige stille ogenblikken van het bedenken van zijn gangen eerdat wij ons werpen in de beslommeringen van de dag, betekenen voor ons het aandoen van de gehele wapenrusting Gods en bewaren ons voor die vernederingen, die slechts smartelijke herinneringen in ons achterlaten.

„Van geleerdheid heb ik geen verstand . . . . Ik ga nooit op reis zonder mijn kaart", aldus die wijze gids.

Wij zeggen als hij: „Ik ben geen geleerde; ik ben geen theoloog of filosoof. Maar ik heb mijn kaart en ik begin nooit zonder mijn bijbel en mijn door gebed geheiligde geest."

Wij mogen het er niet op aan laten komen. Neen wij mogen niet luk-raak leven. De ervaring leert, dat het ons dan dikwijls gaat als patrouilles, die in onverkend terrein geduchte verliezen lijden.

„Waakt en bidt", waarschuwt onze Heer, „opdat gij niet in verzoeking komt".

Vooraf onze weg overdenken maakt ons als helden sterk!

Stadskanaal, J. W. WEENINK.

ZOEK TOCH IN DEN VREEMDE NIET . . . .

Zo luidt een der leuzen, die ons willen overtuigen dat men in de eerste plaats Nederl. Fabrikaat moet kopen. Een variant dus op de tekst waarin ons geleerd wordt vooral de huisgenoten des geloofs te gedenken. Het is hier niet de plaats om over autarkie en derzelver voor- en nadelen te spreken, maar er is een heel oud nederlands spreekwoord, dat al mijn lezers en lezeressen meermalen hebben uitgesproken en in de praktijk gebracht, hetwelk zegt dat het hemd nader is dan de rok. En aangezien Hengelo nader ligt dan Hamburg, Interlaken of Atlanta, besloot ik mij te onderwerpen aan de slagzin: Breng Uw vacantie in eigen land door. Ik zou dat trouwens niet doen, als niet andere, licht te ontdekken reden, mij niet dwongen het stalen ros te beklimmen om mij daarop voortbewegend de schoonheid van Twente, Gelderland en Drenthe te ontdekken.

Deze middag doolde ik, langzaam en over dennenaalden onhoorbaar voortglijdend, door de heerlijke bossen tussen Hengelo en Delden. Nog deinden de laatste dagen in mij na. De laatste jeugdconferentie met al haar belevingen dook telkens weer op en hield mij bezig. Waarheid gebiedt te zeggen dat die toogdag soms even taai was, maar iedere deelnemer en -neemster is dat vergeten en houdt vast de *ontroerende, machtige*, van God gezegende uren, die wij samen in het Verenigingsgebouw mochten doorbrengen. Onze jeugd is met zingende harten huiswaarts gekeerd en zeker zal in menige gemeente de weerslag gevoeld worden, de naklank gehoord.

Aan al deze dingen, ook die ik hier niet kan beschrijven, dacht ik toen mijn trouwe fiets mij droeg langs oude bebende wegen. Het was zo heerlijk daar in die „*tempel van ongekorven hout*". Het was er zo stil. Geen mens heinde en ver. Soms heel in de verte een hond die blafte, een kakelende kip. Ook motorgeronk *uit* de lucht. Maar dan daalde de stilte neer. Nu en dan zongen even de bomen, wanneer een zachte wind de toppen wuiven deed. Een takje viel, een blad zeilde neer. „Uw schepping Heer is Goddelijk schoon". Verder op staat het koren in schoven, daar golft nog het graan in stralende zonneschijn. De tijd van de oogst begint al weer te naderen. Daarachter wachten de gedachten aan de herfst.

De velden zijn wit. Ik moest niet de laatste jeugdconferentie bezocht hebben, ik moest niet secretaris der C. I. Z zijn, wanneer dit beeld mij niet liet zien, dat wij, dat de Heer des oogstes, jongemannen nodig heeft, die nu niet langer willen aarzelen, maar tot het oogstveld willen gaan om schoven te zaam'len. In de vorige *Christen* plaatste ik een oproep. Nog eens herhaal ik de vraag: zijn er onder ons flinke jongemannen die zeggen: Wij stellen hart, wij stellen hand, wij stellen ons geheel verstand, wij stellen tijd, wij stellen goed, in dienst van Jezus' bloed!

Misschien zijn er gebiedende plichten die u weerhouden u te melden. Het zou kunnen zijn, dat ge u ongeschikt acht. Een prachtige positie bindt u. Ja, wat kan een mens niet binden. Ik stel allen voor die in zich de Stem vernemen zich niet te bedenken mij dat mee te delen. Waarom zoudt gij aan enkele broeders niet uw innerlijk verlangen bekend maken. Vraag hun oordeel over uw begeerte, uw moeilijkheden. Onttrek u echter in geen geval aan de roep der velden, het geklaag ener dwalende wereld. Wees geen priester noch leviet. Schrijf mij, ik wacht.

* * *

Nijmegen.

Door gelukkige omstandigheden werd ik in staat gesteld in een chevrolet deze oude stad binnen te rijden. Het was de dag der vierdaagse. De straten stampvol vreemdelingen, die mij nu en dan aanklampten en om de weg vroegen. Waar komen ze binnen? Wanneer? Het is wel pijnlijk te moeten teleurstellen en zeggen dat men zelf een mens is, die nog nooit het voorrecht had de stenen dezer veste te betreden.

Ik zit nu in een roomse kerk. Hoog rijzen de rijk met rood, groen en goud versierde pilaren. Even wachten, daar komt een collectant; er is namelijk juist een of andere dienst. Met een bezwaard hart zoek ik mijn beurs. Moet ik hier geld geven? Toe dan maar. De goeie man zwaait me gewoon voorbij. Des te beter. Dit is geen hatelijkheid, maar niemand draagt vrolijk water naar de zee. Daar klingelt het. Rondom mij staan mannen en vrouwen op. Aldoor luiden die schelletjes. Nu is het doodstil. In de wijde ruimte verklinkt een hoestbui. Nu gaan weer allen zitten. Af en aan stromen ze. Even knikken of zelfs knielen. Hoog voor hangt tegen gebrandschilderde ramen een kruis met daaraan het beeld van den Gekruisigde. Kaarsen branden hier en daar.

Ik ben protestant. Van de dienst begrijp ik niets. Vooraan murmelt een in een rood gewaad gekleed man en naast hem schelt een in 't wit geklede. Terzijde van mij heeft een oudere man een rozekrans in de handen en bidt.

Met grote dankbaarheid denk ik aan onze diensten, waar de gemeente God prijst in het lied, waar het Woord gelezen wordt en de voorganger getuigt. Neen, bij ons geen imposante bouwwerken, geen indrukwekkende erediensten, geen schoonheidsontroeringen. Wij hebben niets anders dan het Woord en getuigenis, de zegen der gemeenschap der heiligen met elkander en met God.

Ben ik jaloers op deze gelovigen? Neen. Ik prefereer onze eenvoudige aanbidding, ons gebed en dankzegging. Als ik hier iets benijd is het dat zovelen midden in de morgen tijd hebben of nemen naar deze kerk te gaan. Ik vrees dat wat dat aangaat velen onzer een voorbeeld moeten nemen aan dezen hier. Ik moet eindigen. De dienst schijnt afgelopen. *Uit de stilte stort ik* mij weer in de stroom van voetgangers en . . . .

in een cafetaria. U kent dat soort inrichtingen wel. Voor zeven en een halve cent krijg je een zee van koffie. Hier loopt het ook *in en uit* en verkwikt zich de mensheid eveneens. Dat noemen ze wel eens: den inwendigen mens versterken, maar ze bedoelen den uitwendigen natuurlijk. Ik kwam voor een dubbeltje klaar. Maar 't is een onrustig instituut. De mens van heden kent geen stamtafel meer. Datzelfde verschijnsel kan men soms ook waarnemen bij zekere gelovigen. Zij zijn overal thuis en vinden nergens rust. Ze stappen elk cafetaria binnen, doen dapper mee en laten na een kort verblijf slechts een vertreden voetstap en warme kruk achter. Geestelijke zwervers, die bij de „onzichtbare gemeente" behoren. En opnieuw vult het hart zich met dankbaarheid voor het feit dat de gemeente ons tehuis geworden is, waar wij familie van elkaar zijn.

Op een buitenweg.

De gladiatoren trekken binnen. De vierdagers komen thuis. Met ware heldenmoet heffen ze hun onderdanen van het plaveisel om ze met nog veel grotere moed er weer op neer te laten. Aanschouwt deze strijders, wankelend naar 't einddoel. Ik zal eerlijk blijven — er zijn er onder die zo fris schijnen als een hoentje, maar sommigen zijn bouwvallige hutten gelijk. In elk geval heb ik voor al deze jongens en meisjes, jonge-

lingen en jongedochters, ouden van dagen alle respect. Stel u voor, vier dagen achtereen elke dag 30, 40, 50 of 55 K.M. te tippelen. Sommigen van u zouden 't niet eens willen fietsen. Ze trekken binnen. Bloemen in de hand. Enkelingen, meerderen in groepsverband. Uit veler heren landen. Duitsland had een keurige jeugdgroep. Maar ook hier uit het land prachtige afdelingen in kleurrijke kleding. 't Volgend jaar moesten er N.B.J.B.ers en -sters mee.

Daar komt weer een groep. De trom slaat. Militairen. En zo gaat het enkele uren lang. Soms klatert applaus langs de onafzienbare rijen van toeschouwers, zijnde een kostelijke injectie voor de wandelaars. Daar gaat juist de P.T.T.

En deze doen dat voor een krans die morgen verwelkt, voor een medaille, die straks in 't kastje komt. Wat een volharding, wilskracht. Ze komen — ze gaan. En ze vermanen ons, deze pelgrims, om vol te houden. De laatste loodjes wegen 't zwaarst. Maar niet opgeven. Nog slechts een weinig moed, de wandelstaf geheven.

Geve God u en mij deze wil tot winnen, deze volharding. Het leven is een strijd alhier, een zware tocht. Maar hoe schoon en verlossend moet de intocht zijn voor hen die volstendig blijven tot het einde.

HUIZINGA.

HET NIEUWE LIED.

Peter Mackenzie, een bekend Methodisten-prediker, preekte eens naar aanleiding van de tekst: „En zij zongen een nieuw lied".

Hij zeide: „Ja, er wordt in de hemel veel gezongen; en als ik er kom, zal ik David met zijn harp, en Paulus en Petrus en andere heiligen verzoeken samen te zingen. Dan wil ik een lied opgeven uit het Wesleyaans gezangboek en zeggen: „Laat ons zingen lied 749: „Mijn God, mijn Vader, wijl ik dwaal...."

Maar dan zal er één tot mij zeggen: „Dat kan niet. Gij zijt in de hemel, Peter. Hier dwalen wij niet."

„Dat is waar ook", zal ik antwoorden. „Laat ons dan zingen lied 651: „Ofschoon golven en stormen mij gaan over 't hoofd . . . ."

Een ander zal mij in de rede vallen: „Peter, gij vergeet, dat gij nu in de hemel zijt. Hier woeden geen stormen".

Ik zal het nog eens willen beproeven en geef op lied 536: „In deez' aardse woestenij . . . ."

„Peter, Peter!" zal een ander mij waarschuwend in de rede vallen, „wij zullen u er uit moeten zetten als gij nog langer zulke ongepaste liederen opgeeft!"

En dan zal ik vragen: „Maar wat mogen wij dan zingen?" En allen zullen zeggen: „Zing het nieuwe lied, het lied van Mozes en het Lam".

* * *

Spurgeon laat zich aldus uit over het nieuwe lied des hemels:

De hemel is echter niet het oord, waar het nieuwe lied wordt ingestudeerd. Het moet op aarde geleerd worden.

Gij moet de klanken der goddelijke genade en der stervende liefde hier leren, en als gij de liefelijke melodie hier beheerst, zult gij in staat zijn, met een dankbaar gemoed uw loflied daar uit te jubelen en uw stem aan die der gezaligden te paren.

Neem eens een ogenblik aan, dat gij de hemel kondt binnentreden en er niet op voorbereid waart het nieuwe lied te zingen, doch dat gij zoudt moeten zeggen: „Ik kan met dit koor niet instemmen, want ik ken de melodie niet".

Het nieuwe lied moet gij op aarde leren, anders zult gij tot het hemelse koor nooit toegelaten worden.

Als gij bij voorbeeld een uitvoering van een muziekwerk van Händel zoudt willen bijwonen, kunt gij niet verwachten, dat de dirigent u zal toestaan een plaats tussen de zangers in te nemen. Hij zou u vragen: „Kunt gij zingen? En hebt gij wel ooit de onvergelijkelijk schone muziek van Händel mee ingestudeerd?"

En als gij neen zoudt moeten antwoorden, zou hij u noodzaken om onverwijld uw plaats tussen de zangers te verlaten.

Zo ook moet gij de muziek van Golgotha, de muziek van de naam Jezus, hier op aarde reeds leren, anders zult gij het in de hemel nooit mee kunnen zingen.

„. . . . En niemand kan dat gezang leeren dan die welke van de aarde gekocht waren. Dezen zijn het, die het Lam volgen, waar het ook henen gaat."

UIT DE GEMEENTEN

TREEBEEK, 31 Juli 1939. Gel. brs. en zrs. de Gemeente Treebeek heeft weder een rijk gezegende tijd beleefd. De Heere doet toe tot de Gemeente, de eerste Zondag van de maand werd ons doopvont geopend en een jonge broeder daalde daarin af. Nu, de 27e Juli, mochten onze oudste br. en zr. Vos, hun 50-jarig Huwelijksfeest herdenken, wat in de Gemeente een ware vreugde gaf. Zondagavond kwamen we met onze oudjes te zamen. Onze voorganger geleidde ze de zaal binnen, waar de zusters van de vrouwenvereniging zich hadden opgesteld en hen een welkomstlied toezongen, de zaal was prachtig versierd en vooraan bij 't platform stonden twee mooi versierde stoelen, waar de jubilarissen plaats namen. Onze voorganger herdacht in zijn openingswoord de 50-jarige loopbaan van onze broeder en zuster. Het eerst kwam aan 't woord de presidente van de vrouwenver. en bood namens die vereniging hun twee mooie leuningstoelen aan. Namens de gemeente overhandigde de penningmeester een enveloppe met inhoud; dan kwamen nog de kleine en grote meisjesver. die elk een prachtige bloem aanboden. Om alles weer te geven zou te ver voeren, alles was in beweging. Muziek, zang, toespraken, voordrachten, samenspraken en tableau wisselden elkaar af. Hierna kreeg de jubilaris het woord, dankte allen voor de onvergetelijke dag, maar bovenal Gode. Br. ouderling ten Cate sprak nog een kort slotwoord en besloot dit samenzijn met dankzegging.

Secr. S. E.

OVERLADING.

De Engelsman Mac Donald, toenmaals Engels Premier, heeft in het jaar 1924 voor de Raad der Vrije Kerken in zijn land een redevoering gehouden waarin hij het pleit voerde voor de ouderwetse Schotse Zondag.

> „Wij zijn thans overladen met ontspanning. Wij zijn onbekwaam om de Zondag goed door te brengen. Ik ben verbaasd, dat zovelen van mijn vrienden de oude Schotse Zondag een last vinden. Ik zou willen, dat in onze samenleving iedere man en iedere vrouw de oude Schotse Zondag boven de nieuwe Franse Zondag stelde . . . .

„Overladen met ontspanning", we kunnen het Mac Donald in onze tijd nog volmondig nazeggen.

Wie het leven in onze grote steden nagaat, zal het moeten toestemmen, dat het allerminst in onze gejaagde rusteloze tijd ontbreekt aan ontspanning op allelei terrein.

Deze zucht naar genot heeft al reeds voor de werkdagen haar schaduwzijden.

Maar ze wordt bedenkelijk als op de Zondag de ontspanning wordt aangeboden in een overlopende maat.

En het is al even bedenkelijk, dat het „uitgaande publiek" maar al te gretig zich werpt op deze ontspanningsmogelijkheden.

Want het kan niet anders of deze overlading schaadt. Ze brengt schade voor het zieleleven, want ze verwijdert van God en Zijn dienst.

Ze brengt ook schade voor de dagelijkse arbeid en als gevolg daarvan voor het gehele maatschappelijke leven.

De rust van de Zondag wordt door deze overlading omgezet in onrust.

Onrust in het eigen persoonlijk leven, dat steeds om nieuwe prikkels vraagt, onrust in het gezinsleven, onrust van binnen en van buiten, onrust van menigeen, die door het egoïstisch zoeken naar genot genoodzaakt wordt tot vaak harde arbeid op de Zondag.

Waarlijk, in dat opzicht kunnen we niet roemen, dat de tijden er beter op geworden zijn.

De verzuchting van den Engelsen premier in het jaar 1924 blijft in 1939 nog haar volle betekenis behouden.

„Terug tot de rustdag", zij dan ook de onverzwakte roep van allen, die nog vasthouden aan de Christelijke Zondag.

Moge het eigen voorbeeld daartoe allereerst opwekken.

Maar daarnaast steune ons Christelijk volksdeel en voorts ieder die op het handhaven van de Zondag als „rustdag" nog prijs stelt de actie, die uitgaat van het Comité voor Zondagsrust van de

WEEKKALENDER

In vrijheid gebonden.

Verleden week hebben we gedurig kunnen vaststellen, dat de wet voor ons geen betekenis meer heeft. Wat dan nu? Wel, uit de prediking des geloofs hebben wij den Geest Gods ontvangen en die Geest, reeds beloofd door Jezus Christus, wil ons in alle waarheid leiden. Natuurlijk is daarbij nodig, dat men zeer nauw luistere naar den Geest en zich ook telkens onder de tucht van het Woord stelle. Alleen af te gaan op de inwendige stem kan gevaarlijk zijn en is bovendien in onze omstandigheden ook niet nodig. Woord en Geest, de lamp voor onze voeten en het licht dat in onze harten geschenen heeft, willen ons leiden in het rechte spoor. Een knecht moet gehoorzamen, een zoon wil gehoorzamen. Die met ernst Christen willen zijn, zullen het vrij-zijn van de wet niet aangrijpen als een gelegenheid ongestraft te zondigen, doch zullen trachten den wil des Heeren te doen. Zij zullen niet denken: we zondigen — en de genade zal slechts te overvloediger stromen. Integendeel: iedere zonde doet hun pijn en de smart is niet gering. Doch bij wien is het berouw zo groot dat hij de zonde laat? Een iegelijk beproeve zichzelven.

Zondag 6 Aug. Ps. 25.

In deze psalm wordt ongeveer dat aangeroerd, waaraan wij ook reeds dachten. Er is hier niet als in Ps. 119 gedurig van de wet sprake, doch van de weg en de waarheid. De dichter bidt daarop en daarin geleid te worden. En vergeef mij mijne zonden. Die met het Woord verkeren ondergaan een doorlopende zuivering. Ze staan telkens in de stralenbundels van Gods heiligheid en kunnen slechts stamelen om genade, die, wanneer geschonken, den mens verzet in juichende vreugde.

Maandag 7 Aug. Gal. 4 : 12—20.

Wanneer men een mens wil winnen, herwinnen, duidelijk ziende dat hij zich op een weg begeeft, die hem onheil zal brengen, dan zal men van alle kanten trachten hem te overtuigen van zijn dwaling. Maar in de loop van het gesprek zal ook opeens het hart roerend pleiten, wijzend naar gemeenschappelijke ervaringen, vreugden, zegeningen. Het verleden kan verbinden. Is alles vergeten? Luister naar de toon, die Paulus hier aanslaat — de toon van het hart. Sommigen willen hier concluderen, dat Paulus, misschien als gevolg van het licht dat hem omscheen, een ooglijden gehad heeft.

Dinsdag 8 Aug. Gal. 4 : 21—31.

Abraham had twee zonen. De zoon uit de dienstmaagd werd geboren zoals elke zoon geboren wordt. Izak is een kind over wiens geboorte de belofte Gods hangt. De twee verbonden zijn daarin afgebeeld. Er is de weg van de werken, er is de weg der genade. De eerste voert tot dienstbaarheid, de tweede tot heerlijke vrijheid. Ook hier, zegt Paulus, en hij bedoelt daarmee die joodschristelijke indringers, is het al weer zo, dat Ismael Izak vervolgt.

Woensdag 9 Aug. Gal. 5 : 1—12.

Wie ook maar in één zaak terugwijkt naar de wet om die te vervullen, heeft daarmee getoond te twijfelen aan de algenoegzaamheid van het werk van Christus. Hij zal de gehele wet moeten vervullen, want zo iemand is van de genade vervallen. Wat een ernst in deze zaak. Ja, een weinig zuurdesem verzuurt het gehele deeg. Maar God zal hem oordelen, die u zo verwarde, betoverde.

Donderdag 10 Aug. Gal. 5 : 13—26.

Vanzelfsprekend konden Paulus' tegenstanders zeggen: neem de wet weg en je raakt in de bandeloosheid. Moet niet hier en daar staan: verboden toegang? Maar Paulus wil de zogenaamde vrijheid om een wetteloos leven te leiden. Daartegen komt hij op door de volgende verzen, waarin hij spreekt van de werken des vleses en van de vruchten des Geestes. Bij het kruis van Christus sterft de wil tot de zonde in ons weg en ontvangen wij den Geest, die in alle waarheid leidt.

Vrijdag 11 Aug. Gal. 6 : 1—9.

Hoe ongemeen liefelijk is Pauls in zijn uitdrukkingen. Hoe verontschuldigend, pogend om niet te kwetsen, als hij zegt: indien iemand overvallen ware door enige misdaad... Ziet ge den man? Op eenzame weg plotseling van achteren besprongen, neergeslagen. Is het zo niet menigeen gegaan, die struikelde? Er is zondigen met voorbedachte rade, er is ook een opeens-storten-in een zonde. Vervult de wet van Christus. Wel zal ieder zijn eigen pak dragen in de oordeelsdag. Met het oog daarop dwale men niet. Wat gezaaid wordt, wordt geoogst. Vreselijke wet, ja, ook heerlijke wet. 't Lig er maar aan wat men zaait.

Zaterdag 12 Aug. Gal. 6 : 10—18.

Nog eenmaal moet hij het zeggen, wat hij trouwens al in de gehele brief zei. Maar het loopt nu tegen het eind en hij kan niet nalaten nog eens te herhalen wat hij reeds dikwerf zei: Alleen door het geloof, alleen door het kruis. Daar is geen andere weg. Wij worden zalig door de genade Gods. Ik wens u een goede Zondag.

HUIZINGA.

Christelijke Organisaties in Publieke en Semie-Publieke dienst in Nederland.

Moge die actie weerklank vinden in consciëntie van ons volk.

Opdat de Zondag weer meer en meer worde de dag des Heeren, een dag van rust.

Het Comité b. g.

Secretariaat:
Regentesselaan 288, 's-Gravenhage.

MEDEDELINGEN

Beroepen te Arnhem:
Ds. J. B. de Neef van Den Haag.

Verzoeke beleefd *alle correspondentie* voor de Bapt. Gem. te Hoogezand, *vanaf 5 Aug. t. e. m. 21 Aug.* te zenden aan den Heer S. Kluin, Meerweg, *Foxhol.*

de secr. P. v. d. VEEN,
Zuiderstr. 8, Sappemeer.

In dank ontvangen voor het Pensioenfonds.

1 Juli van J. S. te B. f 5.—
28 Juli van de Gem. te Almelo f 5.—

Heeft Uw gem. voor dit doel reeds een groter of kleiner bedrag op haar begroting geplaatst?

Hengelo (O.) K. REILING.
Postr. 109502.

CORRESPONDENTIE

Het verslag van de bevestiging en intrede van Ds. Tijman te Sneek kwam te laat voor dit nummer. E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 11 Augustus 1939 No. 2587 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

De kopy voor het nr. van 18 Aug. zende men aan Ds. J. LOUW, p.a. den heer D. Olijslager, Alteveer post N. Pekela.

AAN ZEER STILLE WATEREN

STERREN IN 'S HEEREN HAND.

Openb. 1 : 16a.

(Fragment uit de bevestigingspreek, gehouden door den Emert. voorganger van de Gem. Sneek op 30 Juli betreffende Ds. Tijman.

Onze te overdenken tekst voor deze bizondere gelegenheid mag wat ongewoon lijken, doch ik hoop en bid ten zeerste, dat hij u, die hier luistert, alsook onzen broeder Tijman tot dankbaarheid en heilige ernst zal stemmen.

Moge daartoe de Heere mij bijstaan in het spreken en ulieden in het horen.

De verborgenheid der sterren en de kandelaren werd aan Johannes door den verheerlijkten Heere verklaard.

Dit is voldoende en zeer belangrijk.

Wij weten nu, wat de Heere met die dingen zeggen wil.

Laat ik u op enkele zaken mogen wijzen aangaande de sterren in 's Heeren hand.

1e. De Heere der sterren.
2e. De plaats der sterren.
3e. De zegen der sterren.

1. *De Heere der sterren* stelt zich in Zijn heilig woord aan ons voor als de volstrekte eigenaar daarvan, want Hij heeft ze in Zijn rechterhand.

Daarmede wil Hij beduiden: die sterren behoren Mij. Zij zijn Mijn particulier bezit. Ik ben de Heere en de Meester over die sterren. Door Mijn goddelijk welbehagen zijn ze ontstaan. Zij zijn de voorwerpen Mijner eigene keuze. Ik heb ze geschapen.

De mogelijkheid dus, om zichzelf een ster te maken in het werk der Gem. Gods of des Hemelrijks, is daardoor totaal uitgesloten.

De Souvereiniteit van den Heere gedoogt niet om tot een ster in 's Heeren hand verheven te worden, als de mens dat wil.

Nee, 't is 's Heeren vrijmachtig welbehagen. Sterren kunnen Hem niet worden aangeboden door theoretische of verstandelijke bekwaamheid, want *Hij geeft* de sterren om practisch en theoretisch, of omgekeerd te schitteren in Zijn hand. Evenals de sterren aan het grenzeloze firmament het wonderwerk Zijner schepping zijn, zo schept de Heere aan het firmament des Hemelrijks Zijn sterren. En de ene ster verschilt in heerlijkheid van de andere ster, 1 Cor. 15 : 41.

Ja, Hij is de Heere der sterren.

2. *Hij geeft ze óók hun plaats*, n.l. in en ten bate Zijner Gemeente(n) en koninkrijk. Daar zet Hij een in het zuiden, of noorden, of westen, of oosten. Hij plaatst ze nabij of verder van de centra van het Godsrijk; maar allen groeperen om Hem en uit Hem, want Hij heeft ze in Zijn hand. Daar is heilige ordening in het plaatsen der sterren. Hij zet ze in grote steden. Hij verordineert ze in dorpen en landstreken, of landstadjes als b.v. Sneek en elders. Hij beschikt ze ter plaatse overeenkomstig hun aard en karakter, al gaat het niet zelden tegen hun eigen zin en wil in.

O, weet het dan wel, br. T., dat de Heere der sterren u een plaats wees om aldoor in deze Gemeente als herder en leraar en in deze stad in 's Heeren hand als een ster te glanzen, uw werk doende.

Weet het dan wel: dat de Heere u in Zijn rechterhand heeft, want als ge dat weet is het uw behoud en tevens uw mogelijkheid den Heere te verheerlijken door uw werk, hetwelk het werk van den Heere is.

Wijs ik u nu nog op:

3. *De zegen der sterren*

Ik hoed er mij voor om in deze preek een instructie aan u te geven, want ge moet, wr. broeder, door ervaring in uw ambtsbediening worden geleerd en bekrachtigd door den H. Geest, om blijk te geven, dat ge een ster zijt in 's Heeren hand.

Uwerzijds zult ge zeggen: Heere, Heere wie ben ik, dat ik onwaardige verwaardigd word om een ster te zijn in Uwe hand?

Ge hebt tegen uw taak opgezien en zult dat gedurig weer doen, evenals alle ware geroepen dienaars van God. In de wereld zegt men wel eens, als hier of daar 'n mens van bizondere aanleg zich vestigt: dat is 'n ster van ware grootte. Nee, dat zegt gij nooit, nee nooit van uzelven, en dat zegt de Gem. Gods óók niet; doch waar de Heere der Gem. Zijn dienaren bij sterren vergelijkt, is dàt genoeg.

a. *De zegen der sterren is*: zij wijzen de weg van God om die te bewandelen.

Immers, zo werden de Oosterse wijzen door de ster gewezen naar Jezus' geboorteplaats. En als de zeeman in 't nachtelijk donker, varende op de wijde, wijde wateren, soms in storm en onweer bedreigd, de noordstar kan gewaar worden, dan richt hij daarnaar koers, om straks de begeerde haven in te lopen. Ja, dan komt er blijdschap in de harten evenals bij de Oosterse wijzen, de Godzoekers, de vragenden naar den geboren koning der Joden, want die ster was het zinnebeeld van de ster uit Jacob.

Nee, zo valt het u niet moeilijk, jeugdige broeder, om hierin 'n beeld van uw taak te zien, teneinde zoekers naar God, jeugdigen en bejaarden een wegwijzer te zijn in goede richting, dàt is: naar God heen.

Uw leven, zowel binnen als buitenshuis, uw openbare prediking, alsook uw dienst in de gemeente, behoort dan ook louter uit te gaan van Chr. die u in Zijn rechterhand houdt.

b. *De zegen der sterren* bestaat óók hierin dat zij velen rechtvaardigen, Daniël 12 : 3. Volgens 'n andere vertaling heet het: om velen te brengen tot het *doen* van gerechtigheid.

Het Evangelie, dat gij hebt te verkondigen, moet de mensen aansporen tot het *doen* van gerechtigheid. Een horen van het Woord zonder de daad der gerechtigheid heeft voor God weinig waarde.

Zalig, zegt onze Heere, die het Woord horen en bewaren, d.w.z. *doen*. Nee, niet altijd zult gij de hoorders tot de daad gereed vinden. Dit zal u ongetwijfeld zwaar vallen, doch wees getrouw in 's Heeren hand.

Christus, de allerbeste prediker, drong

altijd en altijd weer op de *daad* aan, doch bij Zijn vijanden wekte dit het besluit dat ze Zijn kruisdood eisten. O, de Heere bekwame u, om uw hoorders tot het *doen* der gerechtigheid te leiden.

Ten slotte :

c. *De zegen der sterren is: dat zij zonder hol geraas schijnen en geen dwaallichten zijn.*

Christus gedoogt in Zijn Gemeenten geen dwaallichten. Komen ze soms voor, gelijk de kerkhistorie meldt, dan toch vallen ze eerlang af als onrijpe vijgen van de boom, die van een sterke wind geschud wordt, Openb. 6 : 13.

In Christus' rechterhand dwalen Zijn sterren nooit, omdat Hij in alle eeuwigheid dezelfde is en niet dwaalt. Jezus Christus bewaart Zijn sterren voor dwalen, want Hij houdt ze vast, om vastheid te geven aan de prediking des Woords en aan Zijn gebouw.

Want in 's Heeren hand is de onverwoestbare zekerheid van wat deze sterren willen en wat ze kunnen door Hem.

Zij weten zich van God gezonden, niet om zichzelven, maar om Hem te verheerlijken en Jezus Christus het licht der wereld; terwijl ze in en door Hem het licht der wereld zijn, omdat ze sterren zijn in Zijn hand. Amen.

LOSSE SCHAKELS

Het Evangelie een kracht. Dat het Evangelie een kracht is, zegt Paulus met zooveel woorden. Hij gebruikt er een woord voor waarvan ons „dynamiet" is afgeleid. Hij had de werkingen die het Evangelie uitoefende, voor oogen. Hij zag de omkeer, die het bracht in de beschouwingen en den wandel der enkelingen en voorvoelde de sociale omwentelingen, die daaruit zouden voortvloeien. — Ook de Heere Jezus noemde Zijn Boodschap „kracht". Hij vergeleek haar met een zaadkorrel, welks kracht omgekeerd evenredig is aan zijn grootte. Hij vergeleek haar bij zuurdeesem, dat wel onzichtbaar wordt, maar zijn invloed in heel den deegklomp doet gelden.

De onontkoombare vraag. Het is niet noodig met onwedergeborenen over de Doop te spreken.

Zoolang iemand niet gelooft, is hij aan de Doop nog niet toe. Met geloovige, maar ongedoopte christenen over de Doop te spreken heeft slechts tot op zekere hoogte zin. 't Kan zijn dat onkunde de oorzaak is van hun ongedoopt zijn. Dan hebben we die onkunde weg te nemen en hun de weg Gods uit te leggen. Blijven ze dan ongedoopt, dan heeft dat een diepere oorzaak. Zuivering van hun innerlijk leven zal dan noodig zijn. Zij zullen zich moeten afvragen hoe ze staan tegenover hun Heer. Immers: de Doop is niet een op zich zelf staande handeling. Hij heeft als zoodanig geen waarde. Hij is geloofsuiting en geloofsversterking. Hij drukt een relatie uit: de nieuwe geestelijke betrekking, waarin de zondaar gekomen is tot Christus. Zonder geloof als inhoud en achtergrond is de Doop niet meer dan „een afwassching van de vuilheid des lichaams". Een onnut maar daarom geen onschuldig ondernemen, niet onschuldig, omdat het een miskenning is van het bedoelen des Heeren. Waar genade beleefd wordt als bevrijding voor God, wordt de Doop een vraag, waaraan niet langer te ontkomen is, en die ook spoedig is opgelost.

Doop en levensdoorbraak. Waar leven doorbreekt wordt de doopvraag acuut.

De apostel Petrus zegt er van dat de Doop een vraag is van een goed geweten. Is het geweten rein gewasschen dan ziet het zich voor de Doop geplaatst. Dat verschijnsel neemt men telkens opnieuw waar. „The New Zealand Baptist" constateerde dit bij de Gereformeerde kerken in haar omgeving. Ze schrijft:

„Onze vrienden in andere kerken rondom ons zien zich erg in beslag genomen door het doopvraagstuk. Wanneer in een kerk of in een mensch het geloof in heerlijkheid doorbreekt, dan roept er iets in hem om dat wat de Apostelen hun bekeerlingen gaven. Wat verhindert mij gedoopt te worden? De predikanten wordt steeds gevraagd uit te leggen hoe een Protestantse gemeente, die verklaart te willen volharden bij het zuiver Evangelie en bij de praktijk van het N. Testament een der belangrijkste dingen in het N. Testament kan verwaarloozen? Waarom doet de kerk niet wat de Apostelen deden op de Pinksterdag, toen Petrus de bekeerden opriep tot den doop, als uitdrukking van hun geloof en doorgaans voor nieuwe geestelijke genade?" Hand. 2 : 38.

Tot nadenken gebracht. Ons zusterorgaan besluit met iets mede te deelen uit Edinburgh. Jaren geleden hield daar een bekend godgeleerde een reeks preeken om de kinderdoop te rechtvaardigen. Het resultaat was dat verschillende families zijn kerk verlieten en een baptisten gemeente gingen vormen. Een van die families heette Mac. Laren. De jongen in dat gezin heette Alexander en werd nog geen twintig jaar oud gedoopt als een geloovige.

„Zijt gij geroepen, een dienstknecht zijnde..." In zijn boekje „Het leven van heilige zielen" vertelt Tersteegen — zoo lezen we — van Amelle, het dienstmeisje, dat een moeilijk leven had. „Mijn Zondagen", zoo vertelt ze, „gingen voorbij gelijk de andere dagen. Ja, vaak moest ik des Zondags nog harder werken. Maar werken of rusten, moeilijkheden of niet, 't was voor mij alles hetzelfde, want ik zag niet op wat ik te doen had, maar op HEM, voor wien ik het deed. Zijn liefde vervulde mij zoo, dat ik geen tijd had om aan mijzelf te denken".

Ze had geen verlangen naar een anderen werkkring. Ze zegt: „Wanneer ik naga hoeveel kansen ik heb in mijn werk als dienstmeisje, dan kan ik niet nalaten God er voor te prijzen, dat Hij mij een dienstmeisje maakte. Geen andere staat des levens zou mij zoo dierbaar zijn. In dezen staat kan ik leven, stil en bescheiden, zonder dat iemand notitie van mij neemt. Wie zou er aan denken bizondere achting te betoonen aan een arm dienstmeisje? Iedereen mag haar berispen, fouten vinden in wat ze doet en zegt. Is dat niet de voortreffelijkste school der nederigheid? In welken anderen staat des levens zou men dat zoo goed kunnen leeren?"

Toen ze zestig jaar oud was brak ze haar been door den trap van een paard. Men vroeg haar of ze de kerk en het Avondmaal niet miste, doch ze antwoordde: „Het is beter voor de Liefde te lijden dan zich in de Liefde te verblijden. God kan Zichzelf ten allen tijde en aan alle plaatsen geven aan een hart, dat het alleen om Hem te doen is. Ik heb den Wil van God lief zooals ik God zélf lief heb." —

Als elk christen-dienstmeisje en elk ander christen en christin zijn werkkring eens in dit licht zag? Zou er niet overal geestelijke winst te behalen zijn?

God en gij. We komen niet tot geestelijke rust en vrede, zoolang we met voorwaarden tot God komen. Het egoïsme — ook het vrome egoïsme — moet uit onzen godsdienst. Het moet er ons niet om te doen zijn; voordeel te spinnen uit onze verhouding tot God. Zoolang we dat willen gaat het ons om onszelf — om ons IK, inplaats van om GOD. Bij al het andere, dat we naar ons toe halen, om er gelukkig mee te worden, komt God dan óók nog. Dan lijken we Gods-dienstig, maar zijn IK-dienstig.

Welke is dan de boodschap, die ons gebracht wordt van Godswege? Deze: mensch, gij komt God toe! God schiep u, legde in Christus Jezus Zijn hand op u en zegt: Gij zijt mijn. God is de Rechthebbende op uw leven; op u en al het uwe, en dat recht eindigt nooit en omsluit al de minuten van uw leven. Altijd en overal zijt gij des Heeren.

Uw zonde is, dat ge dit vergeet,

althans leeft, als ware dat niet zoo. Gij ontsteelt uw leven God; uzelf en het uwe. Daardoor staat gij nu bij uw God in de schuld.

Wat gij te doen hebt is dit: gij erkent Gods recht op uw leven en geeft het Hem geheel over; uzelf en al het uwe. Onvoorwaardelijk. Wat Hij met u doen zal is Zijn taak. Ieder mag met het zijne doen wat hij wil. God ook.

En wat de schuld aangaat van de jaren dat ge uzelf en het uwe Hem onthouden hebt? Die kunt ge natuurlijk nooit goed maken doch scheldt God u volkomen kwijt.

Gij moet dus niet tot God gaan, niet u bekeeren, om gelukkig te worden enz., maar omdat God uw Eigenaar is, die een onbeperkt recht op u heeft. En wat er dan verder voor u af zal vallen aan vrede, blijdschap enz. wacht dat maar af. Er zijn menschen, die zeggen, dat dat heel veel is. Misschien hooren we u daarover later dan ook nog wel eens.

Zoek de fout. Naar fouten moet gezocht worden, want aleer ze gevonden zijn, kunnen ze niet worden hersteld. In het licht van den Geest van God moeten we de fouten zoeken, die verscholen zijn in ons eigen leven. Hebben we ze gevonden, dan den Heere toonen met de begeerte en bede, er ons van te verlossen. — Fouten bij anderen zoeken is een minder voorname bezigheid. Ze hem onder de aandacht brengen een kiesche taak.

Fouten in den Bijbel. In haast elke bijbeluitgave komen drukfouten voor. Ook bij de zorgvuldigste correctie is dat haast niet te voorkomen. Toch zijn fouten nergens minder op z'n plaats dan in den bijbel. Drukfouten kunnen zeer storend zijn. We lazen onlangs dat in een der uitgaven van het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap in het achtste gebod het woordje „niet" was uitgevallen, zoodat het luidde: Gij zult stelen. U zult begrijpen welk een consternatie dat in het Bijbelhuis in Londen verwekte. Men nam onmiddellijk die uitgave terug en kocht de bijbels, die deze fout vertoonden, soms tegen hoogen prijs op. Een tachtigtal heeft men echter niet meer kunnen achterhalen.

Niet altijd — gelukkig — zijn drukfouten zoo storend als in dit geval, maar ze hooren vooral in een bijbel niet voor te komen.

L.

WAT IS ZENDING?

(Slot.)

Wat Afrika gekost heeft?

In 1938 werd in Duitsland het 100-jarig bestaan van het Noordduitse Zendingsgenootschap herdacht, dat in Bremen z'n zetel heeft. Iemand, die een artikel daarover schreef, gaf daaraan terecht de titel: „Wat Afrika gekost heeft."

Men staat diep getroffen, wanneer men het aangrijpende relaas leest van het begin, den voortgang en den huidigen wasdom der Zending onder de Ewe-negers in Togo aan de Goudkust. In Togo leeft en streeft thans een geestelijk en finantieel zelfstandige Kerk van 45.000 leden. Leest men echter wat dat gekost heeft aan door liefde van en tot Christus ontvonkte offerzin, dan wordt men stil. Hier past slechts eerbiedig schroomvallig opzien tot Christus, die zóó iets van mensen vermag te maken. Men oordele zelf.

In 1847 gingen de eerste vier zendelingen uit om in West-Afrika een zendingsveld te zoeken. Drie hunner stierven kort na aankomst aan de gevaarlijke Afrikaanse koortsen. Eén, Wolf geheten, kon slechts beginnen als pionier. Reeds dadelijk blijkt, dat deze man van edel metaal is, uit de werkplaats van Christus. Uit zijn eenzaamheid schrijft hij, hoewel hij voor een geheel onbekende en onmogelijke zaak staat na den dood van zijn drie reisgenoten: „Ik ben bedroefd, maar versagen doe ik niet. Moge ook mijn goede genootschap niet versagen.... Onze grote Meester begraaft Zijn arbeiders, maar Zijn arbeid zet Hij voort."

In 1851 scheen het hele werk in West-Afrika te gronde te gaan. Wolf keerde met gebroken gezondheid naar Europa terug, doch stierf reeds aan boord. In de vaste overtuiging, dat God aan het weerbarstige Ewe-volk thans Zijn heilsbedoelingen wilde voltrekken door den dienst van de Noordduitse Zending, besloot het Bestuur het werk ten tweede male aan te vatten. Twee jonge mannen, uit het zendingshuis van Bazel, trokken uit, vrijwel zeker van hun dood. Bij hun afscheid spraken deze jonge mannen aldus tot het Bestuur: „Wanneer een vroege dood voor ons weggelegd is, laat dan het gras der wildernis niet op onze graven groeien. Wordt dan niet versaagd en geeft de strijd niet op. Het zijn immers „oorlogen des Heeren" die de Zending te voeren heeft en in de oorlog vallen nu eenmaal velen. Dan moeten nieuwe soldaten oprukken en de overwinning kan Hem, op wiens gebod zij zendt, niet ontgaan."

Reeds vier maanden — zo gaat Dr. Kraemer verder — na aankomst van die twee moedige jonge mannen, lag de éne en twee jaar daarna de ander in het graf.

Toch kwamen andere, nieuwe krachten. Hun werk scheen één stuk weerstand en moeite, hun leven één verschrikkelijke eenzaamheid in het oerwoud. Toch schreven deze merkwaardige mensen temidden van deze omstandigheden: „Het moet tot volledige overwinning komen. Of wij de overwinning nog zullen zien en beleven? Wie weet? God geve ons echter de genade om trouw te blijven in ons baanbreken."

Hier werd, tegen alle zichtbare en tastbare werkelijkheid in, uit het geloof alleen de overwinning geschouwd, niet uit menselijk zelfvertrouwen. Hier is blijk van aangrijpende trouw aan Christus en van geloof in Zijn macht.

Spreken die trouw, dat geloof in Christus' macht niet telkens weer? Een a.s. zendelingsvrouw stond op het punt naar Afrika te reizen. Juist kwam het bericht, dat twee zendelingsvrouwen kort na elkaar aan koorts gestorven waren. Men vroeg haar hoe zij nù over haar uitreis dacht. Zij antwoordde: „Het zal nu wel dubbel nodig zijn, dat ik ga." Twee maanden later was ook haar graf gedolven. Wanneer de zendelingen de dood van één hunner naar Bremen moesten melden, schreven zij er bij: „Wij wensen u de moed toe om waar één sneuvelt er twee in zijn plaats uit te zenden en uw oog onverwrikt op Afrika gevestigd te houden."

Hier is zeker wel reden om op de vraag: Is Zending christelijk heldendom — een duidelijk „ja" ten antwoord te geven. En toch!

Het „menschelt" in de Zending.

Naast het „ja" op de vraag: Is Zending een vorm van christelijk heroïsme? klinke — zo vervolgt Dr. Kraemer — echter ook weer een even krachtig „neen".

Waarom? Om twee redenen: Wie de Zending kent en wie de mensen kent, weet dat de Zending als menselijk d.i. door mensen uitgevoerd werk, een mengeling is van menselijke grootheid en menselijke kleinzieligheid, van kloek en zuiver leven en van zielig en schuldig knoeien en harrewarren. Hij zal dit ook niet anders verwachten. Het „menschelt" vaak duchtig in de Zending. Toch is dit niet de hoofdreden voor ons ontkennend antwoord. Die ligt elders en dieper.... in het Evangelie zelve en in de nieuwe wereld van verhoudingen en oordelen, die het brengt.

Het Evangelie weet niets van heroïsme. Zending is alleen maar heldhaftigheid naar wereldsen maatstaf. Voor God en in het werken voor God zijn we nooit helden, maar blijven we altijd stumpers.

Daarom voelden deze zendelingen, deze „helden" zich ook geen helden. Zij waren gedrevenen door de liefde van Christus, alsof God door hen bade: „Laat u met God verzoenen". Wanneer men hen zelf gevraagd had, wat zij waren, zij hadden waarschijnlijk geantwoord: „Wij zijn begenadigde soldaten van Jezus Christus, want Zijn soldaat te zijn is de grootste genade des levens. Ondanks dit alles zijn en blijven we, ook in ons vreugdevol dienen van dezen groten Meester, Zijn onnutte dienstknechten, die slechts doen hetgeen zij „schuldig zijn te doen" (Luc. 17 : 10).

EEN TEKST UIT HET BOEK VAN HET LEVEN.

Slachtoffer van olie.

Een vriend van vogels had al het gerief van zijn eigen woning voor een wijle opgegeven ten einde op een eiland, een vogelparadijs, deze dieren van nabij te bestudeeren. Op zekeren morgen vond hij op het strand een prachtige zeevogel, onbekwaam om de vleugels te gebruiken. Een motorboot was voorbij getuft, die een olie-vlek op het water had nagelaten, en het arme beest had zijn veeren ermede bevuild.

Onze vogelvriend wilde gaarne hulp verleenen, doch het ongelukkige slachtoffer van de olie was bang en probeerde hem te ontvluchten. Zijn pogingen faalden echter, zoodat hij zich eindelijk gevangen moest geven. In zijn angsten beet hij de hand van zijn beste vriend tot bloedens toe. Maar deze liet zich in weerwil van het verzet en de vaak pijnlijke aanvallen van zijn gevederde patiënt, niet weerhouden om elke slagpen en veer zorgvuldig te reinigen van de olie. Toen hij ermede klaar was, wierp hij de vogel in de lucht. En gereinigd van het vuil maar bevlekt met het bloed van de handen van zijn weldoener, strekte het zijn vlerken uit in een stralende dag.

* * *

Hier hebben wij een tekst uit het boek van het leven, even veelzeggend als sommige geliefde gedeelten van onzen bijbel. Is menigeen niet geestelijk verlamd geworden door de olie van deze wereld? Wat konden ze hoog en ver vliegen, zoolang ze geen hinder hadden van olie! Zij gloeiden van geestdrift voor nobele idealen en hun gloeien was heusch geen schminkvuur, geen gloeien van de planken. Zij konden heerlijk in de verwezenlijking van plannen gelooven, die afgemeten bij hun financieele en andere zwakheden als dwaas moesten worden beschouwd. Zij hadden het leven.

Nu reiken hun ambities niet verder dan de toppen van hun vingers. In de plaats van heilige aandriften bewaren ze allerlei bezwaren. Zij zien spoken, waar zij vroeger slechts wenkende engelen ontwaarden. Een gevoel van verstandige onmacht heeft zich van hen meester gemaakt. O, die olie, die olie!

„Is het niet alzoo", zeide Samuël eens tot Saul, toen gij klein waart in uwe oogen, dat gij het hoofd van de stammen van Israël geworden zijt en dat u de Heere tot koning over Israël gezalfd heeft."

Ja, in den kleine woont altijd de groote.

Zoo was het in de dagen van Israël's edelsten richter. Zoo is het nog. En in den groote woont de kleine en het is nog nooit anders geweest, want de groote heeft wat te verliezen: zijn reputatie, zijn vermaardheid, zijn veilige beleggingen, zijn successen. Vreeze voor de derving van deze goederen hangt over zijn ziel een nevel en slaat zijn wil met krachteloosheid.

O, die olie, die olie! Onwillekeurig worden we het woord van onzen Heiland indachtig: „Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het koninkrijk der hemelen." Wat een woord! Wat een diepgaand woord!

Armen van geest. Menschen die klein zijn in eigen oogen. Menschen, die niet hebben in weerwil van wat zij het hunne mogen noemen.

Het Koninkrijk der hemelen. Het Koninkrijk van de klaarheid, van de vreugde, van het wonder.

Hunner. Zij zijn mannen en vrouwen van het reine hart. Zij worden voortgestuwd door absoluut zuivere bedoelingen. Zij hebben niets en gelooven kinderlijk in het ongelooflijke en brengen alles tot stand. Intusschen blinken hun aangezichten en zijn zij er onkundig van. Zij leven in het rijk der wonderen en zij verrichten ze. Hunner!

* * *

O, die olie, die olie!

Wat kan ze een schepsel machteloos maken. Menigeen, die met haar een dwerg is, zou zonder haar een reus zijn onder de menschenkinderen. En nu gebeurt het, dat God in Zijn barmhartigheid de hand uitstrekt en Zijn onwillig kind reinigt van de olie en het smeer, opdat het zij gelijk weleer, vrij en blij en doorklievend de ruimten tot voor de poorten des hemels. Een schoon beeld van Gods teedere liefde jegens Israël geeft ons de oude Mozes in zijn zwanenzang: „Gelijk de arend zijn nest opwekt.... zoo leidde hem de Heer allen". Hoe wekt de arend zijn tevreden en gemakzuchtig broedsel op, dat het gerief en de rust van de ouderlijke woning verkiest boven de gevaren van de lucht? In het uiterste geval door middel van het afbreken van zijn eigen bouwsel. En zijn jongen zijn gedwongen de vleugels te spreiden!

God is voortdurend met onze ons verlammende olie bezig. Het interesseert Hem weinig of Zijn kind zooals die filmster met veertig koffers op een vacantiereis gaat. Maar dat Zijn kind, arm in zichzelf, opgroeit en opbloeit in Hem en zich als zoon of dochter van wonderland beweegt, is Zijn grootste vreugde.

Ik dacht, dat het een najaarsblad, een
geel geworden blad was,
Maar 'k zag, dat het een vlinderke,
een vlinder op mijn pad was.
Ik dacht: er dreigt een zware storm,
die heel veel zorg zal geven,
Maar 'k zag hoe straks integendeel de
Schepping ging herleven.
Ik dacht, dat alles tegenliep, 'k was
moedeloos en verlegen.
Maar zie, het bleek de rechte weg,
't was juist een weg van zegen.
'k Dacht in 't verschiet een leeuw te
zien, die nijdig naar mij blikte,
Maar naderkomend bleek 't een boom,
welks schaduw mij verkwikte.
Ik dacht, ik dacht..... maar wat ik
dacht, is stellig niet onfeilbaar.
Laat me voortgaan slechts aan Godes
hand, Zijn wijsheid is onpeilbaar.
Laat ik maar voortgaan naar Zijn wil,
En letten op Zijn wenken,
Wat eerst een onheil scheen kan dan
Mij blijken heil te schenken.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

RONDBLIK.

De Jesuïeten en de Missie.

In het vorig nummer namen we een gedeelte van een artikel over, dat indertijd in „De Protestant" werd afgedrukt en waarin gewezen werd op de grote activiteit van de Jesuïetenorde. Een bewonderenswaardige krachtsontplooiïng vertoont deze Orde op het wereldwijde zendingsveld. Doelbewust wordt de Zendingsactie gevoerd. We lazen, dat nà de wereldoorlog het getal missie-arbeiders uit de Jesuïetenorde is verdubbeld. Rome is vastbesloten in een machtige stormloop de roomse machtssfeer uit te breiden over heel de wereld.

We willen thans uw aandacht vragen voor de wijze, waarop de Jesuïetenorde het zich gestelde doel tracht te bereiken.

We wijzen dan in de eerste plaats op *de eenheid in de leiding.*

In het meergenoemde artikel lezen we:

„Als één bloc heeft de Jesuïetenorde zich, als in de dagen van de

Contra-Reformatie dienstbaar gesteld aan het groote ideaal, het verloren terrein te herwinnen.

In de Orde-Centrale in Rome komen alle draden samen en van uit Rome ontvangen de terreinen hun orders. Wat ditbeteekent, illustreeren twee recente feiten.

Toen de stichting van een Roomsche hoogeschool in Tokio op groote financieele moeilijkheden stuitte, liet de generaal der orde twee dringende oproepen tot steun uitgaan. In alle Roomse landen werden toen alle Orde-leden gemobiliseerd om de middelen voor dit speciale doel te zoeken.

In een langen brief aan de missie in Nederlandsch Indië heeft de centrale leiding in Rome den nadruk gelegd op de vorming van een inheemschen clerus. Tegelijk daarmede ontvingen de theoretici der missiewetenschap den wenk om dit thema naar alle kanten in studie te nemen. Hier wordt dus heel de arbeid systematisch uitgebouwd."

In de tweede plaats moet gewezen worden op *de macht van de pers*.

Het aantal missiebladen in ons land en daar buiten is legio. En het laat zich verstaan, dat deze bladen hoe langer hoe meer door de Orde mobiel gemaakt worden. En zij doet dat op werkelijk grootscheepse wijze.

„Terecht heeft zij (de Orde) gezien, dat men de liefde voor de zaak der missie tevergeefs zal zoeken waar de kennis ontbreekt. Alle middelen worden daarom ook aangegrepen om de missie-arbeid dichter bij de menschen te brengen.

Het machtigste middel is ook hier weder de pers."

De uitvoering en inhoud van de missiebladen en tijdschriften kunnen de vergelijking met vele Protestantse zendingsbladen glansrijk doorstaan. Ook mag men de betekenis van de vaak van hogerhand geredigeerde brochures en geschriften, welke de missie-actie stimuleren, niet onderschatten.

Nog zij opgemerkt, dat juist de laatste tijd de leidende functies in de R. K. zending weer worden ingenomen door leden der Jesuïetenorde. Tenslotte wijzen we hier nog op het feit, dat op de officiële missiekaart van Indië geen rekening is gehouden met welke Protestantse zendingsarbeid ook. Heel het gebied van onze Oost is — alsof het een vanzelfsprekend feit was — verdeeld onder de verschillende orden.

* * *

Wat is eigenlijk een basilisk?

In het maandblad „Op den Uitkijk" van Juni 1939 lezen we onder bovenstaand opschrift een zeer lezenswaardig artikel van de hand van Dr. J. P. De Gaay Fortman.

Ik veronderstel, dat iedere bijbellezer zich zal interesseren voor enkele gegevens, welke ik aan genoemd artikel ontleen.

In de statenvertaling wordt op vijf plaatsen van een basilisk gesproken.

Jes. 11 : 8 „en een zoogkind zal zich vermaken over het hol van een adder, en een gespeend kind zal zijn hand uitsteken in de kuil van de basilisk".

Jes. 14 : 29 „Verheug u niet, gij gans Palestina, dat de roede die u sloeg, gebroken is; want uit de wortel der slang zal een basilisk voortkomen, en haar vrucht zal een vurige vliegende draak zijn".

Jes. 30 : 6 „. . . , de basilisk en de vurige vliegende draak, ..."

Jes. 59 : 5 „Zij broeden basilisk-eieren, en zij weven spinnewebben".

Jer. 8 : 17 „want zie, Ik zend slangen, basilisken onder ulieden, tegen dewelke geen bezwering is; die zullen u bijten, spreekt de Heere".

Wat is nu een basilisk? Welk dier wordt hier bedoeld?

Zeer merkwaardig is, dat de dierkundigen dit dier helemaal niet kennen. In geen enkel dierkundeboek van onze dagen wordt over een basilisk gesproken.

Zou de basilisk behoren tot de uitgestorven dieren, dan zou dat nog geen reden zijn om er in de dierkundeboeken over te zwijgen. Want immers, over uitgestorven dieren worden juist vanuit het oogpunt der dierkundige wetenschap alle bekende gegevens verstrekt.

Feit is, dat de dierkundige van onze dagen over een basilisk zwijgt in alle talen. En laat ik nu even aan Dr. De Gaay Fortman het woord mogen geven:

„De eenvoudige reden is, dat de basilisk nooit bestaan heeft, anders dan in de fantasie, al is het dan ook in de fantasie van heele menschengeslachten en al heeft hij dan ook in die fantasie een buitengewoon taai en lang leven geleid.

Zou daarmee dan gezegd zijn, dat Jesaja maar wat gefantaseerd heeft? Neen, dat is hier heelemaal niet mee gezegd. Hij heeft in zijn profetische geschriften afschuwelijke gedrochten noodig gehad om het booze en satanische uit te drukken en hij gebruikt daarbij woorden, waarvan men de beteekenis niet nauwkeurig meer kent en nu hebben de bijbelvertalers daar maar den naam van een dier geplaatst, dat zij ook wel niet kenden, maar dat in de dierkundige litteratuur van die dagen inderdaad nog wel voorkwam, al was het dan in de tweedehandslitteratuur. En in die litteratuur stond de basilisk bekend als een zeer boosaardig en satanisch dier.

De nieuwere bijbelvertalers hebben dit fantastische dier dan ook maar weer naar het rijk der fabelen laten verhuizen, waar het thuishoort, en b.v. Obbink gebruikt afwisselend de woorden „giftige slang" en „adder" in plaats van den voormaligen basilisk".

Het blijkt dus, dat ten tijde van de statenvertaling — dat is dus voor drie eeuwen — de basilisk nog in de dierkundige litteratuur voorkwam. Dr. De Gaay Fortman bezit een Nederlandse vertaling van den Romein Plinius uit het jaar 1724. In deze uitgave, die wetenschappelijk op geen hoge waarde kan bogen, worden verschillende zonderlinge gegevens over de basilisk gegeven. In dat boek wordt hij aangeduid als een klein dier (het is niet meer dan twaalf vingers lang) maar door zijn geheimzinnige krachten is hij de koning der dieren. (basilens = koning). Het dier heeft volgens die beschrijving een kroontje op de kop. Bijzonder is de basilisk de koning der slangen, op welke dieren hij lijkt door zijn schubbig pantser, hoewel hij, zoals dat bij de vertaalde „Plinius" wordt uitgedrukt: „sijn lijf niet met kronkelen nasleept als de slangen, maar met sijn bovenste lijf rechtop gaet." Op zijn fluitend geluid vluchten de slangen, door zijn adem bederven vruchten en „met sijn schadelijck fenijn doet het de harde steenklippen springen".

Het sterke verhaal — zo zegt Dr. De G. F. — wordt nog aangedikt door het vertelsel, dat een ruiter, die met zijn lans een basilisk doodde, door het in de lans omhoog trekkende vergif met paard en al op slag werd vergiftigd.

Door de hele middeleeuwen heen leefden deze verhalen van Plinius voort. Deze verhalen zijn natuurlijk in de loop der tijden aangedikt geworden. Vanwege de bijgelovigheid der mensen vonden de verschillende basilisk-sagen gretige verspreiding. De basilisk heeft inderdaad een taai en lang leven gehad in de fantasie der mensen. De dierkundigen weten thans wel beter. En ook de theologen weten van de basilisk-sagen. Dat blijkt uit de nieuwere bijbelvertalingen.

* * *

Een Prinsesje!

Wederom werd het Prinselijk gezin te Soestdijk verblijd met de geboorte van een dochter. Terwijl ik deze regelen schrijf, bevind ik mij met vacantie in een voor mij bekend oord. De Groningers en natuurlijk ook wel anderen zullen weten waar Alteveer ligt. 't Is hier het land der boeren. Overal in het rond ziet men aardappelvelden, en ook veel rogge, en haver en ook tarwe. In de verte zie ik de toren van Onstwedde, meer naar rechts in de zuidelijke richting valt de watertoren van Stads- Musselkanaal duidelijk op. En keer ik mij om, dan onderscheid ik de beide Pekela's.

't Is hier rustig. Echt landelijk. En de familie bij wie we logeren, is een toonbeeld van gastvrijheid. Je bent er echt thuis.

En nu is het Zaterdag. Eén vacantieweek behoort al weer bijna tot het verleden . . . .

We stonden niet al te vroeg op. Waarom ook. Het is toch vacantie!

Kindergeroep: „Moeder, Vader, daar is een Prinsje geboren!" Het bleek al spoedig een Prinsesje te zijn.

Andermaal is er vreugde onder het volk van Neerland. Prinses Juliana werd voor de tweede maal Moeder.

Van de kanonschoten en van het klokgelui hebben we hier niets gemerkt. Geen gejuich en gejubel en gedrang van echte en minderechte Oranjeklanten, zoals we dat 31 Jan. 1938 in Haarlem meemaakten. Wel zien we hier en daar het dundoek wapperen. De kinderen op de boerderij hiernaast zijn bezig een fiets te versieren. Vanmiddag smulden we van een Oranjepudding. En de revers van mijn jas is getooid met een oranjekleurige bloem.

Wij weten ons één met ons volk. We kunnen ons daarom ook van harte verheugen over een zo bij uitstek nationale gebeurtenis als de geboorte van een Prinsesje. Ook wij danken God voor

de zegen aan H. K. H. Prins Bernhard en Prinses Juliana geschonken. En we bidden God om Zijn bewarende genade voor het pasgeboren Prinsesje en voor het prinselijk ouderpaar, welks taak van de opvoeding thans weer verzwaard is.

Aan Gods zegen is alles gelegen.

Dat geldt zowel voor overheid als voor onderdaan, voor het Huis van Oranje als ook voor het volk van Neerland.

d. H.

EN EEUWIG ZINGEN DE BOSSEN.

Aan de schone titel van het nog schoner boek werd ik herinnerd, toen ik vanmiddag onder de ruisende toppen van eeuwenoude bomen wijlde.

Een oude heer had me uitgenodigd met hem per fiets de binnenpaden van Twente te doorkruisen. Ik peddelde zachtkens achter hem aan en liet mij veel zien en vertellen. Het gaat niet aan hier verslag te geven van zijn gemoedelijke verhalen uit de tijd, dat hij bij jonkheer zo en zo en baron die en die op de bok van de wagen zat en in twee dagen van Arnhem naar Den Haag reed. Hij voerde mij terug in de tijden van palfreniers en pleisterplaatsen en de romantiek van een ver verleden herleefde voor mij onder de zingende bossen, die in zijn dagen al dezelfde accoorden aanhieven. Af en aan ruiste het applaus der millioenen bladeren en suizend trok de wind door de naalden der duizend dennen. Gele lichtvlekken schoven heen en weer over het verend oppervlak der aarde. Boven stond een peilloos diepe hemel, zojuist door een heerlijke wind schoongeveegd; hier en daar bleef nog een pluisje wit haken.

Zo'n zingend bos heeft nu direct geen opwekkende invloed op mij. Eén der lofpsalmen zegt wel: dat dan al de bomen des wouds juichen, maar eigenlijk maakt mij het geheimzinnig geruis wat vreemd te moede. Ik kan mij denken, dat men vroeger meende God te kunnen vinden in de bossen. Hoorde Adam God niet komen in de wind des daags. En Abram toefde bij de eikenbossen van Mamre. Een mens wordt stil en stiller onder de zangen, de weemoedige zangen van het woud. Wij vrezen die stilte en die sprake en ik herinner mij de tijd, dat ik de vlucht nam naar de bewoonde wereld.

Wij schoven voort over de nauwelijks bekende fietspaden en rustten weer bij een versnelling van een der vele beken. Het water praatte onophoudelijk en stelde den aandachtigen beschouwer voor de vraag: Vanwaar komt gij en waarheen gaat gij? Uit het dichte hout verschijnt het stroompje en even slechts toont het zich om dan met een zachte wending weer schuil te gaan achter eik en beuk. Beeld van het leven. Waar ter wereld zouden wij anders een antwoord vinden dan bij Hem, uit Wien, door Wien en tot Wien alle dingen zijn. God geeft en belooft antwoord op de raadselen, die het leven zelf ons stelt.

De tocht ging langs rogge in schoven en haver. Twee zware belgische paarden trokken een beladen wagen naar de plaats, waar de garven opgetast werden om te wachten op het dorsen. De boer was tevreden over de oogst. Volle wagens rolden aan, ledige vertrokken en wie zou niet glimlachen bij zoveel weelde, bij zoveel zegen van God. Het bracht voort dertig-, zestig-, ja honderdvoudig. Zo zij ons leven wanneer de dag des oogstes nadert, opdat wij niet ledig bevonden worden.

We passeerden de hilige beume, de heilige bomen. Eeuwenoude eiken. Hier vergaderden in vroeger dagen de gelovigen, die geen andere kerk hadden dan de openlucht. In 't geheim verzamelden zij zich aan deze plaats en hielden hun godsdienstoefeningen, een hagepreek. Van verre stroomden ze samen met gevaar van verlies van goed en leven om het Woord te horen lezen en verkondigen. Tijden, die ver achter ons liggen en wie weet, misschien, voor ons. Nog zijn het de dagen der vrijheid. Koop de tijd uit.

En om ons heen zongen de bossen.

Centraal station A'dam.

Zo, ik zit hier voor bijna twee uren gevangen. Dat komt ervan als je terwille van anderen goedkoop gaat reizen; in dit geval op een retour vacantiekaart. Dan mag je niet voor 't eind van de reis van de stations. Dus hier maar gerust, na een prachtrit. Dwars door Nederland gedieseld in een paar uur. Eigenlijk kun je dan niet meer zeggen dat je hard rijdt maar laag vliegt.

Wat kan men beter dan lezen, uitkijken en theedrinken? Daar gaat de verdienst weer.

Op het volgend perron roept de conducteur de plaatsnamen af van de electrische, die op punt van vertrek staat. Zien of er niet iemand net te laat zal komen. Eigenaardig dat sommige mensen altijd juist op 't nippertje binnenvallen. Dat heb je in de kerk ook. Geregelde klanten. Als die er zijn kan 't beginnen. Benijdenswaardig is zo'n aanvang nu niet direct. Daar stormt nog iemand de trap op. Mis — te laat. Kortgeleden onderging ik ook zo'n ontnuchtering. Dan heb je 't nakijken. Dat is niet zo vreselijk als er dan nog maar een gelegenheid is. Te laat is anders een angstig woord. Een woord dat hier en daar nu en dan op de kansel gebruikt wordt. Het is niet goed lichtvaardig met zulke woorden te pareren, het is nog slechter lichtvaardig met de tijd om te gaan. Ik wil niet zeggen dat het voor u te laat is, wanneer ge niet nu uw hart aan den Heer geeft, maar zou u wel de vraag willen stellen, waarom ge 't niet nu zult doen. Het is goed nabij God te zijn. Van de liefde Gods bewust, komt het menselijk hart tot rust.

Toen ik plaats nam in de trein, die me naar de geboortestad van Roelie zou brengen, of kent gij dat boek van het blindwordend jongetje niet?, bevond ik mij met gemeenteleden van Stavoren in een coupé, plus nog enkelen. We hadden een goede reis samen. En terwijl zij overstaken naar de friese bodem, wandelde ik onder geleide door de bloemenstad Enkhuizen. Geweldige havens verraden het drukke, welvarende leven van eeuwen geleden, toen deze stad nog 70000 inwoners telde en groter was dan Amsterdam. Biedt één der kerken niet plaats aan 3000 personen, ofschoon nu nog geen tienduizend luisteren naar de twee carillons, die bronzen en zilveren geluiden over deze oude veste uitstrooien?

Die avond verkondigde ik aldaar de goede boodschap, in het vertrouwen dat van het zaad ook terecht zal komen in toebereide aarde.

In de nacht rolde de donder en gelijk magnesiumlicht flitste de bliksem. Een alles ontdekkend licht. En wie vreest zulk licht niet? Aan de wand troostte de tekst: Mijn oog zal op u zijn, en dat deed de mijnen sluiten.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

SNEEK. Zondag 30 Juli was voor onze Gemeente een dag van ongekende vreugde, doordat onze nieuwe voorganger, Ds. G. W. Tijman, zijn intrede in ons midden deed en het stemde ons eveneens tot blijdschap, dat het onze vroegere predikant Ds. H. Visser was, die zijn opvolger in het werk mocht inleiden.

In de morgendienst, welke om half 10 aanving, had de bevestiging plaats.

Naar aanleiding van Openb. 1 : 16 sprak Ds. Visser over: „Sterren in de hand des Heeren", en zag in dit verband de geroepen dienstknechten des Heeren als sterren in Gods hand.

We werden bepaald bij: de heerlijkheid der sterren, de plaats der sterren en den zegen der sterren.

De Heere Jezus is de volstrekte eigenaar der sterren, want Hij houdt ze in Zijne rechterhand, om ze te doen schitteren op de door Hem aangewezen plaats en tijd.

Onze nieuwe predikant werd de voorwaarde om te kunnen schitteren voorgehouden, nl. te blijven in Gods hand. Alleen God kan iemand tot ster verordineeren, en wat de mensch tot ster verheft is in Gods hand waardeloos.

God roept Zijn getuigen uit voorname huizen, doch ook uit sloppen.

Hierna volgde de bevestiging.

Nadat door de Gemeente op een vraag bevestigend was geantwoord, werden een viertal vragen aan de nieuwe leeraar gedaan, welke met een duidelijk „ja" werden beantwoord.

Onder oplegging van de handen van bevestiger en beide ouderlingen werd 's Heeren zegen afgebeden voor de verantwoordelijke taak.

De aanwezigen zongen hierna: Dat 's Heeren zegen op u daal'.

's Middags 4 uur deed Ds. Tijman zijn intrede. Met het oog op de te verwachten belangstelling werd de dienst gehouden in het gebouw „Harmonie".

Tot tekst had spr. gekozen Joh. 10:6 „Ik heb nog andere schapen, enz.”

In deze woorden ligt een taak voor Gemeente en voorganger en wel: schapen toebrengen.

Elke christen behoort een bode te zijn welke is uitgezonden in den dienst van den Meester.

Er is een heilig moeten met betrekking tot de Evangelieverkondiging en het is de wensch van spr. dat God ons hiervan vervult.

Voor de Gemeente spreekt br. v. d. Werf, ouderling, de nieuwe voorganger toe, en zegt dat wij door het gebed tot elkander zijn gekomen. We behoeven dus niet meer te vragen of in de toekomst het „wel zal gaan”. Het zal gaan, daar br. Tijman zich door God geroepen weet, en de Gemeente in hem haar gebed verhoord ziet.

Br. Olijslager feliciteert namens onze Unie en geeft aan voorganger en Gemeente de raad om de Kruisbanier hoog te houden, daarbij de wensch voegend dat Ds. Tijman niet alleen de plaatselijke Gemeente ziet, doch ook de Unie als geheel.

Namens de Friesche Bond sluit br. Fennema zich hierbij aan, waarna br. G. Visser van Noordbergum uit naam van de Broederschap van Bapt. Predikanten spreekt. Spr. hoopt dat er gezegd kan worden dat tollenaren en zondaren komen om te luisteren en dat Ds. Tijman bevrijd mag blijven van Farizeën en Schriftgeleerden, omdat deze niets beters kunnen dan critiseeren. Spr. spoort de Gemeente aan om nimmer te critiseeren maar genegenheid te toonen.

Ds. Tijman dankt hierna voor al de blijken van liefde en medeleven waarna deze dienst beëindigd is.

's Avonds 8 uur kwamen we nogmaals samen in ons kerkgebouw om in meer intieme kring onze voorganger te begroeten.

Voor de Gemeente heeft br. Bouwhuis, ouderling, de opdracht aan br. en zr. Tijman een cadeau aan te bieden.

De zangvereniging zong een welkomstlied en nog een drietal andere nummers ter opluistering.

Voor zoover aanwezig spraken afgevaardigden van zustergemeenten voorganger en Gemeente toe.

Br. Tijman Sr. zag op dezen dag zijn gebeden verhoord, doordat zijn zoon een dienstknecht des Heeren mocht zijn in Gods Gemeente.

Br. Schröder, welke met zijn vrouw uit Hamburg was overgekomen om de bevestiging en intrede bij te wonen, verblijdde zich dat al zijn kinderen in de wegen des Heeren wandelen en dat één daarvan nu in Holland achtergelaten wordt om als medearbeidster te staan in onze Gemeente naast haar echtgenoot Ds. Tijman.

Ten slotte is het woord nog aan Ds. Tijman. Na een dag als vandaag, zegt spreker, gevoelt men zich thuis ondanks al het onbekende dat er is voor hem en zijn echtgenoote in de Gemeente wat nu hun Gemeente is.

't Is de begeerte van zijn hart zich te geven en dat de Gemeente zich aan hem geeft. Dán komt er wederzijdsch vertrouwen en kan de arbeid verricht worden in Gods kracht.

Zo was dan deze lang verbeide dag ten einde.

't Was een dag van blijdschap en groote zegen, onvergetelijk voor een ieder, die dezelve heeft meegemaakt.

De secr.,

A. WIELINGA.

Kinderbekeeringen.

Aan bekeeringen, die op jeugdigen leeftijd plaats vonden, wordt in den regel niet veel waarde gehecht. Zeer ten onrechte verwacht men, dat in het kinderleven de bekeering zich op dezelfde wijze zal openbaren als bij den volwassene. Een diep zondegevoel mag bij een kind niet verwacht worden. Het zou niet teeken zijn van een *zuiver*, doch van een *abnormaal* innerlijk leven.

We lazen van een jongen van twaalf jaar, die zich aan den Heiland overgaf, maar er thuis niets van vertelde. In de gewone dingen van het dagelijksche leven bleek zijn verandering beter. De gang van de huiskamer naar bed was in den regel een heel proces. Maar dien avond merkte de moeder tot haar groote verbazing, dat hij, toen zij zeide dat het bedtijd was, onmiddellijk gehoorzaamde. Dat was een kleine zaak, maar ze toonde dat hij begrepen had, dat gehoorzaamheid aan zijn ouders een wezenlijk stuk was van de overgave aan den Heere Jezus. Toen z'n moeder later op den avond bij zijn slaapkamer kwam, vond ze een nieuw bewijs van zijn verandering: hij had de deur van z'n slaapkamer gesloten, wat hij anders nooit deed, en een papier op de deur gehecht, waarop stond: „Niet openen, a. u. b., ik bid”. Hij had begrepen, dat, als hij den Heere Jezus wou volgen, hij Hem ook in 't gebed moest volgen.

Een ander geval was dat van een meisje van veertien jaar. Ze zag in een der drukke straten van Londen een groepje menschen geschaard, rondom een moeder met twee kleine kinderen, alle drie blind. Hen te helpen oversteken in het overdrukke verkeer leek haar te moeilijk, dus vroeg zij een voorbijganger het te doen, maar deze liep door. Toen — al haar moed bijeen vergaderende — deed zij het zelf en schreef later, dat het haar was, alsof Jezus zelf tot haar gezegd had: „Dank-je” en zij genoot van het gevoel van Zijn welbehagen. Zij sloot zich bij de gemeente aan en gaf de wensch te kennen zendelinge te worden. Nu is dat laatste niet ongewoon bij jonge meisjes, maar dit meisje begon haar zendingswerk onmiddellijk in haar eigen omgeving en trachtte anderen tot Jezus te leiden.

Gelukkig wie 't verstaat de lammeren te weiden!

De bekeering van een 74-jarige.

Hij was 74 jaar oud en reeds enkele jaren invalide. Hij was leeraar aan een gymnasium geweest. De wetenschap had z'n liefde gehad en voor zijn vak had hij geleefd. Hij was reeds jaren niet meer in staat geweest een kerk te bezoeken. Op een zekeren Zondagavond in Sept. zette hij de radio aan en hoorde Ds. Aubrey. Onder het luisteren „gebeurde er iets”. De stem van de spreker werd voor hem de stem van God en hij werd overtuigd, dat hij schuldig stond voor God. Kort daarna kwam zijn vrouw thuis uit de kerk en vertelde een en ander uit de preek. Dit en hetgeen hij zelf had gehoord, bracht hem tot de beslissing. Onmiddellijk daarop gaf hij den wensch te kennen gedoopt te mogen worden. Den volgenden dag vertelde hij den predikant hoe er, lang geleden, *bij hem op* was aangedrongen, dat hij zijn leven aan God zou geven en in Gods dienst zou stellen. Maar hij nam geen besluit. Twijfel hield hem gevangen. Hij was een man van wetenschap, een kind van het rationalisme en kon de bijbel niet eerlijk aanvaarden. Zoo gingen de jaren onvruchtbaar voorbij. Nu, oud, met gebroken gezondheid, zonder vasten grond der hope, had God hem ontmoet. Met z'n eigen woorden: „Nu zie ik dat — dat ik geleefd heb voor dingen, die geen waarde hebben voor een oud man, die niet lang meer leven zal”.

„Dus U wenscht nu iets te doen, waardoor Uw bekeering en keus kenbaar wordt?” „Ja, ik wensch gedoopt te worden”. „Gevoelt ge U in staat om U te laten doopen?” „Ja, volkomen”.

Na een eenvoudige dienst trad hij op den doopvont toe. Met moeite daalde hij de treden af, maar er was geen spoor van aarzeling. Hij werd ondergedompeld en zijn zwakke gezondheid ondervond er geen schade van.

De overgave en doop van deze broeder leidde tot een krachtige openbaring van de werking van den Heiligen Geest. In de eerstvolgende 3 Zondagen deden 21 zielen de goede keuze, waarvan er 7 boven de 50 jaar waren.

Het onderscheid.

In een gezelschap vroeg men een tooneelspeler iets te willen voordragen om de gasten te amuseeren. Hij verklaarde zich daartoe bereid en vroeg of de gasten ook een bizondere wensch hadden. Na een pauze vroeg een oude predikant of hij den 23sten psalm zou kunnen voordragen. De tooneelspeler zette een verwonderd gezicht, dacht een oogenblik na en zei toen: Ik kan en wil het doen, onder deze voorwaarde, dat U daarna den psalm ook voordraagt”.

De kunstenaar begon onmiddellijk. Stem en voordracht waren boeiend, en de toehoorders waren een en al gehoor. Toen hij klaar was, klonk er een luid applaus. — Toen stond de oude predikant op en droeg den psalm voor. Zijn stem was niet heel klankvol en zijn intonatie niet

men wanneer men *te* lang achter het stuurrad zit, en onoplettend is men wanneer men roekeloos rijdt.

Twee feiten mogen we hier wel even vaststellen. Ten eerste: vele weggebruikers, waaronder niet weinig voetgangers en wielrijders brengen door een slordige onvoorzichtigheid het verkeer voortdurend in gevaar en zijn dikwerf de oorzaak van ernstige en minder ernstige verkeersongevallen. Ten tweede: de verkeersmaniakken vinden in de meeste gevallen een te milden strafrechter tegenover zich. Bij voorbeeld. Een woeste en onverantwoordelijke automobilist, soms onder invloed van alkoholische dranken, veroorzaakt een aanrijding met als gevolg één, twee, drie en meer doden. De woesteling is schuldig. De straf? Een half jaar of soms (en dat gebeurt niet vaak) een heel jaar intrekking van het rijbewijs, benevens een paar maand (meest voorwaardelijk) gevangenisstraf.

* * *

Botsingen en aanrijdingen op 's levens wegen.

Het leven eens mensen wordt in de Schrift dikwerf vergeleken bij een weg. In Psalm 1 lezen we van de weg der rechtvaardigen en van de weg der goddelozen. Jezus Christus heeft gesproken van een smalle en een brede weg. Talloos vele zijn de kruisingen dezer wegen. En ook hier vinden geduriglijk botsingen en aanrijdingen plaats. Het leven is ook zo druk geworden. En ook hier worden de snelheden voortdurend opgevoerd.

Op 's levens wegen dreigt het gevaar elk uur, elk ogenblik. Onvoorzichtigheid en roekeloosheid moeten leiden tot zeer ernstige ongevallen. Doch bovendien zijn er nog vele andere gevaren. Te veel om ze hier alle bij name te noemen.

Menig mensenkind vervolgt zijn weg, terwijl de nodige zelfkennis ontbreekt. Och, het zal zo'n vaart niet lopen. Zeker, men mag wel op vele dingen voorbereid zijn, doch waarom zal men nu juist het ergste vrezen?

Ontstaat ergens een botsing (en hoe gemakkelijk botsen de karakters der mensen?) dan kan men er zeker van zijn, dat de schuld overal wordt gezocht behalve bij zichzelf.

De H. Schrift spreekt ons van het kwaad, van de zonde *in* den mens. Daardoor is het oordeel van den mens onzuiver geworden. En ontbreekt hem het licht der zelfkennis. Zodra door Gods genade dat licht gaat schijnen, ziet hij aan zijn leven een heel ander maatstaf aangelegd. Dan nemen vooroordelen de wijk, dan slaan zelfzuchtige gedachten op de vlucht en ziet hij de schuldvraag in hoger licht.

Ook in onze dagen blijft het waar, dat de Heere de weg der rechtvaardigen kent en dat de weg der goddelozen zal vergaan.

Wij mensen hebben het licht van het eeuwig blijvend Woord van God nodig.

De volkeren kunnen niet bouwen aan hun toekomst, wanneer ze de beginselen van het Evangelie van Jezus Christus veronachtzamen.

Zonder God leidt de weg eens mensen, en ook de weg van een volk, naar de ondergang. En nu is dit de grote tragedie dat men het gevaar niet opmerkt of niet wil opmerken.

* * *

Onze roeping of voorkómen en genezen.

Onze roeping als christenen in dit leven is tweeledig:

We kennen allen het gezegde: voorkómen is beter dan genezen. Doch wanneer een ernstig ongeval *heeft* plaats gevonden, en men dán niet de helpende hand biedt, dan verstaat men zijn plicht als mens tegenover mens geenszins. In zo'n geval helpt een theorie over het voorkómen al heel weinig, maar zal de daad der menslievendheid gesteld moeten worden.

Als christenen moeten wij trachten te voorkómen èn moeten we ons tevens steken in het kleed der dienstbaarheid.

1. Voorkómen!

Dat betekent: we moeten het verkeerssignaal op onveilig zetten. We moeten op de gevaren, welke mens en volk ten gronde richten, wijzen. Ook dan, wanneer anderen die gevaren onderschatten of negeren. Het Evangelie moet verkondigd worden. En zelf moeten we evangelisch leven. De gezindheid van Christus moet de leiders der volken beheersen. Ook lands- en volksegoïsme voert, al is het ook langs een verre omweg, naar de ondergang. De mens kan niet straffeloos Gods wetten schenden.

De taak van de Evangelieverkondiging is nooit een gemakkelijke taak. De Evangeliedienaar zal zijn arbeid alleen goed kunnen doen, wanneer hij, om een uitspraak van den apostel Petrus aan te halen, bekleed is met het kleed van de ootmoed. Heeft niet Spurgeon gezegd, dat één van zijn beide grootste vijanden de hoogmoed was?

2. We moeten ons steken in het kleed der dienstbaarheid. We moeten zijn of worden gelijk dien barmhartigen Samaritaan uit de gelijkenis van Jezus.

Christus predikte niet alleen, Hij diende tevens. Christus verkondigde niet alleen de noodzakelijkheid van het liefhebben van God en den naaste, Hij hád lief. Heel het leven van Jezus Christus was, behalve een machtige prediking van het Koninkrijk van God het stellen van de daad der goddelijke liefde. Als christenen mogen we het Evangelie niet krachteloos maken door een zelfzuchtige levenshouding, of door een levensbeschouwing gespeend van alle werkelijkheidszin. Elke Evangelieverkondiging moet Christusboodschap blijven. En waar Christus gebracht wordt, daar is goddelijke bewogenheid, daar is de vergevende en de helpende liefde (genade en barmhartigheid).

* * *

De kalender is uit de tijd.

Onder dit opschrift las ik kort geleden een vertaald artikel uit „The American Mercury", opgenomen in het maandblad „Op den Uitkijk".

Inderdaad, het is een belachelijk mengelmoes van maanden en dagen, tweeduizend jaar geleden door de Romeinen uitgevonden, waardoor onze werkzaamheden geregeld wordt. Een ieder kent het rijmpje: „Dertig dagen heeft September".

Niemand zal het kunnen loochenen, dat de zakenmensen hun bedrijven aan de grillen der maan moeten aanpassen, nooit wetend, als Pasen ijzig vroeg dan wel in de koesterende voorjaarswarmte komt. Want immers, Pasen kan vallen op elk tijdstip tussen 22 Maart en 25 April. Terwijl Kerstmis op een bepaalde datum terugkeert, verandert de gedenkdag van Jezus' opstanding met de stand van de maan!

We lazen, dat, in antwoord op een United Press enquête, vooraanstaande zakenlieden met 37 tegen 3 stemmen de voorkeur gaven aan kalenderhervorming. „Dezelfde onvoldaanheid over het tegenwoordige systeem is geuit door de Amerikaansche Arbeidsconferentie, het Internationale Arbeidsbureau, het Nationale Opvoedingsverbond en de Amerikaansche Vereeniging tot Bevordering der Wetenschap. Onze huidige kalender is het resultaat van kosmologische onkunde. De mensch der oudheid, die uiteraard niet wist, dat het zonnejaar 365 dagen, 5 uren, 48 minuten en 45.51 seconden omvat, trachtte een zonnejaar te berekenen naar de schijngestalten der maan. Wat maankalenders onvermijdelijk verkeerd maakt, is het feit, dat een periode van twaalf maanmaanden ongeveer $11^1/_4$ dag korter is dan een zonnejaar; en het zich vermenigvuldigend verschil doet na verloop van jaren de winters in de zomer vallen. De orthodoxe Joden, die nog steeds een maankalender gebruiken, „zetten" hun jaargetijden „gelijk" door iedere twee of drie jaar een extra maand in te lasschen."

Natuurlijk hebben ook de Egyptenaren en de Romeinen zich met de indeling van het jaar beziggehouden. Ik moet dat hier wel overslaan. Doch in het jaar 325 na Christus stelde het Concilie van Nicea een week van zeven dagen in, die volkomen onafhankelijk van de maanden en jaren doorliep. Ook werd toen vastgesteld, dat het Paasfeest voortaan gevierd zou worden op de eerste Zondag na de eerste volle maan in de lente. Ruim twaalf eeuwen later verordende Paus Gregorius, dat er in elk viertal eeuwen drie schrikkeljaren moesten uitvallen.

Al de indelingen der jaren, die er in de loop der eeuwen geweest zijn en nog zijn, hielden (houden) natuurlijk verband met de astronomische kennis der volken. En het wereldbeeld der volken heeft in de loop der tijden nog al eens wijzigingen ondergaan.

Hoe de stand van zaken thans is en hoe sterk de behoefte aan een nieuwe kalender is geworden, daarover de volgende week een enkel woord.

d. H.

UIT DE YAKUSU-BODE.

Vragen, vragen en nog eens vragen.

Wij hebben in ons vorig nummer gezien, hoe Dr. Browne de vragenlijst wil verbeteren, die het Baptiste Zendingsgenootschap candidaat-zendelingen wil voorleggen.

Dezelfde bode, waarin hij zijn bepaald zeer practische wenken gul aan de hand doet, bevat nog een bijdrage over vragen, maar van geheel anderen aard. Zij zijn uit de pen van zendeling Young, eveneens een medewerker van onze zuster G. Reiling, gevloeid. Hij schrijft als volgt:

Onlangs hield ik om 6 uur het arbeiders-appèl. Na een korte wijding keerde ik naar huis terug, waar reeds velen naar mijn komst uitzagen om mij te raadplegen.

De eerste was de leider van een groep scholen aan de overzijde van de rivier.

„Als het u belieft, blanke man, wij hebben moeilijkheden in ons dorp“.

„Wat is er dan?“

„O, daar bij ons is een man, die beweert, dat de Heilige Geest hem gezegd heeft, dat hij een vrouw uit de dooden moet opwekken. Maar haar stoffelijk overschot rust al acht maanden in de aarde. Sommige van haar bloedverwanten willen haar gaarne terug hebben en gelooven in hem, maar wij denken er anders over. Wij meenen, dat het niet goed is, om haar lichaam na al dezen tijd weer uit den grond te halen.“

De zendeling ziet voor zijn geest al een woedenden ambtenaar verrijzen, die de zending van de Baptisten voor alles wat leelijk is, uitscheldt, als een door haar beschermd graf geopend wordt.

„Zoo, maar weet je dan niet dat de staatsblanken hiervoor beslist geen toestemming verleenen?“

„Zeker, blanke man, dat weet ik heel goed, doch deze man beweert, dat de Heilige Geest hem niet met rust laat en nu weten wij niet, wat wij moeten doen.“

„Ik kom zoo gauw mogelijk naar je dorp om met hem te praten en intusschen ga je hem vertellen, dat ik zeg, dat hij wat wachten moet. Mocht hij soms beweren niet te kunnen wachten, dan zeg je hem, dat als de Heilige Geest werkelijk wil, dat hij de doode opwekt, hij macht zal ontvangen niet alleen om dat te doen, maar om dat zelfs te doen zonder dat het graf daarbij geopend wordt.“

„Goed, blanke man. Deze regeling lijkt ons aannemelijk toe.“ En hij marcheerde af. Maar, geloof me, er was veel meer tijd noodig om de verontruste gemoederen te kalmeeren dan om de dwaze geschiedenis hier neer te schrijven.

De tweede betrof een veel ernstiger geval.

Een onderwijzer van een district, dat ik zoo pas bezocht had, komt bij mij om te klagen over het optreden van een priester, die zeer ontstemd was, omdat de kinderen van het dorp aan zijn school voorbijgaan en die van onze zending bezoeken.

Nummer drie had weer wat anders.

„Als het u belieft, blanke man, ik zou graag bij u als onderwijzer aangesteld worden“.

„Wat voor bekwaamheden hebt ge?“

„O, ik ben al een heele tijd onderwijzer geweest, en een zeer goede onderwijzer, maar de menschen van mijn dorp waardeeren mij niet.“

„Laat mij je betalingskaart eens zien. Die zal je wel bij je hebben, want elke dienstdoende onderwijzer bezit zoo'n kaart.“

Hij haalt ze tevoorschijn. In een hoek stond in het Engelsch geschreven: „gebrekkig werk“.

„Nee, mijn jongen, ik heb vandaag geen werk voor je.“ En hij verdwijnt.

Nummer vier kijkt lichtelijk — alleen maar lichtelijk — mistroostig.

„Als 't u belieft, blanke man, mijn vrouw is weer bij mij weggeloopen.“

„Voor de hoeveelste keer?“

„Dit is de derde keer. Maar ze heeft deze keer ook mijn geld meegenomen.“

Dat is bepaald een zeer ernstig geval. Ge kunt altijd nog wel een vrouw weer krijgen, maar geld is heel wat anders!

„Ik heb haar niet!“

„Kunt u niet iets in deze zaak doen? Kunt u mij niet helpen?“

„Je moet niet denken, dat ik naar haar ga zoeken.“

„Maar mijn geld dan?“

„Dat heb ik al evenmin. Doch ga naar het hoofd en verzoek hem dit geval tot een goed eind te brengen. Mocht hij geen gehoor verleenen wend je dan tot het groote hoofd.“

„Ja, maar ik geloof niet, dat het zoo gemakkelijk voor elkaar komt. Wat moet ik zeggen? Wat moet ik doen?“

Vermoedelijk zal dit dwaallustige vrouwenmensch opnieuw aan de haal gaan, als ze door de arm van geweld op haar plaats wordt gebracht. En ongetwijfeld laat de brave echtgenoot geen enkele zucht van verdriet over haar omzwervingen hooren, als hij maar weer zijn bruidsschat in de vingers heeft. We zouden kunnen voorstellen, dat tegen inlevering van het meegenomen geld de man in een echtscheiding bewilligde. Toch aarzelen we dat te doen, ofschoon dat de beste oplossing zou wezen. Zeker is, dat God deze beiden nimmer tezamen gevoegd heeft. Toen beiden nog veel te jong waren om ook maar iets ervan te kunnen begrijpen, waren de wederzijdsche families bij elkaar gekomen om na lang loven en bieden een schikking te treffen, waarbij de ouders van het meisje een som gelds ontvingen en de jongelui samen konden wonen. Met den besten wil kan men dat onmogelijk als een huwelijk beschouwen en onder de omstandigheden was het hier wellicht de aangewezen weg om de betaalde som voor de bruid terug te zenden en het huwelijk te ontbinden.

De wijze waarop hier getrouwd wordt, is een van onze grootste problemen. Alleen een degelijke bekeering lost het op. Ter zelfder tijd staat het een degelijke bekeering ernstig in den weg.

* * *

Soms moeten wij lachen over wat wij hooren en zien; soms zijn wij verontwaardigd; soms bedroefd, doch alle deze dingen komen tusschen beide als wij loopen in den tredmolen van belangrijker plichten.

VRAAG EN ANTWOORD.

Vraag: Wat beteekent Mark. 14: 51 en 52?

Antwoord: De aangehaalde verzen luiden: En een zeker jongeling volgde Hem, hebbende een lijnwaad omgedaan over het naakte lijf, en de jongelingen grepen hem, en hij, het lijnwaad verlatende, is naakt van hen gevloden.

De vrager wilde weten welke jongeling dat was.

Daaromtrent kunnen we slechts gissingen maken. O.a. is gedacht aan Markus, de schrijver van dit Evangelie. Voor dit laatste is wel iets te zeggen. Het is n.l. niet in te zien, waarom dit geval met den jongeling vermeld wordt. Het kon zonder schade voor den goeden gang van het verhaal gemist worden. De andere Evangelisten maken er dan ook geen gewag van. Dat Markus het wel vertelt, kan dus haast alleen daaruit verklaard worden, dat er een persoonlijke betrekking tusschen hem en dien vluchtenden jongeling bestond. Hij had persoonlijk belang bij het geval. Zou die jongeling Markus zelf dan niet geweest kunnen zijn? Kan zijn (rijke) moeder niet de bezitster geweest zijn van den hof Gethsemané en van het zich vermoedelijk daarin bevindende huis? Allicht is hij gewekt door het soldatenrumoer in den tuin en nieuwsgierig naderbij geslopen, zonder echter in de zaak betrokken te willen worden. Vandaar dat hij tot elken prijs liever wou vluchten, dan meegenomen worden.

Vraag: Hoe is Matth. 13:58 te verstaan?

Antwoord: De genoemde tekst luidt:

En Hij heeft aldaar niet vele krachten gedaan, wegens hun ongeloof.

't Zijn de slotwoorden van Matth. verhaal van de verwerping van onzen Heer te Nazareth. Zijn bezoek bracht er weinig zegen. Vele krachten heeft Hij aldaar niet kunnen doen. Hij heeft wel enkele zieken de handen opgelegd en genezen. (Mark.) 't Lag niet aan Hem dat Zijn bezoek niet ook anderen ten goede kwam. Die anderen waren niet ziek, niet behoeftig, niet ellendig genoeg om geholpen te worden. Hun hoogmoed wees den Heiland af. Hun hoogmoed belette hen te erkennen dat de Heere Jezus — onder

hen groot geworden — boven hen stond, anders was dan zij en kon geven wat zij misten.

Daarom kon de Heere Jezus niets aan hen kwijt; hun leven was voor Hem gesloten. Let wel dat er sprake is van ongeloof. Dat is iets anders en ergers dan eenvoudig niet gelooven. Ongeloof is zeggen: ik wil niet. Tégen zijn wil wordt niemand geholpen. De Heer kan wel binnen komen bij gesloten deuren; maar deuren, die opzettelijk voor Hem gesloten gehouden worden, forceert Hij niet.

O, open Hem de deur Uws harten,
En laat Hem in!

Vraag: Wat beteekenen de woorden, die voor de verzen staan in Psalm 37: Alef, Beth, Gimel enz.

Antwoord: Die woorden zijn de letters van het Hebreeuwsche alphabet. De verzen een en twee beginnen met alef, de verzen drie en vier met beth enz. Daar in het Oosten studeeren voor een groot deel is uit het hoofd leeren, neemt men aan dat voor de beginletters van de verzen de volgorde van het Abc gekozen werd, opdat de leerlingen zich de stof gemakkelijker zouden kunnen inprenten. Wie psalm 37 met psalm 119 vergelijkt zal echter eenig verschil merken.

Vraag: Vanwaar komt de gewoonte om met Kerstfeest een denneboom te verlichten en te versieren?

Antwoord: Men heeft dit gebruik in verband gebracht met de Germaansche Midwinterfeesten. Maar ook onder andere volken is dit gebruik voorhanden geweest. Z'n oorsprong zal wel niet nauwkeurig zijn na te gaan. In Hosea 14:9 zegt de Heere:

Ik zal hem (Israël) zijn als een groenende denneboom.

Daarom kunnen wij op het Kerstfeest de denneboom aanvaarden, gebruiken als een stille prediking van wat onze Heere Jezus ons wil zijn. Deze prediking te verstaan en te gelooven is gewichtiger dan de oorsprong van dit gebruik te weten.

Vraag: Dikwijls wordt een voordracht gedaan, waarin een engel wordt nagebootst. Zou dat geoorloofd zijn?

Antwoord: Ik denk dat de vrager voordrachten op het oog heeft, waarin een engel sprekende wordt ingevoerd. Nu moet men er voorzichtig mee zijn andere eigen woorden in den mond te leggen. Gebruikt men de engelenfiguur voor Evangelievertolking in de voordracht, dan is er dunkt ons geen bezwaar tegen.

Vraag: Mag men gelet op Exodus 20:4, waarin het maken van een gesneden beeld of gelijkenis van iets in den hemel, op de aarde of in de wateren, verboden wordt, wel een foto maken?

Antwoord: Wij houden het er voor, dat de zin en strekking van dit gebod eerst verstaan is, wanneer men het beschouwt als een geheel te vormen met vers 5, waarin verboden wordt voor de beelden te buigen of hen te dienen. We leiden dit af uit hetgeen de Heere zelf aan Mozes opdroeg in verband met den bouw van de tabernakel. Daar was een koperen zee gedragen door twaalf koperen runderen en daar waren engelbeelden op het verzoendeksel. Niet het maken van beelden maar beeldendienst wordt verboden.

Vraag: Kan iets waarvan we veel houden b.v. muziek ons verhinderen om te bidden of ons te bekeeren?

De brief der blijdschap.

XII.

Een Leven in Vrede.

Filipp. 4 : 6—9.

Dit gedeelte van den brief aan de Filippenzen wordt beheerst door de gedachte van vrede. Tweemaal treffen we dit woord in deze verzen aan: eenmaal wordt gesproken van de vrede van God (vers 7), en eenmaal van den God des vredes (vers 9).

Sommigen zien „vrede" als iets uitwendigs, als het heersen van een bepaalde toestand. De H. Schrift bedoelt met „vrede" vooral een inwendig, geestelijk welbevinden; een toestand der ziel. Op de vrede als uitwendige toestand ziende, zeide de Heere Jezus: Meen niet dat Ik gekomen ben om vrede te brengen. Op vrede als geestelijk welbevinden doelende, beloofde Hij: Mijn vrede geef Ik u!

De vrede neemt zijn weg van boven naar binnen en van binnen naar buiten. Wie vrede heeft, kan vrede maken.

Waar onvrede heerst, is van binnen wat verschoven — door onverschillig welke oorzaken. Die oorzaken weg te nemen ligt in de regel buiten ons vermogen en is voor herstel van vrede ook niet nodig. Wat nodig is voor een leven in vrede is goed ingesteld zijn tegenover God; tegenover uw God op uw plaats zijn. Als ge dat zijt, dan is het vrede. Het eerste dat daartoe vereist is, is

I. Stel uw leven onder Gods bevel.
Verzen 6 en 7.

Ge leeft, in deze losgeslagen, op drift gekomen wereld, als aan de rand van een krater — ge hoort het rommelen van ongeziene krachten. Nochtans: niet vrezen!

Hoe houdt ge uw ziel angstvrij? „Weest in geen ding bezorgd!" „Laat uw begeerten in alles met bidden smeken, met dankzegging bekend worden voor God!"

Ge moogt — is hiermede gezegd wanneer ge vrede wilt hebben, voor God geen geheimen hebben.

Bij uw aanbidding en uw smeken moet ge ze God bekend maken — de dingen die u benauwen, die u vrees aanjagen; juist die en dat met dankzegging, dat is met de erkenning: Gij o God, zijt geweldig in het strijden!

De Heer zal opstaan tot den strijd,
Hij zal Zijn haters wijd en zijd
Verjaagd, verstrooid doen vluchten.

Wat is bidden? Heel eenvoudig: God er bij halen? God er in betrekken? We kunnen het nog duidelijker zeggen: voor God het veld ruimen. Bidden is „aanroepen", God er bij roepen, voor God plaats maken. Bidden is: God een kans geven. „Gijlieden zult stil zijn; de Heere zal voor u strijden". Bidden is: zich terugtrekken opdat God de situatie zal binnentrekken en gaan beheersen.

Gemakkelijk is dit allerminst. Ge wilt wel dat God u te hulp snelle; naast, voor u ga staan. Maar slechts het geloof in God kan Hem dat vertrouwen schenken dat wij voor Hem, te Zijnen behoeve, het veld ruimen en zeggen: Heere, neem de beslissing in Uw hand; 'k ga met U ter overwinning. Wees mijn Kampvechter.

Bidden is wat Israël deed, toen het onder koning Saul zijn lot in handen legde van David. Davids zege zou Israëls zege zijn; zijn nederlaag Israëls nederlaag. Wat Israël leed in die hachelijke ure, doet de mens, die bidt.

Broeders en zusters: ruimt God het veld! Laat de Heer voor u strijden. 't Is o zo moeilijk, om in zijn eigen zaak ter zijde te treden, alles uit handen te geven, de rol toeschouwer te aanvaarden. Doet het met het oog op God, dat is bidden; dat is de uitredding beleven. Staat en ziet — ziet, ter zijde staande — het Heil des Heeren!

Weest in geen ding bezorgd! Dat wil zeggen: stelt uw leven onder Gods commando. Als eigen hart en Gods wil met verschillende stem spreken, is er onvrede. Onze persoonlijke neiging gaat menigmaal een andere kant uit en zegt: neen! tot God. Dan moeten we bidden. Dat wil zeggen: ons onder Gods commando plaatsen: niet wat ik wil, doch wat Gij wilt! Dat is Gethsemané betreden en zo rust, vrede krijgen.

En de vrede Gods zal uwe harten en zinnen bewaken in Christus Jezus.

Antwoord: Ja, dat kan wel. Het kan de hand of de voet zijn of het oog, dat ons ergert, d.w.z. verhindert in te gaan in Gods Koninkrijk. In dat geval moeten we die liefde opgeven, want wat baat 't een mensch handen en voeten hebbende, de bevrediging genoten hebbende van zijn begeerten, in de hel geworpen te worden? vraagt de Redder der wereld, die voor ons heil Zijn ALLES opgaf.

Maar nu gewaakt voor een misverstand.

Christendom is niet een zaak van opgeven, maar van overgave! Daar wordt Christus' eisch zoo heel anders. Geeft u met uw voorliefde, onverschillig waarvoor, maar aan den Heer over en wacht af wat Hij met u doen zal, en u terug zal geven. Hij heeft u lief en zal u niets onthouden of verbieden, wat ge zonder schade bezitten en doen kunt. Vertrouw Hem maar!

MOOI NEDERLAND.

Langs berg en dal.

Reist per spoor mooi Nederland door. Als ge geen fiets hebt. Ik heb een fiets. Ze moesten een standbeeld oprichten voor den man, die ons aan dit prachtig vervoermiddel geholpen heeft.

Hengelo was voor de eerste helft van mijn vacantie de operatiebasis. Vandaar uit trok ik op zekeren dag dwars door de onvolprezen Gelderse achterhoek naar Lobith. Een onbetekenend dorpje aan de brede stroom, die, ontslagen van de winterboei in grote snelheid langs haar boorden ijlt. Onder een gastvrij dak nam ik mijn intrek en liep gedurig naar de waterkant om de talloze schepen tegemoet te zien en na te staren. Hier schitteren de kleuren van Duitsland, Zwitserland, Frankrijk, België en niet te vergeten die van ons eigen klein land.

Van Lobith uit peddelde ik met mijn gastheer, commies te water maar nu met verlof, naar Duitsland en lieten in Kleef de eeuwen op ons neerzien. We klommen ook heuvel op en af en wijd breidde zich het heerlijk landschap voor ons speurend oog uit. Een andere keer ging het naar Nijmegen. Het gaat bij berg en dal vlak langs de grens en nog levendig herinner ik mij de spreuk daar op een soort handwijzer geschreven: Laat vriendschap helen, wat grenzen delen. Niet ver van deze schone wens liggen Nederlandse soldaten. Wegen versperd, bomen dragen gordels van een of ander ontplofbaar spul op een meter hoogte van de grond. Er is weinig voor nodig een rij van bomen in weinige seconden over elkaar op de weg te doen storten. De beste versperring is gereed. De „vijand" kan ze toch opruimen? Zeker, maar dat zal tijd, en wat erger is, ontzettend veel mensenlevens kosten. Laat vriendschap helen, wat grenzen delen. Je merkt niks van een grens als je er over gaat, alleen door dat je je pas laat zien en vertelt hoeveel geld je hebt. Verder is de lucht er als hier, de mussen en bomen ook. Alleen wat mensen maken, is even anders, maar daarom niet slechter.

Niemand, die zo gedurig eens over de grens stapt en ontdekt, dat er aan de andere zijde ook mensen wonen, zal, over oorlog denkend of sprekend, niet tot de conclusie komen dat het waanzin is de scheppingen van God en mensen uitelkaar te rijten. Bestond er maar die vriendschap, die de volkeren verbond.

Op de rivier merkt men de grens ook. In Lobith liggen vele schepen, talloze slepen om gevisiteerd te worden en verzegeld eer ze verder gaan. Het zou ondoenlijk zijn al die schepen grondig te visiteren. Daarom heeft men een geheim

„Bewaken", beter dan bewaren. Hart en zinnen zijn revolutionair. Zij dreigen uit angst een revolutie, een opstand te ontketenen. Maar God legt bij Zijn kinderen een sterk garnizoen: Zijn Vrede en dat om hart en zinnen te bewaken, in bedwang te houden, opdat het in de stad „Menselziel" rustig blijve.

Gelukkig hij, die onder bewaking staat van de Vrede, de Vredesmacht van God.

II. Stelt uw denken in op de dingen die boven zijn. Vers 8. De eigen dingen, de menselijke dingen, dringen zich met kracht aan ons op, overheersen, verontrusten ons.

We zijn omringd door verzoekingen; we ondergaan de invloed van wat ons neertrekt, bezoedelt, verderft. We hebben tot vijand onze zelfzucht; onze eigengerechtigheid, verdienstelijkheid, waardoor we liefdeloos worden, onverschillig voor het leed en de nood van anderen. We hebben tot onze vijand onze afgunst, waardoor we anderen kleineren en naar beneden halen. — We hebben tot onze vijand onze neiging om onwaar te zijn.

We zijn allen kwetsbaar. En 't grootst zijn de gevaren voor hen, die er blind voor zijn. — De zonde heeft in ons leven onnoemelijk veel kansen. Onze rust verkeert dagelijks in gevaar.

Wat nu te doen?

Tegen al deze belagers gaan strijden?

Neen!

't Evangelie geeft een andere raad; een betere boodschap: bekeert u! dat wil zeggen: keert u er af. Gaat een andere kant uit. Richt uw gedachten, uw geestesblik op iets anders: bedenkt de dingen die boven zijn — het kwade kan slechts worden overwonnen doordat we het goede doen.

Velen bidden om bevrijding van zonden en kunnen toch niet belijden verlossing te hebben gevonden. De H. Schrift verbindt de verlossing aan het geloof — niet aan het bidden. We raken den ouden meester niet kwijt, dan door den nieuwen te aanvaarden. Gij blijft en moet blijven een dienstknecht der zonden, totdat ge er toe overgaat God te dienen. Iets moet ge doen; uw leven moet een bedding hebben. Het baat niet de oude bedding af te dammen, als er niet een nieuwe bedding in gereedheid gebracht is om het water op te vangen. Zonder de nieuwe bedding zal de stuwdam het water wel een poos kunnen ophouden, maar na korte tijd zal de druk zo groot worden, dat de dam bezwijkt en de rivier zijn oude loop herneemt.

Het bouwen van de dam in de bedding van het oude leven is het berouw; het doorstoten van de dam is het geloof in Christus, de overgave aan Hem, die de nieuwe, door God geschonken, hemelwaarts leidende bedding is voor de stroom van ons leven.

„Bedenk de dingen die boven zijn": dam de stroom van uw leven, dat in verkeerde richting gaat af en laat het in Christus zijn nieuwe bedding vinden.

Wie weet hoe goed, hoe teder, hoe liefdevol onze Zaligmaker is, aarzelt niet meer zijn leven te laten uitstorten in die bedding, waarlangs het naar boven geleid wordt. En met een opwaarts stromend leven, hebt gij vrede.

III. Maakt het Evangelie tot praktijk. Vers 9. „Al wat . . . . doet dat". De laatste twee woorden van de lange zin hebben de nadruk. 't Geloof zonder „de werken", dat wil zeggen het niet werkzame geloof is dood. 't Geloof brengt in beweging, belichaamt de kennis in daden. Zonder deze werkzaamheid is het dood.

Geloven is: in bezit nemen wat Christus voor ons verwierf. Geloven is datgene, wat ons toekomt, ons toeëigenen.

Gij vraagt: hoe?

Hierdoor, dat ge zegt: Heere, ik dank U, dat ik het heb.

Dit toeëigenend danken is het werk des geloofs.

Daarop slaat dat „doet dat" van dit vers.

L.

uur, waarin dat gebeurt. Op dat uur dat alleen de commiezen kennen, wordt alles nauwkeurig onderzocht. We kennen wel de vraag, die ook daar gesteld wordt: Hebt ge ook iets aan te geven? Neen, Goed. En dan begint de inspectie. Wee hem of haar, wanneer er dan toch iets onder stapels touw of de kooi gevonden wordt. Ik liet me natuurlijk een paar van die gevallen vertellen. „Je merkt het gauw als ze wat hebben. Ze zijn drukker, zenuwachtiger. Je kunt niet precies zeggen wat het is, maar ze verraden zich op de een of andere manier". Inspectie. Niemand ontkomt hier aan de gedachte, dat er ook eens, of gedurig, van boven af inspectie gehouden zal worden, over z'n leven. Wij moeten allen geopenbaard worden. Heb je ook iets aan te geven? Wie zou niet wat hebben? Wie verstopt niet nu en dan iets? Het heeft geen zin vrienden. Niets is bedekt voor Zijn gezicht. De geheime roerselen des harten worden dan blootgelegd en geen ontkennen zal baten. Laat ons openhartig zijn voor God. Zeg het Hem wat gij hebt.

Natuurlijk stapte ik ook eens aan boord van zo'n snelvarend bootje en zag hoe dat alles toeging.

Tot de dag aanbrak dat ik ook dit oord van onderzoek verliet en verder fietste tot vlak onder Apeldoorn. Beekbergen zou mij en anderen uit Leeuwarden herbergen. Het is er schoon. Wat een imponerend heideveld tussen Beekbergen en Arnhem. Wijd golvend breidt zich het bruin-paars land uit. Jammer, de heide was nog niet helemaal in bloei. Maar mooi was het. Zo heerlijk ruim. En dan de bossen. Nederland is toch prachtig. Daar moesten we een rustoord plus jeugdherberg hebben. Ik kwam in de verleiding een oproep aan alle jongeren te plaatsen in onze bladen met me een volgend zomer te gaan kamperen in dit onvergelijkelijk deel van ons land. Men wordt stil bij zoveel schoonheid in de schepping. Hier zou de plaats zijn voor Tabithazusters, voor onze Voorgangers, voor allen die van de wijde velden, van ruisende bossen houden. Droom ik dromen, òf zie ik gezichten? We zullen zien, zeggen de Fransen.

Vanzelfsprekend kon ik, of beter konden wij, Arnhem niet onbezien laten. Ik mocht 's avonds mijn moede leden uitstrekken op een legerstede onder 't dak van familie Kip. Maar voor het avond was, gingen we, begeleid door twee jonge zusters in dubbele zin — ze waren diakones in het ziekenhuis aldaar — dwars door en rondom deze stad. En wie daar is, moet ook naar de bedriegertjes. Daar kun je plezier hebben. Het spreekwoord zegt: „de wereld wil bedrogen worden. Nu, daar word je bedrogen — als je niet oppast. In de regel komt regen van boven, hier komt het van beneden. We stonden met een heel gezelschap voor een soort vloer. Er was niets bizonders aan te zien. De gids stond er midden op en vertelde wat van een oud kasteel, dat men staande op die vloer kon zien. Had hij een aantal argeloze slachtoffers in z'n buurt gelokt, dan gooide hij met de voet ongemerkt een handle over en daar spoot het uit de vloer, overal. En de ganse vergadering natuurlijk kletsnat. Nee, ik niet. Niet dat ik zoveel snuggerder ben dan de rest, maar ik had de goeie gids in 't oog. Hij werd niet nat. Toen 't even droog was, wandelde ik naar hem toe, ging bij hem staan en genoot van de volgende regenbuien, die opnieuw opklommen tegen nieuwe kudden van mensen. De wereld wil bedrogen worden. Men moet niet overal maar zo op losgaan, niet ieder zonder meer vertrouwen. Hier werd aanschouwelijk onderwijs gegeven. Ik moet vaak aan een woord van Jezus denken: Hij vertrouwde zichzelven hen niet toe, want Hij wist wat in den mens was. Men moet niet argwanend zijn, maar zeker evenmin argeloos. Het leven is vol van bedriegertjes, bedriegers en bedriegen. Rest de wens, dat wij altijd te vertrouwen zullen zijn. Tot zover maar eerst.

HUIZINGA.

EEN GETUIGENIS.

In Der Täuferbote vertelt Karl Wendelin Kulb, uit Essek, hoe hij vrede met God vond. Het geheele verhaal is voor De Christen te lang. We geven de eerste helft verkort weer. Karl's vader is Politie-chef en Regeeringscommissaris te Essek. De familie is streng Roomsch. Als veertienjarige jongen werd Karl ernstig ziek. Twee dagen lag hij als schijndoode op afzondering. Hersteld van zijn ziekte, dorstte hij naar vrede met God. Hij vroeg den priester die schoolcatechisatie gegeven had, hoe hij tot vrede met God kon komen. Deze gaf hem den raad in het klooster te gaan en priester te worden. Hij gaf zijn beroep op en, voortgeholpen door zijn oom, den toenmaligen Domproost en tegenwoordigen Wijbisschop van Praag, kwam hij in het Klooster der Societas Verbi Divini, Marienburg bij Thal Kt. St. Gallen in Zwitserland. Later kwam hij in het klooster te Lindau, en daarna bij de Sicietas Reginina Apostolorum te Weenen. Hij vond er echter niet den begeerden zielevrede. In den trein ontmoette hij voor de eerste maal een baptist, die hem raadde op den Heer te vertrouwen en beloofde voor hem te zullen bidden. Dit gesprek nam veel vooroordeel tegen de baptisten bij hem weg. Hij bleef God bidden hem zoo te leiden dat hij vrede en liefde mocht vinden.

„In de vacantie in het laatst van Aug. 1935 wandelde ik in Weenen en kwam, ik weet zelf niet hoe, in de Mollardgasse en las ergens het opschrift: Baptisten Gemeente. Ik trok de schouders op en wilde verder gaan, maar had geen rust. Ik moest omkeeren en in 't Portaal het geschriftje lezen: „De baptisten, wie ze zijn en wat ze willen". Toen ik het uit had wou ik verder gaan, maar het liet me niet met rust. Ik moest weer omkeeren, want het was alsof iemand mij toeriep: keer om, want hier vindt ge den weg tot vrede. Toen ik weer op mijn schreden terugkeerde ontmoette ik bij de kerkdeur een heer, dien ik vroeg of ik den predikant wel te spreken zou kunnen krijgen. Hij zeide dat hij dat zelf was en nam mij mee naar zijn kamer. Daar vertelde ik hem wat ik zocht. Hij noodigde mij uit voor de bijbellezing, die des Donderdags gehouden werd. Ik kwam en leerde inzien, dat ik de waarheid niet bezat. Hier, onder geloovigen, vond ik de waarheid, den zielevrede en de liefde in Christus. In het klooster wist men niets van deze bezoeken. Zoo vaak ik kon bezocht ik de bijbellezingen en benijdde de geloovigen, want zoolang ik in het klooster was kon ik niet gedoopt worden en niet deelnemen aan hun gemeenschap. Maar de Heer heeft mijn smeeken verhoord, mij op wonderbare wijze uit het klooster uitgeleid en de moeilijkheden heb ik met Hem overwonnen. Natuurlijk ging er een bange strijd aan vooraf en veel heb ik in 't gebed met God geworsteld, dat Hij mij den weg zou toonen, want wat moest ik beginnen als ik uit het klooster uittrad? Het ging om mijn bestaan en toekomst. Wat zouden mijn ouders zeggen, mijn oom, de Wijbisschop van Praag, die mij ook financieel rijkelijk steunde? Wat Kardinaal Dr. Innitzer en de anderen, die mij kenden? Maar alle moeilijkheden en hindernissen zijn met Gods hulp overwonnen en zoo kon ik 12 Sept. 1935 de kloostermuren, waarachter ik vijf jaren had doorgebracht, weer verlaten. Met blijdschap had ik het klooster voor vijf jaren betreden, vredezoekend en als een teleurgestelde heb ik het dan weer met blijdschap verlaten, wijl God mij tot de geloovigen gebracht had. Het eenige goede, dat ik uit het klooster heb medegenomen is talenkennis, want studeeren moesten wij veel en daarvoor ben ik het klooster dankbaar.

Ik heb den stap gewaagd. Naar het aardsche veel verloren, maar hemelsche goederen verworven. Vanuit het klooster schreef men onmiddellijk aan de vrienden dat ik als verworpene uitgetreden was uit de Roomsche Kerk en het klooster, en overgegaan tot de baptisten secte, dat ik mij nog eens had laten doopen en van zinnen was.

Zoo heb ik na lang zoeken den begeerden vrede gevonden en werd den zesden Oct. in Weenen gedoopt — den dag waarop mij anders in het klooster het kleed van priester-noviet zou zijn aangedaan. Dezen dag zal ik niet vergeten. De duivel gebruikt iedere gelegenheid om mij ten val te

brengen. Men spoorde mij aan toch weer in het klooster terug te keeren. Wanneer ik al geen priester wou worden, zoo moest ik in elk geval tot de Roomsche Kerk terugkeeren en voor de Roomsche zaak werken. Maar God hielp mij en ik overwon. Geen beloften noch bedreigingen kunnen mij van mijn standpunt afbrengen. Heeft Christus niet zelf gezegd: „Wat baat het den mensch zoo hij de geheele wereld wint en lijdt schade aan zijn ziel?"

Christus heeft zich over mij ontfermd en mij uitgeleid uit de duisternis van Rome, mij de waarheid doen kennen en mij gered en Hem wil ik nu geheel toebehooren. Thans leg ik alles in Gods handen, opdat Hij het met mij make gelijk Hij wil en mij daar heen leide, waar Hij mij wil hebben, en niet mijn doch Zijn wil geschiede.

DE GEMEENTE.

De geloovigen, die allen, hoofd voor hoofd, met den Heere Jezus verbonden zijn, vormen te zamen de Gemeente. Ze zijn losgemaakt van deze wereld en aan God overgegeven. Christus is het Hoofd der gemeente; Hij leeft in haar en leidt haar door den Heiligen Geest. De Gemeente is daardoor Christus' Lichaam, waarin en waardoor Hij zich op aarde openbaart en Zijn werk voortzet. Ieder lid in 't bijzonder is een lid van dit lichaam en heeft een meer of minder gewichtige functie te vervullen. Vgl. I Kor. 12. Wijl Christus in de gemeente woont, wordt ze ook genoemd een tempel, dat is een woning van God, bestaande uit levende steenen.

De gemeente is met de Apostelen begonnen. Zij vormen het fundament (Matth. 16 : 18; Ef. 20 : 20—22; I Joh. 1 : 3). Door hun getuigenis en verkondiging is de gemeente ontstaan en daarvan leeft ze nog altijd.

Er bestaan niet twee gemeenten: een zichtbare en een onzichtbare gemeente. Er is slechts één gemeente, die echter een zichtbare en een onzichtbare zijde heeft.

De Heere Jezus heeft gewild dat de gemeente openbaar zou zijn. De geloovigen, die op den Pinksterdag voor den Heere Jezus gewonnen waren, gingen er dan ook toe over om zich te organiseeren. Dat ligt opgesloten in de mededeeling: „allen die geloofden, waren bijeen". Hand. 2 : 44. De geloovigen, voorzoover ze te Jeruzalem woonden, vormden een geordend geheel. Op andere plaatsen ging het evenzoo. Er werden ambten en diensten ingesteld.

Wie is het fundament, waarop de gemeente gebouwd is? Wie het punt, waarom zij zich kristaliseert? Dat is Christus.

De voorwaarde om in de gemeente te worden opgenomen is dienovereenkomstig het geloof in Christus. Wie dat mist, zou niet meer zijn dan een schijnlid.

Het middel, waardoor men in de gemeente wordt opgenomen, is de waterdoop.

Zoo was het in de dagen der Apostelen, en zoo moet het ook nu zijn. Elke geloovige is geroepen om zich op de door den Heere aangegeven wijze, te vereenigen met zijn medegeloovigen (Hand. 8 : 38 en 41). Met anderen dan geloovigen, mag men niet in een gemeente samenwonen. (2 Kor. 6 : 11—18.)

Wat onze tijd noodig heeft is gemeenteherstel. En daartoe kunnen slechts geloovigen medewerken en er aan mede te werken is hun aller roeping.

L.

Luisteren betekent volgens de meeste mensen niet anders dan wachten tot de ander heeft uitgesproken.

Wetten maken is gemakkelijker dan regeren.

LEO TOLSTOI.

Al te veel woorden versmoren de waarheid.

GUIDO GEZELLE.

Bij het maken van wetten is strengheid eis, bij het toepassen clementie.

Een Chinees spreekwoord.

Als men in „society" wil behagen moet men geneigd zijn zich vele dingen, die men reeds weet, te laten leren door lieden die ze niet weten.

CHAMFORT.

DE DUIVEL DOOR DEN STERKERE OVERWONNEN.

Door den Engelschen Lord Radstock was in Petersburg een wonderbare godsdienstige opwekking ontstaan. Ze begon in de hoogste Orthodoxe kringen. Overste Paschkoff, een wereldsch gezinde man, werd zoo diep van de Boodschap des heils getroffen, dat zijn leven geheel veranderd werd. Wie die opwekkingsbijeenkomsten bezocht kon zich verplaatst achten in den tijd der eerste christenen. Ook het sociale vraagstuk scheen opgelost. Het verschil in stand, dat in Rusland erg gevoeld werd, verdween vanzelf. In een van deze samenkomsten leerde ik een jonge man kennen, Gorinowitsch geheeten, die een zwart masker droeg, en wiens vroolijke stem den klank van innerlijk geluk had. Hij vertelde mij zelf zijn geschiedenis. Hij was student geweest. Zijn hart gloeide van groote liefde tot zijn volk. Hij werd lid van een geheim genootschap van Nihilisten, dat zich ten doel gesteld had, het volk te bevrijden van de absolute Tsaristische heerschappij. Maar in deze beweging kreeg zijn idealisme een geduchte knak. De leiders verhieven den moord tot de hoogste deugd en daarmede kon hij niet instemmen. Ook zag hij onder hen veel eerzucht. Daarbij wisten zij zichzelf wel verborgen te houden en de idealistische jeugd naar voren te schuiven. Wanneer hij bedankt zou hebben, zou hem dat het leven gekost hebben. Hij ging naar Odessa, waar hij onder een valschen naam een tijdlang een kommervol bestaan leidde. Op zekeren avond bevond hij zich in een donker slop. Plotseling werd hij door twee mannen gegrepen, op den grond geworpen, een verschrikkelijk brandende vloeistof, werd op zijn gezicht gegoten, het was vitriool. De mannen, die meenden dat hij dood was, verdwenen. Zoo werd hij gevonden. Het gezicht en de oogen waren verbrand. Het gebeurde in het jaar 1877, in den Russisch-Turkschen oorlog. „Daar de ziekenhuizen overvol waren", zoo vertelde hij, „liet men mij eenvoudig op de straat staan. Toen heb ik ondervonden, wat het zegt alleen en blind op de wereld te zijn. Het was de hel. Een vriendelijke huurkoetsier ontfermde zich over mij en bracht mij in een ziekenhuis in een der voorsteden. Ook daar was de hel. De oppassers dronken, speelden kaart, vloekten en bekommerden zich weinig om de zieken. Ook ik begon God en de menschen te vervloeken. Op zekeren dag kwam de Directrice van een ander ziekenhuis tot mij. Zij nam mij in haar inrichting. Toen ze mij voor de eerste maal het verband omdeed, zei ze vol medelijden: „Mijn vriend, u kunt nog slechts bij God troost vinden". „Wat is die dom", dacht ik. Godsdienst bestond voor mij in kerkgaan, het kussen van heiligen-beelden, en die kon ik niet meer zien. Wat zouden ze mij dus helpen? — Eenige dagen later bracht Overste Paschkoff mij een bezoek, nam plaats aan mijn bed en liet mij mijn geschiedenis vertellen. Daarop zei hij:

„Mag ik u iets van mijn Heiland vertellen?" — Het scheen mij erg verwaand, dat hij van „mijn Heiland" sprak. Maar hij sprak met zoo'n warme, overtuigende stem van dezen Jezus, dien hij vroeger niet gekend had, maar die hem nu al zijn schuld had vergeven en zijn hart met vrede en liefde vervulde. Ook in mijn hart gebeurde er in dat oogenblik wat vreemds. Het was mij, alsof ik in een donkeren kelder, waarin ik lang gelegen had, plotseling een glinstering van licht gezien had. Maar ik zeide: „Dat is niet voor mij, ik heb God vervloekt". Toen las hij mij de geschiedenis van den moordenaar aan het kruis voor, die dat

WEEKKALENDER

Practische wenken.

We merkten reeds eerder op hoe nauw ons leven zich aansluit bij het leven der Christenen uit Paulus' dagen. Er is sedert deze zendeling over Azië's vlakten toog ontzettend veel veranderd in de wereld. Maar den opmerkzamen toeschouwer zal spoedig duidelijk worden, dat al die veranderingen zich slechts aan de oppervlakte voltrokken en dat het menselijk wezen sinds de dagen van Noach, David en Paulus zich gelijk bleef. Daarom zijn ook de vermaningen aan de Christenen, die voor vele eeuwen terug leefden nog van volle kracht. En de practische wenken kunnen wij zonder meer onze volle aandacht schenken. De problemen des levens, de diepere vragen breken bij allen aan dezelfde plaatsen telkens weer door. De volheid der levensvragen kan verwarrend werken en dan is het goed naar de woorden van een man te luisteren, die in zijn leven bewees een Godsgezant te zijn. Wij willen luisteren. Het ontbreke ons voorts niet aan de kracht niet alleen hoorders des Woords te zijn, maar ook daders.

Zondag 20 Aug. Ef. 4 : 11—20.

Een paar verzen hebben we gisteren ook gelezen, maar terwille van het verband nemen we ze nog eens. Christus verzorgt de gelovigen door mannen en vrouwen te zenden, die Hem in de Gemeente dienen. Zij moeten ons helpen, verzorgen, tot een gezonde groei het nodige doen toekomen. Men kan niet altijd kind blijven; men moet uitgroeien. Vanzelfsprekend onderscheidt zich uw leven van dat der heidenen. Hun verstand en gevoel zijn verontreinigd, ontstemd, zij dwalen.

Maandag 21 Aug. Ef. 4 : 21—32.

De oude mens moet afgelegd worden. Zijn wortelen zijn al bij het kruis doorgesneden, de voedingsbodem in ons zelf wordt hem meer en meer onttrokken. Gevolg daarvan is, dat na de inwendige vernieuwing ook de uitwendige volgt. Nu komen de practische wenken. Wees eerlijk en waar; toorn eventueel, maar laat het niet invreten en veranderen in de kanker van de haat; wees voorzichtig in het spreken, en zo verder.

Dinsdag 22 Aug. Ef. 5 : 1—16.

Hier worden weer allerlei dingen genoemd, die helemaal niet buiten de kring van ons leven liggen. Vele levens worden verwoest door ontzettende machten en de vermaning om toe te zien toch voorzichtig te wandelen is werkelijk niet overbodig. Het gaat in het leven langs steile, peilloze diepten en die meent te staan zie maar toe, dat hij niet valle. Wanneer men zulke gedeelten goed leest komt soms de vraag misschien boven: Zijn er ook weinigen die zalig worden? Strijdt gij om in te gaan.

Woensdag 23 Aug. Ef. 5 : 17—33.

Er is man noch vrouw in de Gemeente. Dat heft de natuurlijke rangorde in het natuurlijk gezin niet op. De man behoort daar als man zijn plaats in te nemen; de vrouw kenne haar plaats. De verhouding tussen deze twee krijgt onder deze woorden van Paulus een grote wijding en ik herhaal dat de schrijver ook nu niet over dingen spreekt, die buiten onze levenssfeer liggen. Het is niet overbodig naar hem te luisteren. Naar Hem.

Donderdag 24 Aug. Ef. 6 : 1—9.

Kinderen rond de tafel, luistert. Vaders, luistert. Waarom worden moeders hier niet genoemd? Ik vermoed wel, dat de zaak, die Paulus' hier aanroert, vaker bij vaders voorvalt, dan bij moeders. Dienstpersoneel, hoort. Werkgevers en vooral ook werkgeefsters, verneemt. Neem maar eens nota van wat Paulus hier aan ons aller adres richt. En God helpe u tot de rechte verhouding en daad.

Vrijdag 25 Aug. Ef. 6 : 10—24.

Na al wat wij gehoord hebben is het slot zeer begrijpelijk. Hebben wij niet oprechte en heilige voornemens? Waarom dan toch valt het soms hopeloos in duigen? Waarom struikelen we zo vaak? De duivel doet het. Zijn gedachten zijn ons niet onbekend. Hij is machtig in list en listig in zijn macht. Spot niet met dezen verderver der zielen. Wapent u liever tegen zijn aanslagen. Paulus ziet een romeinse krijgsknecht, die van top tot teen beschermd en gewapend is, en het wordt hem een beeld voor de wapenrusting, die ook de Christen moet aandoen, wil hij niet reddeloos verloren gaan. Het einde van de brief is hartelijk als altoos. God zegene u. Het leven is een strijd alhier....

Zaterdag 26 Aug. Ps. 91.

Mij dunkt, na al de gedachten deze week door het Woord in ons opgeroepen, is het goed een psalm als deze te lezen. Want soms zijn wij tot strijden te moe en kunnen we anders niets als maar retireren in de schuilplaats bij God. Moge het u gegeven zijn van tijd tot tijd in te keren in de veilige toevlucht om uit te rusten bij Hem, Die alleen vrede geeft.

HUIZINGA.

ook gedaan had, en vroeg mij den Gekruisigde aan te roepen om mij te helpen. In den volgenden nacht deed ik het, en de glinstering, die ik gezien had, werd een heel groot licht. Plotseling wist ik, dat Christus leeft en dat ook mijn leven nog een doel had: voor Hem te leven".

Jaren later zag ik Gorinowitsch in Steglitz bij Berlijn weer, waar hij leerling was in een blindenvlechterij. Hij was gehuwd en had twee kinderen met heldere blauwe oogen. Ik was zeer aangedaan en vroeg of ik hem niet het mooie lied voor mocht zingen: „Werp op Hem al Uw zorg". „Heel graag", zei hij, „maar zorgen of kommer ken ik niet. Het maakt mij onuitsprekelijk gelukkig, dat ik in mijn vaderland mag terug keeren om daar andere blinden mijn handwerk te leeren en van Jezus te vertellen, die ook hén uit allen nood kan redden".

Men moet zijn kracht niet in onvruchtbaar verzet tegen de ongerechtigheid in deze wereld verbruiken, doch zelf met heel zijn hart de gerechtigheid dienen. Denzulken heeft Christus verzadiging van hun begeerten beloofd. Als Christus wederkomt zullen die, die naar gerechtigheid dorsten, Hem den weg bereid hebben.

CORRESPONDENTIE

Enkele bijdragen blijven tot onze spijt overstaan tot a.s. week.

L.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 25 Augustus 1939 No. 2589 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.–

Diep, diep aan Uwe voeten,
O Jezus buig ik neêr
En voel den troost, den zoeten,
Dat Gij mij aanneemt Heer!
Ja, bij het hout des kruises,
Rust 't harte moe en mat.
Het dierbaar bloed van Jezus,
Dat is mijn roem en schat.

Stil, stil zijn in Uw handen,
Wil ik, Immanuël;
Dan slaakt Gij al mijn banden,
Maakt alle dingen wel.
Dan kunt gij uit mij maken
Een vat, Uw naam ter eer,
Opdat ik moge blaken
Van teed're liefde, Heer.

AAN ZEER STILLE WATEREN

TOEGELATEN.

En zij zagen den God van Israël, en onder Zijn voeten als een werk van saffierstenen en als de gestaltenis des hemels in Zijn klaarheid. Doch Hij strekte Zijn hand niet tot de afgezonderden der kinderen Israëls; maar zij aten en dronken, nadat zij God gezien hadden.

Tweemaal wordt gezegd, dat Israëls vertegenwoordigers, die met Mozes den Sinaï beklommen hadden, God zagen. Leggen we hiernaast hoofdstuk 33 van ditzelfde boek, dan blijkt, dat dit zo te verstaan is, dat ze werden toegelaten in Gods tegenwoordigheid. In hen werd Israël toegelaten, aangenomen. Van dit machtige hoofdstuk gaat de jubel door Israëls historie heen: Wij zijn aangenomen!

„Aangenomen" — dat moet de Stem uit de hemel door ons leven heenzingen.

I. *Op welke voorwaarde wordt de zondaar toegelaten bij God?*

Gods geboden waren bekend gemaakt als wet en regel voor Israëls leven.

En het volk had geantwoord: Al wat de Heere gesproken heeft, zullen wij doen en gehoorzamen. Vers 7. Ze onderwierpen zich aan God.

Een geloof dat niet tevens onderwerping is, is voos, levensloos.

Na deze onderwerping aan God en de aanvaarding van Hem als HEERE, was gevolgd de besprenging met bloed. Uitvoerig zet Hebr. 9 de diepe betekenis van deze daad uit een — een Verbond heeft geen kracht zolang de Verbondsmaker nog leeft. De Verbondsmaker is de Geofferde.

Daarom is ook dit eerste Verbond niet zonder bloed geratificeerd, want zolang een overeenkomst niet geratificeerd is, is ze niet van kracht.

Wanneer we daarop letten, dat de Schrijver van de Brief aan de Hebreeën deze dingen behandelende, spreekt van het *eerste* Verbond, dan gevoelen we dat deze dingen ook óns aangaan, die leven in het „betere" Verbond. Ook dit betere Verbond is eerst van kracht geworden door de dood van den Verbondsmaker: Christus. Met Zijn bloed is dit Verbond, waarin wij mogen staan, door het Hoogste Gezag, geratificeerd.

We kunnen dit hoofdstuk der Verbondssluiting, niet lezen, zonder de heuvel Golgotha voor ons te zien oprijzen. Israël kwam hier tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds — maar dat Israël zijn wij I. Petr. 1 : 2. De gehoorzaamheid en daarop volgende besprenging met het bloed van Christus bracht ons in de Verbondsbetrekking met God.

Toen de besprenging met het bloed had plaats gehad was God de God van Israël. Nu was het Zijn volk. Vers 10. Nu was het veilig in de tegenwoordigheid van den Heilige: Hij strekte Zijn hand niet uit tot de afgezonderden van de kinderen Israëls. Ze droegen het bloedsteken en daarom gaf God geen bevel om hen te doden.

Wie geldt dit Verbond, dat God in Christus gesloten heeft?

Allen!

Heel de wereld! Joh. 3 : 16; 2 Kor. 5 : 19.

Zijn dus allen in het Verbond opgenomen? Neen!

Zij staan er buiten, wier betrekking tot God, gelijk ze in Christus geworden is, niet lieten ratificeren. En zolang een overeenkomst niet is geratificeerd, is ze niet van kracht.

Ziende op het Verbond, dat God in Christus sloot — allen omvattend! — richten wij ons tot een ieder, biddende: laat het Verbond tussen God en U rati-

ficeren opdat de eeuwige zegen van dit Verbond ook uw deel worde!

* * *

II. *De heerlijkheid van het aanschouwen van God.*

Deze heerlijkheid is onbeschrijfelijk. Elke vergelijking schiet tekort. Ge hoort Mozes stamelen: . . . als . . . als . . . In dit aanschouwen Gods bestaat de zaligheid. Onkundig van het voorhanden zijn van deze zaligheid zijn Gods kinderen daarom echter niet. Ze genieten de voorsmaak in de onuitsprekelijke, heerlijke vreugde, die om een andere bewustzijnsvorm vraagt, dan we nu hebben.

Maar de momenten, boven op de berg, zijn momenten van onthulling. Op het in die ogenblikken aanschouwde moet ge uw leven bouwen. Wat ge dan ziet is echte, laatste, eeuwige werkelijkheid — een werkelijkheid, waarvan dit aanzijn slechts een schaduw is.

Mozes kreeg opdracht alles op aarde te maken, gelijk het hem op de berg getoond was. Voor ons geldt geen ander uitgangspunt bij alle arbeid. Er kunnen tijden van donkerheid en verlatenheid komen — blijf trouw aan hetgeen gij aanschouwd hebt op de berg, toen de Eeuwige u omhulde! Neem niet in aanmerking, niet als uitgangspunt voor uw leven, de dingen, die men ziet, maar de dingen, die men niet ziet.

III. *God geeft bij herhaling het teken en onderpand, dat de aanneming door Hem van kracht blijft.*

Zij aten en dronken, nadat zij God gezien hadden.

Dat eten en drinken was zinnebeeld der gemeenschap, der steeds voorhanden gemeenschap met God.

Die God aan Zijn Tafel toelaat, heeft Hij aangenomen en die staat onder Zijn bescherming. God staat voor het heil van Zijn Disgenoten in.

Dat is de betekenis en de waarde van het Avondmaal. Het is ZIJN Tafel!

God zal in het oordeel Zijn Hand niet tegen hen uitstrekken, die Hij liet aanzitten aan Zijn Dis!

Zij zijn aangenomen.

Brood en Wijn zijn daarvan tekenen en onderpanden.

Geloofd zij God.

L.

KRABBELS.

Onze eigen Liederenbundel.

Op de algemene vergadering van 1938 werd door velen met grote warmte de aanschaffing van een eigen liederenbundel bepleit. Alle of bijna alle afgevaardigden bevestigden de speechen van de voorvechters — of wellicht beter gezegd: voorgangers! — met een hartelijk handgeklap, waarbij de vele gasten het hunne voegden. Zowel de speechen als de welverdiende applausjes waren uitingen van een allerwege lang gevoelde behoefte.

* * *

We zullen hier niet herhalen, wat wij vroeger over een eigen liederenbundel in deze kolommen hebben geschreven; over de grote gebreken, die vooral voor ons Baptisten het psalmen- en gezangenboek aankleven; over zijn massa onbijbelse gedachten; over zijn ongenietbare harmonisaties en woordkeus. Wij voelden enige jaren geleden al aan wat blijkbaar hoe langer hoe meer beklemmend is geworden. En wat we, als gevolg daarvan, toen deden, doen wij noodgedwongen nu nog, n.l. wij draaien rond in een klein kringetje van enkele bekende psalmen en gezangen. En wij zijn — geen wonder! Baptisten houden immers niet van draaien! — al zieker geworden van die rondedans.

Op vroegere algemene vergaderingen werd de eigen liederenbundel ten dienste onzer godsdienstoefeningen en samenkomsten meermalen levendig besproken. Zelfs is er al eens een commissie benoemd om dit welluidende maar stekelige onderwerp in studie te nemen. Die commissie heeft, naar ik meen, ijverig gestudeerd, gelijk al onze sub-commissies dat gewoon zijn, doch stuitend op allerlei bezwaren liggende buiten ons erf, heeft ze het niet tot een voorstel kunnen brengen.

* * *

Als bekend mag worden verondersteld, dat de Unie-commissie opnieuw ernstige aandacht wijdt aan de eigen liederenbundel, zulks als vrucht van de tot uiting gekomen gevoelens, dienaangaande op de bovengenoemde algemene vergadering. Vele afgevaardigden en gasten van de algemene vergadering 1939 te Nieuwe Pekela hadden, blijkens hun vragen tot mij persoonlijk gericht, verwacht, dat van officiële zijde de stand van zaken betreffende de komende bundel zou zijn bekend gemaakt. Het heeft mij niet weinig verrast, dat op de nationale Jeugdconferentie vele jongeren met verwachting uitzien naar de nieuwe liederenbundel en van mij wilden weten, hoe het toch wel daarmede gesteld is.

Het is eigenlijk jammer, dat te Nieuwe Pekela geen enkel woord aan deze zo belangrijke zaak is gewijd.

Hieruit moet men nu niet distilleren, dat de commissie der Unie een eigen zangboek op de lange baan wil schuiven. Niets is minder waar dan dat. In haar vergadering, onmiddellijk aan de algemene vergadering voorafgaand, — dit mag ik zeker wel verklappen, vertrouwende, dat geen enkel commissielid mij daarom met fronsende wenkbrauwen zal aanzien — werd de bundelkwestie van alle kanten met de meeste ernst bekeken. Dat over de groene tafel de bundelkwestie niet genoemd is, vindt zijn oorzaak in de tijdnood alsmede dat nog geen concrete voorstellen konden worden aangeboden.

* * *

Wij kunnen alvast wel mededelen, dat de tegenwoordige eigen-liederenbundel-commissie het een heel eind verder brengt dan haar voorgangster. Deze is van de schrik gestorven en dat zal niemand verwonderen, als hij iets afweet van de schraalheid, waaraan de meeste Baptiste gemeente- en verenigingskassen lijden, en van de kapitalen, die voor auteursrechten moeten worden uitgegeven. Het christelijk lied is, jammer genoeg, nu eenmaal een handelsartikel geworden, waarvan de dichter dikwijls weinig of niet profiteert maar de houder van de auteursrechten schatten in zijn zakken steekt. Toen wij enige jaren geleden een kerstlied van slechts drie strophen in ons Kerstnummer wilden opnemen, werd ons daarvoor de som van vijf en twintig gulden afgevraagd. Dat wil zeggen enkel voor het recht om dat lied in dat ene Kerstnummer te publiceren! Hoe groot zou wel de vraagprijs zijn geweest voor het recht om dit lied te publiceren zo dikwijls als wij zelf het nodig oordelen en in periodieken naar onze keuze? We herinneren aan deze kleine kink in de kabel van toen ten einde een ieder even te doen aanvoelen voor welke bergen van bezwaren de vroegere eigen-liederenbundel-commissie geplaatst werd. De eigen uitgave van een eigen-bundel slokt aan auteursrechten een som op ongeveer gelijk aan zoveel maal drie honderd gulden als de bundel liederen bevat. Dat komt met elkaar hierop neer, dat wij voor een bundel van zegge vier honderd liederen, eerst een kapitaal van honderd twintig duizend gulden moeten neertellen . . . .

* * *

Wanneer wij zeggen dat de tegenwoordige eigen-liederenbundel-commissie heel wat meer succes zal oogsten dan de voorgaande, doen wij dat op zeer goede gronden. Immers is de laatste jaren de geniale Ds. Haspers verschenen, de apostel van het vrije geestelijke lied. Hij heeft de dood gezworen aan de ontzettende zwendel in kerk- en andere zangen. Met al zijn vele talenten en met opoffering van kapitalen heeft hij zich in de hete worsteling geworpen. En de trofeeën zijn hem niet voorbijgegaan. Hij heeft dat wondermooie boek: „Geestelijke liederen uit de schat der eeuwen" het licht doen zien, alsmede een prachtige nieuwe berijming der psalmen. Het is in opdracht van de commissie der Unie, dat wij met hem samenwerken in de verkrijging van een eigen liederenbundel, die in onze dringende behoefte gaat voorzien; die ons zingen leert en zingen doet en zingende houdt; die de toets van de strengste critiek kan doorstaan; die onze te billijken trots zal zijn en waarvoor het nageslacht ons dankbaar zal wezen; die ons niet meer doet afgescheiden zijn, dan reeds het geval is, maar die ons inschakelt in de zingende gestorven, geboren en ongeboren geslachten van ons land en deze wereld. Hier zij nog vermeld, dat onze eigen bundel voor een belangrijk gedeelte in concept reeds klaar is. Hij zal als de laatste hand door Ds. Haspers er aan gelegd is ter beoordeling aan de liederencommissie en daarna aan de leden van de Unie-commissie worden gezonden. Natuurlijk zal hij geld kosten, maar niet zo of er valt over te praten.

Gaarne zouden wij nog meer over onze eigen bundel willen schrijven. Maar het is vacantie en daar moeten wij toch ook een weinig rekening mee houden! Wij laten hier een berijming volgen van Ps. 84 naar Ds. Hasper:

Hoe lief'lijk is Uw woning, God!
Hoe zalig is het stil genot,
het toeven in uw heil'ge hoven!
Hoe heeft mijn ziel naar U begeerd!
Zij werd van heimwee haast verteerd,
als zij verlangde U daar te loven.
'k Ga jubelend God tegemoet,
die leeft en mij ook leven doet.

Een musch heeft nog een huis, o Heer;
een zwaluw vindt, in dreigend weer,
een veilig nest bij Uw altaren;
daar bergt zij hare jongen klein.
Ach, laat ook mij geborgen zijn
bij U, den God der legerscharen!
Heil hem, die daar in veiligheid
U loven mag te allen tijd!

Welzalig hij wiens bron van kracht
Gij zelf zijt, als de ziel versmacht
en dorsten moet op 's levens wegen!
Gaat hij door dorre dalen voort;
zij worden tot een bronnenoord,
en hem verkwikt Uw milde regen;
't wordt rondom hem één overvloed,
die hem versterkt met levensmoed.

Van kracht tot kracht gaan zij steeds voort.
Hun levensgang wordt niet gestoord;
daaruit kent men den God der goden.
Is Hij de bron van onze kracht,
dan zijn wij sterk, door zijne macht;
dan deren ons geen aardsche nooden!
O eeuw'ge God, hoor mijn gebed;
leid Gij mij, waar 'k mijn schreden zet.

Wat zegt ge hiervan? Is het niet bijzonder mooi? Dat is wat anders dan het gerijmel van de pruikentijd, waaraan wij in onze kerkzang moe- en doodsukkelen!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

RONDBLIK.

De kalender is uit de tijd.

Daarover schreven we in het vorig nummer reeds een kort artikel naar aanleiding van enkele gegevens, welke we ontleenden aan een vertaald artikel uit „The American Mercury", opgenomen in het maandblad „Op den Uitkijk". We beloofden in dit nummer nog even te zullen stilstaan bij de huidige stand van zaken en te wijzen op het feit, dat door zeer velen sterk de behoefte aan een nieuwe kalender wordt gevoeld.

Het kan door niemand geloochend worden, dat de volkeren er thans een chaotisch mengelmoes van tijdruimten op nahoudt. Tevens wordt de verwarring nog erger gemaakt door het feit, „dat sommige landen den Gregoriaanschen kalender voor internationale doeleinden hebben aangenomen, zonder hem voor hun binnenlandsche aangelegenheden verplicht te stellen. Op dit oogenblik hebben Armeniërs, Mohammedanen, Kopten, Hindoes en Israëlieten elk een anderen Nieuwjaarsdag. En een vliegtuig, dat op 5 Jan. 1939 uit Londen vertrekt, bereikt Belgrado in Joegoslavië denzelfden dag, maar op een datum, die wordt aangeduid als 23 December 1938"!

Geen wonder, dat de behoefte aan een nieuwe kalender door velen gevoeld wordt. Voor 16 jaar werd deze kwestie voor het eerst in de Volkenbond behandeld. De opzet was, dat men verbetering wenste van het heersende systeem. En nu moet u niet schrikken, geachte lezer(es), wanneer we u mededeelen, dat de geleerden toen aan niet minder dan 185 voorstellen hun aandacht hadden te schenken. Zoveel hoofden, zoveel zinnen! Doch we mogen niet vergeten, dat hier sprake is van de allereerste vergadering, waaraan geleerden van naam uit alle delen der wereld deelnemen. En dat eenstemmigheid op zo'n eerste vergadering wel tot de onmogelijkheden behoorde. We citeren:

„Deze Babylonische spraakverwarring is sindsdien teruggebracht tot twee plannen met practische verdiensten. Het eene is een kalender, die het jaar verdeelt in dertien maanden van vier weken, met een ongetelden extra dag tusschen December en Januari, en iedere vier jaar een schrikkeldag aan het eind van de maand Juni. De nieuwe maand „Sol" zou tusschen Juni en Juli worden ingevoegd. Maar een jaar van dertien maanden zou volkomen vreemd afsteken bij zijn Gregoriaansche voorgangers, tot meerdere verwarring van geschiedschrijvers en administrateurs. En de bijgeloovigen zouden verbleeken bij een kalender met een onfortuinlijken Vrijdag, die regelmatig, dertien keer per jaar, op den dertienden van iedere maand valt.

De steun der verschillende naties is voor 't grootste deel te beurt gevallen aan den Wereldkalender, een plan van twaalf maanden, dat de meeste fouten van het huidige systeem mist, zonder de gevestigde gewoonten op drastische wijze in de war te sturen. Het jaar zou dan bestaan uit gelijke kwartalen, die elk een maand van 31 dagen, gevolgd door twee maanden van 30 dagen omvatten. Ieder kwartaal zou dertien gelijke weken bevatten, en zou beginnen op Zondag en eindigen op Zaterdag. De 365ste dag van het jaar zou worden beschouwd als een overtollige Zaterdag, de Oudejaarsdag; en tusschen Juni en Juli in zou er een vierjaarlijksche schrikkeldag komen. Wanneer men de hervorming aan het eind van 1939 of 1944 invoerde, zouden de jaren zonder uitzondering op Zondag beginnen; en iedere willekeurige datum zou elk jaar op denzelfden dag van de week vallen. Zoo zou de boekhouder zonder vereffening het eene kwartaal met het andere kunnen vergelijken; en de maanden zouden alle 26 werkdagen hebben. Daaruit vloeit het voordeel voort, dat Kerstmis en Nieuwjaar nooit midden in de week komen, een welkom verschijnsel, dat thans slechts bij tusschenpoozen plaats heeft."

Bij enig nadenken moeten we toegeven' dat deze Wereldkalender er nog niet zo gek uitziet. De Paus is van oordeel, dat er door de voorgestelde kalenderhervorming geen dogmatische kwestie wordt opgeworpen. De Aartsbisschop van Canterbury acht het onmogelijk aan de pleidooien voor hervorming weerstand te bieden. De kringen van industrie en handel zullen de voorgestelde hervorming ongetwijfeld toejuichen. En wij, die niets in de melk te brokkelen hebben, wij zullen maar eens rustig afwachten.

* * *

De Jezuïeten en de missie.

Daarover schreven wij in de nummers van 4 en 11 Aug. l.l. het een en ander. Een meelevende broeder liet mij — ik vermoed naar aanleiding van het geschrevene — een nummer van de „Utrechtsche Courant" van Zaterdag 13 Mei 1939 bezorgen. Een apart gedeelte van dat nummer is gewijd aan de Utrechtse Missieweek, gehouden van 14—21 Mei van dit jaar. We vinden daarin het hele programma en een keur van artikelen, welke alle de belangstelling voor de Roomse zending pogen op te wekken. O.a. lezen we in genoemd blad een artikel over het werk der paters Jezuïeten op Java van hun onvermoeide arbeid en zegenrijke resultaten.

We deelden aan onze lezers reeds mede, dat op de officiële missiekaart van Indië geen rekening is gehouden met welke Protestantse zendingsarbeid ook. De R. K. zending heeft heel het gebied van onze Oost heel netjes verdeeld onder de verschillende orden. Niemand zal echter het feit kunnen loochenen, dat de Roomse Kerk haar zendingsarbeid zeer breed opvat. Inzonderheid de paters Jezuïeten zijn ijverige en bekwame missionarissen. We willen dat aantonen door hier enkele citaten te laten volgen uit een artikel, dat tot opschrift draagt: Het werk der paters Jezuïeten op Java:

„Het eiland Java, op cultureel en economisch gebied zulk een belangrijk onderdeel — en tevens wellicht het centrale punt — van „Nederland over zee", herbergt een steeds wisselende bevolking van Javanen, Maleiers, Chineezen, en voorts Europeanen van diverse nationaliteiten. Onder al deze menschen, van wie slechts weinigen katholiek zijn, is de veelzijdige arbeid van missionarissen noodig en dus een plicht. En dit te meer, omdat van Java een groote cultureele kracht uitgaat, welke van invloed — *van overwegenden invloed zelfs* — is op bevolking, levenswijze en cultuur van de overige gebieden in Nederlandsch-Indië.

De Paters Jezuïeten, die sedert 1858 op Java hun missiearbeid — en alles wat daarmee samenhangt — verrichten, hebben door hun scholen, colleges, seminaries en andere huizen (niet het minst door hun pastorieën) aan Java en tevens aan geheel Indië belangrijke diensten bewezen op godsdienstig, wetenschappelijk en cultureel gebied. Niet alleen werden ontelbare zielen door arbeid, voorbeeld en voorlichting van geestelijken en broeders hunner orde met de hulp van Gods genade tot het Christendom

gebracht, maar tevens hebben zij tallooze menschen van allerlei stand en natie, die nimmer christen werden (en wellicht ook nimmer zullen worden) toch den zegen en den beschavenden invloed van het ware Christendom helpen brengen.

Dit is door zeer velen — katholieken en niet-katholieken — herhaaldelijk openlijk erkend. De intensiveering van den missie-arbeid heeft ertoe geleid, dat de uitgestrektheid van het missiegebied, dat aan de Jezuïeten-orde speciaal is aangewezen, vrij belangrijk is ingekrompen, maar er mag met nadruk op gewezen worden, dat van een groot deel van het huidige missiewerk in Ned.-Indië door de Jezuïeten de grondslag gelegd is. Zij zijn de eerste Orde, die haar priesters en de haar ten dienste staande middelen beschikbaar stelde in het belang van de zielzorg voor Europeanen en inheemschen in den Nederlandschen archipel, waar zij ook zeer veel — en met stijgend succes — gedaan hebben voor de opleiding van een inheemschen clerus, zonder welke een voortdurende uitbreiding van het katholiek geloof niet goed mogelijk is. Daarom is de opleiding van inlandsche geestelijken, waartoe de Jezuïeten het eerst het initiatief genomen hebben, van zulk een onschatbare beteekenis.

Op hun pioniersarbeid bouwen zij zelf — en ook andere orden en congregaties nog steeds voort."

Wie zich voorts een denkbeeld wil vormen van de omvang van het werk van deze Roomse zendelingen, die leze ook nog de volgende regels:

„De Jezuïeten, die in Ned. Indië alleen maar op Java werkzaam zijn, hebben hier thans in totaal 93 Paters, van wie er elf *inlandsche* geestelijken zijn; voorts zijn er ongeveer 60 scholastieken (die dus als voorpriester worden opgeleid) en bovendien nog 23 broeders, die allen reeds hun professie hebben gedaan, en in de missie mede-arbeiden.

Deze geestelijken, seminaristen en broeders zijn verdeeld over 25 huizen (pastorieën, colleges en seminaries), welke resp. gevestigd zijn te Batavia, Djokjakarta, Soerakarta, Magelang, Ambarawak, Mendoet, Semarang, Soekaboemi, Girisonta en Moentilan.

Pater Joseph van Baal S.J. treedt reeds eenigen tijd op als Superior Regularis voor Java, terwijl de Apostolisch Vicaris van Batavia eveneens een zoon van St. Ignatius' orde is, namelijk Z.H. Exc. Monseigneur P. J. Willekens.

We noemen hier enkele belangrijke hunner huizen, waar katholieken en heidenen, Chineezen en Mohammedanen den zegenrijken invloed vinden van den godsdienstig-cultureelen arbeid van paters en broeders dezer orde.

In Batavia is o.a. een groot college met honderden leerlingen, en waar gedoceerd wordt door 17 leeraren (8 paters en 9 leeken).

Dit college kan gelijkgesteld worden met een H.B.S., zooals wij die in Nederland kennen. In Batavia hebben zij nog verschillende andere huizen en ook eenige pastorieën.

Het onderwijs der Paters Jezuïeten staat op Java hoog aangeschreven: vandaar is het te verklaren, dat de Kweekschool voor onderwijzers (ook vooral inlandsche), gevestigd te Moentilan, zeer gezocht is, ook bij hen, die van de leer van het katholicisme niets weten willen. Het resultaat is echter heel vaak, dat bestrijders der katholieke kerk, door dezen invloed en door het onderwijs tot andere inzichten gekomen, tot de Moederkerk toetreden, en haar vurigste verdedigers worden.

Waar Jezuïeten zijn, wordt ook het retraitewerk bevorderd, vandaar dat er ook een retraitehuis op Java is, namelijk in Girisonta, waar ook een novitiaat gevestigd is. In Djokjakarta is een Seminarie, waar tal van Javaansche jongens tot priester worden opgeleid.

De pastorieën, seminaries en de overige huizen zijn steeds belangrijke centra van dit groote missiegebied, waar zoekenden de Paters als „vraagbaak" beschouwen."

Het voorgaande gelezen en overdacht hebbende, moeten we wel tot de conclusie komen, dat Rome met grote intensiviteit haar zendingsarbeid op de wijde wereldakker verricht. En hierboven lazen we alleen nog maar van het werk der paters Jezuïeten op Java!

Onaangenaam werden we als rasechte Protestanten getroffen door het feit, dat de Kerk, die zich de Moederkerk noemt, het als iets dat vanzelf spreekt schijnt te beschouwen, dat de missieweek op Zondag 14 Mei werd ingeleid met een . . . . *voetbalwedstrijd!*, 's mid-

---

De brief der blijdschap.

Slot.

In de dienst van Christus.

Filipp. 4 : 10—23.

't Gaat in deze laatste verzen van de brief aan de Filippenzen over heel eenvoudige dingen, dingen die behoren tot de aarde en tot dit leven. 't Gaat om hetgeen nodig is voor het natuurlijke levensonderhoud en om geldzendingen, om in dat onderhoud te voorzien.

Deze gewone „wereldse dingen" worden echter heel ongewoon gezien en behandeld. De christen treedt niet buiten het licht, dat hem in Christus nu eenmaal omschijnt, ook niet als het gaat om de beoordeling van de natuurlijke dingen en zodoende ziet hij ook deze dingen in hun diepere, hun geestelijke waarde.

Niet menselijk, dankbaar menselijk, wordt hier gesproken; hier wordt niet gesproken van mens tot mens; door den mens Paulus tot mensen in Filippi, maar hier wordt gesproken „in Christus", gesproken door zulken, die al wat ze beleven en doen, in Christus beleven en in Christus doen, door mensen, voor wie Christus het Middelpunt van alles is.

De Apostel en de Gemeente staan beide in de dienst van Christus en dat is alles. Ook in de diensten, die de Apostel de Gemeente en de Gemeente den Apostel bewijst. En dit feit is het, die deze verzen van Filippenzen 4 samenbindt. We lezen hier:

I *Wat de Gemeente in de dienst van Christus deed.* Vers 10, 18 en 19.

Het nieuwe in het Christendom is ook dit, dat Christus is uitgeschakeld tussen mens en mens. De rechtstreekse, onmiddellijke gemeenschap is opgeheven. Ons verkeer, ons gesprek, onze gemeenschapsoefening, ons dienen en geven heeft plaats in Christus. Om Hem, om Zijnentwil wordt het gedaan. Hij bepaalt onze houding, onze plaats. *We mogen geen andere dan indirecte gemeenschap met elkander hebben.* Het moet altijd en altijd weer zijn „in den Heere".

„En ik ben grotelijks verblijd geweest in den Heere". Waarom is de Apostel „grotelijks", erg blij? Wat kan het hart van een dienstknecht van Christus „grotelijks" verblijden?

Het is hier te lezen.

Merken we wel op, dat de Apostel het woord „dank" niet gebruikt. Hij zegt niet dat hij de Filippenzen dankt voor hetgeen ze hem gezonden hebben. Waarom niet? Was Paulus niet dankbaar?

Deze verzen zeggen duidelijk, dat hij door de gaven der Filippenzen bewogen was en er een grote blijdschap over smaakte.

Maar — en hierop lette men? — de Apostel wil het niet gezien hebben als een aangelegenheid, een verplichting van mens tot mens. Dienaar en Gemeente staan niet tegenover elkander, maar staan naast elkaar en zo beiden tegenover Christus. Christus is hun beider en hun enige Heer. Daarom ziet de Apostel het zó: wat de Filippenzen zonden, was *God* gegeven: „een Gode welgevallig offer". Vers 18. Ieder lid der Gemeente geve aan God, wat hij in zijn positie en overeenkomstig zijn roeping geroepen, „verplicht" is te geven en God zorgt voor allen: en voor de dienaren èn voor de gemeenteleden. Hij zorgt voor Paulus, doordat, wat de Gemeente Hém als offer brengt, weet Hém schuldig te zijn en Hij vervult uit Zijn rijkdom alle nooddruft der Filippenzen.

Een Russisch schrijver vertelt van een meisje, dat aan de weg zat te bedelen. Een heer liet een muntstuk in haar hand vallen. Ze sprong op en, zonder den gever aan te zien, hief ze de handen op naar de hemel en riep: „Ik dank u, o God!" Geen „N. N." voor een gift kan voor den geestelijk ziende den Gever verbergen. Hij weet, Wien de dank toekomt.

De Gemeente mag maar één kas hebben: geen „zendingskas", geen „Voorgangerskas", geen „Armenkas", doch een Christuskas. Wàt ze geeft, geeft ze den Heere en uit Zijn hand leven, die Hem dienen.

Paulus zegt: „dat ge nu eenmaal wederom verwakkerd zijt". Vs. 10. Dat „verwakkerd zijn" is een tekenend woord. Het herinnert aan de lente. De Apostel ziet in de offergaven, door de Filippenzen gebracht, een doorbraak, openbaring van

dags 2 uur op het D. S. O. terrein aan de Inundatiekade, al werd er in het programma ook gesproken van een M i s s i e-voetbalwedstrijd tussen Stad Utrecht en Gewest Utrecht. Eerst daarná had om 's middags half vijf in het Jaarbeursgebouw de opening van de grote Missietentoonstelling plaats.

d. H.

IN 'T LAND VAN BARTJE EN HILDE.

Welhaast niemand zal nu niet weten welk land daarmee bedoeld wordt. Dat land is mijn geboorteland — Drenthe. Terwijl ik de naam dezer provincie schrijf, zit ik weer vast — moet er een *h* in of niet? Toevallig ligt m'n zakatlasje onder bereik en tot m'n genoegen lees ik dat het zonder *h* gedrukt is, Edoch, één bladzijde verder staat de onuitsprekelijke h er weer tussen. Zeker oude en nieuwe spelling doorelkaar.

Sedert Bartje en Hilde hier geboren zijn ben ik er trots op nog net van deze bodem te komen. Ik neem aan dat u die twee boeken van Anne de Vries wel kent. Sommige ouden houden er niet van. Te plat. De jongeren, die geen tijd tot dromen is gebleven vanwege de haast en de hardheid van het leven, mogen het wel dat er geen doekjes om worden gewonden en dat men de zaken tracteert zoals ze gemaakt worden. Dat is in deze boeken wel gebeurd. Wat hebben we om Bartje gelachen. En wie werd niet stil bij Hilde? Maar ik schrijf nu niet over boeken — ik wilde alleen maar zeggen dat m'n laatste vacantiedagen verreden werden op de Hondsrug.

Uit het zuiden kwam ik afgezakt, per trein vanwege de regen en slechte wegen, tot op Emmen. Daar debarkeerde ik, trouwens verder noordwaarts lopen er ook geen Nederlandse spoorwegen meer, en beklom mijn fiets. 't Regende. Niet erg, niet wat je noemt pijpestelen, maar zo'n fijne, heerlijk fijne regen, waar je 't meest van wordt bedrogen naar men zegt. Heerlijk zeeg die dauw op mij neer en in Borger begoot ik me ook maar van binnen. Ik bevond me tegenover het gemeentehuis, alwaar ook eens mijn naam voor 't eerst in de huishoudboeken dezer bedeling werd vermeld. Staat je naam een keer in hun boeken, dan word je je leven lang niet weer losgelaten. Op tijd verschijnt er bericht omtrent dienstplicht, belastingen enz. Daartegenover staat dat men ten allen tijde en overal mag rekenen op de bescherming van de staat der Nederlanden. Het valt niet moeilijk hier een gelijkenis te vinden voor geestelijke Zaken. Zouden wij niet verblijd zijn wanneer onze namen in 't boek des levens staan? Dat brengt ongetwijfeld verplichtingen mee, *verplichtingen aan adeldom verbonden*, doch ook voorrechten. *Bescherming, verdediging, verzorging.*

Het doet er niet toe hoe ik verder van Borger over Gieten enzovoort gekomen ben. Ik ben er gekomen. En u gelooft het natuurlijk niet, maar 't is waar! met plezier. Ik heb gezongen in de regen. Ik zag niet in, waarom dat alleen in de zonneschijn te doen. Je kunt genieten van die heerlijke regen. Houdt uw gezicht maar eens tegen de neerzwevende droppels aan. Het zou me niet moeilijk vallen hier toepassingen te maken. Voor dit keer laat ik dat aan u over. Waarbij ik alleen nog herinner aan Job: ja, zouden wij het goede van God ontvangen, en het kwade niet ontvangen? Wat is „het kwade"? Kan ook het kwade niet goed zijn? En het goede kwaad?

Drenthe is ook mooi. Misschien zag ik niet het meest woeste gedeelte: dat moet zuidelijker zijn. En dat is toch eigenlijk het mooist. Maar ook beneden het Zuidlaardermeer en rondom Assen is het mooi. Alleen is hier meer land in cultuur gebracht. Ook ziet men hele velden lupienen, geel bloeiend, die er staan om de arme zandbodem voor andere bouw geschikt te maken. Van hen zegt Alice Nahon:

Na droeven, slapeloozen nacht,
had de uchtend me ter hei gebracht
langs heuvelkens en vennen;
daar vond ik plots een gouden schat,
alsof men hem verborgen had.
in 't somber huis der dennen.

Wat stond je schoon, lupienenveld,
van gouden keersen opgesteld
in groene kandelaren;

---

het leven, dat in hen is. De winter bindt het leven, doet het verstijven, zodat het niet vloeit, zich niet uit. Wanneer een geestelijke winter is ingetreden, dan merkt men dat. Niet, dat het leven dan a f w e z i g zou zijn. Dat is het in de winter in boom en plant ook niet. Neen men merkt ook de geestelijke winter daaraan, dat het leven der ziel verstijfd, gebonden is. Het v l o e i t niet, het g e e f t niet; het is geremd. Er gaat niets van uit. De tong, het geld, de voet — het is alles (geestelijk) verstijfd. — Hier staat: dat gij wederom zijt „uitgebot". We kennen de heerlijkheid van de lente: uitbottend, spruitend, bloeiend leven.

Broeders en zusters! We zongen allicht vaker: „De winter van mijn harte, dank God, hij is voorbij!" Zongen we dat geen nieuwe periode van verstarring in trede! Het leven mag niet als onze rivieren in de winter in boeien geslagen worden. Het moet stromen. Denk aan psalm 92, waarin gesproken wordt van een groen en fris blijven.

Paulus voegt aan dit constateren der lentetekenen de woorden toe: waaraan gij ook gedacht hebt, maar gij hebt de gelegenheid niet gehad.

De gelegenheid den Heere bepaalde offeranden te brengen, is er niet altijd. Afstand en armoede stellen ons grenzen. Doen we echter steeds, wat we wèl kunnen.

Waarom is dit lenteleven zo kostelijk? Vers 17 zegt het. Niet de gave als zodanig doet het. Daarover verblijdt de Apostel zich niet, maar hij verblijdt zich over de gave *als vrucht*, als r e s u l t a a t van iets anders, als uiting van dit besef: Heere, wij zijn — afgezien van Paulus en van wien ook — onszelf *U* schuldig. Hier *hebt* ge ons. — De Apostel ziet over de gaven om G o d s wil; om het offer, dat de Gemeente *God* bracht. Dat zij tegenover Paulus goed staat is *bijkomstig* maar geeft hem nochtans reden tot blijdschap, omdat het een bewijs daarvan is, dat zij goed staat tegenover God. Dat geeft den Apostel de reden om „grotelijks" verblijd te zijn.

Het gevolg van de offerande door de Gemeente aan God gebracht is, dat Paulus zijn arbeid kan voortzetten en deze arbeid komt ook den Filippenzen ten goede.

Zullen we uitgeput raken in een lenteleven? in een niet verstard, niet vasthoudend, maar g e v e n d leven? Neen! want uw reserve is *God*. Vers 19: doch mijn God zal, naar Zijn rijkdom in heerlijke volheid vervullen al uw nooddruft. We werpen het water terug in de bron, waaruit wij het opschepten. We geven God van het Zijne.

II *Wat de dienaar in de dienst van Christus leerde.* Vers 11—17.

Gelijk de Gemeente onmiddellijk voor Christus staat en Christus dient, die én haar én Zijn dienaren onderhoudt, staat de dienaar onmiddellijk voor Christus.

De Apostel zegt niet, dat hij geen nooddruft, geen gebrek geleden heeft. Maar *hij heeft geleerd, die innerlijk te* overwinnen. De nooddruft, het gebrek overheerst, nekt hem niet. Dat is geen roem — neen: genade: „alleszins en in alles ben ik onderwezen". Hij betaalde gewis leergeld. Er staat eigenlijk: alleszins en in alles ben ik „ingewijd", als in een geheim: vers 12. Ik heb het niet van mezelf. De Heere geeft aanpassingsvermogen — maar gij ontvangt van hetgeen *gij g e e f t*, rente op rente. Dat is de zin van vers 17.

Paulus ondervond wat Christus voor hem betekende: Ik ben tegen alle dingen opgewassen door Christus, die mij kracht geeft. Vers 13. Ik sta er niet onder. Het schaadt mijn ziel niet.

Zo is het leven tot een wederkerige zegen als Christus deszelfs Middelaar is en Hij staat tussen mens en mens. We dienen den mens, elkander alleen dán, als ons leven niets anders is dan dienst van Christus.

L.

van alles wat de hei me bood,
waart gij, lupienen, 't meest devoot
van blommen en van blaren.

Geen akker, die zoo pover staat,
dat hij een greep lupienenzaad
geen voedsel meer kan bieden.
Lupienen, 't zijn die gouden daân,
die op verlaten velden staan
van droeve en arme lieden.

Dies wil ik dat mijn ziele zij,
lupienenveld, zoo schoon als gij,
verre van 't woelig leven,
een grond, waar luttele vrucht gedijt
maar die zich langzaam voorbereidt,
om rijken oogst te geven.

Zo ziet ge dat alles een gelijkenis is.

In Hilde worden ons sterke staaltjes van gemeenschapszin getekend. Die zin uit zich ook in de oogsttijd. Soms ziet ge in de verte zoiets als een nederzetting uit Afrika, tenminste ge meent een tien-, twaalftal hutten te ontdekken. Het zijn korenbulten, die op één akker samengereden en opgetast zijn. Daar zal straks de dorsmachine komen en in stroompjes zal het graan in zakken vloeien, terwijl de pakken stroo met schokken uitgestoten worden.

Hebt u wel eens naar de stilte liggen luisteren? Naar de geluiden in de stilte? Dat gaat op de hei nog beter dan aan de aldoor ruisende zee. Uwe ogen drinken het blauw van de hemel in, volgen het witte scheepje dat geruisloos voortdrijft. Dan hoort ge van heel uit de verte het bonken van een volgeladen oogstwagen over de veldweg. Daarginder zwenkt en zwaait het voertuig met zijn hoge last. Rondom brommen vliegen en bijen zonder tal. De lucht is vervult met zoemgeluiden, de lucht staat zwaar van warmte en steeds paarser kleurt zich het veld. Als ik nu de gave van dichten had, zou ik mij willen uitgieten, deze wondere schoonheid der schepping willen vasthouden in woorden vol van klank en kleur. Nu kan men slechts opnemen, innemen en later trachten uit te drukken de gevoelens van eerbied, ontzag en aanbidding, die volgen op de ontroeringen door schoonheid en stille pracht.

Mijn vacantie is voorbij.

Reeds zit ik weer achter rijen boeken en heeft de plicht zijn onontkoombare hand op mij gelegd. Het wil nog wel niet recht. De blauwe luchten lokken, de onrust van het zwerven zit nog in 't bloed, maar we moeten er een streep onder zetten. Uit.

M'n vacantieschrijverij heeft hier en daar lezers gevonden. En lezeressen. En dat niet alleen onder de jongeren, maar zelfs moeders hebben het willen lezen. Dat had ik niet durven denken. Maar wat in geen geval in mijn hart was opgeklommen, heeft een moeder gepresteerd. Zij zal 't niet erg vinden wanneer ik u dit laat lezen: „U zou een oproep tot de jongeren willen richten, met u te kamperen. Dat begroet ik ten zeerste. De lange vacantietijd baart mij veel zorg. Zo gaarne zouden ook wij onze jongens (5) onder goede leiding buiten de stadsmuren zien". En verder op: „En hoe graag zag ik voor al onze jongens (jeugd) buiten reisgenot ook een verrijking van hun innerlijk leven. Maar ik zie nog verder. Het was niet alleen voor de jeugd, maar ook voor alle andere afdelingen, besturen enz. goed te kunnen kamperen in Gods heerlijke natuur.

Goed was het voor bijbelstudie, als voorbereidingstijd der colporteur-huisbezoekers, goed voor besprekingen, die stilte vragen, goed zowel voor mannen als ook voor vrouwen."

De zuster en moeder stelt voor de Unie in deze zaak te betrekken, die alles regele. „Financieel helpe voorts ieder, die er een hart voor heeft. Dat kunnen dan ook vele kleine giften zijn. Van dat ingekomen geld worden voor dat doel geschikte tenten gekocht, die eigendom van de Unie zijn en aan de afdelingen ter beschikking worden gesteld. Mogelijk kan dan ieder jaar in een andere streek een kampeerterrein gehuurd worden."

Ziet ge, dat zijn de gedachten der zorgende liefde. De liefde vindt altijd wegen. Nota bene plakte de moeder—zuster alvast een kwartje bij, zijnde een begin van wat nog begonnen moet worden.

Heeft die moeder het niet goed voor? Misschien willen we inplaats van Unie liever N. B. J. B. lezen. Maar, wat gij ook wilt lezen, luisteren naar deze stem moeten we zeker. Misschien zijn er meerderen onder jong en oud, die mij blijk willen geven van hun meeleven in deze zaak — een briefkaartje zenden is voldoende, en ik zal mij met dezulken onder ons in verbinding stellen, van wie men mag aannemen, dat zij „de klop op de deur" verstaan. In afwachting dus blijf ik,

Uw dw.,

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

Rusland. Op het pas gehouden Wereldcongres van Het Baptisten Wereldverbond is o.a. besloten, dat een Comité van internationale samenstelling den Russischen Ambassadeur de volgende resolutie zou aanbieden:

> „De leden van het zesde Baptisten Wereldcongres spreken er hun leedwezen over uit, dat het geen afgevaardigde uit Rusland mogelijk geweest is dit Congres te bezoeken. Indien ze hen kunnen bereiken, wensen ze de Baptisten in Sowjet-Rusland de verzekering te geven van de biddende en ongebroken sympathie van hun medegelovigen in de gehele wereld.
>
> De leden van dit Congres betreuren zeer het feit, dat de Regering van de Sowjet-Unie een houding en politiek van vijandschap jegens de godsdienst heeft aangenomen en nog steeds aanneemt.
>
> Het is hun ernstige wens, dat er vriendschap zal zijn tussen de Regeringen en volken der aarde en zij leggen alle nadruk op het feit, dat betrekkingen van hartelijke en vertrouwelijke aard zijn buitengesloten ten opzichte van zulken, die een politiek van onderdrukking en vervolging voeren.
>
> Derhalve doen zij een beroep op de Sovjet-Regering om godsdienstvrijheid toe te staan met insluiting van huiselijke en openbare godsdienstoefeningen; prediking en onderwijs".

Nu trof het zo, dat de Ambassadeur van Rusland niet te Washington aanwezig was. Zijn plaatsvervanger verklaarde, dat het bezoek van een deputatie overbodig was en gaf de raad de zaak schriftelijk te behandelen. Dit zal nu geschieden van uit het Hoofdkwartier van het Wereldverbond te Londen. — Of de huidige politieke constellatie enige kans op succes belooft?

Roemenië. Eveneens werd op hetzelfde Congres een resolutie aangenomen betreffende de godsdienstvrijheid in Roemenië, waarover al zoveel te doen geweest is, zoals de trouwe lezers van De Christen zich nog wel zullen herinneren. — Men is zo gelukkig geweest, deze resolutie den Roemeensen Gezant persoonlijk te kunnen overhandigen. Dit is geschied met de nodige toelichtingen. Men heeft er tegen geprotesteerd dat de Regering van dat land zich bemoeit met de inwendige aangelegenheden der kerken en dat de rechten en vrijheden der gemeenten afhankelijk worden gemaakt van hun ledental. Tegenover den hogen Vertegenwoordiger werd de hoop uitgesproken, dat alle Baptisten Gemeenten in Roemenië bij de wet erkend zouden worden.

Daar Roemenië tegenwoordig sterk naar het Westen georiënteerd is, zal men bij de Regering aldaar allicht meer gehoor vinden voor zijn wensen.

Wijzigingen. Veel vernamen we nog niet van het verloop en de resultaten van het zesde Baptisten Wereldcongres. Bekend is geworden, dat de Secretaris van vele jaren, Dr Rushbrooke, gekozen is tot President en Dr Lewes, ons, Nederlandse Baptisten, nog wel uit Den Haag bekend, tot Algemeen Secretaris. Dr Lewes, die te Parijs woont, is goed bekend met de toestanden op het Europese vasteland, alwaar hij al vele jaren woont, en dat hij in alle richtingen doorkruist heeft. Hij is een Amerikaan en promoveerde in Duitsland tot doctor in de wijsbegeerte. — We wensen onzen nieuwen Secretaris veel zegen toe op zijn omvangrijk en verantwoordelijk werk!

„Amen, Vader!" God zegt niet altijd „ja". Maar daarom is het den rechten bidder toch ook niet begonnen? Mozes had een begrijpelijke begeerte ten opzichte van Kanaän, doch op zekere keer

zeide de Heere tot hem: Spreek Mij niet meer over deze zaak! De apostel Paulus bad drie maal, dat wil zeggen: meerdere malen, om verlost te mogen worden van de doorn in het vlees en we weten, dat het antwoord een weigering was. Een dichter vraagt: Gij wilt toch niet regeren, als een, die alles weet? Neen — en zo moeten we ook niet bidden. Vergeten we toch niet, dat „neen" ook een antwoord is!

L.

ONTPLOOI DE BANIEREN.

Enige tijd geleden heeft de commissie voor inwendige zending een reis langs de verschillende posten gemaakt, waarvan u aan deze plaats getrouwelijk verslag is uitgebracht.

Wat toen nog verzwegen moest worden kan nu ook worden verhaald temeer waar sommige provinciale bladen hier in het Noorden zich al moeite gegeven hebben allerlei mutaties onzer werkers te publiceren; en dat in de regel onjuist.

Br. W. Wolters, wiens naam voor ons tot op dit ogenblik onafscheidelijk verbonden was met het gezegend oord Zandbulten, zal met ingang van 1 Oct. a.s. zijn tenten opslaan in Foxhol. Vertelde ik u niet al dat er maar één kerk in dat groeiend dorpje gevonden wordt? Dat is de Baptiste. Wij hebben br. Wolters leren kennen als een pionier, die in zich altijd weer de drang heeft verder te gaan. Hoe zou het ons aller hart verheugen, wanneer de Heere hem hier ook zulk een ingang wilde verlenen bij deze mensen, als hij die vond in de friese wouden. Onze evangelist heeft een buitengewoon gezegende tijd in deze streek mogen meemaken en de herinnering aan die dagen vol overwinning zullen hem noch ons uit de herinnering gewist worden. Er zijn daarna ook andere dagen gekomen. Dagen van zorg en strijd. van teleurstelling en worsteling. En nu staat het weer zo, dat een nieuwe aanval zou kunnen plaatsvinden. Maar Foxhol riep. Schriftelijk, mondeling. Ze hielden niet op met de macedonische kreet te uiten: Kom over en help ons. En waar ze niet alleen riepen, maar ook metterdaad toonden, dat ze meenden wat ze zeiden, konden wij niet anders dan ingaan op hun verlangen. Br. Wolters zal tot hen gaan. Zijn vrouw zal hem, evenals in Zandbulten trouw ter zijde staan. Ze zullen het offer van scheiden brengen. Uit vertrouwde omgeving naar nieuwe oorden. God zegene hen en stelle hen tot een zegen. Ontplooi de banieren, laat de bazuin klinken. Zij die bidden, hebben niets te vrezen.

Br. K. Baptist gaat naar Zandbulten. Dat spijt ons in Heerenveen en Leeuwarden geducht. Met onverdroten ijver en liefde heeft onze broeder in deze plaats en in wijde omgeving gearbeid en dat niet zonder zegen. Wanneer hij straks heengaat, mag hij menigeen de hand drukken voor wie hij door Gods genade tot een eeuwige zegen geworden is. Ik kan mij best begrijpen, wanneer hier of daar iemand de schouders ophaalt en de vraag stelt waarom wij dezen broeder nu reeds weer laten gaan. Wij moesten het wel. Het stomme geld had ook hier een groot woord en verder konden wij toch ook Zandbulten niet zonder hulp laten. Wat betreft het arbeidsveld zal br. Baptist het ongetwijfeld bevredigender krijgen. Het werk op zijn nieuwe post is groter en biedt naar buiten wellicht nog meer mogelijkheden. Natuurlijk betekent het ook voor hem en zijn gezin een overgang, maar we hebben het vaste vertrouwen, dat Zandbulten en haar nieuwe werker elkaar wel zullen vinden. God moge hen zegenen. Onze gebeden vergezellen onze broeders.

Onze colporteur-huisbezoeker br. J. Scholte heeft nu de langste tijd in Winschoten gewerkt. Wat moesten wij met Heerenveen? Zo maar zonder laten zitten? Dat ging niet. Daarvoor was er al teveel gebeurd, waren er teveel mensen bezocht, die men nu niet zonder meer zo maar kon laten gaan. Het lag voor de hand dat onze gedachten uitgingen naar br. Scholte, wiens tijd te Winschoten ten einde spoedde. De gedachte werd besluit. Wij hebben goede verwachting op grond aan wat gebeurde in Winschoten. De friese bodem is wat ouder en harder dan de veenkoloniale, maar ook de Friezen hebben een gevoelig hart, al weten ze dat ook angstvallig te verbergen achter voorgewende hardheid. Het zij br. Scholte gegeven die harten te benaderen en het beste woord te zeggen, wat de ene mens den anderen ooit kan meedelen.

Ontplooit de banieren broeders. Gelooft in de onweerstaanbare macht van uw tijding. Het hart des mensen heeft God nodig. Gij zijt geroepen te verkondigen, dat God de mens zoekt.

Wij willen God bidden ons allen te willen aangorden met Zijne kracht, opdat wij kloeke daden kunnen doen tot meerdere glorie van Zijn Naam en de Naam van onzen Verlosser Jezus Christus.

HUIZINGA,
Secr. C. I. Z.

Predikantengebrek.

In Frankrijk dreigt in de Protestantse kerken predikantengebrek. Men had de verwachting, dat de kerkvereniging, die dit jaar tot stand kwam, er toe in staat zou stellen, een groot aantal kleine gemeenten bijeen te voegen, waardoor dan predikanten voor andere plaatsen beschikbaar zouden komen. Thans, nu men de toestand overzien kan, blijkt, dat in totaal door samenvoeging 20 predikanten vrij komen, doch dat 30 nieuwe predikantsplaatsen op dezelfde wijze ontstonden. Reeds is er een vrij groot gebrek. Bovendien is het aantal studenten reeds jaren zo gering, dat men denkt als hierin geen verandering komt, in 1950 meer dan 100 predikanten te kort te zullen komen.

Gevraagd wordt, of men in landen waar candidaten te veel zijn, mogelijk niet deze velden, die „wit zijn om te oogsten" onder de aandacht zou kunnen nemen.

Zending.

Aan de officiële publicaties van de Congregatio de propaganda fidei te Rome ontlenen we, dat de Rooms Katholieke missie op haar terreinen in Azië 7911370 zielen, in Oceanië 2557803 zielen en in Afrika 6794951 zielen won. Over dezelfde gebieden zijn de Protestanse cijfers aldus: Azië 3905100, Oceanië 2374100 en Afrika 4918000 zielen.

MEDEDELINGEN

Ds. de Neef te Den Haag—Oost bedankte voor het beroep dat de gemeente te Arnhem op hem uitbracht.

In dank ontvangen voor de Zending van:

M. te H. zonder nadere bestemming f 2.50

Chr. Nat. school, Beckummerstraat te Hengelo (O.), bestemd voor de Congo-Zending f 10.50

N. B. V. B. bestemd voor de Congo-Zending f 200.—

N. N. vacantiebijdrage, zonder nadere bestemming f 50.—

Eveneens in dank ontvangen voor de Commissie voor Inwendige Zending van:

N. N. vacantiebijdrage een bedrag van f 50.—

Postrekening no. 275770.
H. KONING,
Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

CORRESPONDENTIE. Er bleef van dit nummer plm. 2 kolom overstaan.

WEEKKALENDER

Aan al de heiligen te Filippi en andere plaatsen.

We schrikken er steeds voor terug het woord heiligen te gebruiken, wanneer het maar gewone mensen betreft. Dat is rooms in ons. Heiligen zijn geen mensen, die halverwege de hemel zweven. Martelaren en monniken zijn niet heiliger dan een man aan het wiel of een vrouw, die dweilt. Allen die in Jezus Christus de enige grond hunner zaligheid weten zijn heiligen. Het is niet het voorrecht van enkelen een stralenkrans om het hoofd te dragen; het straalt om het hoofd van een grootmoeder en jongeling, die hun Heiland prijzen met het lied en de daad. Zolang er dezulken zijn, die in Christus Jezus al hun levensvreugd hebben gevonden, zolang bekennen ook diezelfden, dat hun leven niet altijd hun belijdenis dekt. En het is daarom dat niemand zich een heilige wil laten noemen. Het is ook waar dat er buiten Christus nog nooit heiligen op aarde wandelden. Maria en alle heiligverklaarden incluis, die niet zondaars en zondaressen waren. Maar hun en onze hoop is op Christus Jezus, Wiens bloed ons reinigt van alle zonden en Die ons gerechtvaardigd voor het aangezicht van Hem plaatst voor Wien niets verborgen blijft. Witter dan sneeuw, ja witter dan sneeuw; Heer Jezus Uw bloed maakt mij witter dan sneeuw.

Zondag 27 Aug. Fil. 1 : 1—18.
Paulus denkt altijd met bijzondere liefde aan deze gemeente, de eerste in Europa. Het is een gemeente met veel liefde en weinig strijd. De apostel zit nu in de gevangenis, waar hem ook de Filippenzen niet vergeten hebben. Hoe gaat zijn hart uit naar hen, die zo aan hem denken. Paulus bidt dat zij mogen voortvaren op deze weg. Verder behoeven zij voor de toekomst van het Evangelie niet bezorgd te zijn. Er zijn geen banden die de boodschap kunnen vastleggen. Integendeel, juist die banden kunnen een aanbeveling worden. Over de motieven van het prediken der tijding is Paulus bij allen niet even gerust, maar dat is zijn zaak niet — de boodschap gaat verder en dat is zijn vreugde.

Maandag 28 Aug. Fil. 1 : 19—30.
Hoe mijn eigen toekomst zal zijn is onzeker, d.w.z. tot op zekere hoogte. Geestelijk beschouwd is hij zeker en wat hem zelf betreft — hij zal gaarne afscheid nemen uit dit vluchtige leven, waaraan men slechts nu en dan de wateren der eeuwigheid mag aanroeren. Het zal hem winst zijn voorgoed gedragen te worden in ongestoorde gemeenschap met Christus. Maar terwille van de arbeid kan zijn aanwezigheid op aarde nog van nut zijn misschien. Nu dan maar zo de Heer het wil. Maar hoe ook, blijf gij den Heere trouw. Het is genade voor Hem te mogen lijden.

Dinsdag 29 Aug. Fil. 2 : 1—13.
Dit schriftgedeelte is zeer bekend en dat is geen wonder. Paulus dringt er op aan toch te willen zijn gelijk Jezus Christus. Hij heeft niet om de eerste plaats gestreden, maar heeft vrijwillig Zich vernederd. Ga in Zijne voetstappen, alle gij heiligen van alle plaatsen. Kom, laat ons niet alleen zijn hoorders des Woords maar ook daders.

Woensdag 30 Aug. Fil. 2 : 14—24.
Heeft Christus niet alle dingen zonder murmureringen of tegenspreken gedaan? Leert van Hem, wandelt Hem na. „En kenden hen dat zij met Jezus geweest waren", staat er van Johannes en Petrus geschreven. Of ze dat van u en mij kunnen zeggen? Zijt gij recht, eerlijk, waar, klaar, midden in een kromme troebele wereld? Gij heiligen? Noblesse oblige — adeldom verplicht. Paulus zal Timotheus zenden, van wien hij hier een prachtig getuigenis geeft. Als uw voorganger van u eens een getuigschrift moest afgeven, wat zou hij schrijven?

Donderdag 31 Aug. Fil. 2 : 25—30.
Epafroditus is de man geweest, die de gemeente te Filippi met een zware beurs naar Paulus gezonden hadden. Alleen deze gemeente heeft het voorrecht gehad den apostel nu en dan financieel te mogen steunen. Hij zal het soms ook wel niet te breed gehad hebben; maar dat was ten dele ook zijn eigen wil. Deze broeder uit Filippi is ziek geworden in Rome en toen hij weer wat opknapte wilde hij zo heel graag weer terug. De broeders uit Filippi vonden dat niet goed, hij moest Paulus wat gezelschap houden. Maar deze zorgt er voor dat Epafroditus met onbezwaard hart naar de zijnen terug kan keren. Hoe vriendelijk schrijft Paulus over hem.

Vrijdag 1 Sept. Fil. 3 : 1—14.
De Jodenchristenen hebben in Filippi nog wel geen invloed, maar pogen die toch te krijgen. Het zijn die mensen, die naast Christus de wet en allerlei inzettingen willen handhaven, terwijl bij Paulus het een het andere uitsluit. Ach, zegt hij, wat willen ze. Te roemen en te betrouwen in het vlees heb ik ook genoeg; maar ik heb gezien, dat dat alles drek gelijk is. Christus alleen maakt gelukkig. Hem wil ik leren kennen, steeds meer. Hem wil ik dienen, navolgen. Ik wil streven rein te leven.

Zaterdag 2 Sept. Fil. 3 : 15—21.
Denk steeds aan Jezus. Vul uw gedachtenwereld met Zijn persoonlijkheid. Sta open voor Hem en andere gedachten zullen geen ingang vinden. Het zal u gemakkelijker zijn in de hemel te wandelen met Jezus in het hart. Het valt hier op aarde niet mee en licht bedenken wij aardse dingen. De gedachte rijpt tot de daad. Let op uwe gedachten, zie op Hem.

HUIZINGA.

Met dank aan God geven wij kennis van de voorspoedige geboorte van een Zoon

Willem Poul.

R. W. SMITS
H. SMITS—Harbaum.

Stavoren, 18 Aug. 1939.

Heden ontsliep in zijn Heer en Heiland na een langdurig, geduldig gedragen lijden, onze lieve Man, Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader

GERRIT VAN VEELEN

in den ouderdom van 84 jaar.

Uit aller naam,
Wed. H. VAN VEELEN—Bins.

Deventer, 16 Augustus 1939.
Middelweg 83.

In volle vrede ontslapen onze oude Broeder

GERRIT VAN VEELEN

in den gezegenden ouderdom van ruim 84 jaren.

De Baptiste Gemeente
te Deventer.

Deventer, 16 Aug. '39.

Plaatst Uw Familieberichten in „De Christen".

Vrijdag 1 September 1939 No. 2590 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

En ik zag de heilige stad.

Guldene Sionstad,
lichtende hemelstad,
pracht ongeschonden,
die harten neigen doet
en voor wie zwijgen moet
én hart én monden!

Wijl hier mijn voet niet vindt
't pad, dat met u verbindt,
tracht ik te bouwen
bruggen, van deze aard
voerend mij hemelwaart
in zalig schouwen

Toch — naar u uitgestrekt,
is 't weer de aard, die trekt,
't land mijner schanden.
Zie, als mijn hart verlangt,
hoe mij de dood omvangt,
houdt in zijn banden.

Hoe hoog ook stijgt ons lied,
uw pracht bereikt het niet,
tijdloze Stede,
maar — in uw luister staat
't hart, dat zich zonnen laat
in uwe vrede.

Geestel. liederen.

AAN ZEER STILLE WATEREN

O, FEEST VAN LICHT.

't Is Zondagmorgen, vroeg, heel vroeg.

Op een boerderij verblijf houdend doe ik deze keer wat des boeren is en zeg het bed vaarwel. Ik werp mijn blikken in de frisse, leven-dragende morgen. De eerste lichtstralen zie ik enkele donkere wolkenstrepen even boven de horizont kussen. Alsof dit het teken is, waarop gewacht werd, openen de hanen de hymne aan de dag met wedijverend gekraai. De kippen stemmen weldra mee in en kakelen om het hardst. Het duurt niet lang of alles dat redeloos is en leeft, weert zich in een glorieuze peroratie: de leeuwerikken bestijgen jubelend de ijle lucht; de duiven koeren; de kikvorsen doen kwetterend mee in het koor overeenkomstig de wijze, die ze gezet is; de koeien loeien luide en lang; de katten zelfs zijn in verrukking en geven er blijken van . . . . Intussen zijn de laatste sporen van de duisternis verdwenen en heeft de dag zijn intocht volbracht. 't Is een wonderschone morgen: een morgen vol van de majesteit en de goedheid van God.

* * *

De gulden ochtend vervult mij met verlangen naar de komst van Jezus. Wat zal deze week ons brengen? We durven er haast niet aan denken. Er is in de laatste dagen hard gewerkt in de kanselarijen van Europa en de andere landen der wereld. Het resultaat was een ontploffing. De nationaal-socialist en de communist hebben ontdekt, wat velen reeds lang wisten, n.l. dat zij vrienden zijn. Dat deze ontdekking de positie van de totalitaire staten aanmerkelijk versterkt heeft, behoeft nauwelijks opgemerkt. De democratieën willen en kunnen echter van geen wijken meer weten voor de aspiraties van haar tegenstanders. Zij menen het uiterste offer aan een bloedloze oorlog reeds gebracht te hebben. Dat is nu het probleem, waaraan wij zullen sterven.

Op verstand hebben de geslachten geroemd. Waarlijk heeft het intellect wonderen tot stand gebracht. Maar wat heeft het in de huidige situatie vermocht? Hebben de knapste koppen niet met elkander beraadslaagd? Met al haar verstand loopt de wereld haar ondergang tegemoet.

Op de wil is dikwijls gebouwd geworden. De wil zit in onze dagen weer op de troon evenals in de eeuw van het liberalisme. Geen enkel volk wil de ontketening van de oorlog: een ieder, hetzij autocraat of democraat, huivert voor de gevolgen ervan. En toch dreigt een oorlog in weerwil van al dat niet-willen.

Het is vastgelopen met het mensdom.

Wonderschoon spreidt de eerste morgen van de week, de Zondagmorgen zich aan mijn voeten uit. Boom en beest, wind en water samen brengen een ode aan Hem, die in de duisternis dezer wereld en in de nacht van haar zonde is afgedaald en daaruit is verrezen. En wat zal de week ons brengen?

In mijn hart ontwaakt een sterk verlangen naar Zijn komst.

„O feest van Licht, vervul ons allen
met Uwen klaren schijn.
Wij zijn zoo moe van wachten
en moe van 's werelds pijn;
want wij zijn één met 't donker,
dat door de dagen beeft;
één in verlangen naar verlossing
met al wat leeft.

Wij zoeken steun, doch alles wankelt;
wij turen, doch er blinkt geen licht;
wij dolen, tot wij ons verwonden;
wij zuchten in dit groot gericht.

Verlosser, kom en wil ons helpen.
Verlosser, toon Uw aangezicht.
Bereid ons midden in het donker
voor 't groote Feest van 't Licht."

In den vreemde. J. W. WEENINK.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Unie-commissievergadering.

We maken reeds thans bekend, dat de Commissie der Unie haar herfstvergadering hoopt te houden te Den Haag op Ma. 23 en Di. 24 Oct. a.s. Willen de leden der U. C. deze dagen even noteren? Omdat in diezelfde week ook de Predikantenvergadering plaats vindt, is het nodig de data zo vroeg mogelijk bekend te maken. Opdat allen kunnen komen. En onze Gemeenten in die week geen Evangelisatiesamenkomsten beleggen, behalve natuurlijk de Gemeenten in Den Haag en naaste omgeving.

* * *

Onze opgekomen dienstplichtigen.

Ook van de leden en vrienden onzer Gemeenten zullen er zijn, die zich, nu **de algemene mobilisatie is afgekondigd, thans in kazerne, kamp of barak bevinden of ergens anders liggen ingekwartierd. Willen de predikanten en/of ouderlingen dezulken, voor zover nodig, op de hoogte stellen van onze godsdienstoefeningen. Men kan ook naam en volledig adres van de dienstplichtigen opgeven aan den predikant of secretaris van de dichtstbijzijnde Gemeente.**

d. H.

EEN TEKST UIT HET BOEK DER SCHEPPING.

Aan de voet van een korenschoof op een korenveld gezeten.

Het begon meer dan tijd te worden om af te stappen en onze thermoflessen los te schroeven. Wij hadden na Assen, waar we ons tegoed gedaan hadden aan een stevig maal, al een vijf en twintig kilometer gefietst in een flinke bries, die er grimmig voor gezorgd had, dat ons genot in Drente's schone dreven niet ten toppunt zou stijgen. We verbeeldden ons een ogenblik van aangenaam verpozen ruimschoots verdiend te hebben en toen onze weg ons langs een schovenveld voerde dat door geen Siegfriedlinie en geen enkele andere linie beschermd was tegen den indringer, lieten wij ons van onze fietsen rollen en legden we ons aan de voet van een garvenclub neder, alsof wij de lords waren van de halve wereld. Nauwelijks hadden wij onze lege flessen weer opgeborgen en voelden wij ons even weggezonken in de schoonheid van het landschap, of wij werden wakker geschud door enige lachende stemmen en wuivende handen. Eeu jeugdig echtpaar met enkele jongelui trapten ons in vrolijke maat voorbij en riepen: „Dag dominee en mevrouw!" Wij informeerden nieuwsgierig: „Stadskanaal?" „Joa, 't Knoal!" schreeuwden ze en toen waren ze ook al weer buiten ons bereik.

„Wie zijn dat?" vroegen wij elkander, maar geen van ons tweeën kon een antwoord geven.

Opmerkelijk toch, dat ge in den vreemde zo toegankelijk bent voor plaatsgenoten, zo uitbundig en spraakzaam. In de stad of het dorp der inwoning zijn we voor elkaar weinig meer dan een naam. Wij gaan aan elkander voorbij als wandelende vestingen. Maar in den vreemde, waar geen enkele van onze talloze plaatselijke scheidsmuren gevonden, waar eenzelfde zon genoten wordt, die eenzelfde portie van haar volheid aan ieder schepsel schenkt, hetzij hoogedel of laagnederig geboren; waar eenzelfde bries een ieder even hard plaagt en kwelt; in den vreemde wordt de familiezin en het stambesef te sterk en onze prilste vreugde, de vreugde der kinderen, wordt nog weer eens in ons wakker!

Wat zal het ons straks in „het land, waar de zon nimmer daalt" wondermooi wezen! Niet alleen het Lam, dat ons Gode gekocht heeft met Zijn bloed, zal dan onze geest verrukken. Ook de mensen, die van onze stad of dorp zijn en die wij er niet hadden verwacht!

* * *

Wij waren dan aan de voet van een garvenclub gezeten.

Onze namiddagtocht en niet in het minst de „Knoalsters" hadden ons in een mediterende stemming gebracht.

Schoven, schoven overal op de stoppelige akker. Staat elke schoof niet als een monument op het pas gedolven graf van een dag van scherts van bindsters en geklingel van sikkels en overvloedig zweet van stoere kerels? Van een dag, een wonderschone dag, zoals Berendien Schuiling die bont en stralend weet te vertolken?

Ginds zie ik maaiers, die lachende slaan
onder zingende zang van het golvende graan
en de bindende vrouwen, die sloven.
Toch, onder heur grote hoeden vandaan
zien ze bijwijl waar de mannen gaan;
ze lachen tussen de schoven
den helderen lach van heur jonge hart,
dat, niet in de nood van de dagen verward,
nog bitterheid heeft gevonden.
En de maaiende kerels met hoekige kop,
ze lezen al lachende en maaiende op
de lach van heur jonge monden.

Ja, zulk een dag van de vreugdevolle arbeid is hier vergleden in het verleden. De werkers en werksters zijn heengegaan en hun lied is verstomd. Wie zij zijn? Arme drommels van wie de gemeenschap zich met een schuifje afmaakt. Maar wat zij achtergelaten hebben is dat, waarin hun arbeid geculmineerd is, n.l. schoven, schoven, schoven, niets dan schoven op een stoppelig stukje land.

't Is stil rondom voor een korte wijle; geen razende motorrijwielen en donderende treilers en snorrende auto's over de overigens drukke verkeersweg. Alleen het luidruchtig stoeien van de wind met de gebogen rogge-aren wordt door ons vernomen.

Een sterk verlangen maakt zich van ons meester.

Eenmaal komt de tijd, waarop wij naar onze eeuwige woning zullen zijn afgereisd. Zal het monument, waaraan wij zelf hier arbeiden; zal het bouwsel van onze geest en onze handen zijn als deze korenschoven? Dat wij door onze medemensen vaak miskend worden en na ons verscheiden weldra vergeten zullen wezen, is niet zo erg. Waar het op aan komt, is, of wat van ons blijft, brood des levens is voor de geslachten.

* * *

Zoals reeds opgemerkt hadden we ons aan de voet van een schoof neergevleid.

Achter ons en op zijde van ons stonden in lange, gebogen rijen de schoven; de bosjes garven, die heur magere koppen bij elkaar gestoken hadden. Onze verbeelding schonk ze de benodigde lijnen en kleuren om in ze bedaagde mensjes te zien, die door de band der minne verenigd, gezellig met elkander stonden te keuvelen. Zie ze eens vrijen, die oudjes! Sommigen schertsen en lachen en vrijen zich haast tegen de grond.

Is dit niet het leven, zoals het zich aan ons ontvouwt? De oudjes zijn doorgaans gaarne bij elkaar. Hoe vaak gebeurt het mij. dat ik een bedaagde pelgrim bezoekend, twee of meer veteranen bij hem of haar aantref. Er wordt gebabbeld over vroegere dagen; over de eeuwige hoop die hun harten vervult, en allen voelen zich saamgebonden door eenzelfde afkeer van het jongere ongedisciplineerd leven van onze tijd.

Het is merkwaardig: op de oude dag vinden de mensen elkander weer in de welwillendheid, d.i. in dezelfde sfeer, waarin zij zich als kinderen bewogen.

Is het niet de tussentijd, die de mens ongenietbaar maakt voor zijn medemens, en op welks rekening voor een groot gedeelte geschreven moet worden de ellenden, waaraan individu, gezin en maatschappij lijden?

Kinderen hebben hun vrolijkheid en verdriet; hun gekibbel en hun gejubel, maar zij zwermen altijd weer naar elkander toe. Zij nemen en delen en geen zijde of katoen kan ze van elkander scheiden. Zij hebben geen wereld.

Oudjes zoeken het zonnetje van elkanders tegenwoordigheid. Menig verterend vuur, dat vroeger in hun harten hoog oplaaide en waarmede zij elkander bedreigd zouden hebben, ligt in zijn as gestorven. Zij zijn geen heer noch knecht, geen edelman noch bedelman. Zij hebben de wereld gehad.

O, die wereld, die wereld!

Het mensdom verscheurt zich en bloedt uit talloze wonden en gaat onder van wege die wereld.

Zal de azuren-blauwe hemel van het paradijs zich over hem koepelen; zullen de bloemen haar geuren en kleuren hem opdragen als zij het geruis van zijn kleed vernemen; zullen de vogelen hem huldigen met hun liederen; zal deze aarde met haar zomers en winters hem de

vestibule des hemels zijn, dan zal hij der wereld gestorven moeten wezen.

Welgelukzalig is de mens, die in Christus zich verlustigen mag in het kindschap van God.

Hij heeft geen wereld.
Hij heeft veel meer.
Hij heeft God en met Hem alle dingen.

In den vreemde. J. W. WEENINK.

RONDBLIK.

Vóórmobilisatie.

Gisteren — Donderdag 24 Augustus — dromden de hele dag de nieuwsgierigen samen voor de nieuwsborden van de hier ter stede verschijnende dagbladen. Politieagenten zorgden voor het vrijhouden van de rijwegen. Hier en daar doceerden enkelen in de moderne wereldgeschiedenis. Omdat men het principe van woord en wederwoord huldigde, kwam het soms — en ergere dingen vielen er heus niet voor — tot een botsing der meningen.

Ook zag men velen, die met een echte Nederlandse nuchterheid kennis namen van het nieuws van het ogenblik, om daarna met een beheerste spanning hun weg te vervolgen.

Dat de spanning de laatste dagen merkbaar is toegenomen, zal niemand kunnen loochenen. En hoe zal de toestand zijn, wanneer deze regelen gelezen worden?

Ik waag me hier niet aan een politiek overzicht. Trouwens, dat wordt ook niet van mij verwacht. En ik wil wel eerlijk bekennen, dat ik mij daarover van harte verheug. Politieke inzichten verstoren maar al te gemakkelijk de rust en het evenwicht der volkeren. En aangezien wij ook tot de volkeren behoren, zwijgen we hier wijselijk.

Vanavond heb ik in IJmuiden mijn wekelijkse dienst. Ik hoop dan Psalm 2 voor te lezen en over de eerste drie verzen te prediken. „Waarom woeden de heidenen en bedenken de volken ijdelheid? De koningen der aarde stellen zich op en de vorsten beraadslagen tezamen tegen den Heere en tegen Zijn Gezalfde, zeggende: Laat ons hun banden verscheuren en hun touwen van ons werpen!"

En inmiddels is de vóórmobilisatie afgekondigd. De regeringspersdienst heeft op de thans gebruikelijke wijze zijn berichten den volke bekend gemaakt. Vele dienstplichtigen hebben zich overeenkomstig de aanwijzingen in het zakboekje moeten melden. Een behoorlijk aantal motorrijtuigen is reeds gerequireerd. Vele maatregelen zijn reeds of worden nog genomen. Op vele bureaux wordt dag en nacht gewerkt.

Zal het een hele mobilisatie worden? En zal het, in geval van oorlog, in ons land bij een mobilisatie alleen kunnen blijven?

We vragen, we vragen maar steeds weer, en we kunnen niet anders dan afwachten.

We willen geloven, en we bidden om versterking van dat geloof, dat de Heere regeert. Zwaar is de verantwoordelijkheid voor hen, die in deze tijd de regeringen der volkeren vormen. Ons gebed zij ook voor hen!

De oorlogsdemon heeft thans vele kansen.

Oorlogen en geruchten van oorlogen.

De volkerenzee is fel bewogen. Hoog gaan de golven. Dreigend is het gevaar. Duister het zwerk.

Doch niet altoos zal de duisternis heersen.

Het licht zal zegevieren!

De uiteindelijke overwinning is aan Christus en Zijn eeuwig Rijk.

* * *

Doop en Avondmaal.

Dat doop en avondmaal instellingen zijn van den Heer, daarover bestaat onder ons geen verschil van mening. We menen volgens het N. Testament duidelijk te kunnen vaststellen, dat in de dagen der apostelen een gelovige zonder verwijl op de belijdenis van z'n geloof werd gedoopt. De doop was voor de gelovigen uit het apostolisch tijdvak niet alleen een daad van gehoorzaamheid doch veelmeer een belijdenis, een zichtbare belijdenis. De uiterlijke handeling van de doop was voor hen een zinnebeeld van de innerlijke opgedane ervaring.

Ook namen de gelovigen getrouw de instelling van het avondmaal in acht. We dienen er wel aan te denken, dat een avondmaalsviering in de dagen van de apostelen wel enigszins anders verliep dan wij ons dat gewoonlijk voorstellen. Een avondmaalsviering uit de tijd van de eerste christenen deed meer denken aan een „liefdemaal".

Doch hoe het ook zij: doop en avondmaal zijn instellingen, welke door de gelovigen op de juiste waarde geschat dienen te worden. Zodra men van „open" of „gesloten" avondmaal gaat spreken, loopt men gevaar, dat men aan het wezen der zaak voorbijgaat. (Ik zeg: loopt men gevaar.) Men kan voorstander zijn van „open" avondmaal en tegelijkertijd de zonderlingste denkbeelden over wat eigenlijk gemeenschap is voorstaan. Ook kan men het standpunt van „gesloten" avondmaal innemen en tevens onbewust de betekenis van de doop overschatten.

De avondmaalstafel is de tafel des Heeren!

Men drage deze tafel niet op straat. Doch men plaatse haar midden in de gemeente.

En is het dan zo erg, wanneer eens een niet Baptist als gast mede aanzit? Ik denk hier niet aan dezulken, die steeds spreken van gemeenschap en tegelijk de plaats der gemeenschap (de Zichtbare Gemeente) negeren. Doch ik denk aan een trouw lid van een ander kerkgenootschap, iemand die zijn kerk uit overtuiging dient, die de Baptiste overtuiging respecteert doch haar niet deelt.

Als gedoopte christenen — en de klemtoon valt m.i. altijd op christenen — moeten we begrijpen, dat we geen *betere* christenen zijn. Men diene dat wel te onthouden. Vooral bij de overweging van de vraag: wie er mogen deelnemen aan de viering van het Avondmaal.

M. i. moeten we voor de beide uitersten bewaard blijven.

Men moet geen avondmaalsviering willen, waarbij de N. Testamentische gemeentebeginselen straal worden genegeerd.

En tevens mogen we niet zulke consequenties aan doop en avondmaal verbinden, dat daardoor de (eveneens N. Testamentische) waarheid uit het oog wordt verloren, dat we bij verkondiging van 's Heilands dood door brood en beker aanzitten aan de tafel des Heeren.

* * *

Algemene mobilisatie.

't Is thans Dinsdag 29 Augustus. Voor vier dagen schreef ik over de vóórmobilisatie. De spanning is sedert dien gebleven en de verhoudingen in de volkerenwereld zijn er niet beter op geworden.

Gisteren meldde de regeringspersdienst:

> „Ten einde ten volle voorbereid te zijn op den plicht, welke op Nederland zou rusten om, in geval dat, tegen alle nog bestaande hoop in, een gewapend conflict in het buitenland mocht uitbreken, onze onzijdigheid naar alle zijden met alle ter beschikking staande middelen te handhaven, heeft de Regeering gemeend niet langer te mogen wachten met het nemen van den uitersten voorzorgsmaatregel en is daarom thans het bevel gegeven tot mobilisatie van leger en vloot.
>
> De Regeering heeft zich rekenschap gegeven van de groote moeilijkheden voor het Nederlandsche volk, welke van dezen maatregel het onvermijdelijk gevolg zijn.
>
> Zij doet een beroep op de medewerking van alle ingezetenen om gemeenschappelijk die moeilijkheden zoo goed mogelijk te overwinnen.
>
> Als eerste opkomstdag voor hen, die witte oproepingen in hun zakboekjes hebben, is bepaald de dag van morgen, 29 Augustus."

Zal er dan toch oorlog komen?

De volkeren mobiliseren en de besprekingen duren thans — gelukkig — nog voort. Henderson heeft de boodschap van zijn (Britse) regering aan Hitler overhandigd — het antwoord van Engeland op het, naar men algemeen aanneemt, door Hitler gedane voorstel. We zullen daar vandaag wel meer van horen.

Gisteravond hoorden we onze koningin voor de radio spreken. Met grote aandacht en stille eerbied luisterden we naar dit ernstige woord onzer Landsvrouwe.

Het is een geweldige ernstige tijd waarin we leven. Zal de grote waanzin komen? Zullen verstand, wil, techniek, geld en goed in dienst gesteld worden van den overste dezer wereld? Zullen de beginselen van het Evangelie van Jezus Christus met voeten getreden worden?

Ons gebed zij in deze dagen tot den God des vredes en der gerechtigheid.

Ons gebed zij voor ons volk, voor H. M. de Koningin en haar regering.
Ernstig, hoogernstig is de toestand,
En nog steeds blijven we wachten.
Wat zal de dag van morgen brengen....

* * *

Het eeuwfeest van de Nederlandse Spoorweg.

Dit eeuwfeest zal volgens plannen en bestek in September a.s. gevierd worden. Of het vanwege de internationale toestanden doorgang kan vinden zal binnenkort moeten blijken.

In de „Haagsche Post" van 12 Aug. l.l. vonden we onder het opschrift „Die „Overtogt" de volgende lezenswaardige mededelingen, waarin ook de lezers van „De Christen" naar we vermoeden belang zullen stellen:

„Nu wij in September het eeuwfeest van den Nederlandsen Spoorweg gaan vieren, willen wij hier een paar aardige dingen ophalen. Het eerste traject Amsterdam—Haarlem, werd afgelegd in ongeveer 28 minuten en de snelheid bedroeg 38 kilometer per uur. De wagens waren allerkeurigst en allerkleurigst beschilderd. Wie eerste klas reed stapte in een groenen (later rooden) wagen, wie tweede klas reed in een gelen, wie derde klas reed in een bruinen. Zoo bleef het klasse-onderscheid ten minste in de wereld. Bovendien: alleen de eerste klas was overdekt; in de andere klassen kon men zijn parapluie meenemen, of niet. Dit onderscheid heeft echter niet lang bestaan; na enkele jaren werden alle wagens overdekt, d. w. z. met zeil. Er waren planken om de bagage op te deponeeren, maar het kwam nogal eens voor, dat ze naar buiten viel, want (zoo vertelt Jonckers Nieboer in zijn „Geschiedenis der Nederlandsche Spoorwegen") het reglement schreef voor, dat het weg-personeel „met nauwgezetheid de goederen der reizigers moest verzamelen, die van de rijtuigen mogten vallen gedurende de reis". Een veiligheids-bepaling was ook deze, dat ieder verplicht was „stil te blijven zitten en niet op te staan gedurende den overtogt". Overtogt van Amsterdam naar Haarlem namelijk. Zeer plechtig was het oogenblik voor het vertrek der treinen. Een kwartier tevoren werd gedurende 5 minuten een klok geluid; eenige minuten voor het vertrek begon dat luien opnieuw, maar nu veel sneller; dan moesten de reizigers instappen en vervolgens begon het ijzeren gevaarte te rijden. Het treinpersoneel zag er uit als generaals, zoo keurig-beuniformd. Uit tal van bescheiden dier dagen is bekend, dat een belangrijk deel van het publiek het voorloopig nog vertikte zich aan deze uitvinding des duivels toe te vertrouwen en wie het deed, voelde zich den hemel te rijk, als hij den „overtogt" zonder kleerscheuren had volbracht. Goeje ouwe tijd . . . !"

d. H.

UITTREKSEL UIT DE PREEK VAN Ds. G. W. TIJMAN

ter gelegenheid van zijn intrede te Sneek op Zondag 30 Juli j.l. aldaar gehouden.

Mijn geliefde gemeente.

Sedert deze morgen kan ik u aanspreken met „mijn gemeente", evenals gij kunt zeggen „onze voorganger". Er is een nieuwe verhouding tussen ons ontstaan. Wij zijn als twee vreemden die samen een reis zullen gaan maken; men vraagt zich wederzijds af: „Hoe zal het gaan?" Een groot gedeelte van de verantwoordelijkheid der gemeente zal voortaan op mijn schouders rusten. De geestelijke belangen uwer kinderen legt gij voor een groot gedeelte althans in mijn handen, terwijl gij ook zelf als 't goed zal worden tot mij zult komen met uw zielzorgen. Is het wonder, dat gij daar vraagt: „Wat is dat voor een man, hoe zal hij werken?" Dat zal u duidelijk worden als gij het woord hoort dat ik mij tot motto gekozen heb en dat ik ontleende aan ons tekstwoord van deze middag. Het luidt: „Met den goeden Herder op zoek naar dwalende schapen". Dit woord zal naar ik hoop worden mijn en uw devies. Geen beeld is meer in de rijke beeldspraak van de bijbel verankerd, dan dat van den herder en zijn schapen. Reeds David en Jesaja gebruiken het. Maar de meest volkomene toepassing van dit beeld horen wij uit de mond van onzen Zaligmaker zelf. Hij noemt de Zijnen: „Mijne schapen". En terwijl Hij deze woorden uitspreekt is het alsof Hij Zijn ogen opheft en ze laat glijden over de wereld en door de tijden, en dan roept Hij uit: „Ik heb ook nog andere schapen". Dat is echte zendingsgeest die zich niet opsluit in een eng kringetje maar uitgaat de verlorenen te zoeken. Christus had *„De rechte zendingsblik"*.

Op dezelfde wijze als in het Hogepriesterlijk gebed dacht Hij hier voorzeker aan allen die de eeuwen door in Hem zouden geloven en de Zijnen zouden worden. 't Is een heerlijk optimisme, want Hij ziet schapen waar wij slechts bokken zien. In een Saulus ziet Hij reeds Paulus. In den goddelozen Augustinus ziet Hij den groten kerkvader. In den zoekenden monnik Luther zag Hij den groten hervormer. Hij zag den vurigen prediker in den armen ketellapper Bunjan. In den eenvoudigen zigeunerjongen Gipsy Smith had Hij reeds den groten winnaar van zielen gezien, lang voor Sankey bij een bezoek in het kamp de hand op hem legde en zeide: „God moge een predikant van je maken mijn jongen". Jezus ziet in de zondaren van vandaag heiligen van morgen. Hij ziet blijvende vrienden in Zijn grootste tegenstanders. Hij ziet de nieuwe naam in onverbleekte glans schitteren op menig voorhoofd, dat nu nog wordt ontsierd door de zonde. Wij zouden veel plannen kunnen maken en elkaar veel kunnen beloven, wat baat dat? Christus zeide: „Ik heb ook nog andere schapen" en Hij dacht aan de dolenden. En op deze dag is daar slechts ene bede in mijn hart: „O, God, geef mij de rechte zendingsblik de dwalenden te zien en ze als een rechte herder te brengen tot den goeden Herder, tot U." Dit woord doet ons verder kennen: *„De rechte zendingszin"*.

„Deze moet Ik ook toebrengen", spreekt de Heiland. Wij kennen allen dit „moet" in het leven van Jezus, dat dwingende dat Hem beheerst. Hij moest door Samaria gaan om een eenvoudige vrouw, die daar was bij de bron tot licht te brengen. Hij moest werken de werken Desgenen, die Hem gezonden had. Hij moest in het huis zijn van Zacheüs. Hij moest gaan naar Jerusalem om te sterven. Hij moest, omdat Hij gedwongen werd door goddelijke liefde. Dit „moet" was bij duizenden godsmannen de innerlijkste zenuw van hun werk. Hoor slechts hoe Paulus verklaart: „De liefde van Christus dwingt mij." Of hoe hij zegt: „Wee mij indien ik het evangelie niet verkondig." Livingstone op wiens graf onze tekst geschreven staat, werd gedreven door dit grote moeten. En 't was deze zendingszin die ook Luther beheerste toen hij tot zijn vrienden, die hem wilden weerhouden naar Worms te gaan, zeide: „Ik ga, al waren er duivels als pannen op de daken". 't Was deze geest die John Knox deed uitroepen: „O God geef mij Schotland, anders sterf ik".

God schenke u en mij deze zendingszin, die uitgaat gedreven door dwingende liefde om het verlorene te zoeken. Hij moge zijn heilig „moeten" planten ook in ons. Ten slotte wijst ons dit woord nog *het rechte zendingsdoel.*

Vooreerst: „Zij zullen Mijne stem horen". 't Is de zekerheid van de profetische blik van den Zone Gods, die klinkt uit dit woord. 't Maant ons, niet moede te worden, de zielen te nodigen een voor een. Laat ons uitgaan het evangelie verkondigend, met deze gezegende belofte naklinkende in onze oren: „Zij zullen horen". Werkt rustig door, gij arbeiders in Gods wijngaard, zij zullen horen. En gij stille bidders en blijmoedige gevers wordt niet moede, zij zullen horen. Neen, niet allen zullen horen. Maar wij mogen geloven en hopen dat velen, meer dan wij durven denken, gehoor zullen geven aan de lokkende stem van den Herder, Dien wij vertolken.

„Begeer van Mij", zo zegt een psalmwoord „*en ik zal u de heidenen tot* een erfdeel geven en de einden der aarde tot een eigendom". En een ander woord luidt: „Is er een handvol koren in het land op de hoogten der bergen, de vrucht daarvan zal ruisen als de Libanon". Zij zullen horen, en zo zal het einddoel bereikt worden: „Het zal worden één kudde en één Herder.

GIJ ZULT STIL ZIJN.

Wanneer gij deze regelen leest is de spanning, waarin wij allen min of meer verkeren wellicht reeds verbroken. Wij staan nog in het onzekere naar welke kant de beslissing zal vallen. Onophoudelijk brengt de radio berichten, die ons van de hoop in de vrees, van de vrees in de hoop drijven.

In deze omstandigheden worden onze gedachten bij het lot van het Jodenvolk bepaald, die eeuwen geleden eens aan de rand van de totale vernietiging stonden.

Zo juist waren ze uit de slavernij verlost door een hoge hand, gelijk de Schrift zegt. Geleid door God waren ze aangekomen aan de oevers van de Schelfzee. Terwijl het millioenenvolk zich daar legert, rijpt in het bezeten brein van den despoot van Egypte het plan dit ontkomen volk terug te voeren in zijn dienstbaarheid.

Hij verzamelt de elite van zijn troepen, de motorbrigades plus tankwagens van zijn tijd en ijlt in het spoor van de verlosten.

In de verte rommelt de donder, de horizon is verneveld in stofwolken en de verkenners in Israël brengen de tijding dat Farao in aantocht is.

Paniek breekt uit onder de scharen. Mannen bidden en schelden, vrouwen en kinderen schreien. Waarheen? Overal dreigt dood en verderf. Het verloste volk is een verloren volk. De haat, de verbittering van een beledigde heerser zal ze treffen. Wie zal ons redden? Mozes, antwoord ons. Zult gij ons misschien bevrijden? Waarom liet ge ons niet waar we waren?

Tergend rollen de baren van de Schelfzee tegen de gele woestijnvlakten. Eindeloos breiden de zandoceanen zich uit. Steeds nader komen de onweerswolken in de achterhoede aangerold.

God hoort het gebed. Wie deze geschiedenis leest komt tot deze ontdekking, dat God gebeden hoort. Versaag niet, volk in nood, God hoort gebeden. God in de hemel regeert, al maken de volkeren der aarde zich op elkander te vernietigen. Vandaag heffen tien maal tienduizenden handen en harten omhoog tot den Schepper van hemel en aarde en bidden. Maar waarom nog bidden? Als bergen en zeeën en vijand elke uitkomst belachen? Waarom gebeden als het toch duidelijk blijkt dat hier geen bidden meer baat?

God weet wegen. „Gij zult stil zijn". Gij wilt toch niet regeren als een die alles weet? God blijft als Heer der Heeren met het hoogst gezag bekleed. Hij schiep de zeeën en de bergen, Hij ontbindt de stormen en grijpt de snelle wateren, dat zij niet meer vloeien. Waarom bidden? Wat bidden? „Gij zult stil zijn". God kan verlossen in het uiterst ogenblik. Als niemand meer een weg weet, als alles vastgelopen is en wij de dood in de ogen staren, als de rede ons begeeft en de realiteit der omstandigheden ons doet verstommen. God weet wegen. God heeft de macht. Hij baant wegen waar niemand een weg wist.

God houdt gerichten. Ik schreef: wij weten niet wat ons wacht. Misschien is de hel losgebarsten en dampen de velden van kruit en bloed. Farao rijdt met ontzagwekkende snelheid de hel binnen. Hij heeft niet anders gewild. Wanneer wij moeten gaan door de donkerste nacht, die de wereld zag, dan weten wij dat hier achter die God staat, van Wien geschreven is, dat Hij niet met Zich laat spotten en dat de mens zal maaien wat hij gezaaid heeft. De oogst moet eens worden binnengehaald. Het loon der zonde is bitter maar moet geïncasseerd worden. Hebben de mensen anders gewild? Hebben zij niet de lichten des hemels uitgeblazen? Hebben zij God niet verlaten en gezegd: Wij redden 't zonder Hem. Maar die het zeggen zinken. Het mag zijn dat nog de strijd niet gaande is; die zal toch komen, lezers. Het kan niet anders. Tenzij . . . . de volken zich verootmoedigen voor God.

God redt de Zijnen. Een wonder voltrekt zich voor de ogen van het verbaasde Israël. De wateren delen zich en zij gaan in het licht van God dwars door de dreigende dood en niemand komt om. Gelijk de jongelingen in het vuur, gelijk Daniël in de kuil met leeuwen. Zullen wij zo ongeschonden door de vernietiging gaan? Geenszins. Wij zijn geen volk als dat gered moet worden. Wij zullen moeten delen in de ellende van deze tijd. En toch klinkt tot u en tot mij het woord: „Gij zult stil zijn". Want dwars door de dood, neemt Hij u op in Zijn schoot. Uw leven is in Zijn hand en gij moogt niet vrezen. Gij zult niet zijn gelijk degenen die geen God hebben. Wij rusten in God. Rustig temidden der golven. Welk een voorrecht genieten wij in deze beangstigende dagen. God regeert en het moet alles gaan zo Hij het wil:

Zwijg hart, zwijg stil.
Gij zult stil zijn.

O Heere, onze hoop die is op U.

HUIZINGA.

EEN ZAAIER GING UIT . . . .

Iets uit België.

Toen ik onlangs met den E.-R. zat te praten en hem onder meer ook iets vertelde van ons werk hier, vroeg hij mij daar wat over te schrijven voor „De Christen". Aan welk verzoek ik gaarne gevolg geef. Dit ter inleiding.

En hier het eerste artikeltje.

Laat mij mogen beginnen, met U iets te vertellen van de arbeid, waar we op 't ogenblik volop inzitten, het openluchtwerk, in 't bizonder het openluchtwerk in de dorpen.

Voor dergelijke samenkomsten vragen wij in de meeste gevallen geen vergunning, want daarom vragen staat dikwijls gelijk met geen verlof te krijgen; daar staat tegenover dat, als wij ze nemen, het toegelaten is, ofschoon het ook wel eens anders gaat.

Zo waren wij er onlangs ook weer op uitgegaan om in een klein dorp het evangelie te brengen. Van een vorig bezoek wisten we dat het er niet gemakkelijk werken was, doch dat schrikte ons niet af. Onder een met regen en onweer dreigende hemel gingen wij er vol goede moed heen.

„Dat zijn de protestanten" hoorden we fluisteren toen we het dorp op onze stalen rossen binnenreden.

Midden in het dorp zochten wij een geschikte plaats uit voor het houden van de samenkomst.

Het muziekinstrument wordt voor de dag gehaald en de tonen dansen door het dorp, tikken tegen de ruiten en kloppen op de deuren.

Gordijntjes worden opgelicht, deuren gaan voorzichtig open.

Hier en daar komen de bewoners buiten, ze kijken elkaar eens aan. Ze vragen met de ogen aan elkander: moeten we gaan luisteren, wat de protestanten te zeggen hebben?

Een enkele onderneemt het waagstuk in onze richting te wandelen. Op mijn uitnodiging toch wat dichterbij te komen volgen nog een paar, de meesten blijven schuchter op een afstand staan.

Wij gaan een lied zingen.

De laatste tonen zijn verstorven en ik begin te spreken, nauwelijks heb ik tien woorden gezegd of daar komt iemand de heuvel, aan welks voet wij staan, afgereden. De kring opent zich, de fietser remt uit alle macht en springt vlak voor mijn neus van zijn fiets.

„Mijnheer zwijgen, zwijgen mijnheer, dat mag hier niet, U mag hier op straat geen protestantse meeting houden, dat is verboden. Een stroom van woorden en dreigementen barsten er over mijn hoofd los, die wordt besloten met: „Ik ben de veldwachter en U mag hier niet spreken".

Op mijn vraag, of hij mij enig bewijs kan laten zien, dat mij van zijn waardigheid als veldwachter moet overtuigen (de man droeg geen uniform), zoekt hij al zijn zakken af, vindt echter nergens enig dokument, dat het bewijs van zijn macht moet tonen.

„Neen mijnheer", zegt hij, „maar vraag het aan al de omstanders hier, zij zullen u zeggen, dat ik de veldwachter ben". Sommigen knikken reeds bevestigend, anderen zeggen: „ja, ja, 't is de garde*).

Op mijn antwoord, dat ik daarvoor niet zwicht, ontbrandt zijn toorn nog heviger.

„Kom", zegt hij, „kom mee naar den burgemeester, dan zal die u zeggen, dat ge in overtreding zijt met hier op straat te spreken".

Mijn antwoord was: „Als het niet ver is naar den burgemeester, dan ben ik bereid om mee te gaan, anders niet, dan blijf ik hier rustig doorspreken, tot op het ogenblik, dat u mij kunt laten zien, dat u een dienaar der wet is".

„Neen", zegt hij, „het is niet ver".

Onderweg naar 's burgemeesters woning vraag ik mijn geleider, hoe het komt dat men in het dorp op straat niet spreken mag, aangezien het een paar jaar geleden wel mocht.

*) Veldwachter.

WEEKKALENDER

Van de genade Gods.

We zijn nu gedurig in de brieven van Paulus en ofschoon meer dan achttien eeuwen verstreken, staan de woorden zo dichtbij ons, zijn de vermaningen zo ad rem, de vertroostingen steeds zo krachtig, dat wij de sprake Gods tot ons daarin duidelijk verstaan. De ervaringen van Paulus dekken nu en dan zo volkomen de onze, dat wij verbaasd zouden zijn, wanneer we niet wisten dat de mens in al die eeuwen mens bleef en God God. Gods Woord reikt uit Zijn hart tot 's mensen hart, scheert alle voorbijgaande aangelegenheden voorbij en laat zich alleen in met wat het bestaan, het wezen betreft. In de brief, die we deze week zullen lezen is er sprake van de wonderbare genade Gods, die verheft; van de Gemeente zijnde het Lichaam van Christus; van de wandel dergenen, die zeggen dat Jezus hun Heer is. De brief werd geschreven in de gevangenis en deze zal ons opnieuw bewijzen, dat God Zijn kinderen soms in de stilte voert om ze een boodschap te kunnen geven, die bestemd is langer dan een mensenleven te klinken. Laat Hem besturen, waken. Ook regen bergt zegen.

Zondag 13 Aug. Ef. 1 : 1—14.
Dit gedeelte is niet gemakkelijk om te lezen, hetgeen vooral te wijten is aan het feit dat Paulus de pen niet van 't papier licht, of, den schrijver geen tijd gunt — een stortvloed van gedachten komt over ons in deze verzen. De eeuwen worden hier in seconden doorschreden. Het gaat van voor de grondlegging der wereld tot de volheid der tijden. En wat is het refrein dat drie keer weerkeert? Ik zal het niet zeggen. Leest u vers 6, 12 en 14.

Maandag 14 Aug. Ef. 1 : 15—23.
Paulus dankt en bidt. Dankt voor wat ze ontvingen en bidt dat ze ook verder veel wijsheid mogen bezitten om de schatten te kunnen overzien, die in Christus ons deel geworden zijn. De heerlijkheid van Christus breekt nog door in de laatste verzen van dit hoofdstuk.

Dinsdag 15 Aug. Ef. 2 : 1—13.
Wij waren dood voor God. Onze begeerten en gedachten hadden maar een richting. En in die richting werden ze gestuwd door Godevijandige machten in de lucht. Willoze slaven waren we. Doof, blind, gebonden; zonder kracht tot tegenweer. Op sleeptouw genomen en geen wil om los te gooien. Maar God . . . . . . Er trekken slavenhandelaars met gevangenen door de woestijn. Voort, voort. Daar grijpt een machtige hand de leiders; de gevangenen worden bevrijd. God is neergevaren, heeft ingegrepen en heeft ons een ander leven geschonken. Niet omdat wij dat nog waard waren, of het misschien nog hier of daar mee verdiend hadden, verre van dat. We waren zonder hoop, zonder God in de wereld, ellendigen — maar God!

Woensdag 16 Aug. Ef. 2 : 14—22.
Uiterlijk moge een Jood verschillen van een heiden. God ziet het hart aan. Laat ons eerlijk zijn — ons hart zit vol ondeugd. Net als de worm in het hout, als kweek in de grond. En wil de Jood zalig worden, dan zal Hij over Golgotha moeten, gelijk als wij. Alle mensen hebben iets eigens over zich; een dokter en een slootgraver verschillen en een Europeaan en een Chinees ook, maar hun harten zijn alle even zwart. In Christus is er heil. Dan vult één Geest de harten. Er rijst een massief bouwwerk op uit de volkerenwereld. Geen scheidende muur, een bindende.

Donderdag 17 Aug. Ef. 3 : 1—12.
Gij heidenen staat bij de Joden niet achter. Die willen het wel eens zo laten voorkomen, maar God heeft mij aangesteld om goed te verkondigen, dat allen, Jood en heiden, door genade alleen zalig kunnen worden. Ik mag deze boodschap van grondeloze ellende maar ook van grenzenloze erbarming verkondigen. Welk een rijkdom. Aan de voet van het kruis onstaat de gemeenschap der heiligen.

Vrijdag 18 Aug. Ef. 3 : 13—21.
Maar weinige verzen; lees ze dus langzaan en verwijl nu en dan even met uw gedachten bij een of andere rijkdomverradende uitdrukking. Ge ziet een geknielde Paulus, biddend voor hen. Wat is nu de inhoud van de bede? Zou u dat zelf niet eens willen nazien? Drie keer staat er: opdat. En is er niet een tegenspraak in vers 18 en 19? Begrijpen en bekennen wat de kennis te boven gaat? Paulus staat voor de onnaspeurlijke rijkdom, onuitputtelijk. Hij eindigt met lof en prijs; en dat is geen wonder.

Zaterdag 19 Aug. Ef. 4 : 1—13.
Christus heeft aan de Gemeente veel geschonken en doet dat nog, opdat Zijn lichaam, waarmee Hij toch op het nauwst verenigd is, verzorgd worde. Hij roept mannen en vrouwen, die Hem zullen dienen in de Gemeente. Waartoe ze gegeven worden staat ook uitdrukkelijk vermeld en ik laat het graag aan uzelf over te beoordelen in hoever gij hun diensten uzelf ten nutte maakt.

HUIZINGA.

zonder gebrek. Toen hij zijn plaats weer innam, bleef alles stil, maar niet omdat men niet getroffen was. Enkelen waren tot tranen geroerd en anderen bogen het hoofd.

Toen stond de kunstenaar op. Zijn stem beefde toen hij den ouden predikant de hand op den schouder legde en zeide: „Mijn vrienden, ik heb uwe ooren en oogen bereikt, maar deze heeft ons hart bereikt. Het onderscheid bestaat eenvoudig hierin: *ik* ken den 23sten psalm, maar *hij* kent den Herder".

L.

CORRESPONDENTIE

Er bleef van dit nummer plm. 4 kolom copie overstaan.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 18 Augustus 1939 No. 2588 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

ATTENTIE.

Men zende de copie weer aan den eind-redacteur te Leeuwarden (adres: zie kop van dit blad).

AAN ZEER STILLE WATEREN

BEDE OF DAAD?

„De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige; bidt dan . . . .!"

Dezer dagen liepen we dwars door uitgestrekt akkermaalshout. Geen uitzicht. De lage zon wierp wel enkele tientallen meters vuur de gedurige schemering binnen, maar verder op was alles grauw als van steen. Eindelijk naderden we de rand en traden uit het duister op een smal karrespoor en deden onze ogen dwalen over een golvend veld vol koren en schoven. Tot aan de verre horizon volgde onze blik de rijen garven, die buigend met de aarde lijnen over de landouwen trokken. Wie zou niet van zo'n aanblik genieten?

Stel u eens voor dat niemand gekomen was om de sikkel erin te slaan. Uitgerekt naar zon en hemel staan daar de millioenen halmen. Straks buigen allen haast het hoofd vanwege de toenemende zwaarte der korrels in de aar. Wanneer de wind over het veld komt aanzweven, tikken de harde stengels tegenelkaar en allen tezamen maken een zacht geruis. Rijkdom van God aan de mens. Nu moet de maaier komen. Waar blijft hij, waar blijven de bindsters? Nu is het de tijd. Straks komen ruwe winden, zware regens. Dan worden ze neergeslagen de zwaarbeladenen en zij zullen geen kracht meer hebben zich op te richten. Waar blijven de mannen van de oogst? Het hele veld bidt om het reddend maaien. Maar vergeten ligt daar de gouden akker. Vannacht is alles platgeslagen. Straks zal het verrotten. Weg het zaad, de zon, de regen, weg de zegen en de vreugde. Zou daar een mens niet bij wenen? Zou het uw hart niet zeer doen, wanneer U zo'n heerlijk veld zag verloren gaan? Als U met de sikkel om kon gaan, zou U dan niet zelf met het werk beginnen. Ik zou het zeker doen en gij niet minder.

Jezus sprak van vermoeide en verstrooide schapen. Niemand die zich om deze weerloze beesten van harte bekommerde. Ze wilden wel allen de wol en de melk, maar verder geen zorg voor ze.

Wat een oogst, zei Jezus toen.

Losgeslagen volk. Volk zonder leider, zonder beginselen, zonder bescherming, zonder wortel. Volk in nood. Adelaarsjongen in gevangenschap geboren, maar in zich de zucht naar de oneindige luchten, naar de zuivere zon. Volk, godsdienstig grootgebracht, het hoofd stampvol met allerlei geloofsartikelen, bekend met alle mogelijke en onmogelijke geboden en verboden, maar een volk zonder God in het hart.

Wat een oogst!

Zie in 't rond. Volk zonder God. Misleid en verlaten volk. In drommen achter leuzen aanstrompelend, die stiekum overgeschilderd worden. Volk, dat bij gescheurde bakken staat en bevindt, dat bij alle vervullingen der begeerten toch de diepste begeerte, het grootste verlangen onbeantwoord bleef.

De mensheid wordt van alles en nog wat voorgehouden en reeds steekt de twijfel het hoofd op, en onverschilligheid.

Er is geen redding meer voor ons, geen heil meer voor het menselijk geslacht. Het gaat naar de vernietiging.

Welk een oogst. De velden zijn wit. Uit onze historie kennen wij de woorden: radeloos, redeloos, reddeloos.

Waar zijn de mannen, de vrouwen die de kreet der mensheid verstaan? De mens van heden roept om God. Hij schreeuwt om waarheid, gerechtigheid, liefde. Hij wil niet bedrogen worden, in de steek gelaten.

Wie wil komen, wie zal gaan,
en straks in de glorie van zijn
Meester staan?

Bidt, gij, die niet komen kunt en gaan, bidt om arbeiders. Wij allen weten hoe weinig in getal onze voorgangers zijn, hoe groot de vraag is naar dezulken, die hart en hand, have en verstand willen stellen in dienst van Jezus.

Bidt den Heer, dat Hij uitstote, dat Hij onweerstaanbaar roepe: Kom! Jongeman, zie in 't rond, aanschouw de velden, verneem de kreet van het hart der mensen. Laat de tijd niet voorbijgaan. O, waar zijn de maaiers, bezield met vuur?

Waar zijn ze, die niet zichzelf en hun eigen toekomst op het oog willen hebben, maar die slechts één zaak meer begeren: in de dienst van Hem te treden, die de goede Herder is van het verloren, vermoeid schaap.

Wat zal uw taak zijn? Bidden of komen?

Werk want de nacht zal komen.

De nacht komt, waarin niemand werken kan.

Neem mijn leven,
laat het Heer
toegewijd zijn aan Uw eer!

Is dat uw antwoord?

HUIZINGA.

RONDBLIK.

Verkeersongevallen.

Het aantal verkeersongevallen, al of niet met dodelijke afloop, neemt nog elk jaar toe. De bladen zeggen het ons en de statistieken leveren het onomstotelijk bewijs. Vooral de laatste dagen hebben ons bepaald bij het ontstellend groot gevaar van de weg. Eigenlijk is deze uitdrukking foutief. Want de wegen zijn in de laatste jaren niet weinig gemoderniseerd. Doch het verkeer is zoveel *drukker* geworden. En de *snelheden* van allerlei vehikels, welke onze wegen berijden, zijn in diezelfde tijd zo opgevoerd, dat de afstanden b.v. tussen onze provinciale hoofdsteden zijn inéén geschrompeld tot een half uur, een uur, hoogstens twee uur rijden.

Op de weg dreigt dus het gevaar. Elke weggebruiker dient dus voortdurend een grote voorzichtigheid en de nodige waakzaamheid aan den dag te leggen. Want de meeste ongelukken ontstaan door onoplettendheid. Onoplettend wordt

„Dat is sedert de nieuwe pastoor hier is” luidt het antwoord.

Op de vraag of de pastoor misschien burgemeester is, krijg ik een ontkennend antwoord.

Ondertussen zijn wij op de plaats van bestemming gekomen, een oude ommuurde boerderij is de woning des burgervaders.

De veldwachter gooit driftig zijn fiets tegen de muur en loopt de openstaande poort binnen. Wanneer ik op de binnenplaats, waar onwelriekende dampen van een mestvaalt opstijgen, kom, is er geen veldwachter meer te zien. Vanuit een vertrek dringen stemmen tot mij door, in die richting begeef ik mij. Wanneer ik binnen kom, zie ik nog juist, hoe een oude vrouw met de handen in de lucht zit te slaan en roept: „Nee, nee, nee, dat willen we hier niet, nee geen protestanten in het dorp”.

De burgemeester is dezelfde mening toegedaan, want ook hij zegt: nee, nee, geen protestanten in het dorp. Hij verklaart, dat het de veldwachter was, die mij verboden heeft om te spreken.

Op mijn vraag, of het dan verboden is, om op straat het evangelie te verkondigen, is het antwoord, dat de secr. de wet heeft. En wat ik nu verder ook vraag, er volgt een hardnekkig zwijgen, ofwel het stereotiepe antwoord: de secr. heeft de wet.

Hij wil mij blijkbaar naar den secr. hebben, ik gevoel er evenwel niet de minste lust toe, om voor zijn plezier het dorp te doorkruisen. En daarom zeg ik:

„Nog één vraag burgemeester en daarop een klaar en duidelijk antwoord a. u. b., want krijg ik dat nu niet van u dan geef ik onze advocaat opdracht, om te onderzoeken, of men ons hier zo behandelen mag, zoals u doet: is het aan iedereen, wat hij ook doet of waar hij ook over spreken wil verboden hier op straat te spreken?”

Dat helpt.

Plotseling is de man, die zo pas niet tot antwoorden te bewegen was heel zeker van zijn zaak.

„Ja mijnheer, wie er ook komt, elk moet vergunning hebben. En u moet maar een verzoek inzenden.”

„Zeker om mij door u een weigerend antwoord te laten zenden, u wou toch geen protestanten in het dorp?” voeg ik hem toe.

Als ik weer bij de mensen kom, die mij helpen is het hele dorp inmiddels op de been gekomen.

De veldwachter loopt druk pratende met den pastoor en geeft hem schijnbaar een nauwkeurig verslag over zijn optreden, om de ketterij in het dorp te verhinderen.

Zijn Eerw. knikt goedkeurend en kijkt mij vertoornd aan als ik passeer.

Wij verlaten het dorp, hier en daar trachten we nog een evangelie uit te reiken, de meesten weigeren.

En boze ogen kijken ons na als we het dorp verlaten.

Tongeren (B.). H. SIKKEMA.

We gaan kamperen.

Het zij mij veroorloofd in dit blad nog eens op de zaak terug te komen, die ik moest aansnijden naar aanleiding van de brief ener moeder, die zo gaarne zag dat haar jongens onder goede leiding gingen kamperen.

Ik onderbreidde u, oude en jonge lezers en lezeressen, de plannen die uit het hart vol liefde tot mij gezonden waren, vergezeld van een kwartje, als zijnde onderpand voor de stroom van giften die nu zouden binnen vloeien.

Die stroom is nog onderweg. Maar de eerste golf sloeg reeds over mijn voeten; en een geweldige golf was het. Luister:

„Het laatste stuk van uw vacantieschrijverij was geheel naar mijn hart. Er zijn nog heel wat jongemensen, die niet over vacantie beschikken en geen voldoende contanten hiervoor hebben. Ik noem met opzet jongemensen, omdat die tegenwoordig in de regel zo weinig verdienen en zo weinig arbeid kunnen krijgen.

In Beekbergen zag ik in de vacantie ook enige kampen, o.m. het bekende „Troelstraoord”, Kamp van de Gereform. Jeugdcentrale en een kamp van de A.N. G.O.B. Ik had het voorrecht het . . . kamp te bezoeken. Ik ontmoette daar heel wat jonge mensen, afkomstig uit een onzer grote steden. Op mijn vraag of zij genoten, kreeg ik het enthousiaste antwoord: Ja.

Wanneer uw idee ingang vindt bij de N.B.J.B., dan wil ik hiervoor gaarne een steentje — bedoeld is ongetwijfeld een zeiltje — bijdragen en stel hiervoor een bedrag van Fl. 50.— beschikbaar.”

Het komt mij voor, dat ik mij nu moet wenden tot de N.B.J.B., want anders loop ik die vijftig pop mis. Ongetwijfeld lezen ook jongeren onder ons deze regels. Willen zij niet aan mij of aan den secretaris der N.B.J.B. berichten, dat zij voelen voor een week kamperen in de mooiste omgeving van Nederland? Het gaat nu alleen maar om de vraag of ge er lust toe hebt.

In dit blad komen we er niet op terug; ik zal mij ook wenden in verband met deze zaak tot Ds. K. Prins, Kouvenderstraat 107, Hoensbroek.

HUIZINGA.

DE HEERE REGEERT!

De Heere regeert, Hij is met hoogheid bekleed; de Heere is bekleed met sterkte. Hij heeft zich omgord. Ook is de wereld bevestigd, zij zal niet wankelen. Van toen af is Uw troon bevestigd; Gij zijt van eeuwigheid af. De rivieren verheffen, o Heere, de rivieren verheffen haar bruisen; de rivieren verheffen haar aanstoting. (Doch) de Heere in de hoogte is geweldiger dan het bruisen van grote wateren, (dan) de geweldige baren der zee. Uw getuigenissen zijn zeer getrouw; de heiligheid is Uwen huize sierlijk, Heere, tot lange dagen.

Psalm 93.

In onze bewogen dagen spreekt het oude psalmwoord steeds nieuwe kracht ons in en roept over vele eeuwen heen ook de kinderen van deze tijd tot geloofsvertrouwen op.

We hebben in de 20ste eeuw reeds heel wat bloed zien stromen en de geweldige wereldoorlog van 1914—1918 is eerst 25 jaar geleden. Een tweede wereldoorlog in deze halve eeuw zal nog meer bloed en tranen kosten, vrezen wij. De vernietigingsmiddelen zijn zoveel krachtiger geworden, de luchtoorlog heeft zich enorm ontplooid, en — de verbittering zal feller zijn. In 1914 was Duitsland in een ongunstige positie gedrongen en zijn tegenstanders voelden zich zoveel zekerder. Thans is Duitsland in sterker positie en zal de krachtsinspanning zijner tegenstanders tot het uiterste worden opgevoerd. De gehele Europese cultuur staat op het spel.

Wij lezen ons psalmwoord. De rivieren verheffen haar bruisen. De wateren rijzen en dreigen ons met een zondvloed van ellenden te overstromen. En wij achten dit niet gering. Maar de Heere in de hoogte is machtiger dan het bruisen van sterke wateren. Verheffen de rivieren al haar aanstoting zodat de fundamenten der samenleving wankelen en haar bouwwerken in de zondvloed dreigen te verzinken, — de Heere regeert.

Voor den Christen, die boven het tijdsgebeuren uit naar boven kan opzien en in de wetenschap leeft, die in dit oude psalmwoord zoveel eeuwen geleden werd beleden en over de tijden heen ook tot ons doorklinkt, kan het leven bang en moeilijk zijn, maar nooit *te* bang en *te* moeilijk. Want wij zien niet op de dingen die tijdelijk maar op de dingen die eeuwig zijn. Deze aarde gaat voorbij. Door geruchten van oorlogen en oorlogen heen spoedt ze haar laatste dag tegemoet. En deze schrikwekkendste aller dagen is tegelijk haar geboortedag tot een volledige hernieuwing als een aarde waarop gerechtigheid woont. De Heere in de hoogte is geweldiger dan de geweldige baren der volkerenzee. Hij regeert de dingen dezer aarde, al haar wel en al haar wee, tot het einddoel Zijner glorie, dat de zaligheid der Zijnen beduidt. Zijn regering is groot en heilig en tegenover de majesteit Zijner gedachten, woorden en werken, zijn de bruisingen van de geweldigste rivieren der aarde slechts geluiden van een moment, die voorbijgaan en aan de regering des Allerhoogsten onderworpen zijn. Hoe het ook ga in deze boze wereld, onze ziel is in den Heere gerust. Wij zullen op de naam Zijner heiligheid vertrouwen en de weg reizen, die Hij ons heeft voorgesteld, wetende dat het altoos is en blijft: door het kruis tot de kroon.

NOG MEER GELD.

„Zojuist ontving ik van twee zusters, die onbekend wensen te blijven, Fl. 8.50 voor gratis abonnement op „De Christen" voor zieken of anderen, die het abonnementsgeld niet kunnen betalen."

Dat schrijft br. de Jonge, onze administrateur en met hem zijn wij de twee zusters dankbaar.

Onze administrateur beschikt nu over enig geld, bestemd voor het verstrekken van ons blad aan zieken, die het anders niet zouden kunnen ontvangen. Is er in uwe gemeente zo iemand? Wilt gij ons dat adres dan eens meedelen?

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Ondergetekende zond in de maand Juli aan alle Secretarissen der Friese gemeenten een schrijven om een bijdrage voor het werk der inwendige zending.

Enkele gemeenten hebben geantwoord door een gift toe te zenden.

Daarvoor mijn hartelijke dank.

Gaarne had ik voor 15 Sept. a.s. een dergelijk antwoord van alle gemeenten.

Uw wachtende broeder,

W. WOLTERS,

Penn. van de Friese Bond.

Broeders Correspondenten,

die het 3e kwartaal nog *niet* hebben afgerekend verzoek ik vriendelijk dit ten spoedigste te doen.

Bij voorbaat dank.

De ADM.

Was de Jordaan zo'n vuile rivier?

„Zijn niet Abana en Farpar, de rivieren van Damascus, beter dan alle wateren van Israël?"

Zo moppert-antwoordt Naäman, de Syrische krijgsman aan Elisa, Gods profeet.

Wanneer men het oppervlakkig leest, dan moet men bijna denken, dat Naäman toch wel een vreemd mens moet zijn geweest. Men moet evenwel de Jordaan gezien hebben, om Naäman te begrijpen. Moeilijk kan een rivier vuiler en onsmakelijker er uitzien, dan de stroom, die het meer Genesareth met de Dode Zee verbindt; en daarbij een uiterst sterk verval heeft. De stroom is dan ook zeer snel, alle modder, stenen en takken, die in de rivier zijn, vlieten mee. En waar de rivier haar bedding ietwat verwijdt, dus wat langzamer stroomt, daar zijn haar oevers zo klidderig en stinkend, dat men werkelijk een sterke wil moet hebben om zichzelf te overwinnen en af te dalen in de Jordaan. Welke rivieren thans de Abana en Farpar zijn, heb ik niet kunnen gewaar worden. De inboorlingen kennen in elk geval geen stroomen van deze namen. Doch leuke, vlotte riviertjes zijn er genoeg. En in elk geval blijkt een bad in deze stroompjes — ze zijn alle klein — heel wat aanlokkelijker dan in de rivier van Israël".

Aldus dr. Joh. Hartog, die te Haiffa in Palestina vertoeft en brieven schrijft over „Het Heilige land" in „De Standaard" (22 Juli 1939).

Bevrijdend Geloof.

Uit een boekje van prof. Spoerri over „Bevrijdend Geloof" bij W. ten Have te Amsterdam verschenen, nemen wij het volgende over:

„Het vinden van het leven". „Ik heb eens van een zendeling gehoord hoe men de apen in het oerwoud vangt. Men legt groote steenen kruiken neer, waarin men amandelen gedaan heeft. Apen zijn nieuwsgierig en hebben de gewoonte hun handen overal in te steken. Zodra ze nu in de kruik een handvol amandelen gepakt hebben, kunnen zij hun vuist niet meer uit de kruik krijgen en zo worden ze zonder meer gevangen. Zij zouden bij de nadering van mensen alleen de amandelen behoeven los te laten om zich te redden. Maar dat willen zij niet. En op deze wijze vangt men alle apen van de wereld.

Wanneer wij slechts onze hand zouden kunnen openen om de armzalige amandelen los te laten, waarvan wij menen geen afstand te kunnen doen, dan zouden wij allen ervaren wat de vrijheid der kinderen Gods is, deze vrijheid, waarnaar ook het angstige, ongeduldige wachten van het schepsel uitgaat.

Drinkend Amerika.

Uit het Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur knipten wij het volgende:

In Amerika wordt steen en been geklaagd over de toenemende drinkgewoonten en aangedrongen op hernieuwde „drooglegging". Men varieert reeds het oude gezegde: „Elke weg leidt naar Rome", in „Elke weg leidt naar cocktails". En een blad schreef: het doorbreken van de dam bij Johnstown en de daarop volgende overstroming heeft de stad niet sterker overstroomd dan de opheffing van het drankverbod het land heeft overstroomd met alcohol. Niemand schijnt de verzoeking te kunnen weerstaan. Bijna alle bladen adverteren op in het oog vallende plaats misleidende advertenties en de radio doet er ook aan mee en brengt onze jeugd tot drank-slavernij. Aan elke grote heirbaan prijken de advertenties in reuzenletters, vermeldend, dat allen die mee willen doen in de wereld en mee tellen alcohol moeten drinken. En het Amerikaanse publiek vergeet welk een naamloze ellende door de drank wordt bewerkt. Statistieken hebben uitgemaakt dat 3 van de 5 matige drinkers dronkaards worden op de duur.

GODS WEEFSEL.

God heeft mijn leven
anders geweven
dan ik had gedacht.
Toch heeft het zegen
op al mijne wegen
rijk'lijk gebracht.

Heel wat verblijden
naast bitter lijden
kwam van Zijn hand.
Al die ervaring
werd openbaring
dier liefdeband.

Waarmee onze Vader
mij altijd nader
stil tot Zich trekt,
opdat mijn leven,
hoe ook geweven,
tot eer Hem sterkt.

Hoe Gij mijn leven
verder zult weven
naar Uw bestel —
ik rust in de armen
van Uw erbarmen;
Gij maakt het wèl.

Wil mij maar vormen
door stilte en stormen
naar Christus' beeld.
Zoo wordt Zijn leven.
Door 't mijne geweven.
Mij medegedeeld.

H. † J. A. v. L.

WEEKKALENDER

De wachter op de muren.

Zo kan men Paulus wel noemen. Ononderbroken is zijn blik op de gemeenten in Azië en Europa gericht. Gelijk een wachter op de muren der stad zorgt dat niemand binnen onverhoeds wordt aangevallen door een vijand van buiten, zo heeft deze man de wacht betrokken en sluimert niet noch slaapt. Altijd is hij vol zorg voor de gemeenten. Wanneer hij er zelf geen bezoek kan brengen, verhinderd door arbeid of gevangenis, dan zendt hij brieven vol troost en vermaning. We hebben nog een hoofdstuk van de Filippensenbrief te lezen en zullen daarna die aan de Colossensen nemen. Ofschoon hij niet door bizondere banden aan de gemeente te Colosse verbonden is, heeft hij toch veel omtrent hen gevraagd en gehoord en ziet dat ook bij hen gevaren dreigen — joodse en heidense, gevaren van te verstarren in wettische levenswijze en van verwarren in allerlei gedachtendraden gesponnen door filosofen. Weldadig is steeds op te merken met welk een autoriteit Paulus spreekt of schrijft. Men kon hem niet voorbijhoren, men moest naar hem luisteren. Dat willen wij ook.

Zondag 3 Sept. Fil. 4 : 1—13.

Merkt u op de aanspraak in vers 1. Welke namen geeft Paulus daar allemaal? Hier zijn kostelijke verzen, naar aanleiding waarvan al menige toespraak gehouden is. Dan wordt nog herinnerd aan de geldzending, waarvoor hij dankbaar is. Doch Paulus kan armoede en overvloed hebben. Is het niet prachtig? Christus stelt hem tot deze levenshouding in staat. Paulus wist het bijkomstige van het wezenlijke te onderscheiden.

Maandag 4 Sept. Fil. 4 : 14—23.

Ofschoon Paulus armoede niet vreest is hij toch dankbaar voor de hem betoonde hulp. En mij dunkt, dan verheugt hij zich nog meer over de heerlijke Christenen met hun goede harten dan over de financiën zelve. En is dat eigenlijk ook niet waar het op aan komt? Niet op de gave maar op het hart achter de gave. Gij geeft wellicht ook in de gemeente. God ziet niet in de eerste plaats hoeveel het is, alhoewel Hem dat ook niet ontgaat, maar hoe gij geeft.

Dinsdag 5 Sept. Col. 1 : 1—8.

Deze verzen vormen de inleiding. Maar reeds in deze inleiding kunnen wij iets omtrent de gemeente constateren. Er is geloof, liefde en hoop. Voorts zijn er vruchten, zegenrijk gevolg van een in het leven overgegaan, ingegaan, Christen-zijn. Tenslotte ontdekken we nog dat Epafras de „stichter" der gemeente geweest is en gaarne getuigt hij van „zijn" gemeente.

Woensdag 6 Sept. Col. 1 : 9—20.

U moet deze verzen langzaam lezen, want anders komt u om in de opeenstapeling van gedachten. Paulus bidt voor hen in de eerste plaats om verstand, kennis, inzicht, ten tweede om een leven in overeenstemming met die kennis — een waardige wandel, ten derde om de kracht tot die wandel. Zo zal men deel hebben met de heiligen, dank zij God, Die ons trok en toen overzette, zijnde vergeving en verlossing, gewerkt door Jezus Christus, Wiens positie ten opzichte van schepping en gemeente onvergelijkelijk is. Christus' werk is groot. Zijn wezen is groot. Hij is de Redder der wereld.

Donderdag 7 Sept. Col. 1 : 21—29.

Ook de heidenen zijn nu met God verzoend. De volheid Gods in Christus heeft de volheid der menselijke schuld, in Hem samengetrokken, verslonden en dit is een boodschap, welker volheid Paulus overal verkondigt Dit geweldig mysterie heeft hem gegrepen en jaagt hem voort van oord tot oord, zaaiende zolang zijn hand beweegt. Temeer waar de heilsboodschap ook de heidenen mag bereiken.

Vrijdag 8 Sept. Col. 2 : 1—15.

De gemeente heeft Paulus nog niet gezien; dat moge hen niet verhinderen naar hem te luisteren, vooral daar hij de heerlijkheid van Christus beschrijft. Als ge opmerkzaam leest zult ge ontdekken, dat Paulus voortdurend over de hoogheid van Christus spreekt, in Wien de volheid Gods is komen wonen. Christus was niet gelijk sommige geleerden wilden beweren de primus inter pares — de eerste onder zijns gelijken — en dat zouden dan engelen zijn, Hij was een Andere, Gode gelijk. Dat zegt ons het Woord, dat zeide Hij zelf. Stort u niet in allerlei bespiegelingen. Laat u niet verleiden, van Hem weg leiden. In Hem is uw uittocht, doortocht en intocht.

Zaterdag 9 Sept. Col. 2 : 16—23.

Gevaren dreigden niet alleen van de kant der filosofen, die de producten van hun denken en mediteren boven de openbaringen stelden, ook van de zijde der wettische gelovigen kwamen aanvallen. Het is waar, wanneer een mens zich allerlei beperkingen oplegt terwille van de godsdienst, dan buigen velen eerbiedig hun hoofd voor dezulken en zij komen in de geur van bizondere vroomheid te staan — een geur, die hen zelf vaak bedwelmt en nog verder voortdrijft op die weg, waarop zij Christus wel niet zullen tegenkomen. Dat is geen godsdienst, waarin verboden en geboden langs de weg staan. Die in Christus zijn zijn gestorven en voor dezulken is de wet niet. Zij leven den Heere en niemand oordele.

HUIZINGA.

Zo de Heer wil hopen onze geliefde ouders

A. J. MULDER
en
G. MULDER—Zuidema

Zaterdag 2 September a.s. hun

35-jarige Echtvereniging

te herdenken.

Hun dankbare Kinderen.
Behuwd- en Kleinkinderen.

Groningen, Madoerastraat 2 b.

Zo God wil hopen Zaterdag 9 Sept. 1939

H. ENTER
en
A. ENTER—Potjewijd

Molleruslaan 43, Apeldoorn,
hun

30-jarige Echtvereniging

te herdenken.

Namens de familie's,

N. Pekela:
G. OLIJSLAGER—Potjewijd
J. OLIJSLAGER.

Haarlem:
Mevr. Wed. H. POTJEWIJD
—Meier.

N. Pekela:
J. POTJEWIJD
G. POTJEWIJD—Heidelberg.

Vrijdag 8 September 1939 No. 2591 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

OORLOGEN EN GERUCHTEN VAN OORLOGEN.

Dagen van grote spanning liggen achter ons. We hebben, voor zover we daartoe in de gelegenheid waren, de extra-uitzendingen van nieuwsberichten nauwkeurig gevolgd. Wie deze radioberichten heeft kunnen beluisteren, vond in z'n dagblad meestal „oud nieuws".

Er is in de laatste week ontzettend veel geconfereerd. Er is gewikt en gewogen. Memoranda, verklaringen en oproepen, bestemd voor eigen volk of voor andere naties, werden de wereld ingezonden. En intussen bereidden de volkeren zich op het ergste voor.

En zijn de dagen van spanning thans voorbij?

Ja en neen!

Ja, in zoverre de oorlogsdreiging thans werkelijkheid is geworden. We kunnen ons de toestand nog niet recht realiseren, en toch is het waar, dat andermaal een oorlog tussen de voornaamste staten van Europa lijf en goed van millioenen in gevaar brengt. Duitsland trok op 1 September l.l. ten oorlog tegen Polen. Waarop Engeland en Frankrijk op Zondag 3 Sept. verklaarden met Duitsland in een toestand van oorlog te verkeren. Reeds volgden andere staten met verklaringen van verbrekingen van diplomatieke relaties.

Neen, omdat de oorlog, tegen de verwachting in van velen die nog steeds hadden gehoopt dat het allerergste bezworen zou kunnen worden, toch is gekomen. En van de eerste oorlogsberichten namen we reeds kennis. Vele bombardementen op steden en dorpen in Polen. Honderden doden en gewonden. Een zeer groot percentage van de slachtoffers zijn vrouwen en kinderen.

Neen, de spanning is niet voorbij. Hoe zou dat mogelijk zijn, nu millioenen mensenkinderen in de oorlogvoerende landen met grote zorg en met een afmattende onzekerheid in de toekomst proberen te staren; nu vele andere millioenen mensen zich voor de pijnigende vraag zien gesteld, of hun regeringen de strikte neutraliteit naar alle zijden zullen kunnen handhaven. Want met recht mag en moet de vraag gesteld worden of de met elkaar in oorlog zijnde staten hun aan de neutrale staten gegeven verklaringen zullen en kunnen nakomen.

* * *

„En ge zult horen van oorlogen en geruchten van oorlogen".

Zo sprak eens Jezus tot Zijn discipelen. Want de discipelen waren zeer verontrust geworden over de woorden van hun Meester: „Ziet, uw huis (de tempel) wordt u woest gelaten". Zou dat mogelijk zijn? Zou er inderdaad een eind komen aan de tempeldienst met z'n offers en z'n ceremoniële handelingen?

De Heere Jezus laat Zijn discipelen daarover niet in het onzekere. Voor Israëls tempel, priesterschaar, altaar en offer is de tijd voorbij!

Wanneer zullen deze dingen zijn? En welk zal het teken zijn van Uw toekomst en van de voleinding dezer wereld?

Op deze vragen van de discipelen antwoordt Jezus in Mattheus 24. Jezus spreekt van de ondergang van stad en tempel en wijst profetisch over deze ondergang heen naar Zijn toekomst en naar de voleinding dezer wereld. „En ge zult horen van oorlogen en geruchten van oorlogen".

Het is waar, dat er door de eeuwen heen oorlogen zijn gevoerd. En eveneens is het waar, dat er oorlogen zullen zijn, zolang de dag des mensen, dat is deze bedeling, duurt. En het is n i e t waar, dat er een einde aan oorlog en oorlogsdreiging zal komen, zodra de arbeidersklasse of het socialisme (welk socialisme dat ook moge zijn) of het communisme de macht in handen heeft.

Een timmerman kan met slecht materiaal geen goed huis bouwen. En niemand ter wereld en geen stelsel of systeem hier op aarde zal een nieuwe wereldorde kunnen opbouwen, wanneer de mensen zèlf niet veranderen. Want het kwaad, de zonde troont in het hart van den mens, daar waar de uitgangen des levens zijn.

Elke oorlog zal een nieuwe oorlog baren. Omdat een oorlog niet de oplossing kán zijn van welke geschillen ook. Een oorlog kan alleen gevoerd worden, wanneer de geest van den overste dezer wereld de harten vervult. Dat is de satanische geest; de geest van leugen, haat en bittere vijandschap.

Het Evangelie van Jezus Christus wijst ons niet alleen een ander en beter weg, doch het wijst ons de e n i g e juiste weg uit de impasse, waarin de volkeren nog altijd verkeren.

* * *

Het is weer oorlogstijd

En al hebben we ook zo goed als geen geestdriftige oorlogsstemming kunnen constateren waarvoor we dankbaar willen zijn, dan staat daar echter tegenover, dat de middelen, waarmee een oorlog in deze tijd gevoerd wordt technisch vervolmaakt en satanisch geraffineerd zijn geworden. Het werk van de grote afslachting schijnt dan toch ook wel zonder die oorlogsstemming te willen, waardoor de Augustusdagen van het jaar 1914 gekenmerkt werden.

Wanneer we niet geloofden aan die tijd, waarin de gerechtigheid en de vrede elkander zullen ontmoeten, we zouden vertwijfelen aan de *waanzin van dit leven*

De dag van Jezus Christus is komende. Ook in deze tijd willen we bidden om de komst van Zijn Koninkrijk.

En we willen letten, acht geven op de tekenen der tijden.

Ook zij in deze dagen ons gebed voor onze overheid, voor onze geëerbiedigde Koningin en haar raadslieden. We verblijden ons van ganser harte over de neutraliteitspolitiek onzer Regering. En zijn ook dankbaar voor de krachtige maatregelen, welke genomen en gericht zijn tegen de onsociaal-voelende personen.

Wellicht gaan we een zeer moeilijke tijd tegemoet. Doch met den Psalmist willen we belijden: De Heere regeert, ook wanneer rondom Hem wolken en donkerheid zijn. We willen blijven geloven in de toekomst onzes Heeren Jezus Christus en wensen, ook temidden van ons volk, onze roeping getrouwelijk te vervullen.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

De vrije Evangelische Gemeenten. Het Augustusnummer van het orgaan van de Bond van deze gemeenten bevatte een bijblad behelzende een kort verslag van zijn 58ste Jaarvergadering. In dit verslag is ook te vinden een statistisch overzicht van de groei van de bij deze Bond aangesloten gemeenten. De bond telt thans 30 gemeenten met een ledental van 4868 zielen. In deze gemeenten gaan 25 predikanten en 3 lerende Ouderlingen voor. De lerende Ouderlingen schijnen in deze gemeenten een bijzondere plaats in te nemen, want het aantal vacatures wordt opgegeven als 2, waaruit volgt, dat gemeenten, die door een lerend Ouderling bediend worden, niet als vacant worden aangemerkt. Vervullen ze wellicht zo ongeveer de plaats als onze Evangelisten? — In het ledental van 4868 zijn vermoedelijk alleen zij begrepen, die belijdenis des geloofs hebben afgelegd. De slechts gedoopten (de kinderen) worden dus blijkbaar niet tot de gemeente gerekend te behoren — een opvatting, waarmede wij accoord gaan.

De groei dezer gemeenten. De secretaris geeft ook een overzicht, dat het mogelijk maakt de groei dezer gemeenten te kunnen volgen. In de jaren 1919, 1928, 1934 bedroegen de cijfers voor de gemeenten: 19, 22 en 26 en voor leden: 2880, 3582 en 4260.

Wij hebben ons a.g. de aard en volgorde der toekomende gebeurtenissen niet zo vastgelegd als onze Vrije Evangelische broeders, ofschoon er onder ons wel gevonden zullen worden, die hun „Getuigenis" betreffende deze dingen, gaarne onderschrijven. We bedoelen het „Getuigenis door de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland" in zijn laatste jaarvergadering afgelegd en daarna wereldkundig gemaakt.

Den naam dezer gemeenten. De gemeenten, in deze Bond verenigd, dragen niet allen dezelfde naam. De historie spreekt daarbij een woordje mee. Nu wilde men die naam, die men als Bond draagt, gaarne beschermd zien doch ervoer dat dat bij de bestaande wet op de kerkgenootschappen niet mogelijk is. Elke kring of groep of gemeente mag zich Vrije Evangelische gemeente noemen. Dat is niet altijd prettig, want je wordt nog al gauw naar je naamgenoten beoordeeld — iets dat je niet altijd prettig vindt. Kringen of groepen, die vaak als wilde loten aan de aloude stam van het Nederlandse Baptisme ontsproten zijn, zijn in de regel zo vriendelijk zich niet Baptisten gemeente zonder meer te noemen. Sommigen zetten er het woordje „vrij" voor, dat wil dan zeggen, dat ze niet geuniëerd zijn. Een enkele andere spreekt van Oud-Baptisten Gemeente. „Oud" — is dan te nemen in de zin, waarin we spreken van „oud-minister" dat is g e w e z e n minister? Willen die gemeenten zeggen dat ze Baptist g e w e e s t zijn? Ze moesten liever zeggen, wat ze *nu* zijn, daaraan hadden we meer. Er zijn ook nog „Zevende-Dags-Baptisten" — alle achting, maar de artikelen van Ds. Monsma in De Christen hebben gesproken van het onjuiste van hun wetsbeschouwing. — Dan hebben we in onze vacantie in De Haagsche Courant nog een vrije Baptisten gemeente ontdekt, vergaderende in de Vegelinstraat. Zij noemde zich de „Oude Baptisten Gemeente". Dat is me niet duidelijk. Voorzoover ik de historie van het Baptisme te 's-Gravenhage ken, is de — thans in de gemeenten Singel en Den Haag—Oost gesplitste gemeente de oudste Baptisten Gemeente in de Residentie. Wel weet ik, dat er een 33 jaar geleden naast de toen enige Baptisten Gemeente, vergaderende in de Van Dijckstraat, een kleine groep Baptisten vergaderde (ik meen in een woning), die een gereformeerd leertype voorstond. Is *die kring uitgegroeid tot* de huidige „Oude Baptisten Gemeente" dan heb ik er vrede mee. En zo niet, wie kan mij nader over deze gemeente inlichten?

Met dat al zijn er nu in de Residentie vijf baptisten gemeenten en we kunnen noch wensen hun de naam „Baptist" te ontzeggen, want het Baptisme is een beweging, veel meer omvattend dan de kring van gemeenten, opgenomen in de Unie. We kunnen slechts wensen, dat deze beweging in verschillende plaatsen meer organisatorisch besef ging vertonen, dat wil zeggen, dat het wezenlijke aan het Baptisme: zijn gemeente-gedachte (welke gedachte de Doop zin geeft), meer begrepen bleek te worden.

Maar . . . . hoe zullen zij geloven, ... zonder, die hun predikt? En daarom werp ik opnieuw mijn idee op — reeds voor jaren gepubliceerd: een vrije bespreking tussen alle Baptisten en baptistisch georiënteerde groepen in Nederland.

Cijfers. Op het Wereldcongres in Atlanta werden de volgende cijfers genoemd: Er zijn thans 12.028.163 leden van Baptisten gemeenten in de wereld. De Zondagsscholen der Baptisten gemeenten worden bezocht door 7.876.250 kinderen. Rusland staat buiten deze cijfers. In Burma (Eng. Indië) groeiden de gemeenten in het laatste jaar met 5.500 leden; in China met 2.000 in Zuid-Afrika, Kameroen en de Congo samen met 3.500 leden.

Eenheid der gelovigen. In zijn grote rede, door den President van het Baptisten Wereldverbond, Dr Truett, te Atlanta, gehouden, zeide hij o.a.:

„De enig mogelijke weg tot ware Christelijke eenheid bestaat hierin, dat men zonder enig voorbehoud Christus als HEER aanvaardt."

„Onze geestelijke eenheid met alle gelovigen is er nu reeds, daarop behoeven we niet te wachten."

„De moederbodem van alle vrijheid is de godsdienstvrijheid."

„Onze vaderen verwierven de vrijheid van godsdienst tot hoge prijs en wij hebben toe te zien, dat wij dit niet vergeten noch dat anderen het vergeten." —

„De verlossing behoort wezenlijk tot de Doop, maar de Doop behoort niet wezenlijk tot de verlossing."

L.

KERK EN VREDE

stuurde aan de redactie van ons weekblad haar laatstverschenen nummer, waarin naast meerdere artikelen ook een oproep voorkomt aan alle kerken en christenen van Nederland. De inhoud van de oproep is geput uit een getuigenis, dat voorkomt in een rapport, dat in opdracht van de Nederlandse afdeling van de Wereldbond van Kerken door een commissie onder leiding van Prof. Scholten en Dr. Wissing werd samengesteld. Dat getuigenis luidt:

„Zonder eenigen twijfel valt in den bijbel oorlog onder het verbod van doodslag en staat dus iedere oorlog zedelijk geoordeeld als zonde."

„In beginsel is iedere oorlog zonde".

En om uit de inhoud van het artikel nog iets te geven:

„Het is de taak van de kerk om het evangelie van Jezus Christus te prediken. Een andere boodschap heeft de kerk niet.

Deze boodschap sluit in zich een belofte en een gebod.

Een belofte: wij, alle mensen van alle landen, mogen kinderen van God zijn.

Een gebod: wij, die Gods kinderen mogen zijn, worden door God opgeroepen, om als Zijn kinderen voor Zijn aangezicht te leven en te werken, in gemeenschap met elkaar, om Jezus Christus te volgen en af te staan van alle ongerechtigheid."

„Een ieder van ons is verantwoordelijk. Niemand mag zijn verantwoordelijkheid afschuiven op Hitler en Stalin en Chamberlain. Al evenmin op onze regeering of op onzen minister van defensie. Wij hebben allen met God te maken."

In datzelfde nummer vond ik een gedichtje, dat ik al eens eerder ergens weggeknipt had om het t.z.t. te brengen. Ik wil het nu laten volgen:

Ik weet het niet . . . .

Als men rondom de trom zal slaan,
en men 't bevelschrift aan zal slaan:
„Ten strijde!",
dàn pas zal brandend voor mij staan
de vraag, of ik óók mee zal gaan
ten strijde.
'k Weet niet of ik dan sterk zal zijn,
of Gode's Wil mij wet zal zijn,
of dat voor menschen
mijn hart van angst bezwijken:
en 't vaste willen wijken zal
uit vrees voor menschen;
of dat de woede om 's vijands daân
in vuur en vlammen uit zal slaan
en 'k weer zal hooren
tot hen, wier zijde ik verliet . . . .
Ik weet het niet — ik weet het niet! . . .
Maar 't zal een daad van zonde zijn
als d' angst mij doet gebonden zijn,
dan, als rondom de trom zal slaan
en men 't bevelschrift aan zal slaan:
„Ten strijde!"

Wij hebben als gemeenschap ten opzichte van het probleem oorlog niet een onverdeelde houding. Niet dat sommigen onder ons met hartelust in de krijg zouden trekken, doch terwijl er hier en

daar stemmen opgaan voor een weigeren van die dienst, vernemen wij van anderen dat zij vastberaden het geweer zullen opnemen ter verdediging van al wat een mens dierbaar kan worden.

In 1934 vergaderden de Baptisten uit alle werelddelen in de hoofdstad van het duitse Rijk. Daar werd een vredesresolutie aangenomen, waarin onder meer deze woorden voorkomen:

„Het congres geeft uitdrukking aan zijn diepgevoelde overtuiging dat oorlog in strijd is met de gezindheid van Jezus Christus.”

„Het congres houdt alle christelijke mannen en vrouwen de noodzakelijkheid voor de ogen en wil ze vragen, hun persoonlijk getuigenis als christen tegen het onmenselijke en antichristelijke van de oorlog te laten horen . . . .”

Mevr. Ernest Brown, vrouw van den engelsen minister voor het mijnwezen nam het woord en zeide: „Het is van belang dat op dit congres ook een vrouw ten aanzien van dit onderwerp het woord neemt. Als de oorlog woedt zijn de mannen buiten, maar de vrouwen blijven thuis en wachten, wachten. Mijn man was vier jaar in de wereldoorlog, en in deze vier jaren leed ik zorg, nood en smart. Lang bleven de berichten uit; dan vond ik op een avond in mijn woonkamer twee telegrammen. En wijl ik ontzettend geleden heb, ben ik besloten mede te werken, dat de vrouwen der wereld niet nog eens door zulk een tragedie heenmoeten . . . . Wij zijn door het verdrag van Versailles bitter teleurgesteld. Een journalist uit mijn land heeft van dit verdrag gezegd: „Ze hebben een grote chaos aangericht en dat vrede genoemd.” . . . . De staatsmannen zullen het weten, dat wij gelovigen en Baptisten niet meer in een andere oorlog zullen trekken . . . . Ik zal de vrouwen er aan herinneren, dat wij met grote ernst Christenen moeten zijn; dan hebben wij geen resoluties nodig. Dan doen wij Gods wil als een vanzelfsprekendheid.”

Die meer wil weten van wat toen over deze aangelegenheid gezegd is kan het lezen in een over dat congres uitgegeven boekwerk.

En wat zullen wij zeggen?
Zal ik dat morgen ook nog zeggen?
„Ik weet het niet . . . .”

Ik wil niet oordelen over degenen, die met een granaat in de hand voorwaarts stormen, die met een machinegeweer maaien, ook niet over mannen, die zeggen: ik kan niet.

Zou aan mij de beurt komen te trekken dan zal ik, bewust van mijn onvermogen de situatie klaar te kunnen beoordelen om op grond daarvan mijn houding te bepalen, mij buigen voor God en Hem vragen mij door Zijnen Geest te leiden. „Zo wat Hij ulieden zal zeggen, doet dat”.

HUIZINGA.

„De nacht der zonde zal verdwijnen, Genade spreidt haar morgenrood!”

B. M. S. Yakusu 3-8-'39.

Waarde broeders en zusters,

Juist voor ik mijn laatste brief aan u schreef waren de zendelingen Ds. en Mevr. Mill en Ds. Ford weer van hun vacantie teruggekomen. Een paar weken later kwamen we hier allen samen, om het werk te bespreken. Ds. en Mevr. Mill hadden hun nieuw huis bewoonbaar gemaakt voor ze met vacantie gingen. Zij wonen nu aan de boven-Lomani, het verste gedeelte van het district dat ze eerder bewerkten. Yalikina werd overgenomen voorlopig door Ds. Young, zodat het district, dat veel te groot was, nu in tweeën verdeeld is. Het nieuwe werk is dus niet helemaal nieuw, maar het is nu toch weer ons jongste werk. Zo moet er nog steeds pionierswerk worden verricht.

Ondertussen moest het werk hier ook opnieuw worden geregeld. Ds. en Mevr. Wilkerson van Stanleyville gingen in Juni op reis naar huis en nu moet voorlopig het werk daar van hier uit gedaan worden. Ook het werk onder de Bamanga volkstam. Dat werk is de laatste jaren verbazend uitgebreid. Voorlopig zal Ds. Chesterton dat overnemen, maar we hopen dat later weer iemand te Stanleyville zal gaan wonen om dat werk te doen.

Doordat Ds. en Mevr. Ennals eind Juni van hier vertrokken om met vacantie naar huis te gaan, moest ook hun werk worden overgenomen. Gedeeltelijk zal Ds. Ford dat overnemen en een ander deel zal worden gedaan door Ds. Chesterton. Dan moet ook het werk, dat Mevr. Ennals deed, door anderen worden gedaan. Gedeeltelijk nam Mevr. Chesterton dat over en een ander kleiner deel werd door mij overgenomen. Dus ga ik nu weer meer in de naburige dorpen vergaderingen houden voor vrouwen.

Terwijl we druk bezig waren om al het werk zo goed mogelijk te verdelen, kwam er een verzoek om met het vrouwenwerk te Leopoldville te helpen. Dat werd hier echter niet mogelijk geoordeeld. Anders had ik hier afscheid moeten nemen om de arbeid daar weer te aanvaarden.

Intussen zijn Dr. Browne, Ds. en Mevr. Wilkerson en Ds. en Mevr. Ennals nu thuis. Het werk gaat hier door. Dr. en Mevr. Knights zijn weer hier gekomen om een tijdlang te helpen. Jammer dat hij nu ziek is. We willen echter hopen dat hij spoedig weer hersteld zal zijn. Dr. Holmes had enige tijd geleden het ongeluk zijn been te breken. Dat is gelukkig weer goed en wel in orde. Hij is nu juist op reis. Er moet door de dokters heel wat gereisd worden.

Met onze meisjes gaat het goed dit jaar. Onze jongsten, waarvan vier de mazelen gehad hebben en nu een hunner de bof, zijn toch weer gelukkig gezond. We hadden anders wel zorg met al de ziekte onder de kinderen. Het ergste schijnt nu voorbij te zijn, maar de school voor kleine kinderen is nog steeds gesloten. De mensen hier doen ook zo weinig om besmetting tegen te gaan.

Wij hebben nu in drie verschillende dorpen geregeld vergaderingen met vrouwen. Gewoonlijk komen we samen onder een boom, maar soms in een schoolkerk. De moeders moeten hun kleine kindertjes meenemen, dus wordt alles begeleid door het geschrei of gezang der kleinen. Daar zitten ze dan, op meegebrachte stoeltjes. Enkelen luisteren heel aandachtig. Hoeveel wordt begrepen van de gebrachte boodschap? Dat zijn vragen, die we niet behoeven te stellen. De grote vraag blijft, hoe kunnen wij hen tot Jezus leiden. Dat zij hem maar mogen leren kennen, want Hem te kennen is het leven.

Als we de rivier opgaan, komen we dadelijk bij een riviertje. Niet erg breed en er is een brug over. Nu is de brug eigenlijk niet meer vertrouwd en dus ga ik bij de wal naar beneden klimmen. Geen trap en een tamelijk steile wal, daarbij bijna 10 meter hoog. Dan beneden uitgezien naar een kano om het water over te steken. Daar is bijna altijd wel iemand, die ons wil overzetten. Allerlei opmerkingen worden er gemaakt, waarop ik gewoonlijk niet antwoord. Zij gaat om te prediken. Ze komt straks weer terug. Ze is niet getrouwd. Zij zorgt voor de meisjes. Na het oversteken van dat riviertje komen we al spoedig weer bij een diepte. Deze is overbrugd door vier palen. Een van de meisjes geeft me een hand en tot nu toe zijn we er altijd zonder ongelukken overgekomen. Verder op is weer een riviertje met een brug er over. De palen in de lengte zijn goed in orde. Maar de planken die er dwars over moesten liggen zijn soms over een afstand van 2 meter of meer niet aanwezig. We zijn echter altijd veilig gepasseerd.

Te Yatumbu wordt een nieuwe schoolkerk gebouwd. Daar zijn ze het hele jaar al mee bezig. Dit keer wordt het een gebouw van bakstenen. Heel wat stenen werden gemaakt en gebakken. Toen begon men te bouwen. Er waren geen stenen genoeg. De muren waren ook niet heel goed opgetrokken. Daar het gebouw nu maanden lang op dezelfde hoogte bleef, moeten de muren, die toch niet te best gebouwd zijn gedeeltelijk weer afgebroken worden. Nu wordt weer gebouwd en dus hopen we het gebouw toch voltooid te zien. Gewoonlijk komen we samen tussen de muren, maar verleden week was dat niet mogelijk. We moesten dus verder weg en daarom vroeg ik, of men ons met een kano wilde terugbrengen. Dit gebeurde en onder gezang bereikten we weer Yakusu. Deze week gingen we heen en terug per kano. We hadden echter maar 2 roeiers en een ervan verstond de kunst niet. Zodra we de laatste brug gepasseerd waren, ging ik aan wal en verder lopen. Zodoende kon ik de vrouwen vertellen, dat we gekomen waren. Ook bezocht ik nog vlug twee moeders met pas geboren kindertjes, 2 en 4 weken oud. Toch was ik er nog voor de kano. Later bezocht ik nog een jonge moeder

die haar eerste kindje van een paar weken oud weer moest verliezen. Ik gevoelde dat met goede verzorging dat kindje misschien had kunnen blijven leven. Hoe kon ik nu zeggen, dat het de wil van God was, dat haar kindje zou sterven. Ik mocht haar echter wel zeggen, dat God ook nu voor haar kindje zorgde. Hare gedachten moesten nu heengaan naar dat land, waar geen smarte en dood meer is, naar Hem, Die de Levensvorst is. Samen hebben we gebeden en ik liet haar in tranen achter, terwijl ze mij beloofde, dat ze de volgende week weer op de samenkomst zou zijn.

Zo mogen we onder blijdschap en onder droefheid heen wijzen naar Hem, die ons het leven en dat in overvloed wil schenken. Een nacht van duisternis en ongeloof wijkt voor dat Eeuwige Licht. Mogen we maar steeds dat licht laten schijnen.

Ons in uwe voorbede aanbevelende,

G. REILING.

CHRISTUS' GESTALTE IN ONS LEVEN.

Dat was het Conferentie-onderwerp van onze voorlaatste Nationale Jeugdconferentie, welke gehouden werd in de Gereformeerde en in de Baptiste kerk te Stadskanaal.

Eén van de toen besproken onderwerpen was alsvolgt geformuleerd: *Hoe mijn leven veranderde.*

Men kan bij de behandeling van dit onderwerp het accent leggen op „hoe" en ook op het bezittelijk voornaamwoord „mijn". De vraag naar het „hoe" moge niet van belang ontbloot zijn, van veel meer praktisch belang lijkt me altijd te zijn de beantwoording van de vraag: hoe *mijn* leven veranderde. Wanneer een ieder voor zich deze vraag gaat beantwoorden merkt hij dat z'n leven meer het karakter van een getuigenis krijgt. Dan wegen de theoretische formuleringen omtrent de vraag naar het „hoe" niet het zwaarst, hoe belangrijk deze beschouwingen soms ook kunnen en mogen zijn, m a a r dan komt men onder de diepe indruk van de daadwerkelijke kracht van het Evangelie van Jezus Christus.

Ook dient men in dit verband te letten op de juiste betekenis van het woord v e r a n d e r e n.

Misschien kan ik dat met een voorbeeld duidelijk maken. Wanneer ik zeg: we krijgen a n d e r weer; wat betekent dan een dergelijke uitspraak? Dat we in plaats van heet weer nu koud weer krijgen of omgekeerd? Ja, dat kán het betekenen, doch dat b e h o é f t het niet te betekenen. In de meeste gevallen zal men onder „ander weer" een verandering in de weersgesteldheid moeten verstaan.

* * *

Wat een veranderd leven NIET betekent.

Het is *niet* in overeenstemming met de werkelijkheid, wanneer onder een veranderd leven, doordat Christus gestalte in dat leven aannam, verstaan wordt:

1. vroeger was daar de onwil in het leven — thans staat het leven enkel in het teken van absolute en dadelijke gehoorzaamheid;

2. vroeger was het leven in z'n denken en trachten gans en al onrein — thans is er in het hart een toestand van volkomen reinheid geschapen;

HET KERKBEZOEK.

Het woord „kerk" wordt in verschillende zin gebezigd. We gebruiken het niet gaarne waar het er om gaat dat lichaam aan te duiden, dat zich om Christus kristaliseert en hier op aarde openbaar wordt door de inzettingen en ambten. In dat geval spreken we bij voorkeur van de „gemeente". Wordt in een geestelijk lied van „kerk" gesproken en is het duidelijk dat de dichter niet anders op het oog had als wat wij „gemeente" noemen, dan mijden we daarom dat lied niet. Maar overigens achten we het historisch verantwoord, dat we onderscheid maken tussen „kerk" en „gemeente".

Nu spreekt men echter ook van „kerk" in een andere zin n.l. dan, als men het heeft over het gebouw opgericht en ingericht, speciaal voor de samenkomsten der christenen. Onze Duitse geloofsgenoten vermijden ook in dat geval het woord „kerk" en spreken dan van „kapel". Wie het boek van Dr. Wumkes over „De opkomst en vestiging van het Baptisme in Nederland" gelezen heeft, weet wel, dat de onder Duitse invloed staande gemeenten in Friesland, in hun berichten ook getrouwelijk spraken van hun „kapel". Wumkes plaatst — als ik het mij goed herinner — dit woord dan telkens tussen aanhalingstekens, als eigenlijk in ons protestants spraakgebruik niet thuishorende. Immers de kapel is de nevenkerk; het bijgebouw. Zo had men oudtijds b.v. doopkapellen: een klein, naast het kerkgebouw opgetrokken gebouwtje, speciaal ingericht en uitsluitend gebruikt voor de bediening van de Doop. We willen absoluut geen „bijkerk" zijn en achtten de gewoonte der Duitse Baptisten in dit opzicht dan ook geheel onjuist.

Onder „kerkbezoek" verstaan wij het bezoek van die plaats, waar de gemeente samenkomt — onverschillig, hoe groot die plaats is en hoe ze er uit ziet. Wij „kerken" zelfs in een lokaal of schuur.

Over dat kerkbezoek, van zo groot belang voor de gemeente en haar arbeid en voor de enkele leden en hun gezinnen, schrijven we hier nu en daarbij is ons het woord uit de brief aan de Hebreën in de herinnering, dat we hier afschrijven:

> *En laat ons onze onderlinge bijeenkomsten niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben, maar (elkander) vermanen: en (dat) zoveel te meer als gij ziet dat de dag nadert.*

Wat bedoelt de Schrijver met de „onderlinge bijeenkomst?"

In sommige van onze gemeenten is die uitdrukking overgenomen en dan bedoelt men er dié samenkomsten mede, waarin meer dan één broeder een woord spreekt. Dat soort samenkomsten onderscheidt men dan als „onderlinge bijeenkomst" van de gewone godsdienstoefeningen.

De „onderlinge vergaderingen" staan dan tegenover de openbare godsdienstoefeningen.

We geloven echter, dat dit spraakgebruik ontstaan is uit een onjuiste opvatting van dit schriftwoord. In de tekst ligt een andere tegenstelling. Daar is de „onderlinge" bijeenkomst de *eigene* bijeenkomst; de bijeenkomst dus tegenover de bijeenkomst van *anderen.*

Het woord „bijeenkomst" kan slaan op de vergadering, de samenkomst der gemeente, maar ook op de gemeente zélf. Eigenlijk zijn deze beiden ook niet te scheiden. Het verwaarlozen van de *samenkomsten* der gemeente is een verwaarlozen van de *gemeente* zélf. En tegen dat nalaten, dat nalatig zijn in het bezoek der godsdienstoefeningen, waarschuwt de Schrijver hier.

* * *

Verzuim de samenkomsten der gemeente niet, anders dan in geval van overmacht. De Heere Jezus ging *naar Zijn gewoonte* op de rustdag van Zijn volk naar de synagoge. Hier — in de brief aan de Hebreën — lezen we van een tegengestelde gewoonte; de gewoonte n i e t op te gaan: laat ons onze eigene bijeenkomsten niet nalaten, *gelijk sommigen de gewoonte* hebben.

I. Deze gewoonte is een uiting van ontrouw aan de eens afgelegde belijdenis.

Immers we lezen even eerder van dezelfde mensen, tot wie hier deze vermaning gericht wordt: Laat ons de onwankelbare belijdenis der hope (vast)houden.

Er had en heeft in het leven der gelovigen een reiniging, een afscheiding plaats gevonden. Het hart is gereinigd, het kwade geweten weggenomen, d. w. z. het kwaad, de zonde, die we door ons geweten kennen, is ons vergeven; het geweten is daarvan ontlast. Het beschuldigt nu niet meer, nu de zonde is weggenomen. Die reiniging, innerlijk en geestelijk, is door de dood van Christus tot stand gekomen. De gelovigen merken dat aan de vrede in hun geweten.

Maar de mens heeft een inwendig en een uitwendig leven. Wat van binnen gebeurt, moet openbaar gemaakt worden. Nu wordt ons *inwendig* leven door ons *lichamelijk* leven, door ons *lichaam* openbaar. Daarom gaat de reiniging van het hart gepaard met de reiniging van het lichaam en weerspiegelt zich daarin. Het reine water, waarin het lichaam gewassen is bij de Doop, zeide duidelijk, dat het lichaam, het stoffelijk leven deelt

3. vroeger was het leven doortrokken van haatgevoelens — thans zwaait de liefde van Christus haar schepter in het veranderde leven;

4. vroeger was het leven door en door egoïstisch in al zijn streven en begeren — thans kan er alleen maar van een Christocentrisch leven gesproken worden.

Ik geef toe, dat ik hier de tegenstellingen wel heel scherp tegenover elkander geplaatst heb, maar voeg er onmiddellijk aan toe dat ik zulks met opzet deed.

Een ieder, die geen vreemdeling is in eigen hart en leven en die tevens in alle ootmoed mag belijden een discipel van Jezus Christus te zijn, weet, dat de leuze: honderd procent voor Christus — wel een schoon ideaal en na te jagen doelwit kan en zelfs moet zijn, doch dat de werkelijkheid soms mijlenver van het ideaal verwijderd kan zijn. En zoeken wij niet steeds weer de werkelijkheid zo dicht mogelijk te benaderen? Als Christenen doen we m.i. altijd verstandig, om, wanneer we ons laten wiegelen op de golven van illussies en inderdaad prachtige leuzen, de oever van de werkelijkheid steeds in het oog te houden.

* * *

Wat een veranderd leven WEL betekent.

Ik weet niet, of ge de tijd er afneemt, om de volgende Schriftgedeelten te overdenken. In elk geval raad ik u aan uw bijbel eens ter hand te nemen en de volgende gedeelten aandachtig te lezen: Rom. 5:17—19; Rom. 6:2, 4, 6—8, 11; 2 Kor. 5 : 17—19; Ef. 4 : 17, 22—25.

Dit zijn woorden van *Paulus*, die heel diep gebleken heeft in eigen hart en wiens ogen geopend werden voor de hogere werkelijkheid.

En het is juist Paulus geweest, die aan de Korinthiërs (let wel: de Korinthiërs!) geschreven heeft, dat ze „in Christus" nieuwe schepselen zijn.

In Christus nieuwe schepselen!

In plaats van „een nieuw *schepsel*" kunnen we ook vertalen: „een nieuwe *schepping*". Dat betekent: het oude is weggevallen. De nieuwe toestand *is* er! De apostel geeft er zichzelf niet de eer van. Het is alleen, omdat hij door de mystieke band met Christus is verenigd. Het is alleen aan God te danken, van Wien alle verzoening uitging. God heeft het in orde gebracht en laat het hém nu voor anderen in orde brengen.

Dus wanneer Paulus zegt, dat een christen een nieuwe schepping is, dan bedoelt hij te zeggen dat de nieuwe toestand er *is*, al is de toestand ook nog niet de volmaakte toestand.

Wanneer het N. Testament van een veranderd leven spreekt, moeten we dus denken aan een andere *levensrichting*, welke wordt ingeslagen; omdat een nieuw *doel* aan het leven is gesteld en het leven daardoor juist *inhoud* en *betekenis* heeft gekregen. Het leven wordt dan gezien in eeuwigheidslicht. 't Is een ander *beginsel*, het beginsel van boven, van Christus, dat het leven gaat beheersen. En daarmee komt dan tegelijkertijd het conflict!

Christus' gestalte in ons leven.
Christus' gestalte in *mijn* leven.
En daarmee de grote verandering!

Dat is de rechtvaardigmaking door het geloof in Christus Jezus.

Daarná komt de heiligmaking.

Doch zolang de christen onderweg is, zal hij een strijder van het kruis moeten zijn.

In dat teken zal hij overwinnen.

Door Christus, Die altijd weer begenadigt en bekrachtigt.

Ere zij Zijn Naam!

d. H.

---

in het heil, dat de gelovigen in Christus gevonden hebben.

Maar het heil wordt eerst volkomen bij de wederkomst van den Heiland en . . . . dat duurt zo lang! Zo voelden reeds de eerste christenen te Jeruzalem het. En dat — voor hun gevoel — zo lange wachten, gevoegd bij de moeilijkheden, die ze om Christus' wil ondervonden, heeft de eeuwen door gelovigen doen verslappen. Als Israëlieten, die aan den Heere Jezus geloofden hielden de ontvangers van deze brief, hun *eigen* samenkomsten in onderscheid van de samenkomsten, die de andere Israëlieten hielden. Maar nu duurde het voor hun gevoel zolang, dat hun belijdenis, n.l. dat Jezus de Messias was, op zichtbare en overtuigende wijze gerechtvaardigd werd. Daardoor verdween de warmte en kracht van hun geloof en werden ze ontrouw in het bezoek der *eigene* samenkomsten.

Dat was — en is steeds — de diepere oorzaak van ontrouw kerkbezoek: het hart is koel geworden, ontevreden, ontgoocheld; de hoop is niet meer de levende kracht, die voortdrijft en aanvuurt. *De oorzaak van elke verkeerde houding ligt altijd in het eigen hart,* dat de beproeving niet overwinnend weet te doorstaan! Men make toch vooral een scherp onderscheid tussen aanleiding en oorzaak van ontrouw kerkbezoek. Aanleiding om uit de kerk weg te blijven is er haast altijd wel; de preek of de prediker, de broeder of de zuster of de tocht, de hitte of de koude en nog tal van andere factoren kunnen als aanleiding gelden om de kerk te verzuimen, *maar de oorzaak van dat verzuim zijn ze nimmer!* De *oorzaak* ligt in een ziekte van het hart! *We kunnen gelijk hebben met al onze klachten, maar doen altijd verkeerd als we daarom onze plaats open laten.*

II. Het moedwillig verzuim van onze godsdienstoefeningen is zonde, omdat dat ons beroofd van onze invloed op anderen.

We moeten op elkander acht nemen, tot opscherping der liefde en der goede werken. De gelovigen hebben een taak tegenover elkander: ze hebben op elkander acht te nemen met het doel de liefde op te scherpen en aan te sporen om mede de hand aan de ploeg te slaan. We hebben elkander nodig. Neen! niet de eigene bijeenkomsten nalaten, maar elkander vermanen, d. w. z. elkander bemoedigend optreden, de liefde doen opvlammen en opwekken en in de arbeid der gemeente een taak ter hand te nemen.

Dat is de geestelijk arbeidstherapie, dat is de genezing door arbeid. Hoe intensiever men werkt, hoe minder lasten men heeft, en hoe minder gevaar men loopt „lastig" te wezen. Werken geneest den geest, gelijk het lichaam er door gestaald wordt.

We moeten tot een zegen zijn. Daartoe is het nodig dat we aanraking hebben met anderen. Sommigen hebben zich bekeerd om vrede te hebben, om het mooi te krijgen en . . . . . hun christendom mislukt — zo niet helemaal, dan toch voor een deel en *moet* mislukken. Een heilzame bekering mag geen ander doel hebben, dan dat de wil van God geschiede. Vrede en blijdschap zijn nevengevolgen van zulk een echte bekering. *Echt* is de bekering als het daarbij niet om *onszelf*, *onze* vrede enz. gaat, maar om *God*, om *Zijn* wil enz.

Hoe kan iemand ten zegen zijn voor zijn medegelovigen als hij uit gewoonte de *eigene* bijeenkomsten nalaat? Inspireert zulk een houding? Wekt dat op tot geloof? Wekt ze belangstelling bij die buiten staan? Scherpt dat de liefde op? Door onze *voorwendsels* zien de mensen heen.

Vergeten we niet: anderen hebben *ons* nodig. De toehoorder den spreker, maar iedere spreker weet, hoezeer hij zijn toehoorders nodig heeft. Zij moeten met hem strijden in de gebeden en zo de sfeer scheppen, waarin geestelijk leven ontstaan en groeien kan. De toehoorders bedenken vaak niet hoe groot hun invloed op den spreker is; hoe hun tegenwoordigheid, hun gebed en hun gezang hem helpen en . . . . hoe ze er elkander mee helpen!

III. Moedwillig kerkverzuim is zonde, omdat ons eigen zieleleven er door in gevaar komt.

We merkten reeds op, dat de „eigene" bijeenkomst ook betekent de eigen vergaderde *gemeente*. 't Ligt ook niet zover uit elkaar: het nalaten van de „eigene bijeenkomst" en het verwaarlozen der gemeente zélf, want wie de gemeente zelf hartelijk liefheeft, zal niet haar bijeenkomsten willen missen en belangeloos wegblijven.

> Ook daarop legt de Schrijver de nadruk: „en zo (iemand) zich onttrekt, mijn ziel heeft in hem geen behagen. (Vers 38.)

Duidelijk tekent dit woord het verband tussen de bijeenkomsten der gemeente en de gemeente zelf. Het verwaarlozen van de bijeenkomsten der gemeente is een zich onttrekken aan de gemeente zelf. Wie (door de samenkomsten der gemeente te verwaarlozen) het contact met haar verliezen, *kunnen* daardoor de invloed van den Heiligen Geest gaan derven. En door gebrek aan voedsel en geestelijke bearbeiding verflauwen en bezwijken ze in hun zielen.

Als we zien, dat de dag nadert — de beslissende, grote Dag; dat deze wereld vastloopt, moet ons dat een aansporing zijn om toe te zien, dat we *op onze plaats zijn!* L.

ISRAËLS TOEKOMST.

Er komen in het nog niet vervulde profetische Schriftwoord dingen voor, die voor mij wel *zeker* maar geenszins *duidelijk* zijn. Als onze Eind-Redacteur mij b.v. zou uitgenodigd hebben iets te schrijven over het *hoe* der voorzegde duizendjarige Christusregering op aarde, dan zou ik hiervoor waarschijnlijk geen vrijmoedigheid hebben gevonden, omdat ik wel voor het *wezen*, doch niet voor het *hoe* daarvan voldoende schriftuurlijke grond aanwezig acht. Nu mij echter gevraagd is uiting te geven aan mijn gevoelens aangaande Israëls toekomst, wil ik, hoewel ook hier voor mij nog vragen blijven en ik van harte de broederhand kan reiken aan hen die nog meer vragen hebben dan ik, hieraan gaarne voldoen.

Gezien het feit, dat vele Oud-Testamentische profetieën aangaande Israëls toekomst door vele overigens Schriftgetrouwe gelovigen niet op het vleselijk volk der Joden, maar op de supra-nationale Gemeente des N. Verbonds worden toegepast, acht ik de hoofdstukken 9 tot 11 van de Romeinenbrief als grondslag voor een beschouwing van dit vraagstuk van grote betekenis. Staande in de bedeling der vervulling spreekt Paulus hier immers over Israëls toekomst opnieuw *als profeet*! Zeer puntig heeft Tholuck, in het voetspoor van anderen, opgemerkt dat de apostel in deze hoofdstukken zijn aanhalingen van de O. T. profeten niet geeft als een *grond* doch als een *waarborg*. Paulus *citeert* niet alleen, hij *voorzegt* ook, hoewel hij de kern dezer profetie reeds kon vinden in de evangelische traditie, welke wij lezen in Matth. 23 : 39: „Want Ik zeg u (n.l. Jeruzalem): gij zult Mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: Gezegend is Hij, die komt in den naam des Heeren". Niet minder beslist handhaaft Dr. Hermann Olshausen de profetische betekenis van Paulus' woorden in deze hoofdstukken. Naar aanleiding van Rom. 11 : 25, 26 merkt hij op: „Dat in deze merkwaardige plaats een eigenlijke profetie betreffende het volk der Joden vervat is, hebben in ouden en nieuwen tijd in wijden kring de meeste uitleggers erkend en het verband eischt zoo gebiedend juist aan *vleeschelijke* Israëlieten te denken, dat geen andere opvatting dezer plaats zich op den duur zal kunnen handhaven. Alleen een valsche tegenstand tegen de Joden en vrees voor dwalend misbruik dezer plaats gaven Chrysostomus, Theodoret, Hieronymus en later in het bijzonder de reformatoren aanleiding deze apostolische woorden toe te passen op het *geestelijk* Israël. In dezen werd reeds door Beza in de Gereformeerde en door Calixt en Spener in de Luthersche kerk de rechte opvatting weer geldend gemaakt".

Inderdaad, het is ook mijn overtuiging, dat in deze merkwaardige plaats van de brief aan de Romeinen een eigenlijke *profetie* a.g. het natuurlijke volk van Israël vervat is, die enerzijds haar directe grond heeft in de persoonlijke inspiratie van Paulus en niet in de O. T. profetieën die hij overneemt, maar anderzijds deze O. T. voorzeggingen over het dode punt der „vergeestelijking" heenvoert en als wezenlijk één met zijn eigen profetie in het licht stelt.

In deze profetie, er kan niet te veel nadruk op gelegd worden, gaat het om het *volk* van Israël. Als tegenover het geloof in Israëls toekomst wordt aangevoerd, dat er in de Gemeente „geen onderscheid is, noch van Jood noch van Griek" (Rom. 10 : 12): dat „degenen die uit het geloof zijn, Abrahams kinderen zijn" (Gal. 3 : 7); dat in Christus is „noch Jood noch Griek, noch dienstbare noch vrije, geen man en geen vrouw" (Gal. 3 :28); dat wij (de gelovigen dezer bedeling) kinderen der belofte zijn als Izaäk was (Gal. 4 : 28); dat er in de tegenwoordige tijd „een Israël Gods" is (Gal. 6 : 16) — dan botsen er geen waarheid en dwaling op elkander, *maar glijden twee waarheden langs elkander heen*. De individuele toebrenging door het evangelie van den Jood tot de supranationale Gemeente, heft de aparte toekomst van het volk Israëls, *nadat* de huidige gedeeltelijke verharding zal zijn beëindigd en de volheid der heidenen zal ingegaan zijn, niet op en omgekeerd.

Er is een gevoelen, dat de profetieverklaring der z.g. Maranathaprediking in Nederland tot dusver voor een groot deel bestaan heeft uit een in goed vertrouwen verbreiden van geïmporteerd Fundamentalisme. De rustige grens-contrôle van bevoegde onderzoekers zou hebben ontbroken, want „de boodschap had haast". Welnu — de erkenning dat meerdere „Maranatha-gezinde" Schriftonderzoekers hiervan iets beginnen in te zien betekent echter geenszins eerherstel voor de school der eenzijdige „vergeestelijking", die door zelf-gegraven beddingen alle toekomstbeloften aangaande Israël afleidde naar de Gemeente. Dit schijnt ook Ds. G. Doekes te beseffen, als hij in zijn boek „De beteekenis van Israëls val" bij Rom. 11 : 12 o.a. opmerkt: „Subject kan in dit vers niet zijn „het overblijfsel" (vs. 5) of „de uitverkorenen" (vs. 7), maar is *het volk* Israël, waarvan de apostel gezegd heeft dat het niet verstooten doch slechts gevallen is, om door de roeping der heidenen weer te worden getrokken. En daarom kan en mag „hunne volheid" *niet anders dan van de toebrenging als volk worden verklaard*. En bij vs. 15: „want indien hunne verwerping de verzoening is der wereld, wat zal de aanneming wezen, anders dan het leven uit de dooden" zegt hij: „Dat ook hier van Israël *als volk* gesproken wordt, behoeft nauwelijks herinnerd. Zo alleen laat het redebeleid des apostels in dit hoofdstuk zich verklaren. Er zou heel wat minder misverstand zijn in de exegese van dit capittel, indien men niet telkens weer aan de groote meerderheid des volks, aan een bekeering in massa dacht. Het gaat niet over het *getal* der Joden, die aangenomen zullen worden, maar over *de aanneming van dit volk*. Thans moet de bekeerde Israëliet met zijn volk breken, doch straks zal de Joodsche natie een Christenvolk worden, zoodat hetgeen nu slechts „overblijfsel" is, alsdan de kern, *de drager van het nationale leven zal zijn*".

Nu dien ik te erkennen dat Ds. Doekes, gelijk elders in zijn boek blijkt, in deze komende herleving van Israël als volk, niet meer ziet dan een bloeitijd der Gemeente, verrijkt door de bekering der stammen Israëls. Wordt hiermede echter aan de profetie ten volle recht gedaan? Ziet het woordje „totdat" uit Rom. 11 : 25 alleen op het einde van de gedeeltelijke verharding, die thans nog als een oordeel op Israël ligt is er ook geen sprake van een nieuwe *positie*, die het herboren Israël zal innemen en van een nieuwe *roeping* die het zal hebben te vervullen in en tegenover de wereld *als volk?*

Ongetwijfeld is hier het laatste woord nog niet gesproken. Velen ook zijn huiverig voor het onderzoeken van deze Goddelijke verborgenheid. Zij vrezen voor menselijke speculaties en zijn zich daarbij weinig of niet bewust, „dat dit Joodsche vraagstuk wegens zijn verstrekkende beteekenis niet thuis behoort in een kabinet van theologische curiositeiten, omdat de hoogste en grootste problemen, die ooit God en menschen hebben bezig gehouden, er mee zijn samengegroeid en er in liggen opgesloten" (A. Wielenga in „Israëls toekomst").

Neen, de Schrift, waarvan meer dan twee derde zich met Israël bezig houdt, laat m.i. niet toe om in de toekomst alleen maar een massale toevloeiïng van bekeerde Israëlieten tot de Gemeente te verwachten. De profetieën komen beter tot hun recht in hetgeen Dächsel zegt: „Dit *wonder*, dat Israëls bekeering ons te aanschouwen zal geven, denke men door en men zal begrijpen, dat met Israëls bekeering een geheel nieuw beslissend tijdperk in de geschiedenis van het Christendom zal beginnen . . . . Israël zal zóó bekeerd worden, dat het eveneens weder een rijk en een volk van God vormt, als ten tijde van David en Salomo, ja veel heerlijker en volkomener . . . . De verheerlijkte Gemeente van het duizendjarig rijk zal de vervulling zijn van Ps. 87. Dan zal Israël in al zijn leden zijn, wat de naam zegt. Christus zal in en door hen over de menschen heerschen, en de volken als *deelen van Zijn rijk* hebben, maar aan Zijn bekeerde Gemeente, Israël, de *kom* der Gemeente van het duizendjarig rijk, zal Hij zeggen: „Deze en die is in Sion geboren". Als eindelijk in Openb. 7 : 1 v. de ziener een getal van 144000 verzegelden uit Israël ziet, dan is het voor ons hetzelfde, of dit getal eigenlijk of slechts zinnebeeldig bedoeld is. Dit blijkt echter zeker uit dit gezicht, dat het een getelde schare, een organisch gerangschikt geheel zal zijn, een volk, dat aan het einde der tijden optreden zal als Israëlietisch-Christelijke Gemeente".

De vraag, die hier bij iemand zou kunnen opkomen: „Maar is een zodanige toekomstige positie en roeping van Israël als volk dan niet een heroprichting van de verbroken „middelmuur des afscheidsels" (Ef. 2 : 14)?" heeft slechts een *schijnbare* grond. De één-wording in Christus van Jood en Heiden blijft,

Het verschil ligt hier: vóór het „totdat" van Rom. 11 : 25 is Gods Heilsorgaan: de *supra-nationale* Gemeente; nà dit „totdat" zien wij het bekeerde *Israël* als volk tot de schijnbaar verloren en vervallen, maar *in werkelijkheid onberouwelijke genadegiften en roeping Gods* (Rom. 11 : 29) komen en de banier opsteken tot de volken. Nadat Israël gedurende de eeuwen der verharding en verwerping het heil en de gerechtigheid heeft gezien van degenen die God niet zochten en naar Hem niet vraagden, van een volk dat naar 's Heeren naam niet genoemd was (Jes. 65 : 1; Rom. 10 : 19—21), zullen straks de heidenen datzelfde volk zien voortkomen als een glans, als een brandende fakkel, genoemd met een nieuwe naam (Jes. 62). Evenmin als er voor het „totdat" van Paulus een scheidsmuur was tussen de gelovige niet-Joden en de gelovige Joden, zal er omgekeerd ten tijde van Israëls toekomst een scheidsmuur staan tussen Israël en de volken. „Het zal geschieden in het laatste der dagen, dat de berg van het huis des Heeren zal vastgesteld zijn op de top der bergen, en dat hij zal verheven worden boven de heuvelen, *en tot dezelven zullen alle volken toevloeien.* En vele volken zullen heengaan en zeggen: Komt, laat ons opgaan tot den berg des Heeren, tot het huis van den God Jakobs, opdat Hij ons leere van Zijne wegen en dat wij wandelen in Zijne paden. *Want uit Sion zal de wet uitgaan en des Heeren woord UIT JERUZALEM*" (Jes. 2 : 2, 3).

Laat mij nog eenmaal de woorden van Paulus' profetie in Rom. 11 : 25 mogen laten klinken, thans in de vertaling van „Tekst en Uitleg" door Prof. Dr. A. v. Veldhuizen: „Want broeders! om u van de eigenwijsheid te vrijwaren, wil ik u niet van dit geheimenis onkundig laten, dat er tot op zekere hoogte voor zóólang een verharding over Israël is gekomen, totdat het volle getal der heidenen binnengaat. Dan eerst zal Israël als geheel behouden worden, gelijk geschreven staat: de verlosser zal komen uit Sion, afwenden zal Hij de goddeloosheden van Jacob. En dit is Mijn beschikking over hen, wanneer Ik hun zonden wegneem".

Bij de „uitleg" wordt deze vertaling door de verklaring bevestigd: „Er is tot op zekere hoogte, in zekere mate een verharding bij Israël ingetreden, doch dat is maar tijdelijk. Daaraan komt wel een einde, zoodra het getal der heidenen is binnengeleid. Dat volle getal behoeft niet te zijn alle heidenen zonder onderscheid. Er kan ook mee bedoeld wezen het volledige aantal, dat God Zich heeft voorgesteld. We hebben hier weer het woord, dat de lading of de bemanning van een schip aanduidt. Is die oogst binnen, dan zal gansch Israël worden behouden. Ook hier de vraag: wil dit zeggen: zonder uitzondering, *of beteekent het Israël als geheel? M. i. het laatste* Laten er takken zijn weggesnoeid, de boom gaat weer bloeien, *schooner* dan ooit tevoren en vrucht dragen in overvloed."

Ik besluit deze gedachtenreeks over Israëls toekomst (waarbij ik mij bepaald heb tot Israëls *geestelijke* toekomst) met een woord van Ds. A. M. Berkhoff in zijn werk „De Christusregeering", een woord waarin ik mijn eigen zienswijze en overtuiging klaar weerspiegeld zie: Daarom mogen wij v. 25 (van Rom. 11), bevestigd door het: *„alzoo zal geheel Israël zalig worden"*, en de aanhaling van Jes. 59 : 20 in v. 25—27, ten volle handhaven als een apostolische voorzegging, die niets minder inhoudt dan dit: Israël ligt nu door zijn Messiasverwerping onder het oordeel der verharding en dit zal een langen tijd duren, n.l. totdat aan alle volken het Evangelie is gebracht, en uit alle volken de Gemeente des N.T. vergaderd zal zijn; dán (er staat eigenlijk een *dubbele* tijdsaanduiding: *tot aan het tijdstip, wanneer* de volheid heidenen zal ingegaan zijn) zal de verharding van Israël worden weggenomen; dan komt er voor dat volk nog een heerlijke periode. Dan komt de Verlosser „tot" (Jesaja), „uit" (Paulus) — het laat dezelfde zaak van tweeërlei zijde zien, het eerste het *moment* van Zijn wederkomst, en het tweede het *doel* er van: de *uit* Sion over Israel en de volken uitgaande Christocratie — Sion! Dan zal de gezegende Christusregeering, „de rijkdom der heidenen", „voor de wereld het leven uit de dooden", gekomen zijn!"

MONSMA.

MEDEDELINGEN

ADVERTENTIES moeten steeds **naar den administrateur** worden gezonden.

E.-R.

DE GIFT VAN EEN ENKELE BIJBEL.

Een jong Koreaans vaderlander werd in Maart 1904 na vijf jaren droevig verblijf in de gevangenis voor de rest van zijn leven naar een ver afgelegen eiland verbannen.

Toen hij op 't punt stond Seoul te verlaten, bood een Christenvriend hem een Bijbel aan, en drong er bij hem op aan, dat hij den Heiland zou zoeken, Die alleen in staat was, hem te helpen.

De jonge banneling, die van goede familie was, een helder verstand bezat, en een uitstekende westerse opvoeding had genoten, begon over die woorden na te denken, en zijn Bijbel te lezen.

„Toen ik een jaar later op dat eiland kwam," zo verhaalt de Christenvriend, „ontmoette ik hem en bemerkte, dat hij zulk een ernstige gelovige geworden was, als ik maar zelden ontmoet had. De Heilige Geest, die het Woord van God gebruikte, was zijn enige Leermeester geweest."

Hij had een vruchtbaar getuigenis afgelegd tegenover hen, die om hem heen leefden.

Samen maakten we allerlei plannen, om het christelijk werk vooruit te doen gaan. Toen breidden we onze plannen uit, waardoor nu ook op een ander eiland de prediking begonnen is, en reeds een honderdtal bewoners spraken hun wens uit, de leer van Jezus te willen navolgen."

God werkt dikwijls langs onbegrijpelijke wegen. Hij liet toe dat deze jonge man in ballingschap ging, opdat zijn ziel zou gered worden, maar dat niet alleen, doch opdat ook door hem vele Koreanen op deze afgelegen eilanden tot verlossing zouden komen. En het begin van deze zegeningen was gelegen in de gift van een enkele Bijbel.

DE DOVE KERKGANGSTER.

Een arme, dove vrouw, die reeds sedert jaren geen geluid meer gehoord had, ging toch elke Zondag geregeld naar de kerk. Men had kunnen denken, dat dit toch eigenlijk niet nodig was geweest en dat zij liever thuis moest blijven. Iemand, die zich daarover verwonderde, vroeg haar eens, waarom zij toch altijd naar de kerk ging, daar zij er toch niets horen kon. Zij antwoordde: „Ik ga naar het Huis des Heeren, omdat ik het liefheb en gaarne in Gods wegen wandel; Hij geeft mij menig goede gedachte over de tekst, nadat mijn buurvrouw mij die heeft aangewezen. Ook gevoel ik mij daar meer in de nabijheid van God en Zijn gelovigen en bovenal: ik beschouw het als mijn plicht en mijn voorrecht God openlijk te dienen op deze wijze die Hij verordend heeft."

Welk een verwijt is het voorbeeld dezer dove vrouw voor allen, die om de minste of geringste kleinigheid het bijwonen der openbare godsdienstoefeningen verzuimen.

BLADVULLING.

Vergeef u zelf niets, opdat God u alles kan vergeven.

Beginnen is iets, maar volhouden is méér.

Zo gij de zonde niet doodt, doodt de zonde u.

WEEKKALENDER

De stille spreker.

Wat schijnt ons het lezen van de bijbel soms onnodig. Het is veel noodzakelijker de krant en de radio in ons op te nemen, dan dat wat voor eeuwen eens geschreven werd. Dat kan men voor rustigere dagen reserveren. Wat bereiken wij wanneer we zo de bijna elk uur omgeroepen nieuwsberichten horen? Ondragelijke zenuwspanning, die ons prikkelbaar maakt. Terwijl bovendien de helft, zo niet meer, der tijdingen onwaar zijn. Terwijl de ware inmiddels door nieuwe gebeurtenissen al weer verouderd zijn en de juiste toestand ook niet weergeven. Waarmee ik niet wil beweren mededelingen omtrent de toestand waarin we verkeren niet te gaan beluisteren. Alleen — vergeet het Woord niet, dat eeuwig is en uit hetwelk een verheven rust het verontruste hart binnentrekt. Keer ook in deze dagen tot de stilte in en luister naar de stille spreker, die van de oppervlakte des levens wegduikt naar de diepste roerselen van uw verborgen leven. Hij klopt aan de verscholen deuren en doet daarachter goddelijk werk. Moge vandaag het lezen van de bijbel, de prediking u niet voorbijgaan. Zet u te luisteren, luister van binnen.

Zondag 10 Sept. Ps. 92.

Ik hoop, dat gij vandaag de gelegenheid zult hebben een keer of vaker met de gemeente samen te komen. In sommige streken van ons vaderland schijnt men zich voldaan te voelen, wanneer men een dienst bezocht. Wanneer deze eenkerigen, en ik spreek nu tot die, die zeer wel ook de tweede keer aanwezig zouden kunnen zijn, wanneer deze geloofden wat ze zeggen te geloven, n.l. dat de prediker een dienaar Gods is, die een boodschap van God heeft, dan zouden zij gaarne zovaak als mogelijk verschijnen, want het is van eeuwig gewicht te weten wat God te zeggen heeft. Ga luisteren.

Maandag 11 Sept. Col. 3 : 1—15.

Sedert Christus onze Heer is en wij voor de aardse dingen gestorven zijn, deze ons niet meer kunnen gevangen houden, is de kern van ons bestaan op Hem gericht. Onze gedachten, gevoelens en daden ontvangen richting en heiliging door Hem. Niet dat soms niet de vloed van verzoeking aanstormt, maar het gaat niet meer daar in te leven. Dan voelen we ons een drenkeling, die haastig gered moet worden. De nieuwe mens leeft met andere begeerten, in nieuwe verhoudingen.

Dinsdag 12 Sept. Col. 3 : 16—25.

Waarmee vult gij uw innerlijke ruimten? Van binnen uit wordt uw leven bestuurd en het ligt er veel aan wie uw raadslieden zijn, wie uw gasten. Vul uw gedachten met nijd en haat en uw woord zal snijden als een mes. Vul uw hart met bepeinzingen over Christus en het ganse gezin zal de weerschijn van Christus aan u opmerken. Juist in het gezin, waar we zo licht onszelf zijn en het masker afzetten, kan openbaar worden of Hij in ons woont.

Woensdag 13 Sept Col. 4.

We lezen maar dit hoofdstuk. Ingrijpende problemen worden ook hier niet aangesneden. Er wordt gegroet door allerlei broeders. De bijschriften, die Paulus geeft, zijn mooi om te lezen. Hij weet van ieder wat goeds te zeggen. Dat kunnen de grote kinderen Gods toch. Het is een bewijs van nog klein te zijn, wanneer men van ieder wat kwaads weet te vertellen.

Donderdag 14 Sept. 1 Thess. 1.

Mij dunkt, we moesten maar gewoon doorgaan en ook de volgende brieven van den apostel lezen. De twee aan de gemeente te Thessalonika gezonden bevatten enkele gedachten over de toekomstige gebeurtenissen. De gemeente zelf was nog jong, heeft ook wel gebreken, maar wordt nu en dan anderen gemeenten als een voorbeeld voorgehouden. Dat merkt ge al in dit eerste hoofdstuk. Het is heerlijk, wanneer een gemeente zo leeft, dat men haar zo kan prijzen. Welk een vreugde geeft dat den arbeider, die deze akker te bewerken heeft.

Vrijdag 15 Sept. 1 Thess. 2 : 1—12.

Hier wordt ons herinnerd aan het werk, dat Paulus onder hen verricht heeft. Hoe eerlijk en oprecht hij met hen is omgegaan. Geen vleitaal, geen hebzuchtige bedoelingen. En met welk een liefde heeft hij ze verzorgd. Dat moge u blijken uit de prachtige beelden: als een voedster, als een vader. Hij was moeder en vader tegelijk voor hen. Die verhouding tussen dienaar en gemeente waarborgt een gezegend samenwerken.

Zaterdag 16 Sept. 1 Thess. 2 : 13—20

Paulus herinnert zich hoe dankbaar en openhartig zij het woord ontvangen hebben. Ze zijn niet teruggeweken toen daarop moeilijkheden met hun volksgenoten ontstonden. Het ging jullie, als ons onder de Joden en als de eerste gemeenten. Zo is het den Heiland zelf gegaan. Hij moest lijden gelijk als gij nu. Ik hoop spoedig te kunnen komen, want gij zijt mijn vreugde. De blijdschap van Paulus over deze gemeente tintelt uit al deze woorden.

HUIZINGA.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 15 September 1939 No. 2592 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.–

AAN ZEER STILLE WATEREN

VAN EEN JONGE MAN, DIE NEEN KON ZEGGEN.

„Daniël nu nam zich voor in zijn hart, dat hij zich niet zou ontreinigen . . . ."
Dan. 1 : 8.

Toen Cesar, terugkerend van een overwinning in Egypte, onderweg ook nog in Klein Azië een tegenstander vernietigde, heeft hij het legerbericht uitgegeven: veni, vidi, vici — ik kwam, ik zag, ik overwon.

Ik weet niet of Nebucadnezar ook zulke uitspraken deed. Hij had er wel gelegenheid voor. Voor hem moesten allen wijken. Assyrië en Egypte braken als stroo onder de wagen. En het eeuwig opstandig joodse volk werd toen meteen gedeporteerd. Dat wil zeggen, vooral de besten, die eventueel ook de gevaarlijksten zouden kunnen worden.

Daniël was van koninklijke bloede en zijn drie vrienden niet minder van adellijke afkomst; het was voor Nebucadnezar veiliger dat deze vier opgevoed werden tot rustige hovelingen in Babel, dan op te groeien onder het gistend overblijfsel der achtergeblevenen.

In de regel waren de jongelingen, die voor het verblijf aan het hof hun opleiding ontvingen veertien jaar; in hun zeventiende werden zij dan aan den koning voorgesteld. In die leeftijd waren de vier getrouwen als wij het eerst van hen horen.

Nebucadnezar zal ze gelijkschakelen.

Wat hun uiterlijk betreft behoren zij tot de prachtiggebouwde jongelingen, die een sieraad op het sportveld zijn. Sterk, lenig, vaardig. Daarenboven beschikken ze over een helder en scherp verstand. Alles tezamen genomen jongens of jonge mannen, die ieder in verrukking moesten brengen. Nebucadnezar zal er Chaldeërs van maken. Hijzelf stelt omtrent hen allerlei bepalingen vast, die zich uitstrekken over niet minder dan drie jaren.

De beste leraars zullen ze doordrenken met de spraak en de wijsheid der Chaldeën. Systematisch zullen ze geïnfecteerd worden met de ideën dezer heidenen. Dan zullen die gedachten aan den God van Israël, aan de historie van eigen volk en misschien aan een mogelijk herstel daarvan wel vervagen, uit het gezichtsveld verdwijnen. Teneinde elke verbinding met het verleden af te snijden zullen ze een nieuwe naam ontvangen. Hun oude namen zijn evenzovele belijdenissen van hun geloof in God eens door gelovige ouders gegeven. Zij moeten nieuwe namen hebben en de overste der kamerlingen zorgt er voor. Zo zal alles uit deze harten en hoofden weggeroeid worden en uitgeblust.

Die een oor heeft om te horen hore.

We weten niet of de tijden zullen komen, waarin we gedeporteerd worden, wij of onze kinderen. Wij weten wel dat de tijden reeds zijn aangebroken, dat men de besten uit de jongelingen neemt en welwillend, onbarmhartig streng de opvoeding der kinderen van de ouders overneemt. De staat zal voor ze zorgen, van de wieg tot aan het graf. De staat zal opvoeden in de wijsheid en de spraak die hij denkt en spreekt. De staat — Lodewijk de Veertiende zei: l' Etat c'est moi — de staat ben ik, en dat kon Nebucadnezar ook zeggen. Zijn wil was wet. Men kon voor hem slechts buigen en breken. En men moet niet eerder breken dan nadat het bewijs geleverd is dat hier niet gebogen wil worden. Deze jongemannen zullen nog wel te buigen zijn.

„Daniël nu nam voor in zijn hart, dat hij zich niet zou ontreinigen met de stukken van de spijs des konings . . ."

Hij maakte er geen bezwaar tegen dat men hem aan het hof een andere naam gaf. Per slot van rekening was dat maar een naam. Hij deinsde er niet voor terug de taal en de wijsheid der Chaldeën te bestuderen. Dat zal Jozef in zijn dagen ook gedaan hebben en Mozes heeft het zeker, toen zij onder vreemde heerschappij stonden.

Maar hij wilde niet eten van dat wat den afgoden geofferd was. Zegt Deuteronomium niet: hun wijn is vurig drakenvenijn en een wreed adderenvergift? In Exodus stond geschreven: Wacht u dat gij misschien geen verbond maakt met den inwoner van dat land . . . . en hij u nodigende gij van hunne offerande etet. Daarom begeerde Daniël dat wat men waarschijnlijk den goden niet wilde offeren als zijnde te gering: het gezaaide en water. En God gaf Daniël genade en barmhartigheid voor het aangezicht van den overste der kamerlingen.

Hier is een man, een jongeman, die neen kan zeggen.

Welke consequenties zal dat neen zeggen hebben? Men was ook in die dagen niet zuinig met mensenlevens. Des konings wil was wet, onverbrekelijk.

Ik zou in dit verband op een ding willen wijzen: wat is het goed geweest dat Daniël in zijn jeugd onderwezen is in de ware godsdienst. De opvoeding die Nebucadnezar hem wilde geven kon hem toen niet meer schaden. Van welk een niet licht te overschatten betekenis is in onze dagen het onderwijs dat eerst de moeders, dan de Zondagsschoolonderwijzers en voorts de gelovige onderwijzers in de scholen met den bijbel den kinderen geven. Straks komen zij in de wereld, die niet zoveel verschilt met die van Nebucadnezar.

Vanzelfsprekend verwachten wij het niet van de opvoeding alleen. Naar hoeveel rijker is het leven van een wedergeborene, die onderwezen werd door zijn grootmoeder Loïs en ook door de moeder Eunice. Dan moge de wijsheid van Egypte of Babel opkomen als de zee bij vloed, midden in de wassende wateren staan de rotsen, wel bespoeld van buiten, maar droog van binnen.

Een arbeider zei tegen zijn dominee: „Twee dingen kan ik niet zonder God — leed dragen en kinderen opvoeden. „Geve God genade aan alle ouders hun kinderen die leiding te geven, dat ze, in de hoede Gods zijnde, als jongemensen tegenover de machtige invloeden van buiten hun houding weten te bepalen en niet willoos worden meegesleurd in de stroom der massa, maar zich in hun harten kunnen voornemen *neen* te zeggen.

Dezulken groeien uit tot mannen en vrouwen die staan, waar anderen knielen. Omdat ze knielen, waar anderen staan.

HUIZINGA.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Buitengewoon dienstplichtige Voorgangers.

De Voorgangers onzer Gemeenten, die destijds zijn goedgekeurd voor de militaire dienst en de leeftijd van veertig jaar nog niet hebben bereikt, kunnen in geval dat ons land mede in de oorlog wordt betrokken, worden opgeroepen, *indien ze geen vrijstellingsbewijs in hun bezit hebben.* Ze behoren dan tot de buitengewoon dienstplichtigen.

Dit vrijstellingsbewijs moet door de betreffende broeders persoonlijk worden aangevraagd. Ze dienen zich daartoe te wenden tot den burgemeester van die gemeente, waar ze op 18-jarige leeftijd als dienstplichtige werden ingeschreven.

Op grond van de dienstplichtwet van 4 Febr. 1922 wordt volgens artikel 12 sub 1 d vrijstelling van den dienstplicht verleend wegens het bekleden van een geestelijk of een godsdienstig-menslievend ambt of wegens opleiding tot een zodanig ambt.

De vrijstelling wordt met inachtneming van de vast te stellen bepalingen verleend:

„a:

aan den geestelijke, den bedienaar van den godsdienst, den zendeling, den broederdiakoon van een godsdienstige vereeniging en den roomsch-katholieken ordebroeder;

b:

aan den student in de godgeleerdheid en den zendeling-kweekeling, die tot geestelijke, tot bedienaar van den godsdienst of tot zendeling wordt opgeleid, en aan den proefbroeder, die tot broeder-diakoon van een godsdienstige vereeniging wordt opgeleid."

Dat deze bepalingen alleen gelden voor erkende kerkgenootschappen, ligt wel voor de hand.

Volgens de wet wordt vrijstelling verleend. Een verzoek om vrijstelling moet dus worden ingediend!

Vrijstelling wordt verleend door den minister van justitie. En dat geschiedt via den burgemeester van die gemeente, alwaar de persoon in kwestie op 18-jarige leeftijd als dienstplichtige werd ingeschreven.

Het verzoek om vrijstelling moet worden ingediend door het kerkbestuur of door de kerkeraad van de Gemeente, welke de betreffende broeder als Voorganger dient. Zulk een verzoek moet worden ondertekend door alle leden van de kerkeraad ten overstaan van den burgemeester, die de handtekeningen voor echt verklaart.

Vrijstelling voor de daarvoor in aanmerking komende *Evangelisten* zal ongetwijfeld door de Commissie der Unie moeten worden aangevraagd.

Mag ik van onze Evangelisten zo spoedig mogelijk de nodige gegevens als naam, voornaam, plaats en datum van geboorte, gemeente waar men als dienstplichtige werd ingeschreven, bij welk wapen men gediend heeft, vroeger beroep etc. ontvangen?

En wanneer bovenstaande onder de ogen van militaire deskundigen mocht komen en deze ter-zake-kundigen mij van inlichtingen menen te kunnen en moeten voorzien, dan houdt de Uniesecretaris zich heel graag daarvoor aanbevolen. Zijn adres is: Haarlem, Tetterodestr. 47.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Toespraak en gesprek. In Deventer bestond al geruime tijd een samenwerking tussen voormannen van verschillende kerken zoals men ze elders niet aantrof. Aan de medewerking van de Ger. predikant daar ter plaatse is een einde gekomen. Het „klaver-vier" (Baptisten, Gereformeerden, Hervormden en Luthersen) heeft een blaadje verloren. De anderen zetten de samenwerking voort en houden gezamenlijk openluchtsamenkomsten. Heel praktisch lijkt het ons, dat daarbij kaarten worden uitgedeeld, waarop medegedeeld wordt:

„Mocht u behoefte hebben aan een meer persoonlijk gesprek, dan zullen onderstaande voorgangers U zeer gaarne ontvangen:

en dan volgen de namen en de adressen van de predikanten der Baptisten, der Ned. Herv. Evangelisatie, der Luth. kerk en dat van een Evangelist uit de omgeving. Bovendien is op die kaarten aangegeven, waar en wanneer deze predikanten preken.

Naast het verkopen van Nieuw-Testamentjes en het gratis uitdelen van tractaten, lijkt ons het afgeven van zulk een kaart niet verkeerd. Die door het gehoorde belangstellend geworden is, weet dan waar men hem gaarne ontvangen zal ter verdere voorlichting.

De spreekbuis. Soms moet men tevreden zijn met de rol van spreekbuis. Gelijk een persoon een mond heeft, zo moet ook een organisatie, een commissie, een mond hebben, iemand, door wien ze haar mening kenbaar maakt. Vaak is de voorzitter de mond van de organisatie, en is de rapporteur de mond van de Commissie, die rapport of verslag van haar bevindingen en handelingen moet uitbrengen. Als aangewezen mond draagt hij niet de verantwoordelijkheid voor wat hij zegt. Hij draagt hoogstens een gedeelde verantwoordelijkheid voorzover hij ook lid is van de organisatie, waarvoor hij spreekt. Men bedenke echter dat hij persoonlijk nimmer voor z'n woorden kan worden aangesproken, nog minder aangevallen. Het is soms de vraag of hij persoonlijk het gevoelen is toegedaan, dat hij als rapporteur moet bekend maken; of hij zelf met het besluit instemt, waarvan hij als voorziter mededeling moet doen. Men houde toch goed het onderscheid in het oog of iemand voor zichzelf spreekt, of krachtens een zekere hoedanigheid. Doet hij het laatste, dan bestrijde men in de bespreking toch nimmer den spreker en onthoude zich van uitdrukkingen als: „u zegt". Immers: de man zegt niets! De commissie of het lichaam, waarvan hij de mond was, zei wat. Men blijve steeds bij de zaak en houde het persoonlijke buiten de gedachtenwisseling.

Niet buiten de weg treden. Wanneer we in vrede zullen samenleven, dan moeten we niet buiten de weg der organisatie treden. Een enkel lid moet nooit worden aangezien op een besluit, door de organisatie genomen. Men weet immers niet of hij voor of tegen het besluit geweest is. Misschien weten zijn medeleden het ook niet, omdat er schriftelijk gestemd is. Wanneer er een organisatie gevormd is moeten de leden niet als enkelingen naar voren treden en ook niet als enkelingen worden aangesproken. Juist daarom is de stemming geheim, zodra ze meer ingrijpende zaken en personen betreft. De leden van een Commissie of Bestuur te willen pressen te laten weten hoe zij gestemd hebben, spot met het eenvoudigste begrip van organisatie. Men mag ook niet van hen verlangen, dat ze uit hun vergaderingen mededelingen zullen doen, om de eenvoudige reden, dat zulke vergaderingen niet openbaar plegen te zijn. De leden hebben zwijgplicht. Men make het hun nu niet moeilijk met hen afzonderlijk aan te vallen over genomen besluiten. Men ga ook niet op informatie bij ze uit. Als ze hun plicht verstaan, zeggen ze toch niets. U mag ze niet pressen buiten de weg te treden. Een gemeentelid mag geen lid van zijn bestuur of kerkeraad — onverschillig wie het is en in welke betrekking hij overigens tot hem staat, trachten te bewegen iets uit bestuurs- of kerkeraadsvergaderingen te vertellen. Geen Baptist, geen gemeente, geen kerkeraad mag van enig lid van de Unie-Commissie proberen wat gewaar te worden van in de Commissie-vergadering gehouden besprekingen. Dat is niet correct.

De Secretaris is daarvoor in elk dier gevallen — onverschillig welke organisatie het betreft — de aangewezen man. Niet dat hij alles maar mag zeggen, wat hem gevraagd wordt, maar dat wat gezegd mag worden — d.w.z. datgene, wat zijn organisatie vrij gegeven heeft of vrij wil geven voor publiciteit, mag hij bekend maken. Men houde zich allerwege aan deze eenvoudige regels van organisatie. En

ieder, die lid werd van een bestuur of dergelijk lichaam is, bedenke, dat hij een vertrouwenspositie bekleedt: hij mag niet zeggen, wat hij in z'n hoedanigheid van lid van dat lichaam weet. Ook dan niet, als hij heeft opgehouden daarvan lid te zijn. De dingen, die hij als zodanig te weten gekomen is, blijven het eigendom dier organisatie, waarover hij blijvend moet zwijgen.

„Ik vergat te zeggen". In een Engels maandblad verscheen het volgende verhaal: Iemand keek voor een winkelraam naar een schilderij, voorstellende de kruisiging. Naast hem stond een kleine straatjongen, die door de voorstelling blijkbaar sterk geboeid werd. Nieuwsgierig of de jongen wel wist wat hij zag, vroeg hij hem: „Wat steltdat wel voor?" „Ziet u dat niet?" was het antwoord. „De man daar is Jezus en de anderen zijn Romeinse soldaten en die vrouw, die huilt, is Zijn moeder, en — ze hebben Hem dood gemaakt". De man liep door, maar hoorde een ogenblik later haastige stappen achter zich. Ademloos zei de kleine zwerver: „ik vergat u nog te zeggen, dat Hij weer is opgestaan!"

L.

DE ZATERDAGAVOND-8 UUR-CLUB.

Moeder Eva.

„Is u met het leven en de arbeid van moeder Eva bekend?

Dat was de vraag, die een van onze leden onlangs ter tafel bracht. Bij nadere informatie aangaande de oorzaak van de belangstelling in deze moeder bleek mij dat de vrager in de jongste Zondagmorgengodsdienstoefening den dominee naar deze vrouw had horen verwijzen. Niet Eva, de hulpe van Adam en de moeder der geslachten, maar Eva von Thiele—Winkler had de tekst geïllustreerd en het jonge mens geboeid. Wie was zij? Daar onze bibliotheek een lezenswaardig boek over deze vrouw van de hand van een van onze gevierde schrijfsters bevat, besloten wij het antwoord te laten geven door een van onze clubgenoten op onze eerstkomende vergadering.

* * *

Eva had als meisje een zeer onstuimige natuur: geen boom te hoog, geen dak te steil, geen sneeuw te diep. Zij was trots en koppig. Het liefst ging zij op eenzame wegen en over alles had zij haar eigen gedachten. Gelukkig was zij niet, want zij had geen goed geweten en geen vrede. Menigmaal wilde ze goed zijn, heel goed zelfs, maar reeds na een uur kwam er iets tussen, en dan was het weer gedaan met het goed-zijn. Spoedig gaf zij het op. Het hielp toch niet! Het vrolijkst was zij, als zij urenlang door de bossen kon dwalen zonder weg of steg, alleen met haar grote hond. Wanneer de storm door de donkere dennen woei, zodat deze zich krakend bogen, en de kraaien krassend over haar heen fladderden, dan kon ze wel jubelen.

Dikwijls kwam een heilige gedaante zich vlak voor haar plaatsen. Het was de Heer. Onderzoekend en ernstig zag Hij haar aan, als wilde Hij haar bezitten. Maar — neen, neen! „Hij zal mij niet overwinnen. Ik wil vrij zijn en niemand mag mijn vrijheid roven." En weer ging zij het bos in en dacht aan Wodan's woeste jacht en wilde liever met stormvleugelen wegvliegen dan vroom worden en in de hemel halleluja's zingen. Doch de Heer bleek sterker te zijn dan dit hoogmoedige hart. Hij ontnam haar alles en maakte haar ellendig en hulpeloos. Uit was het met de vrijheid en de trots. Het leven scheen haar een onoplosbaar raadsel en vóór haar gaapte een afgrond, waarin zij dreigde te verzinken. Daar kwam de goede Herder mild en vol erbarmen. Zij strekte de armen naar Hem uit: „Heer, neem mij aan!" — en het was geschied.

* * *

Er is veel jammer en nood op aarde, doch velen zien er niets van. Men wil het niet weten en niet zien, want het verstoort de eigen behagelijkheid. „Het zal wel niet zo erg zijn en bovendien zijn de mensen meestal zelf de schuld ervan". Daarmede stelt men zich gerust en sluit men de ogen. Wanneer men echter den Heiland ontmoet heeft met Zijn machtwoord: „Volg Mij na!" dan ziet men de wereld anders. Men ziet veel, waarvoor men vroeger blind was, en de oren horen stemmen waarvoor zij zich niet kunnen sluiten.

Zo ging het ook met dit wilde meisje. Zij was door een heilige hand getemd. Zij stond niet meer tegen. Zij had met tranen en kussen de handen willen bedekken, die om harentwil de tekenen van diepe wonden droegen. Hoe kwam het nu, dat vuile straatkinderen, die toch verre van aantrekkelijk zijn, haar onweerstaanbaar aantrokken? Waren het niet dezelfde kleinen, die Jezus eens aan Zijn hart gedrukt en gezegend had? Kon zij anders dan hen om Zijnentwil liefhebben? Ja, wie goed toezag, die zou in menige, door ziekte, ouderdom of armoede gebogene gestalte de trekken des Heilands ontdekken, die de heerlijkheid des hemels verliet om de armste der armen te worden. Hij heeft nu Zijn dienstknechten op deze aarde, die in Zijn naam zich ontfermen mogen over de ellendigen en hulpbehoevenden en het voor een onverdiende eer houden dit te doen.

Zo was het met Eva. Zij had met niemand willen ruilen, wanneer zij met de mand aan de arm en een pan met soep in de andere hand door het dorp ging om iedereen te bezoeken, die haar nodig had. Ja, dat was zalige dienst! Hier gold het voor een zieke moeder het bed op te maken; daar een ongelukkig kind te baden; hier een brandwond te helen; daar een drukkend gebrek weg te nemen. Het bos moest soms lang op haar vriendin wachten, maar wanneer zij er haastig door ging om in een afgelegen dorp een eenzame zieke te bezoeken, dan ruisten de bomen veel mooier, de vogels zongen als nooit te voren, en in het hart zong en klonk het van enkel vreugde.

* * *

Geven wij het woord aan Eva zelve:

„Kom met mij in een huis aan het einde van het dorp. Wij gaan een vriendelijk kamertje binnen. Aan de wanden bonte afbeeldingen van Jezus en Zijn heiligen. In de vensterbank myrthen en bloeiende geraniums. Sedert jaren woont hier een eenzaam meisje, dat zich met handenarbeid er dapper doorheen heeft geslagen. Heden heeft zij mij gevraagd te komen, want zij zal sterven. Zij ligt op bed, een lange, uitgeteerde gestalte. Sedert weken wordt zij door hoesten gekweld en nu weet ze, dat het naar het einde gaat. Zij richt zich op en moeizaam komt het over haar lippen: „Leg mij op de grond op stro, ik wil niet in bed sterven, — mijn Heiland stierf aan het kruis".

Of zij wel het woord kent, vol zaligheid in leven en in sterven, dat kleine woord: „Voor u!"? Wie weet het? Maar een ander woord kent zij in elk geval, het woord: „Volg Mij na!" en zij beproeft het te vervullen naar de mate van haar kennis. Wie wil haar oordelen? Zou niet de Heer, voor Wien zij uit liefde op de grond sterven wilde, haar ook ter rechter tijd de ogen openen, opdat zij vol aanbiddende verbazing ziet, hoe Hij alles voor haar volbracht heeft; en dat niet een strobed, maar enkel Zijn bloed haar de hemel ontsluit?

De wens van de stervende wordt vervuld. Geen klacht komt over de bleke lippen, die zich ten laatste tot gebed bewegen. Ik kniel naast haar neer, steun haar met mijn arm en neem de doden-kaars uit de koude handen. Als de dood is ingetreden leg ik het stoffelijk overschot zorgvuldig terecht en keer na een ogenblik terug om de dode voor haar laatste gang als een bruid te sieren. Tot ziens voor de troon van het Lam!"

* * *

Wat is er uit het wilde meisje gegroeid?

Een moeder, een echte moeder. Na het eerste huis „Vrede-oord" heeft zij nog verscheidene andere tehuizen opgericht voor onbehuisden in verschillende plaatsen in Polen en Duitsland, waar ruim tweeduizend verwaarloosde en weeskinderen worden gevoed en gekleed en in aanraking gebracht met het evangelie, en waar meer dan vijfhonderd meisjes en vrouwen mede bezig zijn in dit heerlijke werk. De kinderen leiden in de tehuizen zoveel mogelijk een gezinsleven en reeds bij de opening van het eerste huis zei een der verpleegden, dat zij hun weldoenster voortaan niet meer „freule" maar „moeder" zouden noemen.

Zelf schreef zij hierover:

„Uit vele kindermonden klonk het de ganse dag: moeder, moeder! Ik verheugde mij in het jubelen en de blijheid van de kleine schare. Menig verlaten kindje, dat geen thuis had, mocht ik huis en hart openen en een warm, prettig nestje bezorgen, waar het groeien kon in de zonneschijn der liefde. Als dan dat kleine mondje voor de eerste maal „mama" zegt, en de trappende voetjes naar mij toe komen en warme, kleine kinderarmen zich om mijn hals leggen, ben ik rijkelijk beloond voor alle moederzorgen en moeiten. Het waren doorgaans kleine, ellendige gestalten met bleke wangen en droeve ogen, die gebracht werden; kinderen, die meestal leden onder de zonden der ouders en die gewoonlijk niet anders kenden dan vloek- en scheldwoorden en de smaak van sterke drank .... Des avonds, wanneer de schare reeds lang in bed lag en sliep, ging ik nog van de een naar de ander en legde mijn hand zacht op de kleine slaper met een kort hartelijk gebed. Ach, dat ik mijn lievelingen hier boven allen wedervond! Grote dankbaarheid zou dan mijn hart vervullen en zacht zou het over mijn lippen komen: „O, Heer, wat hebt gij mij rijk gemaakt"... Ja, ik ben gelukkig! Zoudt gij ook niet zo gelukkig willen worden? De weg is eenvoudig: Geef u aan den Heiland, zoals gij zijt en laat u gebruiken, zoals Hij wil. Dan toont Hij u waar arbeid is en Hij maakt u vrolijk en rijk en stil."

* * *

Dat dan is moeder Eva. Of neen, dat is zij niet. Dat is slechts een glimpje van haar. In het tehuis „Vrede-oord" in Silezië, dat zij in 1890 oprichtte voor verwaarloosde kinderen en vrouwen, die geen onderdak hadden, ontsliep zij op 21 Juni 1930.

Liever dan ons uit het evenwicht te laten brengen door de oorlog, die Hitler voert tegen zijn vijanden en waarin wij gemakkelijk betrokken kunnen worden, willen wij denken aan de apostelen van de liefde en de vrede en ons door hen laten zegenen.

Och of wij allen in deze moeilijke en moeilijker wordende tijden in het Licht der wereld wandelen en lichtbrengers zijn in lichtloze levens.

St. J. W. W.

RONDBLIK.

De Bundeskonferenz in Hamburg.

Eind September zou de driejaarlijkse vergadering van de Bond van Duitse Baptiste Gemeenten in Hamburg dagen.

Zo juist werd vanwege de Bundesleitung medegedeeld, dat wegens de tijdsomstandigheden deze vergadering voorlopig werd uitgesteld.

Of het Seminarie straks z'n poorten zal kunnen openen? We hebben ons omtrent deze vraag met Doc. C. Neuschäfer in verbinding gesteld en verwachten nu elke dag het antwoord.

* * *

CHRISTUS' KRUISDOOD.

Evangelieprediking is Christus-prediking.

Het moet nog nauwkeuriger gezegd worden: het is prediking van Christus, den Gekruisigde. Want niet anders dan als de Gekruisigde, vanwege Zijn kruisdood, is Christus de Verlosser.

Vanzelfsprekend is dit niet.

Het werd de eeuwen door ontkend. Velen willen het Evangelie doen eindigen aan de voet van Golgotha, terwijl waarde en kracht van deze Boodschap in niets anders ligt dan in de kruisdood van Christus.

Simon Petrus was een discipel van Jezus; hij geloofde, dat Jezus de Christus was, achter en door Wien hij het eeuwige leven zou vinden. Maar toen Jezus zeide, dat Hij op weg was om zich te laten kruisigen riep deze zelfde discipel uit: „Heere, dat geschiede U geenszins!"

Geloof in Christus? — Ja! en tegelijkertijd een afkeer van het Kruis van Christus. Petrus verwachtte zijn heil wel van Christus, maar niet van Christus, den Gekruisigde.

Maar deze verwachting werd door den Heere Jezus zelf en dat met alle nadruk, weerlegd.

* * *

Wat is het Kruis?

Hoe vaak gebruiken we het woord. Maar wat is zijn idee, zijn wezen? Welke werkelijkheid is in dit woord begrepen en beleden?

Het kruis is het brandpunt der openbaring Gods. Het stelt op een overtuigend-heldere wijze in het licht, wat de mens voor God en wat God voor de mens is. En niets is zo noodzakelijk, als dat te zien, juist te zien.

Het was God, God-zelf, die in Christus, die op Golgotha gekruisigd werd, zich openbaarde. Daarom is dit kruis iets anders dan welk kruis ook.

Het is om deze reden dat we door dit kruis zien, wat de mens — gij en ik — betekenen voor God en wat het God kost u en mij niet los te laten. WIJ — niet die twee kruiselings gelegde balken — neen: WIJ zijn het kruis dat God in Christus gedragen heeft! Wij zélf, wij zijn — dat openbaart Golgotha — vanwege onze zonde — een kruis voor God; het kruis van God.

Maar! — en daardoor wordt de kruisdood van Christus een blijde Boodschap —: God DROEG het; God DRAAGT het, Hij draagt ons (onze zonden ons niet toerekenende) en zó (tot wélk een prijs!) verzoende Hij de wereld met zichzelven.

Onze zonde is niet de som van enkele daden, maar de toestand, waarin we verkeren: ons gescheiden zijn van God. In die toestand is Christus ingegaan; Hij trad in onze plaats, stelde zich ons gelijk, met alle gevolgen, die daaruit voortvloeiden en daardoor veranderde wat kloof was in brug, wat vervreemding, vijandschap was in gemeenschap en liefde, en de dood in eeuwig leven.

Wat gebeurde aan het Kruis?

Heel de wereld is voor GOD verdoemelijk.

Zo zie ik het kruis in het Evangelie: ik zie mijzelf, een zondaar van geboorte — geboren in een van God gescheiden mensheid — en een zondaar in mijn leven, voor GOD verdoemelijk. Ik zie mijzelf dáár, in den persoon van mijn plaatsbekleder, veroordeeld, stervende. Ik ben met Christus gestorven; in Hem, die zich met mij liet identificeren en met Wien ik mij identificeer. Geloven in Christus is zich één verklaren met Hem, die zich met den zondaar liet gelijk stellen. Het ontzaglijk onderscheid tussen Christus en mij is aan het kruis opgeheven: Hij is tot zonde gemaakt voor ons; aan Hem is het oordeel over de zonde voltrokken.

Oneindig heil, Gij Heer, leed mij
ten goede!
Ik ben verzoend in Uwen dier'-
bren bloede,

Ook geen Zoeklicht-Conferentie.

We lazen, dat de 27e Zoeklicht-Maranatha-Conferentie, welke van 16—19 Sept. a.s. in het gebouw Tivoli te Utrecht zou worden gehouden, in verband met de ernst der tijden en de onzekerheid omtrent zaal- en reisgelegenheid, moet worden uitgesteld. Overwogen wordt nu om in verschillende plaatsen kleinere Maranatha-conferenties te beleggen.

* * *

Toyohiko Kagawa.

We hebben allen gehoord of gelezen van dezen groten apostel van Jezus Christus in het verre Oosten. We zijn diep onder de indruk gekomen vanwege Kagawa's zelfverloochenende arbeid in Kobe en in andere steden van Japan. Kagawa is een dapper strijder voor Koning Jezus en Zijn Rijk. Hij heeft zijn (japannees) volk lief en juist dáárom wil hij dat volk in kennis stellen met de waarheid welke er is in Jezus Christus. Deze Evangelie-arbeid is en wordt hem niet gemakkelijk gemaakt. Groot is menigmaal de vijandschap van de zijde van overheid en heidense godsdienstige autoriteiten. Onnoemelijk veel heeft hij reeds om Christus' wil moeten verdragen en lijden. Doch Kagawa geeft de moed niet op. Hij wenst te zijn en te blijven een strijder van het kruis!

De secretaresse van Kagawa, miss Helen F. Topping, schrijft in een brief vanuit Melbourne, gedateerd 24 Juli 1939, dat Kagawa deze zomer een nieuwe grote evangelisatiecampagne door het gehele Japanse rijk is begonnen.

Volgens dat schrijven schijnen de omstandigheden in Japan thans weer iets gunstiger voor het Christendom te zijn dan enige tijd geleden. In ieder geval blijken aan het Evangelisatiewerk thans geen moeilijkheden in de weg te worden gelegd. Er schijnen in Japan grote kansen voor de Evangelieverkondiging te zijn.

* * *

Opwekking onder de Chinezen.

In het Algemeen Christelijk Sociaal Weekblad „De Voorzorg", orgaan van de Christelijk Nationale Werkmansbond, van Zaterdag 9 Sept. l.l., lezen we de inhoud van een brief van Ds. J. A. de Klerk, predikant der Protestantse kerk in Nederlands Indië te Buitenzorg:

In die brief schrijft Ds. de Klerk over een Chinesen opwekkingspredikker, Dr. John Sung genaamd.

We lezen:

„Wij hebben in Buitenzorg groote dagen beleefd door de komst van den Chineeschen prediker Dr. John Sung. Die dagen werden groot, niet doordat Sung groot was — juist niet — maar doordat het God behaagd heeft hem als werktuig te gebruiken om honderden Chineezen tot geloof te brengen. Al eenige tijd geleden was Dr. Sung van Soerabaja door Java naar Batavia getrokken om vervolgens na een 56-daagsch verblijf in Siam en Malakka naar Java terug te keeren ten einde in de plaatsen te spreken, die hij op zijn heenreis niet kon aandoen. Hij spreekt bij voorkeur in een kerk. In Buitenzorg is daarvan afgeweken, omdat geen kerk groot genoeg is. In het Chineesche kamp had men daarom, heel handig, boven een paar tennisbanen een dak gemaakt, de belendende huismuren dienden ook als muur voor de „zaal". In dat geïmproviseerde gebouw sprak Dr. Sung des morgens, 's middags en 's avonds voor 1000 tot 1500 menschen per samenkomst. De bijeenkomsten duurden 2 tot 3 uur, terwijl na een bijeenkomst nog 200 á 300 menschen bleven om nader den weg tot geloof te hooren uitleggen. In een week tijds hebben ruim 900 menschen de beslissing voor Christus genomen en in samenhang daarmee zijn de afgoden hun huizen uitgegaan, huwelijksverhoudingen ge-

---

Mijn heil bij God, hebt Gij, aan 't Kruis gestorven,
Voor mij verworven.

Want Hem, die geen zonde gekend heeft, dien heeft Hij zonde voor ons gemaakt. Ik plaats mij onder dat feit; ik neem dat ten opzichte van mijzelven aan: ik ben met Christus gekruisigd. Ik geloof.

De zonde, onze zonde, mijn zonde IS geoordeeld. Dat IS gebeurd, opdat het voor GOD, in GODS oog tussen ons en de zonde UIT zou zijn, want: „die gestorven is, die heeft opgehouden van de zonde".

En als ik dit g e l o o f — meer niet — geloof, dat God, de Heilige, mij in Christus geoordeeld heeft, gedood heeft, dan is het uit tussen mij en de zonde — wat d e m e n s e n ook in mij zien! Voor GOD, die ALS God onze Rechter is, heeft dat afgedaan; onze schuld IS bedekt, onze zonde teniet gemaakt en er is geen verdoemenis, niets strafschuldigs meer in hen, die in Christus zijn, terwijl buiten Christus heel de wereld voor God, haar Rechter, strafschuldig, verwerpelijk is.

Het is door dit geloof, door dit zich met Christus gelijk gesteld weten; door dit vertrouwen op Christus, die, ongevraagd, uit vrije Liefde, in onze plaats trad, dat wij gerechtvaardigd zijn en vrede met God hebben en houden. Met een ander, dan DIT geloof, dat niet anders is dan een al het andere uitsluitend vertrouwen in Christus, als den, om onze zonden Gekruisigde, blijven we voor God schuldig en kunnen we geen andere dan een valse vrede hebben.

In oude stukken wordt aangaande overtreders, aan wie de doodstraf voltrokken werd, wel het volgende vermeld; b.v.: „Hedenmorgen om 8 uur werd op de marktplaats die en die gerechtvaardigd". Men sprak van „gerechtvaardigd", daarmede dit bedoelende, dat op die plaats en dat uur, die genoemde overtreder de straf voor zijn overtreding ontving, zijn schuld betaalde. En als gij gelooft in het Woord van dien God, dien het niet mogelijk is dat Hij liegen zoude, die zegt, dat de zonde Christus werd toegerekend, dan zijt gij door dit sterven gerechtvaardigd. Er is van u niets meer te vorderen; er is voor u niets meer te vrezen. De losprijs, die Christus bracht, weegt tegen alle zonde op en brengt ook het gevoeligste geweten tot rust.

Middelpunt van ons verlangen,
Trooster van 't ontrust gemoed,
Jezus, onze dank'bre zangen,
Loven Uwe liefdegloed!
Gij woudt van de hemel dalen,
Op deez' diep bedorven aard,
En voor ons de schuld betalen,
Die ons bang gemoed bezwaart.

* * *

Na een openluchtsamenkomst zei een jonge man tot den spreker, dat, wat deze gezegd had, hem niet gold.

„Maar u is een zondaar, nietwaar?"

— „O zeker, dat zijn we allen".

— „Dan kunt u niet voor God bestaan".

— „Dat zie ik niet in".

— „Hoe, ziet u niet in, dat de Rechter een overtreder moet veroordelen? Gelooft u dan misschien in een onrechtvaardig God?"

— „Wel, dan volgt hier uit, dat u ook veroordeeld moet worden".

— „Natuurlijk, maar dat ben ik ook, en 't is ook al aan mij voltrokken".

— „Wat bedoelt u?"

— „Ik bedoel het precies, zoals ik het zeg. Ik ben met Christus gekruisigd en — Gode zij dank — met Hem opgestaan tot een nieuw leven".

Mijn lezer! Zo is het OMDAT GOD HET ZEGT.

Geloof het en ge beleeft het!

L.

reinigd, oneerlijke zaken vereffend, enz. Als men nu weet, dat Sung in het Chineesch spreekt en (schitterend) vertaald werd in het Maleisch, dan begrijpt men welk een boeiend spreker hij moet zijn om zijn gehoor elken dag bijeen te zien stroomen."

Vervolgens schrijft Ds. de Klerk over enige feiten, welke hem hebben getroffen. Deze feiten zijn te belangrijk, om ze den lezers van ons weekblad te onthouden. En daarom citeren we maar weer.

„In de eerste plaats zijn bescheidenheid: hij kon niets, hij was maar „een stukje hout". De menschen moesten zien op Christus. Velen hebben dat gedaan en hebben bewust gezegd: het is volbracht — ook voor mij.

In de tweede plaats viel op zijn levendige voorstelling van het Evangelie. Een voorbeeld: op een gegeven oogenblik haalde spreker een zaklantaarn voor den dag, staafmodel, gewikkeld in lappen. Hij maakte contact, maar het ding gaf geen licht. Hoe kwam dat? De vergadering antwoordde: die lappen moeten er af! „Juist", zei hij, „als een mensch licht wil geven, dan moeten eerst zijn uiterlijke zonden weg". Voorbeelden werden genoemd en de lantaarn werd ontwikkeld. Maar ze gaf nog geen licht. Hoe kwam dat? Er moest dus van binnen iets niet in orde zijn. Losschroeven en jawel, inplaats van de staafbatterijen kwamen er lappen uit. De menschen lachten. Maar Sung bleef ernstig en ging de lappen na: met Chineesche karakters stonden op die verschillende stukjes doek de zonden van de menschen: oneerlijkheid in zaken (te hooge rente vragen), spieken op school, kwaadspreken, liefdeloosheid, overspel, enz. Als hij nu en dan vroeg: wie heeft dat, dan gingen de handen omhoog. De vergeving der zonden door Christus' bloed werd verkondigd. Maar... de lantaarn brandde nog niet! Wat moest gebeuren? Op het antwoord van het publiek ging er één batterij in. Maar... geen licht. Er moest een tweede, een derde batterij bij tot de lantaarn helemaal vol was! En toen gaf zij licht. Zoo moeten wij — aldus Sung — niet half, niet met mate vervuld zijn van den Heiligen Geest, maar geheel van Hem vervuld zijn en dan geven wij licht! Op die manier gingen ook de meest onkundige menschen begrijpen wat het Christelijk geloof inhoudt. Telkens werd gezongen tusschen door, samen — met 1000 menschen — hardop in den Bijbel verder gelezen. Zoo leerde men zelfstandigheid.

In de derde plaats hebben er genezingen plaats gevonden, nadat de menschen tot geloof in Christus waren gekomen. Er zijn heerlijke dingen gebeurd. Blinden hebben het gezicht weer gekregen, kreupelen loopen, dooven hooren en stommen spreken. Op den laatsten avond legden tientallen menschen getuigenis af van hun genezing, tot heerlijkheid van Christus. 's Morgens maakte ik de voorbereiding van dien dag mee. Alles geschiedde met groote nuchterheid. „Ik ben geen dokter", zeide Sung. „Ook is het mogelijk, dat U ziek blijft, omdat God dat beter vindt". Het podium werd met lakens afgeschut en daarachter werden de zieken gedragen. De groote massa zag dus niets, mocht alleen bidden voor de zieken en zingen tot eer van God. Elke zieke moest zijn naam opgeven met den aard van de ziekte en tevens den naam van twee getuigen, dat deze persoon aan de opgegeven kwaal leed. Verder moest men minstens drie samenkomsten meegemaakt hebben. Er zijn menschen gekomen, die niet geloofden. Zij konden niet geholpen worden. Anderen moesten eerst hun afgoden uit huis wegdoen, breken dus met de dingen, waar zij tot nu toe op vertrouwden. Ik sprak het bestuurslid van een school, waar zij een doofstom kind hadden moeten weigeren omdat het niet mee kon komen; op heden hoort en spreekt dat kind.

Het is begrijpelijk dat er menschen komen uit Sumatra en de Molukken om dit mee te beleven. Niet alleen Chineezen, maar ook Europeanen en Inheemschen zijn op de samenkomsten geweest en wij twijfelen niet of de ontvangen zegen zal doorgaan met vrucht te dragen. De „nazorg" voor de jonggeloovenden wordt gedaan in ruim 60 evangelisatiegroepen, waarin verschillende landaarden en kerken samenwerken. Van Buitenzorg is Dr. Sung verder gereisd naar Cheribon, vervolgens gaat zijn reis naar Midden- en Oost-Java tot in Soerabaja, vanwaar scheep wordt gegaan naar Shanghai."

Onze kansen.

Het versje zegt: Grijpt toch de kansen door God u gegeven.

Mogelijkheden om God te dienen in leven en wandel, in woord en getuigenis zijn er altijd geweest.

Ook onze tijd biedt vele gelegenheden tot verbreiding van de Christus' boodschap. Onze tijd is vol oorlogsrumoer. De oorlogsfakkel brandt weer en teistert grote landstreken. Een storm gaat er over Europa. En al wordt de oorlogsgod Mars ook niet zo erg bewierookt als in 1914, toch zijn er wederom vele millioenen, die deze afgod dienen.

Als christenen hebben we een boodschap voor alle mensen. „Predikt het Evangelie aan alle creaturen", zo klonk het zendingsbevel van den Overwinnaar over zonde en dood. We moeten een Evangelie verkondigen, dat de grenzen overschrijdt!

De kleine geschillen verliezen thans aan betekenis. We mógen ons in deze tijd niet verliezen in de dingen, die van zo weinig en meestal van ondergeschikt belang zijn.

Christenen van Neerland! Weest wakende, blijft biddende, en wilt de tijd uitkopen. Trouw aan Jezus Christus en aan Zijn Evangelie!

d. H.

HET EERSTE WOORD VAN JEZUS.

„Wist gij niet, dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders."
Lukas 2 : 49.

„Eenig bloemeke uit de gesloten wondertuin der dertig jaren, geplukt juist als de gezwollen knop op het beslissende oogenblik tot een bloem openbreekt" (Stier). Het eerste woord van Jezus is van zulk een liefelijkheid, dat men zich aan de aanschouwing daarvan niet verzadigen kan. Men heft het op, houdt het dichtbij en veraf, onderzoekt de fijne omtrekslijn ervan; speurt de tedere kleur der schuchtere ineengevouwen blaadjes na; men wordt vervuld van de hemelse geur, die opstijgt uit het nog verscholen hart. Het is zo moeilijk, zich omtrent Jezus' kinderjaren enig zuiver beeld te vormen. Er is maar één gegeven voor; dat is het bovengenoemde woord. Daaruit moeten we alles afleiden. Als we dit trachten, gevoelen we, hoe ontzaggelijk rijk dit ene woord is. Maar zelfs met dit woord blijft de voorstelling van deze jeugd zo moeilijk. We vergelijken het woord, met wat we zelf zeiden zo ongeveer op ons twaalfde jaar. Of als we dit vergeten zijn, dan met de kinderen om ons. Het lijkt dan wel, of we eer een nieuw raadsel voor ons krijgen, dan een verduidelijking. Welk een afstand tussen ons kinderbewustzijn en het Zijne. En toch weer *niet* zo'n afstand, dat wij ons schamen moeten, zoal niet deze woorden precies, dan toch vanuit zulk een reinheid niet te hebben kunnen spreken. Want Zijn heiligheid kunnen we met de zo gevreesde „braafheid" niet van ons afschuiven en Zijn naieve wijsheid niet veroordelen als de eigenwijsheid van het vroegrijpe kind. Zijn jeugd staat naast ons en Zijn heiligheid doet ons schromen naast Hem te blijven. Het moet toch. We zien Zijn antwoord eerst in formeel opzicht.

Het is een *antwoord*. Daardoor heeft het niets opdringerigs, dit kinderwoord onder al die ouderen gesproken. Dit is de bescheidenheid van het antwoord, dat het weet te wachten tot het nodig is. Het praalt niet met moeilijk en te lang verzwegen wijsheid, die een uitweg zocht, nu ze eindelijk gehoor vindt. Het doceert niet, en is in Zijn verschijning niet autoritair. Blijkt het nochtans gezag te oefenen, dan is dit het stille en geweldige gezag

der bescheidenheid, die met de haar eigen overtuigingskracht een rustige en sluimerende wijsheid doet naar buiten lichten. Want ook hierin blijkt de nederigheid van het antwoord, dat het zich richt naar de bedoeling en de behoefte van den vrager. Daarom is het zo treffend. Het behoeft geen inleiding en logische toelichting. Het ontleent die beide aan wat reeds gezegd werd. Het voegt zich naar de in 't gesprek gebruikte gedachtengang. Het onderbreekt die niet, maar gebruikt die en verdiept hem en sluit hem af, als het een juist antwoord is. En dit antwoord heeft de vorm van een vraag. Het kind Jezus antwoord met een vraag. Wie tracht door deze vraag heen te zien, bemerkt, dat ze een verwondering uitdrukt over de vraag van de moeder. *Vragende verwondering.* Dit is geheel kinderlijk. Het kind gaat uit van het eigen besef, alsof dit iets heel vanzelfsprekends is. „Wist ge niet?" Ach ja, ge wist het wel! Ik zou toch niet meer weten dan gij. Het is toch heel natuurlijk dat gij ook weet, wat ik weet. Dat het mogelijk ware, dat iets *moet* geschieden, en dat het toch niet zo *is*, komt niet eens ter sprake. Waar Jezus moet zijn, daar *is* Hij ook. En 't is een onbegrijpelijk antwoord. „Ze verstonden het woord niet". 't Was heel niet moeilijk; toch onbegrijpelijk. Hoe ver zijn de ouders af van wat voor het kind vanzelfsprekend is en dan nog wel van wat zelfsprekend is voor het *reine* kind Jezus. En 't is een onverklaard antwoord. Ze vragen maar niet verder. Het kind zou niet kunnen verklaren, wat de diepte is van het woord, dat heel ongedwongen wordt uitgesproken. Ook Jezus kan het nu nog niet verklaren. Nu verwondert Hij zich nog, dat de mensen het niet weten, zelfs zijn moeder niet. Later zal deze kinderlijke *verwondering* voor *droefheid* plaats maken, als zij het niet willen, dat Hij Jerusalems kinderen bijeenvergadert, of als Hij, door de droefheid heen reeds, den Vader bidt om vergeving voor hen, „omdat ze niet weten, wat ze Hem doen". Maar nu is het woord in Zijn onverklaardheid *voldoende* uiting. Voor toen: ze vroeger niet meer. En voor later: Want Maria bewaarde deze dingen in haar hart. En het is een *onbewust* gesproken antwoord. Want zelfs nadat het in dit woord duidelijk geworden was voor hen en misschien ook wel voor Hemzelf, dat Hij de kennis bezat van het hogere Vaderschap, dat Hem voortgebracht had, in tegenstelling met dat van den vader, die Hem, blijkens Maria's vraag (vs 48) gezocht had, kon Hij hun nog onderdanig worden (vs 51). En het is een *voorlopig* antwoord, want Zijn leven zou het vollediger zeggen, dat Hij zijn moet in de dingen Zijns Vaders en Hij zou toenemen ook in wijsheid bij God (vs 52).

Deze bescheiden voorzichtigheid, deze natuurlijke verwondering, deze onbewuste diepzinnigheid spreken een *inhoud* uit, die voor Jezus, Maria, de omstanders en de latere geslachten een eerste stap worden zou, die leidde tot de kennis van Zijn Goddelijk Wezen en Zijn werk. Voor *Jezus* zelf. Want gelijk in het kind de gedachten sluimerende verscholen liggen, en wachten op de vragen, die het leven (als *de* opvoeder bij uitnemendheid) stellen zal, zo ontwaakt of verheldert hier bij de eerste argeloze vraag van de moeder een deel van Zijn bewustzijn. Maar dit is al dadelijk een smartelijk ontwaken. Er voltrekt zich een scheiding. „Uw vader en ik zochten U", heette het. En Hij antwoordt iets over Zijn Vader. Deze is een andere, dan die Hem zocht, want de Vader, die Jezus bedoelde, behoefde Hem niet te zoeken, doch kon Hem altijd vinden, bezig zijnde in de dingen Zijns Vaders. Hij was daar reeds altijd in geweest, waarschijnlijk zonder het zo klaar en duidelijk te weten. Nu *wist* Hij 't ook. Zoals een kind al lang onwetend de naam, de gelijkenis, de aard van zijn vader in zich draagt, voor 't hem bewust wordt komt deze verheldering, dan is er bij het gewone kind een versterking van het onbewust bezit der verwantschap tot het bewust bezit ervan. Maar bij Jezus was daaraan voorafgaande een smart; de smart van het aangenomen kind, dat op zekere leeftijd over zijn afkomst ingelicht, mét het dan plotseling bewuste gemis aan vleselijke verwantschap een vervreemding voelt opkomen tegenover hen, die de plaats der werkelijke ouders innamen.

(Slot volgt.)

DE KRUISWEG.

Is dit de weg? Hoe zal ik, ongeschoeid,
o, God, de horizon der eeuwigheid
bereiken?
Gij wenkt van ver, belooft mij koninkrijken,
maar wéét Gij niet hoe zwak en hoe
vermoeid

mijn krachten zijn, en hoe doorwond
mijn voeten?
En weet Gij niet — ofschoon (ik roep
U dagelijks aan)
Gij mij lang voor ik spreek reeds
hebt verstaan —
dat aarde en hemel nooit elkaar ontmoeten?

En toch: ik loop — aan elk licht
huis voorbij —
de weg, eenmaal in Uwe Naam begonnen,
en hoor een stem heel plotseling aan
mijn zij:
heb goede moed; Ik heb de wereld
overwonnen.
En weer een stem, die zegt: vrees
niet, volg Mij,
en weet: zolang ik loop, kom ik U naderbij.

BERT BAKKER.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. Gedurende de maand Augustus mochten we als gemeente talloze zegeningen ontvangen. De eerste Zondag van deze maand, werd een zuster door de doop tot de gemeente toegedaan. Tijdens het Avondmaal werd deze zuster, bij monde van onzen voorganger, een hartelijk welkom toegeroepen. De andere Zondagen van deze maand traden verschillende sprekers voor ons op, aangezien onze voorganger van een welverdiende rust ging genieten. De verjaardag van onzen voorganger vierden we samen in ons kerkgebouw, en we hebben de Heere gedankt, dat Hij onzen voorganger wederom een jaar voor ons gespaard heeft. Blijken van liefde werden hem geschonken.

Wij gaan blijmoedig voort, want de velden zijn wit om te oogsten.

G. W. GROENHUIJZEN, corr.

MEDEDELINGEN

Predikantenvergadering.

Waarde broeders Voorgangers!

Noteer dadelijk even dat onze a.s. vergadering der Broederschap zal worden gehouden in aansluiting op de herfstverg. der U. C. en dus D.V. op Wo. 25 en Do. 26 Oct. zal plaats hebben te *den Haag*, v. Dyckstraat 149/151.

Het progr. heeft o.a. *Boekbespreking:* „Het probleem van het Oude Testament"; v. Dr. de Wilde.

Deelnemers gelieven zich zo spoedig mogelijk aan te melden bij den Heer C. Meijner, Secr. Bapt. Gem. den Haag (Oost), de-la-Reijweg 421.

Uw dw.,
G. VISSER.

De Gem. Eindhoven deelt mede dat haar nieuw kerkgebouw, gelegen aan de Zwaanstraat, D.V. Zondag 17 Sept. e.k., officieel in gebruik genomen zal worden. De dagindeling is als volgt:

10.— uur 's morgens wijdingsdienst;
3.30 uur grote openluchtsamenkomst in het Philips de Jongh wandelpark;
7.30 uur 's avonds bijeenkomst van Gemeente, jeugd en afgevaardigden.

In verband met de tijdsomstandigheden, worden de bijeenkomsten zo sober mogelijk gehouden. De Gemeente nodigt omliggende Gemeenten en vrienden hartelijk uit die dag in ons midden door te willen brengen. Vanaf het station kan men met lijn 10 de Zwaanstraat bereiken. Gaarne schriftelijke blijken van medeleven vooral van oud leden, aan den Secretaris, Bezemstraat 32.

Bidt voor het werk in de lichtstad.

W. DE JONG, secr.

WEEKKALENDER

Paulus, de broeder.

Ik zat na te denken over het opschrift, dat voor deze week boven de kalender zou moeten staan. Dacht daarbij na over de algemene inhoud en zag dat die zeer verscheiden was. Maar mij trof de broederlijke toon, die uit vele verzen opklonk. Tot mijn verbazing zag ik tegelijkertijd het woord „broeders" buitengewoon vaak opduiken en ik zou u de raad willen geven met een potloodje in de hand deze brief door te lezen en telkens dat woord te onderstrepen. Nu voerde Paulus dat liefelijke woord niet alleen in de mond; wij krijgen altijd weer de indruk dat hij in de beste zin van het woord een broeder geweest is. Broeders zijn er niet overmatig veel. Mannen, die men alles mee kan delen; strijd zowel als vreugde; die dat dan ook als een geheim bewaren; die meeleven en dat doen blijken. Broeder — in dat woord ligt zuivere liefde, bergt de beste bedoelingen. Uw voorganger noemt u broeders. Is die aanspraak juist? Moest hij misschien het neutralere: geloofsgenoten gebruiken? Men moet er steeds voor waken woorden als deze niet door een onjuist gebruik van hun inhoud te beroven. Maar wanneer men het gebruikt ook trachten te geven wat de aanspraak belooft.

Zondag 17 Sept. 1 Thess. 3.

Dit hoofdstuk verhaalt dat Timotheüs door Paulus naar Thessalonika was gezonden om te zien hoe het de gemeente ging. Wel moest hij daardoor alleen achterblijven, maar zijn hart moest door berichten gerustgesteld worden. De boodschap die Timotheüs mee terugneemt is zo verblijdend, dat ge er wel van moet genieten. Paulus wil nu zelf hen ook eens graag zien. De Heere moge het zo leiden. Inmiddels versterke Hij uwe harten.

Maandag 18 Sept. 1 Thess. 4 : 1—12.

Deze verzen bergen broederlijke vermaningen, waarbij vooral op een zonde de nadruk gelegd wordt. Aan dat front zijn al vele soldaten gevallen. Het leven is een strijd alhier en ieder zal aan zijn eigen wel genoeg hebben. God heilige ons door en door door den Heiligen Geest. Dat wij de stem van den Geest niet ongehoorzaam mogen worden, want in dat ogenblik betreden wij de weg naar 't verderf, naar de verwerping. Voorts, zegt Paulus, arbeide ieder en ga niet rentenieren in de mening dat de wederkomst van Christus wel spoedig zijn zal.

Dinsdag 19 Sept. 1 Thess. 4 : 13-18.

Sommigen in de gemeente schenen in moeilijkheid te zitten wat betrof de toekomst dergenen, die niet meer leefden. Die nog leefden beleefden waarschijnlijk de wederkeer van Christus en zouden dan ook delen in de glorie van den Koning. Maar wat zou het lot der ontslapenen zijn? Kwamen zij niet tekort? Neen, zegt de apostel. Wij zullen niets bij hen voor hebben; er zal tussen hen en ons geen onderscheid zijn. Hun opstanding en onze verandering brengen ons allen tot dezelfde staat. Dan zijn we altijd met den Heer. Welk een uitzicht.

Woensdag 20 Sept. 1 Thess. 5 : 1-13.

De Heer komt als een dief in de nacht — zo onverwacht. Voor ons echter is dat wat anders aangezien voor ons de nacht voorbijging. De gebeurtenissen in de tijd zijn voor ons aankondigingen van Zijn komst. Men moet wakende zijn wil men die aankondigingen horen en zien. Helpt elkander in uw geestelijk leven en respecteert ook uw voorgangers.

Donderdag 21 Sept. 1 Thess. 5 : 14-28

Deze verzen zal ieder, die ze langzaam en denkend laat passeren, gedurig weer met innerlijk gewin lezen. Talrijke voortreffelijke vermaningen worden gegeven. Men kan slechts wensen ze na te komen. Gij kunt wel achter bijna elk vers lezen: doe ik dat? Probeert u dat maar eens en ge zult niet zonder verootmoediging en zegen uw bijbel sluiten.

Vrijdag 22 Sept. 2 Thess. 1 : 1—12.

Geloof en liefde roemt Paulus bij de broeders; hun lijden is een verzekering des te meer op de rechte weg te zijn. Maar eeuwig zullen Gods kinderen niet op de aarde verdrukt worden. Eens gaat 't oordeel over allen die tegenstonden. Dat is dan wanneer Hij heerlijk wordt in de Zijnen. Blijft dus in het geloof en luistert naar uw roeping. Dat valt niet altijd mee en wie wordt soms niet moede? Komt, laat ons voortgaan kindren, de avond is nabij. Het stilstaan kan licht hindren in deze woestenij.

Zaterdag 23 Sept. 2 Thess. 2 : 1—12.

Deze woorden zijn ten opzichte van de toekomst van grote duidelijkheid en gewicht. Het hoe van den Antichrist wordt ons beschreven, zijn innerlijk wezen, zijn oorsprong en werk. Waarom openbaart zich deze mens der zonde, deze incarnatie des duivels niet? Hij kan dat nog niet aangezien hem iemand weerstaat. Wie? De gemeente, zeggen sommigen. De Heilige Geest, zeggen anderen. Jezus Christus zelve, de hemelvorst, Die met Daniël sprak. Wij weten niet wat Paulus hun gezegd heeft, toen hij bij hen was. De Heere zal den Antichrist op Zijn tijd gelegenheid geven te verschijnen, maar zal hem ook te Zijner tijd verdoen. De ongehoorzamen, die niet wilden geloven, zullen zich door hem laten verleiden en met hem ondergaan.

HUIZINGA.

Vriendelijk verzoek

aan onze abonnee's die geregeld hun abonnementsgeld *per post* betalen, om het abonnementsgeld voor het 4e kwartaal te willen storten op mijn postrek. 42318 *vóór 30 September*.

Dat bespaart ons portokosten. Dit verzoek is dus *niet* gericht aan hen, die per correspondent betalen; deze broeders zullen U t.z.t. de kwitantie wel komen aanbieden.

Met h. br.groeten,
DE ADM.

CORRESPONDENTIE

B. te S. Uw zending lectuur ontvangen. Groot deel reeds weg.
Hartelijk dank.

H.

Vrijdag 22 September 1939 No. 2593 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

GERUST VAN DE VREZE DES KWAADS.

Spreuk. 1 : 32, 33.

„De opperste Wijsheid roept overluid daar buiten; Zij verheft hare stem op de straten." Zij wenst dus door zo velen als mogelijk is gehoord te worden. Zij heeft een boodschap, een vermaning, waarbij voor ieder het hoogste op het spel staat.

En van deze Opperste Wijsheid zijn ook de woorden, die wij nu onze aandacht schenken:

De *zorgeloosheid* der dwazen zal hen verderven, maar die Mij gehoorzaamt, zal *onbezorgd* wonen.

Duidelijk zegt Christus, die hier als de Opperste Wijsheid tot ons spreekt, dat het niet onverschillig is, wat wij met Hem doen; dat dat ten laatste niet op hetzelfde neerkomt — integendeel: dat uiteindelijk ons wel en wee däärvan en daarvan alléén afhangt.

Benauwdheid en angst grijpt eenmaal de zielen aan, die niet luisteren wilden, toen God hen riep en Zijn hand niet wilden aannemen. Vers 24. Met de bittere en giftige vruchten van hun verkeerde keus zullen zij zich moeten verzadigen. Vers 31.

Maar die geluisterd zullen hebben, zullen gerust zijn van de vreze des kwaads.

* * *

Wij moeten er wel op letten, dat hier aan de zorgeloosheid, aan het „er over heen leven" grote en beslissende gevolgen zullen worden toegekend.

De Opperste Wijsheid voorzegt sommigen mensen een schrikkelijk lot: vrees als een verwoesting; verderf, aanbruisende als een werwelwind; èen overval van benauwdheid en angst. Vers 27. En dat op grond waarvan?

In de tekening, die zij geeft van het leven dezer mensen *schijnen* niet zulke ontzettende perspectieven te zitten.

Welke lijnen zijn het, die, als ze worden doorgetrokken, (en dat worden ze!) uitlopen in verwoesting en verderf?

Het antwoord is ontstellend. Het zijn:
weigeren,
niet opmerken,
verwerpen,
niet willen. Vers 24 en 25.

Negatieve dingen dus.

Lees daarnaast wat de Heere Jezus zegt in Matth. 25 : 31—46.

Hij spreekt daar over de grote scheiding, die Hij zal voltrekken als alle volken voor Hem zullen vergaderd zijn. Tot hen, staande aan Zijn rechterhand, zal Hij zeggen: kom in gij gezegenden des Heeren en tot de anderen: gaat weg van Mij, gij vervloekten, — en dan keert in de motivering van dit vonnis één woordje telkens weer. 't Is het woordje „niet". Nalatigheid, zorgeloosheid — dát wrocht hun verderf.

Gelijk hier staat: de zorgeloosheid zal de dwazen verderven.

Geen acht geven op wat God zegt — dat is de grote zonde, die ons brengt aan de linkerhand van Christus. Wie Zijn woorden hoort en niet doet, gaat onder in het gericht.

Die het leest, merke daarop!

* * *

Heel anders is het lot van hen, die wél acht geven.

„Die naar Mij hoort, zal onbezorgd wonen."

Een onbezorgd leven, een leven in vrede heeft de gehoorzaamheid aan Christus als wortel.

Dat is een heerlijk leven:

De vrees is weg,
Gods vreê woont daar.

Sterk in zijn ziel, ziet hij de kwade dag onbezorgd tegemoet.

Ook over hem gaan de gerichten heen, maar hij weet zich onvatbaar. Het oordeel, dat hij eenmaal in Christus onderging, maakt hem immuun tegen elk ander oordeel. Hij weet, dat zijn Rechter zijn Toevlucht en Verberging zal zijn.

De vrede, die opgetrokken is in een geweten, dat gereinigd werd door het geloof in Christus, is onbewegelijk.

Het ergste is op Golgotha geleden.

Wat nog werkt kan wel schrikkelijk zijn — het zijn vóórlaatste dingen; het zijn de weeën der Grote Geboorte.

Rondom ligt de sfeer van Christus' Heiligheid, ondoordringbaar.

Zij wonen onbezorgd omdat ze naar Christus horen.

L.

Jezus, help winnen . . . .

Jezus, help winnen, Gij koning des levens.
Zie, hoe de duisternis dringt om ons heen;
zie, hoe haar legers zich alle verzaam'len;
haast U ter hulpe, laat ons niet alleen.
Laat haar geen macht om ons eeuwig
te schaden.
Kom, Jezus Christus. Verlos door Uw
daden.

Jezus, help winnen, en geef, dat mijn leven
Gode gewend zij in stilte en strijd;
laat tevergeefs zijn des vijands benauwen,
help ons terstond, Heer. Hij helpt 't
allen tijd.
Eind'loos verzint hier de Boze zijn listen;
hij wil den Vader Zijn kind'ren betwisten.

Jezus, help winnen, mijn krachten
gaan breken,
nu de verderving niet meer van mij wijkt,
nu door vermoeidheid mijn lichaam
verkommert
en in de strijd mijn geloof haast bezwijkt.
Zie, hoe mijn ziel wordt door twijfel
beslopen.
Sluit niet Uw hart, geef weer kracht
om te hopen.

Jezus, help winnen, dan zal ik U zingen
't Lied van verlossing en rust na de strijd;
mij ook begeerde de Satan te ziften,
maar Uw gebed heeft gered en bevrijd.
Hoe zal, o Held, eens Uw naam zijn
geprezen.
Groot is Uw hulp, ons zo krachtig
bewezen.

Geestel. liederen.

UIT ONS UNIEBUREAU.

De School te Hamburg.

Van bevoegde zijde ontvingen we dezer dagen bericht, *dat het Seminarie te Hamburg voorlopig gesloten zal blijven.* Wanneer de studies weer een aanvang kunnen nemen, daarover laat zich onder de huidige omstandigheden nog niets met zekerheid zeggen, aldus Docent Neuschäfer. Toch hopen de leidende broeders in Duitsland, dat de School over niet al te lange tijd weer geopend zal kunnen worden.

Onze studerende broeders Vegter, Hooghwinkel en Brongers zullen in de naaste toekomst wel in eigen land moeten blijven, tenzij . . . . er in de internationale verhoudingen een gunstige wending intreedt.

Ook br. R. Bos van Delfzijl zal niet naar de Elbestad kunnen gaan, om aldaar zijn studietijd aan te vangen.

Ongetwijfeld worden ook deze broeders door het gesloten-blijven van het Seminarie gedupeerd. De Commissie tot opleiding zal natuurlijk aan deze zaak haar ernstige aandacht moeten schenken. En deze Commissie komt reeds morgen (Dinsdag) bijeen.

* * *

De gemobiliseerden.

De leden en vrienden van onze Gemeenten, die thans in verscheidene plaatsen van ons land als militairen verwijlen, zullen het ongetwijfeld op prijs stellen, wanneer ze weten waar de plaatsen onzer samenkomsten zich bevinden. Elke Gemeente weet natuurlijk, wie van haar in werkelijke dienst zijn geroepen. Ook weet men thans reeds waar de gemobiliseerden „liggen". En kunnen de namen en adressen van de dichtsbijzijnde Gemeenten even geschreven worden. Komen de militairen dan in de godsdienstoefeningen, dan zullen ze spoedig de weg naar onze gezinnen vinden. De predikanten en de kerkeraadsleden willen daarbij wel hun goede diensten bewijzen.

Hier in Holland liggen vele Friezen en zeer vele Groningers. We ontmoeten er reeds verscheidene bekenden. Ze komen, voor zover ze daartoe in de gelegenheid zijn, in de diensten en hier in Haarlem bezoeken ze zelfs de jongeliedenvergaderingen. Gisteravond konden we een tiental landsverdedigers, onder wie reeds enkele vaders, op onze jongeliedenbijeenkomst welkom heten. Enigen moesten na de vergadering naar Velsen, anderen naar Lisse, terwijl de rest hier in Haarlem bleef.

En zo zijn vele leden en vrienden van onze Gemeenten gezonden naar schier alle delen van ons land. Ook kwamen en komen overplaatsingen nog al eens voor. De familieleden weten dan gewoonlijk het eerst, waar de hunnen verblijf houden.

Hieronder vind ge de plaatsnamen van onze Gemeenten en de adressen van haar kerken of lokalen.

Plaatsnaam der Gemeente	Adres van Kerk of Lokaal
Almelo	Geraniumstraat 45
Amsterdam	Kerkstraat 204
Kerkschip „Salem"	Ranonkelkade
Apeldoorn	Hoogakkerlaan 50
Arnhem	Tuinstr. 16
Delfzijl	Waterstraat 54
Deventer	Binnensingel
Drachten	Vogelzang
Eindhoven	Plaggenstr. 54
Em.-Erfsch.veen	Kanaal A
2e Exloërmond	No. 65
Valthermond	No. 76
Foxhol	Hoofdweg
's-Gravenhage	Zuid Binnensingel 10
's-Gravenhage(O.)	van Dijckstr. 149-151
Groningen	Meeuwerderweg
Haarlem	Bakenessergracht 65
IJmuiden (Oost)	Willembeeksweg 22
Harlingen	Noorderhaven 49
Haulerwijk	No. 369
Heeg	„Silo", Schatting
Hengelo (O.)	Jac. Catsstr. 36
Borne (O.)	Spanjaard, Deldenerstr.
Hoogezand	Beukemastr. 6
Leeuwarden	Hoogpad 6
Heerenveen	
Muntendam	Kerkstraat
Veensloot-Meeden	
Nieuwe Pekela	E 45
Winschoten	Mr. A. J. de Citterstr.
Nw. Weerdinge	Hoofdweg
Noordbergum	Nieuwe weg
Twijzelerheide	
Dokkum	
Rotterdam-C.	Goudscheweg 116
Rotterdam-Z.	Wolphaertsbocht 278
Pernis	Pastoriedijk 326
Siddeburen	Zwarteweg A 3 b
Sneek	Oppenhuizerweg
Ev. Gebouw	1e Woudstr.
Stadskanaal	van Boekerenstr.
Musselkanaal	Schoolkade
Nieuw Buinen	Dwarsdiep
Stavoren	Voorstraat
Ter-Apel	Hoofdkade
Treebeek	Engerstraat
Utrecht	Kerkstr. 28
Vriescheloo	Vriescheloo
Bellingwolde	Rhederweg
Workum	Zuidend
Zandbulten	Stationsweg
Zwolle	Koewegje 4

d. H.

DE VELDARTILLERIE VAN GOD.

Gij kent het schone verhaal van de vurige paarden en wagens. gelegerd rondom de stad Dothan ter bescherming van een profeet tegen den Syriër, die in tegenstelling met den Israëliet geloofde, dat ruw geweld de onafwendbare beslissing geeft. Het verhaal doet aan als een sprookje, afkomstig uit de babieperiode van het menselijk geslacht, maar een sprookje is het niet. Ook heeft het wel iets van de fantasie van een uit het evenwicht getrokken vrome, doch het heeft met dergelijke fantasie al even weinig te maken als dat zware leger, dat de nacht te baat had genomen om de woonplaats van Elisa te omsingelen. Het is noch sprookje noch fantasie; het is de uitdrukking van een realiteit, die zich doorgaans aan de ogen der mensen onttrekt. Het is de uitdrukking van deze realiteit n.l. dat de residentie van het aardrijk; de plaats waar de hoofdmacht gelegerd is, welker leiding met levendige belangstelling de bedrijvigheid van landen en volkeren en individuen volgt en doorslaggevend optreedt of tussen beide komt, niet gevonden wordt in de millioenensteden van oppermachtige staten maar in de onzienlijke wereld.

Dit wordt ons op elke bladzijde van de bijbel voorgehouden. En dit wordt ons door de wetenschap, een dienstmaagd van God, die wel eens haar Meester vergeten heeft, bevestigd. „Natuurkunde is een onvolkomen vertolkster van de natuur", horen wij een geleerde verklaren. Als alles gezegd is van het stof, blijft er nog een mysterie over dat òf in het stof òf achter het stof schijnt te zitten. En dat mysterie blijkt niet zelden van grotere betekenis te zijn dan het stof en het mechanisme en het menselijk brein en dit alles tezamen.

Ook de geschiedenis beaamt dat de residentie van het aardrijk boven ligt. Historici zijn het er over eens, dat staatslieden en generaals, hoe machtig ook, toch niet alleen de gang der volkeren dicteren. Zij struikelen telkens over onverwachte dingen door geheimzinnige krachten opgeworpen. Een van hen gewaagt van „anonieme krachten", krachten, die hij niet benamen kan en waarvan hij de aard niet kent, maar die zich als onweerstaanbaar laten gelden. Een ander herinnert ons er aan, dat „het noodlot sterker is dan de menselijke geest". Het noodlot, d. w. z. een voor hem ongewilde en onverklaarbare energie, rijzend uit ongekende diepten en henengaande naar ongekende oorden.

Als in het Oosten de flamingo's op trek zich begeven, zwermen zij hoog in de lucht, zo hoog; dat ze met het blote oog niet kunnen worden gezien. Maar voor de mensen op aarde moet hun vleugelslag goed merkbaar wezen.

Onze grote God heeft in zijn onzichtbare schepping myriaden dienst- en krijgsknechten. Voor ons, arme stervelingen, is het gloeien van hun aangezichten en het schitteren van hun wapenrustingen verborgen. Ook zijn onze oren gesloten voor het geruis hunner strijdzangen. Hun legeroefeningen en massale manoeuvres zijn aan onze zintuigen onttrokken. Maar als het bij hen ernst wordt en zij zich in dichte drommen op hun vijanden onder de mensen werpen, bereiden zij ons de ene verrassing na de andere.

Anonieme krachten.

Noodlot.

De onzichtbare veldartillerie van God.

* * *

De bijbel noemt God bij een naam, die buitengewoon rijk aan inhoud is; een naam, waarbij onze tijd met zijn millioenen legers, die als zij zich in beweging zetten de aarde doen dreunen, ons onwillekeurig bepaalt.

„Heere der legerscharen."

Vraagt Job niet: „Is er een getal Zijner benden?"

Er is geen getal. Het is bij God leger op leger, leger op leger, leger op leger. Het getal Zijner legers neemt geen einde.

„Heft uw ogen op omhoog en zie wie deze dingen geschapen heeft? Hij die in getal hun heir voortbrengt". De sterren zijn Zijn verblindende kurassiers en wanneer de Schepper appèl houdt, ontbreekt niet een, ook niet de kleinste.

Toen de lange periode van droogte ten einde gekomen was, zeide Elia tot Achab: „Er is een geruis eens overvloedigen regens". Het zeer geoefende oor van den profeet had het vallen van de voetstappen van een van Gods tienduizenden legereenheden vernomen.

Wanneer de God van Elia en van u en mij deze legereenheid, ten volle gemobiliseerd, in de strijd werpt, doen ontelbare droppelen de sterkste legers van de sterkste staten en al de legers van alle staten, en alle volkeren van alle landen jammerlijk de verdrinkingsdood sterven.

Lezen wij in Joël niet van een ander heir van onzen God? Ja, het is een heir van sprinkhanen en kevers en kruidwormen en rupsen. God noemt dat heir nadrukkelijk „Mijn heir". Ik weet wel, dat de eigenwijze en eigengerechtige en domme mens van onze dagen glimlacht. „Wat hebben wij van deze dingen nog te duchten?" smaalt hij. „Wij hebben ons Parijs groen en andere chemicaliën, waarmede wij met succes de strijd kunnen aanbinden". Zeker, het voorlichtingsdepartement van land- en tuinbouwkundige dienst kan trots zijn op wat het in landbouwend Nederland heeft mogen bereiken. Maar wij vergeten niet en vergeten nooit, dat als Gods toorn sprinkhanen en kevers en vliegen en rupsen en soortgelijk ongedierte begeestert, zij zijn als vurige paarden en wagenen en de aarde woest en ledig gelaten wordt.

Als er ooit iemand blind en doof geweest is voor de macht van de residentie der onzienlijke wereld dan was het wel de farao van Egypte. Mozes zeide: „Gij doet verstandig met God rekening te houden. Hij laat zich niet uitschakelen. Er komt een betaaldag ook voor u". Doch de farao wilde naar zulk gekwezel niet luisteren en dreef de man van Midian weg. Hij monsterde zijn legers, met de modernste vindingen toegerust en . . . . vorsen en kevers en luizen hebben zijn rijk bankroet gevreten en een oostenwind blies hem en zijn onvergelijkelijk sterk heir een graf in de zee!

De dichter spreekt van:

„Een zwak geslacht, maar zonen van de donder". Wee het millioenen leger, dat ten prooi valt van dat zwakke geslacht!

De psalmist zegt: „Hij geeft sneeuw als wol. Hij strooit de rijm als as. Hij werpt Zijn ijs henen als stukken. Wie zoude bestaan voor Zijn koude? Hij zendt Zijn woord en doet ze smelten."

Begeesterd door God wordt het natuurlijke bovennatuurlijk; wordt het Zijn heir van vurige wagens en paarden.

Napoleon was lange tijd de onoverwinnelijke dictator van Europa. Doch wat de gekroonde hoofden met inspanning van alle krachten niet vermochten, voltrok God op de meest rustige wijze. Hij sneeuwde hem en zijn brallend leger eenvoudig in op de vlakten van Rusland.

„Heere der legerscharen is Zijn naam". Hij heeft leger op leger, leger op leger, leger op leger. Het getal van Zijn legers neemt geen einde.

* * *

Gods veldartilleristen, onzichtbaar en zichtbaar, falen nimmer, neen nimmer.

Oorlogvoerenden geven hoog op van de divisies, die gevangen zijn genomen. Gods veldartilleristen worden nimmer gevangen genomen.

Oorlogvoerenden hebben hun verwonden. Gods veldartilleristen worden nimmer verwond.

Oorlogvoerenden publiceren hun lijsten van vermisten en gesneuvelden. Gods veldartilleristen worden nimmer vermist en over hen wordt nimmer een rouwdienst gehouden.

Gods veldartilleristen strijden met reukloos kruit, met geruisloze bommen, met kanonnen, die stil hun lading uitspuwen en niet missen.

Wel mag Jesaja zeggen: „Want de Egyptenaars zijn mensen en geen God en hun paarden zijn vlees en geen geest; en de Heere zal Zijne hand uitstrekken, dat de helper struikelen zal en die geholpen wordt, zal nedervallen en zij zullen al tezamen te niet komen".

En waar Gods ganse veldartillerie steeds geschaard is aan de kant van recht en gerechtigheid, reinheid en liefde, daar zijn wij, kinderen van het Koninkrijk, levende in een van de meest trieste perioden der geschiedenis, vol goede moed.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VAN DEN HEILIGEN GEEST EN ORGANISATIE.

Ter recensie

oftewel beoordeling stuurde mij Ds. Stado J. Verveld, Doopsgezind predikant te Blokzijl zijn brochure: Het werk van den Heiligen Geest, zijnde een in druk uitgegeven radio-bijbellezing door hem voor de N. C. R. V. microfoon over Handelingen 2 : 12—23 in deze zomer gehouden.

„Op verzoek van velen, die 't gehoorde gaarne nog eens overdachten", zag deze uitgave het licht.

De bijbellezing werd als volgt ingedeeld: „Wij willen den aard van dat werk naspeuren, door achtereenvolgens onze aandacht te schenken hieraan, dat de Heilige Geest werkt, zoo, dat lijdelijke hoorders stoere werkers worden, zondaren tot kinderen Gods, dus, onder den indruk en den heiligenden invloed van dien Geest van God komen. Voorts, dat de Heilige Geest het ontbrekende schenkt, mild en overvloedig aan hem of haar, die er om vraagt, kortom, wonderen verricht door krachten te wekken en te openbaren in geloovigen. En ten slotte willen we aantoonen, dat de Heilige Geest onlosmakelijk verbonden is met 't Woord Gods; dus dat de Heilige Geest eigenlijk is de levende letter uit Vaders Boek".

De lezing is een getuigenis en de taal is hier en daar hartstochtelijk. Telkens weer klinkt het dat geen titel de aanwezigheid van den Geest waarborgt. Men zou zelfs de indruk kunnen krijgen, dat de spreker-schrijver bij de betitelden of gegradueerden bij voorbaat afwezigheid van dien Geest moet constateren. Niettemin men proeft de bedoeling: Veni Creator Spiritus Sanctus — Kom Schepper, Heilige Geest. Vanzelfsprekend is er in zulk een prediking weinig waardering voor dat wat er uit de historie tot ons kwam, evenmin ook voor wat heden nog gewerkt wordt door Gods Geest, zij het niet op zulk een onstuimige wijze wellicht als in de eerste tijden, toen de doorbraak kwam.

De spreker heeft de taal van het volk gebruikt, niet alle beelden zijn met fijn gevoel gekozen, en kan ervan verzekerd zijn dat velen zijn woorden met instemming zullen gehoord hebben en nu lezen. Wanneer hier werkelijk een stem des roependen in de woestijn is, zal de gemeente niet uitblijven.

Men kan de brochure, die 16 bladzijden telt, van den spreker-schrijver bekomen. Er is geen prijs vermeld.

RONDBLIK.

De verschrikkingen van den oorlog.

Vele zijn de verschrikkingen van de oorlog, onherstelbaar zijn de verliezen welke geleden worden, onnoemelijk zwaar is het leed dat dikwerf door een mensenkind gedragen wordt. In een veertien dagen tijds zijn er vele duizenden mensenlevens moorddadig weggemaaid. Een nog groter aantal gewonden; een hemelen moraaltergende vernietiging van mens en beest, van steden en dorpen en gehuchten behoren voorts tot de „successen" van de moderne oorlog. Elke dag lezen en horen we van de verschrikkingen van de oorlog. We raken er al aardig aan gewend . . . .

De mensen drommen al lang niet meer zo samen voor de nieuwsborden. En is dat niet gedeeltelijk te begrijpen? Steeds nieuwe verrassingen. Rusland komt Duitsland een handje helpen. En tevens wenst het neutraal te blijven in het huidige conflict!! Al groter wordt de onzekerheid in ons oude werelddeel. Eens gesloten verdragen bieden niet de minste waarborgen meer. Royaal afgelegde verklaringen moeten wel voor kennisgeving worden aangenomen. En „de man in de straat" spreekt van een bedriegerij en een liegerij op grote schaal . . . .

De ondergang van het avondland dreigt. Moraal en godsdienst lopen in elk opzicht gevaar. Duistere machten sluipen rond. Geesten uit de afgrond waren rond. De nacht, de stikdonkere nacht is gekomen. En de duisternis heeft zich neergevlerkt over mensenlevens, die het heil in Christus behoeven en voor wie Christus Jezus is gestorven.

Gelovigen, laat u niet vangen in de netten van welke perscampagne ook, wordt geen slachtoffer van welk propa-

gandaministerie ook, doch heft uw hoofden omhoog, weest wakende en biddende; weest trouw aan den Heiland en openbaart Zijn gezindheid. O, bidt om de komst van het Koninkrijk van God.

* * *

Een voorbeeld uit de velen.

We lazen vanmorgen de nadere bijzonderheden van een zich voor enkele dagen afgespeeld scheepsdrama bij Terschelling, waarbij zeventien mensenlevens te betreuren vallen.

Ter hoogte van Terschelling is Woensdagmiddag (13 Sept. l.l.) om 1 uur het Noorse motorschip „Ronda", op weg met een bemanning van 31 koppen en 6 Amerikaanse passagiers van Antwerpen via Noorwegen naar New York, op een aantal drijvende mijnen gestoten. Vier hevige explosies deden het schip binnen drie minuten zinken. Twee passagiers en vijftien leden der bemanning verdronken.

De twintig overlevenden wisten zich in een veel te kleine roeiboot voorlopig in veiligheid te brengen. Acht en vijftig! uur hebben deze ongelukkige mensen de vreselijkste beproevingen moeten doorstaan, voordat zij Vrijdagavond om elf uur door het Italiaanse stoomschip „Providenza" werden opgepikt.

Om ons enigszins een beeld te kunnen vormen van de verschrikkingen van de oorlog, nemen we hier als uitzondering een gedeelte over van het artikel dat in „Het Nieuws van den Dag" van Maandag 18 Sept. te lezen stond.

De stuurman van de „Ronda" verhaalde als volgt:

„Wij waren Dinsdagmorgen om zes uur uit Antwerpen vertrokken en kregen eerst op het laatste moment opdracht niet rechtstreeks naar New York te varen, maar eerst Kristiansand aan te doen. Woensdagmiddag waren wij ter hoogte van Terschelling. Om twaalf uur hadden wij een peiling genomen en wij bevonden ons op dat moment op 53 gr. 58 m. Noorderbreedte en 4 gr. 25 m. Oosterlengte. Ik had juist gegeten en zat in mijn hut een pijpje te rooken.

Precies één uur weerklonk er een doffe explosie. De lampen vielen boven mijn hoofd aan scherven, mijn tafel viel om en slechts met de grootste moeite kon ik mij op de been houden. Ik snelde naar de deur en opende die, maar ik moest haar dadelijk weer sluiten, want uit het ruim steeg een wolk van verstikkend gas omhoog.

Ik dacht daarom aanvankelijk aan een explosie in de oliebunkers. Opnieuw opende ik de deur en met de hand voor neus en mond begaf ik mij aan dek.

Op dat moment klonk opnieuw een explosie, die het schip met kracht dooreen scheen te schudden. Nauwelijks enkele tellen later weerklonken nogmaals twee ontploffingen en toen was het duidelijk, dat het gedaan was met de „Ronda".

Wat er verder gebeurde was als een nachtmerrie. Door den nevel van rook heen zag ik den kapitein en enkele leden der bemanning wanhopig bezig om de reddingsbooten van de davits los te maken, doch ik kon hen niet bereiken om hulp te bieden.

Met kracht stroomde het zeewater de ruimen binnen. Het duurde slechts weinige oogenblikken of aan dek ontstond een geweldige chaos, van ronddrijvend hout en andere voorwerpen. De luiken van de ruimen waren door de ontploffingen losgeslagen en lagen kris kras dooreen over het dek.

Het was volkomen onmogelijk nog maatregelen te nemen. Vaag zag ik nog leden van de bemanning en enkele passagiers in de grootste verwarring dooreenloopen, toen begon de „Ronda" snel te zinken. Binnen enkele tellen was het achterschip reeds onder water; de golven sloegen hoog over het dek en smakten mij in de zee neer. Enkele oogenblikken was er niets meer dan een ontzettende chaos, een nachtmerrie, die ik niet licht zal vergeten. Planken, balken en stukken ijzer plonsden rondom mij in het water, wild schuimde en kolkte de zee in mijn nabijheid. Het was afschuwelijk. Een dikke laag olie bedekte mijn gezicht en maakte het mij haast onmogelijk de oogen open te houden. Ik klampte mij vast aan een stuk hout en voelde plotseling, dat ik in een boot werd getild.

Het was een klein roeibootje, dat toevallig op het dek had gelegen, een bootje zonder eenige accommodatie en volkomen ongeschikt voor reddingsboot. Toch dankten wij aan dat bootje het behoud van ons leven, want alle reddingsbooten waren met de „Ronda" in de diepte verdwenen.

Er was immers geen tijd geweest om ze van de davits los te maken. Langen tijd zijn wij daarop bezig geweest met het oppikken van de andere overlevenden, sommigen zwommen in het ijskoude water rond, anderen hadden een losgeslagen luik of een balk weten te grijpen en zich zoodoende boven water weten te houden.

Eindelijk waren wij met 20 menschen in het bootje. De meesten waren er ellendig aan toe. Zij hadden vrijwel geen kleeren meer aan het lijf en waren bedekt met een dikke laag olie. Duimen dik lag de stookolie op het water; wij hadden 500 ton aan boord en zij verspreidde zich als een enorme vlek over de golven.

Twee uren hebben wij zoo op de plek, waar ons schip was ondergegaan, rondgedreven, scherp uitkijkend of er mogelijk nog meer overlevenden waren, maar ten slotte werd het duidelijk, dat de zeventien vermisten allen waren verdronken. Het is mogelijk, dat verschillenden van hen reeds door de ontploffingen waren gedood en dat er anderen waren, die zich door hun verwondingen niet boven water konden houden.

Toen begon de regen . . . .

In de diepste verslagenheid zaten wij in ons bootje bijeen.

Wij beseften, dat het overbelaste bootje niet lang tegen de golven bestand zou zijn en wij besloten te probeeren land te bereiken. Er was echter maar plaats voor twee roeiers en de anderen waren gedwongen zich op de bodem uit te strekken; zoo lagen wij dicht opeen, doodelijk vermoeid en nog verbijsterd door den plotselingen ondergang van ons schip. Niemand was er in geslaagd ook maar iets te redden: er waren ook geen dekens of iets van dien aard in het bootje en weldra deed de koude zich gevoelen.

Langzaam verstreken de uren. Om de beurt losten de roeiers elkaar af en naarmate de duisternis viel, werd de zee ruwer. Misschien leek ons dat ook maar zoo. Toen begon het te regenen. In stroomen viel het water neer en wij waren niet in staat ons er tegen te beschutten.

De nacht was duister als inkt, zoodat wij weldra geen hand voor oogen meer zagen. Het bootje danste op en neer op de golven: nergens zagen wij een licht, waarop wij ons konden oriënteeren, maar desondanks bleven de roeiers op hun post en uiterst langzaam ging het voort in de richting waar wij de Nederlandsche kust waanden.

Zoo is het 58 uren doorgegaan. Met bewonderenswaardige kalmte hebben allen de beproevingen doorstaan. Er werd niet geklaagd en wanneer af en toe iemand sprak, was het om een opbeurend woord te doen hooren. Het werd dag en nog steeds was er nergens een schip of een kustlijn te ontdekken. De regen bleef in stroomen neergutsen, den geheelen dag. Onze toestand werd steeds hopeloozer en wij voelen onze krachten snel afnemen.

Opnieuw verstreek er een eindeloozen nacht, gevolgd door een eindeloozen dag. Verschillenden onzer raakten volkomen uitgeput en in volslagen apathie lagen zij stil tegen elkaar gedrukt op den bodem. Het bootje maakte steeds meer water en met onze schoenen moesten wij hetzonder ophouden leegscheppen.

Volkomen uitgeput.

Tweemaal zagen wij vliegtuigen, als gekken zwaaiden wij met de riemen, doch wij werden niet opgemerkt. Opnieuw viel de duisternis en geen onzer durfde nog op redding hopen. Plotseling zagen wij aan den horizon een zwak lichtschijnsel. Men kan zich onze vreugde voorstellen, toen het licht steeds naderbij kwam. De omtrekken van een schipteekenden zich af en wij waren dol van blijdschap, toen het vaartuig recht op ons afstevende. Een der mannen haalde een fluitje uit de zak en blies met zijn laatste krachten S.O.S.-signalen in morse-teekens, terwijl wij allen zoo hard mogelijk schreeuwden en gilden.

Het fluitje was onze redding. Het schip, dat later de „Providenza" bleek te zijn, draaide bij en toen duurde het niet lang meer of een touwladder werd uitgeworpen en wij waren in veiligheid. Op het dek gekomen zakten de meesten van ons uitgeput in elkaar; enkelen huilden als kinderen.

Met groote liefde hebben de Italianen ons verzorgd. Wij werden onmiddellijk naar bed gebracht en kregen gloeiend heet eten. De reis naar Vlissingen verliep zonder dat iets bijzonders gebeurde."

d. H.

Elke grote oorlog laat drie legers in het land achter: een van invalieden, een van rouwdragenden en een van leeglopers, gereed tot iedere misdaad.

Benjamin Franklin.

VAN BELGIË'S BODEM.

Goede aarde.

In het hartje van Belgisch Limburg, te midden van heerlijke boomgaarden en omringd door vruchtbare velden met gouden korenaren en getooid met het mooie groen van suikerbieten, ligt het welvarende dorpje Borgloon.

Van hier uit beheersten eenmaal de machtige graven van Loon de verre omtrek, terwijl zij aan hun hof dichters en geleerden wisten te verbinden, hier vertoefde vaak de vader van de Dietse dichteren altegoeder, Hendrik van Veldeke.

Terwijl later de Hervorming er grote invloed gehad heeft; helaas werd het evangelie er gesmoord in een stroom van bloed en tranen en nu ziet men er de mensen knielen voor een zogenaamd miraculeus beeld. Volgens het volksgeloof heeft dit beeld de macht, om kinderen van buikpijn te genezen.

Vanaf het ogenblik, dat ik dit plaatsje en zijn bevolking leerde kennen, leefde bij mij de begeerte om er een evangelisatiepost te vestigen. Maar hoe kon ik er beginnen? Dat was de vraag. Het eenvoudigste zou zijn: de tent opslaan, een serie samenkomsten houden en te trachten een huis of iets anders te huren, om het werk voort te zetten. Van wie zou ik daar echter grond krijgen, om de tent daarop op te slaan; wie zou het durven bestaan, om den protestanten gelegenheid te verschaffen in het dorp binnen te dringen.

Nu woonde er een zekere D., die ons genegen was. Naar hem begaf ik mij en vroeg hem, of hij mij, indien de gemeente mij zulks weigerde, een stukje grond zou willen afstaan, waar onze tent op zou kunnen staan, met het doel er evangelisatiesamenkomsten in te houden.

Het antwoord was gunstig, D. gaf mij de verzekering, dat hij mij terrein zou geven als de gemeente het mij weigerde. Onmiddellijk schreef ik toen een brief aan het gemeentebestuur, het antwoord liet zich evenwel wachten. Week na week verstreek, zonder dat ik iets hoorde van de heren raadsleden.

Ondertussen naderden de door mij genoemde data waarop wij met onze tent B. bezoeken wilden. Ten slotte ging ik den burgemeester aldaar een bezoek brengen en vroeg hem hoe het kwam, dat ik nog steeds geen antwoord had.

„Ja, mijnheer" klonk het „wij hebben nog geen raadsvergadering gehad sedert wij uw schrijven ontvingen". Op mijn vraag wanneer er dan wel raadsvergadering zou zijn, antwoordde de burgervader, dat hij dat niet wist. Ik zei: „Welnu als u dan niet weet wanneer er raadsvergadering zijn zal, zegt u mij dan maar, of wij hier mogen komen met de tent". „Dat is mij onmogelijk" was het antwoord, „ik moet die brief in de gemeenteraad brengen."

Met de verzekering dat hij mij spoedig antwoord zou zenden nam ik afscheid van den burgemeester. En ik kreeg inderdaad spoedig antwoord van hem; 's avonds om zes uur ontving ik een afwijzend antwoord. De burgemeester had toch maar op eigen houtje besloten.

Mijn eerste werk was Mr. D. op zoeken en hem van alles op de hoogte brengen. Onmiddellijk kreeg ik nu vergunning om de tent op te slaan op een stukje grond gelegen achter het hospitaal.

Hierop plaatsten wij enkele dagen later, onder grote belangstelling van de dorpsjeugd en de nieuwsgierig spiedende ogen van wat leeglopers, de tent. Die eerste avond in B. wachtte ons een verrassing. Nauwelijks lagen we onder de wol, of daar werden we opgeschrikt door een hevig gebeuk op het hek, dat het terrein waarop we stonden van de straat afsloot, terwijl wij iemand luidkeels hoorden roepen om toch even open te doen. Ondergetekende haastte zich in nachtgewaad derwaarts en daar stond Mr. D., die mij zijn bezorgdheid te kennen gaf over onze slaapgelegenheid. Mensen, die ons op de vingers hadden staan kijken bij het opbouwen der tent, waren bij hem gekomen en hadden hem verteld, dat wij een strozak te weinig hadden. Ik kon hem echter verzekeren, dat we er juist genoeg hadden.

De volgende avond hielden we de eerste samenkomst, een pakkende reclame bezorgde ons een volle tent; maar reeds bij het zingen van het eerste lied liepen velen onder het uiten van fanatieke kreten naar buiten. De eerste week was het bezoek nu eens goed, dan weer wat minder, terwijl 's avonds na afloop der samenkomst op straat vaak hevige discussies werden gehouden. De tweede week werd het bezoek meer stabiel. Enkelen gaven zich over aan den Heer. Intussen naderde de tijd dat de tent weer vertrekken moest. Hoe zouden wij nu de samenkomsten kunnen voortzetten? Iets huren was onmogelijk gebleken. Eén huis was er voor ons open, maar de ervaring had ons geleerd, dat huissamenkomsten vaak het verderf van het werk betekenen. Toch gingen we het er op wagen. En we zijn niet beschaamd geworden. De Heer heeft Zijn zegen gegeven over het werk en in Zijn kracht staat het en draagt het vrucht.

Tongeren (B.) H. SIKKEMA.

UIT DE GEMEENTEN

ZANDBULTEN. Geliefde brs. en zrs. in onzen Heer en Heiland. Het is al enige tijd geleden, dat we iets uit Zandbulten van ons lieten horen. Langs deze weg komen we weer met vreugde iets van het werk vertellen. De openluchtsamenkomsten in de week 's avonds zijn nu achter de rug. We hebben deze zomer met openluchtevangelisatie veel mensen bereikt, die niet een kerkgebouw binnenkomen. We hadden veel goede avonden, en Zondagmiddagen en mochten getuigende en zingende de Blijde Boodschap uitbazuinen. De Blijmare van verzoening, verlossing en redding voor een verloren zondaar. Een geweldige Boodschap voor een wankelende wereld. Onze samenkomsten zijn Zondags geregeld goed bezocht.

Zondag 10 Sept. was voor ons een bijzondere dag. We hadden 's morgens een korte gemeentevergadering, waar een broeder en zuster *belijdenis aflegden* van het geloof in hun Heer en Heiland, wat ze 's middags bevestigden, door dat ze in het midden der gemeente in het watergraf afdaalden. Zijn naam zij geprezen. We hebben hun samen het bekende: „Dat 's Heeren zegen op u daal" biddend toegezongen. Nu gaan we weer verder op de weg. In October gaan we van Voorganger verwisselen, daar br. Wolters naar de gemeente te Foxhol vertrekt. Dit heeft ons als gemeente werkelijk even overrompeld, doordat dit voor ons onverwachts kwam. Doch gelukkig, wanneer de plaats van br. Wolters openvalt, gaat bij leven en welzijn br. Baptist van Heerenveen haar weer innemen. Afscheid en intree is voorlopig bepaald op 1 en 15 Oct. Geve de eeuwige God, dat onze toekomst in Zandbulten gezegend moge zijn, daarin, dat zielen worden toegedaan tot de gemeente die zalig wordt; tot eer en heerlijkheid van ons Hoofd en Bruidegom, Wiens komst wij verwachten.

G. KLOOSTERMAN, Secr.

Westergeest.

EINDHOVEN. Geliefde brs. en zrs. Zondag 17 September was voor de Baptiste Gemeente in Eindhoven een blijde dag. Jaren reeds hadden we uitgezien naar een beter gebouw en zie, nu kwamen we bijeen om een kerkgebouw, dat plaats biedt aan ruim 200 personen den Heer en Zijn dienst te wijden. Het gebouw is gelegen op een zeer geschikt en ruim terrein, vlak onder de rook van de Philips fabrieken, waar zovelen van ons een werkkring hebben. Van buiten ziet het er allerkeurigst uit. Binnen treft de vriendelijke en sobere aankleding. In de morgendienst sprak onze lerend ouderling br. Ph. Looy naar aanleiding van enkele teksten uit de psalmen en wees op het karakter van het huis Gods voor den Israëliet en op datgene wat dit gebouw betekende voor onze nieuwtestamentische Gemeente. Hij noemde dit gebouw een huis der overdenking, der liefde, der bevrediging, der gemeenschap, der offers, der heiligheid, des troostes en van het gebed. Het was een goed woord, dat hij in ons midden neerlegde en we kunnen van harte instemmen met het verlangen door hem uitgesproken: dat dit huis een werkplaats Gods mag zijn. Dan geeft hij het woord aan de afgevaardigden br. Van Gelderen van Arnhem, br. Jansen van Utrecht en br. v. d. Molen uit Treebeek, die de beste wensen brengen en Gods zegen toebidden. Het burgerlijk bestuur is vertegenwoordigd door Wethouder v. d. Put, die een hartelijk woord spreekt, evenals de vertegenwoordiger van de Ned. Herv. Kerk ouderling Kuiper, van de Doopsgezinde Gemeente Dr. Bussemaker en van het Leger des Heils broeder Leisenaar. Brieven van de Ger. Kerk, de Chr. Ger. Kerk en de Vergadering van Gelovigen bevatten felicitatie's en goede wensen. Ook brieven van oudleden zeggen ons dat men in gedachten bij ons is. Het was

een goede ure deze eerste morgen, waarin het kerkelijk koor, onder leiding van br. Wiersema, meewerkte.

's Avonds zeven uur komen we weer bijeen en luisteren eerst naar ouderling Danker, die oude herinneringen ophaalt en ons verder bepaald bij de waarde van het tehuis voor het gezin en voor de Gemeente. Ouderling de Jonge spreekt een ernstig woord en besluit met te zeggen: wordt krachtig in den Heere en in de sterkte Zijner macht. Namens de gezamelijke verenigingen worden dan aangeboden een electrische klok en vier lampen. De verenigingen laten zich horen door hun afgevaardigden, die allen hun blijdschap uitspreken over dit mooie gebouw. Door bijzondere omstandigheden is ook ons lid broeder Sikkema in ons midden. De oorlogstoestand heeft hem verdreven van zijn arbeidsveld in België. Hij spreekt een ernstig woord naar aanleiding van Joh. 14—1. Het koor zingt dan en vervolgens spreekt br. Looy het slotwoord naar aanleiding van Psalm 84. Het was een gezegende dag en onze bede is, dat deze nieuwe kerk veel zegen mag brengen voor de Gemeente en de wereld. Broeders en zusters, bidt voor het werk in de lichtstad.

WIEBE DE JONG, Secr.

De Ramp van de „Willem van Ewijck".

Begrafenis br. Joh. Bosch, een van de omgekomen leden der bemanning.

APELDOORN. Dinsdagmiddag 12 Sept. is onder enorme belangstelling, met militaire eer, ten grave gedragen, op de Algemene Begraafplaats aan de Soerenscheweg te Apeldoorn, onze nog jeugdige broeder Joh. Bosch. Een noodlottig ongeval heeft hem uit ons midden weggenomen en in het bijzonder voor zijn echtgenote en nog jeugdig zoontje is het een gevoelig verlies. Moge zij en ook de verdere familie, ondanks de diep geslagen wonden, troost vinden bij Christus, de enige en ware bron van troost en kracht en zich weten omgeven en gedragen door de innige liefde van onzen Heiland.

Wie aan de groeve waren.

„Onder de enorme schare belangstellenden merkten we op: Luitenant-kolonel J. J. van Diepenbrugge, commandant van de lichte divisie Noord als vertegenwoordiger van H. M. de Koningin en de minister van Defensie; den kapitein ter zee N. A. Rost van Tonningen, vertegenwoordiger van den commandant der Marine te Willemsoord; C. E. Baron van Asbeck, luitenant ter zee 2de klasse, vertegenwoordigende den chef van den Marine-staf, vice-admiraal Fürstner; Overste H. Mijsbergen, garnizoenscommandant; kapitein-adjudant A. J. G. Boutmy; commandant 2e R. W. J. P. Loeffen; J. J. Teding van Berkhout, majoor commandant 1e R. H. M.; kapitein ter zee Van Lier als afgevaardigde van het departement van Marine; commandant 1e luitenant van het eskadron Huzaren Motorrijder, baron van Heeckeren Brandsenburg; afgevaardigden van de afd. Apeldoorn „Onze Vloot", de heeren oud-kapitein H. Schoonhoven, gepensioneerd kapitein kwartiermeester H. C. Koops en de heer P. v. d. Meer; de burgemeester onzer gemeente Jhr. Dr. C. G. C. Quarles van Ufford met mevrouw; de commissaris van politie mr. W. F. H. van Barrelo; J. D. Hasscher, waarnemend plaatselijk leider der B. V. L. afd. Apeldoarn; ritmeester Hasselman; ds. A. A. Hardenberg en bijna alle broeders en zusters der Bapt. Gem.; het personeel van de firma Hartgers, waar de overledene werkzaam is geweest en anderen.

Op de begraafplaats.

Bij aankomst van de stoet aan de begraafplaats, wat afgekondigd werd door trompetgeschal, werd door de aldaar opgestelde militairen, die de eerewacht vormden, het geweer gepresenteerd, waarna het stoffelijk overschot door een detachement militairen en 4 matrozen, overlevenden van de Van Ewijck-ramp als slippedragers, de met de Ned. driekleur gedekte lijkkist op de baar werd geplaatst.

Onmiddellijk achter de lijkbaar stelden zich op kolonel Mijsbergen, baron van Asbeck en den kapitein ter zee N. A. Rost van Tonningen; hierop volgde de familie van den overledene, daarna een afdeeling matrozen en huzaren-motorrijder. De stoet werd voorafgegaan door een detachement soldaten van het 1e Reg. Huzaren Motorrijder ter sterkte van 25 man, onder bevel van den 1en luitenant Baron van Heeckeren van Brandsenburg en trompetters.

Onder trompetgeschal zette de droeve stoet tussen dikke hagen van belangstellenden zich in beweging en nam de gang grafwaarts een aanvang. Bij aankomst aan het graf daalde onder ademlooze stilte, terwijl het aan weerszijden van het graf opgestelde vuurpeloton het geweer presenteerde, het stoffelijk overschot in het graf. Nadat het vuurpeloton een salvo had gelost, bliezen de trompetters een treurmarsch.

Toespraken.

Overste H. Mijsbergen trad nu naar voren en hield de volgende toespraak:

We staan hier, aldus de overste, aan de laatste rustplaats van een der 30 gevallenen, die bij de ramp van H. M. „Willem van Ewijck" zijn omgekomen. De ramp, die de Marine heeft getroffen, heeft het geheele Ned. volk en de gansche maatschappij diep geschokt. Ieder Nederlander heeft met schrik kennis genomen van de daarover uitgegeven bulletins. Allen zijn gestorven in dienst van de Ned. Weermacht; in het vervullen van hun plicht. Allen, die zich opgemaakt hebben om onze Nederlandsche neutraliteit te handhaven, weten, dat hun gevaar dreigt. Dit weten we reeds uit de jaren 1914—1918, toen de weermacht eveneens verliezen leed. Maar toen troffen ons geen slagen als deze.

Dertig slachtoffers vielen bij het vervullen van hun plicht. De weermacht is bij al het droeve toch dankbaar, dat ze niet ontzagen hun picht te doen, al moesten ze dan ook in dienst van het vaderland hun leven laten.

Na den slachtoffers in het algemeen en den zee-milicien Bosch in het bijzonder dank gezegd te hebben voor wat ze voor het vaderland verricht hebben, richtte spreker zich tot de nabestaanden, die hij er op wees, dat hun man en broeder gestorven is bij het vervullen van zijn plicht in het belang van het Ned. volk. Na hen troost te hebben toegewenscht, verzekerde hij hen van de dankbaarheid van volk en vaderland.

Kapitein N. A. Rost van Tonningen was de tweede spreker, die het woord voerde namens den commandant der Marine te Willemsoord, die op dit uur elders eenzelfde plechtigheid moest bijwonen. Spreker deed uitkomen, dat Nederland gevoelen zal, hoe de Marine door de ramp te moede is. Vier matrozen, die zoo gelukkig zijn, dat ze de ramp hebben overleefd, staan hier met spreker, om den heer Bosch, die een trouwe makker was en een man, die zijn plicht getrouw vervulde, de laatste eer te bewijzen. De gedachten van de overlevenden en van allen hier tegenwoordig, gaan uit naar den trouwen kameraad. Ze betreuren zijn heengaan.

Met de verzekering, dat heel de weermacht en het Ned. volk in den rouw meevoelt, eindigde spreker.

De heer Noppen sprak eenige woorden namens de firma Hartgers, bij wie de overledene in dienst geweest is. Hij schetste hem als een plichtsgetrouw arbeider en aangenaam mensch, wiens nagedachtenis in eere zal worden gehouden. Met de heenwijzing, dat de heer Bosch uit dit aardsche leven is heengegaan naar het hemelsch Vaderhuis troostte hij de nagelaten betrekkingen.

Ds. A. A. Hardenberg, predikant der Baptiste gemeente, wees er op, dat de overledene vol levenslust het mobilisatiebevel had opgevolgd. Reeds zeer spoedig is hij van zijn post, waar H. M. de Koningin hem geroepen had, afgelost. Spreker wees vervolgens op het afscheid van vrouw en kind, dat zwaar was geweest, op de aan zijn vrouw gezonden brieven, waarin als 't ware een voorgevoel in doorgeschemerd had van wat gebeuren ging, waarom hij gevraagd had om het gebed zijner vrouw en er op gewezen had, dat zoo ze elkaar op aarde niet terugzagen, er een wederzien hierboven was.

Nu na 14 dagen het leven is afgesneden doen zich vele vragen voor, waarop geen antwoord is. God weet alleen waarom dit noodig was.

Namens de Baptiste gemeente verzekerde spreker de weduwe, dat alle leden der gemeente en de duizenden, die om dit graf staan, medevoelen, medeleven en mede strijden met de familie.

Nadat Ds. A. A. Hardenberg in gebed was voorgegaan, dankte een zwager namens de familie voor de betoonde belangstelling."

G. W. GROENHUIJZEN,
Correspondent.

TER INSTEMMING OF ONTSTEMMING,

het ligt er maar aan wat de zender, die in blokletters mijn adres schreef en zelf

zijn naam nergens vermeldde, bedoeld heeft, toen hij mij het onderstaande zond:

Verwisseling predikanten.

De Generale Synode der Gereformeerde Kerken hield Dinsdag twee plenaire zittingen.

Aan de orde kwam vooreerst het onderzoek, dat de deputaten, door de Synode van Amsterdam 1936 benoemd, hebben ingesteld naar de mogelijkheid, of er maatregelen zouden kunnen worden voorgesteld, die ertoe kunnen leiden om in gevallen waarin een dienaar des Woords te lang aan zijn gemeente verbonden zou blijven, voorziening te treffen.

Allereerst werd besloten deze aangelegenheid niet „verplaatsing" maar „verwisseling" van predikanten te noemen. Ten aanzien van de wijze waarop een dergelijke verwisseling zou moeten plaats hebben, aanvaardde de Synode de door deputaten voorgestelde richtlijnen als volgt: 1. Indien twee kerken en haar dienaren des Woords door onderlinge samenspreking tot overeenstemming inzake de verwisseling van predikanten gekomen zijn, gaan deze kerken op denzelfden dag over tot de beroeping van elkaars dienaren des Woords en ontvangen later op deze wijze van beroeping de approbatie der classis. 2. Aan de particuliere Synoden wordt door de Generale Synode aanbevolen elk twee deputaten ad artikel 49 aan te wijzen, tot wie de kerken en (of) dienaren des Woords zich kunnen wenden als tot vertrouwensmannen, om in gevallen als bovengenoemd van raad en bijstand te dienen. 3. De bedoelde deputaten van de eene particuliere Synode kunnen zich verstaan met die van een ander ressort, opdat verwisseling tusschen kerken uit verschillende ressorten desgewenscht worde bevorderd.

Ik vermoed, dat die broeder mij de kastanjes uit het vuur wil laten halen.

Er wordt onder ons over een dergelijke regeling wel gemompeld. Iemand uit een sterke gemeente met een algemeen geachte voorganger zei tegen mij, dat zoiets eens op de agenda der Alg. Vergadering moest geplaatst worden. Waarop ik hem de weg wees: doe het voorstel in de gemeente; wanneer zij het accepteert komt het er immers. Antwoord: dan denken ze natuurlijk overal dat we met onzen voorganger verlegen zitten; en dat is toch helemaal niet het geval. Toen ik weer: lieve broeder, daarom kunnen jullie het best zoiets brengen.

Wij Nederlanders, zijn individualisten van het zuiverste water. Onze voorgangers roemen hun onafhankelijkheid en de gemeenten stamelen het woord autonomie, zelfregering.

Iemand, die ervan houdt over een goede zaak na te denken, vindt hier een dankbaar object; hij zal op vele voor's en tegen's stoten. Maar misschien zijn er meer voor's dan tegen's. En wellicht zouden vele tegen's ook nog gemakkelijk te ontzenuwen zijn. Wat dunkt u ervan?

Om alvast iets te zeggen: gemeenschappelijk belang gaat voor groepsbelang; groepsbelang gaat voor persoonlijk belang.
En zo komt mijn dierbaar IK in 't gedrang.

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Zandbulten.

Zondag 1 Oct. a.s. des avonds 6.30 hoopt br. Wolters zijn afscheid te nemen van de gemeente te Zandbulten.

G KLOOSTERMAN, Secr.

Westergeest.

De gemeente Nieuw-Weerdinge heeft tot haar Voorganger beroepen Ds. H. Bakker te Harlingen.

Verantwoording.

In dank ontvangen voor het Pensioenfonds.

Van N. N. f 10.—

Op de laatste Unievergadering is wederom zeer ernstig gesproken over het pensioenfonds, doch de oplossing kwam niet. Ik zond in verband met te nemen maatregelen aan alle secretarissen een circulaire voor hun bestuur. Willen ook de andere bestuursleden mee helpen, dat die circulaire behandeld en . . . . ook beantwoord wordt? Bij voorbaat mijn dank.

De uwe in den Heer,

K. REILING.

HET EERSTE WOORD VAN JEZUS.

„Wist gij niet, dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders."

Lukas 2 : 49.

(Slot.)

Zo moest Jezus, misschien reeds iets vroeger, maar nu in ieder geval heel bewust de scheiding constateren, die tussen Hem en hen, die in Zijn kinderlijke gedachten het beeld der ouders vervuld hadden, bestond. Maria scheen het te vergeten. Ze begreep het niet eens meer goed, dat woord. En de opheldering komt niet van hun kant zoals het gewoonlijk gaat maar van de Zijne. Doch op deze korte smart der scheiding volgde in het woord zelf weer een vreugde. Want de vervreemding was anders dan bij den vondeling, die er een vader mee verloor zonder een anderen terug te ontvangen. Hier verloor Jezus wel den vader, die hem had kunnen zoeken in bezorgdheid, echter om een Beteren te vinden, die Hem nimmer gemist had. En op deze vreugde volgt weer een droefheid, omdat het Zijn lijden worden zou, dat Hij was en *moest* zijn in de dingen Zijns Vaders. Zelfs het zou niet enkel lijden *worden*, maar was dit reeds, toen Hij tot Zijn vader en moeder, die het weten *konden*, zeggen moest, met de pijn der eenzaamheid, die uit het niet-verstaan groeide: „Wist gij het niet?" en voor Maria, want de vreugde, dat het kind reeds mee mocht op de tempelreis, werd gestuit, toen ze duidelijk vernam, dat de tempelreis een offerreis zijn moest, waarop zij haar eigen kind moest afstaan. Niet om, zoals Abraham, Hem in een ogenblik, plotseling in de dood te geven, Hem te missen, die haar hoop was, maar om, blijvend in het voortdurend bezit van Hem de verhouding tot Hem zo veranderen, dat zij haar rechten op Hem prijs gaf, dat zij niet Hem als van haarzelf, maar haarzelf als van Hem beschouwde.

Door Zijn geboorte was zij een gezegende onder de vrouwen. Maar toen ze in Zijn opgroeien meende aan Zijn kinderhart verbonden te wezen, moest ze plotseling de scheiding gevoelen, die de al te grote moederlijke gemeenschap had doen ontstaan. Hij moest zeggen: wist ge niet? Hij moest voelen dat zij, zij iets niet begreep van Hem. Iets dat voor Hem zo natuurlijk was, dat Hij niet denken kon, dat het voor haar verborgen was, wist zij niet eens. Welk een smart, dat ze Zijn vraag niet kan ontkennen. Dat haar moederlijkheid haar belet had te zien, waartoe Hij geboren was, en wat ze toch eens geweten had. Zie, nu de bloem ging openbreken, moesten de schuttende kelkbladen der moederliefde opzij gedrongen worden en afvallen zelfs. Anders kon de bloei niet komen. brekend zijn diepste smart open met een onweerstandelijke liefdegeur, die ook haar, wanneer ze als moeder was opzijgegaan, zou vervullen tot zaligheid.

En dan voor de *omstanders*, die, al praatten ze over goddelijke dingen, niet gewoon waren in de tempel iemand te vinden, die, behalve dat spreken, ook geheel *was* in de dingen Zijns Vaders. Wisselaars waren ze; ten dienste van de tempelcultus optredend, maakten ze het huis huns Vaders tot een huis van koophandel, wanneer ze de beduimelde en gangbare munt hunner theologische begrippen met groter of kleinere scherpzinnigheid elkander bedriegende, lietenrondgaan. Maar nu vonden ze in de vragende kindermond een gesel, die hen onweerstaanbaarder de tempel uitdreef, dan later die van touwkens de zilverwisselaren doen zou. Hier was iemand gekomen, die de in bespiegeling zo licht te hanteren woorden heel ernstig nam en ze uit het denken binnen droeg in het leven zelf, het zijn.

En dan voor de *latere geslachten*, voor ons ook. Ja we moeten onze zelfzucht kwijt. Dat leren we van Maria's leed. Haar moederschap moest dienend zijn, d.w.z. moest weten, tot hoe lang zijn dienst duurde. En van de andere omstanders leren we, dat we ons over Hem ontzetten moeten. We worden verdreven uit de vernuftige ethische en dogmatische gedachtenspinsels. Maar behalve, dat wij ons zo in Maria, en de omstanders kunnen indenken, en het verwijt over hen heen, over ons voelen komen, is er toch nog iets aparts in voor de latere geslachten. Jezus zeide niet, dat Hij Zijn *moest* in de dingen Zijns Vaders, maar dat Hij er zijn *moet*. Altijd moet Hij daarin zijn. Dat bleek uit Zijn leven. Hierin verschillen wij met de hoorders van dat woord,

WEEKKALENDER

Eén ding.

Een mens kan maar voor één ding tegelijk leven. Niet dat hij niet op allerlei terrein zich kan bewegen en wat tot stand brengen, maar het komt mij voor, dat wanneer ieder zich zelf wil doorzoeken en afvragen wat in hem de sterkste drijfkracht ontwikkelt, hij niet bij meerdere oorzaken aanlandt, maar uiteindelijk één wortel weet te vatten „waarop hij stoelt". Bij sommigen is er een onbedwingelijke eerzucht, die hen in arbeid en zaken tot het uiterste jaagt; anderen denken alleen maar meer in geld en op de achtergrond van al hun gesprekken zwermen de vragen: wat kost dat, of, wat verdien ik er aan. Nog anderen leven als vlinders en willen de ganse dag al hun schoonheid ten toon stellen; aan die vermeende of werkelijke schoonheid offeren ze tijd en geld en verstand en tenslotte hun ziel. Eén ding. Wat drijf u tot uw daden; wat is de motor van uw dagelijks bestaan? Er zijn meer motieven dan ik zojuist even noemde. De schoonste kracht, die tot de grootste krachtsinspanningen voert en de beste vruchten afwerpt, is, die ontstaat uit de verhouding tot God; uit de onderwerping aan en de liefde tot Hem. Die drang treedt bij sommigen duidelijk naar buiten. Aanschouw de vrucht van hun bestaan.

Zondag 24 Sept. Ps 84.
Laat ons vandaag een psalm nemen. Over deze bijbelwoorden ligt toch altijd een feestelijke glans. In het hart van den dichter leefde ook maar één ding. Eén ding heb ik van God begeerd, één ding zal ik zoeken. Want één dag in het Huis des Heeren is beter dan duizend elders. En is dat niet waar? O, hoe goed kan ons het samenzijn doen; het samen zingen en bidden. Moge God u vandaag een rijke zegen schenken.

Maandag 25 Sept. 2 Thess. 2 : 13-3 : 5.
Paulus heeft maar één ding gekend, één wens en begeerte — de verkondiging van de Blijmare, de stichting en opbouw en bevestiging van gemeenten. Voor één zaak ging hij door vuur en door water, werkte hij bij dag en bij nacht welk een heilige hartstocht, een lichtende vlam. Werd hij nooit tegengestaan? Wij weten beter. Broeders, bidt voor ons.

Dinsdag 26 Sept. 2 Thess. 3 : 6—18.
Een onzelfzuchtig leven leidde deze dienstknecht van onzen Heere Jezus Christus. Hij sloofde zich niet uit voor wat geld of lichtverteerbare roem; één ding dreef hem — de liefde Gods en de nood der mensheid. Aan het slot van de brief vermaant hij allen zuiver te leven en vooral niet lui te zijn. Ten opzichte van een ongehoorzamen broeder geeft hij nog een beachtenswaardige wenk. Voorts zij de genade van den Heere met ons allen.

Woensdag 27 Sept. 1 Tim. 1 : 1—11.
In Hand. 16, de eerste verzen, kunt u lezen wie Timotheüs was. Paulus heeft hem als een zoon aangenomen en hem al de liefde van zijn hart gegeven. Hoe vaderlijk zijn ook de brieven, die hij aan hem richt en die wij nu samen willen lezen. Uit deze eerste verzen merkt gij dat Tim. last had met mensen, die allerlei rekensommetjes maakten van gebeurtenissen en profetieën. Aan het eind van zo'n rekenvergadering vocht men dan over verschillende uitkomsten. Dat gebeurt nog wel. Ook schijnt hij weer met mensen in aanraking te zijn gekomen, die met geweld de wet wilden handhaven. De wet is niet voor die in Jezus Christus zijn. Die periode ligt achter hen.

Donderdag 28 Sept. 1 Tim. 1 : 12—20.
Paulus herinnert aan de tijd, dat hij verwoestte; een beschamende herinnering, die tot dank aan God leidt, wijl er verandering kwam. Hij vermaant Tim. steeds te zorgen voor een goed geweten. In het laatste vers wordt gesproken van: den Satan overgeven. Wellicht moet men daaronder verstaan, dat zij uit de gemeente geweerd werden. De gemeente is de plaats waar Christus Koning is. Daarbuiten werkt de vorst der duisternis.

Vrijdag 29 Sept. 1 Tim. 2 : 1—15.
Vooral in onze dagen willen we veel bidden voor de overheid. In een gewoon-rustig verlopende tijd heeft men meer gelegenheid de boodschap te verkondigen, waarvan God toch wil, dat allen die zullen horen. Bidt daarom. Maar bidt met reine handen en harten. Aan vrouwen wordt hier ook heel wat gezegd. En veel daarvan is heden nog actueel.

Zaterdag 30 Sept. 1 Tim. 3 : 1—10.
Aan den jongen Tim. worden hier allerlei raadgevingen meegegeven ten opzichte van het gemeentelijk leven. Wij beachten deze regelen ook immer nog. De ouderlingen dragen zorg, zij behoren althans die zorg te dragen, voor het geestelijk peil der gemeente, de diakenen dienen meer de stoffelijke kant van het gemeentelijk leven. In hun persoonlijke kwaliteiten behoeft geen verschil te zijn; hun bekwaamheden zijn uiteenlopend. Maar voor alle dienst behoort de gemeente erkentelijk te zijn.

HUIZINGA.

dat wij de latere geschiedenis kenden, die zij nog verwachten en beleven moesten. Ons is het niet meer mogelijk te zien zonder de achtergrond van heel zijn verdere leven. Daaruit wordt het verklaard, zoals gaandeweg de in Maria's hart bewaarde woorden verklaard zijn. Het „moeten" waarvan Jezus spreekt kennen we. Want het werd Zijn lijden. Hij, die in de schoot des Vaders was, ondervindt, dat het leven-in-de-dingen-Zijns-Vaders op aarde een lijden wordt. Ook dit zijn in de *tempel* Zijns Vaders. De wereld om Hem heen begrijpt het niet. Dit „moeten" treedt op alle hoogte of liever diepste punten van Jezus leven weer op. Ik denk aan het smartelijke: „Ik moet met een doop gedoopt worden en hoe worde Ik geperst totdat het volbracht zij". Het volbrengen, waarvan Jezus spreekt, is een moeten en wordt voor Hem een lijden. De wil van het jonge kind moet zich reeds voegen. Er is geen verzet, wel smart.

Geef ons te weten, Kind, dat Gij in de dingen Uws Vaders zijn moet. Ach de eerste bloem uit de wondertuin van Uw leven lokt ons naar binnen in Uw hof. Leid ons verder rond, dat we straks ook de latere bloemen van Uw woorden en daden mogen plukken. En houd ons vast als we moeten door de doornen en distelen tot waar de hovenier ons voert onder den Levensboom, wiens bladeren ons tot genezing zijn. J. S.

Bovenstaande werd mij toegezonden ter plaatsing. Een aandachtige lezer(es) zal ongetwijfeld bij het lezen ervan gezegend worden. Indien U eens een woord treft en rijk zegent kunt gij dat ook neerschrijven en mij zenden. Zou het inderdaad ook een zegen voor de gemeenschap bevatten, dan zal ik graag ruimte voor die gedachten maken. Misschien leest U eens een gedichtje of verhaal, dat u gaarne verder zoudt willen geven — U weet mijn adres. Papier steeds aan een zijde slechts beschrijven. E.-R.

CORRESPONDENTIE

Er bleef 10 kolom copie overstaan.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 29 September 1939 No. 2594 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET WONDER VAN MORGEN.

Morgen omtrent deze tijd zal een maat meelbloem verkocht worden voor een sikkel en twee maten gerst voor een sikkel in de poort van Samaria.

2 Kon. 7 : 1.

Dat zeide Elisa de profeet, aangedreven als hij werd door den Heiligen Geest van God. De ellende in Samaria had vanwege het beleg der Syriërs onbeschrijvelijke vormen aangenomen. Morgen . . . De gedachte eraan vervulde de uitgehongerde bevolking der stad met siddering. Wat viel morgen anders te verwachten dan de ineenstorting van de weerstand en het vallen in de handen van den medogenlozen rover.

Morgen een maat meelbloem voor een sikkel; twee maten gerst voor een sikkel in de poort!

't Is eenvoudig onmogelijk. De generalissimus van het verdedigingsleger, de raadsman en vriend van koning Joram, die dit optimistische woord van den profeet hoorde, schudde hooghartig zijn militaire kop en zeide: „Zie, zo de Heere vensteren in de hemel maakte, zoude die zaak kunnen geschieden?"

Wie a niet zegt, komt nooit tot z toe. En geloof maar eens in het wonder van morgen, als ge geen oog en oor hebt voor het wonder van gisteren!

* * *

God heeft ook ditmaal Zijn woord waar gemaakt, gelijk Hij dat altijd gewoon is te doen.

Hij heeft uitkomst gegeven niet door middel van een onweder, die de aarde deed dreunen, zoals vroeger, toen de Filistijnen zich op de weerloze Israëlieten te Mizpa wilden werpen en Samuel tot God riep. Ook heeft hij geen Oostenwind geboden om „Zijn woord te doen", zoals in de dagen dat Mozes met zijn volk voor de Rode zee stond en het Egyptisch geweld in een bliksemmanoeuvre het met één slag zou vernietigen.

De Heere der legerscharen nam deze keer iets anders te baat. Hij wenkte de vreze om Hem behulpzaam te zijn. De zon daalde in het westen achter de kimme gelijk zij dat te voren en daarna talloze malen had gedaan. Maar voor de Syriërs ging zij toch anders ter ruste en het was hun alsof in de schemering en de duisternis de grimmige geheimzinnigheid ronddanste. Een paniekstemming, die door geen dicipline beteugeld kan worden, maakte zich van hen meester. Zij meenden knersende en schokkende wagens en getrappel van paarden te horen en ontsteld verzekerden zij elkander: „De koning Israëls heeft tegen ons gehuurd de koningen der Hethieten en de koningen der Egyptenaren om tegen ons te komen". En zij vloden om hun levens wil met achterlating van hun buit en trekdieren en proviand.

Als God in de vreze zit, dan wordt er gevreesd!

* * *

„Zoude die zaak kunnen geschieden! God in de hemel lacht. Zo'n nieteling van een generalissimus zal verklaren, wat Hij kan of niet! Welk onbeduidend schepseltje, al is het ook rijkelijk begiftigd met sterren door staat of hoge school, zal ook maar het tienduizendste part kunnen bevroeden van de reserves, waarover God beschikt! Wel mag de apostel verklaren: „het dwaze Gods is wijzer dan de mensen en het zwakke Gods is sterker dan de mensen".

Toen de stoomkracht hoe langer hoe meer terrein veroverde en plannen overwogen werden ze aan te wenden ook voor boten, die de zeeën bevaren, verscheen er een boek van de hand van een geleerde, waarin hij aantoonde, dat het eenvoudig onmogelijk is voor een schip door stoomkracht voortbewogen, de Atlantische oceaan over te steken. De eerste stoomboot, die de reis van Europa naar Amerika had volbracht, had enige exemplaren van dit menselijk logische product meegenomen! Je moet maar geloven, dat je het weet . . . . God maakt je na verloop van tijd tot een komiek.

„Zoude die zaak kunnen geschieden!" spotte de generalissimus. Doch is er wel iets te wonderlijk voor God? Liggen zijn wegen niet oneindig ver buiten onze gezichtskring? Laat ons in deze dagen van druk en zorg en kommer, van conflicten overal en ook innerlijk, maar rustig Hem vertrouwen. Hij is wel bij machte te bewerken, wat zijn liefde Hem gebiedt. Zullen wij niet met Jacobus Revius stamelen:

O, wat zijt gij een God,
die stormen ende baren,
bevreesd voor Uw gebod,
zo machtig weet te klaren.
Gij kalmt de ruwe zee
en brengt, die U geloven
op een behouden ree
waar zij u eeuwig loven.

* * *

De generalissimus met zijn ogen dicht voor de onzienlijke wereld vond dat Elia's morgen het voortbrengsel was van een naieve geest en dat hijzelf begrip had van de realiteit.

Wat een vergissing. 't Is de vergissing der eeuwen en niet in het minst van onze tijd.

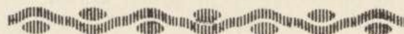

GOD IS ONS EEN TOEVERLAAT.

God is ons een Toeverlaat.
Krachtig wordt Zijn hulp bevonden.
Daarom vrezen wij geen kwaad.
ook niet in de bangste stonden.
Zou de wereld ondergaan,
God blijft ons terzijde staan.

Levend uit den overvloed
van den Heer der legerscharen
staan wij, door Zijn hand behoed,
sterk in stormen en gevaren.
O, laat af met uw geweld!
God is het, die vonnis velt.

(Uit: Geestel. Liederen).

EEN BLIJDE TIJDING.

Inplaats van bidden, danken en bidden.

Geliefde brs. en zrs. in al onze gemeenten.

't Is nu, geloof ik de tijd om U nog weer eens op de hoogte te stellen van mijn lichamelijk bevinden. Ik weet dat nog altijd velen voor mijn spoedig herstel bidden en deze wetenschap stemt mij dankbaar. Dit bidden mag echter nu door danken voorafgegaan worden. Verleden week ben ik door beide mij behandelende doktoren in principe voor genezen verklaard. Mijn bloed bleek zuiver van ziektesporen te zijn. Dat betekent nog wel niet, dat ik naar de lust van mijn hart aan de arbeid kan gaan. Maar toch betekent het, dat de vervulling ook van deze wens niet ver meer is. Ik mag tenminste weer op zijn, wat wandelen, wat bezoeken afleggen, terwijl ik ook als de gemeente geen voorziening heeft in de morgenuren een korte dienst kan houden. Over 't algemeen schrijven mij de doktoren echter nog 14 uren bedrust per etmaal voor en ik gevoel die ook nog nodig te hebben. Menselijk gesproken was 't nu mooi als 't voorjaar aanbrak, maar we zullen 't eerst met de winter moeten doen. Doch de Heere die het tot hiertoe wel maakte, zal ook in deze Zijn werk voor mij voleinden. Ik dank U allen voor Uw medeleven, dat mij in deze periode van 15 maanden zo vaak vertroost en gesterkt heeft en beveel mij ook verder in Uw voorbede aan.

Met br. gr.,

A. P. BARENDREGT.

Alleen de kinderen Gods hebben zin voor de onverbloemde werkelijkheid.

Zij weten welk een geweldig Krijgsman God is.

En heeft Hij niet gezegd: „Al laagt gijlieden tussen twee rijen stenen, zo zult gij toch worden als vleugelen ener duive, overdekt met zilver en welker vederen zijn met uitgegraven geel goud". „Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn; en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen; wanneer gij door het vuur zult gaan, zult gij niet verbranden en de vlam zal u niet aansteken."

Der legerscharen Heer
Waakt voor Zijn volk en eer.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Hoe Dr Truett predikant werd. Dr Truett is de laatste Oud-president van het Bapt. Wereldverbond. Uit een biografie over hem in Amerika verschenen, vonden we in Der Warheitszeuge enige uittreksels. O.a. werd daarin ook vermeld, hoe hij predikant werd.

„Nadat George Truett in de Doop zijn geloof heeft beleden vindt hij in de gemeente, welke hij nu toebehoort, overvloedige gelegenheid tot werken. Hier en daar preekt hij ook. Maar hij waagt het niet, daarbij een kansel te betreden, maar neemt bescheiden ergens voor of naast de kansel plaats.

De leden der gemeente waarderen zijn dienst echter. Telkens weer komen broeders en zusters van echt geestelijke gezindheid en vragen hem onder vier ogen toch ernstig te overwegen of God hem niet voor het predikambt heeft geroepen.

Maar Truett weigert dat ambt. Het is zijn verlangen een rechtsgeleerde te worden.

Maar dan gebeurt er iets verrassends. In een bewogen gemeentevergadering wordt eenvoudig, zonder hem te vragen, besloten hem af te zonderen voor de Evangeliedienst.

Het is een overrompeling, maar gewaagd uit overwegingen van zuivere liefde en innerlijke zekerheid.

„Wacht nog een poosje! Geeft mij bedenktijd?" vraagt Truett.

„Neen", zeggen de leden der gemeente. „Morgen is het Zondag en dan zult ge bevestigd worden!"

De jonge Truett, over wien dit alles bij overrompeling komt, wordt doorwoeld door elkander weersprekende gevoelens. Wat moet hij doen?

Hij gaat er mee naar zijn moeder. Deze spreekt hem onvergetelijke woorden toe: „Mijn jongen dit besluit is genomen door een gemeente Gods — een biddende en eensgezinde gemeente". De volgende dag wordt George Truett in de kleine baptisten gemeente te Whiteright, plechtig bevestigd".

Ernst en engheid. Het is geruime tijd geleden, dat we een geschiedenis van de Duitse baptisten in Polen toegezonden kregen. Een hoofdstuk van dit werk behandelt de gemeentelijke werkzaamheid, de opvoeding en de sociale arbeid. Dit hoofdstuk, dat dus meer de *dingen* bespreekt die de geestelijke kant van het baptistische werk in Polen betreffen, is bepaald leerzaam. Baptisten schijnen elkaar al weinig te ontlopen, waar ter wereld men ze ook aantreft. De beginstadia van het bapt. werk doorliepen blijkbaar overal al zowat dezelfde ontwikkeling en vertonen dezelfde eigenaardigheden. De strengheid ligt er over uitgespreid. Men kan het zo merken, dat het er den broeders dier eerste dagen om te doen was, de gemeente op bijbels peil te brengen en te houden. De mentaliteit, die gebod op gebod en regel op regel schiep, was hun niet geheel vreemd. Maar ze begingen de grote fout het w e z e n der gemeente niet van haar w e l - w e z e n te onderscheiden. De vrijheid van een christenmens kwam er wel door in verdrukking. Waar bemoeiden de vaderen zich al niet mee? Althans de Duitse vaderen in Polen? Op hun Unie-vergaderingen ontbrak het niet aan stof.

De snor onder de loupe. Omstreeks het jaar 1869 werd op de conferentie der Duitse Baptisten in Polen de wens kenbaar gemaakt: „dat broeders, die een snor hadden, die zouden wegscheren. Wie de „Es ist erreicht" snorren uit het oude keizerrijk gekend heeft, kan iets van deze wens verstaan. Ze waren *te* sierlijk. Het deelnemen aan openbare vermakelijkheden, alle luxe, het dragen van horlogekettingen, van hoeden, vooral die naar de laatste mode bij de vrouwen, werd afgekeurd, ja „alles, wat de grens tussen de kinderen Gods en de wereld scheen te verschuiven". Ja, de mode heeft de broeders al heel wat hoofdbrekens gekost. De grens! De grens! Waar belanden we, als we een grens naar buiten willen trekken? De grens loopt inwendig en zal zich individueel verschillend openbaren. Wat heeft Paulus dat toch duidelijk en krachtig gezegd! Ach, dat broeder Paulus op aarde gebleven ware! We zingen: „Vrij van de wet" en hoe wettisch is vaak onze houding!

Zonderlinge voorstellen en besluiten. Velen van de voorstellen en besluiten uit die eerste tijd, doen ons vreemd aan — zegt de schrijver. Hij verklaart ze wel terecht als reactie-verschijnselen op de kerkelijke misbruiken. Als men ouder wordt moet men echter „afleggen hetgeen eens kinds is" en méér zijn dan een reactie-verschijnsel en tonen dat men een positief beginsel heeft, dat in staat is aan een eigen gemeentetype het aanzijn te schenken.

Baptisten en Darbisten. Omtrent de broeders Darbisten schenen de vaderen in Polen geen aangename ervaringen te hebben opgedaan. Zij besloten althans dat „niemand gemeenschap mocht hebben met de Darbisten." Op overtreding van dit besluit stond uitsluiting. Men mocht ze slechts groeten op broederlijke wijze.

Waar het vele Baptisten ten alle tijde gemangeld heeft aan het rechte gemeentebesef, is zulk een besluit wel te verstaan. Zolang men jong is lope men aan een leiband. De gevaren zijn dáár het grootst, waar zij het minst in het oog vallen. Voor de darbistische zuurdesem is op een onzer Unievergaderingen ook al eens gewaarschuwd.

De wens naar uniformiteit. Als we lezen, dat in Polen het streven openbaar werd: dat „alle gemeenten zoveel mogelijk naar dezelfde regel zouden handelen" dan is het ons, alsof we nog niet zolang geleden deze zelfde klanken in onze taal gehoord hebben.

In Polen heeft men dat streven binnen bepaalde perken gehouden. We hebben hetzelfde Centrum, maar een ongelijke periferie. Zo blijve het.

Het roken. De bloedworst schijnt op het Duits-Poolse Unievergaderingsmenu nooit te zijn voorgekomen, wél de tabak. Met alle kracht werd ontkend, dat het een christen geoorloofd zou zijn te roken. Ze volgden daarin een voetspoor, door de Rijks-duitse Baptisten reeds eerder in deze zaak getrokken. Die broeders hadden n.l. een voorstel, om het gebruik van tabak te rekenen onder die dingen, waarin een christen volgens Rom. 14 vrij is, verworpen. Men is thans echter onder de Duitse Baptisten in Polen zover (vooruit? achteruit?) gekomen, dat men het afkeurt zonder dat er voor den roker verdere gevolgen aan verbonden zijn.

Het sluitsteentje. Tot in de jongste tijd heeft men in Polen gesproken over de vrouw, die in de gemeente met ongedekt hoofd bidt. Vreemd genoeg is daaromtrent geen bindend voorschrift gegeven, doch heeft men het er bij gelaten, de zusters aan te raden „bij het gebed in de gemeente het hoofd te bedekken”.

Ter lering. We vermelden deze dingen, omdat ze zo duidelijk laten zien, hoe het Baptisme overal opgekomen als reactieverschijnsel, heeft moeten zoeken naar de positie, die het krachtens zijn principe moet innemen. Men heeft vaak de strijd gevoerd in onhoudbare stellingen. Gelukkig: men liet zich leren. Het ontruimen van posities die lang met hand en tand en met overtuiging verdedigd werden, ging niet gemakkelijk. Menigeen betreurde aanvankelijk dit verlies en dacht niet zonder weemoed aan de tijd, toen d i t niet mocht en d a t anders gedaan werd. Maar wie een historische terugblik doet, begrijpt dat het opgeven van bepaalde stellingen, winst geweest is. We zijn er door gezuiverd, daar het wezenlijke en bijkomstige nu beter onderscheiden worden — óók het geen in de Nieuwtestamentische tijd aan de gemeenten bijkomstig was, bepaald door tijdsomstandigheden en historische achtergronden en dat, wat tot de wezenlijke eigenschappen dier gemeenten en der gemeenten van alle tijden behoort.

L.

RONDBLIK.

Niet verslappen.

Wat sommigen voorspeld en anderen nog steeds gehoopt hadden te kunnen ontzeilen, is dan toch gekomen. De oorlogsfakkel brandt wederom in Europa.

Als christenen moeten we uit Gods nabijheid leren leven. En ons denken moet in deze tijd staan onder de bevruchtende en de vruchtdragende Geest des Heeren. Onze ogen moeten gericht blijven op den oversten Leidsman en op den Voleinder van het geloof. We mogen niet verslappen en niet bezwijken in onze zielen, overeenkomstig des apostels vermaning.

We gevoelen in de laatste tijd heel sterk het betrekkelijke van alle waarden, welke tot deze wereld behoren. Ook hebben we de bedriegelijkheid van vele schone leuzen ingezien. De leugengeest heeft zich niet langer kunnen verschansen achter het bolwerk van de zogenaamde waarheid. Zijn taktiek is ons niet meer onbekend.

In een tijd als deze kan een christen alleen staande blijven door de kracht van het geloof in God en in Jezus Christus.

Luther moet eens gezegd hebben, dat men de zwakke ranken vastbindt aan de wijnstok. Zo moeten de christenen verbonden zijn aan Christus. Wanneer dan de stormen komen, „werden die nicht fallen, die in Jesu Christo sind”.

Slapheid, versaagdheid en moedeloosheid willen soms al te gemakkelijk ons geloofsoog verdonkeren.

We mógen niet verslappen.

De rank moet in de wijnstok blijven en soms ook nog aan de wijnstok worden vastgebonden! En Christus is de ware wijnstok. In Hem vinden we het ware leven èn de levenskracht. Het leven van de wijnstok wordt ook het leven van de rank. En is de rank dan nog zwak, dan wordt ze aan de wijnstok gebonden.

O, Heiland!, Leven van ons leven. Alleen door U zijn we wát we zijn. In U ligt al ons heil besloten. Gij zijt onze levenskracht!

* * *

Want er is één God!

Bij ons in Haarlem wordt op de bijbellezing en bidstond de eerste brief van Paulus aan Timotheüs besproken. We waren, toen de spanning al maar steeg en de oorlog in ons werelddeel na 25 jaar andermaal een feit was geworden, juist gekomen tot aan het tweede hoofdstuk. In het eerste gedeelte van dat hoofdstuk vermaant Paulus tot het gebed voor alle mensen (de overheid incluis). Want dat is goed en aangenaam voor God onzen Zaligmaker. En deze God wil (ver 4), dat alle mensen zalig worden en tot kennis der waarheid komen. „W a n t e r i s é é n G o d , e r i s o o k é é n M i d d e l a a r G o d s e n d e r m e n s e n , d e m e n s C h r i s t u s J e z u s”.

Want er is één God!

Het is niet de bedoeling van Paulus, om met deze uitdrukking het ééngodendom te plaatsen tegenover het veelgodendom. Dat blijkt wel duidelijk uit het verband waarin deze uitdrukking voorkomt.

Paulus wijst op het feit, dat God wil dat a l l e mensen zalig worden; en dat a l l e mensen tot kennis der waarheid komen. Want er is één God van alle mensen. Waar deze mensen ook mogen wonen. Op welke trap van ontwikkeling ze ook mogen staan. Van welke cultuurhistorische betekenis ze ook mogen zijn. Tot welke rassen ze ook maar kunnen behoren. Eén God van alle mensen! Of die mensen nu Duitsers zijn of Engelsen, Russen of Italianen, Chinezen of Roodhuiden — och, voor den énen God vallen de verschillen van ras, taal en zede weg. Omdat God ons in de eerste plaats niet ziet als Nederlander of als Belg, of als ler enz., maar omdat we in Zijn heilige ogen en in het licht Zijner rechtvaardigheid mensen zijn, die van hun hoge voetstuk zijn gevallen en vanwege de zonde, die ingekomen is, de heerlijkheid Gods derven en nu, bewust of onbewust, heilbehoeftig zijn. En bij dit h e i l is *alleen* te denken aan het heil, dat door den Middelaar Gods en der mensen is aangebracht, toen Christus Jezus, Die mens werd, voor onze zonden stierf. En Hij is een verzoening voor onze zonden. Doch niet alleen voor ónze zonden, maar ook voor de zonden der gehele wereld.

Deze evangelische waarheid is vooral in deze tijd van wereldomvattende betekenis. Wanneer deze waarheid eens door alle zenders werd omgeroepen?! Men zou dan het eerste gedeelte van Johannes 3 tot en met vers 21 kunnen lezen en daarná de eerste 7 verzen van I Timotheüs 2.

* * *

Hoe is de werkelijkheid?

Laat ons even teruggaan naar 1914.

Hoe was het in dat fatale jaar?

De Engelsen baden tot God om zegen voor hun krijgsverrichtingen. En God, zo sprak men, zou Engeland zeker niet verlaten.

In Duitsland smeekte men God om de zegen over de Duitse wapens. Ook daar hield men bid- en dankstonden.

Nog erger. Een Rooms Katholieke priester in Frankrijk zegende de kanonnen van het Franse leger e n e e n p r i e s t e r v a n d i e z e l f d e k e r k, die Duitser was, zegende de kanonnen van het Duitse leger.

Wanneer men hierover enkele ogenblikken gaat nadenken, dan s c h a a m t men zich over zulke onevangelische toestanden, waaraan de verschillende kerken ook nog haar sancties verlenen.

Ja, hoe is de werkelijkheid thans?

Hitler zeide, dat God dengene helpt, die zichzelf helpt. En Hitler besloot alvast tot de daad over te gaan . . . .

Chamberlain zeide, dat God met den rechtvaardige zou zijn. En deze Engelse staatsman was de mening toegedaan, dat, toen Engeland verklaarde met Duitsland in een toestand van oorlog te verkeren, het Engelse volk zou gaan strijden voor een rechtvaardige zaak . . . .

En heeft koning Leopold, de koning der Belgen, niet in een radiotoespraak gezegd, dat God met het Belgische volk zou zijn?

En zo merken we, dat de toestand van 1914 gedeeltelijk in 1939 is herleefd. Men spreekt alsof er een God van Duitsland, een God van Engeland enz. is. En alsof deze God een bijzondere voorliefde heeft voor het een of ander volk.

Laat ons als Christenen nuchter zijn, en wakende en werkende zolang het nog dag is.

We belijden, en doen dat ook in deze zorgvolle en van-boze-geesten-zwangere tijd, dat er maar één God van *alle* mensen is. Er is ook maar één Middelaar Gods en der mensen, de mens Christus Jezus.

* * *

Hoe leest ge de Bijbel?

Deze vraag is niet alleen in onze dagen doch ten allen tijde van grote betekenis. Want de bijbel is een heel bijzonder boek. In de wereldliteratuur neemt hij wel een gans enige plaats in. Welk boek kan de bijbel evenaren? Is er één boek aan te wijzen, dat evenals de bijbel de eeuwen heeft getrotseerd en dat ten allen tijde voor ganse volken van betekenis is geworden en ten dele gebleven?

De vraag: hoe leest ge de bijbel, hangt af van een andere vraag: hoe ziet ge de bijbel.

Wat zeggen u al de openbaringen des Heeren, al de geschiedenissen van personen en volkeren, al de wetten en geboden; wat zegt u de vleeswording des Woords, de bergrede; en wat zeggen u al de woorden en gelijkenissen van den Heiland, het N. Testamentisch onderwijs inzake Gemeente en de laatste dingen?

Misschien zegt ge nu tot uzelf: over al deze vragen moet ik eerst even nadenken.

En wanneer dat dan is geschied, dan herhaal ik de vraag: hoe ziet ge de bijbel?

Ziet ge de bijbel als een *statische eenheid?* Dat wil zeggen, liggen al de openbaringen des Heeren, al de geschiedenissen van personen en volkeren, al de wetten en geboden, de woorden van den Heiland, het onderwijs van de apostelen enz. voor u in hetzelfde vlak?

Of ziet ge de bijbel als een *organische eenheid?* Dat betekent, dat al de openbaringen des Heeren, al de medegedeelde feiten van personen en volkeren, de ganse wet en de profeten, het onderwijs van Christus en de leer der apostelen *niet* in éénzelfde vlak liggen. Doch dat er sprake is, moet zijn van groei, zodat ge gaat spreken van de voortschrijdende lijn van de Godsopenbaring in de bijbel.

M.i. moeten we de bijbel zien als een organische eenheid. Daar is een groeiproces te constateren. Mozes gebood vanwege de hardigheid des harten, zegt Jezus, doch Hijzelf brengt iets nieuws! Het licht der Godsopenbaring scheen reeds in oude tijden, doch in Christus Jezus wel het duidelijkst.

Ziet men de bijbel als een statische eenheid, dan krijgt men b.v. de volgende redenering te horen, kán men althans te horen krijgen: in het O. Testament lezen we, dat het volk van Israel ten oorlog trok en waarom zouden wij als christenen dan niet in de oorlog mogen, wanneer de overheid ons daartoe het bevel geeft? Men gaat met elkander vergelijken. Omdat al de gegevens, waarover men beschikt, toch in het zelfde vlak liggen. Misschien wel een eindje en soms een heel eind van elkaar af, doch wezenlijk maakt dat dan geen verschil.

De bijbel te zien als een organische eenheid is dunkt mij een eerste vereiste om tot een juiste schriftbeschouwing te komen. De Hebreënschrijver moet ook wel een oog gehad hebben voor de voortschrijdende lijn van de Godsopenbaring. Hij begint zijn brief met een krachtig getuigenis: God, voortijds vele malen en op velerlei wijze tot de vaderen gesproken hebbende door de profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door den Zoon!

d. H.

ZENDING.

In de hoek gedrukt.

Wanneer de ware zendingsgeest onder ons wakker zal worden, dan is een helder begrip van tenminste drie zaken nodig. Wij moeten begrijpen dat:

I. Christus' opdracht, aan alle volkeren het Evangelie te prediken, voor ons geldt;

II. het noodzakelijk is voor het levensbehoud der Gemeente zendingsarbeid te verrichten;

III. de geestelijke nood der volkeren groot is.

Herhaaldelijk moeten wij bij onze propaganda voor de buitenlandse zending allerlei tegenwerpingen beantwoorden, die telkens weer blijk geven van een onvolledig of verkeerd begrip van de grondbeginselen der zending. En hoe kan men nu bestendige liefde en ijver voor de zending verwachten in een gemeenschap waarin de noodzakelijkheid van het levendig worden van de zendingsgeest niet wordt ingezien?

Wij kunnen echter niet ontkomen aan het feit dat het Christendom een zendingsgodsdienst is. Indien we daaraan wensen te ontkomen, is dat een duidelijk teken dat er iets aan ons begrip der waarheid hapert.

Er zijn verschillende redenen voor een levendige belangstelling in Zendingsarbeid. Indien wij Gods genade in onze harten ontvangen hebben, zullen wij verlangen het door te geven. Waarachtig geloof schept het verlangen het te verbreiden. De bloemen in de natuur, die hun zaden aan elke wind die waait meegeven, tonen ons een verheven voorbeeld. Als het Evangelie in ons zijn werk doet, zullen wij beseffen dat dit het is wat de

De vogel als symbool der ziel.

Meermalen kleedt de Heilige Schrift geestelijke ervaringen in beelden aan het vogelleven ontleend.

Niet alleen in Israël, maar ook onder andere volken der oudheid, was de vogel het beeld der ziel. De beschaafde Egyptenaren tekenden aan de wanden van hun dodenvertrekken of grafkelders, hun overledenen in de gestalte van een vogel. En volgens beschouwingen van onbeschaafde volksstammen in Afrika keren de zielen van afgestorvenen tot de aarde weer in de gedaanten van vogels.

Dat in de vogel een beeld der ziel gezien werd, kan ons niet verwonderen. De gemakkelijkheid en snelheid waarmede hij zich verplaatst, past heel goed bij de onstoffelijke aard der ziel, die niet gebonden is aan tijd of plaats.

Maar behalve dat de vogel, vanwege zijn vlugge beweging, heel goed symbool kan zijn van de onstoffelijke ziel, is hij het ook vanwege zijn burgerschap van twee werelden. Hij staat op, gaat over de aarde en is thuis in de lucht.

* *

De vogel is het beeld van de ziel in gevaar.

„Onze ziel is ontkomen als een vogel uit de strik des vogelvangers; de strik is gebroken en wij zijn ontkomen". Psalm 124 : 7.

Wanneer we deze honderdenvierentwintigste psalm doorlezen is het ons alsof we een mens voor ons zien, die over heel z'n wezen nog trilt en schokt van doorgestane spanning. Het ene beeld na het andere wordt daarin opgeroepen om eigen ziel te ontladen en de innerlijke spanning op te heffen. De overvolle ziel moet zich uiten, ontladen, rust verschaffen en doet dat door zich uit te storten in de ene beeldspraak na de andere. Ze spreekt van verdrinkende mensen in een draaikolk van woeste wateren; van een roof, reeds in de tanden van wilde beesten; van een vogel, reeds in de strik van den vogelvanger — en toch ontkomen!

Het is de beschrijving van een redding uit het *uiterste* gevaar. En van zulk een redding geeft de Heilige Schrift getuigenis; van een „ternauwernood" zalig worden.

De eenvoudigste betekenis van dit hoofdwoord der Heilige Schrift, „zalig worden" is: buiten gevaar zijn. Maar dat „buiten gevaar zijn" heeft daar een diepe zin, omdat het in de bijbel gaat om het onvatbaar grote en onontkoombare gevaar — het gevaar van een leven, waar God buiten staat, dat is een leven (en men weigere niet het te horen) waarin de pestilentie rondwaart. Om dát gevaar gaat het en om de redding uit dát gevaar.

„Onze ziel is ontkomen als een vogel uit de strik des vogelvangers".

Hierachter ligt de gedachte aan *verleiding*. De Schrift gewaagt (en het is een leerzaam getuigenis) van het *bedrog* der zonde. De vogel ziet de lokspijs, die in de gebogen wilgentakken is opgehangen, maar hij ziet niet de dunne strik van paardenhaar er omheen. Haastig wil hij in de vlucht de bessen verslinden en voelt dan plotseling de dunne draad om zijn hals aantrekken. Hij probeert zich los te maken, maar hoe heftiger hij fladdert en rukt, des te meer trekt de strik aan: de lokspijs wordt zijn dood.

Zo vangt de Verleider de zielen: met schone voorspiegelingen en beloften. Hij zegt tot het naar God geschapen hart: gij zult als God zijn, als gij slechts eet van dié vrucht. Hij belooft geluk, genot,

wereld behoeft. Indien wij de genade van Christus hebben ontvangen, zal dat in ons ware belangstelling en zorg voor andere mensen opwekken. Wij zullen nieuwe belangstelling voor hen hebben, onverschillig tot welk volk of ras zij behoren. En die bekommernis over hen zal ons doen wensen hun het beste te geven.

Indien nog meer nodig ware, is daar het uitdrukkelijk bevel van Christus: „Gaat henen in de gehele wereld, predikt het Evangelie allen creaturen".

Dat moet een zeer verbluffende oproep aan de discipelen, die allen Joden waren, geweest zijn. Doch het waren Jezus' laatste bevelen. Het waren Zijn bevelen aan al Zijn volgelingen.

Wij hebben het recht niet om in de bevelen van Christus te zoeken en daaruit te kiezen wat ons past. We hebben wel de neiging om uit te zoeken wat ons past en de rest te laten liggen, doch dat gaat niet. De zending is reeds te lang aangezien als de liefhebberij van enige toegewijde christenen. In waarheid is de zendingsarbeid der Gemeente de hoofdader van haar leven. Zonder dit kanaal van arbeid baart het geen verwondering, dat wij aan geestelijke bloedarmoede lijden. Niets kan zo zuiver de temperatuur van onze zielen en 't gehalte van onze toewijding aan Christus meten. Zendingstekorten en 't verlies van zendingsmogelijkheden zijn symptomen van geestelijke ontoereikendheid. Doch ze zijn er meteen de oorzaken van. Want des te minder we geven of doen voor anderen, des te minder zijn we ook genegen om te geven of te doen voor hen en daardoor neemt onze geestelijke toereikendheid af.

* * *

Daar zijn op het ogenblik bizondere omstandigheden, die de zendingsijver in een hoek duwen. De wereld bevindt zich in een smeltoven. Wij zijn zozeer bezig met zelfbehoud, dat we geneigd zijn te gevoelen, dat zendingswerk op het ogenblik niet in aanmerking komt en dat het voorlopig wel terzijde gesteld kan worden. Dat is het laatste waaraan Christus Zijn goedkeuring zou hebben kunnen geven. Wat Hem ook mocht bezig houden, daar was altijd een plaats in Zijn hart voor de nooddruft van den mens. Wanneer Christus onderweg was tot het vervullen van een belangrijke taak, wilden de discipelen de nooddruftige mensen wel terzijde stellen, doch Christus droeg steeds zorg voor hen. Zelfs toen het kruis in 't zicht was en Zijn lijden in de laatste handeling van het offer van Zichzelf overging, had Christus tijd en zorg voor de enkeling in nood. Deze dienst aan mensen woog voor Christus het zwaarst. Zij was het allerbelangrijkste. Het was de bouwende, de constructieve macht in een wereld, die aan 't verbrokkelen was. Dat nu moet ook ons gezichtspunt zijn in de tegenwoordige gekwelde wereld. Beide, in Oost en West schijnen wreedheid en vernietiging te zegevieren. Wat kunnen wij doen temidden van deze vulkanische uitbarstingen van de menselijke hartstocht? Welk antwoord kunnen wij geven aan de gewelddaden in China b.v. of in Europa? Zullen wij in deze tijd verminderen in zendingsbelangstelling en -ijver?

De feiten bewijzen dat het meest opbouwende en helende werk, dat thans b.v. in China wordt verricht, gedaan wordt door de gevestigde zending aldaar en door de inheemse gemeenten. Slechts zulk werk als door de zending wordt verricht kan ons geweten rustig houden in een tijd als de onze. Hetzelfde kan gezegd worden van het werk onder primitieve volkeren. Dr. Schweitzer zegt, dat al het geld en al de mensen die wij naar Afrika konden zenden de exploitatie, de uitbuiting, waaraan de Europeanen zich in de laatste 50 jaren hebben schuldig gemaakt, niet weer goed zouden kunnen maken. Hun ons christelijk geloof te schenken en al dat daarmee gepaard gaat, is slechts het aflossen van de schuld.

Enkele maanden geleden sprak Madame Tsjang Kai-Sjek een groep zendelingen toe in Hankow. Zij nam de moeite haar dank te betuigen voor de geest, die de zendelingen naar China hadden gebracht. In de dagen van oorlog waren zij op hun post gebleven terwijl anderen heengingen. Zij hadden de bevolking bijgestaan en hulp verleend en de geest van zelfverloochening hooggehouden. Zulk een getuigenis behoort ons te stalen en dankbaar te stemmen. Zulk een getuigenis moet ons aansporen onze hulp te verlenen en onze steun te geven aan de arbeid der zending. Het moet ons eigen geloof in het Evangelie versterken. Onder de oppervlakte werkt de helende en verlossende kracht van God aan het gebroken en bloedende lichaam der mensheid. God is altijd werkzaam. Zijn werk volgt niet de methode van een massa-propaganda, die zo indrukwekkend en overweldigend schijnt. Gelijk de kleine worteltjes van planten en bomen, zo werkt God, geleidelijk wordt de grond gebroken en zelfs de rotsen worden gespleten.

Indien ons geloof leven zal moet het bekrachtiging vinden in de voortgezette daden Gods. Het moet versterking vinden door zijn werkzaamheid te zien. Wanneer

---

vrijheid en . . . . de ziel gaat er op in, gelijk een vogel op de lokspijs toevliegt „en zich haast naar de strik en niet weet, dat deze tegen zijn leven is". Spreuken 7 : 22 en 23.

En met elke poging tot zelfbevrijding werken we ons slechts dieper vast in de zonde. Er moet er Eén komen, die de strik verbreekt — Een, zélf géén gevangene, géén zondaar! Ja, de strik *is* gebroken; de zonde *is* teniet gedaan. Waar Christus wordt aangeroepen, worden de werken des Duivels verbroken. Hij zendt de gevangenen henen in vrijheid.

De vogel is een beeld van de ziel in vrede.

Wie kent het tedere beeld niet van de zwaluw, die een nest gevonden heeft, waar ze hare jongskens legt? En waar heeft ze het gevonden? „Bij Uwe altaren!"

Hoe is dat te verstaan?

Het schijnt dat hier, gelijk vaker in de Heilige Schrift, beeld en werkelijkheid in elkaar overgaan of het ene beeld ongemerkt overvloeit in het andere.

Sprekende over mus en zwaluw denkt de psalmist niet zozeer aan die vogels, maar aan zijn ziel. Zwak en hulploos, zoekende naar een plaats van rust en veiligheid, ziet hij zijn ziel.

De vogel *vindt* een nest voor zich. Zou God *ons* dan niet laten vinden? Zou Hij ons het verlangen, het heimwee naar rust, naar een tehuis voor onze ziel hebben ingeschapen, zonder dat het in der eeuwigheid *vinden* kan worden?

Zou de Almachtige ons bedriegen? Zou Hij, God, bedrog plegen jegens onze zielen?

Neen! wat de vogel (die het beeld van onze ziel is!) vindt *voor zich*, vinden wij *„bij Uwe altaren"* — in en door en op grond van het offer van Christus. Waar dat wordt aangenomen gaat iets als een deur open; gaat onze ziel dáár binnen, waar rust en veiligheid is. De God van Golgotha, van het Altaar, is de God van ons vertrouwen. Daar bij dat Altaar, ontmoet onze ziel *dien* God, die de mus en de zwaluw niet heeft bedrogen toen Hij hen de behoefte inschiep naar een huis, een nest voor zich en die onze ziel de trouwe gehouden heeft, toen Hij haar, hoe ze ook was afgezworven en geheel bedorven, in den Eengeboren Zoon, Zijn Huis openstelde.

Het heimwee der ziel liegt niet.

Hij, die de vossen hun holen en de vogels hun nesten gegeven heeft, heeft ook óns een Tehuis bereid!

De vogel is een beeld van de ziel in de dienst van haar God.

Maar die den Heere verwachten zullen de kracht vernieuwen; zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden. Jes. 40 : 31.

Zij zullen „opvaren" zegt het profetische woord. „Opvaren" dat is: zij zullen de kracht hebben om over te gaan tot een nieuw leven, tot een leven van andere orde, onafhankelijk van de oude bestaansvoorwaarden!

Wat men voorheen *niet* kon, kan men nu: wandelen, en niet mat worden, dat is wandelen in den Geest, op de vleugelslag van den Geest en niet volbrengen de begeerlijkheden van het vlees.

Die den Heere verwachten, varen op gelijk de arenden.

Hun leven wordt Heilige Dienst van God.

Het wordt een leven in Nieuwe Stijl: in de Stijl der Engelen, die altijd doen de wil des Vaders, die in de hemelen is.

L.

wij zien dat het Evangelie mannen en vrouwen herschept, wordt het geloof in het Evangelie in onszelf herboren. Aldus wordt onze dienst van Christus in andere landen beloond. De liefde die uitgaat om 't vuur van Christus in anderen te doen ontbranden, keert door hen terug om dat vuur in ons opnieuw te doen oplaaien.

2e Exloërmond. H. DOORNKAMP.

GIJ ZULT NIET DOODSLAAN!

Het evangelie in oorlogstijd.

Onder deze titel is een brochure bij Erven J. Bijleveld te Utrecht verschenen, bevattende twee getuigenissen, een van Ds. J. J. Buskes Jr. en een van Prof. Dr. G. J. Heering.

Uit het voorwoord blijkt dat deze getuigenissen uitgesproken zijn in een vergadering, onlangs door het hoofdbestuur van „Kerk en Vrede" te Amsterdam belegd.

Beide sprekers zijn misschien bij sommigen onder ons enigszins bekend, bijv. door hun boeken. Ik noem van Prof. Dr. Heering „De zondeval van het Christendom" en van Ds. Buskes „Het Evangelie in de wereld van heden".

Ieder zal nu ook ongeveer de inhoud van deze brochure kunnen vermoeden.

Het probleem staat weer levensgroot voor ons. Of beter: in al zijn nood.

Ik weet wel, voor velen is het geen probleem — zij nemen de ransel en trekken, in het besef niets anders dan hun plicht te doen. Anderen laten met evenveel overtuiging de ransel liggen; ook uit plichtsbesef. Daartussen dwalen velen van ons rond en worden, van het strijden der gedachten moe, Rode Kruissoldaat. Wat staan daar kruis en soldaat dicht bijelkaar.

We zijn het met Ds. Buskes eens als hij zegt dat Europa sterft, omdat het geen God heeft. En dat het bijbelwoord vervulling vindt: „Wat een mens zaait, dat zal hij ook maaien. God laat zich niet bespotten." Op grond daarvan huivert Ds. B. voor bidstonden voor de vrede. Daarna wordt ons dan gezegd, dat wij aan een oorlog niet mee mogen doen. „Gij zult niet doodslaan" Ex. 20 : 13. Maar wie denkt niet daaraan, dat de man, die deze woorden van God neerbracht, ook eens met opgeheven armen op een heuvel de strijd van Israël tegen Amelek gadesloeg en aan het eind het altaar plaatste, dat hij noemde: De Heere is mijn banier? Dat was in het Oude Testament, zal iemand tegenwerpen. Juist, daarom moet men ook niet het gebod: Gij zult niet doodslaan — daaruit nemen, want het komt mij voor dat dat evengoed individueel bedoelt zal zijn als: Gij zult niet echtbreken.

Weet u, als we ons op dit terrein begeven, worden we net zo onzeker als de Fransen tussen de Maginot- en Siegfriedlinie. Overal klemmen en voetangels. Daar rijzen de vragen als versperringen omhoog. Heb ik de plicht niet mijn gezin te verdedigen? en de vrijheden van ons volk? En mag ik maar Gods water over Gods akker laten lopen? Ben ik niet verplicht de weg der middelen ter verdediging te bewandelen, om dan te kunnen bidden tot God, Die onze werkzaamheid niet wil uitschakelen?

Prof. Dr. Heering zegt: „De problemen van oorlog, vrede en gerechtigheid zijn moeilijk, en zonder dat God ons te hulp komt en ons licht schenkt, komen wij er niet uit". Eerst wijdt de professor enkele woorden aan de historische ontwikkeling der laatste decenniën en het eerlijke licht dat geworpen wordt op de verschillende mogendheden, zal door den onpartijdigen Nederlander niet onder de koornmaat geduwd worden.

„Een ieder zij in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd. Wij oordeelen niet over anderen, maar als we denken aan het oorlogsbedrijf, spreken we als onze diepe overtuiging uit: dáárvoor heeft God ons het leven *niet* gegeven". „Men dient geen vrede met oorlog, men dient geen gerechtigheid met ongerechtigheid".

„Toen de jonge Fransche predikant, Philippe Vernier, weigerde om in militaire dienst te gaan en de militaire rechter hem verweet, dat hij weigerde te gehoorzamen, antwoordde hij: „dan beoordeelt gij mijn daad verkeerd; zij is een daad van volstrekte gehoorzaamheid aan God".

De militaire rechter: „Het hoogste gezag is aan de staat".

Vernier: „Neen, het hoogste gezag is aan God"."

Prof. Dr. Heering besluit met te zeggen: „Ook wij willen ons vaderland van harte dienen, en als wij kunnen helpen of offers moeten brengen, ook groote offers, zonder dat het ons geweten te na komt, dan hoop ik, dat het vaderland op ons kan rekenen. Maar een Christen is nu eenmaal meer dan een burger dezer wereld, dan een burger van zijn land. Hij kent, hoe lief hij zijn vaderland heeft, een hooger Vaderland. Hij kent een Koninkrijk, dat boven het aardsche uitgaat. Door zijn geloof en voorzoover hij gelooft, is aan dit Koninkrijk zijn hart verpand. In donkere dreigende tijden hoort hij duidelijker dan ooit de stem van Jezus: „Zoekt eerst Gods Koninkrijk en Zijn gerechtigheid"."

Misschien ligt daar de wortel der moeilijkheid voor ons. Wij zijn wandelaars tussen twee werelden. Hier geweld, daar vergeving; hier de vuist, daar gevouwen handen; hier Kaïn, daar Christus. Het bloed van Kaïn stroomt in ons en dat van Christus over ons. De geest van zelfhandhaving getuigt tegen de geest van zelfverloochening. En wanneer ik als eenling klaar ben daarmee en mij aan Christus' Geest wil onderwerpen, zegt dan niet tegelijkertijd een andere zuivere stem in mij, dat ik niet alleen op de wereld ben, maar dat ik mij moet stellen voor degenen, die onbeschermd blootstaan aan de losgebroken stormen? Ben ik niet onlosmakelijk aan deze bedeling verbonden en aan derzelver vreugden en smarten, ofschoon mijn hart hunkert naar de wereld van God?

Laat mij mogen eindigen met het gedichtje te citeren, dat Prof. Dr. Heering enslotte geeft:

Leid mij, Heere, naar huis
In den dienst van Uw kruis,
Dien mijn ziel zich zoo heilig gedacht heeft;
Dat ik werkend bezwijk'
Als een knecht van Uw Rijk,
Die zijn dagtaak geloovig volbracht heeft.

HUIZINGA.

De brochure, keurig verzorgd, tel 29 bldz. en kost Fl. 0.35.

DE DAG DES HEEREN.

„Maar de dag des Heeren zal komen, als een dief in de nacht, in welken de hemelen met een gedruis zullen voorbijgaan en de elementen branden zullen en vergaan, en de aarde en de werken die daarin zijn, zullen verbranden".

Zo lezen we 2 Pt. 3 : 10. Deze woorden geven ons een blik op de catastrofe der wereld. Dit is een zaak van geloof, dáárom nog niet behorend tot het „ongelooflijke". Immers alles op aarde predikt „vergankelijkheid". Alles wordt oud, verslijt en verdwijnt. Onze aarde zelf heeft reeds veel veranderingen ondergaan; daarover zouden de „aardrijkskundigen" ons heel wat weten te vertellen. Zij spreken van vier verschillende perioden, waarvan de laatste weer verdeeld wordt in diluvium en alluvium enz. Ook in het planten- en dierenrijk zijn grote veranderingen geweest, vele soorten zijn niet meer en behoren tot het verleden. Waarom zou dan ook deze aarde niet eens ten einde komen? Er komt eens een geslacht, dat de dag des Heeren beleven zal en toeschouwen zal „dat de aarde en de werken die daarin zijn, verbranden". Dan zal de aarde weer „woest en ledig" zijn. De Heere Jezus heeft van deze dingen gesproken. In Luc. 21 : 25 lezen wij: „En er zullen tekenen zijn in de zon en de maan en de sterren, en op de aarde benauwdheid der volkeren en alsdan zullen zij den Zoon des mensen zien komen met grote kracht en heerlijkheid". Toch is er in dit woord van Petrus een troost en wel deze: Dit wereldeinde komt onder de machtige hand des Heeren. In „de dag Gods" zal die God, die hemel en aarde gemaakt heeft, een einde maken aan de schepping, die nu is. Dat is Gods recht. De Heere heeft tijden en stonden te bepalen, in tegenstelling met den Antichrist, „die zal *menen* de tijden en de wet te veranderen". De Heere laat op deze aarde koningen komen en gaan. „Hij zet de koningen af en Hij bevestigt de koningen". De wereldrijken volgen elkander op, zoals Hij het wil en toelaat, totdat „het koninkrijk van Christus op aarde gevestigd wordt, en „de koninkrijken der wereld van God en Zijnen Christus"

zijn. Eens zal God deze aarde terzijde stellen, als ze evenals de koninkrijken der aarde haar tijd gehad heeft. De dag des Heeren zal komen, en dan zullen de hemelen en de aarde voorbijgaan en verbranden.

De Heere zal ook dan, als altijd, de Toevlucht voor Zijn volk zijn.

Abraham was toeschouwer, hij zag hoe de rook opsteeg van Sodom en Gomorra, toen het vuur aldaar gewoed had. Ook Lot kwam niet in die vuurbrand om, maar werd als een brandhout uit het vuur gered! Zalig, die dan in Jezus Christus hun Toevlucht hebben gevonden.

Dan zal ook een einde komen aan alle aardse grootheid.

De aarde en de werken zullen voorbijgaan. De steden en machtige bouwwerken, de flats en wolkenkrabbers, de pyramiden door vorsten gebouwd zullen vergaan. De bouwers menen naar Ps. 49 : 12, dat hun huizen zullen zijn in eeuwigheid, dat is hun binnenste gedachte, doch dit is niet zo. Alles zal in die dag slechts een droom blijken te zijn. God heeft anders gesproken: *Nog éénmaal* zal Ik bewegen niet alleen de aarde, maar ook den hemel en dit woord: „nog éénmaal" wijst aan de verandering der bewegelijke dingen, als welke gemaakt waren, opdat blijven zouden, de dingen die niet beweeglijk zijn". Zekerlijk zal die dag komen. In de grondtekst begint het vers met het *komen.* „Maar komen zal de dag des Heeren". Op dit komen valt alle nadruk. In het vorig vers werd gesproken van het vertragen, doch *komen* zal Zijn dag. Komen *als een dief.* Petrus blijkt een goed leerling geweest te zijn in de leerschool van den Heer: zie Matth. 24 : 43—44. Ook Paulus verkondigt het alzo in de Thessalonicenzenbrief: „Want gijzelven weet zeer wel, dat de dag des Heeren alzo zal komen *gelijk een dief in de nacht,* maar gij broeders zijt niet in duisternis, dat u die dag als een dief zou bevangen".

Iedere aardbeving, overstroming en daarop volgende paniek is een voorbode, van wat alsdan komen en het mensdom als een dief overvallen zal. Gods volk moet bereid zijn, gelijk de Heere zalig spreekt, die Hem verwachten. (Matth. 24 : 45—47).

Doch er is één ding, dat onbrandbaar is, in die dag. De menselijke geest. Deze is uit God, is geestelijk en onvernietigbaar gelijk „de Vader der geesten" onvernietigbaar is. Hier ligt de grootheid van den mens; daarin staat hij boven alle andere levende wezens. Het komt er nu maar op aan, van welke aard die ziel is, ik bedoel, is die ziel aan de aarde gehecht en heeft ze haar pennen in de aarde geslagen, dan zal die ziel verloren gaan, daar ze met „de wereld voorbijgaat"; doch de ziel, die de wil Gods gedaan heeft, en zich heeft vastgeklemd aan onzen dierbaren Heere Jezus Christus, zal behouden zijn. Hij, die Jezus kent als de Redder zijner ziel, zal de dag des Heeren niet al vrezende tegemoet zien, maar met blijdschap.

Het voorbijgaan van deze wereld is noodzakelijk voor de komst van de nieuwe. „Maar wij verwachten, naar Zijne belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde in dewelke gerechtigheid woont". Het tijdelijke maakt plaats voor het eeuwige. Als Babylon in puin ligt, kan het Jeruzalem uit de hemel nederdalen. Nu lopen goed en kwaad doorelkander. Onkruid en tarwe dooreengestrengeld op de wereldakker; licht en duisternis, zomer en winter, regen en zonneschijn zijn het daarbij passende. Op de nieuwe aarde wordt alles éénsoortig. Daar woont *gerechtigheid,* en daarom ook vrede en blijdschap. „Daar zal niet inkomen iets dat ontreinigt en gruwelijkheid doet en leugen spreekt, maar die geschreven zijn in het boek des levens des Lams". Wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten dele is, teniet gedaan worden.

Die aarde zal zich daarom in overéénstemming met de eensoortigheid van hare bewoners voor doen. Aldaar zal geen nacht zijn, de zee was niet meer! *De praktische betekenis van de prediking van de dag des Heeren,* geeft ons Petrus in vers 11. Dewijl dan deze dingen alle vergaan, hoedanigen behoort gij te zijn in heilige wandel en godzaligheid! Hierachter niet een vraagteken, maar een uitroepteken. Onze roeping is de nieuwe aarde. God heeft ons tot heerlijkheid geroepen. In al onze wandel (grondtekst heeft hier meervoudsvorm) en godzaligheid (op allerlei wijze, eveneens meervoud) behoren wij heilig te zijn, *altijd te zijn.* Dit is de regel voor Gods volk, zonder uitzonderingen. Laat ons zijn, wat we zouden willen zijn voor Hem in die dag. Gelijk Hij, Die u geroepen heeft, heilig is, zo wordt ook gijzelven heilig in al uwe wandel!

Daarom geliefden, verwachtende deze dingen, *benaarstigt u,* dat gij onbevlekt en onbestraffelijk (als Christus het Lam), van Hem bevonden moogt worden in vrede." Zonder vreze, als iemand die weet, dat alles in orde is tussen God en hem. Hoe praktisch is de maranatha-boodschap. Een kracht tot heiligheid voor allen, die er ernst mee maken en Hem verwachten!

R'dam. D. SLORT.

PETER MILLER'S VIJAND.

Onderstaand verhaal vond ik in The Christian, een engels weekblad voor gelovigen van allerlei maat en kleur. Het handelt over Peter Miller, predikant van een Baptiste gemeente, over George Washington, president der Verenigde Staten en Michael Wittman, een grote deugeniet.

Beide eerstgenoemden waren in hun kinderjaren vrienden.

In de eerste jaren van het presidentschap werkte Peter Miller in Ephrata. In die plaats woonde ook de man, die Michael Wittman heette, en die niets naliet om den predikant het leven ondragelijk te maken. Hij plaagde hem, verstoorde de bijeenkomsten, bracht schade aan het houten gebouw aan; dat deed hij vele jaren.

Wittman werd op zekere dag schuldig bevonden aan een misdaad en derhalve gevangen genomen, om daarna de doodstraf tegen zich te horen eisen. Dat hoorde Peter Miller en wandelde de meer dan honderd kilometer lange weg naar Philadelphia om voor het leven van dezen nietsnut te pleiten. Hij verzocht bij den president te worden toegelaten, wat hem werd toegestaan.

„Nu, Peter, kameraad, wat heeft jou hier gebracht? Wat kan ik voor je doen?"

„Ik ben gekomen om het leven van Michael Wittman te vragen. Hij is tot de doodstraf veroordeeld."

„Dat is onmogelijk. Hij heeft lang geen blanco register en dit laatste zaakje is mis."

„Ja, mijnheer de president, ik weet dat wel, maar ik ben van Ephrata hierheen gelopen om dit te vragen, en ik vertrouwde een beetje op onze oude vriendschap."

„Nee Peter; het spijt me dat ik je moet teleurstellen, maar ik kan je het leven van je vriend niet geven."

„Mijn vriend? Hij is mijn vriend niet, hij is een van de grootste vijanden, die ik ooit had."

Toen vertelde de dominee wat hij had moeten lijden van dezen onverdraagzamen man gedurende vele jaren.

„Wat? Wil je me vertellen, dat na al die dingen, jij om zijn leven komt vragen? Dat werpt een ander licht op de zaak. Het leven van je vriend wilde ik je niet geven: je vijand wil ik nu gratie schenken."

Onmiddellijk werd de invrijheidsstelling bevolen en de volgende dag trok Peter Miller, de dominee met Michael Wittman, de misdadiger naar Ephrata. En hij verkondigde hem Jezus en Zijn liefde tot zondaren. De man werd in zijn weerstand gebroken en tot God bekeerd. Daarna werd hij gedoopt en werkte tot zijn dood voor zijn Verlosser.

Heeft niet Jezus Christus ons allen gered van de onafwendbare dood en ons het leven geschonken?

Zijt gij dankbaar daarvoor?

Toont gij dat ook?

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Verantwoording van collecten in de Friese Bond gehouden voor de arbeid der C. I. Z.

Sneek	f 15.—
Workum	f 5.81
Heeg	f 4.—
Harlingen	f 4.57
Noordbergum	f 16.44
Zandbulten	f 4.—

Wegens vertrek van den penningmeester br. W. Wolters, Zandbulten neemt de secretaris van de Bond deze functie tot de e. k. vergadering der afgevaardigden waar.

H. FENNEMA, secr. Fr. B.

Foxhol.

Zondag 8 Oct. zal D.V. des namiddags 4½ uur Evangelist W. Wolters, na eerst door Ds. Weenink te zijn ingeleid zijn intreewoord uitspreken.

Des avonds om 7 uur begroetingssamenkomst.

Omliggende gemeenten worden hiermede uitgenodigd.

J. SIEKMANS, secr.

WEEKKALENDER

Vademecum voor predikanten.

Dat vreemde woord betekent letterlijk: ga met mij en is in overdrachtelijke zin een voorwerp, dat men steeds bij zich draagt, met name een handboekje, leidraad. Zoiets behoort een automobilist te hebben, wanneer hij met zijn wagen op de weg is en een voorganger, wanneer hij midden in het practische leven als herder der gemeente verkeert. Alleen, wie zal ons een vademecum leveren? Timotheüs had er ook behoefte aan en zal menige vraag aan Paulus gericht hebben over dit en over dat en toen heeft Paulus hem een brief geschreven, die eigenlijk alle candidaten uit het hoofd moesten kunnen opzeggen, eer ze beroepbaar werden verklaard. Talloze raadgevingen zijn hier bijeengebracht en elke voorganger zal ze gaarne van tijd tot tijd lezen. En het kan geen kwaad, dat de gemeente ook van deze dingen kennis neemt. Misschien verlicht het zelfs de taak van den man, op wien zoveel verantwoordelijkheid rust en die toch ook maar van gelijke beweging, als wij allen zijn, is. Zijn weg is waarlijk niet met rozeblaadjes bestrooid. Help hem in zijn werk, opdat hij het niet alzuchtende doe.

Zondag 1 Oct. 1 Tim. 4.
We kunnen vandaag best het hele hoofdstuk nemen. Ijl er niet door. In de eerste verzen wordt gesproken van mensen, die bizonder vroom willen zijn en zelfs het huwelijk als een instelling des duivels bezien. Trouwens aan alles kleeft bij hen de zonde, omdat ze niets dankbaar kunnen genieten. Laat je niet in met oudewijvenpraatjes. Oefen je in vroomheid voor God. Niets is verderfelijker dan minderwaardigheidsgevoel, dat bij Tim. kon ontstaan doordat ze hem altijd op zijn jonkheid wezen. Dat kan de beste gaven in een mens begraven. Wek ze op en wees bezig.

Maandag 2 Oct. 1 Tim. 5 : 1—16.
Het eerste vers is prachtig en geeft grote wijsheid aan jongeren. De volgende verzen handelen over weduwen. In : 8 wordt van de zorg gesproken, die een man aan de dag behoort te leggen bij zijn leven, opdat bij zijn verscheiden de zijnen niet totaal onverzorgd achterblijven. : 9 spreekt van vrouwen, weduwen, die, wanneer ze zestig jaar geworden zijn, op de lijst staan dergenen, die eventueel door de gemeente verzorgd worden. Jonge weduwen moeten gaan werken, anders komt er niets van terecht. Trouwen is misschien nog het beste.

Dinsdag 3 Oct. 1 Tim. 5 : 17—25.
Onze ouderlingen weiden de kudde Gods en God zal niet onschuldig houden diegenen, die Zijn herders het leven lastig maken. Wanneer ze verder geen inkomsten hebben en de gemeente dienen en binnen zijn gekomen langs de ordelijke weg, dan behoren ze van de gemeente onderhouden te worden. Men zij daarom voorzichtig en bevestige niemand haastiglijk in dit ambt.

Woensdag 4 Oct. 1 Tim. 6 : 1—10.
De slavernij staat in een ander licht bij de christenen. Christus maakt ons tot broeders, werkgever en werknemer. Tim. wordt vermaand zich aan het van Paulus gehoorde te houden. Wijk van mensen, die altijd twisten en het beter weten en eeuwig vechten. Streef ook nooit naar aards bezit; het heeft geen zin. En die met geweld rijk willen worden verarmen, tot ze een kist vol goud hebben en een hart van steen.

Donderdag 5 Oct. 1 Tim. 6 : 11—21.
Vlied, strijd, houd. De laatste bevelen weerkinken. Zulke laatste verzen kunnen zo versterken. Nog even krijgen de rijken een vermaning en ook die praatzieke mensen. Een christen heeft wel wat beters te doen dan naar geld te jagen of praatjes te houden. Christus heeft ook een andere weg gehad. Maar zijn toekomst is heerlijk.

Vrijdag 6 Oct. 2 Tim. 1 : 1—12.
Met liefde denkt Paulus aan den jongeman, die soms een beetje bang, schuw schijnt te zijn geweest. Het waren ook allen geen Paulussen. Wees niet bang, Timotheüs. God gaf ons een sterke Geest. Schaam je niet. Ik zal ook niet beschaamd worden in Hem. Ik weet, Wien ik geloofd heb. O, het zijn prachtige woorden, tintelend van kracht en overwinning over elke aanval. Zat er maar wat meer van die onoverwinnelijke, niet neer te slagene geest in ons. Nooit terug, nooit staanblijven, voorwaarts.

Zaterdag 7 Oct. 2 Tim. 1 : 13—2 : 7.
Enkelen hebben zich van Paulus afgewend. Misschien had hij ze gevraagd naar Rome te komen als getuigen à decharge, maar ze zijn weggebleven, behalve de trouwe Onesiforus. En voorts Tim., wees een dapper soldaat. De overwinning ligt achter de strijd. De strijd is voor ons. De Heer zal voor ons zorgen; wij hebben alleen te strijden. Moge de Heere je verder bijlichten.

HUIZINGA.

CORRESPONDENTIE

A. S. te H. Hartelijk dank voor uw brief. Het verheugt mij dat u ingenomen is met het kampeerplan. Schrijft u toch ook Ds. Prins daarover, want ik beloofde er hier over te zwijgen. Ofschoon ik toch wil citeren: „Velen onder de N.B.J.B.ërs kennen van nabij de heerlijkheid van een kampeerweek niet en zwijgen daarom misschien. Maar ik denk dat, als de N.B. J.B.ërs het éëns hadden meegemaakt, u van velen één roep en antwoord zou ontvangen: „Wij willen graag de conferentie in kampvorm en zoveel in ons vermogen is, zullen we hiervoor meewerken". Misschien is het in 't geheel niet de bedoeling de jeugdconferentie in kampvorm te gaan houden, maar daarnaast een kamp te organiseren, ook voor jongeren. In ieder geval: een kamp is welkom!" Van harte gegroet.

J. V. te G. Uw gedachten in verband met dat onderwerp zijn mij welkom. Ik beloof niet ze af te drukken.

F. A. te P. Bedankt voor de uitknipsels. Lectuur zendt u maar aan mijn adres. De Heer zegene u.

E.-R.

Er bleef 2 kolom copie overstaan.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 6 October 1939 No. 2595 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN LIED DES GELOOFS IN BANGE TIJDEN.

„God is ons een Toevlucht en Sterkte; Hij is krachtiglijk bevonden een Hulp in benauwdheden".
Ps. 46 : 2.

Bange tijden manen altijd tot grote ernst en diepe ootmoed. En men kan geen grote ernst aan den dag leggen en geen diepe ootmoed tonen, zonder te beschikken over voldoende werkelijkheidszin.

In bange tijden klinken vele schone leuzen je als een hol getoeter in de oren, komen vele inderdaad prachtige beginselen op een wankelend voetstuk te liggen en wordt de betrekkelijkheid van schier alle menselijke waarden openbaar.

Bange tijden zijn crisistijden, oftewel oordeelstijden. Het rad der geschiedenis wentelt voort, ongeacht de beschouwingen en de voorspellingen van theoretici en toekomstprofeten.

Te beklagen in bange tijden zijn allen, die hun verwachting stellen op het mensenkind, bij hetwelk geen heil is.

Ook de dichter van Psalm 46 was hiervan heel diep overtuigd. Hij leefde in een tijd van nood en bange zorg. De ervaring had hem geleerd, dat de nood nòg groter werd wanneer hij vlees tot z'n arm stelde. Bovendien had z'n eigen leven aan belangrijkheid ingeboet bij het aanschouwen van de gemeenschappelijke nood, waarin hij mèt vele anderen was gekomen.

God is *ons* een toevlucht en sterkte. God is een beproefde hulp in benauwdheid!

De Psalmist heft het lied des geloofs aan en nodigt de anderen, die met hem geloven in den Heere der heirscharen, uit mee in te stemmen.

De Heere der heirscharen is met ons „Een vaste burcht is ons Jakobs God".

Zou Luther niet door dit lied geïnspireerd zijn geworden, toen hij het naar hem genoemd lutherlied dichtte: Een vaste burcht is onze God?

Gelovigen in onze dagen, zult ook gij niet het lied des geloofs aanheffen? We leven in zeer bange tijden. Bij al de berichten, die via de dagbladen en de radio ons oog en oor bereiken, m o g e n we niet vergeten en w i l l e n we ook niet vergeten, dat de God des hemels en der aarde regeert.

God wil ook voor ons een toevlucht zijn. Door het geloof mogen en kunnen we bij Hem schuilen. Zonder de werkelijkheid van het gecompliceerde leven van onze tijd te negeren, mogen we gerust vaststellen, dat God onze e n i g e toevlucht is.

God is onze sterkte. God is onverwinlijk sterk. Gelooft ge dat mijn broeder en zuster?

Laat ons daarop gelovig bouwen bij al de naarheid van het leven, nu stromen van bloed en tranen vergoten worden, nu onze zogenaamde geciltiveerde en beschaafde „samenleving" haar eigen graf graaft, nu de technische vervolmaakte moordwerktuigen zich zowel tegen aanvaller als verdediger keren.

God is een beproefde hulp in benauwdheid. Hij beschikt over ontelbare hemelse heirlegers. De profeet Elisa mocht dat in Dothan ervaren. En anderen hebben na hem eenzelfde ervaring mogen opdoen. En ook wanneer de ogen voor de onzichtbare werkelijkheid gesloten blijven, zo mogen we toch op grond van Gods onfeilbaar Woord aannemen, dat Hij Zijn engelen als gedienstige geesten uitzendt, die tot dienst uitgezonden worden om dergenen wil, die de zaligheid beërven zullen.

De geschiedenis van Gods Gemeente hier op aarde is vol van voorbeelden van hen, die in het aangezicht van de dood het lied des geloofs zongen, die vertrouwden op de hulp van den God van Jakob. De dood was voor hen slechts gewin. De eeuwige trouw en beproefde hulp van God, schraagde hen ook in de moeilijkste ogenblikken van het aardse leven. De voltreffers van den overste dezer wereld en van den vijand der zielen verschrikte hen niet. Want God was hun toevlucht en sterkte. God werd krachtiglijk bevonden een hulp in benauwdheden. Ze g e l o o f d e n met de inzet van hun leven! Waren ze niet in leven en in sterven het eigendom van Hem, Die hen Gode kocht met Zijn bloed?

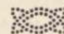
Ook wij willen leren het lied des geloofs te zingen. Wij willen in deze bange en droeve tijden het licht der hope helder laten schijnen. We willen elkander bemoedigen. We willen samen een machtig gebedsfront vormen.

We mogen niet vertragen in goed te doen. En in onze arbeid voor den Heer mogen we niet verslappen. Laat ons werken zolang het dag is. En laat ons de tijd uitkopen, nu de dagen boos zijn.

Laat ons echte propagandisten zijn, niet van het een of ander propagandaministerie in de diverse landen, maar van den Heiland der wereld, Wiens dag komende is. Laat ons tevens bidden om de komst van Zijn Koninkrijk. En jong en oud opeisen voor Godes heerschappij.

Het zijn bange tijden, welke we beleven. En daarom klinke het als een machtig koor van al Gods kinderen: „God is ons een toevlucht en sterkte. Hij is krachtiglijk bevonden een hulp in benauwdheden".

d. H.

Door steen en staal.

Zie hoe 't geloof door steen en staal
Gods macht te grijpen weet.
en God — zo het geloof ook faal' —
Zijn kind toch niet vergeet.

't Geloof ervaart wel duizendmaal
in rampspoed en in leed,
dat God — hoe diep het leven daal' —
terecht een Helper heet.

't Geloof spreekt altijd ene taal:
het roemt al wat God deed,
omdat het in de zwakste straal
Zijn liefde oneindig weet.

Gods liefde is zonder perk en paal,
Zijn arm met macht bekleed;
door muren, hard van steen en staal,
vindt men zijn God gereed.

Geestel. liederen.

DE ZATERDAGAVOND-8 UUR-CLUB.

Gebrek aan Zondebesef.

Nu de avonden lengen en de kilte een gezellig oponthoud binnen de muren meer op prijs doet stellen, verschijnen de leden en vrienden van onze club ter vergadering in getallen, zoals wij die in geruime tijd niet hebben waargenomen. Er is tegenwoordig wel wat te bespreken. Wat in dag- en weekbladen onder de aandacht van het publiek wordt gebracht, vindt met al de aankleve ervan zijn neerslag bij ons. Allerlei problemen wil men aan de orde zien gesteld. Iemand, wiens bedrijfje op zeer wankele benen is komen te staan vanwege de critieke tijd, waarin wij leven, vraagt, of de vestigingswet de vervulling is van wat geschreven staat in Openbaring 13: „dat niemand mag kopen of verkopen dan die het merkteken heeft of de naam van het beest, of het getal zijns naams".

Een ander informeert in hoeverre denaturalisatie van veldgewassen in overeenstemming is te brengen met het christelijk karakter van ons volk en de bijbel. Verscheidene zouden gaarne wat meer willen weten van het nationaal-socialisme, het fascisme en het communisme, en van de verschillen tussen deze idiologieën. Een is er, die wel eens de vraag zou willen behandeld zien, of een christen, wiens ernstig streven is de naaste lief te hebben als zichzelf en die dus niets voor zichzelf begeert, dat hij den medemens niet van ganser harte gunt, niet veel beter zichzelf uitleven kan in een communistische gemeenschap dan in een gemeenschap, zoals wij die hebben.

Een goede vraag is altijd veel waard voor een discussie-club en een ieder zal moeten toegeven, dat het ons aan goede vragen tegenwoordig niet ontbreekt. Op onze jongste bijeenkomst hebben we gehandeld over

de oorzaken van het gebrek aan zondebesef

van onze dagen, een onderwerp, dat ongetwijfeld ons gehele Baptiste volk belang inboezemt.

* * *

Wij zijn zeer zeker grotelijks bevoorrecht boven de geslachten der vervlogen eeuwen. Kunnen wij ons wel het leven indenken zonder stoomboot, spoortrein, diesel, electrische trams en trollies, autobussen en auto's, oceaanstomers, vliegmachines en ik weet niet wat al meer? In onze onvergetelijke pruiketijd duurde een reis van Utrecht naar Amsterdam een volle dag en dan konden wij onze vrienden aan het IJ nog niet eens met zekerheid laten weten, wanneer wij zouden aankomen. Thans vliegen wij in datzelfde handjevol uren van

„*Wij gaan voorwaarts . . . !*"

Evangelisatiesamenkomsten.

Treebeek 10, 11 en 12 Oct. a.s.

„*Broeders, bidt voor ons!*"

Amsterdam naar Brussel om er een bespreking te hebben met enige zakenlieden; wij reizen door naar de Franse hoofdstad om er een oude erftante te bezoeken; geïnspireerd door het blij vooruitzicht, dat ons streelt, steken wij het Kanaal over om in een van de fameuse hotels van Londen te dineren, waarna wij ons jasje weer dichtknopen, het aangezicht naar het oosten keren en onze eigen woning binnenstappen precies op het tijdstip, dat wij op een minuut nauwkeurig hebben afgesproken. Hiermede hebben wij voor een belangrijk deel de winst geboekt, waarmede de wetenschap het mensdom van deze eeuw heeft verrijkt.

Maar datzelfde mensdom heeft bij al de schatten, die het heeft mogen ontvangen, toch ook heel wat verloren. En onder zijn belangrijkste verliezen rekenen wij het verlies van zondebesef. Moet dat verlies nog in voorbeelden worden aangetoond? Het is niet nodig. Het brede leven van het heden en de weerspiegeling ervan nl. de moderne literatuur geeft voorbeelden voor het grijpen.

* * *

Welke zijn de redenen?

Sommigen beweren, dat er te druk geleefd wordt en daarom te weinig nagedacht.

Hierin schuilt veel waarheid. Er zijn vaders, die het zo druk hebben met hun werkzaamheden, dat ze geen tijd hebben om vader te zijn. Hun vaderzijn is toch de hoofdbetrekking, waarin God ze heeft aangesteld? Doch hun nevenbetrekking, de onderneming of het ambt, overwoekert het vaderschap en maakt er een caricatuur van. De gevolgen blijven niet uit. Om het woord van de profeet maar eens te gebruiken: „der kinderen tanden zijn stomp geworden". Ik heb slechts ene categorie van mensen genoemd en dan nog in een bepaalde verhouding. Ze illustreert voldoende, dat het euvel van onze dagen is een schromelijke nalatigheid om geregeld de balans op te maken van ons geestelijk bezit.

Anderen zeggen, dat er te amusant geleefd wordt en daarover te weinig nagedacht.

Ook hier wordt een vinger op een waarheid gelegd. Cyrus belegerde Babel en de stad vierde feest. Op bepaald amusante wijze heeft Belsazar zijn machtig rijk en zijn broos leven verloren. Wat zich vroeger in een tropische nacht op grote schaal heeft afgespeeld, vindt heden ten dage plaats bij legio van onze medemensen. Zij jagen de vermakingen na; hun vitaminenloos brood is de sensatie, en ze worden zo slap dat hun de kostbaarste goederen ontvallen. Zij merken het niet, want ze hebben geen tijd noch lust en op de duur geen vermogen om na te denken.

Weer anderen zeggen, dat wij in dagen leven van de dubbele moraal. Hebben zij geen gelijk? Staatslieden geven hun beloften bij het dozijn en vegezellen ze met schitterende maaltijden. Maar nog is het tafelgerei niet opgeborgen of zij breken ze zonder enige verontschuldiging. Zij maken op ons en allen, die hun bewegingen volgen, de indruk, dat zij de kunst van het liegen in perfectie verstaan. Zij huichelen in de naam van hun volk en achten zich prijzenswaardig dat zij dat met succes kunnen doen. Wanneer de leiders van een staat, wanneer zijn vertegenwoordigers aldus handelen, wat mag dan van de eenvoudige burgers verwacht worden?

* * *

En toch raken deze en andere en overige redenen de kern van de kwestie niet. Zij gaan niet diep genoeg.

De eigenlijke oorzaak van het gebrek aan zondebesef beweegt zich rondom de vraag wat wij van onszelf denken. Wie zijn wij? Wiens zijn wij?

Zijn wij zonen en dochteren van de gemeenschap? Of zijn wij zonen en dochteren van God?

De ontstellende afstomping van zondebesef vindt haar oorzaak hierin, dat de mensen in de gemeenschap hun vader zien. Zij stellen zich op deze vader in. Zij zoeken hem te behagen en „aanbidden den mens en het beeld". De normen, die de gemeenschap bewaart, zijn hun ambities. Een burgerlijk vermogen te vergaderen en daarbij burgerlijk goed te doen om dan straks met volle burgereer en kerkelijke lof te worden begraven, ziedaar het heilig ideaal van de tienduizenden. Zij huiveren voor het buitengewone; zij zijn bang voor het dweperige. Zij staan in hun hart de apostelen niet, die alles hadden verlaten om Jezus' wil en ook niet Maria, die driehonderd penningen uitgaf voor een zalving van haar besten Vriend, alhoewel zij in schone liederen hun zelfverloochening prijzen en in schone woorden die zelfverloochening elkander aanprijzen!

De mensen zijn geen zonen en dochteren van de gemeenschap. Ze zijn enkel haar leden. Zij zijn geen organische delen van de gemeenschap, die van haar ontvangen en doorgeven. Zij zijn zonen en dochteren van God en als zodanig organisch, geestelijk, met Hem verbonden. Zij ontvangen van boven en geven door in de breedte. God is de Vader van de mens, van elken mens, van den blan-

ken mens, den zwarten mens, den Joodsen mens, den Arischen mens, van den mens. Hij komt straks niet te staan voor de rechterstoel van de gemeenschap, maar die van God. Hij ontvalt aan de gemeenschap, maar God, die hem gestalte heeft geschonken en hem uit Zijn handen heeft neergelegd in de schoot zijner moeder en heeft gefluisterd „mijn kind", ontvalt hij nimmer.

* * *

De vraag voor den mens, zijn levensvraag is: wat verlangt God van hem?

God sprak eens bij monde van Zijn eniggeboren Zoon, Jezus Christus: „Weest gijlieden volmaakt".

Wat is dat volmaakt zijn?

Het oorspronkelijke woord is „teleios". Iets is „teleios", wanneer het beantwoordt aan zijn bestemming. Indien dus de mens is, wat God met hem voor heeft, is hij teleios.

Bedenk wie het is, die van teleios gewaagt, want woorden ontvangen diepte van de persoon, die ze bezigt. Het is de Vader in de gestalte van Christus Jezus, die dienstknecht was tot in de dood van het kruis. Het is deze Vader, die zegt: „Weest gijlieden teleios".

En nu ben ik er zeker van, dat wij geen tien minuten voor het aangezicht van dezen onzen Vader kunnen staan of wij ontwaren, dat wij verschrikkelijke egoïsten zijn, vreselijke eigengerechtige gedrochten, totaal mislukte wezens. Zelfs de deugden, waarop wij meenden te kunnen roemen, vervullen ons met weerzin, want wij zien ze als bedekselen onzer schande. Maar wij ontwaren nog meer, namelijk ook, dat Vader geleden heeft om onzentwil de smarten van Golgotha en dat Hij ze nog lijdt. Wij krijgen een zondebesef, zoals wij die nimmer hebben gekend en wij worden verteerd van schaamte en berouw.

Dan doen wij wat des kinds is. Wie was het, die in het vreemde land te midden der zwijnen riep: „Ik zal opstaan..." Geen dienstknecht, maar... een kind! Het kind, wakker geworden in den man van lompen en ingevallen wangen, zeide: „Ik ga naar vader; ik ga naar huis..."

En juist dat doen wij dan ook.

Wij, ontdekten aan onszelf maar toch kinderen, zijn ontwaakt van ons kindschap en strekken de handen uit naar Hem, wiens beeltenis wij dragen.

En, o wonder, Vader geeft ons een ring aan onze vinger.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

OOG EN OOR.

Interkerkelijke zangkring.

Is dat nu het nieuwste op interkerkelijk gebied?, zo vraagt wellicht deze of gene. En wat zal ik op deze vraag antwoorden? Misschien wèl!

Sedert het verschijnen van de „bekende" bundel „Geestelijke Liederen uit den Schat van de Kerk der Eeuwen", zijn er in verschillende plaatsen van ons land interkerkelijke zangkringen ontstaan. Meestal op een vaste avond in de week komen zanglustigen uit verschillende kerken samen en oefenen zich dan in het zingen van liederen uit genoemde bundel, waarvan Ds. H. Hasper van Den Haag de samensteller is. Ook in Haarlem bestaat er zo'n interkerkelijke zangkring. Elke Maandagavond van 8—10 uur wordt er bij het mooie kerkorgel van de Begijnhofkapel samen gezongen.

Vreemd, dat je maar op één plaats tegelijk kunt verschijnen. En jammer, dat de week soms maar zeven dagen telt. Men is meestal reeds zo druk en komt, vooral 's winters, tijd tekort.

Daarom kunnen we hier alleen maar constateren en tevens hopen, dat de zangbundel van Ds. Hasper een grote plaats bij de zingende gemeente mag verkrijgen.

* * *

Ons zingen tijdens de godsdienstoefening.

Er zijn kerkbezoekers, die het zingen tijdens de godsdienstoefening beschouwen als een soort van tijdvulling. Het gezangboek laat men rustig thuis. Zo langzamerhand heeft men een behoorlijk aantal psalmen en gezangen leren kennen. De predikant zal wel bekende verzen opgeven. Het zal dus wel gaan. Het gaat trouwens toch ook niet om het lied doch om de preek. Zo wordt er gedacht.

Anderen beschouwen het zingen als een goede gelegenheid voor den dominee, om eens uit te blazen en om z'n gedachten nog eens rustig te bepalen bij de preek.

Weer anderen vinden het zingen beslist noodzakelijk voor de slapers.

En ik houd mij er van overtuigd, dat er nog wel meer groepen van personen zouden zijn te noemen, bij wie het geestelijk lied een zeer ondergeschikte plaats in de godsdienstoefening inneemt.

Tijdens onze godsdienstoefeningen zingen we, omdat het geestelijk lied een zeer belangrijk deel van de dienst is. Daarom hebben we onze liederen van lof en aanbidding, van geloof en vertrouwen, van strijd en overwinning, van verootmoediging en toewijding.

Men moest eens weten hoeveel tijd er soms aan het zoeken naar passende liederen wordt besteed! Opdat de prediking daardoor meer aan haar doel beantwoorde.

Spurgeon hechtte zeer veel waarde aan het lied der Gemeente. Orgelmuziek tijdens de prediking stond hij niet. De Gemeente moest zingen en in het lied haar geloof belijden. Niet alleen het gebed en de prediking, maar ook het geestelijk lied verenigt de gelovigen. Machtig en heerlijk kan de uitwerking van een gemeenschappelijk gezongen lied zijn. Ook tijdens het zingen is de volle aandacht nodig.

Paulus wekt de leden van de Gemeente te Efeze op, om vervuld te worden met den Geest, „sprekende onder elkander met psalmen en lofzangen en geestelijke liederen, zingende en psalmende den Heere in uw hart.

* * *

Het Palestijnse vraagstuk.

Vanavond viel mijn oog op het volgende opschrift, dat boven een bericht, afkomstig uit Beyrouth, in mijn dagblad te lezen stond: Het Palestijnse vraagstuk de oplossing nabij? Omdat we in ons weekblad al eens eerder schreven over het Palestijnse vraagstuk, willen we dit bericht onzen lezers thans niet onthouden.

Havas verneemt dan het volgende uit Beyrouth: „Het Palestijnse vraagstuk ontwikkelt zich zeer snel in de richting van een oplossing sedert de aanvang der vijandelijkheden in Europa. De besprekingen, die te Bagdad zijn aangeknoopt met de Irakse leiders door afgezanten van het Arabische Hoge Comité, naderen haar einde. Een speciale boodschapper is Zondag (1 Oct. l.l.) in Beyrouth aangekomen om den Groot-Moefti op de hoogte te brengen van de genomen besluiten, welke strekken tot het verzekeren van de openbare rust in Palestina voor de gehele duur van de oorlog. Dat een oplossing voor de deur staat wordt bevestigd door de terugkeer naar hun haardsteden van talrijke gezinnen van Palestijnse leiders en leden van het Hoog Comité. Voorts wordt gemeld, dat de bekende leiders van de opstand Abdoul Kader Hoesseini, de laatste, die de opstand nog voortzette, uit Palestina is vertrokken in de richting van Irak."

* * *

Eerbied in Gods huis.

Als jongen heb ik, tijdens de preek, in één van onze bedehuizen menigmaal een deel van mijn aandacht geschonken aan een bordje aan de muur, waarop de woorden vermeld stonden: verboden te spuwen. In de trein kon en kan men hetzelfde verbod ook in een paar moderne talen lezen. Ik probeerde dan de woorden: „verboden te spuwen" te vertalen in het duits en in het frans . . . .

Eerst later heb ik me afgevraagd, hoe het toch wel komt, dat in een bedehuis een dergelijk waarschuwingsbordje moet hangen of wordt gehangen.

Ook roken vóór dat de dienst begint en onmiddellijk daarna, terwijl men zich reeds (of nog) bevindt in het kerkgebouw, is een gewoonte, die — misschien onbewust — een gebrek aan eerbied verraadt. In het huis der Gemeente legge een ieder zich, zo nodig, beperking op, omdat men metelkander samenkomt in de tegenwoordigheid van God. Daar past ons wel in de eerste plaats stilte. Een gewijde sfeer. Men geve zich rekenschap van Gods tegenwoordigheid en men bereide zich innerlijk voor om Gods stem in lied, in woord en in gebed te kunnen vernemen.

d. H.

INGEZONDEN.

Rondom den militair.

Deze week ontving ik een schrijven, waaruit ik graag citeer in de hoop, dat sommigen in staat zullen zijn te voldoen aan het advies, dat hier een broeder geeft, wiens hart op de rechte plaats zit.

„Wij lazen in het laatste nummer van De Christen vele adressen van de gebouwen onzer gemeenten. Dat is voor onze broeders in militaire dienst een mooie gids. Maar nu zijn er zoveel grensplaatsen, waar geen gemeente is, ook niet in de nabijheid. Maar waar wel baptiste broeders en zusters wonen. Zou het niet mogelijk zijn, dat onze dienstplichtigen door middel van De Christen in verbinding komen met deze broeders en zusters?

Wij bedoelen dit: wij wonen op Terschelling en hier zijn van land- en zeemacht beide ongeveer 800 militairen. Daaronder zijn 5 à 6 marineboten, waarvan de matrozen en mariniers geregeld hier met walverlof komen. Onder die 800 kunnen heel best enkele baptiste broeders zijn. Als nu die broeders weten, dat wij hier wonen en dat zij hartelijk welkom zijn in hun vrije tijd, dan hebben zij een tehuis in eigen sfeer.

Dat de mogelijkheid er is weten we uit de ramp van de van Ewijck. Daar was ook een broeder bij, en ook de mensen van die schepen komen hier geregeld aan wal en wij weten ook uit ervaring welk een moeilijk bestaan deze mensen hebben. Nog j.l. Zondag vroegen wij enkele mariniers te koffiedrinken. Ze vertelden ons van de spanning, die ze geregeld doormaken, wanneer losdrijvende mijnen op hun schip afkomen. Deze jongens hebben een beetje meeleven hard nodig.

Zou het nu niet mogelijk zijn, dat meerdere, ja alle broeders en zusters in ons land, hun huis openstellen voor onze broeders in dienst? En dat in die plaatsen waar geen gemeente is, de broeders in De Christen hunne adressen opgeven? In plaatsen, waar wel een gemeente is, zouden na de kerkdiensten, door de broeders en zusters de militairen meegenomen kunnen worden naar hunne huizen.

Wij hopen van harte dat deze poging mag slagen, zodat wij in verbinding komen met onze broeders-soldaten, die

---

Zeven brieven uit de hemel.

I.

De Gemeente en het peil, waarop ze leeft.

Openb. 2 : 1—7.

De hoofdstukken 2 en 3 der Openbaring bevatten zeven brieven, gericht aan zeven onderscheidene gemeenten. Ze zijn door Johannes geschreven in opdracht van den Heere Jezus. In deze brieven wordt op de bizondere toestand en behoeften van elke gemeente afzonderlijk ingegaan.

We hebben hier dus niet voor ons een woord, geboren in het hart van een Apostel, maar een beschrijving van de gemeenten, die daarin genoemd worden, gezien van Boven uit, gezien door de ogen van den verhoogden Heiland. En zoals de dingen, gezien van Boven uit, gezien door die ogen, die zo helder en doordringend zijn als een vuurvlam, gezien worden, zo zijn ze.

Nu moeten we er ons wel rekenschap van geven, dat, ofschoon deze zeven brieven aan zeven onderscheidene gemeenten gericht zijn en daarvan duidelijk de kentekenen dragen, nochtans elke brief met de woorden sluit: „Die oren heeft, die hore, wat de Geest tot de Gemeenten zegt". Ze bevatten dus een boodschap voor de enkele, telkens met name genoemde gemeente èn een boodschap voor ons *allen*. Vandaar dat *elke* brief ons iets te zeggen heeft en elke brief weer *iets anders*.

„Schrijf aan den engel der gemeente . . . ." en dan volgt de naam van een bepaalde gemeente. Zo begint elke brief en elke brief eindigt met alle gemeenten op te wekken om opmerkzaam te luisteren naar wat tot die éne, bepaalde gemeente gezegd wordt en zich daaraan te toetsen.

Tekenend was voor de gemeente te Efeze, wat haar ontbrak.

Bekend is de aan haar gerichte brief om de woorden van vers 4: „Ik heb tegen u, dat ge uwe eerste liefde verlaten hebt".

Dit maakt de vraag wakker naar het peil, waar op de gemeente leeft.

* * *

De liefde is, blijkens het vijfde vers, de hoogte, het vlak, waarop de gemeenten moeten verkeren. Gedenk, zegt de Heere Jezus, de hoogte waarvan gij zijt afgevallen.

Deze gedachte is heel ernstig: de gemeente kan zich op elk peil niet handhaven, ze kan bij elke temperatuur niet leven. Leeft ze op te laag peil en bij te lage temperatuur, dan kwijnt haar leven weg en gaat haar licht uit. „Ik zal uw kandelaar van zijn plaats weren".

De diagnose luidde: ijver, geduld, rechtzinnigheid goed, maar niet gezond in de liefde.

Een lichaam kan in een of ander orgaan door een ernstige ziekte zijn aangetast, terwijl de andere organen goed functioneren. Wordt de ziekte van dat ene orgaan verwaarloosd, dan zal dat de dood ten gevolge hebben. Zo zegt de Heere Jezus, de hemelse geneesheer: op dit ene punt, waarop Ik een afwijking vaststel, moet verandering, herstel intreden, anders gaat heel de gemeente aan deze afwijking te gronde.

I. We horen, wat de Heere Jezus in de gemeente prijst.

Met wijsheid zijn hier de woorden gerangschikt.

De Heer begint met te prijzen, omdat Hij de gemeente liefheeft.

Zo blijft ook het oor van hem die luistert, open voor heel de boodschap.

Heilig is de kritiek van Christus, maar vanwege de wijze, waarop ze wordt uitgebracht, ook heilzaam. Hij weet het oor te winnen. Hij ziet het goede en zwijgt er niet over als ware dat iets vanzelfsprekends, doch spreekt er over en noemt het éérst.

„Ik weet uwe werken en arbeid."

Het tweede woord is een nadere omschrijving van het eerste. De gemeente te Efeze werkt. Hoe werkte ze? Haar werken was een met inspanning bezig zijn, een zich afbeulen. De gemeente deed niet slechts iets, maar ze liet het zich wat *kosten*. Ze werkte onder grote persoonlijke opofferingen. Haar arbeidsterrein was een grote stad met een fanatiek godsdienstige bevolking. Vooruitgang was slechts mogelijk door overwinning van tegenstand.

Hoe scheen dit alles voor de gemeente te pleiten en toch . . . .

„Al ware het dat ik . . . . en had d e l i e f d e n i e t . . . . zo ware ik niets!"

De gemeente te Efeze was volijverig, maar . . . . 't hart was ziek. Ze was van de hoogte der liefde afgevallen en nu dreigde, ondanks al haar ingespannen arbeid, de ondergang.

Als de temperatuur te laag is ontwikkelt zich geen leven. De schade van een dalende temparatuur is door geen ijver, hoe groot ook, te ondervangen.

Hoe aangrijpend is de blik op zulk een gemeente! Tevergeefs worstelend tegen de ondergang, omdat ze haar fout verwaarloost.

Wat kan er veel goed zijn in zulk een gemeente! Geduld en volharding (ver 3), stand houden en verdragen om Christus' wil. Misschien strijdt ze volhardend tegen ontmoedigende invloeden en toch knaagt de dood haar op! Stervende, ondanks alles, wegens gebrek aan liefde.

Naar binnen kenmerkte de gemeente een heilige onverdraagzaamheid, (vers 2

wij misschien dagelijks ontmoeten, maar die wij niet kennen.

U mag ons adres wel in De Christen opgeven. Het is: C. Sijbesma, Torenstraat 54, West-Terschelling".

In de eerste plaats willen we de overtuiging uitspreken, dat nooit uit onze kerkdiensten een militair zal moeten heengaan, zonder door de ganse gemeente te zijn gevraagd toch mee te komen. Ik kan mij tenminste niet voorstellen, dat zo iets zou kunnen plaatsvinden.

Wat betreft de plaatsen, waar geen gemeenten zijn, stel ik voor, dat die lezers van De Christen, die in zulk een oord wonen, waar wel militairen liggen, mij hun adres opgeven. En dat de militairen of wanneer zij het blad niet geregeld zouden ontvangen, hun ouders, vrouwen of verloofden, ervoor zorgen, dat wij hun adressen ontvangen, in geval zij in een gemeenteloos stuk Nederland vertoeven. Van beide partijen kunnen de adressen vermeld worden.

Misschien kunnen we er ten overvloede nog bijvoegen, dat hier wellicht door de onzen mooi zendingswerk verricht kan worden door in het algemeen militairen in hun woningen te ontvangen. Ik vermoed, dat ook dit advies overbodig zal zijn.

Rondom het militaire vraagstuk.

Het is inmiddels Maandag geworden en de eerste post bracht het onderstaande binnen, dat ik graag ter kennis der lezers breng.

's-Gravenhage, 2 October 1939.

Geachte redactie.

Sedert het begin der mobilisatie komen in *De Christen* artikelen voor, die betrekking hebben op den oorlog en waarin min of meer bedekt het vraagstuk van het militairisme (of antimilitairisme) wordt aangeroerd. Tot een positieve uitspraak, waaruit blijkt of het al dan niet verkeerd is, gehoor te geven aan de oproeping om militairen dienstplicht te vervullen, komt het echter niet.

Het komt mij voor dat onze jonge mannen, die in de eerste plaats belang hebben bij dit vraagstuk en opgeroepen zijn of kunnen worden voor het vervullen van militairen dienstplicht, met zulke zwevende artikelen niet gebaat zijn. Zij die reeds positie gekozen hebben kunnen daardoor aan het wankelen gebracht worden en wankelenden ontvangen geen antwoord op de vragen, die in hun hart leven.

Nu kunnen er bepaalde redenen zijn waarom de schrijvers van die artikelen geen positieve uitspraak kunnen of willen doen, maar zou het dan niet beter zijn om dit vraagstuk te laten rusten?

Het is met het militaire vraagstuk als met de politiek; de meeningen daarover zijn in onze gemeenten zeer verdeeld. De verdeeldheid op politiek terrein is oorzaak dat daarover in De Christen maar weinig geschreven wordt en om dezelfde reden zou ik de redactie in overweging willen geven zoo ook te handelen met het militaire vraagstuk.

Met dank voor de plaatsing.

J. B DE NEEF.

Wat is daarop uw antwoord?

Br. de Neef heeft gelijk. Br. de Neef heeft geen gelijk.

Waar is, dat de artikelen, vooral van mij afkomstig, grote onzekerheid, onbeslistheid openbaren. Maar ik betwijfel,

---

en 6). Er is een vleselijke onverdraagzaamheid, die het eigen ik op de troon zet en de broeders niet kan verdragen. Maar er is ook een geestesgesteldheid, die er wel op lijkt doch inderdaad iets geheel anders is: ze kan de kwaden niet verdragen. Ze zoekt de vitale belangen der gemeente te beschermen.

Nog beslister weerde de Gemeente te Efeze de invloed der Nicolaieten af, die beweerden dat men de zonde eerst door ervaring moest leren kennen, opdat zo de genade zich grootser kon openbaren. Zij gebruikten hun vrijheid als „een oorzaak voor het vlees". Zij verstonden het Evangelie daarin verkeerd, dat ze zich niet vrijgemaakt achtten v a n de zonde maar o m te zondigen.

In leer en ijver was de gemeente te Efeze gezond.

II. We horen wat de Heere Jezus in de gemeente laakt.

Zijn lof ware van geringe waarde, wanneer Hij de gebreken, die tevens gevaren zijn, verwaarloosde. „Maar Ik heb tegen u".

Die ons oordeelt, is de Heere.

Met dit woord weert Paulus veler misplaatste critiek af.

Mensen kunnen de mond zijn, waardoor Christus Zijn critiek aan ons uitoefent. We moeten echter altijd daarop letten of het de H e e r is, die door hen spreekt. Maar om het oordeel des Heeren gaat het. Daarvan hangt onze eeuwige Vrede af. Als Hij spreekt, moeten wij ootmoedig luisteren; ons toetsen.

„Ik heb tegen u".

Dat moet eerst in orde komen.

Dat, wat Hij tegen ons heeft, moet worden weggedaan, zal Hij met ons verder kunnen gaan. Het is de Kenner van de harten, die spreekt en die oren heeft, die hore, wat de Geest tot de gemeenten zegt.

Gij zijt opgehouden elkander lief te hebben zoals in het begin. Dat is de hoogte, waarvan gij zijt afgevallen. Als de liefde ons ontzinkt, zinken wij. Als het hart koud wordt, verzwakt de innerlijke weerstand, vermindert de kracht om teleurstelling en verzoeking te verdragen, om het kruis op te nemen en schade en ongelijk te lijden. Ons geestelijk leven verdraagt op sommige punten meer koude dan op anderen, maar dit is zeker: als de geestelijke temperatuur daalt doordat de liefde verkoelt, treedt algehele achteruitgang in. Een koud hart komt nimmer door de strijd heen. „Geen hart is rein, dat niet gloeit, geen werk houdt stand, dan door geestelijk vuur". Zal het leven rein en op peil blijven, een Gode welgevallig offer zijn, dan moeten er bestendig ontploffingen en uitbarstingen der liefde plaats vinden.

De gemeente kan geestelijk slechts in leven blijven als ze blijft in het vuur, dat oplaait rond de kruispaal: het vuur van Christus' heilige liefde.

Hoe komt het?

Wat is het boze geheim van deze toestand?

We moeten het vooral niet als vanzelfsprekend beschouwen. Het ligt niet in de natuur van het nieuwe leven. De liefde behoeft in de gemeente niet te welken of te tanen.

Hoe komt het dan?

Waardoor verliezen we de liefde?

De Heilige Schrift zegt, dat we in de liefde g e w o r t e l d e n g e g r o n d moeten zijn.

Er zijn planten, die eens leefden op eigen wortel, maar ontaard zijn en parasieten werden. Ze werden hun bodem ontrouw en hechtten zich met hun wortels aan de schors van een zekere boom. Nu ontvingen ze geen andere sappen dan onder de schors van die boom omhoog trekken — sappen, niet van dié samenstelling, die zij nodig hadden om eigen aard te kunnen bewaren. Nu veranderden, ontaarden ze. — Zodra wij onze wortels in een andere bodem drijven dan in de liefde van Christus, begint onze geestelijke ontaarding en . . . . zetten zich de vruchten des vleses.

Bewaar uzelven in de liefde Gods.

Onzichtbare, duivelse banden trekken misschien om u uit die bodem te halen — laat niet los, want wie dié bodem verlaat, verliest zichzelf.

III. We horen waartoe de Heer de gemeente opwekt.

„Gedenk dan, waarvan gij uitgevallen zijt . . . .".

Zien we onze werkelijke toestand ten opzichte van de liefde eerlijk onder het oog. In het heetst van de strijd heeft de vijand u wellicht de gordel der liefde afgerukt!

Is dat zo, bukken we ons dan ootmoedig. De Heiland wil opnieuw met ons beginnen. Begint opnieuw met elkander. In Zijn kracht.

Anders . . . .

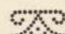
„En zo niet, Ik zal u haastig bijkomen en zal uw kandelaar van zijn plaats weren".

We kunnen met het woord van Christus niet doen wat wij willen. Het leven hangt er van af. Er hebbe een praktische verandering plaats: „Gedenk en bekeer u . . . .!" Dan hebt ge een toekomst.

Christus, ons Hoofd, lokt tot gehoorzaamheid: „Die overwint, Ik zal hem geven te eten van de boom des levens, die in het midden van het paradijs Gods is."

Die het hoort, neme het ter harte!

L.

dat degenen, die reeds positie gekozen hadden, door de bedoelde overwegingen hun evenwicht verloren hebben. Indien dat het geval mocht zijn, dan zou men alleen gaan vermoeden, dat de betreffenden de allerlaatste basis om daarop te kunnen blijven staan, nog niet gevonden hadden. En dat deze nu mij dankbaar zullen zijn, dat ik hen uit hun vermeende rust ener vaste overtuiging opgejaagd heb, aangezien de overtuiging hen zelf niet restloos overtuigde.

Wanneer wij daarover onze innerlijkste strijd publiceren is dat slechts om te tonen dat men zich niet met een Jantje van Leiden van deze ingrijpende dingen kan afmaken, maar dat men in dezen aanvang en consekwentie tot aan het duister einde in het oog moet durven vatten, om zo mogelijk, al tastend de weg tot volkomen overtuiging te vinden.

Ik geloof niet, dat het met het militaire vraagstuk is als met de politiek. Niet dat onze meningen hierin niet uiteenlopen, maar het militair probleem snijdt dieper in, treft meer in het hart van de roos. Kapitalisme of communisme, ouderdomspensioen of andere sociale verzekeringen mogen een ogenblik — in den regel om en bij de verkiezingen — wat vuur en rook, vooral rook, produceren, zoveel zelfs, dat nu en dan een wolkje over dit blad streek, hunne vragen stellen ons bij lange niet voor zulk een concrete eis als het militaire vraagstuk dat doet. Want bij dat laatste gaat het om het laatste — om den mens zelf.

Waar het een dergelijk onderwerp betreft — de mens zelf — hebben wij de moed, daarover te schrijven en te luisteren en zijn dankbaar voor alle gedachten, die ons kunnen helpen tot het vormen van een overtuiging, die wij voor God en mensen kunnen belijden.

Derhalve kan ik het verzoek, eventuele verdere beschouwingen niet te plaatsen, niet zonder meer inwilligen. De ernst van het onderwerp kan zelfs een uitwisseling van gedachten gebieden. Dat zulks in alle eerbied moet geschieden spreekt vanzelf.

HUIZINGA.

Het gebeurde in België.

„Den oprechten gaat het licht op in de duisternis".

HET BLOED DER MARTELAREN.

Het bloed der martelaren is het zaad der Kerk, zegt een oud spreekwoord. Treffend wordt dit geïllustreerd in het ontstaan van één der posten van de Belg. Evang. Zending, de post Ichtegem, die gelegen is in een streek, welker naam voor zichzelf spreekt, nl. het „Geuzenbosch".

De naam doet ons denken aan de bosgeuzen, van wie we ook al niet veel meer dan de naam kennen, maar dit weten we wel van hen, en dat zegt ons heel veel, zij wilden liever van huis en hof verjaagd worden, dan hun geloof in God prijsgeven.

Nauwelijks had Luther zijn 95 stellingen aan de slotkapel te Wittenberg aangeslagen, of ze waren ook reeds in deze streken verspreid. Kooplieden, die uit Duitsland kwamen en de markt in Thourhout bezochten, namen ze mee en getuigden van hun persoonlijk geloof in Christus. Het zaad des evangelies viel hier in goede aarde, getuige de vele steden en dorpen, die spoedig geheel, ofwel grotendeels protestant werden. Dat werd hun evenwel als een misdaad toegerekend, een misdaad, waarop de doodstraf stond. In die streken hebben de inquisiteurs dan ook op een vreselijke wijze huisgehouden. Met een stroom van bloed heeft men daar het licht van het evangelie geblust, totdat het na jaren weer ging branden; op sommige plaatsen, omdat er zaaiers kwamen, op andere omdat kinderen Gods van hun Heiland getuigden en in Ichtegem is na eeuwen het bloed weer gaan spreken.

Het is wel een heel zonderling begin voor een evangelisatiewerk, maar God beschikt over vele middelen om het zondaarshart, dat onbewust naar Hem vraagt tot Zich te trekken; dat leert het werk in Ichtegem ons.

Daar waren twee boertjes, die heel veel met elkander zaten te praten, over een boek; een boek, waar ze slechts een heel vage voorstelling van hadden en waar ze niet veel meer van wisten, dan dat er wat over de toekomst in stond. Daar ging hun belangstelling vooral naar uit, de toekomst; die zouden ze gaarne kennen. Een echt menselijke eigenschap, die hier in België wel sterk aan den dag treedt. Vele kranten bevatten dagelijks de horoscoop voor de op die dag geborenen; op de kermissen vindt men altijd talrijke waarzeggers(sters) en wat er voorts tot dat gilde behoort, terwijl verkopers van tover- en droomboeken zeker kunnen zijn van talrijke afnemers.

Die waren het echter niet, die onze boertjes interesseerden, neen, het boek, waar zij bijna dag en nacht over zaten te babbelen, dat moest een heel bizonder boek wezen. Of er in dat boek ook nog wat anders stond, dat wisten ze niet, het interesseerde hun trouwens ook niet. Hun verlangen ging uit naar dat voor hen zo geheimzinnige en toch zo vurig begeerde boek; maar waar was het te krijgen?

Op zekere dag ontmoette de vrouw van den een bij een kennis een man, die daar voor haar oren ongehoorde dingen verkondigde. Hij was daar aan 't vertellen, dat men door 't geloof in onzen Heer kon zalig worden en dat daar geen priester als middelaar nodig was; hij vertelde hoe hij zijn zonden rechtstreeks aan God biechtte en niet aan een mens.

„Vanwaar weet gij dat allemaal, Felix" vroeg de vrouw hem. „Dat zal ik u zeggen Marie", antwoordde de aangesprokene. „Dat heb ik op de markt gehoord en dat weet ik uit een boek, dat ik van de mannen, die daarover spraken gekocht heb". „En wat is dat dan voor een boek?" was de wedervraag. „Dat is een bijbel", luidde het antwoord. „Een bijbel, een bijbel, wat is dat voor een boek, dat is toch een verboden boek; dat mogen wij toch niet lezen. Het moet toch wel een schoon boek zijn, wanneer dat er allemaal in staat, wat gij zegt Felix, staat er ook wat over de toekomst in dat boek? Wanneer er wat over de toekomst in staat, dan zou ik graag zo'n boek hebben voor mijn man, want die doet niets dan zagen* over een boek, waarin iets over de toekomst in staat", zei Marie. „Ja Marie", sprak Felix, „daar staat heel veel over de toekomst in en als gij graag zo'n boek wilt hebben, wel dan zal ik er u een brengen".

Enige dagen later loste Felix zijn belofte in en bracht bij boer C. een bijbel.

Daar zaten ze nu met het door hen verlangde boek. Eigenlijk waren ze er wel wat bang voor, 't was immers een bijbel, een boek waar ze wel veel over gehoord hadden; dat hun altijd afgeschilderd was, als zijnde een zeer duister boek. En nu, nu zaten zij hier met een bijbel, *hun* bijbel nog wel.

Spoedig was hun vrees overwonnen en begonnen ze te lezen in dat boek. Voor de evangeliën hadden ze geen belangstelling, de brieven der apostelen boezemden hen al evenmin belang in. Wacht daar hadden ze het, de Openbaring van Johannes. Dat was wat, neen maar, daar stond nog eens wat over de toekomst in. En dan Daniël niet te vergeten, die mocht zich ook in hun belangstelling verheugen. Daar ontmoetten ze echter een moeilijkheid, die ze maar niet konden oplossen, hoe ze ook rekenden, hoe ze telden; neen met die 70 jaarweken uit Daniël wisten ze geen raad. Wie zou hun nu helpen? Felix gevraagd. Die wist ook niet wat hij er van zeggen moest, doch gaf hun de raad naar Brussel te schrijven, aan het Hoofdbestuur der B. E. Z. Dan zouden die wel iemand sturen, die hen kon inlichten. Dat was een uitkomst. Ze zonden een verzoek om inlichtingen betreffende de bijbel naar B. en weinige dagen later kwam de dichtstbij hen wonende evangelist der B. E. Z. hen bezoeken. Vol overpeinzingen was deze naar deze hem onbekende streek, waar voozover hij wist niemand woonde die het evangelie kende, gereden.

Hij begaf zich naar het opgegeven adres en na wat met de mensen gepraat te hebben, werd hem de vraag gesteld, wat hij dacht van de 70 jaarweken in Daniël. Die vraag viel den evangelist op het onverwachtst op het lijf en wat zou hij daar op antwoorden.

„Dat is", zo sprak hij „wel een belangrijke vraag, maar ik zou u graag eerst een nog belangrijker vraag stellen, en wel deze: „hoe is het met uw ziel gesteld; is die gered, zijt gij behouden?"

Hun zielen behouden?, zij gered voor de eeuwigheid? daar hadden ze nog nooit aan gedacht en dat erkenden ze ook ronduit. Inplaats van met hen over Daniël te praten, verkondigde de evangelist hun nu Christus; hij wees hen op hun zonden maar ook op Jezus, die een Redder is van zondaren. De ogen gingen deze mensen open voor hun verloren toestand en samen knielden ze neer; met den evangelist beleden zij hun schuld en geloofden, dat Jezus ook hun zalig-

* uitdrukking voor zeuren.

maker was. Van Jezus gingen ze nu getuigen.

Grote blijdschap was er in hun harten gekomen omdat Jezus er Zijn intrek had genomen. Feest was het geworden in hun ziel.

Hoe is het mijn lezer(es), is het ook reeds feest geworden in uw ziel, omdat Jezus binnen gekomen is? Neen, nog niet? Laat Jezus dan nu toe in uw hart.

Tongeren (B.) H. SIKKEMA.

UIT DE GEMEENTEN

WINSCHOTEN. Gel. brs. en zrs. Zondag 1 Oct. was het de dag, dat we afscheid moesten nemen van onzen colp.-huisbezoeker br. J. Scholte. Nadat br. Scholte een lied had opgegeven, werd hem het woord voor deze avond door br. Oorlog ontnomen, die verder de leiding had. We werden bepaald bij de gelijkenis van den zaaier, waarmee het werk van br. Sch. veel overeenstkomst heeft; we willen den Heer bidden over het gezaaide Zijn wasdom te willen schenken. Daarna sprak onze ouderling, br. Kiewiet een treffend afscheidswoord en overhandigde aan br. Sch. een pracht boekenkast van de afdeling Winschoten en de Jeugdgroep, hetwelk met grote ontroering in ontvangst werd genomen. Verder werd de avond gevuld met toespraken, voordrachten en passende afscheidsliederen van de zangverenigingen en jeugd. Het was intussen reeds vrij laat geworden, br. Scholte kreeg voor het laatst het woord en kon zijn dank in woorden niet voldoende uitspreken, daar zijn hart vol was van grote dankbaarheid. Jammer is het voor het werk in W. dat we weer zonder een geregelde werker komen, maar we willen ook dit aan hem overlaten, die alles bestuurt naar Zijn wijze en heilige wil.

Namens de afdeling Winschoten, met br. groet,

J. DE HAAN.

's- GRAVENHAGE (Oost), October 1939. Zondag 1 dezer was ons inderdaad een feestdag! Immers mochten we getuigen zijn, hoe een jonge broeder, zoon van gemeenteleden, door de doop de gemeente werd binnengeleid. Deze gelegenheid werd door den Voorganger aangevat om, naar aanleiding van de woorden uit Matth. 3 „aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen", aan vele saamgekomenen de doop te belichten als een „bevel" van God. Wij vertrouwen dat meerderen, ditmaal nog hoorders, zich door den Heiligen Geest zullen laten overtuigen van het „recht" Gods ook inzake dit bevel en aldus zullen komen tot „gehoorzamen".

Met dankbaarheid werd aangezeten aan de dis des Heeren en de nieuw-geboorne, bij monde van één der brs. Ouderlingen, als jongste lid van 't gezin hartelijk welkom geheten.

Wij verblijden ons voorts, bij de gezegende voortgang van de arbeid, de leiding des Heeren en Diens opvoedende kracht in 't midden der gemeente te mogen ervaren. Wij willen ons van Hem laten gebruiken de blijde, doch ook ernstige boodschap uit te dragen gelovende dat Zijn Woord niet ledig zal wederkeren, maar in eigen en anderer leven doeltreffend zal zijn.

Met br. gr. aan en heilbede voor alle mede-verbondenen in Jezus Christus, onzen Heiland,

de Secretaris.

MUNTENDAM. Geliefde broeders en zusters. Het is met grote blijdschap en dankbaarheid, dat we iets van ons laten horen. Zondag, de 1e October, was voor ons als Gemeente, een ware feestdag. Na een lange ongesteldheid en werkloos neerliggen, mochten we het voorrecht hebben, dat onze geachte Voorganger de morgendienst weer kon leiden. Geprezen zij des Heilands naam. We werden bepaald bij de tekst: „Gij kleingelovige, waarom hebt gij gewankeld?" We hadden een grote schare toehoorders. Daar onze Voorganger nog kalm aan beginnen moet, zijn we zeer dankbaar, dat we nog enige tijd hulp hebben van onze brs. Voorgangers van elders.

Om 5 uur mochten we onder leiding van onzen ouderling Faber, een gezegende avond hebben; in aansluiting vierden we, met onzen Voorganger, die hier van een hele tijd verstoken is geweest, het Avondmaal. Zo hebben we met elkaar, Gemeente en vrienden, een heerlijke dag gehad.

Met vriendelijke br. groet en heilbede,

de Secr.

ROTTERDAM—Z. Vrijdag 29 Sept. was voor de gemeente aan de Wolphaertsbocht een bijzondere dag. Waar er in de hemel blijdschap is over één zondaar die zich bekeert, daar kan het niet anders of ook de huisgenoten Gods hier op aarde verheugen zich als deze bekeerden zich naar Gods woord bij het huisgezin aansluiten, en voor God en de gemeente beloven als gehoorzame kinderen in de gemeenschap te blijven volharden.

Ten aanhore van een grote schare sprak de voorganger Ds. D. Slort over de betekenis van besnijdenis en doop, en over de genade reeds onder de oude bedeling aan het licht getreden maar onder het nieuwe verbond in Christus rijkelijk over ons uitgestort.

Zondags daarna werden de drie broeders en drie zusters, die reeds door belijdenis en doop tot de gemeente waren toegetreden, in de gemeente hartelijk welkom geheten en tevens aan de dis des Heeren toegelaten.

Deze Zondag was ook weer een heerlijke en gezegende dag: één ziel kwam tot overgave en wij geloven, dat er nog vele vruchten achter de bladeren verscholen zijn die op Gods tijd heerlijk te voorschijn zullen komen.

Met groeten der gemeente,

2e Secr. J. TESSERS.

MEDEDELINGEN

Baptiste Predikanten dakloos.

Naar wij uit Den Haag vernemen, zullen eind van deze maand meerdere baptiste predikanten aldaar arriveren, die waarschijnlijk onder de bruggen en op de banken zullen moeten bivakkeren. Opdat gij niet denkt, dat het maar een grapje is, laten we hier het officieel bericht volgen:

„Zoudt u, in aansluiting aan het bericht van Ds. G. Visser inzake de te Den Haag te houden Predikantenvergadering, de brs. Voorgangers er op attent willen maken, dat slechts voor hen, die uiterlijk 14 dezer aan onderstaand adres de wens daartoe te kennen geven, dezerzijds voor logies kan worden gezorgd en dat dit zowel den leden der Uniecommissie, als den deelnemer aan de Predikantenvergadering geldt? Tot op heden mocht ik nog slechts van 6 broeders bericht ontvangen."

Het adres luidt: C. Meyner, De la Reijweg 421, Den Haag.

Broeders meldt u; het is 's nachts koud op de straat.

E.-R.

Radio-uitzending.

A.s. Woensdag 11 Oct., des avonds van 8.15—9.45 uur zal door de Ned. Christ. Radio Veren. een Evangeliedienst worden uitgezonden vanuit de vergaderzaal der Bapt. Gemeente te Rotterdam (Centrum).

Voorganger: Ds. J. A. Monsma.

Het zangkoor „Schusan Eduth" verleent medewerking.

1. Gemeenschappelijk zingen lied 616 : 1—3 (bundel de Heer).
2. Schriftlezing. Handel. 16 : 16—34.
3. Zangkoor zingt: „Heer onze God".
4. Gebed.
5. Gemeenschappelijk zingen lied 455 : 1—3 (bundel de Heer).
6. Toespraak Ds. L. de Haan, van Haarlem, onderwerp: „Wat moet ik doen opdat ik zalig worde?" naar Handel. 16 : 30.
7. Zangkoor: „Al het water van de zee".
8. Toespraak Ds. J. A. Monsma, onderwerp: „Geloof in den Heer Jezus Christus, en gij zult zalig worden", naar Handel. 16 : 31.
9. Gemeenschappelijk zingen lied 303 : 1—3.
10. Dankgebed.
11. Zangkoor: „Jezus blijft nooden".
12. Gemeenschappelijk zingen no. 387.

J. BOITEN.

Ds. H. Bakker te Harlingen heeft voor het beroep van N. Weerdinge bedankt.

Verantwoording voor de Friese Bond ten bate der inw. zending:

van Stavoren f 10.—

Hartelijk dank.

H. FENNEMA, w.n. penningm.

CORRESPONDENTIE

Er bleef 4 kolom copie over.

WEEKKALENDER

Verdere raadgevingen.

Het verheugt mij nu en dan uit de correspondentie te vernemen, dat men gaarne de kalender volgt. Wanneer dat niet het geval ware, zou het mij niet zelf zozeer treffen; het was dan alleen maar jammer van de tijd, gebruikt bij de samenstelling. Ik dank hen, die mij zo terloops een bemoediging lieten toekomen, mij daardoor opwekkend voorlopig deze zaak op dezelfde voet voort te zetten. Voor verdere raadgevingen blijf ik even dankbaar en toegankelijk als de jonge man, die deze brief mocht ontvangen. We gaan ook deze week luisteren naar vermaningen en adviezen uit een veeljarige herderspraktijk geboren. Men zou deze nalatenschap het pastoraal testament van den groten zendeling kunnen noemen. Hier geen dogmatische uiteenzettingen, gelijk bijvoorbeeld in de brieven aan de Romeinen en Corinthiers, hier de pure werkelijkheid van het menselijk en gemeentelijk leven. Derhalve kan het lezen zowel voorgangers als gemeenteleden ten goede komen. Dat was trouwens ook de bedoeling van den schrijver en van den inspirerenden Heiligen Geest.

Zondag 8 Oct. 2 Tim. 2 : 8—18.

Vandaag neemt br. Baptist afscheid van het werk te Heerenveen en br. Wolters wordt te Foxhol ingeleid. Zij dragen de schone, duidelijk-sprekende naam van evangelist. Wel dit woord is dan bij uitstek voor hen vandaag; gelijk als voor allen, die het Woord moeten snijden, ontleden. Als wij straks voor God komen te staan, moet dat niet met beschaamde kaken zijn, omdat we niet ijverig gewerkt hebben, in de studeerkamer, in de huiskamer, op de kansel en daaronder. Hymeneüs en zijn collega wilden de opstanding vinden in de wedergeboorte. Die opvatting vreet als de kanker aan onze vaste hoop en moeten wij afwijzen.

Maandag 9 Oct. 2 Tim. 2 : 19—26.

Er zijn in een huis pullen, vazen, kommen, schalen, die men vult met het schoonste en beste wat de aarde voortbrengt voor oog en tong; er zijn ook asbakken en vuilnisvaten. Dat klinkt wel niet erg beschaafd, maar 't is toch zo. Welnu, zegt Paulus, zo zijn sommige mensen een schaal vol heerlijkheid en anderen een vat vol afval. Men reinige zich en sta af van alles wat verontreinigen kan; men vliede het. De jeugd heeft het Timotheüs niet gemakkelijk. Waarmede zal de jongeling zijn pad zuiver houden? Wees actief in de goede, geestelijke, goddelijke dingen.

Dinsdag 10 Oct. 2 Tim. 3 : 1—9.

Wat een catalogus van ongerechtigheden. Het ergste is dan wel, wanneer iemand onder het witte kleed der godzaligheid de gemeenste bedoelingen verbergt. Mannen en vrouwen beide, die door de donkerste drijfveren gejaagd worden en zich er niet van terughouden voor het oog te doen alsof ze zeer vroom zich verdiepen in de geheimenissen Gods en intussen het spel van Simson en Delila herhalen. Van Jannes en Jambres weten we niet veel af. In de joodse overlevering worden hun namen wel genoemd.

Woensdag 11 Oct. 2 Tim. 3 : 10—17.

Leringen wekken, voorbeelden trekken. Het is goed voor een jong mens een sterk en lichtend leven voor ogen te houden. Paulus verheugt zich erover dat Timotheüs zijn voetstappen drukt. Maar dat is *niet* voldoende. Men volge nooit blindelings het koers van een varend schip, men zie ook zelve de kaart, de zon en sterren: de Schrift, van God gegeven. Waartoe allemaal? En met welk uiteindelijk doel? Van God gegeven tot . . . .,opdat . . . .

Donderdag 12 Oct. 2 Tim. 4 : 1—9.

Sommigen menen nog altijd, dat men vooral veel verzen moet lezen. Ik wil niet zeggen, dat dat op zichzelf verkeerd is; maar het is niet nodig, wanneer men denkend leest; dan vermenigvuldigen zich vanzelf de gedachten onder het lezen. Wandelen zou men, niet racen. Het gedeelte van deze middag is u niet onbekend.

Vrijdag 13 Oct. 2 Tim. 4 : 10—22.

Een gedeelte vol leed. Misschien wilt ge zelf de moeite nemen na te gaan, waarover Paulus hier klaagt. Teleurstelling bleef ook hem niet gespaard. Vest op mensen geen vertrouwen, heeft de werker toen kunnen zingen. Hij zou geen lust gehad hebben te zingen, als niet de Heer hem had bijgestaan. Die hem ook bij zal staan. De Heer is zijn licht en is zijn heil — wat vrees ik nog?

Zaterdag 14 Oct. Ps. 99.

De Heere is boven alle volken en machten en Hij regeert. Tot Hem hebben de vaderen gebeden en tot Hem wenden wij ons. Laat ons bidden voor de wereld, waarin we leven; voor de voorgangers, die her en der het Woord zullen snijden; voor de gemeenten in ons land en de landen rondom; voor uw voorganger en gemeente ter plaatse. God geve u een goede Zondag.

HUIZINGA.

Aan onze abonnee's

die hun abonnementsgeld geregeld *per post* betalen zond ik deze week een stortingsformulier, met verzoek om het 4e kwartaal nu te willen betalen.

Voldeed U reeds aan *mijn verzoek?* Zoo niet, wil U het nu dan ten spoedigste doen? Dit bespaart U incassokosten en ons onnodig werk.

Bij voorbaat dank.

DE ADM.

Vrijdag 13 October 1939 No. 2596 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

VAN MENSEN EN GODEN.

„. . . en prezen de gouden en de zilveren, de koperen, de ijzeren, de houten en de stenen goden."

„. . . maar dien God, in Wiens hand uwe adem is, en bij Wien al uwe paden zijn, hebt gij niet verheerlijkt."

Dan. 5.

Gij vindt in dit hoofdstuk van het boeiend boek van den staatsman-profeet vele mannen, doch slechts één man; vele vrouwen, doch slechts één vrouw; vele goden, doch slechts één God.

De eerste man der vele mannen is Belsazar, omringd dan van de duizend geweldigen, die allemaal hun best doen elkaar onder de tafel te drinken.

Het zijn de mannen van het rijk. Mannen met een naam. Mannen met sterren, strepen, ordelintjes; mannen met invloed op de gang der zaken. Het zijn de geweldigen. Geweldige geweldigen.

Ze drinken. En voorts zijn er vrouwen om de stemming nog te verhogen.

Toen Belsazar goed geproefd had en alle grenzen van fatsoen in de rug lagen, beval hij de gouden en zilveren vaten uit de tempel van Jerusalem, die altijd nog een aparte plaats onder de veroverde schatten hadden ingenomen, te halen. En terwijl men de gewijde schalen verhief en ze leegslorpte, prees men zijn goden, die zo goed voor hen waren.

Het was een feest, een banket van grote mannen. Mannen, die konden eten, drinken, met vrouwen omgaan, spotten. Maar wier knieën tegenelkander aansloegen toen aan de wand een hand verscheen en vreemde woorden neerschreef. Toen verstomden zij. De glans der vreugde werd vaal. De stilte werd huiveringwekkend. Deskundigen worden er bij geschreeuwd. En er werd een grote stilte.

Er was toen maar één man. Een vergeten man. Vroeger vooraanstaand wegens bizondere diensten aan het rijk. Weggedrongen door mannen, die jonger waren, nieuwe plannen hadden en vooral ook, den vorst wisten te behagen. Deze man was haast vergeten. Want hij dronk niet mee. Hij was geen man die meetelde. Doch in deze ure dacht iemand aan hem en onder de bevende, verbleekte helden staat er een met een aangezicht als van een engel. Hij heeft alleen het woord. Alle grote monden zijn gesloten.

Er zijn groten in de wereld van heden. Zij hebben het te zeggen. Het zijn de leiders van mensen en concerns en trusts, van mijnen en maatschappijen. En de feestmaaltijden der geweldigen zijn niet van de lucht. Zij regeren de wereld. Doch verdienen zij de erenaam: man?

Nietzsche zou zich ongetwijfeld in de handen wrijven, wanneer hij de machthebbers dezer dagen kon zien en horen. In zulk een tijd, zou hij zeggen, worden mannen geboren. Men zou het bijna gaan geloven.

Doch straks zal blijken wat mannen zijn.

Op dat feest waren vele vrouwen.

Vrouwen kunnen ook drinken, spotten; ze kunnen dansen en al hun armoede in die rijkdom tentoonstellen. Het zijn die wezens, die al hun schoonheid aan de buitenkant hebben. Die geen andere schoonheid dan die van een uiterst verzorgd lichaam kennen. Die zichzelf verloren hebben.

Eén vrouw was niet op dat feest. Een vrouw, zoals we die in het boekje van Esther ontmoeten. Een Vasthi, die weigert zich prijs te geven aan de onbeschaamde blikken van dronken heersers. En als het feestrumoer verstomt en een angstwekkende stilte zich uitbreidt door het paleis, verschijnt zij in de waardigheid van een vrouw, die zichzelf niet verloren heeft.

Er waren vrouwen, doch slechts één vrouw.

We lezen in de bijbel van een Izebel en Herodias. We zien rondom ons van dat slag. Grote vrouwen in de wereld. Filmsterren, modepoppen. Vrouwen, wier ganse zorg erop gericht is er aantrekkelijk uit te zien. Holle vaten. Wezens met een nutteloos bestaan. Die kunnen dansen en alle moderne schlagers meezingen. Vrouwen die meetellen. Zolang ze jong zijn. En dan vergeten worden voor altijd. Verdienen zij de naam vrouw? Straks zal blijken wat vrouwen zijn.

Goden worden geprezen op dat feest, doch er is slechts één God.

Met lallende stem worden heildronken ingezet op de gouden goden en voorts op alle goden, die hun verneveld verstand nog bijeen kan zoeken.

En hun goden zwijgen in alle talen. Zij ergeren zich niet en verheugen zich niet.

Maar God zwijgt niet.

God zweeg niet en zal niet zwijgen.

Er waren mannen en vrouwen met een deugdeloos leven. Want hun goden deugden niet.

Een mens groeit nooit boven zijn god uit. Want zijn god is immers zijn product.

De eer, waarvoor hij knielt is niet Gods eer, maar zijn eer.

De macht, waarvoor hij knielt, is niet Gods macht, maar zijn macht.

Mené, tekel, upharsin.

Onze God is niet uit ons ontsprongen Integendeel. Wij zijn uit Hem en door Hem.

Wij kennen onzen God door Jezus Christus, de Zoon des mensen, de Man van smarten, geboren uit een vrouw, die de dienstmaagd des Heeren wilde zijn. God trad de wereld binnen. En die Hij aanraakt worden tot mannen en vrouwen: Petrus, Paulus, Luther, Judson, Kagawa, Schweitzer, Mary Slessor, Math. Wrede. Het worden onbekende soldaten van Jezus Christus, wier namen in geen krant vermeld, maar die in de hemelse annalen met goud geschreven worden. Mannen en vrouwen, die op elk terrein des levens werkend, gesterkt worden door het bewustzijn: De Heere is mijn God.

Wanneer Zijn hand het mené, mené aan de wand der historie schrijft, lezen zij de tekenen der tijden en onttrekken zich aan het stervend rijk, teneinde het komende te dienen.

Indien God uw God is zal uw leven waarlijk groot zijn.

Alleen God kan mannen en vrouwen scheppen.

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

Het Evangelie in Spanje. Hoe zijn in Spanje de kansen van het Evangelie na de burgeroorlog? Het antwoord is: niet in alle delen van het land dezelfde. In Madrid en enkele andere steden is vrijheid van godsdienstoefening, maar niet van propaganda. Op andere plaatsen zijn protestantse kerken gesloten, meestal op aandringen van priesters. In de dorpen is de toestand het ongunstigst; het bezit van Bijbel of Nieuw Testament kan tot gevangenisstraf leiden. Vele protestanten zijn alleen op grond van hun geloof gevangen gezet. Van boven af is de positie van de Protestanten in Spanje nog niet geregeld.

Vele protestantse gemeenten zijn herderloos. Sommige predikanten zijn op grond van hun actieve deelname aan de burgeroorlog aan de zijde van de Republikeinen, doodgeschoten. Jonge christenen zitten in de gevangenis, niet omdat ze protestant zijn, maar omdat zij aan de zijde der Republikeinen gevochten hebben. Anderen verkeren in een moeilijke positie: ze kunnen als niet-Roomsen geen werk krijgen en worden om dezelfde reden uitgesloten van de openbare ondersteuning.

Verblijdend is bij dit alles de geloofstrouw der Spaanse Protestanten. Zij tonen zich bereid, indien nodig, het martelaarschap te aanvaarden.

Aangaande de toekomst van het werk is weinig te zeggen. De Spaanse werkers doen hun best. Aan arbeiders uit het buitenland wordt nog geen toestemming verleend zich in Spanje te vestigen. Onder de broeders zelf heerst een goede verwachting; zij geloven, dat God in de komende dagen — we ontlenen dit bericht aan een Engels christelijk weekblad — nog grote dingen onder hen zal doen. We kunnen ons met hen in het gebed daarom verenigen.

Gedachten zijn tolvrij. Er is een gezegde dat luidt: Gedachten zijn tolvrij. In dat gezegde schuilt een gevaar. Natuurlijk: ook bij de ergste slavernij blijft men vrij in zijn gedachten. Zelfs de inquisitie kon met haar pijnbank daarin geen verandering brengen. Ze kon de mensen wel dwingen te zeggen, wat de Kerk wenste te horen, maar hun gedachten door hen te pijnigen niet wezenlijk wijzigen. Verandering van gedachten kan slechts op andere wijze worden bereikt.

Zijn gedachten daarom tolvrij? Is het niet onverschillig wat men denkt, ook al blijven die gedachten onuitgesproken? Neen, gedachten zijn krachten. Zij hebben allereerst invloed op de eigen ziel. Die vormen of vervormen ze. Ze trekken goede of valse lijnen in den geest. Ze geven de hele persoonlijkheid een houding, waaraan men zich later moeilijk weer kan ontworstelen. Ze leggen een dwangbuis aan, dat slechts de Heer ons weer kan uittrekken.

Voorlichting. Wij ontvingen uit Duitsland een stapeltje lektuur, er op berekend ons voor te lichten omtrent de jongste gebeurtenissen op het terrein der hogere politiek. We geloven, dat onze duitse broeders zich die moeite kunnen sparen. Geen buitenlandse couranten zijn bij ons verboden. We hebben een vrije radio en zijn dus in staat hoor en wederhoor toe te passen. Een oordeel vormen? Ach, wanneer zal de volle waarheid aan het licht komen? We schorten het maar op tot dat ongewisse ogenblik en houden de ogen op God gericht. Onze broeders over en weer kunnen verzekerd zijn van onze broederlijke liefde tot hen en hun werk. We kunnen hen niet in alles verstaan doch oordelen hen niet. We hebben hen lief om Christus' wil en bidden voor hen en Gods werk onder hen. Onze Heer komt!

L.

DE TWEEDE EN DE TWINTIGSTE EEUW.

We willen deze keer eens niet klimmen in de eeuwen der toekomst maar afdalen door de eeuwen van het verleden tot in de tweede na Christus' geboorte. Het is soms nodig zich vertrouwd te maken met wat geweest is, al is het alleen maar om een hart onder de riem gestoken te krijgen.

Rome is een wereldrijk, alhoewel de cohesie niet zoo gaaf meer aandoet als vroeger. Gemeenschapszin is het wachtwoord overal, aan Africa's noordkust, in Gallië, in Palestina, in elk deel van het uitgestrekte gebied rond de Middellandse zee. De keizer is god. Niet dat de mensen in den keizer persoonlijk een god zien. Zulk een illusie heeft zo goed als geen enkele Romein. Trouwens men behoeft maar in de nabijheid van de stad der zeven heuvelen te wonen of in de schaduw van het keizerlijke hof te verkeren om voor altijd van dit denkbeeld genezen te worden. Neen, maar de keizer belichaamt de geest en het stelsel, die het rijk bijeenhouden en het grootheid verzekeren. Het is voor die geest en dat stelsel, die als goddelijk geprezen worden, dat alle leven wordt opgeëist. De mens komt tot zijn bestemming als hij zich aan die geest en dat stelsel overgeeft. In die geest en dat stelsel vindt hij zijn hoogste geluk.

Overal brengen de mensen den keizer, in wien die geest en dat stelsel in menselijke gestalte aanschouwd worden, hun offers. Voor de Romeinen betekenen ze weinig meer dan voor ons het salueren van de vlag of het dragen van een Oranjestrik. Het wordt door hem als een vorm gezien waarin de gemeenschapszin zich uitdrukt — voorwaar een welsprekende vorm, maar toch een vorm. En wie maakt zich nu wezenlijk druk over vormen! Bovendien is het immers een onomstotelijke waarheid, dat de mens zijn vervulling in de beschaving en cultuur en vrede van het keizer-regiem vindt.

* * *

Het is de 7de Juli van het jaar onzes Heeren 180. Wij begeven ons naar de Romeinse rechtbank te Scili in Noord-Afrika. Zes christenen zijn voor den pro-consul Saturninus verschenen, die hun adviseert om hun gekheid maar over te geven en de gebruikelijke plichtplegingen te vervullen voor het altaar des keizers. Speratus antwoordt namens allen, dat zij nooit enig kwaad hebben gedaan en steeds den keizer hebben geëerd met de ere, die hem toekomt. Hij is gaarne bereid het eenvoudig geloof der christenen toe te lichten, als de pro-consul in een goede stemming zou willen luisteren. Saturninus maakt een afwijzend gebaar en beschuldigt het zestal ervan, dat zij het genie van zijn heer, den keizer, lasteren.

„Geeft uw godsdienst op en stel je niet aan als dwazen", zegt hij bars. Speratus wijst er op, dat een godsdienst zijn waarde niet verhoogt door moord en valse getuigenis goed te praten. Hij doelt blijkbaar op de verheerlijking van de oorlog alsmede op eigen onwaarachtigheid als hij en de zijnen zich laten dwingen om aan de eisen van den pro-consul te voldoen. „Voor mijn part vreest ge jullie God zoveel als ge wilt, maar eert Ceasar met de eer, die verlangd wordt", valt een Romein uit.

Het is duidelijk waar het om gaat. De Romeinen begrijpen het niet. Zij staan als volslagen vreemdelingen tegenover de mentaliteit van de Christenen. Voor hen zijn deze lieden buitengewoon koppig, eenzelvig en eigengerechtig, des te meer hen prikkelend, omdat zij grotendeels voortgekomen zijn uit de onderste lagen van het volk. Maar de christenen onderkennen de machten, die in hen en in Saturninus met de zijnen tegenover elkaar staan. Het is voor hun niet anders dan Christus of Ceasar.

„Dus je blijft erbij? Gij volhardt in het christen zijn?" vraagt de proconsul ongeduldig.

Speratus repliceert eenvoudig: „Wij zijn christenen en wensen niets anders te zijn".

Saturninus stelt nu een bedenktijd voor. „Ge kunt het een en ander nog eens rijpelijk overwegen". Maar de beschuldigden hebben geen behoefte aan bedenktijd. Zij kennen de aard van het conflict en overzien alle gevolgen, waarom hun zegsman Speratus in naam van het zestal verklaart: „Het is geheel overbodig. De zaak is ons duidelijk".

Saturninus informeert nu nog naar de inhoud van een kist, die als bewijsmateriaal is meegevoerd.

„Enige boeken en brieven van Paulus, een goed mens, zijn er in", licht Speratus toe.

„Zoudt ge toch maar niet een maand bedenktijd aanvaarden?" vraagt de pro-consul opnieuw.

Alle zes wijzen de aanbieding met beslistheid af. Het wordt er immers niet anders van.

Dan spreekt eindelijk Saturninus het vonnis uit. Waar zij in hun geloof volharden en elke aanbieding om te herroepen weigeren aan te nemen, zullen zij door het zwaard gedood worden.

Op deze uitspraak juicht Speratus, bewust als hij is van de zegepraal, die Christus in hem heeft behaald: „Gode zij dank". En Nartzalus roept uit: „Nog deze dag zullen wij als martelaren in de hemel zijn".

De heraut leest vervolgens het verbaal van de zitting voor, waarna de broeders worden weggeleid om als slachtoffers te vallen voor hun overtuiging.

Ik ben diep onder de indruk van wat mijn ogen opgemerkt en mijn oren gehoord hebben. De eenvoudige christenen blijken een heldere kijk te hebben op het wezen van de keizerverheerlijking. De verdraagzaamheid van sommige magistraten kan ze niet verleiden om hun houding daar tegenover te wijzigen. En intussen houden de Romeinen, de dragers van de macht, de vergoders van een geest en stelsel, de christenen voor onvaderlandslievende, onsociale, onbeschaafde en onbegrijpelijke idioten. Twee onverzoenlijke machten tegenover elkaar.

* * *

Maar kom, ik moet uit de diepte van de bloeitijd van het Romeinse rijk weer naar boven toe. Het kan gelukkig nog, want ik heb tot op heden geen last van dieptebommen en ik behoef voorlopig althans niet bevreesd te zijn voor een ramming.

De twintigste eeuw vertoont een aspect geheel verschillend van dat van haar zus, die zich met de tweede plaats moet tevreden stellen. De strepen kronkelen op de kaart geheel anders dan in het grijze verleden. De mensen zijn millionnairs vergeleken bij de mensen van toen. Maar wat ook moge zijn ondergegaan of verrezen, rijken, beschavingen, volkeren — het aloude conflict is gebleven, n.l. Christus of Ceasar.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Adressen voor militairen in en om Hilversum.

Dienstplichtigen zijn hartelijk welkom bij:

fam. Frederiks, Merelstr. 31.

B. Maarsen, Kamerling Onnesweg 132.

J. Maarsen, Besselstr. 39.

G. J. Bos, Constantiastr. 5.

Allen te Hilversum.

OOG EN OOR.

Ons aanpassingsvermogen.

De tweede automobielloze Zondag behoort al weer tot het verleden. We zagen wandelaars en vele fietsers, doch slechts een enkele auto. En inderdaad, het waren er maar enkelen, die krachtens beroep of ambt of in opdracht van de overheid achter het stuurrad zaten. Het deed je wel erg vreemd aan, vooral wanneer je anders ook op Zondag zo drukke straten moest oversteken. Geen file van auto's, geen signaalgeschetter of hoorngetoeter.

De parkeerplaatsen suften vergenoegd voor zich heen, blij, nu ze ook eens één dag in de week met rust gelaten werden.

Ik zag verschijningen op de fiets, die ik gewoonlijk in een luxe wagen placht waar te nemen.

Voor de kerken geen lange rij van auto's. Ook dááraan moet je weer even wennen. Vermoedelijk zal het kerkbezoek onder deze regeringsmaatregel wel niet geleden hebben.

Allen, die des Zondags voor eigen plezier of gemak van een auto gebruik maken, zullen dus — zolang het verbod van benzinegebruik op Zondag gehandhaaft blijft — òf thuis moeten blijven òf met lijn twee (te voet) hun weg moeten afleggen. Ook kan men de fiets weer van de zolder halen. Men kan zelfs nog bussen en taxiën. Dus nog een behoorlijk aantal verplaatsingsmogelijkheden! Je moet je maar weten aan te passen . . . .

Het is merkwaardig, hoe spoedig de mensen zich aan veranderde en gewijzigde toestanden wennen. Het aanpassingsvermogen van den mens schijnt nog al groot te zijn. En de hogere instanties schijnen dat heel goed te weten.

En nu wil ik het hier niet meer hebben over automobielloze Zondagen (het is ook zo, de motoren vielen ook onder de betreffende regeringsmaatregel), doch ik zou hier willen wijzen op de goede zijde èn op de verkeerde zijde van het aanpassingsvermogen.

* * *

De goede zijde van het aanpassingsvermogen.

Wanneer men door verhuizing lid wordt van een andere Gemeente, dan is het nodig dat men van het aanpassingsvermogen een goed gebruik maakt. Men moet dan die andere Gemeente als zijn geestelijk huis gaan beschouwen. Men moet zich daar thuis gaan gevoelen.

Nu zijn er dezulken, die zich wonderlijk snel weten aan te passen. Die zich moeite geven, om ook in een andere Gemeente thuis te worden. En er zijn er, die heel veel moeite schijnen te hebben zich ergens thuis te voelen. Ze kunnen, gelijk ze zeggen, nog maar steeds niet wennen.

Het is een niet te loochenen feit, dat men zich in de ene Gemeente spoediger thuis voelt dan in een andere Gemeente. Daar kunnen verschillende oorzaken voor zijn. Zelfs zoveel, dat ik niet in staat ben ze alle hier te gaan noemen.

Doch feit is, dat wannéér men zich weet aan te passen, men in z'n „nieuwe" Gemeente tot een zegen kan zijn en men zichzelf onschatbare diensten bewijst.

Een ander voorbeeld. Wanneer er door tijdsomstandigheden een beroep gedaan wordt op het aanpassingsvermogen van den mens, dan kan het slechts in z'n voordeel zijn, wanneer hij met de tijd meegaat en maar niet al zuchtende met het aangezicht naar het verleden blijft gekeerd. Hoe zullen we als Christenen in elke tijd onze roeping kunnen vervullen, wanneer het verleden ons in z'n greep vasthoudt, omdat wij het verleden maar niet willen loslaten? Heeft Christus niet gezegd, dat Hij met ons wil zijn *alle* dagen tot aan de voleinding dezer wereld? En moeten wij als kinderen van God niet lichtende lichten zijn, juist in donkere en moeilijke tijden? Elke tijd biedt zijn kansen en gelegenheden. Conservatisme op geestelijk gebied kan zich soms op velerlei wijze wreken. Wanneer men — en dan goed verstaan — niet met zijn tijd meegaat, dan zal de boodschap, die men heeft voor de wereld, geen gehoor vinden. Dan zal men overal gesloten deuren en harten vinden.

Een laatste voorbeeld. Daar is een Gemeente, die onder de zegen van den almachtigen God innerlijk en uiterlijk sterk en groot is geworden. Nieuwe krachten zijn de Gemeente toegevloeid. De levensblik der Gemeente is ruimer geworden. Wijzigingen betreffende het welwezen van de Gemeente zijn nodig gebleken. In zo'n geval hebben de oudere leden het voorrecht van het aanpassingsvermogen een dankbaar gebruik te maken. Wie dat niet kunnen — en ook hen zal men in liefde moeten dragen! — en in het verleden alleen maar een glorietijd kunnen ontdekken en betrekkelijk onwillig staan tegenover de nieuw gegroeide verhoudingen, die zullen met al hun verwijzingen naar het verleden innerlijk verarmen en niet meer die stuwkracht voor de Gemeente kunnen zijn, welke ze vroeger waren.

* * *

De verkeerde zijde van het aanpassingsvermogen.

Het is ook mogelijk, dat men een

verkeerd gebruik maakt van het aanpassingsvermogen.

Als christen zal men in deze wereld de harde werkelijkheid van het leven niet kunnen loochenen noch negeren. Een christen moet juist begrip tonen voor 's levens eisen en 's levens consequenties. Doch omdat hij twee werelden toebehoort, zal hij het aanpassingsvermogen slechts ten dele in praktijk kunnen brengen. Een aanpassing ten koste van *alles* zal zijn stand als christen onherroepelijk in gevaar móeten brengen. De hoogste waarden mogen nimmer ondergeschikt gemaakt worden aan die van een lagere orde.

Om maar een voorbeeld te noemen. Een jongeman gaat de wijde wereld in. Hij heeft Christus beleden in zijn doop. Hij komt nu onder andere mensen. Hij ziet en hoort dingen, welke hij vroeger slechts uit boeken kende. Ook krijgt hij vrienden, die een heel andere opvatting blijken te hebben over de godsdienst als die, welke hem van huis uit is bijgebracht. Zo langzamerhand wordt hem duidelijk, dat de verleiding toch wel heel sterk kan zijn. En dat de verleider en de verderver der mensenzielen zo ongemerkt aan zijn zijde voortsluipt, wanneer hij gaat door de straten onzer grote steden of wanneer hij zich in gezelschap bevindt van vrienden, voor wier vriendschap hij zich zeker zou schamen, wanneer zijn ouders zijn vrienden zouden leren kennen. Dat deze jongeman zich hier aanpast ten koste van de vrede zijns harten zult gij moeten toegeven. Zonder aan engheid van hart en aan kortzichtigheid van geest te lijden, zal een christen beseffen, dat hij niet tot elke prijs zich zal kunnen aanpassen aan de mensen en aan hun verhoudingen en gedragingen.

Een ander voorbeeld. Wanneer in een Gemeente met meerderheid van stemmen besluiten genomen of bepalingen gemaakt worden, welke door de praktijk van het gemeentelijk leven eigenlijk werden voorgeschreven, dan doet men verstandig zich daarbij neer te leggen, ook wanneer men een andere mening is toegedaan. God spreekt ook door de praktijk van het gemeentelijk leven!

Wanneer echter deze besluiten of bepalingen het *wezen* der Gemeente mochten schaden, dan zal men met de door velen nodig gebleken veranderingen geen genoegen kunnen en mogen nemen.

Zo kunnen er in een Gemeente bepalingen zijn, die vanuit het standpunt van het wezen der Gemeente, dus principieel, kwalijk te verdedigen zijn, en die tóch bevorderlijk zijn voor het welwezen van de Gemeente. We kunnen ook als Gemeentechristenen eenvoudig niet zonder bepalingen, afspraken en besluiten. Elke kleine gemeenschap, die zich op grond van bepaalde vrijheidsleuzen van een groot lichaam heeft losgemaakt, zal al heel spoedig, wil ze tenminste niet vervlakken, de noodzakelijkheid van levensregels gaan inzien. Och, bij al de vele meningsverschillen zullen we in verreweg de meeste gevallen toch gezamenlijk kunnen optrekken, wanneer de gezindheid van Christus maar ons leven beheerst en de liefde van Christus onze harten vervult. Een beetje aanpassing kan dan geen kwaad. Doch een aanpassing, waardoor de Gemeente haar schriftuurlijke

---

Zeven brieven uit de hemel.

II.

De Gemeente en de Beproeving.

Openb. 2: 8—11.

De tweede van de zeven brieven, die de Heere Jezus Johannes liet schrijven, was bestemd voor de gemeente te Smyrna. Behalve hier in de Openbaring, wordt deze gemeente in de Schrift niet genoemd.

Nochtans beschikken we over getrouwe gegevens betreffende deze gemeente en wel uit het midden van de tweede eeuw, dus ruim een halve eeuw nadat het boek der Openbaring vermoedelijk geschreven werd. Die historische bizonderheden, deze gemeente betreffende, beschrijven de vervulling van hetgeen in deze brief de gemeente voorspeld wordt.

Wat is de toon, die door deze korte brief heenklinkt? Wat is de hoofdgedachte van hetgeen de Heiland door en tot haar heeft te zeggen?

De Heer bepaalt in deze brief de gemeente van Smyrna en in haar alle gemeenten bij de beproeving, waaraan Zijn gemeenten op aarde onderworpen zijn.

Haar aardse tijd is de tijd der loutering.

We worden gewezen op

I. De aard der beproeving.

Ik weet uwe werken, en verdrukking en armoede.

Verdrukking of vervolging, en armoede staan naast elkaar. Ze staan niet in willekeurige volgorde: eerst vervolging en dan armoede. Vervolging moge al niet altijd uit hebzucht zijn voortgekomen, althans niet uit louter hebzucht — ze ging wel vaak met hebzucht gepaard. De vervolgden werden geplunderd. Hun goederen werden verbeurd verklaard. Ze vervielen aan de Staat.

De brief aan de Hebreën zegt, dat de lezers de beroving hunner goederen met blijdschap hadden verdragen. Wezenlijke verarming betekende dat voor deze kinderen Gods echter niet, want „ze hadden een beter en blijvend goed in de hemelen". Dat goed stijgt voor den bezitter in waarde, naarmate de onaantastbaarheid er van dieper gevoeld wordt.

„Ik ken" — zegt de verhoogde Heiland — „uwe armoede (doch gij zijt rijk)". —

De aarde en de hemel hebben ieder hun eigen taal. Voor enige tijd zei een staatsman, sprekende over de leiders van andere volken: „Als we hetzelfde zeggen, bedoelen we niet hetzelfde".

De woorden hebben in het spraakgebruik van het Koninkrijk Gods een andere inhoud en waarde dan in het spraakgebruik dezer wereld. Ge merkt dat hier: Ik weet uwe armoede (doch gij zijt rijk).

Ook woorden hebben een wedergeboorte nodig. Onze taal moet, zo goed als ons hart, wedergeboren worden.

De taal is de uiting van onzen geest, en waar de wedergeboorte heel den mens omvat, omvat zij ook den geest, het denken en de woorden, waarin het denken zich uit. En evenzo het gevoel.

Als de Apostel de Korinthiërs vraagt: Wat voor voordeel hadt gij toen van de dingen, waarover gij u nu schaamt? dan wijst hij op de wedergeboorte in hun gevoel, hun zedelijk oordeel.

Op een andere plaats wordt gewaagd van een spreken in „nieuwe tongen". Dat duidt de wedergeboorte van den geest aan. De christen spreekt een gekerstende taal, die hier en daar al moge ontaard zijn in een „tale Kanaäns", maar onmisbaar is om het nieuwe leven en de nieuwe dingen van God uit te drukken.

— „Doch gij zijt rijk". Van de wereld uit gezien — neen! Van Christus uit gezien — ja! Het oude woord „rijk" staat voor een nieuwe werkelijkheid. De inhoud is nieuw geworden. Van uit de nieuwe, eeuwige werkelijkheid sprekende, zegt de Heere Jezus: „gij zijt rijk".

Dat IS de waarheid.

Nu reeds.

Het geldt van deze gemeente, die in het oog der wereld, naar haar begrippen, „arm" was. Het geldt voor alle oprechte kinderen Gods.

Het zal als waarheid openbaar worden en wordt door Gods kinderen in voorsmaak genoten.

Rijker kan ik nergens worden,
Dan ik reeds in Jezus ben.

Met die tussen haakjes geplaatste woorden wordt de situatie der gemeente plotseling als door een, heel het zwerk verlichtende, uit de Troon van God uitschietende straal, verlicht.

Rijk zijt ge, o gemeente!

Het andere, de armoede, is schijn.

„Ik weet . . . . de lastering dergenen, die zeggen, dat ze Joden zijn en zijn het niet".

Laster gaf aanleiding tot de vervolging, waaraan de gemeente blootstond. En deze lastering ging uit van het Jodendom.

grond en karakter verliest, zal moeten worden afgewezen.

* * *

Propaganda.

Propaganda komt van het Latijnse woord propagare en betekent: verbreiden.

We kennen in onze dagen propaganda-ministeries, in het leven geroepen, om bepaalde politieke leuzen of beginselen ener staatsleer onder eigen volk en ook wel onder andere volkeren te verbreiden. Schatten gelds zijn daarvoor nodig. En energieke mensen. Misschien ook wel fanatieke mensen.

Ook christenen moeten propagandisten zijn. Ze moeten verbreiders zijn van de aloude tijding. De beginselen van Gods Koninkrijk moeten onder alle volkeren worden uitgedragen. Hun eigen leven moet een stuk echte propaganda zijn.

De Heiland vraagt van Zijn discipelen algehele overgave, volkomen toewijding, geloofsmoed en energie des Geestes.

Propagandisten — verbreiders van Zijn eer.

Zijn we allen getrouw aan den Meester? Staan we in Zijn dienst?

En bidden we wel om de komst van Zijn Koninkrijk?

Laten we waken, bidden en werken. Want nóg is het dag.

d. H.

RONDOM HET MILITAIRE VRAAGSTUK.

Men heeft mij wel eens verteld, ik ben op het terrein van kazerne- of dienstvoorschriften zo onwetend als een pasgeboren kind, dat een soldaat een op schrift gestelde aanklacht pas 24 uren na het tijdstip, waarop dat beklagenswaardige zou hebben plaatsgegrepen, mag indienen. Dat zou in elk geval aanbevelenswaardig zijn, ook buiten de kazernepoort.

De Christen was nauwelijks door de bus gegleden of de gemoederen kwamen over het genoemd vraagstuk in beweging. Twee, als ingezonden stukken te beschouwen brieven waarvan de een ook als zodanig werd gezonden, heb ik nu reeds in mijn bezit, ofschoon de Zaterdagmiddagzon nog zo hoog aan de hemel staat als mogelijk is op deze herfstdag.

Hier volgt het eerste, dat wel aan mij persoonlijk gericht is, maar dan toch aan den Eind-Redacteur en schrijver, die hier ook van antwoord wil dienen.

„WelEerwaarde Heer,

Reeds 29 jaren ben ik als niet-Baptist lezer van De Christen. Lange jaren ben ik huisvader geweest in een der Christ. Mil. tehuizen en heb ook de periode meegemaakt, dat De Christen geweerd moest worden uit de tehuizen en het is daarom dat ik u in alle ernst aanraad geen artikelen tegen het militairisme op te nemen, want het eerste dat u bereikt

---

We voelen in deze woorden iets van de bitterheid van de strijd van het s c h ij n-Jodendom, het C h r i s t u s - l o z e Jodendom tegen het Israël Gods.

De oude tegenstelling: Ismaël-Izaäk.

Die uit het vlees geborene vervolgde den uit den Geest geborene.

Paulus ziet in deze vijandschap van Abrahams n a t u u r l ij k e zoon tegen het g e n a d e-kind een beeld van de vijandschap van het vleselijke Jodendom tegen de gemeente, als de vergadering van het ware zaad van Abraham. Ook te Smyrna werd die vijandschap openbaar.

Hier hebben we een tweede staat van het verschil in spraakgebruik tussen de aarde en de hemel; buiten en in Christus: „d i e z e g g e n, dat ze Joden zijn". Dit spraakgebruik is echter vals. S c h ij n joden zijn het. Naam-Joden — geen werkelijke Joden. Het woord „Jood" past niet op hen: „en zijn het niet."

Wat dan? „Een synagoge des Satans."

Men neme deze aanduiding vooral in al zijn ernst en diepte.

Dit is geen schelden.

Dit is geen kwetsen willen; geen blind verweer tegen kwaadstichters.

Neen — ook dit woord staat in de H e i l i g e Schrift, in die Schrift, waarin geen ijdele woorden gesproken worden.

Een ontzettende realiteit wordt hier blootgelegd. Huiveringwekkend. Synagoge des Satans! Hij, de Satan, heeft zich van haar meester gemaakt. Hij geeft er de toon aan. Hij heeft ze in handen en viert door haar zijn vijandschap tegen Christus bot. De gemeente lijdt de haat van Satan; lijdt die haat in vele vormen. Haar dagelijks gebed is: verlos ons van den Boze!

II. De perken der beproeving.

„Vreest geen der dingen, die gij lijden zult."

De heerlijkheid van Christus overstraalt de gemeente midden in haar lijden. Naar alle kanten is Satan in zijn werken door Christus begrensd. Ziet de duivel zal (enigen) van uliede in de gevangenis werpen, opdat gij verzocht wordt." In de gevangenis zouden zij voor de keus geplaatst worden: herroepen of voor de leeuwen geworpen worden. Zo zouden ze beproefd en op de echtheid van hun geloof getoetst worden. De geschiedenis zegt, dat zes of zeven leden van de gemeente te Smyrna de marteldood gestorven zijn.

„En gij zult een verdrukking hebben van tien dagen."

Die duur bepaalt de Heer, opdat we niet boven vermogen verzocht worden. De duivel krijgt z'n kansen; heeft zijn slechte bedoelingen, maar is toch niet meer dan een knecht van God. De beproeving geeft een nieuwe rijpheidsgraad. De duivel staat daarbij in Gods i n d i r e c t e dienst, zoals in het boek JOB zo duidelijk uitkomt. Hij schudt de zeef, zodat het verborgene openbaar wordt, doch Christus ziet toe en bidt, dat ons geloof niet ophoude. De reinheid en rijpheid Zijner kinderen heeft God op het oog, als Hij den Satan de kans geeft Zijn kinderen te verzoeken. En hun grotere reinheid en rijpheid betekent grotere vruchtbaarheid.

„Wees getrouw."

Daar dit in het enkelvoud staat mogen we aannemen, dat dit in het bizonder de engel der gemeente gold. De geschiedenis spreekt van een Voorganger dezer gemeente, die van zijn 10de tot zijn 13de jaar door apostelen in het Evangelie werd onderwezen en op zijn 16de levensjaar gedoopt werd. Op zeer hoge leeftijd werd hij naar de brandstapel geleid, daar hij weigerde den Heere Jezus te smaden. Hij stierf in de vlammen.

Was dat verlies?

In het oog der wereld wel: daarom deed ze hem deze dood aan.

Maar i n d e r d a a d was het gewin. „Ik zal u geven de kroon des levens."

III. De Heer bemoedigt in de beproeving en vuurt aan in de strijd.

Doet de vijand u sterven en werpt hij daarmede voor u de deur des levens dicht — Ik open u — zegt Christus — de deur van het Onvergankelijke Leven. Wat de ondergang van Gods kinderen l ij k t is hun verhoging. De Rechter verklaart hen tot overwinnaars.

Die overwint, die standhoudt, zijn Heiland trouw blijft, zal van de tweede dood niet beschadigd worden.

Twee doden achter elkaar!

Na de dood komt nóg een dood: een tweede dood, die de ziel grote schade zal aandoen.

Voor deze schade blijft bewaard, die overwint.

Heer, worde ons geloof niet flauwer!

L.

is het bedoeld verbod. Ten tweede bezorgt gij wellicht veel ellende in sommige ouderlijke huizen. Het is u toch zeker niet onbekend, dat jonge mensen licht ontvankelijk zijn voor een ideaal. Het stukje van Ds. de Neef onderschrijf ik volkomen. Mijn eerste gedachte was zelfs om per omgaande als lezer te bedanken. Wel heb ik mij voorgenomen om het eerste het beste, dat maar enigszins naar het antimilitairisme ruikt onmiddellijk ter kennis van de generale staf te brengen."

Er volgen dan enkele zinsneden, die niet hier herhaald behoeven te worden. Het vervolg van de brief adviseert een lijst van de militaire tehuizen op te nemen.

Voor ik tot plaatsing van de volgende overga, wil ik even enkele dingen opmerken.

In de eerste plaats verheug ik mij broeder, dat u al zolang ons blad leest. Als u al die jaargangen ingebonden hebt en er niets mee doet, dan kunt u mij nog wel eens een grote vreugde bereiden. Het zou jammer zijn, wanneer u nu opeens ging bedanken. Dat moet toch niet. Nooit kwaad weglopen. U mag immers ook uw mening zeggen over dat vraagstuk. Als ik dat nu verbood en alleen maar dat plaatste wat ik zelf, naar uw mening, voorstond, dan mocht u protesteren. Doch dat is niet het geval. Wanneer een kapitein of ander Christen-lezer-soldaat met ons wil praten op papier en ons wil uiteenzetten, dat hier helemaal geen vraagstuk aan de orde is, dan moet hij al zeer onparlementair zijn als ik het niet zal plaatsen. Wat betreft dat lijstje van de tehuizen — ofschoon ik aanneem, dat onze jongens in de regel de weg daarheen wel vinden — ben ik natuurlijk bereid het te publiceren, mits mij maar iemand daaraan wil helpen.

En nu de tweede brief:

Hengelo (O.), 6 Oct. '39.

Geachte Redactie.

Uw antwoord aan br. de Neef lijkt mij juist. Het probleem is te ernstig om het te ontwijken. Toch is het van groot belang, dat wij alleen schrijven en in 't openbaar spreken, wat goed doordacht en gemotiveerd is.

Het komt mij voor, dat in de kwestie (militarisme en antimil.) de dienstweigering niet het principiële punt is, maar de beoordeling van de oorlog. Als wij zeggen, dat gesneuvelden „op het veld van eer" zijn gevallen, doen wij m.i. groot kwaad. Het oorlogsveld is het veld van der mensen schande. Immers hier openbaart zich de zonde op de bruutste wijze en de gevolgen, die hier te zien zijn, zijn hartverscheurend. Wij moeten de verantwoordelijkheid niet leggen op onze jongelingen van 19 jaar door op dienstweigering aan te dringen. Zij kunnen die vracht niet dragen. Maar wij moeten prediken, wij en allen, die met ons dit ambt hebben in alle landen, dat wij ons als mensen schamen moeten over de oorlog, evengoed als over oplichting, dronkenschap, echtbreuk en alle andere gruwelijke dingen, die onder mensen voorvallen.

Volgens het Algem. Weekblad voor Christendom en Cultuur moet er dezer dagen in een belangrijk kerkelijk blad in Engeland een artikel gestaan hebben, waaraan genoemd weekblad het een en ander ontleent, dat m.i. waard is alom overgenomen te worden. Ik citeer er slechts enkele regelen van; het begin luidt: „In oorlogstijd schuilt voor den Christen het grote gevaar hierin, dat hij onder invloed van de propaganda en van zijn eigen hartstochten zijn volk beschouwt als een gemeenschap van kruisdragers, die een rechtvaardige vernietigingsstrijd tegen een bende duivels voert." En het slot is als volgt: „Elk volk dat ten strijde trekt, hoopt te overwinnen; en juist als het de oorlog wint, heeft het een schone gelegenheid, de Christelijke deugd der vergeving te beoefenen. Het is altijd moeilijk een vredesverdrag op te stellen en het kan bezwaarlijk de taak der kerk en der voorgangers zijn, te proberen zich met de bijzonderheden daarvan in te laten. Zij kunnen echter wel de juiste grondbeginselen propageren. En het zal zeker in de komende oorlog de taak der kerk zijn, te protesteren tegen een koude wraakzucht, zoals die zich in slagzinnen als: „Laat Duitsland betalen", of „De keizer moet hangen", na de vorige oorlog uitte en ook op Christelijke kansels weerklank vond en zeer veel tot onze huidige nood heeft bijgedragen. De Christen bidt dagelijks om vergeving van zonden; en in oorlogstijd zal er wel heel in 't bijzonder gelegenheid te over zijn, om tot een gebed voor schuldvergeving te moeten komen."

Als de Gemeente van Christus op aarde dit geluid laat horen, betoont zij gehoorzaamheid aan haar Heer. En dat is m.i. het voornaamste in deze ernstige zaak. Het spreekt vanzelf, dat deze prediking op verzet zal stuiten en ons (d.w.z. niet onze jongemannen allereerst maar de predikers) moeilijkheden kan bezorgen, doch dat is niet de hoofdzaak. Zelfs is het niet de hoofdzaak, of ook velen haar ter harte zullen nemen of niet. De hoofdzaak is, dat Christus' Gemeente Christus' boodschap verkondigt. God make ons tot mannen, die evenals Luther in zijn zaak, hier staan en niet anders kunnen en die rekenen op Gods hulp.

Met dank voor plaatsing en vr. gr.

K. REILING.

Mij dunkt, dit woord behoeft geen bijschrift. Br. Reiling adviseert niet in de struiken van het onkruid rond te slaan, maar de wortel te treffen. Wanneer de bron vergiftigd is zullen de wateren dodelijk zijn. Het baat niet de wateren te willen zuiveren, indien men niet de bron opzoekt, opdat Gods woord daarover klinke tot genezing. Aan ons, predikers van het kruisevangelie, de taak, de levensvernieuwing door Christus, de levenswijsheid van Christus en de levenskracht in Christus te verkondigen.

E.-R.

. . . . DAAR GING KRACHT VAN HEM UIT.

Lucas 6: 19m.

„En al het volk begeerde Hem aan te raken, want daar ging kracht van Hem uit". Zo verhaalt ons Lucas en wie met de geschiedenis des Heeren ook maar oppervlakkig bekend is, die weet, dat heel Zijn leven een openbaring, van die goddelijke wonderkracht geweest is. De kranken stromen naar Hem toe en de kracht, die van Hem uitgaat, komt hun krankheden te boven; die kracht gebiedt ook in het leven der natuur; zij gebiedt de winden en de zee, zij dwingt de broden zichzelve te vermenigvuldigen, het water te veranderen in wijn; ja zelfs tot in het dodenrijk reikt die kracht en het graf geeft zijn doden weer. Zo is het ook na Zijn heengaan. Zijn jongeren zijn als schapen te midden der wolven; zij weten niets dan dingen, die een vreselijke ergernis zijn voor de wereld, zij kunnen niets anders dan strijden voor een zaak, die reddeloos verloren schijnt. Maar zij prediken Jezus Christus, en zie, door hun woord zijn mensen bekeerd, is de gemeente gesticht. Dat is de Kracht, die van Jezus Christus uitgaat. Want als de gemeente in ongeloof van Hem afweek, dan zonk zij in machteloosheid terug, maar als Hij, de levende Heiland, in haar midden was, dan leefde, bloeide en groeide zij en ging 's Heeren kracht ook van haar uit. Vraag het maar aan hen, die het moeilijk, o zo moeilijk hadden. „Hoe hebt gij uw zonden overwonnen?" Dan zullen zij u antwoorden: „Ik had zonden, die ten enenmale onoverwinnelijk schenen, saamgeweven met mijn natuur, mijn levensomstandigheden, mijn beroep, maar zie, ik heb mijn Heiland gevonden en van Hem is kracht uitgegaan en Hij heeft mij geholpen, en als Hij de liefde, die Hem aan het kruis heeft gebracht, dierbaar maakt aan mijn hart, dan voel ik, dat de liefde voor oude zonden sterft en dat een andere, betere liefde in mijn hart

geboren wordt, de liefde om den Heiland getrouw te zijn altijd weer en in alles." Ook nu, nu de wereld als het ware in rouw gedompeld is en haar smarten uitschreit, moet er kracht van U, als gemeente, uitgaan, opdat de wereld zich mag sterken in de kracht, die door Christus alleen, van U uit zal stralen. Dat het geduriglijk ons, als lichaam van Christus, doet bidden:
Getrouwe Leidsman, sla ons gade...
Voleinder, laat, door Uwe KRACHT
Het heerlijk werk van Gods Genade...
In mij ook eenmaal zijn volbracht.

d. H. J. S.

„DE OLIJFTAK."

Ter beoordeling

werd mij uit Franeker, waar de kalender onder deze naam wordt uitgegeven, een exemplaar met schild, een gebonden exemplaar en het premieboek toegezonden.

Ik heb de kalender doorgebladerd en ontdekt, dat er twee schrijvers voor elke maand waren. Onder de vierentwintig las ik ook de naam van Ds. J. Louw. Het spreekt vanzelf, dat ik al de blaadjes niet heb doorgelezen, maar ik vertrouw dat de schrijvers het beste zullen gegeven hebben.

Het schild, dat 366 dagen aan de wand hangt en daarom een versiering meteen moet zijn, is weinig expressief. Het is een dode plaat. De predikende Heer in een bootje, het luisterend vijftal op de stenige oever, de gehele entourage, alles tezamen is zonder enige uitdrukking en vermoeit, daar het niets zegt.

Het boekje heb ik ook gelezen en ik vrees, dat ge zult denken, dat ik al in een zeer slechte stemming mijn gedachten over een en ander geef. Dat is niet waar. Het spijt mij, dat ik niet hartelijker: Twee wegen — Een doel kan aanbevelen.

De veelbelovende band bergt weinig moois. In de eerste plaats had men het boekje van de werkelijk talloze taalfouten moeten zuiveren. Ik ben zelf geen held in de grammatica, maar elk schoolkind weet hoeveel fouten er in een zin als deze staan:

> „Lieve help, Marie, we zijn al in de stad. Hoe is het mogelijk" beaamt Sophie, die daarin aanleiding vind om haar broer te vragen: „Waarom rijdt je nu weer onmogelijk hard Koos? Wilde je met die auto concurreeren, die daar voor ons uitstuift?"

Ik spreek niet over schoonheid van woordenkeus of stijl, ofschoon die wel ter sprake kon komen, het gaat er nu om, dat rijdt niet met dt moet en vind wel. Met het plaatsen der zintekens heeft men blijkbaar ook veel moeite gehad: gedurig missen komma's en aanhalingstekens.

Doch dat treft alleen nog maar het uiterlijke. Het verhaal zelf is al evenweinig bevredigend. Het schijnt op bestel geschreven te zijn. En heeft merkwaardig genoeg niet een levensprobleem tot onderwerp, brengt ook geen scherpgetekende karakters, wier sterkte zelfs het leven der lezers wil beïnvloeden, doch het tracht de strijd uit te beelden, die er tussen de allopaten en homoeopaten gaande is, hetwelk op zulk een onvoldoende manier gebeurt, dat men toch ook weer niet kan geloven, dat daarom het verhaal geschreven werd. Waarom het dan wel tot stand kwam is mij onduidelijk. Direct pijnlijk in deze roman, en dat wil het verhaal toch zijn, doet de reclame voor het boek: „Homoeopathie in de Praktijk" aan, temeer daar op de laatste bladzijde dat boek per advertentie wordt aangekondigd. Men komt zelfs tot de gedachte, dat de uitgever van dat boek aan het verschijnen van dit boek niet vreemd is.

Ik zal er niet meer over zeggen, daar ik niet de indruk wil verwekken een vitter te zijn, die alleen maar kan afbreken. Ofschoon ik, en ik herhaal dat het mij spijt, niets kan aanprijzen in dit boek.

De prijzen kan ik niet vermelden, daar ze niet opgegeven waren.

Sluiten we met de hoop dat de kalenderblaadjes menige zegen mogen brengen.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. Wederom trof onze gemeente een zware slag. Br. R. Zwaal, ere-ouderling, die ons jaren diende als ouderling, werd bevorderd tot heerlijkheid. Een langdurige ziekte ondermijnde zijn lichaam zodanig dat hij ging verlangen, elke dag meer, naar zijn hemels tehuis. Vrijdag 29 Sept. ontsliep onze broeder in volle vrede, want zijn leven was Christus, zijn sterven gewin. Dinsdag 3 Oct. vond de begrafenis plaats en talloze broeders, zusters en vrienden waren op de dodenakker aanwezig.

Ds. A. A. Hardenberg sprak treffende woorden over 't scheiden hier op deze aarde en tevens over een heerlijk wederzien bij Jezus. Zo is dan 't scheiden maar voor korte tijd. Deze verzekerdheid bezat onze ontslapen broeder ook, want tijdens zijn ziekte kwam telkens over zijn lippen: „Ik ga naar huis en verwacht ook daar al mijn geliefden." Het eenvoudige levent van dezen broeder was voor velen to een zegen; en van zijn persoon straalde een glans uit, die ook onze Heiland bezat. Zijn gehele persoon stond in dienst van zijn Meester.

Voor de beide achterblijvende blinde zusters, werd in dit zo gevoelig verlies om des Heeren sterkte gebeden. Hierna spraken nog de brs. v. Beek, ouderling en br. Dekkers, die ook van zo nabij den ontslapene hadden gekend.

De plechtigheid werd besloten met een dankwoord door een broer van den overledene.

G. W. GROENHUIJZEN, corr.

HEERENVEEN. Zondag 8 October was voor onze groep een onvergetelijke dag. Br. Baptist, die hier ongeveer 2 jaar onder ons werkzaam was, nam afscheid van ons. Ds. Huizinga, die de leiding had, gaf na opening met gebed en lezing van Mt. 13 het woord aan br. Baptist. Deze sprak over de laatste verzen van Math. 28, waarin Jezus Zijn discipelen de opdracht tot wereldevangelisatie geeft. Ook hij had een opdracht van zijn Zender te vervullen en hoopt dat naast de zichtbare vruchten van zijn arbeid, de eeuwigheid meerdere vruchten zal openbaren van het zaad, door hem gezaaid. Aan het slot van zijn toespraak dankt br. Baptist voor de prettige samenwerking en zegt dat Heerenveen steeds in blijde herinnering bij hem zal blijven.

Ds. Huizinga sprak hierna enkele woorden tot br. Baptist en vergeleek hem met den zaaier, die niet alle zaad dat gezaaid is, ziet opkomen. Toch kan br. Baptist met grote blijdschap terug zien op de vruchten van het gezaaide, dat wel is opgekomen. Hij dankte hem voor de trouw en ijver en besloot met te zeggen, dat God hem tot groter arbeid had geroepen.

Br. Fennema sprak nog enige woorden namens de Gemeente Leeuwarden en de Friese Bond.

Hierna wordt br. Scholte met een kort woord ingeleid, die daarna spreekt over Jer. 1 : 8. Hij wil ook in dienst van Hem, die hem geroepen heeft, het werk van br. Baptist overnemen. Hij zal steeds met de blikken gericht op zijn Meester zijn opdracht vervullen.

Na dankgebed van br. Baptist, gaan de zeer vele aanwezigen heen, maar wordt nog door de Gemeente het Avondmaal gevierd, waar we Gods Geest onder ons gevoelden.

Om 8 uur was er nog een intiem samenzijn van leden en vrienden. Deze avond vormde het hoogtepunt van de dag, daar broeders en zusters getuigden van de liefde Gods en naast God br. Baptist dankten voor de weg, welke hij hen had gewezen. Ook ontving onze broeder nog enige stoffelijke blijken van waardering en dank.

Br. Scholte sprak nog een kort woord, waarna br. Baptist, zichtbaar ontroerd, een dankwoord sprak. Het was een heerlijke avond, en wij gaan weer vol hoop met onzen nieuwen leider, br. Scholte, de toekomst tegemoet, wetende dat het hier begonnen werk niet ons, maar Gods werk is.

Namens „Pniël",
met broedergroeten,
J. DUURSEMA.

EEN TEKST UIT HET BOEK VAN HET LEVEN.

„Ik zing voor God".

Jenny Lind was in het midden van de vorige eeuw een wereldvermaarde zangeres. Haar optreden in Duitsland, Engeland en Amerika deden aan luisterrijke triomftochten niets te kort. Zij werd bijgenaamd „de Zweedse nachtegaal" — in Stockholm had haar wieg gestaan — en behoorde door haar stem zowel als door haar muzikale en dramatische voordracht ongetwijfeld tot de meest begaafde cantatrices van alle tijden. Gedegen vroomheid was het sieraad van haar karakter en toen haar eens gevraagd werd, wat toch wel haar inspireerde om te zingen, antwoordde zij eenvoudig: „Ik zing voor God".

Zij voelde God immer als nabij; zij genoot God; zij smaakte in Hem uitbundige vreugde en haar betoverend lied was haar uitdrukking van dankbaarheid voor Zijn tegenwoordigheid en heerlijkheid.

„Dat is magnifiek", zeggen wij. En dat is het, maar waarom zouden wij onze arbeid, ook onze meest prozaïsche arbeid niet in dezelfde geest kunnen doen? „Ik zing voor God"; ik schrijf voor God; ik timmer voor God; ik scheep aardappelen voor God; ik ploeg voor God; ik veeg de straat voor God; ik koop en verkoop voor God; ik . . . . Misschien zijn er wel dingen, die wij wel doen maar niet voor God kunnen doen; waarom zouden wij ze niet staken, als liggende buiten het terrein van wat des mensen is?

„Maar de Zweedse nachtegaal zong zeer zeker altijd schone, gewijde liederen", hoor ik iemand zich verontschuldigen, „en dat is heel iets anders dan brandstof verscheppen of bakkerswaren bezorgen". Het is volkomen juist, dat geestelijke liederen en eierkolen en roggebrood niet hetzelfde zijn. Doch Jenny Lind verloor zich heel dikwijls ook in andere liederen. Het verhaal van haar leven gewaagt van muziekscholen, waaraan zij les gaf; van talloze concerten, waarin zij optrad, van opera's enz. We kunnen er dus wel zeker van wezen, dat zij niet altijd met een geestelijk lied voor de dag kwam. Niettemin besefte zij bij alles, wat zij zong, de nabijheid van Hem, die in de hemelen woont, en gebruikte zij haar klankrijke stem tot lof van Hem, wiens vreugde haar hart vervulde.

Zullen ook wij niet onzen God dag en nacht dienen in Zijn tempel?

* * *

Voor God te arbeiden, van welke aard onze arbeid ook moge zijn, maakt ons vrij en blij.

Leven in de gemeenschap met Hem en voor Hem, werken tot verheerlijking van Hem, voert ons in de ruimte van de vrijheid.

Er is ook een leven en werken voor de mensen. Wie onzer kent dat leven en werken niet met zijn eindeloze reeks van jeremiaden? Het verschil tussen het werken voor de mensen en het werken voor God is gelijk aan dat tussen het leven in een dwangbuis en het zingen in de hoge blauwe luchten. Arm en mager en verschrompeld is het leven, dat zich afhankelijk stelt van menselijke waardering of misnoeging; het is het leven van den slaaf, den geknechte, den dwerg. Maar God te genieten in de arbeid; naar zijn welbehagen te dingen in de volbrenging van onze dagtaak, doet ons *opvliegen met vleugelen gelijk de arenden* en lopen en niet moede worden; doet ons als de leeuwerik zingen aan de poort des hemels.

Geen wonder, dat onze arbeid vaak op zulk een armelijke wijze verricht wordt. Geen wonder, dat wij zo arm blijven bij al ons arbeiden. De arbeidsdrang in ons is helaas al te dikwijls van deze aarde aards.

* * *

Voor God te arbeiden maakt ons leven sterk en rustig.

Ik keer weer naar de levensbijzonderheden van Jenny Lind terug. Een van haar opvallende eigenschappen was, dat zij zich niet in het minst om critiek bekommerde. Terwijl de meeste kunstenaars zich laten opeten door de recensies, die de bladen over hen believen te schrijven, trok zij zich daarvan geen steek aan. Het interesseerde haar zelfs heel weinig, hoe over haar gedacht werd. „Ik zing voor God", zeide zij en zij liet het klaterend geruis van een applaus of het gegons van een afkeuring kalm aan haar voeten sterven. God was haar element. En zo God voor haar is, *wie* zal dan tegen haar kunnen zijn?

Och of wij allen waren als zij! Geeft de apostel ons niet de raad om geen ogendienaars, geen mensenbehagers te zijn? Het zijn de mensen, waarvan wij de lof willen drinken en waaraan wij ons verbranden!

Laat ons in eenvoud van hart Christus dienen ten allen tijde en sterkte en rust beide zullen ons deel zijn in deze veelbewogen dagen.

* * *

En geeft het welbewuste arbeiden voor God ook niet waardigheid aan ons leven?

„De Zweedse nachtegaal droeg het siergewaad van de verhevenheid in haar uiterlijk en uitingen", zegt ons haar levensbeschrijver. Hoe zou dat ook anders kunnen. Zich bewust te wezen Gods zangeres, schrijver, kolendelver, turfgraver, rijwielreparateur, brievenbesteller te zijn, geeft aan het leven die nobele gedragenheid, die tot het geboorterecht behoort en die zorgvuldig moet worden bewaard.

Wat mogen de mensen gaarne zichzelf in verbinding gesteld zien met ons koninklijke hof! Hoor iemand verklaren: „Ik heb relaties aan het hof" en alle luisterenden spitsen de oren. Een slager, kleermaker, bloemist, apotheker voelt zich niet weinig, als hij de titel voeren mag van „hofleverancier". Hier in het noorden en oosten van ons land komen deze bevoorrechten sporadisch voor, maar in het midden en westen is dat anders. Ongetwijfeld zijn in vele gevallen de draden, die de mensen met het hof verbinden zo dun als spinrag en misschien nog wel dunner, doch zij hebben de zaak in het waas van verhevenheid gestoken.

Wij mogen verbonden zijn met het Hof der hoven door middel van al onze levensdraden. Zal er nog wel iets aan ons of in ons zijn dat gemeen of onrein is? Ligt ons alles niet op het altaar? Is ons alles niet gewijd? En is nu het schrobben van een vloer niet even koninklijk als gouden kronen?

Relaties met het Hof der hoven!

En wij zijn edelen en prinsen al gaan wij ook in een donkerblauwe overall.

* * *

„Ik zing voor God."

Wat niet enkel zeggen wil: „ik zing", maar wel: „ik doe mijn best onder het zingen". Jenny Lind zong mooi, omdat zij voor God zong.

Bezig te zijn tot eer van God is precies hetzelfde als in alle dingen ons beste beentje voor zetten.

Wij werken immers, opdat God ons zien zal; opdat Hij ons horen zal.

Wie aldus werkt, kan niet anders dan met een blij hart goed werk leveren.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

„Wij gaan voorwaarts . . . !"

Evangelisatiesamenkomsten.

Haarlem 24, 25 en 26 Oct. a.s.

E.-Erfscheidenveen 7, 8 en 9 Nov. a.s.

„Broeders, bidt voor ons!"

VERPLAATSING DER STRIJDKRACHTEN.

Terwijl ik dit opschrift typte moest ik denken aan dien hoorder in de kerk, die zich ergerde aan uitdrukkingen, die ik nu en dan aan de krijgswereld ontleende. Dat zweemde naar militairisme. Nu, Paulus is in mijn gezelschap en onze Heer heeft eens gezegd, dat hij niet gekomen was om vrede te brengen, maar veelmeer het zwaard; waarmee Hij natuurlijk geen oorlog bedoelde, zoals die er gewoonlijk onder verstaan wordt.

Verplaatsing der strijdkrachten.

U begrijpt wellicht wel, wat de secretaris van de commissie voor inwendige zending daarmee eigenlijk bedoelt.

Hij wil alleen de berichten der verschillende gemeentesecretarissen bevestigen.

Br. W. Wolters is de arbeid in Foxhol begonnen, en, om nu maar in vreedzame termen te spreken, heeft de ploeg in de akker gezet. Straks gaat hij met brede zwaai over het veld als de zaaier, die uitging om te zaaien. Zo mogelijk zullen wij gedurig legerberichten publiceren, melden hoe de velden er voor staan en het is met u onze hoop, dat we zullen horen van heerlijke dingen.

Br. K. Baptist heeft Heerenveen moeten verlaten, wijl een groter terrein op hem wachtte. Wij geloven, dat hij daar een goed werk zal kunnen doen. De plaats draagt een wondere naam — Zandbulten. Onvruchtbaar was de bodem geenszins.

En Gods handvol koren, aan br. Baptist geschonken, zal, op de hoogten dier bergen ook gaan ruisen als de wouden op de Libanon. Worde dat geruis zo sterk, dat wij de zangen van zege in alle gemeenten vernemen.

Br. J. Scholte heeft zijn tenten in Heerenveen opgeslagen. Reeds is de aanval begonnen en wij durven wel bidden om een glansrijke overwinning. Geve God hem wijsheid dit volk te benaderen en ze te brengen tot den Heiland, Die het bevel tot wereldevangelisatie gaf. Hef de banier hoog, broeder en wankel niet. „De zege is ons, is Hem beschoren."

Tenslotte heb ik het voorrecht u te verrassen.

Tot dusver hebt gij de naam van onzen vierden werker, ik bedoel niet br. Slort uit Haulerwijk — dat ik hem niet noemde in dit verband ligt aan het feit, dat hij, mee tengevolge van huiselijke omstandigheden op zijn standplaats bleef — tot dusver hebt gij van onzen vijfden zal ik dus maar zeggen, van onzen vijfden werker nog niets gehoord. Ge hebt al wel van hem kunnen lezen, maar dan ook zonder dat ge dat wist. Enkele keren verscheen in dit weekblad van zijn hand een artikeltje, o.a. „Het eerste woord van Jezus".

Het betreft hier een broeder uit den Haag, Joh. Smink geheten.

Zijn arbeidsterrein zal Almelo zijn en het verheugt ons zeer, dat we nu eindelijk voor de gemeente daar iemand hebben van wien wij mogen verwachten, dat hij met al de liefde en wijsheid en kracht die in hem is, haar zal dienen. Wij weten, dat Almelo zich verheugt, temeer daar hij reeds de eerstkomende Zondag in het werk aldaar zal worden ingeleid. Moge het blijken, dat br. Smink de juiste man op de juiste plaats is en geve de Heere een tijd van rijke zegen aan de gemeente en werker. Wij zien allen vol verwachting naar Twente.

Eigenlijk zien wij nu naar alle kanten vol verwachting.

Vanwaar zullen ons de eerste overwinningsberichten bereiken?

De hand ten hemel broeders, en den Koning beloofd Hem te willen dienen tot de uiterste ademhaling. Wij willen werken en strijden — God van de hemel doe het ons gelukken.

HUIZINGA,
Secr. C.I.Z.

OOG EN OOR.

Het vallend blad.

De tijd, waarin de bladeren neerdwarrelen, is weer aangebroken. En wanneer de herfststormen een handje meehelpen, ziet men ze in groten getale al zwevende naar de aarde vallen.

Daar zit iets weemoedigs in zo'n vallend blad. Het predikt ons de vergankelijkheid van al het aardse leven. Dat leven met z'n kleur en met z'n fleur, het is slechts voor een tijd. Van stilstand is geen sprake. Evenmin van terugkeer. Dat proces van geboren worden-leven-sterven gaat al maar door. Zo is het in de natuur en in de wereld der levende wezens.

De mens leidt een leven van hoger orde dan dat van plant en dier. Daarom is z'n bestemming ook hoger te zoeken dan die welke tussen geboorte en dood mogelijk is. De mens is een verantwoordelijk wezen. Hij is van Gods geslacht en gaat naar zijn eeuwig tehuis.

En waarom zullen we in dit jaargetijde niet andermaal luisteren naar de prediking van het vallend blad? Niets is hier blijvend. Alles, hoe schoon ook, het zal eenmaal vergaan.

Vreemd is het, dat een mens, die de *kiem der eeuwigheid in zich* draagt, zich soms zovast kan bijten in de dingen der vergankelijkheid. Heel wat grote, minder grote en kleine geschillen zouden lang niet die aandacht, welke ze eigenlijk waard zijn, trekken, wanneer wij mensen maar wat meer dachten aan het tijdelijk karakter èn aan de eeuwigheidswaarde van dit aardse leven.

Het ene jaargetijde komt en maakt kort daarop weer plaats voor het andere. Zo gaat het ook met het mensenleven.

Een christen is een kolonist op aarde. Zijn burgerrecht is in de hemelen. O christen, versta dan uw roeping. En wees in de korte spanne tijds, welke God u hier geeft, een zegen!

* * *

Geef mij het boek!

Zo moet eens de beroemde letterkundige Walter Scot, in zijn stervensure gesproken hebben. Walter Scot, eens „de grote onbekende", toen zijn naam nog niet openbaar was gemaakt, later „de prins der dichters en novellisten" geheten.

In de nacht voor zijn dood waakte zijn schoonzoon, John Lockhart, aan zijn sterfbed.

„Geef-mij-het-boek", zo sprak de stervende wederom, toen het bleek, dat men hem niet verstaan had.

„Welk boek vader?" zo luidde het antwoord.

Daarop sprak de stervende: „Er is maar één boek!".

Walter Scot sprak van de bijbel! Het boek voor alle mensen, alle geslachten, alle standen en het boek voor alle tijden.

Het is mogelijk dat de mens een oog heeft voor de schoonheid, voor de verheven eenvoud en voor de majesteit van de bijbel, zonder ooit daarin de stem van God te hebben vernomen. Vele ongelovige geleerden en grote letterkundigen hebben in zeer waarderende woorden over de bijbel gesproken en toch waren hun ogen gesloten voor de gans enige betekenis van den Zone Gods en der mensen en ervoeren ze niet de Zaligmakende kracht van het Evangelie van Jezus Christus.

Het komt mij voor, dat christenen over het algemeen veel te weinig in de bijbel lezen. Meer dan ééns is mij gezegd, dat hele gedeelten zo moeilijk zijn om te verstaan. En daar is veel van aan. Een goed hulpmiddel zal blijken te zijn, om de bijbel in één der nieuwere vertalingen te gaan lezen. De Statenvertaling heeft ontroerend schone gedeelten, welke door niet één nieuwe vertaling geëvenaard kunnen worden, doch ook heeft ze uitdrukkingen, welke althans voor onze tijd in nevelen zijn gehuld. Bovendien hebben nieuwere onderzoekingen van oudheidkundigen en taalgeleerden op bepaalde gedeelten verrassend nieuw licht doen vallen.

Het behoort mede tot de taak van onze Voorgangers en Evangelisten, om meer liefde op te wekken voor het aloude bijbelboek en aan te dringen op een diepgaande bijbelstudie.

Op onze catechisaties is daarvoor een schone en nodigende gelegenheid. En niet te vergeten in de prediking des Woords en op huisbezoek.

Dat er in onze dagen velen mogen leren vragen om hèt boek. Liefst vóórdat de stervensure komt.

* * *

Twee merkwaardige getuigenissen.

In een werkje van den bekenden theoloog, wijlen Dr. Ph. J. Hoedemaker, las ik dezer dagen twee uitspraken van mannen, die in hun leven weinig blijken van ware godsvrucht hebben gegeven. Daarom juist zijn deze uitspraken des te merkwaardiger. Omdat daaruit blijkt, dat bekende ongelovigen soms meer onder de invloed van den bijbel hebben gestaan — althans in bepaalde ogenblikken — dan algemeen vermoed wordt.

Zo moet de bekende voorloper van de Franse revolutie *Rousseau*, eens gezegd hebben:

„Ik moet bekennen, dat de grootheid der Heilige Schrift mij met bewondering vervult en altijd indruk maakt op mijn hart. Doorzoek de schriften van alle wijsgeren, met hun praal van dictie: hoe verachtelijk zijn zij, vergeleken met de Heilige Schrift. Is het mogelijk, dat een werk zo eenvoudig, zo subliem, het werk van mensen zou zijn?"

En dan verhaalt Dr. Hoedemaker een nog treffender uitspraak van *Diderot*.

In het hotel van Baron d' Holbach, alwaar in vroeger tijden alle „grote geesten" van den dag plachtten saam te komen, om hun theorieën des ongeloofs op ieder gebied, namelijk op dat der wetenschap, der kunst en der letteren, onder scherts en vrolijke kout te bespreken, werd gewoonlijk ook de spot gedreven met den Christus en met de Christenen, niet het minst met de Heilige Schrift. Diderot nam in deze kring de eerste plaats in en sprak meestal het laatste woord.

Eens kwam Diderot zeer laat. De avond was reeds nagenoeg verstreken. Men had

ATTENTIE!

De copie voor het e.k. nummer van ons blad zende men onder mijn naam aan:

Ds. J. B. DE NEEF,
Elspeetstr. 21, Den Haag

het weder over het bijgeloof en de onkunde der mensen, die zekere verhalen uit de Bijbel voor waarheid hielden. Tegen zijn gewoonte zweeg Diderot, toen men hem de aanleiding tot het gesprek en zijn inhoud had medegedeeld. Men drong er echter op aan zijn mening te vernemen. Doch Diderot bleef zwegen. Men dwong hem tot spreken. Daarop nam hij dan ook het woord. In plaats van zijn instemming te betuigen, gaf hij die avond uiting aan het gevoel van verontwaardiging, dat hem bezielde.

„Mijne heren", zeide hij, ik wenste te zwijgen, wat ik van uw ijdel, onbeduidend en gedachteloos gekeuvel denk. Gij spot met het enige werk, dat waarlijk groot kan worden genoemd. Wij met ons allen zijn niet in staat iets te schrijven, dat in de verste verte één bladzijde uit de profetieën van Jesaja evenaart, niet bij machte één psalm te dichten, die de snaren van het hart kan doen trillen gelijk de liederen Davids. De bijbel is mij de sphinks, een ondoorgrondelijk raadsel. Alles wat groot is in de kunst en de letterkunde heeft daaraan zijn stof ontleend of zijn vorm daaruit gekregen. Indien ik geloven kon, dat God gesproken heeft, zou ik de eerste zijn, om te erkennen: hier hebben wij Zijn Woord!"

Het gezelschap ging enige ogenblikken later, zo wordt verhaald, niet met de gewone opgewektheid en luidruchtigheid, doch in alle stilte uiteen.

* * *

Het werk der verlossing.

Het is heel best mogelijk, dat een eenvoudige in den lande, zonder ook maar iets af te weten van schoolse geleerdheid of theologische vorming, het heel ver gebracht heeft in de kennis van het werk der verlossing. Heel vaak is voor den wijzen en verstandigen verborgen gebleven, wat den kinderkens (in wijsheid en verstand) werd geopenbaard.

Het Evangelie van Jezus Christus schakelt het verstand des mensen geenszins uit, doch het kan zeer zeker niet door het logisch denken van den mens alleen begrepen worden. Het Evangelie appelleert zeer zeker aan (doet een beroep op) de wil des mensen, doch de zaligheid is toch niet enkel de vrucht van die wil.

Gods Geest werkt ook in de harten der eenvoudigen.

Zo las ik eens van een man op gevorderde leeftijd, die „belijdenis des geloofs" moest afleggen, om daarna toegelaten te worden tot de tafel des Heeren.

De dominee stelde hem de volgende vraag:

„Zeg mij eens, op welke wijze zijt gij tot het heil in Christus gekomen?"

„De Heere en ik hebben beiden wat gedaan", zo luidde het ietwat bevreemdende antwoord.

„Welnu, wat hebt *gij* dan gedaan?" vroeg daarop de predikant.

„Ik", sprak de eenvoudige, „heb aldoor weerstand geboden. God trok, ik wilde niet volgen. God riep, ik weigerde te horen. Ten langen leste is Hij mij te sterk geworden en heeft overmocht; *zó* was de arbeid verdeeld".

Had deze eenvoudige in den lande het niet ver gebracht in de kennis van het werk der verlossing?

d. H.

Zeven brieven uit de hemel.

III.

De Gemeente en haar aardse omgeving.

Openb. 2 : 12—17.

Het meest opvallende in deze brief is wellicht dat de Heere Jezus tot deze gemeente zegt: „Ik weet *waar gij woont.* Tot andere gemeenten spreekt Hij over haar werken en lijden, maar tot deze gemeente over haar werken en w o o n p l a a t s.

De Heere Jezus zou dat hier niet zo nadrukkelijk zeggen, als er geen bizondere reden voor bestond.

Immers Hij weet van alle gemeenten gelijk van alle gelovigen waar zij wonen. Zegt Hij tot een gemeente echter: Ik weet waar gij woont, dan moet aan die woonplaats meer dan gewone aandacht geschonken worden. En wij vernemen waarom hier aan die woonplaats een ongewone opmerkzaamheid geschonken wordt: de gemeente te Pergamus woonde däár, waar de troon des Satans was. Tot twee maal toe wijst de Heere Jezus daarop.

We kunnen uit deze bizondere vermelding van de woonplaats dezer gemeente wel afleiden, dat er verband bestaat tussen woonplaats, aardse omgeving en geestelijk leven. De plaats, waar men woont, de omgeving, waarin men verkeert, is voor het inwendige leven een zaak van groot belang. De omgeving oefent invloed uit. We komen op de wereld met onze aanleg en neigingen, maar de vraag, hoe die zich zullen ontwikkelen, hangt mede van de omgeving af.

Deze brief bepaalt ons bij de betekenis van de aardse omgeving voor het geestelijke leven. De omgeving moge al niets nieuws in ons leggen, zij heeft ongetwijfeld een grote invloed — gunstig of ongunstig — ook op de ontwikkeling van den mens a l s c h r i s t e n.

* * *

I. In de wereld als omgeving ligt voor het zieleleven een dubbel gevaar.

Het is het gevaar der b e d r e i g i n g en het gevaar der v e r l e i d i n g.

Van beide gewaagt en voor beide waarschuwt deze brief.

Waarom is deze wereld eigenlijk gevaarlijk terrein?

Het antwoord is: omdat Satan hier woont.

Niet altijd en overal treedt dat even duidelijk aan de dag, maar op sommige punten en op sommige tijden concentreert en openbaart zich de macht van den Boze op opvallende wijze.

Zo'n punt was Pergamus.

Daar stond zijn „troon".

Pergamus was een brandpunt van zijn invloed. Pergamus was de eerste stad, die een tempel bouwde aan den Keizer van het Romeinse Rijk gewijd. Zij gaf de stoot tot de godsdienstige verering van den Keizer — een verering, die de bron werd van de ernstige conflicten, waarin de gemeenten met de Romeinse Overheid kwamen.

Dan stond er te Pergamus een tempel, gewijd aan den god Asklepios, die in wijden omtrek van die stad vereerd werd als Redder, Heiland, en van wien allerlei genezingswonderen vermeld werden.

We voelen hoe hiér de botsing tussen de jonge christen-gemeenten en de Macht dezer wereld, het heftigst moest worden. De jonge Christenheid beleed: Jezus is Heere! Haar Koning was Jezus. Die belijdenis moest haar in verdenking brengen als droeg ze een revolutionnair karakter. Hier, in Pergamus, waar de Keizer-verering op de spits gedreven werd, verdroeg men de belijdenis van een anderen Koning het minste.

Maar niet slechts als Koning, ook als Redder beleden de jonge gemeenten Jezus en Pergamus was trots op zijn god: den als Redder gevierden Asklepios.

In deze stad waren, indien de gemeente getrouw was, botsingen niet te vermijden.

Door deze twee dingen: de Keizerverering en de aanbidding van Asklêpios, bezat Satan in Pergamus een grote macht over de zielen en wist hij hier Christus' heerschappij krachtig tegen te staan.

Men kan als christen niet verborgen blijven — eenvoudig al omdat men niet mee kan doen. Het voorhanden onderscheid tussen den christen en de wereld leidt noodzakelijkerwijze tot afscheiding éérst en tot botsing daarna. In Pergamus was dat gebleken met Antipas (vers 13). Toen de menigte (zo zegt de geschiedenis) den afgod huldigde had Antipas geweigerd mede te doen. Hij kende een anderen Heiland, een anderen Redder en de trouw aan dezen Redder had hem het leven gekost.

Hoe groot deze wereld ook moge zijn — ze is te klein voor Christus en voor Zijn Tegenstander; te klein voor de gelovigen en hen, die verblind, den Satan volgen. Er is geen naast elkaar mogelijk. Christus' aanspraak is volstrekt en de Duivel weet wel dat hij alles moet houden zal hij niet alles verliezen.

„En gij houdt Mijn Naam". Ofschoon de gemeente zag wat haar trouw van haar zou kunnen eisen, hield ze stand: „Gij houdt Mijn Naam vast en hebt Mijn geloof niet verloochend".

Heerlijk lichtpunt: „Ik weet waar gij woont". Ik ken de omstandigheden waaronder gij moet leven.

RONDOM HET MILITAIRE VRAAGSTUK.

Deze week geef ik het eerst het woord aan een broeder, die in zijn brief, vooral in de aanvang, wel een beetje doolde en nu niet direct aanspraak zou kunnen maken op het schone voorrecht een vreedzaam mens te zijn. Maar terzake, anders zouden wij in hetzelfde euvel vervallen. Zijn brief, inzoverre wij die publiceren, en het behoeft toch geen verzekering dat wij die doorgeven voorzover er over het onderhavig probleem gesproken wordt, is een getuigenis, welke kracht *in zijn eenvoudigheid ligt*. Doch de moeilijkheid schuilt juist in het feit, dat menigeen de zaak zo eenvoudig niet kan zien, maar dat veelvuldige vragen zich bij hem aanbieden. Om maar een ding te noemen: er zijn duizenden oprechte kinderen Gods, in alle vroomheid Hem dienende, die zonder bedenken de wapenrok aantrekken en de plichten van een soldaat vervullen. Ik zou aan hun kindschap niet willen twijfelen, ook niet aan de ernst, die zij ten opzichte van deze taak aan de dag leggen, zij zijn niet onnadenkend en toch doen zij iets wat gij nooit zoudt durven doen. Zie, een facet van de steen des aanstoots, ofschoon de geest ons toch in alle waarheid wil leiden. Maar laat mij onzen broeder het woord geven:

Het militaire vraagstuk?

Zo schijnt het inderdaad te zijn. Het wel of niet militair willen of kunnen zijn, schijnt een vraagstuk. En niet alleen voor eenvoudigen maar, en misschien wel vooral, voor de meer ontwikkelden.

Het is voor mij een groot raadsel hoe er broeders kunnen zijn, christenen van welk land, volk of kerk ook, die menen den Heere Jezus te kunnen dienen als soldaat met geweer en bajonet. Een oorlog vloekt doodeenvoudig met het Evangelie van Jezus Christus. Militairisme, oorlog betekent één stuk zonde, het is verderven. En Jezus? Kwam Hij niet om te behouden?

Wie kan zich den Heiland voorstellen in 't grijze pak van den soldaat? 't Geweer met de bajonet erop aan de schouder? Of achter een machinegeweer? Of in de vliegmachine, gereed om bommen te werpen, waardoor honderden mensen worden vernield? Mensen naar Gods beeld geschapen, waaronder leden van het lichaam van Christus.

Neen, onze Heiland heeft zich anders geopenbaard. Hij kwam niet om te verderven, maar te behouden. En Hij vraagt van ons niets meer, maar ook niets minder. Die een volgeling van den Heer wil wezen, Hem alleen wil dienen, zich naar Zijn naam wil noemen, sta af van de ongerechtigheid.

Die den Heere Jezus wil dienen, neme deze wapens niet op, maar die doe aan de hele wapenrusting Gods, Efeze 6 : 11—16.

Behoud en verderf niet. Het militaire vraagstuk? Neen 't is geen vraagstuk en nog veel minder een geloofsstuk.

Militairisme en oorlog is duivelsdienst; nooit Godsdienst!

Met hart. br.groeten en dank voor de plaatsing.

J. H.

Na dezen broeder zou ik graag een beroepsmilitair het woord willen verlenen. Maar ook hij zal ontdekken dat ik hier en daar knip. Dat ik dat doe, doe ik terwille van de lezers, den schrijver en den eind-redacteur, die al wel een

---

Soms schijnt het alsof de blik des Heeren niet doordringt. Soms vraagt de godvrezende zich af: „Zou er wetenschap zijn bij den Allerhoogste?"

„Ik weet waar gij woont". Waar gij woont in dagen, die donker zijn als de nacht; in dagen, gevuld met smart, bespotting, vijandschap, tegenkanting. Christus ziet de tranen, die zij schreien, die in aanvechting zijnde het aangezicht afkeren van dit leven en Hem zoeken; Hij verzekert den bedrukte, wiens kommer de buitenwereld niet kent: Ik weet, waar gij woont!

Sommigen wonen in plaatsen, vol verzoekingen, naast mensen, die den Satan dienen; sommigen wonen bij een spottenden vader, anderen bij onverschillige kinderen of bij mensen, die de godvrezenden niet kunnen verdragen. Hij weet het en Hij doet hen ervaren: Gewisselijk, de Heere is aan deze plaats!

De Heere wist waar Lot woonde. Dat was tot Lot's redding. Aleer Hij Sodom ging verderven zond Hij Zijn engelen om Lot uit Sodom uit te leiden. Hij wist waar Elisa zich bevond toen deze uitgeput neergezonken was onder de jeneverstruik in de woestijn. Hij wist het adres van Saulus, toen hij bad. De Heere kende straat en huis.

De gemeente houdt stand, ze kán stand houden. 't Geheim ligt in de hemel. Daar is er Een, die haar strijd gadeslaat, de handen voor haar opheft en bidt: „Vader, Ik bid niet dat ge ze uit de wereld wegneemt, maar dat ge ze bewaart van den Booze!

* * *

Nog ernstiger dan het gevaar der bedreiging is het gevaar der verleiding.

Dat gevaar wordt door den Heere Jezus verduidelijkt met een voorval uit Israëls geschiedenis. Bileam, de door den koning van Moab gehuurde profeet, kon Israël niet vloeken. Toen gaf hij den heidensen koning de raad: „Israël een aanstoot voor te werpen". Een aanstoot, dat is een *lokmiddel*. Israël werd uitgenodigd deel te nemen aan de heidense offermaaltijden met de daaraan verbonden zedelijke uitspattingen.

Als de Duivel ziet, dat hij met geweld niets wint, dan stelt hij voor vrede te sluiten, teneinde het zondegif in aantrekkelijker vorm het hart te doen indringen.

Aan de vrees voor moeilijkheden, botsingen komt de Duivel tegemoet met de raad: schikken, alliëren. Hij kleedt het kwade in een aannemelijke vorm. — Het Boek der Openbaringen is Christus' oproep tot de gemeente: geen schikking! geen alliantie! Draag, o Mijn gemeente, uw kruis! Zo vervult ge uw taak en zijt ge een reuke des levens ten leven en een reuke des doods ten dode.

Van die besliste oppositie tegenover de wereld getuigt de verklaring des Heeren, dat Hij de lering der Nicolaïten haat! Met geen waarheid mag de gemeente de tegenstand van wat „wereld" is afkopen. De lering der Nicolaïten komt daarop neer. Ze pasten zich aan in verkeerde zin. Zij misbruikten het Evangelie der vrije genade als gaf het den mens een vrijbrief voor de zonden in handen.

De boodschap der Apostelen was: De zonde is verzoend, uitgeschakeld. Ze telt niet meer mee in onze betrekking tot God. De valse gevolgtrekking — de gevolgtrekking der Nicolaïten, was: dus mogen we vrij zondigen, want dan wordt de genade des te meerder.

„God heeft mij lief, ondanks mijn zonden." Dat kan een christen en dat kan een Nicolaïet zeggen.

De christen bedoelt het zo: Hij heeft mij lief, mijn zonden mij vergevende! Maar de Nicolaïet bedoelt het zo: Hij heeft mij lief en of ik zondig komt er daarbij niet op aan. Men merke op hoe deze leer hare schaduwen reeds in de apostolische tijd vooruit wierp: Rom. VI en I Joh. I.

Wij zijn verlost!

Inderdaad maar . . . . 't Heeft Zijn bloed gekost!

II. De Heere steunt de gemeente met een dubbele belofte.

Wie, wáár hij ook geroepen is zijn Heiland te dienen, overwint, dien zal de Heer te eten geven van het manna, dat verborgen is.

Inplaats van de spijs der heidense offermaaltijden, van het voedsel, dat de wereld biedt, ontvangt de gemeente hemelspijze!

De lokspijze dezer wereld is vergiftigd. Wie haar nuttigt, stelt zijn ziel bloot aan de eeuwige dood.

Het manna is de spijs, die uit de hemel komt. Ze is verborgen voor die niet gelooft. Ze is hier verborgen in het Avondmaal onder de vormen van brood en wijn en wordt eens onder andere gedaanten den zaligen geschonken.

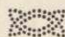
Daarnaast ontvangt de Overwinnaar nog iets: een witte keursteen, en op die keursteen een nieuwe naam geschreven, dien niemand kent, dan die hem ontvangt.

De winnaars in de Isthmische spelen kregen een witte steen als getuigschrift, bewijsstuk. En de nieuwe naam is de naam waarmede de getrouwen staan opgetekend in de hemel en die hun toegang geeft tot de wereld der zaligen.

Die getrouw is heeft het getuigenis in zich.

Dat is het Heilgeheim.

L.

brede rug heeft, maar niet graag klachten leest.

Ik vermeld ook alleen de initialen van de schrijvers. Echter moet mij steeds de volle naam bekend gemaakt worden.

Geachte redactie.

Laat mij op de voorgrond stellen dat de oorlog uit den boze en iets verschrikkelijks is. Ieder nadenkend mens is daarvan overtuigd. Ieder weet dat het militairisme een noodzakelijk kwaad is; daarover behoeven we dus geen woorden te verspillen; en ik ben blij dat alle Baptisten daar ook zo over denken.

Maar laat u ook een vreemdeling, die kwade bedoeling heeft, uw huis binnendringen?

De mannen die in de 80-jarige oorlog voor hun geloofsovertuiging streden, waren die niet op hun plaats?

Zolang wij nog iets kunnen doen, moeten wij ons voor de gemeenschap geven, al gaat het ook met leed gepaard. Zien we dat niet aan onze militairen, die verwijderd zijn van hun vrouwen en kinderen. Deze voelen toch ook dat het nodig is voor uw huisgezin op te komen; of hebt u daar geen belang bij?

Geachte redacteur, we moeten nuchter de zaak bezien en niet trachten door zulke stukken De Christen vol te krijgen; ik vind deze dingen niet op zijn plaats. (Laat u dit niet achterwege). En ten slotte, door wie ontstaat de oorlog; we weten toch dat hier ook weer satanische machten achter schuilen en laat hij, die dat kan deze macht verslaan en de overwinning melden in De Christen.

Maar helaas, we zullen moeten wachten tot het duizendjarig rijk (dit heb ik al eerder eens vermeld) waar dan de zwaarden tot sikkels . . . .

Met dank voor de plaatsing, de beroepsmilitair,

N. B. M.

Het slot van de brief is ongeschikt om in De Christen te worden opgenomen. Trouwens ik heb al meer doorgelaten, dan ik gewoonlijk doe; omdat een militair aan het woord is. Juist van hem hadden wij graag een goed woord gehoord, een geargumenteerd betoog.

De aanhaling van de 80-jarige oorlog is hier dunkt me niet op zijn plaats. Het valt moeilijk een oordeel te vellen over een krijg die voor enkele eeuwen plaatsgreep en evenzeer ondoenlijk is het te zeggen, of die mannen niet op hun plaats waren. Ik weet niet of die mannen wel hun doen en laten zo beseften, als wij nu willen laten voorkomen, dat ze het deden.

Wij moeten ons voor de gemeenschap geven. Dat is zeer juist. Maar ontneem ik de gemeenschap in een oorlog niet het beste? En wat u schrijft over persoonlijk belang bij de verdediging van mijn huisgezin door soldaten, wil ik niet beantwoorden. Zulke persoonlijke aanduidingen zijn hier niet op hun plaats.

U roept mij op nuchter te zijn en te waken voor wat er in De Christen geplaatst wordt. Broeder, ik ben wel nuchter, maar ik moet soms wel een oog dichtdrukken; anders kwamen velen niet eens aan het woord.

U zegt dan nog te geloven, dat satanische machten achter de oorlog staan. Daarover willen wij wat nadenken en ons in alle ernst afvragen, in welke slagorden wij hebben te marcheren.

Dan kwam er vanmorgen nog een brief binnen, die onder het hoofd: Antimilitairisme enkele gedachten over het militairisme bevatte.

We hebben wel voor gewoonte dit woord militairisme te gebruiken, wanneer wij de soldaterij willen aanduiden. Mijn woordenboekje zegt, dat militairisme betekent: het op de voorgrond stellen en bevoorrechten van het militaire, soldatenheerschappij. Dat wil echter heel wat anders zeggen, dan wanneer wij samen willen zoeken naar onze houding ten opzichte van de moderne oorlog.

De schrijver van deze brief zegt o.a.:

„Mensen, die niet geloven in een opstanding der doden en een eeuwig leven, hebben gelijk als ze van dit leven proberen te maken wat er van te maken is, en hun aardse bezit of hun invloed zowel voor henzelf als voor hun kinderen zo groot mogelijk trachten te maken. Dit is toch het leven van den mens zonder of buiten God. En tot dit doel zijn alle middelen geoorloofd, ook moord op zijn medemens of concurrent, omdat hij niet gelooft en niet rekent met een Goddelijk oordeel na dit leven.

Voor Christenen en hiermede bedoel ik alleen mensen die geloven, dat Jezus Christus voor hun zonden aan het kruis is gestorven en Zijn bloed voor hen heeft gestort en zodoende het eeuwige leven voor hen heeft teruggebracht, voor hen is het uit liefde tot Jezus Zijn wil te willen doen en Zijn woorden en leer in toepassing te willen brengen, zoals: Hebt uw vijanden lief . . . ."

Laat ons deze week hiermee eindigen. Wij winden ons niet op, als iemand een mening er op na durft te houden, die ons totaal vreemd is en zelfs verderfelijk voorkomt. Wij willen nuchter blijven en elkaar kalm te woord staan. Het gaat er niet om wie hier het scherpste verstand heeft of de scherpste pen, maar we willen elkander dienen. Die dat in het oog houdt zal waardevolle bijdragen kunnen leveren.

E.-R.

Cijfers, die roepen!

Dat de Christelijke zending nog lang niet overal op de wereld komt blijkt uit een stukje, dat op de wereldconferentie der zending te Tambaram werd ingediend. Daar werd het volgende gerapporteerd: Van de 1608 landen van het geweldige Chinese rijk zijn 293 landen op tamelijk bevredigende wijze door de zending bezet, 206 landen onbevredigend en overigens is China nog onbezet! In Mantsjoerije is de helft van de 33.000.000 inwoners nog niet aangeraakt door het evangelie. In Nederlands Indië is één vierde deel van de archipel nog onbezet. Gebieden met tezamen 12.000.000 inwoners zijn door de regering nog gesloten voor zendingsarbeid. Andere gebieden (vooral op Sumatra) liggen nog geheel braak. Bijna 500 staten van Brits Indië hebben de stem der Christelijke prediking nog niet vernomen. In het noorden van Afrika zijn er gehele gebieden, die thans Mohammedaans zijn en in hun historische ontwikkeling het Evangelie nog nimmer vernomen hebben. In Midden-Afrika en zuidelijke gebieden zijn wel de randgebieden geplaatst voor de boodschap van Christus, maar de binnenlanden van Frans-West-Afrika, het zuiden en noord-oosten van Angola, Mozambique, Frans-Aequatoriaal-Afrika en Portugees-Guinea zijn nog slechts zéér sporadisch voorzien van Zendingsposten. In Brazilië zijn er slechts 5700 Christenen per millioen (er wonen 42.000.000 mensen in dit reusachtige land). En zo zouden er meer gebieden te noemen zijn, die roepen om bearbeiding in dit werelddeel.

Am Heiligen Quell.

Het tijdschrift van generaal Ludendorff „Am Heiligen Quell", na de dood van den veldheer door zijn echtgenote Mathilde Ludendorff voortgezet, doch sindsdien voortdurend in abonnementental achteruitlopend, heeft 25 September j.l. plotseling zijn verschijnen gestaakt. Daarmee verliest het nieuw-heidendom zijn meest befaamde orgaan.

LEESTAFEL.

Martha-Kalender 1940, 49e jaargang. Prijs f 0.75. Uitg. A. Voorhoeve v.h. Bredée's Uitgevers Mij. N.V. Rotterdam.

Deze Scheurkalender draagt de ondertitel „De dag met God". Het schild presenteert een vierkleurendruk van de bekende schilderij „de Emmausgangers" van Joh. Vermeer. Het is sober en welsprekend en aangepast bij een modern interieur. De voorzijden der blaadjes zijn verzorgd door twaalf verschillende predikanten, die doorgaans een kort en fris en krachtig geluid doen horen. De achterzijden zijn weer bewerkt door Ds. A. T. W. de Kluis tezamen met verschillende auteurs o.a. Anne de Vries. Keuze uit 3 zeer goede premie-boeken kan men doen als men aan de prijs van de kalender het luttele bedrag van f 0.40 toevoegt.

We hebben al eens eerder de aandacht van onze lezers op deze waarlijk mooie kalender gevestigd. Hij is, wat hij zijn wil, namelijk een stille vriend van het huisgezin.

* * *

Ik geloof . . . . door Ds. A. M. v.d. Laan Krafft. Prijs f 0.45; getallen prijs f 0.35 per 20 ex. Uitg. als boven.

Collega v.d. Laan Krafft is jeugdpredikant te Rotterdam en weet dus uit ervaring, hoe onbekwaam jonge mensen soms zijn om uitdrukkking te geven aan wat zij geloven. Om hen en ook de anderen tegemoet te komen heeft hij in

dit zak-formaat-boekje van 48 pagina's een zeer beknopte maar pittige toelichting gegeven van de Apostolische Geloofsbelijdenis. Wie onzer leest den schrijver niet met instemming en welgevallen als hij zich over het eerste gedeelte van het eerste artikel — „ik geloof . . . . " — aldus uitlaat: „„Ik" geloof; ik zelf, niet natuurlijk ik alleen, want dat zou natuurlijk iets pedants in zich hebben, neen: óók ik, maar uit en in mijzelve, zij het niet *door* mijzelve. Dus ik spreek niet een ander na, zeg niet wat eigenlijk van een ander slechts is overgenomen — neen: ik zelf ben tot de conclusie gekomen na korter of langer nadenken, na veel of weinig ondervinding, na hoor en wederhoor, na bidden en twijfelen, na openbaring door God ook aan mij en mijn aanvaarden — dat ik nu geloof". Dit geschriftje beantwoordt ongetwijfeld aan een grote behoefte. Wij zouden het gaarne in het bezit zien van alle christelijkvoelende en niet in het minst van alle onze jongemensen.

* * *

Drie Wijzen van onzen tijd, door Dr. J. R. Callenbach 2e druk. Prijs f 0.25. Getallenprijs f 0.15 per 25 ex Uitg. als voren.

Het verwondert ons niet, dat een tweede druk van deze Kerstparabel zo kort na zijn eerste verschijning het licht ziet. De drie wijzen zijn een geleerde, die dikke boeken schreef, een kunstenaar, en een technicus. Zij ondernemen twee tochten naar de Kribbe om het Kindeke de beste producten van hun trotse geest aan te bieden, doch gaan in beide gevallen diep teleurgesteld heen. Eerst als zij voor de derde keer aan die Kribbe verschijnen, maar dan met eigen angst en zorg en twijfel als hun ellendig bezit in hun handen, vinden zij de vreugde, waarop zij gehoopt hebben. De parabel is zeer geschikt om in Kerstkringen en op Jeugdsamenkomsten gelezen te worden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

CORRESPONDENTIE

Er bleef deze week 1 kolom copie over.

UIT DE GEMEENTEN

ZANDBULTEN, Oct. '39. Voor de gemeente te Zandbulten was het Zondagavond 1 Oct. een bijzondere avond, daar Br. Wolters, wegens vertrek naar Foxhol, afscheid nam Ons kerkgebouw was voor deze avond tot in alle hoeken bezet. Na gemeenschappelijk gezang opende Br. Wolters de avondsamenkomst met gebed. Alle aanwezigen werden welkom geheten. Voor deze ure had de scheidende gekozen 1 Petr. 1 : 25. „Maar het woord des Heeren blijft in der eeuwigheid, en dit is het woord, dat onder u verkondigd is". Spreker memoreerde in dit ogenblik, wat we als evangelist en gemeente in deze vier voorbijgegane jaren aan dit woord gehad hadden, waaruit we Zondags tezamen mochten putten, en hoe we tezamen ook in openluchtsamenkomsten de boodschap mochten verkondigen.

Na de afscheidstoespraak van Br. Wolters besteeg onze consulent, Ds Visser van Noordbergum de kansel, die nu de leiding nam. Ds. Visser ging met enkele gedachten het tot stand komen van de gemeente vier jaar geleden na; hoe het werk des Heeren hier een aanvang nam, en het juist vier jaar geleden was, dat Br. Wolters hier tot het dienstwerk werd ingeleid. Veel goed werk is te Zandbulten en omgeving door den evangelist verricht, aldus spreker, wat door de gemeente met een ja beantwoord werd. Na deze korte toespraak van Ds. Visser, sprak als bestuurslid der gemeente ouderling Schotanus, die in gevoelvolle bewoordingen weergaf hoe zwaar ons dit afscheid trof en enigszins overrompelde. Br. Wolters met gezin nam in de gemeente een grote plaats in. Doch spreker liet ons ook weer verstaan, dat Gods doen enkel wijsheid is en juist de enige goede weg wijst. Br. Schotanus sprak over de getrouwheid van onzen broeder, die in het werk des Heeren onvermoeibaar de boodschap van dit Kruisevangelie doorgaf, hetwelk ook deze laatste avond met gloed gepredikt werd. Na dit getuigenis werd br. en zr. Wolters staande toegezongen Ps. 121 vers 4. Als bestuurslid van de Friese Bond van Bapt. gemeenten voerde Ds. H. Visser, emer. predikant het woord en sprak en getuigde van de arbeid te Zandbulten. Hoe hij voor het eerst met Zandbulten in contact kwam en hoe Gods Geest zondaren trok uit de duisternis. Ook deze spreker memoreerde de goede verstandhouding tussen voorganger en gemeente en wenste br. Wolters en gezin Gods onmisbare zegen toe in de nieuwe arbeid te Foxhol. Voor onze jeugdvereniging bracht mej. Bertha Sipma br. Wolters en gezin dank voor het vele goede wat zij ook voor de jeugdvereniging geweest waren, hoe ook de jonge mensen bij br. Wolters niet tevergeefs aanklopten, maar die altijd gereed stond om met raad en daad bij te staan. Hierna kreeg nog een afgevaardigde van de nieuwe standplaats Foxhol het woord, die liet uitkomen, dat hij aanvoelde, dat dit afscheid voor de gemeente, niet gemakkelijk viel. Deze broeder wenste Zandbulten toe, dat ze mocht voortgaan op de ingeslagen weg. Dat dit woord: „Het woord des Heeren blijft in der eeuwigheid", de gemeente te Zandbulten en te Foxhol in de toekomst tot troost zij, waaruit alleen kracht te bekomen is.

Na deze toespraken en goede woorden, aan het adres van br. Wolters en zijn vrouw, kreeg de vertrekkende nog gelegenheid om gemeente en afgevaardigden vanaf de kansel nog een hartelijk dankwoord toe te spreken. Ook zr. Wolters bracht de gemeente nog dank voor de stoffelijke blijken van belangstelling, door haar in de voorbijgegane week geschonken. Na gezamenlijk gezang der gemeente ging br. Wolters voor in dankgebed en zegenbede. Deze avond was voor de gemeente te Zandbulten een avond, die we nog niet eerder meegemaakt hadden, een avond, die we nimmer zullen vergeten. We voelden zo dat er banden waren gelegd, die in eeuwigheid niet verbroken kunnen worden. De eeuwige God zij br. Wolters en gezin ten zegen in Foxhol en stelle hem ten zegen. Dit is de enige wens en bede van de gemeente te Zandbulten. Bij het verlaten van het kerkgebouw werd de gelegenheid gegeven br. en zr. Wolters een hand ten afscheid te drukken waarvan door allen gebruik werd gemaakt.

De Secr. G. KLOOSTERMAN.

ALLES BEZIELENDE.

Alles bezielende,
zie mij hier knielende:
U roep ik aan;
alles Behoudende
nimmer veroudende
leid mijn bestaan!

Rusteloos zwervende,
dagelijks stervende
mensen zijn wij;
Gij de eeuwig levende,
't leven ons gevende,
Heer, die zijt Gij!

O, Gij Oneindige,
Neig tot den eindige
gunstig Uw oor:
Alles bezielende,
zie op den knielende,
hoor en verhoor!

W. L. WELTER.

FOXHOL. Zondag 8 October was het voor de gemeente een zeer gezegende dag. Voor de eerste keer sinds het ontstaan der gemeente, welke nu reeds meer dan 50 jaren telt, mochten wij het voorrecht smaken getuige te zijn, dat onze evangelist br. Wolters werd ingeleid en zijn arbeid aanving, na vier jaren als zodanig in de gemeente te Zandbulten werkzaam te zijn geweest. Ds. Weenink leidde deze samenkomst.

In verband met Joh. 12 : 2b werd br. Wolters voorgesteld en ingeleid, waarbij deze twee punten werden behandeld: Belofte met Conditie. Waarna beiden, hand in hand, staande voor het aangezicht des Heeren, om Gods zegen smeekten.

WEEKKALENDER

Daders des Woords.

Een beter opschrift, dat de gedachten van den praktischen Jakobus duidelijker zou vertolken, kon ik niet vinden. Jakobus was de oudste van de broeders van onzen Heere Jezus. Hij is ouderling der gemeente te Jerusalem geweest. Toen Petrus uit de gevangenis verlost was en de gebeurtenis aan de vergaderden meedeelde, sloot hij met de woorden: Boodschapt dit aan Jakobus en de broederen. En op de grote vergadering te Jerusalem, waar beslist zou worden over de positie der heidenen in de gemeente spreekt Jakobus het beslissende woord. Trouwens, toen werd in zijn raad al iets openbaar, wat wij in nog sterkere mate in zijn brief terugvinden: een wettische inslag. Wellicht hangt dat samen met zijn eigen levensopvatting; men noemde hem: de gerechte. Mensen, die streng zijn over zichzelven, zijn dat dikwijls ook over anderen. Dat is wel niet goed, maar ge zult zulke gevallen ook wel kennen. De brief is gericht aan gelovige Joden, aan jodenchristenen uit de twaalf stammen her en der verspreid.

Zondag 22 Oct. Jak. 1 : 1—11.

In gevaar openbaart een mens zijn innerlijk wezen. De kracht van het geloof wordt eerst in de verzoeking openbaar. Op dat moment meet men zijn geloof. Dat is ook een voordeel van de verzoeking. Bovendien leert men geduld. Weet iemand geen weg in de verwarrende gebeurtenissen, door mogelijke verzoekingen: God wil leiden. Maar dan geve men zich ook aan zijn leiding over.

Maandag 23 Oct. Jak. 1 : 12—18.

God verzoekt niet. De satan verzoekt om te laten vallen; God beproeft om omhoog te voeren. Het eigen hart zucht naar de zonde en zoekt naar dat wat zijn dood betekent. Ons hart hunkert naar het verkeerde en komt het, dan wordt dat hart meegesleurd en komt om. Van God kan alleen het goddelijke komen. In ons is het nieuwe leven gewekt door Zijn scheppend woord.

Dinsdag 24 Oct. Jak. 1 : 19—27.

Als het nieuwe van God geschapen geslacht past ons een andere wandel dan vroeger. We komen natuurlijk niet klaar met het luisteren naar de raadgevingen voor dat nieuwe leven. De proef op de som is de daad. Beschouwingen kunnen ongetwijfeld hun nut hebben, maar wanneer beschouwingen niet leiden tot welberaden daden, dan kan men dat spiegelgevecht gerust staken. Het wordt immers toch geen menens.

Woensdag 25 Oct. Jak. 2 : 1—13.

Ongetwijfeld behandelt men de een anders dan de andere; dat moet zelfs, want de een is de andere niet. Maar dat bedoelt Jakobus niet. Hier gaat het niet om den mens, maar om zijn geld. Wacht even met uw oordeel; de man met de achtcylinder voor de deur ontvangt gij ook vrij wat vriendelijker dan een arme zoon des volks. Men zie meer op de wezenlijke waarde van een mens; men denke meer aan dat wat in hem zit, dan aan dat wat om hem hangt. Weest altijd voorzichtig met uw oordeel. Oefen barmhartigheid.

Donderdag 26 Oct. Jak. 2 : 14—26.

Jakobus ageert niet tegen Paulus, die beweert dat een mens alleen zalig wordt door het geloof. Paulus had zijn brieven nog niet geschreven. Maar Jakobus gelooft niets van uw geloof, als het niets in uw leven uitwerkt. Aan schone woorden heeft een mens bitter weinig. De wereld is zat van redevoeringen. Toon ons in uw leven de waarheid van uw zeggen. Abraham en Rachab handelden in geloof. Ze presteerden iets. Het geloof werd tastbaar bij hen. Dat is geloof.

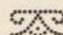
Vrijdag 27 Oct. Jak. 3 : 1—12.

De beeldspraak van Jakobus is kostelijk en behoeft geen nadere verklaring. Trouwens het hier aangesneden onderwerp spreekt voor zichzelf. Waar geloof houdt ook de tong in bedwang. Wat denkt gij van uw tong? En wat dunkt u denkt God ervan?

Zaterdag 28 Oct. Jak. 3 : 13—18.

Hier handelt Jakobus over de ware wijsheid. Een wijze is zachtmoedig. Een boos hart schuilt niet bij de waarlijk wijze. Een boos hart heeft de wijsheid van den mens of erger nog, van den duivel. Maar goddelijke wijsheid straalt een mild licht uit, dat niemand pijnigt en allen dient. Lees maar eens waar de ware wijsheid toe leidt. Die wens ik u en een goede Zondag.

HUIZINGA.

Daarna sprak br. Wolters naar aanleiding van 1 Kor. 2 : 1—8 en bepaalde ons in 't bijzonder bij de eerste twee verzen: „Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus, en *Dien gekruisigd*", onder het thema: Hoedanigheid en Inhoud.

Vervolgens kwamen verschillende afgevaardigden aan 't woord, o.a. de Wethouder der gem. Hoogezand en br. Barendregt namens de Unie-Commissie.

Na de pauze nam de begroetingssamenkomst een aanvang, welke geleid werd door br. v. d. Heide. De voorz. las een gedeelte uit Gods Woord en koos daarvoor de zo wel bekende geschiedenis van Mozes, Aäron en Hur uit Ex. 17. Spreker herinnerde ons eraan welk een kracht er *ligt* in het gebed. In de geheel gevulde kerk waren verscheidene afgevaardigden aanwezig, die gelegenheid kregen om namens hun gemeenten de beste wensen over te brengen o.a.: Groningen, Zandbulten, Hoogezand, Delfzijl, Noordel. Bond van Bapt. gem. en Haulerwijk. Ds. Louw, consulent der gemeente, was ook aanwezig ter begroeting van onzen arbeider. Tenslotte gaven enkele jeugdleiders hun blijdschap te kennen, de hoop uitsprekende, dat zij voortaan door br. Wolters geleid, gezamenlijk deze gezegende arbeid mochten voortzetten.

Als slotvers zongen wij: „Geloofd zij God met diepst ontzag", waarna br. Wolters de zegenbede uitsprak.

J. SIEKMANS, Secr.

MEDEDELINGEN

Adreswijzigingen:

K. BAPTIST, nu:
Stationsweg, Zandbulten.

J. A. SCHOLTE, nu:
2e Heerewal 89, Heerenveen.

Verantwoording voor de Friese Bond ten bate der Comm. v. Inw. Zending

Gemeente Leeuwarden f 10.85
Hartelijk dank.

H. FENNEMA,
w.n. penningmeester.

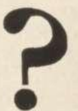
Verantwoording. Voor het Pensioenfonds in dank ontvangen

van de Gem. te Leeuwarden f 25.—

Er zijn heden 20 antwoorden binnen, waarvan slechts 4 negatief. Dit geeft weer een beetje moed. Mag ik ook van de andere gemeenten een antwoord ontvangen? Met br. gr.,

K. REILING,
Postrek. 109502. Hengelo (O.)

U GOOIT MIJ
TOCH NIET WEG

Vrijdag 27 October 1939 No. 2598 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

OP ZEER HOOG BEVEL.

Heb ik het u niet bevolen?
Wees sterk en heb goede moed.
Jozua 1 : 9.

Dit woord heeft God eens tot Jozua, de opvolger van Mozes, gesproken.

Ditzelfde woord richt Hij in deze dagen van algemene mobilisatie tot een ieder onzer.

Let wel: het is geen goede wenk van een welmenenden vriend; geen liefdevolle raad van een vader in Israël; geen holle troost van een rentenier.

Het is een bevel, een hoog bevel, een zeer hoog bevel.

Gij weet, van welke betekenis in het leger het bevel van een meerdere, van een opper-officier, is. Wie onder de manschappen denkt eraan het niet uit te voeren? Veronderstel, dat een van de onzen op post staat bij een brug met de opdracht niemand meer door te laten. Hoe zal hij zich van zijn taak kwijten? O, gij zijt vertrouwd met zijn houding. Hij wijst den fabrikant in zijn blinkende wagen even goed terug als den arbeider met zijn verroest karretje. Zelfs indien gij zelf, zijn vader of moeder of echtgenote of broer van de brug gebruik zoudt willen maken, zou hij u onverbiddelijk tegenhouden. Hij mag vader of moeder niet liefhebben boven zijn land.

Een militair bevel, een hoog bevel sluit ongehoorzaamheid uit. Onze mannen weten dat. Daarom onderwerpen zij zich eraan, hoe moeilijk het soms ook voor ze moge wezen.

„Wees sterk en heb goede moed!"

Op zeer hoog bevel van God aan u en mij in deze moeilijke dagen en voor dagen, die misschien veel moeilijker zullen zijn. Wie zal zeggen, wat ons boven het hoofd hangt! Maar welke ook de offers zijn, die van ons worden geëist, wij mogen ons nimmer laten verleiden door ledige armstoelen, of schreiende kinderen of teruglopende zaken, of vreze voor verlies van huis en erf of andere dingen.

Onze zonen hebben het geweer aan de voet en waken voor de onafhankelijkheid van ons land en de veiligheid van zijn burgers. Zij staan onder hoog bevel.

Wij allen staan onder zeer hoog bevel: „Wees sterk en heb goeden moed!"

Dat zijn onze consignes. Daaraan houden wij ons.

* * *

Men kan een bevel om het een of ander te doen al of niet uitvoeren. Wij hebben daarvoor de vrije wilsbeschikking.

Hebben wij die vrije wilsbeschikking ook om het een of ander *te zijn?*

Kunnen wij sterk zijn, wanneer wij dat verkiezen? Als dat niet zo is, heeft dat zeer hoog bevel beslist geen zin.

Maar wij kunnen sterk en met goede moed vervuld zijn, indien wij dat begeren. Zelfs de zwakste onder ons kan: „opvliegen met vleugelen gelijk de arenden; kan lopen en niet moede worden".

Wat zijn woorden? Zij mogen in de diplomatie middelen zijn om de gedachten te verbergen; zij zijn bij de oprechten de wegen waarlangs zij tot ons en in ons komen. Is het niet mede door het woord, dat de ware mensenvriend iets van zichzelf overdraagt aan anderen? Menige jongedochter bewandelt met blijdschap een zeer doornig pad, dank zij het gegeven woord van een jongeling. Zij vermag jarenlang het leven van opoffering te leven en vindt kracht tegen de grootste moeilijkheden op te tornen. Zij heeft in het gegeven woord den jongeling ontvangen.

Hoe begeesterend kan de boodschap zijn van een generaal, de held en kameraad van allen, die de wapenrok dragen. Hij vaart door middel van zijn woord in de zielen van zijn bewonderaars.

Op zeer hoog bevel: „Wees sterk en heb goede moed!"

Dat is het woord van onzen God!

Wij moeten God dat woord eens horen spreken.

God de Schepper van hemel en aarde.

God voor Wien het uitspansel is als een dun doek en de volkeren der aarde zijn als een druppel aan een emmer en een stofje aan een weegschaal.

God, die de vorsten te niet maakt en voor Wien de richters der wereld zijn als ijdelheid.

Wij moeten God, deze God, deze onze God, die ons Zichzelf gekocht heeft met het dierbaar bloed Zijns Zoons, dat zeer hoog bevel eens horen spreken!

„Waar?" vraagt ge, „Hoe kan dat? Hoe krijg ik dat klaar?"

God is een God van de stilte. Wees stil; wees zolang stil, dat gij, zoon of dochter van deze veel bewogen tijd, God, uw u liefhebbende en nimmer vergetende God, het woord tot u komt richten: „Wees sterk en heb goede moed".

Dan gaat er met u gebeuren, wat niets minder is dan een wonder, een heerlijk wonder.

Hij zelf vaart met Zijn Heiligen Geest in uw ziel, zo moede van het dragen en vrezen, — en gij zingt een lied in het schemerdonker en in de nacht en in het zwarte van de nacht.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Brandende vragen. Een op peil staande gedachtenwisseling over een ernstig onderwerp, kan niet anders dan nuttig werken. De vragen, die God aan de orde stelt moeten onder het oog gezien worden. Ze kunnen moeilijk zijn. Ze hebben hun gevolgen — onverschillig of ze onopgelost blijven of in een of andere zin worden beantwoord. Maar als een vraag betreffende het geestelijk-zedelijk leven der mensheid brandende geworden is, mag men niet proberen haar te blussen of bij haar weg te lopen.

We kunnen ze onder het oog zien, omdat we overtuigd zijn dat, stelt God bepaalde vragen aan de orde, d. w. z. hebben bepaalde vragen de mensen in hun geweten gepakt, Hij ook een oplossing heeft. Deze oplossing valt ons echter maar niet kant en klaar in de schoot, doch moet worden verworven.

Als in De Christen dergelijke vragen buiten bespreking moesten blijven, zou velen dat onbevredigd laten. We moeten toch wel zo ver gekomen zijn, dat wij bij de behandeling van grote vragen, verschil van mening verdragen. Wat we voor onszelf als vrije mensen opeisen, moeten we den ander gunnen: een eigen mening en het recht, die uit te spreken. Men krenke elkander echter niet, Wie

z'n tegenpartij beledigt, toont de ernst van het vraagstuk, dat aan de orde is, nog niet te hebben beseft. Wat het oorlogsvraagstuk aangaat: men beledige de militairen niet, noch hen, die met hen de oorlog menen te moeten aanvaarden, en men belegge de pacifisten niet met lelijke namen. Nobele mensen geloven van elkander dat ze door zuivere motieven geleid worden.

Gewetens-bezwaarden. We leven onder een volk met hoge tradities, een volk, dat zeer vrijheidslievend is. Getuigt de z.g.n. „Dienstweigeringswet" daar niet van? Dr Abr. Kuyper pleitte voor vele jaren al voor de invoering van zulk een wet. Hij was geen pacifist, maar was overtuigd, dat de overheid halt moest maken voor het geweten van haar onderdanen. In zijn geweten staat ieder mens rechtstreeks voor God. Het moet de Overheid wat waard zijn, dat de burgers van de Staat naar hun geweten leven. Over een volk, dat er geen geweten op na houdt, is het slecht regeren. Geen zedelijke normen zouden steunpunten bieden voor de wetgeving. Daarom worde ook als staatsbelang het geweten ontzien! Een gevolg van dit standpunt is de wet voor gewetensbezwaarden tegen de krijgsdienst.

Nu deze wet er (gelukkig) is, make men haar bekend, opdat dienstplichtigen, die gewetensbezwaar hebben tegen de militaire dienst, zich op haar beroepen kunnen en van haar profiteren. Niemand behoeft in Nederland soldaat te zijn als het tegen zijn geweten indruist. De wet kent hem het *recht* toe, vrijstelling van deze dienst te vragen. Hij moet dan de Staat andere diensten bewijzen, maar geen diensten, op welke wijze ook verband houdende met het oorlogsbedrijf.

Daar het zwaar is met een bezwaard geweten in militaire uniform te lopen, laat ik hier volgen het adres, waar zulke mannen inlichtingen kunnen inwinnen a.g. vrijstelling. Wie er behoefte aan heeft, make gebruik van zijn, hem bij de wet toegekend recht van dienstweigering. Het moet echter een ernstige zaak, werkelijk een gewetenszaak zijn.

Het adres voor gewetensbezwaarden. Inlichtingen betreffende de Dienstweigeringswet verstrekt de Secretaris van „De Commissie van voorlichting aan gewetensbezwaarden tegen de Militaire Dienst", J. K. Francois, Prins Mauritslaan 43, Den Haag. Telef. 551.383.

L.

U GOOIT MIJ
TOCH NIET WEG

„Wij gaan voorwaarts . . .!"

Evangelisatiesamenkomsten.

Hengelo (O.) 31 Oct., 1 en 2 Nov.
E.-Erfscheidenveen 7, 8 en 9 Nov. a.s.

„Broeders, bidt voor ons!"

OOG EN OOR.

Woord en wederwoord.

Niet allen weten zich op te werken tot die hoogte, waarop het schone beginsel van woord en wederwoord in toepassing wordt gebracht.

Het is mij opgevallen, dat wij mensen de neiging in ons hebben, om bij voorbaat stelling te nemen tegenover de mening van anderen. In vele gevallen staan de mensen *tegenover* elkander zonder ook slechts een enkele keer *naast* elkander te hebben gestaan.

Waarom zouden we onze gedachten aangaande diep ingrijpende vraagstukken niet voor een brede lezerskring kunnen en mogen zeggen? En waarom niet eens aandachtig, zo mogelijk eigen meningen voorlopig opschortende, naar elkander geluisterd?

In een vriendschappelijke geest toegepast kan het beginsel van woord en wederwoord goede resultaten opleveren. En wanneer we ons christenen noemen, dan zullen onze woorden, uitgesproken of neergepend, een christelijke gezindheid moeten openbaren. Het ergste, wat dan zal kunnen gebeuren is, dat men met elkander van mening blijkt te verschillen.

Het beginsel van woord en wederwoord veronderstelt evenwel de wil, om zo mogelijk tot elkander te komen, en in elk geval elkanders zienswijze te eerbiedigen.

* * *

Wanneer begint de taak der opvoeding?

Een dame vertelde eens aan Napoleon I, dat ze, nu haar kind drie jaar oud was geworden, eerlang met de taak der opvoeding zou beginnen. Daarop moet Napoleon geantwoord hebben, dat zij deze taak reeds drie jaar had verzuimd, indien ze op driejarige leeftijd van haar kind nog daarmee moest beginnen.

Dezer dagen las ik in een wetenschappelijk tijdschrift een artikel over de opvoeding van het kind. De schrijver verkondigde daarin als zijn mening, dat de indrukken, welke een kind tot aan en met z'n vijfde levensjaar ontving, van beslissende invloed waren op z'n verdere ontwikkeling. Toen ik dat las, dacht ik aan mijn eigen kinderen en kwam onder de indruk van de grote verantwoordelijkheid van de taak der opvoeding. Wanneer God ons bij de opvoedende arbeid van de kinderen niet genadiglijk hielp, hoe zouden we dan over de nodige kracht en wijsheid en liefde kunnen beschikken?

Gij ouders, die dit leest, zijt ge u bewust van de grote verantwoordelijkheid van de taak der opvoeding? Kinderen opvoeden is nog heel wat anders dan kinderen grootbrengen!

Van beslissende betekenis voor de toekomst van uw kind is de opvoeding in de allereerste levensjaren. Och, de opvoeding van het kind begint eigenlijk reeds vóór z'n geboorte!

* * *

Wat een isolator ons kan leren.

Een isolator is een voorwerp, dat isoleert. En isoleren betekent: afzonderen, afsluiten, alleen stellen. Een isolator laat dus de stroom, de electriciteit niet door. Isolatoren kunnen dus alleen voorwerpen zijn, welke niet geleiden. We kennen allen de porceleinen koppen van de telegraafpalen. Deze koppen, waaraan de draden bevestigd zijn, verhinderen het wegvloeien van de electriciteit b.v. langs de paal naar de aarde. Porcelein laat geen stroom door. Het isoleert. Op electrotechnisch gebied is isoleren dus juist het tegenovergestelde van geleiden.

Een christen moet in bepaalde omstandigheden van het leven op een isolator gelijken. B.v. wanneer de kwade geruchten de rondte doen. Altijd weer blijken er mensen te zijn, die gaarne het oor te luister leggen en daarna meehelpen aan de verbreiding van de lasterpraat. Dezulken geleiden het kwaad. En de laster schijnt vleugels te krijgen. Zó vlug vonkt het kwaad van den één naar den ander.

De H. Schrift leert ons, dat het kwaad geïsoleerd moet worden! Het kwaad kan alleen maar sterven, wanneer het geen gehoor, geen geloof en geen verbreiding vindt; wanneer een christen z'n roeping verstaat om inzake lasterpraat een isolator te willen zijn.

Help niet mee aan de verbreiding van de lasterpraat. U brengt anderen daardoor wellicht in grote moeilijkheden, bevordert de chaos in de samenleving en brengt — het kan niet anders — uzelf daardoor in een onbevredigende toestand.

Hoe ge het kwaad moet isoleren?

Wel, dat is vrij eenvoudig. Een klein beetje zedelijke moed zult ge moeten tonen. En ge moet oprecht van begeerte zijn inzake het niet-willen-meedoen aan lasterpraatjes. Dat is dus begrepen.

Laat ik dan met een voorbeeld mogen illustreren, wat ik bedoel. Ge krijgt bezoek van broeder A, die wel eens met u wil spreken over zuster B. Wat ge te horen krijgt, is lang niet mals. En wanneer ge een enkel ogenblik geluisterd hebt, zal broeder A ongetwijfeld er prijs op stellen om uw mening nu ook eens te mogen horen. Weet u, wat u dán moet zeggen? Het volgende: „Broeder A., wanneer dat alles waar is, wat u zo juist van zuster B. hebt gezegd, dan stel ik u voor om samen naar deze zuster te gaan. En wanneer u in haar tegenwoordigheid nog eens de woorden, zo juist hier gesproken, herhaalt, dan heeft zuster B. gelegenheid u van antwoord te dienen en zal ik wellicht ook mijn mening kunnen zeggen".

Tien tegen één, dat broeder A. op dat voorstel niet ingaat. Dat betekent, deze broeder heeft bij u geen kans. U doet niet mee aan de verbreiding van praatjes,

welke meestal in afwezigheid van de persoon in kwestie verteld worden. U wilt een isolator zijn!

* * *

Is godsdienst opium voor het volk?

Wie kent deze vraag niet? Het atheïstisch communisme van Rusland heeft deze vraag niet alleen gesteld doch haar ook tegelijkertijd beantwoord.

En ik mag toch veronderstellen, dat ook gij, lezers van ons weekblad De Christen, deze vraag wel eens ernstig hebt overdacht.

Ge zult mij ongetwijfeld gelijk geven, wanneer ik ga zeggen, dat godsdienst inderdaad menigmaal opium voor het volk is geweest en nóg wel is. De Grieks Katholieke kerk in Rusland heeft de grote massa dom gehouden en ontelbare malen bedot. Op maatschappelijk gebied heersten er toestanden, die ten hemel schreiden. Het verzet werd gewoon weg gekweekt door kerk en maatschappij. De revolutiegeest móést wel de overhand krijgen. En de revolutie kwam in Rusland. Men presenteerde de rekening. Van godsdienst wilden de nieuwe heersers niet weten. Godsdienst was opium voor het volk, zo zeiden ze. En ze hadden, hélaas, voor een zeer groot deel gelijk.

Wanneer godsdienst een verdovingsmiddel of een soort slaappoeder is, dan dienen de mensen zich er zo spoedig mogelijk van te ontdoen. Ook wanneer dit het geval is met wat voor christelijke godsdienst moet doorgaan.

Doch we weten, dat de dienst van den enen en waarachtigen God en de dienst van den Christus der Schriften *geen* opium is doch een réveil, een bazuinstoot, die ons mensen oproept tot werkelijkheidszin en dus tot de edele strijd van het geloof. Deze godsdienst wil, dat we nuchter zullen zijn en dat we het leven zullen zien in hoger licht. De laatste werkelijkheid is niet de mens en niet de staat, noch iets dat van de mens of van de staat is, doch . . . . God en Zijn Koninkrijk! Het Evangelie van Christus predikt ons een nieuwe hemel èn een nieuwe aarde.

Niet alleen een nieuwe hemel, dat betekent: een Evangelie, dat de werkelijkheid van *dit* leven negeert.

Ook niet alleen een nieuwe aarde, dat wil zeggen: de boodschap van het communisme en het socialisme, dat de hogere en de hoogste werkelijkheid verwerpt. Daarom zal de heilsstaat van den materialistischen socialist en van den atheïstischen communist ook nooit kunnen komen. De mens is niet alleen stof, hij is ook geest. Het Evangelie van Christus heeft een boodschap voor deze en voor de toekomende tijd. Dus niet een zich verliezen in de dingen van dit leven, *doch evenmin* een zich laten terugdringen naar het gebied van de toekomende dingen.

Het Evangelie van den levenden Christus zal daarom nooit opium kunnen zijn. Het is daarentegen kracht, goddelijke kracht. Het is een bazuinstoot. Het roept ons een goddelijk halt toe. O mensenkind, erken God als uw rechtmatige Schepper, wil Hem toebehoren in l e v e n en in sterven.

Laten we, christenen van Neerland, niet slapen, doch laten we nuchter zijn en de goede strijd strijden. De overwinning is altijd des Heeren. Zijn Rijk is komende.

d. H.

RONDOM HET MILITAIRE VRAAGSTUK.

Er ligt een brief voor mij van een broeder, die begrepen heeft in welke geest wij met elkaar kunnen spreken over het onderwerp, dat nu enkele weken aan de orde is. Ik kan anders niet toestaan dat de een den ander in ons blad terechtwijst, maar om de wijze waarop het dit keer geschiedde, meende ik dit te mogen laten afdrukken.

Voor dezen schrijver is het probleem eigenlijk geen vraagstuk. Hij zegt als vele anderen: „Wat zou Jezus doen?" en tracht zo Zijne voetstappen te drukken. Toch moet men deze vraag niet onnadenkend stellen, want wat beweert men eigenlijk, wanneer men zo vraagt: „Wat zou Jezus doen?" Dat wij in staat zijn te weten, wat Hij in bepaalde omstandigheden zou doen of laten. Beweert men dan niet een beetje veel? Kunnen wij een zaak bezien met dat oog en oordeel, als de Heere Jezus? Zou dat antwoord, dat uit deze vraag: „Wat zou Jezus doen?" geboren wordt, niet zo goed als geheel uit het gevoelsterrein ontspruiten? Wij moeten ook denken. Want we mogen toch geloven, dat ons van nature verduisterd verstand nu door het goddelijk licht van den Heiligen Geest wordt bestraald, die ons in alle waarheid wil leiden.

Voelen en denken moet accoord kunnen gaan, willen wij in deze zaak een vast standpunt innemen.

E.-R.

Geachte Redactie.

Waarom zouden wij dit belangrijke vraagstuk — het militaire vraagstuk. Waarop ieders aandacht gevestigd is op het ogenblik zowel van christenen als niet-christenen ook in ons orgaan De Christen niet mogen aanroeren? Ik weet bij ervaring dat er veel jongemannen met dit brandende vraagstuk rondlopen; en zij willen gaarne, van verschillende kanten belicht, iets daaromtrent horen. Ik weet wel, nu komt de moeilijkheid hoe te schrijven, teneinde geen aanstoot te geven. Want hieromtrent lopen de gedachten zeer uiteen, ook onder de christenen. Maar ook hier mogen wij niet anders doen dan Gods Woord laten spreken, en wanneer wij dat Woord eerlijk en oprecht biddende onderzoeken, zullen wij zeker ook in dit moeilijk vraagstuk een standpunt innemen, zoals de Heere dat van ons vraagt. Maar nooit mogen wij eens anders gedachten dwingen naar onze gedachten.

Wat nu onzen broeder briefschrijver die 29 jaar lezer van „De Christen" is geweest aangaat, is onze br. niet een beetje te vlug geweest met de pen? Ik mag toch veronderstellen dat hij een christen is en dat hij de bijbel kent als Gods onfeilbaar Woord, terwijl ik uit zijn schrijven moet zien, dat hij alleen van de menselijke kant uitgaat, eigen gedachten naar voren brengt en dan ook gaarne wil zien, dat anderen die gedachten delen; en anders maar met strenge maatregelen dreigt.

U ziet toch zelf ook wel broeder, dat dat niet gaat. Mij dunkt, hier zijn wij niet op het goede pad. Maar in liefde trachten te overtuigen als iemand dwaalt en hem op het rechte pad terugbrengen, dat is wat Christus ons leert.

Wij vragen: „Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?" En als Christus ons dan het antwoord geeft, dan willen wij ook alleen dat pad bewandelen. Dan vragen wij niet wat mensen zeggen, wat onze ouders of broeders of zusters daarvan zeggen, maar dan willen wij doen wat onze Heiland van ons vraagt en Hem alleen volgen in leven en in sterven. Hij is onze hoogste Koning. Dan zeggen wij het onze geëerbiedigde koningin na: „Christus boven alles."

Het gaat toch om het allerhoogste in ons leven. En dan moeten wij kiezen, ook in het militaire probleem. Dan kunnen wij het ons vaak niet begrijpen, dat er andersdenkenden zijn, als wij menen in de weg van Christus te zijn. En toch moeten wij trachten andersdenkenden in de weg der liefde, die Christus ons leert, te benaderen. De Heiland zelf deed dat immers ook. Als Hij geslagen werd sloeg Hij niet terug, als Hij gescholden werd schold Hij niet terug, Hij dreigde immers nooit als de Sterkste.

Zo moeten wij ook het oorlogsvraagstuk bezien in de weg der liefde. Dit is zeker, en dat zult u ook met mij eens zijn broeder, wanneer de volkeren in alle landen Christus wilden volgen als hun hoogste Koning, dan was er geen oorlog en die zou er ook niet komen. Dan was immers het grootste gebod voor allen: „den Heere onzen God lief te hebben met geheel ons hart en met geheel ons verstand en met geheel onze ziel en het tweede daaraan gelijk: onze naaste lief te hebben als ons zelf" vervuld. Maar helaas, het is niet zo en het zal ook nimmer zo komen in deze bedeling.

Maar nochtans hebben wij als Zijn volgelingen aan dit gebod te gehoorzamen, en ons oor biddende te luisteren te leggen, ook nu in het oorlogsvraagstuk, waar de volkeren met bruut geweld tegen elkander opstaan, en wij moeten vragen: „Heer, wat wilt Gij dat ik doen zal?"

Met broederlijke groeten en dank voor de plaatsing.

R. B.

Wij worden volstrekt niet beter van de tekortkomingen van anderen.

DE ZATERDAGAVOND-8-UUR CLUB.

„Moeten wij ook niet eens over Willibrordus praten?" vroeg een lid van onze club. Dat was ook zo. Wij hadden bij al onze belangstelling voor de problemen van de dag waarlijk den ouden braven Willibrordus vergeten en zulks in weerwil van de receptie, die Prof. van Rijn enige tijd geleden ter zijner ere gegeven had en waarbij wij ook tegenwoordig waren. Een menselijk brein is wonderlijk in het bedenken en gedenken, maar toch minstens zo wonderlijk in het vergeten. Een van de jongeren vertelde ons, dat hij met bijzonder genoegen op een jongeliedenvergadering een inleiding over den vermaarden heilige beluisterd had — en hij noemde ons de naam van Mej. Aeilkema. Deze begeesterd door Baarslay, had gemeend haar mede-jongelui voor den thans allerwege besproken pionier van het Christendom in ons land te moeten interesseren. Besloten werd deze dame uit te nodigen en tijdens haar causerie het roken te staken!

* * *

Willibrordus.

Misschien hebben velen van jullie wel het nieuwe soort Nederlandse postzegel gezien, waarop het bovenste gedeelte van de bekende zendeling Willibrordus prijkt. Ongetwijfeld zul je toen gedacht hebben: „Waarom staat Willibrordus daarop?" Nu is het doorgaans niet moeilijk om iets van zo'n raadsel op te lossen, want meestal is het zoveel honderden jaren geleden, dat zo iemand geboren of gestorven is. Dit jaar 1939, is het 1200 jaar geleden, dat Willibrordus zijn aardse loopbaan eindigde.

Willibrord of (us) was een Engelsman. Z'n vader was op hoge leeftijd nog als kluizenaar op een vooruitstekende rots in zee gaan wonen, wat toen reeds als „zeer verdienstelijk" gold. De kleine Willibrord zou vaders voetsporen volgen. Toen hij pas van moeder af kon, werd hij al naar een klooster gebracht. Op twintigjarige leeftijd kwam hij in een klooster in Ierland, omdat die in gestrengheid en heiligheid bovenaan stonden. In dit klooster leerde hij Wilbert kennen, die geprobeerd had, het Evangelie te brengen aan de Friezen, maar twee jaar tevergeefs gearbeid had, en daarna, moedeloos, naar Ierland wasteruggekeerd.

Het levensdoel van Willibrord was echter, toch aan deze Friezen Gods boodschap te brengen. Nu moeten we weten, dat deze Friezen een geweldig ruw heidens volk waren en dan ook nog te weten, dat deze zelfde mensen, ónze voorvaders waren, want onder Friesland werd vroeger verstaan, al het land, benoorden de Rijn. Is het dan zo moeilijk te begrijpen, dat wij ook wel eens ruw, koppig, echt vervelend en ontoegankelijk voor goede eigenschappen zijn.

Nu dan, Willibrord stak met nog 12 andere zendelingen de Noordzee over naar dat beruchte Friesland. Hij voer de Rijn op tot Utrecht en zag daar de ruïne van een oud christenkerkje. Bezuiden de Rijn woonden de Franken. Willibrord verwachtte veel meer van de Franken dan van de Friezen en daarom hield hij een samenkomst met den regent van het Frankenrijk Pippijn II. Het gevolg hiervan was, dat hij voorlopig alleen predikte in het zuiden van ons land. Hij waagde zich niet in het land van de Friezen, daar de regeerder van Friesland, Radbod, de vijand van Pippijn was. Nergens in ons land heten zoveel kerken naar hun stichter en beschermheilige Willibrord als in Brabant en Limburg. Zoals wij misschien al wel begrepen hebben, was de prediking van dezen Engelsen monnik dóór en dóór Rooms.

Zeven brieven uit de hemel.

IV.

De Gemeente en de Valse Profetie.

Openb. 11 : 18—29.

Van de stad Thyatira wordt melding gemaakt in de Handelingen der Apostelen. Lydia, die met heel haar huis aan den Heere gelovig geworden was, wordt ons voorgesteld als een purperverkoopster uit Thyatira.

Ze scheen zich op een handelsreis te bevinden toen ze te Filippi ver van haar woonplaats, Paulus en Silas ontmoette en door hen vond ze wat ze zocht boven aards gewin: geestelijke verlossing.

Het gilde der reizende kooplieden ruilde niet slechts stoffelijke goederen uit, maar het verspreidde ook zijn geestelijk bezit in de steden, die haar leden doortrokken.

Door de geestelijke activiteit van zulke reizende kooplieden breidde in later eeuwen het Mohammedanisme zich snel en in grote omtrek uit. En op dezelfde wijze is het Evangelie in de eerste eeuwen door heel het Romeinse Rijk zo snel bekend geworden. Iedere christen-handelaar droeg de kiemen der Blijde Boodschap bij zich en strooide, waar hij kwam, zijn zaad, het zaad van het Evangelie des Koninkrijks uit. En allicht is door de reizende handelaarster Lydia, de Goede Tijding in haar woonplaats, Thyatira, bekend geworden. In die tijd was iedere christen een baptist en iedere baptist een Evangelist.

* * *

We worden in deze brief gewezen op het gevaar der valse profetie; dat is het gevaar van te leven in vals licht — een licht, waarbij men alles anders ziet, dan het werkelijk is.

Valse profeten heeft men in Israël er velen gehad. Dat waren mannen, die voorgaven een goddelijke opdracht te hebben, maar wier boodschap niet uit de hemel kwam, niet door den Geest van God was ingegeven, doch voortsproot uit henzelven. Zulke profeten heeft de Heere Jezus voorzien dat komen zouden en voor hen heeft Hij gewaarschuwd en gezegd: aan hun *vruchten* zult ge ze kennen. We moeten dus, waarschuwt de Heiland, letten op het resultaat van hun onderwijs!

Een valse profetes trad te Thyatira op en de vruchten waren gemeente-ontbindend, zielen-verdervend.

Vals licht is nog gevaarlijker dan héél geen licht.

Immers, in vals licht *ziet* men wel, maar ziet men de dingen niet *zoals ze zijn*. Wie in vals licht leeft, zedelijk vals licht, ziet het kwade wel, maar ziet het niet *als kwaad*. Het lijkt hem onschuldig. En omdat het onschuldig lijkt, verwerpt men het niet. Men doet het, men prijst het aan, men slaat een verkeerde weg in en meent op het goede spoor te zijn. Maar eens merkt men de dwaling; vroeg of laat loopt men er mee vast en zo ontwaakt men uit het bedrog — ontgoocheld, diep ongelukkig, te dieper ongelukkig naarmate men zekerder meende, dat men goed gezien en goed gekozen had.

De duivel werkt met vals licht.

Hij kent uw behoefte aan licht. Wat doet hij nu? Nu is hij er op uit, u het waarachtige licht te doen missen. Hij laat *vals licht* schijnen, waarbij gij zedelijk en geestelijk moet *verdwalen* en al dooldwalende, eens zult omkomen. Het waarachtige licht wil hij u afschermen — dat licht, dat onbedrieglijk-eerlijk is en ons onfeilbaar, al is het ook door schuldgevoel, onrust, verootmoediging voor God en mensen heen tot vrede, zaligheid, eeuwig en onverstoorbaar leidt. Daarvoor in de plaats wil hij u geven *vals licht*, waarbij de wereldse vermaken begeerlijk en de zonden onschuldig — zo al niet als iets moois, iets voordeligs lijken; goede werken als iets verdienstelijks, de verkeerde weg, de rechte schijnt te zijn.

Johannes zegt in het eerste hoofdstuk van zijn Evangelie: het waarachtige licht schijnt NU! In Christus is het ons opgegaan. Hij laat ons God en mens zien, zoals ze zijn. Hij ontdekt ons de tijdelijke en de eeuwige dingen in hun waarde en onwaarde. Hij legt bloot het verschil tussen de rechte en de kromme weg; tussen schijn en wezen.

Israël heeft Hem verworpen.

„Hij kwam tot het Zijne en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen".

Waarom niet?

Waarom meenden ze zo te moeten handelen?

Waarom meenden ze zo Gode een dienst te doen?

Waarom hebben zij hem niet gekend en dies den Heer der Heerlijkheid gekruist?

Het antwoord op deze vragen is: ze leefden in vals licht. In dat licht levende viel hun oordeel onjuist uit en handelden ze verkeerd.

Vals licht! Misleidend licht! O, verlaat het! Kom in het waarachtige licht. Welk een teleurstelling zal het zijn als men *meent* in te gaan en het blijken zal, dat men niet kán ingaan! *Dwaal* niet!

Overal waar hij henentrok liet Willibrord een altaar aan draagstokken meevoeren door zijn gevolg; daarin bevond zich de heilige hostie. Zonder zo'n altaar te prediken leek hem volkomen onmogelijk.

Van zijn jeugd af was Willibrord opgevoed in het diepst ontzag voor de heiligheid van den paus te Rome als hoofd der Christenheid. Hij meende dan ook, dat de ware zegen op zijn werk eerst kan komen, nadat hij te Rome door den paus persoonlijk gewijd was. Op 22 November 696 werd Willibrord door Paus Sergius I in de kerk van St. Cecilia te Rome, tot bisschop gewijd en ontving hij z'n nieuwe naam „Clemens", wat betekent „de Milde". Z'n titel werd nu: „Aartsbisschop der Friezen". Met nieuwe moed en meer bezieling dan ooit, keerde hij terug: vooral had het hem bemoedigd, dat de paus hem zovele reliquien had meegegeven; dáár zou onder de heidense Friezen eerst de ware kracht van uitgaan! Intussen hadden de Franken de Friezen overwonnen, en kon Willibrord in Utrecht gaan wonen en z'n bekeringsijver aan alle kanten uitstrekken. Eens bracht hij een bezoek aan Walcheren. In navolging van de Romeinen hadden de Germanen godenbeelden opgericht. Toen Willibrord op Walcheren kwam, wierp hij daar zo'n Wodanbeeld van z'n voetstuk af, dat het aan stukken viel. Een heiden, die dit niet verdragen kon, sprong toe en sloeg in felle verontwaardiging den bisschop met z'n zwaard voor het hoofd, dat het bloed opspatte. Direct wierp het gevolg en het gewapend Frankisch geleidde zich op den hartstochtelijken vereerder van Wodan en takelde hem zo toe, dat hij drie dagen later in ijlende koortsen stierf, waarin men een Godsgericht zag. De bisschop bleek wonder boven wonder slechts licht gewond. Een andermaal bevond zich Willibrord met z'n gevolg in de Noordzeeduinen. Men leed hevige dorst. Tevoren had men in waterrijke streken wel water gevonden, doch dat was toen zo brak, dat het ondrinkbaar bleek. Willibrord liet in het zeeduin een put graven en bad op z'n knieën om goed drinkwater. En werkelijk, men vond zoet water. Thans vinden wij dat heel gewoon, maar toen ter tijds zag men er een groot wonder in. De plaats werd genoemd „heilige hoogte" of Heiloo (bij Alkmaar).

Een gemakkelijk leven heeft Willibrord niet gehad. Zelfs heeft hij moeten vluchten van 714—719.

Op zijn manier heeft Willibrord de Friezen voor Christus trachten te winnen. Met onversaagde moed en vurige ijver heeft hij telkens weer aan allerlei moeilijkheden het hoofd geboden. In 739 is hij gestorven. Waarschijnlijk bij Echternach bij Trier. Aan het klooster daar had hij rijke goederen vermaakt, zoals hijzelf in zijn testament liet optekenen „tot uitwissing van zijn zonden".

Dat was het slot van Willibrords leven. Hij had gewerkt, geijverd voor God, en toch . . . . het Evangelie niet ten volle verstaan. Willibrord ging zijn geld aanbieden en dan moest God niet meer aan zijn bedreven zonden denken. Maar zó is het niet, nee, gelukkig niet. Als het nu eens zo was, dat wij geld moesten betalen om vergeving van onze zonden te ontvangen, wie van ons gewone mensen zou dan zalig worden?

Hoe wonderlijk heerlijk heeft God het voor ons gemaakt.

Hij wil ons vergeving schenken om niet. Wij moeten alleen Zijn Gave, Jezus, als een offer voor onze zonden willen aannemen.

Niet onze kracht, onze tranen, ons geld, onze gaven, maar Jezus' bloed alleen reinigt ons van onze zonden.

Vergis u niet in de weg! Het waarachtige licht schijnt nu! Het is Christus. Wie op Zijn woord af gaat, faalt niet.

* * *

De Heer prijst in deze gemeente de werken. Vers 19.

Twee paren werken worden genoemd: geloof en geduld; liefde en dienen.

Zo horen ze bij elkaar. Zo vormen ze een eenheid.

Geloof maakt lijdzaam, door geloof kan men verdragen, want die gelooft voelt iets naderen, opkomen, onweerstaanbaar groeien van Gods heerlijkheid. Zegt een der Apostelen niet: „Wij hebben dan altijd goede moed, want terwijl de uitwendige mens verdorven wordt, wordt de inwendige mens vernieuwd van dag tot dag? Die gelooft gaat niet uit van de zienlijke dingen, die tijdelijk zijn, doch van de onzienlijke dingen, die zich aan hem openbaarden en die eeuwig zijn." Vergl. 2 Kor. IV.

Zo horen ook liefde en dienst samen.

Het geloof is door de liefde *werkende*.

De liefde legt eigen hand in de hand des Heeren met de bede: Heer, doe het door *mij*.

En in dit praktisch Christendom zit wasdom. Vers 19.

* * *

De verzen 20 tot 24 leggen een duidelijk getuigenis af van de kracht van het Evangelie. Hoe heerlijk heeft het overwonnen. De bevreemding die bij *ons* opkomt, als we zulke dingen als hier lezen van een christen-gemeente, is een eresaluut aan het Evangelie.

Zó ziek in hart en hersenen was de wereld, vóór de Reinigmaker onzer zonden haar was binnen getreden! Vreemd — zeggen we —: godsdienst en hoererij! en terwijl we dit zeggen ademen we het Evangelie uit en leggen een erepalm aan Christus' voeten. Immers: de Christus-lose wereld was in haar *godsdienst* zedeloos. Het heidendom, waarmede we in het Oude Testament terloops kennis maken, toont ons dat. Het slechte was er godsdienstig gewijd!

Uit zulk een wereld had Christus deze mannen en vrouwen gered. Wie dat bedenkt verstaat hoe het Nieuwe Testament zo vurig roemt van de reiniging, die de verlosten vonden in het Christus' bloed en Geest! Christus heeft een onzaggelijke reiniging teweeggebracht in zielen, gezinnen en volken.

Nu verstaan we hoe in Thyatira een valse profetes, „die Zijn dienstknechten verleidde dat ze hoereren en afgodenoffer zouden eten," kon opstaan, geloof vinden, aanhang krijgen en in de gemeente geduld worden. In deze onzuivere wereld en sfeer was men van jongsaf, en geslachten door, opgevoed. Vandaar ook het geduld van den Zaligmaker met deze overtreders. Hen uitsluiten? Neen! Een nieuwe reiniging wenst Hij ze te doen ondergaan; Hij wenst ze opnieuw, dieper te verlossen uit de vuile klauwen van het nauwelijks in hen overwonnen heidendom.

Behartigen we de wijze, waarop Christus met zondaars handelt! Niet wegstoten wat door de kracht van nog in gemoed en bloed nawerkend verleden, gegrepen werd! Neen: daaraan ontrukken. Ze een tweede kans geven.

Een eerste waarschuwing komt in vers 21. Een tweede waarschuwing en dan krachtiger in vers 22. De valse profetes zal een ziekbed hebben en haar kinderen zullen sterven. Dat is Gods reinigende tucht! Dat is de hulp, die Hij ons verstrekt in de strijd, die er gevoerd wordt in onze leden tussen oud en nieuw tussen het goddeloze verleden en het Gode geheiligd heden. Het vaderlijk erfdeel: een ijdele wandel — het blijve een begraven verleden!

De volgelingen van de valse profetes spraken van de „diepten des Satans", die zij bestuderen wilden. Dat is de paradijsverlokking.

Deze manier om het kwade te leren kennen is echter totaal verkeerd. We moeten alles wat van Satan komt, eenvoudig de rug toekeren. Het kwaad zuigt ons aan; daarom moeten wij blijven buiten zijn invloedssfeer. Den gelovigen, die deze profetes niet volgden, werd gezegd, dat ze niet vrij waren. De Heere Jezus zegt — vers 24 — Ik zal u geen andere last opleggen. Het blééf bij het in Hand. XV verordineerde voor deze bekeerlingen.

Houden we slechts „wat wij hebben", dat wil zeggen: onderhouden we slechts de geboden van den Heere Jezus. Van deze geboden kan en mag niemand ons ontslaan. Die doet, wat Ik hem zeg, krijgt macht, invloed. Vers 25. De verhoogde Heiland zal hem de morgenster geven. Hij zal de doorbraak beleven van de Eeuwige Dag: Christus' Dag.

Gelukkig: het waarachtige licht schijnt nu!

Het schijne voor ons niet tevergeefs, want in het valse licht van Satan, zijn zovelen verdwaald en gevangen in de strikken der zonde.

L.

GOED BERICHT VAN ZUSTER G. REILING TE YAKUSU

Dezer dagen ontvingen we een luchtpostbrief uit Yakusu, geschreven 7 Oct. j.l. Gaarne geef ik uit deze familiebrief enkele bijzonderheden door aan de lezers van De Christen.

Allereerst deelt onze zuster mede, dat de oorlog voor de Zendelingen te Yakusu weinig veranderingen heeft gebracht. Voorlopig gaat alles zijn gewone gang.

Een week, voordat bovenbedoelde brief geschreven werd, kwam de Kerstkist van Zusterhulp te Yakusu aan. Dat was een grote verrassing. Het ingesloten verjaringscadeau (onze zr. is 1 Oct. jarig) kwam dus precies op tijd. En dan nog de vele andere verrassingen!

Het is een groot geluk, dat juist dit jaar de Kerstkist extra vroeg verzonden is. Had de verzending een maand later plaats gehad, dan was de kist veel later of misschien in het geheel niet aan de plaats van bestemming gekomen.

De brieven van thuis laten zich wachten. Na de brief, die 9 Aug. verzonden werd, is nog geen bericht weer ontvangen. Zuster R. maakt zich echter niet bezorgd en vraagt, ook niet ongerust over haar te zijn, als er geen bericht van haar komt, daar het postverkeer niet gewoon functioneert.

De voornaamste nieuwsberichten worden ook te Yakusu geregeld uit de radiouitzendingen gehoord.

Hartelijke groeten, broeders en zusters, en een verzoek om voorbede en geregeld offer voor het werk voegt ondergetekende hieraan persoonlijk toe. De lezers zijn ongetwijfeld met ons dankbaar voor dit goede bericht.

K. REILING.

ZWERVER.

Wat dwaalt gij door de duisternis,
De nevel — hille?
Ik zoek mijn hart dat ellendig is,
Ik zoek mijn hart te stillen.

De wereld is zo vol verdriet!
Hoe kan ik andren helpen,
Als ik mijn eigen wonde niet
Vermag te stelpen?

O, laat in 't leven van de tijd
Toch niet uw ziel versterven!
Och, aardse lust en bitterheid
Zijn als een zware last, op mij.
Hoe kan ik? laat mij zwerven!

J. A. RISPENS.

„Het zal niet ledig tot Mij wederkeren!"

DE MARKT OP.

Het is een mooie frisse morgen, als we ons om zes uur naar de trein begeven met het doel, de markt in St. Truiden te bezoeken. Onwillekeurig stellen we ons zelf de vraag, wat het daar vandaag weer zijn zal, want St. T. is één van de plaatsen, waar we het elke keer, als we er komen, aan de stok krijgen, óf met de politie, óf met het publiek.

Zo moest één van mijn collega's daar eens voor den rechter verschijnen, omdat hij - zo luidde de beschuldiging - duivelsboeken verkocht had; bedoeld werden N. Testamenten, terwijl ondergetekende er voor een gelijksoortig misdrijf in het politieboek staat. De eeuwen door is deze stad streng Rooms Katholiek geweest en gebleven. Hoewel we zo goed als geen sporen van het protestantisme binnen haar muren vinden in de tijd van de reformatie, was haar overheid toch een van de ijverigste om het uit te roeien. Zij was het, die trachtte haar zusterstad Hasselt te bewegen, om gezamenlijk een afvaardiging te zenden naar den prinsbisschop van Luik Erardus van der Marek, om hem te verzoeken toch al het mogelijke te doen tot beteugeling van het protestantisme. Zij schijnen tamelijk wel in hun pogingen geslaagd te zijn, want behoudens een vergadering van het Eedverbond der Edelen en het elders om het leven brengen van een paar getuigen van Christus uit St. T. afkomstig, horen we verder niets meer van protestantisme in deze veste.

Nog ademt de stad dezelfde geest. Het is nog niet zo heel lang geleden, dat mensen, die er kwamen om er het evangelie te brengen, de stad uitgejaagd werden.

Er heerst reeds een grote bedrijvigheid op de markt, als wij er om zeven uur arriveren. Terwijl mijn helper op onze koffers past, ga ik op zoek naar den marktmeester. Nu enig zoeken vind ik hem en vraag om een plaatsje op de markt. Hij gaat met mij de markt over en wijst mij een prachtige plaats. Nu ga ik mijn helper en onze benoodigdheden halen en vertel hem wat een plaats wij hebben, maar voeg er meteen aan toe: 'k ben benieuwd hoe lang we daar zullen staan. Wij pakken uit en beginnen te werken, het volk stroomt naar ons toe; sommigen staan aandachtig te luisteren, anderen spotten, weer anderen kijken fanatiek naar ons, alsof ze willen zeggen: dat zal hier niet lang duren. Het duurt ook niet lang, want ik ben nog geen vijf minuten aan 't spreken, of daar komt de marktmeester op ons af. „Zwijgen", roept hij reeds van verre, „zwijgen zeg ik U, verstaat ge mij niet".

Ik vraag hem waarom ik niet spreken mag. Hij zegt: „Hier moogt ge niet spreken, ge moet hier weg". „Dat is niet eerlijk", zeg ik tegen hem, „eerst geeft U mij vergunning om hier te staan en nu moeten we hier weg". „'k Zal U een andere plaats geven", zegt hij. „Zo eentje waar we geen volk kunnen bereiken zeker", antwoord ik hem. Hij antwoordde niet, maar gaf ons nu wel de allerminste plaats van de markt. Als ik daarover mijn ontevredenheid te kennen geef en hem er op attent maak, dat er toch betere plaatsen leeg zijn, antwoordt hij: „U kunt kiezen, deze plaats of geen". Er bleef ons dus niet anders over dan met de aangewezen plaats genoegen te nemen. We verhuisden er met ons hele zaakje heen en begonnen opnieuw; weer kregen we aardig wat volk. Na een korte toespraak, waarin wij hun Christus verkondigden als de enige Middelaar tussen God en de mensen, boden wij hun N. Testamenten te koop aan. Niemand die een kocht, allen gingen heen. Maar even later kwam een man, die aandachtig had staan luisteren terug en kocht een N. T. Wij werkten voort, doch slaagden er niet weer in volk te trekken; allen liepen ons met een zijdelingse blik voorbij.

Daarna probeerden we het met het uitgeven van evangeliën en traktaten, terwijl we terzelfder tijd N. T. aanboden, nog wat te bereiken. Het lukte en vaak hadden we zeer interessante gesprekken.

Terwijl we zo bezig waren, kwam de Commissaris van politie op ons af. „Waar is Uw bewijs, dat U de markthandel mag uitoefenen", is zijn vraag. „Heb ik niet mijnheer, is niet nodig voor ons, want we zijn geen marktkramers, maar evangeliepredikers Ziehier het bewijs, dat ik geen bewijs nodig heb voor op de markten te komen met wat ik hier bij mij heb". Meteen laat ik den Commissaris een afschrift zien van een ministerieel schrijven. „Dat is geen bewijs voor mij", antwoordt de Comm. „Dan maakt u maar proces-verbaal op, mijnheer de Commissaris," zeg ik. Dan begint hij er over, dat we geen prijs op onze boeken hebben staan. Ook niet nodig, antwoord ik. Na wat heen en weer praten gaat hij weg.

Daar komt de marktmeester weer. „Dat moet ge laten", zegt hij, „en anders stuur ik U van de markt". „Wat moeten we laten", vraag ik hem. „Dat ge mensen aanhoudt", antwoordt hij. „Wij houden geen mensen aan", antwoord ik hem, „we bieden hun alleen iets aan". En wij werkten rustig voort.

Aan het einde van de markt kwam de man, die het eerst een N. T. van ons gekocht had, terug.

„Dat zijn protestantse boeken, is 't niet mijnheer", vraagt hij. Ik antwoord hem: „Ze zijn niet protestants, maar spreken ons van den Verlosser, dien God ons gegeven heeft, opdat wij door het geloof in Hem behouden zouden worden". Wij praten met elkander over de redding van zijn ziel en wanneer hij afscheid neemt, vraagt hij nog of de pastoors ook kwaad zijn, als de mensen die boeken lezen.

Ik zei: „Ja vriend, dat zijn ze". „Dat wist ik", zei hij, „maar ik wil het toch lezen, want het is zo schoon".

Tongeren (B.) H. SIKKEMA.

UIT DE GEMEENTEN

ZANDBULTEN, 15 Oct. '39. Voor deze Zondagavond waren we als gemeente weer bijeen in de kerk en allen getuige van de inleiding van onzen nieuwen voorganger br. K. Baptist. Als leider trad Ds. Huizinga van Leeuwarden op, die ons en onzen evangelist toesprak en inleidde met de woorden van Ps. 72 : 16: een hand vol koren in het land op de hoogte der bergen, de vrucht daarvan zal ruisen als de Libanon". Spreker wenste dat dit ook eenmaal van onze gemeente mocht gezien worden. Door ouderling Sijsma werd de nieuwe arbeider een hartelijk welkom toegeroepen en ook de wens geuit dat evangelist en gemeente mochten samenwerken tot bloei der gemeente. Verschillende afgevaardigden voerden het woord en spraken ook hun begeerte uit dat voorganger en gemeente dicht bij den Heer zouden leven. Door Ds. Huizinga werd de zegen van den Almachtige afgebeden voor onzen nieuwen arbeider, waarna de gemeente biddend zong: „Dat 's Heeren zegen op u daal'". Een enkele gedachte uit Exodus 17 : 12 gaf het begroetingswoord van br. Baptist, ook de wens uitsprekend het in deze moeilijke tijd alleen van Jezus te verwachten. Voor de gemeente was het een blijde dag. We gaan weer vol goede moed verder, in de kracht van den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus Christus, de tijd uitkopende dewijl de dagen boos zijn. Voor deze avond was bijzondere belangstelling, het kerkgebouw was zeer vol. Moge het br. Baptist gegeven zijn te arbeiden en te getuigen voor en van Hem, die zegt: Ik ben de *weg*, de *waarheid* en het *leven*.

G. KLOOSTERMAN, Secr.

EENHEID.

In deze wereld van verdeeldheid blijven de roepstemmen voor eenheid klinken. Uit Pniël knippen we het volgende:

Daarom heb ik van den aanvang af, en met het klimmen mijner jaren met toenemende overtuiging, het standpunt ingenomen, dat ik nu haast een halve eeuw in „Pniël bepleit: heb Christus boven alles en in alles lief en wees dan verder kerkelijk of (als gij tot mijn spijt onkerkelijk zijt, want ik acht het instituut der kerk schriftuurlijk te zijn) onkerkelijk: een vriend en metgezel van allen, die God vreezen. Arbeid dan in liefde en in eendracht met allen, die dit begeeren en kunnen, aan de komst en de uitbreiding van Gods Koninkrijk, aan den opbouw der „Una Sancta", der eene heilige algemeene Christelijke kerk. Het is mij altoos tot groote vreugde wanneer ik in de bladen van „Heilssoldaten" en leden der „Vergadering" (Darbysten) — in engeren zin de meest onkerkelijke menschen, die er bestaan — op deze breede Christelijke wijze met liefde en eerbied over de kerk des Heeren gesproken zie. Het moeilijkst is de broederlijke omgang met Roomsch-Katholieken en streng-Gereformeerden (ik noem hen vaak in gedachte: „Groot-Rome" en „Klein-Rome"), omdat zij, (de eersten principieel en consequent, de anderen ondanks allerlei reserves, toch in de praktijk) hun kerk, hun leer als „de" „enig-ware" of de „meest-zuivere" openbaring van de kerk en de leer van Christus houden. Maar ook met hen, evenals met allen, die den gekruisten en opgestanen Heer belijden, gevoel ik mij als mede-Christen en mede-belijder ten nauwste verbonden, ook al werpen zij mij uit overtuiging buiten de synagoge.

De wereldbevolking.

De bevolking der aarde is thans volgens onze statistici 2095 millioen zielen, van wie 718 millioen Christenen zijn, alzo slechts een derde gedeelte.

De onderverdeling van dit derde gedeelte is aldus: 18% Rooms-Katholiek, 10% Protestant, 7% Oosters-Orthodox.

Op de Protestantse missievelden werken in opdracht van 451 zendingsgenootschappen 28000 zendelingen met 13 millioen inheemse Christenen te midden van 1377 millioen niet Christenen op hun velden. Het gaat de Prot. zending niet onvoorspoedig. In de jaren 1925—1935 steeg haar getal gemeenten op de zendingsvelden van 36246 tot 55395, het aantal inheemse Christenen van 8340000 tot 13036000. Ook is de bijbelverspreiding buitengewoon toegenomen.

SAEVIS TRANQUILLUS IN UNDIS!

U zal geen kwaad wedervaren.
Psalm 91 : 10a.

U zal geen kwaad wedervaren. Was dat maar waar, zullen velen zeggen bij het lezen van dit woord. De toekomst ziet er donker uit. Al is ons land niet in de oorlog betrokken, toch liggen wij in sommige opzichten tussen hamer en aambeeld en hebben klappen te wachten. Reeds heeft de handelsoorlog voor ons zeer kwade gevolgen. En de luchtoorlog kan een groeiend aantal incidenten wel zeer gemakkelijk met zich meebrengen. Wie weet wat voor kwaads voor ons uit de omstandigheden voortvloeien zal.

Toch zegt Psalm 91 hier zeer beslist: U zal geen kwaad wedervaren. En het zou wel zeer aan de Heilige Schrift te kort doen, indien wij zeiden, dat dit woord alleen in goede dagen geldt en niet op onze omstandigheden past. Indien dat zo ware, was dit woord waardeloos. Het heeft waarde, omdat het altijd geldt en ook nu.

Alleen maar, om het te verstaan, moet men het eerste vers van de Psalm er bij lezen, namelijk wie waarlijk in de schuilplaats des Allerhoogsten gezeten is, dien zal geen kwaad wedervaren. En daarmee valt er een ander licht op de tekst en de bedoeling van dit woord. Het is natuurlijk niet zo, dat een Christen altijd voorspoed zou hebben. Ook de dichter van de Psalm was niet iemand, wien alles „voor de wind" ging. De Psalm noemt heel wat op, dat uit zijn levenservaring gegrepen, van zorg en leed een diep doorvoelde sprake geeft. Evenwel — het is in zekere zin langs hem heengegaan. Hij kende een schuilplaats, waar hij steeds toevlucht nam en waar het kwaad hem niet meer bereiken kon. Hij vluchtte tot God. En wie tot God vlucht en in de schuilplaats des Allerhoogsten schuilen mag, is tegen alle kwaad bestand. Dien werkt zelfs alle kwaad ten goede mee. Hij bezwijkt niet, al lijden ook zijn vlees en zijn hart. Want de schuilplaats des Allerhoogsten bezwijkt niet. Hij staat steeds opnieuw gesterkt weer op en kan wel geslagen, doch niet verslagen worden. Een zee van ramp moge met haar golven slaan, ze verzwelgt hem niet. Hij is in den Heere gerust en weet, dat God getrouw is, die geen bidder laat staan, die de Zijnen kent en ze liefheeft als de appel van het oog. Neen, het kwaad is sterk; maar sterker dan de nood is de Heere. Zijn schuilplaats kan niet verwoest worden. En daar is plaats voor U en mij. De Psalm spreekt het woord, dat juist nu geldt en vertrouwend maakt, om saevis tranquillus in undis, rustig temidden der onstuimige baren, met opgerichten hoofde de loopbaan te lopen, die ons voorgesteld is.

MEDEDELINGEN

Obligatielening Bapt. Gem. Leeuwarden:

Uitgeloot: Oblig. No. 11a
„ „ 11b

alsmede betaalbaar gesteld per 1 Nov. 1939 de 12e coupon bij de Amsterd. Bankver. of bij den Penningmeester:

H. DE VRIES
Tj. Hiddesstr. 55, Leeuwarden.

In dank ontvangen voor de Zending van:

Bapt. Gem. te Franeker, zonder nadere bestemming, een bedrag van f 7.75
Zusterhulp te Workum bestemd voor de Congo f 2.50
N. N. te C. z. n. b. f 10.—

Br. Penningmeesters onzer Gemeenten.

Onderstaand plaats ik gemakshalve een lijst van de verschuldigde bijdragen voor onze Gemeenten waaruit kan blijken welke bedragen over het eerste halfjaar 1 Mei—1 November '39 aan de Unie zijn verschuldigd. Zoals U bekend is wordt f 0.45 per halfjaar gevraagd en is berekend aan de hand van de statistiek per

1 Januari 1939. Gemeenten die subsidies ontvangen en nog niet verrekend zijn, kunnen zo nodig de eerste helft van de bijdragen in mindering brengen.

Wanneer mogelijk, gaarne spoedige betaling, bij voorkeur door storting op mijn postrekening Nr. 275770.

Bij voorbaat dank voor Uw medewerking.

Uw br. in Chr.

H. KONING,

Adm. Unie van Bapt. Gem. in Nederland.

Van Heutszsingel 52, Coevorden.

Almelo	f 45.—	Hoogezand	f 42.75
Amsterdam	f 79.20	Leeuwarden	f 97.20
Apeldoorn	f 32.40	Muntendam	f 94.50
Arnhem	f 18.45	N. Pekela	f 54.90
Delfzijl	f 55.80	N. Weerdinge	87.75
Deventer	f 40.95	Noordbergum	78.75
Drachten	f 22.50	R'dam (C.)	f 31.05
Eindhoven	f 39.60	R'dam (Z.)	f 59.40
E.-E.veen	f 116.55	Siddeburen	f 24.75
2e Exloërm.	f 72.45	Sneek	f 51.75
Foxhol	f 18.—	Stadskanaal	f 182.70
's-Gravenhage	87.75	Stavoren	f 36.90
„ „ (O.)	29.25	Treebeek	f 39.15
Groningen	f 286.65	Utrecht	f 48.15
Haarlem	f 63.—	Friescheloo	f 85.50
Harlingen	f 56.25	Workum	f 21.60
Haulerwijk	f 34.20	Zandbulten	f 35.10
Heeg	f 10.35	Zwolle	f 15.30
Hengelo (O.)	f 144.90		

Wie kan mij het t.w. adres opgeven van den heer P. J. v. DIJK, voorheen Haarlem, Westergracht?

Bij voorbaat dank.

DE ADM.

WEEKKALENDER

Tot God terug.

De herfststormen zijn door de bomen en de rode wingerd gevaren en hebben alles weggerukt. Spits steken de naakte takken in de lucht en al de schone kleuren liggen tegen de grond en worden vertreden. Er kunnen mooie herfstdagen zijn, maar ook onbarmhartige, niets ontziende. Als een plunderende rover trekt dit getij door de landen. En gelijkt daarin op de tijd, waarin wij leven. Wat zal er overgebleven zijn, wanneer de storm eens geluwd zal zijn? Zal dan een lange, donkere nacht over dit werelddeel vallen? Of over heel de wereld? Duurt de aardereis nog lang of zijn we met het laatste traject bezig? Midden in de volkerenwereld is de gemeente, het lichaam des Heeren, een verborgen volk, staat in de staten, volk onder de volkeren. Hoe leeft de gemeente? Is zij een stad op de berg, die zich onmogelijk camoufleren kan? Openbaart zich de gemeente als een nieuwe mensengemeenschap, die zich niet thuis kan voelen in deze bedeling? Of zijn wij heerlijk ingeburgerd, prachtig aangepast? Wat een vragen, zegt ge. Ja, en ik zou u ook wel een reeks willen stellen op deze Zondag, omdat ge nu wat tijd hebt een antwoord te zoeken. Is het met u in orde?

Zondag 29 Oct. Ps. 80.

Een psalm, waarin een Israeliet klaagt. Hij herinnert God aan de heerlijke tijden van vroeger. Toen God hen uit Egypte voerde en als een wijnstok op de bergen van Palestina plantte. Welk een wijnstok. En nu? Weg de glorie en de kracht. Wat kan hij anders dan bidden: laat uw aanschijn lichten. Misschien vindt gij vandaag ook een oorzaak om dezelfde bede te uiten voor al de discipelen van Jezus Christus en ook voor u persoonlijk. Is het nog wel zo goed als vroeger? Zinkt ge terug? Bid dan om het licht van Zijn aanschijn. Doe dat nu.

Maandag 30 Oct. Jak. 4 : 1—10.

De zonden van de enkeling zijn de wonden van de gemeenschap. Indien een lid zondigt, openbaar of geheim, lijden alle leden. Wij zijn of een bron van zegen of een stroom van ellende. Jakobus zegt nog eens, dat het nooit gaat — de zonde in de ene hand te houden en God in de andere. Er moet gekozen worden. Moge God meerdere genade geven aan allen, die het moeilijk hebben in de strijd met zonde. Laat ons allen tot God naken. Zijn stralend licht doodt al de kiemen des verderfs.

Dinsdag 31 Oct. Jak. 4 : 11—17.

Natuurlijk, waar iemand zondigt staan vele farizeërs gereed te stenigen. Schort uw oordeel op. Gij kent den zondaar niet. Daarmee keurt ge niet goed, maar gij wacht u te staan op de plaats waar God alleen mag en kan staan. Verder denke men gedurig aan het feit, dat ons leven een kaarsvlam is op de open vlakte. Zo maar kan een donkere hand het licht uitknijpen. Het is den mens gezet. Zomin hij vloed en zon kan keren, kan hij de dood weren. En daarna het oordeel.

Woensdag 1 Nov. Jak. 5 : 1—9.

Wanneer sommigen wat meer aan het eind dachten, zouden ze wat minder heet op geld zijn. Het is een schande, zoals sommigen daarvoor leven. Inplaats van wel te doen en te helpen, te bedenken, dat ze slechts rentmeesters en geen eeuwige bezitters zijn, zitten ze tot aan hun dood te rekenen hoe ze het eind wel zullen halen. Indien gij zo aan het geld zit, dan zij God uw ziel genadig. Jakobus troost degenen, die opstandig zouden kunnen worden. Heb geduld, wacht. De Rechter staat voor de deur. Hij zal recht doen over kapitalist en fabrikant en arbeider en dienstmeisje.

Donderdag 2 Nov. Jak. 5 : 10—20.

Vooral vers veertien heeft vele gemoederen al in beroering gebracht. Dat is anders niet nodig. De tekst is duidelijk genoeg. Wat is het gebed des geloofs? Ik sprak eens met een gewezen dronkaard over deze dingen. Hij wist het. Hij had eens gebeden voor een kleine jongen om genezing. En hij kon het doen, want God gaf hem vrijmoedigheid daartoe. Het kind genas. Een andere keer wilde hij voor een oude vriend bidden, maar de Geest liet het hem niet toe — het heeft geen zin. Hij ging toen slapen en de volgende morgen zeide hem een familielid dat die en die tot Jezus was gegaan. Het gebed des geloofs zingt van overwinning.

Vrijdag 3 Nov. Matth. 6 : 5—15.

De volgende week gaan we wel verder met een nieuwe brief; daaraan wilde ik nu niet meer beginnen. Laat ons nog wat lezen over het gebed. Bidt gij nog wel eens? Ik bedoel niet het gewone gebed op de vastgestelde tijden. Maar voor uzelf, alleen, op de berg, zoals Jezus het ook deed. Wij hebben dat nodig, dunkt u niet?

Zaterdag 4 Nov. Ps. 51 : 3—14.

Terug tot God stond boven de kalender van deze week. Wanneer ge nu nog eens nagaat, wat we samen lazen, dan zal u die boodschap nu en dan tegengeklonken hebben. Terug naar God. Gelijk David. Of leeft ge goed met Hem? God zegene u.

HUIZINGA.

Vrijdag 3 November 1939 No. 2599 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE HOOGSTE MACHT IN HEMEL EN OP AARDE.

„Sadrach, Mesach en Abèd-nego antwoordden en zeiden tot den koning Nebucadnezar: wij hebben niet nodig u op deze zaak te antwoorden.

Zal het zo zijn, onze God, dien wij eren, is machtig ons te verlossen uit de oven des brandenden vuurs, en Hij zal ons uit uw hand, o Koning!, verlossen.

Maar zo niet, u zij bekend, o Koning! dat wij uw goden niet zullen eren, noch het gouden beeld, dat gij hebt opgericht, zullen aanbidden".

Daniël 3 : 16—18.

Koning Nebucadnezar maakte eens een beeld van goud. Een standbeeld van enorme afmetingen. De breedte bedroeg drie en de hoogte achttien meter. En het geheel was geplaatst op een voetstuk van twaalf meter hoogte. Het beeld werd opgericht in het dal Dura, in het landschap van Babel.

De inwijding van het beeld ging met veel ceremonieel en grote plechtigheid gepaard. Een uitgelezen gezelschap kwam bijeen. Hoogwaardigheidsbekleders uit stad en dorp waren opgeroepen.

Het hoogtepunt van het feest zou het ogenblik zijn, waarop a l l e n zouden nederknielen voor het gouden beeld en dat beeld zouden aanbidden, *hetwelk de koning Nebucadnezar opgericht had.*

Waarom liet de koning dat beeld oprichten? En waarom eiste hij de aanbidding van hetzelve?

Och, de koning mocht terugzien op glansrijk behaalde overwinningen. Hij bleek een koning der koningen te zijn. Vriend en vijand kon duidelijk een grote machtsuitbreiding constateren.

En blijf nu maar eens jezelf, wanneer je stoutste dromen in vervulling gaan! Wanneer al de wensen van je hart verwezenlijkt worden. Wanneer je komt tot grote macht en eer en aanzien.

In Daniël, hoofdstuk twee, lezen we van de bekende monarchiëndroom. Nebucadnezar zag in de droom een groot beeld. Het hoofd van het beeld was van goud, borst en armen van zilver, buik en lendenen van koper, de benen van ijzer en de voeten van ijzer en leem. En had de uitlegging bij monde van Daniël den profeet den koning niet als muziek in de oren geklonken? Overdenk toch eens rustig de volgende woorden: „Gij o koning! zijt een koning der koningen; want de God des hemels heeft u een koninkrijk, macht en sterkte en eer gegeven. En overal, waar mensenkinderen wonen, heeft Hij de beesten des velds en de vogelen des hemels in uw hand gegeven, en Hij heeft u gesteld tot een heerser over al dezelve; gij zijt dat gouden hoofd".

Verwondert ge u daarom, dat Nebucadnezar topzwaar werd? Dat de machtswellust hem parten ging spelen?

Waar staatsmacht praktisch neerkomt op staats*al*macht, daar volgt de staatsvergoding en de mensaanbidding vanzelf.

* * *

Wie kent niet de geschiedenis van die drie Joodse mannen, wier oorspronkelijke namen luidden: Hananja, Misaël en Azarja?

Ze waren tot macht en tot aanzien gekomen in het rijk van Nebucadnezar. Ze dienden den koning met al de gaven en krachten waarover ze beschikten. Het waren ook flinke kerels, intelligente bazen en zeer ontwikkelde jongelingen. In het landschap van Babel bekleedden ze, op Daniëls voorspraak, zeer aanzienlijke posities.

Doch in hun leven kwam het grote conflict. Levens en wereldbeschouwingen botsten met elkaar. Want ook zij waren uitgenodigd tot bijwoning van de plechtigheden in verband met de inwijding van het beeld, hetwelk Nebucadnezar had laten oprichten in het dal Dura. Ze wilden den koning trouw dienen; ze wilden hem, ook al ging het gepaard met grote offers, de nodige gehoorzaamheid betonen. Doch . . . . dat beeld aanbidden! Voor dat beeld neder te knielen! Neen, dat kónden ze niet; dat móchten ze niet. Den Heere, uw God, alleen zult ge aanbidden. Mag een sterveling van den medesterveling goddelijke eer vragen? Is de staatsmacht de hoogste macht op aarde? Mag een christen doen aan mens- en staatsvergoding?

Het conflict voor Sadrach, Mesach en Abèd-nego bestond hierin, dat ze vast besloten waren den koning trouw te dienen, doch tegelijkertijd niet ontrouw wilden worden aan de hoogste macht in hemel en op aarde. Daarmee degradeerden zij zichzelf geenszins tot tweederangs staatsburgers. Een christen die als staatsburger Gods eer zoekt te doen en Gods wil eerbiedigt en in oprechtheid en ootmoed de wet van Christus zoekt te vervullen — zal bij voorbaat kunnen rekenen op de miskenning van een groot deel van de volksgemeenschap en op de vijandschap en hoon en vervolging van allen wier ogen gesloten zijn voor Gods werkelijkheid.

* * *

Sadrach, Mesach en Abèd-nego knielden niet neder voor het beeld! Ze wisten welk lot hen wachtte. Doch ze konden niet handelen tegen eigen geweten in.

De aanklacht was spoedig ingediend.

En geen wonder. Vele overheidspersonen in den lande hadden met afgunst de machtspositie van deze drie vrome Joden gade geslagen. En de houding van de drie vrienden tijdens de plechtigheden van het inwijdingsfeest bood een al te schone gelegenheid, om hen als staatsgevaarlijk aan de kaak te stellen. Ze zouden de straf, de doodstraf, niet kunnen ontlopen. Het bevel des konings moest geëerbiedigd worden en voor de onwilligen brandde de vurige oven.

Let op hun moedig belijden voor het aangezicht van den koning. En op de verantwoording, welke ze afleggen. En op hun geloof in Hem, Die alle macht heeft in hemel en op aarde. „Indien onze God, Dien we aanbidden, machtig is ons te verlossen, dan zal Hij ons verlossen uit de vurige oven en uit uw hand. En indien niet, zo weet o koning, dat wij nochtans uw God niet zullen vereren, noch het gouden beeld aanbidden, dat gij hebt opgericht".

De drie jongelingen wisten zich onder de hoede van de hoogste *macht in hemel* en op aarde. Hun trouw aan den koning mocht niet tegelijkertijd ontrouw aan God betekenen. En toen de botsing tussen totaal verschillende levens- en wereldbeschouwingen kwam, kozen Sadrach, Mesach en Abèd-nego de zijde van Hem, uit Wien en door Wien en tot Wien alle

WEEKKALENDER

Aan Titus en Filemon.

Vandaag willen we een lied uit de bundel der psalmen lezen, maar morgen beginnen we met de brief, die Titus van Paulus ontving. Ik geloof niet dat we op nieuwe elementen in deze epistel zullen stoten. Dit schrijven draagt hetzelfde karakter als de brieven aan Timotheüs. Het zijn meer practische problemen waarop de oudere broeder ten behoeve der jongeren zijn licht laat vallen. Wat is het een zegen als de jongere zo'n oudere heeft, naar wien hij luisteren kan. Dat het niet alleen de moeite waard is naar hem te luisteren, maar dat de ervarene het ook zo weet over te reiken, dat de andere het met genoegen accepteert. En wat een vreugde voor een oudere broeder een jongeman te vinden, die het wel wil weten, dat hij nog niet alles weet; die graag zijn oor openstelt voor de lessen der jaren. Een prachtig gezicht — twee geslachten, die elkaar verstaan. Wel een kloof, maar ook een brug. Wijl verenigd in het interesse in de komst van het Koninkrijk. Had iedere jonge werker maar zo'n oudere broeder; en elke ervarene zulk een leergierige jongeling.

Zondag 15 Oct. Ps. 19.

Vindt u dit niet een der mooiste psalmen? Ik weet het weer niet een week vooruit, maar op een schone dag moet men dit lied lezen. Op een Zondag, waarop ook de zon haar millioenen lichtpijlen uitschiet, waarop in de avond de sterren stralen in onuitsprekelijke pracht. Naast de wondere schoonheid der schepping bloeit voor ons oog het bloemenveld, op welker paden de ziel God ontmoet. God doe u vandaag genieten van beide.

Maandag 16 Oct. Titus 1.

Titus werkt op Creta, waar Paulus hem liet om orde op zaken te stellen. Hij adviseert hem over dezelfde zaken als waarover hij Tim. schreef. Tussen ouderling en opziener is geen verschil. Alleen duidt het eerste woord meer op de persoon, terwijl het tweede heenwijst naar het werk, dat hij verricht in de gemeente. We lezen steeds van ouderlingen, in meervoudsvorm dus.

Dinsdag 17 Oct. Titus 2: 1—10.

Paulus kon niets liever begeren, dan dat zijn brieven ook in de huiskamer zouden worden gelezen. Voor allen, die het verstaan kunnen aan tafel, heeft hij bijna wat. Moge Titus zelve steeds een voorbeeld zijn. Dat woordje deftigheid verschrikke u niet. Bedoeld is niet een hoge hoed en zeer lange zwarte slippen. Het gaat over de leer, de lering; dat moet met ernst geschieden, wijl het de gewichtigste dingen betreft.

Woensdag 18 Oct. Titus 2: 11—3: 7.

De genade maakt niet alleen zalig, maar onderwijst ook. Doch alle onderwijs vordert tijd, geduld enerzijds en wil van de andere kant. Allerlei vermaningen moet Titus uitdelen, ook in verband met hun maatschappelijk leven. Wanneer men dat zo leest kon het wel waar zijn wat Paulus in het eerste hoofdstuk zei: De Cretenzen zijn leugenachtig, kwade beesten, luie buiken. Ter verontschuldiging diene, dat hij toen criteerde. Maar nu zijn wij andere mensen geworden. Sinds Jezus woont in ons hart is de omkeer gewrocht.

Donderdag 19 Oct. Titus 3: 8—15.

Hierover is weinig te zeggen. Mededelingen zonder directe onderwijzing. Hier is het goed er even op te wijzen, welk een verschil er is in de waarde van de verschillende bijbelgedeelten. De windselen, waarin het woord gewonden ligt, vormen op een plaats als hier wel het hoofdbestanddeel. Doch zomin het lichte krassen van de naald ons ervan afhoudt te luisteren naar een gramofoonplaat, zomin houden kleine oneffenheden of minder voedzame delen ons ervan af het woord te lezen. We luisteren naar de muziek, niet naar het krassen.

Vrijdag 20 Oct. Filemon.

Deze broeder was welgesteld en woonde in Kolosse. Hij had een slaaf, die de schone naam Onesimus droeg, hetwelk overgezet zijnde wel beduiden mag: voordelig, nuttig. Deze slaaf deed zijn naam geen eer aan, want hij stal en ging er vandoor. Toen de vluchteling het dwaze van zijn daad inzag, heeft hij zich waarschijnlijk tot Paulus gewend, die hem het evangelie verkondigde en de vreugde mocht smaken zijn bekering te aanschouwen. Nu schrijft Paulus aan zijn vriend Filemon. En wat een brief. Leest u zelf maar aandachtig dit ontroerend pleidooi.

Zaterdag 21 Oct. Psalm 126.

Met een lied sluiten wij ook deze week. Het is weer zulk een lied, dat wij zouden willen zingen. Moge de Heere ook grote dingen aan ons doen en onder ons. Hij vervulle onze tenten met gejuich over de overwinningen. Laat ons wenend zaaien en we zullen nu reeds het geruis van een grote oogst vernemen.

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

De gemeente te Treebeek

roept bij dezen alle broeders en zusters, op voor medewerking. Zoals wellicht bekend is hoopt de gemeente een driedaagse bazar te houden met verloting, om tot bouw van een eigen kerk te geraken.

Van de zijde der Unie Commissie bestaat tegen onze oproep om hulp niet het minste bezwaar.

Gaarne zouden wij de besluiten vernemen van de verschillende gemeenten die nog geen toezegging deden voor medewerkers. Tevens onze hartelijke dank aan de gemeenten, die reeds hun toezegging deden.

Namens de Bazar-Comm.,
Secr. S. EISINGA,
1e Spoorstr. 29, Treebeek.

N. B. V. B. „Zusterhulp".

De Najaarsbestuursvergadering zal D.V. gehouden worden in de 3e week van Nov.

Welke afd. wenst het H. B. te ontvangen, om in aansluiting op de bestuursverg. een propaganda-avond te organiseren?

Opgave gaarne vóór 1 Nov.

Vragen, voorstellen en mededelingen worden tevens verwacht.

G. S. OLIJSLAGER—Muller,
Secr.esse,
Alteveer — post N. Pekela.

Verantwoording.

Voor het Pensioenfonds in dank ontvangen

van de Gem. te Harlingen	f 19.—
„ „ „ te Heeg	- 4.—
„ „ „ te Arnhem	- 10.—

Van ongeveer de helft der gemeenten is antwoord binnengekomen op de door mij verzonden circulaire. Wilt mij als 't U belieft antwoorden, broeders; hetzij negatief, hetzij positief, antwoordt mij s. v. p.

Met br.gr.,
K. REILING,
Postrek. 109502. Hengelo (O.)

Vrijdag 20 October 1939 | No. 2597 | 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE ERVARING, DOOR WELKE MEN LEEFT.

Heere! bij deze dingen leeft men, en in dit alles is het leven mijns geestes.

Jes. 38 : 16.

Deze woorden zijn gesproken in terugblik op een zware tijd. Koning Hiskia had niet slechts een ernstig ziekbed gehad, maar ook een bange geestelijke strijd doorgemaakt.

De Heere had zich van hem terug getrokken en toen had hij gevoeld hoe het eigenlijk met hem stond en hoe arm hij was.

Maar iemand heeft opgemerkt: „God verlaat Zijn volk niet, zonder Zijn adres achter te laten."

En deze opmerking is waar.

De Heere zegt door Hosea: „Ik zal heengaan en keren weder tot Mijn plaats". De verlatene weet dus waar hij Hem vinden kan. En dan zegt de Heere ook tot h o e l a n g Hij weg gaat en terugkeert „naar Zijn plaats": totdat zij zichzelven schuldig kennen en Mijn aangezicht zoeken".

God verlaat ons niet om ons kwijt te zijn, maar juist om ons terug te winnen. Hij gaat weg, opdat we ons schuldig zullen kennen en Hem schuldbewust gaan zoeken om, als we Hem hebben weergevonden, Hem vast te grijpen.

Het is deze ervaring, waarbij men leeft!

Hiskia was geschokt door de boodschap: „geef bevel aan Uw huis, want gij zult sterven".

Deze woorden hadden hem geestelijk verwond en in innerlijke strijd gebracht. Ze waren immers in tegenspraak met de belofte eens door God aan David gegeven, dat n.l. zijn lamp niet uit zou gaan. Hiskia was echter kinderloos. En nu moest hij sterven? Stiet God dan Zijn eigen Woord om?

De moeilijkste dingen beleven we niet met de mensen, maar met God.

Jacob vreesde voor Ezau, maar in dien nacht aan den Jabbok, ontdekte hij, dat het probleem zijn levens elders lag: niet in zijn verhouding tot Ezau, maar in zijn verhouding tot God. Toen die in orde gekomen was, trok hij Ezau zonder vrees tegemoet.

De Middelaar (die ons pad ging) had zijn moeilijkheden niet met mensen — welke ook — maar kwam in zware strijd vanwege God: Mijn God, mijn God, waarom hebt *Gij* Mij verlaten?

'k Heb mijn tranen onder 't klagen,
Tot mijn spijze dag en nacht,
Daar mij spotters durven vragen,
Waar is God, dien gij verwacht?

Waar is God?

Dat is HET probleem.

Men beleeft met God diepste en hoogste dingen.

Soms is Hij als een verscheurende leeuw (Hosea 3) soms als een verterend vuur en soms is Hij mild als de dauw en heerlijk als de dageraad.

Het is GOD die ons doet wenen en het is GOD die ons een onuitsprekelijk, heerlijke vreugde schenkt.

„Ik verwond en Ik heel; Ik sla dood en maak levend. Ik de Heere doe al deze dingen!"

Zouden Zijn beloftenissen,
Verder hun vervulling missen?

Daarom ging het.

Dat was Hiskia's lijden. Deze vraag brandt in, diep in de ziel.

* * *

Gods kind kan deze toestand niet aanvaarden.

„Mijn God, w a a r o m? w a a r o m? . . . . ."

Hiskia keerde zich naar de wand en bad God. Die God, die het donker heeft doen worden, moet het ook weer licht maken.

En God antwoordt. Hij laat zich vinden. Hij is in het verlossen wonderbaar.

Na de schijnbare verstoting komt de liefde van God met zulk een tederheid en met een genade, zo onvergelijkelijk heerlijk, dat niemand, die haar ziet, haar indruk weerstaan kan. „Gij hebt mijn ziel lieflijk omhelsd". Met een vurig verlangen strekt God zich naar de ziel, omstrengelt haar en drukt haar aan Zijn hart.

Niemand als Hij is zo zacht en zo teder.

God vergeeft en Hij vergeeft m e t g r o t e b l ij d s c h a p.

Dat is het vertroostende in Zijn liefde. Door deze *wijze van vergeven* raken we aan God verbonden — onlosmakelijk.

Heeft God zich van u terug getrokken? Ga Hem dan zoeken! Rust niet voor dat ge Hem gevonden hebt.

Hij heeft zich van u terug getrokken, o p d a t ge Hem zoeken en vinden en voor eeuwig hebben zoudt.

De bekering heeft niet ten doel, dat wij verkrijgen wat w ij begeren (vrede, gunst, blijdschap), maar dat God krijge, wat H ij begeert.

En dat is de bekering, over welke wij spreken.

L.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Vergaderingen en samenkomsten.

In de komende week, Maandag en Dinsdag a.s., vergadert de Commissie der Unie in Den Haag. In de daarop volgende dagen, Woensdag en Donderdag komt de Broederschap van Baptiste predikanten in haar jaarlijkse vergadering bijeen.

Tevens worden er in deze week in verschillende Gemeenten evangelische samenkomsten gehouden.

Al is de politieke hemel van Europa ook zwaar bewolkt en al heeft de oorlog reeds duizenden onschuldige mensenlevens weggevaagd, zo mogen we toch niet vertragen in onze arbeid voor den Heer. De arbeid in 's Heeren wijngaard moet steeds voortgang hebben. Onze trouw jegens den Heiland zal moeten blijken.

Wij willen God bidden om Zijn zegen over de beraadslagingen der Unie Commissie. En dat de evangelische samenkomsten gekenmerkt mogen worden door werkingen van Gods Heiligen Geest.

Zal ook uw gebed zich voegen bij dat van zo velen?

d. H.

dingen zijn. Ze legden getuigenis af van hun geloof en lieten de uitkomst over aan hun God, aan den God der goden. Zulk een levenshouding vraagt een geloof met de inzet van het leven. Een leven, dat belijdt en getuigt: hier sta ik, ik kan niet anders, God helpe mij.

Dat was de levenshouding van de martelaren.

En dat zal altijd weer de levenshouding moeten zijn van hen, die zich in leven en in sterven het eigendom des Heeren weten.

d. H.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Uniecommissievergadering in Den Haag.

Maandag 23 en Dinsdag 24 October j.l. vergaderde de Commissie der Unie in onze residentie. Behalve br. Barendregt, wiens lichaam nog de zo nodige rust vroeg, waren alle leden aanwezig.

De Commissie der Unie is thans alsvolgt samengesteld. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door:

Ds. J. Louw, voorzitter.
Ds. L. de Haan, Tetterodestr. 47, Haarlem, secretaris, en
Ds. J. W. Weenink.

Leden zijn:

Ds. A. P. Barendregt,
Ds. F. E. Huizinga,
br. D. Olijslager, en
br. A. H. Zerbst.

De Unie-administrateur, br. H. Koning, van Heutszsingel 52, Coevorden (gironummer 275770) was de tweede dag in ons midden.

* * *

Wereldcongres Atlanta.

Dr. J. H. Rushbrooke van Londen sprak in een schrijven zijn spijt er over uit, dat onze Unie op het gehouden Wereldcongres in Amerika niet vertegenwoordigd was. We konden onzen broeder, de vroegere Algemene Secretaris en thans President van het Baptiste Wereld Verbond, best begrijpen. En het had inderdaad ook niet veel gescheeld, of onze Unie was in Atlanta vertegenwoordigd geweest. De tijdsomstandigheden waren mede oorzaak, dat de broeder, die oorspronkelijk het plan had om naar Amerika te gaan, van zijn reisplannen moest afzien.

Laat ons intussen hopen op een vertegenwoordiging op het volgende Wereldcongres. Waarom zou de Unie niet een bescheiden bedrag voor een dergelijke zaak mogen uittrekken? Deze gedachte werd trouwens niet in Den Haag uitgesproken, doch komt regelrecht uit mijn hart.

* * *

Seminarie te Hamburg.

We stonden de laatste maanden en we staan nog in schriftelijke verbinding met Doc. C. Neuschäfer te Hamburg.

Het is thans genoegzaam bekend, dat onze *studenten* vanwege de oorlog niet weer naar Hamburg konden vertrekken. Mogelijkheden tot verdere opleiding van onze broeders moesten onder het oog worden gezien. De Commissie tot opleiding heeft de laatste tijd niet stil gezeten. De Unie Commissie mocht dankbaar kennis nemen van de verkregen oplossingen. De broeders *G. Vegter* en *G. Brongers* studeren thans aan de Universiteit in Groningen en br. *H. D. Hooghwinkel* tracht wijsheid te vergaderen aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. De eerste berichten, welke ons van de studerende broeders bereikten, luiden gunstig. Ook zijn ze bereid, om van tijd tot tijd een Gemeente te dienen. We laten hier hun adressen volgen:

G. Brongers, Molenstreek 221, Veendam;
H. D. Hooghwinkel, Ripperdapark 9, Haarlem;
G. Vegter, van Spijkstr. 13a, Groningen.

* * *

Eigen Liederenbundel.

U weet, dat aan het verkrijgen van een eigen liederenbundel reeds enige tijd gewerkt wordt. We hoorden van de vorderingen, welke gemaakt werden. Vanwege de grote omvang van de voorarbeid kon de liederenbundel nog niet in concept aan de Commissie der Unie gepresenteerd worden. Ook konden over de kosten nog geen definitieve mededelingen verstrekt worden. Intussen zet de Sub-Commissie met onverminderde ijver en taaie volharding haar arbeid voort. We hebben geloof, dat de broeders zullen slagen. Op onze Predikantenvergadering maakten we reeds aangenaam kennis met de persoon en het werk van Ds. Hasper. Bekende en onbekende psalmen zongen we als lijsters. Doch daarover hoef ik hier niet te schrijven.

* * *

Rapporten.

De Commissie der Unie nam kennis van een aantal rapporten, waaronder ook dat van de Commissie voor Inwendige Zending. In De Christen lazen we reeds van de verplaatsing en de arbeid van Evangelisten en colporteurs-huisbezoeker. We hoorden, dat br. *R. Bos* van Delfzijl, op de laatstgehouden Algemene Vergadering aanvaard als Unie-kwekeling, ook nog enige tijd in dienst zal staan van bovengenoemde Commissie. De tijdsomstandigheden zijn voor onzen broeder wel bijzonder ongunstig, om met de opleiding een aanvang te maken. Doch ook deze tijden welke we thans beleven, zijn in Gods hand.

* * *

Mededelingen van den administrateur.

We vernamen welke Gemeenten nog een achterstallige contributie schuld hadden en schonken de aandacht aan gegevens en mededelingen, welke voor publiciteit minder geschikt zijn. Ook hoorden we bij monde van br. Koning van enkele giften voor buitenlandse en binnenlandse zending, waarover de administrateur wel nadere mededeling zal doen in ons wekelijks orgaan.

* * *

Subcommissies.

Elk jaar worden op de herfstvergadering de Commissies tot Opleiding en voor de Inwendige zending gekozen. Er kwam geen wijziging in, zodat de Commissie tot opleiding bestaat uit:

Ds. J. W. Weenink, voorzitter;
Ds. J. Louw, secretaris, Parkweg 46, Groningen; en
Ds. L. de Haan.

En de Commissie voor Inwendige Zending wordt gevormd door het bekende driemanschap:

Ds. J. W. Weenink, voorzitter;
Ds. F. E. Huizinga, secretaris, Achter de Hoven 105, Leeuwarden; en
br. D. Olijslager.

* * *

Vrijstelling Voorgangers en Evangelisten.

De buitengewoon dienstplichtigen, die een geestelijk ambt (zie het nummer van 15 Sept. l.l.) hebben, moeten persoonlijk aanvragen om een vrijstelling. We deelden reeds mede, dat men zich moest wenden tot den burgemeester van die gemeente, waar men als dienstplichtige werd ingeschreven. Zo werd mij ook officieel medegedeeld. Doch nu hoorde ik dezer dagen, dat een bezoek aan het gemeentehuis (van de gemeente waar men thans inwoner is) reeds bevredigende resultaten oplevert. Ik hoorde van twee Voorgangers, die op deze wijze reeds slaagden en een vrijstelling voorlopig voor een jaar, in hun bezit hebben. Eén onzer studenten heeft door persoonlijk aan te vragen eveneens de gewenste resultaten verkregen.

De broeders wachten dus niet op een initiatief van de Uniesecretaris. Mochten sommige broeders straks een verklaring nodig hebben, dan zal de Commissie der Unie ongetwijfeld haar goede diensten kunnen aanbieden.

d. H.

„Wij gaan voorwaarts . . . !"

Evangelisatiesamenkomsten.

E.-Erfscheidenveen 7, 8 en 9 Nov. a.s.

„Broeders, bidt voor ons!"

ONZE TAAK NAAR DE MENING VAN EEN ONGELOVIGE.

(Toespraak, waarmede Ds. Weenink de conferentie van de Broederschap van voorgangers, 25 en 26 Oct. j.l. in den Haag gehouden, opende.)

Enige weken geleden reisde ik met een goede bekende, een van de meest geachte burgers van de plaats zijner inwoning. Het behoeft nauwelijks opgemerkt, dat onze gedachtenwisseling over het cosmopolietische onderwerp van deze dagen liep: de oorlog en de oorlogvoerenden. Na een korte pauze merkte hij op: „U hebt tegenwoordig zeker wel wat te preken?" Deze weinige woorden troffen mij. Waren ze door een geloofsgenoot gesproken, zo zouden ze wellicht op mij geen indruk gemaakt hebben. Zij kwamen daarentegen van de lippen van iemand, die altijd beleden had ongelovige te zijn en ervoor gehouden wilde worden.

Een ongelovige, die gelooft, dat wij, voorgangers, in deze benarde tijden een boodschap hebben! Is dat niet een verrassing? Onwillekeurig springen vele vragen op haar benen om zich te presenteren. Wij gaan echter aan ze voorbij en willen ons enkel voor een kort ogenblik bepalen bij onze boodschap, zoals een ongelovige die van ons verwacht. Immers zijn wij ervan overtuigd, dat mijn reisgenoot van zijn soort niet de enige is, die zijn ziel stillekens naar den geestelijke gekeerd heeft.

* * *

Deze verwachting van den ongelovige wordt natuurlijk voor een belangrijk gedeelte bepaald door het effect, dat de voorgeschiedenis, het uitbreken en de vreselijke ontwikkeling van de oorlog in Europa, de beginselloze politiek van beginselloze volksmentors op hem heeft gehad en nog heeft. Onze tijd met zijn Babylonische spraakverwarring en Babylonisch geweld heeft minstens *twee van zijn robijnen steunpilaren* omver gerameid.

De eerste is vertrouwen in de Westerse cultuur als de alles en alles samenbindende macht van het eeuwige vrederijk. Was onze cultuur geen wereldcultuur? Waren al haar vindingen, de octrooibeschermingen ten spijt, geen wereldvindingen? Zeker er zijn nog grenzen en deze hebben de laatste jaren zelfs verscherpte betekenis gekregen. Maar loopt het land niet door, en loopt de lucht niet door, en springen de sprinkhanen niet door, en lopen de sporen en radio en duizend dingen niet door, in weerwil van de strepen, op de kaart van Europa en de wereld getrokken? Hij had verwacht, dat alles wat doorloopt een bezwering zou wezen van de expansieve krachten van wat niet doorloopt. De gebleken machteloosheid van de Westerse cultuur, het trotse bouwsel van mensen, die onder de begoocheling verkeerden uitgegroeid te zijn tot wereldmensen, heeft zijn verwachtingen vernield.

En de tweede omgestoten robijnen steunpilaar is vertrouwen in zichzelf. De catastrophale botsingen der volken van ons werelddeel hebben hem de ogen geopend voor de eigen armoede. Hij voelt zich als iemand wien alles ontvallen is. In een van Shakespeare's spelen treedt een Jood op, die aan zijn volgepropt gemoed als volgt lucht geeft: „Ik ben Jood. Heeft een Jood geen ogen? Heeft een Jood geen handen, organen, afmetingen, inzichten, aandriften, genegenheden? Hij voedt zich met hetzelfde brood, is onderworpen aan dezelfde kwalen, wordt getroffen door dezelfde wapens, wordt verwarmd en afgekoeld door dezelfde zomer en winter. Zo gij ons vergiftigd, zullen wij dan niet sterven? En zo gij ons onrecht aandoet, zullen wij ons dan niet wreken?" De dichter wil hiermede duidelijk maken, dat alle mensen, afgezien van de kleur van gelaat en bloed, tot eenzelfde broederschap behoren, met dezelfde deugden en gebreken en met dezelfde behoeften.

De ongelovige heeft zichzelf met het gehele mensdom verenigd gevonden in een zelfde machteloosheid. Hij is gewaar geworden, dat èn hij èn allen in zichzelve de krachten missen die nodig zijn voor de verwezenlijking van des mensen edelste dromen. Hij heeft het onweerstaanbare gevoel gekregen, dat bij alles wat de spot drijft met grenzen, omdat het cosmopolietisch van aard is, ook het grauwe menselijke niet-kunnen zich geschaard heeft.

* * *

Deze ontleding van de roerselen van den zich tot ons kerenden ongelovige is voldoende om antwoord te geven op de vraag, welke prediking hij van ons verwacht. Wij moeten wel denken aan Jeremia's verklaring, dat zijn volksgenoten zich bakken hadden uitgehouwen, die geen water hielden. Menige welmenende ongelovige is zulk een ongelukkige bakkenhouwer en hij weet het. En nu maakt hij zich in arren moede van zijn eigen mislukte maakselen los om de lege handen op te richten naar God. Hij zoekt God bij ons. De samenbindende kracht, die de cultuur geweigerd heeft te schenken; de mens-vernieuwende kracht, die onontbeerlijk is voor een betere orde, voor een maatschappij op een hoger plan; deze krachten, die niet van deze aarde aards zijn en die hij tot nog toe heeft menen te kunnen negeren, die zoekt hij, neergehurkt naast de eigen gebroken bakken, daar, waar hij intuïtief gelooft ze te zullen vinden.

Eens kwamen enige Grieken tot den apostel Filippus en zeiden: „Heere, wij wilden Jezus wel zien".

„U hebt tegenwoordig zeker wel wat te preken?" . . . .

Het is de kreet van een door een ontredderde wereld gedesillusioneerd mensdom.

Het is de aloude bede: „Toon ons den Vader".

* * *

De vermoeide ongelovige wendt zich tot ons in de hoop zich aan God in ons te kunnen verzadigen.

De ernstige vraag, waarvoor wij ons nu geplaatst zien staan, is, wat wij hem bieden? Stenen voor brood? Edelstenen, geslepen edelstenen — maar toch stenen — voor brood?

Wat heeft hij aan gestes, die gedaan worden krachtens de uniform? Er is zoiets als ambtshalve optreden in onze hedendaagse maatschappij en dat verschijnsel is onder ons niet geheel onbekend. Het maakt van ons ambt een spel, waarin de ongelovige geen behagen scheppen kan, omdat het, hoe goed ook, toch altijd erbarmelijk gespeeld wordt, vergeleken bij de vele geperfectionneerde artisten, die hij in zijn leven op allerlei planken heeft gadegeslagen. De kleren mogen den man maken, maar niet den voorganger. Zij openbaren niet; zij verbergen!

En wat heeft hij aan een ander zwak, dat ons, predikers, soms in ruime mate aankleeft, n.l. polemiseren? Hij vertrouwt die gekruide spijze niet; het smaakt naar het oude zuurdeeg. En wij moeten het wel belijden dat de polemiek gewoonlijk meer onze ijdelheid streelt dan de waarheid. Servetus was in de dagen van de hervorming, zoals u allen bekend zal zijn, een man van grote geleerdheid en een polemist van de eerste rang. Maar bij al de waardering die wij voor hem bewaren, krijgen wij de indruk, dat hij soms meer zichzelf diende, dan de zaak waarvoor hij het zwaard uit de schede getrokken had. Calvijn's halo willen wij in geen geval ook maar op enige wijze verdonkeren. Toch wil het ons voorkomen, dat zijn strijdredenen en philippica's, gesteund door bloedige vervolgingen en brandstapel met de verdediging, dat ketterijen — d.w.z. afwijkingen van zijn interpretatie van de bijbel, hij bezag zichzelf als de handhaver van de eer van God — gevaarlijk waren voor een christelijke staat en mitsdien de doodstraf verdienden, meer vreze verwekten voor den redenaar tot streling van diens nederig gemoed dan voor God! Jezus zeide eens tot enige van Zijn al te ijverige vrienden: „Gij weet niet van welken Geest gij zijt". Onze materie is anders, dan die van de wereld. Wij gebruiken bijna uitsluitend Kanaän-specie. Maar onze ziel kan soms zo bar weinig van die der wereld verschillen!

Laat het ons immer bedenken: de vermoeide ongelovige heeft ogen, die scherp ontwaren, oren die scherp horen; zintuigen die scherp opmerken. Hij hunkert er helemaal niet naar om ons op een piedestal te zien zitten. Wat hij wel doet is: hongeren naar God, de God der krachten. En hij wendt zich tot ons in de heimelijke verwachting zich door ons aan God te goed te kunnen doen.

* * *

En verdient het niet onze aandacht, *dat onze Heer en Zaligmaker ons uitgezonden heeft met een opdracht, die de vervulling is van de verwachting van de teleurgestelde ongelovige?*

Hij heeft geen boeken geschreven, waarin Hij voor de geslachten van alle eeuwen het Koninkrijk der hemelen op aarde vastlegde.

Hij heeft enkel twaalf mannen gegeven — en wat voor mannen waren het

nog: geen wijzen, geen edelen der aarde — en ze met God gevuld. En God begon voor de mensen te leven en de mensen kwamen om zich aan God in hen te verkwikken. Toen Hij uit het graf was verrezen, verscheen Hij aan Zijn discipelen te Jeruzalem en zeide tot hen: „Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zend Ik ook ulieden". Vervolgens blies Hij op hen en zeide: „Ontvangt den Heiligen Geest. Zo gij iemands zonden vergeeft, dien worden zij vergeven; zo gij iemands zonden houdt, dien zijn ze gehouden".

Mannen van God, wilde Jezus hebben; mannen in God; mannen voor God. Evenals de muziek beslag legt op een mens en zich laat dragen door dien mens om uit die mens naar de mensen te komen, alzo zocht Jezus mannen, die Zijn Heiligen Geest wilden aannemen; mannen, vervuld van God, opdat God met die mannen de hongerigen naar Hem zoude kunnen voeden en verzadigen. Wat de vermoeide ongelovige van den prediker verwacht, is precies hetzelfde, wat God in Christus Jezus den prediker wil doen wezen!

Eens besprak een oude christen de drie laatste dominees van zijn gemeente. Van den eersten merkte hij op: „Hij was dominee en geen mens". Van den tweeden had hij te zeggen: „Die was precies het tegenovergestelde. Hij was mens en geen dominee". „En die wij nu hebben", vervolgde hij, „die is geen mens en geen dominee!" Het verwondert me niet, broeders, dat „die wij nu hebben" er het minst vleiend af komt. En u zeker evenmin! Wij weten al lang bij ondervinding, dat de volmaakten in het grijze verleden gewoond hebben, of thans in de hemel een vast verblijf hebben opgeslagen. Waarop het voor u en mij aankomt, is de vraag, wie wij zijn? Mens? Dominee? Of boven alles uit: dragers van Gods Geest? Mannen, in wien God gezien wordt in Zijn samenbindende kracht en vernieuwende majesteit?

Moge onze conferentie ons allen een dubbele portie van Gods Geest schenken.

RONDOM HET MILITAIRE VRAAGSTUK.

Wellicht zal er, na dat deze ingezonden stukken geplaatst zijn, niet veel meer van de zijde onzer lezers gedrukt kunnen worden om de eenvoudige reden, dat er dan niets nieuws meer over valt te zeggen.

Br. B. te B. en ook br. H. te E. moet ik meedelen, dat we in ons blad geen persoonlijke debatten kunnen ontketenen. Het ging er alleen om, dat broeders met verschillende inzichten over het onderhavig probleem deze zouden kunnen te kennen geven; niet om elkander te bestrijden en om in de termen te blijven „af te maken", maar om elkaar te dienen, teneinde te komen tot een gevestigde overtuiging. Wat verder nog in uw brieven stond, is reeds door de anderen gezegd, zoals gij zult merken.

Sommige van onderstaande brieven zijn erg verminkt. D.w.z. alleen dat, waar het den schrijver en ons op aankomt, is geplaatst. Daaraan is de soms nietvloeiende stijl te wijten.

Geachte Heer Redacteur.

Is het mij toegestaan omtrent het militaire vraagstuk dat de laatste weken in „De Christen" aan de orde is, enige opmerkingen te maken?

Het treft mij n.l. dat bijna al de schrijvers der ingezonden stukken eenzelfde fout maken, doordat ze geen onderscheid maken tussen oorlog en oorlog. De stelling dat *elke* oorlog zonde moet worden genoemd, vindt in de Schrift geen grond, Israëls optreden onder Mozes en Jozua e.a. bewijst reeds dat het gebod: „Gij zult niet doodslaan", geen *absolute* veroordeling van *elke* oorlog kan bedoelen. Wij moeten hierin dus wel degelijk onderscheiden. Het is immers niet hetzelfde of een regering zijn mannen oproept tot een veroveringsdan wel tot een verdedigingsoorlog? Bij *onze* regering behoeft men voor wat het eerste betreft, Gode zij dank, *nooit* te vrezen. Dus blijft voor ons volk de afweer- of verdedigingsoorlog. Mogen wij ons vaderlijk erfdeel, waarop wij door Gods genade nog als een vrij volk mogen leven, maar blootstellen aan agressie en (of) overheersing. Ik begrijp die redenering niet. Men zal natuurlijk zeggen, dat wij dit maar aan God moe-

---

Zeven brieven uit de hemel.

V.

De Gemeente in Geestelijk Verval.

Openb. III : 1—6.

Deze brief verstrekt ons weinig bizonderheden aangaande de gemeente, aan welke ze geadresseerd is. We lezen hier niets van Nicolaieten, niets van de verleiding van Bileam, niets van valse profeten.

Van buiten af werd deze gemeente ook niet bemoeilijkt. Van geen vervolging van de zijde der Romeinse overheid scheen ze te lijden te hebben, en ook de Joden, van wie er velen in Sardis woonden, schijnen de gemeente met rust te hebben gelaten.

'tIs ook wel mogelijk, dat deze moeilijkheden er wel in geringe mate waren, maar niet genoemd worden, omdat ze niet het *eigenlijke* gevaar uitmaakten, waaraan de gemeente blootstond.

De betrekkelijke rust, te midden waarvan de gemeente leefde, had in elk geval geen gunstige invloed op haar geestelijke toestand. Ze was voor een groot deel in slaap gezonken. Daarom kwam ze tekort in het vervullen van haar taak. Ze verkeerde in een toestand van geestelijk verval.

* * *

De gemeente kan wegzinken in een toestand aan de dood gelijk. De gemeente te Sardis was *schijn*dood; ze verkeerde in een toestand, dat het leven uit haar geweken scheen.

I. We letten op het gevaar van deze toestand. „Ik weet . . . dat ge de naam hebt, dat ge leeft, en gij zijt dood". Vorm en wezen vielen hier niet samen. De vorm was herinnering aan het geen *geweest* was — niet meer uitdrukking van het *voorhandene*. De gemeente te Sardis was niet wat ze *scheen* te zijn. Ze leefde onder een valse naam — een naam, die ze eens terecht gedragen had, maar die ze onwaardig geworden was.

Het is niet onverschillig hoe over iemand gesproken wordt; onder welke naam hij bekend staat. Onwillekeurig gaat de mens geloven in de naam, waarmede hij wordt aangesproken. De naam is als een uniform: ze wordt gevoeld als een verplichting. Die officiersuniform draagt, voelt zich verplicht zich als officier te gedragen. Hij moet zijn dracht *waar* maken; zijn *verschijning* moet uitdrukken, wat hij *is*.

„Gij hebt de naam, dat gij leeft . . ." Zulk een naam kán een funeste invloed hebben. Men kan gaan geloven in zijn naam en daardoor vals komen te staan tegenover zichzelf.

De Heere Jezus wijst hier Zijn gemeente op een zeer groot gevaar. Het is het grote gevaar van iemand christen te noemen, zonder dat hij het is. Het is dít gevaar, dat hen, die in de loop der jaren onze gemeenten gevormd hebben, steeds heeft doen huiveren voor de „kerk". Men miste daar de ernst, de diepte. Het grote bezwaar, dat we tegen de „kerk" hebben en ook onze eenvoudigsten altijd gevoeld hebben, al waren ze niet in staat het te beredeneren, was dit, dat men de mensen aansprak, behandelde en liet handelen als waren ze christenen. Daardoor werd in deze zielen de gedachte gewekt, dat ze werkelijk reeds christenen waren, terwijl ze dát geloof, hetwelk Christus' gemeente constitueert, *niet bezaten*. Ze werden aangesproken, behandeld en tot handelen geroepen, alsof ze christenen waren en nu namen ze deze gedachte over en het gevolg was, dat ze de oproep tot geloof en bekering als niet voor hen bestemd, aan zich voorbij lieten gaan.

Hier ligt de wortel van het kwaad „kerk".

Het is het grote gevaar, dat daardoor ontstaat, dat men iemand ontijdig doopt, tot belijdenis doen opleidt, aan het Avondmaal toelaat, zonder dat de betrokkene tot persoonlijk geloof in den Heere Jezus gekomen is. Hij ontvangt de Doop, het lidmaatschap ener „gemeente" (want daarvoor wil de kerk toch doorgaan), viert het Avondmaal, zonder het *geloof* te bezitten dat aan deze dingen *vooraf* moet gaan en er waarde aan geeft. En wat zijn ze zonder het geloof? Een blote, zielenmisleidende en daarom gevaarlijke vorm. Men geeft de mensen, waar men zo mee omgaat, *de naam* te leven terwijl ze het leven missen.

ten overlaten, maar als men dan absoluut lijdelijk wil zijn, dan moet men zich ook niet verzekeren tegen ziekte of ongeval of brand. Neen, dit is de weg niet. De Schrift leert ons geen absolute lijdelijkheid. Wij hebben rekening te houden met het feit der zonde op *alle* levensterrein. Wij mogen ons eigendom tegen roofzucht en overheersing verdedigen, dit is zelfs onze plicht. Want het gaat hier ook nog om iets anders dan stoffelijk bezit; het gaat hier ook om grote geestelijke waarden, waarvoor onze vaderen in een bange jarenlange worsteling hun goed en bloed hebben overgehad. Zullen wij die historische vrijheidsen verdedigingsoorlog dan ook veroordelen? Zo neen? Waarom dan eenzelfde mogelijke strijd in onze dagen wel? Omdat de huidige oorlogsmiddelen zoveel vreselijker zijn? Inderdaad moeten wij ook hierin zien een voortschrijden van de zonde, ook in de geraffineerdere vorm der moderne oorlogsmiddelen en kunnen wij met recht spreken van duivelsuitvindingen. Maar *principieel* is er toch geen verschil met de oorlogsvoering in 't verleden. Ik zie hier geen verschil en ook geen grens tussen geoorloofde en ongeoorloofde oorlogsmiddelen. Er blijven op dit terrein vele vragen. Doch wij moeten toch nuchter blijven. Er is een rechtvaardige (afweer-, verdedigings) oorlog en er is een *on*rechtvaardige, *roof*oorlog, waaraan een christen zeker niet mee mag doen, al zou het hem zijn leven kosten.

Geve de Heere onze vorstin en regering de wijsheid die zij nodig hebben om ons te regeren in de weg van het recht.

Met dank voor de verleende plaatsruimte en br. gr.

Uw dw. J. F.

Geachte Redactie,

Reeds enige tijd worden er in uw weekblad „De Christen" spiegelgevechten gevoerd over het *grote* woord militairisme. Ongetwijfeld wekken deze artikelen belangstelling, omdat onze tegenwoordige tijd nu eenmaal in het teken van militaire activiteit staat.

Er wordt gezegd, dat we de zaken nuchter onder de ogen moeten zien. Nu, men behoeft nog geen militairist te zijn, om de noodzakelijkheid van een weermacht als de *onze*, die uitsluitend voor *zelfverdediging* dient, in te zien.

Om hierover lange debatten te houden, doorzeefd met bijbelteksten, ligt niet in mijn lijn.

Ik ben zelf militair en voel me in de dienst onder deze omstandigheden op m'n plaats, eenvoudig omdat ik m'n best doe nuchter te blijven.

Hoogachtend,
P. V.

We leven in een gecompliceerde tijd. Alle vraagstukken worden zo ingewikkeld mogelijk gemaakt, en vooral het vraagstuk „Christusbelijder en de moderne oorlog" wordt zo door allerlei beschouwingen verduisterd, dat de eenvoudige van hart er geen weg meer in kan vinden.

Wie echter niet al de verduisterende beschouwingen leest, maar in eenvoudigheid vraagt: „Heer wat wilt Gij dat ik doe" en het woord van Christus tot zich laat spreken, zal het niet moeilijk hebben zijn houding te bepalen.

Als ik me stel voor het aangezicht van een heilig God, kan ik maar één antwoord vinden, n.l. „ik kan hieraan niet meedoen". Al zal ik anderen, die menen de overheid in alles onderdanig te moeten zijn, niet minder mijn broeder heten, ik voor mij wil Gode meer gehoorzaam zijn dan de mensen, wil alles doen wat de overheid van mij begeert, behalve datgene wat kwaad is in Gods oog, althans wat mij onder de leiding van Gods Geest door Zijn woord klaar en duidelijk als kwaad geleerd is.

G. J. O.

M. de Redacteur.

Ten eerste wil ik u mijn instemming betuigen met de behandeling van dergelijke vraagstukken. Volgens de Spreukendichter wordt de rechte wijsheid openbaar door de veelheid der raadgevers. Hoe zullen we verstaan zonder dat ons wordt gepredikt? Volgens mijn inzicht hebben de gelovigen in de verschillende kringen zich reeds veel te lang afzijdig gehouden ten opzichte van de vele levensvragen. Zodat er geen zuivere klank uitging van degenen, welke de bazuin blazen, zoals ergens de Bijbel het noemt. Als het aan mij lag, zou ik veel meer ernstige levensvragen in het

---

Door deze handelwijze verliest de prediking van haar kracht. Ons bekeren? Maar we zijn al aangenomen! 't Zou niet goed met ons staan? We zijn gedoopt en toegelaten tot het Avondmaal! — En zo blijft het Woord onnut voor hen.

De ongehoorzaamheid aan de Heilige Schrift, ook waar het gaat om de vorming en opbouw der gemeente, brengt gevaar voor de zielen mede.

Onderzoeken we de betrekking tussen onze naam en ons wezen; tussen wat we heten te zijn en voor God zijn!

De „kerk" werkt door haar systeem de tegenstelling van naam en wezen in de hand. Ze is er voor verantwoordelijk te stellen.

In de gemeente, die zich naar schriftuurlijke regel samenstelt en opbouwt, kan een gelijksoortige toestand intreden. Dat zal gebeuren als ze de ernst verliest.

In de „kerk" is de schijn beter dan het wezen. In zulk een gemeente echter is het wezen beter dan de schijn.

Zo was het te Sardis: ze scheen dood te zijn, maar inderdaad had ze het leven. Doch dat leven kwam niet tot *openbaring*. Ze had een geestelijke opstanding nodig. Blijft in een geval als te Sardis zulk een opstandig uit, dan zal op de duur het schuilgehouden leven verdwijnen. Het is dan ópleven of sterven. Er komt een opwekking of een ondergang.

De in slaap gezonken gemeente volbrengt haar taak niet: „Ik heb uw werken niet vol gevonden voor God." Dit betekent: gij hebt uw taak niet geheel volbracht; gij zijt in uw werk tekort geschoten; gij hebt te weinig gedaan. Wakker geloof zal zich in daden uiten. Geen gemeente verslape haar tijd.

II. We letten op de verlossing uit deze toestand.

De Heer roept ons toe: ontwaakt! „Zijt wakende." Vers 2. Hij wekt ons op. Elke echte opwekking gaat van Christus uit. Als Hij ons wekt moeten wij ontwaken en opstaan. De woorden uit de brief aan de Efeziërs: „Ontwaakt gij die slaapt", zo vaak aangehaald — gaan in de eerste plaats Gods kinderen aan.

„Zijt wakende en versterkt het overige, dat sterven zou". Groot is de invloed, die wij op elkander hebben en daarmede onze verantwoordelijkheid. Waarom slapen de anderen inplaats van den Heer te dienen, hun roeping uit te leven? Allicht door besmetting, door ons voorbeeld. We maken elkander lusteloos, traag.

Versterk het overige, dat op het punt staat te sterven. Werkende zult ge blijven leven en anders sterven.

Denk aan uw bekering en het onderwijs, dat ge hebt ontvangen. Vers 3. Hoe anders kón uw leven zijn! Hoe anders beloofde het te zullen worden!

We kunnen deze wekstem verwaarlozen en zullen dan delen in het lot der dwaze maagden. O, als ge gewekt wordt — misschien gewekt wordt door deze regels — ontwaak dan en sta op. Begin te werken, gemeente!

Nog een ander feit brengt vers 4 onder onze aandacht: die geestelijk niet waakt, wordt bevlekt, verontreinigd. Hoe onderstreept de ervaring dit! De geestelijk wakkeren blijven rein en bij hun sterven zal deze reinheid heerlijk zichtbaar worden: ze zullen het koninklijk gevolg, de Hofstoet van den verhoogden Heiland vormen. Vers 5. „En zij zullen *met Mij* wandelen in witte klederen."

De wakkeren en werkenden hebben een toekomst. Hun naam zal niet uitgedaan worden uit het boek des levens. Ze zullen niet wegsterven uit het volk, dat de toekomende wereld erft.

Die overwint ontvangt een drievoudig loon:

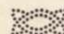
hij zal zich kleden met witte klederen;
zijn naam blijft bewaard;
Christus zal hem aan den Vader voorstellen als een der Zijnen.

„Die overwint . . ."

Wij verkondigen geen gemakkelijk Evangelie.

Maar het is een rijk Evangelie.

L.

gemeentelijk orgaan willen besproken zien.

En ik meen, dat het plicht en roeping is van degenen welke verlicht, of menen verlicht te zijn, hun licht hierover te laten schijnen. De lamp op de kandelaar. Geen kleinzielig eigen inzicht er op nahouden. De weg inslaan, zoals nu in De Christus is geschied; het hoor en wederhoor in toepassing brengen.

G. E.

Onderschrift van den Eind-Redacteur. (Verschijnt volgende week).

UIT DE GEMEENTEN

ALMELO. Voor de Gemeente te Almelo was het Zondag 22 Oct. l.l. een bizondere dag. Na een herderloos tijdperk van twee jaren mochten wij het voorrecht smaken ervan getuige te zijn, dat onze evangelist, br. Smink van Den Haag, werd ingeleid en hij zijn arbeid in de Gemeente aanving. Ds. Huizinga, die br. Smink inleidde, sprak naar aanleiding van Ex. 4 : 2, waar de Heer Mozes vroeg: „Wat is er in uw hand?" Eu Mozes antwoordde: „Een staf". Spr. herinnerde aan de grote en grootse taak van Mozes, aan zijn kleine kracht en tenslotte aan de heerlijke kracht Gods. Ten aanzien van uw werk, br. Smink, een zwaar werk, hebt gij zo'n staf nodig — een hart vol liefde tot het volk en het kruis. Dan zal de Heer u kunnen zegenen en gij zult tot een zegen gesteld worden.

Daarna sprak br. Pots nog een woord van welkom namens de gemeente. De evangelist sloot zich daarbij aan en herinnerde aan Jezus' woord: „Want de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen". Ook ik, aldus ev. Smink, ben niet gekomen om gediend te worden, doch om de gemeente te dienen, met al wat in mij is, door de kracht van den Heiligen Geest. Ds. Huizinga sloot deze zeer goed bezochte bijeenkomst met dankzegging en gebed.

's Avonds hadden wij een begroetingssamenkomst, waar nog verschillende brs. en zrs. het woord voerden, en br. Smink hartelijk welkom werd geheten.

De enige wens en bede van de Gemeente te Almelo is dat de Heere de Gemeente moge zegenen, en dat br. Smink moge arbeiden tot heil van de Gemeente en tot opbouw en uitbreiding van Gods eeuwig en onbewegelijk Koninkrijk.

De secr. M.

HAARLEM. Reeds enige tijd bewaarden wij het stilzwijgen, wat echter niet betekent dat het in de arbeid zo stil is. Integendeel. Het werk in de Gemeente gaat zeer gezegend en vooral de Zondagmorgendiensten worden druk bezocht.

Zondagmorgen 22 October wachtte ons een aangename verrassing, doordat geheel onverwacht onze geliefde oudvoorganger, Ds. Barendregt binnentrad en wij ons dus persoonlijk konden overtuigen van zijn herstel. Voor Dinsdag-, Woensdag en Donderdagavond (24—26 Oct.) hadden wij een drietal Evangelisatiesamenkomsten georganiseerd waarbij als sprekers dienden de brs. Slort van Haulerwijk, Ds. Visser van Noordbergum en Ds. Tijman van Sneek. Met vuur werd het heil in Christus verkondigd. Met veel waardering beluisterden we de eerste en laatste avond de solozang van Mejuffrouw Vrugt, terwijl Woensdagavond ons zangkoor zijn medewerking verleende. Hoewel wij geen directe vruchten mochten aanschouwen, geloven wij dat het uitgestrooide zaad niet ledig zal wederkeren.

G. H. t. B., scriba.

Kerstnummer 1939

Afkondiging van de Algemene Mobilisatie

Alle leden van alle Baptiste Gemeenten worden hierbij opgeroepen om zich beschikbaar te stellen voor

het Kerstnummer-Bataljon

van den Koning des Vredes.

Teneinde te weten hoeveel ammunitie moet worden aangemaakt ter vernieling van den vijand der eeuwen wordt

DEN SECRETARISSEN

der gemeenten verzocht vóór 15 November aan ondergetekende opgave te verstrekken.

Stadskanaal. Ds. J. W. WEENINK.

MEDEDELINGEN

In dank ontvangen voor de Zending van:

N. N. te X. zonder nadere bestemming een bedrag van f 750.00
voor de Comm. Inw. Zending f 250.00

Met grote dankbaarheid geef ik hiervan kennis met de hoop en bede, dat door deze bedragen veel arbeid in Gods Koninkrijk verricht mag worden. Een arbeid, welke voor velen in en buiten ons vaderland tot rijken zegen en troost mag zijn. Veel geld wordt er beschikbaar gesteld voor oorlogstuig etc., deze bedragen zijn beschikbaar gesteld door een dankbaar gezin, gezegend door hun Heer en Heiland, op hoge ouderdom gekomen, die hun heil niet zoeken bij de wereld of in de wereld, die zich bewust zijn rentmeesters te zijn van het hun door God geschonken kapitaal en de daad voegen bij het woord. Een ernstige vermaning voor velen onzer. Dat er meerderen dit goede voorbeeld mogen volgen, ook al is het dan niet telkens zo'n groot bedrag. Stel U zelf de vraag: wat doe ik voor mijn Heiland? Voor Hem, die voor ons heeft geleden en gestreden. De velden zijn wit om te oogsten, de arbeiders zijn helaas nog maar weinige. Hoe komt dit? Mede door de financiën, want bij al de arbeid spreekt dit zeer zeker een woordje mee.

Daarom, broeders en zusters, gezegend met aardse goederen, volgt dit goede voorbeeld. Steunt het werk der Unie en door gebed en door Uw extra financiële hulp en steun. Stelt het niet uit maar doet het nu. Het is voor deze keer een erelijst en ik koester de wens en daar heb ik reden voor, dat het mij gegeven is nog meerdere van deze lijsten in de toekomst te mogen publiceren. U kunt er van overtuigd zijn, dat het geld goed besteed wordt. Op de laatst gehouden vergadering van de Unie-Commissie, waar de mededeling van deze „Koninklijke Gift" bekend is gemaakt, zal zij zeker de broeders moed gegeven hebben om de arbeid met blijdschap in Gods kracht voort te zetten. De gevers kunnen hiervan ten volle overtuigd zijn.

Moge de arbeid van Baptist Nederland dan ook rijke vruchten afwerpen. Dat broeders en zusters schouder aan schouder mogen strijden, biddende om Zijn zegen.

Het 2e halfjaar is ingeluid, het winterwerk is reeds aangevangen. Bidden wij om een rijke oogst van zielen. Een ieder op z'n post, strijdende als een soldaat van Koning Jezus.

Postrekening H. KONING,
no. 275770. Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

Verantwoording. Voor het Pensioenfonds in dank ontvangen

van br. N. N. te R.d. f 1.—

Ook de kleintjes helpen mee. Dat geeft nieuwe moed.

Wie aan het pensioenfonds mee werkt, helpt mee aan het evangelisatiewerk. Een gemeente kan zich moeilijk van een ouden voorganger of diens weduwe ontdoen, als deze niet enigermate verzorgd is. Een gemeente is nu eenmaal geen handelsonderneming. Wie in dezen mee helpt, helpt stagnatie van het werk voorkomen.

Dat de voorgangers ook in dezen zelf voorgaan, behoeven wij niet te verzwijgen. Het geld, dat zij storten, wordt niet voor henzelf op rente gezet maar terstond gebruikt voor wie het nu hebben moeten. Gelukkig kan ik melden, dat weer drie van de jonge voorgangers het hebben gewaagd, met dit werk des geloofs te beginnen. In 1939 vorderen we een heel stuk. Dat kan ik nu reeds verklaren. Laat ons voortgaan moedig in 't geloof.

K. REILING,
Postrek. 109502. Hengelo (O.)

Verantwoording In dank ontvangen voor Kerkbouw te Treebeek.

Bapt. Gem. te Foxhol	f 3.80
„ „ „ E.-E.veen	f 5.00
van br. Ds. J. L. te Groningen	f 2.50

Tevens een woord van dank voor de mooie boekenlegger aan onze N.B.J.B.ster Nelly A. Schultz.

Mochten er nog jongemensen of brs. en zrs. zijn op plaatsen, waar geen Gemeente is gevestigd, die toch mede willen helpen voor verkoop van lootjes of bouwsteentjes, zij hebben slechts hun adres op te geven.

Bij voorbaat onze hartelijke dank.

Namens de Bazar Comm.,
Secr. S. EISINGA.
1e Spoorstr. 29, Treebeek.

WEEKKALENDER

Klaar om te lijden.

Een mooi opschrift is het nu direct niet, maar toen ik nadacht over de woorden, die we deze week samen zullen lezen, kwam mij plotseling het bevel van een duikbootkapitein te binnen, die, wanneer alles nauwkeurig is nagezien en in orde bevonden, zijn „Klaar om te duiken" doet horen. De laatste inspectie wordt gehouden. Dan kan het beginnen. De Christenen, aan wie Petrus schrijft, moesten zich voorbereiden op een zware tijd. Reeds begon de lucht te dreigen. Allerlei lasterlijke praatjes werden over hen rondgestrooid. Men wist van de gruwelijkste zonden te vertellen, die door de Christenen bij voorkeur in hun intieme samenkomsten bedreven werden. Daarbij dachten de heidenen aan de liefde-maaltijden en aan het avondmaal. Petrus maant zijn lezers daarom tot een zeer voorzichtige levenswandel, opdat degene die lasteren, door hun goede wandel beschaamd mogen worden. Brieven als deze worden in onze dagen weer actueel en wij kunnen er wellicht winst mee doen.

Zondag 5 Nov. 1 Petr. 1 : 1—12.
Petrus schrijft aan gemeenten, die door de arbeid van Paulus zijn ontstaan. Vandaar waarschijnlijk, dat hij ze met vreemdelingen aanspreekt. Doch het zijn uitverkorenen, naar de voorkennis. Sluiten deze twee woorden elkaar in of uit? Na de begroeting lezen we een lof aan God. Bron van nieuw, krachtig toekomstrijk leven is de opstanding van Jezus Christus. Wat we nog niet hebben wordt ons bewaard, terwijl ook wijzelven bewaard worden. De zaligheid onzer zielen is het begeerlijk einddoel. Profeten hebben er naar getast en engelen begeerden ingeleid te mogen worden. Dat wij die zaligheid niet verliezen.

Maandag 6 Nov. 1 Petr. 1 : 13—25.
Dat wij die zaligheid niet verliezen. De reis naar de hemel is geen spelevaart, geen vacantietocht. Het leven is een strijd alhier — een mooi gedichtje, vindt u niet? De Joden zijn met hun wet verloren gegaan en ik vrees, dat wij wel eens het gevaar lopen met ons evangelie op dezelfde plaats terecht te komen. We zijn bekeerd, gedoopt en nu rolt de wagen wel verder tot het zalig einde. Integendeel: wandelt in vreze de tijd uwer inwoning. Denk eraan, wat uw verlossing kostte. Leef als dezulken, die uit God geboren zijn.

Dinsdag 7 Nov. 1 Petr. 2 : 1—10.
Christus is de steen. Hij is de geslagen steen, waaruit het water des levens vloeit. Hij is het fundament, de hoeksteen van de gemeente. Hij was voor de Joden de steen des aanstoots. Hij is de steen, die zonder handen losgemaakt de wereldrijken zal verpulveren. Hij is de steen van het verpletterend oordeel. Op Hem zouden wij gebouwd worden tot een geestelijk huis. Kunt gij zingen: Rots der eeuwen, gekliefd voor mij!?

Woensdag 8 Nov. 1 Petr. 2 : 11—25.
Laat ons Christenen zijn, broeders. De dagen zijn boos en zullen waarschijnlijk nog bozer worden. Dat ons de Heer leide in het conflict der plichten. Weest onderdanig aan de regerenden. Petrus spreekt in deze verzen veel van de aardse regenten. We zullen allen recht doen wedervaren, wanneer we ook dit niet vergeten: vreest God. En laat ons ook leren te lijden, zelfs ten onrechte. En niet terugslaan. In Zijn voetstappen.

Donderdag 9 Nov. 1 Petr. 3 : 1—11.
Er zijn mooie vrouwen, met een uiterst verzorgd lichaam. Doch dat is ook het enigste wat ze hebben. Er zijn ook anderen, al of niet van nature met uitwendige schoonheid begiftigd, die een schatkamer van liefde en geloof en gedachten zijn. Er zijn ook mannen en mannen. Dat hun leven zo zij, dat het gebed niet verhinderd worde. Dan volgen enkele raadgevingen om tot een goed leven te komen. Hebben ze u iets te zeggen?

Vrijdag 10 Nov. 1 Petr. 3 : 12—22.
Klaar om te lijden. De tijd komt, zegt Petrus, dat men juist om der gerechtigheid wil zal moeten lijden. Wij kunnen ons zulk een tijd ook heel wel indenken. Petrus herinnert nog eens aan de dood van Jezus Christus.

Zaterdag 11 Nov. 1 Petr. 4 : 1—9.
Na de zondvloed kon er een nieuw begin gemaakt worden door degenen, die in de ark naar de nieuwe aarde waren over-gered. Wij staan ook voor een nieuwe taak. We moeten niet meer leven als vroeger — we moesten dat niet eens kunnen — maar doen blijken, dat een andere geest in ons woont. Blijkt het?

HUIZINGA.

Jeugddag te Nw. Weerdinge 9 Nov. '39.

Jeugd van Zuid-Oost Drenthe.

Ziehier een beknopt programma voor 9 Nov.

Middagverg.: 3.30—6.00.
Leiding Ds. H. Doornkamp.
Opstel van Ter Apel.
Voordracht 2e Exloërmond.
Toespraak Jeugdraad vertegenwoordiger.

Avondverg.: 7.00—9.00.
Leiding Vert. van de Jeugdraad.
Voordracht van Nw. Weerdinge.
Toespraak Ds. H. Doornkamp.
Zang of muziek van de ontvangende Jeugdgroep.

De Secr.

P.S. Waarschijnlijk zal Ds. K. Prins de Jeugdraad vertegenwoordigen.

Wie kan mij het t.w. adres zenden van den heer H. Lamain, voorheen Oosterdiep, Emmer-Compascum.
Bij voorbaat hartelijk dank.

De Adm.

CORRESPONDENTIE

Br. W. H. H. te L. o/d V. Wendt u zich betreffende de zangverenigingen aan het adres van den Secretaris der N.B.J.B., Ds. K. Prins, Kouvenderstr. 107, Hoensbroek.

Volgende week D.V. verslag van de vergadering onzer voorgangers!

Er bleef 9 kolom copie overstaan.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 10 November 1939 No. 2600 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

VERSCHILLEND GEZICHT.

„Gij, o koning zaagt, en ziet, er was een groot beeld . . . . ."
Dan. 2 : 31.

„En er klommen vier grote dieren op . . . ." Dan. 7 : 3.

Het boek Daniël komt in onze dagen gedurig ter sprake.

Andere profeten uit het Oude Testament ontvingen gezichten en openbaringen, samenhangende met de toestand van het volk, temidden waarvan zij leefden. Een enkele keer grepen zij in de voor gewone ogen duistere toekomst en verkondigden de dingen, die zouden geschieden. In de regel echter hielden zij tijdpredikaties.

Daniël is gezet op de berg der openbaringen en hij meet de eeuwen met zijn blik, alle toekomstige gebeurtenissen voorbijstrevend tot de grote dag van des Heeren regeren. Zijn plaats is naast den man op Patmos.

Nebukadnezar droomde een droom. Het blijkt later, dat hij een heerlijk beeld heeft gezien. Een machtig mensenbeeld met gouden hoofd, zilveren borst, koperen buik en dijen, ijzeren benen, waaraan voeten van ijzer en leem. Daniël opent hem de ogen voor de betekenis van de raadselachtige figuur. Het zijn de vier wereldrijken, uitgebeeld in hun uiterlijke glans en kracht en tenslotte ook onaanzienlijkheid en zwakheid.

Daniël zag een gezicht! Ik zag in mijn gezicht bij nacht, en ziet, de vier winden des hemels braken voort op de grote zee. En er klommen vier grote dieren op uit de zee, het ene van het andere verscheiden. Eerst een leeuw, toen een beer, daarna een panter en eindelijk een beest, waarvoor eenvoudig geen naam is te vinden, omdat er zulke afzichtelijke dieren niet op de aarde leven. En hem werd gezegd dat deze vier dieren de vier wereldrijken voorstelden naar hun innerlijk wezen, naar hun werkelijk zijn.

Twee mensen zagen de toekomst in. Een heidense vorst en een gelovig profeet. De een werd dat getoond wat voor ogen is, de andere werd het karakter der aardse machten geopenbaard. Het eerste gezicht is niet onjuist; het tweede evenmin. Het is alleen een verschillend gezicht op dezelfde zaak. Het oog van een wereldling zal anders zien dan het oog van een gelovige.

Waar de een een gouden hoofd ziet, blikt de andere een koninklijke leeuw, getooid met de vleugelen van den koning der vogels. De leeuw is een verscheurend dier, een wild beest.

Waar de een een zilveren borst ontwaart, moet de andere een beer constateren, die in zijn muil drie ribben heeft als buit. De beer is ook een wild dier.

Waar de een een koperen buik ziet, treedt voor den andere een vlugge, lichte panter te voorschijn, die in duizelingwekkende snelheid zijn prooi vervolgt en vangt en verscheurt.

Waar de een ijzer, ijzer en leem waarneemt, aanschouwt de andere een beest dat alle beschrijving tart, schrikkelijk en gruwelijk.

En de andere is de profeet des Heeren. Hij ziet de rijken der aarde onder de symbolen van wilde dieren.

Hij ziet geen ezel, paard of hert om deze rijken te vertegenwoordigen.

Zoiets mag ons, mensen van deze tijd, waarover Daniël nog ver heenzag naar de grote dag des Heeren, zoiets mag ons wakker schudden.

Hebben wij niet veel meer de droom van Nebukadnezar gedroomd dan het gezicht van Daniël gezien? Wij droomden ons in het hemelrijk binnen, dat weldra op aarde zou aanbreken. De Evangeliewoorden spoedden heerlijk voort en overwonnen naar het ons voorkwam. Vanuit het christelijk Europa zwermden de zendelingen naar de verste streken, teneinde de ganse aarde tot een heiligdom te maken. Een heerlijk beeld verrees voor de ogen der volkeren.

Hoe zijn wij wakker geschrokken door de gebeurtenissen der laatste jaren. Tot onze ontzetting ontdekken wij, dat christelijk Europa even heidens is als elk ander werelddeel en dat de dagen allang voorbij zijn, waarin de kerk het eerste en het laatste woord sprak. De kerk heeft niets te zeggen. Zij heeft uitgediend en is een schuilplaats geworden voor oudgedienden.

We gaan weer met de ogen van Daniël zien.

We luisteren weer naar de woorden van den Gekruisigde, Die zeide dat Hij Zijne discipelen als lammeren te midden der wolven zond.

Rondom ons dreigen dieren, wilde dieren.

Richten we ons oog op het Lam.

Eens zal het loflied op het Lam worden aangeheven.

De zangers van dan zijn de strijders van nu.

De strijders zijn zij, die het Lam volgen, waar het ook heengaat.

Daartoe helpe ons God.

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

Kerk en gemeente. We gebruiken deze woorden met onderscheid. We onderscheiden met deze woorden twee grootheden. „Kerk" en „gemeente" gebruiken we niet doorelkaar. Zij, die dat wel doen, kunnen toch niet zeker zeggen, wat nu eigenlijk de „kerk" of de „gemeente" is.

In zijn boek „Het Profetisme" noemt Dr Severijn (thans hoogleraar te Utrecht), de kerk de vergadering der discipelen, en onder de discipelen verstaat hij dan de psychisch gelovigen. Wat zijn nu psychisch gelovigen? Met psychisch gelovigen duidt deze theoloog aan hen, die men in de wandeling verstandsgelovigen noemt. Dat is natuurlijk een brede schare. Het zijn al degenen, die krachtens omgeving en opvoeding christenen zijn. We zouden zeggen: degenen, die de Christenheid vormen.

Naast hen onderscheidt Dr Severijn de pneumatisch gelovigen. Dat zijn degenen, wier geloof, geloof des h a r t e n is; die „het waar-zaligmakend geloof" bezitten. Deze vormen de gemeente, die echter in de kerk schuil gaat; die daar nooit en onder geen vorm openbaar wordt.

Dr Severijn aanvaardt dit dubbele lichaam: deze kerk met de (allicht) in

haar verborgen aanwezige gemeente. We schrijven „allicht", want, waar niemand naar haar bestaan onderzoek doet, naar deze gemeente nimmer gevraagd wordt of de gelegenheid krijgt zich te openbaren, blijft het een open vraag of overal waar „kerk" is, ook een „gemeente" voorhanden is.

Discipelen en gelovigen. Bevredigt dat onderscheid? Is het niet eigenaardig dat, terwijl in de Evangeliën en de Handelingen van „discipelen" wordt gesproken als het gaat over hen, die van Christus hun heil verwachtten, dat woord in de brieven verdwijnt? Zou dat niet gekomen zijn, omdat het als aanduiding van de gemeenschap der verlosten met hun Heer, niet meer bevredigde? Als we dan nu een kerk stichten en in het leven houden, gevormd door discipelen, gaan we dan niet terug achter de apostelen, tenminste waar we de discipelen gaan onderscheiden van de verlosten? Stichten en handhaven we dan niet iets anders, dan Christus' apostelen gemeend hebben te moeten stichten en bewaren, toen zij in het leven riepen, wat in onze vertaling van de H. Schrift „gemeenten" genoemd worden?

„Gelovigen". We herinneren ons hoe eens, heel lang geleden, Ds. F. v. Meerloo in een preek zei: „Ik vraag u niet of ge een christen zijt; ik vraag u zelfs niet of ge een gelovige zijt". Daarop zette hij uiteen, waarom die namen hem niet waarborgden dat zijn toehoorders er dat onder verstonden, wat hij bedoelde. „Ik vraag u", zo ging hij voort „zijt ge een kind van God?"

Inderderdaad zijn „christen" en „gelovige" woorden, die verschillende zin hebben. „Christen" geldt nog in grote gebieden voor een erenaam, en wie nog aanneemt, dat er een Opperwezen bestaat, wenst zich onder de gelovigen te mogen rangschikken. Maar: kind van God? Dat zegt toch meer. Dat durft menigeen, die zich volmondig „Christen" noemt en voor „gelovig" houdt, zo maar niet te zeggen. „Pneumatisch gelovig", noemt Prof. Severijn zulken. Dat wil zeggen, dat ze een door Gods Geest gewrocht geloof hebben. Zulk een geloof maakt ons zalig, omdat het gemeenschap des levens met den Zaligmaker geeft.

De Gemeenten der Schrift. Nu is de vraag: wat waren de gemeenten, die de Apostelen stichtten. Waren het vergaderingen van psychisch (verstands) gelovigen of wilden de Apostelen slechts bouwen met pneumatisch gelovigen?

Soms schijnt het alsof zij niet meer eisten dan een verstandelijk instemmen met de prediking b.v. geloven, dat Jezus is de Christus. Maar dan blijkt, bij nauwkeuriger lezen, toch weer, dat zij daarin geen of niet in de eerste plaats v e r s t a n d s werk, maar geesteswerk zagen. Want: niemand kan zeggen, dat Jezus de Heer is, d a n d o o r d e n H e i l i g e n G e e s t. Dat „zeggen" had voor hen rijke zin, hoe eenvoudig het ook klinkt. Niet na-zeggen, dat is: het m e n s e n nazeggen, maar het God-na-zeggen; hoorbaar echo van het onhoorbaar getuigenis des geestes in het hart, was voor hen dit „zeggen".

Alles wat de Apostelen tot de leden der gemeente zeggen, berust op de vooronderstelling, dat deze leden pneumatisch gelovigen zijn. Of ze het allen *waren?* Of de Apostelen aannamen dat alle leden hunner gemeenten zonder uitzondering pneumatisch geloofden? Of zij de mogelijkheid uitsloten, dat er kaf onder het koren was? Dat wel niet. Maar ze handhaafden het wezenlijke, dit: de gemeente is een vergadering van zulke, die door een, door den Geest gewrocht geloof, Christus deelachtig zijn. Aan dit, voor hen vaststaand feit, veranderden eventuele uitzonderingen niets.

De zuiverheid der Gemeente. De kerk is er mee tevreden (zegt Prof. Severijn) dat haar leden psychisch geloven. Dat wil zeggen: het lidmaatschap der Kerk berust op het voor-waar-houden van haar belijdenis. Op dit geloof berust de „zichtbare" de georganiseerde Kerk, die zich geenszins inbeeldt zich te dekken met de gemeenschap van hen, die het zaligmakend geloof bezitten. Wel is het haar wens, om naast voortplanting van dat psychisch geloof in de geslachten, door de prediking des Woords pneumatisch geloof te wekken. De kerk is dus bewust onzuiver, dat wil zeggen: ze is zich welbewust een onzuivere openbaring te zijn van het lichaam van Christus. Ze is onzuiver krachtens haar wezen als zichtbare kerk, krachtens haar bouworde, krachtens de voorwaarden, die zij voor het lidmaatschap stelt en krachtens welke zij tot het lidmaatschap opkweekt.

Zijn onze Gemeenten zuiver, dat wil zeggen: geheel ongemengd? De ervaring geeft ons reden om te zeggen: neen. *Zijn we dus de kerk gelijk?* Heeft ons apart bestaan geen zin? Is ons onderscheid van de kerk misschien een kwestie van meer of minder zuiverheid? Een *graad*verschil? Geen *wezens*onderscheid?

Er zijn er ongetwijfeld, die buiten onze gemeenten blijven, omdat zij staren op het feit dat, al bestaat de kerk dan voor — zeg een g r o o t deel — uit slechts psychisch gelovigen, er in de baptisten gemeenten toch óók zulken gevonden worden. Waarom dan uitgetreden? Waarom overgegaan van een meer-onzuivere tot een minder-onzuivere gemeenschap? waarom alle beslommeringen en moeiten op zich genomen, verbonden aan het overschrijden van zulk een onwezenlijke grens?

Het verschil tussen „Kerk" en „gemeente". Dit verschil is groot, maar men moet het niet zoeken op verkeerd terrein. We konden en kunnen met de kerk geen vrede hebben, *omdat ze onzuiver is krachtens haar wezen* en we kwamen tot gemeentestichting en we handhaven de gemeente, omdat ze — al *is* ook zij onzuiver, ze dat is *ondanks* haar wezen. Onzuiver te zijn b e h o o r t bij het w e z e n d e r k e r k, onzuiver zijn i s i n s t r i j d m e t h e t w e z e n d e r g e m e e n t e.

De bouworde der kerk, die vraagt om voor-waar-houden van haar belijdenis, maakt haar noodzakelijk tot een, op z'n best, gemengd gezelschap; een onzuivere openbaring van het lichaam van Christus. Ze weet dat en wil het zo. De bouworde der gemeente, die pneumatisch geloof, geloof des harten eist, waarborgt dat ze waarlijk gemeente is, al is het ook een gemeente met wellicht vreemde elementen. De onzuivere elementen, die haar als hemels-aards verschijnsel aankleven, veranderen niets aan het feit dat ze is, wat ze naar de Schrift bedoelt te zijn n.l. Lichaam van Christus.

Voortdurende zuivering. De gemeente a a n v a a r d t de onzuivere elementen in haar midden niet. Ze weet dat ze er zijn kunnen, wijl niemand onder haar, die over toelating van leden beslist, een hartenkenner is. Wordt echter zulk een niet van harte gelovende, in haar midden o p e n b a a r, dan scheidt ze zich van de zodanige af. In de regel zal het zo zijn, krachtens het werken van den Levenden Geest van God in haar midden, dat ze — zonder uiterlijk proces van tuchthandeling — dezulken afstoot. Deze zullen zélf hun „anders-zijn", hun vergissing en de vergissing der gemeente, die ze aanvaardde, gevoelen en geleidelijk aan verdwijnen. Misschien zullen voor die ontrouw en afval verschillende b u i t e n dit feit staande redenen worden opgegeven, maar de werkelijke reden zal zijn: „ze zijn van ons uitgegaan, want ze waren van ons niet". Des te meer de gemeente vervuld is van den Geest des Levens, des te minder processen zullen er gevoerd worden, wijl de zuiveringsprocessen zich voltrekken door de i n n e r l ij k e l e v e n s k r a c h t der gemeente. De laatste methode lijkt ons de beste: het Leven zelf richte tussen hen en ons.

Zuiverheid en Reinheid. We staan tegenover de kerk op onze zuiverheid; hierop, dat we inderdaad gemeente zijn en ons als gemeente willen handhaven. Daarom organiseren we ons zó, dat de Geest van God kan uitstoten, wat er wezenlijk niet bij hoort — uitstoten zonder of met onze tussenkomst.

De reinheid der gemeente betreft niet haar wezen. Een gemeente met onvolmaakte in zonde vallende leden kán zeer goed een echte Gemeente zijn. Maar aan haar reiniging heeft de gemeente voortdurend te werken. Ze moet zich bestendig rein wassen in het bloed van het Lam. Een onrein gewordene sluite men daarom echter nimmer uit. Zulken moeten niet weg, maar moeten zich wassen. Een nederige liefde reike hen daarbij de behulpzame hand.

Op deze weg zal de g e m e e n t e én d e z e g e n d e r g e m e e n t e openbaar worden. L.

„Wij gaan voorwaarts . . . !"

Evangelisatiesamenkomsten.

Leeuwarden 21, 22, 23 Nov.
2e Exloërmond 28, 29, 30 Nov.

„Broeders, bidt voor ons!"

OOG EN OOR.

Hoe zielen misleid worden.

Ontstellend groot is het bijgeloof in de Roomse kerk. Het licht des Evangelies wordt in die kerk maar al te zeer verdonkerd. En dat al de conferenties voor de „niet-katholieken" ten spijt.

Dezer dagen kreeg ik nog eens weer een door den heer Jos Klünnen opgesteld propagandablaadje onder de ogen. Het blaadje is wat groter dan het formaat van een tractaat, is slechts aan één zijde bedrukt en draagt het opschrift: Genootschap „St. Joseph". De heer Klünnen woont in Sittard, Overhovenerstr. 16.

Het doel van dit genootschap „St. Joseph" wordt omschreven als een mooi doel, namelijk, om de Rooms Katholieken te waarborgen, dat na hun dood de gewenste kerkelijke missen gelezen worden, „tot lafenis van hun ziel".

Voor de zielerust der overledenen moeten volgens Roomse opvatting missen gelezen worden. En dit kost geld, moet ge weten! En wanneer nu een aan de dood voorafgegane ziekte nogal grote kosten met zich mee heeft gebracht, zoals dokters- en apothekersrekening en soms ziekenhuisverpleging, dan wil het gebeuren dat er soms weinig geld overblijft „voor de H. Uitvaart, Zes weken dienst, en in het geheel niet meer voor H. H. Missen voor de zielenrust". „Hoe mooi is het niet om geregeld, vooral de eerste tijd na de dood, een H. Mis tot lafenis der ziel van onze dierbare overledenen te kunnen laten lezen", zo lezen we dan vervolgens.

Het genootschap „St. Joseph" werd in 1918 in Alkmaar opgericht, telt reeds meer dan 25000 leden. Men wordt lid tegen een kleine wekelijkse, maandelijkse of jaarlijkse contributie. De leden kunnen dan zeker zijn, dat al het nodige voor hun zielerust zal geschieden. Met een voorbeeld wordt aangetoond tegen welke geringe wekelijkse contributiebetaling men reeds grote voordelen van z'n lidmaatschap kan hebben. De leden krijgen dus tegen betaling zekerheid, dat na hun dood voor hun zielerust wordt gebeden....

Welk een menging van dwaling en bijgeloof!

Het propagandablaadje eindigt alsvolgt, ik moet dat toch nog wel even vermelden: „En nu nog het laatste maar in het geheel niet het onbelangrijkste. Het Genootschap is Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd. Bedenkt U dus goed, voordat U „neen" zegt, waarschijnlijk zal het dan „ja" worden". Met andere woorden: wordt leden van het Genootschap „St. Joseph".

O, het is verschrikkelijk, dat de zielen zó misleid worden door de Roomse kerk. Je moet haast denken aan de tijd, waarin de aflaathandel zulk een rijke bron van inkomsten vormde voor Rome.

Het feit van de kerkhervorming is in stad en land wederom herdacht. Ook wij willen ons dankbaar tonen voor het licht des Evangelies, dat weer op de kandelaar werd gesteld. Het aanslaan van de 95 stellingen door Luther op de deur van de Slotkapel te Wittenberg moet gezien worden als een daad des geloofs, waardoor Luther protest aantekende tegen de dwaalleringen van Rome. De Roomse kerk heeft door haar leer en leven als het ware om protest, om een heilig „neen", geroepen.

Bij het lezen van de nadere bijzonderheden van en over het genootschap „St. Joseph" moest ik onwillekeurig denken aan het woord van Jezus:

„Komt herwaarts tot Mij, allen' die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u *rust* geven.

Neemt Mijn juk op u, en leert van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; *en gij zult rust vinden voor uw zielen.*

Want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht."

In de R. K. kerk vindt men weliswaar ook gelovige zielen, doch het aantal der misleide zielen is ontstellend groot. Zeer moeilijk is de Evangelie-arbeid in landen, waar het rooms-katholicisme praktisch alle invloed heeft. We denken aan de zendingsarbeid in België, aan onze Gemeenten in Eindhoven en Treebeek. In Eindhoven kwamen de laatste tijd enkele echtparen, levende in grote onkunde aangaande de waarheden van het Evangelie, tot het geloof in Jezus Christus en werden op de belijdenis van hun geloof gedoopt.

Als Baptisten hoeven we geen antipapisten te zijn. Wij moeten trouwe Evangelieverkondigers zijn! We moeten positief belijdende christenen zijn en onze kracht niet zoeken in een negatieve bestrijding. Christus gaf Zijn leven voor misleide zielen. Hij gaf Zijn leven voor allen, dus ook voor u en mij.

d. H.

RONDOM HET MILITAIRE VRAAGSTUK.

Eer de E.R. tot slot zijn gedachten te kennen geeft, moet hij nog enkele broeders het woord verlenen.

Br. Veenhoff uit Groningen herinnert aan de zonden, die er tijdens de oorlog op allerlei terrein bedreven en door de staat getolereerd of zelfs gesanctionneerd worden. Hij noemt de oorlog een massamoord van mensen, die naar Gods beeld geschapen zijn. Voorts wijst hij op de leugencampagnes, die ontbranden en duidt de zonde der ontucht aan, die ongebreideld bedreven wordt. Alles is in dit bedrijf door en door verzondigd, weshalve een Christen daarvan moet afstaan.

Br. A. H. te D. verzoekt mij zijn schrijven in het geheel op te nemen. Ik zal dat er uit zoeken, wat we nog niet lazen en dat binnen het raam dezer bespreking toch nog gehoord moet worden. Hij zegt, dat sommigen er blijkbaar tweeërlei maatstaf op nahouden: een voor gezin, kerk en wellicht de naaste omgeving — hier geldt de Bergrede; daarbuiten is zij niet bruikbaar en houde men zijn kruit droog. Br. H. vreest dat we geestelijk boven onze stand leven en niet volbrengen, wat we met onze mond belijden. Evenals deze opmerking is de volgende ongetwijfeld juist: Een geschiedenis van eeuwen, waarbij het Christendom de staat (een menselijke instelling) en de staat het Christendom steunde, heeft voor het laatste een toestand van afhankelijkheid geschapen, waarbij van een zuiver oordeel, op géén andere grondslag dan die van de eisen van het evangelie, nog slechts zelden sprake is. Dit maant tot grote bescheidenheid, als wij iets gaan beweren. Hij eindigt met Nietzsche te citeren, de man, die door bovengenoemde tweeslachtigheid van het gangbare Christendom een vlammende haat tegen zijn belijders had opgevat. Van de oorlogvoering zegt deze: „Ziet de koning, schitterend in zijn wapenrusting, zijn soldaten in de oorlog voerend, alle christelijke voorschriften onder de voeten van zijn paard vertredend, maar nietemin: hij gelooft in Christus, noemt zich christen. De staatslieden huichelen en bedriegen en lachen heimelijk om iedere eis der Christelijke moraal, maar nietemin: zij bidden tot God en noemen zich christen". Deze huichelarij, deze valsheid heeft Nietzsches ziel diep gekwetst. Zo werd zijn te grote liefde voor het goddelijke in den mens tot een grote haat tegen het Godverloochende christendom. Ook onze ziel moest gekwetst zijn. Wij allen die voor Christus kiezen, mogen deze dingen bedenken, nu wellicht het geloof in de smeltkroes komt.

Tenslotte geef ik nog een kortere brief, bijna geheel door, wijl het woord uit de praktijk komt:

Geachte redactie.

't Is ongeveer 23 jaar geleden, dat ik mijn oproeping ontving tot aangifte voor de militaire dienst.

Ik moest toen innerlijk iets ervaren, dat naar mijn mening, welhaast iedere bekeerde jongeling moet doormaken, n.l. een sterk protest van het geweten tegen de oorlog en al wat daarmee in verband staat.

Aangenaam was mij dat niet, temeer daar ik van nature geneigd was mij niet te verzetten tegen de algemene mening en handelwijze, wanneer dat onaangenaamheden met zich kon brengen.

Allerlei verstandige, menselijke, ja zelfs bijbelse argumenten heb ik aangegrepen om aan een lastige beslissing te ontkomen, maar deze keer was de stem van het geweten de sterkste.

De vraag was echter *wat te doen.*

Dienstweigeraars waren er toen meer, maar merendeels van een soort en met een principe waarmee ik mij niet op één lijn kon stellen, want bij een wending in de richting hunner belangen zouden ze niet weigeren de wapens op te nemen.

Na veel strijd deed ik de gewenste aangifte; ik wilde als Christen de overheid tonen gehoorzaam te zijn, zolang mijn geweten het toeliet.

De botsing daarmee kwam toen de wapenen werden uitgereikt. Hier ontving ik de kracht tot weigeren, zo, dat het mij onmogelijk werd anders te handelen.

Ik werd op de gevolgen hiervan gewezen, maar deze waren mij bekend.

Van de aanvang af heb ik mijn commandanten trachten te overtuigen van mijn goede wil ten opzichte van de over mij gestelde overheid, maar dat Gods wil in dezen mij zeer duidelijk was.

Ik ben mijn Heer zeer dankbaar, dat de aanneming van de wet op de gewetensbezwaren, mij het mogelijk maakte een vrijwillige verbintenis te tekenen die mij onthief van gewapende dienst. Dankbaar ben ik ook voor een overheid, waaronder dit mogelijk was.

Mocht ooit een oorlog ons volk bewegen de wapens op te nemen, zo hoop ik dat God de mogelijkheid schept aan vriend en vijand? troost en hulp te kunnen brengen, in welke vorm ook. Maar nooit zal, met Gods hulp, mijn hand den medemens naar 't leven staan. Voor de gevolgen zal Hijzelf instaan. Mijn leven en dat der mijnen liggen in Zijn hand.

In de vorm van dit mijn getuigenis, meende ik voor deze keer iets te moeten bijdragen tot het vraagstuk van de oorlog en het militairisme.

Door het getuigenis Zijner kinderen komt het Godsrijk nader.

De Uwe in Christus,

G. C. M.

Onderschrift van den E.-R.

Het was de vorige week wel klaar, maar ik wilde de woorden nog eens enkele keren doorlezen, eer ik ze prijsgaf. En terwijl ze weggegeven worden voor den drukker citeert het in mij: Leer mij naar *Uw wil te hand'len, 'k zal dan in* Uw waarheid wand'len. Neig mijn hart en voeg het zaam tot de vreez' van Uwen naam.

Niet van de redactie dus. Deze is vierhoofdig en wie weet, ook vier-zinnig.

In de eerste plaats moet ik dan opmerken, dat mijn antwoord een theoretisch antwoord is en dat is een nadeel voor de kracht ervan. Dat het echter een antwoord is, dat het resultaat is van veel overleggen en uitspraak met anderen en tenslotte ook geboren uit mijn geloof. Dat is weer voordeel. Maar, en dat moet ook worden opgemerkt, een mens groeit, ook in zijn geestelijk bestaan; zodat het antwoord van nu niet het antwoord van morgen behoeft te zijn. Terwijl toch beide in alle oprechtheid gegeven worden. Wat ons zeer waarschuwt een tegenstrijdig antwoord van anderen als verkeerd te brandmerken, ziende dat een mens in zijn leven op een vraag gedurende meerdere jaren meerdere antwoorden leert geven.

Zo zou ik door kunnen gaan, maar wil dat niet. Doch begon zo, opdat gij niet mijn antwoord onderschrijft of bestrijdt, maar opdat gij uzelf en uw antwoord onderzoekt.

Ik zou nu geen soldaat kunnen zijn. Nu niet. Niet alleen omdat ik mijn eigen leven liefheb — ik schaam mij niet dat uit te spreken —, maar ook omdat het leven van den ander voor mij dat is, wat ik niet mag aantasten en vernietigen. Men stelle zich het naakte feit met al de bittere gevolgen zelf voor de ogen.

Het is niet dat ik aan het gezag van de overheid afbreuk wil doen. De overheid is, om ons zo eens te uiten, een blijk van Gods algemene genade aan een zichzelf verdervende mensheid. Zij draagt ook het zwaard niet tevergeefs en zal, terwille van het geheel, een onsociaal mens uit de gemeenschap moeten weren. De gemeenschap van ons volk zal ik dan ook onder alle omstandigheden willen dienen; ook in oorlogstijd, wanneer mij slechts niet die taak wordt opgedragen, die mij onvervulbaar voorkomt. Er zou bij mij geen bezwaar zijn tegen het helpen der verwonden en stervenden, op welke lengte of breedte van het veld zij mochten liggen. Integendeel, die taak zou ik, hoe droef zij ook moge zijn, graag willen vervullen. Het motief, dat sommigen ook tegen deze gemeenschapsdienst aanvoeren, n.l. dat men slechts de verwonden helpt beter te worden, om ze daarna weer naar 't front te sturen, is niet steekhoudend ten opzichte van de dienst van een soldaat met het rode kruis. Wanneer een herstelde later weer naar het gevechtsterrein wil of moet terugkeren, is dat een zaak, die hij moet uitmaken.

Ik weet wel, dat velen onder ons anders denken; anderen zullen met het geschreven hun instemming betuigen.

Wij willen elkaar niet zwart aanzien, wanneer onze gevoelens verschillen.

„Laat ons ernstig, stil,
vragen naar Zijn wil."

Moge Gods Geest ons allen tot die levenshouding leiden, die Gode welbehagelijk is.

Er zijn, nadat ik dit geschreven had, nog enkele brieven binnengekomen, waarvan ik die van br. v. d. M. wil noemen, wijl hij aan het slot enkele vragen stelt, die eigenlijk een onderzoek onzerzijds eisen inzake onze opvattingen omtrent het wezen, de taak en onze rechten en plichten tenopzichte van de staat. Dat is een studie op zichzelf en ik beloof niet, dat ik die naast mijn ander werk zal kunnen doen. Doch daarmee is de vraag niet van de baan geschoven; willen die ook niet van de baan schuiven.

E.-R.

ONZE PREDIKANTENVERGADERING TE DEN HAAG

op 25, 26 Oct. j.l.

Het heeft zo z'n voordeel, wanneer men na een conferentie als deze niet in staat is, ogenblikkelijk de pen te beklimmen om van zijn vele diepe en rijke ervaringen verslag uitte brengen. Notitie's, heet van de naald, hebben wel is waar het voordeel, de emotie'ste weerspiegelen. Het nadeel er van is echter, dat zij te weinig orde weten te scheppen in de stof en daardoor geen contact weten tot stand te brengen met hen, die het samenzijn niet hebben meegemaakt. Daar ik juist voor dezulken schrijven moet, heb ik dan ook maar de m.i. verstandige manier gekozen, de storm der indrukken tot rust te laten komen om met kalme polsslag te overwegen, wat voor de lezers van De Christen nuttig kan zijn.

Dat kiezen uit de veelheid van de stof wordt door iets anders ook nog tot een eis. Ik bedoel de tijd, waarin wij leven. Een voorbeeld ter verduidelijking.

Onze vacantie hebben we voor een deel doorgebracht op de wateren van ons vaderland. Onze gastheer verstond het, deze dagen voor ons onvergetelijk te maken. Toch werden de gesprekken soms plotseling afgebroken. De tijd van woorden moest plaats maken voor de tijd van speuren, berekenen en handelen. Er dreigde dan een gevaar! Een tegenkomer — een brug — een sluis.

Dat is onze positie in deze tijd. Neen, 't zijn nog geen gevaren, die ons doen verbleken. Met Gods hulp zullen wij ze weer te boven komen! Maar het woord moet beperkt. Er moet gespeurd, de kansen moeten overwogen, er moet gehandeld worden.

Verschrikt dus niet, lezers, wanneer ik op sommige punten minder mededeelzaam ben dan het vorige jaar.

Het kenmerkende van de 17de conferentie was de fijne broederlijke sfeer. Bijna alle predikanten en evangelisten waren opgekomen. Onze verbondenheid met de Oud-strijders der Unie als ook met onze medestrijdster op het gebied van de zending, zr. G. Reiling, trad duidelijk op de voorgrond. Smartelijk deed ons de afwezigheid van Ds. Barendregt aan, die, hoewel in Den Haag verblijvend, door ziekte verhindert was.

Na de wijding der conferentie door gebed van verscheidene aanwezigen, opende de Voorzitter Ds. Weenink de vergadering en begroette hij de ongeveer vijf en twintig opgekomenen. Zonder twijfel wordt zijn gedachten een bijzondere plaats in deze kolommen ingeruimd, zodat daarover verder gezwegen kan worden. Het zal voldoende zijn te zeggen, dat ons zwijgen tijdens deze rede ons opgedrongen werd door het gewicht van het betoog.

Van de zakelijke besprekingen behoeven we niet veel u voor te zetten. Tekenend echter was het feit, dat nog eens in overweging werd gegeven, vaker dan eens per jaar een contact tussen de brs. mogelijk te maken. Duidelijker bewijs voor de waardering der conferentie is moeilijk te verkrijgen. — Het Pensioenfonds en de daarop betrekking hebbende vragen trokken veel aandacht. Voor velen bleek het een zaak van geloof, voor anderen een zaak van trouw, voor enkelen zelfs een zaak die vertrouwen volkomen waardig is. Van harte hopen wij, dat vooral in dit opzicht de gemeenten hare roeping zullen begrijpen. Veel is reeds gedaan gedurende het bestaan van het pensioenfonds, meer kan er gedaan worden met goede samenwerking!

Het eerste thema van het z.g. theoretisch gedeelte werd ingeleid door Ds. T. Jansma. Grondig zelfonderzoek was het, waartoe wij werden gedwongen.

„Moeten wij Baptisten ons niet meer *uitspreken over vraagstukken van sociaalzedelijke aard?"*

Al naardat wij de klemtoon leggen op het woord „niet" of „meer" schijnt het verwachte antwoord anders te zijn.

Moeten wij ons niet *meer*, d.i. niet duidelijker uitspreken? Het antwoord, dat deze vraag suggereert is: „Ja zeker”! Hoe meer onze leidslieden de gedragslijn op de terreinen van het sociale leven uitstippelen, hoe zekerder wij onze weg zullen vinden.”

Men kan de vraag echter ook lezen: „Moeten wij ons *niet* meer uitspreken . . . . ” d. i. zouden wij dat formuleren maar niet liever achterwege laten? Voor beide richtingen zou stellig een aanhang te verkrijgen zijn. De Spr. stelde vast, dat het antwoord bestemd wordt door het resultaat van een andere vraag: de vraag naar het wezen van het Baptisme.

De Baptist is een door Jezus van de zonde bevrijde en een door den Geest geleide mens, die in het besluit van de aardse tijd en in de aanvang van de periode van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde tot zijn volledige ontplooiïng zal komen. Daardoor is hij ten opzichte van de wereldvragen niet van een taak ontheven, doch zijn taak werd aan zijn grenzen herinnerd. Deze kan omschreven worden als een „invloed-laten-gelden” op de terreinen van het leven, die door Satan ontsteld zijn. Dit betekent, dat wij geen eigenmaatschappelijke orde of een eigen staatsbestel inrichten, zoals dit oorspronkelijk de bedoeling van het Calvinisme was. Levensvormen als gezin, maatschappij en staat werden als het gegeven aanvaard en onder het correctief van Christus' Geest geplaatst.

Het spreekt vanzelf, dat uit gekristalliseerde formule's (die resultaat van menselijk denken zijn) voor de tot gehoorzaamheid aan den Geest geroepenen niet in aanmerking kunnen komen. De zwakte van deze houding is slechts schijnbaar! De geschiedenis leert, dat te vaak kerken en gemeenschappen, die een omlijnde orde voorstonden, niet hoog genoeg hadden gegrepen en daardoor hun geestelijke groei in de weg stonden. Geen koppeling aan voorbijgaande verschijnselen zij het devies. Christus, Die de naastenliefde proclameert tot de hoogste wet, zal zeker ook in de toepassing daarvan de juiste leiding weten te geven. Slechts zij men gewaarschuwd in het woord „Geest van Christus” geen toverstaf te zien. Het gecompliceerde leven laat zich niet door een woord regelen. Toch zal deze levenshouding een geweldige invloed doen gelden, al zal ook op de sociale levensvormen de waarde eerst bemerkbaar worden als tot georganiseerde toepassing in wettelijke regelingen zal zijn overgegaan.

Na bespreking van dit rijke onderwerp werd de eerste conferentiedag der Broederschap zingend en dankend besloten.

Enigen van ons strooiden die avond met kwistige hand het zaad des Evangelies in de gemeente, die ons gastvrijheid had verleend, alsook in Rotterdam en Haarlem.

C. BRANDT.

WE TREKKEN TERUG.

door Dr. S. G. Browne te Yakusu.

Ik ben juist teruggekeerd van een nog al treurige taak. Als gevolg van een staatsbeslissing moest een deel van het grondgebied, waarvoor wij de verlopen twee jaren medisch verantwoordelijk zijn geweest, afgestaan worden aan een andere autoriteit (overheidspersoon) en het was mijn onaangename opdracht te gaan en de centrale apotheek, die dat terrein bedient, te sluiten.

Deze apotheek, slechts achttien maanden geleden geopend, is gelegen in een woest en betrekkelijk ontoegankelijk deel van ons distrikt, ongeveer honderdzeventig mijlen verwijderd van Yakusu, en een paar mijlen ten noorden van de evenaar. Zoals men zich kan voorstellen brachten de geregelde bezoeken aan de apotheek en het jaarlijks medisch onderzoek van de acht duizend mensen aan het bureau lange en vermoeiende reizen mee, daar dit gedeelte van het afrikaans equatoriaal woud zich niet kan beroemen op motorwegen. Echter, het nut van de apotheek heeft, beide, van uit medisch en geestelijk gezichtspunt ten volle de kosten van tijd en geld gerechtvaardigd. Aan de apotheek in dit afgelegen district zijn iedere maand niet minder dan duizend bezoeken gemaakt en een inspuitingscentrum was twintig mijlen verder geopend, waar de verpleger iedere week heenfietste. Een ander apotheek en inspuitingscentrum is door de inlanders zelf gebouwd in een groep van dorpen verder naar het Zuiden, en we waren gereed deze in dienst te stellen toen we het staatsbevel ontvingen onze medische machtiging herroepende in dat gebied.

In deze korte periode heeft zich een opmerkelijke verbetering voorgedaan in de gezondheid van het volk, en de eeuwenlange macht van den toverdokter is langzaam ondermijnd geworden. Geestelijk ook heeft dit, zozeer in het koeliewerk opgaand distrikt de kracht van het consequent getuigen gevoeld van den te Yakusu opgeleiden jongen, in dienst van de apotheek.

Slechts een paar maanden geleden opereerde ik een jongen uit dit centraal dorp, die de lange en gevaarlijke reis naar Yakusu trotseerde. Ik verwijderde een zeer groot gewas van zijn hand en gaf hem het gebruik van zijn drie overblijvende vingers terug. Als resultaat van zijn contact met den verpleger, was hij een ernstige onderzoeker geworden en het was ons een voorrecht hem de weg Gods duidelijk uit te leggen, terwijl hij in het hospitaal was.

Toen wij onlangs onze flessen met medicijnen en kruiden, weegschalen en maatflacons begonnen in te pakken, en het opperhoofd daarbij toekeek en besefte dat we werkelijk terugtrokken van het werk, kende zijn teleurstelling geen grenzen. Eerst werd hij boos en geneigd ons te beschuldigen, dat wij hem en zijn volk opzettelijk in de steek lieten. Ik sprak tot hem als volgt: „Gij hebt vele vrouwen, maar als ik een van hen door geweld van u zou wegnemen, dan zou er droefheid in uw hart zijn. Ik heb te zorgen voor mensen van vele distrikten, maar als een distrikt aan mijn zorg onttrokken is zal er dan niet in mijn hart eveneens droefheid zijn?” Hij waardeerde de bewijskracht van dit argument. Dan ging hij uitweiden over hun liefde voor en vertrouwen in den verpleger. Niet eerder dan toen besefte ik hoezeer deze jongen zich bemind gemaakt had bij dit woeste volk, terwijl hij voor hen zorgde in hun ziekten, hen helpend dichter tot God te komen. Het was aandoenlijk te zien hoe een oude vrouw, hem vastgrijpend uitriep: „Maar hij m o e t ons niet verlaten!” Zou ik enige twijfel gekoesterd hebben betreffende de waarde van ons landelijk medisch werk als evangelisatiemiddel, deze twijfelingen zouden verdwenen zijn als de morgennevel voor de opgaande zon.

In de avond hadden we een soort stadsmeeting aan de buitenzijde van het kleine gevlochten en bepleisterde rusthuis. Ik vertelde het volk de reden van het terugtrekken van Yakusu's medische dienst, er de nadruk op leggende dat zij verder geen gelegenheid zouden hebben behandeld te worden met de B. M. S. medicijnen, die in zo korte tijd zo beroemd waren geworden in het distrikt. Even hielden we op, om dan voort te gaan en er bij de schare op aan te dringen de zaligheid, de redding van den Heer Jezus aan te nemen voor het te laat was. Verzoeking zou komen als een luipaard in de nacht of als een vergiftige slang en de mens, niet versterkt door Gods kracht, zou zeker bezwijken. Onze kleine dienst eindigde met het volk aan te bevelen aan de genade van God en we smeekten den Groten Heer des Hemels in liefde en barmhartigheid neer te zien op deze, Zijn dwalende en onwetende onderdanen.

De volgende avond bracht ik door in een van de dorpen verder naar het Zuiden, waar zij reeds een apotheek hadden gebouwd voor den verpleger. Opnieuw werd de teleurstelling luidruchtig geuit en op echt inlandse wijze de gedwongen terugtrekking uit het distrikt begroet. Een grote schare, wonderlijk stil en nadenkend, vergaderde die avond buiten het rusthuis. Zelfs de jongens en meisjes, die mij die namiddag lachend hadden vergezeld in de dorpsstraat, onderwijl sommige welbekende liederen zingend, schenen nu aangeraakt te zijn door de droefheid, welke was neergedaald op het gewest. Toen ik probeerde een goed woord voor Jezus te zeggen moest ik denken, dat dit misschien de laatste keer was dat een B. M. S. dokter de kans zou hebben zulks te doen in dit dorp en het deed me denken aan het couplet van Rev. Webb Peploe.

Ik wil prediken alsof ik nooit weer zal prediken.

Als een stervend man aan stervende mensen.

De volgende morgen, toen ik mijn fiets door de stromende regen en langs een door het water diep gekloofd smal bospad duwde, dacht ik aan de woorden van den Meester: „Ik zal u geen wezen laten . . . . . ” en ik bad voor deze onderwijzer-evangelisten, die voort zullen gaan te getuigen in een verspreide groep

dorpen in dat distrikt, van de macht van den Groten Geneesmeester den hemelsen Vriend, Die nimmer begeeft noch verlaat.

Yakusu Notes. A. E.

UIT DE GEMEENTEN

HAULERWIJK. Zondag 5 Nov. was voor de Gemeente alhier een blijde dag. De Heer schonk ons het voorrecht, dat een zuster die geruime tijd beleed het eigendom des Heeren te zijn, door de doop tot de Gemeente werd toegedaan. Na het lezen van Handelingen 8 : 26 en vervolgens, bepaalde onze voorganger ons bij de betekenis van de doop. Door een flinke schaar werd deze rede met aandacht en in alle stilte gevolgd.

Nadat deze zuster voor God en de Gemeente haar geloof in den Heere Jezus als hare Verlosser had betuigd, werd zij gedoopt. Na de doop schaarden wij ons om de dis des Heeren. Na bij brood en beker verkwikt te zijn, volgde een opgewekte dankstond. Dat de Heere meerderen tot Zijne Gemeente wil toebrengen is ons aller wens en bede.

De Secr. L. J.

Veenk. Bond v. Bapt. Gem.

Maandag 9 Oct. vergaderde het comité van de Veenk. Bond. De voorz. Ds. Doornkamp begroet de aanwezigen met woorden van den Apostel uit 1 Cor. 9. In 't bizonder wordt welkom geheten Ds. A. P. Barendregt, die, hersteld van zijn ziekte, zijn ledige plaats weer gaat innemen.

Enkele ingekomen stukken en mededelingen worden voor kennisgeving aanvaard.

De Commissie belast om de mogelijkheid te onderzoeken de uitgave van een eigen Veenkoloniaalblad, is nog met haar voorbereiding niet gereed gekomen vanwege de abnormale tijdsomstandigheden en zal nu zo mogelijk op de voorjaarscomité verg. daarvan rapport uitbrengen.

De Evangelisatie campagne wordt van alle zijden besproken en belicht. De ervaringen in de vorige campagne opgedaan vormen een goede basis. Daarom wordt besloten wederom één spreker per avond te nemen. De campagne zal onder een bepaald motto gesteld worden, mede in verband met de bewogen tijden waarin we leven.

Ds. Barendregt neemt op zich een schema te ontwerpen voor een aaneensluitend geheel.

De activiteit en werkzaamheid der gemeente vraagt ook de bizondere aandacht en is nodig voor het welslagen der campagne. Daarom worden de gemeenten en daarmede tevens ieder lid de taak opgedragen door persoonlijk contact met vrienden en bekenden de camp. zo intens mogelijk voor te bereiden.

De data worden als volgt vastgesteld:

21—23 Jan. Stadskanaal;
24—26 „ Muntendam;
28—30 „ Nw. Pekela;
31 Jan.—2 Febr. 2e Exloërmond;
4 en 11 Febr. Vrieschelo.

Besturen Conferentie. Deze vergadering wordt gehouden Maandag 20 Nov. 's avonds half acht, in een der zalen van de Bapt. kerk te Stadskanaal.

De brs. voorgangers Ds. A. P. Barendregt en Ds. Hornstra verklaarden zich bereid een inleiding te geven respectievelijk over de onderwerpen:

„Is voorlichting over onze gemeentebeginselen voor onze bestuursleden nog gewenst?" en

„In welke verhouding staat het innerlijk leven en de uiterlijke groei onzer gemeenten?"

De besturen der hiervolgende gemeenten worden bij dezen nogmaals hartelijk uitgenodigd om deel te nemen aan deze conferentie: Stadskanaal met haar zakencomité, Nieuw-Weerdinge, Ter Apel, Emmer-Erfscheidenveen, Foxhol, Hoogezand, Muntendam, Vriescheloo, 2e Exloërmond en N. Pekela.

Ook verwachten we een afgevaardigde van de Friese Bond.

Broeders bestuursleden, laten we schouder aan schouder gaan staan om zo gezamelijk ten strijde te trekken tegen de machten, die ons trachten te overheersen. Biddend, strijdend. De overwinning is des Heeren.

Met Bondsgroeten,

D. OLIJSLAGER, Secr.

LEESTAFEL.

De Geïllustreerde Christelijke Scheurkalender.

De bekende scheurkalender (uitgever J. N. Voorhoeve, Dunne Bierkade 17, Den Haag) verschijnt voor de vijftigste maal! Inhoud en uiterlijk is goed verzorgd. De plaat, geschilderd vóór het uitbreken van de oorlog, is wel bijzonder toepasselijk. De schilder, A. J. van 't Hoff, week opzettelijk af van de gewoonte om een bijbelse voorstelling te geven en trachtte door een beeld uit het gewone leven te wijzen op de rust in God temidden van deze onrustige tijd. Een prachtig, stemmingsvol schild. Het zal aan de wand zeer goed uitkomen.

De prijs is f 0.90.

Het kalenderblok als boekje gebonden f 1.50. Dat is nog al prijzig.

De *driebladige kalender* bestaat uit zes briefkaarten (drie met een gedicht en drie met een gekleurde afbeelding) en kost f 0.45.

De *kunstkalender* „Het licht tegemoet" verschijnt thans in een grotere oplaag. Elk der twaalf bladen bestaat uit twee briefkaarten; een foto en een spreuk van vooraanstaande mannen en vrouwen. De prijs is f 0.95.

De *weekkalender* leent zich zeer goed voor een geschenk aan vriend en vijand. Prijs f 0.35.

Twee premieboeken.

1e. *Mannen van de zee*, geschreven door den bekenden schrijver W. Schippers. Een verhaal, dat de lezers verplaatst naar Katwijk van omstreeks 1820. 't Is werkelijk een spannend en bovendien avontuurlijk verhaal. 158 pag.

2e. *De vlag op den toren*, geschreven door C. Vermeer. We worden verplaatst in de tijd, waarin Napoleon half Europa onveilig maakte, en maken kennis met de toenmalige toestanden in het stadje Vlaardingen. We leven met de lotgevallen van de inwoners mede en ontkomen niet aan de spanning van het verhaal. Het boek telt 144 pag.

We lazen beide verhalen en kunnen ze gerust in handen van onze kinderen — en dan mogen het gerust grote kinderen zijn — geven. Ikzelf heb me onder het lezen geenszins verveeld.

De lezers van de scheurkalender kunnen deze boeken bestellen tegen de prijs van f 0.65. De boeken zijn netjes en in fleurige band gebonden.

d. H.

Ter aankondiging ontving ik een brochure, waarin „De dienstweigeringswet, haar toepassing en gevolgen" duidelijk belicht wordt. Uitgave van „De nieuwe koers", Bierhaven 25, Rotterdam.

Een keurig uitgevoerde brochure zond ons het Sanatorium „De Hooge Riet", inrichting voor geestes- en zenuwzieken te Ermelo.

Die van Zwolle naar Amersfoort treint, heeft ongetwijfeld dat schoon gebouw in de buurt van Harderwijk wel eens bewonderd. Volgens de foto's in de brochure is het huis prachtig ingericht.

De vereniging, waarvan dit sanatorium en ook de stichting „Veldwijk" uitgaan, staat op de grondslag der gereformeerd-christelijke belijdenis.

De geestelijke verzorger, Ds. A. Ringnalda, zal u zeker gaarne het boekje op aanvraag toezenden.

E.-R.

ACHTER DE DEUREN.

Sedert geruime tijd breidt mijn arbeidsveld zich tot achter de deuren van de strafgevangenis uit. Die enigszins ter zake kundig is, weet dat de Leeuwarder gevangenis alleen de zwaarveroordeelden herbergt. Het is mijn taak enkelen in hun cel of in een daarvoor bestemde kamer te bezoeken en met hen te spreken. Misschien kom ik later wel eens op deze dingen terug. Dit keer geef ik gaarne het volgende door, dat ik vond in het Orgaan ten dienste der Protestantsch-Christelijke Reclasseeringsvereeniging. Ik laat u dit lezen, opdat uw gedachten zich ook eens met deze mensen bezighouden; opdat gij in uw gebed ook denkt aan hen achter de deuren.

Uit het dagboek van een gevangene.

Ieder, die in de gevangeniswereld eenigszins bekend is, weet, dat er altijd gevangenen zijn, die zich „schuldig maken" aan het op schrift stellen van hun levensbeschrijving. Ik heb dit altijd afgeraden, want bij hun ontslag zal deze levensbeschrijving slechts na contrôle mogen worden meegenomen. Zal een levensbeschrijving eerlijk en oprecht zijn, dan zal de schrijver zelf schrikken van hetgeen hij op schrift durfde stellen: alle slechte en gemeene daden, die hij verrichtte of in zijn gedachten koesterde, alle lafheden en zwakheden aan zich te durven voorhouden, is iets bovenmenschelijks. Doch deze beschrijving ook nog aan anderen te laten lezen, vergt nog meer kracht.

De gevangene, die aan zoo'n beschrijving begint, doet een eerlijke poging met zichzelf in het reine te komen, doch bemerkt al ras, dat hij niet verder durft te schijven, niet verder zwart op wit durft te zetten al zijn duistere en zwarte zonden en geeft zijn poging op, òf hij had bij zijn opzet reeds het plan het geheel in een „verhaaltjes-makerij" te doen verloopen.

Laten we eerlijk blijven: zouden wij aan onze meeste vertrouwden durven openbaren, wat er in de donkerste schuilhoeken van ons hart leeft?

Een gevangene, die maanden of jaren in de cel moet verblijven, wordt egocentrisch; zijn eigen ik staat steeds in het middelpunt van zijn belangstelling. Er zijn naturen, die dit verder botvieren in een levensbeschrijving. Zij vinden zich heele kerels, die reeds veel hebben doorgemaakt. Anderen moeten zij noodwendig bekend maken met hun levenservaring.

En hoe! Met genot stellen zij hun walgelijkheden op schrift, om daarvan later nog eens te genieten. De eenzaamheid, die reeds gevaarlijk is, wordt voor hen nog gevaarlijker en het laatste restje van moraliteit verdwijnt.

Het was mij werkelijk een verpoozing, deze maal eens een dagboek van een gevangene onder de oogen te krijgen, die het nu eens niet had over zijn vroeger leven, doch alleen over datgene, wat hij in de cel doormaakte. Natuurlijk stond hem zijn vroeger gedrag wel voor oogen, en niet altijd wilde of kon hij eerlijk tegenover zichzelf staan, maar gaandeweg dorst hij zichzelven zijn fouten en zwakheden bekennen.

Hieronder volgen — in volgorde — enkele aanhalingen. Ik geef ze hier zonder eenig commentaar. De aandachtige lezer zal de groeiende veranderingen in zijn gedachtenleven kunnen opmerken. Beginnende met een haat tegen de maatschappij en de rechtbank, komt hij gaandeweg tot rust en tot zelfinkeer. Heel natuurlijk bruist een enkele keer zijn haat en weerzin nog op — doch langzamerhand verminderen deze aanvallen.

Ik heb maling aan de rechtbank en zijn rotte stelling. Het is geen rechtbank, maar een draaibank, die wordt voortbewogen door het geld.

Ik kwam om 11 uur 15 min. voor. Er werd mij medegedeeld, dat mijn voorwaardelijke straf ten uitvoer zal worden gelegd. De rechter zei, dat . . . (naam van de rapporteerende vereeniging) alles voor mij heeft gedaan, maar dat ik onverbeterlijk ben. Waarop ik uit mijn slof schoot en riep: Jullie zijn allemaal be.... en ging voort met . . . . (naam der rapporteerende vereeniging) hun vet te geven, maar toen viel de hamer en zei die ouwe . . . : „De zaak wordt aangehouden tot over 8 dagen. Breng dezen lasterenden jongen weg", en toen zei ik: „Dat is machtsbesef".

Nu, die 2 maanden deeren mij niet maar . . . . (naam der rapporteerende vereeniging) is een r . . . . kliek en een r . . . . leugenbende.

Ik voel ondanks mijn verdriet mij toch gelukkig, dat ik hen allen (zijn vrouw, dochtertje en ouders) toch nog bezit. Wat zal het hier vreeselijk zijn voor iemand, die door iedereen is verlaten. Het is hun steun, die mij op de been houdt.

(Wordt vervolgd).

WEEKKALENDER

God spreekt.

Het kan verontrustend werken, wanneer een mens zich in zwijgen hult. Ik denk aan een dokter, die zonder een woord te zeggen, heengaat; aan een heerser, die zijn laatste woord gesproken heeft en voortaan het woord niet meer zal opnemen. Het zwijgen der machtigen kan angstwekkend zijn.

God heeft gesproken. Dikwijls en op velerlei wijze. Dat wist gij al wel, maar gij hebt het u misschien nog nooit gerealiseerd. Wilt u zich dat eens goed voorstellen: God spreekt. Stilte allemaal.

Waar spreekt God? vraagt iemand. Overal gedurig en soms bij bepaalde gebeurtenissen. God spreekt met winden, wolken, met mensen en derzelfver geschiedenis. Luister slechts naar Hem in de dreunende donder, naar Hem in de stormen, die de wereld teisteren. Doch luister vooral naar Hem in de verkondiging van Zijn eigenlijke boodschap aan de mensheid van alle tijden en plaatsen.

De mens, die spreekt, geeft zichzelf prijs. Hij ontsluit de poorten en vensters van zijn hart en ieder kan binnenzien. God heeft gesproken, heeft Zich onthuld in Zijn woord aan de wereld. Zijn gedachten vinden we in de bijbel, vinden wij in Jezus Christus. Luister naar God — Hij is aan het woord.

Zondag 12 Nov. Ps. 116.

Ik vermoed, dat gij ook graag een psalm leest. En deze is zeer bemind bij velen. In de prille jeugd heffen wij het lied reeds aan: God heb ik lief... Het is wonderbaar, wanneer de angstige ziel, het geslagen hart tot rust komt. Wanneer eindelijk de stormen bedaren, de opgezwiepte golven zich strekken. En dat kan toch alleen dan, wanneer God spreekt. Laat ons bidden, dat God ook vandaag tot ons spreke, en dat wij Hem horen.

Maandag 13 Nov. 1 Petr. 4 : 10—19.

Klaar om te lijden, stond er boven de kalender van de vorige week. Voor mij is het nog altijd een vraag, waarom wij niet meer lijden. Is de wereld zo christelijk, of is het christendom zo werelds? Misschien liepen de scheidslijnen in de laatste tijden niet zo scherp getekend. Het komt ons voor dat de tegenstellingen in de toekomst weer meer aan de dag zullen treden. De laatste verzen zijn zeer ernstig. Luister, God spreekt.

Dindag 14 Nov. 1 Petr. 5 : 1—7.

Een woord voor ieder. Een woord van vermaning, opwekking, vertroosting. En we hebben allen dat alles nodig. Petrus staat achter al deze woorden met zijn eigen ervaring. Denk maar eens aan zijn leven, wanneer u de verzen doorgaat. En vergeet uzelf niet. Ook hier richt God door Petrus het woord aan u, God is aan het woord.

Woensdag 15 Nov. 1 Petr. 5 : 8—14.

Zo nu en dan staan wij weer onverwacht voor de ontdekking, dat het leven geen feest is. Dat er diepten kunnen komen, allerlei diepten, diepten van leed, zorg, zonde, die ons haast verslinden. Daar past wel het gebed, dat de God aller genade Zich over ons moge ontfermen. De duivel gaat om, zoekende — en gelukkig, God ook.

Donderdag 16 Nov. 2 Petr. 1 : 1—11.

Petrus is gewoonlijk zeer practisch in zijn brieven en ook de vermaningen hier zijn dat, maar de woordstelling is even moeilijker. Een rij van christelijke deugden worden ons voorgehouden, zijnde de vruchten van het kennen van den Heer. Inderdaad moeten de vruchten onze verkiezing bevestigen, willen we niet in de vorige staat terugzinken.

Vrijdag 17 Nov. 2 Petr. 1 : 12—21.

Men moet veel aandacht schenken aan de woorden van scheidende mensen. Zij geven dan een soort geestelijk testament, gelijk Petrus hier aan deze plaats. Hij spreekt van de waarachtigheid van Jezus Christus en van de waarachtigheid van het Woord, de Heilige Schrift. God spreekt door deze twee en gij moet daaraan niet voorbijhoren. Die goed luistert, zal God vinden, zien en stil worden bij het aanhoren der zegende zelfmededelingen van den Allerhoogste.

Zaterdag 18 Nov. Ps. 119 : 9—16.

We hebben in deze week gedurig daaraan willen denken, dat God spreekt. Laat ons ook zo de bijbel lezen, zo morgen naar de kerk gaan en telkens denken: God wil met mij spreken. Misschien worden wij gehoorzamer, en wordt ons leven vruchtbaarder.

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

U. R. C.

Ontvangen van:

Luisterclubjes te U.	f 0.75
Meisjesvereniging Stavoren	f 7.50

Utrecht. A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penningmeester.
Giro 68108.

Bouwfonds Gemeente Haarlem.

Het bestuur van „Zusterhulp" en de meisjesvereniging nodigt vrienden en belangstellenden hartelijk uit tot een bezoek op Woensdag- en Donderdagavond 22 en 23 November a.s. in gebouw „Salem", Bakenessergracht 65, waar op genoemde data van 7—11 uur n.m. een bazar gehouden zal worden welks netto opbrengst zal zijn ten bate van het bouwfonds.

Het Bestuur.

Attentie s. v. p.

Wie kan mij het t.w. adres zenden van den heer J. Smink thans te Almelo en van de heer F. de Glint voorheen te Stadskanaal?

Mag ik tevens onze abonnee's vriendelijk verzoeken om bij verhuizing mij hiervan onmiddellijk kennis te geven met vermelding van oud en nieuw adres.

Voor slechts $1^1/_2$ cent koopt u bij elk postkantoor een formulier voor adreswijziging die speciaal voor dit doel beschikbaar zijn. Mag ik op aller medewerking rekenen?

De Adm.

CORRESPONDENTIE

Er bleef 6 kolom copie overstaan.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 17 November 1939 No. 2601 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN IEDER KLAGE!

Wat klaagt dan een levend mens? Een ieder klage vanwege zijn zonden.

Klag. v. Jerem. 3 : 29.

„Wat klaagt een mens, zolang hij leeft?" De profeet stelt vast, dat de mens een klager is.

Dat wordt niet afgekeurd.

De mens *mag* klagen!

De mens *moet* klagen!

Maar om welke reden? Vanwege zijn zonden.

Klagen zonder meer is niet goed!

Er is een *zondig* klagen; een klagen dat verzwakt en bezoedelt. Dat klagen is geen bewijs van ernst maar van gebrek aan ernst.

Er is echter ook een heilzaam klagen: een klagen over de zonden, die het leven in zijn wortel bederven.

Ik denk, dat ieder mens een last draagt, die hem te zwaar is; misschien even, misschien veel te zwaar; maar het leven is, nu de zonde het doortrok, iets meer dan we kunnen dragen. We staan er gebogen onder. Het leven, zoals God het ons gaf, is naar zijn aard een kostelijk, groot en machtig iets. Maar we zijn in een toestand gekomen, dat een leven van lager orde beter te dragen, beter te volbrengen ware. — Een koopman, die een zaak moet drijven met onvoldoende kapitaal, zucht er onder. Hij zal moeten inkrimpen of instorten. En wij? Wij kunnen niet inkrimpen, wij kunnen niet gaan leven op het peil der lagere schepselen en *we zijn te arm geworden* om te leven op het hoge plan van beelddragers Gods.

Vandaar, dat de mens klaagt, zolang hij leeft.

We kunnen niet meer leven zó goed, zó rein, zó heilig als God het wil, en daarom is dit leven ons tot een last geworden waaronder we hoorbaar of in stilte zuchten.

Een man, die lichaam en ziel ongeremd aan zijn begeerten had opgeofferd, zag een kameraad uit zijn jongensjaren die de „Andere Weg" gekozen had, voorbij gaan. Plotseling viel hem heel de last van een verloren leven op de ziel en naar een lantaarnpaal toe wankelende, zuchtte hij steun zoekende tegen het koude ijzer: „o God, ik wou dat ik dood was!"

We klagen menigmaal als het onbewuste kind, dat voelt dat het last heeft, doch niet kan zeggen, wát het deert. Maar beter dan het moederhart het kind verstaat, verstaat God zijn klagend schepsel. En daar de oorzaak niet is weg te nemen buiten ons medeweten om, onderwijst Hij ons en zegt: een ieder klage vanwege zijn zonden.

In elke ketterij schuilt een kern van waarheid. Daarin ligt haar kracht en aantrekkelijkheid. We horen van de secte der Christian Science, der zogenaamde Christelijke Wetenschap, wier uitgangspunt is, dat in de geestelijke kern van den mens, elke storing, elke ziekte haar oorsprong heeft en dus van binnen uit genezen moet worden.

„Die een held is, verootmoedige zich vanwege zijn zonden."

„Zonde" heet die afwijking in „onze geestelijk kern", van waaruit de storingen voortkomen.

Dit moet onder het oog gezien, moet beleden worden.

Anderen beschuldigen? . . . .

Anderen aanklagen? . . . .

Wie het doet, staat niet eerlijk tegenover zichzelf.

Hem ontgaat de zegen van het Kruis.

Verootmoedigen we ons over onze eigen zonden en keren we weder tot den Heere. Niet met de mond de zonden verfoeien en met de voeten nalopen!

Keren we terug tot aan den Heere toe en Hij zal, als met eigen hand, ons de last afnemen.

En dan hebben wij rust voor onze ziel.

L.

Eeuwige kruisiging.

Nog daag'lijks slaan wij aan het hout
Uw smal en bloedend smartenlijf
met handen, star van goud:
Golgotha werd ons lustbedrijf!

o, dit gaat nimmer meer voorbij:
geen kan zijn drift weerstaan,
schouder aan schouder dringen wij
en zien het schouwspel aan.

in spiegel van dit broos gelaat
schemert Zijn bleeken blik,
maar niemand, die den spijker slaat
zoo diep en fel als ik.

Roel Houwink.

Onze bestemming is *mens* te zijn.

Onze werkelijkheid is, dat we *zondaars* zijn.

Dit is onze nood.

Hier ligt de wortel van alle moeilijkheden.

Hier ligt de — velen nog verborgen — reden van ons klagen.

De ziekte zit in het hart; in een breuk, die daar geslagen, een vervreemding, die daar ingetreden is.

Als gij de wereld niet doortrekt met Christus' geest, zal de wereld u doortrekken met háár geest.

P. J. Lambooy.

DE 17e CONFERENTIE DER BROEDERSCHAP.

De tweede dag der conferentie zal den broeders waarschijnlijk nog lang in gedachtenis blijven. Niet het minst lag dit . . . ;maar laten we bij 't begin beginnen. Ook dat was al interessant genoeg. Ds. Slort uit Rotterdam besprak het boekje: „Het Probleem van het Oude Testament" van Dr. de Wilde, dat bij Callenbach het levenslicht mocht aanschouwen. De vraag, of wij iets aan het O. T. hebben, wordt niet alleen in onze tijd door sommigen bestreden.

Reeds in de betrekkelijke jeugd der Kerk was daar al een Marcion, die het alleen als een Joodse bijbel wilde laten gelden. Die snaak heeft trouwens vanaf het eerste studiejaar onze antipathie zich op de hals gehaald, omdat hij ternauwernood iets meer dan het Lucas-evangelie en de brieven van Paulus wilde laten gelden als waardige lectuur voor den gelovige. Heeft hij of zijn geestelijke verwantschap gelijk? Neen! Moge 't ook zijn dat verschillende stoffen niet meer zo gemakkelijk worden aanvaard en de sleutel tot het ware begrip voor velen zoek geraakt is, wij voelen dat wij die oorkonden van Goddelijke openbaring zeker niet kunnen missen. In feite komt het hierop neer, dat de openbaringsinhoud van het O.T. gevat kan worden in het licht van het *Nieuwe Testament*. De wonderschone diamanten van het O. T. die in de donkerte van onbegrip aan het oog van den mens waren onttrokken geweest, gaven nu sinds de Pinksterdag een ongekende schittering aan dat licht.

Deze ontdekking heeft weliswaar vele vooraanstaande leraren van de vroegere kerk er toe gebracht om in hun kinderlijke opgetogenheid ook de kleinste futiliteiten allegorisch te verklaren en een diepere zin te willen zien dan die er te vinden was, ons aller ervaring heeft ons toch geleerd, dat althans de allegorische *toepassing* voor de gemeente vaak van de uitnemendste betekenis is. . . . .

. . . . Toen verscheen Ds. Hasper; en met zijn komst veranderde als bij toverslag het karakter van onze vergadering.

Zonder twijfel is deze moedige strijder voor het gemeentelijk lied u allen althans bij name bekend. Ik behoef u daarom ook niet de spanning te schilderen, waarin wij zijn komst verbeidden.

Bijzonder klemmend werd zijn boeiend betoog, toen hij de waarde van het geestelijke lied in het licht stelde. De gemeentevormende macht van het lied (de les van de geschiedenis) zou zich ook in de toekomst openbaren. Ook in de moeilijkste tijden zou dit als een onvervreemdbaar bezit blijken te zijn, dat de evangelische waarheden bereikbaar zou houden voor allen, die daarvoor belangstelling zouden hebben.

Welk een niet te doorgronden hoeveelheid van arbeid heeft Ds. Hasper met zijn staf van medewerkers niet in de loop van vele jaren tot stand kunnen brengen: Welk een geweldige energie is er niet vrijgekomen door de ambitie, weergegeven in de woorden: „Eenheid in het Geestelijke lied". Terecht heeft dit pogen de stimulerende belangstelling getrokken, zelfs tot ver over onze grenzen. In betrekking tot het schriftuurlijke lied (in 't bijzonder de psalmen) heeft trouwens Nederland een mooie traditie hoog te houden. Hier immers verwierf dit lied het eerst algemene instemming.

Hoe komt het nu, dat juist de psalmen zo impopulair geworden zijn?

Zeer zeker ligt dit voor een deel aan de onzingbaarheid (wat een vreemd woord!) der melodieën. Geen wonder! Wat zijn die oorspronkelijk vaak frisse wijzen onherkenbaar verminkt doordat men alle noten evenlang ging uitgalmen! Bovendien ging men er toe over, sommige tonen te verhogen om de stapjes opwaarts en nederwaarts in de melodie wat te vergemakkelijken. Geen wonder, dat zij daardoor hun karakter gingen verliezen en de indruk maakten van tonenreeksen zonder slot of val. In het herboren psalmboek is met deze verwerpelijke methoden voorgoed een einde gemaakt. Ze zijn in hun vroegere luister, met al hun triolen en syncopen hersteld, juist, zoals de Franse componisten ze eertijds hebben geschapen.

Maar meer nog is het de tekst der psalmen, die geleden heeft.

Het product der Rederijkers staat maar zelden in een eerlijke relatie tot de ideeëngloed, die in de oorspronkelijke tekst tot uitdrukking komt. Zij wilden liederen van Gods Koninkrijk zijn, dus hetzelfde als wij ook nu nog nodig hebben. Zó hebben ze ook voor het heden nog een duidelijke boodschap. De geest van het rationalisme of ook van het te spoedige antwoord daarop (het sentimentele piëtisme) heeft veel vernietigd. De nieuwe berijming der psalmen heeft zich ten doel gesteld, deze klippen te omzeilen. De vraag, of dit in alle opzichten gelukt is, kunnen we na een korte kennismaking niet zonder meer beamen. Maar wel mag ik constateren, dat deze berijming ons dichter aan het hart ligt. Een voorbeeld uit velen.

Ps. 84 : 2.

Een musch heeft nog een huis, o Heer;
een zwaluw vindt, in dreigend weer,
een veilig nest bij Uw altaren,
daar bergt zij hare jongen klein.
Ach, laat ook mij geborgen zijn
bij U, den God der legerscharen!
Heil hem, die daar in veiligheid
U loven mag te allen tijd!

Na deze interessante causerie van Ds. Hasper hebben we een aantal psalmen gezongen. 'k Heb nooit geweten, dat Ps. 6 zó prachtig was! Heilig ben ik er van overtuigd, dat wij weer opnieuw zijn gestoten op een goudader, die lange tijd onder het stof en puin der geschiedenis bedolven lag. Het „om des tijds wille" zingen van slechts een of twee verzen van die liederen der oudheid zal weldra tot het verleden behoren. Ook het psalmgezang zal een essentieel gedeelte van de godsdienstoefening worden en dus meerdere waarde verkrijgen dan gelegenheid tot collecteren!

Reikhalzend zien we daarom uit naar het ogenblik, dat het gemeentelied ook ten onzent zijn intrede zal doen: Wie weet . . . . over enkele jaren!

Vele zijn de perikelen van den prediker. Moet het nog gezegd worden? Ons, predikanten is dit maar al te bekend. Zondags tweemaal plus een jeugdtoespraak, in de week een of meer bijbellezingen. —

Ds. Weenink bood ons zijn diensten aan. Ze waren gefundeerd op jarenlange ervaring. Zowel zijn uiteenzetting als ook die van andere ervaren collega's werden met de grootste aandacht gevolgd. Is het te verwonderen? Hoe zwaar moet het vaak vallen, Gods Woord in de mond te nemen. Een grote roeping waar tegenover wij ons dikwijls als met gebonden handen weten te staan. Hoe begrijpelijk wordt ons dan het afwerende: „Zendt een ander!" Doch — de nood is ons opgelegd. Gelukkig bespeuren wij dan ook weer Gods genade, die kracht schenkt juist dan, als we bijna moedeloos zouden worden. De bespreking van het thema „Hoe maak ik mijn preek" opende ons weer vele nieuwe of vergeten perspectieven. Wij zagen weer andere mogelijkheden om de ons persoonlijk toevertrouwde boodschap des Heils te formuleren tot stichting en onderwijzing van onze geliefde broeders en zusters.

Voorts beluisterden wij nog werk van Ds. Prins en Ds. Hardenberg. Dat we hierop niet ingaan is niet te verklaren als een critiek. Integendeel: het riep een levendige bespreking wakker. De eigen aard der door hen te berde gebrachte problemen leent zich echter niet voor een verslag als dit.

Daarmede zijn we aangeland aan het einde van onze conferentie.

Dankbaar zijn we voor al het schoons, wat het samenzijn ons geboden heeft. Zeer dankbaar ook voor de gastvrijheid, die we in Den Haag—Oost mochten genieten. Nu we allen weer op onze posten zijn teruggekeerd sterkt ons allen het voornemen, winst te doen met alles, wat ons werd geschonken. Weer blijder houden wij de fakkel des geloofs omhoog, opdat *in onze duistere tijden het licht* niet ontbreken mag.

Godes is het Rijk, over d' aard verbreid!
Volken staan vergaard om zijn troon
geschaard!
De Eeuw'ge is de Heer, allerhoogst in eer.
(Ps. 47 : 4a, Hasper).

C. BRANDT.

„Wij gaan voorw aarts . . . !"

Evangelisatiesamenkomsten.

Leeuwarden 21, 22, 23 Nov.
Amsterdam in het kerkschip „Salem" 21, 22 en 23 Nov.
Nw. Weerdinge 26, 27 en 28 Nov.
2e Exloërmond 28, 29, 30 Nov.
Vriescheloo 28, 29 en 30 Nov.

„Broeders, bidt voor ons!"

TABITHA-ZUSTERS IN DEN VREEMDE.

Het is stil geweest aan de fronten der oorlogvoerenden de laatste weken. Het is ook al die tijd stil geweest aan het front der Baptisten binnen onze grenzen. Alleen de sectie „Tabitha" is in enkele schermutselingen betrokken geworden. Haar posten, die zij aanvankelijk tot zelfs in Hamburg had vooruitgeschoven, hadden zich gedwongen gezien terug te trekken. Doch na verloop van enige weken mocht het haar gelukken het verloren gegane terrein weer te heroveren. Thans houden twee van onze proefzusters stand in het moederhuis Tabea en een in het Elisabeth-ziekenhuis, beide te Hamburg.

De beide zusters, die in Tabea voor een voor-opleiding welwillend zijn opgenomen, hebben ons het een en ander van haar reis en aankomst medegedeeld. Dit door te geven aan allen, die belang in ze stellen, is ons een voorrecht en vreugde. We laten eerst zuster Cathrine het woord:

Lieve zuster Christine. U zult wel nieuwsgierig zijn, hoe alles met ons gegaan is. Wij zijn goed overgekomen en zijn hier alleraardigst en vriendelijk ontvangen. 's Morgens om kwart voor acht ben ik de deur van mijn ouderlijke woning al uitgegaan. Ik was wel te vroeg op het station in Winschoten, maar beter te vroeg dan te laat, daar ik ook nog de koffers moest halen..... Toen de trein aankwam, zag ik zuster Richtje al gauw zitten en was het fijn weer bij elkaar te zijn. We moesten eerst in Nieuwe Schans overstappen, vervolgens in Weener en Leer. Ja, wij moesten nog al eens een keer van trein verwisselen en dat met onze vele bagage..... Wij kwamen om ongeveer zes uur in Hamburg aan, waar we een auto hebben genomen, die ons naar Tabea bracht. Na met enkelen kennis te hebben gemaakt, zijn wij aan tafel gegaan, waar ons het eten best heeft gesmaakt, ook al was het niet Hollands. Toen de maaltijd afgelopen was, is zuster Harmke van ons weggegaan naar het ziekenhuis en hebben wij ons naar onze kamers begeven om onze koffers uit te pakken. Wij slapen beide op één kamer. Dit is wel gezellig, maar voor de taal was het misschien beter van niet. Binnenkort zal nog een nieuwe proefzuster komen, een Duitse. Ze deelt dan met ons de kamer..... Zoals u weet, lieve zuster Christine, zag ik er eerst tegen op om naar hier te gaan, maar de laatste tijd helemaal niet meer.....

In eenzelfde opgewekte toon schrijft onze zuster Richtje:

Lieve zuster Christine. Het is Zondagmorgen en wij zijn juist uit de kerk gekomen. U zult wel benieuwd zijn, hoe of wij het hier maken. Nu, ik kan u gerust stellen: h e e l g o e d. Zuster Cathrine en ik hebben hier een zeer gezellige kamer. No. 40 is het. Het was even moeilijk met de taal, maar dat gaat nu veel beter. We kunnen de zusters en de prediking goed verstaan en onszelf steeds beter verstaanbaar uitdrukken. Er zijn hier zeer veel zusters en 13 proefzusters. Het is zo goed om hier in de gemeenschap der zusters te zijn en ik begin het nu ook als een voorrecht te zien, dat wij hier tijdelijk mogen zijn. De „aandachten" zijn heerlijk, ook de gezamenlijke maaltijden. En nu moet ik u nog iets belangrijks mededelen. Zuster Cathrine en ik hebben gisteren met drie andere proefzusters de muts gekregen...... O, zuster Christine, ik ben zo blij hier te mogen zijn...... Het is hier alles zo groot..... nu pas zie ik, wat u achterliet, toen u naar Holland ging. Zulk een grootse gemeenschap — en dan een werk beginnen, dat in het geheel nog geen gemeenschap is. En toch is het een voorrecht om nu gezamenlijk een werk te bouwen, wat tot doel heeft de navolging van Christus, om daardoor anderen te winnen voor Hem. Wat zal het heerlijk zijn als we straks in Holland ook zulk een mooi werk hebben.....

* * *

De ouden dromen hun dromen. De jongen zien hun gezichten. En begeesterd door wat zij ontwaard hebben, werpen zij zich op de avontuurlijke weg van het geloof, verzekerd zijnde, dat wat voor hen uitzweeft, in concrete vormen zal worden vastgelegd.

Want wat God aan het hart toevertrouwt, is geen aardigheidje, geen grapje Zijnentwege.

Het is bij Hem diepe ernst.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

OOG EN OOR.

Kan God alles?

In het geschriftje „Bestuurt God de wereld?" komt de schrijver, Ds. G. Bos, ook op bovenstaande vraag te spreken.

We belijden, dat God almachtig is. In het O. Testament wordt op ongeveer vijftig plaatsen over God den Almachtige gesproken, waarvan ruim dertig maal in het boek Job. In het N. Testament wordt volgens de Concordantie van Trommius tienmaal over God den Almachtige gesproken. Op één uitzondering na (2 Kor. 6: 18) alleen in de Openbaring.

Wat verstaat men nu gewoonlijk onder de almacht Gods? Dat God alles, a l l e s kan? Velen zijn er, die nog nimmer ernstig hebben nagedacht over de goddelijke almacht in verband met Gods wezen. Neen, God kan n i e t alles. Dat moge zo op het eerste gezicht vreemd klinken en toch is het waar. De bijbel zegt het. En waarom zouden wij het dan ook niet zeggen?

Ds. Bos heeft het zó gezegd:

„Dat God almachtig is moet goed worden verstaan. Velen verstaan daaronder dat God alles kan, gemeten naar den maatstaf dat wij menschen niet alles kunnen. Hij is almachtig, zoo redeneert men, en kan daarom met één handbeweging alles doen wat wij van Hem vragen en redelijkerwijs meenen te mogen verwachten. De menschen zijn onmachtig gebleken den vrede te bewaren, maar God die machtig is, neen àlmachtig is, had toch een oorlog kunnen voorkomen en dit ook behooren te doen. Hij had kunnen ingrijpen door bijvoorbeeld een paar groote goddeloozen in de groote wereldpolitiek een beroerte of hartverlamming te laten krijgen. Zoo zouden velen het graag hebben gewild en zeker zelf hebben gedaan als zij op de plaats van God hadden gestaan. God kan toch ook niet goedvinden wat er allemaal gebeurt."

Deze redenering kennen we allen en hebben we wellicht al meerdere malen gehoord, wanneer het gesprek ging over de nieuwe oorlog hier in West Europa.

Lees nu aandachtig, wat Ds. Bos op bovenstaande redenering heeft geschreven:

„Maar in dezen populairen zin is God niet àlmachtig. Dat God almachtig is wil niet zeggen dat Hij alles kan. In zekeren zin kunnen menschen veel meer dan Hij. God kan niet liegen, niet liefdeloos, niet ontrouw, geen woordbreker zijn. Hij kan alleen doen wat niet in strijd is met Zijn wezen. Wij kunnen best uitrichten wat met ons wezen en levensdoel in strijd is. Het wezen van de zonde is juist dat wij het doel missen.

Wij kunnen een ander dwingen, tyranniseeren, onder onze dwingelandij laten leven, voor een ander alle besluiten nemen. Dit alles kan God niet. Hij is niet de almachtige geweldenaar, tyran, bruut, despoot die elk oogenblik willekeurig ingrijpen kan in den loop der dingen, Hij is de Almachtige Vader en wat dat beteekent blijkt in Jezus Christus.

Hij is bij al Zijn doen en laten gebonden aan Zijn wezen dat liefde is. Hij heeft zich vrijwillig gebonden aan Zijn Woord, den menschen geopenbaard; aan het verbond, den volke Israel gegeven; aan Zijn belofte in

Jezus Christus der wereld uitgezegd. God heeft zich gebonden vrijwillig, ten behoeve van de voorwerpen Zijner liefde: zondaren.

En daarom wordt de almacht Gods openbaar, evenals het bestuur der wereld, in Christus".

* * *

De Schuldvraag.

Laten eens in de Gemeente twee zusters met elkaar in onmin leven — het mogen ook wel twee broeders zijn, of een broeder en een zuster — dan zult ge altijd weer de ontdekking kunnen doen, dat de schuld gezocht wordt bij de(n) ander. Beide partijen zoeken zich te rechtvaardigen. Wie wil er nu ook graag schuld hebben?

Het komt voor, geachte lezers, dat wij ons christenen noemen en zelfs op de belijdenis van ons geloof zijn gedoopt, en dat wij tevens een gezindheid openbaren, welke het christendom tot een aanfluiting maakt.

Het behoeft ons dan ook geenszins te verwonderen, dat de schuldvraag in de wereld der machthebbers even gemakkelijk beantwoord wordt als veelal het geval is in de kringen der gelovigen.

U kunt het tegenwoordig herhaaldelijk lezen en horen, dat Duitsland Engeland en dat Engeland en Frankrijk samen Duitsland schuldig verklaren voor het uitbreken van de tegenwoordige oorlog. Men zegt aan weerskanten, dat de oorlog werd opgedrongen. Aan beide zijden had men gaarne de grote mensenslachting willen voorkomen, doch het heeft niet mogen baten, want juist de tegenpartij toonde nu niet het minste begrip voor de redelijkheid der voorstellen en

---

Zeven brieven uit de hemel.

VI.

De Gemeente en het Woord haars Heeren.

Openb. 3: 7—13.

Twee dingen vallen ons bij het lezen van deze brief op. Het ene is, dat de Heer tot deze gemeente zegt, dat ze kleine kracht heeft en het andere, dat Hij haar zulk een krachtig, overwinnend leven voorspelt.

Het ene valt op vanwege het andere. Kleine kracht hebben — hoe licht zien wij dan de toekomst donker in! En inplaats daarvan wordt hier een toekomst getekend van duurzame heerlijkheid.

Wij vragen naar het geheim van deze verrassende verbinding en geloven het te vinden in de verhouding van de gemeente tot het Woord van haar Heer. Ze stond zó tegenover het Woord, dat Christus Zijn volle zegen in haar kon openbaren.

Het Woord is de Schat der gemeente. Uit het Woord is ze g e b o r e n; op het Woord is ze gefundeerd; het Woord is haar w a p e n en in het Woord ligt haar k r a c h t.

In deze brief treedt dus dit bizonder in het licht: de betekenis die het Woord voor de gemeente heeft. In de trouw aan het Woord ligt haar toekomst verzekerd — hoe zwak ze ook moge zijn.

* * *

Gesproken wordt in deze brief over

I. De drievoudige wijze, waarop de kracht, die er schuilt in Gods Woord, zich in de gemeente openbaart.

1. als werkkracht, die wasdom, vers 8,
2. als aantrekkingskracht, die invloed, vers 9, en
3. als draagkracht, die bewaring schenkt.

De gemeente te Filadelfia had kleine kracht, maar ze had zich daarmee niet verontschuldigd voor een werkloos leven. Hoe licht kan kleine kracht dienen als voorwendsel voor het nalaten van zijn taak. Die maar één talent heeft ontvangen voelt sterk de verzoeking om het maar te begraven in de aarde. Wat kan hij nu met één talent beginnen! Maar we weten de verklaring, die de Heere Jezus gaf van dat verzuim: „Gij boze en luie dienstknecht!" Niet het weinige dat we kunnen, is oorzaak dat we niet werkzaam zijn, maar de oorzaak ligt in de verkeerdheid van het hart: we staan niet goed tegenover onzen Heer. Dat maakt ons lui. Laat ons eerlijk leven — eerlijk ook tegenover onszelf! Hoe licht verschuilen we ons achter de omstandigheden, terwijl de oorzaak van het feit dat we tekort schieten van binnen zit, in de verdorvenheid van ons hart.

De eerste vraag is, hoe het met o n z e l i e f d e staat? Het gevoel van kleine kracht zal ons, als het met onze liefde maar goed staat, des te sterker doen leunen op, en des te ijveriger doen putten uit de krachtbron van onzen Heer. Het zal het geloof versterken, want we zullen zeggen: Heere, G i j kunt! Worde Uw kracht maar in onze zwakheid volbracht!

Mijn broeders en zusters, onze toekomst hangt daarvan af, hoe het staat tussen ons en den Heer. Staan wij goed, in oprecht geloof en liefde tegenover Christus, dan heeft geen zwakheid, geringheid, armoede noch enige macht van buiten een beslissende betekenis voor onze toekomst.

„Ik heb een geopende deur vóór u gegeven". Gij hebt een toekomst. Nieuwe arbeidsmogelijkheden zijn het loon voor verrichte arbeid. De tegenstanders der gemeente zouden haar deze kans niet kunnen ontnemen. Wanneer de gemeente het Woord in ere houdt en niet in onbruik laat komen, dan is het de Sleutel, waarmede de Heer haar nieuwe deuren opent.

Klaag niet, kleine gemeenten!

Klagen verzwakt. Gebruikt wat ge hebt! Doet wat ge kunt! Legt al het uwe - dat weinige - in Christus' handen en Hij doet er een volkomen werk mee. De vraag is niet hoeveel wij t e g e v e n hebben, maar of we het o v e r g e g e v e n hebben, geheel en al.

* * *

De kracht van het Woord, geeft haar getuigenis de overwinning. Het in haar heersende Woord maakt de gemeente tot een Christus-getuigenis in deze wereld, een pleidooi voor Zijn zaak, een herinnering aan Hem: „ziet, Ik geef enigen prijs uit de Synagoge des Satans, die zeggen, dat zij Joden zijn en zijn het niet". Dat zal ten gevolge hebben: een verootmoediging, een zich bukken, een Christus verheerlijkend belijden.

De Heer werkt in het verborgene aan de zielen, die de gemeente getrouw het Evangelie laat horen. Ze voelen zich „prijsgegeven", dat is: verloren. Verschrikkelijk is deze gewaarwording. Deze angst voor de verlorenheid b r e e k t hen en als tegen wil en dank knielen ze, betuigen ze: wáár, wáár is uw getuigenis aangaande Jezus en wáár is dat Hij met u is. En ook al baat het hen niet, zo ontvangt de waarheid toch de ere.

* * *

't Is Gods Woord, dat een gemeente draag- en spankracht verleent. Zo zegt de Heiland tot de gemeente te Filadelfia: „Gij hebt het woord mijner lijdzaamheid bewaard". Het Woord geeft kracht om te dragen, lijdzaam te blijven, er onder te volharden n.l. onder de last, die de wereld oplegt. Deze lijdzaamheid is de deugd, die door gans de Schrift, maar vooral in de Openbaring, de gemeente bizonder wordt aangeprezen. En dit omdat ze in de wereld verdrukking moet doormaken. Door lijdzaamheid kan ze de druk verdragen; door bereidwilligheid tot sterven de dood overwinnen. Door deze vermaning tot lijdzaamheid naar 's Heeren Jezus voorbeeld, trouw op te volgen, wordt de gemeente in de ure der verzoeking bewaard en zodoende uit dezelve gered. Wanneer ze het lijden leert verdragen, zal het lijden haar niet deren. Is ze gewapend met het woord der lijdzaamheid, dan zal de verzoeking

wilde schijnbaar de oorlog.

Is de wijsheid dezer wereld niet dwaas geworden?

De zelfzucht en de zelfhandhaving nemen de overhand. De eer der natie staat op het spel. Vecht men niet voor een definitieve vrede?

En nu hebben onze Koningin en de Koning der Belgen hun goede diensten aangeboden aan de staatshoofden van de met elkaar in oorlog zijnde landen. Met grote welwillendheid en achting is de koninklijke verklaring ontvangen. Van verschillende kanten werden sympathiebetuigingen vernomen. Mogen deze goede diensten niet van belang ontbloot zijn, zo is men toch vrij algemeen van gevoelen, dat het resultaat uiterst pover zal zijn. En geen wonder. Hitler heeft in zijn rede te München, dat was ná het aanbieden van de goede diensten van de Hoofden van de Westerse neutrale staten, Engeland als de alleenschuldige gedagvaard voor de rechtbank der volkeren. En Churchill heeft daarop eveneens de schuldvraag gesteld en geconstateerd, dat niet Engeland doch juist Duitsland en voornamelijk de huidige Duitse regering de schuld draagt van de tegenwoordige oorlogstoestand.

Hoe zullen de aangeboden goede diensten op succes kunnen bogen, wanneer de strijdende partijen elkaar voor honderd procent de schuld geven? Hoe veel hoopvoller daarentegen zou de situatie worden, wanneer men van weerskanten de hand eens in eigen boezem ging steken. De schuld moet niet alleen gezocht worden bij Duitsland en evenmin alleen bij Engeland en(of) Frankrijk. Schuld is er aan beide zijden! Wanneer men dat niet wil of kan inzien, dan zijn

---

op haar geen vat krijgen. Wie bewaard wil worden, beware Gods Woord. Het maakt hem immuun, onvatbaar: „de Boze vat hem niet”.

Gesproken wordt in deze brief over

II. de zegen, die het Woord mededeelt aan het leven, waarin het zijn kracht kan tonen.

Blijvend behoud en duurzame heerschappij is het deel van hen, die het Woord bewaren. Zo ge houdt, wat ge hebt, zo ge onbekommerd om goed- en afkeuring der mensen uw overtuiging uitleeft; zo ge onverwrikt het doel in het oog houdt en terwille daarvan alles duldt, alles draagt, alles hoopt, zult ge gekroond worden.

In de verzen 11 en 12 spreekt de Heere niet langer tot de gemeente als zodanig, maar tot elk lid afzonderlijk. Immers de strijd moet in ieder gelovige persoonlijk worden uitgestreden en tot overwinning leiden.

De overwinnaar ontvangt een kroon tot loon. De kroon is het zinnebeeld van heerschappij en heerschappij is de vrucht van standvastigheid. Dat is een wet. De christen, die zich in lijdzaamheid oefent, geduldig blijft, onder en ondanks vreugd en leed aan Christus trouw blijft, die gaat heersen, wijl zijn wezen koninklijk wordt. Die vrijwillig dient, heerst.

Daarom is het refrein van elk der zeven brieven, van Patmos uit geschreven: „die overwint!” Iedere levende gemeente ziet de Heer in een strijd gewikkeld. Natuurlijk verandert de vijand vaak van front. De ene keer bestookt hij haar van af een of andere aardse troon, een ander keer van uit de synagoge. Nu eens bestrijdt hij haar met wapenen van staatsgeweld, dan weer in het harnas van een valse ijver voor God. Maar telkens weer is Gods Woord de kracht der gemeente. Daarmede is zij op elk front onoverwinnelijk. Daarom zullen wij in God, het Woord prijzen.

De andere zegen wordt ons getoond in dit beeld: „Ik zal hem maken tot een pilaar in de tempel Mijns Gods”. De gemeente met kleine kracht krijgt de belofte eens steunpunt te zullen worden in Gods werk. Vergissen we ons niet als het gaat om de vraag: op wie Gods werk steunt! In wie de Heer sterk is op aarde!

Een pilaar geeft een gebouw hechtheid en sterkte.

De getrouwen schragen het Godsgebouw.

De standvastigen zijn steunpilaren.

Op deze pilaren zal Ik, zegt de Heer, schrijven:

de Naam mijns Gods;

de Naam der stad Mijns Gods en Mijn nieuwe Naam.

Dat wil zeggen: de overwinnaars komen

in een nieuwe betrekking tot God,

in een nieuwe betrekking tot Gods stad en

in een nieuwe betrekking tot Gods Zoon.

Ze dragen Gods Naam. Dat verheft de overwinnaars tot zonen Gods. Nadat ze gezegepraald hebben zullen ze overal worden erkend als behorende tot de hoge adel van Gods familie. Door hun opstanding en verheerlijking met Christus zullen ze Hem gelijk wezen.

De Naam der stad Gods, die hun gegeven zal worden, zal hen openbaar maken als burgers van het hemelse Jeruzalem. Hier op aarde zijn ze vreemdelingen; hier wenkt hen nergens een plaats der ruste, want het is hier alles aan de vergankelijkheid onderworpen. Maar het Jeruzalem, dat boven is, heeft een eeuwigdurend bestand. Haar Naam te mogen dragen, haar burger te mogen zijn, is een loon, zeer groot.

Hen siert ook Jezus' nieuwe Naam!

Dat is ook een kostelijke belofte, want het wil zeggen, dat de betrekking tussen Christus en de Zijnen, ofschoon hier op aarde aangeknoopt, niet slechts van tijdelijke aard is. Bij Zijn verhoging heeft de Heer een nieuwe naam ontvangen. Die Naam is boven elke naam: Heere der heren en Koning der koningen. Maar in deze nieuwe waardigheid handhaaft de Heiland de gemeenschap met de Zijnen. Zij, die nu met Hem lijden, zullen eens met Hem verheerlijkt worden.

III. Letten we op de voorwaarden, waarop Gods Woord Zijn kracht kan ontvouwen.

We moeten het onderzoeken, opdat het verstaan; geloven, opdat het gedaan en prediken, opdat het bekend worde.

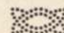
Wie het Woord bewaren wil, moet met Zijn inhoud bekend zijn. Eerst door onderzoek kan de Schrift ons eigendom worden. In de Schrift liggen Gods gedachten, daarom moeten we haar over-denken. Om te verstaan moeten we haar voor onszelf en in gemeenschap met anderen onderzoeken onder de leiding des Geestes. In de Schrift liggen schatten, die opgedolven moeten worden door biddend onderzoek.

Wie Gods Woord wil bewaren, moet het niet slechts verstaan, maar ook geloven. Men kan het Woord Gods alleen in het hart bewaren. Voor dat ge overwinnen kunt, moet ge u gewonnen geven. Geef Gods Woord de heerschappij over uw gedachten en krachten, dan zal het „vlees” in u worden en dat is Gods bedoeling. Aanvaard wat het aan beloften, en voer uit, wat het aan bevelen bevat.

We bewaren Gods Woord wanneer wij het verkondigen en door de verkondiging meer en meer bekend doen worden. Daarin ligt de grote waarde van de geregelde bediening des Woords, van de Evangelisatie-prediking, mondeling en schriftelijk en voor de radio. Predik het Woord! Maak de prediking des Woords mogelijk. Verzuim haar niet uit persoonlijke motieven, want grotere belangen staan daarbij op het spel. Het gaat ten laatste niet om u als enkeling, maar om u als deeltje van een groot geheel. 't Gaat om het Koninkrijk.

In elk opzicht blijke zo boven alles uit, onze trouw aan het Woord!

L.

alle besprekingen bij voorbaat tot mislukking gedoemd. En zal ook de bestudering van de aangeboden goede diensten geen resultaat kunnen opleveren.

Hoe zwaar en verantwoordelijk is in deze tijd de regeertaak van onze Koningin en de Nederlandse regering. Aanstonds zal de Minister-president het Nederlandse volk toespreken. We leven in zorgwekkende tijden. Het wordt ernst, ook met onze Christusbelijdenis. Vreest God, eert den Koning, zo vermaant ons het N. Testament. Bidt voor de overheid en vergeet niet te bidden om de komst van het Koninkrijk van God den Vader.

d. H.

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM. Het kerkschip „Salem" was voor de vijfde maal jarig en dit lustrum wilde men — in verband met de internationale strubbelingen — slechts op sobere wijze vieren. Niettemin was het de moeite waard, om mede-getuige te zijn van deze dienst.

Ds. B. Planting sprak: 1e. Van het heerlijke voorrecht der Gemeente zulk een arbeidsgebied te mogen bezitten; 2e. van de gepaste dankbaarheid daaruit voortvloeiende; 3e. van de dure plicht aan deze zaak verbonden.

Ds. J. de Jong sprak: 1e. Van het „Woord Gods" dat met kracht wies ten tijde der apostelen; 2e. van de kiemkracht van dit „Woord Gods", voor het heden dezelfde als in 't verleden; 3e. dat de arbeid van het kerkschip mede een bewijs vormt van de geestelijke wet van het Goddelijk zaad.

Een oud Sankey-lied van „Het evangelieschip" als solo gezongen, maakte een verrassende indruk. Het gemeentelijk zangkoor „De Lofstem" bracht zingende de boodschap des heils. Anderen werkten mede om in 't gebed de arbeid te gedenken, terwijl velen een extra bijdrage offerden, welke rond honderd gulden opbracht bestemd om reeds gemaakte kosten te bestrijden.

Velen gaven op gemeenschappelijke wijze getuigenis van het heil in Christus.

W. VEENSTRA, Secr.

TREEBEEK, 12 Nov. 1939. Waarde brs. en zrs. in Christus.

In Treebeek gaat het Gode zij dank goed. Al woelt alles om ons heen, wij gaan in vertrouwen voorwaarts, wetende dat onze toekomst in Gods hand is.

Ons winterwerk gaat goed, 10, 11 en 12 Oct. hadden we samenkomsten. Al mochten we geen zichtbare vruchten aanschouwen, het waren toch echt gezegende dagen. Zondag 12 Nov. in de morgendienst ging br. Bos van Delfzijl de Gemeente voor.

In de middagdienst waren twee zusters, die de wens te kennen hadden gegeven gedoopt te willen worden. Onze voorganger had voor die gelegenheid een woord genomen uit Handel. 16 vers 14 en 15.

Er werd met veel aandacht geluisterd. Na de doopdienst vierden we met onze zusters het Avondmaal. Br. ouderling ten Cate riep de pasgedoopten een hartelijk welkom toe in ons midden. Het zal maar voor korte tijd zijn, dat ze hier in onze Gemeente zijn; dat de Heere hen moge bewaren op de weg, die zij zullen gaan.

Onze voorganger mocht br. Bos in ons midden begroeten, die hier een goed werk zal beginnen in Lutterade als Colporteur-huisbezoeker. De Heer was kennelijk in ons midden.

Secr. S. E.

GEHAVEND TUINTJE.

De ruige winden zijn gekeerd.
Ze hebben heel den nacht doorwoeld
en onzen kleinen tuin gedeerd
en aan zijn bloei hun drift gekoeld.

De blauwe asters zijn, verward,
geschonden in het grint gestort.
Nog straalt het gave, gouden hart
eer het voorgoed verduisterd wordt.

De zonnebloemen zijn gebluscht.
De roode wingerd is verbloed.
Wij worden lichtelijk verontrust.
De dood komt immer onvermoed.

Een fulpen, goudbekruiste spin
hangt roerloos in haar siddrend rag
te wachten bij het bleek begin
van den verstilden, grijzen dag.

Jo Kalmijn—Spierenburg.

I. P. L.

Het comité van voorbereiding had aan alle 11 deelnemende Gemeenten het bericht gezonden, minstens 2 afgevaardigden te zenden naar de alg. jaarvergadering, te houden in één der lokalen van de Gemeente te Stadskanaal. Acht Gemeenten gaven gehoor. Onze voorzitter, br. Deursen, opende deze vergadering met gemeenschappelijk gezang en gebed, heette de broeders hartelijk welkom en sprak de wens uit, dat de te voeren besprekingen mochten staan onder de leiding van Gods Geest.

Nu volgde voorlezing van de notulen en jaarverslag van den secretaris, welke werden goedgekeurd en getekend. In bespreking werd het vooraf per post aan de deelnemende Gemeenten toegezonden financiëel overzicht en verslag van de gehouden I. P. L. gegeven. Enkele broeders vroegen nadere inlichtingen. Onze penningmeester, br. D. Olijslager, gaf allen een uitvoerig antwoord. Op verzoek van den voorzitter geeft de Kascontrolecommissie, bij monde van onzen br. Ds. Hornstra, verslag van hunne werkzaamheden en blijkt, dat het financieel beheer in goede handen is geweest. Deze comm. stelde dan ook voor den penningm. te dechargeren.

Onze voorzitter gaf in bespreking de gehouden landdag 1939. Vanzelfsprekend zijn er fouten gemaakt. Toch was van allen de boventoon: „het was een pracht en gezegende Landdag!" Vele van onze broeders hebben weken, zelfs maanden, aan de voorbereiding gearbeid en we zijn hen daarvoor veel dank verschuldigd. Dit betreft vooral onzen br. Joh. v. d. Baaren. Hij was de auteur van het mooie openluchtspel: „De kloof overbrugd" of „Het Kruis alleen bleef staan".

Aan de orde was nu bespreking Landdag 1940. Vele goede gedachten werden hierover uitgesproken en men kwam tot het besluit onze Interpovinciale Landdag op Pinkster-Maandag 1940 voor te bereiden.

De oude commissieleden werden bij acclamatie herbenoemd de voorbereidingen op zich te nemen, terwijl op voorstel van dat comité onze br. Joh. v. d. Baaren mede als commissielid werd aangesteld.

We zongen nog: „Wie maar den goeden God laat zorgen", waarna Ds. Brandt deze vergadering met dankzegging sloot.

Namens de Comm. v. voorber.,
F. MOLENAAR, Secr.

MEDEDELINGEN

Gew. Jeugdconferentie te Siddeburen!

Vrienden van N.O. Groningen. Wij mogen op 18 Nov. maar één doel hebben n.l. de Jeugdconferentie te Siddeburen. Niemand blijve thuis!!

Agenda.

Middagverg. 3.30—5.30 uur. Leider: br. Mostert van Siddeburen.

Zang van dames der afd. Foxhol.
Toespraak ds. Hekhuis.
Voordracht van Delfzijl.
Inleiding v. h. onderwerp „De arbeiders in de wijngaard" door Hoogezand.
Bespreking v. h. onderwerp.
Improvisatie's.

Avondverg. 6.30—8.30 uur. Leider: ds. Brandt van Hoogezand.

Zangkoor van Siddeburen.
Toespraak br. Wolters van Foxhol.
Voordracht.
„Suggestie" in te leiden door Groningen.
Bespreking v. h. onderwerp.

Het laatste gedeelte van de Conferentie gaan we gebruiken om elkaar te vertellen wat Jezus voor ons betekent!

De gew. secretaris.

Adreswijziging.

Het adres van Ds. D. Slort is nu: Mijnsheerenlaan 118 ben., Rotterdam-Z.

Vriescheloo.

Daar de Secretaris der gemeente Vriescheloo, br. H. Blank in verband met de tijdsomstandigheden in den Haag gedetacheerd is, verzoeken wij vriendelijk, correspondentie, voor onze gemeente bestemd, te zenden aan het adres van den voorganger der gemeente, Ds. Hornstra te Vriescheloo.

Verantwoording.

In dank ontvangen voor nieuwe kerk te Treebeek:

van Bapt. Gem. te Nieuwe Pekela f 12.50
toezegging van Bapt. Gem. te Sneek f 25.00
brs. en zrs., wie bouwt mee?

Gij, die nog niet een „steentje" hebt bijgedragen, bouwt mee aan de kerk van de Baptiste Gemeente te Heerlen-Treebeek.

S. EISINGA,
1e Spoorstr. 29, Treebeek.

Gironummer voor het bouwfonds is 251354, S. v. d. MOLEN,
Kempkensweg 28, Heerlen.

In dank ontvangen voor de zending van:

Gem. te Nieuwe Pekela zonder nadere bestemming	f 19.79
Gem. te Hengelo (O.) bestemd voor de Congo	f 80.00
Gem. te Almelo zonder nadere bestemming	f 4.00
N. N. te A. zonder nadere bestemming	f 5.00
Bapt. Meisjes Ver. te Stavoren bestemd voor de Congo	f 10.00
Bapt. Meisjes Ver. te Stavoren voor de C. I. Z.	f 20.00

Het boekjaar 1e halfjaar 1939/1940 is afgesloten. 't Blijkt mij dat vele Gemeenten hiervoor geen bedrag voor de Zending hebben gezonden. Herstel deze fout en zend zo spoedig mogelijk remise. Ook voor deze zaak allen mobiel en actief.

Postrekening no. 275770. H. KONING, Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

U GOOIT MIJ TOCH NIET WEG ?

WEEKKALENDER

Gericht en genade.

Het opschrift heeft een verkeerde volgorde, ofschoon ook weer niet, daar alleen daar genade geschonken wordt, waar het gericht veroordeelt. In de Schriftgedeelten van deze week zullen wij bij Petrus ontzettende woorden horen. Ach, wij ontzetten ons niet meer zo gauw. We zijn al zo vertrouwd met de uitspraken van de heilige mannen Gods en we hebben ze al zovaak min of meer geneutraliseerd door onze gedachten, dat de doordringende kracht op ons gebroken is. Nemen wij de Schrift wel ernstig genoeg? Zijn wij misschien boven de openbaringen uitgegroeid en schudden we heel ongemerkt ons hoofd over allerlei gezegden en voorzeggingen, omdat we het wel beter weten? God beware ons ervoor, dat wij van Zijn hamer een onschuldige voorzittershamer maken, van Zijn flitsend licht een milde kaars, die we voor uitwaaien moeten beschermen. Laat ons God bidden ons Zijn Woord te laten horen zo, dat we weten: God is aan het woord.

Na Petrus lezen we ook nog van Johannes; en de woorden van den apostel der liefde zijn niet minder ernstig. Is waarachtige liefde niet diepernstig? En is het zeggen van de ernstige waarheid in wezen niet: onuitsprekelijke liefde?

Zondag 19 Nov. 2 Petr. 2 : 1—9.
Wanneer we deze woorden lezen worden wij tot zelfonderzoek gedwongen. Vooral zij, die het Woord hebben te verkondigen. Moge het onzen voorgangers gegeven zijn steeds onder de indruk, invloed van de Schriften te staan. Dat zij niet van zich uit het Woord verkondigen, maar dat het Woord zich door hen openbaart. Petrus bericht van dezulken, die zichzelf gezocht, gepredikt, geëerd hebben. Wat een verschrikkelijk einde hebben zij gevonden. Alleen de predikers der gerechtigheid zijn gered geworden. Bidt voor uw voorgangers, die u het Woord Gods verkondigen.

Maandag 20 Nov. 2 Petr. 2 : 10—16.
Het komt mij voor, dat Petrus gedurig nog de predikers op het oog heeft. En dan die, die met de ongeziene wereld eenmaal afgerekend hebbende, nu van het ene kwaad in het andere storten. Ze volgen de weg van Bileam, die de vreugden van nu greep en daarom het andere moest loslaten. „Heer Jezus, neem mijn handen, en leid mij voort. Langs steile afgrondsranden . . . .”

Dinsdag 21 Nov. 2 Petr. 2 : 17—22.
Indien Petrus inderdaad de leraars bedoelt, dan zijn de beelden, die hij nu gebruikt van fontein en wolk wel zeer sprekend. Denkt u er zelf maar eens over. De volgende verzen stellen de menselijke verantwoordelijkheid voor de zaligheid der ziel wel in een zeer scherp licht. Hij begon ook het hoofdstuk met te spreken van hen, die den Heere, die hen gekocht heeft, verloochenen. Men strijde niet over afval of geen afval der heiligen, men strijde om in te gaan.

Woensdag 22 Nov. 2 Petr. 3 : 1—9.
Sommige mensen maken de bijbelse voorzeggingen bespottelijk, wijl ze niet in vervulling gaan. Nog niet, zegt Petrus. Zal er een woord onvervuld blijven? Onvervuld, omdat de vervulling tot dusver wachtte, of omdat de vervulling ons eigenlijk ongelofelijk voorkomt? God heeft geduld, wijl Hij zolang liefheeft. Doch ook aan Gods geduld komt een einde. Na de genade het gericht.

Donderdag 23 Nov. 2 Petr. 3 : 10—18.
Wanneer wij een zaak beginnen, moeten wij het einde afwachten. We weten waar we beginnen, niet waar we eindigen. Talloze factoren kunnen het vermoedelijk einde onzer onderneming eenvoudig torpederen. Winden en stromen kunnen ons schip aan kusten voeren, die we nooit wilden bereiken. God wist van eeuwigheid her de weg, die de aarde en derzelver bewoners zou gaan. Hier scheurt het nevelgordijn voor een seconde en blikt ge in de raadselen van het wereldeinde. Moge ons geen mens door zijn waanwijsheid verleiden, dat wij de openbaringen in de Schrift in twijfel zouden trekken. Wat zal een mens weten?

Vrijdag 24 Nov. 1 Joh. 1 : 1—10.
Bij Johannes ontmoeten wij gedurig de begrippen: licht, leven, liefde. Hij goochelt niet met die woorden, alsof ze met het eigenlijke leven niets te maken zouden hebben, en er meer zijn om eens met iemand anders een filosofisch steekspel te arrangeren, die woorden vertegenwoordigen krachten, die heel het leven omzetten. Wanneer hij spreekt van licht, dan is dat het schijnsel van Gods heiligheid, dat alle sporen van zonde onmiddellijk openbaart. Doch het bloed reinigt.

Zaterdag 25 Nov. Ps. 36.
We willen de week besluiten met een lied van den knecht des Heeren. Gericht en genade wentelen hier om en om. Doch het einde is een vertoeven in het licht, bij de fontein des levens, of een neergestoten worden in eeuwige duisternis, waarheen geen lichtglans vloeit en geen droppel water stroomt.

HUIZINGA.

CORRESPONDENTIE

I. H. E. te A. Dank voor uw brief met bijlage.
We zullen voorlopig over dit onderwerp niets meer publiceren.

Er bleef 10 kolom copy overstaan.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 24 November 1939 No. 2602 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

VERGEVING VRUCHT VAN ONS ZONDEBESEF.

En vergeef ons onze zonden, want ook wij vergeven een iegelijk, die ons schuldig is.

Luc. 11 : 14.

Dat is het, waarnaar het menselijk hart een heimwee heeft: naar de vergeving der zonden, naar de wederopname in de liefdesfeer van God. Immers draagt vergeving het kind op haar sterke en toch tedere vlerken terug naar den Hof van Eden, waar het wandelt met Hem, die het gestalte heeft gegeven, en waar het rustig sluimert in de schaduw van Zijn hand.

Dat is het waarom de mens roept en blijft roepen, meer dan om de afwenteling van de smartelijke gevolgen, die zijn zondig leven voor zichzelf bewaart.

Dat is het, wat David in zijn boetepsalm de straf deed vergeten, die onvermijdelijk aan zijn overtredingen verbonden was, en deed smeken: „Verwerp mij niet voor Uw aangezicht en neem Uw Heilige Geest niet van mij. Geef mij weder de vreugde Uws heils."

Als een mens begint te beseffen, wat hij verloren heeft, — verloren voorrechten, verloren adeldom, verloren hemel, verloren God — dan geeft hij zich als doemschuldige gewillig over aan het oordeel en hij beweent zijn verlies.

* * *

Gij kent het verhaal van den onrechtvaardigen rentmeester, die zijn heer voor een buitengewoon groot vermogen bestolen had. Hij zelf alsmede zijn vrouw en kinderen zouden voor schuld verkocht worden, doch de bede van den rentmeester vond weerklank in het hart van zijn heer en deze schold hem zijn schuld kwijt! En wat deed nu de gelukkige man? Hij heeft natuurlijk niet nagelaten de goedheid van zijn heer in alle toonaarden te prijzen, maar intussen greep hij een arme stumperd bij de keel, van wien hij een bagatel te vorderen had, en schreeuwde: „betaal mij!" En waar de aangevallene over geen enkele penning te beschikken had, liet de gelukkige rentmeester, die nooit ophield de goedheid van zijn heer te loven, hem om dat schuifje in de gevangenis werpen! Dat het verhaal eindigt met een rentmeester, die met zijn oude schuld in een cel opgesloten zit, bevredigt ons rechtvaardigheidsgevoel.

Hoe kon deze mens toch zo lelijk doen? vragen wij ons af.

Het antwoord behoeft niet ver gezocht te worden. Hij had de heerlijkheid van zijn ambt met het koninklijk vertrouwen, daaraan verbonden, nimmer beseft. Evenmin had hij iets begrepen van het verschrikkelijke zijner transacties, vol misbruik van vertrouwen. Hij was enkel op lijfsbehoud bedacht geweest, op handhaving van zijn positie en eer. De wilde zucht om zijn hachje te redden had hem op de knieën gebracht.

* * *

Voor wie vergeving weinig meer is dan het behoud van zijn hachje, die kan bij een menigte van lof- en dankzeggingen aan God toch erg ongoddelijk handelen jegens zijn medemensen.

Maar voor wie vergeving voorafgaat met een pijnlijk besef van wat hij door de zonde verloren heeft en geworden is; voor wie vergeving betekent de barmhartige wederopname van God in Zijn liefdesfeer, die breidt eenzelfde liefdesfeer rondom zijn broederen en tijdgenoten.

Ja, eerdat de Geest Gods zijn hart verblijd heeft met de kennis van zijn wederopname in het goddelijk huisgezin; eerdat hij, verloren kind, het hoofd snikkend in de handen verborgen heeft en zucht: „Vader, ik heb gezondigd...", heeft hij, de grootste der zondaren, de vlerken zijner genegenheid reeds geslagen rondom zondaren, minder groot dan hij.

Want eerdat hij bidt, heeft hij zichzelf gezien — van de voetzool af tot het hoofd toe vol wonden en striemen en etterbuilen, die niet uitgedrukt noch verbonden zijn — en nu kan hij, neen, moet hij medelijden hebben . . .

„En vergeef ons onze zonden, want ook wij vergeven een iegelijk, die ons schuldig is".

* * *

Formuliergebeden hebben doorgaans onze vriendschap niet. Toch zijn er, die op welsprekende wijze voor ons onze noden vertolken. De oosterse kerk geeft haar leden op de 2e Zondag in de Voorvasten het volgende te bidden:

Zie, Christus, de jammer des harten.
Zie mijn omkeer. Zie mijn tranen, o Heiland en veracht mij niet, maar sluit mij weder ontfermend in Uwe armen. Voeg mij bij de schare der geredden, opdat ik dankbaar in hymnen Uwe ontferming prijze.
Als de moordenaar roep ik: gedenk mijner.
Als de tollenaar sla ik de ogen neder, sla op de borst en roep: erbarm U . . .
Verkwist heb ik de rijkdom van Uw genadegaven.
Welaan, neem mij, berouwvolle, aan, o Heiland, en zend mij redding.
Als de verloren zoon kom ik, o Ontfermer.
Mijn ganse leven heb ik in den vreemde verdaan.
. . . . . .
Neem, God, mij, berouwvolle, aan.
Ontferm U mijner. Amen.

„En vergeef ons onze zonden, want. . .". Dat ligt voor de hand. Wie zo bidt die heeft zelf vergeven.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Burgerbevolking in nood. We hebben veldpredikers. Dat zijn mannen, die de militairen geestelijk moeten helpen. Worden dreigende gevaren werkelijkheid, dan zijn echter — dank zij de moderne wijze van oorlogvoering — niet alleen de militairen in gevaar, maar heel de burgerbevolking in de oorlogszone deelt in de gevaren. Dat de militairen in die tijden ook geestelijk verzorgd worden is kostelijk. Geen goed christenmens kan er iets op tegen hebben, zouden wij zo zeggen, dat er mannen, veldpredikers zijn,

daarvoor speciaal aangewezen. Dat hoeven helemaal geen vechtersbazen of zo iets te zijn, want ze hebben geestelijke wonden te verbinden en geestelijke bijstand te verlenen aan den mens, die ook onder de uniform geestelijke behoeften bewaart.

Maar veronderstel: er valt in tijd van oorlog een bom in een stad. Onmiddellijk wordt de plaats des onheils afgezet. Veldpredikers mogen dóór de afzetting om, zo nodig en mogelijk, de getroffen militairen geestelijke bijstand te verlenen. Maar de burgers, die getroffen worden? Het is recht en billijk, dat ook tot hen een geestelijk verzorger in die omstandigheden toegang heeft. Het is daarom een, dunkt ons, navolgenswaardige regeling, die de autoriteiten te Deventer getroffen hebben voor zulke gevallen. Ze hebben de plaatselijke predikanten een bewijs gegeven, waarop deze in zulke gevallen dezelfde rechten hebben als de veldpredikers. Zij mogen de plaats des onheils betreden om niet-militairen geestelijke hulp te verlenen. Ook onze Voorganger daar ter plaatse, Ds Bouritius, werd zulk een bewijs ter hand gesteld. Waar volgt men?

Het Nieuwe Testament in nieuwe vertaling. Wij kregen een exemplaar in handen van het Nieuwe Testament in „Nieuwe vertaling op last van het Nederlandsch Bijbelgenootschap door de daartoe benoemde commissie bewerkt". Het is een kloek boek in stevige band en met duidelijke letter gedrukt. De hoofdstukken zijn verdeeld in perikopen, die bij de bijbellezende schare zo geliefd zijn, wijl zij een duidelijke indeling geven der hoofdstukken, waarin soms zo verschillende stof behandeld wordt. De perikoopindeling maakt het lezen prettiger. Natuurlijk bevat elk opschrift boven een perikoop een zekere uitleg, verraadt althans een bepaalde opvatting van de tekst. Dat ligt wel buiten de lijn van het Nederlands Bijbelgenootschap, maar is niet te vermijden als men tegemoet wil komen aan de sterke drang naar een bijbel met perikopen. In het Nieuwe Testament valt het minder op, dat deze opschriften een uitlegkundig karakter dragen dan in het Oude Testament. Daar zien de Statenoverzetters de „Kerk" waar velen in onze dagen Israëls toekomst voorspeld achten. Maar . . . . het Oude Testament ligt nog niet in nieuwe vertaling voor ons.

De voorrede. De voorrede tot deze vertaling is het lezen waard. Ieder, die het Nieuwe Testament in deze vertaling koopt, kan nu nagaan hoelang ze onderweg geweest is, hoe ze tot stand kwam en welke overwegingen bij het vertalen hebben gegolden. Bij het lezen merkt men al gauw, dat de vertalers er op uit zijn geweest, gelijk ze in de Voorrede ook mededelen, zich aan te sluiten bij de Statenvertaling. Ze hebben veel zorg besteed aan taal en stijl en rekening gehouden met de gevoelswaarde der woorden. De bijbel is nu eenmaal een appart boek: hij is het boek der Gemeente. Hij moet in verstaanbare taal tot ons geslacht spreken, maar zijn gewijde inhoud verdraagt geen weergave in platte taal. Die gedogen we in een vertaling evenmin als we die op de kansel willen horen. Het onderwerp moet woordkeus en stijl bepalen. „Stijf" behoeft een vertaling daarom nog niet te zijn en onduidelijk nog minder. Deze vertaling doorbladerende krijgt men de indruk dat ze heel goed op de kansel gebruikt kan worden. Zodra de grote kerken in ons land daartoe overgaan, moeten wij direct volgen. Dat is mijn gevoelen. We moeten het niet doen afgezien van wat de kerken doen. We zijn niet talrijk genoeg om met zulke dingen te beginnen. We zouden er ons maar door isoleren en dat is iets, dat we nu juist niet moeten doen. Maar persoonlijk zich deze vertaling aanschaffen raden we iederen baptist aan. Misschien zou men zodra goedkope uitgaven op de markt komen, haar ook kunnen invoeren op de verenigingen voor de bijbelbespreking, die er veel door zou kunnen winnen.

Vragen. Elke bijbelvertaling wekt vragen op. Waarom zo? Een ander inzicht in de tekst dan die, waarvan de vertaling blijk geeft, is vaak mogelijk. Elke vertaling berust op een keus. De keus, die aan deze vertaling ten grondslag ligt, is die van een groep zeer bekwame mannen en is weloverwogen. Gereformeerden, Hervormden, een Rem. Gereformeerde en een Lutherse werkten er aan samen. De verzorging van taal en stijl was den Groningsen Hoogleraar, Dr W. J. Aalders, opgedragen.

De Godsnaam „Heere" is gebruikt om duidelijk te kunnen doen blijken wanneer van God en den Heiland gesproken wordt en wanneer het ging om het onderscheid tussen heer en knecht. Staat in het oorspronkelijke het bepalend lidwoord „de" voor Heilige Geest, dan is de hoofdletter H geplaatst, wordt in de grondtekst gesproken van heilige Geest zonder dat lidwoord, dan is de kleine h gekozen. Men moet n.l. weten dat de grondtaal ons gebruik van hoofdletters niet kent.

De haakjes. Enige bevreemding is bij ons opgekomen, toen we de verklaring lazen, die de vertalers geven voor het gebruik van haakjes, met name voor het gebruik van de vierkante haakjes. We lezen:

> „De vierkante haakjes zijn dáár geplaatst, waar zij ook in den Griekschen tekst voorkomen om aan te duiden, dat de meest gezaghebbende handschriften die woorden niet hebben, maar zij toch moesten worden opgenomen om de telling der verzen te kunnen laten doorloopen, gelijk ook bij het gebruik der verscijfers steeds de Statenvertaling gevolgd is om verwarring te voorkomen".

Wel wat vreemd doet hier de motivering aan van het opnemen van stukken, die de meest-gezaghebbende handschriften niet hebben. Ze zijn opgenomen om de telling der verzen te kunnen laten doorlopen". Gaat deze concessie aan de praktijk niet wat te ver? De tussen haakjes geplaatste stukken horen bij de tekst of ze horen er niet bij. In het laatste geval moest men ze er niet in opnemen. Is er onvoldoende grond om te verklaren, dat ze niet in de tekst thuis horen, dan zegge men dat. Die reden is steekhoudend. Maar terwille van de telling — neen, dat klinkt wat vreemd.

L.

„Wij gaan voorwaarts . . . !"

Evangelisatiesamenkomsten.

Nw. Weerdinge 26, 27 en 28 Nov.
2e Exloërmond 28, 29, 30 Nov.
Vriescheloo 28, 29 en 30 Nov.
Zandbulten 7 en 8 Dec.

„Broeders, bidt voor ons!"

ACHTER DE DEUREN.

Uit het dagboek van een gevangene.

(Vervolg.)

O, ik wil toch zoo graag een goed mensch wezen, maar het loopt altijd mis. Maar ik ben nu een ander mensch aan het worden, misschien lukt het dan. Ik wil zoo graag een echten vader voor mijn kindje zijn. Ik leer nu veel, al is het met schade en schande.

Och, wat heeft die dag lang geduurd. Ik heb den heelen dag op post zitten wachten, maar er is niets gekomen. Het maakt mij erg moedeloos. Waarom zou mijn vrouwtje toch niet schrijven; er zal toch niets aan haperen?

O, mijn schat, waarom schrijf je mij niet. O, blijf toch op mij wachten. Ik zal mijn leven beteren. O Marie, heb medelijden en verwoest mijn jonge leven niet. O moeder, help mij toch, ik wil er uit, ik word gek, mijn kop barst, dat houd ik geen jaar uit. Neen, dat kan ik geen jaar uithouden. O, was ik maar dood!

De luchtplaats is nu voor mij een klein paradijsje — ik koester mij behaaglijk in de warme zonnestralen. Ik voel mij nu gelukkig, ik voel mij rijker dan menig mensch. Ik ben gezond en sterk, heb vrouw en kind en mijn ouders, met dat alles is een mensch niet arm. Ik zou wel weer een kind willen zijn, maar een mensch moet voort, steeds maar voort naar zijn onherroepelijk einde, waarom? Maar ik wil mij nu niet verdiepen in de werkelijkheid, want die is bitter en wreed en daar is in mijn hart nu geen plaats voor.

Het is een echte vacantie-Zondag. Ik ben erg blij, dat mijn schatten zulk mooi weer met hun vacantie hebben. Dan hebben zij toch nog iets. Ik amuseer mij vandaag best; ik heb 4 mooie, dikke boeken en kan nu veel lezen. Ik word hier zoo geduldig als een kameel. Mijn etensgerei wordt hier afgewasschen, je hebt hier overal je personeel voor.

Ik heb op de luchtplaats iets ontdekt; als ik op den grond ga zitten kan ik in den tuin gluren. Er staan veel bloemen in dien tuin en je kan ook de achterzijde van de bewaarderswoningen zien.

Ik heb weer bezoek gehad van Marie, Nellie (zijn dochtertje) vader en moeder. Het was weer fijn. Maar die bezoekdagen maken mij kapot. Ik zit 's morgens te

beven van de zenuwen. Ik weet, dat ik bezoek krijg en als ik word geroepen, schrik ik, dan krijg ik zoo'n steek in mijn boddy . . . .

Het is ook zoo erg hard, als je de anderen weg ziet gaan, de vrijheid in en je wordt zelf als een beest teruggeleid naar je kooi. En in gedachten volg ik ze tot thuis. O, wat lijkt alles nu weer treurig en lang. Het duurt nog 352 dagen, hoe komen ze om. Mijn eenigste hoop is September (40-jarig jubileum van H.M.), wie weet gaat er wat af. Vader is grijs geworden en zijn gelaat toont diepe sporen van verdriet. Bah, ik walg van mijn eigen.

Ik ben een groote mislukkeling. En ik heb dat alles gewild. Het is over mij gekomen als iets overweldigends, zonder dat ik er weerstand aan kon bieden. Ik geloof, dat ik niet sterk genoeg ben om aan de verleiding weerstand te bieden.

Je mist hier erg de Zaterdagavondsfeer, dat geharrewar van boodschappen, het late geloop van melkboer en bakker . . . . Maar hier valt de Zaterdag terug tot een gewone dag, vol van sleur en verveling. Ik probeer den Zaterdag hier ook eenigen glans te geven, door iets extra's te koopen en wat vroeger met werken op te houden. Ik tracht moedwillig die sfeer te scheppen; het is niet meer mogelijk om den Zaterdag als 'n gewonen dag te zien voorbijtrekken. Je moet hier één dag in de week hebben, waar je naar verlangt, want het wachten op den grooten dag is te lang, om zonder tusschenpoozen af te leggen.

Dit alles doorleef ik op deze stillen vroegen Zondagmorgen, terwijl ik stil in bed lig. Die uren zijn voor mij de mooiste hier van heel den Zondag. Je bent je dan van geen kwaad bewust; in mijn verbeelding zie ik ze thuis nog slapen, alleen vader is al op en staat op de waranda in de blauwe lucht te staren. En achter een grauwe wolk ontmoeten onze gedachten elkaar, want hij denkt aan mij, evenals ik nu aan hem denk. Zijn oogen en trekken zeggen mij dingen, die zijn mond nooit kunnen uiten. Zij zeggen meer dan ik zou kunnen opschrijven. Want wij begrijpen elkaar, omdat hij mijn vader is en ik zijn kind ben. En schuldbewust wend ik mijn oogen af laat mijn blikken over vrouw en kind gaan, die hij verdedigt en bewaakt als zijn vleesch en bloed. En wij zien elkaar aan en onze blikken zeggen, dat wat mijn pen niet zal en kan schrijven.

De week is alweer doorgezaagd; dat is prettig, want nu krijg ik morgen nieuwe boeken. Ik tref het haast nooit, het zijn haast altijd romannetjes en dan nog van die sof-dingen ook. Als ik eens een mooi boek tref, bewaar ik het voor Zondag, want dat is de saaiste dag. Ik krijg vast een plat zitvlak van dat harde krukje, dat is een ware plaag, dat verwenschte driepootje.

Ik heb die aardige boeken gekregen en heb nu weer wat afleiding voor den Zondag. Vooral voor den Zondag, want de avond is maar twee uurtjes en daar schrijf ik nog van in het dagboek. Ik doe het voor afleiding, want waarde of beteekenis heeft dit hopelooze papier en inkt vermorsen in het geheel niet.

(Slot volgt.)

Looft God, looft God, gij volken!
Het licht vloeit van Zijn troon.
Een wolkenloze wereld
bloeit open stil en schoon.
En boven smart en weedom uit
wordt de eeuw'ge dag straks ingeluid
door eng'len met bazuingeluid!
God redt de volken.

ZO KLOPT HET HART VAN AFRIKA

door G. Reiling.

In mijn schooldagen noemden we Januari de ijsmaand, omdat het dan de tijd is reizen op schaatsen te maken. In dit ijsloos land zijn schaatsen van geen nut. Bovendien is Januari zelfs niet de koudste maand van het jaar! Maar ijs of geen ijs: Januari is voorzeker een reismaand. Zelfs zij die op andere tijden geregeld op het zendingsstation zijn, gaan waarschijnlijk gedurende deze maand op reis. Evenals verleden jaar was het ook nu mijn voorrecht enige van de Foma dorpen te bezoeken. 't Vorige jaar gingen Nurse (verpleegster) Moyles en ik met vier van onze meisjes, dit jaar had ik twee van onze meisjes met mij mee.

't Vorige jaar namen we, voor we op reis gingen, het besluit dat we het eerst van alles zouden denken aan de vrouwen en als we niet anders konden doen, zouden we zoveel vrouwenvergaderingen houden als mogelijk was. Daar we vier meisjes bij ons hadden op die reis, spraken zij op verschillende vergaderingen. In al de dorpen wensten de mensen opgeleide, geoefende meisjes te hebben als onderwijzeressen voor hun dochters. Daar het onmogelijk was meisjes als onderwijzeressen in die dorpen achter te laten, hebben ze zichzelf het meisjeswerk tot taak gesteld. Reeds enige jaren hebben ze een meisjeskostschool te Yasendu gehad, maar nu hebben zij ze in de vier dorpen die wij bezochten. U moet u deze kostscholen niet voorstellen als die in 't vaderland. Dicht bij het huis van den onderwijzer of opziener hebben ze een erf aangelegd, een open ruimte in het midden en kamers voor de meisjes aan twee of drie zijden. De meisjes komen er 's avonds voor het donker is. Ze krijgen hun eten thuis of brengen het mee en koken het op het zendingserf. De voornaamste reden is dat ze daar vóór de avond zijn en op het zendingserf slapen. 's Morgens vroeg moeten ze enige werkzaamheden verrichten en daarna gaan ze naar school. Na schooltijd gaan ze naar huis. 't Vorige jaar hoorden we dat meisjes dikwijls uitgehuwelijkt werden aan polygamisten en dat was een reden voor hen om op het schoolerf te wonen. Dan hebben ze de bescherming van den opziener en heel de school en gemeente staan er voor. 't Vorige jaar klaagde de opziener te Yalanga er tegen ons over dat ieder, van bijna al de meisjes daar, zich inliet met twee jongens. Dat is door de gemeente verboden. Een van de gemeenteleden zei echter op een vergadering, dat zij het gewoon waren en goed vonden, dat een meisje drie of meer jongens had. Nu werden hun slechts twee toegestaan en hij wilde er ook twee voor zijn dochter, anders zou hij niet zoveel geld krijgen. Wij zeiden hem, dat hij dat niet kon doen én gemeentelid zijn. Dit jaar vroeg ik over die zaak en mij werd gezegd dat nu al de meisjes van 't dorp, 72 in 't geheel, op het schoolerf wonen en niet een heeft twee jongens die voor haar betalen. Te Yalanga waren we allen verwonderd hun net zendingserf en al de nieuwe gebouwen te zien. Later sprak ik met de meisjes en ze waren evenzeer onder de indruk, misschien zelfs meer dan ik.

Bijna overal waren ze erg bezorgd over de Grenfell (zendingsboot). „Is de Grenfell dood?" zo vraagden ze. „Neen, nog niet, maar de Grenfell is niet sterk genoeg nu om vele mensen te vervoeren". Te Yalanga zeiden ze: „'t Vorig jaar gaven we wat geld voor de nieuwe kerk te Stanleyville, kan de kerk ook niet wat geld geven om een nieuwe Grenfell te kopen?" — „Wel dat is zeer aardig van u, dat ge wilt helpen een nieuwe Grenfell te kopen, maar al de kerkgiften van ongeveer 4 jaren zouden nodig zijn een nieuwe stoomboot te kopen". — „Maar als er geen stoomboot is, hoe zullen wij Foma mensen, die de rivier niet kennen, nog eens weer te Yakusu komen?" We moesten de vraag laten voor wat ze was en we weten nog het antwoord niet. Intussen bleek het hoezeer ze de stoomboot behoeven en hoe gewillig ze zijn om te helpen.

Op zekeren avond waren enigen van ons aan het praten over vele dingen. Ze voelden dat de mensen in Europa hun zo ver vooruit waren. Hoe achterlijk zijn wij in elk opzicht, zo merkten ze op. We spraken over schrijven en over boeken. Hun vaders wisten niet hoe te schrijven; er was hun dus niets nagelaten en de kinderen moesten precies zo beginnen als hun vaderen. Niets geërfd van het verleden. „Niet slechts geen geschrift", zei ik, „maar als uw vader een vruchtboom plantte, ge zoudt die boom er weer uittrekken als uw vader stierf, nietwaar?" — „Ja, we zouden dat zeker doen omdat we zó bedroefd zouden zijn dat we niet konden eten van de vrucht van de boom die onze vader plantte". — „Is droefheid de enige reden?" vraagde ik. „Is het niet dat ge bevreesd zijt voor den geest van uw vader?" — „Ja, dat zijn wij".

„Nu als ge denkt aan God als de grote Geest, Die ons liefheeft en ons goed wil doen, zou dan uw vaders geest u kwaad wensen te doen en niet willen dat ge de vrucht eet van de boom, die hij plantte?"

Nog eens besefte ik hoe groot de nood is van dit volk; dochters moeten beschermd worden vanwege hun ouders, vrees voor het ongeziene, verkeerde houding tegenover de vrouwen — slechts één hoop voor hen allen en die hoop is Jezus Christus. Nog eens vertelden we de boodschap van Zijn grote liefde. We luisterden naar die heerlijke boodschap zoals die gebracht werd door de meisjes en door onzen schoolmeester, die de reis met ons meemaakte. Beter nog, in al het werk dat we zagen, in deze examens van de scholen, in het

spreken met de doopcandidaten, in het welkom dat we ontvingen, zagen we hoe in de Foma stam het grote Licht velen uitleidt uit de duisternis en zij die het licht gezien hebben zijn boodschappers van Hem. Die het Licht der wereld is.

Evenals 't vorige jaar waren we overal de gasten van den opziener of den onderwijzer. Ze gaven ons hun huis zolang we in het dorp vertoefden. We hadden geen moeite dragers te krijgen voor onze meegebrachte goederen. Zelfs het weer was ons zeer gunstig. Op onze lange wandeltochten hebben we geen enkele keer regen gehad. Telkens als er regen kwam waren we in de schoolkerk of in een huis.

Daar is een grote wens onder de vrouwen om Jezus te volgen. Sommigen van hen zijn oud en weten niet veel. We wensen Jezus te volgen. We wensen bij Zijn kerk te behoren en één te zijn met Zijn volk. Een oude moeder vertelde mij dat haar dochter, die gemeentelid was, enige tijd geleden was gestorven. „Nu wens ik gedoopt te worden, omdat zij naar Jezus ging. Ik heb haar gezien in mijn droom en ik wens bij haar te zijn". De onderwijzer vertelde mij van de verandering in het leven van deze vrouw. Een ander vertelde mij van de vreugde, die ze zag in hen die Jezus volgden en ze wenste ook die vreugde te hebben. Sommige van hen moesten we weigeren, maar we waren blij te zien hoevelen wensten gedoopt te worden.

Nu zijn we aan het eind van de vacantie en zien vooruit naar het werk van dit jaar. 't Vorig jaar was niet gemakkelijk voor ons en voor de meisjes. We moesten meisjes wegzenden, anderen verlieten ons zonder weggezonden te zijn. Ik ben blij te zeggen, dat de meisjes zich de laatste maanden voor de vacantie veel beter hebben gedragen. We weten, de nood voor 't meisjeswerk is zeer groot. De nood in ons distrikt is groot. We wensen meisjes op te leiden en misschien kunnen ze gaan en anderen onderwijzen nadat ze getrouwd zijn. Sommige van onze meisjes doen dat nu. Toch zijn we somtijds zeer verlangend te weten op welke manier we hen het beste kunnen helpen. Daar zijn grote mogelijkheden. Beseffen de meisjes dat? Stellen wij het hun op de rechte wijze voor? Wilt ge voor ons bidden, en voor hen, dat we dit jaar mogen zien dat onze meisjes een groter aandeel in het werk nemen dan ooit te voren en dat ze allen mogen groeien in genade en wijsheid om des Vaders wil te doen. We wensen het allerbeste voor hen en we wensen, dat u ons helpt, hen duidelijker dan ooit te laten zien de Weg des Levens.

Yakusu Notes. A. E.

UIT DE GEMEENTEN

DELFZIJL. De wintertijd is voor de gemeente meestal de beste tijd in geestelijk opzicht, want dan wordt dikwijls de grootste activiteit waargenomen, om zoveel mogelijk het rijk van Satan afbreuk te doen.

Ook de gemeente Delfzijl tracht er naar in dit opzicht niet achter te blijven, en wil u van de reeds gehouden bijeenkomsten gaarne mededeling doen.

Als inzet der wintercampagne werd ter gelegenheid van de jaarlijkse kermis een anti-kermisvergadering gehouden, die door veler medewerking uitstekend geslaagd mag heten.

29 October hielden we onze jaarlijkse dankofferdag. Deze avond overtrof onze verwachting. We mochten ervaren dat de offervaardigheid van leden en vrienden der gemeente buitengewoon was, en dat ook in deze moeilijke tijd er toch alle reden is voor dankbaarheid jegens onzen hemelsen Vader, die ons nog elke dag overlaadt met Zijne gunstbewijzen.

6, 7 en 8 November hadden we br. Johannes de Heer in ons midden, die ons de Maranatha-boodschap duidelijk en eenvoudig uiteen zette.

Van heinde en verre waren de bezoekers gekomen. Ons kerkgebouw was veel te klein, reden waarom de avondsamenkomsten in de grootste zaal te Delfzijl werden gehouden.

Dinsdag en Woensdag werden de middagsamenkomsten in ons kerkgebouw gehouden. Het waren heerlijke dagen. Aan zeer velen mocht de boodschap van Gods onwankelbaar woord worden gebracht, waarnaar steeds met stille aandacht werd geluisterd.

Het waren dagen van geestelijke opwekking, waaraan in deze tijd dringende behoefte is. Daarom ook dagen voor onze gemeente die we niet spoedig zullen vergeten.

Binnenkort hopen we u D.V. nog van meerdere zegeningen mede te delen.

Br., Secr.

Gewisselijk, Hij legt den mens niet te veel op, dat hij tegen God in het gericht zou mogen treden.

Job 34 : 23.

Er zijn tijden waarin dit woord in het geheel niet tot ons spreekt. Doch het is nu anders. De tijden zijn somber. Oorlogsrumoer wordt vernomen. Wie denkt niet aan de ellende van de elkander bestrijdende volken? Wie is niet begaan met het lot der Polen? De wereldellende grijpt ons aan. Hoe kan God het toelaten? Daar is weer het niet op te lossen probleem van het menselijk lijden. Waarom dit alles? Legt God den mens niet te veel op? Wordt het juk niet te zwaar?

Elihu spreekt hier tot Job, wiens lijden zo zwaar is. Wat hij zegt is de waarheid, voor zover het bovengenoemd schriftwoord betreft. God legt den mens niet te veel op als

hij het lijden weegt tegen de vele zegeningen die God geeft.

Ondanks de vele lasten, die een mens te dragen heeft, zijn er vele lusten. Meestal zien we in ons verdriet enkel de donkere dingen, en vergeten Gods weldaden. God heeft ons gezondheid geschonken, voedsel en kleding, een huis om in te wonen, tot op heden ons land voor de oorlog bewaard, terwijl ons volk toch niet beter is dan de andere volken. Wie met al zijn noden tot Christus vlucht, alles Hem uitklaagt, zal bemerken, dat dikwijls het gebed overgaat in een danken.

Het gebed geeft gezichtsverruiming. Daar weidt uw ziel met een verwonderd oog over Gods goedertierenheid. Daar ziet ge naast uw doornen ook rozen, naast uw Mara's ook Elims, naast teleurstellingen zoveel verrassingen. Tel uw zegeningen één voor één, en dan zult ge zeggen: gewisselijk Hij legt den mens niet te veel op! God legt den mens niet te veel op, als

hij rekent met het feit, dat hij veel meer lijden verdiend had.

Wij hebben door onze zonde alles verbeurd. Alles wat wij ontvangen is genade. Wij verdienden tijdelijke en eeuwige straf. Het is gelijk de psalmist het uitdrukt: Zo Gij in 't recht wilt treden, ach wie kan dan bestaan? Ons kruis en onze doornen, wegen niet op tegen hetgeen wij verdienden, tegen hetgeen Jezus voor ons droeg, in onze plaats. Wij mogen niet tegen God klagen, wij hadden veel meer verdiend te dragen. „Wat klaagt dan een levend mens? Een ieder klage vanwege zijne zonden". Veel ellende is dikwijls het gevolg van eigen dwaasheid hoewel niet alle lijden verbonden is aan persoonlijke zonde. Dat geloofden Jobs vrienden. Job was in lijden, dus redeneerden zij, zal Job wel 't een en ander op z'n geweten hebben. Zelfs de discipelen van Jezus hielden deze gedachte vast. „Rabbi, wie heeft er gezondigd, deze of zijn ouders, dat hij blindgeboren zou worden?" De Heere zelf wijst deze gedachte terug. „Of die achttien, op welke de toren in Siloam viel en doodde ze; meent gij, dat deze schuldenaars zijn geweest, boven alle mensen die in Jeruzalem wonen?" — Toch blijft er verband aanwijsbaar tussen zonde en lijden. De luiaard moet niet klagen als hij niet te eten heeft. De verkwister moet niet klagen als hij tot armoede vervalt. Doch de mens is alleen met het aanvaarden van het lijden, als het door eigen schuld te wijten is, niet klaar. Dat maakt het lijden niet lichter, de last wordt zwaarder als de mens zichzelf verwijten moet: 't is eigen schuld. Het evangelie spreekt van vergeving, daarmede worden dan wel de gevolgen van de zonde, wat betreft het tijdelijk leven niet weggenomen, maar dan wordt het karakter van straf eruit weggenomen en dan zien we het lijden, als in de hand niet van een Rechter, maar van een liefhebbend Vader. Dan is er nog wel een kruis, maar Hij draagt het zwaarste.

Als we denken aan hetgeen wij ver-

ALMELO. Waarde brs. en zrs. in onzen Heere Jezus Christus. Voor de gemeente te Almelo was het Zondag 5 Nov. weer een bijzondere dag. In de middagdienst waren er drie zusters die wensten gedoopt te worden. Voor deze gelegenheid was Ds. Reiling van Hengelo tot ons overgekomen. In een gloedvolle prediking werden wij bepaald bij de woorden van onzen Heiland: *Wie* geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, die zal zalig worden. Na de doopplechtigheid vierde nog de gemeente het Avondmaal. Al met al was het een goede dag; de Heer was kennelijk in ons midden. Ook ons winterwerk hebben wij ingezet. 13, 14 en 15 Nov. hadden wij samenkomsten. Als sprekers traden op: Ds. de Jong van Den Haag, Ds. Reiling van Hengelo en onze evangelist br. Smink. Ons kerkgebouw was goed bezet. Wij willen hopen en geloven, dat het zaad des Evangelies dat hier werd uitgestrooid, vrucht zal dragen voor de eeuwigheid. In dit geloof gaan wij voorwaarts, vertrouwende op onzen God.

MARIS, Secr.

IN MEMORIAM BR. R. ZWAAL.

In de ouderdom van 67 jaar ontviel door de dood aan de gemeente te Apeldoorn, onze ere-ouderling br. R. Zwaal. Tijdens zijn leven een krachtig, volhardend en getrouw strijder in dienst van zijn Heiland en Meester.

* * *

Vele Baptisten in Nederland kenden hem, die zovele jaren in de voorste gelederen stond van de gemeente hier. Ook buiten onze kringen telde hij talloze vrienden en bekenden, in wier leven hij een vooraanstaande plaats innam.

Van de eerste jaren af, dat de gemeente te Apeldoorn werd gesticht, maakte br. Zwaal hiervan deel uit. Vele stormen, die over ons kwamen en die de gemeente uit elkaar trachtten te scheuren maakte hij mede. Veel werk werd door onzen broeder gedaan, als zondagsschoolonderwijzer, secretaris en ouderling. Aan de Hofstraat, waar ons eerste lokaal stond, werd veel arbeid verricht. De zondagsschool, de arbeid onder de jonge kinderen had zijn bijzondere liefde. Telkens wist hij de jeugd te trekken. Hoe kon het anders. Kinderlijk eenvoudig boeide hij zijn jeugdig gehoor, wanneer hij hun vertelde van Jezus, de grote Kindervriend en van de hemel waar het zo schoon is. In alle eenvoud trachtte hij de kinderen bij te brengen, wat tot hun eeuwig geluk mocht dienen. Hij genoot dan ook de achting aller kinderen. Wanneer ze de Zondagsschool gingen verlaten, stelde hij hun een bijbeltje met inschrift ter hand en zeide: „Lees er véél in, 't is een veilig kompas!” Daarna knielde hij met hen en bad dat de Heere hen mocht bewaren. Inderdaad werd dit gebed van onze broeder verhoord en menigeen vond vrede aan Jezus' voet. Na jaren van arbeid gaf hij tenslotte dat werk over aan jongeren, aan vroegere Zondagsschool-scholieren. Met de Kerstfeest-viering was hij echter altijd aanwezig en vertelde dan een verhaal; zijn hart bleef jeugdig.

Verder had de Zaaier-arbeid zijn bijzondere liefde. Heel veel deed hij hiervoor. Gedurig toog hij er met deze evangelisatie-lectuur op uit. Juist hierdoor genoot hij te Apeldoorn in allerlei kringen veler sympathie. Gewapend met een aantal Zaaiers ging hij naar het ziekenhuis, waar hij de blaadjes aan de zieken uitreikte, begeleid door een vriendelijk en opwekkend woord, hen wijzend op Jezus zijn Zender. Zodoende was hij een eenvoudig zaaier van het Evangelie.

De gemeente mist in hem een ijverig en stil werker. Een lang ziekbed maakte een eind aan deze arbeid. Veel pijn heeft hij geduldig gedragen. Opgeruimd getuigde onze broeder echter van zijn Heer en Heiland. Hij zag vol verlangen uit naar de heerlijke toekomst die hem wachtte aan de eeuwige stranden. Voor zijn blinde vrouw en zuster betekende zulk een scheiden heel wat. Rustig en kalm, in de liefdearmen van Jezus, ontsliep hij.

Br. Zwaal is ons voorgegaan, doch zijn nagedachtenis zal steeds onder ons blijven.

„Hoe zal 't mij dan, o dan eens zijn,
Als ik verlost van smart en pijn,
Ontwaak tot hoger waarde.
Door gene zonde meer misleid,
Ontheven van de sterfelijkheid,
Niet meer de mens van aarde!”

G. W. GROENHUIJZEN,
Correspondent.

diend hadden, legt Hij niet te veel op. Hij doet ons niet naar onze zonden! Dit is waar, als de mens

bedenkt, hoe voor zijn eeuwig welzijn het lijden nodig is.

Enkel voorspoed deugt niet voor den mens. Het zijn sterke benen, die de weelde dragen. Dan wordt de mens egoïst, ongevoelig voor anderer leed. Spurgeon zei eens: „Voorspoed kan worden het gat in de heg, waardoor de schapen van de weg en de kudde afdwalen naar de woestijn, waar ze omkomen van honger en kommer”. *We hebben het lijden nodig.* Dien de Heere liefheeft kastijdt Hij! Het lijden is een zout, dat ons voor bederf bewaart. Het is een correctie, niet een executie. Met tranen in de ogen zien we God het best, en ook de wereld zoals ze waarlijk is. Aardse ouders maken dikwerf hun kinderen groot. God maakt Zijn kinderen klein.

„Wie nooit zijn brood met tranen at,
En nooit in kommervolle nachten
Op zijne sponde zat te wenen —
Hij kent ze niet, de Hemelse
Machten . . .

Door het lijden gaat het tot heerlijkheid. De Goddelijke beeldhouwer wil uit ons een beeld maken en daartoe moet veel uit ons leven worden weggehakt. Dit is nodig, om ons tot heerlijkheid te brengen. Zo gezien legt Hij gewisselijk den mens niet te veel op. Ook niet als

hij bedenkt hoe God tot dragen kracht geeft.

Job klaagde: „Is mijn vlees steen, en is mijn kracht stalen kracht?” Wij zijn klein van moed, zwak van krachten. Doch de Heere kan kracht geven, dan zingt zelfs een Habakuk bij een lege stal, en vijgeboom zonder vrucht.

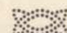
Dan zingen Paulus en Silas in de gevangenis. God kan op twee wijzen helpen. Als een brug overbelast dreigt te worden, kan men de wagen wat afladen, de last minder maken, óf de brug gaan versterken. Toen Christus dreigde te bezwijken, waren er eveneens twee mogelijkheden. De eerste is vermindering der last: „Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan”. De andere is versterking; deze kwam: „En van Hem werd gezien een engel uit de hemel, die Hem versterkte”. Zo kan de Heere helpen en versterken door een tekst, een lied, een preek, een ontmoeting zoals Paulus had op de Appiusmarkt, toen Paulus, de broeders ziende, moed greep en God dankte.

Zijn genade is ons genoeg. God geeft tot dragen kracht. Gewisselijk Hij legt den mens niet te veel op. Ook niet — en dit ten slotte, als

hij bedenkt dat de heerlijkheid zal volgen.

„Want ik houd het daarvoor, dat het lijden dezes tegenwoordigen tijds, niet is te waarderen tegen de heerlijkheid, die ons zal geopenbaard worden”. 't Lijden duurt niet eeuwig, wel voor de goddelozen, niet voor Gods volk. „Niet steeds zal 't lijden duren, draag nog een poos uw kruis . . . dan zijn we eeuwig thuis”. De verdrukking is licht, haastig voorbijgaande. De heerlijkheid zwaar, een gans zeer uitnemend gewicht. De heerlijkheid is blijvend, eeuwig. Zo gezien moeten we erkennen: Gewisselijk, Hij legt den mens niet te veel op: Elihu had gelijk. Beredeneren laat het zich gemakkelijk, doch anders wordt het „als we midden in de misère zijn”, als Job. Doch beginnen we het te zeggen op Elihu's manier, en vertrouwen wij op Gods genade, dat Hij het ons als persoonlijke belijdenis laat zeggen: Gewisselijk, de Heere legt mij niet te veel op en zal mij niet teveel opleggen. Daartoe helpe ons God!

D. SLORT.

„Uw koninkrijk kome!"

VAN SCHUUR TOT KERK.

In het kleine dorpje Villeroux, gelegen in het Zuiden van België, woont en werkt een oud en onaanzienlijk echtpaar, niet geteld onder de voornamen van deze wereld, maar ingeschreven in het boek des Levens.

Het was Kerstmis 1932, dat de oude Le Clerq, door nieuwsgierigheid gedreven, zich op weg begaf naar het naburige Sart, om aldaar een kerstfeestviering van protestanten bij te wonen.

Hij was zeer nieuwsgierig om er eens te zien en daar bij tegenwoordig te zijn; niet uit belangstelling, dat allerminst, maar men had hem er reeds zulke wonderlijke verhalen over verteld, dat hij zelf gaarne erbij wilde zijn.

Hij had er niet het minste vermoeden van, dat deze gang een beslissende wending zou brengen in zijn eigen leven en in dat van vele zijner dorpsgenoten. Hier zou het blijken, dat de Heer de gangen van een mens bestuurt.

Le Clerq werd getroffen, door wat hij hoorde en zag in dat eenvoudige zaaltje. Hoe luisterde hij naar het Woord dat gebracht werd; het was hem of hij hier iets vond, waarnaar hij reeds lang gezocht had. Zo getroffen was hij, dat hij na afloop van het feest aan den evangelist vroeg, of deze hem eens wilde bezoeken, teneinde hem de weg des heils nader te verklaren; en opdat ook zijn vrouw van deze dingen kennis mocht ontvangen.

Aan het verzoek werd graag voldaan. En onze broeder mocht het genoegen smaken deze twee oudjes tot Christus te zien komen. Zij vonden dat zij hun vreugd niet voor zich alleen mochten houden en gingen getuigen van Jezus' zondaarsliefde, terwijl ze zich beschikbaar stelden voor het houden van samenkomsten.

Het waren geen grote scharen, die kwamen; vier, vijf bezoekers, doch allengs groeide hun getal aan, zodat tenslotte het kleine kamertje hen niet meer kon bevatten.

Begin '33 bood de oude Le Clerq aan de Belgische Evangelische Zending een schuur aan, opdat zij die zou laten ombouwen tot een kerkje. De gift werd dankbaar aanvaard en op het einde van het jaar werd het gebouwtje in gebruik genomen.

Een der eersten die er in tot bekering kwam, was een dochter van de fam. Le Clerq en korte tijd daarna haar man.

Laatstgenoemden hadden, zoals bijna in elk huis in België een nis, waarin een Mariabeeld geplaatst was. Dit beeld genoot een bizondere reputatie, zodat het naar 't heette niet alleen het huis en zijn bewoners beschermde, maar ook al wie er kwam bidden; als zodanig stond het in hoog aanzien in de omgeving.

Na hun bekering was het eerste werk van dit echtpaar, het bovengenoemde beeld te verwijderen en een grote bijbel in de nis te plaatsen. De bijbel werd opengeslagen bij Ex. 20, het tweede gebod werd met rood potlood dik onderstreept.

Dit verwekte grote consternatie onder de bedevaartgangers — hun afgod verdwenen en in plaats daarvan een open bijbel met het dreigende gebod. Onmiddellijk werd de pastoor in kennis gesteld van de heiligschennis, die had plaats gehad.

Deze dreigde met de vreselijkste hellestraffen tegen deze beeldenstormers, die, zoals hij van de kansel zeide: „de goede God" van zijn plaats geweerd hadden. De pastoor beval, dat men nu in het tegenoverstaande huis een nis zou maken, om daarin een ander wonder-doend beeld te plaatsen. Zodra alles gereed was, werd door den pastoor de dag bepaald waarop men het nieuwe beeld zou wijden en in de nis plaatsen.

Op de vastgestelde datum ging hij met de processie, waarin het nieuwe beeld triomfantelijk werd meegedragen, naar het huis om het in de nis te plaatsen.

Onze vrienden hadden echter niet stil gezeten. Ze hadden een groot bord gemaakt en daar met reuzenletters het tweede gebod op geschreven, zodat het reeds van verre leesbaar was.

Zodra de pastoor bemerkte wat de protestanten gedaan hadden, maakte hij rechtsomkeerd en ging ijverig biddend terug met zijn volgelingen; tegenover die woorden durfde hij ze niet brengen. Door voort te gaan met dreigen en angst aanjagen trachtte hij de mensen bang te maken voor de protestanten.

Maar de Heer zet Zijn werk voort en iemand, die daar tot bekering kwam zei: „Vroeger was ons huis een hel, nu is het een hemel, want Jezus woont bij ons".

Tongeren (B.) H. SIKKEMA.

DE MOBILISATIE EN ONZE ZIEKEN.

Vele chronische zieken maken zich ongerust: reeds elf maal mochten zij van „Ziekentroost" een Kerstpakket ontvangen; reeds elf maal was het Kerstfeest — mede door de ontvangst daarvan — voor hen den schoonsten dag van het geheele jaar, maar . . . . hoe zal het dit jaar gaan nu reeds zooveel gevraagd wordt voor de militairen?

Vrienden van onzen arbeid, het antwoord is aan U. Een dame stuurde eenige sjaals met de simpele woorden er bij gevoegd: „ik brei voor de militairen, maar Uw zieken vergeet ik ook niet." Wanneer allen zóó denken, wordt ook dit jaar het Kerstfeest voor onze zieken een vreugdedag. Voor hen, die onbekend zijn met onzen arbeid zij medegedeeld, dat *zij geschiedt onder alle gezindten*. Wij hebben contact met meer dan 10.000 chronische zieken, verspreid over het geheele land. Zij ontvangen het blad „Ziekentroost" gratis, alsook leesplankjes, lectuur, wollen kleeding enz. Ieder jaar willen wij ± 1500 zieken verblijden met een Kerstpakket. De inhoud daarvan bestaat uit een kalender, een boek, een nachtjapon of ander kleedingstuk, een wandspreuk en een versnapering.

Dat met groot verlangen naar het Kerstpakket werd uitgezien moge blijken uit een paar aanhalingen uit brieven:

„. . . . ik durf het eigenlijk niet vragen, maar door mijn ziekte slijt ik zooveel beddegoed. Als U eens een oud laken voor mij had en ook als 't U blieft een nachtjapon. U weet dat moeder het niet geven kan . . . . " (schrijfster is 20 j.)

„Het is nu 40 jaar geleden dat ik ziek werd; altijd pijn hebbende en ik sta alleen op de wereld. Zou ik met Kerstfeest een sjaal kunnen krijgen. Als het niet kan behoeft het niet hoor! Misschien heeft een ander er meer recht op . . . ."

„Ik lig reeds vele jaren in mijn tentje, zooals U weet en als je moeder bent van 10 kinderen dan begrijpt U wel dat er veel ontbreekt. Mijn man is reeds 6 jaar werkloos. Ach mijnheer, in mijn tentje is het zoo koud. Als ik met Kerstfeest een deken kan krijgen wat zou ik gelukkig zijn . . . . "

Wij hebben f 1500.— noodig en zijn overtuigd dat U ons ook dit jaar weer helpen zult. Giften kunnen worden gegireerd onder No. 272371, ten name van de Stichting „Ziekentroost" te den Haag, terwijl kleeding en dergelijke gaarne wordt ingewacht aan het kantoor van Ziekentroost, Obrechtstraat 51 te den Haag.

Wat meer ontvangen wordt dan het benoodigde bedrag, komt ten bate van onzen arbeid.

J. J. STOLTENHOF Jr.,
Redacteur.

Namens de Stichting „Ziekentroost",
Ds. A. K. STRAATSMA, Voorzitter,
Mevr. B. WESTHOFF—v. d. Mandele,
Secr.-Penm., Mesdagstraat 64 te
den Haag. Tel. 776163.
Gironummer „Ziekentroost" 272371.

LEESTAFEL.

In de serie <u>*Brandende Kaarsen*</u> zijn bij den uitgever J. N. Voorhoeve te Den Haag twee uiterlijk eenvoudige en toch keurig verzorgde boekjes verschenen.

No. 33 heeft tot titel *Nieuwjaarsbrief*, waarin Ds. A. K. Straatsma, Ds. A. G. Barkey Wolf en Ds. J. H. Bavinck in de goede zin van het woord mediteren over de diepe betekenis van het bekende woord uit de Hebreeënbrief: Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid. Deze drie korte overdenkingen — het boekske telt 47 bladzijden — zijn geschreven door mannen, die met u staan in de nood der tijden en die u in klare bewoordingen weten te bepalen bij de wereldomvattende betekenis van het Evangelie van Jezus Christus. Waarom zouden deze overdenkingen niet op Oudejaarsavond of/en op Nieuwjaarsdag in familie- of vriendenkring gelezen kunnen worden?

Laat ik het slot hier mogen citeren.

„Hij (Jezus Christus) gaat met ons mee, de poort binnen van dat nieuwe jaar, dat nog voor ons ligt als een „gesloten boek". En als de vrees onze harten vervult voor het nameloos leed dat zich uitstort over de wereld, dan heft Hij onze hoofden op, dan laat Hij ons heel in de verte iets zien van wat komen gaat. Het zal eenmaal voorbijgaan, deze bange

schemering, en als dan de kruitdamp van alle wereldellende zal zijn opgetrokken, en alle nevelen zullen zijn weggevaagd, dan zullen onze oogen Hem zien, Die Dezelfde bleef en blijven zal, tot in eeuwigheid".

Als no. 34 in genoemde serie is verschenen: *Bestuurt God de wereld?*, geschreven door Ds. G. Bos.

De schrijver begint met op te merken, dat deze vraag niet zo zeer een vraag der atheïsten is doch veel meer een vraag van hen, die het bestaan van God niet ontkennen, ja, zelfs niet twijfelen aan Zijn bestaan. Het is de vraag van hen, die geloven en heel moeilijk verband kunnen zien tussen deze wereld en God, tussen het nu en hier en den Heer des hemels en der aarde. Een vraag, die in het heden weer brandend is geworden. Want in Europa is de hel losgebarsten. „Hetgeen de volken beweerden niet te willen is vreeselijke werkelijkheid: oorlog. De aarde dreunt van het kanongebulder, pantserwagens en marcheerende soldaten. Er komt wel wat van boven, maar het zijn bommen om mannen, vrouwen en kinderen te vernietigen, het enige doel van den modernen oorlog".

De schrijver wijst terecht op het feit, dat de vraag, of God de wereld bestuurt, de vraag van alle tijden is. Vervolgens wordt gewezen op de antwoorden gegeven op deze vraag. Het antwoord van het deïsme, van de moraal en van de leer van het karma. Daarna belicht Ds. Bos vanuit het bijbels standpunt het antwoord, dat door het geloof wordt gegeven. Zeer waardevolle gedachten zou ik hier kunnen citeren, doch laat het bij deze korte bespreking. Dit geschriftje kan men lezen en herlezen en er rijkelijk door gezegend worden. De prijs van beide boekjes bedraagt f 0.45.

d. H.

De Nederlandsch-Hervormde Kerk en de Gemeente van Christus, door Prof. Dr. A. J. Wensinck. A. Voorhoeve v.h. J. M. Bredée's uitgevers maatschappij n.v. Rotterdam. Prijs f 0.50.

Prof. Wensinck geeft zich in dit boekske rekenschap van de drang, die in de Hervormde Kerk gestalte heeft gegeven aan het reorganisatievoorstel; aan de oprichting van de liturgische vereniging met haar jaarlijkse conferentie; de inrichting van jeugddiensten; de pogingen tot verheffing van het kerkgezang; de sterker geworden bemoeienis met de zending en het streven om deze zaak tot een zaak der kerk te maken; de verandering, die langzaam bezig is zich te voltrekken in de inrichting van de eredienst. Het is de ontwakende gemeente.

Hij stelt zich de vraag wat de Hervorming uit de bestaande eredienst heeft weggenomen en daarvoor in de plaats gesteld, en wat de eredienst sinds de Hervorming geworden is. Daarna concludeert hij, dat de Hervorming bij de regeling van de eredienst in het algemeen de gemeente van Christus heeft teruggedrongen en de haar rechtens toekomende plaats van sprekend-handelend element nagenoeg geheel toegekend heeft aan den voorganger.

Wij stellen als oecumenisch denkende en doende christenen belang in wat er in de Hervormde en andere kerken gaande is, maar meer nog in het karakter en de vorm van onze godsdienstoefeningen. Daarom is dit gedegen woord van Prof. Wensinck ook een woord voor ons.

* * *

De Bijbelse geschiedenis aan kinderen verteld door S. Ulfers. 6e herziene druk. A. Voorhoeve v.h. J. Bredée's uitgev. mij. n.v. Rotterdam. Gebonden prijs f 4.25.

C. J. E. Stelma Loosjes en Dr. J. H. Stelma hebben op verzoek van de uitgeefster de bekende kinderbijbel van Ulfers voor een nieuwe uitgave herzien en ervoor gezorgd, dat stijl en taal zich aanpassen bij de eisen van onze tijd. Er zijn in de loop der jaren verscheidene kinderbijbels verschenen, maar zij hebben de oude Ulfers nooit overtroffen. Ulfers won het èn door zijn volledige weergave van de bijbelse verhalen, èn door zijn levendige verteltrant, èn doordat hij zich richt tot kinderen, die tien jaren zijn en ouder. De herzieners hebben eer van hun moeilijke arbeid. Het lukt niet altijd een oud pakje een nieuwe coupe te geven, vooral niet wanneer het oude pakje een eigen coupe heeft, maar de herzieners zijn geslaagd en zelfs meer dan geslaagd. Van elke bladzijde komt u een jonge, soms verrassend frisse stem tegemoet, die toch de stem van Ulfers is en die dwingt tot luisteren. De jongeren zullen van Ulfers genieten, gelijk de ouderen dat gedaan hebben. Wij voorspellen deze uitgave, die geïllustreerd is met ongeveer twee honderd kopergravures en in een stevige linnenband wordt aangeboden, een blijde inkomst in honderden gezinnen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

WEEKKALENDER

Elke tijd zijn strijd.

Wanneer een strijd zich over langere tijd uitstrekt, wordt die allicht niet altijd met dezelfde wapens gevoerd en ook niet steeds op dezelfde punten. Men kan een tegenstander schaden door directe aanvallen met allerlei moordtuig, men kan hem trachten te vernietigen langs economische weg, zodat hij het vaandel laat zinken wegens innerlijke uitputting, men kan ook door het woord de weerstand zoeken te breken. En dan zijn er nog wel meer wegen. In de verhalen van het Oude Testament worden ons daarvan nu en dan mededelingen gedaan.

Ofschoon, wanneer daarnaar gevraagd, wij allen zeggen in den duivel te geloven, in zijn bestaan en in zijn macht, zo rekenen wij in de regel niet al te ernstig met hem. Dat heeft hij ook het liefst. Wij weten, dat de lucht vervuld is van geestelijke boosheden; dat zij dikwerf de machtigen inspireren tot hun daden. Wij weten dat de gebeden der gelovigen engelen roepen tot arbeid en strijd tegen de satanische invloeden in wereld en gemeente.

De Satan, hebreeuws woord voor het uit het grieks stammend duivel, valt nu hier dan daar aan. In Paulus' tijd werd de gemeente bestookt door de wettische leringen van Jodenchristenen, die de wet nog maar niet konden kwijtraken; in Johannes' dagen stonden er mensen op, die uit alle godsdiensten een paar bloemen plukten, deze tot een bouket samenvoegden en dit dan aanboden als het echte, ware. We zullen van hen nog wel horen.

Zondag 26 Nov. Ps. 140.
Direct een feestlied kan men deze psalm niet noemen. David vreest om te komen door de hand des vijands, of door de mond of listen van den tegenstander. Bij God zoekt hij bijstand. Wat zegt u van de vurige kolen uit vers 11? Mij dunkt dat David en Paulus hier een beetje verschillend denken. Zegt de Heer niet: „Mij komt de wrake toe"?

Maandag 27 Nov. 1 Joh. 2 : 1—11.
Johannes is bang voor mensen die zeggen: ik zondig niet. Het is beter in het licht te gaan staan en te zien, dat er vlekken en rimpels zijn. Hebben wij niet een Voorspraak bij den Vader? Vanzelfsprekend gaat het niet aan nu maar in de zonde te blijven. Nu leeft ge in het licht. Een onbedriegelijk teken van een vernieuwd hart is het liefhebbend, duldend, vergevend hart.

Dinsdag 28 Nov. 1 Joh. 2: 12—17.
Hij zijn maar enkele verzen. Onze zonden zijn ons vergeven op de dag, dat wij ons bogen onder 't kruis. Kinderen werden wij. Als jongelingen in het geloof werd de strijd het hevigst. Aan alle zijden brandde de strijd. De vorst dezer wereld zond zijn demonen uit ons te vernietigen en hij opereerde op alle grenzen. God geve u de overwinning, gij, die strijdt de goede, zware strijd. Nog ouder geworden heeft men den duivel leren kennen en zijn voornemens zijn dan niet onbekend. Voor allen, oud en jong, pas of reeds lang op de weg geldt het: Hebt de wereld niet lief...

Woensdag 29 Nov. 1 Joh. 2 : 18—29.
De strijd, die Johannes vooral te voeren had, gold mensen, die zeiden het eigenlijke, het rechte gevonden te hebben. Misschien heeft Paulus er al eens aan gedacht, toen hij het had over filosofie en ijdele verleiding. O.a. leerden deze mensen, dat Christus en Jezus twee verschillende personen waren. De Christus daalde in den mens Jezus neder, toen deze zich liet dopen en deze Christus verliet Jezus weer, eer hij aan het kruis ging. We zien: het woord des kruises is dengenen die verloren gaan, dwaasheid.

Donderdag 30 Nov. 1 Joh. 3 : 1—9.
Het zijn zeer liefelijke verzen, die de oude schrijver van ongeveer negentig jaar aan de gelovigen geeft. De recht-met-God-levende zondigt niet met vreugde en lust; hij kan in die atmosfeer toch geen ademhalen en moet er weer weg. Die in Hem blijft, zondigt niet. Dat wil niet zeggen, dat hij niet eens verstoot tegen Gods wil, maar het slaat hem wonden, die hem nopen tot Christus te gaan. Hij kan niet meer zondigen, al doet hij het misschien soms. Die met vreugde zondigt is uit den duivel geboren.

Vrijdag 1 Dec. 1 Joh. 3 : 10—16.
Ik weet zeker, dat sommigen zullen zeggen: niet méér lezen? Nee, niet meer. Hier staat al genoeg. En de kans zou groot zijn, dat gij er veilig overheen laast, wanneer er nog meer verzen aangegeven waren. Nu broeders en zusters, wat zegt gij van de Schrift. Of liever nog: wat zegt de Schrift van u? „Maak mij een beeld van U..."

Zaterdag 2 Dec. 1 Joh. 3 : 17—24.
Juist, er zijn woorden genoeg gewisseld, laat ons daden zien. Waar blijf ik met de daad, een daad. Een daad heeft de wereld gered, geen praat. Christus wandelde niet om en onder het kruis, terwijl Hij beschouwingen hield over dat kruis — Hij ging er aan hangen. Het tarwegraan moet sterven. Die Hem naleeft, zal vrijmoedigheid hebben in zijn gebed. Is het niet in orde bij u? Ga tot den Heiland en spreek met Hem over uw strijd, uw zonde, uw ongehoorzaamheid.

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Verantwoording.

Voor het Pensioenfonds in dank ontvangen van

de gem. te Haarlem	f 20.—
„ „ „ Nw. Weerdinge	f 10.—
„ „ „ Utrecht	f 26.65
„ „ „ Groningen	f 26.—

Inderdaad, wij gaan voorwaarts, en wij winnen voet voor voet. Toch zijn er nog ruim een tiental gemeenten, die op mijn circulaire van Sept. j.l. niet hebben geantwoord. Kan ik nog een antwoord verwachten, mannen broeders?

Hengelo (O.) K. REILING.
Postr. 109502.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 1 December 1939 No. 2603 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

Gij, Heiland, sluit Uw hart niet toe
voor hen, wier liefde is gedoofd;
zij waren, Heer het leven moe,
dat hen van zoveel had beroofd.

Gij weet de onrust van ons hart,
want niemand is van zonde vrij;
de wonde, die het meeste smart:
wat schaamte 't diepst verbergt, ziet Gij.

Verwarm het koud en stervend hart
met Uwe goddelijke gloed,
en breng waar twijfel woont en smart
weer hoop en blijde levensmoed.

Nog heeft Uw hand dezelfde kracht;
geen woord van U keert ledig weer.
Hoor ons, bij 't dalen van de nacht;
genees ons in Uw liefde, Heer!

Uit: Des avonds, als het donker was. Geestel. lied.

AAN BEWOGEN WATEREN

EEN WOORD AAN ALLE BAPTISTEN!

In welke verhouding staan 't innerlijk leven en de uiterlijke groei tot elkaar in onze gemeenten?

Dat is een vraag die men maar niet even naast zich neerlegt om er niet weer naar om te kijken, mijn broeders! 't Is een gewetensvraag, die niet de buitenkant van het gemeentelijk leven raakt, maar die doorgaat tot de „diepste roerselen des harten".

Innerlijk leven — uiterlijke groei. Is 't ene eigenlijk wel zonder 't andere denkbaar? En toch — staan ze bij ons zelf — in onze gemeenten, in de juiste verhouding tot elkaar? Met andere woorden — is de uiterlijke groei in overeenstemming met het innerlijk leven? Is er voldoende groei en is de groei die er is, een gezonde? En wat moet er gedaan worden, om een gewenste verandering te krijgen?

Uiterlijke groei is een natuurlijk iets. We verlangen van de mens, dat hij groeit. We maken ons dodelijk ongerust, wanneer de groei bij een kind niet al te vlot gaat. En terecht: want wat leven in zich heeft, doet groei verwachten.

Omgekeerd hebben we ook niet graag, dat iemand, zoals men dat noemt, uit zijn kracht groeit. Men krijgt iets dat voor 't oog goed is, groot en veelbelovend en toch: bij een enigszins te grote krachtsinspanning blijkt een tekort aan innerlijke stevigheid. Er is te weinig weerstand. Ze willen graag meedoen en hun volle krachten geven aan 't volle leven. Maar 't gaat niet!

Waar lag dat nu aan? In de meeste gevallen is de voeding van de mens wel van die aard, dat hij er mee komen kan. Is dat niet het geval dan is 't consultatiebureau klaar om te helpen en na onderzoek de juiste voeding voor te schrijven. Houdt men zich daaraan, dan lukt het in de regel wel om er wat van te maken. 't Ligt dus niet in de eerste plaats aan de voeding. Aan dat wat er in *komt*. Maar vaak aan dat wat er in *is*: de spijsverteringsorganen. Doen die hun werk goed en zoals de natuur dat voorschrijft, tien tegen een, dat er geen dokter aan te pas komt. En de baby groeit op tot een sterke, stevige jonge man, of een blozende jonge dochter.

Kunnen we dit beeld toepassen op onze gemeenten? Ze zijn geen baby's meer! De meesten hebben reeds de kroon des ouderdoms om de slapen en kunnen bogen op een eerbiedwaardig aantal dienstjaren. Zijn 't alle sterke volwassenen geworden, die 't leven zonder veel zorg, wat hun welzijn betreft, aan durven?

We hebben in onze gemeenten te doen met mensen die in hun doop beleden hebben in Jezus te geloven en Hem te willen dienen in oprechtheid en waarheid, voor de zonde als dood te willen zijn, en te doen wat de Heer van hen vraagt.

Dat is, zult u zeggen, de ideale toestand in de gemeente. Een toestand, die waarschijnlijk nooit voor de volle 100 % bereikt wordt. En toch, 't begeren is bij ieder aanwezig . . . .

We kunnen over 't algemeen niet klagen over een gebrek aan activiteit in de gemeenten. Waar worden naar verhouding meer samenkomsten in openlucht of vergaderplaatsen gehouden dan in onze gemeenten? Grijpen we niet graag elke gelegenheid, ook door verkondiging door de radio, aan om hen „die daar verre staan" te trekken? Overwegen we niet reeds enkele maanden van te voren in onze Bond om een Evangelisatie-Campagne te houden, die de mensen voor de zoveelste maal 't vuur aan de schenen zal leggen, zodat ze wel moeten vragen naar God? En verwachten we als gemeente niet altijd van zulke dagen of avonden iets bijzonders?

Wat is daar de werkelijkheid? Komen er in vergelijking met de moeite die men zich geeft, met de kosten die in vele gevallen gemaakt worden, wel wat men noemt voldoende „zichtbare vruchten", waaronder men dan verstaat een liefst zo groot mogelijk getal bekeerlingen of dat mensen gewonnen worden voor de tweede stap: het toetreden tot de gemeente?

Hapert daar naar ons gevoelen niet wat? Wat is dat dan? Was de opbouw niet goed? Waren de sprekers te weinig doordrongen van de ernst der dingen? Waren de hoorders te weinig ingesteld op wat komen zou? Hadden we ons *nog* te weinig moeite gegeven om alles goed te doen verlopen? Waar lag de fout? Wat was de oorzaak? Waren we klaar voor deze dingen? Konden we gerust en vol moed deze bijzondere dingen afwachten? 'k Zeg met opzet „we", omdat 't niet alleen om „onbekeerden" ging. 't Wordt wel vaak gedacht, dat die er nu eens flink aan moeten geloven. En na afloop kan men 't dan zo prettig — goedkoop zeggen: 't is weer raak gezegd, 't was goed! Voor wie? Voor welke „onbekeerden"? Hoe vaak moet men zich bekeren?

De voorsteller van dit onderwerp noemde in dit verband de beide zusters in 't Evangelie: Maria en Martha. U kent de geschiedenis wel: Wanneer Jezus bij haar in huis komt, is 't Martha die zich, als een echte gastvrouw, druk maakt om 't Jezus naar de zin te maken: „Martha was bezig met veel dienens". Ik kan me voorstellen dat ze gezegd heeft: vandaag moet er wat extra's komen, want Jezus is er! Maria heeft zich eerst

ook aan de huishouding gewijd, was ook deelgenote in de zorgen voor het gezin, maar plotseling laat ze het werk, dat ze doet, in de steek en voor ze het weet, zit ze aan Jezus' voeten, zegt Hem dat wat haar drukt en luistert naar wat Jezus zegt.

Wij trekken graag partij! Onze sympathie gaat in 't eerste ogenblik vermoedelijk naar Martha uit. Die denkt tenminste niet in de eerste plaats aan zichzelf! Maar is het zo? Wie van de twee beantwoordt aan de eis die Jezus hier stelt? Beide zijn ze gelovig! Beide dienen ze haar Heer! Beide horen ze bij hen die de zaligheid beërven zullen. En toch is het Martha die de vermaning krijgt: Gij bekommert u om vele dingen. Maar één ding is nodig. En Maria heeft het goede deel gekozen.

Wat is dat? We zijn geneigd om aan te nemen dat het is: de vrede door het geloof in Jezus Christus onz.n Heer. Maar dat kan hier haast niet bedoeld worden omdat de beide zusters als gelovigen geacht moeten worden. Houden we de samenhang goed vast, dan kan 't eigenlijk alleen maar dit zijn: de ontvangst van Jezus. *Eén ding is nodig:* Jezus goed ontvangen. Dat willen beiden graag. Ze probeerden het ook. Maar de reactie is verschillend.

Waar Jezus komt, komt Hij om te geven en waar men 't meest geschikt is om Hem te ontvangen, daar wordt Hij 't beste ontvangen. De Heer zegt niet dat het Martha aan deze stemming ontbreekt. Ook zij was vriendin en discipelin des Heeren. Maar Hij laat haar voelen dat bij haar het gevaar groot is, dat ze bij alle drukte en zorg voor het dagelijkse leven de juiste ontvankelijkheid verliest voor wat Jezus geeft. De reactie van de beide zusters wanneer Lazerus gestorven is, is geheel verschillend. 'k Geloof niet dat ik verkeerd zie, dat in dit geval Maria de dingen anders aanvaardt en meer „loslaat" dan Martha.

We keren terug tot onze vragen van zopas. En er is op alle vragen maar één antwoord: 't Komt er op aan, hoe we onzen Heer ontvangen. 'k Zeg met opzet weer: *we*. Want in zulke bijzondere diensten zijn het niet alleen de „onbekeerden", de „zondaars" die er nu eens aan moeten geloven. We verbeelden ons dat wel! Maar tot wie komt Jezus?

En als dan de vruchten uitblijven, wat mankeert er dan aan? U ziet, de ene vraag lokt de andere uit.

't Gestelde onderwerp plaatst ons voor het onderzoek van eigen hart en eigen gemeente. Is het innerlijk leven daar zo, dat de uitbouw, de groei daarmee in overeenstemming is? Is het voldoende dat we geloofden, gedoopt werden en dat we nu geloven, om het Ds. H. in de Weekkalender van De Christen na te zeggen: dat de wagen wel doorrolt naar de hemel? Komen we er daar mee? In de hemel ja? Maar: verzuimen we dan hier niet iets?

We verkeren in de gemeente. Hoe is de omgang met elkaar? Is die zo, dat men als geheiligden elkaar aanvaardt met het streven elkaar op te wekken tot heiligmaking?

Paulus noemt de gemeente 't Huis Gods. En zegt in Tim. 3 : 15 hoe we hebben te verkeren in 't Huis Gods, de gemeente, het steunpunt der waarheid. Deze gemeente, de tempel Gods heeft de eigenschap dat ze zich uitbouwt, ontplooit. En het grote wonder is, dat God daartoe mensen gebruikt en ook mensen als levende stenen invoegt. Is dat materiaal deugdelijk, dan zal de uitbreiding voort kunnen gaan. Blijkt dat het ondeugdelijk is geweest, dan komt *vanzelf* de afbraak.

Het streven van elke gemeente, die aan haar roeping beantwoordt is: zich naar buiten ontplooien. Hoe dat mogelijk is? Alleen dan, wanneer haar leden trouw zijn in hun roeping, zich ook en vooral naar buiten te tonen als levende stenen, *die ingevoegd zijn in het grote* bouwwerk, dat God op aarde bezig is zich te bouwen.

Zal dat alles kunnen, dan moet het innerlijk leven in orde zijn. Is dat goed, dan kan de uiterlijke groei ook in orde zijn. Aan de vruchten kent men de boom. Aan wat de gemeente naar buiten toont, beoordeelt de buitenstaander haar innerlijke stand. En terecht.

Wat is innerlijk leven? Men hoort vaak zeggen: dat is: het zuiver houden van de gemeente door een streng uitoefenen van de tucht. Maar: waar moet die beginnen? Eerst bij hen, die in openlijke zonden vielen? Of bij onszelf? Zijn we niet al te zeer geneigd om op onszelf weinig of geen tucht uit te oefenen, omdat toch niemand het weet?

Zuiver houden van de gemeente is: de jonge plant gelegenheid geven zich vast te zetten in de grond. Innerlijk leven in de gemeente is: de Geest Gods ruimte geven en invloed laten uitoefenen, allereerst in eigen hart!

En is nu het innerlijk leven in de gemeente en het eigen hart niet vaak een grote belemmering voor de uiterlijke groei?

We zijn hier als ambtsdragers onzer gemeenten bijeen. En zeggen en moeten het onszelf zeggen: Ja. Hoe dat te verhelpen? Door het werk van Gods Geest bij zichzelf te laten beginnen (Nyhof opwekking).

Wij komen er, als Paulus in 1 Tim. 3 aan 't opsommen gaat over de noodzakelijke eigenschappen van ouderlingen en diakenen, niet zo heel gemakkelijk af. We moeten, om in moderne termen te spreken, aan heel wat *vestigingseisen* voldoen. Maar lukt dat en blijkt dat we daardoor onze bediening vast maken, dan kunnen we zeker zijn van invloed ten goede.

Onze leden menen wel eens dat de ouderlingen, de diakenen en de voorgangers mensen zijn, die „'t gehaald hebben". Die zich dus in alles onderscheiden van de anderen. Maar is het niet zo, (en ik stel bij bevestiging van ambtsdragers de gemeente dat ook voor ogen), dat wat de gemeente van hen verwacht, zij dat van de gemeente mogen verwachten? En dan zal het goed gaan. Eén van de remmen voor de groei zijn de kwestie's. De onbeslechte twisten. Het moge een troost zijn, dat er in elke gemeente zoiets wel eens voorkomt, het is een zeer schrale troost. En hoe moeten we daarmee aan? Een vaak gevolgde methode is: het bestuur er mee in kennis stellen! Ik juich die methode niet toe en onze Heer ook niet. Persoonlijk in orde maken is niet alleen beter, maar de enigst goede weg. De ambtsdragers hebben heus wel wat anders te doen dan die dingen uit te zoeken en op te lossen. En worden ze opgelost, dan is er altijd een van de twee partijen de bevoorrechte. Ons kennen en kunnen is stukwerk.

Ik wil daarmee niet zeggen, dat men als ambtsdragers zich nooit met een kwestie bemoeien mag, maar dan alleen om de brand in het begin te blussen. Ik denk aan het woord van een mijner collega's: „wanneer je het alleen afkunt, moet je er nooit meer bij halen". Als het met een emmer water gaat, roep dan de brandweer niet: dat geeft waterschade. Men zij voorzichtig, kieze geen partij, maar overtuige de kwestie-hebbenden van de noodzakelijkheid, *om Jezus' wil anders te doen.* Dat wat *wij recht* noemen, *is zo heel vaak onze eigen zin, die niet gebogen wil worden.*

En is niet uw ervaring deze, dat onder deze dingen het gemeentelijk, maar ook het eigen leven lijdt?

Er zijn nog andere oorzaken van geringe of te geringe groei. Verborgen kwaad, onbeleden zonde, ook tegenover de medemens, of tegenover zichzelf.

Waarom is er vaak zo weinig weerstand en lijkt de gemeente op een uit de kracht gegroeid *jongmens? Waarom* heeft ze vaak op haar grondvesten en dreigt menigmaal alles ineen te storten? Waarom moet er zoveel schade worden aangericht aan 't zieleleven van hen, die nog zo weinig kunnen verdragen. Kwam het niet vaak door dingen die men maar liet gaan? Waarvan niet in de eerste plaats de schuld bij de gemeente, maar bij de enkeling ligt, omdat de enkeling zich niet boog voor wat hij als Gods wil duidelijk had gezien? Moet er niet meer gedaan worden aan streven naar heiligmaking?

Broeders, we moeten verder God stelde ons als werkers, als bearbeiders, als verzorgers van anderer zielleleven. Vergeten we daarbij ons eigen innerlijk leven niet. Groot zijn de opgaven. Groot is de verantwoordelijkheid.

Wij willen verder, we willen vooruit. Maar we moeten ook de geschiedenis laten spreken Had de groei naar buiten ook groter kunnen zijn? Had men niet meer moeten denken en doen aan de verzorging van het innerlijke leven? Had men niet meer moeten zorgen voor een steviger onderbouw?

In de laatste jaren zijn we allen op de een of andere manier wel met de Oxford Groep in aanraking gekomen. Men kan er over denken zoals men wil,

„Wij gaan voorwaarts ...!"

Evangelisatiesamenkomsten.

Zandbulten 7 en 8 Dec.
Foxhol 9 en 10 Dec.

„Broeders, bidt voor ons!"

maar er is door haar veel goeds in veler leven en in grote kring ontstaan. Men kan er zich met een veelzeggend gebaar afmaken en zeggen: dat hebben wij ook, goed, maar gebruiken we ook wat we hebben? De tijd heeft nu voldoende geleerd, welke de gevaarlijke kanten zijn, maar ook dat het streven zuiver Christus-gericht is.

Wat moeten wij? We weten, dat het niet alles goud is wat er blinkt. We willen eerlijk zijn. Men heeft conclusie's gevraagd aan het eind van het referaat. Ik geef ze in de vorm van vragen:

1. Is er niet te weinig zondebesef? Leven we niet te gemakkelijk over vele dingen heen? Maken we niet te weinig excuus (welgemeend)? Hoe vaak lieten we ons gaan en wisten dat we verkeerd deden? Maar: we maakten geen excuus. We bogen niet!
2. Is er niet te weinig verzorging van het eigen zieleleven? Wijst de praktijk niet uit, dat we teveel de blik op anderen, te weinig op ons zelf richten? Verlangen we van de ander niet altijd meer dan van onszelf?
3. Zou er niet daardoor te weinig groei zijn? En is daardoor niet de kans voor „uit de kracht groeien" zeer groot?
4. Zal de werklust, de activiteit, die zich dan ontwikkelt, niet zeer gezond zijn? Zullen de mensen niet meer meehelpen? Meer de verantwoordelijkheid voelen? En zou God niet meer zegenen dan totnogtoe?

H. HORNSTRA.

UIT ONS UNIEBUREAU.

De nieuwe vertaling van het Nieuwe Testament.

Het Nederlands Bijbelgenootschap te Amsterdam, voorzitter Prof. Mr. P. Scholten, heeft de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland een exemplaar van de nieuwe vertaling aangeboden met het volgend begeleidend schrijven:

„Weleerwaarde Heeren,

Zooals U bekend zal zijn, houdt een door het Nederlandsch Bijbelgenootschap ingestelde commissie zich reeds sedert jaren bezig met een nieuwe Nederlandsche vertaling van den Bijbel. De commissie voor de vertaling van het Nieuwe Testament is nu dit jaar met haar arbeid gereed gekomen en dezer dagen heeft de eerste uitgave van deze nieuwe vertaling het licht gezien.

Namens het Hoofdbestuur heeft ondergeteekende de eer, U gelijktijdig met dit schrijven toe te zenden een exemplaar van deze nieuwe vertaling, opdat Uwe Kerk van deze vertaling kennis zal kunnen nemen.

Van harte hoopt het Nederlandsch Bijbelgenootschap, dat deze nieuwe vertaling er toe mag strekken om den Bijbel en het Evangelie voor ons volk nog beter verstaanbaar te maken, opdat ook hierdoor de kennis van het Evangelie en de liefde voor den Bijbel mag toenemen.

Met de meeste hoogachting,

Namens het Ned. Bijbelgenootschap,

Dr. H. C. RUTGERS,

Algemeen Secretaris."

Als Baptisten stellen we elke vertaling op prijs, welke kan leiden tot een beter verstaan van de Heilige Schrift.

Het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap heeft in het verleden reeds menigmaal dankbaar gebruik mogen maken van de arbeid van Baptiste taalgeleerden. En al kan onze Unie gezien haar omvang en invloed slechts op bescheiden schaal de arbeid van het Nederlands Bijbelgenootschap steunen, zo zal aan het Hoofdbestuur toch niet onbekend zijn, dat de Baptisten warme bijbelvrienden zijn en gaarne meehelpen aan de taak van de verbreiding van het Evangelie van Jezus Christus.

In het nummer van verleden week vestigde Ds. Louw onder „Losse Schakels" reeds de aandacht op deze nieuwe vertaling van het Nieuwe Testament.

Dat de commissie, die aan deze vertalingsarbeid een behoorlijk aantal jaren heeft gearbeid, de spelling De Vries en Te Winkel meende te moeten volgen acht ik bepaald jammer, gezien het feit, dat onze kinderen in deze toch min of meer verouderde spelling niet meer onderwezen worden. Waarom verlost de regering ons ook niet uit de spelling-chaos.

En thans wachten we op de vertaling van het Oude Testament.

Hoewel de Statenvertaling op vele plaatsen niet te overtreffen zal zijn, zo geloven we toch dat een nieuwe Nederlandse Bijbelvertaling in een grote behoefte voorziet. De vlugge verkoop van de eerste oplaag van de nieuwe vertaling van het Nieuwe Testament is daarvan een sprekend bewijs.

* * *

De Hamburger School.

Van Doc. C. Neuschäfer ontvingen we een brief, waarin ons wordt medegedeeld, dat de leidende broeders van het Baptiste werk in Duitsland besloten hebben, het Seminarie in Hamburg begin Januari wederom te openen!; „wenn auch im kleinen Rahmen", zo lezen we. Zowel het aantal studenten alsook het studieplan zal natuurlijk een grote wijziging moeten ondergaan. Onze Duitse broeders trachten op het gebied van het onderwijs te bereiken wat ook maar enigszins mogelijk is. De behoefte aan voorgangers laat zich wel erg sterk gevoelen. En in deze oorlogstijd moet wel heel ernstig rekening gehouden worden met het feit, dat het aantal voorgangers in de eerste tijd zal verminderen. Daarom zal op kleine schaal getracht worden het onderwijs in de Hamburger School voort te zetten.

Docent Neuschäfer spreekt de hoop uit, dat de dag zal komen, waarop ook onze jonge mannen weer in Horn kunnen studeren.

Moge God onze Duitse geloofsgenoten nabij zijn en moge Hij zich ontfermen over een wereld in nood. We leven in een waanzinnige tijd. En we denken aan de gevaren op zee. Elke dag lopen er schepen van oorlogvoerenden en neutralen op mijnen of worden getorpedeerd. En honderden mensenlevens komen daarbij om.

Het geloof van Gods kinderen wordt op de proef gesteld. Zowel in Duitsland als ook in ons land; en elders.

We zullen blij zijn, wanneer de „opening" van de Hamburger School goede resultaten oplevert, doch onze studenten hopen dit studiejaar vlijtig college te lopen aan de Groninger en aan de Vrije Universiteit.

d. H.

Besturenconferentie van de Veenkoloniale Bond van 20 Nov.

Kwart voor acht . . . . tien voor acht. Nog is het gegons van stemmen in de mooie zaal achter de Stadskanaalse kerk niet verstomt. Het contact tussen de deelnemers der conferentie is nog steeds van meer plaatselijke aard. Enfin, het behoort mede tot hetgeen, dat de aantrekkelijkheid van zulk een vergadering verhoogt; daarom gons ik mee: „Hoe gaat het? . . . . en met je vrouw? . . . . en met je kinderen? Ben je al bezig met eh. . . . ."

Dan brengt plotseling Ds. Doornkamp eenheid van doel en streven in de massa. Na gemeenschappelijke zangleest genoemde broeder uit de Ephezenbrief het bekende 4de hoofdstuk.

Ds. Jansma gaat daarna voor in gebed.

In het welkomswoord van den voorzitter werd in 't bijzonder toegesproken Ds. Visser Sr., de vertegenwoordiger van de Friese bond.

Met een enkel woord schetst nu onze leider de betekenis van deze besturenconferentie. In zeer bijzondere tijden zijn we samengekomen — aldus spr. De strijd, die is ontbrand, gaat niet slechts om materiële waarden. Geestelijke dingen zijn thans de inzet van deze nieuwe oorlog. Getuige van dit feit gevoelen wij behoefte opnieuw herinnerd te worden aan de grondbeginselen van ons geloofs- en gemeentelijk leven. Deze stemming is de geboortegrond van de onderwerpen, die voor deze avond op de agenda geplaatst zijn. Het is spr.'s overtuiging, dat zo de beginselen waarlijk bezit zijn, de druk der tijden ons niet zal kunnen schenden. Tenslotte spreekt hij de hoop uit, dat het contact het collectief begrip tot groei mocht brengen.

Het woord wordt nu verleend aan Ds. Weenink, die het thema inleidt:

Is voorlichting van onze beginselen voor onze bestuursleden gewenst?

Spreker stelt vast, dat parallel met de buitenlandse spanningen en binnenlandse zorgen er een ontwaken in kerkelijk leven valt waar te nemen. De N. H. kerk wil terug naar de Gemeente van Christus. Zo mag men ook de invoering van litur-

gische diensten waarderen als een speuren naar de bronnen van levenskracht en frisheid, die in voorgaande tijden zijn ingeboet of zelfs door de kerk zelve zijn dichtgeworpen. De wassende vervreemding der massa van de kerk heeft veler ogen voor dit euvel geopend.

Temidden van deze zo verschillend geaarde vormen van actie dobbert onze gemeente. Zal zij daar zich kunnen handhaven, dan zullen de mannen op de brug de richting moeten weten. Doch niet zij alleen; ook voor allen die binnen wonen wacht de taak, zich opnieuw te oriënteren naar de beginselen der gemeente. De aantrekkelijke vrijheid in de kringen der Vergadering bleken in het verleden al te zeer, bij ontstentenis van tucht en regel, de poort tot losbandigheid te hebben opengeworpen De te zeer gespecialiseerde Maranatha-boodschap heeft eveneens verzuimd, bevruchtend te werken op het verantwoordingsbesef der zich overwegend hierin verlustigende leden.

Stellig hebben wij de beschikking over deugdelijke wapens ter bestrijding van genoemde en ook andere gevaren. In het gebruik daarvan worden wij echter geremd door ons eigen conservatisme. Bij alle bewondering voor hetgeen door een vorige generatie is tot stand gekomen, kunnen we onze ogen niet sluiten voor het feit, dat nieuwe tijden ook nieuwe methode's eist, ook — ja juist dan — wanneer men de grondbeginselen ongerept wil handhaven.

In dit verband mag de vraag gesteld worden, of het geen tijd is om *aannemingscatechisaties* in te voeren. De toekomstige leden der gemeente zouden, beter dan thans, alle vragen betreffende principiën en practijk van 't gemeentelijk leven onder de ogen leren zien. Dit tot hun eigen voordeel.

De zo belangrijke voorlichting en toepassing van onze beginselen staan tenslotte nog een tweetal wegen open. Ten eerste veel samenspreking op *conferenties*, ten tweede desbetreffende *publicaties* onder een bepaalde rubriek van „De Christen". Wellicht zou ook een eigen bondsorgaan in dezen goed kunnen werken. Voor vele bestuurders zou dit een steun kunnen betekenen bij de vervulling hunner ambtsplichten.

Van de bespreking nog de volgende notities:

De vragen betreffende de aannemingscatechisaties geven Ds. Weenink de gelegenheid de psychologische waarde er van in het licht te stellen. Gezien de kerkbezoekers ten onzent meest Calvinistisch zijn ingesteld, is de term — aannemingscatechisatie — een bekend geluid. Het moge gelden als hoge roeping, zich aan deze omstandigheden aan te passen, te meer daar hier waardevolle mogelijkheden opgesloten liggen. Voorts zal het een doeltreffend middel blijken, de schuchteren over hun vrees heen te helpen. Het catechiseerlokaal betreden zij nu eenmaal gemakkelijker dan de studeerkamer van den predikant.

De inhoud of de leerstof dezer catechisaties is natuurlijk weer aan de Bijbel te ontlenen. Of dit onderwijs wellicht niet beter nà de inleiding in de gemeente kon worden gegeven, bestrijdt de inleider. De vele *verenigingen leggen dan te veel* beslag op ziel, geest en tijd van de jonge leden. Aldus de les van de praktijk.

In de rubriek tot voorlichting der beginselen heeft iemand het bezwaar, dat bij de zeer individuële zienswijzen het resultaat licht in het tegendeel kan omslaan en juist verwarrend kan werken. Inderdaad, aldus Ds. Weenink, dient gewaakt voor ruziekolommen. Dit zal echter zeker mogelijk zijn, wanneer de verzorgers van zulk een rubriek elkander steeds raadplegen.

Nog wordt de Maranatha-prediking door een andere aanwezige in een milder licht gesteld. De zegen daarop bewijst de noodzakelijkheid van deze prediking. Toch acht de inleider de Maranatha-prediking onjuist. Wij zijn geroepen, Christus te prediken. Het Evangelie worde gebracht: Niet slechts een deel.

Als nog een aantal vragen beantwoord zijn, pauzeren we een ogenblik.

Na de ruste krijgt de vertegenwoordiger van de Friese bond, Ds. H. Visser, het woord. Spr. dankt voor de uitnodiging en is dankbaar voor 't gehoorde. Daar zijn aanwezigheid het karakter draagt van kennismaking, geeft deze een schets van de arbeid der gemeenten en der jeugdgroepen aldaar. Onwillekeurig dringt zich de vraag aan spr. op of beide

---

Zeven brieven uit de hemel.

VII.

De Gemeente in verstoorde Gemeenschap met haar Heer.

Openb. 3 : 14—21.

De brief aan de gemeente te Laodicea is de laatste van de zeven brieven in de Openbaring. Door enkele sprekende beelden en uitdrukkingen heeft deze brief een bijzondere bekendheid verkregen. Daar is de uitdrukking van koud noch heet zijn en het beeld van den Heiland, staande en kloppende aan de deur.

Zoals we vernemen uit de brief aan de Colossenzen bestond de gemeente te Laodicea reeds in de tijd van Paulus. Ze schijnt van Kolosse uit te zijn gesticht. Paulus wilde, dat de brief, die hij aan de Kolossenzen schreef, doorgezonden zou worden naar Laodicea en dat de brief, in het bezit van die gemeente, te Kolosse gelezen zou worden.

In de beschrijving, die hier van de toestand van de gemeente te Laodicea gegeven wordt, is vers 20 het meest kenmerkende: tussen den Zaligmaker en deze gemeente is een gesloten deur en wonderbaar is de tekening van den Heiland, die aan die deur *wacht* niet slechts, doch duidelijk laat weten, dat Hij naar herstel der gebroken gemeenschap *verlangt*.

* * *

Nog is de gemeente te Laodicea wel Christus' gemeente, maar practisch is ze Hem ontvallen.

Onverschillig is deze toestand den Heere Jezus allerminst. De haast felle toon, waarop Hij haar toespreekt is een duidelijk bewijs, hoe zeer Hij haar liefheeft. Slechts diep gegriefde liefde kan de ontrouw zo veroordelen als de Heere Jezus hier doet. Die toon zelf is een bevestiging van de verklaring van den Heiland — vers 19 — „Zo wie Ik liefheb, die bestraf en kastijd Ik".

I. Waardoor wordt de deur gesloten, de gemeenschap met Christus practisch opgeheven?

De Heere Jezus zegt: Zie Ik merk op, Ik heb plaats genomen aan de deur. Hierin ligt de gedachte, dat deze toestand niet pas was ingetreden. Die gedachte ligt ook in de andere woorden: Ik klop aanhoudend, onvermoeid aan de deur.

De redenen, waarom dit niet opgemerkt wordt, kunnen verschillende zijn.

De bewoner kan geestelijk *in slaap gezonken zijn* en nu buiten de werkelijkheid om leven. Dat was hier in Laodicea het geval. Vers 17. De broeders en zusters te Laodicea leefden in een valse wereld, een droomwereld en waren daarin „te goeder trouw". Ze zagen hun toestand werkelijk zo gunstig als ze volgens de woorden des Heeren verklaarden. Ze waren overtuigd, dat alles bij hen in orde was, zó overtuigd, dat ze dit openlijk zeiden. Ze hielden zich voor bevoorrecht, gelukkigen, terwijl zij, j u i s t zij ellendig en jammerlijk en arm en naakt en blind waren.

Deze ingebeelde rijkdom verhindert waarlijk rijk te worden. Zulk een leven is een droom, waaruit men nú gewekt moet worden, zal men niet een bitter ontwaken hebben als men de ogen aan gene zijde opent.

Het is mogelijk, dat men het kloppen van Christus niet hoort door *gebrek aan stilte*.

Het kan van binnen zo rumoerig en druk zijn, dat men niet verneemt, dat er geklopt wordt. De geluiden van binnen overstemmen de geluiden die van buiten komen. In zo menige levenswoning is het niet stil genoeg om het kloppen van den Heiland te kunnen horen. Daar heerst een gedachten-gedruis, waarin het kloppen van den Heere Jezus verloren gaat. Men is „vol" van zijn zaken, zijn bezigheden, die den helen mens in beslag nemen. 't Hart is vol zorgen over allerlei noodzakelijke en spoedeisende dingen. Plannen en idealen houden de jeugdigen zo bezig, dat ze de woorden van het Evangelie horen zonder dat deze tot hen doordringen. 't Is wat geruis bij al het andere.

Het al of niet horen is in grote mate afhankelijk van het belang, dat men in de betrokken zaak stelt. Daar, waar onze sympathieën liggen, werken ook onze zintuigen het beste. Als de geest met bepaalde dingen bezig is, dan zijn de poorten voor al wat daar buiten valt,

gewesten door versterking der relaties wellicht ook meer voor elkaar kunnen doen. Mochten plannen reeds overwogen zijn, dan zoude spr. gaarne daarmede verrijkt, de terugreis aanvaarden.

Over de inleiding van Ds. Hornstra kan ik kort zijn. De lezers van ons blad zullen van de uitvoeringen zelve kennis mogen nemen. Van harte beveel ik u de bestudering aan van het werk. Het draagt tot titel: In welke verhouding staan innerlijk leven en uiterlijke groei tot elkaar? (En wel in onze gemeenten).

Deze themavraag, op zich zelf al ernstig, blijkt nog maar het snoer te zijn, dat een hele buidel van gewetensvragen tezamen vat. In willekeurige volgorde herhaal ik een klein aantal vragen.

Een beklemmend feit: Na bijna 100 jaar arbeid is het aantal leden ruim 5000 trots alle ijver en toewijding. Waar ligt de oorzaak?

Pogingen om tot een diagnose te komen: Wat is er terecht gekomen van de verwerkelijking van onze beloften, in heilige uren uitgesproken? — Is in onze bond met Christus Hij het voorwerp van onze dienst en sloven wij ons uit als een Martha, of begrijpen we dat het wezenlijke element van deze relatie het zich voor Christus openstellende hart is, zoals bij Maria? —

Middelen ter genezing: Om uitbreiding mogelijk te doen zijn beseffen we, dat het zuiver houden van hart en leven noodzakelijk is. Maar waar beginnen we met de zuiveringsactie? Passen we strenge tucht toe — bij anderen . . . . of op onszelf? 1 Tim. 3 schenkt helder maar meedogenloos licht. Volbrengen we echter dit vraagstuk!

Leidt het ons door het sombere dal van zelfkennis, toont het ons onze tekortkomingen en overtuigt het ons met schier benauwende duidelijkheid onze verantwoordelijkheid, als vrucht van deze innerlijke reformatie zullen de heerlijkste mogelijkheden ook tot uiterlijke groei zich baanbreken.

In de bespreking, die ter wille van de tijd slechts kort gehouden wordt herinnert men nog aan de regelen ter ordening van het innerlijke leven, zoals ze geformuleerd zijn door den leider der Oxford-beweging.

Komende tot zijn slotwoord, doet de regent van den avond, Ds. Doornkamp, nog mededeling van de komende evangelisatie-campagne. De „leidgedachten" zijn hiervoor aangegeven door Ds. Barendregt. Zij kunnen worden saamgevat in de woorden: „Wereldnood en Wereldredding".

Twee broeders sluiten met dankzegging; nog eenmaal verheft zich het gemeenschappelijk gezang en het einde van een prachtconferentie is daar.

C. BRANDT.

ACHTER DE DEUREN.

Uit het dagboek van een gevangene.

Altijd dezelfde regel, dezelfde gang, tot zelfs de bewaarders zijn uurwerken voor mij. En toch verwacht ik soms, dat er iets zal gebeuren, dat de regelmaat zal verstoren. Maar elke verandering wordt spoedig bij den regelmaat *ingelijfd* en voort gaat het weer: *tik, tik, tik*. De een komt, de ander gaat. Totdat een betere maatschappij de klok van ellende stil zal zetten. Er is van alles genoeg voor ieder mensch, en niemand behoeft arm te wezen.

Ik ben ook altijd erg blij met een brief van hen, dat vroolijkt mij weer wat op. 't Is hier zoo troosteloos verdrietig, zoo erg eenzaam. Ik voel mij zoo erg ongelukkig. Het is maar goed, dat niemand weet, hoe ik hier lijd. O, het is zoo vreeselijk om altijd opgesloten te zitten, altijd machteloos tusschen de grauwe, sombere muren, terwijl mijn ziel, mijn jonge boddy naar vrijheid snakt. Je zou soms radeloos worden, het werkt op mijn hersens, deze eenzaamheid. Niets dan tralies, tralies, tralies, steenen, steenen. Ik zou ze wel willen breken, vernielen, vergruizen, bah, ik walg van alles hier. Ik draag mijn lot berustend, maar mijn ziel wil dat alles niet aanvaarden en zoo strijd ik met mijzelf.

Het is vandaag een feestdag voor mij, want mijn lief klein vrouwtje is jarig. Ze is nu twintig geworden, die lieve schat.

---

gesloten. Oren hebbende hoort men niet.

Zo is het ook met het kloppen van Christus.

Wanneer de zinnen op tijdelijke aardse dingen gericht zijn, blijft de aanwezigheid van Christus onopgemerkt. Daarom moet Hij als met geweld de gedachten daarvan losmaken en in andere richting stoten. Er komen ingrijpende gebeurtenissen, die ons stil maken en in die stilte wordt opgemerkt, dat er geklopt wordt. Houdt stille tijd! Ga nooit „op" in uw werk. Wordt nooit een slaaf van uw bezigheden. Bewaar een zekere afstand tussen uw taak en uw ziel, opdat het contact tussen u en Christus niet worde afgeknepen.

In de stilte hoort ge Christus.

Als het stil geworden is in ons, voelen we de betekenis van het leven eerst goed. Dan voelen we iets van de werkelijkheid van onze zonden en van de behoefte aan verlossing, aan heiliging. En dan is de Heer nooit verre van ons. —

„Ik sta al zo lang aan de deur!"
Hoort ge het, gemeente?
Alles in ons zwijge,
Dat Zijn stem gehoor verkrijge!

* * *

II. Het is mogelijk de stem van Christus te horen en toch niet open te doen.

Sommigen dralen. Zij vrezen voor een geestelijke vernieuwing. Veel zal veranderd moeten worden, veel, waaraan een zekere gehechtheid is. Daarom laat men Christus buiten zijn leven. Hij mag niet binnen komen. Nu tenminste nog niet. Met de stille belofte Hem nog eens open te doen, paait men zijn geweten. Men wil zelf het ogenblik van verandering bepalen, dat men steeds verder voor zich uitschuift. Onderwijl ondergaat het hart een verandering, die tot doofheid leidt.

Als Christus binnen komt, verlangt Hij niet slecht één of een enkele sleutel maar de gehele sleutelbos. Hij is veel-eisend; allesvragend. Hij komt als Huisheer. Wij worden Zijn dienstbaren. Wij kunnen niet een deel van het huis van Hem „onderhuren" en ons daar naar eigen welgevallen inrichten en daar naar eigen keus leven. Deze kosten zijn sommigen te hoog. Daarom aarzelen ze, ofschoon ze Christus' bede zeer goed horen.

Ik sta . . . Ik klop! . . . We hebben het met een levenden Christus te doen. Binnenshuis kan druk over Hem van gedachten gewisseld worden. In Zijn Naam allerlei worden beweerd en gedaan; beschouwingen worden opgesteld en onderst boven geworpen — terwijl Hijzelf buiten staat. Een ootmoedige onderwerping aan Hem, een zachtmoedig leven uit Zijn Geest is beter dan al die ijver.

III. Wat gebeurt er als de deur geopend wordt?

Er zijn zielen, die het wagen. Schuchter, in 't gevoel van eigen kleinheid. 't Gaat met zo iets als „Heer, ik ben het niet waardig". Christus staat zover boven ons. Men kan Hem niets bieden dan de begeerte dat het anders mocht worden. Men heeft niets dan het geloof dat Hij het kan. En het offer van een verbroken geest en verslagen hart wordt niet veracht.

En een teken van Zijn tegenwoordigheid is levensernst.

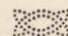
Levensernst heeft niets te maken met stijfheid of zwartgalligheid, maar is echtheid. Christus maakt ons waar. Wie het echte heeft, kan de frase, de leuze missen. Christus deelt aan het leven inhoud, bestand, zuiverheid mee. Hij *bouwt* het op, wij *blazen* het op.

Een teken van Zijn tegenwoordigheid is zachtheid van oordeel. Waar uit de hoogte wordt geoordeeld zit de zondaar nog op de troon.

En de tegenwoordigheid van Christus is voor het hart een gedurige maaltijd. Ze betekent geestelijke *wasdom*; een groeien en rijpen, totdat de verloste met Christus kan zitten in Zijn troon.

Deze belofte is overgroot.

L.

Zouden ze thuis ook vroeg opstaan nu Marie jarig is. Ik was al om 4 uur wakker en heb aan thuis liggen denken.

Vader zal wel niet gaan visschen, met zulk troosteloos weer zit je beter bij de radio dan aan den walkant. Ik heb een mooi boek „Bartje", van Anne de Vries, het is erg pakkend, maar niet overdreven.

Die eenzaamheid maakt mij soms half waanzinnig, dan moet ik iets hooren, anders word ik gek. Ik verzin een smoes en bel, dan kan ik tenminste met den cipier praten. Alles gaat automatisch verder. Je geest wordt hier langzaam vermoord. Het is haast niet mogelijk moreel te blijven, wat je was. Je kan wel erg wegzinken in het moeras. Ik wil niet verzuipen in de poel der ellende, om straks gebroken vrij te komen. Ik zal vechten om mijn ziel en goed. Het gevangenisvergif zal mijn jonge boddy niet aantasten, om langzaam gelijk de kanker, mijn jonge leven te verwoesten. De kapitalistische rotzooi zal met gevangenisvergif geen succes bij mij behalen.

De bewaarders wenschen mij haast altijd welterusten. Er is één heele jofele vent; die noemde mij altijd: „ouwe reus". Er is ook een hulpbewaarder, die durft zijn mond niet te openen. De stakker drinkt vast veel azijn, want hij kijkt altijd zuur.

Ik zal blij zijn, als deze dag voorbij is, want morgen is het een dubbelfijne dag voor mij. Dan krijg ik bezoek en nieuwe leesboeken en verveel mij morgenavond niet. Van Zondag tot Donderdag is het vast pandoer met vervelen.

Ik ben in een beetje zenuwachtige stemming, deels door het bezoek en deels door het geharrewar met mijn dagboek. Ik was haast van het bijhouden van haar verstoken geweest. Maar gelukkig heeft de hoofdonderwijzer een minnelijke schikking weten treffen en kan ik gelukkig vervolgen, maar onder censuur.

Als je hier eens geweest bent, is je leven naar de haaien. Het gevangenisstempel staat in je levensboek en dat is niet meer uit te wisschen. Wie eens gestolen heeft, blijft altijd een dief . . . . En mijn vrouw, ... zou die mij nog geld toevertrouwen? Dat is er dan nog één, die vertrouwen in mij heeft. Ik voel, dat ik, wat ik deed, niet meer ongedaan kan maken, maar ik zal probeeren om het door mijn verder gedrag in de doofpot te stoppen.

In den schemer aanschouw ik al de foto's van hen, die ik lief heb. Als ik kon gelooven, zou ik voor hen bidden, dat toch al hun verder leven voor leed gespaard mag blijven.

Mijn kleine mops is vandaag 1 jaar geworden . . . . Ik zie weer de huiskamer voor mij, een jaar geleden . . . . Ik zie Marie bleek en teer in bed liggen.... 's Nachts ben ik stil opgestaan en heb haar bewonderd en toen heb ik mijn hand op haar hoofd gelegd en beloofd, dat ik altijd goed voor haar zou wezen. En nu heb ik dit gedaan en heeft zij een dief tot man. O, wat ben ik begonnen! Het is alles mijn eigen schuld. O, wat heb ik een slecht karakter.

Maar ik zal nog goed maken, wat er goed te maken valt, tegenover mijn vrouw en kindje. Ik wil wel een arm missen, als dat alles ongedaan kon worden gemaakt.

(Op het blaadje van de scheurkalender op den ontslagdatum): „Hoera, ik ga naar huis. Wat ben ik blij. O, wat ben ik gelukkig".

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM. De Gemeente alhier heeft een driedaagse evangelische conferentie gehouden in het kerkschip „Salem". Drie onzer Voorgangers van elders wrochten mede in deze zaak. Ds. Monsma sprak over het drenken van Laban's schapen en het drenken van Christus' kudde. Minder aangenaam was het, dat enkelen deze avond de drenking in „Salem" misten door lafenis te zoeken bij een andere drinkbak. Het woord werd niettemin krachtig en met grote opgewektheid ten gehore gebracht.

Ds. Slort sprak van drieërlei water, naar aanleiding van de Jacobsput te Samaria, waar de Samaritaanse dronk van het water des levens; en de uiteindelijke eeuwige lafenis aan de rivier Gods.

De derde dag werd door Ds. de Neef gepredikt over de loerende zonde aan de deur van het hart en de kloppende Heiland aan de deur van den zondaar, om aldaar woning te mogen maken.

Het mannenkoor bracht op passende wijze een paar liederen ten gehore, terwijl het zangkoor „Klanken des heils" de boodschap van 't eeuwige leven eveneens in een tweetal nummers degelijk vertolkte.

* * *

De huwelijksinzegening van G. Sissing en J. v. Komen werd ook tijdens deze drie dagen in „Salem" voltrokken. Dit paar ging letterlijk en figuurlijk direct de ongewisse wateren bevaren.

De heerlijke conferentiedagen zijn voorbij, maar het zaad zal naar Gods tijd en wijze vrucht voortbrengen.

W. VEENSTRA, Secr.

FOXHOL. Geliefde brs. en zrs. Het is ruim 6 weken geleden, dat we met blijdschap de intrede van br. evangelist Wolters mochten melden. Sindsdien mogen we kennelijk de zegen des Heeren ervaren. De opkomst in de godsdienstoefeningen is sterk toegenomen, zodat ons kerkgebouw geregeld goed is bezet. Ook in de jeugdbijeenkomsten Zondagsavonds is de opkomst verdubbeld en heerst een goede harmonie, terwijl tevens de arbeid van de gemeente en verenigingen beter werden georganiseerd.

Zondagavond 19 Nov. was het een grote feestdag voor ons. Nadat met volle aandacht geluisterd was naar onzen evangelist, die sprak over het onderwerp „Gods zwijgen", wat met kracht werd doorgegeven, bleef de gemeente een ogenblik na om drie leden in haar midden op te nemen. Heerlijk is het als verloren zonen en dochteren terugkomen. Na de middagdienst waren twee mensen het huis van onzen br. evangelist binnengetreden, die door de middagdienst zo waren overtuigd, dat ze hun knieën voor Christus bogen en met de zekerheid, Gods kind te zijn, heengingen.

De zon van Gods zegen was echter nog niet onder gegaan. Vijf jongemensen, die door Gods Geest overtuigd waren van zonde, kwamen na de Jongeliedensamenkomst en vonden vrede bij het kruis.

Zo mogen we de laatste weken ervaren dat God bezig is Zijn werk te doen.

Wij zijn blij dat we vol moed de toekomst in mogen zien, en hopen, dat de gemeente zo onder leiding van haar evangelist verder zegeningen mag ondervinden.

Met hartelijke groeten,

J. SIEKMANS, Secr.

TREEBEEK, 27 Nov. '39. Goed nieuws uit Treebeek en zendingspost Lutterade, waar br. Bos werkt. In laatstgenoemde plaats mochten we Zondagavond de eerste samenkomst houden. Onze Voorganger sprak een kort openingswoord tot alle aanwezigen; br. Bos deelde mede het doel van ons werk. Als onderwerp voor die avond was reeds aangekondigd: „De wereld in de branding". Ds. P. las voor uit Lukas 29 en wel vers 41 tot 44, schetste ons de toestand van de wereld om daaraan de heerlijke evangelieboodschap van verlossing te verbinden. Waar het weer niet meewerkte, konden we geen grote schare begroeten. Maar, waar twee of drie vergaderd zijn ben ik in het midden", sprak de Heere. Wij waren met die van Treebeek tezamen 42 personen. Het plan is daar iedere week samen te komen, ook Vrijdagavond 1 Dec. Brs. en zrs. wilt die dag gedenken, want ook te Treebeek zullen we die avond samenkomsten houden tot redding van het verloorne. Ja, de Heere werkt door in de gemeente. Voor veertien dagen passeerde ons ledental de honderd, terzelfder tijd gingen drie zusters van ons afscheid nemen. Maar de Heere vult wederom aan; Zondag gaven een broeder en zuster te kennen gedoopt te willen worden, zodat D.V. in Dec. het honderdtal weer compleet zal zijn.

Met br.gr., S. E.

LEESTAFEL.

In deze doos bevindt zich . . . .

Het is voor ons lang niet hetzelfde wat onze jeugd leest. Jong-vergiftigde zielen komen maar zelden tot de bloei van de volkomen gezondheid. Wij zijn bang voor kwaadaardige injecties in de aan ons toevertrouwde jeugdigen. Hoe gemakkelijk toch worden ze gegeven. Gezelschap en lectuur zijn gewoonlijk de vrienden, die ze toedienen. Voor gezelschap zijn wij doorgaans op onze hoede. Wij ontdekken de jongens of meisjes gauw, die een verderfelijke invloed op de onzen uitoefenen. Maar hoe staat het met de lectuur? Zelf alles lezen wat aangeboden wordt? Dat is eigenlijk de manier, doch wie kan ze

volgen? Velen onzer hebben het in deze tijd van werkloosheid en allerlei ontwrichtingsverschijnselen — o contradictio de facto — toch zo druk en de markt wordt overstroomd met geestes-producten van sterk uiteenlopend karakter.

Callenbach van Nijkerk is een veilig boekhuis voor allen, wier grootste vreugde het is de jongeren te zien opgroeien tot frisse, christelijk overtuigde, moedige leden der maatschappij, die het heilig erfgoed der vaderen dierbaar houden — en daaraan expressie geven in vormen, die door hun tijd worden begrepen.

En niet alleen is Callenbach veilig, maar ook up to date en frappant goedkoop. Wij leven in dagen, waarin de dakpannen zelfs de roem en noodzaak van „efficiency" bezingen. Hoe efficient moet deze uitgeverij wel niet wezen en werken! Hier voor mij ligt een van hun nieuwste creaties. 't Is „de Oude Molen", door C. v. d. Luiden knap geschreven. Het boekje, voor jongens van 7—9 jaar, telt 20 bladzijden vrij dicht bedrukt; het is verlucht met 4 aardige tekeningen van de hand van Hein Kray; het heeft bovendien een aantrekkelijke omslag; alles is uitgerust op goed, tamelijk zwaar papier. En de prijs?.... Acht koperen centen!

Laat mij een ander boek nemen. Het is „Een zesdaagse in de Wigwam". De auteur is W. Broos, die onderhoudend weet te vertellen over een achttal jongens, die in de maand Augustus op de Veluwe gaan kamperen. Ze maken vele interessante fietstochten en beleven vanzelfsprekend allerlei spannende avonturen en weten o.a. een nachtelijke fietsendievenbende, die al lang de streek onveilig gemaakt heeft, en waarop de politie reeds geruime tijd loerde, door hun activiteit te knippen. Bij het kampvuur vertelt de leider een pracht van een Indianen-geschiedenis. Het is juist een boek voor onze jongelui. Het kamperen heeft immers op het ogenblik de warme belangstelling van onze eigen jongeren-beweging en de Jeugdraad; dusdanig zelfs, dat we straks een groots begin daarmede zullen maken. Welnu, dit boek heeft wijd over de 200 bladz.; het is versierd met vele pakkende illustraties van Rein Stuurman; het heeft een stevige, kleurrijke band, zodat het elke jongensbibliotheek eer aandoet; het verschijnt op bepaald degelijk papier en kost.... slechts honderd cent!

Over „efficiency" gesproken. Callenbach's uitgeverij moet efficient zijn. Denk eens in: gemiddeld ongeveer $2^3/_4$ pagina literair, pedagogisch en materieel vakkundig degelijk verzorgd voor de prijs van 1 cent.

* * *

„In deze doos bevindt zich...." Aldus luidt het schrijven dat de doos met nieuwe uitgaven vergezelt, die u op aanvraag wordt toegezonden. De uitgeefster brengt in 1939 niet minder dan 58 nieuwe werkjes en herdrukken ter tafel, wisselend in prijzen van beneden een dubbeltje tot een gulden. De populaire zilver-serie met haar groter formaat en aparte uitvoering is met 12 uitgaven verrijkt geworden. Onze Zondagsscholen vinden bij Callenbach wederom een bijna onbeperkte keus. Haar verzameling van geschikte jeugdboeken is zo goed als ongeëvenaard. Zij biedt het lachende boek voor het lachende kind. Vraag catalogus. Vraag zichtzendingen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

GODS WOORD.

Het bleke winterlicht valt door het hoge kerkraam binnen,
't Is alles stil, straks gaat de dienst beginnen.
En rustig zit de schare neer, opdat het Woord
In eerbied en ontzag word' aangehoord.
Weg, aardse zorgen, aards gedruis,
Onrustig harte, zwijg, wij zijn in Godes Huis,
En in ons woon' het ernstiglijk ontvangen.
Zo wachten wij; deez' met een hunk'rend hart,
En gene blij, een ander weer in smart,
Op 't Woord, het heilig Levenswoord...
Zwijg, o mijn ziele... Luister...

Och, arme werk'lijkheid, die mij te schrijven geeft,
En wonderzwaar bedekt wat in de harten leeft,
'k Zal scherp, nog bitter wezen:
Nauw' sterft het votum weg, en is Gods Wet gelezen,
Of zwaar geloei, van hoestend stemgedruis
Breekt onbedaarlijk los in 's Heeren bedehuis...
De dienaar zwijgt, d' orkaan gaat nu bedaren,
Waarna hij verder gaat, om spoedig te ontwaren.
Dat zijn geluid verdrinkt, wijl *vrijelijk* gekucht
Wordt en geproest (als gaf 't getoeter lucht
Aan d' arme lijders, die tezamen
Een hoestaanval op „Doom'nee" ondernamen!)
Te midden van 't eendrachtelijk geluid
Werkt deze moeizaam voort, en 't hoofdstuk eind'lijk uit.
't Gebed brengt voor een wijle rust,
nog wat verspreide klanken
Vermengen vrijelijk zich met 't bidden en het danken.
Totdat het „Amen", als een blij signaal
U meldt: „Nu hoesten *tegelijk*, nu blaffen allemaal!"
En kost'lijk blij wordt van 't verlof genoten,
Wij snuiten, enzovoort, zo kleinen als de groten...
En Doom'nee wacht...! straks gaat het weer bedaren
En weer beginnen ook... hij moet van 't wisselend geluid verzeld...
... Gods Woord verklaren...!!

(Kerkb. v. 's-G.) X.

CORRESPONDENTIE

Er bleef 8 kolom copy overstaan.

MEDEDELINGEN

Verantwoording.

In dank ontvangen voor het Pensioenfonds van:

de Gem. te Workum	f 3.95
de Gem. te Foxhol	f 4.25

Ziet, hoe ook de kleinen hun best gaan doen. Met vereende krachten komt het best in orde.

Hengelo (O.) K. REILING.
Postr. 109502.

WEEKKALENDER

Doch de meeste van allen is de liefde.

Er zijn hele bibliotheken geschreven over de liefde. Gij weet wel dat we hier niet de natuurlijke liefde bedoelen, die ongetwijfeld eveneens een dynamische macht is — aan deze plaats spreken we alleen over de liefde, die God in onze harten heeft uitgestort en die niet op een enkeling of enkelen gericht is, maar zich uitstrekt tot allen, zonder onderscheid. De ogen van deze liefde zien niet in de eerste plaats naar dat wat voor ogen is, maar zinken onmiddellijk van de omtrek weg naar binnen en zoeken of er daar ook behoefte is aan onze steun, bijstand, troost eventueel.

Ik zei, er zijn hele bibliotheken geschreven over de liefde. Glimlach niet, wanneer ge begrijpt wat ik bedoel. In het artikel van Ds. Hornstra kunt ge lezen, welk nut zulke bibliotheken hebben. En welk nut de preken der voorgangers hebben, die zij zichzelf en de gemeente houden. Waar blijft de daad? Lijden wij aan beenderverweking en aderverkalking? Waarom is onze Heer niet Heer over ons? Waarom zijn we zo bang ons te buigen? Waarom willen we niet liever onrecht lijden? Waarom de zonde niet laten?

Kinderkens, hebt elkander hartelijk lief. 't Is haast niet te geloven, maar toch waar: God heeft ons lief. Ik geef toe, dat het onbegrijpelijk is. En zoudt gij daar uw broeder niet liefhebben? Wee hem, haar, die niet liefheeft. Waar liefde woont, gebiedt de Heer Zijn zegen.

Zondag 3 Dec. Jes. 11 : 1—10.

We willen niet vergeten, dat op deze dag de gedachten van duizenden gericht worden op den komenden Heiland. Het is de eerste adventszondag. Het Schriftgedeelte, dat wij samen lezen is zeer troostrijk in deze donkere dagen, temeer waar wij niet alleen dit Woord hebben, maar ook Zijn belofte: Ja, Ik kom haastelijk. Bereid, bereid uw harte, broeder, zuster.

Maandag 4 Dec. I Joh. 4 : 1—10.

We zeiden verleden week al, dat sommigen in Johannes' dagen leerden, dat Jezus en Christus twee personen waren. Dat Jezus Christus niet in het vlees gekomen was, maar dat de Christus bij de doop in Jezus was neergedaald. Verleidend is die leer, daar ze aan het verstand, dat de wegen Gods niet begrijpen kan, en in dit geval is dan de geboorte van Christus bedoeld, tegemoet komt. Wij weten, dat juist om onze verdorvenheid de Zoon Gods uit een mens geboren werd. De verdere vermaningen wilt ge wel lezen. En dan? Weet ge wat ervan de daders des Woords gezegd wordt?

Dinsdag 5 Dec. 1 Joh. 4 : 11—21.

Ik heb hieraan niets toe te voegen. Het is allemaal zo duidelijk als het maar zijn kan. Wie zal het wagen — lief te hebben, gelijk God ons liefhad, en gelijk Jezus Christus, Wiens discipel, volgelinge gij belijdt te zijn?

Woensdag 6 Dec. 1 Joh. 5 : 1—11.

Wanneer men liefheeft is er geen gebod zwaar. De liefde vervult alle geboden en glimlacht er overwinnend bij. In zulk een liefde staande streeft men alles voorbij en overwint een wereld van ongerechtigheid in en om zich. De liefde is vrucht van het aanbiddend geloof. Geloof in Hem, Die getuigenis van hemel en aarde heeft, dat Hij is de Zoon van God, onze Redder.

Donderdag 7 Dec. 1 Joh. 5 : 12—21.

Wanneer men in die liefde leeft, zal ook elk gebed verhoring vinden. Zal men ongetwijfeld ook veel te bidden hebben. Niet zozeer voor zichzelf als wel voor den broeder, die zondigt. O, gij geacht lid, bidt gij ook voor hen, hem, haar, die al struikelend zijn, haar weg vervolgt? Is er liefde in uw hart tot wat ten dode wankelt? In die liefde levende, zult gij u kunnen verweren tegen de macht van den Boze, maar de andere heeft uw helpende liefde nodig. Geef ze toch.

Vrijdag 8 Dec. 2 Joh.

Sommigen denken inderdaad aan een vrouw, wanneer ze deze brief lezen, anderen weer aan een gemeente met enkele stations. Het doet er weinig toe, want de brief is ook aan u gericht. Disputeer nooit met het Woord, luister en doe wat u gezegd wordt; dan hebt ge vrede en zijt ge een zegen.

Zaterdag 9 Dec. 3 Joh.

Ook Johannes heeft nu en dan moeten ervaren, dat allen, die zich broeders noemen nog geen broeders zijn. Leest u maar eens wat hij zegt van dien waarden Diotrefes. Denkt u dat hij al lang dood is? Daarentegen heeft men dan ook weer een verkwikking als men een man als Gajus onder zijn gemeenteleden mag tellen. Er is geen kruis zonder rozen; en geen roos zonder doorn.

HUIZINGA.

Friese Baptiste Jeugd.

Maak u op om op Woensdag 13 December a.s. naar Heerenveen te gaan voor de Provinciale Jeugddag in het „Posthuis" aldaar.

Middagvergadering 3—5.30 uur.

Bidstond: leider Ds. H. Bakker.

Opening: door onzen voorzitter Ds. F. E. Huizinga.

Onderwerpen:

Abraham: „een held in het geloof" door Ds. G. Visser.

Daniël: „een held in het belijden" door Ds. G. W. Tijman.

Paulus: „een held in de aanval" door Evang. K. Baptist.

Solozang met viool en orgel van de afd. Leeuwarden.

Zang van de afd. Sneek.

Naamraadspel.

Getuigenissen.

Pauze. We nemen de boterham mee; afd. Heerenveen zorgt voor thee.

Avondvergadering van 6.30—plm.9 uur.

Samenspel: „De schuur aan de grens" van de afd. Sneek.

Zang van de afd. Zandbulten.

Namens de Jeugdraad spreekt Ds. Jac. de Jong van den Haag.

Zang van de afd. Stavoren.

Voordracht van de afd. Noordbergum.

Slotwoord van den voorzitter.

N.B.J.B.ërs(sters). Komt en neemt anderen mee.

Allen op naar het „Friese Haagje".

Uw secr.,
K. BAPTIST.

Treebeek.

Brs. en zrs. Dat gij de laatste weken niet meer verneemt aangaande onze bazar en verloting ligt aan u zelf.

Het is een slechte tijd voor de gemeente, koud en regenachtig. U gelooft het niet, maar in de gang van ons lokaal wordt door het water gestapt en dan nog de tocht.

Wat moet het zijn voor vreemden, die daar voor het eerst komen. Ze zullen zeggen: daar kom ik nooit meer, is me dat wat? Toen ik las van br. Ds. Weenink: iedere Baptist 6 kerstnummers, moest ik denken, ja, en iedere Baptist 3 lootjes à f 0.25. Dan zijn wij door die moeilijkheid heen. Zendt maar een postwissel en ze worden u per omgaande toegezonden. Misschien kunt gij ook op een andere manier helpen. Kijk nog eens in een kast, die wat achteraf staat. Wellicht vindt ge wat en ge denkt: dat gebruik ik toch niet meer, ik stuur het naar Treebeek.

Gij allen kunt wat doen, groot en klein. De Heere zegene u allen.

Uw br. in Chr.,
S. EISINGA.

Treebeek, 1e Spoorstraat 29.

Broeders correspondenten

die het 4e kwartaal nog niet hebben afgerekend verzoek ik beleefd dit nu ten spoedigste te willen doen. Mag ik op uw aller medewerking rekenen?

Bij voorbaat vr. dank.

De Adm.

Vrijdag 8 December 1939 No. 2604 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

Hoe zal ik U ontvangen
hoe wilt Gij zijn ontmoet?
O, 's werelds hoogst
verlangen,
des sterv'lings zaligst goed!
Dat ons Uw Geest verlichte,
houd Zelf de fakkel bij.
Wil, Heer, ons onderrichten
wat U behaaglijk zij.

AAN ZEER STILLE WATEREN

JONA'S CONFLICT.

Te lezen Jona 4 : 1—11.

Dit vierde hoofdstuk van het boekje Jona is bijzonder belangrijk in verband met het feit, dat hier de mens wel heel klein wordt in zijn zelfzuchtig, vroom-egoïstisch bestaan tegenover God, groot van goedertierenheid en ontferming, God die barmhartig en genadig is.

Van het conflict in Jona's leven lezen we al in het eerste hoofdstuk: „En het woord des Heeren geschiedde tot Jona den zoon van Amitthaï, zeggende: maak u op, ga naar de grote stad Ninevé en predik tegen haar; want hunlieder boosheid is opgeklommen voor Mijn aangezicht. *Maar Jona maakte zich op om te vluchten naar Tharsis, vàn het aangezicht des Heeren*".

En in hoofdstuk vier van het boekje Jona hebben we nog precies hetzelfde conflict. Wie ook van gedachte is veranderd, bij Jona is geen verandering in zienswijze ingetreden.

Het conflict kwam niet in Jona's leven, omdat God het deed stormen in zijn leven, maar het conflict van Jona moet gezien worden als een gevolg, ik mag wel schrijven als een noodzákelijk gevolg van zijn specifiek Joodse levens- en wereldbeschouwing. Het was vanwege zijn eigen levensopvatting en levensgedrag, dat Jona in grote moeilijkheden kwam. Jona kon het al dadelijk niet eens zijn met God. Hij wilde God wèl dienen, maar dan naar eigen inzicht. Hij wilde God ook wel gehoorzamen, doch alleen wanneer het hem beliefde. Jona onderwierp de opdracht van God eerst aan de inzichten, welke hij er als vertegenwoordiger van de starre Joodse orthodoxie op na hield. En daarom kwam Jona, de vrome starre orthodoxe Jood in conflict met God, toen het woord des Heeren tot hem geschiedde. Hij wist, dat God genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid was, berouw hebbende over het kwaad. En wat zou er op die manier van Jona's opdracht terecht komen! Gestel eens, dat het volk, der Ninevieten zich bekeerde tot God....

* * *

En de Ninevieten hádden zich bekeerd tot God op het woord van den oordeelsaankondiger. En God was barmhartig en genadig. En Jona — hij wachtte tevergeefs op de ondergang van de stad Ninevé en van al wat er in was.

„Dit verdroot Jona met groot verdriet, en zijn toorn ontstak".

Och, wanneer het boekje Jona eens met het derde hoofdstuk geëindigd was, dan zou het geheel een blijspel zijn geweest. Want immers, de ongehoorzame Jona werd door God bewaard in de diepte der zee en predikte tóch Gods woord in het heidense Ninevé — de schippers, van wie we lezen in het eerste hoofdstuk, overleefden de storm — de Ninevieten deden boete in zak en as en ze riepen onder het dreigend oordeel tot God — en God was barmhartig en genadig.

En dan begint het vierde hoofdstuk met de vermelding, dat Jona over de handelwijze van God zeer verdrietig werd en dat hij in toorn ontstak . . . .

* * *

Welke mogen wel de oorzaken geweest zijn van Jona's toorn?

Was het een persoonlijke vernedering, waardoor onze Jona zo radicaal van streek geraakte? Zeker, zijn voorzegging van de ondergang van de stad was niet uitgekomen. Een half millioenenstad bleef gespaard. Want God erbarmde zich over de stad en haar inwoners. En dacht Jona nu, dat hij als een valse profeet gebrandmerkt stond?

Jona werd toornig.

Of ijverde Jona zó voor de ere van God onder de heidenen, dat hij Gods handelwijze in flagrante strijd achtte met zijn levens- en wereldbeschouwing? Wat kwam er nu van de ere Gods terecht? Jona zag liever honderdduizenden mensenzielen omkomen, dan dat hij zijn theologie ging herzien.

Hoe groot is toch het verschil in zienswijze tussen een Abraham, die pleitte voor het behoud van het goddeloze Sodom, èn Jona.

Jona werd toornig.

Of was het, omdat Jona een smartelijk contrast moest constateren tussen Israël en Ninevé?

Hij wist toch van de ongehoorzaamheid en van de ontrouw en van de afgodendienst van Israël. Hij kende toch dat wederspannig volk. En Ninevé, welker boosheid was opgeklommen voor het aangezicht des Heeren, hoorde zijn prediking en bekeerde zich tot God! Was dat wellicht teveel voor dezen in de Joodse orthodoxie verstarden Jood? Wat Jona niet had verwacht, gebeurde. De Ninevieten deden boete en riepen tot God, die barmhartig en genadig wilde zijn.

Jona werd toornig.

Of speelde het patriotisme Jona misschien parten? Dacht hij aan het gevaar van Ninevé (Assyrië) voor zijn volk? Wanneer de inwoners van Ninevé waren ondergegaan in hun goddeloosheid, dan zou het Assyrisch gevaar in de komende tijden voor Israël voorlopig niet meer te vrezen zijn geweest.

In elk geval, het regende geen vuur en zwavel van de hemel. Jona's God was lankmoedig en groot van goedertierenheid.

En Jona werd toornig.

* * *

„En hij bad tot den Heere en zeide: Och Heere! dat had ik wel gedacht, toen ik nog in mijn land was! Daarom ben ik naar Tharsis gevlucht! Want ik wist wel, dat Gij een genadig en barmhartig

God zijt, lankmoedig en groot van goedertierenheid en berouw hebbende over het kwaad. Nu dan Heere, neem toch mijn ziel van mij; want het is mij beter te sterven dan te leven".

't Is een en al opstandigheid wat ge in dit gebed beluistert. Jona was zeer ontevreden. Hij was diep teleurgesteld. Hij was het niet eens met God. Had hij dáárvoor nu gepredikt en die lange reis naar Ninevé ondernomen. Hij had dus tevergeefs wekenlang op de ondergang van een halfmillioenenstad zitten wachten. Wat had zijn leven nu nog voor zin. Heel zijn orthodoxie was vastgelopen. Waarom zou hij nog blijven leven. God moest er maar een eind aan maken.

En Jona bad . . . .

Doch zijn gebed openbaarde de gezindheid van een ieder, die „vroom" is als Jona.

Daarom juist is dat vierde hoofdstuk van het boekje Jona zulk een beschamend hoofdstuk.

Jona was nog niets veranderd sedert hij gevlucht was van het aangezicht des Heeren.

Jona toornde en hij bad.

En God antwoordde en nam Jona bij zich in de leerschool.

De volgende week, zo de Heer wil, een enkele opmerking over Gods vraag en Gods daad.

d. H.

IN DAGEN VAN OORLOG.

Aan onze mede-Baptisten over de gehele wereld.

Geliefde broeders en zusters.

Wij groeten u in de naam van Hem, in Wien wij één zijn. Niets kan ons van Zijn liefde scheiden, (Rom. 8 : 38—39) waarom ook niets in staat is onze eenheid in Hem te niet te doen. Als gelovigen zijn wij elkanders broeders en zusters, en de band, die ons samenbindt, zal door geen tijdelijke lotgevallen noch gebeurtenissen verzwakt, nog minder verbroken worden. Geen gebeurtenis in de sfeer van het waarneembare, hoe rampspoedig ook, zal aan de werkelijkheid onzer innerlijke geestelijke gemeenschap te kort kunnen doen. Opstandigheid en oorlog mogen de openbaring ervan een weinig verdonkeren, toch vermogen zij evenmin onze gemeenschap zelve in Christus te schaden als de onweerswolken de zon. Zij gaan voorbij. Onze gemeenschap blijft.

Dat deze gezegende verzekering in deze tijden van beproeving ons verstand en hart rijkelijk ons deel zij. Wij zijn één in Jezus en wij blijven het en wij willen dienovereenkomstig wandelen, denken en handelen. Op het niveau van het dagelijkse leven zijn wij gescheiden door onze politieke inzichten en door uiteenlopende, zelfs tegenovergestelde meningen over beleid en gebeurtenissen; maar op de dieper liggende niveau's hebben wij, zelfs al zijn wij burgers van landen, die met elkander op voet van oorlog verkeren, de blijvende gemeenschap van geloof en hoop en liefde. Gebed ten behoeve van alle onze broeders en zusters in Christus is ons een voorrecht en plicht, en de gebeden, die wij, en onze mede-verbondenen in Christus voor elkander opzenden zullen onze en hunne harten bewaren voor de ontstellende haat en leugen en misleiding van de oorlogstijd. Moge ons ganse volk in de diepste diepten der ziel de waarheid van het aloude woord ervaren: „Gij zult allerlei vrede bewaren, want men heeft op u vertrouwd".

Deze innerlijke vrede zou noch onzen Heer noch ons onwaardig zijn, als hij gepaard ging met een stoicijnse onverschilligheid jegens de lijdende mensheid — mannen, vrouwen en kinderen, die onze Heiland liefheeft en voor wie Hij gestorven is. In de dagen van Zijn vleeszijn was Hij met barmhartigheid vervuld jegens de rouwdragenden, zieken en lijdenden. En allen, die in enige mate Zijn Geest mogen bezitten, kunnen niet anders dan met grote deernis over het mensdom bewogen zijn, afgezien van klasse, ras of natie. Deze deernis verbiedt ons ons met het kwaad te verzoenen. Ze dringt ons om zonder ophouden zowel te werken als te bidden voor de komst van een nieuwe ordening der dingen, „een nieuwe aarde, waarin gerechtigheid woont", en waarin de mens niet meer geleerd wordt oorlog te voeren.

In diep-geworteld geloof, onuitputtelijke hoop en nimmer falende liefde worden wij onafscheidelijk samengehouden. Hiervan zijn wij zeker, wat ook onze meningen over de tragische gebeurtenissen van deze vreselijke phase in de geschiedenis der wereld moge zijn. Hij, die elke afscheidsmuur verbroken heeft, en ons zonder onderscheid van ras of tong of land deelgenoten van Zijn eeuwig leven heeft gemaakt, zal wel bij machte zijn die ware en levende eenheid te bewaren, die Hijzelf heeft tot stand gebracht. Wij allen zijn één in Christus en die onverwoestbare eenheid, zo dierbaar gehouden in de binnenkameren onzer harten, zal eenmaal weder in het volle daglicht treden en blinken met een glans als nimmer tevoren.

In dit vaste vertrouwen — God geve, dat geen der onzen daaraan ontvalle — smeken wij voor allen en voor ieder „de genade van onzen Heere Jezus Christus en de liefde van God en de gemeenschap van den Heiligen Geest" af.

Wij verblijven, nu en immer, de uwe in de liefde en dienst van onzen Zaligmaker.

J. H. RUSHBROOKE,
President Bapt. Wereldverbond.

GEORGE W. TRUETT,
ex-president.

W. O. LEWIS, Algem. Secretaris.

CLIFTON D. GRAY.

LOUIE D. NEWTON, Bureau Baptist Wereldverbond, Londen.

OOG EN OOR.

De boekenstroom.

Geduriglijk weer wordt ons oog getroffen en soms ook geboeid door een steeds aanhoudende en gestadig toenemende stroom van boeken. Met verbazing neemt men kennis van het grote aantal nieuwe boeken, om van de vertalingen en herdrukken nog maar niet te spreken. Trouwens de meeste boeken in ons land beleven geen herdrukken. Ik las, dat het percentage herdrukken in de jaren 1935—1938 varieerde tussen de 24 en de 29,9 pct.

Een groot aantal van de nieuwe verschijningen zouden we heel best kunnen missen. Het lezen er van kan met recht beschouwd worden als een zoekbrengen van de tijd. En dan is dit oordeel als zeer mild te beschouwen.

Erger is het met die boeken, welke het oordeel onzuiver maken, de geest bederven en de zinnen prikkelen. Dat zijn die boeken, die op de vuilnisbelt thuis horen.

Toch is het aantal boeken, welke wezenlijke waarde hebben voor mens en gemeenschap, nog altijd behoorlijk groot. Hoeveel wijsheid wordt er niet in die boeken bijeengebracht! Ze leggen getuigenis af van de kennis en de kundigheden der schrijvers en schrijfsters. Ze bewijzen de wetenschap belangrijke diensten. En toch — wanneer ik aan deze boeken denk, dan bekruipt mij een gevoel van schaamte en onmacht. Zijn de verhoudingen in de volkerenwereld er beter op geworden, sinds de boekenstroom in omvang is gaan toenemen?

Heeft de wijsheid der wereld de volkeren kunnen bewaren voor de massale vernietiging van levens en levenswaarden? Het vernuft, de wetenschap en de techniek hebben zich in dienst gesteld van Mammon en Mars en daarmee is de wijsheid dezer wereld dwaas geworden.

Ik neem aan, dat enkele gegevens inzake de boekenstroom verstrekt door het Centraal Bureau voor statistiek, deze en gene zullen interesseren.

Schrik niet — er werden in het jaar 1938 in ons land niet minder dan 6172 boeken uitgegeven! Dat is, wanneer men de Zondagen niet meerekent, per dag twintig nieuwe boeken.

De boekenproductie is in ons land zeer sterk toegenomen. In de jaren 1900—1905 bleef het aantal nieuwe boeken jaarlijks beneden de drieduizend. In 35 jaar is het aantal nieuwe uitgaven dus meer dan verdubbeld.

In ons land verschijnen de meeste boeken in de maand November, 19.6 pct. van alle romans komen in die maand van de pers. Daarop volgen Juni met 10.6 pct. en December met 10.3 pct.

De producten van de drukpers zijn natuurlijk in zeer vele rubrieken onderverdeeld.

Van al de boeken, die in 1938 verschenen, waren:

15.8 pct. romans (sinds 1925 schommelde dat percentage van 12,6 tot 15,8 pct.).

6,3 pct. kinderboeken,

13 pct. boeken voor gewoon lager onderwijs,

8,7 pct. boeken voor H. B. S. en Gymnasium,
7,8 pct. godsdienst,
5,5 pct. rechtswetenschappen,
5,2 pct. sociale wetgeving,
2,9 pct. geschiedenis,
2,6 pct. handel,
2,3 pct. wijsbegeerte,
1,8 pct. onderwijs en opvoeding,
0,4 pct. krijgswetenschappen,
2,8 pct. letterkunde,
2,5 pct. toonkunst,
2,2 pct. toneel,
1,4 pct. poëzie.

Om een vergelijking met het buitenland mogelijk te maken wordt medegedeeld, dat in 1937 in ons land per 100.000 inwoners 68 boeken verschenen, tegen
38 in Bulgarije,
91 in Denemarken,
37 in Engeland,
37 in Finland,
42 in Frankrijk,
37 in Hongarije,
26 in Italië,
22 in Oostenrijk,
8 in de Vereenigde Staten van Noord Amerika. (Ter verklaring van dat lage aantal in Amerika wordt medegedeeld, dat daaronder geen brochures zijn).

Voor verschillende landen is het cijfer over 1937 nog niet bekend. We moeten voor die landen tot 1936 teruggaan en krijgen dan:
30 in Duitsland,
43 in Japan,
33 in Roemenië,
76 in Tsjècho Slowakije,
25 in Rusland,
266 in IJsland,
46 in Zweden en
47 in Zwitserland.

En nog altijd houdt de boekenstroom aan. Met kwistige hand stellen de uitgevers u in het bezit van catalogi. Op mijn schrijftafel ligt een heel stapeltje, dat via de post gedurende de laatste weken in mijn bezit kwam.

Het is merkwaardig te constateren, dat bij een vermenigvuldiging van de wetenschap de ongerechtigheid hand over hand toeneemt.

Europa bouwt aan haar eigen lijkenhuis heeft de tegenwoordige minister-president eens gezegd.

De wetenschap bewaart niet voor de ondergang. De hoge vlucht der techniek blijkt van fatale betekenis te zijn voor het mensdom. Het scherpzinnige intellect heeft de vlag moeten strijken voor de macht der zonde.

Onze tijd vraagt mannen en vrouwen, die willen en durven staan in 's Meesters dienst en die in deze wereld vol waanzin het klaroengeschal laten horen: *bekeert* u en *gelooft* het Evangelie van het Koninkrijk van God.

d. H.

BAPTISTEN IN ANDERE LANDEN.

Baptisten en de oorlog.

Dr. Rushbrooke, de president van het Baptiste Wereldverbond, merkt op, dat de landen, die tegenelkander het oorlogszwaard hebben opgeheven, een en een kwart millioen Baptiste burgers tellen. De landen, die aan de oorlogvoerenden grenzen en de gevolgen van den oorlog aan den lijve gevoelen, hebben een kwart millioen Baptiste onderdanen. Hierbij is niet gedacht aan de Verenigde Staten van Amerika.

* * *

Congo: bemoedigend zendingsnieuws.

De Deense zending in Ruanda-Urundi, Belgisch Congo, rapporteert een verblijdende vooruitgang over de laatste twaalf maanden. Er zijn thans drie gemeenten, 660 leden en 1900 scholieren. Een jaar geleden was er nog maar één geïnstitueerde gemeente met 557 leden en 1200 scholieren. De belangstelling voor het evangelie is allerwege groot en komt een opwekking nabij.

* * *

Duitse Baptiste Zending in Kameroen.

Bij het Britse departement van koloniën is geïnformeerd, of de zendelingen van de Duitse Baptiste zending in Kameroen sedert het uitbreken van de oorlog verhinderd worden hun arbeid te verrichten. Medegedeeld is, dat alle Duitse zendelingen ongehinderd hun werk kunnen voortzetten, zolang zij zich van politiek, in welke vorm ook, onthouden. Het Baptist Wereldverbond zal Baptisten van andere landen uitnodigen tijdelijk hulp te verlenen aan dat zendingswerk, dat door oorlogsgevolgen zichzelf niet kan handhaven.

* * *

Spanje.

Geruchten deden de ronde, dat de regering voornemens zou zijn, de godsdienstvrijheid van niet-Roomsen in te perken. Dit leidde Dr. Rushbrooke ertoe om in der zake kundige kringen informaties in te winnen. Hem gewerd echter de mededeling, dat er geen enkele reden bestaat om zulk een bedoeling te veronderstellen. Het Baptiste Wereldverbond slaat met belangstelling de loop der dingen in het Iberisch schiereiland gade. Men zal zich herinneren, dat generaal Franco definitief alle christelijke gemeenschappen volledige godsdienstvrijheid heeft toegezegd.

* * *

Eeuwfeest onzer Deense broeders.

Einde October was het honderd jaar geleden, dat de arbeid der Baptisten in Denemarken een aanvang nam. De viering van deze gebeurtenis heeft van vele niet-Baptisten genoopt om zich zeer waarderend uit te laten over het werk, door Köbner, Mönster en andere pioniers van Baptiste overtuiging verricht. Het werd heel openhartig erkend, dat de verdraagzame wetgeving, waarop het land thans bogen mag, hoofdzakelijk het resultaat van hun lijden was. De feestelijke herdenking bracht ook aan het licht de verhouding tussen de staats- of volkskerk en de vrije kerken. Het is opmerkelijk, dat vertegenwoordigers van de staatskerk en de regering en van de grote pers onomwonden de Baptisten hun dank hebben gebracht voor hun moedige strijd en voor hun bedrijvigheid op terreinen, waarop de staatskerk in gebreke bleef haar plicht te vervullen. Het Kristeligt Dagblad legt er de nadruk op, dat de tegenwoordige eerbied voor de heilige schrift in woord en wandel aan de Baptisten te danken is.

Ds. Doornkamp van 2e Exloërmond hield onderstaande lezing voor ouders en was zo welwillend deze ook aan ons af te staan, teneinde het u, ouders, ter lezing te kunnen aanbieden. Moge het u in uw taak als ouders gewin brengen.

E.-R.

JEZUS, DE KINDEREN EN WIJ.

Dit heb ik mij vanavond tot onderwerp gekozen. Ik zou willen dat wij in betrekking tot onze kinderen ons aan Jezus' voorbeeld gingen spiegelen. Ik wil vanavond pogen om een beeld te tekenen van Jezus in betrekking tot de kinderen, om daaraan ons eigen beeld tenopzichte van hen te toetsen. Immers wanneer wij licht willen hebben over de belangrijkste levensvragen moeten wij bij Jezus Christus zijn. Bij Hem zijn we aan het hoogste adres, wat aangaat licht over onze drievoudige levensbetrekking: onze verhouding tot God, den medemens en onszelf. Als het ons daarom gelukken mag te ontdekken hoe Jezus stond ten opzichte van het kind, zullen we onszelf een grote dienst hebben bewezen. Ik wil nu verder geen tijd en woorden aan een inleiding wijden. Mijn onderwerp luidt: „Jezus, de kinderen en wij". Dat onderwerp behoeft verder geen toelichting en ik wil daarom onmiddellijk mijn eerste opmerking maken.

I. Wanneer ik Jezus in betrekking tot de kinderen gadesla dan ontdek ik allereerst bij Hem een grote liefde tot het kind.

In liefde tot de kinderen blinkt Jezus uit boven al de overige grondvesters van andere godsdiensten. Hierin is Jezus geheel enig. Voor Zijn tijdgenoten was Zijn liefde tot de kinderen een der meest verrassende dingen in Hem. Jezus' discipelen hebben het tenminste duidelijk laten blijken, dat zij Jezus' attentie voor de kinderen beneden Zijn waardigheid achtten. Bij één gelegenheid probeerden zij zelfs te verhinderen dat de kinderen tot Jezus werden gebracht. Mark. 10 : 13. Dit moet ons te meer verwonderen, waar Jezus nog maar kort tevoren een kind tot voorwerp van onderwijs voor de discipelen had gesteld. Mark. 9 : 36.

De domheid en onvriendelijkheid der discipelen roerden Jezus diep, toen zij de ouders verhinderden hun kinderen tot Hem te brengen. „Jezus dat ziende nam het zeer kwalijk". Mark. 10 : 14.

De liefde tot de kinderen deed Jezus op ongewoon harde wijze spreken over hen, die het kind schade zouden aanbrengen. Ja Hij verhief Zijn stem tot veroordeling van hen, die een der kleinen, die in Hem geloofden, zou ergeren . . . . Matth. 18 : 6. Uitdelging zou voor zulk één een lichter lot zijn dan het oordeel dat hem wacht.

De liefde die Jezus tot de kinderen had, maakte Hem scherp in het opmerken van hun gedrag en handelingen. Zijn liefde maakte Zijn belangstelling voor hen gaande, zodat Hem niets ontging.

Jezus nam hen waar bij hun spel en wist welk spelletje zij speelden. Matth. 11 : 16, 17.

Jezus zag in hen en stelde hen tot voorbeelden voor de discipelen.

Hij liet de kinderen voor Hem werken, gelijk bij de voeding der duizend koppige menigte of toen zij vrijwillig een kinderkoor vormden ter ere van Zijn Naam zeggende: „Hosanna den Zone Davids". Matth. 21 : 15.

Nimmer was het kind bevreesd voor de nabije tegenwoordigheid van Christus — nimmer bevreesd om in Zijn armen opgenomen te worden.

Nu vraag ik: Komt ons gedrag ten opzichte van de kinderen hiermee overeen? — Laten wij ons bij onze handelingen tot de kinderen door liefde leiden?

Onze taak is om de kinderen die aan onze zorg zijn toevertrouwd, toe te rusten met Christus' kracht en wijsheid en dat kan slechts dan gelukken wanneer de liefde ons leidt. En wat wij vooral daarbij moeten vermijden is het aanwenden der vrees. Nimmer kan de vrees het beste in de kinderen te voorschijn roepen; alleen de liefde kan dat. Vrees wekt wantrouwen, haat, oorlog. De wereld is vol van verschrikkelijke vrees van allerlei aard. Alleen de liefde kan de vrees overwinnen. In de 19e eeuw werd de vrees op brede schaal aangewend in de opvoeding en leiding der kinderen.

Vrees voor straf, voor de toorn der groteren, voor het beschaamd gemaakt worden, voor den boeman of allerlei onzinnige en holle bedreigingen; dergelijke maatregelen waren en zijn zeer schadelijk voor een kind.

De schade, die wordt aangericht in de kinderziel wanneer het voortdurend aan vrees wordt onderworpen is niet te overschatten. Een kind dat aanhoudend onder de vrees staat, kan zich niet normaal ontwikkelen, het kan geen evenwichtig of edelmoedig mens worden. 't Is waar dat in 't begin van de 20e eeuw reeds het gevaar hiervan werd gezien en men door de reactie kwam tot het geven van de onbeperkte vrijheid aan het kind; hetwelk ook weer z'n noodlottige gevolgen zou hebben. Doch heden dienen wij voldoende geleerd te hebben om te weten, dat het noodzakelijk is een kind richting en leiding te geven door liefde, totdat het geleerd zal hebben zichzelf te beheersen.

Ook moeten wij inzien dat niet elke vorm van vrees verkeerd is. Daar is een soort van vrees, die zeer bevorderlijk werkt voor de gezonde ontwikkeling van het kind. B.v. daar is plaats in het leven voor de vrees, dat men hen teleurstelt, die men liefheeft en hoogacht. De vrees dat wij hen, die wij liefhebben en achten, teleur zouden stellen is een zeer goede vrees. Inderdaad, in het O. T. wordt het woord vrees dikwijls in deze zin gebruikt; eerbied is dan met liefde gemengd.

„De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid".

„Wandel in de vreze des Heeren".

Ieder zal zijn moeder en zijn vader vrezen" (Lev. 19 : 3).

In dergelijke uitspraken der Schrift betekent de vreze een zeer bouwende kracht in het leven. Doch vrees in de zin van *bang* zijn is steeds afbrekend in werking. Het kind moet daarom leren z'n ouders, onderwijzers en in 't algemeen z'n meerderen in karaktergrootheid te respecteren en te beminnen; doch die een kind angstig en bang maakt, die het schrik aanjaagt, is bezig een dwergmens te maken.

O, wellicht is het niet gemakkelijk voor oudere mensen, die zelf niet vrij zijn van de angsten dezer tijden om altijd gelijkmatig van temperament en wijs en liefdevol tenopzichte van de kinderen te zijn, doch laat ons tenminste pogen de kinderen in liefde te leiden want in hen ligt de toekomst der wereld.

II. De tweede opmerking die ik wens te maken is, dat Jezus' waardering van het kind zeer hoog was.

Sommige mensen leggen de nadruk op de onschuld van het kind. Zij zijn geneigd van het kind te spreken en te schrijven, alsof zij kleine engeltjes waren, vergetende dat zij soms kleine duiveltjes kunnen zijn. Kinderen kunnen, evenals grote mensen, hun humeur verliezen; zij kunnen zelfzuchtig en ondankbaar zijn; ja soms kunnen ook de kinderen de verzoeking tot onwaarheid niet weerstaan.

Zij zijn nog wel niet bevlekt door 't vuil der zonde van deze wereld, maar Jezus heeft noch hun zachtheid noch hun waarheidslievendheid, noch zelfs hun reinheid op de voorgrond gesteld. Jezus zegt naar Matth. 18 : 4: „Zo wie dan zichzelven zal vernederen gelijk dit kindeken, deze is de meeste in het Koninkrijk der hemelen".

Dát was Jezus' schatting van de hoofdeigenschap van het kind, en dat was tevens de onontkoombare eis voor de burgers van het hemelse Koninkrijk. Jezus riep een kind tot zich en het kind gehoorzaamde Hem. „Voorwaar zeg Ik u, zo wie het Koninkrijk Gods niet ontvangt gelijk een kindeke, die zal hetzelve geenszins ingaan" (Mark. 10 : 15). Afhankelijkheid en vertrouwen, hand in hand gaande met nederigheid en gehoorzaamheid in een normaal kind — deze zijn de noodzakelijke eigenschappen willen wij bij God aannemelijk zijn. Wij moeten bereid zijn om beide, Gods wetten en Gods liefde te aanvaarden, Zijn voorschriften en Zijn vergeving. Trots, ongehoorzaamheid, zelfgenoegzaamheid, eigenzinnigheid moeten voorgoed terzijde gelegd worden. Geef een kind een goede vader en moeder om te vertrouwen en te gehoorzamen en 't geheim voor 't geluk van het kind is ontsloten. De fundamentele condities voor de gezonde ontwikkeling van het kind, zowel lichamelijk als geestelijk zijn afhankelijkheid en gehoorzaamheid. En voor den mens geldt hetzelfde in zijn betrekking tot God. Geef den mens de God der liefde en der rechtvaardigheid en hij zal geestelijk gezond worden zo hij zich van dezen God afhankelijk stelt en dezen God gehoorzaamt.

Ik vraag, houden wij er zulk een hoge waardeschatting van het kind op na als bij Jezus blijkt? Weten wij het kind te waarderen in zijn edele vermogens? Naast de liefde tot het kind dienen wij onze waardeschatting van het kind aan die van Jezus te meten. Verbazingwekkend is het woord van den Heiland: „want dezulken is het Koninkrijk Gods" en nog verrassender is het woord dat er op volgt: „Zo wie het Koninkrijk Gods niet ontvangt gelijk een kindeke, die zal het zelve geenszins ingaan". (Mark. 10 : 14, 15.)

Er zijn sommige dingen die wij alleen kunnen doen wanneer we volwassen zijn. Daar zijn ook dingen die we oneindig veel gemakkelijker kunnen doen als kinderen.

En één der dingen, die wij als kinderen gemakkelijker kunnen doen, is het ontvangen van het Koninkrijk Gods! De zaak is hier niet, dat wij de kinderen vertellen dat zij eerst groot moeten zijn om 't Koninkrijk Gods te ontvangen, — de zaak is deze, dat wij volwassenen wederom worden gelijk de kinderen in betrekking tot Gods Koninkrijk. Wat de kinderen aangaat is het *nú* de welaangename tijd. Nu is het de tijd voor de ouders om hun kinderen met Jezus in aanraking te brengen, nu is het de tijd voor de onderwijzers en opvoeders om hun jonge harten voor Jezus te winnen. Daar is naar Jezus' woord veel verwantschap tussen het kind en het Koninkrijk Gods — derzulken is het Koninkrijk Gods.

Hoe staat het dan met ons als ouderen zelf? Wij moeten voor onszelf het Koninkrijk Gods ontvangen gelijk een kindeken. Maar hoe kan dat, waar we onze kindertijd reeds lang achter ons hebben? Vragen wij niet met Nicodemus: „Hoe kan een mens geboren worden nu oud zijnde?"

Wij dragen de besmetting der zonde met ons mee. Wij zijn door de verwikkelingen der wereld hard, ongelovig, cynisch geworden. Hoe kunnen wij de afhankelijkheid en het vertrouwen van het kind terug vinden?

Wel, er is een weg. — Jezus Christus kan ons een rein hart en den rechten geest geven. Hij kan elke besmetting der zonde afwassen „Het bloed van Jezus Christus Gods Zoon, reinigt ons van alle zonde." Indien wij tot Christus komen in nederig vertrouwen, zullen wij ervaren dat Zijn aanraking machtig is ons tot nieuw leven te verwekken en bezitters van het Koninkrijk Gods te maken.

(Slot volgt.)

Het onderstaande getuigenis van Georg Müller, de man des geloofs en de vader der wezen, had een plaats gevonden in De Vredebode, plaatselijk orgaan der gemeente te R'dam Zuid. Ds. Slort zond mij dit getuigenis toe, wijl het wellicht ook in De Christen zou kunnen verschijnen. Waar wij niet dikwijls „doopartikelen" plaatsen, met name niet in deze vorm, geef ik u Georg Müller's overwegingen en beslissing gaarne door, eventueel ter navolging.

E.-R.

EEN GETUIGENIS VAN GEORG MÜLLER.

In zijn door hem zelven geschreven, en in 1844 in druk verschenen levensgeschiedenis, uit zich Georg Müller (die op 27 Sept. 1805 geboren werd, en te Halle theologie studeerde, in 1829 naar Engeland vertrok en eerst in de Jodenzending arbeidde, later naar Bristol vertrok, en in 1836 te Bristol de wereldberoemde weesinrichting stichtte) op de volgende wijze over de doop.

In begin April 1830 ging ik naar Sidmouth om er te prediken. Terwijl ik mij daar ophield, hadden drie zusters in den Heere in mijn tegenwoordigheid een gesprek over de doop; één van hen was gedoopt, nadat zij gelovig geworden was. Nadat zij een tijdlang hierover gesproken hadden, werd mij verzocht mijn mening daarover te zeggen. Ik antwoordde: „Ik geloof, dat ik mij niet nog eens moet laten dopen". De zuster, die gedoopt was, vroeg mij daarop: „Maar is u dan gedoopt?" Ik antwoordde: „Ja, als kind". Daarop antwoordde zij: „Heeft u ooit de Schrift gelezen met bizonder het oog te vestigen op dit punt, en daarover gebeden?" Ik antwoordde: „Neen". Toen zeide zij: „Dan verzoek ik u, nooit weer daarover te spreken, voordat u dat gedaan heeft". Het behaagde den Heere, mij het gewicht van deze opmerking te tonen; want terwijl ik juist in die tijd ieder vermaande, niets aan te nemen, wat niet door het woord Gods bewezen kon worden, zo had ik toch zelf telkens tegen de doop der gelovigen gesproken, zonder ooit daarover in de Schrift nagevorst of ernstig gebeden te hebben. Nu besloot ik met Gods hulp ook dit onderwerp te onderzoeken, en in geval de kinderdoop schriftuurlijk was, deze met ernst te verdedigen, maar wanneer de doop der gelovigen, de ware doop was, dan zou ik deze even ijverig verdedigen en mij laten dopen. Zodra ik tijd had, begon ik deze vraag te onderzoeken, en wel op de volgende wijze:

Ik bad God herhaaldelijk mij in deze gewichtige zaak te onderwijzen en las het Nieuwe Testament van de aanvang af, in het bizonder met het oog op dit punt. Toen ik echter met deze zaak ernstig bezig was, kwamen mij een aantal bedenkingen in de gedachte:

1. „Waar vele heilige en verlichte mannen over dit punt een verschillende mening gehad hebben en nog hebben, is dat niet eèn bewijs, dat wij in de huidige onvolkomen toestand der kerk niet te verwachten hebben, tot een bevredigende oplossing in dit punt te komen?" — Deze zwarigheid werd zo terzijde gesteld: „Wanneer het in de Bijbel geopenbaard is, welke de ware schriftuurlijke doop is, waarom zou ik niet tot kennis dezer waarheid kunnen komen, daar de Geest evenals vroeger de leraar in de gemeente is?"

2. „Nu weinige van mijn vrienden zijn gedoopt en de meesten van hen tegen de doop der gelovigen zijn, zo zullen ze mij de rug toekeren." — Antwoord: „Wanneer ook alle mensen mij zouden verlaten, zo zou ik, als ik alleen de gemeenschap met Jezus had, toch gelukkig zijn."

3. „Ge zult zeker de helft van uw inkomen verliezen, wanneer ge gedoopt wordt." — Antwoord: „Zolang ik er naar streef den Heere getrouw te zijn, zal Hij mij geen gebrek laten lijden".

4. „De mensen zullen u een Baptist noemen, en ge zult als lid van deze „sekte" beschouwd worden, en ge kunt toch niet alles billijken wat onder hen plaats heeft." — Antwoord: „Wanneer ik mij ook laat dopen, zo volgt daaruit nog niet, dat ik met hen, die de doop der gelovigen als de waarheid beschouwen, in alle andere punten overéénstemmen moet".

5. „Gij hebt nu gedurende enige jaren gepredikt, en ge zult openlijk te belijden hebben, dat ge gedwaald hebt, als het u duidelijk zou zijn, dat de doop der gelovigen de ware is." — Antwoord: „Het is veel beter te belijden, dat ge gedwaald hebt op dit punt, dan in deze dwaling te volharden".

6. „Zelfs wanneer de doop der gelovigen de ware zijn zoude, zo is het toch nu te laat om u te laten dopen, daar u toch terstond, nadat u gelovig geworden was, u had moeten laten dopen." — Antwoord: „Het is beter een gebod van den Heere Jezus te vervullen, al is het ook nog zo laat, dan in het verzuimen daarvan voort te leven." — Het had Gode in Zijn overvloedige genade behaagd, mijn hart in zulk een gesteldheid te brengen, dat ik bereid zou zijn, dàt te doen, wat ik in betrekking tot deze waarheid in de Schrift zou vinden, hetzij de z.g.n. kinderdoop óf de doop der gelovigen. Ik kon zeggen: „Ik wil Zijn wil doen", en ik erkende ook spoedig, „welke leer uit God is", òf de kinderdoop òf de doop der gelovigen. En hier zou ik terloops willen opmerken, dat de plaats, waarop ik zoeven doelde (Joh. 7 : 17), mij menig leerstuk en voorschrift van ons allerheiligst geloof, op een buitengewoon gemakkelijke wijze zeer duidelijk en klaar heeft gemaakt. Voorbeelden hiervan: „Zo iemand met u vechten wil, en uw rok nemen, laat hem ook de mantel, en zo iemand u zal dwingen één mijl te gaan, gaat met hem twee mijlen, geeft dengene die iets van u bidt en keert u niet af van dengene die van u lenen wil. Hebt uw vijanden lief, zegent ze die u vervloeken, doet wel dengenen die u haten, bidt voor degenen die u geweld doen". — Velen zullen zeggen: deze woorden kunnen niet letterlijk genomen worden, want dan kunnen de kinderen Gods niet door de wereld komen, maar Joh. 7 : 17 verklaart hun betekenis: ieder die gewillig is deze bevelen des Heeren praktisch uit te voeren, die zal indachtig worden, dat het Gods wil is, ze letterlijk te verstaan.

Zodra ik in deze toestand des harten was gekomen, leerde ik uit de Schrift dat alleen gelovigen gedoopt moeten worden en dat het onderdompelen de enige schriftuurlijke wijze van dopen is, die derhalve alleen in acht genomen moet worden. De plaats, die mij hoofdzakelijk van het eerste overtuigde was Hand. 8 : 36—39 en van het laatste Rom. 6 : 3—5. Enige tijd daarna werd ik gedoopt. Ik genoot daarbij zeer grote vrede, en nooit heeft het mij een ogenblik berouwd, dat ik het bevel des Heeren in dit opzicht gehoorzaamd heb. — Eer ik van dit punt afscheid neem, wil ik nog iets over het gevolg mededelen, wat namelijk de moeilijkheden betrof die in mijn gemoed ontstonden, toen ik de Schrift speciaal op de doop onderzocht.

1. In betrekking tot de eerste moeilijkheid kan ik het nu als mijn volle overtuiging uitspreken, dat van alle geopenbaarde waarheden geen enkele in de Schrift zo duidelijk geopenbaard is, als juist die van de doop; en dat deze slechts door mensen verduisterd is, omdat ze niet gewillig waren, alleen de Schrift in deze zaak te laten beslissen.

2. Niet één van mijn ware vrienden in den Heere heeft mij, zoals ik gedacht had, de rug toegekeerd, en de meesten van hen hebben zich sindsdien zelf laten dopen.

3. Ofschoon ik enerzijds door mij te laten dopen, op mijn inkomsten verloor, zo heeft de Heere het toch niet toegelaten, dat ik zelfs in de aardse dingen nadeel ondervond, want wat ik aan de ène zijde verloor, werd mij aan de andere zijde rijkelijk vergoed. — Tenslotte heeft mijn voorbeeld ook velen bewogen het doopvraagstuk in het licht van Gods Woord te bezien, en in de overtuiging, dat de doop der gelovigen de ware is, hebben zij zich laten dopen.

Daar ik deze waarheid heb bekend voel ik mij gedrongen, over deze evenals over andere waarheden te spreken; en nu ik sindsdien ongeveer twaalf jaren in Bristol ben, zijn in ons midden meer dan 700 gelovigen gedoopt.

(Uit: Die Taufe von Dr. Joh. Warns.)

Licht door het venster.

Zo luidt de titel van een boek, dat zojuist verschenen is bij de Erven J. Bijleveld te Utrecht. De ondertitel behelst tevens een mededeling omtrent de inhoud: Geloofswoorden ter schouwing in dagen van ziekte en zorg.

Het boek van ruim 160 bladzijden bevat niet minder dan 81 korte beschouwingen van bijna evenveel auteurs over ziekte, zorg en zonde. Hier wordt aan moeden een volle beker van verkwikkingen geboden en wanneer ge een lijdend mens een geschenk wilt geven, moet gij dit boek bij uw boekhandelaar ter inzage vragen.

Slechts een enkele proeve uit het hoofdstuk: Levend gemaakt worden.

„En als gij dan met alle geweld heelemaal van uzelven wilt afkomen, dan gaat God u in Zijn ontferming een handje helpen.

Het leven kruisigt u.

Gij wilt in den wedloop een prijs halen. — Best, een doorn in den voet zal u wel leeren hinken: ik bedoel, zal u wel leeren rennen.

Gij wilt opgetrokken worden in den derden hemel, het paradijs? — Best, een engel des satans zal u met vuisten slaan.

Gij wilt een diamant zijn aan 's Konings kroon? — Best, gij zult geslepen worden met uw eigen stof.

Gij wilt een kind Gods zijn, een echt kind van God, geen bastaard? — Best, wat den anderen een teeken van verwerping is, het zal u een zegel der aanneming zijn: dien de Heer liefheeft, kastijdt Hij."

Mag ik u enkele titels van hoofdstukken noemen? Het alleen gelaten worden — Bevrijding van angst en vrees — Het doel van het leed — Hoe God met ons omgaat — Vaders hand — De volkomen uitkomst — Waarom vertrouwen wij niet? — De rust der aanbidding — Het Godsbestuur en ons levensleed.

De bundel is samengebracht door A. J. C. Seters uit geschriften van binnen- en buitenlandse schrijvers van naam.

De prijs is ing. Fl. 1.75, geb. Fl. 2.50.

Gelijk gezegd: een beker van verkwikking; en medicijn ter zuivering en heling.

HUIZINGA.

LEESTAFEL.

De n.v. A. Voorhoeve v.h. J. M. Bredée's Uitgevers Mij. brengt 12 nieuwe kerstboekjes ter tafel in prijzen, die zich uitstekend aanpassen bij de doorgaans niet overvloedig gevulde Zondagsschoolkassen. De uitgeefster doet blijkbaar haar best om veel en goed voor weinig geld aan te bieden.

De vogel-kerstboom is een mooi verhaal, door G. Brandt—Bos met talent geschreven. Jan-Jaap, een arme jongen, verdient een kwartje en later nog eens een gulden, met het poetsen van koper, zodat zijn hartewensen ruimer vervuld worden, dan hij zelf ooit heeft durven denken. Het boekje telt 16 blz. De prijs is 10 cent. Bij 20 ex. 7½ cent.

Van de hand van dezelfde schrijfster is ook verschenen *Toch weer goed*, evenals het voorgaande boekske bestemd voor kinderen van 6—9 jaar. Het is 24 blz. dik en kost 15 cent. Bij 20 ex. 12½ cent.

Van dezelfde omvang en voor de zelfde lezers en dezelfde prijs zijn:

M. G. Bakhoven—Michels *Van vijf eieren voor drie*, waarin op boeiende wijze wordt verteld, hoe een arm boerenarbeidersgezin door zijn eenvoudig geloof een rijken boer tot een eeuwige zegen wordt,

en *Ieneke's verjaardag* door L. van der Velde.

De volgende zijn alle gecartonneerd:

H. Lourense *Toen het al donker werd*. Plm. 50 blz. Prijs 25 cent. Voor lezers van 6—9 jaar.

M. A. M. Renes-Boldingh schrijft zeer onderhoudend over *Storm over Toba*. De avonturen van een Batakse jongen en de strijd van zijn moeder tegen de boze geesten zijn eenvoudig en mooi weergegeven. 't Is een boekje, dat we de jeugd van 9—12 jaar gaarne toevertrouwen. Plm. 70 blz. Prijs 30 cent.

G. Rijnders tekent op aardige wijze in *Schilder in de dop*, een begaafden jongen, die de schilderkist van een zieken klassegenoot wegneemt, zijn schuld belijdt en vergeving ontvangt. 56 blz. Prijs en lezerskring alsvoren.

A J. C. van Seters verhaalt in *Kiboko* de avonturen van een negerjongen, die wat meer van de wereld wil zien dan het eilandje, waarop hij is geboren en gebleven. Hij slaapt op zijn zwerftochten bij een geit, is in gevaar van een luipaard, komt in aanraking met de zending en wordt onderwijzer. Plm. 60 blz. Prijs enz. alsvoren.

Emmy van Wessem, van de hand van Frouke Bakker, is een meisje met vele gaven van hoofd en hart, dat na moeilijke strijd zich eindelijk blijde verzoent met haar roeping om als vader werkloos wordt, mee te helpen verdienen om het gezin in stand te houden. 124 blz. 12 jaar en ouder. Prijs 50 cent.

Tenslotte nog *Jan, een vriend van den Vredemaker* door J. D. Ietswaart. Dit is een boek met een tendenz, met een mooie tendenz. De auteur wil den jongen reeds vroeg vertrouwd zien met de vredesgedachte en met het uitleven ervan. 128 blz. 10—15 jaar. Prijs alsvoren.

Alle bovenstaande publicaties zijn geïllustreerd.

De uitgeefster heeft voor aantrekkelijk materiaal en sprekende omslagen gezorgd.

* * *

Callenbach, Nijkerk, geeft onder de sprekende titel *Ons Schild en de Betrouwe* een reeks tijdwoorden uit, die in korte, eenvoudige vorm zullen trachten het licht van het evangelie te werpen op vragen, door de tijdsomstandigheden opgeworpen.

Van de 1e serie staan op het programma:

1. *De mens en het lot*, door Ds. T. J. Jansen Schoonhoven.
2. *In de gerechtigheid*, door Prof. Dr. H. Kraemer.
3. *Neutraliteit*, door Dr. S. Rozemond.
4. *De wereldkerk in de oorlog*, door Dr. W. A. Visser 't Hoofd.
5. *Naar het nihilisme?* door N. Stufkens.
6. *Een actueel project*. Een woord uit de duitse kerk.

Prijs f 0.15. Bij intekening van 6 nrs. f 0.12½.

Het eerste nummer *De mens en het lot*, is verschenen. Het is een meditatie, rijk aan inhoud.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. Gaarne willen we onze broeders en zusters deelgenoot maken van de door ons genoten zegeningen. Het gaat ons goed; de diensten vinden regelmatig plaats. Zondag 26 November hadden we 's avonds 7½ uur in ons kerkje een goed geslaagde evangelisatie-avond. Tot in alle hoeken was ons gebouw gevuld. Als sprekers traden die avond op Ds. A. A. Hardenberg en Ds. G. Bouritius met de onderwerpen: „Waarom vind ik het moeilijk in God te geloven?" en „Waarom vind ik het heerlijk in God te geloven?". Zeer bevattelijk gaven beide sprekers een uiteenzetting over bovengenoemde onderwerpen en met grote aandacht luisterde men naar het heerlijke en rijke evangelie. Rijkelijk werd het zaad gestrooid en wij bidden dat God de wasdom moge geven. Ook het zangkoor verleende zijn medewerking. Meerdere van dergelijke avonden hopen wij te houden en onze bede is, dat dit alles moge bijdragen tot de komst van Zijn Koninkrijk.

G. W. GROENHUIJZEN,
Correspondent.

ROTTERDAM—Z. Woensdag 29 Nov. was voor de gemeente een vreugdevolle dag. De Heere voegde twee broeders en twee zusters aan de gemeente toe. Wij waren allen getuige van het feit, dat zij door de doop hebben beleden het eigendom van Christus te zijn. Die avond was onze kerkzaal goed bezet. Onze geliefde voorganger las Handel. 8 : 26—40 en de prediking had als tekst Galaten 3 : 26 v.v. Na dit heerlijke en goede woord werden zij aan God opgedragen en werd hun staande toegezongen: „Dat 's Heeren zegen op u daal...." Er waren die avond vele nieuwsgierigen en het is onze wens dat God ook tot hun harten zal spreken. Gods Geest was in ons midden. Zo blijven wij vertrouwen, dat God nog vele zegeningen kan schenken. Geve God Zijn

zegen aan alle gemeenten, die met ons verbonden zijn.

Met broederlijke groet.

(Ondertekening onleesbaar.)

HAARLEM. Onze op 22 en 23 November gehouden bazar behoort al weer tot het verleden. We hebben een paar goede, gezellige avonden gehad en we zagen, hoe ook door hen die het slechts zo node missen konden, geofferd werd voor ons mooi gezamenlijk doel: een nieuwe kerk. Hieraan hebben wij in Haarlem behoefte. Het werk breidt zich uit. Af en toe is ons lokaal te klein de mensen een goede plaats te kunnen aanbieden. Wij vertrouwen dat God op Zijn tijd ook in deze behoefte zal voorzien. De netto opbrengst van de bazar bedroeg f 222,49 wat in deze tijd van zorg en moeilijkheden toch een mooi resultaat genoemd mag worden. Ook in de toekomst willen wij alles van den Heer der gemeente blijven verwachten.

Namens het regelingscomité,
A. KUURSTRA.

DELFZIJL. Mochten we voor korte tijd melding maken van ontvangen zegeningen, wederom willen we u deelgenoot maken van de blijdschap der gemeente op 12 November l.l.

Een zuster, die reeds geruime tijd onze bijeenkomsten had bezocht en zich het eigendom van den Heer wist, had de wens te kennen gegeven door de doop in de gemeente te worden opgenomen, aan welk verlangen op bovengenoemde datum werd voldaan.

Onze geachte voorganger had bij deze gelegenheid tot tekst Gen. 6 : 22 „En Noach deed het naar al dat God hem geboden had, zo deed hij". In treffende bewoordingen werd uiteengezet hoe Noach de ark bouwde, in volkomen gehoorzaamheid aan God en daarbij geen tegenwerpingen maakte maar in alles onvoorwaardelijk zich hield aan Gods bevel. Ook wij, aldus onze voorganger, hebben ons uitsluitend te houden aan Gods woord ook ten opzichte van de doop, die ons zo duidelijk in de Bijbel staat beschreven. En was het niet de Heiland zelf, die zeide: „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn zal zalig worden".

Nadat de plechtige doopsbediening had plaats gevonden, schaarde de gemeente zich om de dis des Heeren, en werd de pasgedoopte zuster welkom geheten in de gemeente bij monde van onzen ouderling. Het was een goede ure om met zovele brs. en zrs. samen het lijden en sterven van onzen Heiland te gedenken.

Onze gemeente hoopt verder te gaan in de kracht des Heeren.

Een teleurstelling was het voor onzen jongen broeder Bos, dat de school in Hamburg aanvankelijk gesloten bleef: doch thans is br. Bos in het zuiden van Limburg werkzaam in dienst van zijn Heiland, en de gemeente te Delfzijl gedenkt ook biddend dezen broeder, dat hij in het verre zuiden voor vele dorstige zielen tot rijke zegen gesteld mag worden.

De secr. Br.

**FRIESE JEUGD
UW DAG: 13 DEC.
WOENSDAG a.s.**

CORRESPONDENTIE

Er bleef 7 kolom copie overstaan.

MEDEDELINGEN

Jeugd van Z.-O. Drenthe.

Waarheen? Naar Ter-Apel, alwaar onze 2e Gew. Jeugddag van deze winter gehouden zal worden. Wanneer? Op Vrijdag 15 Dec. a.s.

Het programma is alsvolgt:

Middagverg. 3.30—6.— uur.
Leiding de Eerw. Heer v. d. Flier.
Welkomstwoord namens de jeugdgroep Ter-Apel.
Opstel N. Weerdinge.
Voordracht E.-E.-Veen.
Jeugdraadvertegenwoordiger.
Avondverg. 7.——9.— uur.
Leiding Ds. H. Doornkamp.
Voordracht Ter-Apel.
Toespraak Jeugdraadvertegenwoordiger br. Molijn.
Zang of muziek van de ontvangende Jeugdgroep.

De Secr.

Kennen de nieuwe leden van de gemeente ten uwent ons weekblad?
Wilt U ons hun adres zenden?

WEEKKALENDER

Nog eenmaal zal Hij komen....

Hoe graag zingen we dat gezang: Nog eenmaal zal Hij komen, als Richter van 't heelal; Die 't moede hoofd der vromen voor eeuwig kronen zal. En wellicht zullen zulke zangen, naarmate de duisternis toeneemt, door de gemeente steeds meer gewaardeerd worden. Tot dusver stond de gemeente veilig beschut achter de machtige armen van „christelijke" naties en behoefde zij geen brandstapel nog concentratiekamp te vrezen. Nu wankelen fundamenten, eeuwenoude bouwwerken vertonen plotseling diepe scheuren. Een aardbeving rolt rondom de wereld en een panische schrik vaart in de harten van velen. Rillend staat in dit stormgetij de gemeente, die, als 't er op aan komt, gelijk als de Joden een vreemd element vormt in elk volksbestaan. Zijn wij niet vreemdelingen en bijwoners? We hadden dat misschien in de laatste eeuwen vergeten, doch het openbaarworden van de nietsontziende macht der zonde schrikt de gemeente wakker en doet haar beseffen, dat zij een beter vaderland zoekt. 'k Ben hier een vreemdeling. En welk lot wacht de wereld? God is de wereld niet uit de handen gevallen. God nam ook geen risico's toen Hij het eerste mensenpaar het leven gaf. Hij voorzag het einde eer alles een aanvang genomen had. In Zijn handen ligt aanvang en einde. En dan is het goed. We zullen in de komende weken de Openbaringen lezen en vinden dat God regeert.

Zondag 10 Dec. Jes. 9 : 1—6.

Deze Schriftgedeelten zijn ons uit de Zondagsschooljaren bekend. Verheugen wij ons vandaag in de waarheid van dit woord. Zijn licht gaat uit over de aarde en de dag zal zeker komen, dat Jezus Christus de wereld zal regeren. Laat ons vandaag bidden om de komst en de heerschappij in ons eigen hart. Dan zullen we ook vrijmoedigheid hebben te bidden om Zijn komst in glorie tot deze geplaagde mensheid. Nog eenmaal zal Hij komen . . . .

Maandag 11 Dec. Judas 1 : 1—13.

Eer we tot het lezen der Openbaringen overgaan moeten wij terwille van de nu eenmaal gevolgde orde deze kleine brief lezen. Judas is waarschijnlijk een broeder van Jezus geweest. Zijn brief herinnert aan de tweede van Petrus. Hier wordt gesproken van mensen, die de genade tot een vrijbrief voor hun zonden maken, voor hun zondigen. Eet, drink, leef, er is nog genade voor een arme zondaar. Judas spreekt over losbandigen, die bovendien ook nog lasteren, met name de machten van den duivel, terwijl toch zelfs een Michael zich ten opzichte daarvan in toom hield. De brief is in dit deel ongemeen rijk aan sprekende beelden uit Schrift en natuur.

Dinsdag 12 Dec. Judas 1 : 14—25.

De woorden van het eerste deel van de brief geven hem gelegenheid nu practische vermaningen te geven en wij doen wel daarop acht te nemen.

Woensdag 13 Dec. Openb. 1 : 1—9.

We hebben in het Nieuwe Testament maar een profetisch boek en met dat boek willen wij nu een aanvang maken het te lezen. Het komt van de hand van Johannes, dezelfde die ook het Evangelie schreef en drie brieven. Omtrent het jaar 95 is het ontstaan. Vanzelfsprekend kunnen wij hier niet dan slechts zeer vluchtig op de tekst ingaan en het zou ondoenlijk zijn al de verschillende meningen hier te publiceren, die geleerden en ongeleerden over de Openbaringen hadden en hebben. Merken wij nog op dat de oorsprong dezer openbaringen bij God ligt, Die het einde zag eer het aanving. God gaf het Christus te kennen, Die vertrouwde het een engel toe en deze engel gaf het aan Johannes door. Alfa en Omega zijn de eerste en de laatste letter van het grieks alfabet; daarvoor is er dus niets noch daarna; alles ligt ertussen. Een schoon beeld.

Donderdag 14 Dec. Openb. 1 : 10-20.

De Zondag is de dag des Heeren en op die dag nemen de gezichten een aanvang. Hoe goed heeft Johannes Jezus gekend in Zijn aardse verschijning. Overweldigend moet hem de onbeschrijfelijke glorie van zijn Meester nu zijn. Johannes viel als dood aan Zijn voeten. Stelt u zich deze ontmoeting levendig voor.

Vrijdag 15 Dec. Openb. 2 : 1—7.

Het sprekendst woord is dat veel herhaalde: dat gij uw eerste liefde verlaten hebt. Hebt gij dat ook? Zijt ge verachterd in de genade? Als Jezus over de zee de discipelen nadert, die in het schip worstelen, worden ze bang. Hij stelt ze gerust. Petrus wil op het water komen. Hij gaat, maar lezen we: als hij begon neder te zinken.... Misschien zijt gij ook begonnen; ge zijt nog niet totaal onverschillig, dood; maar ge zijt begonnen neder te zinken. Gedenk dan, waarvan gij uitgevallen zijt.

Zaterdag 16 Dec. Openb. 2 : 8—11.

Het aantal verzen is u te weinig? Lees ze dan maar twee keer en versta dat ge een gemeente voor u hebt, die weet wat het zeggen wil hier niet thuis te zijn; niet te leven in de luwte van een of andere aardse machtige, maar in de jagende storm van haat en vervolging te moeten staan. Maar Hij vertroost, doordat Hij kan zeggen, dood te zijn geweest, maar toch te leven.

HUIZINGA.

Liefdefeest Baptiste Gemeente Apeldoorn.

Tweede Kerstdag hoopt de gemeente te Apeldoorn, des middags om drie uur, in haar gebouw Hoogakkerlaan 50, een liefdefeest te houden.

Wij nodigen alle broeders en zusters uit Arnhem, Deventer, Zwolle en verdere omgeving hartelijk uit die middag in ons midden te komen. Moge de Heere geven, dat we een rijk gezegende middag hebben. Komt allen met een biddend hart!

G. W. GROENHUIJZEN,
Correspondent.

Wezenzorg.

Maandag 11 Dec. a.s. in een der lokalen der Bapt. kerk, Stadskanaal.
2 uur: Bestuursvergadering.
3 uur: Jaarvergadering, Bestuursaanvullingen, Verslagen, enz.

H. BONNES, Secretaris.

Verantwoording.

In dank ontvangen voor het Pensioenfonds van:
de Gem. te Stavoren f 10.—

Wij gaan voorwaarts en wij winnen voet voor voet. Dat is te zien. Telkens heeft ons weekblad weer een grotere of kleinere verantwoording. Het aantal der gemeenten, die *niet* een kleinere of grotere bijdrage zenden, is in 1939 klein. En het zal *nog kleiner worden*, want bij deze groep wilt u uw gemeente niet ingedeeld zien. Als b.v. uw gemeente nog niets gezonden heeft, dan loopt u toch zeker met een hoge kleur naar uw bestuur en zegt: „Maar broeders, wij moeten ook wat doen. Straks delen ze ons nog bij de „nieten" in. En dat willen we niet." Zo heb ik dus ook uw medewerking. Ik dank u hartelijk hoor.

K. REILING.
Hengelo (O.), Jacob Catsstraat 34.

Vrijdag 15 December 1939 No. 2605 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

„Ik sta aan de deur...”

Heft op uw hoofden, poorten wijd!
Hij komt, de Heer der heerlijkheid,
een Koning, groot van majesteit,
een Heiland vol barmhartigheid!
Het heil, het leven brengt Hij weer.
Juicht allen! Zingt den Koning eer,
nu Christus, groot van daad,
de poorten binnengaat.

Wil, Jezus, bij mij binnengaan,
Nu ook mijn deuren openstaan.
Uw heil'ge tegenwoordigheid
wordt innerlijk tot zaligheid.
Dat ons Uw Heil'ge Geest geleid'
en voere tot de heerlijkheid!
Uw grote Naam, o Heer,
zij eeuwig lof en eer.

Geestel. lied.

AAN ZEER STILLE WATEREN

JONA's CONFLICT.

(Slot.)

Te lezen Jona 4 : 1—11.

Verleden week zagen we Jona toornen en hoorden we hem bidden. Jona toornde, omdat God het volk der Ninevieten barmhartig en genadig was. En in zijn gebed openbaarde deze vertegenwoordiger van de starre Joodse orthodoxie heel zijn „vrome” opstandige geest.

„En de Heere zeide: Is uw toorn billijk ontstoken?”

Jona moest deze vraag maar eens ernstig overwegen. En dan moest hij zich toch eens afvragen, of op grond van recht en billijkheid zijn houding te verdedigen was. En waarom zou hij hier niet aan Israël mogen denken? Wanneer God Israël niet steeds weer genadig was geweest!

Jona kwam in de leerschool van God en ontving aanschouwelijk onderwijs.

„En God de Heere beschikte een wonderboom (recinusboom) en deed hem opschieten boven Jona, opdat er schaduw mocht zijn over zijn hoofd, om hem te redden van zijn verdriet. En Jona verblijdde zich over de wonderboom met grote blijdschap.”

Wijlen Ds. P. A. E. Sillevis Smitt heeft eens gezegd, dat het wonder van de recinusboom niet was dat hij zo snel opschoot, maar dat hij met Jona wonderen deed. We lezen, dat Jona zich verblijdde over de wonderboom „met grote blijdschap”. In vers 1 lezen we van zijn „groot verdriet”. Omdat God ook ten opzichte van de Ninevieten genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid was.

Jona is zeer verdrietig, omdat God zich ontfermt over een volk, dat zich in zak en as tot Hem bekeert.

Jona is grotelijks verblijd, omdat die recinusboom zo wonderlijk snel opgroeit en hij zich in diens schaduw mag verheugen.

Voelde Jona misschien voor die boom? Wel neen! Wanneer die boom een eind verder ergens op een plein in Ninevé gestaan had, dan moest hij natuurlijk verzengd worden.

Daar hebt ge Jona's egoïsme!!

„Maar God beschikte een worm des anderen daags in het opgaan van de dageraad; die stak de wonderboom, dat hij verdorde. En het geschiedde, als de zon oprees, dat God een stille oostenwind beschikte; en de zon stak op het hoofd van Jona, dat hij amechtig werd; en hij wenste zijner ziel te mogen sterven en zeide: Het is mij beter te sterven dan te leven”.

Andermaal ontstak Jona's toorn en andermaal bad hij. Daarop stelde God hem de vraag, of zijn toorn billijk ontstoken was over de wonderboom? Jona antwoordde: „Mijn toorn is billijk ontstoken ten dode toe!”

Jona, Jona, verstáát ge Gods les nóg niet? Gij, o Jona, gij erbarmt u over een recinusboom, waarmede gij geen moeite hebt gehad en die gij niet hebt gekweekt en niet hebt doen groeien. En zou God zich nu niet erbarmen over een halfmillioenen stad??

Jona, de vertegenwoordiger van de starre Joodse orthodoxie in zijn dagen moest bekeerd worden tot dien God, die barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van goedertierenheid is, en die berouw heeft over het kwaad!

Het conflict in Jona's leven was dus het gevolg van zijn specifiek Joodse levens- en wereldbeschouwing.

* * *

Ook wij hebben vaak onze eigen gedachten over God. En dan wil het wel gebeuren, dat we het in bepaalde gevallen niet eens zijn met God.

Waarom grijpt God niet in, wanneer

ganse volkeren wegzinken in de nacht van puur heidendom? Waarom scheuren de hemelen niet, wanneer het godloze communisme het recht en het geweten verkracht? Waarom worden zogenaamde christenvolken nog altijd beheerst door een geest van materialisme en „vrome" behoudzucht?

Och, we kunnen nog wel meerdere vragen stellen.

Doch is het niet waar, dat wij menigmaal veel te gemakkelijk spreken over Gods oordelen in deze tijd? Beseffen wij wel voldoende, dat deze oordelen ook ons treffen, móeten treffen?

Zeker, Gods oordelen gaan in deze tijd over de aarde. En nog is het einde er niet. De grote waanzin sleept ganse volkeren in het verderf. O, het is verschrikkelijk — het is adventstijd en tegelijk oorlogstijd. Hier in Haarlem hoort ge elke dag (ook des Zondags!) de machinegeweren rikketikken. Ge leest en hoort van de gevaren te land, in de lucht en op de zee!

Jarenlang is er gezaaid en nu moet de verschrikkelijke oogst binnengehaald worden. Europa zet de klok terug. En toch is de grote wereld-advent aangebroken . . . .

Weet ge, waarvoor wij vooral op onze hoede moeten zijn? En dan bedoel ik: wij christenen. We moeten ons hoeden voor een vroomheid, welke grenzen zou willen stellen aan de lankmoedigheid en de barmhartigheid Gods. Een vroomheid, welke nader beschouwd zuiver egoïsme zal blijken te zijn.

Ook *wij* moeten ons bekeren tot God! Ja, ook *gij*.

En God wil den zondaar genadig zijn.

Dat is ook de prediking in en van deze adventstijd. Ook nu de wereld in nood verkeert. Tot Abraham zeide God: „In u zullen *alle* geslachten des aardrijks gezegend worden".

De geboorte van Jezus geldt *alle* volken.

En zou God zich niet willen ontfermen over een wereld in nood, wanneer de volkeren der aarde zich in zak en as bekeerden tot Hem?

Niet Jona had het laatste woord, doch God!

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Mijnen demonteren. Er spoelen op onze kusten heel wat mijnen aan, sedert de Noordzeelanden er toe zijn overgegaan eigen kusten met deze voorwerpen te beveiligen en anderer kusten te blokkeren. Wanneer zo'n mijn is aangespoeld, ligt daar een groot gevaar aan het strand. Sommige onvoorzichtigen of nieuwsgierigen, die dat gevaar niet kenden of onderschatten, hebben dat tot hun grote schade ondervonden. Zulke mijnen moeten onschadelijk worden gemaakt. Ik meen gemerkt te hebben, dat men dat soms doet door ze door beschieting tot ontploffing te brengen. Dat kan als er een ontploffing kan plaats hebben, zonder dat deze schade zal aanrichten. Anders moet zo'n mijn gedemonteerd worden. Dat is een werkje dat grote voorzichtigheid eist en slechts door deskundigen kan volbracht worden.

Spoelen er zo, het leven door, aan verschillende levenskusten geen mijnen aan? De geheime werkplaats, waar deze mijnen vervaardigd worden, is de Onderwereld, van waar ze ook worden losgelaten. Winden van hartstochten en begeerten jagen over de levenszee en drijven de mijnen voort naar bepaalde kusten. Welk een voorzichtigheid is dan geboden! Hoe moeten de voormannen op hun posten staan, gereed om elke mijn, die komt aandrijven op tijd te ontdekken en te demonteren! „Mijnen leggen behoort tot de „listige aanslagen" van den Duivel en ons „vlees" drijft ze voort naar de randgebieden van Gods Koninkrijk. — Opletten, broeders! voor dit mijnengevaar. Niet laten ontploffen — demonteren en zo Satan's toeleg tot mislukking brengen.

Gods eer en de oorlog. We geloven in de oorlog, die nog het meeste in ether en pers gevoerd wordt, iets gunstigs op te merken. En dat is dat niemand de schuld van de oorlog wil hebben. De „anderen" zijn begonnen. Wanneer men de oorlog als iets moois, een openbaring van mannelijke deugden zag, zou men er trots op zijn hem te zijn begonnen of althans te hebben uitgelokt. Maar zo beschouwen de volken het krijgsbedrijf niet en daarom wordt de schuld van de oorlog op de anderen geworpen. Dat is, op zichzelf beschouwd, een gunstig teken.

Er is meer goeds te ontdekken, dunkt me. Niemand vecht voor z'n genoegen of omdat het zo mannelijk is, maar elke partij streeft een respectabel doel na. Veroveringen staan op niemands program. Eigen heerschappij bevestigen — men denkt er niet aan. De beweegredenen zijn van die aard, dat eigenlijk heel de wereld zich onder de vanen van elk der partijen, die aan het woord is, behoorde te scharen. In ieder geval: men moest dankbaar zijn, dat voor zulk een edele zaak het zwaard getrokken werd. — Over het al of niet juist zijn van deze beweringen oordelen we hier niet: we constateren slechts, dat men het oorlogvoeren met slechts zedelijke motieven wil verdedigen.

Ondertussen denken wij, dat de oorlogen daaruit ontstaan dat wij „vlees" geworden zijn, d.w.z. dat onze tegenwoordige bestaanswijze bepaald is door het feit, dat we gevallen zijn en de Booze de Overste dezer wereld geworden is. Motieven om oorlog te gaan voeren, liggen voor het grijpen, maar de oorzaak ligt in onze natuurlijke verdorvenheid. — Dit is niet bedoeld als een verontschuldiging, want dit verzwaart juist onze schuld. De oorlogsbenauwdheid wordt er drukkender door. We wachten op den Verlosser. In de dingen, die wij in deze schakel als lichtpunten opsomden, ligt de erkenning opgesloten van eigen verlegenheid en onmacht en de roep om den Sterkere gaat er van uit.

Waar het zwaartepunt ligt. Het zwaartepunt van alle geestelijke arbeid ligt in den Geest. Mannen „vol des geloofs en des Heiligen Geestes" zijn er nodig, zal het werk des Heeren gewerkt worden. Het slagen (van God uit gezien) van onze arbeid in Gods Koninkrijk zal dáárin liggen, dat niet wij, maar de Geest van God het doet. Andere vragen komen pas in de tweede plaats. Ze zijn daarom niet voor waardeloos verklaard, maar als van ondergeschikt belang gestempeld. Aanleg, verstandelijke vorming, maatschappelijke bekwaamheden komen allen eerst in de tweede plaats. De eerste en beslissende vraag mag nooit zijn, als het gaat om de behartiging van de belangen van de gemeente of de gemeenten, of de man goed onderlegd is, flink is in de maatschappij, maar welke plaats de Geest van God in zijn leven heeft, of hij een geloofsman is. Het komt dus in elk geval in de eerste plaats aan op iemands contakt met den Heer. Daarmede zal niet gezegd zijn dat verstandelijke ontwikkeling of goed inzicht in het maatschappelijk leven niet zouden kunnen samengaan met een nauw gemeenschapsleven met den Heer — volstrekt niet! Het sluit het zomin uit als dat het er persé mee moet samengaan. Het ware kortzichtig om iemand, die in de maatschappij flink is en verstandelijk goed onderlegd, daarom te verdenken als zou hij minder „man des geloofs en des Heiligen Geestes zijn, en ongerijmd ware het om te zeggen dat het voorhanden zijn van de genoemde eigenschappen het bewijs is van te doen te hebben met een geloofsman.

Als is vastgesteld dat men het met een oprecht vrome broeder of zuster te doen heeft, dan onderzoeke men verder naar het bezit van talenten. Wie geen talenten heeft voor zekere arbeid, neme men niet alleen op grond van zijn vroomheid. Oprechte vroomheid is beslissend, maar de eis van geschiktheid moet dan ook gesteld worden. Blijkt geschiktheid afwezig te zijn, dan kan de candidaat op de vroomheid alléén niet worden aangenomen.

Simplistisch. In zekere streek in ons vaderland woonde eens een man, die

vaak dronken was. De drank wekte zijn vechtlustige natuur op, zodat hij meermalen werd ingerekend en voor korter of langer tijd in de gevangenis terecht kwam. Als hij al galmende of razende de streek op kwam, schoven alle bewoners gauw de knip op de deur en hielden zich „niet thuis". Vernam men dat er hier of daar gevochten was, dan zei men, zonder verder bewijs te vragen of ook maar te menen dat nog nodig te hebben: „N. N. is weer aan de gang geweest". Helemaal in orde was dat natuurlijk niet, maar de man in kwestie had het er zeker wel naar gemaakt.

Op de paar bladzijden, die ik indertijd gelezen heb in het bekende oorlogsboek „Van het westelijk front geen nieuws", maakt men kennis met een man, die ergens in Zuid-Duitsland in een hospitaal verpleegd werd en als er geïnformeerd werd, wie van de vele verpleegden in de grote zaal, een of andere overtreding begaan had, steevast overeind in zijn bed ging zitten en uitriep: „Ik!"

De schrijver laat het voorkomen alsof er aan dezen man iets haperde. Misschien was dat wel zo, maar ik kan me ook voorstellen dat iemand zo iets met goed overleg doet. De wereld is nu eenmaal niet rustig zolang niet iemand als de schuldige kan worden aangewezen. Zich nu maar ter beschikking stellen om in voorkomende gevallen „het gedaan te hebben" kon een daad van algemene mensenliefde zijn. De rust keert dan weer.

Mogen we sommigen geloven, dan is al de ellende in de wereld de schuld van de „democratie", of het „demoliberalisme". Volgens anderen is de dictatuur de verklede duivel. Ga alle kwaad op de wortel en ge komt — redeneren eenvoudige zielen telkens weer — bij één man, één stelsel.

Inderdaad geloven we niet, dat de dingen zo eenvoudig liggen. Daniël nam met héél zijn volk de schuld van Israëls ballingschap op zich. Dat lijkt juister gezien. Maak geen wrijfpaal. Het „wij" hebben overtreden zal in het algemeen zuiverder klinken dan het „gij" zijt de schuldige. Overigens is het iemand niet euvel te duiden als hij vrijwillig, uit liefde, de gevolgen van het verkeerde op zich wil nemen. Men kan daarin de schaduw zien van de daad van den Heilige.

Suggestie. Het was in de tijd, dat een vliegtuig nog een heel zeldzaam verschijnsel was. Werd het geronk van zo'n voertuig gehoord, dan liep alles samen om het te ontdekken. Nu gebeurde het in die tijd eens, dat op de Dam in Nederlands hoofdstad, een oud mannetje stond, gewapend met een verrekijker. Hij plaatste die voor zijn oog en speurde een tijd lang onafgebroken naar een bepaald punt in het luchtruim. Toen ging zijn arm omhoog en hij wees den omstanders dat punt nog eens aan, vertellende, dat hij daar een vliegtuig ontdekt had. De meest belangstellende onder de aangroeiende schare mocht nu ook even het instrument gebruiken en daarna weer een ander, en allen verklaarden tegenover de jaloerse omstanders het zeldzame verschijnsel te hebben waargenomen. Eindelijk was er al iemand, die het met het blote oog zag en met een geestdriftig: „daar!" „daar!", de andere omstanders hetzelfde geluk wou doen vinden. Dat duurde ook niet zo lang. — Toen verwijderde het oude heertje zich ongemerkt, wel wetende, dat hij de weddenschap gewonnen had. Hij had n.l. gewed, dat hij er in slagen zou binnen een half uur op de Dam een tweehonderd mensen er van te overtuigen dat zij een vliegtuig zagen..... dat er helemaal niet was! — Dat is suggestie.

Heel weinig mensen weten hun zelfstandigheid te bewaren. Wat een ander beweert gehoord of gezien te hebben, ach..... ja, dat hebben zij goed bedacht, toch eigenlijk ook gehoord of gezien. Zo ontstaat er wat men noemt „sfeer", die zich gemakkelijker vormt, dan dat ze verdreven wordt. Sfeer-vormend werken doen allen in meerdere of mindere mate. Ziet toe dat gij een goede sfeer schept!

L.

Eens moet genade overwinnen!
Verslagen ligt de helse macht.
Eens zal het eeuwig Rijk beginnen
van Hem, Die alles heeft volbracht:
een nieuwe aarde straalt in 't licht,
verheerlijkt voor Gods aangezicht.

EEN BOODSCHAP AAN ONZE ZENDELINGEN.

Enige gedeelten van de mededeling door de secretarissen van het Bapt. Zend. Genootschap gezonden aan elk der zendelingen kort na het uitbreken van de oorlog.

Union Bapt. Kerk,
High Wycombe,
Bucks.

Waarde Collega.

Opnieuw staan we tegenover de problemen en zorgen van een Europese oorlog, en al wat zulk een ramp meebrengt voor ons als Zendingsgenootschap en voor ieder afzonderlijk. Temidden van de verwardheid van de tijd kunnen we van sommige dingen zeker zijn. De oorlog is 's mensen maaksel. Zonde van een zeer snood en om wraak roepend type heeft het veroorzaakt, en wij, die ons zelven verbonden hebben tot de dienst van Gods Koninkrijk behoren voort te gaan met te strijden voor rechtvaardigheid tegen de boze machten, die zich in deze kritieke tijd hebben opgesteld. We geloven dat God regeert en dat Zijn Troon ongeschokt en onwankelbaar blijft. Ook geloven wij aan de trouw en toewijding van Gods kinderen daar Zijn wil zal worden geopenbaard en vervuld.

Maar terwijl wij erkennen dat ieder van onze zendelingen uiteindelijk vrij moet zijn om zelf te beslissen wat betreft de norm waarin zij hun overtuiging in deze oorlogstijd willen uitdrukken, voelen wij het als onze plicht de nadruk te leggen op de grote betekenis het buitenlands zendingswerk te handhaven in alle landen met al de kracht van ons geloof en onze middelen.

Aanmerkelijk is de bijdrage van de buitenlandse zendingsbeweging tot het scheppen van een goede internationale verstandhouding op aarde in vredestijd. Als de naties in oorlog zijn wordt het vragen naar onze bijzondere vorm van dienst in dit verband dringender. Grote internationale conferenties van de kerk, kortgeleden gehouden, hebben de nadruk gelegd op het belang van blijvende aaneensluiting der christelijke krachten van alle landen, teneinde ons gemeenschappelijk getuigenis van de grote geestelijke werkelijkheden van het Koninkrijk Gods te handhaven. De kerk (gemeente) is universeel in haar karakter en overschrijdt alle versperringen van natie en ras. De buitenlandse zendingsonderneming vertolkt dit op een zeer bijzondere wijze. Als vertegenwoordigers van dit of dat volk, gaan ze over de grenzen van hun eigen land en brengen het Evangelie van Gods Vaderschap en menselijke broederschap naar andere landen.

Daarom is het de hoop van de Bapt. Zend. Commissie, daar het haar uitdrukkelijk verlangen is haar werk op alle zendingsvelden te blijven verrichten, dat onze zendelingen zullen voortgaan in hun van God gegeven roeping, om zoveel mogelijk opbouwend en onderscheiden geestelijk werk gedurende de oorlogsperiode heen te doen als slechts zal kunnen geschieden.

Het Bapt. Zend. Genootschap heeft in vorige oorlogen te lijden gehad door een tekort aan gedurige aanvulling van rekruten, gedurende en in de tijd volgende op de oorlog. We hopen dat deze keer zoveel mogelijk te vermijden, vertrouwende dat de financiële toestand zal toelaten voort te gaan, om de aanneming van die nieuwe candidaten, welke zich aandienen te overwegen.

We behoeven u niet op het hart

te drukken u zelven vrij te houden van alle verdenking, als zoudt ge louter als de vertegenwoordiger van een natie of van één zijde in het tegenwoordig conflict fungeren. We dienen de belangen van waarheid en rechtvaardigheid vóór en na, en uiteraard, door het karakter onzer roeping, zullen we zoeken een geest van onderlinge verstandhouding te bewaren en te bevorderen, mede door verschuldigde overweging te geven aan gezichtspunten die van de onze verschillen, altijd gereed zijnde, de wonden door de strijd veroorzaakt te helen en bij te staan al die krachten die aansturen op verzoening en op een rechtvaardige en blijvende vrede.

We zullen niet vergeten dat God in het verleden het goede uit het kwaad deed voortkomen en zelfs de gramschap der mensen gebruikte om Hem te prijzen. In deze tragische tijd en nood naar alle zijden kan God aan Zijn Kerk (Gemeente) in het vaderland en onder de heidenen onverwachte gelegenheden schenken tot vooruitgang van de dienst van Zijn Koninkrijk. Laten we gereed zijn deze gelegenheden uit te kopen en biddende Zijn wil in alle dingen te zoeken en te volgen.

Weest overtuigd dat we u gedenken in onze gebeden en voortgaan met ondersteuning.

Geheel de uwen,
de secretarissen.

Miss. Herald. A. E.

JEZUS, DE KINDEREN EN WIJ.

(Slot.)

III. Mijn derde opmerking is, dat Jezus verantwoordelijkheid oplegde voor de kinderen.

Jezus waarschuwt tegen het „ergeren" der „kleinen". (Efeze 6 : 4.) De kinderen, de kleine mensen, zijn onbelangrijk in 't oog der wereld. Wat betekenen zij in de woelige grote wereldgebeurtenissen? Zij tellen niet mee. Jezus doet ons echter weten, dat Gods houding ten opzichte van hen geheel anders is. Zij zijn van zeer veel betekenis voor Hem „Hunne engelen in den hemel zien altijd het aangezicht Mijns Vaders, Die in de hemelen is", zo verklaart Jezus en ook al kunnen wij dat woord niet uitleggen of begrijpen, we kunnen dat woord dankbaar aanvaarden. Duidelijk is van hoe grote betekenis de kinderen voor hun Hemelse Vader zijn. Daarom is elke minderwaardige behandeling der kinderen en elk gebrek aan goede behandeling van hen bij God bekend en verfoeilijk voor Hem.

Ik vraag: Gevoelen wij de verantwoordelijkheid voor 't kind wel, zoals Jezus die verantwoordelijkheid oplegt?

Ongetwijfeld *zorgen* wij allen voor onze kinderen doch gaat onze zorg voor hen wel *vér* genoeg? Wij zorgen voor het lichamelijk welzijn der kinderen. Wij zorgen dat, voor zover 't in ons vermogen ligt, zij voldoende te eten en te drinken hebben. Wij zorgen voor hun verstandelijk welzijn — wij zenden hen naar school en laten hen leren. Maar onze zorg houdt dikwijls op wanneer het aankomt op 't geestelijk welzijn der kinderen. Vele ouders zouden het een doodzonde vinden de kinderen lichamelijk te laten verhongeren, doch ze vinden het helemaal niet erg dat zij de zielen hunner kinderen laten verkommeren. Ongetwijfeld wensen wij hier het allerbeste voor onze kinderen. — Maar wat *is* het beste dat wij voor onze kinderen kunnen doen?

Ik geloof dat ouders, die waarachtig het beste voor hun kinderen verlangen, hun kinderen liever *goed* dan *groot* zouden willen zien, dat zij hen liever *edel van karakter* zagen dan op een *vooraanstaande plaats* in 't leven, dat zij hun kinderen liever *rein van ziel* zagen, dan *in 't bezit van veel geld*. Indien dan goedheid, edelheid van karakter, reinheid van ziel de beste dingen zijn die de ouders voor hun kinderen kunnen *verlangen*, dan is het beste wat zij kunnen *doen* hun kinderen tot Jezus te leiden want al deze dingen zijn besloten in Zijn gave aan ons.

Ik wil eindigen met te zeggen dat wij vervuld moeten zijn van een brandende overtuiging van de onmisbaarheid voor de kinderen van de dingen, die wij hen bij moeten brengen. Als wij daarvan niet vervuld zijn, zullen we hoogstens nuttig werk, maar geen blijvend werk kunnen verrichten want het is een feit, dat onze jongens en meisjes alleen door de liefde tot Christus gewapend kunnen worden tegen de vele verzoekingen der jeugd. En welke hoop is er voor hen om een weg uit de chaos van de tegenwoordige wereld te vinden anders dan door het licht dat er in Jezus Christus is? Slechts wanneer hunne harten en hoofden gevuld worden met woorden als:

„Ik ben het, vrees niet".

„Uw hart worde niet ontroerd; in het huis Mijns Vaders zijn vele woningen".

„Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomende dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onzen Heere." Rom. 8 : 38, 39.

Ook is het een feit dat alleen als zij vroeg tot het ervaren van Christus' wijsheid, zachtmoedigheid en vrede komen, zij iets kunnen bijdragen tot de orde en rust van deze wereld.

Ja, Jezus Christus staat daar, de waarachtige Redder, het waarachtige Licht, de waarachtige Helper.

Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven, ten enenmale onmisbaar voor waarlijk nobel leven en alleen als wij Hem alzo zien, zal onze opvoeding en onderwijzing der kinderen van blijvende waarde zijn.

A. DOORNKAMP.

UIT DE GEMEENTEN

's-GRAVENHAGE, Dec. '39. De Heer Jezus heeft het Koninkrijk der Hemelen vergeleken bij het zuurdeeg. De onzichtbare intensieve werking ervan treedt ten slotte naar buiten. Zó zien wij de bekering en de daarop gevolgde belijdenis des geloofs door de doop van een drietal jonge mensen. In Nov. waren het twee kinderen, een dochter van een der brs ouderlingen en het dochtertje van gemeenteleden, die hun jonge leven aan Christus gingen wijden.

3 Dec. deed een jongeling spontaan op de hem door onzen voorganger gestelde vragen horen, dat hij Jezus wilde volgen in getrouwheid des harten. Naar gewoonte ontvingen deze jonge leden een passend aandenken aan dit voor hen en voor ons zo gewichtig gebeuren. Zij zullen, naar wij hopen en bidden als de ouden van hun post worden geroepen, de banier des Konings uit hun handen overnemen. Met blijdschap gedenken wij tevens hoe onze geachte voorganger 20 Nov. zijn geboortedag voor de eerste maal temidden der gemeente en vrienden mocht vieren. Een keur van wensen begeleid van stoffelijke bewijzen van liefde en sympathie, werden den jubilaris en zijn echtgenote aangeboden. Het motto van deze avond was: „Wat hebt ge, dat ge niet hebt ontvangen?"

Wederkerig geldt dit voor den herder, zowel als voor de gemeente, zij bezitten elkander door Gods genade. In vertrouwen op 's Heeren hulp en zegen gaan wij voorwaarts, wetende dat wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, zijn waarde houdt tot in eeuwigheid.

Alle medeverbondenen in Jezus onzen Heiland in ons Vaderland gezegende Kerstdagen toegewenst.

Namens de gemeente,
de secretaris F. H. DE RUIJTER.

LEEUWARDEN. Geliefde medeverbondenen in Christus onzen Heer. Alhoewel gij door middel dezer papieren bode in een lange tijd niets hebt vernomen uit Frieslands hoofdstad, vindt zulks niet zijn oorzaak in het feit, dat er geen nieuws was te melden, verre van dat. De achter ons liggende maanden zijn rijk gezegende tijden geweest. Onze geachte broeder voorganger heeft door Gods genade aan vele mensen het heerlijke evangelie mogen brengen en de Heere deed toe aan Zijn gemeente hier ter plaatse. Enige grootse gebeurtenissen van recente datum wil ik hier memoreren, opdat ge blijde moogt zijn met de blijden voor de ontvangen zegeningen. Wij hebben onze wintercampagne mogen inzetten met heerlijke evangelisatie-samenkomsten. Ze waren

door de broeders en zusters biddend voor de troon der genade gebracht en we waren alles verwachtende van Hem. Met heilige energie en brandende liefde voor de zaak des Konings hebben onze broeders Ds. H. Doornkamp, Ds. G. W. Tijman, G. Vegter en onze br. voorganger de boodschap van verlossing, vrede en heil mogen brengen aan een schare van belangstellende en heilbegerige mensen, en wij hebben bij aanvang reeds vruchten mogen aanschouwen en vertrouwen dat meerderen zullen volgen daar het niet onze, maar de zaak des Heeren is. Zondag 10 Dec. was weer een hoogtijdag, doordat die dag drie jonge zielen, een broeder en twee zusters, door de doop aan de gemeente zijn toegevoegd. Vooral in de avonddienst was ons ruim kerkgebouw tot in alle hoeken gevuld en is er onder diepe stilte geluisterd naar de prediking van Gods Woord, naar aanleiding van hetgeen ons Jesaja heeft opgetekend in het 40e hoofdstuk, de verzen 29, 30 en 31. Nadat onze doopcandidaten voor God, de gemeente en de wereld beleden hadden dat Jezus hun Verlosser en Zaligmaker is, daalden zij af in het watergraf, om daaruit weder op te staan om in nieuwigheid des levens te wandelen, waarna wij ons met vele broeders en zusters schaarden om de tafel des Heeren, waarbij onze nieuwe leden bij monde van onzen ouderling br. H. v. d. Heide hartelijk welkom werden geheten. Tevens mochten wij een broeder in onze gemeenschap opnemen, die een wijle buiten de huishouding had vertoefd. En nu geliefde broeders en zusters, geve de Heere ons allen een rijk en heerlijk gezegend Kerstfeest; dat Zijn vrederijk hier op aarde moge nederdalen is onze bede.

Uw broeder in den Heer,
H. FENNEMA, Secretaris.

TREEBEEK, 11 Dec. 1939. Zondag 10 Dec. smaakten wij het voorrecht twee broeders en een zuster door de doop de gemeente te zien toegedaan. Tijdens deze dienst las de voorganger enige gedeelten voor over de doop. De prediking had tot tekst 2 Korinthe 8 vers 5: „En zij deden niet alleen, gelijk wij gehoopt hadden, maar gaven zichzelven eerst aan den Heere en daarna aan ons, door de wil van God". Onze voorganger mocht deze woorden aan een grote schare brengen. Na de doopplechtigheid schaarden we ons met de pasgedoopten om de dis des Heeren, waar bij monde van br. ouderling S. v. d Molen de nieuwe leden een welkom in de gemeente werd toegesproken.

Zo gaan wij moedig voorwaarts, blijde dat de Heere de ledige plaatsen wederom heeft aangevuld.

Tevens deel ik nog mede, dat wij hier Advents-samenkomsten houden in samenwerking met alle Prot. richtingen: Herv., Geref., Darbisten en Leger des Heils. De eerste samenkomst is al geweest; volgen nog 13, 21 en 23 Dec. in het Casino.

Misschien heeft onze God ook daar voor velen een zegen.

Secr. S. E.

VRIESCHELOO. - Droefheid en blijdschap wisselen elkaar af in dit leven. Maandag 4 Dec. werden wij opgeschrikt door het plotseling verscheiden van onzen br. Marten Hesseling, die door een noodlottig ongeval, te midden van zijn arbeid van deze aarde weggenomen en tot heerlijkheid werd bevorderd. Vrijdag 8 Dec. werd onder zeer grote belangstelling het lichaam van onzen broeder aan de schoot der aarde toevertrouwd. Onze br. voorg., die de leiding had bij deze begrafenis, getuigde onder meer voor de vele belangstellenden, dat br. Marten Hesseling *niets* meer in orde had te maken, maar dat hij bereid was geweest om zijn God te ontmoeten. Met onzen broeder is een trouw lid van de gemeente heengegaan. Trooste God zijn achter gebleven kinderen, die door dit plotseling verscheiden wezen zijn geworden. Mei 1937 moesten zij hun moeder aan den Heer afstaan.

Blijdschap was er in onze harten toen wij hoorden, dat Zondag 3 Dec. na de jongeliedenvergadering ten huize van onzen br. voorg. een jonge dochter haar hart aan Jezus gaf.

28, 29 en 30 November hield de gemeente evangelisatie-samenkomsten. Ds. Tijman van Sneek en onze voorg. hebben het voorrecht gehad om drie avonden achtereen het zaad des evangelies uit te strooien. Gezien het slechte weer, was de opkomst bevredigend. Wij geloven en vertrouwen, dat het gesproken woord t. z. t. vrucht zal dragen.

Met hartelijke groeten,

Uw br. in Chr.,
H. BL.

IN MEMORIAM.

De 5e Dec. nam de Heere van ons weg onzen geliefden broeder ouderling Jan Bosma in de leeftijd van ruim 84 jaar. Met hem ziet onze gemeente den laatsten der vijf eersten heengaan, door wier samenwerken onder Gods bestel zij is opgebloeid. Hij is zeker niet de minste geweest onder zijn mede-pioniers, indien men van een meer of minder spreken mag.

Hij was een eenvoudige man, met een helder verstand in de dingen van dit leven, maar ook in de dingen van het koninkrijk Gods. Doch bovenal bezat hij een hart vol liefde voor de arbeid, die God mede door hem, heeft willen beginnen onder ons.

En dan, hij was een man van bizondere vitaliteit. Overdag en soms ook 's nachts was hij als fabrieksarbeider werkzaam. Maar Zondags, en ook in de week, heeft hij jaren lang de gemeente gediend met het Woord. En al was zijn woord eenvoudig van vorm, 't was levend aan inhoud en werking. Soms verzorgden oude br. Bolman en hij samen een dienst. Soms deed hij 't alleen, maar het woord was altijd overdacht en fris.

Ook de jeugd had zijn hart. Toen br. Joh. Boiten, nu evenals br. Bolman, reeds lang bij den Heer, een Zondagsschool begon, begon br. Bosma de zanglustige jongelui om zich te vergaderen. Hij zelf, klein manneke als hij was, stond in 't midden en rondom had hij een haag van bijna allemaal grotere jonge mensen. Maar hij bezielde alles.

Toen de gemeente voorgangers kreeg bleef hij een actief ouderling. Hij was groot genoeg om met blijdschap op de tweede plaats te gaan staan, en om op die tweede plaats even zo vrolijk en actief te wezen als vroeger op de eerste. Met grote liefde heeft hij elken voorganger die Muntendam gehad heeft begroet, en ik weet dat ik de ervaring van die allen schets als ik zeg, dat een bezoek bij den ouden Bosma hun altijd een verkwikking was.

Hij is heengegaan 't Is voor ons hier weer een graad eenzamer geworden. Maar bij de wolk van getuigen rondom ons liggende weten we nu ook hem, en in ons hart klinkt de godsspraak: „Gedenk uwe voorgangeren die u het Woord Gods gepredikt hebben, en volg hun geloof na, aanschouwende de uitkomst van hunnen wandel".

A. P. B.

LEESTAFEL.

W. J. Oehler Wij vrome kleinburgers. H. J. Paris, Amsterdam. Prijs f 0.45.

Dit is het derde nummer van de door ons hier indertijd aangekondigde serie „Het nieuwe leven". Ik vind het voorwoord, waarin de aanleiding van dit boekje besproken wordt, zo ernstig en eerlijk, dat ik niet kan nalaten het den lezer van ons blad toe te vertrouwen. Oehler zegt: „Sedert jaren heb ik nagedacht over het karakter van den bekrompen kleinburger en ik liep rond met het plan het eens te beschrijven. Op zekeren dag sprak ik er met een vriend over. Maar die raadde het mij af en zei, dat ik zelf immers veel te veel van die bekrompen kleinburgerlijke geest in mij had. Ik heb er toen heel goed over nagedacht. Allereerst sprak ik mijn vriend tegen, want ik heb veel gewaagd in mijn leven en liep niet graag op de platgelopen paden van de massa. Ik heb meer dan eens alles op één kaart gezet en heb daarbij veel gewonnen en veel verloren.

Ja, maar op één punt, daar had mijn vriend gelijk, daar was ook ik een bekrompen kleinburger. Dat was, als het om God ging. Hier verdeelde ik de risico's en sloot ik compromissen; hier was ik al te vaak toeschouwer; hier schuwde ik heel dikwijls de verantwoordelijkheid en weigerde mijzelf ten volle te geven.

En als ik het nu toch gewaagd heb, om het karakter van den vromen bekrompen burger te tekenen, dan heb ik het gedaan, omdat ik steeds duidelijker, en naar ik geloof ook eerlijk, mijn standpunt ten opzichte van dit probleem bepaald heb. Ik mag zeggen, dat ik bewust de strijd tegen deze geest in mijn eigen leven heb opgenomen. Maar ik moet ook bekennen, dat ik er nog niet volkomen de overwinning op behaald heb. En vaak, wanneer ik weer een karakteristieke trek toevoegde aan het beeld van den vromen, bekrompen burger, dat ik me voorgenomen had te beschrijven, dan keek ik daarbij in de spiegel en ben mijn eigen model geweest".

En nu heb ik eigenlijk weinig meer van Wij vrome kleinburgers te melden, omdat zijn inhoud geheel aan dat voorwoord beantwoordt. Het boekje moge deels een openbaring wezen van den schrijver, het is meer nog een openbaring van ons zelf en ons kerkelijk leven en van de scheppende kracht, die opborrelt in een absolute overgave aan God. Het rukke velen los uit de rust van het kleinburgerlijke en werpe ze in de zalige onrust van de nietshebbenden en alles bezittenden.

* * *

Van A. Voorhoeve v.h. J. M. Bredée's Uitg. Mij. n.v. Rotterdam ontvingen wij nog als rest van haar Kerstuitgaven Tante Keetje's erfenis door N. den Hollander, een boekje in cartonnen omslag van plm. 90 blz. en voor kinderen van 9—12 jaar. De prijs is 50 cent.

Het ademt die positief christelijke geest, die wij zeer op prijs stellen. De auteur weet onderhoudend te schrijven. Jammer voor ons, dat op bladz. 14 Jaap en Mineke gedoopt worden. Wij geven in overweging om bij een herdruk het woord „gedoopt" te vervangen door gewijd. Dan kunnen Baptisten het overigens goede boek met meer vrijmoedigheid uitreiken.

Veertien dagen vrij door Gina van Weerden is geschreven voor kinderen, in het bijzonder voor meisjes van 12—16 jaar. Het bevat plm. 168 blz. en kost 75 cent. Het onderwerp, dat behandeld wordt, is vrij algemeen in onze jeugdliteratuur, n.l. de moeilijkheden van een degelijk, vroom meisje, dat op school niet gemakkelijk leert. Maar de vlotte en vaak mooie weergave van de schrijfster maakt het lezen tot een genot.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Evangelisatie-Bibliotheek.

We ontvingen de derde zending van de vierentwintigste jaargang.

Deze zending bestaat uit:

1. Bolle, geschreven door Joh. Vis. 't Is een verhaal over den Zuiderzeevisser Bolle, wiens ogen na een hard, werkzaam en moeilijk leven open gaan voor de hoogste werkelijkheid. De schrijver toont meer dan gewone kwaliteiten te bezitten en geeft ons dan ook een boek, dat zich verheft boven de middelmaat van dit genre boeken en dat een aanwinst zal blijken te zijn voor onze gemeentelijke- en kamerbibliotheken.

Ruim 190 bladz. Prijs f 1.90; gebonden f 2.50. Voor E. B.-leden, die het willen nabestellen, gereduceerde prijzen.

2. Weekkalender voor 1940. f 0.35, voor leden f 0.17½.

3. Kerst-transparantje, een Kerst-Briefkaart en acht Traktaten, elk van vier bladzijden; pakkend.

d. H.

De kerk in Finland.

Finland is kerkelijk buitengewoon homogeen. Van de bevolking is 96 % Luthers. Slechts in het oosten vindt men een 70000 leden der Orthodoxe kerk. Rooms-Katholieken zijn er niet meer dan ongeveer 2000.

De reformatie werd in Finland in 1530 doorgevoerd, tegelijk met Zweden. Het Nieuwe Testament, in het Fins vertaald door bisschop Agricola, verscheen in 1548; het eerste Finse psalmboek verscheen in 1583; de complete bijbel kwam in 1642 in het licht.

Finland is in 5 bisdommen verdeeld; de aartsbisschop van Turku is primaat.

Het Finse volk is buitengewoon sterk kerkelijk; onkerkelijk leven is er hoge uitzondering. De tegenstelling met Rusland is dus zeer groot en diep en een onderwerping van het land aan de Sovjetheerschappij zou voor het ganse volk ondraaglijk zijn. Het verzet der Finnen is zodoende een oorlog als onze 80-jarige oorlog eenmaal was en wordt met inzet der ganse volksziel gestreden.

MEDEDELINGEN

De *Baptiste Gemeente te Haarlem* hoopt tijdens de a.s. kerstdagen de volgende diensten te houden:

Zondag 24 December.

's morg. 10 uur. Opdragingsdienst van kinderen.
's midd. 5 uur. Adventsdienst.

1e Kerstdag.

's morg. 6 uur. Wijdingsdienst.
's morg. 10 uur. Prediking.
's midd. 4 uur. Kerstfeestviering Zondagsschool.

2e Kerstdag.

's midd. 3 uur. Liefdemaal.

Het detachement van br. H. Blank, secretaris der gemeente Vriescheloo is beëindigd. In verband daarmee verzoeken wij alle voor den secretaris van genoemde gemeente bestemde stukken weer aan hem te willen adresseren.

Verantwoording.

Voor het Pensioenfonds in dank ontvangen van:

de Gem. te Zandbulten	f 8.20
de Gem. te Treebeek	f 25.75

Al weer twee verantwoordingen! „Voet voor voet", maar gelukkig in de goede richting.

Met br. gr.,

Hengelo (O.) K. REILING.
Postr. 109502.

P.S. Een broeder zond mij geld per postwissel. Gemakkelijker en goedkoper is, te storten op mijn postrekening.

K. R.

Verantwoording.

In dank ontvangen voor kerkbouw te Treebeek:

Gem. te Exloërmond	f 10.00
Gem. te Hengelo (O.)	f 26.01

Namens 't Bouwfonds Com.,
S. EISINGA, Secr.

Treebeek, 1e Spoorstr. 29

Evenals andere jaren is er weer gelegenheid tot het plaatsen van

NIEUWJAARSADVERTENTIES

in „De Christen". Voor slechts 40 cent plaatsen wij een dergelijke advertentie van normale grootte.

Tijdige inzending zeer gewenst.

De Adm.

Vriendelijk verzoek

aan onze abonnee's, die het abonnementsgeld *geregeld per post betalen* om vóór 31 Dec. a.s. 75 cent voor het 1e kwartaal 1940 te willen storten op mijn postrek. 42318.

U bespaart ons daardoor werk en onkosten.

Met vr. dank en br. groeten,

De Adm.

Dezer dagen was ik bezig de begroting van de Unie eens na te zien of allen hun verplichtingen jegens de Unie goed nagekomen waren, toen ik een groepje

jongelui zag voorbij trekken, luid zingende het in het noorden overbekende vers „Laat de klok maar luiden" enz.

Ze waren voorbij en ik mijn gedachten nogmaals over de Unie-cijfers had laten gaan, één en ander nagezien, dacht ik bij mij zelf „nu moet ik de klok maar eens laten luiden". Er zijn helaas nog heel wat br. penningmeesters die nog niet hun financiële verplichtingen jegens de Unie zijn nagekomen.

Door al de drukte van de laatste tijd zal het wel zijn gekomen, ik kan het mij best voorstellen, doch ik wil u een goede raad geven, herstel dit verzuim en maak zo spoedig mogelijk de remise over. Postrekening is dunkt mij wel bekend. Zo niet, dan herhaal ik het nog eens, no. 275770.

Ook de bijdragen voor de Zending moeten onze volle aandacht hebben.

Heel wat hebben over deze 7 maanden nog niets gezonden. Gemeenten, Verenigingen, br. en zr. het moet een erezaak zijn, de Zending, zowel in het buitenland als in het binnenland te steunen. Te steunen financiëel dan wel in ons gebed. De Heer heeft velen onzer veel gegeven, laten wij de dankbaarheid laten tonen, tast diep in de zaak of beurs en geef met een blijmoedig hart.

Ik reken op uw aller medewerking en het zal mij zeer aangenaam zijn spoedigst de bijdragen, welke naar ik vertrouw, ruim zullen vloeien, te ontvangen. Het jaar 1939 is spoedig ten einde, laten wij, wanneer het mogelijk is, het financiële in dit jaar nog met elkander verrekenen.

Ja? Afgesproken.

In dank ontvangen voor de zending van:

Gem. Groningen, bestemd voor de Buitenlandse Zending, een bedrag van f 26.88

Reciteer-Vereniging „Ebenhaëzer" te Rotterdam van opbrengst Bunyan avond, zonder nadere bestemming, een bedrag van f 2,50

N. N. te X. voor de Congo Zending f 10.—

N. N. te K. zonder nadere bestemming f 10.—

Met br. groeten,

Postrekening no. 275770.

H. KONING,
Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

CORRESPONDENTIE

W. S. te A. Enige weken geleden ontving ik de zending Christens. Hartelijk dank. Ze zijn gedeeltelijk doorgezonden.

E.-R.

ADVERTENTIEN

Door 's Heeren goedheid werden wij verblijd met de geboorte van een Zoon en Dochter, die wij

KLAAS en ALBERTA JOHANNA

noemden.

De Heer maakte alles wel.

H. AKKER
T. AKKER—Eikenaar.

Veenhuizen I, No. 72 (Dr.), 9 Dec. '39.

Heden ontsliep in zijn Heer en Heiland onze geliefde Br.

JAN BOSMA

(sedert 11 December 1927 weduwn. van ALBERTJE NIPPERUS)

in de gezegende ouderdom van ruim 84 jaar.

Mede-oprichter der gemeente, ons vele jaren dienende als ouderling en ere-ouderling. Hij wenste ontbonden te worden en met Christus te zijn.

Veendam, 5 Dec. 1939.

De 10de dezer ontsliep in zijn Heer en Heiland onze geliefde Br.

MATHEUS LAMAIN

(Echtgen. van ANNEKE KUIPER)

in de jeugdige leeftijd van 29 jaar.

Namens de Bapt. Gemeente Muntendam,
Secr. GROART.

WEEKKALENDER

Zie, Ik sta aan de deur.

Het zijn de donkere dagen voor Kerstmis. De ervaring, die wij nu elke dag weer opdoen, dwingt ons zulk een woord voor de zoveelste keer te herhalen. Het wordt bijna geen dag meer. Maar terwijl wij zo nog steeds dieper afdalen in de schemeringen, ligt reeds de wetenschap in onze gang door de nevelen, dat wij juist, door immer dieper in schaduwen voort te schrijden, de dag naderen. Hoe langer een mens in het nachtlijk donker voorttrekt, hoe dichter hij de morgen nadert. Is dit niet een gelijkenis? Rondom de wereldhorizon stapelen wolken van onheil zich op en hier en daar flitst dodend vuur, rommelt angstwekkend de donder. Het wordt steeds donkerder. Waarheid, gerechtigheid, liefde zijn verbannen en boze geesten waren onder ons rond. Wat zal het einde van deze dingen zijn? Jakobus zegt: „Versterkt uw harten want de toekomst des Heeren genaakt". „Ziet de Rechter staat voor de deur". Het woord des Heeren leert ons een toenemende duisternis, niet een voortschrijdende verlichting en bevrijding, een toenemende duisternis, een ondergaan in strijd van allen tegen allen, van allen tegen God. Doch zegt ons ook, dat de Heere Jezus zal verschijnen in glorie op aard en dat het toneel Zijner vernedering ook de plaats Zijner goddelijke heerlijkheid zal zijn. In deze donkere dagen denken wij aan Hem, Wiens naam Wonderlijk — Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst is. Ziet, Hij staat aan de deur en Hij klopt. Op de werelddeur, op de deur van de gemeente, op de deur van uw hart.

Zondag 17 Dec. Openb. 2 : 12—17.

Let op de beschrijving van den Heer — Hij heeft een tweesnijdend zwaard. Dat duidt op strijd en gericht. In de schaduw van de troon des Satans wonend, en waar staat die troon niet op deze wereld van onze dagen, bleven ze trouw aan den Koning. Nadat het goede genoemd en gewaardeerd is, noemt de Heer de tekortkomingen, eigenlijk overtredingen. Bedoeld is de zonde van een innige en verderfelijke gemeenschap van de gemeente met de wereld. Compromischristendom.

Maandag 18 Dec. Openb. 2 : 18—29.

Let weer op het beeld van den Heer; aldoordringende ogen, die wel de liefde zien en al het goede weten te schatten, maar die ook onverbiddelijk doordringen tot de zondige schuilhoeken van het leven. We hebben hier ook met Christenen te doen, die twee heren willen dienen. Die overal thuis zijn, in de hel en in de hemel. Dat komt niet goed. Hij ziet het wel.

Dinsdag 19 Dec. Openb. 3 : 1—6.

Ik heb uwe werken niet vol gevonden voor God. Er is geen actief leven in de gemeente te Sardis. De Geest Gods, Die in volheid in Christus de Heere is, ontbreekt bij hen. Zal God uwe werken vol vinden? Dacht gij dat God de werken niet telde? Cornelis, uwe gebeden en uwe aalmoezen zijn tot gedachtenis opgekomen voor God. God hoort het gebed, doch weegt ook de daad. Gij b i d t wel. Wat d o e t gij?

Woensdag 20 Dec. Openb. 3 : 7—13.

In deze brief leest gij niet: Doch Ik heb tegen u . . . . In het beeld van den Heer zien wij, wie voor en achter de arbeid der gemeente staat. Hij opent, Hij sluit. Hij geeft geopende deuren en Hij verhindert tot de arbeid. Dat zal elke gemeente doen bidden: Wijl Gij anderen zegent Heiland, zegen nu ook ons. En in de ure der beproeving, waar de golven hoog slaan, sluit Hij de deur van de ark en niemand zal verloren gaan.

Donderdag 21 Dec. Openb. 3 : 14—22.

Deze brief heeft zeer kenmerkende uitdrukkingen, treffend, scherp. Ik behoef hier al weinig te zeggen. Stel u onder dit woord en vraag of het misschien ook aan u gericht is. Buig u dan voor den Heer. Zie Hij staat aan de deur. Het Licht komt. Hoe zal Hij u vinden? Eerlijk, belijdend, biddend of schijnheilig, voos, als een hoop bedrog? Doorzoekt uzelven.

Vrijdag 22 Dec. Openb. 4 : 1—11.

Dit gezicht van Johannes is zeer schoon en gij zoudt het kunnen natekenen, wanneer ge zijn beschrijving leest. Een open deur — een blik in de hemel — de troon, badend in licht, en daarop de Ongenoemde, de Heerlijke. De regenboog, beeld van genade na gericht rondom de troon. 24 tronen om de ene troon in het midden. Leest u het zelf verder en vorm u een beeld van wat ge leest. Zie en hoor wat er gezegd wordt. Hier is een open deur in de zalen Gods, waar alles Hem prijst.

Zaterdag 23 Dec. Openb. 5 : 1—14.

Ik hoop dat gij dit hoofdstuk geheel zult willen lezen. Wat een levendige beschrijving van bewogen ogenblikken in de hemelzalen. Hier wordt beschreven hoe bij God al de geheimen rusten, bij Hem, die de eeuwen in Zijne handen houdt. We lezen hoe Hij ze geeft aan Hem, Die waard is onze lof en aanbidding te ontvangen in alle eeuwigheid. Jezus Christus is het waard de toekomst der aardbewoners te zien en te zeggen, heeft Hij toch voor die mensen geleden. Hoort, hoe de hemel vervuld is met lof. Zo groot is onze Heere, Die eens in Bethlehem's kribbe lag. Komt, laat ons Hem aanbidden.

HUIZINGA.

Vrijdag 22 December 1939 No. 2606 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAAROP WACHTEN WIJ?

„Op Uwe zaligheid wacht ik, Heere."

Gen. 49 : 18.

In mijn bijbel staat boven dit hoofdstuk: Jacob zegent zijn zonen; daarna sterft hij. Alleen, een zorgvuldig lezer zal tot de ontdekking komen, dat Jakob zijn zonen helemaal niet zegent, doch dat hij, den zoon aanziende, in hem het toekomstig lot van diens geslacht verkondigt; en die verkondiging behelsde niet steeds een zegen.

Den zoon aanziende, zeide hij woorden over de gang van het geslacht. Dat is zeer merkwaardig. Het houdt dit in: het verleden regeert niet alleen het heden, maar ook de dag van morgen. Dit zij een maanwoord aan alle zonen, die morgen vaders zullen zijn. Wij zijn wel kinderen van onze ouders en dat is ons „noodlot" of onze zegen, doch ook ouders van onze kinderen, en dat is onze verantwoordelijkheid.

Den hartstochtelijken Ruben kan hij slechts vergelijken met een snelle afloop van wateren. Simeon en Levi, gekenmerkt door wreedheid, zullen verstrooid zijn onder de stammen Israëls. Zo passeren den heengaanden Jacob zijn eigen zonen. Tot hij Dan in het oog krijgt, die als een adder aan de weg gereed ligt, het voorbijkomend paard te bijten, zodat het steigert, den ruiter achterover afwerpend. En in Dan schijnt hij zichzelf te herkennen. Zijn eigen karakter staat plotseling in volle felheid voor zijn ogen. Hield zijn hand niet reeds bij de geboorte de verzenen van zijn broeder Ezau en noemde men hem daarom niet verzen- of hielhouder? Zo keert zijn wezen in zijn zoon terug. Daarom stijgt uit de diepte van zijn moede hart het woord: Op Uwe zaligheid wacht ik, Heere.

Dit woord is *een wanhoopskreet*.

Jakob ziet zichzelf voortgezet in zijn zonen en dat is zijn nood.

Wat heeft hij onder zaligheid verstaan? Een veelbewogen leven ligt achter hem. We zien hoe hij zijn broer de zegen ontrooft, als een leugenaar voor zijn blinde vader staat. Hoe in eenzame nacht op het wijde veld God zich aan hem openbaart, God, Die hem niet loslaat, maar nakomt, waarheen hij vlucht. Hij wordt een rijk man in dienst van Laban. Bij de Jabbok is hij tot twee heiren geworden. Hij moet het meemaken, dat zijn zonen hem voorliegen, om eindelijk naar Egypte af te reizen en daar de glorie van zijn Jozef te zien. Wat deed hem die kreet slaken? Hij was een rijk man en had alles wat een herdersvorst in zijn dagen kon begeren.

Doch Jacob ziet meer. Hij ziet het vreselijke van het leven — de macht der zonde. Hij ziet zijn wezen, zijn zonde terug in het wezen van zijn kind. Dat is het wat hem zo diep smart.

Is dat niet ook onze nood in alle nood, onze strijd en zorg? Wat baat daar rijkdom en eer? Dat juist vreet aan alle wortelen van ons leven. Onze zonde. Onze in onze kinderen zich voortzettende zonde. Dat maakt het leven zo zwaar en voert tot de zielekreet: Op Uwe zaligheid wacht ik, Heere.

Dit woord is *een geloofskreet*.

Waarop zal hij wachten? Het leven is onherroepelijk voorbij. En wanneer het niet voorbij ware — is hij niet Jakob? De man met een verloren verleden. Wel doorstraald van Gods genade, maar toch vol van ongerechtigheid. Hij kan van zichzelf niets meer verwachten. En van zijne zonen? Heeft hij ze niet juist getekend als de zonen van hun vader, zonen van een zondaar?

Waar ter wereld is de kracht die zijn geslacht kan opheffen uit de gebreken?

Deze benauwende vraag is de vraag van alle mensenkinderen. En is wel bij uitstek de vraag, die wij vandaag moeten stellen!

Waar gaat het heen met dit mensengeslacht? Wie zal in staat zijn het roer te wenden en een nieuwe koers te geven aan het zichzelf verdervend volk van onze eeuw?

Jakob richt zijn oog van de zonen weg naar boven: Op Uwe zaligheid wacht ik, Heere, en dit is een geloofskreet.

Heere, mijn hoop, die is op U. Gij moet ingrijpen. 'k Verwacht niets van mijzelven meer. Maar ik verwacht het van U. Indien één helpen kan, dan zijt Gij het. En Gij zult toch willen? Gij wilt ons toch niet aan onszelven over-

LIED VAN VERLANGEN NAAR DEN HEER.

Op U, mijn Heiland blijf ik hopen.
Verlos mij van mijn bange pijn!
Zie, heel mijn hart staat voor U open,
en wil, o Heer, Uw tempel zijn.
O Gij, Wien d' aard en hemel zingen,
verkwik mij met Uw heil'gen gloed;
kom met Uw zachte glans
doordringen,
o Zon van Liefde, mijn gemoed!

O, werd mijn hart door U verkoren!
Gij weet, hoe U mijn ziel bemint
en in Uw liefde als verloren
bij U een veil'ge schuilplaats vindt.
Dan werd mij heerlijkheid gegeven;
dan kwam een einde aan al
mijn smart.
Wil, Jezus, om met mij te leven,
geboren worden in mijn hart!

Vervul, o Heiland, het verlangen,
waarmee mijn hart Uw komst
verbeidt!
Ik wil in ootmoed U ontvangen;
mijn ziel en zinnen zijn bereid.
Ik blijf op U in liefde staren,
waar om mij heen de wereld woedt.
O, mocht ik Uwe troost ervaren!
Doe intocht, Heer, in mijn gemoed!

laten? Gij wilt toch aan ons denken. O God, ik geloof, dat Gij het doen wilt.

Dit woord is *een zegekreet* geworden. Nog weinige uren en de kerstklokken zullen luiden. Ze zullen ons herinneren aan de boodschap van den engel daarbuiten op het veld. Hij zal spreken van de grote blijdschap, die al den volke wezen zal. In den geest zien wij een oude man in de tempel te Jeruzalem staan en van zijn lippen komt het woord: Nu laat Gij, Heere, Uwen dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord; want mijne ogen hebben Uwe zaligheid gezien.

Een man worstelde met de macht der zonde en kwam tot de vernietigende gedachte, dat dat wat hij wilde hij niet deed, en wat hij niet wilde, bedreef. Wie zal mij verlossen? Ik dank God, door onzen Heere Jezus Christus.

Op Uw zaligheid wacht ik, Heere.

In het geloof heeft Jakob den Heiland gezien, omhelsd en beleden. Hij heeft geroepen om den Zaligmaker en God heeft hem gehoord.

Er ruist langs de wolken een lief'lijke Naam,
die hemel en aarde verenigt te zaam.
Kent gij dien Jezus?

Komt, laat ons Hem aanbidden, den Zaligmaker.

Ook uw Zaligmaker?

„Op Uw zaligheid wacht ik, Heere." Zo sprak de stervende zondaar Jakob. En beleed daarin het geloof dat God machtig is de barricade van zonde en dood te doorbreken. Jakob's hoop is vervuld. Nu is er overwinning — hoor: ik dank God — over zonde, en over dood — luister: Nu laat Gij Heer....!

Daarop hebben wij gewacht.

HUIZINGA.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Een groet naar Centraal Afrika.

Het volgend schrijven verzond ik dezer dagen aan onze zendelinge in de Congo

Geachte zuster Reiling,

Als secretaris van de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland zend ik U bij de wisseling van het jaar een hartelijke groet van de broeders en zusters in Uw vaderland. We leven in hoog ernstige tijden. De volkerenzee is woelig geworden! De hemel is vol tekenen. Christus' komst genaakt. Daarom willen we de tijd uitkopen, nu de dagen boos zijn. Gij in Centraal Afrika en wij hier in Nederland. Het is onze bede, dat God U daar en ons hier getrouwheid moge schenken, om bezig te zijn totdat Hij komt.

Geliefde zuster Reiling, moge God U in het verre Afrika ook in het jaar 1940 Zijn heil en zegen schenken. Dat is mijn zegenwens, welke ik U toezend uit naam van ruim vijfduizend Baptisten!

Met hartelijke groeten,
de Uwe in 's Meesters dienst,

L. DE HAAN.

* * *

De arbeid in Zwolle.

Het doet ons leed te moeten mededelen, dat er sedert enige tijd te Zwolle geen Baptiste bijeenkomsten meer gehouden worden. Hoewel de Gemeente niet officieel ontbonden is, zo is de arbeid toch praktisch opgehouden. De bijeenkomsten werden bijna niet meer bezocht. Een besluit, om de Gemeente te ontbinden, *kan moeilijk genomen worden, omdat* het merendeel der leden van de toch al zo kleine Gemeente onze binnenwateren bevaren en zo goed als nooit van zich laten horen en maar heel zelden ten tonele verschijnen.

De Gemeente te Zwolle heeft enige tijd een bloeiperiode gekend. Toen werd de arbeid door God gezegend. Doch de leidende broeders wensten de Gemeente niet in Unieverband te zien worden opgenomen. Zo verstreken een aantal jaren. Er kwamen moeilijkheden. De eensgezindheid raakte zoek. En zo werd de arbeid gekenmerkt door „ups en downs".

Zwolle was nog maar heel kort lid van de Unie.

We willen Gods tijd afwachten.

Moge God de Evangelieverkondiging in de andere kerken in Zwolle zegenen. En wanneer het Zijn wil is, dat ook onze boodschap nog eens weer in *Zwolle gehoord zal worden, dan bereide Hij daartoe* de harten van hen die zullen horen, alsmede van hen die in Zijn naam zullen arbeiden.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Het geval. Broeder, ik wil aannemen, dat het geval zich inderdaad heeft toegedragen als u schrijft. De rechtvaardigheid verbiedt ons echter iemand te veroordelen, aleer we hem gehoord hebben. Wanneer ik dus een oordeel in het onderhavige geval zou moeten uitspreken, moest ik eerst de andere partij gehoord hebben. Daar ik daartoe niet in de gelegenheid ben en het ook niet op mijn weg ligt, behoud ik mij mijn oordeel voor. Zou ik anders handelen en alleen op uw beschrijving van de kwestie den ander veroordelen, dan zou ik partijdig handelen en dat zult u zeker niet van mij verlangen.

Niet zó! Dit houde u mij echter we ten goede, dat u *in elk geval* verkeerd handelt. U heeft uw ouderlingen de zaak medegedeeld. Dat was in orde — aangenomen n.l. dat uw pogingen persoonlijk de zaak op te helderen en in 't reine te brengen gefaald hebben. Want, nietwaar, we moeten eerst met hem, van wien we menen, dat hij verkeerd gehandeld heeft, de zaak onder vier ogen bespreken. Ik neem echter aan dat u dat gedaan heeft en ofschoon u de waarheid in liefde betracht hebt, u geen resultaat heeft mogen bereiken. Goed — nu hebt u de ouderlingen er in betrokken. Maar wat hebt u daarbij medegedeeld? Dat u niet in de kerk komt en geen gemeentelijke contributie betaalt, voor de zaak naar uw genoegen behandeld en uit de weg geruimd is.

Geen revolutie. Uw kerkeraad hehoeft niet hoogmoedig te zijn, om te weigeren onder deze bedreigingen de zaak ter hand te nemen. De kerkeraad moet in volle vrijheid kunnen handelen. Geen gedachte aan de gederfde gemeentelijke bijdrage of uw eventueel bedanken, mag op zijn oordeel invloed hebben. U verlangt toch een eerlijke uitspraak? En een eerlijke uitspraak komt alleen in volle vrijheid tot stand. U gaf — zo als 't behoort — uw zaak in de handen van dit lichaam. Nu moet U het daarin laten en niet mee willen spreken in de beslissing. U moet de zaak nu ook *helemaal* loslaten. U neemt uw plaats in de kerk in als gewoon en betaalt, wat u schuldig is.

Als de kerkeraad gesproken heeft, zet ge uw leven maar rustig voort, zonder u aansprakelijk te stellen voor de beslissing van anderen. Er staat van den Heere Jezus geschreven, dat Hij als Hij leed, niet dreigde. Zo, mijn broeder, dreig niet! Dreig niet met uw portemonné; dreig niet met uw lege zitplaats, dreig niet met uw bedanken. Alle dingen moeten eerlijk en met orde geschieden.

Geduld. „God is geduldig, want God is eeuwig" zegt Augustinus. Is God onverschillig voor hetgeen hier op aarde voorvalt. Verre van dat! Hij is niet slechts toeschouwer; neen, Hij is er helemaal in. We moeten van God geduld leren. Vele dingen moet men zien, alsof men ze niet zag. Men make van elke vergadering, die men bezoekt, geen klachten-bureau. Men lope niet tegen een ieder te jammeren over duizend-en-een stenen en steentjes op de weg. Hier beneden is het onvolmaakt. Dat blijft zo totdat Christus weerkomt. Het is altijd zo geweest. De mening dat het vroeger zoveel beter en mooier was, is — houdt het uw vriend ten goede — een ouderdomsverschijnsel. De kronieken leren het wel anders! De oude notulenboeken spreken daaromtrent ook een heel duidelijke taal. Wie een paar stenen op de weg ziet liggen kan de reiniging en de politie opbellen, maar hij kan ze ook zelf even opruimen en den voerman waarschuwen. Er blijft altijd wat te wensen over, maar oefen uw ogen in het opmerken van het goede; oefen uw *lippen in het danken!* Daardoor wordt het werkelijk beter; dat schept een aangename atmosfeer, dat heeft een gunstige invloed op het leven van anderen. Eén woord van waardering knapt meer op dan tien aanmerkingen. Probeer het maar eens.

Bescheiden zijn. Laat ons niet vergeten, dat Gods werk een werk der eeuwen is en wij hoogstens een veertig-, vijftigtal jaren er in bezig zijn. 't Is niet te verwachten, dat in die korte spanne tijds, dat wij er in betrokken zijn, alles in orde komt. Als wij sterven zal het nog onvoltooid en onvolkomen zijn. 't Zal nog tal van gebreken vertonen. Leggen we daarop gerust het hoofd neer. De Heer zal er genoegen mee nemen als wij getrouw geweest zijn. Het werk „afmaken" heeft Hij zichzelf voorbehouden.

Spijze is het Mij, dat Ik doe de wil Desgenen, die Mij gezonden heeft en Zijn werk „afmake!"

zeide de Heiland. Joh. 4 : 34. Voor niets en nooit onverschillig zijn, maar het onvolmaakte verdragen en maar doorgeven, totdat de getrouwe Heiland het eindelijk in handen krijgt en het „afmaakt". Die eerzucht moeten wij niet hebben. Vooral: niet klagen, tenzij over eigen zonden!

L.

HET BAPTIST WERELDVERBOND.

Een roepstem tot alle Baptisten in alle landen.

Iedereen die het congres te Atlanta heeft bijgewoond, zal zich de bijzondere nadruk herinneren die gelegd is op de plicht tot evangelisatie, welke op elke gemeente rust. Het congres heeft dan ook een internationaal comité benoemd met de opdracht deze zaak in alle Baptiste kringen levendig te houden. Dit comité, waarvan Dr. Pitt Beers van Nieuw Jork en Dr. Roland Q. Leavell van Atlanta respectievelijk voorzitter en secretaris zijn, heeft het volgende schrijven verzonden, dat door den voorzitter en den algem. secretaris van het Wereldverbond mede ondertekend is.

Aan alle Baptisten in alle delen der aarde.

Waarde broeders.

Op de vergadering van het Baptist Wereldverbond te Atlanta in Juli j.l. was evangelisatie een van de meest op de voorgrond tredende onderwerpen. Het werd door een ieder ten duidelijkste begrepen, dat het de dure roeping van de christenen is om de invloedssfeer van het evangelie uit te breiden, zodat die zich laat gevoelen op alle terreinen van het ganse menselijke leven. Een conferentie over deze zo belangrijke aangelegenheid bracht aan het congres rapport uit van haar overwegingen, van welk rapport algemeen met grote voldoening werd kennis genomen. Een commissie werd benoemd om het daarin voorgestelde schema van arbeiden uit te voeren.

In dit rapport aan het congres werden zekere dingen naar voren gebracht, waarop wij gaarne de aandacht van alle Baptisten, afgezien van de omstandigheden waarin zij verkeren, wensen te vestigen.

Het is de verheven taak van den christen alsmede van de gemeente als geheel om de mensen tot een levende ervaring van God door Jezus Christus te leiden; om deze ervaring van doorslaggevende invloed te doen wezen op al de verhoudingen, waarin het persoonlijke leven verkeert; om deze arbeid over de gehele wereld uit te breiden. Andere plichten kunnen zwaar op ons rusten, maar deze plicht mogen en kunnen wij niet veronachtzamen.

De voornaamste moeilijkheid in dit werk wordt in onszelf gevonden. Een opwekking moet bij en in onszelf en in onze gemeenten beginnen. Wij moeten ons bekeren van onze traagheid om ons onder de tucht des Geestes te stellen, en van het gemis aan verantwoordelijkheidsbesef jegens onze broeders. Wij moeten de zedelijke eisen, die de maatschappij of werkgeversbond of werknemersorganisatie of andere groepen stellen en waaraan al te gemakkelijk kan voldaan worden, vervangen. Wij moeten daarvoor in de plaats brengen het ernstige voornemen om onder alle omstandigheden met niets minder tevreden te zijn dan met het doen van de wil van God. Zijn wil moet voor ons als het hoogste gelden in al onze arbeid en in al onze verwikkelingen met onze medemensen.

Wij moeten onze leden opwekken om welbewust persoonlijk van Christus te getuigen. Immers zijn wij Zijn getuigen. De omstandigheden mogen vanwege de oorlog uiterst moeilijk zijn; of het kan wezen, dat andere oorzaken de omstandigheden zeer hard maken. Feit is het, dat zij op zichzelf haar eigen bijzondere behoefte aan Christus verwekken en haar eigen gelegenheid scheppen om van Hem te getuigen. Christus is òf opgewassen tegen het zwaarste lot, òf Hij is opgewassen tegen geen enkel lot.

De meest beproefde en smartelijke jaren der geschiedenis zijn vruchtbaar geweest voor de trouw en toewijding van den Christen jegens God. Laat ons in de uiterst moeilijke tijden van thans de gelegenheid aangrijpen om op ongekend waardige en krachtige wijze onzen Heer te belijden.

Wij dringen bij onze bonden en uniën er op aan om, waar het mogelijk is, op krachtige wijze evangelisatie-campagnes over de gehele linie te organiseren. Het kan zijn, dat dit niet overal uitvoerbaar is, maar waar zulk een voorwaartse beweging in het leven geroepen kan worden, moet dit geschieden met de bede en verwachting beide, dat de campagne gaat bijdragen tot een wereldwijde opwekking van geestelijk leven en een verhaasting van de inzameling van zielen.

Overal op aarde moeten onze mensen ernstig om zulk een opwekking bidden. Waar Nieuwjaarsdag 1940 op een Maandag valt, vertrouwen wij, dat de avond van Zondag, 31 December, zal apart gezet worden voor het afsmeken van een wereld-wijde opwekking en voor persoonlijke vernieuwde overgave, opdat die opwekking kome. Laten Kerkdiensten, Oudejaarsavonddiensten, Oudejaarsnachtdiensten, Jongeliedenvergaderingen en alle andere bijeenkomsten van onze gemeenten uitgaande, op die avond deze zo ernstige aangelegenheid tot onderwerp van overweging maken.

Wij zenden u deze boodschap met de verzekering dat wij kennis dragen van de zware tijden, die vele van onze broeders moeten doormaken en dat wij oprecht met u meeleven. Wij bidden, dat God ons allen in elke beproeving schrage en dat Hij ons de genade geve om uit onze moeilijkheden te voorschijn te treden gesterkt voor het getuigen.

Uw medeverbondenen in Christus,

J. H. RUSHBROOKE,
President Bapt. Wereldverbond.

W. O. LEWIS,
Algem. Secr. „ „

G. PITT BEERS,
Voorz. Comité v. Evangelisatie

ROLAND Q. LEAVELL,
Secr. Comité v. „

Londen, Dec. 1939.

OOG EN OOR.

Maria-viering.

In *Credo*, het weekblad voor de parochie van St. Joseph te Haarlem, verschijnen in deze adventsweken artikelen, welke kennelijk moeten dienen tot meerdere glorie van Maria, de Moeder van Jezus. Tot hoofdthema hebben deze artikelen: Het wees gegroet. Verleden week werd geschreven over: Bid voor ons.

Het artikel begint met het constateren van het feit, dat de Evangeliën ons zo weinig mededelen over de jeugd van Jezus en dat we mede daarom ook zo weinig weten van de Moeder van Jezus. Dat wordt wel jammer gevonden, doch men raakt daardoor geenszins in verlegenheid. We lezen:

> „In ieder geval, al heeft de H. Schrift nog zoo weinig daarover, de Kerk, die haar onfeilbare leer uit Schrift en Overlevering haalt, geeft ons de vaste zekerheid, dat Maria voor ons de groote Middelares en Voorspreekster is, die voor ons bidt. Daarom leert de Kerk ons bidden in 't Wees gegroet. „Heilige Maria, Moeder van God, bid voor ons". Over die drie laatste woorden gaan we nu even nadenken".

En dan volgt een in echte Roomse geest gedrenkte overdenking. Met een „heiligen schrijver" wordt Maria „de smeekende almacht" (omnipotentia supplex) genoemd. Vervolgens wordt heengewezen naar het feit, dat onze tijd bij zoveel geloofsverslapping verschillende devoties tot Gods heiligen kent. Doch „boven alle devoties tot heiligen gaat de Maria-devotie"! Want de leer van de Roomse kerk spreekt van „Maria's Moederplaats tusschen ons en God in". De overdenking eindigt met de woorden: „Maria vóór allen en bóven allen".

Het behoeft voor ons Protestanten geen betoog, dat de Maria-verering in de Roomse kerk voornamelijk steunt op de *traditie*. We lezen in Lucas 1, dat de Engel tot Maria zeide: „Wees gegroet, gij begenadigde; de Heere is met u, gij zijt gezegend *onder* (niet *boven*) de vrouwen".

De adventstijd roept ons op tot aanbidding van het Kindeke Jezus! In *Hem* ligt al ons heil besloten. Hij is de Immanuel! De Middelaar Gods en der mensen. Laat ons *Hem* aanbidden, den hemelsen Hogepriester.

* * *

Wie moet gedoopt worden — Een beoordeling.

Dat is de titel van het boek van R. Pengilly, dat onlangs, vrijbewerkt door Ds. Louw, als derde druk door de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland werd uitgegeven.

Het kan geen kwaad, wanneer we ook eens luisteren naar wat anderen over deze uitgave te zeggen hebben. In het theologisch maandblad „Nieuwe Theologische Studiën" van November recenceert Prof. Dr. S. F. H. J. Berkelbach van der Sprenkel dit boek(je) van Pengilly. Hij doet dat door tevens het doopboekje van Dr. G. Oorthuys te bespreken. Deze laatste schrijver komt er beter af dan Pengilly en met Pengilly de Baptisten. Het boek van Dr. G. Oorthuys is volgens Prof. Berkelbach van der Sprenkel „vol van klare, bondige uitspraken". Over onze laatste Unie-uitgave laat genoemde professor zich o.m. als volgt uit:

„De toon van het geheele geschrift over de „zuigelingenbesprenging" is wel polemisch maar waardig — —

— — — — — — — — —

De fout van dit boek is, dat het niet van het sacrament spreekt, voor het over den vorm van de doopsbediening gaat; het sacrament heet voorschrift en zinnebeeldige voorstelling (blz. 112); maar het is meer: het sacrament bezegelt wat God doet. Daardoor wordt voor den schrijver het geloof belangrijker dan de openbaring. Wacht God op ons geloof? In weerwil van alle vroomheid, die telkens doorklinkt, wordt er hoe langer hoe meer nadruk gelegd op den geloovigen m e n s c h. Ook is de wijze waarop de Bijbel gebruikt wordt fout. Deze is voor de kerk niet een verzameling uitspraken, maar eén geheel, dat de daad Gods aan menschen meedeelt. Alleen vanuit dit centrum moet het verband van Oud en Nieuw Testament worden verstaan, en ten opzichte van dit centrum moeten de teksten worden gelezen. Zoo worden ook allerlei heterogene theologen geciteerd in zinnen, die het verband met het type van den theoloog missen — — —

— — — — — — — — —

Daardoor is het ook, dat de schrijver zich nergens rekenschap geeft van de dubbele functie van den doop in de kerken, die kinderen doopen, n.l. bij de doopsbediening en bij de belijdenis en bevestiging. Er is inderdaad over den doop in de kerken nog heel wat te bespreken; maar dat zal niet kunnen gaan over de „kinderbesprenging" als losstaand gegeven. Het zal moeten gaan over het geheele verbond Gods, dat in woord en sacrament verkondigd wordt als daad Gods, ten opzichte waarvan het geloof secundair is, een daaruit voortvloeiende gave".

We kunnen deze recensie lezen en rustig het gelezene overdenken, zonder onmiddellijk van repliek te willen dienen. De inhoud van het boekje van Pengilly als zodanig wordt niet aangevochten. Prof. B. v. d. S. acht, dat de Baptisten het accent verkeerd leggen. En dat de samenhang tussen het Oude en Nieuwe Testament door hen niet vanuit het juiste gezichtspunt wordt gezien. Toch geloven we dat Prof. B. v. d. S. met de door hem gemaakte opmerkingen den Baptisten geen recht doet wedervaren. In elk geval verdient het woord van dezen professor in de theologie onze aandacht. We kunnen altijd leren wanneer we luisteren naar wat anderen zeggen. Intussen geloven we, dat de waarheid van de doop der gelovigen niet kan ondergaan. Bij verschil van inzicht moge de Geest ons

ER WAREN HERDERS IN DIE LANDSTREEK .....

„Gooi wat hout op het vuur, Samuël," zei de man tot een jonge kerel, die wat ronddrentelde bij de schapen. „Ik heb het koud."

Samuël deed wat hem gevraagd werd en hernam zijn wandeling.

Ze waren met z'n zessen. Vier sliepen. De ene van zojuist kon maar niet tot rust komen. De jonge herder hield de wacht. Z'n ogen streken over de kudde, tastten het donker rondom af en klommen toen langs de talloze sterren om daar door de onmetelijke ruimten te dwalen tot het hem duizelde.

„Gooi wat hout op het vuur, Samuël."

„Deed ik al."

„Ik kan niet slapen."

„Waarom niet?"

„Dat weet je wel."

„Om dat wat Simon zei?"

„Ja. Hij heeft gelijk. Gelijk heeft hij. Ik wilde dat ik geld had. Ik zou mij mannen huren. Ik zou ze oefenen tot de krijg en we zouden die verwenste Romeinen eruitslaan. Geeneen zou er mij ontkomen. Verdelgen zou ik ze als luizen. O, wat is dit voor een geslacht. Hoe hebben onze vaderen gestreden. Jij weet dat ook. Denk aan Gideon. Driehonderd mannen waren genoeg om hem de overwinning over Gods vijanden te verschaffen. Denk aan onzen groten David. Denk aan de Makkabeërs. Dat waren mannen."

De man was opgestaan en schudde met zijn vuisten tegen het ganse land rondom. „Ontwaakt toch, broeders ontwaakt tot de heilige oorlog." De jongeman zweeg, hem in stomme verbazing volgend.

De vier andere herders waren bij het geroep omhoog gekomen en vroegen wat er aan de hand was. „O, ik kan het niet meer dragen. Romeinse handen knijpen mijn keel dicht. Wij moeten opstaan tot de strijd en al Gods haters wijd en zijd verjagen en verstrooien. Waar is de glorie van Salomo, waar zijn de helden gebleven? Waarom dragen wij nog langer het vreemde juk. Zijn wij dan slaven?"

„Je hebt gelijk Amos, het moet anders worden."

„Dat zeggen we nu altijd. Maar wat wordt anders? Wie van ons neemt een zwaard en doodt den onrechtvaardigen indringer? Wie scherpt de dolk en zal die dopen in het bloed der veroveraars? Ik bezweer jullie, wie zal opstaan en Israël verlossen? Zeg het mij en ik zal hem volgen waar hij heengaat."

„God zal ons verlossen, Amos."

„Stil Johannes, zwijg met je: God zal ons verlossen. Niet dat ik niet weet. dat God almachtig is en dat Hij, de Hoge en Onvolprezene niet wonderlijke dingen gedaan heeft lang geleden. Maar zal God ons helpen, als wij onszelf niet helpen? Zal God strijden, als wij op de rustbanken der heidenen liggen? De God der vaderen zal helpen, als wij zullen tonen zonen van die vaderen te zijn. O Israël, hoe lang zult gij het juk dragen en u buigen voor onbesneden heidenen?"

Zwaar staat de spanning tussen deze zes mannen. Het vuur werpt een angstwekkende schaduw van den spreker over de slapende kudde. Niemand kan meer spreken. Heeft Amos gelijk? Hun ogen dwalen van hem naar de opslaande vuurtongen.

Niemand der herders heeft ooit precies kunnen vertellen wat er in dat ogenblik plaatsgreep. Later zeiden ze, dat het geweest was, alsof de hemel zelf scheurde en ondragelijk licht over het veld golfde. Niet een durfde de ogen te openen om te zien wat er gaande was. Toen had er opeens iemand met hen gesproken: „Vreest niet, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal; namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is de Christus, de Heere, in de stad Davids. En dit zal u het teken zijn: gij zult het Kindeken vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe." Amos zegt, dat hij toen heel even in de richting van dien hemelsen boodschapper gezien heeft. „En,"

leiden bij de overdenking van het Woord. Als Baptisten willen we juist allerminst sectaristen zijn. We keren de orde niet om. En we proclameren bijzaken niet tot hoofdzaken. We bevinden ons in goed gezelschap en heus ook in goed theologisch gezelschap, wanneer we inzake de doopvraag met Paulus gaan zeggen: één Heer, één geloof, één doop. En pleit de vertaling van Matt. 28: 19 in de onlangs verschenen Nieuwe Vertaling v. h. N. Testament ook niet voor onze doopsbeschouwing?

* * *

De laatste strijd.

Dezer dagen las ik een uitlegging van het laatste bijbelboek de Openbaring. Ik bedoel dat boek van Ds. J. J. Buskes Jr. en dat „De laatste strijd" heet. In het korte voorwoord zegt Ds. Buskes: „Ik heb er naar gestreefd een uitlegging te geven, die wetenschappelijk verantwoord is, zoo geeft toch dit boek geen wetenschappelijke pretentie. Het werd geschreven voor de gemeente, gelijk het uit mijn arbeid in en voor de gemeente ontstaan is. Het wil niet meer dan een inleiding op de Johannes-openbaring zijn". Nu, dat is bescheiden gezegd.

Het lezen van dit boek heeft mij niet teleurgesteld. Ik ben er zelfs erg door gezegend geworden. Hier en daar zou men nog graag wat meer licht willen hebben. Doch het moet gezegd, de inhoud beantwoordt volkomen aan de enkele woorden, waarmee de schrijver zichzelf inleidt.

We leven in de grote wereld-advent.

Alle aandachtige en ernstige bijbellezers doen goed ook kennis van dit boek van Ds. Buskes te nemen. Men hoeft elk belangrijk boek niet te kopen. Men kan tegenwoordig tegen een luttele prijs in een goede bibliotheek waardevolle boeken lenen. En tot de waardevolle boeken reken ik ook „De laatste strijd" van Ds. Buskes.

d. H.

JEZUS REX.

Hij is geboren tot de macht.
Zijn in de tijd ontwaakte ogen
zijn nu reeds vol van mededogen,
maar naderen al tot de pracht
van Zich meedelend af te zondren,
terwijl Zijn mondje, dat nu beeft,
straks troost- en strafwoord heeft gevonden
en 't spelend handje leven geeft.

Dit is zeer koninklijk en jong.
Achter afgronden diep en duister
is Hij een licht vol stille luister.
Hij lokt het hart tot de dodensprong.
Bevelend is Zijn jong gefluister
en 't al doordreunend als een gong.

W. de Meróde.

zegt hij, „ik kon mijn ogen niet meer van hem weghouden!

Het was een wonderlijke nacht. Want nauwlijks zweeg de stem of de ganse hemel straalde als bij dag. Nu keken ook de andere vijf op en ze wisten niet wat ze moesten zeggen. Geweldige scharen engelen gleden neer en toen ze ongeveer tussen de kudde en het dorp waren begonnen ze te zingen. Ze konden duidelijk horen wat er gezongen werd. Ze schaamden zich voorelkaar, want, zonder dat ze 't konden helpen, begonnen ze te schreien. Het was zo mooi.

Even plotseling als heel dit schone was verschenen was het opeens weg. Als weggezogen. Heel boven tintelden de sterren. Beneden krulde nog een zwak vlammetje. De kudde lag rustig.

Ze keken elkaar aan. Heb ik gedroomd? Wat is er gebeurd? Nu nam Amos het woord: „Laten we zien wat er in Bethlehem gebeurd is."

Zwijgend volgden ze hem. Niemand sprak een woord op de weg. Ze liepen zonder weten de oude weg door het veld.

Toen ze het dorp naderden zei Samuël: „Waar moeten we zijn, Amos?"

„Hier," zei Amos. Dat wist hij zonder dat iemand wist hoe; hijzelf kon ook niet zeggen waarom.

Samen traden ze door de staldeur. Daar bleven ze staan. O, wat is dit toch voor een nacht. Samuël, die het laatst binnenkwam, deed behoedzaam de deur dicht. Hij keek even de oudere mannen aan. Die staarden onafgebroken naar een Kindeke in doeken gewonden, liggende in de kribbe.

Jozef, de man die naast de voerbak stond heette zo, vroeg hen wat ze zochten.

„Dit Kindeke," zei Amos.

„Waarom zoekt gij het?" vroeg toen de moeder met zachte stem.

Omdat Amos niets zei nam Johannes het woord en vertelde al wat ze gezien en gehoord hadden. En die moeder bewaarde al die woorden in haar hart. Toen Johannes alles gezegd had, kwamen ze zeer dicht bij de kribbe. En eer ze het wisten gingen ze er op de knieën bij liggen en zagen Het aan. Zo lagen ze lange tijd en vele gedachten stormden door de hoofden. Doch naarmate ze daar langer waren kwamen ze tot rust en toen ze opstonden schenen ze andere mannen te zijn geworden. Er lag glans over het gelaat. Johannes leek wel te lachen.

Behoedzaam gingen ze heen.

Het vuur was gedoofd. De morgen brak aan toen de herders weer terugkwamen bij de kudde. Amos was niet erg spraakzaam, maar Johannes kon niet ophouden met te vertellen wat hij gezien had en gehoord. „Amos, er gaat wat gebeuren. Ik weet niet wat. Of het wat met de Romeinen heeft uit te staan, ik weet het niet. Maar grote dingen hebben we te wachten. Misschien is deze de Beloofde. De hemelse boodschapper sprak toch van den Gezalfde. God heeft aan ons gedacht en aan Zijn eden."

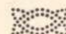
Amos ging op een steen zitten bij de as van het nachtelijk vuur en scheen na te denken.

Eindelijk zei hij: „Als God Zijn woord waar maakt is niets verloren. Want dan zal het heil uitgaan, het geluk en de vrede tot de einden der aarde en allen zullen bekennen dat God het is, Die weldoet en ons niet vergeet. Geprezen zij de God der vaderen. Hij is de God der komende geslachten en de aarde zal baden in Zijn licht. Wat zegt nog ons koninkrijk of romeinse rijk? — Zijn rijk zal komen en uit alle volken, natiën en tongen zullen zij samenstromen. O, welk een wondere dag!"

Juist wierp de zon haar eerste stralen over de vlakte van het veld.

Er brak een nieuwe dag aan.

de Zwerver.

HET REDDENDE LICHT.

't Licht dezer wereld is reddend verschenen;
't Woord dat vóór de eeuwen bij God was, werd vlees.
Christus komt mensen met God weer verenen,
zondaars verlossen van oordeel en vrees.
Hemelen, wilt uw gezangen ons lenen!
't Licht dezer wereld is reddend verschenen.

Christus daalt neder. Geslaakt zijn de banden!
d'Eniggeboorne des Vaders maakt vrij.
't Lied der verlossing weerklinkt door de landen;
dat heel de aard Hem als Redder belij'!
Moog' aller hart nu van dankbaarheid branden.
Christus daalt neder: geslaakt zijn de banden!

Christus daalt neder als 't offer der zonden.
Dank en aanbidding den Een'ge gebracht!
Laat ons met d' englen Zijn liefde verkonden,
prijzen het Lam, aan het kruishout geslacht!
Wie kan die diepten van liefde doorgronden?
Christus daalt neder als 't offer der zonden.

J. L. K. Allendorf.

UIT DE GEMEENTEN

FOXHOL. Geliefde brs. en zrs. Wij maakten u een maand geleden deelgenoot van de grote en heerlijke zegeningen, doordat velen tot bekering kwamen en de onderlinge band werd versterkt.

De 25 Nov. herdachten we met onze vrouwenvereniging in feestelijke stemming haar 10 jarig bestaan. Moge de Heer ook deze vereniging verder zegenen in haar arbeid.

Thans mogen wij opnieuw spreken van wonderbare zegen. De 9 en 10 Dec. hadden we evangelische samenkomsten. Als sprekers waren tot ons overgekomen: br. Evangelist Slort van Haulerwijk en Ds. Weenink van Stadskanaal. Het zaad des Evangelies is rijkelijk gezaaid; en Zondagmorgen na de morgendienst kwam een jongeman bij onzen br. evangelist en beleed onder tranen zijn zonden voor God en ging als kind van God huiswaarts.

De Zondagavond was bijzonder gezegend. Ons kerkgebouw was geheel gevuld met mensen, zodat stoelen bijgeplaatst moesten worden. Ds. Weenink, die tot ons overgekomen was, sprak over „De Heer is mijn herder" terwijl onze voorganger daarna sprak over „Een veilige schuilplaats in de nood van deze tijd". Vol aandacht werd naar het woord geluisterd. Op de uitnodiging van onzen evangelist bleven vele brs. en zrs. achter om God te danken, terwijl tevens voor de onbekeerden werd gebeden. Een gaf in deze vergadering te kennen Jezus te willen volgen, terwijl diezelfde avond nog zeven, meest jongemensen, neerknielden in de woning van onzen voorganger en allen kwamen tot het geloof in Jezus Christus. 's Avonds tegen 11 uur hebben wij met vele broeders en zusters nog een danklied gezongen, de jonge zielen aan God opgedragen en zijn daarna dankbaar huiswaarts gegaan.

Ook gaven een zestal zielen zich op om den Heer te volgen in de doop.

Zo gaan wij vol moed voorwaarts en hopen en bidden dat de stroom van zegen door mag vloeien.

Met br. gr.
J. SIEKMANS, Secr.

KERSTNUMMER 1939

Negen dagen vóór het kerstfeest was de gehele oplaag reeds uitverkocht. Vele nabestellingen konden niet meer worden uitgevoerd.

BULLETIN
uit het Hoofdkwartier.

Snel en paraat zijn onze strijders tot de aanval overgegaan. Verrassend waren de successen.
Nu de rust is weergekeerd wordt met ingang van heden tot

DEMOBILISATIE

overgegaan.

De ganse Baptiste beweging in ons land dankt de auteurs, tekenaars en medewerkers; voorgangers en leiders van gemeenten en kringen, colporteurs en colportrices voor de enthousiaste wijze, waarop zij allen de zaak van het Kerstnummer hebben gediend.

Aan dienstweigeraars wordt amnestie geschonken.

Godlozen-veldtocht.

De godlozenveldtocht tegen Kerstmis begon de 1ste November. Voor de propaganda was 12 millioen roebel uitgetrokken. Het parool luidde: „Met Stalin tegen het Christendom — vóór de vrede — oorlog tegen het kapitalisme". Bijzondere aandacht werd gewijd aan de sterk Rooms-Katholieke en Evangelische gebieden, die in de jongste tijd onder Russische heerschappij zijn gekomen. De veldtocht wordt de 15de Januari gesloten. De nieuwste schepping is een godlozenkoor van 368 zangers en zangeressen onder leiding van prof. Alexandrow, kapelmeester van het rode leger, dat de naam voert „De atheïst" en zijn eerste concert op de eerste Kerstdag geeft.

Stationskerk.

Het nieuw centraal station van Rome bevat ook een in moderne stijl gebouwde kerk. Deze zal het aan de reizigers mogelijk maken om een mis bij te wonen zonder dat zij het station behoeven te verlaten.

Spaanse vertaling.

De Spaanse predikant ds. Manuel Gutierrez—Marin werkt aan de vertaling van Luther's werken in het Spaans; gedeeltelijk is dit reeds gereed.

MEDEDELINGEN

Baptiste Gemeente Hoogezand.

Eerste Kerstdag:

's morgens 6 uur Wijdingsdienst
„ 10 uur Prediking
's middags 3.30 uur Kinderkerstfeest.

Tweede Kerstdag:

's morgens 10 uur Prediking
's middags 6 uur Samenkomst, waarbij liefdemaal.

Allen hartelijk welkom.

Oudejaarsavond 6 uur Prediking en bidstond.

Nieuwjaarsmorgen 10 uur Prediking
Nieuwjaarsmiddag 6 uur Receptie.

Allen hartelijk welkom.

De secr. P. v. d. V.

Gemeente Sneek.

Zondag 24 Dec. 9.30 uur en 5 uur Prediking Ds. G. W. Tijman. 's Avonds 8 uur Adventswijding N.B.J.B.

Maandag 25 Dec. 9.30 uur Prediking Ds. G. W. Tijman. 3 uur Kerstsamenkomst.

Dinsdag 26 Dec. 9.30 uur Prediking Ds. G. W. Tijman. 3 uur Kinderfeest.

COPIE „DE CHRISTEN".

In verband met de Kerstdagen worden alle medewerkers van ons blad verzocht vroegtijdig hun copie te verzenden.

Kennen de nieuwe leden van de gemeente ten uwent ons weekblad?

Wilt U ons hun adres zenden?

WEEKKALENDER

Ziet, hier is uw God.

We zijn nu de heerlijke feestdagen begonnen en de verwachting glanst in bijna ieders ogen. We hebben deze dagen in onze gedachten versierd met zilver- en gouddraad en omsponnen met de ragfijne sneeuwwol. Kerstdagen — woord vol herinnering aan jaren lang voorbij, woord vol schatten voor dagen nu ingegaan. Bij dit woord verschijnt er als bij toverslag op haast elk gelaat een stille glimlach, zacht en warm als het licht der duizenden kaarsen. Een wondere sfeer van vriendelijkheid ligt over ons allen. Hartelijker is de groet, milder het oordeel. Al het harde, schelle, onaangename verschijnt getemperd. Wat een tijd vol intimiteit.

Dit zijn maar de doeken vrienden. Vergeet het Kind niet te zien. Ik misken niet de innigheid van deze tijd — wie zou er niet van genieten — doch ik wil niet daar in blijven staan, maar verder komen en genaken tot de kribbe. Daar ligt Hij, Die de hemel verliet. Die het offer bracht en neerdaalde in onze wereld, onder ons, mensen. Ziet, hier is uw God. Wat zoudt gij zeggen van kinderen, die het verjaarsfeest van hun moeder vieren, en wel zo intens, dat ze hun moeder er totaal bij vergeten. Vergeet Hem straks niet, wanneer gij feest viert.

Zondag 24 Dec. Jes. 40 : 1—11.

Moede en mat is het gevankelijk weggevoerd volk geworden; zelfs de jongen kunnen niet meer gaan. Hun moed is geweken, het uitzicht verloren. Wie zou er nog lust tot het leven hebben? Troost, troost mijn volk. Ik ben de Heere, de Schepper van hemel, aarde en volken. Ik word niet moede. Die God is onze God. Zouden wij niet wankelen nu de zwarte machten uit de afgrond zich openbaren. Neen, Christus werd op deze aarde geboren; God heeft Zich om ons bekommerd. Zo Hij voor ons is, wie zal tegen ons zijn?

1e Kerstdag Luk. 2 : 1—20.

Ge kent het reeds van buiten, dit gedeelte? Ook van binnen? Maria bewaarde al deze dingen niet in haar hoofd, doch in haar hart. Moge God u en mij een zegen schenken, die ons leven zuivert en verrijkt. Komt, laat ons naar Bethlehem gaan en zien wat ons vandaag weer gezegd is. Zijt gij nu allen rondom de kribbe? Laat ons dan nederknielen — en gij mijn ziele, bid Hem aan.

2e Kerstdag Luk. 2 : 21—38.

Dit is een ontroerende scène in de tempel. Zo staan aan de poort van Jezus' leven een bedaagde man, een oude vrouw, die beiden in Hem den Koning zien. Doch een merkwaardig Koning. De woorden van Simeon verbergen minstens zoveel als dat ze openbaren. Hebben uw ogen Gods zaligheid gezien? Nog nooit? Ziet, hier is uw God in wijsheid, liefde en kracht. O, het is wonderbaar.

Woensdag 27 Dec. Matth. 2 : 1—12.

Vol romantiek, zouden we willen zeggen, is de historie van de komst der wijzen. Ik vind het een prachtverhaal. Hier kan men zien, dat, wanneer een mens doet naar het licht, dat hij ontvangt, hij door God naar steeds groter licht gevoerd wordt. Het tegenovergestelde vindt ge bij de godgeleerden, die er genoeg aan hebben met feilloze zekerheid allerlei zaken te constateren, zonder behoefte te hebben het werkelijke leven te aanschouwen. Weet gij de feiten of ervaart gij ze? Zijt gij zat of zoekende?

Donderdag 28 Dec. Matth. 2 : 13—23.

De wijzen hadden de nodige financiën op Gods bestel geleverd om nu allerlei aankopen te verrichten, die ze anders onmogelijk hadden kunnen doen — denk slechts aan het armelijke offer van torteldui-ven, dat Jozef en Maria brachten. Wat een zwarte vlek werpt de persoon en de daad van Herodes in deze geschiedenissen. Nu de hemel begonnen is te zegenen, begint de hel dood en verderf te spuwen.

Vrijdag 29 Dec. Joh. 1 : 1—14.

Markus zegt zo goed als niets over de geboorte van den Heere Jezus. Johannes zegt het in zijn eigen taal, beschouwend, als iemand, die er lang en diep over heeft zitten peinzen. Hij geeft niet een foto maar een schilderij. De feiten kaatsen niet eenvoudig op het papier terug, doch zijn door hem heengegaan. Luister, wat hij van Jezus zegt. Wie Hij was eer wij Hem zagen; wat de Doper zei eer Hij kwam; hoe het Hem ging, toen Hij gekomen was.

Zaterdag 30 Dec. Fil. 2 : 5—13.

Sluiten wij met deze woorden deze week. We hebben gezien hoe Hij kwam, vanwaar Hij kwam en weten waar Hij neerdaalde. In Zijn voetstappen. Leert van Mij. Hoe is dat gegaan met u in het jaar dat nu haast ten einde gelopen is? Beter geworden, rijker in vrede en liefde? Meer op den Heiland gaan lijken? Gezondigd? De kruisbanier u schier ontvallen? We willen ons bezinnen in deze laatste uren.

HUIZINGA.

Vriendelijk verzoek

aan onze abonnee's, die het abonnementsgeld *geregeld per post betalen* om vóór 31 Dec. a.s. 75 cent voor het 1e kwartaal 1940 te willen storten op mijn postrek. 42318.

U bespaart ons daardoor werk en onkosten.

Met vr. dank en br. groeten,

De Adm.

CORRESPONDENTIE

S. R.-E. te A. Uw postwissel ontvangen en naar den administrateur doorgezonden. Hartelijk dank voor Uw meeleven en -werken.

Advertenties altijd naar den administrateur.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 29 December 1939 No. 2607 58ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.75 BUITENLAND PER JAAR f 4.—

AAN ZEER STILLE WATEREN

GODS EXEGEET.

Niemand heeft ooit God gezien; de eengeboren Zoon, die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard.

Joh. 1 : 18.

De betekenis van het kerstfeest wordt bepaald door de betekenis van Christus.

Wie is Christus?

Johannes zegt: de goddelijke Ene, de eengeboren Zoon.

Wat is Hij ons?

Gods Exegeet, Gods Uitlegger, Degene, die in Zijn levens- en stervensgang God heeft verklaard. In den Heere Jezus ontvingen we de volmaakte geheel zuivere exegese, verklaring, uitlegging van dat ene hoogstbelangrijke woord: GOD.

* * *

Hoe kan Hij dat zijn? Waarom kan Hij ons een uitleg geven van dat allergewichtigste woord — een uitleg, die volkomen en zuiver is en het woord geheel uitput? — Iemand heeft gezegd:

„Langs een draad komt een machtige electrische stroom. Die kan ik niet gebruiken. Hij is voor mijn motor te sterk. Zij zou er door smelten, geruïneerd worden. Daarom leid ik de stroom door een bepaalde weerstand, zodat hij getransformeerd wordt tot het bruikbare aantal volts. Nu wordt mijn motor niet geruïneerd maar hij gaat werken. Zo transformeert Jezus God voor ons".

„Niemand heeft ooit God gezien".

Als een mens God zou zien, zou hij smelten, geruïneerd worden, vanwege de ontzaglijke heerlijkheid van den Eeuwige: „Mij zal geen mens zien en leven".

Maar Een heeft Hem gezien. Een kon die ontzaglijke stroom van ontzaglijke heerlijkheid verdragen: het was de Gelijke van God, Gods eengeboren Zoon. En deze is — God zij geloofd — mens geworden; in Hem is de stroom van de heerlijkheid Gods getransformeerd, zó, dat ze ons niet ruïneert, maar ons geestelijk nu reeds en eenmaal ook lichamelijk doet herleven. Buiten Christus om is de heiligheid voor ons een verterend vuur. Christus vertolkt, transformeert ons God; past God bij ons arme zondaren aan, zodat zelfs wij zondaren, onreinen ons in God kunnen verblijden. Daarom is „Immanuel", God is met ons de nieuwe werkelijkheid, de vreugde van het kerstfeest.

* * *

Christus is in de schoot des Vaders.

Nauwkeuriger : is *gezet* en *is nu* in de schoot des Vaders.

Waarom deze tussenzin?

Deze ingeschoven opmerking is van grote betekenis.

Ter verduidelijking: Van Lazarus wordt gezegd, dat hij door de engelen gedragen werd in Abrahams schoot. Hierbij is niet gedacht aan een maaltijd, waaraan Lazarus de ereplaats: aan Abraham's boezem ontvangt. Neen: Lazarus wordt *in Abraham's schoot gezet* ten teken daarvan dat hij door Abraham als een echte zoon wordt erkend.

Iedere Israëliet verstond dat, want een pasgeboren kind, werd daardoor door den vader als het zijne erkend, dat hij

HET JAAR GAAT STIL TEN EINDE . . . .

Het jaar gaat stil ten einde,
ach, wees ook stil, mijn hart.
God weet de wond, die schrijnde,
Hij kent uw zorg, uw smart.
Hoe heet uw tranen branden
in d' ogen afgewend,
leg in Gods trouwe handen
het leed, dat niemand kent.

O, laat ons niet vergeten,
wat men zo vaak vergeet,
dat wij op aard niet weten
't geheim van wat God deed.
Laat ons niet altijd klagen
en vragen naar 't waarom,
want eenmaal zal gaan dagen
het licht uit 't heiligdom.

Waarom zo lang het lijden,
zo kort 't geluk moet zijn?
En altijd weer het scheiden
uit 's levens zonneschijn?
Het liefste oog geloken,
de mond verstomd, waarom?
De teerste band gebroken,
mijn arme hart, waarom?

Waar Gij aan 't eind der tijden
ons in Uw hemel wacht,
wordt twijfel over 't lijden
in ons tot rust gebracht.
Maak 't eenzaam hart beneden
door Uw nabijheid rein,
opdat wij door Uw vrede
ook hier reeds zalig zijn.

Geestel. liederen.

het zich in de schoot liet zetten.

Van dit plechtig gebruik uit, verstaan we de betekenis van de uitdrukking wat de Heilige Geest ons aangaande Christus wil zeggen, als Hij Johannes laat schrijven: de eengeboren Zoon, *die in de schoot des Vaders gezet is en nu zit*, ...

Abraham erkende Lazarus als een waar, echt kind van zijn ware, echte kinderen, doordat hij hem door de engelen in zijn schoot liet zetten. *En zo heeft God* den, door Israël afgewezen, uitgeworpen *Jezus erkend en aangenomen als Zijn echte Zoon*: Hem in Zijn schoot doen zetten, plaats nemen.

Dat is het wat met deze tussenzin ons gezegd wordt.

Hij, die waarlijk Zoon van God is, werkelijk en wezenlijk Gods Gelijke, is mens geweest en heeft in zijn menselijke levens- en stervensgang een gezaghebbende verklaring van God gegeven.

In de tegenwoordigheid van dezen Jezus sterft de twijfel. Als we op Hem zien, wordt God ons heerlijk. Er ontstaat door die blik berouw in ons hart en als een verlichting komt dat moeilijke — de schuldbelijdenis — en een echt, doorleefd: o, God, wees mij zondaar genadig! over onze lippen.

Door deze aanblik ontvlamt ons hart in liefde. We wensen Hem toe te behoren, Hem te behagen en zijn dankbaar als Hij het onze aanvaardt.

Jezus Christus heeft dat duistere woord: GOD, ons uitgelegd in dat andere woord, vol van leven en licht: Vader, Onze Vader!

Als ge dit verstaat is Christus voor u niet tevergeefs geboren.

L.

De redactie van „De Christen" wenst u allen een jaar, dat rijk zal zijn aan gemeenschap met God, opdat gij in staat zult zijn elk kruis te dragen en daarenboven tot een bron van zegen zult worden voor ieder, die uw weg kruist.

HET BAPTISTE WERELDVERBOND.

Aan de leden van de Baptiste Gemeenten van alle landen.

Geliefde broeders en zusters:

Wederom komen wij tot u met het verzoek om de eerste Zondag in Februari te wijden aan het Baptist Wereldverbond en die dag te besteden in dankzegging, gebed en getuigenis.

Het is nog maar enkele maanden geleden, dat in Atlanta het Wereldcongres werd gehouden. Die massale vergadering was niet alleen de grootste in onze ganse geschiedenis en misschien in die van welke Protestantse gemeenschap ook, maar in vele opzichten de vruchtbaarste voor wat belieft vraagstukken van zedelijke en geestelijke aard. De Heilige Geest legde beslag op ons en dwong ons om ons uit te spreken en te veroordelen die vormen van het kwaad, die ontstellende afmetingen hebben aangenomen als oorlog, onrechtvaardigheid, vervolging, superioriteitsgevoel vanwege het ras, nationale hebzucht. Maar bovenal werden wij door den Heiligen Geest bewogen om bij vernieuwing te bevestigen, dat alleen vernieuwde mensen een nieuwe en vrije wereld kunnen vormen en dat wij daarom op de voorgrond van al ons denken en overwegen en van al onze plannen een omvangrijke plaats aan evangelisatiearbeid moeten inruimen, als zijnde de dringendste en onveranderlijke en verheven taak door God ons toevertrouwd.

Wij waren in Atlanta bijeen niet om negatief werk te verrichten, n.l. om enkel het kwaad in zijn verschillende sidderingwekkende gestalten te veroordelen. Wij zijn vooral tezamen geweest voor opbouw: wij hebben er Christus verheerlijkt en in Hem — het vleesgeworden Woord, de Gekruiste, de Verrezene, de levende en immer tegenwoordige Heer en Heiland — verlossing gepredikt zowel voor den enkeling als voor de gemeenschap. Is het voor ons geen reden om verheugd en dankbaar te wezen, dat wij dit alles hebben mogen doen enige weken voor het uitbreken van het verschrikkelijkste kwaad, dat ons geloof tart? De naam onzes Gods zij geprezen, dat wij aldus met elkander hebben kunnen vergaderen, spreken, getuigen, bidden en besluiten. Waarlijk wij hebben ervaren, hoe dierbaar het is met elkaar gemeenschap te hebben in Christus, in Wiens naam, die boven alle naam verheven is, wij gedoopt zijn. Wij mogen God onze dankbare lofzegging niet onthouden voor het evangelie van onzen Heer en Zaligmaker. Alles wat wij van Hem te Atlanta hebben betuigd, blijft onaangevochten. Hij heeft zich tot ons gebogen, ons in Zijn dienst gebruikt, ons als een wereld-wijde gemeenschap gezegend.

Door een Zondag te wijden aan het Baptiste Wereldverbond in deze dagen van oorlog bevestigen wij onze onwankelbare overtuiging van de blijvende, ongestoorde en beslissende betekenis van ons heilig geloof. Wij verwerpen uit al onze macht de gedachte van een „surseance van betaling van het Christendom". Zij die niet verder zien dan de uiterlijke verschijnselen en voor wie de materiële kanten van het leven alles betekenen, smalen het gebed als dwaasheid, als tijdverknoeien en krachtverspillen, en beschouwen de economische en politieke banden als de enige, die de mensen waarlijk kunnen samenbinden. Maar wij weten, dat God de Schepper, Bestuurder en Onderhouder aller dingen is, God, die alle mensen en volkeren uit énen bloede heeft voortgebracht, opdat zij met Hem gemeenschap zouden hebben. (Hand. 17 : 26—28.)

Wij kennen Hem als de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, die in het kruis alle boosheid en zonde heeft teniet gedaan. En wij zijn er van verzekerd, dat Hij Zijn overwinning zal bevestigen. Wij weten krachtens heerlijke en overtuigende ervaring, dat er een waarachtige en onvernietigbare eenheid is, die allen in zich sluit, welke in waarheid „kinderen Gods door het geloof in Jezus Christus" zijn. Er is niets hier op aarde, die die eenheid vermag te verstoren. Wij weten, dat het gebed verhoord wordt en dat het verenigde gebed van de gelovigen niet zonder vrucht zal blijven. In te stemmen hiermede, dat Christus en Zijn Evangelie uit de tijd zijn of van geen belang meer zijn voor onze dagen, zou gelijk staan met een verloochenen van wat we hebben beleden en gedaan; meer nog, het zou een erkenning inhouden, dat „de poorten der hel" toch zegevieren. Wij zijn niet bang voor het drieste tarten der wereld, ook niet waar zij brallend haar stem tegen ons verheft. Daarom houden wij rustig onze Wereld Verbond-Zondag, al woedt er een oorlog.

Door aldus te doen, geven wij een getuigenis, die de wereld moet horen, omdat zij het nodig heeft. Wij geloven, dat de tijden van ons, Baptisten, vragen om de boodschap, ons in het bijzonder toevertrouwd, te brengen met de ijver, die vroegere dagen kenmerkten. Wat is de inhoud van die boodschap? De kern er van is *persoonlijk geloof*. De naam, die wij dragen en waarbij wij bekend zijn geworden, herinnert er aan, dat wij er voor uitkomen, dat godsdienstige handelingen geheel waardeloos zijn bij afwezigheid van geloof. Indien er mensen zijn, die een onbedwingelijke drang moeten hebben om hun medemensen tot bekering te leiden, dan zijn wij, Baptisten, het, omdat wij principieel de doop aan onbekeerden weigeren te bedienen. Baptisten vereenzelvigen zich met de letterlijke woorden van het Nieuwe Testament: „Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt". Deze boodschap houdt in de erkenning, dat elk mens vrij is om voor zichzelf te beslissen, alsmede eerbied voor de ziel van de enkeling — een

Nieuw Testamentische onderwijzing, waarop in deze dagen van machtswellust van gemeenschap en staat al de nadruk moet gelegd worden.

De gemeente is en blijft in onze beschouwing een vrijwillige, broederlijke vereniging van degenen, die vrijgemaakt zijn in Christus — een eenvoudig begrip, dat dringend nodig is om corrigerend te werken op een tijd, dat de nadruk legt op autoritair gezag van instellingen, hetzij deze kerken of totalitaire staten worden geheten. Des Heeren volk is een vrijwillig volk!

Laat ons met een voornemen des harten strijden voor het evangelie en de persoonlijke vrijheid, alsmede voor een gemeenschap gegrondvest op een persoonlijke overgave aan God. Laat ons onszelf wijden tot de taak om „de wet van de vrijheid" (Jac. 2 : 14) te handhaven en te presenteren aan allen, die gekneveld zijn door de slavernij van de lagere driften, of door de aanmatigingen van het trotse intellect, stand of positie, of door de uitwassen van collectieve hebzucht en zelfoverschatting, hetzij van een groep of klasse of volk, of door andere dingen, die de ziel verderven. Laat ons, terwijl wij smeken om een spoedige en rechtvaardige en blijvende vrede, trouw blijven aan onze overtuiging, dat hoe verschrikkelijk een oorlog ook moge wezen, hij slechts van voorbijgaande aard is. Hij kan toch niet de komst en de vestiging van het Koninkrijk tegenhouden, dat noch grenzen noch einde heeft.

Indien wij in zulk een geest op de Zondag, bestemd voor het Baptist Wereldverbond, bijeenkomen, zal niet alleen het besef van saamhorigheid met onze wereldwijde Baptiste beweging in ons worden gesterkt, maar ook dat van onze verantwoordelijkheid jegens de volkeren der aarde. Wij gaan dan God, onze en aller God, danken en bidden voor onze medeverbondenen in Christus Jezus, onze broeders in eenzelfde verlossing. Wij zullen voorbiddingen doen ten behoeve van alle mensen — mannen, vrouwen en kinderen — opdat de visie, waarmede het Congres te Atlanta eindigde, verwezenlijkt worde en de hooggehouden Christus voor een ieder onzer worde de Christus, die ons hoog houdt.

De uwe in de gemeenschap van geloof, hoop en liefde,

J. H. RUSHBROOKE,
President Bapt. Wereldverb.
Bureau Bapt. Wereldverbond, Londen.
GEORGE W. TRUETT,
Ex-president
W. O. LEWIS,
Algemeen Secretaris,
CLIFTON D. GRAY.
LOUIE D. NEWTON.

LOSSE SCHAKELS

Op uzelf gesteld. Tweemaal richt de Apostel Paulus tot de Filippenzen een verzoek, dat wel ons aller aandacht mag hebben. Hij verzoekt hen n.l. om het peil van hun handel en wandel als kinderen Gods niet te laten stijgen en dalen met zijn tegenwoordigheid en afwezigheid. Weest, zo vermaant de Apostel, even goede christenen in mijn tegenwoordigheid als in mijn afwezigheid.

> Alleen, wandelt waardig het Evangelie van Christus, opdat, hetzij ik kom en u zie, hetzij ik afwezig ben, ik van uwe zaken moge horen dat gij staat in één geest.... 1 : 27.
>
> Alzo dan mijne geliefden, gelijk gij ten allen tijde gehoorzaam geweest zijt, niet als in mijne tegenwoordigheid alleen, maar veel meer nu in mijn afwezen, werkt . . . . 2 : 12.

Paulus zegt de dingen, zijn gewoonte getrouw, heel voorzichtig. Paulus rekent met fijnvoelende lezers, die hij door niets wil kwetsen. Men kan eerlijk zijn zonder grof te wezen. Men kan iemand vermanen zonder hem te laten blozen. Paulus, de voortreffelijke zielzorger, verstond die kunst. Zeker: „men mag het wel zeggen" maar men mag het niet op elke manier zeggen. Het gaat er immers niet om „dat het gezegd is" maar dat het aangenomen en behartigd wordt.

Stimulerende tegenwoordigheid. We kunnen verstaan, dat er van de tegenwoordigheid van den Apostel een stimulans uitging. Dat het in zijn tegenwoordigheid gemakkelijker viel een goed christen te zijn, dan wanneer men op zichzelf gesteld was. Het zwakke boompje kan de storm beter doorstaan, wanneer het aan een dikke paal is vastgebonden, dan wanneer het die steun moet missen. Toch mag die paal er niet te lang blijven staan. Die steun van buiten is een belemmering voor de ontwikkeling van het eigen wortelgestel. De natuur maakt de wortels niet sterker dan de boom het nodig heeft. Blijft de paal staan, dan wordt het een zwakke boom. — Zo gaat het ook met den christen. Het is goed, wanneer hij aanvankelijk wat steun van buiten heeft. Maar hij mag van die steun niet afhankelijk blijven. We kunnen het verstaan, dat men het bezoek van predikant of ouderlingen op prijs stelt, maar men moet wel toezien, dat het niet wordt omgezet tot eigen geestelijke schade. Wie, om een goed gemeentelid en trouw tenopzichte van zijn gemeente te zijn, tenminste elke maand of drie maanden bezocht moet worden, is niet tot gezonde geestelijke ontwikkeling gekomen. Paulus zegt: mijn tegenwoordigheid moge voor u een zegen zijn — ik wens het en hoe dankbaar ben ik er voor! — maar uw geloof en wandel moet niet van Paulus afhangen. Als ik er niet ben, moet dezelfde eensgezindheid onder u gevonden worden, als wanneer ik tegenwoordig ben. De ware zielherder is er niet op uit de zielen in afhankelijkheid van zichzelven te houden en niemand moet zich geestelijk instellen op de tegenwoordigheid van een ander. Kleine kinderen lopen aan de hand, groter geworden kinderen houden zichzelf in evenwicht en op de been.

De zegen der mobilisatie. Uit het bovenstaande kunnen we afleiden welke zegen verbonden kan zijn aan een *gedwongen afzondering*. Voor onze gemobiliseerden geldt het christen te zijn in een nieuwe omgeving, onder andere omstandigheden dan ze gewoon waren. In zulke tijden kan het geestelijke leven zich sterken aan de tegenstand. De strijd staalt. De tegenwoordigheid des Heeren wordt groter werkelijkheid. Straks keren die broeders terug, een belangrijke ervaring rijker geworden en bruikbaarder nog dan tot voorheen in de hand des Meesters in hun oude omgeving.

Grijp toch de kansen, door God u gegeven!

L.

OOG EN OOR.

Belijdenis van zonde.

In de liturgie wordt gewoonlijk ook plaats ingeruimd voor wat men noemt: belijdenis van zonde. De Gemeente doet b.v. belijdenis van zonde door het uitspreken van een gebed of door het zingen van een bede. Een ieder die wel eens programma's van liturgische diensten onder het oog heeft gehad, weet wat ik bedoel. Nu spreke men niet overijld in afkeurende zin over zulk een gemeenschappelijk belijden. Waarom zou men niet gemeenschappelijk belijdenis van zonde mogen doen en wel gemeenschappelijk Gods lof uitzingen?

Evenwel blijft de vraag gerechtigd, of allen, die tijdens een liturgischen dienst belijdenis van zonde doen, wel beseffen wat onder zulk een belijdenis moet worden verstaan. Doch laat ik mogen opmerken, dat deze vraag zo algemeen van aard is, dat de vraag stellen tegelijkertijd betekent haar beantwoorden.

Want wat is moeilijker dan belijdenis van zonde doen? *Samen* belijden, dat gáát meestal nog wel. *Persoonlijk* belijden is heel wat moeilijker en kost veel meer zelfoverwinning èn zelfverloochening. Persoonlijk belijdenis te doen is in bepaalde gevallen voor mensen die je kennen, zelfs heel goed kennen, dat schijnt wel het allermoeilijkste te zijn. Dan baten geen in bekende bewoordingen gestelde termen. Dan kan men niet de vlucht nemen in algemeenheden. Maar dan moet men zèlf komen zoals men is, zoals men in heel bepaalde gevallen heeft gehandeld, verkeerd gehandeld.

De Schrift zegt: belijdt e l k a n d e r uw misdaden. Als Protestanten wijzen we de oorbiecht af. Trouwens in de oorbiecht is ook geen sprake van een belijden a a n e l k a n d e r. Daar is er één die belijdt en nog één, die de belijdenis hoort. Maar er wordt niet gebiecht aan elkander!

Dezer dagen las ik van een vader, die een aantal grote kinderen heeft, het volgende: „Ik heb mij onlangs niet geschaamd tegenover mijn vrouw en mijn kinderen in oprechtheid te spreken van mijn fouten. Daardoor hebben ze niet hun achting voor mij verloren. Toen wij kort geleden bij elkaar waren en ik mijn vrouw en kinderen een blik liet werpen in mijn innerlijk leven, brak plotseling onze oudste dochter, die van alle kinderen tegenover ons wel het meest gesloten was geweest, plotseling in tranen uit, beleed haar tekortkomingen en ving met de hulp van den Heer een nieuw leven aan".

Huisvaders mogen hiermee hun winst doen!

Meer dan eens heb ik kinderen horen zeggen, dat vader nooit schuld belijdt; of dat ze nog nimmer van vader hoorden, dat hij ook schuld had en vergiffenis vroeg aan zijn kinderen.

Doch niet alleen vaders, wij allen moeten schuld belijden, wanneer we gezondigd hebben tegenover God! Ja zeker, doch ook tegenover elkander, wanneer zulks nodig is. Dan mag geen valse schaamte ons weerhouden. En dan mogen we geen uitzonderingspositie innemen

* * *

Bidden en belijden.

Ik las van een predikant, die zeer gebukt ging onder de verslapping van het geloofsleven zijner gemeenteleden. Over de gehele linie moest hij een verflauwing in de arbeid constateren. De bezieling ontbrak. De tijd van de eerste liefde behoorde reeds lang tot het verleden. Liefdeloosheid had de verdraagzaamheid op de vlucht gedreven. Het oordeel over elkander werd onzuiver. Men kon om Christus' wil geen onrecht meer lijden. Onderlinge geschillen waren aan de orde van den dag. En hoe konden bij een dusdanige geesteshouding onenigheden uit de weg geruimd worden?

Meermalen had de predikant de schuld bij zichzelf pogen te zoeken. Doch hij wist ook niet, waarin hij schuldig stond tegenover de Gemeente. Deed hij zijn arbeid niet met voldoende toewijding? Arbeidde hij niet tot eer van God? Was zijn werk in de Gemeente niet voldoende gericht op het zoeken van verlorene zielen voor Christus? Verrichtte hij zijn arbeid wel biddende? zo vroeg hij zichzelf af. Hoe menigmaal had hij God niet gesmeekt om een machtige doorwerking van Zijn Geest op de bidstonden! Och, er werd wel gebeden, doch de broeders en de zusters lieten het bidden in het openbaar meestal over aan enkelen. Het gebeurde maar zelden, dat ook eens iemand anders voorging in dankzegging en gebed.

Onze predikant kreeg nu op zekeren dag bezoek van één der ouderlingen der Gemeente. Het gesprek ging al spoedig over de arbeid en de toestand in de Gemeente. De predikant gunde den ouderling een blik in zijn zieleleven en merkte op, dat ook het bidden schijnbaar niet meer hielp. Waarop de ouderling antwoordde: „Dominé, er is genoeg *gebeden*, het wordt tijd dat er ook eens *beleden* wordt.

* * *

Tegenstrijdige berichten.

Wie in deze oorlogstijd luistert naar het nieuws, dat het A. N. P. de wereld inzendt, ontkomt niet aan de gedachte dat de met elkaar in oorlog zijnde grootmachten niet steeds op goede voet leven met de waarheid. De aan den vijand toegebrachte verliezen worden breed uitgemeten, terwijl de eigen opgelopen schade zoveel mogelijk aan de publiciteit wordt onttrokken. En dat alles uit propagandistische oogmerken. We horen van neergeschoten vliegtuigen of van omlaaggehaalde toestellen, terwijl bij een daaropvolgende uitzending (soms nog tijdens dezelfde uitzending) dat bericht wordt tegengesproken.

Intussen hebben we wel begrepen, dat in oorlogstijd de waarheid niet haar grootste triumfen viert. Hoe kan het ook anders? De oorlogsgod leeft op goede voet met den vader der leugen, met den overste dezer wereld, met den groten vijand van mensenzielen. Waar de chaos toeneemt, wint de duivel aan invloed en

BEZOEK OP OUDEJAARSAVOND.

De wijzer schoof traag voort over het cijferblad van de klok. Ik zat alleen die avond. En het was een merkwaardige avond, zeiden de mensen, daar het de laatste was in dat jaar, welks getal straks achterover zou vallen in de put der vergetelheid.

Het was doodstil buiten. Een sneeuwdeken bedekte alle geluiden. Mensen en auto's schenen over de weg te glijden zonder het minste gerucht. Stil stond de lantaarn te branden, tevergeefs bijna. Want het werd steeds stiller.

Binnen alleen het getik van het uurwerk. Totdat mij ook dat in al de stilte te luid werd en ik de tijd stop zette. Weldadig was deze geluidloosheid en mij heerlijk gemakkelijk neerzettend in de rookstoel, waarboven een mild schemerlicht brandde, gaf ik mij over aan allerlei overpeinzingen.

Plotseling merkte ik niet meer alleen te zijn. Ik ging wat overeind en keek rond. Wel mensen, wie zijn dit toch. Een aantal personen bevonden zich in mijn kamer en hadden zich rondom de tafel gezet en waren in een druk dispuut gewikkeld. Ik was nog te verward om alles te begrijpen, ik wist niet waarover ze het hadden, maar allengs klaarde het in mij op. Toen ik me wat verzette, kraakte de stoel en keken zij mij allemaal aan.

„Zo", zei er een, „ben je wakker? We zijn gekomen om met je te praten Je weet wel, nog weinige ogenblikken en dit jaar sterft; nu zijn wij gezonden om de mensen te helpen de rekening op te maken. Begrijp je, de rekening. Hier zijn allemaal oude vrienden van je die je zullen bijstaan opdat er niets vergeten wordt. Misschien zijn ze er nog niet allemaal, ze hebben 't natuurlijk druk, maar jullie kunnen nu wel beginnen."

„Pardon mijnheer", hoor ik me nog zeggen, „maar ik heb niemand uitgenodigd en wat wilt u met uw rekenen?"

„Nu, uitgenodigd zijn de vrienden misschien niet, maar vrienden, oude bekenden, mogen toch ook wel onaangediend een bezoek brengen, met name aan het einde van het jaar. En nu is het woord verder aan jullie samen. Ik wens u een goede avond".

Daar zat ik nu met m'n vrienden. Ze keken me aan alsof ze me werkelijk kenden en ik moet zeggen, ik had soms het gevoel alsof ik enkelen ervan ook wel eens eerder gezien had, maar erg vertrouwd leek het me niet. Dat zagen ze zeker en daarop namen zij het woord, eer ik een soort welkom geïmproviseerd had.

„Ik zal wel het eerst het woord nemen", zei een gezette dame met een onuitstaanbare glimlach van: wij kennen elkaar toch wel?, „dat is zo mijn aard. U hebt mij dit jaar nogal eens om hulp gevraagd, en ik heb die vanzelfsprekend nooit geweigerd. Wat zegt u, is u mijn naam vergeten? Maar dat kan toch niet. Hoevaak heb ik niet de nodige contanten verstrekt om uw machine op gang te houden, u de drijfkracht geleverd, waardoor u weer verder streefdet. Is u waarlijk mijn naam ontschoten? Maar was ik eigenlijk niet uw motor? Ik gaf u toch al die injecties om uw baantjes in de kerk en de verenigingen waar te nemen. Dan stond ik achter u en porde u aan uw uiterste best te doen. Al uw ijver, uw vrome ijver voor God en mensen vond toch zijn oorsprong in mij? Wat hebt gij u niet getroost een arbeid schijnbaar in de edelmoedigste zelfopoffering — mensen prezen u — maar lachte ik dan niet stiekum achter uw rug? Kom, zal ik u helpen op mijn naam te komen? Eer-, nu, eer-?"

„Ik ken u, ik ken u — Eerzucht is uw naam. En wat gij zegt is waar, schandelijk waar. Al te vaak zijt gij de drijfveer mijner handelingen geweest ...."

„Ik wilde doorgaan in deze richting, toen iemand anders mij aansprak en vroeg of ik hem wel kende. Hij had een zeer donker uiterlijk en niets aantrekkelijks. Ik kon niet ontkennen — ik had hem wel nu en dan ontmoet.

„Natuurlijk", zei hij, „wij hebben elkaar veel vaker gezien. Gehoord vooral. Ik ben vaak genoeg met u op stap geweest. En u kunt niet half geloven, hoeveel plezier ik altijd met u heb. Want u meent maar dat u mij nooit als gezelschap hebt en toch komt u bijna nergens, of ik kom als een duiveltje uit het doosje. Ik maak maar een grapje hoor! Weet u wel, wat u indertijd van Jansen bij de Jong vertelde? En van de Vries bij Pietersen? Toch mooi als men zo allerlei dingen van anderen weet, hé? Dan heeft men tenminste wat te las-, te praten bedoel ik. En wat heerlijk is het als ge dan die vertrouwelijke mededelingen

omgekeerd waar de duivel (de diabolos — die alles door elkander werpt) aan invloed wint wordt de chaos steeds groter.

Als Evangelie-dienaars moeten we het Koninkrijk prediken! Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen. De oordelen, die thans over de aarde gaan, wijzen allen heen naar het grote oordeel, naar de dag van Jezus Christus.

In het licht van het Evangelie kan aan tegenstrijdige berichten geen lang leven beschoren zijn.

* * *

Kerstprediking in oorlogstijd.

Wanneer deze regelen gelezen worden, dan liggen de kerstdagen alweer achter ons. En hebben we ook in onze Gemeenten andermaal kerstfeest gevierd.

In de laatste tijd hebben sommigen de vraag opgeworpen, of de christenen dit jaar maar liever geen kerstfeest zouden vieren, nu andermaal de oorlog in een deel van Europa is uitgebroken.

Hoewel er dit jaar minder aanleiding zal hebben bestaan, om kerst*feest* te vieren, zo zullen we toch wel hebben begrepen, dat de kerst*boodschap* nodiger is geweest en nog is dan ooit te voren. De wereld van tegenwoordig heeft vooral in onze dagen de Christusboodschap nodig, de boodschap van Gods heiligheid en gerechtigheid, de boodschap van Gods liefde en waarachtige vrede. Dàt Evangelie is als een licht schijnende in de duisternis. Dat Evangelie predikt altoos weer: wie de naam van Christus noemt, die sta af van alle ongerechtigheid.

Christus kwam van den Vader der lichten. Het heil kwam en komt van boven. Het Evangelie van het Koninkrijk opent ons Gode zij dank eeuwige perspectieven. De wereld onttrekt zich tot haar eigen schade aan de invloed van dat Evangelie.

Kerstfeest zegt, dat Christus gekomen *is* en herinnert ons er aan, dat Christus *wederkomt*.

* * *

Een verzoek om zich te matigen en het antwoord daarop.

William Lloyd Garrison, de hartstochtelijke bestrijder van de slavernij, ontving eens het verzoek om zich toch wat te matigen in de strijd, welke hij streed. Daarop antwoordde Garrison het volgende: „Ik zal zo brutaal zijn als de waarheid en zo onhandelbaar als de rechtvaardigheid. Ik kan er niet aan denken, over een dergelijk onderwerp mij te matigen in mijn denken, spreken en schrijven. Neen! Neen! Zeg aan hem, wiens huis in brand staat, om met gematigdheid alarm te slaan; aan hem, wiens vrouw in handen is gevallen van een booswicht, of aan een moeder wier kind in het vuur is getuimeld, om zich te matigen in het brengen van hulp. — Maar kom mij niet aan boord met een verzoek om gematigdheid te willen gebruiken in een geval als dit. Ik ben volkomen ernstig op dit ogenblik. — Ik wens geen dubbelzinnigheid en geen excuus. Ik zal geen duimbreed van mijn stelling wijken; ik wil dat men mij hoort en men zàl mij horen. Er is in de onbewogenheid van dit volk iets, dat de standbeelden van hun voetstuk doet springen en de doden doet opstaan uit het graf."

En Garrison heeft niet tevergeefs gestreden! De slavernij in Amerika *werd* afgeschaft. Ook al waren er christenen, die met de bijbel in de hand de slavernij verdedigden. De geest van het Evangelie van Christus vloekt met de slavernij, zoals die geest ook in onze dagen elk onrecht en alle geweldsidiologieën met haar noodlottige gevolgen aanklaagt als in strijd te zijn met het wezen van het Evangelie.

Hoe eindigt gij dit jaar?

Nog een paar dagen en het jaar 1939 is weggegleden in het verleden. Neen — we houden hier geen overzicht van het wereldgebeuren van de laatste maanden. Doch we willen u vragen, of gij uw balans reeds hebt opgemaakt. Met welke goede voornemens zijt ge dit jaar begonnen en hoe gaat ge eindigen? Hoe ziet de debet- en de creditzijde er uit?

---

over anderen kunt kleden in een vroom gewaad van afkeuring en ontzetting...."

„Stil," schreeuwde ik, „stil, ik weet — Laster is uw naam. O giftig beest, al te vaak nog liet ik mij gaan, slipte mijn tong uit. Satansgift had ik onder mijn tanden als ik sprak van anderen, en dat vertelde wat niemand vooruithielp . . . . Wat had ik met de zonden van anderen nodig? Had ik er zelf niet genoeg?"

„Dat zeg ik ook", zei een der aanwezigen, uiterlijk een volmaakt heer, tot mij. „En gij zult aan de uwe wel genoeg hebben". Daarbij lachte hij zo gemeen, dat ik hem verafschuwde. „Nu", zei hij, „kijk maar niet zo boos. U is de enigste niet, waarmee ik nu en dan omga. Of liever — u gaat met mij om. Want u zoekt mij toch? Ben ik niet een heerlijk vuur in uw aderen? Is de drank, die ik u bied, niet van ongemeen zoete en heerlijke smaak? Is de bedwelming der zinnen, die ik schenk, niet wonderheerlijk? Natuurlijk, alle vreugde moet betaald worden. De vreugden, die ik verleen, naarmate men haar wil genieten. Doch wie voert u zo hoog op de toppen, zo duizelingwekkend hoog als ik?"

„Ja, en hoe diep stort ik daarna in de modderpoelen van vertwijfeling en wroeging. Gij zijt het, die een mens drijft tot zelfvertering. Gij zijt het, die mij zoveel ellenden bereidt. O, ik weet dat ik u zoek, maar weet ook, dat ik u verfoei . . . . Gij Hartstocht, vernielt mijn hart."

En toen ging ik staan in dat sinistere gezelschap, dat mij herinnerde aan al mijn euveldaden en zeide tot hen, die nog niet aan het woord gekomen waren: „Zwijg, ik weet wie gij zijt: met u ging ik in en uit: Oneerlijkheid, Zelfzucht — zwijg, ik weet wat ik deed. Maar is er dan niemand onder u die iets goeds weet te vertellen? Heb ik dan geen meeleven betoond, geen hulp verstrekt, geen liefde gegeven? Spreek, is er dan niets goeds gebeurd in dit jaar? Waarom toont gij mij alleen mijn feilen?"

Een ontzettend spottend gelach schaterde door de kamer.

„Al die vette koeien der deugd worden door ons magere vertegenwoordigers verslonden en wat vindt ge terug? Was de weldaad zuiver? Zonder onedele motieven? Hebt gij uit pure liefde gehandeld? Stak ook in uw beste daad niet uw hoogmoed? Stond niet op alles uw verdorven merk? Kameraden, kan deze man iets ter zijne verontschuldiging aanvoeren? Hebt gij de indruk, dat hij deugt?"

De spreker, een dergenen, die nog niet aan het woord gekomen waren, zag rondom. Ik zag toen wel dat Liefde, Vergevensgezindheid, Onbaatzuchtigheid hun mond wilden openen, maar toen zij de stemming in de vergadering waarnamen en ontdekten, dat ik niet alleen nu en dan aan hen herbergzaamheid verstrekt had, doch ook aan die andere donkere gasten, zwegen zij beschaamd.

Ik voelde — ik was een veroordeeld mens. Ik zag ook duidelijk, dat mijn rechters gelijk hadden. Toen boog ik schaamrood mijn hoofd. De stilte was voelbaar.

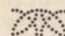
Zo zat ik geruime tijd en niemand scheen mij meer wat te zeggen te hebben.

Het was alsof de stilte van karakter veranderde en niet meer zo loodzwaar drukte. Aarzelend hief ik mijn hoofd op. De kamer was leeg. Er zat niemand aan de tafel. Doch aan het eind, bij de deur stond Iemand met een aangezicht vol milde glans. Dat beschaamde mij nog meer en ik verborg mijn zondige ogen en lippen achter mijn zondige handen. Toen kwam Deze tot mij en zeide: „Mijne genade is u genoeg. Het jaar is verloren. Maak winst uit dat verlies. Laat de ontdekking van uw armoede u voeren tot de ontdekking van de wondere rijkdom Mijner liefde jegens u. De Satan heeft begeert u te ziften als de tarwe, doch Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude. Geloof niet in u, geloof in Mij."

Naarmate Hij sprak werd ik rustiger. Met de rust groeide de dankbaarheid.

De bel schelde mij uit mijn tijdloze stonde. In het middernachtelijk uur stond een aan de deur, die zei: „Veel heil en zegen".

De Zwerver.

Het ge gewoekerd met de door u van God geschonken talenten? Zijt ge opgewassen in de genade en in de kennis van onzen Heere Jezus Christus? Hebt ge den Heiland getrouw gediend? Of zijt ge misschien geestelijk armer geworden? Moet ge constateren — en ik hoop met leedwezen — dat ge verachterd zijt in de genade?

Eindig dit jaar niet zonder u rekenschap te hebben gegeven van uw verhouding tot God en van uw verhouding tot de medemensen! Maak een eerlijke balans op. En weet, dat God barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van goedertierenheid is.

Eindig het jaar goed, opdat ge het nieuwe jaar goed moogt beginnen.

d. H.

Een woord om na te peinzen.

HET HULPGEROEP DER VOLKEN.

Ontroerend zijn de noden, die heden over de ganse wereld gaan. Nee, niet zozeer het verlangen naar lotsverbetering voor het lichaam, als wel voor de ziel. Een grote geleerde heeft gezegd: „des mensen ziel is Christinne". Zij is als een duif zonder vaste woonplaats of hol voor haar voet. Zij zweeft over de wijde, grote wateren dezer wereld, totdat ze terugkeert in de hand van God, die de wereld toegestoken is in Zijn beloften en in de vervulling daarvan in het vleesgeworden woord.

* * *

Merken de christenen, de jonge mensen, de predikers, evangelisten, leraars, ambtsdragers, ministers, gekroonde hoofden, of wie dan ook, merken zij niet het hulpgeroep der volken? Ja toch!! Want in die noodkreet is de kreet van God, Die de zonde niet wil, maar vergeeft, vergeeft, ja vergeeft en laat roepen: „keert weder, gij afkerige kinderen!"

Ja, dàt wederkeren moet dan betekenen: laat los datgene, wat u van Mij scheidt. Breek toch met alle haat, wrok, eigenzinnigheid, hoogmoed, wraakzucht, vermaak in het leed van anderen. Breek toch mensengeslacht, met den geest, die ge geërfd hebt van den vader der leugen.

* * *

Hoezeer is het nodig naar de Stem van God te luisteren! Zijn Stem die daar onloochenbaar gehoord wordt uit het geopenbaarde, het door den Heiligen Geest bekend gemaakte woord.

Dàt woord, niet voorbijgaande, alvorens hemel en aarde zijn voorbijgegaan. Want dàt zal geschieden. Ja, wij gaan allengs de vervulling van dat woord in alle zijn delen tegemoet. En dit moge ons niet onledig, noch gevoelloos laten voor wat in onze dagen geschiedt.

* * *

Wanneer dit zo is, nl. dat we als ware gelovigen, ik bedoel ware christenen, zijn ingeschakeld op dit onbedriegelijke woord, dan klemt de vraag individueel: hoe behoor *ik* te zijn *in heilige wandel en godzaligheid*? Met welke dingen heb ik mij dan bezig te houden, mijn gaven en krachten, mijn pen, mijn beroep, mijn ganse zijn dienstbaar te maken aan de wil van God? Waar heb ik mij voor in te spannen? Wat is mijn roeping, mijn taak voor de oplossing van de wereldnood? Uiteraard is deze vraag te ernstig, te diepgaand, te grote verantwoordelijkheid eisend, dan dat ik mij met onbetekenende dingen, met dingen, die geen nut doen, die geen moraal, noch heil, zegen voor mijn medemensen insluiten, zal bezig houden.

* * *

Het hulpgeroep der volken is het tijdsverschijnsel, zoals God dit heeft aangekondigd. Droevig is het, indroevig indien we het niet zien, noch aanvoelen. Voelen we het? O, dan is dit de last des Heeren, die op ons drukt, waaronder we ons niet kunnen wegwerken, noch door fraaie leuzen, noch door woorden, noch door optimisme, zo dit niet haar oorsprong vindt in de gemeenschap met God. Ach, er zijn mensen, die optimisme willen laten gelden, alsof — alsof het drukkend gevoel van 's Heeren last is toe te schrijven aan melancholie. Och ja, dat zijn die mensen, die lachen om alles, zelfs als het onzegbare leed de dragers en draagsters van 's Heeren last doet wenen. Maar de Heere kent ze, zij zijn Zijn uitverkorenen, die met den profeet zeggen: laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken, en laat ons wederkeren tot den Heere.

* * *

Nee, geen verberging, geen verdoezelen, niet goedpraten door onszelf, wat verkeerd is, maar door God zich laten vergeven, want dàt is genezing individueel en algemeen. Daarom toch dringt en klinkt het hulpgeroep der volken in onze ziel, want het is de noodkreet van de wegstervende en wegzinkende wereld in de zwarte golven van zonde en schuld. O ja, Gods hand is nog niet uitgestrekt om de hulpschreienden te redden uit die akelige ondergang. Nog omgeeft Gods genade licht en lucht het getroffen schip der wereld, waaruit opstijgt de kreet om redding. Doen wij mee?

* * *

Weet ge wel, kent ge het bij ervaring, wat het oprecht gebed vermag? Elia was een mens van gelijke beweging als wij, d.w.z. een mens met grote zwakheid omvangen, maar waarin Gods vermogen door het geloof zegepraalde.

Doen wij zo? Weten we het, wat het betekent voor God in 't stof te buigen en uit te zien naar den Heere?

* * *

Als dát het geval is, dan zal het bekend moeten worden: dat God een volk heeft, dat op Zijn Naam vertrouwt. Ja dan weet Hij ze en waar zij zijn, al zijn ze ook diep verborgen voor de mensen. Ja, al zouden ze ook de verachten zijn, gelijk het veelzins het geval is, maar de Heere kent de Zijnen en wie het zijn die op Hem, op Hem alleen betrouwen. Zij zijn het die voor tijd en eeuwigheid zich geborgen weten, want de Heere zorgt voor hen; terwijl ze in dure tijd en hongersnood ongeschokt op den Heere hopen, dragers en draagsters zijn der noden.

* * *

Dragen wij het hulpgeroep der volken op onze ziel. Dragen wij het naar den Heere der Heeren? Weten wij in het diepst onzer zielen ons verbonden met Hem, die zeide: Ik ben met u al de dagen tot de voleinding der wereld; hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen? Het hulpgeroep der volken wekke ons tot gebed en een leven der godzaligheid.

Sn. H. V.

DE JODENZENDING EN NOG WAT.

De Ned. Vereniging voor zending onder Israël „ELIM", zond ons een geschrift toe, dat de titel draagt: De Jodenzending voor een een christelijk Sanhedrin.

Dit „Chr. Sanhedrin" blijkt te zijn een Classikale vergadering van een Presbyteriaanse Kerk, ergens in de Ver. Staten van Amerika. Deze classis blijkt een zendeling onder de Joden in haar dienst te hebben en nu komt de vraag aan de orde of men deze zendingsarbeid voort zal zetten of, bij gebrek aan middelen, stop zal zetten. De zendeling, zelf een bekeerde Jood, heeft goed zijn best gedaan en onder veel persoonlijke opofferingen zijn arbeid verricht. Daarmede blijken slechts enkele leden der classis op de hoogte te zijn. Als de anderen dat horen is de vraag: mogen wij een arbeid voortzetten, waar voor geen middelen meer voorhanden zijn? Hier botsen de geesten.

Een jonge predikant, wiens „gehele persoon modern aandeed", „meer had van een handelsman dan van een predikant" en in „korte afgebeten zinnen" sprak, oreerde:

> „Het is precies even ongeoorloofd en oneerlijk voor een kerk om geld te bestemmen, dat nog niet ontvangen is, als voor een wereldse onderneming om goederen te kopen, die ze niet betalen kan. De tijd ligt achter ons, en ik dank God dat dat zo is, waarin het gemeentewerk zich kenschetste door verouderde onsystematische methoden. De kerk is in zeker opzicht een zakelijke onderneming, en dient volgens zakelijke overwegingen beheerd te worden en op zakelijke beginselen te rusten. En dit zo zijnde, wordt in laatste

instantie de vraag betreffende deze zendingsarbeid een quaestie van dollars en centen. Als het geld niet in kas is, dan missen wij het zedelijk recht om het werk voort te zetten".

We hebben wel eens vaker in dergelijke geest horen redeneren en het was niet in Amerika noch door een jongen predikant „wiens gehele persoon modern aandeed".

Er werden in de vergadering nu twee voorstellen ingediend: een om het werk voort te zetten en een om het te staken bij gebrek aan middelen. Als de Voorzitter het eerste voorstel in stemming wil brengen, vraagt een „oude emeritus predikant" het woord. Hij zegt:

„Hier in deze kerk, waar ik bijna vijftig jaar gewerkt heb, klonken deze middag woorden, die ik nooit gedacht had te zullen horen in het huis Gods of van de lippen van een Zijner dienaren. Ik ben een oud man. Men zegt, dat de tijden veranderen, en misschien is dit zo ook in betrekking tot de wijze waarop wij de taak, ons door God toevertrouwd, hebben te vervullen. Maar ik kan mij nauwelijks voorstellen, dat daarin *zulke* veranderingen hebben plaats gegrepen. Toen ik jong was, was het werk Gods het eerste, het laatste en wat we ten alle tijde, met al de de kracht, die in ons was, tot het uiterste trachtten te doen. En we waren met droefheid vervuld, als we beseften, hoe we ook *dan* nog in getrouwheid tekort schoten. En wij berekenden *nooit* de kosten. Wij bouwden kerken tot *Zijn* verheerlijking en voor *Zijn* dienst en we betaalden als we *konden*. Gebrek aan geld telde niet mee. „De Heere zal voorzien" zeiden we en we geloofden dit ook inderdaad en de Heere heeft voorzien. Dit waren zo onze manieren in de oude tijden."

In deze trant sprak de oude dominee nog een poos voort en het resultaat was, dat de jonge predikant met een stem, „ernstig en vurig, dringend en bewogen", zeide: „Mijnheer de Voorzltter, ook ik, ook ik ben bedroefd en beschaamd, maar over mijzelf. Ik geloof niet, dat ik ooit van mijn leven de les zal vergeten, die ik vandaag heb moeten leren. Ik stel voor, dat met algemene stemmen zal worden besloten om de zending onder Israël voort te zetten."

Ik heb dit alles wat uitvoerig overgeschreven omdat het conflict, hier beschreven, niet slechts een van gisteren is. Wanneer ik als predikant, wat jaren betreft, zo tussen jong en oud instaande, mijn mening ten beste zal geven, dan moet ik zeggen, dat ik met geen van beide sprekers restloos kan meegaan. Wat ik bij beiden mis is het *geloofs*standpunt. Bij den jongen predikant is dat wel het duidelijkst te zien. Heel het leven van den christen gaat voor hem op in cijfers. Hij herinnert aan die richting in de oude filosofie. die uitging van de gedachte, dat het principe der schepping het getal is. We geloven dat niet en geloven in geen geval dat onze roeping restloos tot getallen is te herleiden. Het Cijfer zit niet op de troon. Het is niet waar — meer nog: het ware de dood van alle geestelijke arbeid, als alles verworpen moest worden, wat niet voor het forum der rekenkunde bestaan kan. Wij willen onze ondernemingen graag den heer Dr Cijfer laten passeren, maar geven hem niet het beslissende woord. De penningmeester in alle ere, maar zijn schepter strekke zich niet over onze zielen uit!

Evenmin lijkt mij echter het standpunt van den ouden emeritus predikant verantwoord. Zó mag het ook niet! Zo mogen wij — met eerbied zij het gezegd — onze zaken niet op den Heer afschuiven.

Van een ding moeten we zeker zijn en dat is van de wil des Heeren! Zijn we innerlijk overtuigd wat Zijn wil is en heeft die wil beslag op ons gelegd, dan worde niet verder gevraagd maar tot elke prijs gehoorzaamheid betoond. Dan *kan* het! Dan staat Hij er achter en beschikken we over zijn onuitputtelijke reserves. Het kan zijn, dat God iets van ons vraagt, waarvoor geen geld voor handen is, dat heel onze toekomst op losse schroeven zet en dan hebben wij het in het geloof te doen. We moeten *altijd* in het geloof handelen. Niet alleen bij een lege maar evenzeer bij een volle kas! We mogen niet zeggen: o, er is geld genoeg voor, laat ons dat maar eens gaan doen! Evenmin mogen we zeggen: er is geen geld voor in kas, bijgevolg moeten we het nalaten! Niet de kas bepaalt wat we moeten doen en zullen laten, maar de Heer. En nu zeggen we niet, dat de Heer steeds tot ons spreekt buiten de stand van de kas om — volstrekt niet! maar Zijn „Neen!" en Zijn „Ja!" zijn niet met onfeilbare zekerheid van de stand van de kas af te lezen. De Heer spreekt in het hart door Zijn Geest en aan dié inspraak gehoorzaam zijn, o n d a n k s a l l e s, dat is geloven. En *geloven* moet heel ons leven zijn.

L.

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND. Geliefde medeverbondenen in den Heer. Het is al geruime tijd geleden, dat de gemeente te Exloërmond iets van zich liet horen. Dat vindt niet zijn oorzaak in het feit, dat er geen nieuws was te melden; verre van dat. De achter ons liggende tijd is rijk gezegend geweest. Onze broeder voorganger heeft door Gods genade aan vele mensen het rijke evangelie mogen brengen. De boodschap des heils is op verschillende plaatsen gebracht, het zij in onze kerkgebouwen of in openlucht. En wij geloven dat het zijn vrucht zal geven.

Wij hebben onze wintercampagne ingezet met heerlijke evangelisatiesamenkomsten. Ze waren door de brs. en zrs. biddend voor de troon der genade gebracht. We waren alles verwachtende van Hem, den Alzegenaar. Met volle ernst en overtuigende liefde voor de zaak des Heeren hebben de broeders Ds. Huizinga en onze broeder voorganger drie avonden de boodschap der verlossing gebracht aan een schare van belangstellende en heilbegerige mensen. Mochten wij geen zichtbare vruchten aanschouwen, toch geloven wij, dat de boodschap, die deze drie avonden is gebracht, vruchten zal geven ten eeuwigen leven. Nu broeders en zusters weet u zo ongeveer hoe het gaat in de gemeente te Exloërmond.

De gemeente gaat voorwaarts, roemend in des Heilands kracht. Zijn banier bevrijdt ons van des Satans macht!

Uw broeder in Christus,

D. WEVER, secretaris.

DEN HAAG, 20 Dec. Deze avond heeft de Chr. gem. zangver. „Gode zij ons lied", haar 20-jarig bestaan gevierd. De kerkzaal, die in kerststemming gebracht was, was tot de laatste plaats toe bezet. Het was een luisterrijke avond. De feestleider Ds. Jac. de Jong, opende de verg. met de woorden: „Zingt den Heere een nieuw lied". Spr. sprak daarbij de wens uit, dat vooral in deze kersttijd, het lied weerklank mocht vinden in veler harten. Het koor heeft reeds veel tot de verbreiding van het evangelie bijgedragen. Hierna opende de zang haar répertoire, hetwelk getuigde van een grondige studie. De avond werd gevuld met een grote verscheidenheid van zangnummers afgewisseld door duet- en solozang. Een dubbel kwartet, onder wie vijf van de oprichters, gaf ook nog enige nummers ten beste In zijn slotwoord bracht de leider hulde aan het kerkkoor voor zijn prestaties. Hij zei, dat deze muziek de mens opheft tot God, terwijl de andere niet-geestelijke muziek hoogstens wat verstrooing kan brengen. Na een toepasselijk lied gezongen te hebben, werd deze avond beëindigd met dank aan God.

Z. BOITEN.

MEDEDELINGEN

In dank ontvangen van:

Bapt. Meisjesver. te Hengelo (O.) bestemd voor Congo (voor Limengo) f 25.—
Gem. te Hengelo (O.) voor Congo f 9.87
Wed. R. J. P. te S. bestemd voor de Kameroen Zending een bedrag van f 7.—

Postrekening no. 275770.
H. KONING, Adm. der Unie van Bapt. Gem. in Nederland.
Van Heutszsingel 52, Coevorden.

WEEKKALENDER

Verbroken zegelen.

We hebben reeds eerder aan deze plaats opgemerkt, dat God het einde der tijden kende, eer de tijd een aanvang nam. God heeft geen risico, wanneer Hij iets onderneemt, Hij ziet vooruit het gebeuren van alle dagen. Johannes zegt, dat hij in de rechterhand Desgenen, Die op de troon zat, een boek zag, geschreven van binnen en van buiten, verzegeld met zeven zegelen. Een gesloten boek dus. En niemand was waardig dat boek te openen, totdat het Lam verscheen en het nam uit de hand van den Eeuwige. „Gij zijt waardig het boek te nemen en zijn zegelen te openen." Het lijden van Christus, „want Gij zijt geslacht", is ook ten aanzien der openbaringen van het grootste belang. Het Lam, niet een verheerlijkte Koning, verbreekt de zegelen en geeft aan de Gemeente van alle tijden te kennen de dingen, die haast moeten geschieden. Den Oprechten gaat het licht op in de duisternis, zou men ook hier kunnen zeggen. Moge ons ook het licht opgaan. Zegt niet Petrus: En wij hebben het profetisch woord, dat zeer vast is; en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht schijnende in een duistere plaats? Zend, Heer, Uw licht en waarheid neder en breng ons door die glans geleid tot Uw gewijde tempel.

Zondag 31 Dec. Ps. 103.

Even aarzelde ik tussen een lied, dat vol van zelfbeschuldiging en berouw staat en het gezang, dat in deze psalm wordt aangeheven. Wij voelen ons altijd zo beschuldigd, wanneer een jaar wordt afgesloten. Hoeveel verloren uren en kansen, hoeveel verkeerds in gedachten, woorden en handelingen. Bij het overdenken onzer schulden buigen wij het hoofd en hebben geen moed God aan te zien. En toch willen wij loven. Wij willen God loven, Die elke morgen Zijn zon over ons liet schijnen en goed voor ons was, ofschoon wij 't al verbeurden. Wij bidden vandaag: En vergeef ons onze schulden. Vergeten wij niet erbij te voegen: Gelijk wij vergeven onze schuldenaren. Daarna willen we Hem prijzen, Die niet moede werd noch mat. Er is geen doorgronding van Zijn barmhartigheid.

Maandag 1 Jan. 1940. Matth. 6 : 19-34.

Van ganser harte een gezegend nieuwjaar gewenst. De Eeuwige zij u tot een woning. Ervaar Zijn troostende gemeenschap en leef met Hem al uw dagen. Dan zal uw hart gerust zijn en midden in de stormen, die aan onze zeilen rukken, zult ge niet omkomen. Het leven is zwaar. Het is moeilijk de koers te houden, waar zoveel stromingen en winden zijn. De genade van onzen Heere Jezus Christus zij over onze zonden, de liefde Gods vertrooste ons en de gemeenschap met den Heiligen Geest leide ons in alle waarheid. Ik laat u nu enkele verzen lezen, die u zowel zullen vermanen als troosten.

Dinsdag 2 Jan. Openb. 6 : 1—8.

Wel haast ieder zal zo zijn eigen gedachten over het volgend gezicht hebben. Misschien valt het ook moeilijk u er iets bij te denken. Ge ziet den overwinnenden Christus, ge ziet het rode paard van de opstand en de oorlog, het zwarte paard van de honger; terwijl de noodzakelijke levensbehoeften ontbreken, of zo goed als niet te krijgen zijn, blijven weeldeartikelen onbeschadigd — olie en wijn. Vanzelfsprekend volgt daarna het vale paard van de dood. Er is een ijzeren consekwentie, die ook reeds openbaar werd in de woorden van den Heer, toen Hij nog op aarde was: oorlog, honger, dood.

Woensdag 3 Jan. Openb. 6 : 9—17.

In dit gedeelte wordt van het vijfde en zesde zegel gesproken. Het ongeduld der heiligen wordt getoond. Het zesde zegel geopend, openbaart een ondergaande wereld in al de verschrikkingen, die over de ganse schepping zal komen. De zonden der mensheid zijn de ondergang van het geschapene. De sterren regeren niet de loop van uw leven, maar uw leven regeert de loop der sterren.

Donderdag 4 Jan. Openb. 7 : 1—8.

Het is mij tot dusver niet gegeven een onomstotelijke overtuiging in sommige verborgenheden te hebben — ik bedoel, ik heb er altijd niet evenveel licht in. En ik merk, dat velen, zo niet allen, dezelfde moeilijkheid hebben. Ge leest hier van 144000 verzegelde Israelieten. Moge gans Israel eens komen tot de erkenning, dat onze Christus hun Messias is.

Vrijdag 5 Jan. Openb. 7 : 9—17.

Wie zijn zij in 't witte kleed? Gezaligden, die uit de grote verdrukking komen. Doch nu is er geen verdrukking meer, nu is er verrukking over al de heerlijkheid des hemels. Nimmer hongeren zij meer, nimmer dorsten zij meer. Zij zijn gekomen tot de wondere stromen der gemeenschap Gods. Daar welt geen traan meer in het oog, er drijft geen wolk aan d'hemelboog. Zij rusten nu bij de fonteinen — een eeuwig erfdeel van de reinen.

Zaterdag 6 Jan. Openb. 8.

Een half uur stilte in de hemel. Een wonderlijk-zakelijke opmerking. Uit het zevende zegel treden zeven engelen te voorschijn, die op hun beurt weer de taak zullen hebben oordelen aan te kondigen. Uit de laatste pijl, zijnde op het hoogst geklommen, schieten nieuwe pijlen omhoog. Ter overdenking geef ik de reeds eerder gemaakte opmerking door, of wij in zegelen, bazuinen en fiolen niet eenzelfde reeks van oordelen moeten zien. Het geopend zegel openbaart, de bazuin verkondigt en de fiolen, schalen gieten de ellenden uit.

HUIZINGA.

